

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

E 98

TAYLOR INSTITUTION.

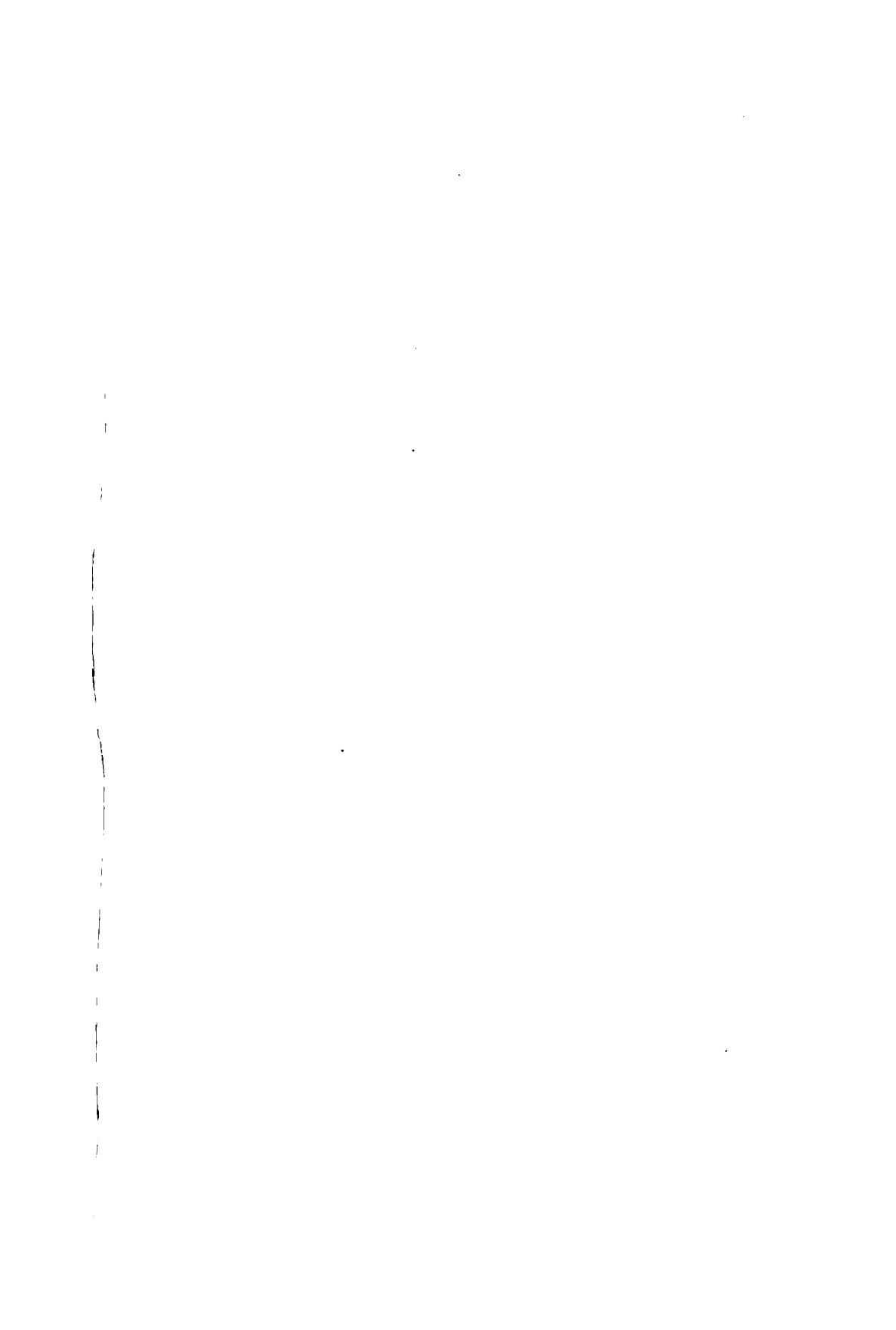
BEQUEATHED

TO THE UNIVERSITY

BY

ROBERT FINCH, M A

OF BAILEY COLLEGE

C O R P U S
SCRIPTORUM HISTORIAE
B Y Z A N T I N A E.

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

I N S T I T U T A,

A U C T O R I T A T E

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE

CONTINUATA.

CONSTANTINUS PORPHYROGENITUS.
VOLUMEN III.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXL.

**CONSTANTINUS
PORPHYROGENITUS
DE THEMATIBUS
ET
DE ADMINISTRANDO IMPERIO.**

**ACCEDIT
HIEROCLIS SYNECDEMUS CUM BANDURII
ET WESSELINGII COMMENTARIIS.**

**RECOGNOVIT
IMMANUEL BEKKERUS.**

**BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXL.**

**CONSTANTINUS
PORPHYROGENITUS**

**DE THEMATIBUS
ET DE ADMINISTRANDO IMPERIO.**

VULCANII DEDICATIO LIBRI PRIMI DE THEMATIBUS.

NOBILISSIMIS AMPLISSIMISQUE VIRIS,
IANO DOUSAE A NOORTWYCK, PAULO BUSIO, ABRAHAMO
AB ALMONDA,
CURATORIBUS ACADEMIAE LEYDENSIS

S. D.

Immanis profecto tempestas bellica Belgicam nostram totos iam annos viginti concussit iactavit laceravit, Nobilissimi amplissimique viri; neque adhuc faustum aliquod sidus affulsit, quod nobis terram videndi tandem spem faciat: finem enim laborum tantorum optamus potius miseri quam speramus. ex omnibus vero malis quae catervatim secum traxit bellum hoc vere atrox, ad quorum recordationem merito exhorrescit animus, gravissimum propemodum censere soleo dissipationem bibliothecarum, quarum splendore ac multitudine Belgium nulli provinciarum totius orbis ante hos tumultus cedebat. quid enim aliud ex bibliothecarum interitu quam barbaries et ignorantia, ex ignorantia confusio omnium rerum, ex confusione *πανωλεθρία* est exspectanda? prudenter igitur munerique Vestro convenienter facitis, curatores, qui flagrante adhuc bello saevientibusque tumultibus publicis, quicquid Vobis rei publicae clavus, ad quem constanter fortiterque excubatis, otii relinquit, id omne academiae promovendae et bibliothecae publicae in ea instaurandae impenditis, et laceras ex superiorum annorum naufragiis tabulas, inque extremos prope orbis angulos eiectas, maximis Vestris sumptibus conquiritis, collectas publicatis. de libro antiquarum per universam Europam inscriptionum loquor, quem Vos aere Vestro in usum publicum edendum curastis. eximium certe opus, si quod unquam e typographicis praelis prodiit; cuius fama dudum ante editionem totum orbem pervagata incredibili eum sui exspectatione erectum tennit, quippe qui nunc tandem, exuto senio, pristinum

Vestro beneficio inventutis decus sit recuperaturus. quo quidem nomine immortales Vobis, quamdiu stabit, gratias debebit. atque ut in praesentiarum de utilitate nihil dicam quae ex hoc opere ad omnes antiquae reconditaeque doctrinae studiosos est perventura, quae est profecto maxima, excitabitis, immo inflammabitis illustri hac quam praeluxistis face etiam alios, ut quicquid lacerarum ex hoc communi bibliothecarum Belgicarum naufragio tabularum ad ipsos pervenerit, pari alacritate in usum publicum conferant. quorum in numero nomen meum libens profiteor. simulatque enim consilii Vestri rationem de operis huius editione cognovi, continere me non potui quia testandi privati mei gaudii studiique erga rem literariam causa Constantinum Porphyrogenetam *περὶ θεμάτων*, auctorem aunquam antehac editum, primum e multis arriperem publicique iuris facerem. tres vero causae fuerunt quibus adductus dignissimum enim iudicavi qui uno eodemque tempore quo renatae sunt orbis deliciae, hoc est inscriptiones Vestrae, in clarissimam doctissimi huius seculi lucem amplissimi nominis Vestri auspiciis prodiret. prima quod imperator, Leonis illius filius; deinde quod optime de studiis literarum meritis, quippe qui extinctas propemodum ac semisepultas sua aetate bonas artes ac scientias suscitavit et ab interitu vindicavit; tertia quod pari fere cum inscriptionibus Vestris fortuna bis captus, militarem furorem expertus, redemptus. nam primum Mechliniae apud medicum quendam Anglum, Thomam Clementem, parum elementer habitus multos annos in bibliothecae vel *βιβλιοπέδης* potius squalore et pulvere latuit; postea in altera miserae illius urbis direptione *αἰχμάλωτος*, militari violentiae obnoxius, perierat nisi periisset: nescio enim quo bono suo fato mihi tandem, una cum Procopio de aedificiis Iustiniani et Agathia, oblatus persolutis *λύτροις* servatus est. cuius quidem imperatoris simul et scriptoris optimi prolixam apud Vos laudationem instituere nihil attinet, cum et ad calcem huius libri illustria aliquot historicorum illius aevi de eo testimonia congesserim, et Vos ipsi pro singulari Vestra eruditione summaque iudicii acrimonia facillime eas, veluti ex ungue, quod aiunt, leonem, sitis agnitori scriptumque hoc rei literariae summo opere utile indicaturi, cum totius fere Asiae accuratam descriptionem agminaue militaria per eam distributa contineat, et praeterquam quod multa contineat aliis geographis vel ignota vel ab eis silentio praeterita, non pauca habeat praeterea ad antiquitatis et historiae cogni-

tionem, adde etiam artis militaris peritiam conducibilia. quarum quidem rerum gravitatem iacundis passim narrationibus et variis veterum poetarum auctoritatibus veluti condimentis quibusdam miscet, ut eius lectio vel ter repetita nequaquam fatiget. utitur vero interdum nominibus aliquot officiorum militarium remotis a consuetudine loquendi veterum Graecorum; quam ob causam notae necessario mihi adiciendae fuerant, per quas lucem aliquam iis ipsis vocabulis afferrem. in quibus si forsan a scopo aberravi, veniam et peto et mereor, cum ea doctissimis etiam nostri aevi viris non exiguum negotium facessant *). accipite vero Vos, Nobilissimi amplissimique viri, Constantinum per me Orco ereptum lucique pariter et Latio donatum, accipite, inquam, ut testem ingentis gaudii, quod ego ex summa animi Vestri ad invanda studia alacritate, quam Vos sumptuosissima harum inscriptionum editione luculentissime declarastis, intimo pectore concepi. simulque Vobis persuadete me deinceps, Vestro inprimis exemplo incitatum, datam operam ut mihi nec voluntas neque (absit verbo invidia) facultas promovendae rei literariae ornandaeque Vestrae academiae defuisse videatur.

Valete, viri Nobilissimi amplissimique, et rem publicam eiusque seminarium academiam feliciter curantes fremente furenteque invidia perseverate.

D. V.

Lugduni Batavorum a. d. 1588
cal. Martiis.

addictissimus
Bonaventura Vulcanius.

*) quibus certe lucem non exiguam afferre potuisset codex ms de officiis palatii sive aulae Cpolitanae, cuius cum ego ante annos circiter viginti cl. v. Ioachimo Hoppero Belgico in Hispania praesidi copiam fecissem, perijt mihi una cum optimo illo doctissimoque viro. cum tamen ἀντίγραφον eius libelli in bibliotheca Christianissimi Gallorum regis asservari intelligam et aliud in bibliotheca Augustana exstare sciam, bona spes me habet fore aliquando ut aut mea aut, quod non invidiam, alterius alicuius opera auctori simul et sibi hac in parte subveniat. Vulcanius, ubi notis suis praefatur.

MORELLI DEDICATIO LIBRI SECUNDI DE THEMATIBUS.

ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO CARDINALI
PERRONIO,

ARCHIEPISCOPO SENONENSI, GERMANIAE PRIMATI,
CHRISTIANISSIMI REGIS FRANCIAE ET NAVARRAE ALMOGHYMNARCHAE,
FEDERICUS MORELLUS PROFESSOR REGIUS S. P.

En Constantini Porphyrogennetae, Cardinalis illustrissime, *ὀλοπορφύρων ἀντάξις πολλῶν*, commentarius de Thematibus praefecturisve occidentalis partis imperii orientis, hactenus desideratus et ab *ἱστοριογραφολογίοις* notitiae Romanae studiosis omnibus votis expetitus: nunc, si minus integer, *ὀλοσχερής*, at certe quantus quantus in unico veteri codice *ms* Regiae bibliothecae recens a me, dextro Mercurio, compertus est, descriptus, recognitus, utraque lingua imperatorum editus notisque illustratus prodire et sub eximio caelestis ingenii Tui candore et ostri Tui splendore apparere gestit. quidni vero imperator *φιλομουσότητος καὶ θεοσεβέστατος*, in Porphyro Palatio natus et extemplo purpura indutus, cardinaliciae purpurae Tuae decus et praesidium non ambiret? immo quidni imperator Porphyrogenitus, cuius maiestas *φιλολογίᾳ* et scientia *ἀρχιτεκτονικῇ*, quam tot *βασιλικῶν* voluminibus exaggeravit, magis quam pallio purpureo decorata est, hunc quoque Musarum regiarum fetum Minervae Tuae aethereae peplo, hoc est *ἐγκυκλοπαιδείας*, scientiarum ac virtutum orbe, includi perciperet? cum praesertim idem huic principi votum fuerit atque Alexandro magno, *ταῖς περὶ τὰ ἄριστα ἐμπειρίαις μᾶλλον ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν*. hinc optimis curis pro salute patriae animum semper exercuit et stilum, optimum dicendi magistrum, siquidem ad Romanum filium, qui regno paterno successit et Hugonis Italiae regis filiam Bertam, Eudoxiam postea dictam, uxorem duxit, librum gemmeum scripsit, in quo descripta fuerat summa totius Graeci imperii, pacta omnia sociorum, et hostium vires; quem Veneti *φιλόκαλοι* velut thesaurum, Egnatio perhibente, in bibliotheca sua sedulo conservant. idem Romano

more noverat parcere subiectis et debellare superbos. et ut in primis iustitiam coluit legumque silentia rupit, ita Hesychia seu quiete eius nata, quippe quae φιλόφρων Δίκας θυγάτηρ a Pindaro celebratur, felicissime usus ac potitus est, expertus etiam quam vero Pausanias dixerit τὸ ἐκ θεοῦ εὐμένες ἐπὶ παντὶ ἐργάζεσθαι φασγόνην. non est igitur quod dubitem ne tanti imperatoris πολιτικὸν σύγγραμμα Tibi sit καταθύμιον, gratum et acceptum; cuius divino ingenio consilioque, felicissimis Henrici IV, regis Christianissimi invictissimi clementissimi, auspiciis, nunc si ullò unquam aeo, apud Gallos sermonum stat honores et gratia vivax, daret in longam generosa vis illa φιλόλογος καὶ εὐεργετική. Tibi, Cardinalis illustrissime, de re publica Christiana patria literis optime merito θεὸς ὀλβια δοίη καὶ οὐ σὲ ἐρᾷς τὸ τυχεῖν. bene dique vale, ἀρχιερεῦ ὀσιώτατε.

Lutetiae Parisiorum idibus Ianis a. s. 1609.

MEURSH PRAEFATIO LIBRI DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

BENIGNE LECTOR.

Compellabo te hic in limine, sed paucis. accipe Constantinum, et pro beneficio, si non gratiam, certe favorem redde. nihil praeter istum peto; neque magis in proclivi quicquam tibi dare. scias autem unde habeam. descripsi ante quattuor annos ex codice qui est in bibliotheca Palatina et Ioannis Baptistae Egnatii olim fuisse perhibetur. sed neque dissimulandum hic censeo quam multum hoc ipso nomine debeam viro amplissimo, Georgio Lingelhemio, Serenissimi electoris consiliario, qui ut in literas et literatos omnes et in me privatim egregie affectus est, omnem illam instructissimam bibliothecam pro arbitrio tractandi veniam mihi a principe suo impetravit. quin accessit huc quoque comitas v. c. Iani Gruteri, eius praefecti, per quem liber mihi quotidie ad eam accessus patuit. quo beneficio adeo me quidem uterque sibi devinxit ut publice id hic profitendum existimaverim. ago igitur gratias quas possum maximas; quas tu quoque agas licet, siquidem operis huius editione gratiam a te ullam ego inivi. hoc volebam nescius ne esses. vale et, quisquis es, aeternitatem cogita.

EX BANDURII DE IMPERIO SUO ORIENTALI PRAEFATIONE.

Prima parte, in qua de divisione provinciarum imperii Romani in themata, necnon de provinciis ac urbibus imperatori Cpolitano olim subiectis, continetur Constantini Porphyrogeniti liber unus de thematibus Orientis et alter de thematibus Occidentis, necnon Hieroclis grammatici Synecdemus. his autem duobus libris Porphyrogenitus ita themata describit (olim quippe *θέματα* idem quod legio dicebatur; deinde *θέματα* appellatae provinciae, in quibus legiones in praesidiis locatae erant) ut terras in quibus locata fuerunt, adeoque populos quibus partim cognomina sua debuerunt, insertis antiquitatibus narrationibusque variis commemoret. liber prior in Oriente i. e. in Asia cum minori tum etiam maiori, posterior in Occidente i. e. in Europae provinciis, Thracia Macedonia Hellade Peloponneso et nonnullis alijs imperio Cpolitano subiectis locis, themata complectitur. horum priorem Vulcanius primus publici iuris fecit ex sua bibliotheca, Latina versione et notis brevioribus illustratum, Lugduni Batavorum, per Franciscum Raphelengium, a. 1588, in 8. iterum prodiit idem liber cum variis lectionibus emendationibus ac supplementis ex ms codice Regio, studio ac opera Federici Morelli, in operibus Constantini editis ibidem, ex officina Elzeviriana, a. 1617, in 8. alterum vero Porphyrogeniti librum, nimirum de thematibus Occidentis, idem Morellus primus edidit ex codice ms bibliothecae Regiae cum Latina interpretatione ac notis, in operibus Constantini, laudato loco *). hunc autem utrumque Porphyrogeniti librum, ad illustrandam rem Byzantinam pernecessarium, collatum cum codice ms Regio bombycino n. 2431, ante quingentos annos circiter scripto, hic cum nostra Latina interpretatione et animadversionibus emendatum ac illustratum iterum proponimus, sperantes inde aliquid lucis et historicis et geographis accessurum.

*) Themata utraque nunc ad cod. Paris. Reg. 854 (fol. 105—120) contulit Eduardus Simson. L. B.

Parte autem secunda habetur inprimis liber Constantini Porphyrogeniti ad Romanum filium; qui quidem a Meursio titulo *de administrando imperio* donatur. in hoc autem opere, dum imperii prudenter administrandi rationem praescribit Porphyrogenitus, plurimarum gentium quae Cpolitano imperio formidabiles erant, Patzinacitarum Russorum Bulgarorum Turcarum Saracenorum Dalmatarum Chrobatorum Slavorum Francorum Italarum et aliorum, terras origines mores et gesta describit, ita ut in eo summam totius imperii, sociorum omnium foedera, hostium vires rationes consilia explicaverit; atque adeo operis huius argumentum tam historicum quam politicum est, ut ipse in prooemio docet Constantinus. prodiit primum hoc opus Graeco et Latine interprete Io. Meursio et cum eius notis brevioribus, Lugduni Batavorum, Io. Balduini typis, Lud. Elzevirii impensis, a. 1617, in 8. quam autem ipse operam Constantino navaverim in hac nova editione, licet planum sit ei qui utramque invicem contulerit, breviter tamen exponam. inprimis textum Graecum contuli cum codice ms membranaceo bibliothecae Regiae, optimae notae, n. 2661, quem annis abhinc circiter quingentis scriptum fuisse aiunt. innumerabiles mendas, quibus Meursiana editio undique scatebat, sustulimus; loca corrupta ac mutila, quae plurima erant in textu Graeco edito, ex eodem ms Regio sarcivimus. praeterea caput 23 de Iberia et 24 de Hispania; quae Meursius utpote nimis corrupta, ut ipso in notis ait, sine interpretatione Latina reliquerat, Latina fecimus. denique versionem totius libri multis in locis emendavimus auximus, totumque opus animadversionibus illustravimus. quanti autem faciendum sit hoc Porphyrogeniti opus, in quo plurima habentur historicis ac geographicis vel ignota vel ab eis silentio praetermissa, nemo vel mediocriter doctus ignorat.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ

περὶ τῶν θεμάτων τῶν ἀνηκόντων τῇ βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων, P 1
πόθεν ἔσχον τὰς ὀνομασίας, καὶ τί σημαίνουναι αἱ τούτων προσ-
ηγορίαι, καὶ ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ἀρχαῖζονσι, τὰ δὲ νέαν ἐκτίσαντο
τὴν προσηγορίαν. P 2

5 Οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ὑπόληψιν, ὥς ξμοὶ καταφαίνεται,
ἢ τῶν θεμάτων ἐγένετο προσηγορία. οὐδὲ γὰρ παλαιὰ τίς ἐστιν,
οὐδέ τις τῶν ἱστορίας γραψάντων ἐμνήσθη τοιαύτης ὀνομασίας ὥς
λέγεται νῦν· ἀλλὰ πρῶτην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λε-
γῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένοι κατ' ἔθνος, ὥς ἡ λεγὼν ἢ τῶν
10 τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐλέγετο κεραινοβόλος, καὶ ἄλλη Μαρ-

inscr. τοῦ — Πορφ.] φιλοπόνημα Κωνσταντίνου υἱοῦ βασιλέως
Λέοντος τοῦ σοφοῦ A i. e. *codex* Regius a Morello, deinde a
Bandurio ad editionem Vulcanianam (V) collatus. quem addunt
titulum ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ, omisi, tituli esse ratus ea quae info-
runtur, περὶ τῶν θεμάτων — προσηγορίαν. 1 τῶν ante P.
om C i. e. *codex* Paris. Reg. 854 2 πόθεν] καὶ πόθεν A
5 τῶν om C 7 τῆς τοιαύτης C 9 ἢ τῶν om A 10 ἐλέ-
γετο κεραινοβόλος add A

SAPIENTISSIMI IMPERATORIS
CONSTANTINI PORPHYROGENITI
DE THEMATIBUS LIBER PRIMUS.

de thematibus, quae ad Romanum imperium spectant, acturi, et
unde appellationem duxerint, et hae ipsae appellationes quid signifi-
cent, et quod nonnulla themata antiquum retineant nomen, alia vero
novitium ac recens nacta sint.

Thematum appellatione, ut mihi quidem videtur, nequaquam eam
quam multi opinantur originem habet, aliquidem neque antiqua est, ne-
que quisquam eorum qui historias condidere eiusmodi appellationis,
quae nunc in usu est, mentionem facit. olim vero et ab initio turmae
quaedam ac legiones per singulas provincias distributae erant, quemad-
modum legio quadraginta martyrum dicebatur fulminatrix et alia Mar-

μαριτων και ἄλλη Πισιδικὴ καὶ ἑτέρα Θεσσαλικὴ καὶ ἄλλη ἄλλως
 ὠνομασμένη, ὑπὸ δοῦκα καὶ ἡγεμόνα τυγχάνουσαι, πολλάκις δὲ
 καὶ πραιπόσιτον. καὶ ταῦτα πότε; ὅτε οἱ βασιλεῖς μετὰ τοῦ λαοῦ
 ἐπιστράτευσον καὶ τοῖς ἀνταίρουσι τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς δουλείας ἔνγδον
 ἐπετίθεισαν καὶ μικροῦ δεῖν πῦσαν τὴν οἰκουμένην ἐπολιόρκουν
 ἀτακτοῦσαν καὶ ἀντιλέγουσαν, ὡς ὁ Καῖσαρ Ἰούλιος, ὡς ὁ σεβα-
 στὸς Ἀύγουστος, ὡς ὁ Τραιανὸς ἐκεῖνος ὁ περιβόητος, ὡς ὁ μέ-
 γας ἐν βασιλεῦσι Κωνσταντῖνος καὶ Θεοδόσιος καὶ οἱ μετ' ἐκείνους
 τὸν χριστιανισμόν καὶ τὴν θειοσύβειαν ἀσπασάμενοι. οὐκ ἦν γὰρ
 εἰκὸς βασιλέως ἐπὶ στρατοπέδου παρόντος στρατηγὸν διατάττει- 10
 σθαι· ὅφ' ἡγεμόνας γὰρ καὶ ταξιάρχας ἐτέλουν, καὶ ὅλα τὰ τῶν
 πολεμίων πράγματα ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως βουλῇ ἀπεκρέμναντο, καὶ
 πᾶς ὁ λαὸς εἰς ἓνα καὶ μόνον τὸν βασιλέα ἐώρα. ὅτε δὲ τοῦ στρα-
 τεύειν οἱ βασιλεῖς ἀπεπαύσαντο, τότε καὶ στρατηγοὺς καὶ θέμινα
 διωρίσαντο. καὶ εἰς τοῦτο κατέληξεν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ μέχρι 15
 τῆς σήμερον. νυνὶ δὲ στενωθείσης κατὰ τε τὰς ἀνατολὰς καὶ
 δυσμὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας καὶ ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς
 ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Ἀλβινοῦ, οἱ ἀπ' ἐκείνου κρατήσαντες, οὐκ
 ἔχοντες ὕποι καὶ ὅπως καταχρήσονται τῇ αὐτῶν ἐξουσίᾳ, εἰς μι-

2 τυγχάνουσα V cum Bandurio, A invito 3 καὶ ante pr.
 add A πότε;] ποτέ, vulgo 6 θανμαστός V 12 πολέ-
 μων? 13 εἰς add A 15 ταῦτα V μέχρις C 16 τῆς]
 καὶ V στενωθείσης τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἡγοῦν τῆς Ῥωμαϊ-
 κῆς βασιλείας καὶ ἀκρωτηριασθείσης κατὰ τε ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς
 ἀπὸ AC

maritarum, alia Pisidica, alia Thessalica, aliaque aliter nuncupatae;
 quae ducibus et praefectis, saepe etiam praepositis subditae fuerunt.
 atque haec quidem olim, cum imperatores una cum populo expeditiones
 facerent, et in eos qui Romanae servitutis iugum detrectabant copias
 ducerent, ac totum fere orbem terrarum renitentem reluctantemque subi-
 gerent, quemadmodum Iulius Caesar, ut venerabilis ille Augustus, ut
 celeberrimus ille Traianus, ut magnus ille imperator Constantinus, et
 Theodosius, et qui post illos Christianam religionem ac divini numinis
 cultum sunt amplexi. neque enim par erat ipso imperatore in exercitu
 versante praetorem designari, si quidem sub ducibus et centurionibus
 degebant, omniaque bellica negotia ab imperatoris voluntate pendebant,
 et populi totius oculi in unum ac solum imperatorem erant coniecti.
 cum vero imperatores expeditionibus interesse desierunt, tum demum
 praetores et themata constituta. atque hanc quidem rationem Romanum
 imperium in hodiernum usque diem tenuit. verum nunc, cum Romano-
 rum principatus seu Romanum imperium angustius sit factum, et extre-
 mis aliquot provinciis tam orientem quam occasum versus sit mutila-
 tum ab imperio Heraclii Libyici, qui post eum regnarunt, cum non ha-
 berent ubi aut quomodo potentiam dominatumque suum exercerent, in

κρά τινα μέρη κατέτεμον τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν καὶ τὰ τῶν στρατιω-
τῶν τάγματα μάλιστα, καὶ ἑλληνίζοντες καὶ τὴν πάτριον καὶ Ῥω-
μαϊκὴν γλῶττιαν ἀποβαλόντες. λογιζόμενοι γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρ-
χους, καὶ κεντουρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς
6 τῶν στρατηγούς. αὐτὸ γὰρ τὸ ὄνομα τοῦ θέματος Ἑλληνικὸν ἐστὶ
καὶ οὐ Ῥωμαϊκόν, ἀπὸ τῆς θέσεως ὀνομαζόμενον.

Πρῶτον μὲν οὖν τοῦ κυλουμένου Ἀνατολικοῦ, εἰ δοκεῖ, μνη-
μονεύσωμεν.

Πρῶτον θέμα τὸ καλούμενον Ἀνατολικόν.

- 10 Ἀνατολικὸν τοῖνυν τὸ θέμα καλεῖται οὐχ ὅτι τῆς ἡνῶ καὶ
πρώτης ἀνατολῆς ἐστίν, ὅθεν ἀνίσχει ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὅτι πρὸς
ἡμᾶς τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον καὶ τὸν τῆς Εὐρώπης τόπον P 3
λέγεται ἀνατολικόν. πρὸς δὲ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Μεσσοποτα-
μίαν Συρίαν καὶ τὴν μεγάλην Ἀσίαν, ἐν ᾗ κατοικοῦσιν Ἴνδοι καὶ
15 Αἰθίοπες καὶ Αἰγύπτιοι, λέγεται δυτικὸν μέσον καὶ Ἀσία μικρά·
ἡ γὰρ ἀνατολή, καθώσπερ ἔφημεν, Ἰνδῶν ἐστὶ καὶ Αἰθιοπίων καὶ
Αἰγυπτίων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τὴν ἀνατολὴν κατοικοῦντων. ὁμοίως
ἔνα μὴ μακρολογῶμεν καὶ δοκῶμέν τισι τερατεύεσθαι περὶ τῆς τῶν

1 τινα om C 5 συντ C γὰρ om C 6 τῆς om C
7 Πρῶτον — 9 Ἀνατολικόν] haec vulgo supra ponunt, post
τὴν προσηγορίαν, p. 11 4, AC quidem ita concepta, τὴν
προσηγορίαν, εἰ δοκεῖ, τοῦ καλουμένου θέματος ἀνατολικοῦ μνη-
μονεύσωμεν. Πρῶτον κ. τ. λ. pro titulo V: ἐνταῦθα τῆς ἀνατο-
λῆς θέματα ἡγουν τῆς μικρᾶς ἀσίας. 10 τὸ om C 12 τῆς
τῆς Εὐρώπης γῆν V 15 δυτικὸν C 16 ἔφην V 17 οἰκούν-
των C

parvas aliquot partes imperium suum ac militum turmas secuerunt; et
tunc maxime Graecum sermonem affectabant, patrium vero ac Roma-
num repudiabant; longinos quippe vocabant qui mille militibus, et cen-
turiones qui centum praeerant, et comites quos nunc strategos. ipsum
enim thematis nomen Graecum est, non Romanum, ἀπὸ τῆς θέσεως,
hoc est a positione sive locatione ita nuncupatum.

Primum quidem, si videtur, thematis Anatolici cognominati men-
tionem faciemus.

Primum thema Anatolicum appellatum.

Anatolicum igitur nomen appellatur non quod superioris illius ac
primi Orientis sit, unde sol oritur, sed quod nostrum, qui Byzantii
habitamus, et totius Europae respectu, Anatolicum, id est Orientale
dicatur: respectu vero eorum qui Mesopotamiam Syriam et magnam
Asiam habitant, in qua degunt Indi et Aethiopes et Aegyptii, dicitur
Occidentale quod interioret et Asia minor. Oriens quippe, ut diximus,
Indorum est et Aethiopum et Aegyptiorum et reliquorum qui Orientem
incolunt. at vero ne prolixiores simus et videamur nonnullis monstrosa

Θεμάτων ὀνομασίας, ἐν συντόμῳ ἐροῦμεν ὡς ἔχει αὐτὴ ἡ ἀλήθεια.

Τὸ τοίνυν Ἀνατολικὸν θέμα, ὡς νῦν ὀνομάζεται, ἐκ πέντε ἐθνῶν τὴν δὴν κατοικίαν ἔσχηκεν. ἀρχὴν γὰρ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κοινοπόλειος τῆς ὀνομαζομένης Μηροῦ πεποιήται, καὶ λέγεται 5 Φρυγία Σαλουταρία, ἕως τοῦ Ἰκονίου. τὰ δὲ πρόσσοικα τῶν Ἰσαύρων τὰ πρὸς τὸν Ταῦρον καλεῖται Λυκαονία. τὰ δὲ πρὸς θάλασσαν καὶ τὸν ὠκεῖον, καὶ τὰ τοῦ καλουμένου Ψυχροῦ ὄρη, καὶ ἕως αὐτῆς Ἀτταλείας, καλεῖται Παμφυλία. τὰ δὲ ἄνω καὶ μεσόγαια καλεῖται Πισιδία. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀκροῖνου καὶ μέχρι 10 τοῦ Ἀμωρίου καλεῖται Φρυγία Πακατιανή. τὰ δὲ πρὸς θάλασσαν νεύοντα καὶ διορίζοντα τὴν Καρίαν καλεῖται Λυκία. ὅσα μὲν οὖν εἰσὶ μεσόγαια καὶ πρόσσοικα τῷ Ταύρῳ καὶ διήκοντα μέχρι τῶν ὀρίων Καππαδοκίας, καλεῖται Ἀνατολικά· μέρη γάρ εἰσι τοῦ Ἀνατολικοῦ Θέματος. ἐνταῦθα τοίνυν τὸ τοῦ Ἀνατολικοῦ Θέμα- 15 τὸς ἐστὶ πέρας, ἀρχὴν μὲν ἔχον ἀπὸ τῆς Μηροῦ, ἣ ἐστὶ τέλος τοῦ Ὀψικίου, τερματίζον δὲ μέχρι τῶν ὀρίων Ἰσαυρίας πρὸς μῆκος· πρὸς δὲ πλάτος ἔχει μὲν ἕξ ὑψιστερῶν μέρη τινὰ τοῦ Βονκελλαρίου καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Καππαδοκίας, πρὸς δὲ δεξιὰν τὴν τε Ἰσαυρίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν μερῶν τοῦ Κιβερραιώτου. 20

1 συντομώτερον V 6 Φρύγη A, Φρυγίας V Σαλουτα-
ρίας AV 9 αὐτῆς] τῆς C 10 Κροῖνου V 11 καλ-
πατιανῆ AC, πακατιανῆς Vulcanius et Bandurius. sed Bandurius
in animadvers. ut editum est. 14 ἀνατολικόν AC 16 μι-
κροῦ A

dicere de thematum appellatione, breviter rei ipsius, ita ut sese habet, veritatem exponemus.

Anatolicum itaque thema, ut nunc appellatur, ^{κα} a quinque gentibus totum incolitur. initium enim a Comopoli, quae dicitur Mernus, sumit, et vocatur Phrygia Salutaris, Iconium usque. finitima vero Isauris Taurum versus appellantur Lycaonia; quae vero ad mare, ad austrum et ad montes Frigidi cognominatos vergunt, Attaliam usque, Pamphylia nuncupatur. ulteriora autem et mediterranea Pisidia dicuntur; quae vero ab Acroino Amorum usque, Phrygia Pacatiana vocatur, at quae ad mare vergunt et Cariam determinant, Lycia dicitur. quaecunque igitur sunt mediterranea et finitima Tauro et ad montes Cappadociae usque pertingunt, Anatolica nuncupantur, partes siquidem sunt Anatolici thematis. his igitur limitibus Anatolicum thema terminatur, initium quidem habens a Mero, quae est finis Obsequii, pertingens vero in longitudinem ad montes Isauriae usque. quod autem ad latitudinem attinet, habet quidem a sinistra partes quasdam Buccellarii et initium Cappadociae, ad dextram vero Isauriam et initium partium Cibyrraetotici thematis.

Ἰδοὺ τοίνυν τὸ θέμα τὸ Ἀνατολικόν. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οὐκ ἦν οὕτως, ἀλλ' εἰς χιλιαρχίας καὶ πεντακοσιαρχίας καὶ ἑκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας διήρητο τὸ τάγμα τὸ στρατιωτικόν, εἰς δέ τις ἀνδράπατος ἐκράτει τῶν ὅλων ταγμάτων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν κάτω χρόνων, καὶ ἕως Ἰουστινιανοῦ, μάγιστρος ἐπέμπετο τοῖς τάγμασιν ἑξαρχος. καὶ μάρτυς ὁ ἐν Σμύρῃ κείμενος τάφος Ποπλίου τινὸς ἀνδραπάτου, γράφων οὕτως "Πόπλιος ἀνδράπατος ἄρχων Ἰωνίας Φρυγίας Αἰολίδος Μηονίας Λυδίας Ἑλλησπόντου Μυσίας Βιθυνίας Ταρσίας Γαλατίας Μαυρανδυνῶν

10 Πόντου Παφλαγονίας Καππαδοκίας μικρᾶς καὶ μεγάλης Ἰσταν- P 4
ρίας τε καὶ Λυκαονίας, καὶ μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ Ταύρου καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας." ἰδοὺ ἀρχὴ ἐνὸς ἀνδραπάτου. ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν πατρικίος, τοῦνομα Ἰορδάνης, οὗ τινὸς εἰσι τὰ ἀργυρᾶ μινυσούρια τὰ

15 ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τοιάνδε "Ἰορδάνου στρατηλάτου τῆς ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἔθνων τῶν ὑπὸ τὴν μικρὰν Ἀσίαν." καὶ οὗτος γὰρ μύναρχος ἦν τῆς αὐτῆς ἀνατολῆς, ἦνθι δὲ καὶ εὐδοκίμει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως. ὥς οὖν προείπομεν, τὸ τῶν

20 Ἀνατολικόν καλούμενον θέμα ὑπὸ πέντε ἔθνων κατοικεῖται, Φρυγῶν Λυκαόνων Ἰσαύρων Παμφύλων Πισιδῶν. κατ' ἔθνος οὖν

2 καὶ ἑκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας add A 7 πομπλίου
AV et mox πομπλίου 9 μαυρανδινῶν C 14 ἀρχὰς A 15 ἀνά-
γλυφα C κεῖνται C β. καὶ ἐπιγραφὴν C 16 ἔχον V
18 τῆς ἀνατολῆς ἡγουν μικρᾶς Ἀσίας V

Habes itaque thema Anatolicum. atque initio quidem res ita se non habuit, sed agmen militare dividebatur in praefecturas, quarum aliae mille, aliae quingentis, aliae centum, aliae vero quinquaginta capitibus constabant. unus vero quidam proconsul praeerat omnibus agminibus, quemadmodum posterioribus temporibus, etiam ad Iustinianum usque mittebatur magister agminum praefectus. cuius rei fidem facit monumentum quod Smyrnae positum est Publio cuidam proconsuli, cum hac inscriptione "Publius procos. praefectus Ioniae Phrygiae Aeolidis Meoniae Lydiae Hellepontii Mysiae Bithyniae Tarsiae Galatiae Mariendynorum Ponti Paphlagoniae Cappadociae minoris et maioris Isauriae et Lycaoniae, et usque ad montes Tauri et minoris Armeniae." habes praefecturam unius proconsulis. fuit autem posterioribus temporibus alius quidam dux agminum, dignitate patricius, nomine Iordanes, cuius sunt albae lances sculptiles, quae in regio vestiario asservantur, cum hac inscriptione "Iordani praefecti agminum Orientis et reliquarum gentium Asiae minoris." erat enim hic monarcha ipsius Orientis. floruit autem et claruit temporibus Arcadii imperatoris. Anatolicum igitur thema a quinque, uti diximus, gentibus incolitur, Phrygibus videlicet Lycaonibus Isauris Pamphyliis et Pisidis. singulae autem gentes suum

αὐτῶν ἦν ἀρχηγός, ὅτε ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ πρὸ τοῦ τὸν ζυγὸν καὶ τὴν ἀρχὴν ἔμπεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν Ῥωμαϊκὴν. ἔμπεσόντος δὲ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ζυγοῦ καὶ αὐξηθείσης τῆς βασιλείας αὐτῶν ἐδουκίωθησαν ἅπαντες καὶ ἐγένοντο συμμιγεῖς ὑπὸ μίαν ἀρχήν. διηρέθησαν δὲ καὶ ἐγένοντο θέματα, ὅτε ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ 5 παρὰ τῶν Ἀθένων Ἀγαρηνῶν ἤρξατο κολοβοῦσθαι καὶ ἀκρωτηριάζεσθαι καὶ συστέλλεσθαι κατὰ μικρόν. καὶ ἕως μὲν Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ μίαν ἀρχὴν ἦσαν ἅπαντες, καὶ τῆς Μαυρικίου βασιλείας· καὶ μάρτυς αὐτὸς Βελισάριος, ὃς ἦν μονοστράτηγος ὅλης ἀνατολῆς. ἐπὶ δὲ ἤρξαντο οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐκστρατεύειν κατὰ 10 Ῥωμαίων καὶ διαφθεῖρειν τὰς κώμας καὶ πόλεις αὐτῶν, ἡγυγκάσθησαν οἱ κατὰ καιρὸν βασιλεῖς τέμνειν εἰς μικρὰ τὴν μίαν ἀρχήν, καὶ τὸ μὲν ἀπένειμαν στρατηγῷ τινὶ καὶ ἐκάλεσαν Ἀνατολικόν, διότι, ὥς προείπομεν, πρὸς ἡμᾶς τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον πρὸς ἀνατολὴν κεῖται. τὸ δὲ παλαιὸν κατὰ ἔθνος ἦν ἀρχηγός, 15 ἐπολιτεύοντο δὲ ὡς ἦν ἔθος αὐτοῖς, ἄλλοι μὲν δημοκρατίαις ἄλλοι δὲ τυράννοις ὑποταττόμενοι. ὑπὸ δὲ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν γενόμενοι εἰς ἐπαρχίας διηρέθησαν καὶ ἡγεμονίας καὶ δουκάτα καὶ τοὺς καλουμένους κονσιλαρίους, τουτέστι βουλευτάς. ἦσαν δὲ καὶ τινες αὐτῶν πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυ- 20 ρίοις διεγράφη. ἀλλὰ μὴν καὶ σκρινιάριοι. ὑπαρχοὶ δὲ ἦσαν διττοί, ἕτεροι μὲν πραιτωρίων ἕτεροι δὲ πόλεων· καὶ οἱ τῶν πραι-

2 αὐτοῖς C 3 τῶν om C 11 χώρας V 13 ἀπένει-
μον V et Bandurius 17 ὑπατευόμενοι V

habebant principem, dum adhuc liberae essent et priusquam iugo Romani imperii subderentur; at immisso iis Romanorum iugo auctoque eorum imperio, omnes in servitutem redacti et permisti sub uno imperio fuere. divisae vero sunt factaque ex eis themata, cum imperium Romanum ab inopiis Agarenis convelli mutilari et in angustum redigi coepit. et quidem ad Iustiniani et Mauricii imperium usque omnes gentes sub uno imperio erant; cuius rei testis est Belisarius ipse, qui solus universi Orientis imperator fuit. cum vero Agareni Romanos bello infestare eorumque vicos ac urbes devastare coeperunt, coacti fuere subsecuti imperatores unum imperium in exiguas portiones partiiri. atque hanc quidem tribuerunt praefecto cuidam, et vocarunt Anatolicam, quod, ut antea dixi, respectu nostrum, qui Byzantium incolimus, orientem versus sita sit. olim vero singulae gentes suum habebant principem, et patriis legibus ac moribus regebantur, alii quidem populi democraticae, alii regiae administrationi subiecti. verum a Romanis subacti in provincias divisi fuerant et in praefecturas et ducatus, et in eos qui vocantur consilarii, hoc est *βουλευταὶ* consultores. erant porro etiam quidam eorum principes, uti in actis sanctorum martyrum scriptum legitur; quia et scriniarii. praefecti autem erant duorum generum, alii quidem praetiorum, alii vero urbium, ac praefecti quidem praetorio-

τωρίων διακόνουν τοῖς βασιλεῦσι στρατεύουσι, καὶ τὰς τῶν στρα-
τιωτῶν τροφὰς ἐξ ἐτοίμου παρέχοντες, τὰ τε τῶν βασιλέων ἀπλη-
κτα διενθετοῦντες καὶ τὰς ὁδοὺς ἐκκαθαίροντες. καὶ ταῦτα μὲν
τὰ τῶν Ῥωμαίων· ὅτε δὲ Πέρσαι ἐκράτουν καὶ μετ' αὐτοὺς Μα-
κεδόνες, εἰς σατραπείας ἦν διηρημένη ἡ πᾶσα Ἀσία, καὶ σα-
τραπῆς μὲν ἦν Ἀνδῶν, ἕτερος δὲ Φρυγῶν, ἄλλος δὲ Ἰώνων, ἕτε- P 5
ρος δὲ Παμφύλων, ἄλλος δὲ Καρῶν, ἄλλος δὲ Παφλαγόνων,
ἄλλος δὲ Βιθυνῶν, καὶ ἀπλῶς πᾶσα ἡ Ἀσία μικρὰ καλουμένη,
ὥς ἐδόκει τῷ Πέρσῃ κᾶπεται τοῖς Μακεδόσι, διμεμέριστό τε καὶ
10 διειστέτετο, καὶ ἄλλος μὲν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἤρχεν, ἄλλος
δὲ τῶν στρατιωτικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἐνταῦθα τοίνυν ἔστω τὸ πέρας τοῦ τῆς ἀνατολῆς θέματος.
οἱ δὲ λεγόμενοι τουρμάρχαι εἰς ὑπουργίαν τῶν στρατηγῶν ἐτά-
χθησαν. σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἄξιωμα τὸν ἔχοντα ὕφ' ἑαυτὸν
15 στρατιωτικὰς τοξοφόρους πεντακοσίους καὶ πελταστὰς τριακοσίους
καὶ διεξιολάβους ἑκατόν. οὕτως γὰρ κεῖται ἐν τῇ βίβλῳ Ἰωάννου
Φιλαδέλφειος τοῦ καλουμένου Λυδοῦ.

Θέμα δεύτερον τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν.

Τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν οὐ κύριον ἔχει τὸ
20 ὄνομα, οὐδὲ ἀρχαία τίς ἐστιν ἡ τούτου προσηγορία, ἀλλὰ ἀπὸ

1 στρατιῶν V 4 τὰ τῶν om V 6 Ἀσία] βασιλεία AC 7 παμ-
φυλίων A 8 δὲ ante Παφλαγόνων add C 20 ἀρχή C

rum inserviebant imperatoribus expeditionem facientibus, commeatum
exercitui prompte procurantes, et imperatoria tentoria componentes, et
vias purgantes. et haec quidem Romanorum. quando vero Persae im-
perium obtinebant et post hos Macedones, universa Asia in satrapias
divisa erat. atque alius quidem erat satrapa Lydorum, alius Phrygum,
alius Ionum, alius Pamphyliorum, alius Carum, alius Paphlagonum, alius
Bithynorum, et ut verbo dicam, universa Asia, minor dicta, prout Per-
sis visum erat et postea Macedonibus, divisa administrataque fuit. at-
que alius quidem rebus civilibus praeerat, alius vero militaribus. atque
haec quidem hactenus.

Et hic finis esto de themate Ahatolico. ceterum qui dicti sunt
τουρμάρχαι, ad ministerium praefectorum instituti sunt. significat vero
eiuscemodi dignitas eum qui praest sagittariis quingentis, scutatis tre-
centis, stipatoribus centum. ita enim habetur in libro Ioannis Philadel-
phensis, qui dictus est Lydus.

Thema secundum, dictum Armeniacum.

Armeniacum quod dicitur thema, propriam appellationem non habet.
neque enim vetusta est haec appellatio, sed eam a vicinis atque finiti-
Const. Porph.

τῶν δημορούντων καὶ συνοικούντων Ἀρμενίων τὴν προσηγορίαν ἐκτήσατο. δοκῶ δὲ εἰπεῖν ὅτι ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν κάτω χρόνων τὴν τοιαύτην προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν· οὔτε γὰρ Στράβων ὁ γεωγράφος τῆς τοιαύτης ὀνομασίας ἐμνήσθη, καί-
 τοι Καππαδόκης ὢν τὸ γένος, ἐξ Ἀμασειᾶς τῆς πόλεως, οὔτε 5
 Μένιππος ὁ τοῦς σταδισμοὺς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραψάμε-
 νος, οὔτε μὴν Σκύλαξ ὁ Καρυανδηνός, οὔτε Πausανίας ὁ Ἀμα-
 σκηνός, οὔτε ἄλλος τις τῶν ιστορίας γεγραφότων. καὶ φαίνεται
 νεωτέρα ἢ τοιαύτη ὀνομασία· οὔτε γὰρ Προκόπιος οὔτε μὴν Ἀγα-
 θίας οὔτε Μένανδρος οὔτε Ἡσύχιος ὁ Ἰλλουστριος ἐμνημόνευσαν 10
 τοῦ τοιοῦτου ὀνόματος, οἱ τὰ χρονικὰ συντάξαντες ἐπὶ τῆς Ἰου-
 στινιανοῦ βασιλείας. τὴν γὰρ Καππαδοκίαν οἱ παλαιοὶ εἰς τρεῖς
 τέμνουσι μέρη, εἰς τε Καταονίαν τὴν ἀπὸ Μελιτηνῆς ἀρχομένην,
 καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Ταύρου Ταυρικὴν ὀνομασμένην, καὶ αὐτὴν τὴν
 μεσόγαίον, ἐν ᾗ Καισάρεια ἡ πόλις τῶν Καππαδοκῶν μητρόπολις 15
 ἴδρυται. καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδο-
 κίαν, μεγάλην μὲν τὴν ἀπὸ Καισαρείας τε καὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἕως
 τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ἣν διορίζει Ἄλυσ μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν,
 Μελιτηνὴ δὲ ἐξ ἀνατολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ μεγάλη Καππαδο-
 κία. καὶ τούτων μάρτυς Πολύβιος ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν 20
 γεγραφώς, ὃς διορίζει τὴν Καππαδοκίαν ἀπὸ τε Ταύρου καὶ Λυ-
 καονίας καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάττης· καὶ αὕτη γὰρ ἡ Νεοκαι-

2 δὲ om C 8 προσηγορίαν om C 7 οὔτε· αὐτὸς Πανσα-
 νίας ὁ Ἀμασκηνός V, idque post γεγραφότων 8 συγγεγραφό-
 των C 9 οὔτε γὰρ] οὐδὲ γὰρ C 10 ἐμνημόνευσεν V 14 ταυ-
 ρωνικὴν A 21 τε] τοῦ C

nis Armeniis accepit. imo vero dixerim sub Heraclio imperatore huius-
 cemodi appellationem sumpsisse. nam neque Strabo geographus eius
 vocis mentionem fecit, Cappadox alioqui genere, ex Amasea urbe; ne-
 que Menippus, qui totius orbis terrarum per stadia dimensionem con-
 scripsit, neque Scylax Caryandenus, neque Pausanias Damascenus. sed
 neque alius quisquam eorum qui historiam scripserunt. atqui recentio-
 rem esse hanc appellationem ex eo colligi potest, quod neque Procopius
 neque Agathias neque Menander neque Hesychius illustrius ullam huius
 nominis mentionem faciant, licet ipsi historiam Iustiniano imperante
 conscripserint. Cappadociam enim veteres in tres partes secuerunt,
 videlicet in Cataoniam, quae a Melitena initium accipit, et in eam quae
 a Tauro monte Taurica nuncupatur, nec non in regionem ipsam medi-
 terraneam, in qua et Caesarea urbs est, Cappadociae metropolis. vete-
 res autem maiorem et minorem Cappadociam appellant; ac maiorem qui-
 dem a Caesarea et Tauro ad Ponticum mare usque, quam terminat
 Halys quidem fluvius ab occasu, Melitene vero ab oriente. atque haec
 quidem est maior Cappadocia, ut testatur Polybius, qui Romanam hi-
 storiam scripsit; qui quidem terminat Cappadociam a Tauro et Lycao-
 nia ad Ponticum mare usque, ipsa siquidem Neocaesarea et Colonea et

οἰρεται ἢ τε Κολώνεια καὶ ἡ Μελιτηνὴ σύμπασα Καππαδοκία λέγε-
ται. ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Περσικόν· Πέρσης γάρ τις ἀνὴρ — ἐν P 6
κινήγιw Ἀρταξέρξης τῷ βασιλεῖ, ἢ οὐκ οἶδα ἄλλw τινί, λέων
προσαπαντήσας τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδράζατο· καὶ κατὰ τύ-
5 χην εὐρεθεὶς ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συναντήματι, τὸν ἀκινά-
κην σπασάμενος ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα
καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. οὗτος οὖν ὁ Πέρσης ἐπὶ τιγος ὄρους
ἐψηλοτάτου ἀναβάς, καὶ πῦσαν τὴν γῆν περισκοπήσας ὄσσην
ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατὰ τε ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς
10 ἄρκτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶσαν
εἴληφε. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Πολύβιος. καὶ κατοικεῖται πρὸς μὲν
Κολώνειαν παρὰ Ἀρμενίων, πρὸς δὲ τὴν μεσόγειον, ὅπου περ ἔστιν
ἡ Ἀμάσεια καὶ ὁ λεγόμενος Λαζυμών, παρὰ τῶν καλουμένων
Λευκοσύρων· ὅμως πάντας τοὺς Καππαδόκας, καὶ τοὺς μέχρι
15 θαλάττης τῆς Ποντικῆς κατοικοῦντας, Ἡρόδοτος Λευκοσύρους
καλεῖ, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Σύρων τῶν ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου
καὶ Κιλικίας οἰκούντων, Μελανοσύρων προσαγορευομένων. μικρὰ
δὲ Καππαδοκία ἡ νῦν χρηματίζουσα εἰς θέμα, ἥτις ὁμορὸς ἐστὶ
Λυκαονίας καὶ διαβαίνει μέχρις αὐτῆς Καισαρείας, πλατύνεται
20 δὲ ἕως ἀρχῆς τῶν Βουκελλαρίων, καταλήγει δὲ πρὸς ἀνατολὰς
μέχρις αὐτῆς Ῥοδεντοῦ καὶ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Λούλου
καὶ αὐτῆς Ποδενδοῦ. τὰ δὲ ἐπέκεινα τῆς Κιλικίας εἰσὶ μέρη, ὧν
ἀπάρχεται ἡ Ταρὸς καὶ ἡ Μόψου ἐστὶα καὶ Ἀδανα. καὶ ἡδε

4 προσπαντήσας C τὸν ἵππον C 9 τε add A 21 μέχρι C
22 σποδενδοῦ V 23 ὡς V

Melitene universa Cappadocia appellatur. est vero nomen Persicum:
nam cum Artaxerxi regi, aut ne scio an alteri cuidam, leo inter venan-
dum occurrisset eiusque equum invasisset, oblatus casu Persa quidam
in hoc leonis occurru, stricto acinace, regem de vita periclitantem libe-
ravit et leonem interfecit. hic itaque Persa cum altissimum quandam
montem conscendisset, universam regionem, quoad longissime humani
oculi acies pertingere posset, circumspiciens, tam orientem et occidentem
quam meridiem et septentrionem versus, omnem eam dono a rege accepit.
haec porro narrat Polybius. atque habitatur quidem Coloneam versus ab
Armenia, ad mediterranea vero, ubi est Amasea et Dasymon qui dicitur,
a Leucosyris. omnes tamen Cappadoces, etiam usque ad mare
Ponticum habitantes, Herodotus Leucosyros nuncupat, ad discrimen Sy-
rorum qui ultra Taurum et Ciliciam incolunt, qui Melanosyri appellantur.
minor autem Cappadocia, quae nunc inter themata censetur, fini-
tima est Lycaoniae et Caesareae usque pertingit, ac extenditur ad ini-
tiam thematis Buccellariorum usque; desinit vero ad orientem Rodentum
usque, et ad propugnaculum quod vocatur Luli, atque ad ipsam Poden-
dum usque. ulteriora autem sunt partes Ciliciae, quarum praecipuae
urbes sunt Tarsus Mopsuestia et Adana. et haec quidem est minor

μὲν ἡ μικρὰ Καππαδοκία, ἡ ἀρτίως εἰς θέματος ὄνομα χρηματίζουσα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνω χρόνων εἴτε Ἰουστινιανοῦ εἴτε ἄλλου τινὸς τῶν βασιλέων τμηθείσης τῆς Καππαδοκίας εἰς τρεῖς μέρη τὸ μὲν μεσόγειον ἐκλήθη Χαρσιανὸν ἀπὸ Χαρσίου τινὸς ἀρχοντος τῷ τότε καιρῷ ἐδοκιμήσαντος ἐν τῷ πρὸς Πέρσας πολέμῳ, καὶ διὰ τοῦτο εἰς θέματος τάξιν καὶ στρατηγίδα μέχρι τοῦ νῦν ἐχρημάτισε· τὸ δὲ κάτω καὶ πρὸς θάλασσαν ἐκλήθη Ἀρμενιακὸν διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ πλησιόχωρον τῶν Ἀρμενίων, τὸ δὲ ἄνωθεν καὶ ὁμοροῦν τοῖς Ἀνκάοι καὶ τῷ Ταύρῳ Καππαδοκία μικρά, ἡ νῦν, ὡς ἔφαμεν, εἰς θέματος ὄνομα χρηματίζουσα. ἐβασιλεύετο δὲ μέχρις Ἀυγούστου Καίσαρος. ἦν δὲ ὑπὸ τὴν Περσικὴν ἐξουσίαν, πρὶν ἢ τὸ Ῥώμης ἀνέξῃν βασιλεῖον. ἐγένετο δὲ καὶ αὐτόνομος, ὅτε Ἀριαράθης ἤρχεν αὐτῆς ὁ βασιλεύς, ἔξ οὗ καὶ ἡ Ἰμνη ἡ τὸ αἶλας τίκτουσα, ἦν ἀρτίως βαρβαρίζοντες Καριταῖαν καλοῦσιν, Ἀριαράθεια ἐπωνόμαστο. μετὰ δὲ Ἀριαράθην βυσιλεύει αὐτῆς 15 Ἀρχέλαος ὁ κηδεστὴς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. μετὰ δὲ τοῦτον πανσαμένης τῆς βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν παρὰ τῶν Ῥωμαίων τὸ σχῆμα μετέβαλε, καὶ ἀνθύπατος ταύτην ἐδασμολόγει τε καὶ διετάττετο. εἰσι δὲ πόλεις ἐπίσημοι κατὰ τὴν πρώτην ἐπαρχίαν

P 7 τέσσαρες, Καισάρεια μητρόπολις, ἡ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος 20 Ἰουλλίου ὀνομασθεῖσα, ἥτις πρότερον ἐκαλεῖτο Μάζακα ἀπὸ Μο-

1 ὄνομα θέματος AV	2 ἄλλων τινῶν V	5 παρεδοκιμήσαντος V
8 αὐτὸ] τὸ V	9 ἡ add A	10 ὄνομα θέματος AV
12 ἡ τῶν Ῥωμαίων A	13 τὸ om V	16 κηδεστῆς ἦτοι ὁ συμπεπνευμένος Ἡρώδου A
17 ταῦτα A	18 ἐδασμολόγει V	

Cappadocia, quae non ita pridem thematis nomen nacta est. superiori-
bus vero temporibus, sive Iustiniani sive alterius cuiusdam ex impera-
toribus, Cappadocia in tres partes secta, mediterranea pars Charsianum
vocabatur, a Charsio quodam duce, qui tum bello adversus Persas pro-
spere gesto celebris erat; atque ideo in thematis et praefecturae or-
dinem in hunc usque diem relata est. inferior vero pars, ad mare ver-
gens, Armeniacum appellata est, quod sit regio Armeniae vicina. supe-
rior autem pars, finitima Lycaonibus et Tauro, Cappadocia minor; quae
nunc, ut diximus, thematis appellationem nacta sub regum dominatu fuit
usque ad Augustum Caesarem; ante vero Romani imperii incrementum
sub Persica potestate erat. sed et sui iuris fuit, cum Ariaratha rex ibi
regnaret; ex quo etiam iacis sales gignens, quem modo barbari Caratia
appellant, Ariarathes nuncupabatur. post autem Ariaratham regnavit in
eadem Archelaus affinis Herodis regis Iudaeorum. at postmodum cum
desisset gubernatio regia, in praefecturam a Romanis forma administra-
tionis est immutata, et proconsul tributa ab ea colligebat et ipsi prae-
erat. sunt autem in prima praefectura urbes celeberrimae quattuor, Ca-
esarea metropolis, a magno illo Caesare Iulio ita nuncupata; quae antea
vocabatur Mazaca, a Mosoch primo Cappadocum auctore. altera urbs

πὺλ τῶν τῶν Καππαδοκῶν ἀρχηγόνου, δευτέρα δὲ πόλις Νύσσα, τρίτη Θερμά, τετάρτη Ῥεγεποδανδός. τῆς δὲ δευτέρας Καππαδοκίας εἰσι πόλεις ὑπὸ ἡγεμόνα ὀκτώ, Τύανα Φαυστινοούπολις Κέβιστρα Ναζιανζός Ἐρύσιμα Παρνασός Ῥεγέδωρα Μωκισσός, καὶ φρούριον τὸ καλούμενον Κόρον. τῆς δὲ τρίτης Καππαδοκίας, ἣ νῦν ὀνομάζεται Ἀρμενιακόν, εἰσι πόλεις ἑπτὰ, Ἀμάσεια Ἴβωρα Ζάλιχος Ἀνδραπα Ἀμινσός Νεοκαισάρεια Σινώπη.

Διαβεβόηται δὲ παρὰ πᾶριν ἐπὶ κακοτροπία τὸ τῶν Καππαδοκῶν γένος, ὥς καὶ παροιμίαν περὶ αὐτῶν ἐξενεχθῆναι τοιαύτην, 10 "τρίψ κάππα κάκιστα, Καππαδοκία Κρήτη καὶ Κιλικία." καὶ ἐν ἐπιγράμμασι

Καππαδόκαι φαῦλοι μὲν αἶψ, ζώνης δὲ τυχόντες

φauλότεροι, κέρδους δ' εἵνεκα φauλότεροι.

ἦν δ' ἄρα δις καὶ τρίς μεγάλῃς δρᾶζονται ἀπήνης,

15 δὴ τότε γίγονται φauλεπιφauλότεροι.

καὶ ἄλλως

Καππαδόκην ποτ' ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ

κάτθανε γεσσαμένη αἵματος ἰοβόλου.

ἐκ δὲ ταύτης τῆς τὰ τοιαῦτα βλασφημουμένης ἐβλάστησαν ἄνδρες, 20 μᾶλλον δὲ εἰπεῖν ἐξανέτειλαν ὥσπερ ἀστέρες πολέωτοι, ἐπὶ σοφίᾳ διαβόητοι; ζηλωταὶ τῆς Χριστιανῶν πίστεως, Γρηγόριος ὁ θαυματουργὸς ὁ Νεοκαισαρείας ἐπίσκοπος, Φαίδιμος τε ὁ Ἀμασειας,

1 τῶν om C ἀρχηγόνου C 2 Ῥεγεποδαντός V 5 φρούριον A . τρίτης add A 7 Ἀνδραπα V 12 καππαδόκες A
δὲ τυχόντες] δ' εἵνεκα A, δὲ εἵνεκα C 14 μεγάλῃς om C
17 ποτ' ἐχιδν' ἔδκεν. ἀλλ' αὐτὴ C 18 αἵματος γεσσαμένη C
19 τῆς om A

Nyssa, tertia Therma, quarta Rhegepodandus. secunda vero Cappadociae praefectura urbes habet octo, Tyana Faustianopolin Cybistram Nazianzum Erysisima Parnasum Rhegedora Mocissum, et propugnaculum quod Corum dicitur. tertiae autem Cappadociae quae nunc appellatur Armeniacum, urbes sunt septem, Amasea Iboras Zalichus Andrapa Aminsus Neocaesarea Sinope.

Ceterum famosa apud omnes est ob nequitiam Cappadocum gens, adeo ut proverbium efuscemodi de illis feratur "tria cappa pessima, Cappadocia Creta et Cilicia." et in epigrammatibus "Cappadoces semper mali, cingulum vero nacti peiores, lucri vero gratia pessimi. cum vero bis aut ter magnum prehenderint currum, tunc sane evadunt mali ter et amplius." et aliud, "Cappadocem quondam eobidna mala momordit. sed et ipsa mortua est gustans sanguinem venena iaculantem." ex hac autem adeo infami gente pullularunt, imo vero veluti fulgidae quaedam stellae emicuerunt, vera sapientiae laude celeberrimi et Christianae fidei propugnatores acerrimi, Gregorius ille thaumaturgus, Neocaesariensis episcopus, et Phaedimus Amasenus, et rex celeberrimus, qui sub Lici-

καὶ βασιλεὺς ὁ ἀδίδιμος ὁ ἐπὶ Λικίνου μαρτυρήσας ὑπὲρ τῆς τῶν
Χριστιανῶν πίστεως, καὶ Βασίλσκος ὁ Κομάνων ἀρχιεπίσκοπος,
ὃς καὶ αὐτὸς μαρτυρῶ ἐτελειώθη, μεθ' οὗ κατετέθη τὸ λείψανον
Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, Βασίλειός τε ὁ μέγας ὁ Καππαδοκίης
ἐπίσκοπος, καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζοῦ τὴν ἐπισκοπὴν
κληρωσάμενος, νυνὶ δὲ ἐν τῷ τῶν ἀποστόλων ναφ κατατεθεὶς μετὰ
τῶν πατριαρχῶν ταύτης τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλο-
χρίστου βασιλέως Κωνσταντίνου, αἱ τε ἀδελφοὶ τοῦ μεγάλου Βα-
σιλείου, Πέτρος τε καὶ Γρηγόριος καὶ Νικηράτιος, Καισάρις τε
ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ θεολόγου.

10

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς Καππαδοκίας ὡς ἐν ἐπιτομῇ.

Θέμα τρίτον τὸ τῶν Θρακησίων.

Τὸ δὲ νῦν καλούμενον Θρακησίον θέμα πάλαι μὲν καὶ κατ'
ἀρχὰς Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο, καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος
Ἀσιάρχης ἐλέγετο. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν, αὐτὸς ὁ μάρ- 15
P 8 τυς τῆς ἀληθείας Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστῆς καὶ ἀπόστολος ἐν ταῖς
πράξεσι τῶν ἀποστόλων τὸ αὐτὸ λέγει, μεμνημένος Ἀλεξάνδρου
τοῦ τότε πρωτεύοντος τῶν Ἑρσίων, Ἀσιάρχην αὐτὸν ἀποκαλῶν.
Θρακήσιοι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. ἐπὶ τῶν
ἡμερῶν Ἀλυσίου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως ἀνὴρ τις μετὰ τῆς 20
γυναικὸς καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων ἐκ Μυσίας τῆς τῶν Θρακικῶν χώρας
ὀρμώμενος, ἥς καὶ Ὀμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

1 τῶν om C	2 καὶ ὁ βασιλσκος AV	5 ἀρχιεπίσκοπος V
6 ἐν add A	8 Κωνσταντίνου om C	9 παγκράτιος V
καὶ καισαρίδης τε V,	καὶ καισαρίδης δὲ A	11 ὡς om C
του C	τῆς om V	21 ἐαυτοῦ V

nio martyrium pro fide Christiana subiit. et Basiliscus Comanensium archiepiscopus, qui etiam ipse martyrio obiit et cum quo conditae fuerunt reliquiae Ioannis Chrysostomi; praeterea Basiliscus magnus Caesariensis episcopus, et Gregorius theologus, qui fuit episcopus Nazianzenus et nunc in aede apostolorum una cum patriarchis huius urbis a pio et Christianae fidei studiosissimo imperatore Constantino positus iacet. insuper fratres Basilii magni, videlicet Petrus Gregorius et Naucratus, nec non Caesarius Gregorii theologi frater.

Atque haec quidem de Cappadocia veluti compendio dicta sint.

Thema tertium dictum Thracensiorum.

Quod vero nunc Thracensiorum thema appellatur, olim quidem et ab initio Asia minor dicebatur, et qui huic praerat proconsul praefectus Asiae nuncupabatur. et ne externos afferam, ipse testis est veritatis Lucas evangelista et apostolus, qui in Actis apostolorum idem asserit, ubi mentionem faciens Alexandri, qui tum temporis apud Ephesios primatum obtinebat, eum appellat praefectum Asiae. Thracensiorum vero appellatio hanc originem habet. temporibus Alyatti Lydorum regis, vir quidam cum uxore et liberis profectus ex Mysia Thraciae regione, cuius

Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰαπημόλων,
 διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀσίας εἰς χώραν τὴν λεγομένην Λυ-
 δίαν, καὶ κατέσκηκε πλησίον τῆς πόλεως Σάρδεων. τοῦ οὖν βα-
 σιλέως πρὸς τῷ τῆς πόλεως τείχει καθέζομένου διήρχετο ἡ γυνή
 5 τοῦ Θρακῆος ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βυστάζουσα στάμινον, ἐπὶ δὲ
 τῶν χειρῶν ἡλακίτην καὶ ἕτρακτον, ὅππασθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην
 ἵππος τις προσεδέδετο· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κορυφῆς ὁ στάμινος ἦν
 μετὰ τοῦ ὕδατος, ἐν δὲ ταῖς χερσὶν ἐφ' ἕλκετο γήθουσι ἐκ τῆς
 ἡλακίτης τὸν ἕτρακτον, ὅππασθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἠκολούθει ὁ
 10 ἵππος ἀπὸ πῆς πηγῆς πεπυσισμένος. ταύτην ἰδὼν ὁ βασιλεὺς με-
 γάλως ἐθαύμασε, καὶ ἠρώτησε πῶθεν καὶ τίς καὶ πόλις ἐστὶ πό-
 λεως. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο Μυσὴ μὲν εἶναι τὸ γένος, Θρακῆς δ'
 ἐστὶν αὕτη τὸ πόλινιον. λαβὼν οὖν βασιλεὺς ἀπὸ τῆς γυναικὸς
 ἀφορήν, πρὸς τὸν τῆς Θρακῆς βασιλέα-ποιήσάμενος,
 15 Κότυν ὀνομαζόμενον, ἐκαίδεν ἔλαβεν ἀνδρὺς μετόικους μετὰ γυ-
 ναικῶν καὶ τέκνων, ὄχλον ἱκανόν. ἐκ τούτου τοῦ γένους ὠνομά-
 σθησαν οἱ τὴν μικρὰν Ἀσίαν οἰκοῦντες Θρακίσιδι διὰ τὸ εἶναι
 αὐτοὺς ἐργασίους ἐργάδεις τε καὶ χειρῶνακτας. ὅλον δὲ τὸ τῶν
 Θρακισίων θίμα ἐκ γενῶν συνίσταται τοῖσιδε, Λυδῶν Μαιόνων
 20 Κυρῶν Ἰώνων· καὶ Ἴωνες μὲν καλοῦνται οἱ κυτοκοῦντες Μιλητόν
 τε καὶ Ἐφεσον, οἱ δὲ τὸ μεσόγειον Σαρδιανοὶ Λυδοὶ τε καὶ Μαίον-
 νες καὶ Κῆρες καὶ οἱ τῆς μικρᾶς Φρυγίας οὐκίτορες. καὶ οὗτως

4 τὸ πόλις τείχος V 5 τῆς κεφαλῆς μὲν C 7 ἡ στάμινος
 ἦν μετὰ A 10 τῆς om A 13 πόλινιον C 19 τόσων V
 20 ἰώνων καρῶν C

etiam meminuit Homerus, inquiens sic "Mysorumque comminus pugnan-
 tium et illustrium Hippemolgorum," in eam Asiae regionem venit, quae
 Lydia dicitur, et prope Sardorum urbem habitavit. rege itaque ad mu-
 rum urbis considente, praeteriit Thracis uxor urnam capite gestans,
 manibus vero colum et fusum, a tergo autem equus zonae alligatus; at-
 que urna quidem, quam vertice gerebat, referta erat aqua, manibus vero
 nens colum et fusum exercebat; pone autem equus, quem adaquarat,
 cingulo annexus sequebatur. hac conspecta rex vehementer admiratus
 est, et unde, quanam, ex qua urbe esset, interrogavit; quae respondit
 Mysiam se natione esse: est vero id Thraciae oppidulum. rex itaque
 arrepta ex hac muliere occasione, missa ad regem Thracum Coty'n nan-
 cupatam legatione, colenos inde cum uxoribus et liberis accepit, turbam
 mta numerosam. ex hac natione appellati sunt Asiae minoris incolae
 Thracessii, quod sint operosi ac laboriosi et opere manuario victam sibi
 quaeritantes. universam vero Thracessiorum thema hisce gentibus con-
 stat, Lydis Maeonibus Caribus Ionibus. atque Iones quidem nuncupan-
 tur qui Miletum et Ephesum incolunt; qui vero mediterranea habitant,
 Sardiani Lydi Maeones et Cares et minoris Phrygiae incolae. atque

μὲν οἱ Θρακῆσιοι· ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν Νικόλαος ὁ Δαμιασκηνὸς γράφει ἐν τῷ δεκτωκαίδεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, ὃ γεγόνως ὑπογραφὸς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως. ὠνομάσθησαν δὲ Θρακῆσιοι διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐκ τῆς τῶν Θρακῶν γῆς, ὥσπερ εἶπομεν. εἰσὶ δὲ πόλεις περὶ τὴν Ἀσίαν κα', πρώτη μὲν Ἐφεσος, δευτέρᾳ δὲ Σμύρνα, τρίτῃ Σάρδεις, τετάρτῃ Μίλητος, πέμπτῃ Πριήνη, ἕκτῃ Κολοφών, ἑβδόμῃ Θυάτιρα, ὀγδῶν τὸ Πέργαμον, ἐνάτῃ Μαγνησία, δεκάτῃ Τράλλεις, ἑνδεκάτῃ Ἱεράπολις, δωδεκάτῃ Κολόσσαι αἱ νῦν λεγόμεναι Χῶναι, οὗ ἔστι ναὸς διαβόητος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ιγ' Λαοδικεαί, ιδ' Νύσσα, ιε' Στρατονίκεια, ις' Ἀλάβανδα, ιζ' Ἀλίνδα, ιη' Μάρινα, ιθ' Τέως, κ' P 9 Λέβεδος, κα' Φιλαδέλφεια, καὶ ἄλλαι τινές. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Τέταρτον θέμα τὸ καλούμενον Ὀψικιον.

Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Ὀψικιον πᾶσιν ἔχει γνώριμον 15 τὴν προσηγορίαν· ὁψικιον γὰρ Ῥωμαῖσι λέγεται, ὅπερ σημαίνει τῇ τῶν Ἑλλήνων φωνῇ τοῦς προπορευομένους ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἐπὶ ἐκτάξει καὶ τιμῇ. ἔθεν οὐδὲ στρατηγὸς χρηματίζει ὁ τοῦ ὁψικίου ἡγούμενος, ἀλλὰ κόμης καὶ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν προσωτυμίαν προσαγορεύεται, ἣ δὲ περιοχὴ τοῦ Ὀψικίου ὑπὸ 20 τοσούτων φυλῶν τε καὶ ἐθνῶν κατοικεῖται, ἀπὸ μὲν θαλάσσης

5 παρὰ A κ' V 8 τράλη C 11 ἀλάβανδος C 12 κα'
Φιλαδέλφεια om V 15 δι' om C 16 ὁψικιον δι' λέγεται
Ῥωμαῖσι C 17 τῶν τῶν ἑλλήνων φωνῇ C τῶν om V et
Bandurinus: in codice id esse testatur Morellus πορευομένους C
21 τε om C

ita quidem se habent Thracesii. hanc vero historiam scribit Nicolaus Damascenus decimo octavo historiae suae libro; qui quidem fuit scriba Herodis regis. Thracesii autem appellati sunt, quod ex Thracum regione orti essent. ceterum in Asia habentur urbes viginti et una, prima quidem Ephesus, altera Smyrna, tertia Sardes, quarta Miletus, quinta Priene, sexta Colophon, septima Thyatira, octava Pergamum, nona Magnesia, decima Trallis, undecima Hierapolis, duodecima Colossae, quae nunc Chonae dicuntur, ubi visitur celeberrimum templum Michaëlis archangeli, decima tertia Laodicea, decima quarta Nyssa, decima quinta Stratonicea, decima sexta Alabanda, decima septima Alinda, decima octava Myrina, decima nona Teos, vigesima Lebedos, vigesima prima Philadelphia, et aliae nonnullae. atque haec quidem de his.

Thema quartum dictum Obsequium.

Thema vero quod Obsequium vocatur, omnibus appellatione ipsa notum est: obsequium enim Latine dicitur id quod Graecorum lingua appellantur ii qui imperatori, ordinis tuendi et honoris causa, praesunt. unde fit ut qui obsequio praesent, praetor non vocetur, sed comes et nomine et cognomine dicatur. Obsequii vero ambitus his populi atque gentibus circumscribitur. a mari quidem initium sumens, hoc est a sinu

ἀρχομένην, τούτέστιν τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ τοῦ Δασκυλίου ἀκρωτηρίου, καὶ μέχρι τοῦ Τρίτωνος καὶ τῶν ὀρέων Σιγριανῆς καὶ Προικονήσου, καὶ ἕως αὐτῆς τῆς Ἀβύδου Κυζίκου τε καὶ Παρίου· καὶ τὰ μὲν κύττω καὶ παρὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ Ἀστα-
 5 κηνοῦ κόλπου ἀρχόμενα καὶ τῶν καλουμένων Πυλῶν, καὶ ἕως τῆς μεσσηγαίου τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου προσαγορευομένων καὶ τῆς χώρας τῶν καλουμένων Δαγροθηνῶν καὶ αὐτῆς Προουσιάδος, κατοικοῦσαι Βιθυνοί· τὰ δὲ πρὸς νότον τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἕως τοῦ ποταμοῦ Ῥυνδακοῦ κατοικοῦσαι Μυσοί, τὰ δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
 10 Κύζικον κατοικοῦσαι Φρύγες τε καὶ Γραικοί, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Γρανίκου τὴν ὀνομασίαν πλουτήσαντες, ἐν ᾧ ποταμῷ γέγονεν ἡ πρώτη μάχη πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν Περσῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος. ἅπαντα δὲ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Δορυλαίου καὶ αὐ-
 τοῦ τοῦ Κοτυαίου, ἔξ οὗ περ ἔστιν ὁ ὀνομασθέντος καὶ παλαιὸς
 15 ἐκεῖνος Αἰσωπος, ὁ τὴν μυθοποιίαν πρῶτος εἰς τὸν βίον εἰσαγα-
 γών, καὶ ἕως τῆς κωμοπόλεως Μηροῦ κατὰ ἀνατολάς. πρὸς δὲ τὰς δυσμὰς καταλήγει εἰς Ἀβυδον, πρὸς δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ Ῥυνδακοῦ ποταμοῦ καὶ μέχρι τῆς κωμοπόλεως τῆς καλουμένης Δοματηροῦ. καὶ οὕτω μὲν τὸ Ὀψίκιον. καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐ-
 20 τοῦ εἵπομεν, διὰ τὸ προπορεύεσθαι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως καὶ καταρτίζειν καὶ διευθύνειν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ μονάς. εἰσι δὲ

1 ἀρχόμενον AV	τούτέστιν om C	3 καὶ αὐτῆς προικονήσου AV	κυζίκον τε καὶ παρίον AV	4 τὰ μὲν καὶ παρα-θάλασσια V	7 Γαθηνῶν V	9 Ῥυνδακοῦ C	τῆς om V
11 ποταμῷ add A	14 τοῦ om V	et Bandurius	16 κόσμον εἰσαγεγών A	16 μικροῦ C	17 δὲ τὰς om C	18 τοῦ λεγομένου A	20 ἔμπροσθεν add A

Astaceno et a promontorio Dascylio, ad Tritonem usque et montes Si-
 grianæ atque ipsam Proconesum, ad ipsam quoque Abydum Cyzicum
 et Parium, se porrigit. et quidem inferiorem ac maritimam oram ab
 Astaceno sinu incipientem et a Pylis quas vocantur, usque ad mediter-
 ranea Olympi qui Mysius dicitur, et ad regionem Dagotherorum di-
 ctam, et ad ipsam Prusiadem usque Bithyni habitant. australem vero
 Olympi partem ad fluvium Rhyndacum usque incolant Mysii. maritima
 autem et Cyzicum inhabitant Phryges et Graeci, a Granico fluvio ita
 nuncupati, ubi Alexander Macedo primum praelium cum Persarum duci-
 bus commisit. ulterius vero ad Dorylaeum et ipsum Cotyaeum usque
 extenditur; ex qua quidem urbe prodiit celeberrimus ac vetustus ille
 Aesopus, qui fabularum usum primus in mundum inexit; et usque ad
 Comopolim Meri orientem versus. ad occasum vero desinit in Abydum.
 in latitudine autem a Rhyndaco fluvio usque ad Comopolim Domateri
 cognominæ. atque hæc quidem est ratio Obsequii, quam profecto appel-
 lationem ei inditam esse diximus, quod praerent imperatori, ut vias et
 domicilia ei praeperarent atque concinnarent. gentes vero ac populi

ἔθνη τὰ συμπληροῦντα τὸ Ὀψίκιον τσαυτὰ, Βιθυνοί, Μυσοί, Φρύγες, Δάρδανοι οἱ καὶ Τρώες λεγόμενοι. ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ὀψίκιον τσαυτὰς, πρώτην μὲν Νίκαιαν τὴν μητρόπολιν χρηματίζουσιν, δευτέραν δὲ Κοτύαιον, τρίτην Δορύλαιον, τετάρτην Μίδαιον, πέμπτην Ἀπήμεϊαν, ἕκτην 5 Μύρλειαν, ἑβδόμην Ἀμψαχον, ὀγδόην Πάριον, ἐνάτην Κάζακον, δεκάτην Ἀβυδον.

Πέμπτον θέμα τὸ καλούμενον Ὀπτιμάτων.

Τὸ καλούμενον οὐκ οἶδ' ὅπως εἰπεῖν θέμα Ὀπτιμάτων οὐδεμίαν ἔχει κοινωσίαν πρὸς θέματα· εἰς γὰρ δουλείαν μόνην προσ- 10 P 10 εἰληπταὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ οἰκτρότατον καὶ μήτε τοῦρμαις μήτε δροῦργοις τετιμημένον, ἀλλ' ἢ τὸν τούτου κρατοῦντα δομείστικον μόνον ἀγορευόμενον· εἰς γὰρ ὑπηρεσίαν ἐτέταχτο τῶν στρατιωτῶν, ὅτε οἱ βασιλεῖς τοῖς ἔθνεσι μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπεστράτευον, στρατιωτῶν δὲ ἐκείνων τῶν ἐν τοῖς βασιλικαῖς τάγμασι τεταγμένων· 15 ὅσοι γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς καὶ τοῖς ἱκανάτοις καὶ τοῖς λοιποῖς τάγμασιν ἐστρατεύοντο, εἰς ὑπηρεσίαν εἰς ἕκαστος αὐτῶν Ὀπτιμάτων ἐκέκτητο. ἔστι δὲ ὀνομασία τῶν ἀτίμων, ἴσην ὕβριν φέρουσα τῶν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτελίνων. διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τάξιν 20 λελογίσται, οὐδὲ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων κατονομάζεται, ἀλλὰ

1 ταῦτα Bandur. 5 Μηδάειον V 8 ὀπτιμάτων C plerumque. an Ὀπτιμάτων? 9 εἰπεῖν add A Ὀπτιμάτων? sed confer in sexto themate: ὥδε καταλήγει ὁ βουκελλάριος. 12 δροῦγους C τὴν V τούτου χρὴ κρατοῦντος A: corr Bandurinus 14 οἱ] τοῦς C μετὰ τοῦ λαοῦ add A 15 τατομένων V 17 ὀπτιμάτων V. an ὀπτιμάτων? vel ἀνὰ . . ὀπτιμάτων, ut exciderit numerus 18 ἀντίμων ὕβριν ἴσην C 19 λεγομένων om C 20 post οὐδὲ omisi ὁ cum C

qui Obsequium constituunt sunt hi, Bithyni, Mysii, Phryges, Dardani, qui et Troiani dicuntur. ceterum thema Obsequii urbes celebres hasce habet, primam quidem Nicaeam, quae est metropolis, alteram Cotyaeum, tertiam Dorylaeum, quartam Midaem, quintam Apameam, sextam Myrleam, septimam Lampsacum, octavam Parium, nonam Cyzicum, decimam Abydum.

Thema quintum dictum Optimatum.

Id quod nescio quo pacto vocatum est thema Optimatum, nihil habet commune cum thematibus, servitii siquidem tantum causa assumptum est, utpote miserrimum, neque turmis neque drungis coonestatum, et qui huic praeest, domesticus tantum nuncupatur: quippe ad ministeria militibus, cum imperatores una cum populis expeditionem aliquam facerent, praestandum, instituti fuerunt, iis inquam qui in imperatoris agminibus versabantur. quotquot enim in scholis et icanatis reliquisque agminibus militabant, eorum singulis unus optimatum, cuius ministerio uteretur, erat designatus. porro appellatio ipsa tantum fere in se contumeliae habet atque vilium hominum, qui apud Romanos cortelini vocantur; ideoque nec inter themata censetur, nec qui huic praeest, praetor sive

δεσπότας, ὃ ὑπὸ χεῖρα ὧν στρατηγοῦ καὶ τὴν ἀξίαν καταδεέστε-
ρος. εἰσι δὲ ἔθνη καὶ συμπληροῦνται, μᾶλλον δὲ ὑπερροῦνται
εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν τῶν στρατιωτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ βασι-
λέως τοσαῦτα, Βιθυνοὶ Ταρσιῦται Θυνοί. προσάπτεται δὲ καὶ
5 Φρυγῶν. ἔχει δὲ πόλεις ἐπιστήμιους τοσαύτας, πρώτην μὲν Νικο-
μήδειαν τὴν μητρόπολιν, δευτέραν δὲ Ἐλενούπολιν, τρίτην Πραι-
ντον, τετάρτην Ἀσιακὴν, πέμπτην Παρθενούπολιν. ῥέει δὲ ἐν
τῷ θέματι τῶν Ὀπτιμάτων ποταμὸς ὁ καλούμενος Σαγγάριος, ἐν
ᾧ ἐστὶν ἡ ἀξιοθέατος γέφυρα ἣν ἐποίησεν Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς
10 ἐκείνος ὁ πολυμήντης, ἐπιγραφὴν ἔχουσα τοιαύτην, ἥτις γέγρα-
πται ἐν μιᾷ τῶν πλάκων οὕτως λέγουσα·

καὶ σὺ μεθ' Ἑσπερίην ὑψαυχένα καὶ μετὰ Μήδων
ἔθνη καὶ πῦσαν βαρβαρικὴν ἀγέλην,
Σαγγάριε, κρατερᾷσι ῥοαῖς ἄρ' οἷσι πεδηθεῖς
15 αὐτὸς ἐδουλώθης κοιρανικῇ παλάμῃ·
ὁ πρὶν γὰρ σκαφέεσσιν ἀνέμβυτος, ὁ πρὶν ἀτειρὴς
κεῖσαι λαϊνῇ σφριγκτὸς ἀλυσκοπέδῃ.
καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ καλουμένου θέματος τῶν Ὀπτιμάτων.

Ἐστω γάρ τι τὸ καλούμενον Βουκελλαρίων.
20 Ὅμοιως δὲ καὶ τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρίων οὐκ ἀπὸ τόπου
τῆς τὴν προσηγορίαν ἐκτίσαστο, οὔτε μὴν ἀπὸ ἔθνους οὔτε

9 ἐστὶν om C ἡ add AC 13 πᾶσα βαρικήν C 15 οὕτως
ἐδουλώθης τυραννική C 16 γὰρ] δὲ C ἀναιμάτος C
ἀτειρὴς C 19 βουκελλάριος C

strategus appellatur, sed domesticus, praetori subditus et dignitate longe
inferior. gentes vero quae adimplent vel potius ministrando servilia
haec officia militibus atque ipsi imperatori praestant, sunt haec, Bithyni
Tarsidae Thyni; sed et Phryges attingunt. habent autem urbes ce-
lebres haec, primam quidem Nicomediam metropolim, alteram Heleno-
polim, tertiam Praenetum, quartam Aetacum, quintam Parthenopolim.
ceterum fuit per Optimatum thema Sangarius fluvius, iunctus ponte visu
dignissimo, quem struxit imperator Iustinianus ille nunquam satis cele-
bratus. in eo talis inscriptio est, in lapidum uno insculpta, istis verbis:

tu quoque post tumidam Hesperiam Medosque feroces
barbaricumque gregem, quantus erat, domitum,
Sangari praevalida fluctus modo fornice vincte,
induperatoris servitio premeris.
invie namque olim ratibus, nullique subacte,
iam rigida saxi compede vincte iaces.
atque haec quidem de themate Optimatum.

Thema sextum dictum Buccellariorum.

Similiter et thema Buccellariorum non a loco aliquo appellationem
accepit, neque a gente aliqua quae ita vocaretur, sed quod militum as-

καλουμένον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπακολουθεῖν τοῖς στρατιώταις καὶ τὰς τροφὰς αὐτῶν ἐπιφέρεισθαι (βουκελλάριος γὰρ κατὰ Ῥωμαίων διάλεκτον ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου καλεῖται), ὥστε εἶναι τοὺς στρατιώ-
 τας ἐλαφροὺς καὶ ἀβαρεῖς πρὸς τὸν πόλεμον· βρῦκεῖλος γὰρ τὸ
 κρικελοειδὲς ψωμίον καθεῖται, κελλάριος δὲ ὁ φύλαξ τῶν ἄρτων. 5
 τὸ γὰρ οἰκεῖον ὄνομα τοῦ ἔθνους καὶ Ἑλληνικὸν Μαρριανδουνοὶ ὀνο-
 μάζονται, ἐπεκλήθησαν δὲ Γαλάται. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ θέματος
 P 11 ἀπὸ μὲν τῆς κομοπόλεως Μοδρηνῆς ἀρχόμενον, ἤρουν τῆς συμ-
 πληρώσεως τοῦ Ὀπτιμάτου, ἀναβαῖνον δὲ πρὸς τὴν μητρόπολιν
 Ἀγκύραν; καὶ παρεκτεῖνον μέχρι τῶν ὁρίων Καππαδοκίας καὶ 10
 αὐτοῦ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Σανίαναν, ἐν οἷς παρεκτείνε-
 ται τὸ τῶν Γαλατῶν ἔθνος. οἱ δὲ Γαλάται ἄποικοι εἰσι τῶν
 Φρύγων, ἐγένετο δὲ ἡ τούτων ἀποικία ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ἦν
 Ἀτταλὸς ὁ Περγαμηνὸς καὶ Νικομήδης ὁ τοῦ Ζειποῦ τοῦ υἱός. τὰ
 δὲ πρὸς Θάλασσαν καὶ τὸν βορρᾶν πλατύνεται πρὸς αὐτὸν τὸν 15
 Πόντον καὶ τὴν καλουμένην πόλιν Ἡράκλειαν, καὶ μέχρι τοῦ Παρ-
 θενίου ποταμοῦ, καὶ αὐτὴν τὴν Τίον. συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ
 αὐτὴν Κλυδιούπολιν Κρατιάν τε καὶ αὐτὸ τὸ Βασιλαῖον, καὶ ἕως
 τῶν ὁρίων Παφλαγονίας καὶ μέχρι Ἄλνους ποταμοῦ. καὶ ὧδε
 μὲν καταλήγει ὁ Βουκελλάριος, εἰσὶ δὲ πόλεις αἱ συμπληροῦσαι 20
 τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρίων τοσαῦται, πρώτη μὲν Ἀγκύρα, μη-
 τρόπολις ἡ τῶν Γαλατῶν, δευτέρα δὲ Κλυδιούπολις, καὶ αὕτη

2 γὰρ om C 5 καλεῖται ψωμίον C 7 δὲ] δὲ καὶ C · δὲ ἡ
 ἀρχὴ C · 8 μοδρηνῆς C 14 Ζηπότον C et teste Morello A
 15 βορρᾶν C 17 τῆς om V 20 αἱ om C

seclae essent et commentum eis veherent (buccellarius enim Latina lin-
 gua vocatur is qui rei pamariae custodiam gerit), ut milites expediti et
 ab omni onere liberi ad bellum essent. buccellus quippe vocatur panis,
 circularem figuram prae se ferens; cellarius vero custos panis. proprio
 autem et Graecanico nomine populi illi Mariandyni nuncupantur, ogeo-
 minati etiam Galatae. est autem initium huius thematis a Comopoli
 Modrenae sive a complemento Optimatum, atque ita ascendens ad metro-
 polim Ancyram, et protendens se usque ad confinia Cappadociae, et us-
 que ad propugnaculum Saniana dictum, in quae extenditur Galatarum
 natio. sunt vero Galatae coloni Francorum. deducta porro fuit haec
 colonia temporibus Attali Pergameni et Nicomedis Zipoeti filii. quae
 vero ad mare et aquilonem, ad Pontum ipsum usque extenduntur, et ad
 urbem quae Heraclea dicitur, et usque ad Parthenium fluvium atque
 ipsam Tium. comprehendit vero etiam ipsam Claudiopolim et Cratham
 atque ipsum Basilaëum, ad confinia Paphlagoniae usque et usque ad
 Halyn fluvium. atque hic quidem est terminus Buccellariorum. sunt
 vero urbes quae thema Buccellariorum constituunt hae, prima Ancyra
 metropolis Galatarum, altera Claudiopolis, et ipsa metropolis Mariandy-

μητρόπολις τῶν Μαριανδυνῶν, τρίτη Ἡράκλεια, τετάρτη Πρου-
οιάς, πέμπτη τὸ Τήιον. ἔθνη δὲ κατὰ μέρος ὀνομαζόμενα τοσαῦ-
τα, Γαλάται Μαριανδυνοὶ Βιθυνοί.

Ἐβδομον θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων.

- 5 Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων ἀρχαιότατον ἔθνος
ἐστὶ καὶ ἐπὶ ποταμὸν, ἐπὶ ἀναισχυντία τε καὶ κακοτροπία διαβαλλό-
μενον. καὶ Ὅμηρος αὐτοῦ μνημονεύει ἐν τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ,
ἐπικούρους ἐλθόντας Πριάμου πρὸς τὴν πόλιν Ἴλιον, λέγων
οὕτως,
10 Παφλαγόνων δ' ἤγειτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων·
οἳ ῥά Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρωμνάν τ' Αἰγιαλὸν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
15 διὸ καὶ τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐκείθεν πρῶτον ἐκφυῖναι λέγει, τε-
κμήριον τοῦτο τῆς αὐτῶν ποτηρίας καὶ μοχθηρίας δεικνύς. καὶ
ταῦτα μὲν Ὅμηρος περὶ Παφλαγόνων· αἱ δὲ παραθαλάσσιοι πό-
λεις, ἧς τε Σινώπη καὶ Ἀμάστρα καὶ τὸ Τήιον καὶ ἡ λεγομένη
Ἀμινός, Ἕλληνίδες εἰσὶ πόλεις καὶ Ἕλλήνων ἄποικοι. διορίζει
20 δὲ τὴν Παφλαγονίαν Ἄλυσ μὲν ποταμὸς ἐξ ἀνατολῶν, πρὸς δὲ
δυσμάς ὁ καλούμενος Βίλλαιος. καὶ αὕτη μὲν ἡ Παφλαγονία,
2 δὲ τὰ κατὰ C 3 βαρνανδηνοὶ A, βαρνανδυνοὶ C 4 προσ-
αγορευόμενον C 5 ἔθνος om C 6 κακοπραγία AC δια-
στελλόμενον V 8 λέγεται V 12 κτωρίον εἶλον καὶ σίσα-
μον C 14 τ' om C 15 ἐκφαίνεσθαι C 16 μοχθηρίας
καὶ ποτηρίας πρῶτον δεικνύς C 19 Ἀμινός? καὶ Ἕλλη-
νίδες οἰκίαι C

norum, tertia Heraclea, quarta Prusias, quinta Teium. gentes autem
quae sigillatim nominantur, hae, Galatae Mariandyni Bithyni.

Thema septimum dictum Paphlagonum.

Quod vero Paphlagonum thema dicitur, stolidissima et contemptis-
sima gens est, impudentia et nequitia famosa; cuius etiam Homerus in
catalogo navium meminit, quod auxiliares copias ad Ilium Priami ur-
bem duxerint, ita scribens: "Paphlagonες duxit pectus Pylaemenis hir-
tum ex Eneitis, unde mularum generatio agrestium qui Cytorum tene-
bant, et Sesamum incolebant, circaque Parthenium fluvium inclytas do-
mos habitabant, Cromnamque Aegialumque et sublimes Erythinos." qua-
propter et mularum genus inde primum ortum dicit, manifestum pravi-
tatis eorum atque nequitiae argumentum. atque haec quidem Homerus
de Paphlagonibus. maritimae vero urbes, Sinope et Amastra et Teium,
et quae dicitur Aminus, Graecanicae sunt urbes et Graecorum coloniae.
distinguit autem Paphlagoniam Halys quidem fluvius ab oriente, ad
occasum vero Billaeus fluvius. atque haec quidem est Paphlagonia.

εἰσι δὲ οἱ Παφλαγόνες γένος Αἰγύπτιον, ἀπὸ Φινέως τοῦ πρώτου τὴν Παφλαγονίαν οἰκήσαντος, δς ἔσχεν υἱὸν Παφλαγόνα, ἔξ οὗ καὶ ἡ χώρα τὴν προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν. ἔχει δὲ πόλεις ἐπι-
 P 12 σήμους ἡ Παφλαγονία τοσαύτας, πρώτην μὲν μητρόπολιν Γάγ-
 γραν, δευτέραν δὲ Ἀμάστραν, τρίτην Σώραν, τετάρτην Δάδιβραν, 5
 πέμπτην Ἰωνόπολιν, ἕκτην Πομπηϊοῦπολιν· πομπή γάρ εἰσι καὶ
 ὄνειδος καὶ ἔξουθενήμια τοῦ ἀνθρωπείου γένους.

Ὅγδοον θέμα τὸ καλούμενον Χαλδία.

Τὸ δὲ καλούμενον θέμα Χαλδία καὶ ἡ μητρόπολις λεγομένη Τραπεζοῦς Ἑλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι, καθὼς καὶ Ξενοφῶν ἐν τῇ 10
 ἀναβάσει Κέρου λέγει. τὰ δὲ ἄνω καὶ μεσόγαια τῆς μικρᾶς Ἀρ-
 μενίας εἰσὶ προοίμια. τοῦτο δὲ πιστοῦται ἔξ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων·
 ἥ τε γὰρ Κελτική καλουμένη καὶ ὁ Συρίτης καὶ τὸ Γοιζάνον.
 μαρτυρεῖ δὲ καὶ περὶ τούτων ἡ θεία γραφή ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν
 βασιλειῶν· τοὺς γὰρ κατοικοῦντας τὴν Σαμάρειαν αἰχμαλώτους 15
 λαβόντες Ἀσσύριοι κατέκτισαν αὐτοὺς ἐν τῷ ποταμῷ Γοιζάνῳ.
 ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν τοῦ καλεῖσθαι Χαλδία ἐκ τῆς τῶν Περ-
 σῶν προσηγορίας καὶ τῆς αὐτῶν ἀρχαιογόνου πατρίδος Χαλδίας,
 ὅθεν καὶ Χαλδαῖοι προσονομάζονται.

Ἐνατον θέμα Μεσοποταμία.

20

Τὸ δὲ θέμα τῆς Μεσοποταμίας οὐ πολυχρόνιον ἐστίν, οὐδὲ
 μέγα τι ἦν καὶ περιβόητον, ἀλλὰ κλεισούρα τις ἀνώνυμος καὶ

1 φήνεος C 4 γάγραν μητρόπολιν C 5 Δάδιβραν V
 8 ὀνομαζόμενον C 13 καλτζήν A καλουμένην add A Συ-
 σπειρίτης Bandurius cum V 16 Γοζιανῶ V, γοιζάνων C
 19 ὀνομάζονται C

sunt autem Paphlagonες Aegyptii genere, a Phineo, qui primus Paphlagoniam habitavit; qui quidem filium habuit Paphlagonem; a quo etiam regio appellationem accepit. habet vero turbes illustres Paphlagonia has, primam quidem metropolim Gangram, alteram Amastram, tertiam Soram, quartam Dadibram, quintam Ionopolim, sextam Pompeiopolim. sunt enim πομπή, id est ludibrium, probum et vituperium generis humani.

Thema octavum dictum Chaldia.

Thema vero Chaldia nuncupatum, et metropolis quae dicitur Trapezus, Graecorum sunt coloniae, quemadmodum et Xenophon in expeditione Cyri tradit. ulteriora vero ac mediterranea sunt minoris Armeniae primordia; cuius quidem rei fidem faciunt ipsa nomina, Celtzene scilicet et Sysperites et Goezanum; de quibus etiam sacra scriptura testatur, quarto regum libro: Assyrii enim cum Samariae incolae captivos abduxissent, ad fluvium Goezanum eos transtulerunt. quod vero Chaldia dicta sit, a Persarum appellatione fluxit et a patria Chaldia, unde primam originem ducunt; unde et Chaldaei cognominati sunt.

Thema nonum, Mesopotamia.

Thema vero Mesopotamiae vetustum non est, neque vel magnum vel celebre quidpiam erat, sed obscurum quoddam, nominis atque appel-

ἀκατονόμαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου καὶ σοφωτάτου ἐν βουσιλεῦσι προσέφυγε Παγκρατούκας ἐκεῖνος ὁ Ἀρμενίος καὶ Πουκρίκας καὶ Ταυτούκας οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρέδωκαν τὰ ἐκεῖσε καστέλλα, καὶ ἐπλατύνθη ὁ τύπος καὶ ἐγένετο εἰς ὄνομα στρατηγίδος.

Δέκατον θέμα Κολωνείας.

Ἡ δὲ Κολώνεια κάστρον μὲν ἐστὶν ὀχυρώτατον καὶ κρημνώδεις· καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ πολίσματος ἔλαβεν ἡ χώρα τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καλεῖσθαι Κολώνεια· κολωνοὺς δὲ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ ἐπηρμένους τόπους ἐκάλουν Ἕλληνες. ἀπαρχὴ δὲ ἐστὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ Νεοκαισαρείας τῆς τοῦ θαυματουργοῦ Γρηγορίου πατρίδος καὶ τοῦ καλουμένου Φαλακροῦ ὄρους, πλατυνομένη δὲ πρὸς τε τὴν Ἀραβρακηνῶν πόλιν, τὴν τοῦ περιφανεστάτου καὶ μεγαλομάρτυρος Εὐστρατίου πατρὶδα, καὶ διήκουσα 10 μέχρι Νικοπόλεως καὶ τῆς καλουμένης Τεφρικῆς, ἧς ἦρχε Χρυσόχειρ ἐκεῖνος ὁ τῶν Μανικαίων περιβόητος ἀρχηγὸς καὶ Καρβέας ὁ τοῦτου ἀνοσιώτερος, οὗς ἐξωλόθρευσεν καὶ πρὸς τοὺς ἴδου κενθμῶνας ἀπέπεμψε Βασίλειος ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς, ὁ τῶν καθ' ἡμῶν βουσιλέων ἐδυνχίς τε καὶ εὐσεβίστατος. καὶ ὧδε μὲν ἡ Κολώνεια· ὡς δὲ προείπομεν, ἡ ἀρχαιογενὴς τοῦ θέματος ἐκ τῆς P 13; 20 πρώτης τῶν Ἀρμενίων ἀρχῆς κατὰγεται.

1 ἡμερῶν τοῦ μακαρίου καὶ ἀγίου πατρὸς μου Λέοντος V 3 δ
ἀνταδελφός C τὰ τοῦ A 10 λόφους V οἱ Ἕλληνες C
14 διήκον C 16 στρατηγός V 18 ἀπέπεμψεν ὁ ἐμὸς πάππος
κύριος Βασίλειος ὁ τῶν V

lationis expert claustrum. temporibus autem Leonis illius praeclari ac sapientissimi imperatoris profugit Pancratucas ille Armenius, et Pucricas et Tautucas eius fratres, et castella quae illis in locis erant tradiderunt; et dilatata regio praeturae nomen accepit.

Thema decimum, Colonea.

Colonea vero est castrum munitissimum ac praeceps; atque ex hac parva urbe regio appellationem accepit, ut vocetur Colonea: κολωνούς enim ardua ac editissima loca Graeci appellaverunt. initium autem est minoris Armeniae, incipiens quidem a Neocaesarea, Gregorii thaumaturgi patria, et a monte Phalacro dicto. extenditur vero ad Arabracenorum urbem, clarissimi illius celeberrimique martyris Eustratii patriam, pertingens Nicopolim usque et oppidum quod Tephrike vocatur, cui dominatus est Chrysocher ille famosus Manichaeorum princeps, et Carbeas, qui hunc ipsum impietate superabat; quos quidem disperdidit et ad infernales lacus detruxit Basilius Christi studiosus imperator, nostrorum imperatorum felicissimus pariter et piissimus. atque ita quidem se habet Colonea. prima vero, ut iam diximus, thematis origo a primo Armeniorum initio deducitur.

κα' θέμα Σεβαστείας.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ θέμα τῆς Σεβαστείας καὶ αὐτὸ ἐκ τῆς δευτέρας Ἀρμενίας ἀπάρχεται. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα ἐκ τοῦ σιβαστοῦ Καίσαρος Ἰουλίου προσεβλήθη, τοῦ τὴν Καίσαρος ἀρχὴν πρώτου κρατυναμένου καὶ μοναρχίαν τὴν πολυαρχίαν κατασκευά-5 σαντος. Καῖσαρ δὲ ἐπεκλήθη οὐκ ἐκ τῆς ἀξίας ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀνατομῆς τῆς γαστροδὸς τῆς μητέρος αὐτοῦ. τελευταίως γὰρ αὐτῆς ἔσπαιρε τὸ βρέφος καὶ ἀπελάτιζε, καὶ διατηρηθείσης τῆς γαστροδὸς αὐτῆς ἐξῆλθε βρυχώμενος ὥσπερ τις σκύμνος λέοντος· τὴν δὲ ἀνατομὴν τζαῖσαι καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι. ὅθεν καὶ Καῖσαρ ἐπω-10 νομάσθη διὰ τὴν ἀνατομὴν, ὥσπερ εἵπομεν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σεβαστείας. πᾶσαι οὖν αἱ πόλεις αἱ καλούμεναι Καισαρείαι ἐκ τοῦδε τοῦ φιλιππίου Καίσαρος τὴν προσωνυμίαν ἐσχήκυσιν.

ἢ θέμα τὸ καλούμενον Λυκανδοῦ.

Ὁ δὲ Λυκανδὸς χθὲς καὶ πρὸ μικροῦ εἰς τάξιν θέματος καὶ 15 πόλεως ἐξηματίσεν, ἐπὶ τῶν χρόνων Λέοντος τοῦ αἰοδίδμου βασιλέως. ἔρημος γὰρ ἦν τὸ πρότερον καὶ ἀοίκητος κἀκείνη καὶ ἡ καλουμένη Τζαμανδὸς καὶ τὰ συμπαρακείμενα μέρη τῶν Ἀρμενίων· καὶ οὐκ ἦν ὄνομα αὐτῶν, οὔτε ἐν λόγῳ οὔτε ἐν ἀριθμῷ. ὅτε δὲ ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ γιγαντοειδὲς Ἀρμένιος, ὁ τῆς Ἀγγου-20 ρίνης τῆς λαικαστρίας γαμβρός, ὁ μακρόχειρ ἐκεῖνος καὶ περι-

2 τῆς post θέμα om C 7 τῆς γαστροδὸς add AC τελευταίως V
10 τζέσαι AC οἱ om C τζέσαι AC ἐκλήθη C 14 τὸ
καλούμενον] τοῦ C 15 θέματος ἐξηματίσεν ἀλλὰ καὶ πόλεως V
16 χρόνων τοῦ μακαρίτου καὶ ἀγίου μου πατρός. ἔρημος γὰρ ἦν
τὸ πρῶτον V 18 καλουμένη om V παρακείμενα C

Thema undecimum Sebastae.

Similiter et Sebastae thema ex minore Armenia initium habet. urbs vero nomen suum ἐκ τοῦ σεβαστοῦ, id est ab Augusto Caesare Iulio accepit; qui Caesar imperium primus occupavit et monarchiam ἐκ πολυαρχίας, id est multorum dominatione, constituit. Caesar autem cognominatus fuit non a dignitate, sed ab incisione uteri matris suae, mortua siquidem ipsa palpitabat infans ac resilliebat; quapropter caeso matris utero erupit fremens instar catuli leonis. incisionem vero Romani τζαῖσαι vocant. unde et Caesar nuncupatus est ob illam sectionem, uti diximus. atque haec quidem de Sebastea. omnes itaque urbes quae Caesareae dicuntur, ab hoc carissimo Caesare appellationem sumpserunt.

Thema duodecimum dictum Lycandi.

Lycandus non ita pridem inter themata ac urbes censeri coepit, temporibus nimirum Leonis illius praeclari imperatoris: antea enim vacua ab incolis et inhabitata erat, tam ipsa quam Tzamandus et universa Armeniae finitima regio, neque eorum nomen ullo in pretio aut numero erat. magnus vero ille et giganti similis Armenius, Angurines Laeca-

δέξις, ὃν κατὰ τὴν τῶν Ἀρμενίων διάλεκτον Ἀζῶτον ἐκάλουν, —
 ἐκείνος γὰρ ἐλθὼν πρὸς Λέοντα τὸν αἰοίδιμον βασιλέα, εἶτε ὡς
 πρόσφνξ εἶτε ὡς φίλος, οὐκ οἶδα, ἐκείνος εἶχε θεράποντα τὸν
 χθῆς καὶ πρὸ μικροῦ τελευτήσαντα, Μελίαν λέγω τὸν περιβόητον,
 5 ὃς καὶ συνεστράτευσεν αὐτῷ πρὸς τὸν δυστυχέστατον πόλεμον, τὸν
 τοῦ Βουλγάρου λέγω. τοῦ γοῦν Ἀρμενίου πεσόντος ἐν τῷ προ-
 λεχθέντι πολέμῳ πρὸς Συμεῶνα τὸν ἀθειώτατον Βούλγαρον (ἦν
 γὰρ ἐξάρχων τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν καλουμένων ἐξκουβί-
 των), ὅτε καὶ Θεοδόσιος ὁ πρωτοβεστιάριος τοῦ αἰοιδίμου βασι-
 10 λέως ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ ἠφαντώθη καὶ γέγονεν ἄθλος, ὁ γοῦν
 προλεχθεὶς Μελίας ἐκ τούτου τοῦ πολέμου διασωθεὶς καὶ πρὸς
 τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν ἀπάρας, εὐφρῆς ὢν καὶ πρὸς ληστουρ-
 γίαν βαρβαρικὴν ἐπιτήδειος, συμμορίαν τινα τῶν Ἀρμενίων ἀνα-
 λεξάμενος, καὶ ταυτησί τῆς πόλεως τὴν ἄκραν κατοχυρώσας ὡς
 15 ἡδύνατο, καὶ κατὰ μικρὸν προΐων ὅλην ὡς εἰπεῖν τὴν πόλιν τοῦ
 πτώματος ἤγειρε, καὶ προβαίνουσα ἐπὶ τὸ πρόσθεν πᾶσα ἡ χώρα
 μεστή γέγονε τῶν Ἀρμενίων, κουροτρόφος οὖσα ἀγαθὴ τε καὶ ἱπ- P 14
 πόβυτος καὶ παντοίων βοσκημάτων εἰς τροφήν ἐπιτήδειος. διὸ
 καὶ θέμα κατωνομάσθη καὶ εἰς στρατηγίδα περιδοξὸν ἀνήχθη
 20 σπονδῇ τουτουῖ τοῦ Μελίου τοῦ κραταιόφρονος. ἡ δὲ ὀνομασία
 τῆς πόλεως ἀρχαῖα τις καὶ παλαιὰ ἀπὸ τῆς τῶν Ἀρμενίων γενεᾶς

1 τῶν om C 2 πρὸς τὸν μακαρίτην καὶ ἁγίον μου πατέρα,
 εἶτε V 6 γὰρ C 7 Συμεῶν τοῦ ἀθειωτάτου Βουλγάρου V
 9 τοῦ μακαρίου μου πατρὸς V 12 τῶν om C 13 συλ-
 λεξάμενος C 16 καὶ om C προβαίνων AC πᾶσα οὖν ἡ C
 19 εἰς om C περιδοξος C ἀνήχθη om C

striae gener, longimanus ille et ambidexter, quem Armeniorum lingua Azotum vocarunt, ille, inquam, cum ad Leonem illum celebrem imperatorem venisset, sive ut profugus sive ut amicus, non satis scio, famulum habuit celebrem illum Meliam, qui non ita pridem e vivis decessit; qui etiam cum eodem imperatore expeditionem fecit infelici illo praelio, nimirum Bulgarico. cum itaque in praedicto praelio, quod cum impiissimo illo Symeone Bulgaro commissum fuerat, profligatus esset Armenius (erat enim praefectus imperatorii agminis quod excubitorum dicitur), in quo etiam Theodosius protovestiarus praeclari illius imperatoris desideratus neque ultra visus est, Melias itaque, de quo modo diximus, ex hoc praelio salvus cum ad Armenios se contulisset, industrius alioqui et ad barbaricam praedationem peridoneus, manu Armeniorum collecta, cum arceam etiam huius urbis quam poterat optime munivisset, paulatim procedens totius propemodum urbis ruinas instauravit; atque ita regio universa in veterem statum restituta Armeniis fuit referta, quippe quae fertilis admodum et pascendis equis ac pecori peraccommodata esset. quocirca et thematis appellationem accepit, atque inter celebriores praeturas est relata cura ac studio praefati Meliae fortis ac prudentis. urbis vero appellatio vetusta admodum est, ab ipsa Armeniorum gente et lin-

Const. Porph.

τε καὶ γλώττης ὠνόμαστο. ἔστι δὲ λόγος τις περὶ αὐτοῦ χαρτεῖς
 τε καὶ πρὸς μυθοποιῶν οὐκ ἄμουςος. γραφὴ γὰρ ἐν τῷ περι-
 στύλῳ τῆς πόλεως ἐντετύπεται οὕτως διαγορεύουσα, "τί Κων-
 σταντινούπολις; τί Λυκανδός; τί Θωμᾶς ὁ πρόοικος; τί βασι-
 λεύς;" ἔστι δὲ ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς αὕτη. ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ 5
 περιβόητος βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὅτε τῶν σκῆπτρων ἐκράτει τῆς
 Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ὁ τούτου θεῖος Ἰουστίνος, μονοστράτηγος
 τῶν Ῥωμαϊκῶν ταγμάτων Καῖσαρ ὦν ἐχρημάτισε, καὶ διερχόμε-
 νος τὰ μέρη τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας κατήντησε ἐν τῇ Λυκανδῷ. ὁ γοῦν
 Θωμᾶς ἐκεῖνος, ὁ πρόοικος τῆς αὐτῆς πόλεως, τηλικούτος ἦν ἐπὶ 10
 βοσκήμασι πλούσιος οἶον τὸν μακάριον Ἰωβ ἢ θεόγραφος ἱστορίᾳ
 παρίστησι, προσήνεγκε δὲ τῷ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανι-
 σκίου θανμασιώτατον καὶ γραφῆς ἄξιον, μυριάδα προβάτων ταῖς
 χροαῖς διαλλάττουσαν, χίλια πρόβυτα μέλανα, καὶ ἕτερα λευκό-
 τριχα χίλια, καὶ ἕτερα σποδοειδῆ χίλια, καὶ ἕτερα ῥαντὰ τὸν αὐ- 15
 τὸν ἀριθμὸν διασώζοντα, καὶ ἕτερα πυρρὰς ἔχοντα τὰς ὕψεις
 χίλια, καὶ ἕτερα φαιὰ ὡσαύτως, καὶ ἕτερα ξανθὰς ἔχοντα τὰς
 τρίχας, τὴν αὐτὴν ποσότητα φέροντα, καὶ ἕτερα περὶ τῆς αὐ-
 τῆς ὄντι ἰσότητος, καὶ ἕτερα φοινικότριχα χίλια, καὶ ἕτερα χρυ-
 σίζοντα, ἔχοντα τοὺς μαλλοὺς οἷον ἐπινινότριχα, χίλια, ὅποιον 20
 φημιζουσι τὸ χρυσοῦν δέρας ἐκεῖνο τὸ περιβόητον Ἑλληνας. καὶ
 ὑπὸ αἱ δέκα χιλιάδες ἐτερόχροιοι καὶ πυρρὰ λαγυμένα τοῖς χρῶ-

1 τις λόγος C 2 περιβόλῳ V 10 τηλικός AC 11 ἡ θεία
 παρίστησιν ἱστορίᾳ V 13 καὶ] δὲ καὶ C 15 καὶ ἕτερα
 ῥαντὰ — 17 χίλια add A 20 πινινότριχα C 22 ἐτερό-
 χροιοι AV

gua ita dicta. porro elegans quidam sermo de hac circumfertur, fabu-
 lae propemodum affinis. inscriptio vero in peristylis urbis expressa est
 ita habens: "quid Cpolis? quid Lycandus? quid Thomas prooecus?
 quid imperator?" causa vero huius inscriptionis haec est. magnus ille
 et celebratissimus imperator Iustinianus, cum Romano imperio potiretur
 avunculus ipsius Iustinus, unicus praetor Romanorum agminum Caesar
 existens appellatus fuit. cum itaque omnes Asiae minoris partes obiret,
 tandem Lycandum pervenit. Thomas igitur ille, prooecus eius urbis,
 adeo dives pecoris atque a deo conscripta historia beatum Iobum fuisse
 testatur, obtulit hic Iustiniano donum instar sportulae summopere admi-
 randum et memorabile, decem videlicet milia ovium, coloribus inter se
 discrepantia, mille nigras, alias albo villo mille, aliasque mille cinerei
 coloris, nec non sparsi coloris totidem, alias item mille rufum colorem
 referentes, alias mustellini coloris totidem, totidem flavas, totidem nigras
 maculis distinctas, totidem phoeniceae coloris, totidem auri speciem refe-
 rentes et rutilanti vellere, cuiusmodi fuisse aiunt Graeci celeberrimum
 illud aureum vellus; et ut verbo dicam, decem chiliades diverso omnes

μασι. τοῦτο θαναμάσας ὁ Καῖσαρ, καὶ τὸ δῶρον τοῦ Θωμᾶ προσδέξάμενος, παλίων ἐκέλευσε γραφῆναι ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως τουτοῖ τὸ ἐπίγραμμα ὅπερ ἐν τοῖς ἄνωθεν ἔφημεν. αὕτη ἡ πόλις ἐπὶ Λέοντος τοῦ ὀιδίμου βασιλέως διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ προλε-
 5 χθέντος Μελίον, μᾶλλον δὲ τοῦ σοφοῦ βασιλέως τοῦ προμηθῶς τὰ πράγματα διευθύνοντος καὶ σκοποῦντος ἀνδρὸς ἀρετῆν, εἰς ὄνομα θέματος ἐχρημάτισε. καὶ τοσαῦτα μὲν τὰ περὶ Λυκανδοῦ καὶ τῆς ὁμόρου αὐτῆς Τζαμανδοῦ.

γ' θέμα Σελευκίας.

- 10 Ἡ δὲ Σελεύκεια μέρος ἐστὶν Ἰσαυρίας, πρὸς μὲν δυσμὰς ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν Ἰσαῦροι· πρὸς δὲ τὰς ἀνατολὰς ἀποκλείεται παρὰ τῶν Κιλικίας ὄρεων, ἐν οἷς εἰσὶ πόλεις παραθαλάσσιαι πρώτη μὲν αὕτη Σελεύκεια, ἔπειτα Κώρυ- P 15
 15 κος καὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον καὶ λειμῶν ὁ καλούμενος Κροκοφόρος, Σόλοι τε καὶ Αἰγαῖαι καὶ Πομπηιοῦπολις καὶ Ἀφροδισιάς, ἣ τε Ἰσὸς καὶ κόλπος ὁμάνυμος, ἐν ᾧ ὁ Μακεδὼν ἐκείνος ὁ γεννύδας τε καὶ περικλυτός (Ἀλέξανδρον λέγω τὸν τοῦ Φιλίππου) τὸν πρὸς Δυρεῖον τὸν Πέρσῃν διηγωνίσαστο πόλεμον. συνέγγυς δὲ τούτων καὶ Ταρσὸς ἡ Παύλου πατρὶς καθίδρυται. ἡ τοίνυν Σελεύκεια
 20 οὗ θέμα τὸ πρὶν ἐχρημάτιζεν, οὐδὲ στρατηγίδος ἐκεκλήρωτο ὄνομα, ἀλλὰ κλεισούρα τις ἦν καὶ φυλακὴ διὰ τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἐκ

1 Θωμᾶ] θανάματος C 4 ἐπὶ τοῦ μακαρίου μου πατρὸς V
 5 τοῦ ἐμοῦ πατρὸς V 6 διακρίνοντος V, non διευθύνοντος
 7 τὰ add C 10 ἐστὶ τῆς Ἰσαυρίας C 12 τὰς om C 16 ὁ
 post φ' add C 17 ἀλέξανδρος C 18 ἡγωνίσαστο V

inter se colore erant distinctae. quod quidem miratus Caesar, accepto Thomae dono, iocans iussit inscribi portae urbis inscriptionem, cuius supra mentionem fecimus. haec urbs a Leone praeclaro illo imperatore ob fortitudinem Meliae, cuius supra meminimus, ac potius ab illo sapiente imperatore, rem prudenter ordinante et virtutem eius viri considerante, thematis appellatione donata fuit. atque haec quidem de Lycando et finitima ei Tzamando.

Thema decimum tertium Seleucia.

Seleucia vero pars est Isauriae, quae ad occasum terminatur Tauro monte, quem incolunt Isauri, ad orientem vero circumscribitur montibus Ciliciae, in quibus sunt urbes maritimae. prima quidem ipsa Seleucia, deinde Corycus et Corycium antrum et pratum crociferum dictum. praeterea Soli et Aegaeae et Pompeiopolis et Aphrodisias et Issus sinusque eiusdem appellationis, ubi strenuus ille ac celeberrimus Macedo, Alexander inquam Philippi filius, praelium cum Dario Persarum rege commisit. his vicina est Tarsus Pauli patria. Seleucia igitur primum neque thematis appellationem neque praefecturae nomen habuit, sed claustrum

Ταρσοῦ προϊόντων Σαρακηνῶν, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δυσπρόσο-
δον· ὁ δὲ κύρις Ῥωμινός, ὁ καλός τε καὶ ἀγαθὸς βασιλεὺς,
ὥσπερ πλάτος μῆκος τε καὶ μέγεθος ἐπιτιθεὶς τῇ τῶν Ῥωμαίων
ἀρχῇ, στρατηγίδα αὐτὴν ἀπετέλεσε. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα
καὶ τὸ καλεῖσθαι Σελεύκεια ἀπὸ τοῦ κτίστου Σελεύκου τοῦ καλου- 5
μένου Νικάνορος τὴν προσωρυμίαν ἐπλούτησε. τὰ δὲ ἄνω Σελευ-
κείας καὶ μεσούγαια καλεῖται Δεκάπολις, καὶ ἔστι πρώτη μὲν
Γερμανικούπολις, δευτέρα δὲ Τιτιούπολις, τρίτη Δομετιούπολις,
τετάρτη Ζηνούπολις, πέμπτη Νεάπολις, ἕκτη Κλαυδιούπολις,
ἑβδόμη Ἐλρηνούπολις, ὀγδόη Καισάρεια, ἐνάτη Λαύζαδος, δε- 10
κάτη Δαλιανδός, ἐν ᾗ τὸ σκουτάριον τοῦ ἄγλου μεγαλομάρτυρος
Θεοδώρου ἐν τῷ τροῦλλῳ τοῦ ναοῦ αὐτοῦ ἀποκρέματα. καὶ
ταῦτα μὲν περὶ Σελευκείας.

ιδ' θέμα τὸ καλούμενον Κιβυρραιωτῶν.

Τὸ δὲ θέμα τῶν Κιβυρραιωτῶν ἀπάρχεται μὲν ἀπ' αὐτῆς 15
τῆς Σελευκείας τὰ πρὸς θάλασσαν τῆς ἀνατολῆς κειμένης, κατα-
λήγει δὲ πρὸς μῆκος ἐπὶ δυσμὰς ἕως αὐτῆς Μιλήτου τῆς πόλεως
καὶ τῆς Ἰασοῦ καὶ τοῦ Βαργυλιακοῦ κόλπου ἡγουν τῶν καλουμέ-
νων Ἀνδανίων, ἐν ᾧ κεῖται ἡ τε Μύλασσα, πόλις διάφημος, καὶ
αὐτὰ τὰ Βαργύλια ἡ τε Μύνδος καὶ ἡ καλουμένη Στροβήλος ἡ τε 20

3 ὥστε C	7 μεσογείας V	μὲν om C	10 Διοκαισάρεια V
11 ἡ ἡ ἀσπίς ἡγουν τὸ AC	12 ἀπῆώρηται AC	14 ὀνομαζό- μενον C	15 ἀπέρχεται C
16 πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολὴν κειμένην AC	17 ἐπὶ] ὡς V, ὡς ἐπὶ AMorelli	18 Ἰασοῦ V, Ἰασοῦ AMorelli	19 Ἀντανίων V et AC
20 Μαργύλια V	Μύνδος V, Μίνδος A	ὁ καλούμενος C	Στρο- βίλος AC

quoddam erat et specula ob Saracenorum e Tarso excursiones, quod
nimirum arduo et difficilem aditum habente loco sita esset. optimus
vero imperator dominus Romanus, qui latitudinem quodammodo et lon-
gitudinem magnitudinemque imperio Romano adiecit, praeturam ex ea
fecit. nomen vero urbis, et quod vocata sit Seleucia, a conditore Se-
leuco, qui nuncupatus Nicanor, fluxit. ulteriora autem Seleucia et me-
diterranea vocantur Decapolis, id est decem urbes; quarum quidem pri-
ma est Germanicopolis, altera Titopolis, tertia Dometiopolis, quarta
Zenopolis, quinta Neapolis, sexta Claudiopolis, septima Irenopolis,
octava Caesarea, nona Lauzadus, decima Dalisandus, in qua clipeus seu
scutum magni illius martyris sancti Theodori in trullo templi ipsius pen-
det. atque haec quidem de Seleucia.

Thema decimum quartum, dictum Cibyrraeotarum.

Thema vero Cibyrraeotarum ab ipsa Seleucia initium sumit, quae
ad mare orientis sita est. desinit autem in longitudine occasum versum
ad ipsam usque urbem Miletum et Iasum, et ad sinum Bargyliacum sive
eos qui Andanii nuncupantur, ubi sita est Mylassa urbs celebris, et ipsa
Bargylia et Myndus et quae dicitur Strobilus et Halicarnassus, Hero-

Ἀλικαρνασός, ἡ Ἡροδότου πατρίς, ἡ τῆς Ἀρτεμισίας πόλις ἡ πολυθρύλητος, ἐν ᾗ ὁ Μανσώλων τάφος ὁ περιβόητος ἵδρυται. ἀνερχόμενος τοίνυν πρὸς ἀνατολὴν εὐρήσεις τὸν Κεραμεικὸν κόλπον καλούμενον καὶ πόλιν τῷ κόλπῳ ὁμώνυμον. ἐπ' ἄκρων δὲ τοῦ κόλπου ἡ τε πόλις Κνιδίων κατέκειται καὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης τέμενος περιβόητον, ἐν ᾧ περ ἦν τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄγαλμα, μνημεῖον τῆς Πραξιτέλους τέχνης ἀπαρμιλλητον. ἀπαναβαίνοντι δὲ αὐθις πρὸς ἀνατολὰς κόλπος ἐστὶν Οἶδημος ὄνομα καὶ λιμὴν καλούμενος Λάρυμα, ὧν κατένυντι νῆσος ἡ Σύμη, καὶ πρὸς τὸ 10 πέλαιος, καταντικρὺ τῆς Ροδίων περαιοῦς καὶ ὀπλοθήκης, νῆσος ἡ Ρόδος· αὕτη πελαγία ἐξήπλωται, πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον ἐναποβλέπονσα. διαβαίνων τε τὴν ἐφεξῆς θάλασσαν εὐρήσεις P 16 πόλιν Τελμισοὺν ἐκείνην τὴν περιώνυμον, ἔπειτα Πάταρα, εἰτα Ξάνθον τὴν Πρωτογένους ἐκείνου τοῦ ζωγράφου πατρίδα, ὃς τὸ 15 Διονύσιον τὸ ἐν Ρόδῳ τοῖς ζωγραφικοῖς κατελάμπρυνε πίναξιν, εἰτα τὴν Λυκίων πόλιν τὴν μυρίονον τε καὶ τρισόλβιον, ἐν ᾗ περ ὁ μέγας Νικόλαος, ὁ τοῦ Θεοῦ Θεράπων, ἀναβλύζει τὰ μύρμυκα κατὰ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα. εἰτα Φοῖνιξ ὁ ποταμῖός, καὶ πόλις ὁμώνυμος. εἰτα Φασηλὶς ἡ περίκλυτος. εἰτα ἡ Ἀττάλου τοῦ Περγαμοῦ πόλις ἐπώνυμος. εἰτα τὸ Σύλαιον. ἔπειτα Πέργη ἡ περιώνυμος. εἰτα Σίδη τὸ τῶν πειραιῶν ἐργαστήριον. εἰτα Σέληνη ἡ τῶν

2 ὁ περιβόητος add A 3 τὸν καλούμενον κεραμεικὸν κόλπον C
6 ὥπερ C 8 αὐθις om A Οἶδημος V 9 οὐ V 11 πη-
γία V 12 καθ' ἐξῆς C 13 Τελμισοὺν V 14 τὸν διονύσιον
τὸν C 19 φασηλὶς A, βασιλὶς V ἡ om A 21 Σέληνη
τῇν — ἄποιον VC

doti patria, et Artemisiae urbs celeberrima, in qua nominatissimum Mausoli sepulchrum exstat. si vero orientem versus tendas, reperies sinum qui Ceramicus dicitur, et urbem eiusdem ac sinus appellationis. in extrema autem sinus ora Cnidiorum urbs habitatur, et celebre Veneris templum, in quo erat et eius simulacrum, Praxitelis monumentum, omnium citra controversiam praestantissimum. eunti vero orientem versus sinus est Oedemus nomine, et portus qui Laryma dicitur; quorum ex adverso sita est insula Syme. et versus mare, e regione transitorialis Rhodiorum orae et armamentarii, insula ipsa Rhodus, quae etiam Pelagia dicitur, extenditur, boream et austrum versus respiciens. ulterius vero mare transiciens celebrem illam urbem Telmissum reperies, deinde Patara, hinc Xanthum, Protogenis illius pictoris patriam, qui Bacchi aedem apud Rhodios pictoriis tabulis illustravit; deinde Lyciorum urbem, unguenta spirantem et valde beatam, in qua magnus ille Nicolaus, dei servus, myra, id est unguenta, scaturit iuxta urbis nomen. hinc Phoenix fluvius et urbs eiusdem nominis cernitur; mox Phaselis celeberrimum oppidum, deinde Attali Pergameni urbs, ab eo nomen habens. inde Sylaeum, deinde Perge, celebris urbs, mox Side, piratarum officina; exinde Selga

Λακεδαιμονίων ἄποικος. εἴτα τὸ Καστέλλιον ὄρος καλούμενον. εἴτα τὸ καλούμενον Ἀνεμούριον. εἴτα Ἀντιόχεια ἡ μικρά. ἔπειτα Κιβύρρα πόλις ἐκείνη, ἔξ ἧς καὶ τὸ θέμα τὴν ἐφύβριστον καὶ πονηρὰν ὀνομασίαν ἐκληρονόμησεν. εἴτα Σελινούς, μικρὸν πολι-
 σμάτιον καὶ ποταμὸν ὁμώνυμον ἔχουσα. εἴτα Μέλας ὁ ψυχρὸς 5
 ποταμός. ἔπειτα τῆς Συκῆς πολισμάτιον. εἴτα λιμὴν ὁ καλού-
 μενος παλαιός. εἴτα αὐτὴ ἡ Σελεύκεια. καὶ αὔται μὲν αἱ παρα-
 θαλάσσιοι πόλεις, ἃς ὁ τῶν Κιβυρραιωτῶν στρατηγὸς διανέμε-
 ται· ἄνω δὲ πρὸς τὴν ἡπειρον καὶ αὐτὴν τὴν μεσόγειον, ἐν ᾗ
 καταλήγει τὸ τῶν Θρακησίων καλούμενον θέμα, ἀπάρχεται μὲν 10
 ἀπὸ αὐτῆς τῆς Μιλήτου, εἴτα διαβαίνει τὴν Στρατονίκειαν καὶ
 τὰ καλούμενα Μογολᾶ καὶ τὴν πόλιν Πισύης, διεκτρέχει δὲ τὴν
 καλουμένην Ἀγίαν καὶ παρέρχεται τὴν Ταυρόπολιν, συνάπτει δὲ
 πρὸς τὴν Τλώ καὶ Οἰνιάδα, εἴτα παρέρχεται Φίλητα καὶ αὐτὴν
 τὴν Ποδάλειαν, διεκτρέχει δὲ τὸ καλούμενον Ἀνεμότειχος καὶ συν- 15
 ἄπτει πρὸς τὴν πόλιν Σαγαλασσόν, εἴτα καταλήγει πρὸς τὰ μέρη
 τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ τὸ τῶν Ἰσαύρων γένος κατ'ὥκισται. καὶ τοσαύτη
 μὲν ἡ τοῦ Κιβυρραιώτου περιοχὴ, ἔλαβε δὲ τὴν προσωνημίαν,
 ὥσπερ ἔφαμεν, τοῦ καλεῖσθαι Κιβυρραιώτης ἀπὸ Κιβύρρας, ἐν-
 τελοῦς καὶ ἀκατονομάστου πολισματος, πρὸς ὕβριν, οὐ πρὸς ἐπαι- 20
 ρον, διὰ τὸ πολλάκις αὐθάδεις τε καὶ ὑβριστὰς γενέσθαι πρὸς τὰς
 τῶν βυσιλέων ἐπιταγὰς. ἡ δὲ Ῥόδος ἡ νῆσος μέση μὲν κεῖται τοῦ

1 Κάλλιστον V 2 ἀνεμόριον C ἡ μικρὰ ἀντιόχεια C
 3 ἐκείνη om A 5 καὶ ποταμὸν — 6 πολισμάτιον add A 6 τῆς
 τὸ? an τὸ τῆς? 7 αὔται vulgo 12 Μόγολα V 15 παν-
 δάλειαν C 16 ἀγαλασσόν C 19 ὡς C

urbs, Lacedaemoniorum colonia. inde mons Castellium cognominatus, hinc Anemurium, exinde Antiochia minor, ulterius Cibyrra urbs, a qua et thema ignominiosam ac vilem appellationem accepit. inde Selinus, parvum oppidulum, et flumen eiusdem nominis; postea Melas gelidus fluvius; deinde Syces oppidulum. hinc portus dictus antiquus; inde Seleucia ipsa. atque hae quidem sunt maritimae urbes, quas Cibyrraeotarum praetor administrat. superius autem continentem et mediterranea versus, ubi desinit thema Thracesium dictam, incipit quidem ab ipsa Mileto, transit deinde Stratoniciam et quae vocantur Mogola, et urbem Pisyam; percurrit etiam eam quae Hagia dicitur, et Tauropolim; pertingit vero etiam Tion et Oeniadem usque. transit deinde Phileta et ipsam Podaliam; pertransiensque id quod Anemotichos dicitur, pertingit ad urbem Sagalassum. hinc desinit in partes Tauri, quas Issauri incoluerant. atque hic quidem est thematis Cibyrraeotici ambitus. Cibyrraeotae autem appellatio a Cibyrra villi et obscuri nominis oppidulo, uti diximus, fluxit; eaque appellatio ad ignominiam, non ad laudem indita est, quod frequenter res novas moliti, et refractarios sese adversus imperatorum mandata praeberint. Rhodus autem insula in mediterraneo qui-

θέματος, ἀποβλέπει δὲ πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον, δελτωτὴ τὸ
 σχῆμα, τὴν δὲ γραμμὴν τριγώνου. Λωριέων δὲ ἔστιν ἄποικος
 τῶν ἐκ Πελοποννήσου, Ἀργείων τε καὶ Λακεδαιμονίων τῶν ἀπὸ
 τῆς Ἡρακλέους γενεᾶς καταγομένων, καθὼς καὶ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν
 5 τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ περὶ αὐτῆς τάδε φησί,

Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἧς τε μέγας τε
 ἐκ Ῥόδου ἐντέα νῆας ἄγειν Ῥοδίων ἀγερώχων,
 οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
 Αἰνδον Ἰήλυσσόν τε καὶ ἀργινόμεντα Κάμειρον.

10 καὶ ὧδε μὲν τὰ περὶ Ῥόδου.

α' θέμα τὸ καλούμενον ἐπαρχία Κύπρου.

P 17

Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου ὑπὸ κοινοῖσι μέρουσιν, τουτέστι
 βουλευτήν, πόλεις δεκαπέντε, Κωνσταντεία μητρόπολις, Κίτιον,
 Ἀμυθοῦς, Κυρήνεια, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπιδος,
 15 Κέρμια ἦτοι Λευκονοῖα, Κυθέρεια, Τάμασος, Κούριον, Νέ-
 μενος, Τρίμυθος, ὅθεν ὁ ἅγιος Σπυρίδων, Καρπάσιον. ἡ μὲν
 οὖν Κύπρος ἡ νῆσός ἐστι μεγάλη καὶ ἐπιφανεστάτη, κειμένη ἐν
 τῷ Παμφυλίῳ κόλπῳ, καθὼς φησιν ὁ περιηγητὴς Διονύσιος
 Κύπρος δ' εἰς ἀνὰ Παμφυλίου ἔνδοθι πόντου.

1 τε om C δελτῷ C 6 ἧς τε μέγας τε ἐκ Ῥόδου om C
 8 Ῥόδον — κοσμηθέντες om C 9 Αἰνδον ἄγειν Ἰήλυσσόν C
 11 α' — Κύπρου] ἐπαρχία τῆς νήσου κύπρου. α' C 13 δεκα-
 πρεῖς V 15 Κέρμια ἦτοι Λευκ.] Κυθέρεια V Ταμασία V
 Κούριον, Νέμενος add A. sed apud Morellum Νέμεβος 16 Κά-
 πασος V ἡ μὲν Κύπρος νῆσος V 19 ἐνδόθῃ C

dem huius thematis sita est, ad boream pariter et austrum respiciens:
 literae enim A speciem prae se fert, triangulari videlicet figura. cete-
 rum Doriensium colonia est, qui ex Peloponneso, Argivis et Lacedae-
 moniis, ab Hercule genus ducunt; quemadmodum et ipse Homerus in
 catalogo navium de ea scribit:

quin et Tlepolemus satus Hercule, fortis et ingens,
 ipse Rhodo naves ter trinas duxit, onustas
 magnanimis Rhodiis: Rhodum enim triquetra ordine cingunt
 Lindus Isalyssusque atque argillosa Camirus.

atque haec quidem de Rhodo.

Thema decimum quintum praefectura Cyprī dictum.

Praefectura Cyprī insulae a consiliario administrata fuit: urbes in
 ea sunt quindecim, Constantia metropolis, Citium, Amathus, Cyreneia,
 Paphus, Arsinoë, Soli, Lapithus, Cernia seu Leucusia, Cythaerea, Ta-
 masus, Curium, Nemevus, Trimythus, ex qua S. Spyridion, Carpasium.
 Cyprus itaque est magna et illustris insula, in sinu Pamphylio sita,
 quemadmodum scribit Dionysius Periegetes:

Pamphylio in ponto Cyprus se tendit ad ortum.

ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Κύπρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου, ἣ τῆς Βίβλου καὶ Ἀφροδίτης, ὡς Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ νήσων καὶ Ἰστρος ἐν ἀποικίαις Ἀλγυπτίων ἱστόρησαν. ἐβασιλεύετο δὲ πρότερον ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων βασιλέων, κατελύθη δὲ ἡ τοιαύτη βασιλεία ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, τουτέστι τῶν Πτολεμαίων. ἕως γὰρ Ἀλε- 5 ξάνδρου τοῦ Μακεδόνης ἐβασιλεύετο ἤγον ἐτυραννέιτο, ὅφ' ὧν τυράννων Ἀνάξαρχος ὁ φιλόσοφος ἀναιρεῖται μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου. καὶ Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ πρὸς Δημόνικον τὸν αὐτῆς βασιλεύοντα λόγους διαφόρους πεποίηκε. κρατησάντων δὲ τῶν Ῥωμαίων ἐπαρχία γέγονε, καὶ διηρέθη, ὡς προλέλεκται, εἰς 10 πόλεις ιε'. τοῦ χρόνου δὲ παραδραμόντος, καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀπλων κατιωθέντων ἐξ ἀμελείας, ἐκράτησαν αὐτῆς οἱ Σαρακηνοὶ ἐπὶ τῆς Ἡρακλείου βασιλείας, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ διαπεράσας Ἀβουβάχαρος, οὗ καὶ τῆς θυγατρὸς ἐν αὐτῇ τάφος φαίνεται, ταύτης ἐκράτησεν. ὁ δὲ μακάριος καὶ περιώνυμος καὶ αἰοδιμος 15 ἐν βασιλεύσει Βασίλειος εἰς θέματος τάξιν ταύτην κατέστησε, καὶ διεπέρασεν ἐν αὐτῇ στρατηγὸν Ἀλέξιον ἐκείνον τὸν περιβόητον, τὸ γένος Ἀρμένιον, ὃς καὶ ἐπεκράτησεν αὐτῆς χρόνους ἐπτά. πάλιν δὲ ἀφηρέθη ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ταύτην φορολογοῦσιν ὡς καὶ πρότερον.

20

- 1 δὲ om C 3 ἱστόρησαν om C 4 τοιαύτη AMorelli et C, αὐτῆς V et Bandurius 6 τοῦ βασιλέως Μακεδόνων A ἐκρά-
τεῖτο ἐφ' AC 8 καὶ] διὸ καὶ V 9 ἐπεποίηκε C 11 ἐν V
12 κατιωθέντων C: ceteri κατωθέντων 13 βασιλείας Ἡρακλείου AV
περάσας V 14 ὁ βουβάχαρος A, ὁ βουβαρχος C τάφος ἐν
αὐτῇ C 15 περιώνυμος ἐν βασιλεύσει, ὁ ἐμός πάππος Βασ. V
16 αὐτῇ C 17 Ἀλέξανδρον στρατηγὸν V

appellationem vero suam accepit a Cypro filia Cinyrae vel Bibli et Veneris, ut Philostephanus libro de insulis et Istrus de coloniis Aegyptiorum memoriae prodiderunt. multi autem ac diversi reges antea in ea regnarunt. dissipata vero est regia eius administratio sub Macedonibus, hoc est Ptolemaeis: nam ad Alexandrum regem Macedonum usque regibus sive tyrannis paruit, a quibus tyrannis Anaxarchus philosophus sublatas est post Alexandri obitum. et Isocrates rhetor varias orationes ad Demonicum in ea regnantem conscripsit. postquam vero Romani eam occuparunt, in praefecturam redacta et in quindecim, ut diximus, urbes fuit divisa. at successu temporis enervatis per negligentiam armis Romanorum, in Saracenoꝝum potestatem venit, regnante Heraclio. ac primus quidem in eam cum traiecisset Abubacharus, cuius pariter et filiae sepulchrum ibi cernitur, in suam potestatem eam redegit. beatus vero ac nobilis praeclarusque imperator Basilius eam in numerum thematum redegit, traiecitque in eam Alexium praefectum, magni nominis virum, natione Armenium, qui et annis septem ei imperavit. rursus autem a Saracenis erepta est, quibus et tributum pendit, ut et antea.

15' θέμα τὸ καλούμενον Σάμος νῆσος.

'Η νῆσος αὕτη ὀνομασίαν ἔσχε τοῦ καλεῖσθαι Σάμος ἀπὸ Αἰγαίου καὶ Σαμίας τῆς Μαϊάνδρου τοῦ ποταμοῦ θυγατρὸς, ἣ διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς νήσου καὶ ἀπόκρημνον· οἱ γὰρ παλαιοὶ Ἕλλη-
5 νες σάμον τὸν ὑψηλὸν ἐκάλουν τόπον. ταύτης ἐκράτησε τῆς νήσου Πολυκράτης ἐκείνος ὁ εὐτυχέστατος, οὗ καὶ Ἡρόδοτος μνείαν οὐ μικρὰν ἐποίησατο. σοφοὶ δὲ γεγόνασιν ἐξ αὐτῆς ἑξοχώτατοι, ὃ
τε Πυθαγόρας ἐκείνος ὁ Σάμιος, ὁ Μνησάρχου υἱός, Ἐπίκουρός
τε ὁ Νευκλέους καὶ Μέλισσος καὶ ἄλλοι πλείονες. ὅτε οὖν ἐγένετο P 18
10 ὁ μερισμὸς τῶν Θεμάτων, διὰ τὸ εἶναι ἐπιφανεστάτην τὴν νῆσον, μητρόπολιν αὐτὴν καὶ ἀρχὴν τοῦ θέματος τῶν πλωιζομένων τε-
θείκασιν· ἡ γὰρ μεσόγειος καὶ ἡ καταντικρὺ ἄκρα τῆς Σάμου, αὐτὴ τε ἡ Ἐφεσος καὶ Μαγνησία καὶ Τράλλεις ἢ τε Μύρινα καὶ
Τέως καὶ Λέβδος, καὶ ἕως τοῦ Ἀτραμυντίου, τὰ ἄνω καὶ πρόσ-
15 γεια τῷ τῶν Θρακησίων στρατηγῷ ἦγον· τῷ ἡγουμένῳ τοῦ ἱππι-
κοῦ τάγματος ἐκείνῳ ἐκληροδοτήθησαν. διήρηται δὲ τὸ θέμα τῆς
Σάμου εἰς τούρμας δύο, μίαν μὲν τὴν Ἐφέσιον, δευτέραν δὲ τὴν
Ἀτραμυντινήν. ὁ δὲ στρατηγὸς τοῦ θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρ-
ναν τὴν πόλιν πραιτώριον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θέματος
20 Σάμου.

1 θέμα ἐκαιδέκατον τῆς σάμου C 8 ἄγκυλον AMorelli et C
8 ἐκείνος add A 9 νεόκλους AV γούν V 12 μεσόγειος C
τῆς σάμου ἄκρα C 14 πρόσγαια C 16 δὲ add C 17 τὴν
om V ἐφεσίων ABandurii, non Morelli 18 Σμύρνην (vel
σμύρναν) τὸ θέμα AC

Thema decimum sextum Samus insula.

Samus insula appellationem suam accepit ab Aegaeo et Samia, Mae-
andri fluminis filia; vel quod ipsa insula sublimis ac praerupta sit: ve-
teres enim Graeci σάμον sublimem locum nuncuparunt. huic insulae im-
peravit Polycrates ille felicissimus, cuius et Herodotus non exiguam
mentionem fecit. ex hac porro prodierunt viri sapientiae laude insignes,
Pythagoras nimirum ille Samius, Mnesarchi filius, et Epicurus Neoclis
et Melissus aliique non pauci. cum igitur thematum partitiō facta est,
hanc, quod illustrissima insula esset, metropolin et caput thematis nava-
lis constituerunt. mediterranea enim regio, et promontorium quod e
regione Sami est, ipsaeque Ephesus et Magnesia et Tralles et Myrina et
Teus et Lebedus et Atramyttium usque, ulteriora ac contigua Thrace-
siorum praefecto sive equestris agminis duci, ipsi themati attributa sunt.
divisum autem est thema Sami in turmas duas, unam quidem Ephesiā,
alteram Atramyttinensem. praefectus vero thematis ipsam urbem Smyr-
nam praetorium habuit. atque haec quidem de themate Sami.

εἰς θέμα τὸ καλούμενον Αἰγαῖον πέλαγος.

Τὸ δὲ καλούμενον Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ αὐτὸ χρηματίζον εἰς θέμα, ἀπὸ Αἰγέως τοῦ Ποσειδῶνος νιόυ τὴν προσωρυμίαν ἔλαχε, καθὼς φασιν οἱ τὸν Ὅμηρον σχολιάσαντες. οὐκ ἔστι δὲ νῦν χρεῖα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψεύδους 5 μεμεστωμένην. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος ἄλλως αὐτοῦ τὴν ὀνομασίαν τέθεικεν· ἀπὸ γὰρ τῆς ἄκρας Αἰολίδος, ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν, ὅθεν ὁ Αἰγεατικός ἀπάρχεται κόλπος, τὴν ὀνομασίαν εἴληφεν, ὁμωνύμως τῷ ζῳῷ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος τὰ αὐτὰ φησι τῷ Στράβωνι. ἄκρα τις ἔστιν Αἰολίδος, 10 ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πέλαγος τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν προσεῖληφεν. Αἰολίδος δὲ λέγω οὐκ ἔθρους ὀνομασίαν, ἀλλὰ γλώττης ἰδίωμα. ἡ γὰρ τῶν Ἑλλήνων γλώττι εἰς πέντε διαλέκτους διήρηται, πρώτην μὲν τὴν τῆς Ἀττικῆς, δευτέραν τὴν Ἰωνῶν, τρίτην δὲ τὴν Αἰολέων, τετάρτην δὲ τὴν 15 Δωριέων, πέμπτην δὲ τὴν κοινήν, ἣ πάντες χρῶμεθα. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς Μιλήτου μέχρι τῆς Ἐφεσίων πόλεως καὶ αὐτῆς Σμύρνης καὶ Κολοφῶνος Ἰωνῶν ἐστὶ κατοικία, οἵτινες τῇ τῶν Ἰωνῶν διαλέκτῳ χρῶνται· ἀπὸ δὲ Κολοφῶνος μέχρι Κλαζομενῶν καὶ τῆς ἀντιπέρην τῆς Χίου γῆς καὶ αὐτῆς τῆς Μιτυλήνης καὶ τοῦ καλου- 20 μένου Περγάμου Αἰολέων ἐστὶν ἀποικία, οἵτινες διαλέκτῳ χρῶν-

1 θέμα αἰγαίου πελάγους ἑπτακαίδέκκτον C 4 σχολιογραφ-
σαντες A 5 νῦν om C 6 τὴν ὀνομασίαν ἄλλως αὐτοῦ C
7 ἀντιτίθεικεν AV 10 τὸ αὐτὸ C 11 οἱ ἐπιχώριοι] τινες C
15 τὴν τῶν ἰωνῶν AV 18 ῥωμαίων C 20 καλουμένου om V
21 κατοικία AMorelli et C

Thema decimum septimum Aegaeum pelagus.

Aegaeum vero pelagus etiam ipsum inter themata relatum, ab Aegeo Neptuni filio appellationem suam accepit, ut aiunt ii qui scholia in Homerum scripserunt. nullus autem nunc usus est historiae Graecae, quod mendacis sit referta. at Strabo geographus eius appellationem aliunde derivat, siquidem a promontorio Aeolidis, quod incolae Aega appellant, unde Aegeaticus sinus initium sumit, ita dictum est, communi cum animali appellatione. eiusdem est ac Strabo sententiae etiam Artemidorus. promontorium quoddam est Aeolidis, quod Aega incolae appellant, a quo et pelagus eiusmodi appellationem accepit. Aeolidis autem dico non gentis appellationem, sed linguae proprietatem: Graecorum enim lingua in quinque dialectos divisa est, primam quidem Atticam, alteram Ionicam, tertiam Aeolicam, quartam Doricam, quintam communem, qua omnes utimur. atqui a Mileto quidem Ephesum usque et Smyrnam ipsam et Colophonem, Ionum est sedes et colonia, qui quidem Ionum dialecto utuntur. a Colophone autem usque ad Clazomenas, et trans Chium atque ipsam Mitylenen et Pergamum, Aeolum est colonia, qui quidem

ται τῶν *Αιολλέων*. τὰ δὲ ἐπέκεινα τούτων, ἀπὸ τοῦ λεγομένου
Λεκτοῦ καὶ ἕως *Ἀβύδου* καὶ αὐτῆς *Προποντίδος* καὶ μέχρι *Κυζι-*
κου καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου *Γρανίκου*, πάντες *Γραικοί*
 ὀνομάζονται καὶ κοινῇ διαλέκτῳ χρῶνται, πλὴν *Βυζαντίων*, ὅτι
 5 *Δωριέων* ἐστὶν ἀποικία. προσωκείωνται δὲ τῷ στρατηγῷ τοῦ
Αἰγαίου πελάγους αἱ τε *Κυκλάδες νῆσοι* καλούμεναι, καὶ τῶν
Σποράδων, ὧν προέχουσιν, ἥ τε *Μιτυλήνη* καὶ *Χίος* καὶ αὐτὴ ἡ
Ἀἴμνος. οὐκ εἰσὶ δὲ τῶν *Κυκλάδων* ἀλλὰ τῶν *Σποράδων* καλου-
 μένων· αἱ γὰρ *Κυκλάδες Ἀἴλον* τὴν νῆσον ἐκύκλωσαν, ὥς φησὶν
 10 ὁ περιηγητὴς *Διονύσιος*,

Ἀἴλον ἐκύκλωσαντο, καὶ οὖνομα Κυκλάδες εἰσίν.

P 19

καλοῦνται δὲ διαφόροις ὀνόμασι, *Ἀἴμνος* *Σκῦρος* *Μῆλος* *Ἀμολ-*
γὸς *Θήρα* *Θηρασία* καὶ *Ρήνεια*. οὐκ οἶδα δὲ εἰ τῶν *Κυκλάδων*
 εἰσι πᾶσαι διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς προσγείους καὶ τῇ Ἑλλάδι συνομο-
 15 ρούσας. τὸ δὲ *Αἰγαῖον* πέλαγος βαρύνπλουν ἐστὶ καὶ δυσπέρατον,
 καὶ κύματα μακρὰ καὶ ὄρεσιν ῥοικόντα προσανηγείρον τοῖς πλέουσιν,
 εἴτε διὰ τὸ πυκνὸν τῶν νήσων, εἴτε καὶ διὰ τὸ ῥεύμα τοῦ πόντου
 τὸ καταβαῖνον εἰς *Ἀβυδον* καὶ προσαρασσόμενον ταῖς νήσοις μετὰ
 μέγαν ῥοιζήματος. ἀπὸ δὲ τοῦ *Λεκτοῦ* καὶ ἕως τῆς *Προπον-*
 20 *τίδος* τῆς τε *Κυζίκου* καὶ τοῦ *Παρίου*, καὶ αὐτὸς ὁ καλούμενος
 Ἑλλησποντος ἡ τε *Προικόνησος*, καὶ μέχρι τοῦ *Ῥυνδακοῦ* ποτα-

2 *Σηστοῦ* V
 16 *νύσιος* om V
 21 τοῦ om C

8 δὲ om C
 13 *θησία* C

9 *νῆσον τὴν Ἀἴλον* V
 16 *ἀνηγείρον* V
 17 καὶ om C

Asolum dialecto utuntur. ulteriora his a Lecto et usque Abydum et ipsam Propontidem et Cyzicum et flumen Granicum appellatum, omnes Graeci vocantur et communi utuntur dialecto, exceptis Byzantiis, quia Dorum est colonia. pertinent autem ad Aegaei maris praefecturam et insulae Cyclades nuncupatae, et ex Sporadibus quae reliquas excellunt, Mitylene et Chius et ipsa Lemnus. neque enim sunt hae ex Cycladibus, sed ex iis quae Sporades appellantur: Cyclades enim Delum insulam in orbem cingunt, ut ait Dionysius Periegetes:

Delum cinxerunt et Cyclades appellantur.

variis autem hae ac diversis appellantur nominibus, Lemnus Scyros Melus Amolus Thera Therasia et Rhenea: neque tamen scio an omnes Cycladum sint, quod ipsae sint terrae proximae atque Helladi contiguae. est autem Aegaeum mare navigatu et traiectu perquam difficile: ingentes enim ac decumanos fluctus volvit, qui navigantibus montium instar assurgunt, vel ob densitatem ac frequentiam insularum, vel propter Ponti in Abydum defluxum, qui magno impetu in has insulas fertur eis, quae illiditur. a Lecto vero ad Propontidem usque et Cyzicum et Parium, atque adeo ipae Hellespontus et Proconesus, ad Rhyndacum flu-

μοῦ, καὶ ἕως αὐτοῦ τοῦ Δασκυλίου καὶ τοῦ Κιανοῦ κόλπον, τῷ τοῦ Αἰγαίου πελάγους κρατοῦντι προσεκεκρῶντο. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θέματος τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

P 20

Τ Ο Τ Β Α Σ Ι Λ Ε Ω Σ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ⁵ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΗΓΟΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ,
ΤΟ Β.

Πρῶτον θέμα τὸ ἐπὶ τῆς δύσεως Εὐρώπης κείμενον γῆς, τὸ ὀνομαζόμενον Θρακῶν, ἐν ᾧ τὸ Βυζάντιον ἵδρυται καὶ τὸ τῶν Ῥωμαίων βασίλειον. δίκαιόν' ἐστὶ προκατάρχειν τῆς Εὐρώπης 10 γῆς τὸ Βυζάντιον, τὴν νῦν οὖσαν Κωνσταντινούπολιν, ἵκει καὶ πόλις ἐστὶ βασιλεύουσα τοῦ τε κόσμου παντὸς ὑπερέχουσα ὡς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ βασιλέως τὴν ἐπωνυμίαν κληρονομή-
σασα· ἀρχὴν δὲ τῆς Εὐρώπης ἐγὼ τίθημι, ἵκει καὶ αὐτὸ τὸ Βυ-
ζάντιον τῆς Θράκης ἐστὶ μέρος τὸ κάλλιστόν τε καὶ τιμιώτατον. 15 τὸ τοίνυν θέμα τῆς Θράκης ἄρτι τὴν θέσιν καὶ τὴν ὀνομασίαν ἔλαχε θέματος, ἅφ' οὗ τὸ τῶν Βουλγάρων γένος τὸν Ἴστρον πο-
ταμὸν διεπέρασεν, ἵκει πρότερον εἰς βασιλείας διττὰς διήρητο·

1 τοῦ om C κυανοῦ C 2 τὸ αἰγαῖον πέλαγος C καὶ om V
μὲν] δὲ V 6 περὶ — β'] ἐνταῦθα τὰ τῆς δύσεως A et, qui
ἡγουν τῆς εὐρώπης addit, C

men usque et ipsum Dascylium et Cianum sinum, Aegaei maris prae-
ecto adscribuntur. atque haec quidem de themate Aegaei maris.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI

IMPERATORIS LIBER II. DE THEMATIBUS OCCIDENTIS,
SIVE EUROPAE.*Thema primum.*

Primum thema, quod ad occasum terrae Europae situm, nominatur Thracium, in quo Byzantium conditum est et Romanorum regia. ae-
quum est Byzantium, quae nunc urbs Cpolis est, initium facere Euro-
pae soli, quia et urbs imperatoria est, et universi orbis praerogativam
tenet, quippe quae Constantini magni imperatoris heres est nominis.
principium autem Europae iccirco eam statuo, quia ipsum Byzantium
pars est Thraciae pulcherrima atque honoratissima. igitur Thraciae
thema nuper in numerum ac ordinem thematum positum fuit, ex quo
tempore Bulgarorum gens Istrum fluvium traiecit, quandoquidem prius
in duo regna divisa fuerat Thracia. testantur id ipsa urbium nomina,

καὶ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ δνόματα τῶν πόλεων, ἥ τε Μεσημβρία
καὶ ἡ Σηλυμβρία, βασιλέων προσηγορίας ἔχουσαι πόλεις πρὶν ἢ
τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν ἀνέστηθῆναι τε καὶ διαδραμεῖν πάντα τὰ
τοῦ κόσμου πληρώματα. ἀφ' οὗ γὰρ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν
5 ἱαντικῆς σαγγήνης ἐξήπλωσεν εἰς πάντα τὰ τοῦ κόσμου τέματα,
πάντας ὥς εἰπεῖν διεσκέδασε καὶ μετεσκεύασεν εἰς μίαν ἀρχήν, καὶ
ζυγὸν ἡνάγκασε τελεῖν ἕνα πάντας. ἀρξαμένης δὲ τῆς σαγγήνης
διασπείσθαι καὶ διαρρήγνυσθαι, ἄλλως καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ
δνόματα μετεποιήθησαν. ἐπαρχία δὲ Θράκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέ-
10 τακτο καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν.
Ταῦρος γὰρ ἀνδύπατος ἐκράτει τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ μεγάλου
Κωνσταντίνου, ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν πόλεις ὑφ' ἡγεμόνα καὶ κονσιλι-
ριον γ'. διασπείσης δὲ τῆς σαγγήνης, ὥς εἵπομεν, καὶ τῶν βαρ-
βάρων ἐκπορθησάντων τὰς πόλεις, εἰς μικρὰ τμήματα διηρέθη ἡ
15 τῆς Θράκης ἀρχή· ἥ τε γὰρ Βουλγαρία καὶ αὐτὸς ὁ Ἰστρος καὶ
τὸ περιώνυμον ὄρος τὸ διήκον ἄχρι τοῦ Πόντου, τὸ καλούμενον
Αἶμος, τῆς Θράκης εἰσὶ μέρη, νυνὶ δὲ ἀλλότρια χρηματίζουσι.
τὸ δὲ τῆς Θράκης θέμα ὑπὸ τὸν βασιλεῦ Κωνσταντινουπόλεως
ἐτέτακτο καὶ εἰς ὑποεργίαν αὐτοῦ ἐχρημάτιζε, καὶ οὐδέπω τις P 21
20 στρατηγὸς ἦν ἐν αὐτῷ. ἀφ' οὗ δὲ τὸ θεομίσητον τῶν Βουλγάρων
ἔσθνος ἐπεραιώθη εἰς τὸν Ἰστρον ποταμόν, τότε καὶ αὐτὸς βασι-
λεὺς ἡναγκάσθη διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σκυθῶν καὶ αὐτῶν τῶν
Βουλγάρων εἰς θέματος τάξιν ἀγαγεῖν αὐτὸ καὶ στρατηγὸν ἐν αὐ-
6 διεσκεύασε? 8 τὰ δνόματα καὶ τὰ πράγματα C 21 αὐτὸς
δ β. C

tum Mesembria tum Selymbria, quae civitates a regibus appellationem habebant, priusquam Romanorum imperium auctum fuisset et omnes terrarum fines percurrisset. etenim ex quo Romanorum principatus sagenam suam ad omnes mundi limites expandit, cunctos, ut ita dicam, dispersit et ad unum imperium reduxit ac iugum unum subire omnes coëgit. verum cum sagena rimis fatiscere ac perfringi coëpit, iam varie et res et nomina commutata sunt. praefectura autem Thraciae sub ducis ac consiliarii potestate constituta est. Taurus quippe proconsul obtinebat Thraciam temporibus Constantini magni, tenens sub ditione sua urbes tres et quinquaginta, a duce et consiliario administratas. sed cum sagena, ut dixi, rimas fecisset, urbibus a barbaris expugnatis ac dirutis, Thraciae imperium in exigua segmenta divisum est. etenim Bulgaria et Ister fluvius et mons percelebris, Haemus nuncupatus, qui usque ad Pontum pertinet, Thraciae partes fuerunt; nunc autem alienae ac seiunctae sunt. ceterum Thraciae thema sub imperatore Cypollitano constitutum atque ad eius iura et ministeria redactum erat, nec ullus unquam praetor in ea fuerat: at ex quo infensa deo Bulgarorum natio ad Istrum fluvium traiecit, tunc etiam imperator ipse coactus fuit, ob incursus et impressiones Scytharum et ipsorum Bulgarorum, ad the-

τῷ χειροτονήσῃ. ἐγένετο δὲ ἡ τῶν βαρβάρων περὶ αἰῶσις ἐπὶ τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν εἰς τὰ τέλη τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, ὅτε καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν φανερὸν ἐγένετο· πρότερον γὰρ Ὀνυγονδούρους αὐτοὺς ἐκάλουν. ἡ δὲ Θράκη ὀνομασίαν μὲν εἶχεν ἀπὸ Θρακὸς βασιλέως τοῦ πάλαι ἐν αὐτοῖς τελευτήσαντος, 5 ἢ ἀπὸ νύμφης Τιτανίδος, ἀφ' ἧς καὶ Κρόνου Δόλογκος, ὅθεν τὸ πρῶτον ἔθνος τῶν Θρακῶν Δόλογοι ὀνομάζονται. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγκων ἔθνος τῇ Θράκῃ συναριθμῶν, λέγων οὕτως "εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα τῶν 10 Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχία μὲν ξδ', πόλεις δὲ ὅλῃ." ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλειων καὶ τοῦ κόσμου πυντός, τὴν νέαν Ῥώμην Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθημι· διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θράκη, τῶν ἐν τοῖς Εὐρώπης μέρεσι θεμάτων πρῶτον τε- 15 θεύκαμεν, ὥς καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τῆς πάλαι Βυζαντίδος καλουμένης ἐν τῇ τῶν Θρακῶν ἰδρυθείσης χώρα. αὐτὸ δὲ τὸ Βυζάντιον Μεγαρέων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἐστὶν ἀποικία, τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων· διὸ καὶ τῆς τῶν Λαριέων γλώττης ἐν ἐπιστήμῃ τυγχάνουσιν. εἰπώμεν τοίνυν, ὥς ἀρχαία τάξις ἐκρά- 20 τει, καὶ αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν τὰ ὀνόματα.

7 τῶν Θρακῶν add C 15 τῶν] τὸ libri 20 εἰπόμεν AC et F
i. e. Federici Morelli editio: correxit Bandurius

mat is ordinem Thraciam reducere et praetorem in eo themate creare. barbarorum autem transitus ad Istrum fluvium circa finem imperii Constantini Pogonati exstitit; unde eorum nomen inclaruit ac pervagatum est: antea quippe Onogunduros eos appellabant. Thracia vero appellationem accepit a rege Thrace, qui olim illic e vivis excesserat; aut a nymphe Titanide, ex qua et Saturno Dolonchus natus est, unde Dolonchorum natio primum nomen nacta est. testis autem huius rei est Hierocles grammaticus, qui conscripsit *Συνέκδημον*, id est commentarium peregrinationis comitem, Dolonchorum gentem Thraciae connumerans, cum ita loquitur "sunt omnes praefecturae et urbes, quae ab imperatore Romanorum Cpoli degente administrantur, praefecturae quidem 64, urbes autem 935." quocirca principium Europae imperatricem urbium et mundi totius, novam Romam ego constituo; ac propterea thema circa ipsam, quod appellatur Thracia, in Europaeis partibus situm, thematum primum statuimus, quippe cum urbs ipsa olim Byzantis nuncupata in Thracum regione stabilita sit. attamen Byzantium ipsum Megarensium et Lacedaemoniorum ac Boeotorum est colonia, Graecorum antiquissimorum: iccirco etiam Doriensium lingua utuntur scite et eleganter. dicamus itaque, ut antiquus ordo obtinebat, et ipsarum praefectarum nomina.

Ἐπαρχία Θράκης ἦγον Εὐρώπης, ὑπὸ κονσουλιαρίων, τουτ-
ῆστι βουλευτῶν, πόλεις ιδ', Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκα-
διούπολις, Βιζέη, Πάνιον, Ὀρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μή-
ριζος, Σαλιτική, Σαυάδα, Ἀφροδισία, Ἀπρος, Κοιλία.

- 5 Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ τὴν αὐτήν, πόλεις ζ', Παρθικόπο-
λις, Ἡράκλεια Στρώμνον, Αἶνος, Μαξιμιανούπολις, Σέρραι,
Φίλιπποι, Τραϊανούπολις.

Ἐπαρχία Αἰμιμόντου, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ἔξ', Ἀδριανού-
πολις, Ἀγχιάλος, Δεβέλτος, Πλουτινόπολις, Τζζίδος.

- 10 Ἐπαρχία Θράκης, ὑπὸ κονσουλιαρίου, πόλεις ε', κλίμα Με-
στικὸν καὶ Ἀκόντισμα, Φιλιππούπολις, Βερόη, νῆσος Θάσος,
νῆσος Σαμοθράκη.

Ἐπαρχία Μυσίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ιε', Τόμις, Διονυ-
σόπολις, Ἀκραι, Καλλάτις, Ἰστρος, Κωνσταντιάνα, Ζέλπα,
15 Τρόπαιος, Ἀξιούπολις, Καπιδάβα, Κάρπος, Τρωῶμις, Νοβιό-
δοννος, Αἴγισσος, Ἀλμυρίς.

Ἔως ὧδε τὸ τῆς Θράκης θέμα κατὰ τὸν Ἱεροκλέους Συν- P 22
έκδημον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῆς Μακεδονίας θέμα, ὃ ὑπὸ τὸ
Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν ἐκεῖσε τοποθεσίαν τέτακται. ὕρχεται οὖν
20 οὕτως.

1 ἦγον om Hierocles ἀπὸ C 5 τῶν αὐτῶν F. malim τὸν
αὐτόν, coll. th. 9 praef. Pann. 8 ε'] immo ε' 13 ιδ' F
14 Κωνσταντιάνα om C 18 κατὰ F

Praefectura Thraciae sive Europae. a consiliariis reguntur urbes
quattuordecim, Eudoxiopolis, Heraclea, Arcadiopolis, Bizya, Panion,
Orni, Ganos, Callipolis, Merizus, Saltice, Savada, Aphrodisia, Apros,
Coelia.

praefectura Rhodopes: sub eadem urbes septem, Parthicopolis, He-
radlea Strymni, Aenus, Maximianopolis, Serrae, Philippi, Traianopolis.

praefectura Haemimonti, sub duce, sex urbes, Adrianopolis, Anchia-
lus, Develtus, Plutinopolis, Tzoidus.

praefectura Thraciae sub consiliario, urbes quinque, Clima Mesti-
con, Acontisma, Philippopolis, Beroë, insula Thasus, insula Samothrace.

praefectura Mysiae, sub duce, urbes 14, Tomis, Dionysopolis,
Acrae, Callatis, Ister, Constantiana, Zelpa, Tropaeus, Axipolis, Capi-
dana, Carpus, Trosmis, Noviodunum, Aegissus, Halmyria.

Hucusque Thraciae thema, ut habetur in Hieroclis comite peregrina-
tionis: postea vero Macedoniae thema, quod sub Illyrico et eius de-
scriptione locatur: sic ergo incipit.

Δεύτερον θέμα Μακεδονίας.

Μακεδονία ἡ χώρα ὠνομάσθη ἀπὸ Μακεδόνης τοῦ Διὸς καὶ
Θυίας τῆς Δευκαλίωνος, ὡς φησιν Ἡσίοδος ὁ ποιητής·
ἢ δ' ὑποκυσσαμένη Διὶ γείνατο τερπικεραύνῳ
ὑἱε δύνω, Μάγνητα Μακηδόνα θ' ἵππιοχάρμην, 5
οἱ περὶ Πιερίην καὶ Ὀλυμπον δώματ' ἔναιον.

ἄλλοι δ' ἀπὸ Μακεδόνης τοῦ Αἰόλου, ὡς Ἑλλάνικος ἱερείων
πρώτῃ τῶν ἐν Ἀργεῖ “καὶ Μακεδόνης Αἰόλου, οὗ νῦν Μακεδό-
νες καλοῦνται, μόνοι μετὰ Μυσῶν τότε οἰκοῦντες.” λέγεται δὲ
καὶ Μακεδονίας μοῖρα Μάκετα, ὡς Μαρσύας ἐν πρώτῳ Μακε- 10
δονιακῶν· “καὶ τὴν Ἡρестειαν δὲ Μάκεταν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ
Μακεδόνης.” ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην Μακεδονίαν Μακετίαν οἶδεν
δογματιζομένην Κλειδήμος ἐν πρώτοις Ἀτθίδος· “καὶ ἐξωκίσθησαν
ὑπὲρ τὸν Αἰγιαλὸν ἄνω τῆς καλουμένης Μακετίας.” οἱ δὲ τῆς
Μακεδονίας βασιλεύσαντες ἀπογόνους ἑαυτοῦς Ἡρακλέους ὀνο- 15
μάζουσιν, Ἡρακλέους ἐκείνου τοῦ βομφάγου καὶ λεοντοφόνου
τυγχάνοντος, οὗ τὴν εἰκόνα καὶ τὸ μέγεθος καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸν
χαρακτῆρα ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ ὁ χυλκοῦς ἀνδριᾶς ἀπεμάξατο· ὃς
ἦν Ἀλκμήνης καὶ Ἀμφιτρυῶνος υἱός, ὡς Ἕλληνες ψευδολογοῦσι
τοῖς γράμμασι. διὸ καὶ ἀντὶ ταινίας καὶ στέρμιματος καὶ πορφύρας 20
βασιλικῆς τῷ δέσματι τῆς κεφαλῆς τοῦ λέοντος ἑαυτοῦς ταινιοῦσι,
καὶ στέρμα τοῦτο καὶ κόσμον ἡγοῦνται, καὶ ὑπὲρ πάντα λίθον καὶ

5 δ' C 7 ἱερῶν vulgo - 8 οὐ] οὕτω F 11 Ἡρестειαν F
13 πρώτῳ? αὐ πρώτῃ Ἀτθίδι? 15 Ἡρακλέως ὀνομάζουσιν Ἡρα-
κλέως C 17 καὶ ὅλον] περὶ ὅλον F

Secundum thema Macedoniae.

Macedonia regio appellationem hanc accepit a Macedone Iovis filio
ex Thyia Deucalionis, ut ait poeta Hesiodus:

illa satu Saturnigenae genuisse tonantis
natos Magnetem atque Macedona fertur, equestri
arte insignes, Pierias aedesque colentes.

alii vero a Macedone Aeoli filio, ut auctor est Hellenicus libro primo
de sacris quae in Argo: “et ex Macedone Aeoli filio, a quo nunc Ma-
cedones vocantur, soli cum Mysis tunc habitantes.” Macedoniae autem
portio Maceta dicitur, ut scribit Marsyas libro primo rerum Macedoni-
carum: et Eresteam quoque appellant Macetam a Macedone.” verum
totam quoque Macedoniam nuncupavit Macetiam Clidemus in primis re-
rum Atticarum commentariis: “et emigrarunt trans Aegialium supra Ma-
cetiam nuncupatam.” qui vero Macedoniae reges exstiterunt, nepotes
Herculis se vocarunt, Hercules inquam illius, qui buphagus et leonicida
dictus est; cuius quidem effigiem staturam et omnem characterem in
Hippodromo aenea statua expressit. hic Alcmenae et Amphitryonis
filius fuit, ut Graeci fabulosis literis consignarunt. ideoque pro redimi-
culo et corona et purpura regia leonini capitis exuvio se redimunt,
atque hoc gestamen coronam et ornatum esse censent; eoque magis

μάργαρον τούτῳ ἐγκαλλωπίζονται. καὶ μάρτυς ἀξιόπιστος αὐτὸ
τὸ νόμισμα τοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου, τοιαύτῃ εἰκόνι καλλωπι-
ζόμενον. [εἰ] ἐκράτησε δὲ ἡ βασιλεία τῶν Μακεδόνων ἀρξαμένη
ἀπὸ τοῦ τρίτου νιού Ἡρακλέους Καρανοῦ προσαγορευομένου,
5 αὐξήθεισα δὲ ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου, μεγαλυν-
θεῖσα δὲ καὶ ὑπερφυῆς γενομένη καὶ τῶν ἄκρων τῆς γῆς αὐτῶν
ἐκπαύσασα ἐκ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ διαδόχων,
καταλήξασα δὲ εἰς Περσεία τὸν Φιλίππου, ὥστε καὶ αὐτὸ ἀποβα-
λεῖν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα· αἰχμάλωτος γὰρ αὐτὸς ὁ Περσεὺς
10 μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων, ἤττηθεις ὑπὸ Αἰμιλίου ἀνθυπάτου καὶ
στρατηγῶν τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὴν Ῥώμην ἀπήχθη δέσμιος, καὶ
πάντα τὰ τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων ἐπὶσημα, ὥστε ἀπὸ βα-
σιλείας εἰς ἐπαρχίαν τὸ σχῆμα μεταβαλεῖν, καὶ νῦν εἰς θέματος
τάξιν καὶ στρατηγίδος αὐτὴν καταλήξει.

15 Ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑπὸ κόνσιλιάριον, πόλεις λα΄, Θεσ- P 23
σαλονίκη, Πέλλη, Εὐρωπος, Δίος, Βέρροια, Ἐορδαῖοι, Ἐδεσσα,
Κίλλη, Ἀλμωπία, Ἡράκλεια Λάκκου, Ἀντανία, Γέμινδος, Νι-
κεδής, Διόβουρος, Ἡδομένη, Βράγυλος, Πρίβανα, Μαράνεια,
Ἀμφίπολις, Νεάπολις, Ἀπολλωνία, Τόπειρος τὸ νῦν Ῥούσιον,
20 Νικάπολις, Ἰθάπολις, Ἀκανθός, Κεραιόπυργος, Βέρπη, Ἀρα-
λος, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστόπολις.

3 ἐκράτει F. fortean scribendum ἐπεκράτει (pro εἰ ἐκράτει) Morellus
5 ὑπό? 8 φιλίππου C 15 λβ' C 18 πρίβανα A

quam pretiosis lapillis et unionibus se decorari putant; ac testis huius
rei fide dignus est nummus Alexandri Macedonis, eiusmodi figura inei-
gnitus. siquidem regnum Macedonum florere ac vigere coepit a tertio
Herculis filio, qui Caranus vocabatur; auctam vero propagatumque a
Philippo, patre Alexandri; denique magnitudinem ac splendorem admi-
rabilem assecutum est atque extremas terrarum oras attigit sub ipso
Alexandro eiusque successoribus; ac tandem decidit ac desiit sub Per-
seo Philippi filio, qui regiam quoque dignitatem amisit: etenim captus
est ipse cum coniuge et liberis ab Aemilio proconsule et duce Romani
exercitus, a quo victus fuerat, et mox Romam in vinculis adductus, et
cum eo omnia regni Macedonum insignia, ita ut a regio statu ad
praefecturae formam Macedonia mutata fuerit, ac nunc in thematis et
provinciae ordinem redacta.

Praefectura Macedoniac, sub consiliario. urbes 31, Thessalonice,
Pelle, Europus, Dius, Berroea, Eordaei, Edessa, Celle, Almopia, He-
raclea Lacci, Antania, Gemindus, Nicodes, Dioburus, Hedomene, Bra-
gylus, Pribana, Maronea, Amphipolis, Neapolis, Apollonia, Topirus
Rhodium nunc dicta, Nicopolis, Ithapolis, Acanthus, Ceraeopyrgus,
Berpe, Aralus, Diocletianopolis, Sebastopolis.

Const. Porph.

ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ἧ', Στόλοι, Ἄργος, Εὐστραϊον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαυνίδιον, Ἀρμονία, Ζάπαρα.

ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις ιζ', Λάρισσα, Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχιναιός, Λάμια, Τρίκη, Γόμφιοι, Ἀπάτη, 5 μητρόπολις αἱ νῦν λεγόμεναι Νέαι Πάτραι, Καισάρεια, Φάρσαλος, Βουρμίνσιος, Σάλτος, Ἰωαννούβιος. νῆσος Σκιάθος, νῆσος Σκεπίλα, νῆσος Πεπάρηθος.

Ἐως ὧδε τὸ θέμα Μακεδονίας.

Τρίτον θέμα Στρυμόνος.

10

Τὸ δὲ θέμα τοῦ Στρυμόνος τῇ Μακεδονίᾳ συντέτακται, καὶ οὐδαμοῦ τούτου λόγος ἐστὶ περὶ θέματος, ἀλλ' εἰς κλεισούρας τάξιν λελόγισται· καὶ σκῶνται αὐτὸ ἀντὶ Μακεδόνων διανέμονται, Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτμήτου ἐν τοῖς ὕρσι τοῦ Στρυμόνος καὶ ταῖς διαβάθραις τῶν κλεισουργῶν τούτους ἐγκατοικίσαντος.

15

Τέταρτον θέμα Θεσσαλονίκη.

Τὸ δὲ νῦν εἰς θέματος τάξιν χρηματίζον Θεσσαλονίκη καὶ αὐτὸ Μακεδονίας μέρος τυγχάνει. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν καὶ παλαιοὺς τοῦ τοιοῦτου μάρτυρας πράγματος, ἀξιόχρεως μάρτυς ὁ ἅγιος τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος Παῦλος, Μακεδονίαν 20 ταύτην ἀποκαλῶν. γράφει δ' οὕτως "παρόντος ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνης Θεσσαλονικέως." ἡ γὰρ Θεσσαλονίκη μητρόπολις ἐστὶ

4 ις' F 7 Βουρθαμίνσιος F

praefectura Macedoniae, sub duce, urbes octo: Stoli, Argos, Eustraeum, Pelagonia, Bargala, Celaenidium, Harmonia, Zapara.

praefectura Thessaliae, sub eodem duce urbes 17: Larissa, Demetrias, Thebe, Echinaeus, Lamia, Trice, Gomphi, Apate, metropolis quae nunc Novae Patrae nuncupantur, Caesarea, Pharsalus, Buraminus, Saltus, Ioannubius, insula Sciathus, insula Scepila, insula Peparethus.

Hucusque Macedoniae thema porrigitur.

Tertium thema Strymonis.

Thema Strymonis Macedoniae coniunctum est, neque usquam eius mentio fit nomine thematis, sed in clausurae ordinem reputatum est; et Scythae ipsum loco Macedonum depascuntur, postquam Iustinianus Rhinotmetus eorum sedes in montibus Strymonis seu in traiectu clausurarum collocavit.

Quantum thema Thessalonice.

Thessalonice, quae hoc tempore in thematis ordine existit, et ipsa Macedoniae pars est; et ne externos et antiquos huius rei testes proferam, locuples testis est S. Christi apostolus Paulus, qui Macedoniam hanc appellat, dum ita scribit "perseverante nobiscum Aristarcho Macedone Thessalonicensi." etenim Thessalonice metropolis est Macedoniae.

τῆς Μακεδονίας. ἀλλὰ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Μακεδονικαῖς αὐτὴν τέθεικε πόλιν. ἔχει δὲ τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας· Φίλιππος ὁ Ἀμύντου Θεσσαλοῦς ἐκεῖ νικῆσας τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει ὁμωνύμως τὸ ὄνομα ἔθετο.

⁵ Πῦμπτον θέμα τῆς Εὐρώπης Ἑλλάς.

Ἑλλάς ἡ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ Ἑλλήνος τοῦ Δευκαλίωνος, ὃς δυναστεύσας τῆς Φθιώτιδος τοὺς ὑπηκόους ἑαυτῷ γενομένους ἀντὶ Γραικῶν Ἑλλήνας ἐκάλεσε· καὶ τότε πρῶτον Ἑλλάς ὠνομάσθη. οὐκ ἦν δὲ τοῦτο παλαιὸν ὄνομα ἔθνους ἀλλὰ φωνῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἰδίῳμα, ὡς ὁ ὑνύγγραφός φησι, τὴν ὀνομασίαν νεωτερικὴν εἰδώς. δοκεῖ δέ μοι, οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦτο σύμπασά P 24 πῶς εἶχεν ἡ χώρα. οὐδ' ὁ ποιητὴς ἐμνήσθη Ἑλλήνων, Ἀργεῶν αὐτοὺς ἀποκαλῶν, ἀλλὰ Θεσσαλοὺς μόνον ἀποκαλῶν, καὶ Ἑλλάδα τὴν ὑπ' Ἀχιλλεὶ πόλιν, ὡς Ἀλέξανδρός φησιν ὁ πολυτίτωρ, 15 οὐδαμοῦ τοὺς σύμπαντας ὠνόμασεν Ἑλλήνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος πρὸς τὴν Ἴλιον ἐκπλεύσαντας. ἔχει δὲ τὸ θέμα τῆς Ἑλλάδος πόλεις οὗ, πρῶτην μὲν Σκάρφειαν, β' Ἐλευσίνα, γ' Δαύλιον, δ' Χαιρώνειαν, ε' Ναύπακτον, ε' Δελφούς, ζ' Ἀμφισσαν, καὶ τὰς λοιπὰς. συναριθμεῖ δὲ ταύτας 20 καὶ νῆσον τὴν Εὐβοίαν, ἣν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ἱκονομαῖονσι. ἔχει δὲ μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὰς καλουμένας νήσους Κυκλάδας καὶ νῆσον τὴν Αἴγιναν, καταντῆ δὲ καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν, ἐν ᾧ τόπῳ

2 αὐτὸ C ὑπὸ vulgo: corr C 3 Θεσσαλεῖς C 11 δοκεῖν?

quin etiam Hierocles grammaticus inter Macedonias urbes eam collocavit. appellationem autem ab eiusmodi causa obtinet: Philippus Amyntae filius, ibi victoria a Thessalis reportata, filiae et civitati idem nomen imposuit.

Quintum thema Europae Hellas.

Hellas regio appellationem accepit ab Hellene Deucalionis filio; qui cum dominatus esset Phthiotidi, subditos sibi incolas pro Graecis Hellenas nuncupavit; ac tunc primum Hellas nominata fuit. hoc vero nomen haud antiquum fuit gentis, sed Graecanicae vocis proprietatis, ut Alexander historicus ait se compertum habuisse Helladis vocem recentiore esse. quia etiam opinor universam regionem id nominis non obtinere; neque vero poeta Hellenum meminit, cum Argivos ipsos appellat: verum Thessalos solos, et Helladem vocat urbem quae Achilli parebat, ut Alexander polyhistor scribit. nusquam universos Graecos Hellenas nuncupavit, neque alios praeter eos qui cum Achille ex Phthiotide Ilium navigarunt. ceterum thema Helladis urbes continet 79, quarum prima est Scarphia, secunda Elensin, tertia Daulium, quarta Chaeronea, quinta Naupactum, sexta Delphi, septima Amphissa, et ceterae. his adnumera etiam insulam Euboeam, quam nonnulli Chalin vel Chalcida nuncupant. haec porro secum habet etiam insulas Cyclades cognominatas, et Aeginam insulam, atque inferiora usque ad Thermopylas, ubi Leonides ille

Λαωνίδης ἐκεῖνος ὁ Λακεδαιμόνιος μετὰ τριακοσίων στρατιωτῶν ἀντίστη Ξέρῳ τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τοσαῦτα μὲν ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν Ἱεροκλέα.

Ἔκτον θέμα Πελοπόννησος.

Κόρινθος ἡ ποτε Ἐφύρα, μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος καὶ 5 αὐτῆς Πελοποννήσου, τοιούστιν Ἀχαιᾶς· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι τοὺς τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντας Ἀχαιοὺς ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ πᾶσα ἡ νῆσος ὑπὸ ἐνὶ στρατηγῷ τεταγμένη, πόλεις ἔχουσα μ', ἐξ ὧν εἶσιν ἐπίσημοι Κόρινθος μητρόπολις, Σικυῶν, Ἄργος, Λακεδαιμονία τῆς Λακωνικῆς, ἡ πρὶν Σπάρτη, ἑτέρα μητρόπολις αἱ 10 γόρραι Πάτραι. ἡ δὲ Πελοπόννησος τρεῖς ἔχει ἐπωνυμίας, ὡς Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. μέγιστον οὖν τῶν τότε ἴσχυον οἱ Πελοπίδαι, καὶ ἡ Πελοπόννησος εἰς αὐτοὺς ἀφείρεται, καὶ αὐτὸ τοῦνομα ἔχουσα ἀπ' ἐκείνων, τρεῖς ἡδη 15 πρότερον ἀλλάξασα τὰς ἐπωνυμίας· ἐπὶ μὲν γὰρ Ἀπίου τοῦ Φωρῶ- νέως ἑκαλεῖτο Ἀπία, ἐπὶ δὲ Πελασγοῦ τοῦ αὐτόχθονος Πελασγία, ἐπὶ δὲ Ἀργου καὶ αὐτὴ ὁμωνύμως ἑκαλεῖτο Ἄργος. ἐπὶ δὲ Πέλο- 20 πος τοῦ τὸν Οἰνόμαον νικήσαντος Πελοπόννησος ἔσχε τοῦτο τὸ κύριον ὄνομα. ἔστι δὲ χειρόνησος ἀμπέλου φύλλον τῷ σχήματι παρεμφερές. Διονύσιος δὲ πλατάνου φύλλον ἀπεικάζει, λέγων οὕτως "εἰδομένη πλατάνου μνουρίζοντι πετῆλῳ." περὶ δὲ τὸν

11 ὡς C: vulgo ὡς δ

Lacedaemonius cum trecentis militibus obstitit Xerxi Persarum regi. atque haec sunt quae continentur in Hellade, ut scribit Hierocles.

Sextum thema Peloponnesus.

Corinthus, olim Ephyra nuncupata, metropolis est totius Hellados atque ipsius Peloponnesi, hoc est Achaiae: nam Romani Peloponnesi incolae Achaeos appellant. est autem universa insula sub uno praetore constituta, et urbes 40 continet; ex quibus insignes Corinthus metropolis, Sicyon, Argus, Lacedaemonia Lacenicae, quae antea Sparta dicebatur, alia metropolis Patrae nuncupata. Peloponnesus autem tres appellationes obtinet, ut Nicolaus Damascenus scribit in 4 histor. itaque maxime inter illius temporis principes Pelopidae pollebant; ac Peloponnesus ipso spectabat et ab ipsis nomen suum retinebat, cum tribus iam antea nominibus appellata fuisset, siquidem sub Apio Phoronei filio dicebatur Apia, sub Pelago indigena Pelasgia, sub Argo etiam ipsa Argos dicebatur: denique sub Pelope, qui Oenomaum vicerat, Peloponnesus proprium hoc nomen vindicavit. est autem Cherronesus vitis pampino figura persimilis: Dionysius tamen platani folio Peloponnesum comparat, hoc versus "persimilis platani folio, cui cuspis acuta est." circa

τόπον αὐτὸν εἰσὶ νῆσοι ζ', Πελοποννήσιοι λεγόμεναι. καὶ οὕτως μὲν ἡ Πελοπόννησος.

Ἐβασιλεύετο τὸ πρὶν ἡ Πελοπόννησος ἐκ τοῦ τῶν Ἑρακλιδῶν γένους, μέχρις ἂν Φίλιππος ὁ Μακεδὼν τούτων ἐκράτησε. διενεχθέντων γὰρ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ πρωτείων, ἀφ' οὗ περ ὑπ' ἀμφοτέρων ὁ Πέρσης ἡγήθη, Ἐξέσης ἐκεῖνος ὁ περιβόητος, πεζῇ μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ὅτε Μαρδόσιος ἐκεῖνος σὺν παντὶ τῷ λαῷ ἐπετώκει, νηΐῃ δὲ στόλῳ ὑπ' Ἀθηναίων, ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐναυάρχει τοῦ στόλου, — μύχῃ οὖν ἐκροτήθη πρὸς ἀμφοτέρων περὶ πρωτείων, καὶ διεκράτησεν ἐπ' ἀμφοτέροις ὁ πόλεμος ἔτη κζ', καθὼς Θουκυδίδης ὁ περιώνυμος γράφει. ὑπ' ἀλλήλων οὖν διαφθαρέντων καὶ τῆς νιολαίας ἀπολυμένης εἰσῆλθε Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ, καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐδουλώσατο, ὥστε ῥηθῆναι ἐπ' αὐτοῦ τούτο τὸ λόγιον "ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔλλαχε τιμῆς." ὕστερον δὲ πάλιν τῶν Μακεδόνων ὑπὸ Ῥωμαίων ἡττηθέντων, πᾶσα ἡ Ἑλλάς τε καὶ ἡ Πελοπόννησος ὑπὸ τὴν τῶν Ῥωμαίων σαγήνην ἐγένετο, ὥστε δούλους ἀντ' ἐλευθέρων γενέσθαι. ἐσθλαβώθῃ δὲ πᾶσα ἡ χώρα καὶ γέγονε βάρβαρος, ὅτε ὁ λοιμικὸς θάνατος πᾶσαν ἐβόσκειτο τὴν οἰκουμένην, ὅπνῃκα Κωνσταντῖνος ὁ τῆς κοπρίας ἐπώνυμος τὰ σκῆπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων διεῖπεν ἀρχῆς, ὥστε τινὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονούντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ, ἵνα

1 αὐτῆς C 3 τὸ om C τῶν om C 18 δούλοις vulgo

haec ipsa loca septem sunt insulae, quae Peloponnesiae nuncupantur. ac sic quidem Peloponnesus se habet.

Olim quidem regio illa gubernabatur imperio ab Heraclidarum genere, donec Philippus Macedo eos devicit. etenim cum Athenienses adversus Lacedaemonios de principatu contendissent, ex quo ab utrisque Persa victus est, Xerxes ille famosissimus, pedestri praelio a Lacedaemoniis superatus tum cum Mardonius cum universis copiis concidit, navali vero expeditione ab Atheniensibus tum cum Themistocles classi praefuit; certamine itaque inter utrosque commisso de praerogativa, bellum utrinque per 27 annos productum est, ut percelebris Thucydides memoriae prodit. ergo profligatos a se invicem, inventute prostrata, invasit Philippus, Alexandri pater, et utrosque servituti addixit, ita ut hoc carmen de ipso prolatum sit "in dissidiis autem vel nequissimus principatum obtinet." postea autem, vice versa Macedonibus a Romanis superatis, omnis Graecia et Peloponnesus Romanorum sagenae iugum subierunt, ita ut Graeci servi pro liberis evaserint. ceterum in servitatem redacta fuit universa regio ac barbara effecta, quando pestilens morbus in omnem terrarum orbem grassatus est, quo tempore Constantinus Copronymus Romanorum imperii sceptrum rexit. itaque quempiam e Peloponneso oriundum de nobilitate sua, ne dicam ignobilitate gloriam-

μη λέγω δυσγενεία, Εὐφήμειον ἐκείνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποσκῶναι εἰς αὐτὸν τοῦτο τὸ θρυλούμενον ἱμβεῖον “γαρυσδοειδὴς ὄψις ἐσθλαβωμένη.” ἦν δὲ οὗτος Νικήτας ὁ κηδεύσας ἐπὶ θρυγατρὶ Σοφίᾳ Χριστοφόρον τὸν υἱὸν τοῦ καλοῦ Ῥωμανοῦ καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως.

5

[Ἐβδομον θέμα Κεφαλληνία.]

Ἡ δὲ Κεφαλληνία συμπεριεληπτῇ τῇ Πελοποννήσῳ· οὐδέποτε γὰρ εἰς αὐτὴν ἐχρημάτιζε θέματος, οὐδὲ ὀνομαστός τις ἐκ ταύτης ἐγένετο εἰ μὴ ὁ παρ’ Ὀμήρῳ πολυθρύλητος Ὀδυσσεύς. ὁμοίως δὲ καὶ νῆσος ἡ Ζάκυνθος ἢ τε Λευκάς καὶ ἡ Ἰθάκη ἢ τοῦ Ὀδυσσεὺς πατρίς, καὶ ἄλλα τινὰ νησίδια, καὶ αὐτὴ Κέρκυρα ἢ τῶν Φαιάκων πόλις, τὸ τοῦ Ἀλκινόου βασιλείον, ὕπερ Ὀμηρος ἐκθειάζει ὑπὲρ πάντας τοὺς τότε τινῶν ἀνδρῶν βασιλεύοντας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Ὀγδοον θέμα Νικόπολις.

15

Ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου τῆς Ὠκεϊκῆς, ὅφ’ ἡγεμόνα, πόλεις δώδεκα, Νικόπολις μητρόπολις. ἐκλήθη δὲ Νικόπολις δι’ αἰτίαν τοιαύτην. Καῖσαρ ἐκείνος ὁ σεβαστὸς καὶ περιώνυμος Ἀὔγουστος πόλεμον ἔσχε μετὰ Κλεοπάτρας τῆς Αἰγυπτίας καὶ

6 κεφαλληνία C

12 ὅπερ C

tem Euphemius, illustris ille grammaticus, cavillatus salse fuit hoc trito et pervagato senario “vieta facies in servitutum redacta.” hic autem fuit Nicetas, qui filiam suam Sophiam collocavit Christophoro filio Romani, egregii ac probi imperatoris.

Septimum thema Cephallenia.

Cephallenia Peloponneso comprehensa est: nunquam enim ex numero thematum fuit, neque celebris quisquam ex ea oriundus erat, nisi clarissimus apud Homerum Ulysses; ac pariter etiam Zacynthus insula et Leucas et Ithaca, Ulyssis patria, et aliae quaedam parvae insulae, atque ipsa Corcyra, Phaeacum civitas, Alcinoi regia, quem quidem Homerus divinis laudibus in caelum extollit supra cunctos principes qui tunc in paucos dominabantur. atque haec quidem de his.

Octavum thema Nicopolis.

Praefectura veteris Epiri Phocensis, sub duce, urbes duodecim: Nicopolis est metropolis. vocata autem est Nicopolis ob eiusmodi causam. Caesar ille Augustus et fama super aethera notus bellum gessit

Ἀντωνίου τοῦ ταύτης ἀνδρός, ὃς ἦν πρότερον ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ
 Καίσαρος γαμβρός, ἀπέστη δὲ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς δι' ἔρωτα
 τῆς Κλεοπάτρας αὐτῆς, καὶ τῆς Αἰγυπτίων γῆς πάσης ἐκράτησεν. P 26
 νατικῶ οὖν στόλῳ ἐπὶ ναυσὶ χιλίαις καὶ διακοσίαις συνέβαλον
 5 μετὰ Καίσαρος ἐν πολέμῳ, ἐν αὐτῷ τῷ ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ
 Ἀκτίῳ· καὶ νικήσας ὁ Καῖσαρ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν Κλεοπάτραν
 ἔκτισε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Νικόπολιν διὰ τὸ ἐκεῖσε ἡττηθῆναι
 τὸν Ἀντώνιον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ καλουμένου Ἀκτίου
 καὶ τὰς καλουμένας Ἰνδικτίωνας ἐκάλεσεν. οὕτω γὰρ γράφει
 10 Ἡρόδιος ὁ ἑλλοούστριος. "Ἰνδικτίων τοῦτ' ἔστιν Ἰνακτίων, ἡ περὶ
 τὸ Ἀκτιον νίκη· διὰ τοῦτο ἄρχεται μὲν Ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης καὶ
 καταλήγει μέχρι τῆς ιε', καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἄρχεται ἀπὸ
 πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Αὐγούστῳ τῷ
 Καίσαρι μέχρι τοῦ ιε' χρόνου. μετὰ δὲ ταῦτα μόνος ἐκράτησεν
 15 Αὐγούστος." μητρόπολις δὲ τοῦ θέματος πόλις Λαδωνή, ἐφ'
 ἧς ἡ δρυς ἡ φθεγγομένη τὰ τῶν δαιμόνων μυστήρια· ἧς μνημο-
 νέει καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, λέγων οὕτως "ἡ Λαδωναία δρυς
 ληρήματα ἡ Κασταλλίας μαντικώτατον πόμα." ἐκεῖσε γὰρ ἦν ἡ
 πηγὴ Κασταλλίας ὄνομα ἔχουσα ἀπὸ νόμφης τινὸς οὕτω καλουμέ-
 20 νης, καὶ ποταμοῦ δὲ Ὀμηρος Ἀχελῶον ὀνομάζει, οὗ τὸ ὕδωρ
 ὑπερβαίνει ἐπὶ γλυκύτητος πάντα τὰ τῶν ποταμῶν νάματα. καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ Νικοπόλεως.

12 τῆς add C
 Banduriana

18 μαντικὸν Morellus in notis

21 ἐπὶ om

adversus Cleopatram Aegyptiam et Antonium eius virum, qui prius Caesaris affinis ob sororem fuerat. ceterum a Romanorum dominatu descivit ob amorem Cleopatrae, et universam Aegyptiorum terram obtinuit: itaque navali praelio, cum navibus mille ducentis, cum Caesare in acie congressus in ipso promontorio quod Actium nuncupatur; et cum Caesar Antonium et Cleopatram vicisset, urbem condidit, quam Nicopolin nominavit, quod eo loci superatus esset Antonius. iam vero a dicto promontorio Actio etiam vocari indictiones instituit: sic enim Hesychius Illustris scribit "indictio, hoc est inactio, victoria scilicet circa Actium. ideo certe incipit indictio a prima et desinit in decima quinta, et retro comitatur atque incipit a prima, quia Antonius collega fuerat Augusti Caesaris usque ad decimum quintum annum, postea vero solus imperavit Augustus." ceterum thematis huius metropolis urbs est Dodone, in qua quercus erat, quae daemonum arcana et oracula edebat; cuius quidem meminit et Gregorius theologus, sic inquit "aut roboris Dodonaei aniles fabulae, aut Castaliae divina valde pocula." nam eo loci fons erat Castaliae nomen obtinens, a nymphe quadam sic nuncupata, et a fluvio, quem Homerus Acheloum appellat; cuius aqua dulcedine omnes fluminum liquores superat. atque haec quidem de Nicopoli.

"Ἐσται δὲ θέμα Δυρράχιον.

Δυρράχιον ἦ ποτε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κομισιάρχου, πόλις θ', Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βουλλῖς, Ἀμαντία, Πουλχεριόπολις, Αὔλων, Ἀήστρων, Σκεύπιων, Ἀλῆνιδος μητρόπολις.

Ἐπαρχία Δακίως μεσογαίου, ὑπὸ κομισιάρχου, πόλις πέντε, 5 Πανταλία, Γερμανός, Νάϊσος ἡ πατρὶς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, Ῥεμισιάνα.

ἐπαρχία τῇ παλαιᾷ, ὑπὸ κομισιάρχου, πόλις ε'.

ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλις γ'.

ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλις β'. 10

Καὶ ὧδε μὲν ἐπαρχίαι τῆς νέας Ἠπείρου, τοῦτ' ἔστι τοῦ Δυρραχίου τοῦ πάλαι καλουμένου Ἐπιδάμνου. ῥητέον δὲ περὶ τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, πόθεν καλεῖται Δυρράχιον. Δυρράχιον πόλις Ἑλληνική, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνου τοῦ ἀρχαίου ἥρωος. οὗτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἥς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ 15 Δυρράχιος· ἀφ' ἥς ἔστι τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθε. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Λισσός ἐστι πόλις καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυραίων κτίσμα, ἡ νῦν Δυρράχιον ὁμωνύμως τῇ χειρρονήσῳ λεγομένη ἐφ' ἥς ἴδρυται, ὡς Φίλων γράφει. Ἀέξιππος ἐν χρονικῶν δεκάτῳ Μακεδονικὴν 20

3 Σκάμπα ed ante Bandurium, Σκάμπα et Σκάπτα Hierocles
 πουλχεριόπολις C 4 Σκεπῶν Hierocles 7 Νεμισιάνα ACF
 11 μὲν αἱ ἐπαρχίαι? 13 καλεῖται δυρράχιον C: vulgo καλεῖται
 τὸ δυρράχιον 14 ἐπὶ C 15 ἥς ἡράσθη Ποσειδῶν AFC
 20 χειρρονικῶ ACF: corr Valesius

Nonum thema Dyrrachium.

Dyrrachium, olim Epidamnus, sub consiliario, urbes novem, Scampta, Apollonia, Bullis, Amantia, Pulcheriopolis, Aulon, Lestron, Sceupton, Alenidus metropolis.

Praefectura Daciae mediterraneae, sub consiliario, urbes quinque, Pantalia, Germanus, Naisus, patria magni Constantini, Remesiana.

praefectura antiqua, sub consiliario, urbes quinque.

praefectura Dardaniae, sub duce, urbes tres.

praefectura Pannoniae, sub eodem, urbes duae.

Atque ita se habent praefecturae novae Epiri, hoc est Dyrrachii, quod oppidum olim Epidamnus dicebatur; de cuius nominis ratione aliquid memorandum est. Dyrrachium urbs Graecanica et Epidamnus appellata ab Epidamno heroë prisco: huic erat filia Melissa nomine, ex qua et Neptuno Dyrrachius natus est; a qua est locus Epidamni Melissonius dictus, ubi Neptunus cum Melissa rem habuerat. post Rizonicum autem sinum Lissus est urbs et Acrolissus et Epidamnus a Coryraeis condita, quae nunc a peninsula, cui insidet, nomen Dyrrachii tenet, ut scribit Philo. Dexippus in 10 Chroniconum urbem ipsam

πόλιν αὐτὴν καλεῖ, γράφων οὕτως "καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον, ἱστυπερον Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα οὖσαν, κατὰ κράτος αἰροῦσιν."

P 27

Ἔως ὧδε ὁ μερισμὸς τῆς βασιλείας ἐγένετο τοῦ κρατοῦντος 5 βασιλέως τὸ Βυζάντιον. τὰ δὲ ἀντίπερα, ἅπερ Ἰόνιος κόλπος, τῷ βασιλεύοντι τῆς Ῥώμης ὑπήκοα. οὕτω γὰρ ἐμέρισεν ὁ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοῖς τρισὶν υἱέσιν αὐτοῦ, Κωνσταντίνῳ καὶ Κωνσταντίῳ καὶ Κώνσταντι, τῷ μὲν πρώτῳ νῖψ τὰς ἄνω Γαλλίας καὶ τὰ ἐπέκεινα Ἰαλπειν ἕως τοῦ ἐσπερίου ὠκεανοῦ καὶ 10 ἱς αὐτὴν πόλιν τὴν Κάνταβριν, τῷ δὲ Κώνσταντι τῷ ὑστάτῳ νῖψ τὴν Ῥώμην καὶ τὰς κάτω Γαλλίας τὴν τε νῆσον Σαρδῶ καὶ αὐτὴν Σικελίαν καὶ τὴν ἀντίπερα Λιβύην Καρχηδόνα τε [καὶ] τὴν τῶν Ἰαφρων μητρόπολιν, καὶ ἕως Κυρῆνης αὐτῆς, τῷ δὲ Κωνσταντίῳ τὰ ὑπὸ τοῦ Δυρραχίου καὶ αὐτὸ τὸ Ἰλλυρικὸν τὴν Ἑλλάδα τε καὶ 15 τὰς ἐπέκεινα νήσους, τὴν τε Κυκλάδας καὶ τὰς καλουμένας Σποράδας καὶ ἕως Ἑλλησπόντου, τὴν τε καλουμένην μικρὰν Ἀσίαν, ἀμφοτέρως τε καὶ Συρίαν καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ αὐτὴν Αἴγυπτον· ἡ γὰρ Λιβύη τῷ τῆς Ῥώμης ὑπέκειτο βασιλεύοντι. καὶ οὕτως μὲν ὁ παλαιὸς τε καὶ ὁ πρῶτος μερισμὸς τῆς 20 βασιλείας Ῥωμαίων· ἡ δὲ Δαλματία τῆς Ἰταλίας ἱστί χώρα, ἧς οὐπερ ἐβλάστησεν ὁ πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος καὶ ἀσεβέ-

3 αἰροῦσιν vulgo.

6 ὑπήκουον C

7 κωνσταντῖνον καὶ

κωνσταντα καὶ κωνσταντίον C

9 τοῦ add C

12 τῶν om

Banduriana

17 τε καὶ] τε τὰς?

Macedonicam vocat, sic inquit "et Macedonum Epidamnium, quae postea Dyrrachium nominata est, urbem Macedoniae magnam ac beatam. vi capiant."

Hucusque imperii divisio facta est, ut illa essent imperatoris qui Byzantium tenet; quae vero ulterius sunt et Ionico sinu continentur, imperatori Romae obtemperabant. sic enim magnus Constantinus imperator partitus est imperium tribus suis liberis, Constantino Constantio et Constanti; ac primo quidem superiora Galliae loca, et quae trans Alpes sunt, usque ad occidentum Oceanum atque urbem Cantabrim, Constanti vero, minimo nato, Romam et inferiorem Galliam atque insulam Sardiniam ipsamque Siciliam et Africam ulteriorem Carthagineque Afrorum metropolim ad ipsam Cyrenem usque, Constantio denique, quae citra Dyrrachium, et Illyricum, Helladem et insulas posteriores, et quae Cyclades ac Sporades nuncupantur, usque ad Hellespontum, ac parvam Asiam dictam, utramque Syriam ac Palaestinam itemque Ciliciam ipsamque Aegyptum: nam Libya Romano imperatori subdita fuit. atque eiusmodi quidem fuit antiqua et prima Romani imperii divisio. ceterum Dalmatia Italiae regio est, ex qua ortum habuit omnium qui unquam fuerunt hominum profligatissimus maximeque impius impe-

στατος βασιλεὺς Διοκλητιανός, ἀπὸ τινος χωρίου καλουμένου Σαλῶναι, ἐν ᾧ ἔστιν ὕδωρ πότιμον καὶ γλυκύτατον ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα, ὡς φασιν οἱ γενεσόμενοι.

Δέκατον θέμα Σικελία.

Νῆσός ἐστι μέγιστη καὶ ἐπιφανεστάτη ἡ Σικελία. οὐκ ἦν δὲ τὸ πρότερον ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως, δτε ἡ Ῥώμη ἐβασιλεύετο· νῦν δὲ ἐγένετο ἡ καινονομία αὕτη διὰ τὸ τὴν Ῥώμην ἀποθέσθαι τὸ βασιλεῖον κράτος καὶ ἰδιοκρατορίαν ἔχειν καὶ δεσπόζεσθαι κυρίως παρὰ τινος κατὰ καιρὸν πάπα. κρατεῖται δὲ νῦν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ τὸν αὐτο-10 κράτορα Κωνσταντινουπόλεως θαλασσοκρατεῖν μέχρι τῶν Ἑρακλέους στηλῶν καὶ πάσης ὁμοῦ τῆς ὠδε θαλάσσης. ἔσχε δὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ καλεῖσθαι Σικελία ἀπὸ ἱστορίας τοιαύτης, καθὼς ὁ γραμματικὸς Στέφανος γράφει. "Σικελία ἡ νῆσος Σικανία πρότερον ὠνομάζετο, εἰτα Σικελία ἐκλήθη, ὡς φησιν Ἑλλάνικος ἱερείων 15 τῆς Ἑρας β'. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ Αὔσονες ὑπὸ τῶν Ἰαπύγων ἐξ Ἰταλίας ἀνέστησαν, ὧν ἦρχε Σικελός· καὶ διαβάντες εἰς τὴν νῆσον τὴν τότε Σικανίαν καλουμένην περὶ τὴν Αἴτναν καθιζόμενοι ὥκουν αὐτοὶ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σικελός, βασιλείην ἐγκαταστησάμενος καὶ ἐντεῦθεν ὀρμώμενος [ὁ Σικελός οὗτος], 20 πάσης ἤδη τῆς νήσου τότε ταύτης Σικελίας καλουμένης ἀπὸ τοῦ

7 νῆσι C
τε vulgo

11 ἡρακλείων C

13 τὴν αἰτίαν?

18 τότε]

rator Diocletianus, ab oppido oriundus cui nomen erat Salonae; unde manat aqua ad potum suavissima supra omnes aquas, ut asserunt, qui gustarunt.

Decimum thema Sicilia.

Sicilia insula maxima et celeberrima est. haec utique non fuit antea sub potestate imperatoris Cpolitani, quando Roma imperatori subiecta erat: nunc autem haec innovatio facta est, quia Roma regium deposuit principatum, et propriam administrationem ac iurisdictionem obtinuit, eique proprie ac legitime dominatur qui suo tempore papa est. nunc vero sub ditione est Cpolis, quia Cpolitanius imperator maris princeps est usque ad Herculis columnas et nostri totius mediterranei. fama autem est Siciliam appellationem accepisse ab eiusmodi historia, ut scribit Stephanus grammaticus. "Sicilia insula Sicania prius nominabatur, deinde Sicilia appellata est, ut ait Hellanicus lib. 2 De sacris Iunonis. eodem tempore etiam Ausones ab Iapygibus ex Italia detrusi sunt, quibus praeerat Sicelus; et traiecta insula, Sicania dicta, circa Aetnam sedes stabilientes et ipsi et rex eorum Sicelus habitaverunt, ibi regno constituto; atque inde profectus Sicelus totam sibi mox subegit insulam,

Σικελοῦ τούτου, δς καὶ ἐν αὐτῇ ἔβασίλευσε.” καὶ Μένιππος δὲ ταῦτά φησιν “ἔλθόντες εἰς Σικελίαν στρατοὺς πολλὰς. ἔξ Ἰταλίας P·28 τοὺς τε Σικανοὺς κρατήσαντες μάχῃ ἀπέστειλαν εἰς τὰ μισημβρονὰ καὶ τὰ ἐσπέρια μέρη αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον 5 ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες.” μεγίστη δὲ αὐτὴ μαρτυρεῖται τῶν ἑπτὰ, καθά φησιν Ἀλέξιος ὁ κωμικός.

τῶν ἑπτὰ νήσων, ἃς δέδειχεν ἡ φύσις
 10 θνητοῖς μεγίστας, Σικελία μὲν, ὡς λόγος,
 ‘ἔστι μεγάλη, καὶ δευτέρα Σαρδῶ, τρίτη
 Κύρνος, τετάρτη δ’ ἡ Λιδος Κρήτη τροφός,
 Εὐβοία πέμπτη στενοφυής, ἕκτη Κύπρος.
 Λέσβος δὲ τῶν ἐβδόμην λαχοῦσ’ ἔχει.

τῶν δὲ νησιωτῶν οἱ μὲν ἰθαγενεῖς πάσαι Λίγυες ἔξ Ἰταλίας Σικελιοὶ 15 λέγονται, οἱ δὲ ἐπηλυδεις Ἕλληνες εἰσι Σικελιωταί, ὡς Ἰταλιῶται. ἔχει δὲ πόλεις ἑμιστήμονας τὴν τε Συράκουσαν καὶ τὸ καλούμενον Ταυρομένειον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀκράγαντα, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τὰς μὲν ἡρημωμένας τὰς δὲ κρητουμένας παρὰ τῶν Σαρακηνῶν. τὴν μὲν οὖν Συράκουσαν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ αἰοιδίμου βασιλέως 20 παρέλαβον οἱ Σαρακηνοί, τὸ δὲ Ταυρομένειον ἐπὶ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου βασιλέως. ὅσα τοίνυν κατελείφθησαν κύστρα, παρὰ τῶν ἀθέων Σαρακηνῶν κρατοῦνται· μόνη δὲ ἀντιπέραν ἡ Καλα-

6 Ἀλεξίς?

12 πέμπτη εὐβοία C

17 ταυρομένειον C

quae tum ab hoc Sicelo Sicilia nuncupata est, qui in ipsa regnavit.” haec vero Menippus his verbis narrat. “profecti in Siciliam cum ingenti exercitu ex Italia, Sicanis praelio superatis, ad meridionales et occidentales regionis partes eos delegarunt; et ut pro Sicania Sicilia insula vocaretur effecerunt, uberrimamque soli regionem habitantes incoluerunt.” maxima autem insula e septem esse probatur etiam Alexii comici testimonio, cuius hi sunt versus:

ex insulis septem, indicavit quas parens
 natura terrigenis, Sicilia est maxima,
 ut fama fert; secunda Sardo, tertia
 Cyrenus; Iovis quae Creta nutritrix quarta stat.
 Euboea quinta angusta, sexta Cyprus est:
 at Lesbos ordinem est adepta septimum.

porro ex insularibus indigenae quondam Ligures ex Italia Siculi dicuntur, advenae autem Graeci sunt Siceliotae, ut Italiotae. ceterum insignes urbes habet, Syracusas et Tauromenium dictum, ipsumque Agrigentum, et ceteras civitates, partim desertas partim a Saracenis occupatas. Syracusas certe sub Basilio illo praeclaro imperatore ceperunt Saraceni, Tauromenium vero sub Leone sapientissimo imperatore. quotquot igitur deserta fuerint oppida, haec ab impiis Saracenis detinen-

βρία κρατεῖται παρὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν ᾗ καὶ τὸ 'Ρήγιόν ἐστι καὶ τὸ πολισμάτιον τῆς ἁγίας Κυριακῆς τῆς τε ἁγίας Σεβηρήνης καὶ ὁ Κρότων καὶ ἄλλα τινά, ὥνπερ ὁ στρατηγὸς Καλαβρίας κυριεύει. εἰσὶ δὲ αἱ ὑπὸ Σικελίαν καὶ τὸν ταύτης στρατηγὸν πόλεις κβ'. τὸ δὲ ἀρχαῖον αὕτη ἡ κῆσος ἐτυραννεῖτο, ἵνα μὴ λέγω⁵ ἐβασιλεύετο, ὑπὸ τε Ἰέρωνος καὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου· παρέλαβον δὲ αὐτὴν οἱ 'Ρωμαῖοι μετὰ στόλου μεγάλου, ὅτε Μάρκελλος ἐκεῖνος ἐστρατήγει καὶ ναύαρχος τοῦ 'Ρωμαϊκοῦ στόλου ἐνεδείκνυτο, ὅτε καὶ Ἀρχιμήδης ὁ γεωμέτρης ἐν αὐταῖς ταῖς Συρακούσαις ὡν νυκτὸς ἀλούσης τῆς πόλεως ὑπὸ στρατιῶτου τινὸς ἀνῆ-
10
ρέθη· ὃν ὁ Μάρκελλος ἐκεῖνος τοσοῦτον ἐθρήνησεν ὥς μηδὲνα κοπιετὸν ἀπολειφθῆναι τῆς ἐκείνου ταφῆς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σικελίας.

'Ενδέκατον θέμα Λογγισβαρδίας.

'Η δὲ Λογγισβαρδία διανοσὶς ὀνόμασι κέκληται, παρὰ μὲν τισι¹⁵ Λογγισβαρδία, τοῦτ' ἐστὶ πολυγένεια, παρὰ δὲ τισι Λυγοβαρδία ὡς πολυγένεια. ἡ δὲ γῆ ἦν κατοικοῦσιν, ἣ τε Βοθρενοτὸς καὶ Νεάπολις ἡ μητρόπολις καὶ τὸ Βέσβιον ὄρος καὶ ὁ ἐν αὐτῷ Πυρχάνος, Ἑλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἰουστινιανοῦ, μᾶλλον δὲ Ζήνωνος, παρέλυσον οἱ Γότθοι τήν τε Νεάπολιν καὶ²⁰ τὰς λοιπὰς παρακειμένας πόλεις· ὧν ἦρχε Βουτελῖνος ὁ τῶν Φράγ-

8 στόλου C: ceteri στρατοῦ ἀνεδείκνυτο? 18 Οἰασούβιον
Morellus, Δέσβιον Bandurius cum mas

tur. sola vero trans mare Calabria a Christianis tenetur, in qua etiam Rhegium est et oppidulum S. Cyriacae et S. Severinae, et Croto, et alia quaedam oppida, quibus dux Calabriae dominatur. sunt autem sub Sicilia et eius duce urbes viginti duae. ceterum haec insula antiquitus dominatu tyrannico regebatur, ne dicam regio, ab Hierone et Dionysio tyranno; Romani vero eam ceperunt cum magna classe, quando Marcellus ille exercitui imperabat et navarchus classis Romanae constitutus erat, tum cum Archimedes geometra, Syracusis manens, noctu expugnata urbe, a milite quodam interfectus est; quem Marcellus usque adeo luxit ut nullus abfuerit planctus ab eius sepultura. atque haec quidem de Sicilia.

Undecimum thema Longobardiae.

Longobardia duobus nominibus est appellata, siquidem a nonnullis Longibardia a promissa barba incolarum dicta est, a quibusdam vero Lagobardia eadem origine. terra autem quam incolunt, et Bothrenotus et Neapolis metropolis et Vesuvius mons, et qui in ipso est Pyrchanus, Graecorum sunt coloniae. Iustiniani autem seu potius Zenonis temporibus Gotthi ceperunt et Neapolim et reliquas urbes adiacentes. his

γων στρατηγός, ὃν κατεπολέμησεν ὁ Νάρσης παρὰ τὸν ποταμὸν
Κασουλῖνον καὶ τελείως ἠφάνισε, καθὼς τὸ ἐπίγραμμα λέγει· P 29

ῥεῖθρα Κασουλῖνον ποταμοῦ βεβαρημένα νεκροῖς
δέξατο Τυρσηνῆς ἡϊόνος κροάλη,

5 ἦνίκα Φραγκικὰ φῦλα κατέκτανεν Αὔσονις αἰχμή,
ὀππόσα δειλαίῳ πέθειτο Βουτιλίνῳ.

ἄλβιον ἂν τόδε χεῦμα, καὶ ἴσσεται ἀντὶ τροπαίου
αἵματι βαρβαρικῷ δηρὸν λρευθόμενον.

ἐπετάγησαν οὖν οἱ Φράγγοι τῷ τότε χρόνῳ, ἔχοντες καὶ Λαγο-
10 βάρδους συμμίκτους· καὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον χρηματίζει
εἰς τάξιν θέματος ἢ καλουμένη Λογγιβαρδία. ἐπὶ δὲ τῆς βασι-
λείας Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου ἀνῆλθεν ἀπὸ Ἀφρικῆς στόλος λ᾽
κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τὸν τε Σολδανὸν καὶ τὸν Σάμαν καὶ
τὸν Καλφούς, καὶ ἐχειρώσαντο διαφόρους πόλεις τῆς Δαλματίας
15 καὶ τὴν τε Βούτοβαν καὶ τὴν Ῥώσαν καὶ τὰ κάτω Δεκάτερα.
ἦλθον δὲ καὶ πρὸς τὴν τούτων μητρόπολιν, ἣ Ῥαούσιον λέγεται,
καὶ ταύτην ἐπὶ χρόνον ἐπολιόροκον ἱκανόν. οἱ δὲ τοῦ κάστρου
Ῥαουσίλου ἀπίστευταιαν πρὸς τὸν βασιλέα, ἔξαιτούμενοι διὰ στόλου
βοήθειαν. τῶν δὲ εἰς τοῦτο ἀποσταλέντων ἀνελθόντων, εὗρον
20 ὑπὸ Θεοῦ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν Βασιλείον τὸν αἰοίδιμον βα-
σιλέα ἤδη λαβόντα, ὃς καὶ τὰ τῆς αὐτῶν πρεσβείας καὶ δειήσεως

2 Κασουδῖνον vulgo
αἰχμή A, omissis ἡϊόνος —
ὄλβιστον τόδε Iacobs.

3 Κασουδῖνον vulgo
αἰχμή. eadem om C
χεῦμα AC

4 τυρσηνῆς
7 ἂν] καὶ AC:
8 δεινὸν AC

imperabat Butellinus Francorum dux, quem Narses debellavit prope
flumen Casulinum et internecione delevit, ut epigramma narrat:

plena cadaveribus taboque infecta fluenta

Tusca Casulini cepit arena rubens,

cum Francos acies populos Romana cecidit,

et quot parebant agmina Butillino.

nae felix amnis, qui praefert signa tropaei,

dom rubet aeternum sanguine barbarico.

igitur Franci subditi sunt tunc temporis, etiam Longobardis admixti;
et exinde ad hodiernum usque diem Longobardia in ordinem thematis
redacta fuit. sub imperio autem Michaelis, filii Theophili, classis ab
Africa ascendit triginta sex navigiorum, quae Soldanum et Samanum
et Calphum duces habebant. hi subegerunt sibi varias Dalmatiae urbes,
et Butoban et Rosan et inferiora Decatera. venerunt etiam ad eorum
metropolim, quae Ragusium dicebatur, eamque satis longo tempore ob-
sederunt. urbis autem Ragusinae cives ad imperatorem legatos mise-
runt, qui auxiliarem classem exposcerent. cum legati ad regiam venis-
sent, invenerunt Basilium praeclarum illum imperatorem dei numine iam
imperatoris dignitate ornatum; qui cum eorum legationis ac supplica-

ἐπακούσας καὶ στόλον ἱκανὸν καὶ δραστήριον ἄρχοντα πρὸς τὴν
 τούτων βοήθειαν εὐθὺς ἐξαπέστειλε. τοῦτο δὲ ἀπὸ αὐτομόλου
 μαθόντες οἱ Ἄφροι, καὶ περὶ τὴν πολιορκίαν ἀπρυκτῆσαντες,
 μᾶλλον δὲ πτήξαντες τὴν τοῦ βασιλικοῦ στόλου κατ' αὐτῶν παρου-
 σίαν, ἀνεπέρασαν ἐν Λογγιβαρδίᾳ, καὶ πολιορκήσαντες. τὸ κά- 5
 στρον Βάρης ὤκνησαν ἐν αὐτῷ, παραλαβόντες πάντα τὰ κάστρα
 καὶ τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα Καλαβρίας
 μέχρι Ῥώμης, ὡς εἶναι πάντα τὰ ὑπ' αὐτῶν πορθηθέντα κάστρα
 ρν'. Βασίλειος οὖν ὁ αἰδιδιμος βασιλεὺς, τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν
 παρὰ Θεοῦ εἰληφὺς καθὰ προεῖρηται, καὶ ταῦτα ἀναμαθῶν, 10
 προαπέστειλε μὲν στρατὸν καβαλλαρικὸν καὶ πλοῖα ρ', ἔγραψε δὲ
 πρὸς Λοδοῦχον τὸν ῥῆγα Θραγγίας καὶ τὸν πάπα Ῥώμης τοῦ
 συνεπαμῦναι τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ. οἱ δὲ ἐπέβξαντες τῇ βασιλικῇ
 ἐντεύξει, καὶ ἀμφοτέρω ἐνώθ' ἔτες τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀπο-
 σταλέντῃ στρατῷ καβαλλαρικῷ καὶ πλωτῷ, κατεπολέμησαν τοὺς 15
 ἀπὸ Ἀφρικῆς Σαρακηνοὺς καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον Βάρης,
 δέσμειον λαβόντες καὶ τὸν ἀμνηρᾶν Σολδανόν· ὃν καὶ ἀναλαβόμενος
 μετὰ τῶν Σαρακηνῶν Λοδοῦχος ὁ ῥῆξ Θραγγίας οἴκαδε ἀπήγει.
 ὁ δὲ βασιλεὺς κατέσχε τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν, καθὼς καὶ σή-
 μερον παρὰ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων δεσπόζεται.

20

P 30

Δωδέκατον θέμα Χερσῶνος.

Ἡ δὲ Χερσῶν τὸ παλαιὸν οὐκ ἦν εἰς ὄνομα θέματος οὐδὲ
 ἐν μητροπόλει σχήματι· ἀλλ' οἱ τοῦ Βοσπόρου κρητοῦντες ἐκρά-

2 διὰ C

12 Λοδοῦχον?

23 τὴν βόσπορον C

tionis capita audisset, et classem idoneam et ductorem strenuum ad
 suppetias ipsis ferendas extemplo misit. hoc autem cum per transfugam
 rescivissent Afri, et nihil in obsidione promoverent, immo etiam impo-
 ratoriae classis adversus se impetam exhorrescerent, traiecerunt in Lon-
 gobardiam; ubi castro Baris obsessio immorati sunt, omnibus castellis
 expugnatis cum universa Longobardia ac reliquis Calabriae oppidis
 Romam usque, ita ut omnium castrorum ab iis expugnatorum numerus
 esset centum quinquaginta. Basilius itaque ille praeclarus imperator
 iam imperatoria dignitate a deo accepta, ut paulo ante dictum est,
 simulatque id rescivit, exercitum praemisit equitum et naves centum.
 scripsit etiam ad Ludovicum regem Franciae et papam Romae, ut exer-
 citui auxiliares manus praeberent: hi imperatoriae legationi faventes, et
 ambo iuncti exercitui equestri et navali ab imperatore misso, Saracenos
 Afros debellarunt et castrum Baris expugnarunt, captivum etiam ameran
 Soldanum tenuerunt, quem cum Ludovicus rex Franciae una cum Sara-
 cenis accepisset, ad suos rediit. imperator vero totam Longobardiam
 subditam habuit, ut etiam nunc imperator Romanus ei dominatur.

Duodecimum thema Chersonia.

Cherson antiquitus nomen thematis haud usurpavit neque in metro-
 polis forma exstitit, sed qui Bosporum occupabant, etiam Chersonem

τον καὶ Χερσῶνος αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν κλιμάτων, ὥστε καὶ βασιλεύειν τοὺς ἐν τῷ Βοσπόρῳ κατοικοῦντας λέγεται. ἔχει δὲ ἡ ἱστορία οὕτως. Βόσπορος πόλις Πόντου κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, καὶ πορθμὸς ὁμώνυμος, ἀπὸ Ἰούς τῆς Ἰνάχου καλούμενος, καθὼς Αἰσχύλος ἐν τῷ Προμηθεΐ γράφει·

ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ' ἐπώνυμος
κεκλήσεται.

Στράβων δὲ ἐν ἐνδεκάτῳ τῶν γεωγραφικῶν τάδε γράφει “τοῖς δὲ 10 τοῦ Βοσπόρου δυνάσταις ὑπήκοοι Βοσποριανοὶ πάντες καλοῦνται, καὶ ἔστι τῶν μὲν Εὐρωπαϊῶν μητρόπολις τὸ Παντικᾶπαιον, τῶν δὲ Ἀσιανῶν τὸ Φαναγόρειον.” μαρτυρεῖ δὲ καὶ Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδι πεντεκαίδεκάτῃ ὅτι ἐβασιλεύετο ὁ Βόσπορος Κότνι τῷ Βοσποριανῷ βασιλεῖ, ὃ καὶ διάδημα ἐκέλευσε φορεῖν ὁ Καῖσαρ, καὶ 15 τὰς πόλεις αὐτῷ καθυπέταξεν, ἐν αἷς συναριθμεῖ καὶ αὐτὴν Χερσῶνα. δύο δὲ εἰσι τόποι Βόσποροι καλούμενοι, εἷς μὲν ὁ Κιμμέριος καλούμενος πλησίον Χερσῶνος, ἐν ᾧ καὶ τὸ βασιλεῖον τῶν Βοσποριανῶν ἦν, ἕτερος δὲ ἐν Βυζαντίῳ, καθὰ Φαβωρίνος γράφει “Βυζαντίων λιμὴν Βόσπορος καλεῖται.” μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ ἐπὶ 20 γράμμα τοῦ κίονος τῆς ἀντιπέραν γῆς Χρυσοπόλεως, ἐν ᾧ μαρμαρίνῃ δάμαλις ἴδρυται, φάσκον οὕτως·

7 σῆς om C 9 δεκάτῳ vulgo 10 ἐπήκοοι vulgo 11 παντικᾶπαιον A, παντικᾶπειον C 12 καὶ] καὶ ὁ F ἐν] ὁ ἐν C
13 ὅτε C ὁ om C 16 βοσπόριοι C 17 καλούμενος
add A 19 βοσπόριον C

ipsam regebant, nec non reliquas regiones, adeo ut Bospori incolae regnare dicerentur. sic autem historia se habet. Bosporus Ponti civitas, iuxta Cimmerium sinum, et traiectus cognominis ab Ione Inachi filia nominantur, velut Aeschylus in Prometheo scribit:

mortalibus dein sempiterna fama erit
traiectionis, Bosporusque inde audies.

Strabo autem lib. 11 Geographiae haec scribit: “Bospori proceribus subditi omnes Bosporitae nuncupantur. atque Europaeorum quidem metropolis est Panticapaeum, Asianorum vero Phanagorium.” testificatur etiam Phlegon in Olympiade 15 Bosporum sub dominatu fuisse Cotylis Bosporiani regis, cui Caesar iussit diadema gestare, et urbes eius ditioni subegit, in quibus connumerat hanc etiam Chersonem. duo autem sunt etiam loci Bospori appellati, unus quidem Cimmerius dictus, iuxta Chersonem, in quo et regia Bosporianorum fuit, alter Byzantii, ut Favorianus scribit “Byzantinorum portus Bosporus dicitur.” testatur id etiam epigramma inscriptum columnae erectae ex adverso terrae Chrysopolis, cui marmorea iuvenca insidet, quae sic loquens inducitur:

Ἰναχίης οὐκ εἰμι βοὸς τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμεῖο
 κλήζεται ἀντιπὸν Βοσπόριον πέλαγος·
 κείνην γὰρ τὸ πάροιθε βαρὺς χόλος ἤλασεν Ἡρῆς
 εἰς Φάρον· ἥδε δ' ἐγὼ Κεκροπίς εἰμι νέκυς·
 εὐνέτις ἦν δὲ Χάρητος· ἔπλων δ' ὅτε πλώων ἐκείνος 5
 τῇδε Φιλιππείων ἀντίπαλος σκαφέων.
 Βοίδιον οὖνομα δ' ἦεν ἐμοὶ τότε, νῦν δὲ Χάρητος
 εὐνέτις, ἡπείροις τέρπομαι ἀμφοτέραις.

ὁ δὲ Χάρης ἐκείνος ἦν στρατηγὸς Ἀθηναίων. οἱ δὲ ἐγχώριοι
 Φωσφόριον αὐτὸ καλοῦσι παραγραμματοῖζοντες, ὅθεν οἱ τὰ πάτρια 10
 συγγεγραφότες τοῦ Βυζαντίου ἄλλην ἐπιτιθέασι μυθικὴν ἱστορίαν,
 ὅτι Φιλίππου τοῦ Μακεδόνης τὸ Βυζάντιον πολιορκοῦντος

1 Ἰναχίης βοὸς οὐκ εἰμι τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμοῖο Βοσπόριον ἀντι-
 πὸν κέκληται πέλαγος AC, cf. Symeon mag. p. 479 4 πάφον
 ἄδε A 5 ἔπλων δὲ ὅτ' A ἔπλεον A, κλέεν C 7 βοίδιον
 δὲ καλέυμαν ἐγὼ νῦν AC

Inachiae non sum bovis figura, nec a me
 vocatur adversum mare Bosporium:
 quippe hanc pridem ira gravis abegit Iunonis
 in Pharus, ast ego mortua sum Cecropis.
 uxor eram Charetis, comes illi facta navigationis,
 cum ille contra Philippi classem proficisceretur.
 buculae mihi nomen fuit, nunc vero Charetis
 coniux utraque terra delpoter.

Chares autem ille fuit dux exercitus Atheniensium. ceterum indigenae
 nomen depravantes Phosphorium illud appellant, unde factum est ut qui
 Origines Byzantinas scripsere, aliam adiunxerint fabulosam historiam,
 Philippo Macedone Byzantium obsidente

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΒΑΣΙΛΕΙ ΔΙΩΝΙΩ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΡΩΜΑΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΑΙΩΝ ΥΙΟΝ ΡΩΜΑΝΟΝ

ΤΟΝ ΘΕΟΣΤΕΦΗ ΚΑΙ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ.

Υἱὸς σοφὸς ἐμφερίνει πατέρα, καὶ πατὴρ φιλόστοργος ἐπὶ υἱῷ P 53
τέρπεται φρονίμῳ. κύριος γὰρ δίδωσι νοῦν ἥνίκα δεῖ εἰπεῖν, καὶ
προσιῖθῃσιν οὗς τοῦ ἀκούειν. παρ' αὐτῷ θησαυρὸς σοφίας, καὶ
ἐξ αὐτοῦ δίδεται πᾶν δῶρημα τέλειον. καθιστᾷ βασιλεῖς ἐπὶ θρό- P 54
νου, καὶ κυρίαν τοῦ παντὸς δίδωσιν αὐτοῖς. νῦν οὖν ἄκουσόν μου,
υἱέ, καὶ τήνδε μεμυθηκώς τήν διδαχὴν ἔση σοφὸς παρὰ φρονίμοις
καὶ φρόνιμος παρὰ σοφοῖς λογισθήσῃ· ἐυλόγησουσί σε οἱ λαοί,
καὶ μακαριοῦσί σε πλήθη ἐθνῶν. διδάχθητι ἂν χρή σε πρὸ πάν-
των εἰδέναι, καὶ νουνεχῶς τῶν τῆς βασιλείας οὐράων ἀντιλαβοῦ.
10 περὶ τῶν ἐνεστώτων μελέτησον καὶ περὶ τῶν μελλόντων διδάχθητι,
ἵνα πείρῃς μετ' ἐβουλλίᾳ ἀθροίσης, καὶ μεγαλεπήβολος ἔση περὶ

11 μεγαλεπίβουλος P l. e. codex Palatinus

CONSTANTINI,

CHRISTI AETERNI REGIS GRATIA IMPERATORIS
ROMANORUM,

AD ROMANUM FILIUM

A DEO CORONATUM ET PORPHYROGENITUM
IMPERATOREm.

Filius sapiens laetificat patrem, et pater proles amans in filio prudenter
delectatur. dominus quippe est qui mentem indit quando loquendum est,
et aures ad audiendum impertit. penes ipsum sapientiae thesaurus re-
conditur, et ab illo omne donum perfectum emanat. reges in throno
collocat, universique dominatam ipsis elargitur. nunc ergo aures praebe,
fili, et hac imbutus doctrina sapiens apud prudentes eris et apud sa-
pientes prudens censeberis. benedicent tibi populi, et beatum praedi-
cabunt multae gentes. discite quae prae omnibus scitu opus sunt, et
prudenter imperii gubernacula accipe. de praesentibus tecum cogita,
futura edisce, ut una cum recto consilio experientiam colligas, et prae-

Const. Porph.

τὰ πράγματα. ἰδοὺ ἐκτίθην σοι διδασκαλίαν ὥστε τῇ ἐκ ταύτης
 πείρᾳ καὶ γνώσει συνετισθέντα περὶ τὰς βελτίστας βουλάς καὶ [τιῶν]
 τὸ κοινῇ συμφέρον μὴ διαμαρτάνειν. πρῶτον μὲν ποῖον ἔθνος κατὰ
 τί μὲν ὠφελῆσαι δύναται Ῥωμαίους κατὰ τί δὲ βλάψαι, [καὶ ποῖον]
 καὶ πῶς ἕκαστον τούτων, καὶ παρὰ ποίου δύναται ἔθνους καὶ πο- 5
 λεμῆσθαι καὶ ὑποτάσσεσθαι, ἔπειτα περὶ τῆς ἀπλήστου καὶ ἀκο-
 ρέστου αὐτῶν γνώμης, καὶ ὧν παραλόγως ἔξαιτοῦνται λαμβάνειν,
 εἰδ' οὕτως καὶ περὶ διαφορᾶς ἑτέρων ἔθνων, γενεαλογίας τε ἔθνων
 καὶ βίον διαγωγῆς, καὶ θέσεως καὶ κράσεως τῆς κατοικουμένης
 παρ' αὐτῶν γῆς καὶ περιγησίσεως αὐτῆς, καὶ σταδιασμοῦ πρὸς 10
 τούτοις, καὶ περὶ τῶν ἐν τινι καιρῷ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ διαφό-
 ρων ἔθνων συμβεβηκότων, καὶ μετὰ ταῦτα ὅσα ἐν τῇ καθ' ἡμῶν
 πολιτείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ κατὰ τινὰς χρόνους
 ἐκαινοτομήθη. ταῦτα ἱσοφισάμην κατ' ἐμαυτὸν καὶ εἴπα γνω-
 στά σοι ποιῆσαι τῷ ἡγαπημένῳ μου νίῳ, ἵν' ἔχῃς εἰδέναι τὴν 15
 ἑκάστου τούτων διαφοράν, καὶ πῶς ἢ μεταχειρίσθαι ταῦτα καὶ
 οἰκιοῦσθαι ἢ πολεμεῖν καὶ ἀντιτάσσεσθαι. πτοηθήσονται γάρ σε
 ὡς μεγαλοφνῆ, καὶ ὡς ἀπὸ πυρὸς φεύξονται ἀπὸ σοῦ· φιμωθή-
 σονται τὰ χεῖλη αὐτῶν, καὶ ὡς ὑπὸ βελῶν τοῖς σοῖς κατατρωθή-
 σονται ῥήμασιν. ὀφθήσῃ αὐτοῖς φοβερός, καὶ ἀπὸ προσώπου σου 20
 τρόμος λήψεται αὐτούς. καὶ σου ὁ παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ, καὶ
 συνετιεῖ σε ὁ πλάσας σε· κατευθυνεῖ σου τὰ διαβήματα, καὶ ἰδρά-
 σει σε ἐπὶ βύσιν ἀσάλευτον. ὁ θρόνος σου ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον

2 συνετισθέντι B (i. e. codex Regius) cum P: corr Meursius
 8 δὲ P

clare res magnas aggredi valebis. ecce doctrinam tibi propono, ut ex
 eius usu et notitia ad optima consilia peritus in publicae utilitatis rebus
 ne aberres. primum quidem tradam quae gens in qua re prodesse Ro-
 manis possit, in qua obeasse; item qualiter et quomodo singulae se ha-
 beant, et a qua gente possint et bello impeti et subiugari. deinde vero
 de inexplebili insatiabilique earum animo ac de iniquis earundem postu-
 latis. sub haec de aliarum quoque gentium discrimine, origine, vivendi
 instituto, de situ, de condicione terrae quam incolunt; insuper de cir-
 cuitu et mensura terrae, ac de iis quae vario tempore inter Romanos
 diversasque gentes acciderint; deinde de iis quae penes nos, imo etiam
 in universo Romano imperio certis temporibus innovata sunt. haec me-
 cum ex sapientiae legibus considerata tibi dilecto filio meo nota facere
 decrevi, ut singulorum discrimen apprime teneas, sciasque qua ratione
 istae vel tractandae sive conciliandae vel debellandae ac repellendae
 sint. te quippe ut magnanimum reformidabunt, et abs te velut ab igne
 fugient. labia eorum frenabuntur, verbisque tuis veluti telis confodien-
 tur. ipsis aspectu terribilis eris, et a conspectu tuo tremor invadet
 illos, deusque omnipotens te proteget, ac creator tuus te prudentia in-
 struct, gressus tuos diriget atque in basi immobili constituet. thronus

αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἴσονται βλέποντες ἐπὶ σε, καὶ οὐδὲν
 οὐ μὴ ἔνηται σου τῶν χαλεπῶν, καθότι αὐτός σε ἐξελέξατο καὶ
 ἀπὸ μήτρας ὑψώρισεν, καὶ τὴν αὐτοῦ βασίλειαν ὡς ἀγαθῷ ὑπὲρ
 πάντας σοι ἔδωκε, καὶ τέθεικεν ὡς σκοπὴν ἐπὶ βουνοῦ καὶ ὡς
 5 χρυσοῦν ἀνδριάντα ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ ὡς πόλιν ἐπ' ὄρους ἀνύψω-
 σιν, ὥστε διωροσκορεῖσθαι ὑπ' ἐθνῶν καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τῶν
 κατοικοῦντων τὴν γῆν. ἀλλὰ σὺ κύριε ὁ θεός μου, ὃς ἡ βασι-
 λεία ἀνώλεθρος καὶ αἰώνιος, εἴης κατευοδῶν τὸν διὰ σοῦ ἔξ ἐμοῦ
 γεννηθέντα, καὶ ἔστιν ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ προσώπου σου ἐπ' αὐτόν,
 10 καὶ τὸ οὖς σου ἐπικλινέσθω ταῖς τούτου δεήσεσι. σκεπασάτω αὐ-
 τὸν ἡ χεὶρ σου, καὶ βασιλευέτω ἔνεκεν ἀληθείας, καὶ ὁδηγήσῃ
 αὐτὸν ἡ δεξιὰ σου. κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐνώπιόν σου ὅτι
 τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου. πρὸ προσώπου αὐτοῦ
 πεσοῦνται πολέμιοι, καὶ λείξουσι χοῦν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ. κατα-
 15 σκιασθεῖν τὸ στέλεχος τοῦ γένους αὐτοῦ πολυγωνίας φύλλοις, καὶ
 ἡ σκιά τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἐπικαλύψαι ὄρη βασιλεία, ὅτι διὰ σοῦ
 βασιλεύουσι βασιλεῖς δοξαζόντες σε εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ ε φ α λ α ι ο ν α'.

περὶ τῶν Πατρίσταιων, καὶ πρὸς πᾶσα συμβάλλονται μετὰ τοῦ
 20 βασιλέως Ῥωμαίων εἰρηγεύοντες.

Ἄκουσον τοίγυν, υἱέ, ἃ μοι δοκεῖ σε μὴ ἀγνοεῖν, καὶ νοή-
 μων γενοῦ, ἵνα κτήσῃ κυβέρνησιν. φημι γὰρ καὶ τοῖς ἄλλοις

4 σκέπων P 15 πολυγενείας φύλλοις M l. e. editio Meursiana

tus quasi sol erit coram ipso; oculi eius te respicient, neque te res
 adversae contingant, quoniam ipse te elegit et ab utero matris segre-
 gavit, imperiumque suum tibi tanquam ceteris praecedenti tradidit, po-
 suitque te quasi speculam in colle ac veluti auream statuum in excelso,
 et veluti urbem in monte te exaltavit, ut munera tibi ferant gentes et
 adorent te habitatores terrae. sed tu, domine deus meus, cuius regnum
 incorruptibile et aeternum est, eum in via dirige qui per te ex me na-
 tus est. ipsi vultus tui praesentia colluceat, et auris tua ad preces eius
 inclinetur. protegat eum manus tua; regnet propter veritatem; deducat
 eum dextera tua, et dirigantur viae eius in conspectu tuo, ut custodiat
 iustificaciones tuas. coram eo procident hostes, et inimici eius terram
 lingent. adumbretur stirps eius fecundae sobolis foliis, et ambra fru-
 ctus eius montes regiones operiat, quia per te reges regnant, te cele-
 brantes in saecula.

Caput 1. de Patzinacitis, et quantum prosint imperatori Romano
 si pacem cum ipsis habeat.

Audi ergo, filii, quae tibi non ignoranda existimo, et intelligens
 esto ut rectam gubernandi rationem assequaris, siquidem vel subditis

ἅπασιν εἶναι καλὸν τῶν ὑποτεταγμένων τὴν μάθησιν, διαφερόντως δὲ σοὶ τῷ ὑπὲρ τῆς πάντων σωτηρίας ὀφειλοντι διαμερινοῦν καὶ τὴν κοσμικὴν ὁλκάδα πηδαλιουχεῖν τε καὶ κυβερνᾶν. εἰ δὲ σαφεῖ καὶ κατημαξενμένῳ λόγῳ καὶ οἷον εἰκῇ ῥέοντι πεζῷ καὶ ἀπλοῖκῳ πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἐχρησάμεν δήλωσιν, μηδὲν θανατώσης υἱέ· οὐ γὰρ ἐπίδειξιν καλλεγραφίας ἢ φράσεως ἡτικισμένης καὶ τὸ διηρμένον διογκούσης καὶ ὑψηλοῦ ποιῆσαι ἱσοπούδασα, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ κοινῆς καὶ καθωμιλημένης ἀπαγγελίας διδάξαι σε ἔπενυσα ἅπερ οἶομαι δεῖν σε μὴ ἀγνοεῖν, καὶ ἃ τὴν ἐκ μακρῆς ἐμπειρίας σύνεσίν τε καὶ φρόνησιν εὐμαρῶς σοὶ δύναται 10 προξενεῖν. ὑπολαμβάνω γὰρ κατὰ πολλὴν συμφέρειν αἰεὶ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων εἰρήνην ἐθελεῖν ἔχειν μετὰ τοῦ ἔθνους τῶν Πατινακιδῶν, καὶ φιλικὰς πρὸς αὐτοὺς ποιῆσθαι συνθήκας τε καὶ σπονδὰς, καὶ ἀποστέλλειν καθ' ἕκαστον χρόνον ἐντεῦθεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρισιάριον μετὰ ξενίων ἁρμοζόντων καὶ πρὸς τὸ ἔθνος 15 ἐπιτηδεύων, καὶ ἀνυλαμβάνεσθαι ἐκεῖθεν ὁμήρους ἥτοι ὄψιδας καὶ ἀποκρισιάριον, ὅτινες ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ ταύτῃ πόλει μετὰ τοῦ καθυπουργοῦντος εἰς ταῦτα συνελεύσονται, καὶ βασιλικῶν εὐεργεσιῶν καὶ φιλοτιμιῶν τῶν ἐπαξίων πάντων τοῦ βασιλεύοντος ἀπολαύσουσιν, ὅτι γεγενιάζει τὸ τοιοῦτον ἔθνος τῶν Πατινακιδῶν τῷ 20 μέρει τῆς Χερσῶνος, καὶ εἰ μὴ φιλίως ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς, δύναται κατὰ τῆς Χερσῶνος ἐξέρχεσθαι καὶ κουρσεύειν καὶ ληΐζεσθαι αὐτὴν τε τὴν Χερσῶνα καὶ τὰ λεγόμενα κλίματα.

7 διηρμένον M φηλόν BP: corr Meursius . 17 θεοφυλάκτη
vulgo 23 κλίματα vulgo

omnibus opportunitatem esse scientiam dico, praecipue vero tibi, qui omnium salutem prospicere ac mundi navem regere et gubernare debeas. quodsi perspicuo trito atque ut par est fluido, pedestri ac simplici loquendi genere utar ad ea quae proposui declaranda, ne mirere, fili. non enim recte scribendi neque Atticae dictionis turgidae ac sublimis specimen edere in animo habui, sed potius communi ac familiari sermone ea enuntiare destinavi, quae non ignota tibi esse debere putavi, quaeque diuturno usu et experimento intelligentiam tibi ac prudentiam facile conciliare possint. arbitror autem e re imperatoris Romanorum esse, ut cum Patzinacitis pacem semper agat, amice cum illis paciscatur et foedera ineat, singulis annis apocrisiarium cum donis genti competentibus ad illos mittat, inde vero obsides recipiat et apocrisiarium qui in urbem hanc a deo servatam cum administro conveniat, ac condignis omnibus beneficiis honoribusque ab imperatore afficiantur. haec quippe Patzinacitarum gens parti Chersonis finitima est, et nisi amice nobiscum sentiat, in Chersonem impressionem et excursions facere vallet, ipsamque Chersonem et regiones infestare ac depopulari.

Κεφάλαιον β'.

περὶ τῶν Πατζινακίτων καὶ τῶν Ῥῶς.

Ὅτι καὶ τοῖς Ῥῶς οἱ Πατζινακῖται γείτονες καὶ ὄμοροι καθ-
εστῆκασιν, καὶ πολλάκις, ὅταν μὴ πρὸς ἀλλήλους εἰρηνεύουσι,
5 πραιδεύουσι τὴν Ῥωσίαν καὶ ἱκανῶς αὐτὴν παραβλάπτουσι καὶ
λυμαίνονται.

ὅτι καὶ οἱ Ῥῶς διὰ σπουδῆς ἔχουσιν εἰρήνην ἔχειν μετὰ τῶν
Πατζινακίτων· ἀγοράζουσι γὰρ ἔξ αὐτῶν βόας καὶ ἵππους καὶ
πρόβατα, καὶ ἐκ τούτων εὐμαρέστερον διαζῶσι καὶ τρυφερώτερον, P 56
10 ἐπεὶ μηδὲν τῶν προειρημένων ζώων ἐν τῇ Ῥωσίᾳ καθέστηκεν.
ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ὑπερορίους πολέμους ἀπέρχεσθαι δύνανται ὅλως
οἱ Ῥῶς εἰ μὴ μετὰ τῶν Πατζινακίτων εἰρηνεύοντες, διότι δύναν-
ται ἐν τῇ ἐκείνους τῶν οἰκείων ὑποχωρεῖν αὐτοὶ ἐπερχόμενοι τὰ
ἐκείνων ἀφανίζειν τε καὶ λυμαίνεσθαι· διὸ μᾶλλον αἰεὶ σπουδῇ
15 οἱ Ῥῶς τίθενται, διὰ τε τὸ μὴ παραβλάπτεσθαι παρ' αὐτῶν καὶ
διὰ τὸ ἰσχυρὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον ἔθνος, συμμαχίαν παρ' αὐτῶν
λαμβάνειν καὶ ἔχειν αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, ὥς ἂν καὶ τῆς ἑχθρας
αὐτῶν ἀπαλλύττωνται καὶ τῆς βοηθείας καταπολαύουσιν.

ἅτι οὐδὲ πρὸς τὴν βασιλεύουσιν ταύτην τῶν Ῥωμαίων πόλιν
20 οἱ Ῥῶς παραγίνεσθαι δύνανται εἰ μὴ μετὰ τῶν Πατζινακίτων εἰρη-
νεύοντες, οὔτε πολέμου χάριν οὔτε πραγματείας, ἐπειδὴ ἐν τῇ
μετὰ τῶν πλοίων εἰς τοὺς φραγμοὺς τοῦ ποταμοῦ γίνεσθαι τοὺς
Ῥῶς καὶ μὴ δύνασθαι διελθεῖν, εἰ μὴ ἑξαγάγῃσι τοῦ ποταμοῦ τὰ
πλοῖα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ὥμων βαστάζοντες διαβήσωσιν, ἐπιτί-

4 πρὸς ἀλλήλους add B

2. de Patzinacitis et Russis.

Russis Patzinacitae vicini sunt et contermini; quare nisi pacem in-
vicem colant, Russiam saepe depraedantur ingentique damno afficiunt.

ideo Russi operam dant ut pacem cum Patzinacitis habeant. ab
ipsis enim boves equos et oves comparant, atque horum ope facilius
suaviusque vitam agunt: nullum quippe horum animalium in Russia na-
scitur. sed neque ad bella quae extra fines geruntur ire omnino Russi
possunt, nisi cum Patzinacitis pacem servent, quoniam dum illi extra
fines abecedunt, ipsi irrumpentes possunt terram eorum pessumdare et
devastare. ideoque Russi summopere satagunt ne damnum ab ista gente
sibi importetur; et quia strenua illa et admodum bellicosa est, eam sibi
ad belli consortium et auxilium pellicere curant, uti simul et eius in-
imicitiam devitent et auxilio fruantur.

neque possunt item Russi imperatricem hanc Romanorum urbem
sive belli sive commercii causa petere, nisi pacem cum Patzinacitis co-
lant: nam ubi cum navibus Russi ad loca fluminis praerupta devenerint,
cum non ultra procedere queant, nisi naviculas suas flumine educatas

θενται τότε αὐτοῖς οἱ τοῦ τοιούτου ἔθνους τῶν Πατζινακιδῶν, καὶ ῥαδίως, ἅτε πρὸς δύο πόνους ἀντέχειν μὴ δύνανται, τροποῦνται καὶ κατασφάζονται.

Κ ε φ ά λ α ι ο ν γ'.

περὶ τῶν Πατζινακιδῶν καὶ Τούρκων.

5

Ὅτι καὶ τὸ τῶν Τούρκων γένος μεγάλως πτοεῖται καὶ δέδιε τοὺς εἰρημένους Πατζινακίτας διὰ τὸ πολλάκις ἡττηθῆναι παρ' αὐτῶν καὶ τελείως σχεδὸν παραδοθῆναι ἀφανισμῷ. καὶ διὰ τοῦτο ἀεὶ φοβεροὶ τοῖς Τούρκοις οἱ Πατζινακίται νομίζονται, καὶ συστέλλονται ἢ π' αὐτῶν.

10

Κ ε φ ά λ α ι ο ν δ'.

περὶ τῶν Πατζινακιδῶν καὶ Ῥῶς καὶ Τούρκων.

Ὅτι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων μετὰ τῶν Πατζινακιδῶν εἰρηνέοντος οὔτε Ῥῶς πολέμου νόμῳ κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας οὔτε οἱ Τούρκοι δύνανται ἐπιλθεῖν· ἀλλ' οὔτε ὑπὲρ τῆς εἰρήνης 15 μεγάλη καὶ ὑπέρογκα χρήματά τε καὶ πράγματα παρὰ τῶν Ῥωμαίων δύνανται ἀπαιτεῖν, δεδιότες τὴν διὰ τοῦ τοιούτου ἔθνους παρὰ τοῦ βασιλέως κατ' αὐτῶν ἰσχὺν ἐν τῷ ἐκείνους κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρατεῖν. οἱ δὲ Πατζινακίται καὶ τῇ πρὸς τὸν βασιλέα 20 φιλικῶς συνδούμενοι καὶ παρ' ἐκείνου διὰ γραμμάτων καὶ δώρων ἀναπειδόμενοι δύνανται ῥαδίως κατὰ τῆς χώρας τῶν τε Ῥῶς καὶ τῶν Τούρκων ἐπέρχεσθαι, καὶ ἔξυνδραποδίζεσθαι τὰ τούτων γύναια καὶ παιδάρια, καὶ ληΐζεσθαι τὴν χώραν αὐτῶν.

humeris impositas transferant, tum illos Patzinacitae invadunt et facile, quia duplici labori ferendo pares non sunt, in fugam vertunt et interficiunt.

3. de Patzinacitis et Turcis.

Turcarum gens memoratos Patzinacitas magnopere reformidat, quia frequenter in praeliis ab iis devicti et ad internecionem fere caesi sunt. ideoque Turcis Patzinacitae semper formidolosi sunt, ab iisque coercentur.

4. de Patzinacitis Russis et Turcis.

Si pacem cum Patzinacitis habeat Romanorum imperator, imperium Romanum neque Russi neque Turcae infestare possunt; neque item possunt a Romanis pro redimenda pace magnam pecuniarum vim exigere, imperatorem huiusce gentis subsidii ac potentia nixum pertimescentes. dum enim illi in bellum contra Romanos proficiunt, Patzinacitae, sive amicitia cum imperatore devincti sive literis eius atque muneribus pellecti, facile Turcarum Russorumque terram invadere ac uxores liberosque illorum in servitutem agere regionemque devastare possunt.

Κ ε φ α λ α ι ο ν ε'.

P 57

περὶ τῶν Πατζινακитῶν καὶ Βουλγάρων.

Ἵτι καὶ τοῖς Βουλγάροις φοβερώτερος ἂν εἶναι δοῖεν ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς, καὶ ἀνάγκην ἡσυχίας ἐπιτιθέναι τούτοις δύναται, ἐκ τοῦ μετὰ τῶν Πατζινακитῶν εἰρηνεύειν, ἐπειδὴ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Βουλγάρους οἱ εἰρημένοι Πατζινακίται πλησιάζουσι, καὶ ἥνικα βουληθῶσιν ἢ δι' οἰκεῖον κέρδος ἢ τῇ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων χάριτι, εὐχερῶς δύνανται κατὰ Βουλγαρίας ἐκστρατεῦν, καὶ ἀπὸ τοῦ περιόντος πλήθους καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν ὑπερνηκίαν 10 αὐτοὺς καὶ ἡττῶν. διὰ τοῦτο καὶ οἱ Βούλγαροι ἀγῶνα καὶ σπουδὴν διηνεκῶς ἔχουσι τοῦ εἰρηκεῖν καὶ ὁμονοεῖν μετὰ τῶν Πατζινακитῶν· ἐκ τοῦ γὰρ πολλάκις ὑπ' αὐτῶν καταπολεμηθῆναι καὶ πραιδευθῆναι τῇ πείρᾳ ἐγνώκασι καλὸν καὶ συμφέρον εἶναι τὸ εἰρηνεύειν ἀεὶ πρὸς αὐτούς.

15

Κ ε φ α λ α ι ο ν ζ'.

περὶ τῶν Πατζινακитῶν καὶ Χερσωνιτῶν.

Ἵτι καὶ ἕτερος λαὸς τῶν τοιούτων Πατζινακитῶν τῷ μέρει τῆς Χερσῶντος παράκεινται, οἵτινες καὶ πραγματεύονται μετὰ τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ ποιοῦσι τὰς δουλείας αὐτῶν τε καὶ τοῦ βασιλέως 20 εἰς τε τὴν Ῥωσίαν καὶ Χαζαρίαν καὶ τὴν Ζιχλίαν καὶ εἰς πάντα τὰ ἐκῶθεν μέρη, δηλονότι λαμβάνοντες παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν τὸν προσυμπεφωνημένον μισθὸν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης διακονίας κατὰ τὸ

22 συμπεφωνημένον M

5. de Patzinacitis et Bulgaria.

Bulgaris quoque formidabilior Romanorum imperator videbitur, ipsoque ad pacem et quietem adigere valet, si sit foedere cum Patzinacitis iunctus, siquidem memorati Patzinacitae Bulgariis etiam finitimi sunt, et arbitrato suo, sive proprii quaestus causa sive ad ineundam cum Romano imperatore gratiam, Bulgariam nullo negotio invadere possunt, ac multitudine roboreque suo ipsos devincere et profigere. quapropter Bulgari magnam pacis ac concordiae cum Patzinacitis servandae curam sollicitudinemque gerunt. nam frequenter ab iis debellati atque vastati experimento didicerunt quantum sibi conferat pacate cum illis semper agere.

6. de Patzinacitis et Chersonitis.

Patzinacitarum gens altera Chersonis parti contermina est, quae etiam cum Chersonitis negotiationem exercet, et tam ipsis quam imperatori ministerium praebent in Russia Chazaria Zichia atque in omnibus istis positis regionibus, pactam videlicet mercedem a Chersonitis accipientes, de qua pro tali ministerio mutuo convenerant, pro ratione

ἀνῆκον τῆς δουλείας καὶ τοῦ κόπου αὐτῶν, ὅλον βλαττία, πρᾶνδια, χαρέρια, σήμεντα, πέπερι, δερμάτια ἀληθινὰ πάροδικα, καὶ ἕτερα εἶδη τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐπιζητούμενα, καθὼς ἂν ἕκαστος Χερσωνίτης ἕκαστον Πατζινακτίην πείσῃ συμφωνῶν ἢ πεισθῇ· ἐλεύθεροι γὰρ ὄντες καὶ ὅλον αὐτόνομοι οἱ τοιοῦτοι Πατζινακῆται οὐδέμιαν δοῦ-5 λείαν ἄνευ μισθοῦ ποιοῦσιν ποτε.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ζ.

περὶ τῶν ἀποστελλομένων βασιλικῶν ἀπὸ Χερσῶνος ἐν Πατζινακίᾳ.

Ὅτι ἤνικα περάσῃ βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν καὶ ἐπιζῆ-10 τεῖν ὄψιδας παρ' αὐτῶν καὶ διωσώστας, καὶ ἐρχορέων αὐτῶν τοὺς μὲν ὄψιδας εἰς τὸ κάστρον Χερσῶνος κρατουμένους καταλιμπάνειν, αὐτοὺς δὲ μετὰ τῶν διασωστών πρὸς Πατζινακίαν ἀπέρχεσθαι καὶ τὰ ἐντεταλμένα ἐπιτελεῖν. οἱ δὲ τοιοῦτοι Πατζινακῆται ἄπληστοι ὄντες καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς σπανίων δέξεις ἐπιθυμηταὶ 15 P 58 ἀναλθην ἐπιζητοῦσι ξενάλια ἱκανά, οἱ μὲν ὄψιδες ἄλλα μὲν λόγῳ αὐτῶν καὶ ἄλλα λόγῳ τῶν αὐτῶν γυναικῶν, οἱ δὲ ἀποσώσται τὰ μὲν ὑπὲρ τοῦ κόπου αὐτῶν τὰ δὲ ὑπὲρ τοῦ κόπου τῶν ἀλόγων αὐτῶν. εἴτα εἰσερχομένου τοῦ βασιλικοῦ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ζητοῦσι πρότερον τὰ τοῦ βασιλέως δῶρα· καὶ πάλιν ὅτε χωρήσουσι 20 τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, ζητοῦσι τὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν καὶ τῶν γονέων αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐν τῇ ἀποσώζῃ αὐτὸν ὑποστρέ-

2 πέπεριν M Παρθικά? cf. ad Coripp. Iustin. 2 106
8 ἀπὸ Χερσῶνος post τῶν B

susceptae operae et laboris. eiusmodi porro mercés exportant, blattas, prandea, pannos rariores, segmenta, piper, pelles pardorum purpureas, ceterasque rerum species quas exquirunt, prout inter Chersonitas singulos et Patzinacitas pactum fuit. liberi enim et quasi sui iuris cum sint Patzinacitae, operam sine mercede nullam praebent.

7. de Caesarianis missis a Chersone in Patzinaciam.

Cum itaque talis ministerii causa Caesarianus quispiam in Chersone venerit, statim in Patzinaciam mittat ac obsides itineris duces petat oportet; qui cum venerint, obsides in castro Chersonis sub custodia relinquere, ipse vero cum itineris ducibus in Patzinaciam se conferre debet, ut iussa exequatur. Patzinacitae autem, utpote insatiabiles eorumque quae rara apud ipsos percipidi, munera ab illis bene multa exposcere non erubescunt, obsides quidem tum suo tum uxorem nomine, itineris vero duces pro suscepto sui equorumque labore. postea cum Caesarianus in ipsorum regionem ingressus est, imperatoris munera expetunt. deinde cum homines ipsorum accipiunt, pro uxoribus et pa-

γοντα πρὸς Χερσῶνα κατέλθωσι μετ' αὐτοῦ, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ
 ρογευθῆναι διὰ τὸν κύπον αὐτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ἦ'.

περὶ τῶν ἀπὸ τῆς θεοφυλάκτου πόλεως ἀποστελλομένων βασιλικῶν
 5 μετὰ χελανθίων διὰ τε τοῦ Δανουβίου καὶ Δάναπρι καὶ
 Δάναστρι ποταμοῦ ἐν Πατζινακίᾳ.

Ὅτι καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς Βουλγαρίας καθέστηκε λαὸς τῶν
 Πατζινακιτῶν ἐπὶ τὸ μέρος τοῦ Δάναπρι καὶ τοῦ Δάναστρι καὶ
 τῶν ἐτέρων τῶν ἐκείσε ὄντων ποταμῶν, καὶ βασιλικῶ ἀποστελλο-
 10 μένου ἐντεῦθεν μετὰ χελανθίων δύναται καὶ χωρὶς τοῦ εἰς Χερ-
 σῶνα ἀπελθεῖν ἐνταῦθα συντόμως καὶ ταχέως ἐθρίσκειν τοὺς αὐ-
 τοὺς Πατζινακίτας· οὗς καὶ εὐρὺν μηνύει διὰ ἀνθρώπου αὐτοῦ ὁ
 βασιλικὸς ἐντὸς τῶν χελανθίων μένων καὶ μεθ' αὐτοῦ τὰ βασιλικά
 ἐπιφερόμενος καὶ φυλάττων ἐν τοῖς χελανθίοις πράγματα. καὶ
 15 κατέρχονται πρὸς αὐτόν, καὶ ὅτε κατέλθωσι, δίδωσι πρὸς αὐτοὺς
 ὁ βασιλικὸς ἀνθρώπους αὐτοῦ ὄψιδας, καὶ λαμβάνει καὶ αὐτὸς
 ἀπὸ τῶν τοιοῦτων Πατζινακιτῶν ἐτέρους ὄψιδας, καὶ κρατεῖ αὐ-
 τοὺς εἰς τὰ χελάνδια, καὶ τότε συμφωνεῖ μετ' αὐτῶν· καὶ ὅτε
 ποιήσουσιν οἱ Πατζινακίται πρὸς τὸν βασιλικὸν τοὺς ὅρκους κατὰ
 20 τὰ ζάκανα αὐτῶν, ἐπιδίδωσιν αὐτοῖς τὰς βασιλικάς δωρεάς, καὶ
 ἀναλαμβάνεται φίλους ἐξ αὐτῶν ὅσους βούλεται, καὶ ὑποστρέφει.
 οὕτω δὲ χρῆ συμφωνεῖν μετ' αὐτῶν ὥστε, ὅπου ἂν χρεωποιηθῇ
 αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ποιήσωσι δουλείαν, εἴτε εἰς τοὺς Ῥῶς εἴτε εἰς
 τοὺς Βουλγάρους εἴτε καὶ εἰς τοὺς Τούρκους· εἰσὶ γὰρ δυνατόι

rentibus exigunt. denique qui redeuntem in Chersonem comitantur, pro
 labore tum a se tum ab equis suscepto mercedem sibi postulant.

8. de Caesariensis ab urbe a deo custodita missis in Patzinaciam cum
 chelandiis per Danubium, Danaprim et Danastri flumina.

Bulgariam versus in partibus Danapri et Danastri reliquorumque
 illic fluviorum Patzinacitae quoque Caesares habent; ac Caesarianus hinc
 cum chelandiis missus non necesse habet Chersonem adire, sed potest
 illic nullo negotio celeriterque Patzinacitas invenire; quos conveniens
 Caesarianus dum ipse in chelandiis manet servans et custodiens res im-
 peratoris, ipsis per famulum adventum renuntiat. tum illi ipsum adeunt,
 qui advenientibus obsides e suis offert, ab illisque vicissim accipit, quos
 in chelandiis retinet, atque inde cum illis paciscitur. cum autem Patzi-
 nacitae Caesariano pro lege et consuetudine ipsorum sese iuramento
 obstrinxerint, tum ille ipsis imperatoria munera elargitur, et amicos ex
 illis quotquot voluerit accipit, atque ita revertitur. sic vero cum illis
 incedenda foedere, ut ex pacto teneantur operam praebere ubicunque usus
 postulaverit, sive adversus Russos sive contra Bulgarios vel Turcas,

τοῦ πάντας τούτους πολεμεῖν, καὶ πολλὰ καὶ αὐτῶν ἐλθόντες φοβεροὶ νῦν καθεστῆκασιν. καὶ τοῦτο δῆλον καὶ ἐντεῦθεν ἔστιν. τοῦ γὰρ κληροκοῦ Γαβριήλ ποτε πρὸς τοὺς Τούρκους ἀποσταλέντος ἀπὸ κελεύσεως βασιλικῆς, καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰπόντος ὅτι ὁ βασιλεὺς δηλοποιεῖ ὑμᾶς ἀπελθεῖν καὶ ἀποδιῶξαι τοὺς Πατζινακίτας ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῶν καὶ καθεσθῆναι ὑμᾶς (ὑμεῖς γὰρ καὶ πρότερον ἔκεισε ἐκασθῆσθε) πρὸς τὸ εἶναι πλησίον τῆς βασιλείας μου, καὶ ὅτε θέλω ἀποστέλλω, καὶ ἐν τάχει εὐρίσκω ὑμῖς, πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν Τούρκων μὴ φωνῇ ἐξεβόησαν ὅτι ἡμεῖς μετὰ τοὺς

P 59 Πατζινακίτας ἐαυτοὺς οὐ βάλλομεν· οὐ γὰρ δυνάμεθα πολεμεῖν 10 πρὸς αὐτούς, ὅτι καὶ χώρα μεγάλη καὶ λαὸς πολλὸς καὶ κακὰ παῖδια εἰσὶ καὶ τοῦ λοιποῦ τὸν λόγον τοῦτον πρὸς ἡμᾶς μὴ εἴπης· οὐ γὰρ ἀγαπῶμεν αὐτόν.

ὅτι καὶ οἱ Πατζινακίται ἐκείθεν τοῦ Δανάριως ποταμοῦ μετὰ τὸ ἔαρ διέρχονται, καὶ αἱ ἐκεῖσε καλλοκαίριόισι. 15

Κ ε φ α λ α ι ο ν θ'.

περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥωσίας ἐρχομένων Ῥῶς μετὰ τῶν μονοξέλων ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὅτι τὰ ἀπὸ τῆς Ἑξω Ῥωσίας μονόξυλα κατερχόμενα ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰσὶ μὲν ἀπὸ τοῦ Νεμογαρδάς, ἐν ᾧ Σφενδοσθλά-20 βος ὁ υἱὸς Ἰγγωρ τοῦ ἄρχοντος Ῥωσίας ἐκαθῆκετο, εἰσὶ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ κάστρου τὴν Μιλινίσκαν καὶ ἀπὸ Τελιούτζαν καὶ Τζεργινγῶγαν καὶ ἀπὸ τοῦ Βουσεγραδέ. ταῦτα οὖν ἅπαντα διὰ τοῦ ποταμοῦ κατέρχονται Δανάριως, καὶ ἐπισυνάγονται ἐπὶ τὸ κάστρον

siquidem hos omnes bello adoriri possunt, ac saepe contra illos profecti iam ipsi sunt perquam formidabiles. quod vel hoc uno exemplo palam erit. cum aliquando Gabriel clericus iussu imperatoris ad Turcas legatus esset, sicque ipsos compellaret "vobis imperator denuntiat ut admoto exercitu Patzinacitas sedibus pellatis eorumque regionem obtineatis (nam istic olim habitastis), ut imperio meo finitimi sitis, et mittere cum velim quam celeriter vos inveniam", omnes Turcarum principes uno ore clamarunt "nos Patzinacitis bellum non inferimus: neque enim illis oppugnandis pares sumus, siquidem illorum regio perampla, infinita populi multitudo, et admodum pugnaces sunt. ne igitur nobis in posterum tam ingrata verba facias."

adde quod Patzinacitae elapso vere ab ulterioribus Danapris partibus venientes, traiectoque flumine, istic semper aestatem transigant.

9. de Russis e Russia Opolim in lintribus venientibus.

Lintres ab ulteriore Russia Opolim appellentes a Nemogarda proficiscuntur, ubi Sphendosthlabus Ingor Russiae principis filius habitabat. sunt etiam a castro Miliniesca, Tzernigoga et Busegrade. haec itaque omnia secundo Danapri flumine descendunt, coeuntque ad

τὸ Κιοάβα τὸ ἐπονομαζόμενον Σαμβαπῆς, οἱ δὲ Σκλάβοι οἱ πα-
κτιῶται αὐτῶν, οἱ Κριβηταιηνοὶ λεγόμενοι καὶ οἱ Λενζανῆνοι καὶ
οἱ λοιποὶ Σκλαβῖνιοι, εἰς τὰ ὄρη αὐτῶν κόπτουσι τὰ μονόξυλα ἐν
τῷ τοῦ χειμῶνος καιρῷ, καὶ καταρτίζουσιν αὐτῶν τοῦ καιροῦ
5 ἀπογομένον, ἥνικα διαλυθῇ ὁ παγετός, εἰς τὰς πλησίων οὐσας
λίμνας εἰσάγουσιν αὐτά. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνα εἰσβάλλουσιν εἰς πο-
ταμὸν τὸν Δανάπρην, ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε οὗτοι εἰς τὸν αὐτὸν ποτα-
μὸν εἰσέρχονται καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸ Κιόβα, καὶ σύρουσιν εἰς
τὴν ἑξάρτησιν, καὶ ἀπεμπολοῦσιν αὐτὰ εἰς τοὺς Ῥῶς. οἱ δὲ Ῥῶς
10 σκαφίδια καὶ μόνᾳ ταῦτα ἀγοράζοντες, τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονό-
ξυλα καταλύοντες ἐξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας καὶ σκαρμυδς
εἰς αὐτὰ καὶ λοιπὰς χρεῖας, ἐξοπλίζουσιν αὐτά. καὶ Ἰουνίου
μητὸς διὰ τοῦ ποταμοῦ Δανάπρην ἀποκινεῦντες κατέρχονται εἰς
τὸ Βασιτζέβη, ὅπερ ἐστὶ πακτιωτικὸν κάστρον τῶν Ῥῶς. καὶ
15 σουνδροιζόμενοι ἐκεῖσε μέχρι δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, ἥνικα ἂν
ἅπαντα ἀποσυναχθῶσι τὰ μονόξυλα, τότε ἀποκινεῖσι καὶ κατέρ-
χονται διὰ τοῦ εἰρημένου Δανάπρην ποταμοῦ. καὶ πρῶτον μὲν
ἐρχονται εἰς τὸν πρῶτον φραγμὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ἑσσουνπῆ,
ὃ ἐρμηνεύεται Ῥωσιστὶ καὶ Σκλαβῖνιστὶ μὴ κοιμᾶσθαι. ὃ δὲ
20 τοῦτου φραγμὸς τοσοῦτόν ἐστι στενὸς ὅσον τὸ πλάτος τοῦ τζυκα-
νιστηρίου· μέσον δὲ αὐτοῦ πέτραι εἰσὶ ῥιζικαῖαι ὑψηλαὶ νησιῶν
δίκην ἀποφινόμεναι. πρὸς αὐτὰς οὖν ἐρχόμενον τὸ ὕδωρ καὶ

5 τοῦ M 8 καὶ ἀπέρχονται om M 12 καὶ οὕτως ἐξοπλ-
ζουσιν? 13 Δανάπρην add B 19 ἐρμηνεύονται M
κοιμάσθαι vulgo 21 ῥιζικαῖαι Ducangius Gl. Gr. s. v.: libri
ῥιζημαῖαι

castrum Cioaba, cui cognomen Sambatus. Sclavi autem ipsorum tribu-
tarii, Cribetaeni dicti et Lenzaneni, necnon ceteri Sclavinii, in mon-
tibus suis monoxyla sive lintres hiemis tempore caedunt, ipsosque in
aptam formam concinnatos, postquam auro et sereno aëre soluta glacies
est, in proximas paludes deducunt. postquam autem illos in Danaprim
fluvium immiserunt, inde eodem flumine Cioaba se conferunt, deinde
monoxyla extrahunt atque suspendunt Russisque venundant. Russi vero
has tantum scaphulas emunt, ex veteribusque solutis remos scalmos et
reliquum apparatus conficiunt, easque omnibus ad usum instruunt. tum
mense Iunio per flumen Danaprim navigantes ad Bitetzebe castrum sibi
tributarium descendunt. illic per duos treave dies congregati, postquam
omnia monoxyla convenerunt, postea movent ac per memoratum fluvium
Danaprim descendunt, ac primo quidem ad primum locum fluminis prae-
ruptum veniunt, qui Essupe cognominatur, quod Russorum Sclavorum-
que lingua valet "non dormire." ita vero locus praedictus angustus est,
ut tzycanistérii latitudinem non superet; in medio autem praerupta ac
praealta saxa sunt, quae eminens insularum speciem praeferant. ad haec

πλημμυροῦν, κακίειν ἀποκημιζόμενον πρὸς τὰ κάτω μέρος, ἔχον μέγα καὶ φόβον ἀποτελεῖ. καὶ διὰ τοῦτο μέσον αὐτῶν οὐ τολμῶσιν οἱ Ῥῶς διελθεῖν, ἀλλὰ πλησίον σκαλῶσαντες, καὶ τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐκβαλόντες εἰς τὴν ξηράν, τὰ δὲ λοιπὰ πράγματα ἐάσαντες εἰς τὰ μονόξυλα, εἰθ' οὕτως γυμνοί, τοῖς ποσὶν αὐτῶν 5 ψηλαφοῦντες, ἵνα μή τιμι λίθῳ προσκρούσωσιν. τοῦτο δὲ ποιῶσιν οἱ μὲν πλώραν, οἱ δὲ μέσον, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν πρύμναν μετὰ

P 60. κονταρίων κοντοβευόμενοι. καὶ μετὰ τοιαύτης ἀπάσης ἀκριβείας διέρχονται τὸν τοιοῦτον πρῶτον φραγμὸν διὰ τῆς γωνίας καὶ τῆς ὀχθῆς τοῦ ποταμοῦ. ἥνικα δὲ διέλθωσι τὸν τοιοῦτον φραγμὸν, 10 πάλιν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἀναλαμβάνόμενα τοὺς λοιποὺς ἀποπλέουσι, καὶ κατέρχονται εἰς τὸν ἕτερον φραγμὸν τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσιιστὶ μὲν Οὐλβοροὶ Σκλαβινιστὶ δὲ Ὀστροβουνίπραχ, ὅπερ ἐρμηνεύεται τὸ νησίον τοῦ φραγμοῦ. ἔστι κακίνοιο ὅμοιος τῷ πρώτῳ, χαλεπὸς τε καὶ δυσδιέξοδος. καὶ πάλιν ἐκβαλόντες τὸν λαὸν διαβιβάζουσι 15 τὰ μονόξυλα καθὼς καὶ πρότερον. ὁμοίως δὲ διέρχονται καὶ τὸν τρίτον φραγμὸν τὸν λεγόμενον Γελανδρί, ὃ ἐρμηνεύεται Σκλαβινιστὶ ἄχος φραγμοῦ. εἰθ' οὕτως τὸν τέταρτον φραγμὸν, τὸν μέγαν, τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσιιστὶ μὲν Ἀειφάρ, Σκλαβινιστὶ δὲ Νεασήτ, διότι φωλεύουσιν οἱ πελεκᾶνοι εἰς τὰ λιθάρια τοῦ φραγμοῦ. 20 ἐν τούτῳ οὖν τῷ φραγμῷ σκαλῶνουσιν ἅπαντα εἰς τὴν γῆν ὀρθόπλωρα, καὶ ἐξέρχονται οἱ ὠρισμένοι ἄνδρες φυλάττειν τὴν βίγλαν μετ' αὐτῶν, καὶ ἀπέρχονται, καὶ τὰς βίγλας οὗτοι διὰ τοὺς Πατζινακίτας ἀγρύπνωνς φυλάττουσιν. οἱ δὲ λοιποὶ τὰ

igitur allidens et intumescens aqua, deindeque cum magno strepitu praeceps acta metum incutit. quapropter illac transire Russi non audent, sed haud procul excensu facto, eductis hominibus rebusque ceteris in lintre relictis, pedibus nudis vadum tentant, ne ad saxum aliquod offendant. dum autem id faciunt, alii proram, alii medium naviculae, ceteri puppim contis impellunt; atque cum hac summa cautela et sollicitudine hanc primam munitionem per angulum et ripam fluminis transgrediuntur. superato hoc loco fluminis praerupto, reductis iis quos exposuerant cursum navigationis repetunt, et ad alium locum praeruptum descendunt, qui Russis Ulborsi, Sclavis Ostrobuniprach dicitur, significatque insulam loci praerupti. hic porro priori similis est et haud facile transitum permittit. rursus itaque eductis hominibus monoxyla, ut ante dictum est, traducunt, parique modo tertium locum praeruptum transmittunt, nuncupatum Gelandri, quem Sclavice sonum loci praerupti interpretantur. similique ratione quartam munitionem maiorem, quam Russi Aiphar, Sclavi Neaset nuncupant, quoniam in saxis munitionis pellicani nidificant. ad has itaque fauces rectis proris appellant; virique ad hoc destinati ad excubias servandas cum ipsis excendant abeuntque. excubias autem pervigiles hi agunt propter Patzinacitas. ceteri vero, eductis ex

πράγματι ἀπερ ἔχουσιν ὡς τὰ μονόξυλα ἀναλαβόμενοι, τὰ ψυχάρια μετὰ τῶν ἀλύσιων διὰ τοῦ ξηροῦ αὐτὰ διαβιβάζουσι μιλία ἔξ, ἕως ἂν διελθῶσι τὸν φραγμόν. εἰδ' οὕτως οἱ μὲν σέροντες οἱ δὲ καὶ εἰς τοὺς ὤμους βαστάζοντες τὰ αὐτῶν μονόξυλα εἰς τὸ τοῦ φραγμοῦ ἐκείθεν μέρος διαβιβάζουσι, καὶ οὕτως ῥίπτοντες αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τὰ πετξιμένα αὐτῶν ἐμβλησόμενοι εἰσέρχονται καὶ αὐθις ἐναποπλέουσιν. ἀπερχόμενοι δὲ εἰς τὸν πέμπτον φραγμόν τὸν ἐπονομαζόμενον Ῥωσισι μὲν Βαρονφόρος Σκλαβινισι δὲ Βουλνηπράχ, διότι μεγάλην λίμνην ἀποτελεῖ, πάλιν 10 εἰς τὰς τοῦ ποταμοῦ γωνίας τὰ αὐτῶν μονόξυλα διαβιβάσαντες καθὼς καὶ εἰς τὸν πρῶτον φραγμόν καὶ εἰς τὸν δεύτερον, καταλαμβάνουσι τὸν ἕκτον φραγμόν, λεγόμενον μὲν Ῥωσισι Λεάντι Σκλαβινισι δὲ Βερσόντζη, ὃ ἐστι βράσμα νεροῦ, καὶ διαβαίνουσι καὶ αὐτὸν ὁμοίως. καὶ ἀπὸ τούτου ἀποπλέουσι καὶ πρὸς τὸν 15 ἔβδομον φραγμόν τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισι μὲν Στρούβον Σκλαβινισι δὲ Ναπρεζή, ὃ ἐρμηνεύεται μικρὸς φραγμός, καὶ διαβαίνοντες εἰς τὸ λεγόμενον πέραμα τοῦ Κραρίου, ἐν ᾧ διάπερῶσιν ἀπὸ Ῥωσίας οἱ Χερσωνῖται, καὶ οἱ Πατζινακῖται ἐπὶ Χερσῶνα, ἔχον τὸ αὐτὸ πέραμα τὸ μὲν πλάτος ὅσον τοῦ Ἰπποδρομίου, τὸ δὲ 20 ὕψος ἀπὸ κάτω ἕως ὅτου παρακύντουσιν οἱ φίλοι, ὅσον καὶ φθάνειν συγκίττων τοῦ τοξέοντος ὦθεν ἐκίσας· ὅθεν καὶ εἰς τὸν τοιοῦτον τόπον κατέρχονται οἱ Πατζινακῖται, καὶ πολεμοῦσι τοὺς Ῥῶς. μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸν τοιοῦτον τόπον τὴν νῆσον τὴν ἐπιλεγομένην

18 βερσόντζη M 16 διαβαίνονται Meursias Meursiamquā secutus
Bandurius . 20 φίλοι] ὀφθαλμοὶ Bandurius

lintre rebus suis, mancipia catenis constricta per tefram ducunt, ad sex milia passuum, donec locum praeruptum pertransierint: deinde lintres hi quidem trahentes, alii gestantes humeris, ultra locum praeruptum deportant, coniectisque in flumen monoxylis impedimenta et sarcinas reponunt, ipsique demum ingrediuntur et navigare pergunt. at ubi ad quintum locum fluminis praeruptum devenerunt, quem Russi Baruphorum, Sclavi Bulaeprach, quod paludem magnam efficiat, denominant, rursus pro more ad fluminis angulos navigia traducunt, ut in primo et secundo loco praerupto fecerant, et ad sextum perveniunt, a Russis Leanti, a Sclavis Berutze nominatum, quasi dicas aquae scaturigo. quo loco praerupto pari ratione superato ad septimum navigant, qui Russorum lingua Strubun, Sclavorum autem Napresi vocatur, id est exiguus locus praeruptus. transeuntque ad traiectionem Crarii, ubi e Russia Chersonitae et in Chersonem Patzinacitae tralicunt; qui traiectionis Hippodromi latitudinem habet, altitudinem vero ab inferiori parte quantum oculi perspicere possunt, quantumque iactus sagittae pertingere potest. quamobrem eum in locum descendunt Patzinacitae ac cum Russia manus conserunt. hoc autem transmisso loco, ad S. Gregorii insulam appellant, ubi propter

ὁ ἅγιος Γρηγόριος καταλαμβάνουσιν, ἐν ᾗ νῆσω καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν ἐπιτελοῦσιν διὰ τὸ ἐκείσε ἴσταςθαι παρμυγέθῃ δρῶν. καὶ
 P 61 θύουσι πετεινοὺς ζῶντας. πηγνύουσι δὲ καὶ σαγίτας γυρόθεν, ἄλλοι δὲ καὶ ψαμία καὶ κρέατα, καὶ ἕξ ὧν ἔχει ἕκαστος, ὥς τὸ ἔθος αὐτῶν ἐπακρατεῖ. ῥίπτουσι δὲ καὶ σκαρφεῖα περὶ τῶν πετει- 5
 νῶν, εἴτε σφάξαι αὐτοὺς εἴτε καὶ φαγεῖν εἴτε καὶ ζῶντας ἐάσειν. ἀπὸ δὲ τοῦ νηπίου τούτου Πατζίνακίτην οἱ Ῥῶς οὐ φοβοῦνται, ἕως ἄν φθάσωσιν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Σελινῶν. εἰθ' οὕτως ἀπο-
 κινῶντες ἕξ αὐτοῦ μέχρι τεσσάρων ἡμερῶν ἀποπλέουσιν, ἕως οὗ καταλάβωσιν εἰς τὴν λίμνην τοῦ ποταμοῦ στόμιον οὖσαν· ἐν ᾗ 10
 ἔστι καὶ ἡ νῆσος τοῦ ἁγίου Αἰθερίου. καταλαμβάνοντες οὖν οὗτοι τὴν τοιαύτην νῆσον προσαναπνύουσιν ἑαυτοὺς ἐκείσε ἕως δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, καὶ πάλιν τὰ ἑαυτῶν μονόξυλα εἰς ὅσας ἄν λεί-
 πωνται χρειᾶς περιποιῶνται, τὰ τε ἔρμενα καὶ τὰ κατάρτια καὶ τὰ ἀνγλῆνα ἅπτερ ἐπιφέρονται. ἐπεὶ δὲ τὸ στόμιον τοῦ τοιοῦτου 15
 ποταμοῦ ἔστιν ἡ τοιαύτη λίμνη, καθὼς εἴρηται, καὶ κρατεῖ μέχρι τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν κεῖται ἡ νῆσος τοῦ ἁγίου Αἰθερίου, ἐκ τῶν ἐκείσε ἀπέρχονται πρὸς τὸν Δάναριν ποταμόν, καὶ διασωθέντες ἔχεισε πάλιν ἀναπαύονται. ἡμέκα δὲ γένηται κακρὸς λιπτήδεος, ἀποσκαλῶσαντες ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὸν 20
 ἐπιλεγόμενον Ἀσπρον, καὶ ὁμοίως κακείσε ἀναπνοσόμενοι πάλιν ἀποκινῶντες ἔρχονται εἰς τὸν Σελινῶν, εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ λεγόμενον παρακλάδιον. καὶ ἕως οὗ διέλθωσι τὸν Σελινῶν

6 εἴτε καὶ φαγεῖν εἴτε καὶ σφάξαι αὐτοὺς Bandurius cum M
 ἐάσειν αὐτούς B 7 οὐ add B 11 ἐθαίριον BP 20 πρὸς
 BP: corr Meursius

ingentem quercum sacrificia obeunt viventesque aves immolant. circum autem sagittas defigunt, alii vero panes et carnes aut alia, prout cuique suppetit: id enim in more habent. sortes item mittunt de avibus, edere, an occidere, an vivas illas dimittere debeant. ab hac vero insula Patzinacitam Russi nullo modo metuunt, donec ad fluvium Selinam devenerint. istinc porro moventes quattuor diebus navigant, donec ad paludem fluminis ostium perveniant, ubi S. Aetherii insula cernitur; quam in insulam postquam appulerint, ibi duos tresve dies in quiete transigunt, ac rursus monoxyla necessariis, si qua desunt, instruunt, velis malis clavis, quae secum deferunt. at quandoquidem fluminis huius ostium haec palus est, ut diximus, et porrigit se usque ad mare, ad quod etiam insula S. Aetherii sita est, inde ad Danaprim fluvium concedunt, quo cum salvi pervenerint, quiescere solent. inde exscensu facto profecti, si tempus faveat, Album fluvium petunt; et illic similiter refecti rursus moventes Selinam se conferunt, ad Dantubii fluminis, ut vocant, Paracladium. donec vero Selinam fluvium traiecerint, a latere

ποταμόν, παρατρέχουσιν αὐτοῖς οἱ Πατζινακίται· καὶ ἰδὼν πολ-
 λάκις ἡ θάλασσα μονόξυλα εἰς τὴν γῆν ἀπορροήῃ, ἀκαλῶνουσιν
 ὅλα, ἵνα τοῖς Πατζινακίταις ἀντιπαραταχθῶσιν ὁμοῦ. ἀπὸ δὲ
 τὸν Σελινὰν οὐ φοβοῦνται τινα, ἀλλὰ τὴν τῆς Βουλγαρίας γῆν
 5 ἐνδυσάμενοι εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου στόμιον ἔρχονται. ἀπὸ δὲ τοῦ
 Δανουβίου καταλαμβάνουσιν εἰς τὸν Κωνοπάν, καὶ ἀπὸ τοῦ Κω-
 νοπαῖ εἰς Κωνσταντίαν εἰς τὸν ποταμὸν Βάρνας, καὶ ἀπὸ Βάρνας
 ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὴν Διτζίναν, ὅπερ πάντα εἰσι γῆς τῆς
 Βουλγαρίας. ἀπὸ δὲ τῆς Διτζίνας εἰς τὰ τῆς Μεσημβρίας μέρη
 10 καταλαμβάνουσι, καὶ οὕτω μέχρι τούτων ὁ πολυάδυνος αὐτῶν
 καὶ περίφοβος δυσδιεξοδός τε καὶ χυλεπὸς ἀποπεραίνεται πλοῦς.

Ἡ δὲ χειμέρος τῶν αὐτῶν Ῥῶς καὶ σκληρὰ διαγωγὴ ἐστίν
 αὐτῇ. ἥνικα ὁ Νοέμβριος μὴν εἰσέλθῃ, εὐθέως οἱ αὐτῶν ἔρχον-
 τες ἐξέρχονται μετὰ πάντων τῶν Ῥῶς ἀπὸ τὸν Κιάβον, καὶ ἀπέρ-
 15 χονται εἰς τὰ πολύδια ἃ λέγεται Γύρα, ἥγουν εἰς τὰς Σκλαβενίας
 τῶν τε Βερβιάνων καὶ τῶν Δρουγουβιτῶν καὶ Κριβιτζῶν καὶ τῶν
 Σερβίων καὶ λοιπῶν Σκλάβων, οἵτινες εἰσι πακτιῶται τῶν Ῥῶς.
 δι' ὅλου δὲ τοῦ χειμῶνος ἐκεῖσε διατρεφόμενοι, πάλιν ἀπὸ μὲν
 Ἀπριλλίου διαλυομένου τοῦ πάγου τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ κατ-
 20 ἔρχονται πρὸς τὸν Κιάβον. καὶ εἰθ' οὕτως ἀπολαμβάνονται τὰ
 αὐτῶν μονόξυλα καθὼς προεῖρηται, καὶ ἐξοπλίζονται, καὶ πρὸς
 Ῥωμυρίαν κατέρχονται.

Ὅτι οἱ Οὐζοὶ δύνανται τοῖς Πατζινακίταις πολεμεῖν.

15 πολύδρια Meursius

currunt Patzinacitae; et si, ut saepe evenit, mare monoxyla ad terram
 profecerit, omnes exscendunt, ut coniunctim Patzinacitis obsistere va-
 leant. Selinam fluvium praetergressi neminem formidant: sed ubi Bul-
 gariam attigerant, in Danubii ostium ingrediuntur. a Danubio Conopam
 traiciunt, inde Constantiam ad flumen Varnas, a Varnis ad flumen
 Ditzinam proficiscuntur, quae omnia ad Bulgariam regionem pertinent.
 a Ditzina fluvio Mesembriae terram petunt. atque hunc in modum huc
 usque difficilis illa, aerumnarum ac metus plena navigatio absolvitur.

Hiberna vero et aspera Russorum vivendi ratio haec est. Ineunte
 Novembri mense quam primum eorum principes cum universa Russorum
 gente egrediuntur Ciabo et in oppida proficiscuntur, quae Gyra appel-
 lantur, aut in Slavica loca Berbianorum Drungubitarum Cribitzarum
 Servierum, reliquorumque Sclavorum qui Russis tributarii sunt. illie
 vero peracta tota hieme, rursum Aprili mense soluta glacie Danapris
 fluvii Ciabum descendunt. deinde receptis, uti supra dictum est, mono-
 xylis iisdemque probe instructis Romaniam descendunt.

Quoniam Uzi Patzinacitas bello infestare possunt.

P 62

Κεφάλαιον ι'.

περὶ τῆς Χαζαρίας, πῶς δεῖ πολεμῆσθαι καὶ παρὰ τινων.

Ὅτι οἱ Οὐζοὶ δύνανται πολεμεῖν τοὺς Χαζάρους ὡς αὐτοῖς πλησιάζοντες. ὁμοίως καὶ ὁ ἔξουσιοκράτωρ Ἀλανίας, ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ κλίματι τῆς Χαζαρίας τῇ Ἀλάνῃ παρὰκκινεῖται, καὶ δύναιται ὁ Ἀλάνος, εἰ ἄρα καὶ βούλεται, ταῦτα πρᾶιδεῖν καὶ μεγάλην βλάβην καὶ ἔνδειαν ἐντεῦθεν τοῖς Χαζάροις ποιεῖν· ἐκ γὰρ τῶν ἐν αὐτῷ κλίματι τούτων ἡ πᾶσα ζωὴ καὶ ἀφθονία τῆς Χαζαρίας καθίσταται.

Κεφάλαιον ιι'.

10

περὶ τοῦ κάστρον Χερσῶνος, καὶ τοῦ κάστρον Βοσπόρου.

Ὅτι τοῦ ἔξουσιοκράτορος Ἀλανίας μετὰ τῶν Χαζάρων μὴ εἰρηνεύοντος, ἀλλὰ μᾶλλον προτιμότεραν τιθιμένον τὴν φιλίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ἐὰν οἱ Χαζαροὶ οὐ βούλονται τὴν πρὸς τὸν βασιλεῦ φιλίαν καὶ εἰρήνην τηρεῖν, δύνανται μεγάλως αὐτοὺς 15 κακοῦν, τὰς τε ὁδοὺς ἐνεδρεύων καὶ ἀφυλάκτως αὐτοῖς ἐπιτιθέμενος ἐν τῷ διέρχεσθαι πρὸς τε τὸ Σάρκελ καὶ τὰ κλίματα καὶ τὴν Χερσῶνα. καὶ εἰ ποιήσεται σπουδὴν ὁ τοιοῦτος ἔξουσιοκράτωρ τοῦ κωλύειν αὐτοὺς, μεγάλης καὶ βαθείας εἰρήνης μετέχουσιν ἢ τε Χερσῶν καὶ τὰ κλίματα· φοβούμενοι γὰρ οἱ Χαζαροὶ τὴν τῶν 20 Ἀλανῶν ἐπίθεσιν, καὶ μὴ εὐρίσκοντες ἄδειαν μετὰ φοβήσεως ἐπιτίθεσθαι τῇ Χερσῶνι καὶ τοῖς κλίμασιν ὡς μὴ πρὸς ἀμφοτέρους ἐν ταυτῷ πολεμεῖν ἐξισχύοντες, εἰρηνεύειν ἀναγκασθήσονται.

10. de Chazaris, quomodo et quorum opera eam bello impetere oporteat.

Chazaris bellum inferre Uzi possunt utpote contermini. sic etiam princeps Alaniae, quia novem Chazariae regiones Alaniae adjacent; possuntque Alani, si velint, illos depraedari magnumque inde Chazaris damnum importare, atque eos rerum penuria premere. ex illis quippe novem regionibus Chazaris omnia ad victum necessaria suppedantur.

11. de castro Chersone, et de castro Bosporo.

Alaniae princeps cum Chazaris pacem non habente, sed imperatoris Romani amicitiam potius ducante, si illi in amicitia et pace perseverare nolint, potest ille ingenti Chazaris damno afficere, in viis excubando et ex improviso illos aggrediendo dum ad Sarcel et ad regiones Chersonemque proficiunt. quodsi princeps ille operam ponat ut illis aditum prohibeat, alta sane pax erit in Chersone et in regionibus. Chazari quippe Alanorum irruptionem reformidantes, neque facultate data Chersonem et regiones cum exercitu invadendi, quia simul utriusque bellum inferre nequeunt, in pace degere cogentur.

Κεφάλαιον ιβ'.

περὶ τῆς μαύρης Βουλγαρίας καὶ Χαζαρίας.

Ὅτι καὶ ἡ μαύρη λεγομένη Βουλγαρία δύναται τοῖς Χαζάρους πολεμεῖν.

5 Κεφάλαιον ιγ'.

περὶ τῶν κλησιζόντων ἔθνων τοῖς Τούρκοις.

Ὅτι τοῖς Τούρκοις τὰ τοιαῦτα ἔθνη παράκεινται, πρὸς μὲν τὸ δυτικώτερον μέρος αὐτῶν ἡ Φραγγία, πρὸς δὲ τὸ βορειότερον οἱ Πατζινακῖται, καὶ πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος ἡ μεγάλη Μο-
10 ραβία ἥτοι ἡ χώρα τοῦ Σφενδοπλόκου, ἥτις καὶ παντελῶς ἡφαι-
λόθη παρὰ τῶν τοιούτων Τούρκων καὶ παρ' αὐτῶν κατεσχέθη.
οἱ δὲ Χρωβάτοι πρὸς τὰ ὄρη τοῖς Τούρκοις παράκεινται.

P 63

Ὅτι δύνανται καὶ οἱ Πατζινακῖται τοῖς Τούρκοις ἐπιτίθεσθαι καὶ μεγάλως πραιδεύειν καὶ παραβλάπτειν αὐτούς, καθὼς καὶ ἐν
15 τῇ περὶ Πατζινακιδῶν κεφαλῇ προεῖρηται.

Ἐπίστησον, νίε, διανοίας ὄμμα τῆς σῆς λόγοις ἑμοῖς, καὶ γνῶθι ἃ σοι ἐντέλλομαι, καὶ ἔξεις ἐν καιρῷ ὡς ἐκ πατρικῶν θη-
σαυρῶν προφέρειν πλοῦτον φρονήσεως καὶ ἐπιδείκνυσθαι χύμα
συνέσεως. ἴσθι οὖν ὅτι τοῖς βορείοις ἕπασι γένεσι φύσις ὥσπερ
20 καθέστηκεν τὸ ἐν χρήμασι λήγον καὶ ἀπληστον καὶ μηδέποτε
κορεννύμενον, ὅθην πάντα ἐπιζητεῖ καὶ πάντων ἐφίεται καὶ οὐκ
ἔχει τὰς ἐπιθυμίας ὕψω περιγυφομένης, ἀλλ' αἰετὸ τοῦ πλείονος
ἐπιθυμεῖ, καὶ ἀντὶ μικρᾶς ὠφελείας μέγαν κέρδη προσπορίζεσθαι

3 ἡ vulgo om

12. de nigra Bulgaria et Chazararia.

Bulgaria, quam nigram vocant, potest Chazaros bello infestare.

13. de gentibus quae Turcis finitimae sunt.

Turcis haec gentes conterminae sunt. ad occidentem Francis, ad septentrionem Patzinacitae, ad meridiem magna Moravia sive Sphendoploci regio, quae omnino a Turcis vastata est et ab ipsis iam obtinetur. Chroboti vero ad montes Turcis adiacent.

Possunt autem Patzinacitae Turcas bello impetere, depopulari magnamque praedam agere ipsosque ingenti damno afficere, quemadmodum in eo quod de Patzinacitis institutum capite declaratum est.

Intende, o fili, sermonibus meis oculos mentis tuae, ac praecepta mea considera, atque opportune poteris divitias prudentiae quasi ex paternis thesauris proferre magnamque prudentiam exhibere. scito itaque boreis omnibus populis quasi a natura insitam esse divitiarum cupidinem inextinguibilem, quamobrem omnia quaerunt, omnia expetant, neque concupiscentiam termino ullo circumscriptam habent, sed plura semper cupiunt, ac pro exigua opera maximam mercedem referri postu-

Const. Porph.

βούλεται. διὸ δεῖ τὰς τούτων ἀκαίρους αἰτήσεις καὶ παρρησιαστικὰς ἀξιώσεις διὰ λόγων πιθανῶν καὶ φρονίμων καὶ συνετῶν ἀπολογιῶν ἀνατρέπειν καὶ ἀνακρούεσθαι, αἵτινες, ὅσον ἀπὸ τῆς πείρας ἡμεῖς καταλαβεῖν ἠδυνήθημεν, ὡς ἐν τύπῳ περιλαβεῖν, τοιαῦται λινες ἔσονται.

5

Εἰ ἀξιώσουσι ποτε καὶ αἰτήσονται εἴτε Χάζμαροι εἴτε Τοῦρκοι εἴτε καὶ Ῥῶς ἢ ἕτερόν τι ἔθνος τῶν βορείων καὶ Σκυθικῶν, οἷα πολλὰ συμβαίνει, ἐκ τῶν βασιλείων ἐσθῆτων ἢ στεμμάτων ἢ στολῶν ἕνecά τινος δουλείας καὶ ὑπουργλίας αὐτῶν ἀποσταλῆναι αὐτοῖς, οὕτω χρὴ σε ἀπολογίσασθαι, ὅτι αἱ τοιαῦται στολαὶ καὶ τὰ 10 στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαύκια ὀνομάζονται οὔτε παρὰ ἀνθρώπων κατεσκευάσθησαν οὔτε ἐξ ἀνθρωπίνων τεχνῶν ἐπενεσθῆσαν ἢ ἐξεργάσθησαν· ἀλλ' ὡς ἀπὸ παλαιᾶς ἱστορίας ἐν ἀπορρήτοις λόγοις γεγραμμένον εὐρίσκομεν, ἥνecά ὁ Θεὸς βασιλεὺς ἐποίησε Κωνσταντῖνον ἐκεῖνον τὸν μέγαν τὸν πρῶτον Χριστιανὸν βασιλεύσαντα, 15 δι' ἀγγέλου αὐτῷ τὰς τοιαύτας στολὰς ἐξαπέστειλεν καὶ τὰ στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαύκια λέγεται, καὶ διωρίσματο αὐτῷ θεῖναι ταῦτα ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Θεοῦ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἣτις ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ἐνυποστάτου σοφίας Θεοῦ ἁγία σοφία κατονομάζεται, καὶ μὴ καδ' ἐκάστην αὐτὰ ἀμφιέννυσθαι, ἀλλ' ὅτε δημοτελὴς καὶ με- 20 γάλῃ τυγχάνῃ δεσποτικῇ ἑορτῇ. διὸ δὴ Θεοῦ προστάγματι ταῦτα ἀπέθετο, ἅτινα καὶ ἄνωθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἀποκρέμαται καὶ εἰς κόσμον τῆς ἐκκλησίας καθέστηκεν. τὰ δὲ λοιπὰ ἱμάτια καὶ σιγῖα βασιλικά τῆς ἱερᾶς

17 ἅπερ ὑμεῖς καμελ. λέγετε BM

lant. ideoque importunas illorum petitiones ac impudentes postulationes suasionē ac prudenti excusatione subvertere atque inhibere oportet; quae quidem, quantum usu et experimento percepī, ut compendio dicam, huiusmodi futurae sunt.

Si quando sive Chazari sive Turcae sive Russi sive aliae quaequam boreales et Scythicae gentes, ut plerumque accidit, imperiales vestes coronas aut stolas, cuiusdam praebiti ministerii causa, sibi transmitti postulent, ita te excusatum oportet. huiusmodi stolae et coronae, quae nos camelaucia vocamus, neque hominum opera confecta neque humana industria excogitatae sunt. sed ut ab historia veteri in libris arcanis scriptum reperimus, quando deus Constantinum illum magnum imperatorem effecit, qui primus Christianorum imperium tenuit, illi per angelum tales stolas et coronas, quas nos camelaucia vocamus, misit, iussitque ea deponere in magna sancta dei ecclesia, quae de nomine sapientiae dei anhypostatae S. Sophia appellatur; nec quotidie illis uti praecipit, sed tantum in publico et magno dominico festo: quare ex iussu dei haec deposita et supra sacram mensam in altari ipsius templi suspensa manent, et in ornatum ecclesiae deputatae sunt. reliqua autem indumenta

ταύτης τραπέζης ἄνωθεν ἐπικείνεται ἐφαπλούμενα. ἡνίκα δὲ καταλάβῃ τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑορτῇ, ἀναλαμβάνεται τε ἐκ τοιοῦτων στολῶν καὶ στεμμάτων τὰ πρὸς τὸν καιρὸν ἐπιτήδεια καὶ ἀρμόζοντα ὁ πατριάρχης καὶ ἀποστέλλει πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀμφιέννυται αὐτὰ ἐκείνος ὡς ὑπηρέτης Θεοῦ καὶ διάκονος ἐν τῇ προελεύσει καὶ μόνον, καὶ πάλιν μετὰ τὴν χρεῖαν ἀντιστρέφει αὐτὰ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀπόκειται ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ κατὰρα τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔστιν ἐν τῇ ἡγίᾳ ταύτῃ τραπέζῃ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐγγεγραμμένη, P 64
 10 καθὼς αὐτῷ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ ἀγγέλου διωρίσματο, ἵνα ἐὰν βουληθῇ βασιλεὺς διὰ τινὰ χρεῖαν ἢ περιστάσιν ἢ ἐπιθυμίαν ἄκαιρον ἐξ αὐτῶν ἐπᾶραι καὶ ἢ αὐτὸς καταχρησασθαι ἢ ἑτέροις χαρίσασθαι, ὡς πολέμιος καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ προσταγμάτων ἐχθρὸς ἀναθεματίζεται καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρύσσεται. εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἕτερα
 15 ὅμοια καμῖν βουληθῇ, ἵνα καὶ αὐτὰ ἢ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ἀναλαμβάνηται, τῶν ἀρχιερέων πάντων εἰς ταῦτα παρησιαζομένων καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ μὴ ἔχειν ἑξουσίαν μήτε τὸν βασιλέα μήτε τὸν πατριάρχην μήτε ἕτερόν τινα τὰς τοιαύτας ἀναλαμβάνεσθαι στολὰς ἢ τὰ στεμματα ἀπὸ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας. καὶ
 20 φόβος μέγας ἐπὶ ῥητῇ τοῖς βουλομένοις ἀνατρέπειν τι τῶν τοιούτων θεϊκῶν διατάξεων· εἰς γὰρ τις τῶν βασιλέων, Λέων δνόματι, ὃς καὶ ἀπὸ Χαζαρίας γυναικα ἡγάγετο, ἀβούλῳ τόλμῃ χρησάμενος ἐν τῶν τοιούτων ἀνελάβετο στεμμάτων δεσποτικῆς μὴ παρούσης

3 τε] τὰ vulgo

et saga imperialia supra hanc sacram mensam extensa iacent. cum porro domini et dei nostri Iesu Christi festum inciderit, ex huiusmodi stolis et coronis ea accipiuntur a patriarcha quae tum opportuna et convenientia sunt, qui ea ad imperatorem mittit, isque illis tanquam minister dei in processu tantum induitur; atque rursum postquam illis est usus, ea remittit in ecclesiam, ubi reponantur de more. quin etiam sancti et magni Constantini in dei ecclesiae sacra mensa maledictio scripta est, ut ipsi per angelum deus mandavit, ut si quis imperator pro quacunque necessitate aut rerum condicione, sive ex intempestiva cupidine, ex iis quaedam auferat ac ipse iis utatur aut aliis praebere audeat, quasi hostis et dei iussorum inimicus anathemate feriat et ab ecclesia expellatur, si vero ipse quoque alia illis similia efficere velit, ea quoque ecclesia recipiat, libera voce petentibus episcopis omnibus et senatu; neque vel imperatori vel patriarchae vel cuiquam hominum facultas sit rerum huiusmodi quampiam ex sancta dei ecclesia exportare, sive stolae eae sint sive coronae. sane iis qui ex huiusmodi dei mandatis quodquam evellere velint, magna impendet formido. nam quidam imperator, Leo is vocabatur, qui etiam ex Chazaría uxorem duxerat, cum inconsti-
 auto ausu quodpiam ex hisce stemmatibus abstulisset, dominico non

ἐφορτῆς, καὶ δέχα γνώμης τοῦ πατριάρχου τοῦτο περιεβάλετο, καὶ ἐθθέως ἀνθρακα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐκβαλὼν καὶ ταῖς ἐκ τούτου δδύναις κατατρυχόμενος κακινκάκως ἀπέρρηξε τὸ ζῆν καὶ πρὸ καιροῦ τὸν θάνατον ἐπεσπάσατο. καὶ τοῦ τοιούτου συντόμως ἐκδικηθέντος τολμήματος ἔκτοτε τύπος ἐγένετο ὥστε ἐν τῷ μέλλειν στέ- 5 φιεσθαι τὸν βασιλέα πρότερον θμνύνειν καὶ ἀσφαλίζεσθαι ὅτι οὐδὲν ἐναντίον τῶν πρόσσεταγμένων καὶ ἐκ παλαιοῦ φυλαττομένων τολμήσῃ ποιήσῃ ἢ ἐννοήσασθαι, καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πατριάρχου στέφιεσθαι καὶ τὰ ἀρμόζοντα τῇ καθεστῶσῃ ἐφορτῇ ἐπιτελεῖν τε καὶ διαπραττεσθαι. 10

Ὡσαύτως χρὴ σε καὶ περὶ τοῦ ὕγρου πυρὸς τοῦ διὰ τῶν σιφώνων ἐκφερομένου μεριμνᾶν τε καὶ μελετᾶν, ὥς εἴπερ ποτὲ τολμήσωσί τινες καὶ αὐτὸ ἐπιζητῆσαι, καθὼς καὶ παρ' ἡμῶν πολ- λάκις ἐζήτησαν, τοκοῦτοις αὐτοὺς ἔχοις ἀποκρούεσθαι καὶ ἀπο- πέμπεσθαι ῥήμασιν, ὅτι καὶ αὐτὸ δι' ἀγγέλου τῷ μεγάλῳ καὶ 15 πρῶτῳ βασιλεῖ Χριστιανῷ ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ ἐφανερώθη καὶ ἐδιδάχθη, παραγγιλίας δὲ μεγάλας καὶ περὶ τούτου παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγγέλου ἐδέξατο, ὥς παρὰ πατέρων καὶ πάπων πιστω- θέντες πληροφορούμεθα, ἵνα ἐν μόνοις τοῖς Χριστιανοῖς καὶ τῇ ὑπ' αὐτῶν βασιλευομένῃ πόλει κατασκευάζηται, ἀλλαχοῦ δὲ μη- 20 δαμῶς, μήτε εἰς ἕτερον ἔθνος τὸ οἶον δῆποτε παραπέμπηται μήτε διδάσκηται. ὅθεν καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὁ μέγας οὗτος βασιλεὺς ἐξασφαλιζόμενος περὶ τούτου ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῆς τοῦ Θεοῦ

3 κατὴν κἀκος B, κατὴν κακῶς M

occurrense festo, atque praeter patriarchae voluntatem, hunc sibi orna- tum imposuit; ac subito carbone in faciem erumpente, magnis inde cruciatus doloribus misere periit ac sibi ante tempus mortem maturavit. atque ex subitanea illa huiusmodi audaciae ultione is exinde mos indu- ctus est, ut imperator coronam accepturus iuret et profiteatur se nihil mandatis et consuetudinibus antiquis huiusmodi adversum aggressurum aut cogitaturum esse, atque ita a patriarcha coronetur, et statutae solemnitati congruentia peragat et absolvat.

Ita quoque de Graeco igne, qui per siphones emittitur, curam ha- beas et sollicitudinem oportet, ut si quando hunc petere audeant, ut a nobis plerumque petierunt, huiusmodi eos verbis repellere et amandare possis. istud quoque per angelum magno et primo Christiano impera- tori S. Constantino ostensum est, qui monita et praecepta gravia ea de re ab eodem angelo accepit (id quod a maioribus certo testimonio edidicimus), ut apud solos Christianos et in imperatoria tantam urbe paretur, et non alibi; neque ad aliam quamcunque gentem transmittatur vel tradatur. quamobrem magnus idem imperator, ut hac de re succes- sam fidem obstringeret, in sacra dei ecclesiae mensa diras inscribi

ἐκκλησίας ἀρὰς ἐγγραφῆναι πεποίηκεν, ἵνα ὁ ἐκ τοῦ τοιούτου πυρὸς εἰς ἕτερον ἔθνος δοῦναι τολμήσας μήτε Χριστιανὸς ὀνομάζεται μήτε ἀξίας τινὸς ἢ ἀρχῆς ἀξιοῦται, ἀλλ' εἴ τινα καὶ ἔχων τύχη, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐκβάλλεται καὶ εἰς αἰῶνα αἰώνων ἀναθεματίζεται καὶ παραδειγματίζεται, εἴτε βασιλεὺς εἴτε πατριάρχης εἴτε τις ἄλλος οἶος οὖν ἄνθρωπος εἴτε ἄρχων εἴτε ἀρχόμενος τυγχάνει ὁ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν παραβαίνειν πειρώμενος. καὶ προντρέψατο πάντας τοὺς ζῆλον καὶ φόβον Θεοῦ ἔχοντας ὡς κοινὸν ἐχθρὸν καὶ παραβάτην τῆς μεγάλης ταύτης ἐντολῆς τὸν τοιοῦτον ἐπιχειροῦντα ποιεῖν ἀναιρεῖν σπουδάζειν καὶ ἐκτίστω τῷ χαλεπῷ παραπέμπεσθαι θανάτῳ. συνέβη δέ ποτε τῆς κακίας αἰεὶ χώραν εὐρεσκόσης τινὰ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν, δῶρα παρὰ τινων ἑθνικῶν πύμπολλα εἰληφότα, μεταδοῦναι αὐτοῖς ἐκ τοῦ τοιούτου πυρὸς, καὶ μὴ ἀνεχομένου τοῦ Θεοῦ ἀνεκδίκετον καταλιπεῖν τὴν παράβασιν, ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ εἰσεῖναι ἐκκλησίᾳ πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατελθὼν τοῦτον κατέφαγε καὶ ἀνῆλυσεν. καὶ ἀπὸ τότε φόβος μέγας καὶ τρόμος ἐν ταῖς ἀπάντων ἐνετέθη ψυχαῖς, καὶ οὐκέτι οὐδεὶς τοῦ λοιποῦ, οὔτε βασιλεὺς οὔτε ἄρχων, οὔτε ἰδιώτης οὔτε στρατηγός, οὔτε οἶος οὖν ὅλως ἄνθρωπος κατετόλμησέ τι τοιοῦτον ἐνθυμηθῆναι, μήτι γε καὶ ἔργῳ ἐπιχειρήσαι ποιῆσαι ἢ διαπραΰεσθαι.

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ πρὸς ἕτερον εἶδος αἰτήσεως παραλόγου καὶ ἀπρεποῦς εὐπρεπεῖς καὶ ἀρμόζοντας λόγους ἀνα-

9 τοῦτο Meursius 10 ἔκτος P, εὐθὺς Meursius. an ἐχθίστῳ
vel οὐκίστῳ, omissis τῷ χαλεπῷ? 22 ἀλλὰ γε vulgo

caravit, ut qui ex huiusmodi igne aliis gentibus dare praesumpserit, ne Christianus quidem vocetur neque dignitate aliqua vel magistratu dignus habeatur, sed et si quem teneat ab illo deiiciatur, et in secula saeculorum anathemate feriat et tradatur, sive imperator sive patriarcha sive alius quispiam, sive princeps sive subditus fuerit, qui tale praeceptum violare aggressus fuerit; omnesque zelo et timore dei instructos hortatus est ut talem hominem tanquam hostem publicum magnique huius praecepti transgressorem de medio tolli satagant statimque dira morte afficiant. accidit autem aliquando, malitia semper locum inveniente, aliquem e ducibus nostris, acceptis gentiliū quorundam muneribus quamplurimis, hunc ipsis ignem tradidisse: at deo hoc scelus inaltum non relinquire, cum sanctam dei ecclesiam ingressurus esset, ignis caelitus delapsus ipsum devoravit et absumpsit. hinc metus tremorque magnus animos omnium invasit; et iam inde nemo, vel imperator vel princeps vel privatus vel militiae praefectus vel alius quispiam mortalium, quid simile in animum inducere, multoque minus rem aggredi aut perficere ausus est.

Verum ad aliam petitionis speciem transeas, sane irrationabilem et indecoram; ac congruentem honestamque responsionem excogites et edl-

ζήτει καὶ ἀναμάνθανε. εἰ γὰρ ποτε ἔθνος τι ἀπὸ τῶν ἀπίστων
 τούτων καὶ ἀτίμων βορείων γενῶν αἰτήσεται συμπενθεριάσαι μετὰ
 τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ ἡ θυγατέρα αὐτοῦ εἰς νόμφην λαβεῖν
 ἢ ἐπιδούνην οἰκείαν θυγατέρα ἢ γυναῖκα χρηματίσαι βασιλέως ἢ
 βασιλέως υἱοῦ, χρή σε τοιούτοις ἑήμασι καὶ τὴν τοιαύτην αὐτῶν 5
 πυράλογον ἀποκρούσασθαι αἰτησιν, λέγοντα ὅτι καὶ περὶ ταύτης
 τῆς ὑποθέσεως παραγγέλλει καὶ διάταξις φοβερά καὶ ἀπαρμπολήτος
 τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐναπογέγραπται ἐν τῇ ἱερᾷ
 τραπέζῃ τῆς καθολικῆς τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίας τῆς ἁγίας
 σοφίας, τοῦ μηδέποτε βασιλεῦ Ῥωμαίων συμπενθεριάσαι μετὰ 10
 ἔθνους παρηλλαγμένοις καὶ ξένοις ἔθρεσι χρωμένον τῆς Ῥωμαϊκῆς
 καταστάσεως, μάλιστα δὲ ἀλλοπίστου καὶ ἀβυπτίστου, εἰ μὴ μετὰ
 μόνων τῶν Φράγγων· τούτους γὰρ μόνους ἐπέχειτο ὁ μέγας
 ἐκείνος ἀνὴρ Κωνσταντῖνος ὁ ἅγιος, ὅτι καὶ αὐτὸς τὴν γένεσιν ἀπὸ
 τῶν τοιούτων ἔσχε μερῶν ὡς συγγενείας καὶ ἐπιμιξίας πολλῆς 15
 τυγχανούσης Φράγγους τε καὶ Ῥωμαίους· καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τού-
 των μόνων προντρέψατο συνιστᾶν γαμικὰ συναλλάγματα τοὺς βασι-
 λεῖς Ῥωμαίων διὰ τὴν ἄνωξιν τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ γενῶν περι-
 φάνειαν καὶ εὐγένειαν, μετ' ἄλλου δὲ τοῦ οἴου δῆποτε ἔθνους μὴ
 δυναμένους τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ὁ τοῦτο ποιῆσαι τολμήσας ἵνα ὡς 20
 παραβάτης πατρικῶν ἐισηγήσεων καὶ βασιλείων θεσμῶν ἀλλόττριος
 κρινόιτο τῶν Χριστιανῶν καταλόγων καὶ τῷ ἀναθέματι παραδί-
 δοίτο. ὁ δὲ προμνημονευθεὶς Λέων ἐκείνος ὁ βασιλεὺς, ὁ καὶ

11 ἡθεσι vulgo

scas. si enim unquam ratio quaedam ex infidelibus et inhonoratis bo-
 realibus affinitatem cum Romano imperatore contrahere voluerit, et vel
 filiam eius sponsam accipere vel suam illi elocare, ita ut vel impera-
 toris vel filii eius uxor sit, huiusmodi te verbis absurdam hanc petiti-
 onem propulsare oportet. hac item de re interdictum, ac terribilis im-
 mutabilisque constitutio a magno et sancto Constantino in sacra mensa
 catholicae Christianorum ecclesiae S. Sophiae descripta est, ne unquam
 imperator Romanus affinitatem contrahat cum gente quae peregrinis et
 a Romano statu alienis moribus utatur, maximeque si alienae fidei et
 baptizata non sit, Francis tantum exceptis: hos quippe solos excepit
 magnus ille et sanctus Constantinus, quia illis ex partibus originem du-
 xerat: cognatio enim et commercia magna erant inter Francos et Ro-
 manos. ideoque cum iis solis matrimonia inire Romanis imperatoribus
 permisit, propter antiquam gentium nationumque illarum claritatem no-
 bilitatemque. cum alia vero quacunque natione id agere vetuit, ita ut
 etiam si quis id facere ausus fuerit, tanquam paternarum traditionum
 imperialiumque legum transgressor Christianorum catalogo alienus cen-
 surae dirisque devoteatur. certe supra memoratus Leo imperator, qui

τὸ στέμμα, καθὼς ἀνωτέρω προείρηται, παρανόμως καὶ τολμη-
 ρῶς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας δίχα γνώμης τοῦ τότε πατριαρχέοντος
 λαβὼν καὶ περιθήμενος καὶ τὴν δίκην συντόμως δοὺς ἄξιαν τῆς P 66
 αὐτοῦ πονηρᾶς ἐγχειρήσεως, ἐτόλμησε καὶ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν
 5 τοῦ ἁγίου βασιλέως ἐκείνου, ἥτις, ὡς ἤδη δεδήλωται, ἐν τῇ
 ἁγίᾳ τραπέζῃ ἀναγεγραμμένη καθέστηκεν, παρὰ φαῦλον θέσθαι
 καὶ ὡς μηδὲν λογίσασθαι, καὶ ὡς ἡπαξ ἔξω τοῦ Θεοῦ φόβου καὶ
 τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ πεποίηκεν ἑαυτόν, συνεστήσατο καὶ μετὰ τοῦ
 χαγίνου Χαζαρίας γαμικὸν συναλλάγιον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ
 10 εἰς γυναικα ἐδέξατο, καὶ μέγα ἐκ τούτου ὄνειδος καὶ τῇ Ῥωμαίων
 ἀρχῇ καὶ ἑαυτῷ προσετρήσατο ὡς τὰ προγονικὰ παραγγέλματα
 ἀκρώσας καὶ παρ' οὐδὲν λογισάμενος. πλὴν οὐδὲ ὀρθόδοξος
 Χριστιανὸς ἦν ἐκεῖνος, ἀλλ' αἰρετικὸς καὶ εἰκονομάχος. διὸ χά-
 ριν τῶν τοιούτων αὐτοῦ παρανόμων ἀσεβημάτων ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ
 15 ἐκκλησίᾳ διηνεκῶς ἀποκηρύσσεται καὶ ἀναθεματίζεται ὡς καὶ τῆς
 τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου
 διατάξεως παραβύτης καὶ ἀνυτροπέυς. πῶς γάρ ἐστι τῶν ἐνδε-
 χομένων Χριστιανὸς μετὰ ἀπίστων γαμικὰς κοινωνίας ποιεῖν καὶ
 συμπενθεριάζειν, τοῦ κανόνος τοῦτο κωλύοντος καὶ τῆς ἐκκλησίας
 20 ἀπαύσης ἄλλότριον αὐτὸ λογιζομένης καὶ ἔξω τῆς Χριστιανικῆς
 κατωστάσεως; ἢ τίς τῶν ἐγκρίτων καὶ εὐγενῶν καὶ σοφῶν βασι-
 λέων Ῥωμαίων κατεδέξατο; εἰ δὲ ἀντεῖπωσιν, πῶς ὁ κύριος Ῥω-
 μανὸς ὁ βασιλεὺς μετὰ Βουλγάρων συνεπενθερίσεν καὶ τὴν ἰδίαν

11 προετρήσατο M

20 αὐτῷ BP

coronam, ut iam diximus, improbe ac temere absque patriarchae con-
 sensu ex ecclesia accepit sibi que imposuit ac condignas subito sceleris
 poenas dedit, ausus item hoc sancti illius imperatoris praeceptum, quod,
 ut iam declaratum est, in sacra mensa descriptum erat, vilipendere et
 pro nihilo habere, ubi semel dei legumque divinarum metum omnem
 excusserat, cum Chazariae chagano matrimonialem contractum instituit
 filiamque ipsius uxorem accepit, cum magno tam suo quam imperii Ro-
 mani opprobrio, quod avita praecepta violasset ac pro nihilo habuisset,
 praeterquam quod ne Christianus quidem orthodoxus esset, sed haere-
 ticus et imaginum hostis. ideo, harum scilicet impietatum causa, in
 sancta dei ecclesia assidue excommunicatur et anathemate damnatur,
 utpote qui dei et sancti magni imperatoris Constantini constitutionem
 violaverit et everterit. quomodo enim fas esse possit Christianos cum
 infidelibus matrimonia inire affinitatesque contrahere, id canone prohi-
 bente et universa ecclesia indignum illud et a Christiano statu alienum
 esse arbitrante? aut quis ex conspicuis generosis et sapientibus impe-
 ratoribus Romanis rem huiusmodi admisit? quodsi reponant "cur de-
 minus Romanus imperator cum Bulgaris affinitate iunctus est, neptem-

ἐκγόνην δέδωκεν τῷ κυρίῳ Πέτρῳ τῷ Βουλγάρῳ, δεῖ ἀπολογη-
 σασθαι ὅτι ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς ἰδιώτης καὶ ἀγράμματος
 ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὔτε τῶν ἄνωθεν ἐν βασιλείοις τετραμμένων
 οὔτε τῶν παρηκολουθηκότων ἐξ ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαῖκοῖς ἰθυσμοῖς
 οὔτε ἀπὸ γένους βασιλείου καὶ εὐγενοῦς, καὶ διὰ τοῦτο ἀνθαδέ- 5
 στερον καὶ ἐξουσιαστικώτερον τὰ πολλὰ κατεπράττετο, καὶ ἐν
 τούτῳ οὔτε τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπαγορευοῦσα ὑπήκουσεν οὔτε τῇ ἐντολῇ
 καὶ διαταγῇ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κατηκολούθησεν, ἀλλ' ἐκ
 γνώμης αὐθάδους καὶ αὐτοβούλου καὶ τῶν καλῶν ἀμαθοῦς καὶ μὴ
 βουλομένης ἔπισθαι τῷ πρέποντι καὶ καλῷ μηδὲ ταῖς πατροπαρα- 10
 δότοις στοιχεῖν διατάξεισι τοῦτο ποιῆσαι τετέλμηκεν, ταύτην μόνην
 εὐλογον δηλονότι προβαλλόμενος πρόφασιν, τοσοῦτον πληθὺς
 αἰχμαλώτων Χριστιανῶν διὰ τῆς τοιαύτης πράξεως ἀναρροῦσθαι,
 καὶ τὸ Χριστιανὸς εἶναι καὶ τοὺς Βουλγάρους ὁμοπίστους ἡμῶν,
 ἄλλως τε καὶ ὅτι οὐδὲ αὐτοκράτορος καὶ ἐνθέσμου βασιλέως 15
 γάτῃ ἢ ἐκδιδομένη ἐνύγκανεν, ἀλλὰ τρίτον καὶ ἱσχάτου καὶ ἔτι
 ὑποχειρίου καὶ μηδεμίαν ἐξουσίαν ἐν τοῖς τῆς ἀρχῆς μετέχοντος
 πράγμασι· καὶ οὐδὲν διέφερον τὸ τοιοῦτον τοῦ καὶ ἄλλην τινὰ τῶν
 βασιλικῶν συγγενίδων τῶν πορρωτέρω τε καὶ ἐγγὺς τῆς βασιλείας
 ἐγγενείας τυγχανουσῶν, καὶ διὰ τινὰ κοινωφελῆ δουλείαν, καὶ τοῦ 20
 ἱσχάτου καὶ μηδὲν σχεδὸν ἐξουσιάζοντος. ἔπει ἐξω τοῦ κανόνος
 P 67 καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ τῆς τοῦ μεγάλου ἁγίου
 βασιλέως Κωνσταντίνου διαταγῆς τε καὶ ἐντολῆς τοῦτο πεποίηκεν,
 πολλὰ καὶ ζῶν ὠνεῖσθαι ὁ προρηθὲς κύρις Ῥωμανὸς καὶ διε-

11 στοιχεῖν Bandurius pro τυχεῖς

21 ἐπεὶ δ' ?

que propriam domino Petro Bulgaro elocavit?" ita respondendum est:
 quia dominus Romanus imperator vir indoctus et illiteratus erat, neque
 in regia educatus, neque a principio Romanis legibus et moribus obse-
 cutus, neque ex imperatorio et nobili genere ortus, ideo audacius et
 liberius multa peragebat; atque in hac re neque prohibenti ecclesiae
 morigerus fuit neque magni Constantini decreto obtemperavit, sed pro
 lubito et arbitrato suo, honesti ignarus, honestum et bonum respiciens
 paternasque traditiones vilipendens, id aggredi ausus est; hoc tantum
 usus rationabili obtentu, isto modo ingentem captivorum Christianorum
 multitudinem liberari; Christianos item esse Bulgaros et eiusdem fidei;
 praeterea neque vere principis et legitimi imperatoris filiam esse, sed
 tertii postremi atque subiecti, qui nullam in rebus imperii potestatem
 haberet, sed nihil referebat sive remotiore sive propinquiore cognat-
 ione ad imperatoriam stirpem illa accederet; nec referebat item summam
 hinc publicis rebus utilitatem obvenire, aut ultimum esse patrem nec
 quidquam fere potestatis habere, quandoquidem contra ecclesiasticae
 traditionis canonem ac magni saneque Constantini decretum id agebat:
 nam multis, dum superstes esset, idem dominus Romanus contumeliis

βλήθη καὶ ზμισήθη παρὰ τε τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ δήμου πάντος καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, ὥς καὶ τὸ μῖσος ἐπὶ τοῦ τέλους γενέσθαι καταφανές, καὶ μετὰ θάνατον ὁμοίως ἔξουθενεῖται καὶ διαβάλλεται καὶ ὑπὸ καταγνώμην τίθεται καὶ οὗτος, ἀνάξιον δὲ πρᾶγμα καὶ ἀπρεπές εἰς τὴν εὐγενῇ πολιτείαν Ῥωμαίων καινοτομίας. ἕκαστον γὰρ ἔθνος διάφορον ἔχον ἔθνη καὶ διαλλάττοντας νόμους τε καὶ θεσμούς δεφείλει τὰ ἀλκιᾶ κρατεῖν καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους τὰς πρὸς ἀνάκρισιν βίον κοινωνίας ποιεῖσθαι καὶ ἐκτερεῖν. ὥσπερ γὰρ ἕκαστον ζῶον μετὰ τῶν ὁμογενῶν τὰς μίξεις 10 ἐργάζεται, οὕτω καὶ ἕκαστον ἔθνος οὐκ ἐξ ἀλλοφύλων καὶ ἀλλογλώσσων ἄλλ' ἐκ τῶν ὁμογενῶν τε καὶ ὁμοφύων τὰ συνοικέσια τῶν γάμων ποιεῖσθαι καθέστηκε δίκαιον. ἔντεῦθεν γὰρ καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ὁμοφροσύνη καὶ συνομιλία καὶ προσφιλὴς συνδιατριβὴ καὶ συμβίβωσις περιγίνεσθαι πέφυκε· τὰ δὲ ἀλλότρια ἔθνη καὶ 15 διαλλάττοντα νόμιμα ἀπεχθείας μᾶλλον καὶ προσακροῦσεις καὶ μίση καὶ στάσεις εἴωθεν ἀπογεννῶν, ἥπερ οὐ φιλίας καὶ κοινωνίας ἄλλ' ἔχθρας καὶ διαστάσεις φιλεῖ ἀπεργάζεσθαι. καὶ ὅτι μὴ δεῖ τὰ κακῶς παρὰ τινων ἐξ ἀμαθείας ἢ ἀσυνειδήσεως καταπραχθέντα τοὺς ἐννόμους ἄρχων βουλευμένους μιμεῖσθαι τε καὶ ζηλοῦν, ἀλλὰ τῶν 20 ἐννόμων καὶ δικαίως βεβασιλευκότων τὰς ἀοιδίμους πράξεις ἔχειν ὡς εἰκόνας ἀγαθὰς εἰς παράδειγμα προκειμένας μιμήσεως, καὶ κατ' ἐκείνας πειρᾶσθαι καὶ αὐτὸν ἀπενθύνειν πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ ἐνεργούμενα, ἐπεὶ καὶ τὸ διὰ τὰς τοιαύτας αὐτοβούλους πρά-

17 φίλων ἀπεργάζεται M, φίλων ἀπεργάζεται Meursius

oneratus est, et calumniae atque odio obnoxius fuit, cum apud senatum tum apud plebis multitudinem et ipsam ecclesiam, quod tandem odium in apertum prorupit, ita ut etiam mortuus vilipendatur traducatur et condemnatur, quod rem indecoram ac illustri Romanorum imperio indignam inceptaverit. singulae namque gentes, cum diversos mores, diversas item leges et constitutiones habeant, ea retinere debent quae sibi propria sunt, et ab ipsa gente pro condicione proprii status consortia inire. quemadmodum enim singula animalia cum iis quae eiusdem sunt generis commiscuntur, sic et singulas gentes non ex alienigenis neque ex diversae linguae nationibus, sed ex contribulibus et eiusdem linguae connubiis iungere consentaneum est. inde quippe mutua concordia et amabilis consuetudo atque convictus oriri solet: mores autem diversi et diversae leges inimicitias potius, discordiam, odia et seditiones gignere solent, quae non amicitias aut communionem sed inimicitias ac divortia efficere consueverunt. neque illos qui legitime imperare volunt, ea quae perperam a quibusdam sive ex incititia sive ex arrogantia peracta sunt imitari oportet, sed illorum qui secundum leges et ius imperaverunt laudabilia gesta veluti bonas imagines ad sequendum propositas habere, curaque ut ad eas omnia facta sua dirigant, siquidem vel is qui ipsum

ξεις αὐτοῦ ἐπελθὼν αὐτῷ τέλος, φημί δὲ τῷ κυρῷ Ῥωμανῷ, ἰκνύνῃ ἐστι πρὸς σωφρονισμόν παράδειγμα τῷ βουλομένῳ τὰ κακῶς παρ' ἐκείνου πραχθέντα ζηλοῦν.

Χρεῶν δὲ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταῦτά σε γινώσκειν, νιὲ πολυέραστε, ἅτε τῆς τούτων γνώσεως μεγάλως σοι συμβαλέσθαι 5
δυναμένης καὶ θαυμαστότερον ἀποδείξαι. τὰ δὲ ἐστὶ περὶ διωφορέας πάλιν ἑτέρων ἔθνων, γενεαλογίας τε αὐτῶν καὶ ἔθων καὶ βίου διαγωγῆς, καὶ θέσεως καὶ κράσεως τῆς παρ' αὐτῶν κατοικουμένης γῆς, καὶ περιηγήσεως αὐτῆς καὶ σταδιασμοῦ, καθῶς ἑξῆς πλατύτερον διεξηγησέσθαι. 10

Κ ε φ α λ α ι ο ν ιδ'.

περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ Μουχούμετ.

Γενεολογῆται ὁ δυσσεβὴς καὶ ἀκάθαρτος Μουχούμετ, ὃν λέγουσιν οἱ Σαρακηνοὶ προφήτην αὐτῶν εἶναι, ἐκ φυλῆς γενικωτάτης Ἰσμαὴλ υἱοῦ Ἀβραάμ καταγόμενον. Ζηναρὸς γὰρ ὁ τοῦ 15
Ἰσμαὴλ ἀπόγονος πατὴρ αὐτῶν ἀναγορεύεται πάντων. οὗτος οὖν
P 68 γεννᾷ υἱὸς δύο, Μούνδαρον καὶ Ραβείαν. ὁ δὲ Μούνδαρος τίκει Κούσαρον καὶ Κάϊσον καὶ Θυμίμην καὶ Ἀσανδον καὶ ἄλλους τινὰς ἀνωνύμους, οἱ καὶ τὴν Μαδιανίτιν ἔρημον κληροσύμενοι ἐκτηροτρόφουν, ἐν σκηναῖς κατοικοῦντες. εἰσὶ δὲ καὶ ἐνδότεροι 20
τούτων, οὐκ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῶν ἀλλὰ τοῦ Ἰεκτῶν, οἱ λεγόμενοι

7 καὶ ἑθῶν add B
διεξηγησέσθαι B

10 διεξηγησέσθαι Meursius, διεξηγήσεται M,
19 ἀνωνύμους Meursius pro ἀμυνόμενος

dominum Romanum propter illa ex libito perpetrata oppressit exitus, ad exemplum iis qui improbas eius actiones imitari velint satis superque est.

Haec porro te, carissime fili, una cum aliis scire opus est, quorum notitia magno tibi usui esse et admirabilem te praeberet possit. haec vero quae sequuntur, de discrimine aliarum gentium pertractant, de genealogia earum, de moribus et vivendi instituto, de situ et temperie regionum quas inhabitant, item de finibus et dimensionibus earum, ut in sequentibus latius explicabitur.

14. de genealogia Mahometis.

Iam ad genealogiam improbi et impuri Mahometis veniatur, quem prophetam esse suum dicunt Saraceni, ex amplissima tribu Ismaelitis Abrahami filii deductum. Zenarus enim Ismaelitis pronepos ipsorum omnium pater dicitur. hic igitur filios duos suscepit, Mundarum et Rhabiam. Mundarus autem Cusarum genuit, Caisum item, Thymimen, Asandum et alios eiusdem nominis; qui sane Madianiticam solitudinem sortiti pastores agebant in tentoriis habitantes. interiores vero partes occupant, non ex eadem tribu, sed ex Iectanis, qui Homeritas dicun-

Ὀμηρεῖται, τουτέστιν Ἀμανῖται. ἀναδείκνυνται δὲ οὕτως. ἀπό-
 ρου ὄντος αὐτοῦ τοῦ Μουχοῦμετ καὶ ὀρφανοῦ, ἔδοξεν αὐτῷ μισθο-
 δοτήσεσθαι γυναικί τινι πλουσίᾳ καὶ συγγενεῖ αὐτοῦ, καλουμένην
 Χαδίγα, ἑκὸς τὸ καμηλεύειν καὶ πραγματεύεσθαι ἐν Αἰγύπτῳ
 5 μετὰ τῶν ἄλλοφύλων καὶ ἐν Παλαιστίνῃ. εἶτα κατὰ μικρὸν παρ-
 ρησιωσάμενος καὶ ἐπελθὼν τῇ γυναικὶ χήρᾳ οὖσῃ λαμβάνει αὐτὴν
 εἰς γυναῖκα. καὶ δὴ ἐπιχωριάζων ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ συνανα-
 στρεφόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Χριστιανοῖς, ἐθηρᾶτο λόγους καὶ
 γραφικὰς λύσεις τινάς. ἔχων δὲ τὸ πάθος τῆς ἐπιληψίας, ἐλυ-
 10 πείτο σφόδρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὡς περιφανὴς καὶ πλουσία καὶ τῇ
 τοιοῦτῳ ἀνδρὶ συναφθεῖσα, οὐ μόνον ἀπόρῳ ἀλλὰ καὶ ἐπιληπτικῷ.
 ἦν καὶ τροπωσάμενος φάσκων ὅτι φοβερὰν ὀπτασίαν ἀγγέλου θεωρᾷ
 Γαβριὴλ ὀνόματι, καὶ μὴ ὑποφέρων αὐτοῦ τὴν θείαν ὀλιγωρῶ καὶ
 πῖπτω, ἐπιστεύθη, συμψευδομαρτυροῦντος αὐτῷ Ἀρειανοῦ τινὸς
 15 μοναχοῦ ψευδωνύμου δι' ἀσχροκέρδειαν. καὶ οὕτως ἡ γυνὴ πλα-
 νηθεῖσα καὶ ἄλλαις γυναιξὶν ὁμοφύλοις κηρύξασα προσήτην αὐτὴν
 εἶναι, προῆλθε τὸ ψεῦδος τῆς ἀπάτης καὶ εἰς ἄνδρα φύλαρχον
 τοῦνομα Βουβάχαρ. ἡ οὖν γυνὴ θανοῦσα καὶ τοῦτον διάδοχον
 καὶ κληρονόμον καταλείψασα τῶν ἑαυτῆς, ἐγένετο περιφανὴς καὶ
 20 ἄγαν ὑπερούσιος, καὶ κατέσχευεν ἡ πονηρὰ πλάνη τε καὶ αἵρεσις
 αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰθιόπιδος, καὶ ἐδίδουξεν οὗτος ὁ παράφρων
 καὶ πεφνακισμένος τοὺς αὐτῷ πειθομένους οἷι ὁ φονεύων ἐχθρὸν

7 συναναστρεφόμενος vulgo
 Meursius pro φίλαρχον

16 ὁμοφύλοις vulgo

17 φύλαρ-

tur, id est Amanitae. isto autem modo narratur. cum pauper et or-
 phanus esset Mahomet, mulieri cuidam diviti et consanguineae, cui no-
 men Chadiga, operam suam locavit ad camelos agendos negotiandumque
 cum alienigenis in Aegypto et Palaestina. deinde paulatim confidentior
 evadens, mulieris, quae vidua erat, gratiam captans, eam duxit uxorem.
 Palaestinam autem cum frequentaret ac cum Iudaeis et Christianis
 viveret, sermones aliquot et solutiones scripturae investigavit. cum
 autem comitali morbo laboraret, hinc dolor ingens uxori, quod illustris
 et opulenta cum esset tali nupsisset viro, non solum egeno sed etiam
 epileptico; quam ut placaret, dicebat se angeli nomine Gabriëlis terribilem
 visionem videre, cuius spectaculum cum ferre non posset, deficere
 se ac humi decidere. huic vero fides habita est, falsum testimonium
 addente Ariano quodam monachi nomen eminenti, turpis lucris
 gratia. sic decepta muliere, contribulibusque suis prophetam ipsum
 esse deprædicante, hoc callidum mendacium ad phylarchum quendam
 nomine Bubacharum emanavit. cum porro mulier obiens heredem ipsum
 instituisset, conspicuus admodum et carus fuit, nefariusque error eius
 atque haeræsis in partes Aethiopi præpagata est; docebatque amens hic
 impostor credulos quosque, si quis aut inimicum occideret aut ab eo

ἣ ὑπὸ ἐχθροῦ φανεύμενος εἰς τὸν παράδεισον εἰσέρχεται, καὶ ἄλλα
 ὅσα φλυαρεῖ. προσεύχονται δὲ καὶ εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρον,
 ὃ καλοῦσι Κουβάρ, καὶ ἀναφωνοῦσιν ἐν τῇ προσευχῇ αὐτῶν οὕτως
 “ἀλλὰ οὐὰ κουβάρ,” ὃ ἐστὶν ὁ θεὸς καὶ Ἀφροδίτη. τὸν γὰρ
 θεὸν ἀλλὰ προσονομάζουσι, τὸ δὲ οὐὰ ἀντὶ τοῦ καὶ συνδέσμων 5
 τιθέασι, καὶ τὸ κουβάρ καλοῦσι τὸ ἄστρον, καὶ λέγουσιν οὕτως
 “ἀλλὰ οὐὰ κουβάρ.”

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ'.

περὶ τοῦ γένους τῶν Φατεμιτῶν.

Ἰστέον ὅτι ἡ Φατέμ θυγάτηρ ἦν τοῦ Μουχοῦμετ καὶ ἀπ' 10
 ἐκείνης γεννῶνται οἱ Φατεμιῖται. οὐκ εἰσι δὲ οὗτοι ἐκ τοῦ Φατέμη
 ἀπὸ τῆς Λιβύης χώρας, ἀλλὰ κατοικοῦσι πρὸς τὰ βορειότερα
 μέρη τοῦ Μέκε βαδύτερα τὰφον τοῦ Μουχοῦμετ. εἰσὶ δὲ ἔθνος
 P 69 Ἀραβικὸν πρὸς πολέμους καὶ μάχας ἀκριβῶς ἐξησχημένον· μετὰ
 γὰρ τοῦ τοιαύτου γένους ἐπολέμησεν ὁ Μουχοῦμετ, καὶ πολλὰς 15
 πόλεις καὶ χώρας ἐπόρθησεν καὶ καθυπέταξεν. εἰσὶ γὰρ ἡνδρειω-
 μένοι καὶ πολεμισταί, ὅτι εἰ εὖρεθῶσι μέχρι μιᾶς χιλιάδος εἰς
 φροσάτον, τὸ τοιοῦτον φροσάτον ἀήτητητον καὶ ἀκαταμάχητον γίνε-
 ται. οὐ καβαλλικεύουσι δὲ ἵππους ἀλλὰ καμήλους. ἐν δὲ τῷ
 καιρῷ τοῦ πολέμου οὐκ ἐνδύονται θώρακας οὔτε κλιβάνια ἀλλὰ 20
 περιβόλαια ῥοδωτά, καὶ ἔχουσι δόρατα μακρὰ καὶ ἀσπίδας ἀν-
 δρομήκεις καὶ τόξα ξύλινα παμμεγέθη, σχεδὸν μὴ δυνάμενα τεί-
 νεσθαι παρ' ὀλίγων ἀνδρῶν.

2 φλυαρῇ vulgo 4 καὶ] ἡ BP: corr Meursius 16 χρόας
 add B 21 ῥοδιωτά Meursius

occideretur, in paradisum ingressurum, et alias multas huiusmodi nugas.
 Veneris quoque sidus invocant, quod Cubar appellant, et inter oran-
 dum ita clamant “alla ova Cubar,” id est deus et Venus. deum enim
 alla vocant, ova vero pro coniunctione et ponunt; Cubar sidus denotat.
 et ita dicunt alla ova Cubar.

15. de genere Phatemitarum.

Sciendum est Phatem filiam fuisse Mahometis, et ab illa Phatemitas
 originem ducere, non autem a Phateme quae Libyae regio est, siqui-
 dem boreales partes Mecae ultra sepulcrum Mahometis ipsi incolunt.
 est autem gens Arabica conserendo praelio et bello admodum exercitata.
 nam horum ope bellum gessit Mahomet multasque urbes regionesque
 vastavit atque subegit: sunt enim robusti et bellatores, ita ut si vel
 mille in castris agant, huiusmodi castra inexpugnabilia et insuperabilia
 sint. non equis vehuntur, sed camelis; et belli tempore non loricas
 vel clibania induunt, sed amicula corrugata; habentque hastas oblongas,
 et scuta quae totum hominem obtegant, arcusque ligneos praegrandes,
 quos qui minoris staturae sunt vix tendere valent.

Κ ε φ α λ α ι ο ν ιζ'.

ἐκ τοῦ κανόνος ὃν ἐθεράτισεν Στέφανος ὁ μαθηματικὸς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐξόδου, ἐν ποσῷ χρόνῳ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως γένητο, καὶ τίς ἦν τότε ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων.

5 Ἐξῆλθον οἱ Σαρακηνοὶ μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τρίτῃ, Ἰνδικτιῶνος δεκάτης, εἰς τὸ δωδέκατον ἔτος Ἡρακλείου. ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 591'. τὸ δὲ θεμάτιν τῶν αὐτῶν Σαρακηνῶν γέγονε εἰς μῆνα Σεπτέμβριον τρίτην, ἡμέρα πέμπτη. εἰς τοὺς αὐτοὺς χρό-
10 νοὺς πρῶτος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων Μουάμεθ, ὃν οἱ Ἀραβες κα-
λοῦσι Μουχούμετ, ὁ καὶ προφήτης αὐτῶν χρηματίσας, ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων ἔτη ἑννέα.

Κ ε φ α λ α ι ο ν ιζ'.

ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ μακαρίου Θεοφάνους.

Τούτῳ τῷ ἔτει, ἦγον ἐξ ἑλθ', ἀπεβίω Μουάμεθ ὁ τῶν Σα-
15 ρακηνῶν ἀρχηγὸς καὶ ψευδοπροφήτης, προχειρισάμενος ἀντ' αὐ-
τοῦ Ἀβουβάχαρον τὸν καὶ Βουτάκτωρα, συγγενῇ αὐτοῦ. οἱ δὲ πεπλανημένοι Ἑβραῖοι ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἐνόμισαν εἶναι τοῦτον τὸν παρ' αὐτοῖς προσδοκώμενον Χριστόν, ὡς καὶ τινες τῶν προυχόντων αὐτῶν προσελθεῖν αὐτῷ καὶ δεῖξασθαι τὴν αὐτοῦ
20 θρησκείαν καὶ καταλιπεῖν τὴν τοῦ Θεόπτου Μωσέως. θεωρή-
σαντες δὲ αὐτὸν ἀπὸ καμήλου ἐσθίοντα ἔγνωσαν ὅτι οὐκ ἔστιν ὃν ἐνόμισαν. ἐδίδασκον δὲ αὐτὸν ἀθέμιτα κατὰ τῶν Χριστιανῶν,

9 ὃν οἱ Ἀραβες καλοῦσι Μουχούμετ add B

16. ex canone, quem vaticinando ex astris posuit Stephanus Mathematicus de Saracenorum expeditione, et quo anno ab orbe condito fuerit, et quo Romanorum imperatore.

Egressi sunt Saraceni die tertia mensis Septembris indictionis decimae, anno Heraclii duodecimo, mundi 6190. vaticinatio autem ex astris haec de ipsis Saracenis facta fuit die tertia mensis Septembris, feria quinta. hoc ipso tempore primus Arabum princeps fuit Muameth, quem ipsi Muchumet appellant, qui et propheta eorum exstitit. imperium Arabum tenuit annis novem.

17. ex chronico beati Theophanis.

Hoc ipso anno, id est 6199, vita functus est Mahomet Saraceno-
rum princeps et pseudopropheta, postquam in sui locum Abubacharum, qui etiam Butactor nuncupatur, cognatum suum constituisset. Hebraei autem errore ducti initio adventus eius, eum quem ipsi expectabant, Christum esse arbitrabantur, ita ut etiam quidam ex optimatibus eorum ad eius partes accederent cultumque eius amplecterentur, relicta Moysis qui deum viderat, religione. cum autem vidissent eum e camelo comedentem, cognoverant non esse eum quem putaverant. docebant autem ipsum nefaria contra Christianos, et cum eo conversabantur. hi sunt

καὶ διήγον σὸν αὐτῷ. οὗτοί εἰσιν οἱ διδάσκοντες αὐτὸν παραδέ-
 χεσθαι μέρη τινὰ τοῦ νόμου, τὴν τε περιτομὴν καὶ ἄλλα τινὰ,
 ἀπερ παραφυλάττονται οἱ Σαρακηνοί. πρῶτος οὖν Ἀβουβάχαρ
 ἠκολούθησεν αὐτὸν καὶ προφήτην ἐκήρυξεν, διὸ καὶ διάδοχον αὐ-
 P 70 τὸν κατέλειπεν. ἐκράτησεν δὲ ἡ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς ΑΙ- 5
 θρήβου, πρῶτην μὲν ἐν κρυπτῷ ἔτη δέκα, τὸ δὲ ἔσχατον διὰ πο-
 λέμου ὁμοίως ἔτη δέκα, καὶ φανερώς ἔτη ἐννέα. ἐδίδαξε δὲ τοὺς
 ἑαυτοῦ ὑπηκόους ὅτι ὁ ἀποκτείνας ἐχθρὸν ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ ἀποκτεινό-
 μενος ἀκωλύτως εἰς τὸν παράδεισον εἰσέρχεται. τὸν δὲ παράδεισον
 σαρκικῆς βρώσεως καὶ πόσεως καὶ μίξεως γυναικῶν ἔλεγεν, ποτα- 10
 μὸν δὲ οἶνου καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καταρρεῖν, καὶ γυναικῶν
 τὴν ὄρασιν ἀσύγκριτον, οὗ τῶν παρόντων ἀλλ' ἄλλων. καὶ τὴν
 μίξιν πολυχρόνιον ἔφασκεν καὶ διαρκῆ τὴν ἡδονήν, καὶ ἄλλα τινὰ
 ἀσωτίας καὶ μωρίας ἔμπλεα. συμπαθεῖν τε ἀλλήλοις καὶ βοηθεῖν
 ἀδικουμένοις. 15

Κ ε φ α λ α ι ο ν ι η'.

δεύτερος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων Ἀβουβάχαρ ἔτη γ'.

Οὗτος ὁ Ἀβουβάχαρ πρῶτος λαμβάνει τὴν πόλιν Γάζαν καὶ
 πᾶσαν αὐτῆς τὴν περιχωρον. τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ἀβουβάχαρ
 ἀμηρεύσας ἔτη τρία, καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν Οὔμαρ, καὶ 20
 κρατεῖ τῶν Ἀράβων ἔτη δώδεκα.

13 διαρκῆ τὴν Theophanes, διακριτικῶς BPM cum Banduriana
 17 ἔτη γ' om M

qui illi auctores fuerunt, ut partes quasdam legis acciperet, circumci-
 sionem et alia quaedam, quae observant Saraceni. primus igitur Abu-
 bachar secutus ipsum est et prophetam praedicavit, quamobrem ipsum
 sibi successorem reliquit. secta porro eius partes Aethribi occupavit,
 primo quidem occulte serpens annis decem, postremo cum belli tumultu
 annis pariter decem, ac deinceps publice annis novem. subditos vero
 suos edocuit, eum, qui vel hostem occidisset vel ab hoste occisus esset,
 nullo obice in paradisum introire. paradisum autem dicebat locum esse
 carnalis cibi et potus atque mulierum coitus; fluvium autem vini mellis
 et lactis ibi manare, mulierumque speciem incomparabilem, non quales
 nunc sunt, sed aliarum; diuturnum coitum dicebat et voluptatem singu-
 larem, itemque alia nonnulla luxuriae et amentiae plenissima. condo-
 lere item mutuo iussit, et iniuria affectis opem ferre.

18. secundus Arabum princeps Abubachar annis tribus.

Hic Abubachar primus cepit urbem Gazam, universamque adiacen-
 tem regionem. diem autem obiit idem Abubachar, cum imperasset annis
 tribus; et hunc excepit Umar, qui Arabum principatum obtinuit annis
 duodecim.

Κεφάλαιον ιθ'.

τρίτος ἀρχηγὸς Ἀράβων Οὔμαρ.

Ὁ αὐτὸς οὖν Οὔμαρ ἀπιστράτευσε κατὰ τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρακυθίσας ἐν αὐτῇ ἐπολιόρηκε τὴν Ἱερουσαλὴμ διετῇ χρόνῳ, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν δόλῳ. Σωφρόνιος γὰρ ὁ Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος θείῳ κινούμενος ζήλῳ καὶ ἀγχινοίᾳ διαπρέπων λόγον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πάσης Παλαιστίνης ἀσφαλέστατον, ὥστε ἀκαθαιρέτους μέναι τὰς ἐκκλησίας καὶ ἀπορρήτους. τοῦτον ἰδὼν ὁ Σωφρόνιος ἔφη "ἐπ' ἀληθείας 10 τοῦτό ἐστι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δαυιὴλ τοῦ προφήτου, ἔστις ἐν τόπῳ ἁγίῳ." οὗτος τὸν ναὸν ἐζήτησε τῶν Ἰουδαίων, ὃν ᾠκοδόμησε Σολομών, πρὸς τὸ ποιῆσαι αὐτὸν προσκυνητήριον τῆς αὐτοῦ βλασφημίας. καὶ ἔστιν ἕως τῆς σήμερον.

Κεφάλαιον κ'.

τέταρτος ἀρχηγὸς Ἀράβων Οὐθμάν.

Οὗτος λαμβάνει τὴν Ἀφρικὴν πολέμῳ, καὶ στοιχήσας φόρους μετὰ τῶν Ἀφρων ὑπέστρεψεν. τούτου στρατηγὸς χρηματίζε 15 Μαβίας ὁ παραλύσας τὸν κολοσσὸν Ῥόδον καὶ πορθήσας Κύπρον τὴν νῆσον καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς. οὗτος παραλαμβάνει καὶ P 71 νῆσον τὴν Ἀραδὸν, καὶ τὴν πόλιν αὐτῆς ἐνέπηρσεν, καὶ τὴν νῆσον ὁλοκτετον κατέστησεν ἕως τοῦ νῦν. οὗτος τὴν νῆσον Ῥόδον καταλαβὼν καθεῖλε τὸν αὐτῆς κολοσσὸν μετὰ χίλια τξ' ἔτη τῆς αὐτοῦ

23 ἐαντζῆς vulgo

19. *tertius Arabum princeps Umar.*

Ipse igitur Umar expeditionem fecit in Palaestinam, ibique considens Hierosolymam biennio obsedit doloque cepit. Sophronius vero Hierosolymorum episcopus divino permotus zelo et perspicacitate praestans fidem ab illo accepit eamque certissimam de conservandis totius Palaestinae ecclesiis, ita ut nec diruerentur nec vastarentur. hunc cum videret Sophronius dixit "haec profecto est abominatio desolationis, stans in loco sancto, praedicta a Daniele propheta." hic templum Iudaeorum quaevisit a Salomone exstructum, ut blasphemiae suae adorandae locum efficeret, qui hodieque superest.

20. *quartus Arabum princeps Uthman.*

Hic bello Africam expugnavit, et pactione tributum cum Afris inita reversus est. eius militiae praefectus Mavias dictus colossum Rhodium destruxit, Cypri insula cum universis eius urbibus devastata. hic insuper Aradum insulam cepit, eiusque urbem incendit, et insulam in hodiernum usque diem habitatoribus desertam reddidit. hic insula Rhode capta colossus eius sustulit, post mille trecentos sexaginta annos quam

ιδρύσεως, ὃν Ἰουδαῖός τις ἔμπορος ἀνησάμενος Ἐδεσηνὸς ἐννακο-
σίας καμήλους ἐφόρτωσιν αὐτοῦ τὸν χαλκὸν. οὗτος ὁ Μαβίας
ἐπεστράτευσεν καὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐλυμήνατο τὴν
τε Ἐφεσον καὶ Ἀλικαρνασσὸν καὶ Σμύρναν καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις
Ἰωνίας· ὃς καὶ γέγονεν τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς πέμπτος μετὰ τὴν 5
Οὐθμὰν τελευτὴν ἔτη εἴκοσι τέσσαρα.

Κ ε φ á λ α ι ο ν κα'.

ἐκ τοῦ χρονικοῦ Θεοφάνους· ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5904'.

Ἰστίον ὅτι πρὸς τῇ τελευτῇ Μαβίου τῶν Ἀράβων πέμπτου
ἀρχηγοῦ εἰσῆλθον οἱ Μαρδαῖται εἰς τὸν Αἰβανον, καὶ ἐκράτησαν 10
ἀπὸ τοῦ Μάβρου ὄρους ἕως τῆς ἁγίας πόλεως, καὶ ἐχειρώσαντο
τὰς τοῦ Αἰβάνου περιωπὰς· καὶ πολλοὶ δοῦλοι καὶ αὐτόχθονες
πρὸς αὐτοὺς κατέφυγον, ὥστε δι' ὀλίγου χρόνου εἰς πολλὰς χιλιά-
δας γενέσθαι. καὶ τοῦτο μαθὼν Μαβίας καὶ οἱ σύμβουλοι αὐ-
τοῦ ἐποβήθησαν σφόδρα. καὶ ἀποστέλλει πρέσβεις πρὸς τὸν αὐ- 15
τοκράτορα Κωνσταντῖνον ζητῶν εἰρήνην. ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει
πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ θεοδοδόξου [οἰοῦ],
τοῦ Πωγωνάτου, Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Πιτζηκαῦδης. τούτου δὲ
καταλαβόντος ἐν Συρίᾳ, Μαβίας ἐδέξατο αὐτὸν μετὰ μεγάλης
τιμῆς, καὶ συνεφωνήθη πρὸς ἀμφοτέρους ἔγγραφον γενέσθαι εἰ- 20
ρήνης μεθ' ὅρκου λόγον ἐπὶ συμφώνου ἐτησίου πάκτου, παρέχε-
σθαι τῷ τῶν Ῥωμυλίων βασιλεῖ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσόν

6 δ' 10 M
κάδης M

18 τοῦ om M, ex v' 10 facit Meursius

πετζη-

erectus fuerat; quem Iudaeus quidam mercator Edessenus cum emisset,
nongentos camelos aere ipsius oneravit. hic quoque Mavias contra
Cpolim castra posuit, ac Ephesum Halicarnassum Smyrnam et reliquas
Ioniae urbes devastavit. Arabum item quintus princeps fuit post Uth-
manis obitum, imperavitque annis viginti quattuor.

21. ex chronico Theophanis: anno ab orbe condito 6171.

Sciendum est paulo ante obitum Maviae, quinti Arabum principis,
Mardaitas in Libanum ingressos et a Nigro monte usque ad sanctam
urbem occupasse, omnesque Libani speculas cepisse, multosque servos
et indigenas ad illos confugisse, ita ut exiguo tempore ad multa milia
aucti sint. re comperta Mavias eiusque consiliarii timore magno per-
culsi sunt, misitque ipse legatos ad imperatorem Constantinum pacis
expetendae gratia. qua de causa ab imperatore Constantino Pogonato,
orthodoxo filio, mittitur Ioannes cognomento Pitzeaudes. is cum in
Syriam advenisset, perhonorifice a Mavia exceptus est, et de pace inter
utrosque convenit, per scriptam pactionem iureiurando confirmatam,
Agarenos ex pacto imperatori quotannis daturos esse auri libras ter

χιλιάδας τρεῖς καὶ ἄνδρας αἰχμαλώτους ὧ καὶ ἑππους εὐγενεῖς ν'. ἐπὶ τούτου διηρέθη ἡ τῶν Ἀράβων ἀρχὴ εἰς μέρος δύο, καὶ εἰς μὲν τὴν Αἰθρίβον ἐκράτησε τὴν ἀρχὴν ὁ Ἀλῆ, τὴν δὲ Αἴγυπτον καὶ Παλαιστίνην καὶ Δαμασκὸν ἐκράτει ὁ Μαβίας. καὶ οἱ μὲν τὴν Αἰθρίβον οἰκοῦντες μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀλῆ ἐστράτευσαν κατὰ τοῦ Μαβίου, ὁ δὲ Μαβίας ἀνθωπλίσατο κατ' αὐτῶν καὶ συνήψεν πόλεμον παρὰ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἡττήθη τὸ μέρος Ἀλῆ, καὶ παρέλαβεν ὁ Μαβίας τὴν Αἰθρίβον καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Συρίας. ἐκράτησε 10 δὲ ἡ αὐτοῦ γενεὰ ἕτη ο'.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐξῆλθον οἱ λεγόμενοι Μαυροφόροι ἀπὸ Περσίδος, οἱ κρατοῦντες ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἐπολέμησαν τὴν γενεὰν τοῦ Μαβίου καὶ ἠφάνισαν αὐτήν, ἔσφαξαν δὲ καὶ Μαρουάμ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ὑπελείφθησαν δὲ ὀλίγοι 15 τοῦ Μαβίου, καὶ ἐδιώχθησαν παρὰ τῶν Μαυροφόρων ἕως τῆς Ἀφρικῆς μετὰ καὶ ἐνὸς ἐκγόνου τοῦ Μαβίου. ὁ δὲ αὐ- P 72 τὸς ἐκγονος τοῦ Μαβίου μετ' ὀλίγων τινῶν διεπέρασεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτμήτου, οὐχὶ δὲ τοῦ Πωγωνάτου. τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἱστο- 20 ρικοῖς οὐ γέγραπται· ἀφ' οὗ γὰρ παρελήφθη ἡ μεγάλη Ῥώμη παρὰ τῶν Γότθων, ἤρξατο ἀκρωτηριάζεσθαι τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα, καὶ οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν τῶν τῆς Ἰσπανίας μερῶν ἐποίησατο μνεῖαν οὔτε τῆς γενεᾶς τοῦ Μαβίου. ἔχει

2 τούτῳ vulgo

mille, captivos octingentos et equos generosos quinquaginta. tum divisus fuit Arabum principatus duas in partes sic: Aethribum quidem Ale, Aegyptum vero Palaestinam et Damascus Mavias sub ditione habuit. Aethribi autem incolae cum filiis Ale contra Maviam bellum moverunt. Mavias instructo adversum exercitu praelium conseruit ad fluvium Euphratem, victaque pars Ale fuit, Aethribumque Mavias cum tota Syria cepit. eius porro posteritas annos septuaginta imperavit.

Postmodum vero ex Perside egressi sunt Maurophori, ut vocant, qui etiam hodie imperant, bellumque Maviae posteritati intulerunt, ipsamque deleverunt, caeso Maruam ipsorum capite. pauci autem ex gente Maviae residui fuerunt, quos una cum unico Maviae nepote in Africam usque insecuti sunt Maurophori. ille porro nepos Maviae cum paucis asseclis in Hispaniam traiecit temporibus Iustiniani Rhinotmeti, non vero Pogonati. id vero ab historicis nostris scripto consignatum non est. ex quo enim a Gotthis capta magna Roma fuit, Romanorum res labefactari et minui coeperunt; nec quispiam historicorum Hispaniae mentionem fecit, neque

Const. Porph.

δὲ τοῦ μακαρίου Θεοφάνους ἡ ἱστορία οὕτως. ἀπεβίω οὖν ὁ Μαβίας ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγός, γεγονώς στρατηγός ἔτη κς', ἀμηρεύσας δὲ ἔτη κδ'. καὶ ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων Ἰζίδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ε'. τούτου τελευτήσαντος ἐταράχθησαν οἱ Ἀραβες τῆς Αἰθρίβου, καὶ διεγερθέντες κα- 5 τέστησαν ἑαυτοῖς ἀρχηγὸν Ἀβδελὰν τὸν υἱὸν Ζουβέρ. τοῦτο ἀκούσαντες οἱ τὴν Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην καὶ Δαμασκὸν κατοικοῦντες Ἀγαρηνοὶ ἔρχονται πρὸς Οὐσὰν ἀμηρεῶν Παλαιστίνης, καὶ κροβάλλονται Μαρουάμ, καὶ ἰστώσιν αὐτὸν ἀρχηγόν, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς μῆνας θ'. τούτου δὲ τελευτήσαν- 10 τος Ἀβιμέλεχ ὁ υἱὸς αὐτοῦ διαδέχεται τὴν ἀρχήν, καὶ κρατεῖ ἔτη κβ' καὶ μῆνας ε', καὶ χειροῦται τοὺς τυράννους, καὶ ἀποκτείνει τὸν Ἀβδελὰν υἱὸν Ζουβάρ καὶ διάδοχον. ἐν τούτοις τελευτᾷ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πωγωνάτου, κρατήσας τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν ἔτη ις', καὶ ἐβασίλευσεν 15 ἀντ' αὐτοῦ Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἰστέον ὅτι ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαβίας, πέμπτος ἀπὸ τοῦ Μουάμεθ ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων, οὐκ ἐκ τοῦ γένους ἦν τοῦ Μουάμεθ, ἀλλ' ἐξ ἐτέρας φυλῆς. καὶ πρῶτον μὲν ἐχειροτονήθη στρατηγὸς καὶ ναύαρχος παρὰ Οὐθμὰν 20 ἀρχηγοῦ τῶν Ἀράβων, καὶ ἀπεστάλη κατὰ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας μετὰ χειρὸς ἰσχυρῶς καὶ καταφράκτων νηῶν ἀσ', καὶ

3 ἀρχῆς τῶν add B

τῆσε — Μουάμεθ add B

17 Μαβίας δς πέμπτος?

22 νηῶν add B

18. ἐκρά-

Maviae posteros memoravit. beati autem Theophanis historia sic habet. extinctus itaque est Mavias Saracenorum princeps, postquam exercitum duxerat annis viginti sex et ameras fuerat annis viginti quattuor. Arabumque imperium tenuit filius eius Izid annos 6. quo mortuo tumultuati sunt Arabes Aethribi, atque insurgentes ducem sibi constituerunt Abdelam filium Zuber. quibus auditis ii qui Phoenicem Palaestinam et Damascum incolunt Agareni, veniunt ad Usam Palaestinae ameram ac Maruam promovent in exercitusque ducem cooptant, qui imperium tenuit mensibus novem. illo autem defuncto Abimelech filius eius imperium excipit, et obtinet annis viginti duobus, mensibus sex. hic tyrannus capit, et occidit Abdelam Zuberis filium et successorem. inter haec moritur Constantinus imperator,* filius Pogonati, postquam Romanorum imperium tenuerat annis decem et septem; cui Iustinianus filius successit.

Sciendum autem Maviam Arabum principem, qui a Mahomete quintus imperium tenuit, non ex genere Mahometis fuisse sed ex alia tribu. et primo quidem dux exercitus et classis praefectus constitutus ab Uthmano Arabum principe missus fuerat contra Romanos

εἰσῆλθεν ἕως τῆς Ῥόδου, καίκεῖθεν ἐξοπλισάμενος ἀνῆλθεν ἕως Κωνσταντινούπολιν, καὶ διατρίψας χρόνον ἱκανόν, ἤτοι ἔτη ζ', λεηλατήσας τε τὰ ἔξω τοῦ Βυζαντίου ὑπέστρεψεν ἄπρακτος. ἐλθὼν δὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ καθεῖλε τὸν κολοσσόν τὸν ἐν αὐτῇ ἵστάμενον. ἄγαλμα δὲ ἦν τοῦ ἡλίου χαλκοῦν κεχρυσωμένον ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, ἔχον ὕψος πῆχεις π' καὶ πλάτος ἀναλόγως τοῦ ὕψους, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ ἐπίγραμμα τὸ πρὸς τὴν βάσιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ γεγραμμένον, ἔχον οὕτως·

τὸν ἐν Ῥόδῳ κολοσσόν ὀκτάκις δέκα

10 *Λύχης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος.*

ἔλαβε δὲ τὸν χαλκὸν αὐτοῦ καὶ διεπέρασεν ἐν τῇ Συρίᾳ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν εἰς ἀγορὰν παντὶ τῷ βουλομένῳ· ὠνήσατο δὲ αὐτὸν Ἑβραῖος δ * Ἐμεσηνός, ἐπιφορτώσας αὐτὸν ἀπὸ θαλάσσης καμήλους ἐννακοσίας καὶ ὄγδοήκοντα. τελευτήσαντος οὖν τοῦ

15 Οὐθμᾶν διεδέξατο τὴν τῶν Ἀράβων ἀρχὴν ὁ Μαβίας, ἐκράτησε δὲ τῆς ἀγίας πόλεως καὶ τῶν τῆς Παλαιστίνης μερῶν, τὴν τε Δαμασκὸν καὶ Ἀντιόχειαν καὶ πύσας τὰς τῆς Αἰγύ- P 73 πτου πόλεις. ὁ δὲ Ἀλήμ, ὃς ἦν γαμβρὸς τοῦ Μονάμεθ ἐπὶ θυγατρὶ τῇ καλουμένῃ Φατιμέ, ἐκράτησε τῆς Αἰθιοπίου καὶ

20 πάσης τῆς τραχείας Ἀραβίας. ἐν ταύταις οὖν ταῖς ἡμέραις διημέρησαν πρὸς πόλεμον κατ' ἀλλήλων ὃ τε Ἀλήμ καὶ ὁ Μαβίας, ἐρίζοντες περὶ τῆς ἀρχῆς, τίς αὐτῶν κυριεύσει πά-

8 ἔχον οὕτως add B

cum praevalida manu et cataphractis navibus mille ducentis; et penetravit usque Rhodum, indeque cum copiarum apparatu Cpolim usque progressus est, ubi multo tempore, septem videlicet annis, moratus, omni circa Cpolim agro devastato, re infecta reversus est. Rhodum autem cum venisset, colossus illic stantem sustulit. erat vero statua solis aenea, deaurata a capite usque ad pedes, altitudine cubitorum 80 et latitudine congruenti, ut testificatur epigramma ad basim pedum eius descriptum, quod sic habet:

Rhodo colossus bis quater cubitis decem
superbientem Lindius fecit Laches.

aes autem, ex quo confectus erat, abstulit transportavitque in Syriam et cuilibet venale proposuit. emit vero illud Hebraeus quidam Emesenus, qui a mari advehendum imposuit camelis nongentis et octoginta. mortuo igitur Uthmane Arabum principatum suscepit Mavias, ac sub imperio suo habuit sanctam urbem, Palaestinae partes, Damascum, Antiochiam et omnes Aegypti urbes. Alim vero qui Mahometis filiam Phatimen uxorem duxerat, tenuit Aethribum et Arabiam Petraeam universam. his itaque diebus de Syriae imperio mutuo disceptantes Alim et Mavias in apertum bellum proruperunt,

σης Συρίας. συνήχθησαν δὲ παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, καὶ συνάπτουσι πόλεμον ἰσχυρὸν μετ' ἀλλήλων. τοῦ δὲ πολέμου κρατοῦντος καὶ πολλῶν ἐξ ἀμφοτέρων πιπτόντων, ἔκραξαν τὰ πλήθη τῶν Ἀγαρηνῶν [ἀμφοτέρων] τῶν δύο μερῶν "τίνι τρόπῳ σφάζομεν καὶ σφαζόμεθα καὶ ἀφανίζεται τὸ γένος ἡμῶν ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων βιοτῆς; ἀλλὰ χωρισθήτωσαν δύο γέροντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ὃν ἂν προκρίνωσιν ἐχέτω τὴν ἀρχήν." ὁ δὲ Ἀλήμ καὶ ὁ Μαβίας ἠρέσκησαν ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτῶν, καὶ ἐκβάλλοντες ἐκ τῶν χειρῶν τοὺς ἑαυτῶν δακτυλίους δεδώκασιν τοῖς δυοῖ γέρουσιν, ὅπερ ἔστι 10 σημεῖον τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ παρέσχον τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν εἰς τὴν θέλησιν τῶν δύο γερόντων, τὸ πρᾶγμα ἔνορκον ποιησάμενοι, καὶ τοῦτο στοιχήσαντες ἵνα ὃν ἂν προκρίνωσιν οἱ γέροντες, ἐκεῖνος ἔσται κύριος καὶ ἀρχηγὸς πάντων τῶν Σαρακηνῶν. καὶ εἰσελθόντων τῶν δύο γερόντων ἀνα 15 μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ πολέμου τῶν δύο μερῶν, καὶ σταθέντων ἐν τῷ μεταιχμίῳ τοῦ στρατοπέδου ἀντιπροσώπων, τοῦ μὲν Ἀλήμ ὁ γέρον ὑπῆρχε κατὰ τὸ τῶν Σαρακηνῶν ἔθνος εὐλαβής, οἷους ἐκεῖνοι λέγουσι καδῆς, τουτέστι πιστοὺς καὶ ἡγιασμένους, ὁ δὲ τοῦ Μαβίου γέρον ἐν ὁχλήματι μόνῳ ἦν 20 εὐλαβής, τὰ δ' ἄλλα δολερὸς καὶ αὐθάδης καὶ πονηρίᾳ πάντας ὑπερβάλλον ἀνθρώπους. εἶπε δὲ ὁ τοῦ Μαβίου γέρον πρὸς τὸν γέροντα τοῦ Ἀλήμ ὅτι σὺ πρῶτος εἰπὲ ὅπερ βούλη

4 ἀμφοτέρων om M 8 ἠρέσθησαν? 22 Μαβίου γέρον
πρὸς τὸν γέροντα τοῦ om ed

atroxque praelium ad Euphratem conseruerunt. durante conflictu, ac multis hinc inde cadentibus, ex utraque Agarenorum parte conclamatum est "quare mutuam in caedem ruimus, genusque nostrum ex hominibus tollitur? verum duo senes deligantur ex utraque parte, et is principatum obtineat quem ipsi alteri praetulerint." placuit consilium Alim et Maviae, detractosque de manibus annulos duobus senibus dederunt (quod quidem apud Agarenos principatus signum est), potestatemque suam senum duorum voluntati commiserunt, sacramento prius edito se, quemcunque senes deligerent, pro domino ac principe omnium Saracenorum habituros. seipibusque ambobus in medium castrorum progressis et in spatio inter duas acies interposito consistentibus, qui a partibus Alim stabat senex, vir pius a Saracenis habebatur ex illorum numero, quos ipsi cades appellant, hoc est fideles et sanctos. Maviae autem senex habitu tantum pietatem praeferebat, cetera dolosus contumaxque malitiaque mortalibus omnibus superior. qui Alemi senem ita compellavit: "tu" inquit "prior

ὥστε φρόνιμος καὶ εὐλαβὴς καὶ μακρὰ τοῖς ἔμοις χρόνοις
 ὑπερβαλλόμενος, καὶ ἀπεκρίθη ὁ γέρονς τοῦ Ἀλήμ τοῦτο,
 ὅτι ἐξέβαλον τὸν Ἀλήμ ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὡς ἐξήγαγον τὸν δακτύ-
 λιον αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγον εἰς τὸν ἐμόν
 5 δάκτυλον. ἐκβάλλω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ Ἀλήμ ἐκ τοῦ δα-
 κτύλου μου, συνεκβαλὼν αὐτὸν καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. καὶ
 ἀνταπεκρίθη ὁ τοῦ Μαβίου γέρονς ὡς ὅτι εἰσήγαγον τὸν Μα-
 βίαν εἰς τὴν ἀρχήν, ὥσπερ εἰσήγαγον τὸν δακτύλιον αὐτοῦ
 εἰς τὸν δάκτυλόν μου. εἰσαγάγω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ Μα-
 10 βίου εἰς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ. καὶ τότε διεχωρίσθησαν ἀπ'
 ἀλλήλων. παρалаμβάνει οὖν ὁ Μαβίας τὴν ἐξουσίαν Συρίας,
 ἐπειδὴ ὁμοωμόκεσαν ἀλλήλοις οἱ ἀμνηραῖοι πάντες ὡς ὅτι ἂν
 εἰπωσιν οἱ γέροντες, ἵνα ἐπώμεθα εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν. ὁ
 γοῦν Ἀλήμ παραλαβὼν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὰ μέρη
 15 Αἰθρίβου μετὰ πάσης τῆς συγγενείας αὐτοῦ, κατέκισε τελευτᾷ
 τὸν βίον. μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλήμ, λῆρον ἡγησάμενοι
 οἱ τοῦτου υἱοὶ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν βουλήν, ἐπανέστησαν
 κατὰ τοῦ Μαβίου καὶ συνῆψαν πόλεμον ἰσχυρὸν μετὰ τοῦ Μα-
 βίου, καὶ ἡττηθέντες ἔφυγον ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ P 74
 20 ὑποστείλας Μαβίας ἀπέκτεινεν ἅπαντας. καὶ ἔκτοτε ἦλθε
 πᾶσα ἡ ἀρχὴ τῶν Ἀράβων εἰς τὸν Μαβίαν. ἰστέον δὲ ὅτι οὗτος
 ὁ Μαβίας ἄκγονος ἦν τοῦ Σοφιάμ ἄκγονος δὲ τοῦ Μαβίου
 ὑπῆρχεν ὁ Μάσαλμας ὁ κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐστρατεύ-
 σας, οὗ τινὸς καὶ δι' αἰτήσεως ἐκρίσθη τὸ τῶν Σαρακηνῶν

1 ὡς ἔστι M, ὡσεὶ τε Meursius

21 πᾶση vulgo

sententiam dicto, utpote prudens, plus ac me multis annis provecior." respondit senex Alemi "ut Alim principatu deiecti, cum annulum manu eius extractum digito meo circumdedi, ita eiicio Alemi annulum e digito meo, atque una ipsum e principatu." cui reponit senex Maviæ "ut Maviæ in principatum introduxi, cum annulum eius digito meo inserui, ita annulum Maviæ in digitum eius induco." et tunc ab invicem discesserunt. assumpsit igitur Maviæ Syriæ principatum, quod amiræi omnes iurassent senum se dictis obsecuturos esse. Alim igitur cum suis et tota cognatione in Aethribi partes abcessit, ibique diem obiit supremum. post mortem Alim filii eius consilium patris pro nugis et deliramentis habentes, bellum moverunt contra Maviæ, atrocique conserto praelio superati in fugam se dederunt; misitque Maviæ qui eos interecione delerent. exinde vero totum Arabum imperium Maviæ cessit. sciendum autem est hunc Maviæ nepotem fuisse Sophiam, Maviæ nepotem fuisse Masalman, qui adversus Cpolim exercitum duxit, cuiusque rogatu Saracenorum sacellum in praetorio imperatoris

μαγίσδιον ἐν τῷ βασιλικῷ πραιτωρίῳ. οὐκ ἦν δὲ οὗτος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων, ἀλλὰ Σουλεμὰν ὑπῆρχεν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Συρακησίων, ὁ δὲ Μάσαλμας ἐν τάξει στρατηγοῦ ἐχρημάτιζεν. ἦλθε δὲ Σουλεμὰν μετὰ τοῦ στόλου αὐτοῦ κατὰ Κωνσταντινούπολιν, ὁ δὲ Μάσαλμας διὰ ξηρᾶς, καὶ διεπέρασεν ἐν 5 Λαμψάκῳ ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Θράκης, ἄγων μετ' ἑαυτοῦ στρατιώτας χιλιάδας π'. καὶ διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας ὃ τε στόλος Σουλεμὰν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀράβων καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς τοῦ Μασάλμα ὑπέστρεψαν ἅπαντες μετ' αἰσχύνης, ἥττηθέντες καὶ καταπολεμηθέντες παρὰ τε τοῦ στόλου καὶ τῶν 10 στρατιωτῶν τῶν βασιλέως. καὶ εἰρήνευσεν ἡ καθ' ἡμᾶς πολιτεία ἐπὶ μήκιστον χρόνον, στρατηγούσης καὶ περιεπούσης τῆς δεσποίνης ἡμῶν καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Θεοτόκου τήνδε τὴν πόλιν· ἥς καὶ τὴν ἄχραντον καὶ ἁγίαν εἰκόνα καὶ αὐτὸς ὁ Σουλεμὰν ᾗδέσθη καὶ ἐνετράπη καὶ τοῦ ἵππου κατέ- 15 πρесе.

Κ ε φ α λ α ι ο ν κβ'.

ἐκ τοῦ χρονογράφου τοῦ μακαρίου Θεοφάνους περὶ τῶν αὐτῶν καὶ περὶ Μασίου καὶ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ, ὅπως διεπέρασεν ἐν Ἰσπανίᾳ. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ὁ ὀνόντιμος.

Αὕτη ἐστὶν ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα 20 ἐξεβλήθη ὑπὸ Λεοντίου, καὶ πάλιν ἀντιστῆλθεν ἐκβαλὼν τὸν Λεόντιον καὶ Ἀψίμαρον, καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν τῇ ἡ-

9 ὑπέστρεψε μετ' Μ

structum est. hic vero non erat princeps Arabum, sed Saleeman; Masalmas vero ductis exercitus partes obtinebat. Suleeman autem classem contra Cpolim duxit: Masalmas terrestri itinere venit et Lampasaco in partes Thraciae traiecit, ducens secum militum milia octoginta. deique providentia et classis Suleemanis Arabum principis et exercitus Masalmas pedestris a classe et militibus imperatoris superati ac debellati cum pudore ac dedecore redierunt; imperiumque nostrum diuturno tempore pacem habuit, ductu et praesidio dominae nostrae et semper virginis Mariae deiparae hanc urbem protegentis; cuius inviolatam et sanctam imaginem ipse etiam Suleeman reveritus et confusus equo decidit.

22. excerptum ex Beato Theophane chronographo de iisdem; ac de Mabia deque eius prosapia, et quomodo in Hispaniam traiecerit. Iustinianus Rhinotmetus Romanorum imperator.

Hoc imperii eius initium est: postea vero a Leontio deiectus fuit, ac deinde iterum restitutus, deiectis Leontio et Apsimaro, quem

ποδρομῇ θριαμβεύσας καὶ ἀποκτείνας. τούτῳ τῷ ἔτει ἀπο-
 στέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανὸν βεβαιῶσαι τὴν εἰρήνην
 οὕτως ἵνα ὁ βασιλεὺς παύσῃ τὸ τῶν Μαρδαϊτῶν τάγμα ἐκ
 τοῦ Λιβάνου καὶ διακωλύσῃ τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν, καὶ Ἀβι-
 5 μέλεχ δώσῃ τοῖς Ῥωμαίοις καθ' ἐκάστην νομίσματα χίλια καὶ
 ἵππον εὐγενῆ ἓνα καὶ Αἰθίοπα δοῦλον ἓνα, καὶ ἵνα ἔχῃσι
 κοινὰ κατὰ τὸ ἴσον τοὺς φόρους τῆς Κύπρου καὶ Ἀρμενίας
 καὶ Ἰβηρίας. καὶ ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν μαγιστρια-
 νὸν πρὸς Ἀβιμέλεχ ἀσφαλίσασθαι τὰ στοιχηθέντα, καὶ γέ-
 10 γονεν ἔγγραφος ἀσφάλεια μετὰ μαρτύρων, καὶ φιλοτιμηθεὶς
 ὁ μαγιστριανὸς ὑπέστρεψεν. καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς προσελά-
 βετο τοὺς Μαρδαῖτας χιλιάδας ἑβ', τὴν Ῥωμαϊκὴν δυναστείαν
 ἀκρωτηριάσας· πᾶσαι γὰρ νῦν αἱ οἰκούμεναι παρὰ τῶν
 Ἀράβων εἰς τὰς ἀκροπόλεις ἀπὸ Μοψουεστίας καὶ ἕως τε- P 75
 15 τάρτης Ἀρμενίας ἀνίσχυροι καὶ ἀοίκητοι ἐτύγχανον διὰ τὴν
 ἔφοδον τῶν Μαρδαϊτῶν, ὧν παρασταλέντων πάνδευνα κακὰ
 πέπονθεν ἡ Ῥωμανία ὑπὸ τῶν Ἀράβων μέχρι τοῦ νῦν. τῷ
 δ' αὐτῷ ἔτει εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν ἐκεῖ ἐδέξατο
 τοὺς ἐν τῷ Λιβάνῳ Μαρδαῖτας, χάλκεον τεῖχος διαλύσας.
 20 παρέλυσε δὲ καὶ τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων παγιωθεῖσαν εἰ-
 ρήνην, διαταράξας τοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνως
 γεγονότας τύπους. ἔτι κρατοῦντος τοῦ Ἀβιμέλεχ ἐπεστρά-

6 καὶ Αἰθίοπα δοῦλον ἓνα om M 13 αἱ νῦν? 22 δι M

utrumque in Hippodromum triumphans duxit et occidit. hoc ipso
 anno mittit Abimelech ad Iustinianum legatos, qui hac condicione
 firmam pacem stabilirent, ut imperator Mardaitarum legionem in Li-
 bano monte compesceret excursionsque illorum prohiberet, Abime-
 lech vero quotidie Romanis daret nomismata mille et equum gene-
 rosus unum Aethiopemque servum unum, essentque Cypri Armeniae
 et Iberiae vectigalia communia. misitque imperator ad Abimelech
 Paulum Magistrinum, qui pacta firmaret; quae quidem adhibitis te-
 stibus scripto firmata fuere: Magistrinus muneribus exornatus domum
 rediit. missi itaque sunt ab imperatore, qui Mardaitarum duodecim
 milia sedibus abduxerunt; quae res Romanam potentiam minuit et
 labefecit. omnes enim terrae quarum arces nunc obtinent Arabes, a
 Mopsuestia usque ad quartam Armeniam, ob Mardaitarum incursionem
 invalidae et desertae erant; quibus inhibitis atrocissima mala Orien-
 tale imperium ab Arabibus ad hoc usque tempus perpeßum est. eo-
 dem autem anno Armeniam ingressus imperator illic Mardaitas Libani
 suscepit, aeneo muro destructo. pacem quoque cum Bulgaris firma-
 tam dissolvit, iis perturbatis quae pater recte atque prudenter sanxo-

τευσαν οἱ Ἀραβες τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ταύτην παρέλαβον, καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξάτιωνα ἐν αὐτῇ κατέστησαν. Λεόντιος δὲ ἦν τῷ τότε χρόνῳ ἐκβαλὼν τὸν Ἰουστινιανὸν τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ ἐξορίσας αὐτὸν ἐν Χερσῶνι τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. Ἀσιμάρου δὲ τοῦ Τιβερίου τὸν Λεόντιον⁵ διαδεδεγμένου τῆς βασιλείας καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα κρατήσαντος τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, καὶ ἐκράτησεν Οὐαλὶδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ἑννέα.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πάλιν ὑπέστρεψεν Ἰουστινιανὸς εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ ῥαθύμως καὶ ἀμελῶς ταύτην διακυβερνῶν,¹⁰ τῆς Ἀφρικῆς ἐπεκράτησαν ὀλοσχερῶς οἱ Ἀγαρηνοί. τότε δὲ τοῦ Μαβίου ἑγγονος μετὰ ὀλιγοστοῦ τινὸς λαοῦ διεπέρασεν ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ ἐπισυνάξας πάντας τοὺς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐκράτησε τῆς Ἰσπανίας μέχρι τῆς σήμερον. ὅθεν οἱ τὴν Ἰσπανίαν κατοικοῦντες Ἀγαρηνοὶ Μαβιᾶται κατονομάζονται.¹⁵ τούτων ἀπόγονοι τυγχάνουσιν οἱ τὴν Κρήτην οἰκοῦντες Ἀγαρηνοί· ὅτε γὰρ Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς ἐπεκράτησεν καὶ ἡ τοῦ Θωμᾶ ἀνταρσία ἐγένετο μέχρι τριετοῦς χρόνου ἐπικρατήσασα, τότε τοῦ βασιλέως ἀσχολουμένου ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι πράγμασιν εὐρόντες διορίαν οἱ τὴν²⁰ Ἰσπανίαν οἰκοῦντες Ἀγαρηνοὶ στόλον ἱκανὸν ἐξαρτύσαντες καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν τῆς Σικελίας μερῶν πᾶσας τὰς Κυκλάδας νήσους ἡρῆμωσαν, καὶ ἐλθόντες ἐν Κρήτῃ, καὶ ταύτην εὐκαι-

12 τινὸς λαοῦ] στρατον M

rat. imperante ipso adhuc Abimelech, Arabes admotis in Africam copiis eam subegerunt, et ex suo exercitu praesidium in ea posuerunt. eodem vero tempore Iustinianum Romano imperio deiecit Leontius, eoque in Chersonem relegato imperium tenuit. Tiberio Apsimaro Leontii successore imperium obtinente mortuus est Abimelech Arabum princeps, post quem filius Valid imperavit annos novem.

Eodem ipso anno in imperium restitutus est Iustinianus; quod cum negligenter ac supine administraret, Agareni universam Africam subiugarunt. tunc Maviae nepos cum exiguis copiis in Hispaniam traiecit, collectisque consanguineis omnibus Hispaniam ad hanc usque diem occupavit. quamobrem Agareni Hispaniam incolentes Maviatae vocantur; ab his vero prognati sunt Agareni qui Cretam incolunt. cum enim Michael Balbus Romanorum imperium teneret ac Thomae rebellio ad usque triennium perseveraret, tum imperatore instantibus negotiis vacante Agareni Hispaniae incolae occasionem nacti, valida instructa classe, a Siciliae partibus initium facientes Cycladas omnes insulas vastarunt, et in Cretam appellentes, opportunam et praesidiis

ρον καὶ ἀνειμένην εὐρόντες, μηδεὶνὸς ἀνταιρομένον ἢ μαχομέ-
τον ταύτην παρέλαβον, καὶ διακρατοῦσιν ἕως τῆς σήμερον.

Τὸν δὲ Οὐαλιδὸς διαδέχεται ὁ Σουλεμαῖν, καὶ κρατεῖ ἔτη
τρία. ἐπὶ τούτῳ ἐπιστράτευσε Μάσαλμας ὁ στρατηγὸς Σου-
5 λεημαῖν μετὰ στρατοῦ διὰ ξηρᾶς, Οὐμαρος δὲ διὰ θαλάττης,
καὶ τῇ τοῦ θεοῦ συνεργείᾳ ἀπρακτοὶ μετ' αἰσχύνης ὑπέστρε-
ψαν. τὸν δὲ Σουλεημαῖν διαδέχεται Οὐμαρ, καὶ κρατεῖ τῆς
τῶν Ἀράβων ἀρχῆς ἔτη δύο. τὸν δὲ Οὐμαρ διαδέχεται
Ἀζήδ, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ ἐνιαυτοὺς τέσσαρας. τοῦ-
10 τον δὲ διαδέχεται Ἰσάμ, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἔτη εἴς. τοῦ-
του τελευτήσαντος κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Μαρούαμ ἔτη ἑξ. Μα-
ρουάμ δὲ τελευτήσαντος Ἀβδελας τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς
κύριος γίνεται, καὶ κρατεῖ ἔτη κα'. τούτου τελευτήσαντος
Μαδὶς ἀρχηγὸς Ἀράβων γίνεται, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἔτη
15 ἑννέα. τούτου παρελθόντος, Ἀαρὼν τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς
κύριος γίνεται, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἔτη κγ'. ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ, ἤγουν τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς * Εἰρήνης καὶ Κων- P 76
στατος, ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζσπῆ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει
Ἀαρὼν ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς τέθνηκεν εἰς τὴν ἐνδοτέραν
20 Περσίδα τὴν καλουμένην Χωρασάν, καὶ διεδέξατο τὴν ἀρχὴν
Μοάμεθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἀφυῆς κατὰ πάντα καὶ ἀσυνάρτητος
ὑπάρχων· πρὸς δὲν Ἀβδελας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ στασιάζας ἐκ

12 Ἀβδελας τις τῶν vulgo 14 Μάδης M 15 Ἀαρων τις
vulgo 17 ἤγουν ζσπῆ τῆς M 20 Περσίδα ὑπὸ τὴν M
21 ἀσυνάρτητος vulgo

vacuam invenientes, nemine obsistente illam dicionis suae fecerunt,
et ad hoc usque tempus occupant.

Valid autem excipit Suleeman, et triennio imperat. hoc principe
Masalmas dux Suleemani terrestres copias, Umarus vero classem con-
tra urbem duxerunt, deoque optulante re infecta cum dedecore re-
versi sunt. Suleemanum excipit Umar, qui Arabum principatum an-
nis duobus tenuit. Umara succedit Azed, et quadriennio regnat;
huic Isam, qui annis novemdecim imperium tenet. hoc defuncto Ma-
ruam annis sex principatum gessit. mortuo Maruam imperium Ara-
bum excipit Abdelas quidam, qui annis viginti uno regnavit. post
cuius obitum Arabum principatum capessit Madis, et regnat annos
novem. hunc excepit Aaron, qui Arabicae dicionis imperium annos
viginti tres occupavit. hoc tempore, videlicet imperantibus Irene et
Constantino, anno ab orbe condito 6288. eodem ipso anno Aaron
Arabum princeps in interiore Persia, Chorasana nuncupata, mortuus
est; imperiumque suscepit Mahomet filius eius, iners et ineptus
ominino, contra quem Abdelas eius frater seditione mota, ex eadem

τῆς αὐτῆς χώρας τοῦ Χωρασάν ἅμα ταῖς πατρικαῖς δυνάμει-
σιν ἐμφυλίου πολέμου γέγονεν αἷτιος. πάντες οἱ κατὰ τὴν Συ-
ρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην εἰς διαφόρους κατατμηθέντες
ἀρχαὶς τὰ τε δημόσια πράγματα καὶ ἀλλήλους κατέστρεψαν, σφα-
γαῖς καὶ ἀρπάγαῖς καὶ παντοίαις ἀτοπίαις πρὸς τε ἑαυτοὺς 5
καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς Χριστιανοὺς συγκεχυμένοι. ἔνθεν δὴ
καὶ αἱ τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως ἐκκλησίαι
ῥεγμῶνται, τὰ τε μοναστήρια τῶν δύο μεγάλων λαυρῶν τοῦ
ἐν ἁγίοις Χαρίτωνος καὶ Κυριακοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Σάβα,
καὶ τὰ λοιπὰ κοινόβια τῶν ἁγίων Εὐθυμίου καὶ Θεοδοσίου. 10
ἐπεκράτησε δὲ τῆς τοιαύτης ὑπαρχίας ἡ κατ' ἀλλήλων καὶ
ἡμῶν μαιφονία ἕτη πέντε.

Ἐως ἴδωδα ἐκανόνισε τοὺς χρόνους τῶν Ἀράβων ὁ ἐν
ἁγίοις Θεοφάνης, ὁ τὴν μονὴν συστήσας τοῦ καλουμένου με-
γάλου Ἀγροῦ, μητροθύσιος τυγχάνων τοῦ μεγάλου καὶ εὐσε- 15
βοῦς καὶ χριστιανικωτάτου βασιλέως Κωνσταντίνου, υἱοῦ
Λέοντος τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως, ἐγγόνου δὲ
Βασιλείου τοῦ ἐκ Μακεδονίας, τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μηνίμῃ τὰ
σκῆπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας κρατήσαντος.

Κ ε φ α λ α ι ο ν χγ'.

20

περὶ Ἰβηρίας καὶ Ἰσπανίας.

Ἰβηρίας δύο, ἡ μὲν πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις, ἀπὸ

6 ἐνθα Β

7 αἱ κατὰ Β

14 Ἐκκυράνιος Μ

regione Chorasani cum paternis viribus erumpens civilis belli auctor
fuit, atque inde Syriae Aegypti et Libyae populi in varios principa-
tus divisi, rem publicam et sese mutuo caedibus rapinis omnisque
generis flagitiis pessumdederunt, cum in se invicem tum in subditos
Christianos confuse desaevientes. hinc sane etiam templa circa urbem
sanctam Christi dei nostri vastata et desolata sunt, monasteria item
utriusque magnae Laurae SS. Charitonis et Cyriaci ac S. Sabae, ce-
teraque coenobia SS. Euthymii et Theodosii. huiusmodi porro tu-
multus ac mutuae caedes inter se et nobis illatae annis quinque per-
durarunt.

Hucusque Arabum tempora in ordinem digessit S. Theophanes,
qui monasterium Magni Agri dictum constituit, avunculus magni pii
et Christianissimi imperatoris Constantini, Leonis sapientissimi opti-
met imperatoris filii, Basilii autem Macedonis nepotis, cuius me-
moriam ob praeclarè administratum Romanorum imperium celebratur.

23. de Iberia et Hispania.

Iberiae duae sunt. altera circa columnas Herculeas, ab Ibero

Ἰβηρος ποταμοῦ, ὃς μέμνηται Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ περὶ γῆς β· “ἐπὶ δὲ Πυρηνῆς Ἰβηρ τ’ ἐστὶ μέγας ποταμὸς φερόμενος ἐνδοτέρω.” ταύτης δὲ πολλὰ φασιν ἔθνη διαιρεῖσθαι, καθάπερ Ἡρόδωρος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν καθ’ Ἡρακλέυ γεγραφέν ιστορίᾳ, οὕτως. “τὸ δὲ Ἰβηρικὸν γένος τοῦτο, ὅπερ φημὶ οἰκεῖν τὰ παράλια τοῦ διάπλου, διώριστα ὀνόμασιν ἐν γένος εἶν κατὰ φύλα. πρῶτον μὲν οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχατοῖς οἰκούντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται, ἀπ’ ἐκείνων δὲ ἦδη πρὸς βορρᾶν ἰόντι Γλητες, μετὰ δὲ Ταρτήσται, μετὰ δὲ Ἐλβυσίνιοι, μετὰ δὲ Μαστιγνοί, μετὰ δὲ Καλπιανοί, ἔπειτα δὲ ἦδη ὁ Ῥοδανός.” Ἀρτεμίδωρος δὲ ἐν τῇ β’ τῶν γεωγραφικῶν μένων οὕτω διαιρεῖσθαι φησὶν. “ἀπὸ δὲ τῶν Πυρηναίων ὁρῶν ἕως τῶν κατὰ Γάδειρα τόπων ἐνδοτέρω καὶ συντηνόμεως Ἰβηρία τε καὶ Σπανία καλεῖται. διήρηται δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων 15 εἰς δύο ἐπαρχίας . . . διατείνουσα ἀπὸ τῶν Πυρηναίων ὁρῶν P 77 ἅπαντα μέχρι τῆς καινῆς Καρχηδόνης καὶ τῶν τοῦ Βαιτίως πηγῶν· τῆς δὲ δευτέρας ἐπαρχίας τὰ μέχρι Γαδείρων καὶ Λουστανίας.” λέγεται δὲ καὶ Ἰβηρίτης. Παρθένιος ἐν Λευκαδίαις “Ἰβηρίτῃ πλεῦσιεν αἰγιαλῷ.” ἡ δὲ ἑτέρα Ἰβηρία

3 ταύτην δὲ εἰς πολλὰ Bandurius post Berkelium 4 Ἡρόδωρος Bandurius pro, Ἡρόδοτος 6 διαροῦ M an ὠκεανοῦ? certe τὰ παράλια τῆς θαλάσσης p 113, 2 8 πρὸς add B 9 Ἐλευσίνιοι — μαστιγνοί — καλπιανοί, ἔπειτα δὲ ἡ διορόδωρος libri: correxit Berkelius q. v. 15 post ἐπαρχίας Berkelius πρῶτῃ μὲν ἐπαρχία 18 ante λέγεται Berkelius: τὸ ἐθνικὸν Ἰβηρ immo Λευκαδίᾳ, monet Meinekius 19 πλεῦσιν ἐν?

flumine sic dicta, cuius Apollodorus libro secundo descriptionis terrae meminit: “intra Pyrenaeos est iberus magnus fluvius, qui in interiores fertur regiones.” hanc in multas gentes divisam perhibet Herodorus libro suae historiae decimo, quam de Hercule consignavit, his verbis. “gens haec Iberica, quam dico maritima traiectioni habitare, quamvis una gens sit, diversis tamen nominibus secundum tribus distincta est. primum quidem, qui ultimi versus occasum habitant, Cynetes appellantur. ab his versus aquilonem tendenti occurrunt Gletes, tunc Tartessii, deinde Elbysinii, post hos Mastieni, tum Calpiani, denique etiam Rhodanus.” Artemidorus vero libro secundo geographicorum ita divisam refert: “a Pyrenaeis montibus usque ad mediterraneas, quae sunt apud Gades, communi nomine Iberia et Spania nuncupatur. a Romanis in duas provincias divisa est: prima se extendit universa a Pyrenaeis montibus usque ad novam Carthaginem et fontes fluminis Baetis; secunda autem provincia occupat, quod superest ad Gades et Lusitaniam usque.” dicitur et Iberites. Parthenius in Leucadiis “navigabit in littore Iberita” id est Iberico.

πρὸς Πέρσας *δοτί*. τὸ ἔθνος Ἰβηρες, ὡς Πίερης Βυζηρες. Διονύσιος “ἀγχοῦ σπηλαίων μεγαθύμων ἔθνος Ἰβήρων,” καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλητι “μανθάνοντες τοὺς Ἰβηρες τοὺς Ἀριστάρχου πάλαι” καὶ “τοὺς Ἰβηρες οὓς χορηγεῖς μοι βοηθῆσαι δρόμῳ.” καὶ Ἀρτεμίδωρος ἐν δευτέρῳ τῶν γεωγραφουμένῳ 5 “γραμματικῇ δὲ χρῶνται τῇ τῶν Ἰταλῶν οἱ παρὰ θάλατταν ἀκούντες τῶν Ἰβήρων.” καὶ ἀπὸ τῆς Ἰβηρος γενικῆς Ἰβηρίς τὸ θηλυκόν. “Ἑλληνίς, οὐκ Ἰβηρίς” Μένανδρος Ἀσπίδι. λέγεται καὶ Ἰβηρικός. Διονύσιος “πόντος μὲν πρῶτιστος Ἰβηρικός ἀρχομένοισι.” διηρεῖτο δὲ Ἰβηρία εἰς δύο, νῦν δὲ εἰς 10 τρεῖς, ὡς Μαρκιανὸς ἐν περίπλῳ αὐτῆς. “πρότερον μὲν οὖν ἡ Ἰβηρία εἰς δύο διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, Βαιτικὴν Λουσιτανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν.” ἀπὸ τῆς γενικῆς Ἰβηρος εὐθείαν Ἀπολλώνιος, ὡς τοῦ φύλακος ὁ φύλακος. 15 ἐν τοῖς παρωνύμοις, φησὶν, ἀπὸ γενικῶν εὐθείαι παρὰγονται. τὸ μὲν ὕδωρ δύο συλλαβάς, ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, κατὰ τὸν τόνον παροξυνόμετον, καὶ ἡ ἐν ἀπλῇ σχήματι ἡ ἐν συνθέτῳ. ἀπλὸν μὲν οὖν μάρτυρ μάρτυρος – ὁ μάρτυρος, χάροψ χάροπος – ὁ Χάραπος “Χαρόποιό τ’ ἄνακτος,” Τροῖζην Τροῖζη-

7 τοῦ vulgo 8 Μένανδρος] Meinek. p 31 et 563 9 Διονύσιος add Berkelius πρῶτος μὲν πρὸς τινος libri: corr Berkelius 13 Βαιτικὴν Σπανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν ed, Βαιτικὴν Σπανίαν καὶ Σπανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν B: correxit Salmasius 14 post εὐθείαν Berkelius παρὰγει 16 ὕδωρ] Ἰβηρ Berkelius

altera vero Iberia apud Persas sita est. gens ipsa Iberes vocatur, uti Pieres, Byzeres. Dionysius “prope columnas magnanimatorum gens Iberorum,” et Aristophanes in Triphalete “ut cognoverunt Iberas illos, qui Aristarchi antiquitus.” et rursum “Iberas quos publico ludo exhibes, curriculo mihi auxilio fuisse.” et Artemidorus libro secundo operis geographici “grammatica Italorum utuntur, qui ad mare habitant Iberi.” a genitivo Ἰβηρος deducitur femininum Ἰβηρίς. Menander in Aspide ait “Ἑλληνίς, οὐκ Ἰβηρίς”: Graeca est, non Iberica. dicitur quoque Ibericus. Dionysius “pontus quidem primus Ibericus incipientibus.” divisa autem fuit Iberia in duas provincias, nunc autem in tres, ut Marcianus in eius Periplo perhibet: “primum quidem Iberia in duas provincias divisa erat, at nunc in tres, in Hispaniam Baeticam, Hispaniam Lusitaniam, et Tarrhaconesiam.” a genitivo Ἰβηρος casum rectum deducit Apollonius Iberus, uti a phylacis phylacus. In denominativis, inquit, casus recti a genitivis formantur. Iber quidem duas syllabas similes nominativo, quod ad accentum in penultima, et in simplici forma et in composito habet. simplex quidem est martyr martyris, hic martyr; Charops Charopis.

νος - ὁ Τροίξηνος "υἱὸς Τροίξηνιο," Ἰβηρ Ἰβηρος - ὁ Ἰβηρος, ἄφ' οὗ παρὰ Κουαδράτῳ ἐν Ῥωμαϊκῇς χιλιάδος εἰ ἔστιν Ἰβήροισιν, οὕτως καίτοι Λίγυσι θ' ἅμα καὶ Ἰβήροισι πολεμέοντες." τὸ αὐτὸ καὶ Ἀβρων ἐν παρωνύμοις φησί. καὶ αὐτὸς Ἰβηρος τραγοπῶγων ἐν Μαλθακοῖς εἴρηται Κρατίνον. λέγονται οἱ Ἰβηρες ὑδροποτεῖν, ὥς Ἀθήναιος ἐν Δειπνοσοφιστῶν β' οὕτω. "Φίλαρχος μὲν ἐν τῇ ζ' καὶ τοὺς Ἰβηράς φησιν ὑδροποτεῖν πάντας, καίτοι πλουσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων τυγχάνοντας· κέκτηνται γὰρ ἄργυρον καὶ χρυσὸν πλεῖστον. μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς αἰεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐσθ' ἵκας τε φορεῖν πολυτελεστάτας."

Κ ε φ α λ α ι ο ν κδ.

P 78

περὶ Ἰσπανίας.

Πόθεν εἴρηται Ἰσπανία; ἀπὸ Ἰσπάνου γίγαντος οὕτω 15 καλουμένον. Ἰσπανίαι δύο τῆς Ἰταλίας ἐπαρχίαι, ἥ μὲν μεγάλη ἡ δὲ μικρά. ταύτης ἐμνήσθη Χάραξ ἐν ἱ' χρονικῶν. "ἐν Ἰσπανίᾳ τῇ μικρᾷ τῇ ἕξῳ Λουσιτανῶν πάλιν ἀποστάντων ἐπέμφθη ἐπὶ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπ' αὐτοὺς Κυῖντος." ὁ αὐτὸς ὁμοῦ περὶ τῶν δύο "Κυῖντος ὁ τῶν Ῥωμαίων πολέμαρ- 20 χος ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Ἰσπανίαις ἡσώμενος δὲ ὑπὸ Οὐριάδου σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐποίησατο." ταύτην κεκλησθαι φησιν Ἰβηρίαν ἐν Ἑλληνικῶν γ'. "τὴν δὲ Ἰσπανίαν Ἑλληνες τὰ

22 ἐν] ἐν δ' M

hic Charopus, veluti "Charopique régis;" Troezen Troezenis, hic Troezenus, ut "Troezeni filius." similiter quoque Iber Iberis, hic Iberus: unde apud Quadratum libro quinto Romanae Chiliadis dativus Iberis hisce verbis: "cum Liguribus simul et Iberis belligerantibus." idem Abro in denominativis tradit. et apud Cratinum in Malthagis Iberus hircina barba appellatur. dicuntur Iberes aquam potare apud Athenaeum libro secundo Deipnosophistarum hisce verbis: "Philarchus libro septimo ait Iberos omnes aquam potare, etiamsi ditissimi hominum sint: argenti quippe et auri plurimum possident; semel vero in die tantum cibum eos sumere parsimoniae causa ait, ac vestitu uti splendidissimo."

24. de Hispania.

Unde dicitur Hispania? ab Hispano huius nominis gigante. Hispaniae duae Italiae provinciae; una quidem magna, alia vero parva. huius meminit Charax lib. x Chronicorum: "in Hispaniam minorem exteriorem, Lusitanis rursum deficientibus, a Romanis exercitus dux missus est Quintus, qui simul in duabus Hispaniis belli praefecturam gereret. is autem a Viriatho superatus foedus cum illo iussit." hanc vocari ait Iberiam [idem Charax] libro tertio rerum

πρωτὰ Ἰβηρίαν ἐκάλουν, οὕτω ξύμπαντος τοῦ ἔθνους τὴν προσηγορίαν μεμαθηκότες, ἀλλ' ἀπὸ μέρους τῆς γῆς ὃ ἐστὶ πρὸς ποταμὸν Ἰβηρίαν καὶ ἀπ' ἐκείνου ὀνομάζονται, τὴν πᾶσαν οὕτω καλοῦντες. ὕστερον δὲ φασιν αὐτὴν μετακεκλησθαι Πανίαν.”

5

Κ ε φ α λ α ι ο ν κ ε'.

ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ δσίου Θεοφάνους τῆς Σιγγριανῆς.

Τούτῃ τῇ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς οὐ μόνον Βρετανίαν καὶ Γαλλίαν καὶ Ἰσπανίαν ἀνωσώσασθαι οὐκ ἴσχυεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσπερίον Αἰβύην τὴν τῶν Ἀφρων καλουμένην χώραν προσ-10 ἀπώλεσε τρόπῳ τοιῷδε. δύο στρατηγοὶ ἦσαν, Ἀέτιος καὶ Βονιφάτιος, οὓς Θεοδόσιος κατὰ αἵτησιν Οὐαλεντινιανοῦ εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν. Βονιφατίου δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐσπερίου Αἰβύης λαβόντος, φθονήσας ὁ Ἀέτιος διαβολὴν ποιεῖται κατ' αὐτοῦ ὥς ἀνταρσίαν μελετῶντος καὶ τῆς Αἰβύης κρατῆσαι¹⁵ σπεύδοντος. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς Πλακιδίαν ἔλεγε τὴν τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ μητέρα, γράφει δὲ καὶ Βονιφατίῳ ὅτι ἐὰν μεταπεμφθῆς παραγενέσθαι μὴ θελήσης· διεβλήθη γάρ, καὶ δόλῳ σε οἱ βασιλεῖς βούλονται χειρώσασθαι. ταῦτα δεξάμενος Βονιφάτιος, καὶ ὥς γνησίῳ φίλῳ Ἀετίῳ πιστεύσας, μεταπεμ-²⁰ φθεῖς οὐ παρεγένετο. τότε οἱ βασιλεῖς ὥς εὐνούστατον τὸν

2 μεμαθηκότες M 4 οὕτω add B 5 Πανίαν Bandu-
rius pro Πανωνίαν 8 καὶ Γαλλίαν] ἀλλὰ καὶ Γαλλίαν M
9 καὶ post ἀλλὰ om M 10 τὴν τῶν — χώραν om M 12 Βο-
νιφάτιος — λαβὼν ed: correxit Bandurius ex Theophane 18
μεταπεμφθῆς Theophanes: libri παραπεμφθῆς

Graecarum: “Hispaniam vero Graeci primum Iberiam nuncupabant, cum nondum totius gentis nomen edidicissent; sed a tractu regionis Ibero flumini adiacente totam terram miserat Theodosius. postremo autem aiunt illam Paniam appellatam esse.”

25. ex historia S. Theophanis Sigrianae monachi.

Hoc anno Valentinianus non modo Britanniam Galliam et Hispaniam servare non valuit; quin etiam Libyam occidentalem, quae Afrorum dicitur regio, amisit hoc pacto. duces erant duo Aëtius et Bonifacius; quos petente Valentiniano Romam miserat Theodosius. Bonifacio autem, qui occidentalis Libyae praefecturam acceperat, invidens Aëtius calumniatur eum, quod rebellare et Libyam occupare meditaretur. et haec quidem Placidiae dixit matri Valentiniani. Bonifacio autem literis significavit ne evocatus veniret: “criminis enim calumniam passus es, et te imperatores dolis comprehendere moliantur.” his acceptis Bonifacius Aëtio tanquam sincero amico fidem ha-

Ἄβιον ἀπεδέξαντο. ἦσαν δὲ τῷ τότε Γότθοι καὶ ἔθνη πολλὰ
 τε καὶ μέγιστα μέχρι τοῦ Δανουβίου ἐν τοῖς ὑπερβορείοις τό-
 ποις κατοικισμένα. τούτων δὲ ἀξιολογώτερά εἰσι Γότθοι Γή-
 πεδες καὶ Οὐανδῆλοι, ἐν ὀνόμασι μόνον καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ
 5 διαλλάττοντες, μᾶλλον διαλέκτῳ κεχρημένοι. πάντες δὲ τῆς
 Ἀρείου ὑπάρχουσι κατοικιστίας. οὗτοι ἐπ' Ἀρκαδίου καὶ
 Ὀνωρίου τὸν Δανούβιον διαβάντες ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων γῇ
 κατοικισθήσαν. καὶ οἱ μὲν Γήπεδες, ἐξ ὧν ὕστερον διηρέθη-
 σαν Λογγίβαρδοι καὶ Ἀβύρεις, τὰ περὶ Σιγγιδῶνα καὶ Σερ-
 10 μείον χωρία ᾤκησαν, οἱ δὲ Ἰσίογοι μετὰ Ἀλαρίχου τὴν P 79
 Ῥώμην πορθέσαντες εἰς Γαλλίας ἐχώρησαν καὶ τῶν ἐκεῖ
 ἐκράτησαν. Γότθοι δὲ Πανωνίαν ἔχοντες πρῶτον, ἔπειτα ἐξ
 ἑτὲ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ νέου ἐπιτρέψαντος τὰ τῆς
 Θράκης χωρία ᾤκησαν. καὶ ἐπὶ τῇ χρόνῳ ἐν τῇ Θράκῃ
 15 διατρίψαντες, Θεουδερίχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν πατρικίου καὶ
 ὑπάτου, Ζήνωνος αὐτοῖς ἐπιτρέψαντος, τῆς ἐσπερίου Λιβύης
 βασιλείας ἐκράτησαν. οἱ δὲ Οὐανδῆλοι Ἀλανοὺς ἐταιρυσά-
 μενοι καὶ Γερμανοὺς τοὺς νῦν καλουμένους Φράγγους, δια-
 βάντες τὸν Ῥήνον ποταμὸν ἡγούμενον ἔχοντας Γογιδίσκλον,
 20 κατέφυκον ἐν Ἰσπανίᾳ πρώτῃ οὐσῇ χώρα τῆς Εὐρώπης ἀπο

2 μέχρι] πέραν Theophanes 3 εἰσι τέσσαρα, Γότθοι, Ὑπό-
 γοιθοι (vel Ἰσίογοιθοι), Γήπεδες Theophanes 10 Ἀλάριχος
 M cum Theophane: corr Meursius. frustra, si conferas c. 29
 μετὰ τὰς φασίλλας 19 Ῥήνον Theophanes: libri νῖνον ἔχον-
 τες add Theophanes, qui Μοδίγισκλον

bens, accitus non venit. tum vero ceu fidum et benevolum impera-
 tores habuerunt Aëtium. eodem autem tempore Gotthi et aliae mul-
 tae ac copiosae gentes in Hyperboreis locis usque ad Danubium ha-
 bitabant; quarum praecipuae erant Gotthi Gepedes et Vandali, nullo
 alio quam nominum appellatione a se invicem discretas, et ubique
 una communi lingua utentes: omnes alioqui pravas Aarii sectantur
 opiniones. hi sub Arcadio et Honorio transmissio Danubio in Roma-
 norum terra sedes posuerunt. et Gepedes quidem, ex quibus postea
 Longobardi et Avars segregati sunt, regionem Singidoni et Sirmio
 proximam coluerunt. Wisigothi autem cum Alaricho postquam Ro-
 mam devastarunt, in Gallias profecti eas sibi subegerunt. Gotthi
 vero, qui primo in Pannonia consederant, deinde anno Theodosii iu-
 nioris decimo nono Thraciae agros incoluere, eodem Augusto ita per-
 mittente; inque Thracia quinquaginta et octo annis commorati, Theu-
 dericho duce, patricio et consule, Zenone ipsis permittemte occiden-
 talis Libyae regnum occuparunt. Vandali autem adiunctis sibi Ala-
 nis et Germanis, qui nunc Franci appellantur, trajecto Rheno flumine,
 duce Gogidisco in Hispania, quae ab Oceano occidentali prima Eu-

τοῦ ἑσπερίου Ὠκεανοῦ. Βονιφάτιος δὲ φοβηθεὶς τοὺς τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖς περάσας ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰσπανίαν πρὸς τοὺς Οὐανδήλους ἦλθεν· καὶ εὐρὼν τὸν μὲν Γογίδισκλον τελευτήσαντα, τοὺς δὲ ἐκείνου παῖδας Γότθαρὸν τε καὶ Γηζέριχον τὴν ἀρχὴν διέποντας, τοὺτους προτρεψάμενος τὴν ἐσπέ- 5 ριον Λιβύην εἰς τρία μέρη διελεῖν ὑπέσχετο, ἐφ' ᾧ ἕκαστον τοῦ τρίτου μέρους ἄρχειν σὺν αὐτῷ, κοινῇ δὲ ἀμύνεσθαι τὸν οἶον δῆποτε πολέμιον. ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις Οὐανδήλοι τὸν πορθμὸν διαβάντες τὴν Λιβύην κατέκρησαν ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι Τριπόλεως τῆς κατὰ Κυρήνην. οἱ δὲ Ἰσίδοθοι ἀνα- 10 στάντες ἀπὸ Γαλλίας ἐκράτησαν καὶ τὴν Ἰσπανίαν. τινὲς δὲ τῆς συγκλήτου Ῥωμαίων φίλοι Βονιφατίου τὴν τοῦ Ἀετίου ψευδοκατηγορίαν ἀνήγγειλαν τῇ Πλακιδίᾳ, ἐμφανῇ ποιήσαντες καὶ τὴν πρὸς Βονιφάτιον Ἀετίου ἐπιστολὴν, τοῦ Βονιφατίου ταύτην αὐτοῖς ἀποστείλαντος. ἡ δὲ Πλακιδία ἐκπλαγέισα τὸν 15 μὲν Ἀέτιον οὐδὲν ἠδίκησεν, Βονιφατίῳ δὲ λόγον προτρεπτικὸν μεθ' ὅρκων ἀπέστειλεν. τοῦ δὲ Γοτθαρίου τελευτήσαντος Γηζέριχος τῶν Οὐανδήλων γέγονεν αὐτοκράτωρ. Βονιφάτιος δὲ τὸν λόγον δεξάμενος τῶν Οὐανδήλων κατεστράτευ- σεν, στρατοῦ μεγάλου ἐλθόντος αὐτῷ ἀπὸ τε Ῥώμης καὶ τοῦ 20 Βυζαντίου, στρατηγοῦντος Ἀσπαρος. πολέμου δὲ κροτηθέντος πρὸς Γηζέριχον ἡττήθη ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατός. καὶ οὕτω

4 Γόνθαριον τε καὶ Γηζέριχον Theophanes 10 Κυρήνης libri:
correctum ex Theophano.

ropae regio est, sedem posuerunt. Bonifacius autem Romanorum imperatorum metu e Libya in Hispaniam traiciens ad Vandalos se recepit. cumque iam obiisset Gogidiscus, ipsius filios Gottharum et Gezerichum principatum tenentes offendit. hos pluribus hortatus Libyam occidentalem in tres partes se divisurum promisit, ut unusquisque secum tertiam partem obtineret, cunctique simul adversarium omnem, quisquis ille foret, ulciscerentur. hoc pacto foedere, Vandalis freto transmissa Libyam occuparunt ab Oceano Tripolim usque, quae est iuxta Cyrenem. Wisigothi autem e Gallia moventes Hispaniam occuparunt. senatores porro quidam Romani, amici Bonifacii, falsam Aëtii criminationem Placidiae patefecerunt producta Aëtii ad Bonifacium epistola, quam ipsis Bonifacius miserat. hac re perculsa Placidia Aëtium quidem nullatenus laesit: ad Bonifacium vero literas cum iureiurando misit, quae officium suaderent. defuncto autem Gotthario, Gezerichus factus est Vandalorum imperator. Bonifacius accepta fide contra Vandalos exercitum movit, numerosissimis copiis Roma et Byzantio duce Aspare missis. inita cum Gezeri-

Βονιφάτιος μετὰ Ἀσπαρος εἰς Ῥώμην ἐλθὼν τὴν ἐποψίαν διέλυσεν, ἀποδείξας τὴν ἀλήθειαν. ἡ δὲ Ἀφρικὴ ἔπ' Οὐαν-
δύλοις γέγονε. τότε καὶ Μαρκιανὸς στρατιώτης ὢν καὶ δον-
λεύων τῷ Ἀσπαρι ζῶν συνελήφθη ὑπὸ Γηζερίχου, ὃ μετὰ
5 ταῦτα βασιλεύσας.

Ἰστέον ὅτι τρεῖς ἀμερουμνεῖς εἰσὶν ἐν ὅλῃ τῇ Συρίᾳ ἥγουν
ἐν τῇ τῶν Ἀράβων ἀρχῇ, ὧν ὁ μὲν πρῶτος καθέζεται ἐν τῷ
Βαγδάδ, ἔστι δὲ ἐκ τῆς τοῦ Μουάμεθ γενεᾶς ἥτοι τοῦ Μου-
χούμετ, ὁ δὲ β' καθέζεται ἐν Ἀφρικῇ καὶ ἔστιν ἐκ τῆς
10 τοῦ Ἀλῆμ γενεᾶς καὶ Φατιμὲ τῆς θυγατρὸς Μουάμεθ ἥτοι
τοῦ Μουχούμετ, ἔξ οὗ καὶ Φατιμῆται ὀνομάζονται. ὁ δὲ P 80
τρίτος καθέζεται ἐν Ἰσπανίᾳ, ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ
Μαβίου.

Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ κατ' ἀρχάς, ἐν τῷ κυριεῦσαι τοὺς Σα-
15 ρακηνούς πάσης τῆς Συρίας, ἐκαθέσθη ἀμερουμνης ἐν τῷ
Βαγδάδ, ἐδέσποξε δὲ πάσης τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς
καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, καὶ εἶχεν
ἀμνηραδίας μεγάλας ἥτοι στρατηγίδας ταύτας, πρῶτην ἀμη-
ραδίαν τὴν Περσίαν ἥγουν τὸ Χωροσάν, δευτέραν ἀμνηραδίαν
20 τὴν Ἀφρικὴν, τρίτην ἀμνηραδίαν τὴν Αἰγύπτον, τετάρτην
ἀμνηραδίαν τὴν Φιλιστιήμ ἥτοι τὸ Ῥάμβλε, πέμπτην ἀμνηρα-
δίαν τὴν Δάμασκον, ἕκτην ἀμνηραδίαν τὸ Χέμψ ἥτοι τὸ Ἐμεσσα,
ἑβδόμην ἀμνηραδίαν τὸ Χάλεπ, ὀγδόην ἀμνηραδίαν τὴν Ἀν-

4 τῷ Ἀσπαρι Theophanes: libri Ἀσπαρον 7 τῷ — ἐν om M
19 δευτέραν τὴν Αἰγύπτον, τρίτην ἀμνηραδίαν τὴν ἀφρικὴν M

cho pugna Romanorum exercitus superatus est. atque ita cum Aspare Romam veniens Bonifacius, rei veritate probata, conceptam de se suspicionem diluit. Africa vero Vandalis subdita mansit. tunc etiam Marcianus, qui sub Aspare militem agebat domesticum, et postea imperium nactus, vivus a Gezericho captus est.

Sciendum est tres amermumnes in universa Syria esse, id est in Arabum principatu; quorum quidem primus residet in Bagdad estque ex Muamethi sive Muchumeti progenie, secundus sedet in Africa et est ex prosapia Alim et Phatema filiae Muameth sive Muchumet, unde etiam Phatemitae vocantur; tertius vero in Hispania sedes habet et a Mavia originem ducit.

Nec ignorandum est a principio, cum Saraceni totam Syriae imperium obtinerent, amermumnem in Bagdad resedissee. imperabat vero Persiae universae, Africae, Aegypto et Arabiae felici, et Ameradias magnas sive praeturas habuit hasce: prima Ameradia erat Persia sive Chorossan; secunda erat Africa, tertia Aegyptus, quarta Philistim sive Rhamble, quinta Damascus, sexta Chemps sive Emessa,

τιόχειαν, ἐνάτην ἀμνηραδίαν τὸ Χαράν, δεκάτην ἀμνηραδίαν τὸ Ἐμετ, ἐνδεκάτην ἀμνηραδίαν τὴν Ἑσιβή, δωδεκάτην ἀμνηραδίαν τὸ Μουσέλ, τρισεκάτην ἀμνηραδίαν τὸ Τικρίτ. τῆς δὲ Ἀφρικῆς ἀποσπασθείσης ἀπὸ τῆς τοῦ ἀμερμουμνῆ ἐν τῷ Βαγδάδ ἔξουσίας καὶ ἰδιοκρατησάσης καὶ ἀμνηρῶν ἰδιον ἀναγορευσάσης γέγονε, καθὼς καὶ προὔπηρχεν, πρώτη ἀμνηραδία ἡ Περσία, δευτέρα ἡ Αἴγυπτος, καὶ καθεξῆς αἱ λοιπαὶ καθὼς προεΐρηται. ἀρτίως δὲ πάλιν τοῦ ἀμερμουμνῆ ταῦ ἐν τῷ Βαγδάδ ἀδυνατήσαντος γέγονεν ἰδιόρρυθμος ὁ τῆς Περσίας ἀμνηρῶς ἡγουν τοῦ Χορασάν, καὶ ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν ἀμερμουμνῆν, φορῶν καὶ τὸ κουράν διὰ πινακιδίων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δίκην μαυιακίου. λέγει δὲ αὐτὸν εἶναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἀλήμ. ὁ δὲ ἀμνηρῶς τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ὑπῆρχεν αἰεὶ καὶ πάντοτε ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τοῦ ἀμνηρῶ Αἰγύπτου, γέγονε δὲ καὶ αὐτὸς ἰδιόρρυθμος, καὶ ἀπεκάλεσεν καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀμερμουμνῆν. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν εἶναι ἐκ τῆς τοῦ Ἀλήμ γενεᾶς.

Κ ε φ α λ α ι ο ν κς'.

ἡ γενεαλογία τοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐγωνος.

Ἰστέον ὅτι ὁ ῥῆξ Ἰταλίας ὁ μέγας Λωθάριος, ὁ πάππος τοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐγωνος, ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ μεγάλου Καρόυ· 20
λου κατήγετο, περὶ οὗ πολὺς ἔπαινος ἐγκώμια τε καὶ διηγήματα
καὶ περὶ πολέμους ἀνδραγαθήματα. οὗτος οὖν Κάρολος

4 ἐν] τοῦ ἐν? 5 ἀναγορεύσασα libri: corr Meursius 9
τοῦ] τὸ vulgo 15 καὶ αὐτὸς add B 18 ῥηγὸς add B
19 τοῦ vulgo om

septima Chalep, octava Antiochia, nona Charan, decima Emet, undecima Esibe, duodecima Musel, decimatertia Ameradia Ticrit. Africa vero ab amermumnis Bagdadensis potestate avulsa, sui iuris facta et proprium sibi ameram constituenta, prima Ameradia, quemadmodum solebat, fuit Persia, secunda Aegyptus, et reliquae deinceps, ut supra dictum est. nuper vero cum amermumnes Bagdadensis viribus impar esset, ameras Persiae sive Chorasam sui iuris et potestatis factus est, seseque amermumnem appellavit, gestans Alcoranum e collo per tabellas instar torquis pendentem; deque genere Alim oriundum se dicit. ameras autem Arabiae felicis sub potestate amerae Aegypti semper fuit. verum hic quoque suae dicionis effectus amermumnem sese nuncupat, atque ad Alim originem refert.

26. Genealogia conspicui Regis Hugonis.

Sciendum est Italiae regem, magnum Lotharium, conspicui regis Hugonis avuni, a Carolo magno originem ducere, qui a bellica fortitudine atque gestis admodum celebratur. hic itaque Carolus unus

ἢν μονοκράτωρ πάντων τῶν ῥημάτων, ἐβασίλευσε δὲ εἰς τὴν
 μεγάλην Φραγγίαν. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐδεὶς τῶν ὑπο-
 λοίπων ῥηγῶν ἐτόλμησε ῥῆγμα εἶναι καλεῖσθαι, ἀλλὰ πάντες
 ὑπῆρχον ὑπόσπονδοι αὐτοῦ· ὅστις χρήματα ἱκανὰ καὶ πλοῦ-
 5 τον ἄφθονον ἐν Παλαιστίνῃ ἀποστείλας ἐδείματο μοναστήρια
 πάμπολλα. ὁ τοίνυν Λωθάριος οὗτος ἀναλαβόμενος τὰ ἑαυ-
 τοῦ στρατεύματα, κατὰ Ῥώμης ἐκστρατεύσας ἀπὸ πολέμου
 ταύτην ἐκράτησε, καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ τότε πάπα· καὶ ἡνίκα
 ὑπέστρεφεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐξουσίαν ἤγουν εἰς Παπίαν, κα-
 10 τήνηται εἰς τὸ κάστρον Πλαζέντα τὸ ὄν ἀπὸ τριάκοντα μι-
 λίων τῆς Παπίας. κακέσσε μὲν οὗτος τελευτᾷ, ἔτεκεν δὲ υἱόν P 81
 ὀνόματι Ἀδέλβερτον, ὃς ἔγχευ γυναῖκα τὴν μεγάλην Βέρταν,
 καὶ ἐξ αὐτῆς τὴν προορηθέντα ῥῆγμα τὸν Οὔγων εἰκεν. μετὰ
 δὲ τὸ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Λωθάριον, Λοδοίκος ὁ ἴδιος τοῦ
 15 Λοδοίκου ἀπὸ τοῦ μεγάλης Φραγγίας ἐλθὼν ἐκράτησε τὴν
 Παπίαν. καὶ ἦν μὲν ἄστεπτος, ὅστερον δὲ ἦλθεν εἰς Βερμῶ-
 ναν, εἰς τὸ κάστρον τὸ ὄν ἀπὸ 94 μιλίων τῆς Παπίας, καὶ
 ἐλθόντος αὐτοῦ ἐκεῖσε ἐπανέστησαν αὐτῷ οἱ τοῦ αὐτοῦ κά-
 στρον, καὶ κρατήσαντες ἐτίφλωσαν. καὶ τότε ἐκράτησε Βε-
 20 ριγγέριος ὁ πάππος τοῦ νυνὶ Βεριγγέρι, καὶ εἰσελθὼν ἐν Ῥώμῃ
 ἐστέφθη. καὶ μετὰ τοῦτο ἐδηλοποίησε λαὸς πολλὸς τῷ Ῥο-
 δούλφῳ εἰς Βεργώνιον ὄντι, λέγοντες· οἱ ἐλθὲ ἐνταῦθα, καὶ
 παραδίδομέν σοι τὸ ῥηγῶν, καὶ ἀποκτενῶμεν τὸν Βεριγγέ-

8 καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ τότε πάπα add B

omnibus regnis imperabat. regnavit autem in magna Francia, ipsoque
 regnante nemo alius sese regem appellare ausus est, sed foedus cum
 eo omnes pepigerant. ille autem multis opibus ingentique pecunia-
 rum vi in Palaestinam transmissis, monasteria quamplurima excitavit.
 Lotharius igitur iste, admotis exercitibus, adversus Romam expedi-
 tionem suscepit, quam bello subiecit; atque ab eo qui tum sedebat
 pontifice coronatus est. cum autem in dicionem suam, Papiam sci-
 licet, revertetur, in urbem Placentiam triginta a Papia miliaribus
 dissitam pervenit, ibique diem obiit. filium vero habuit Adelbertum,
 nomine, qui uxorem duxit magnam Bertam et ex ea Hugonem regem,
 cuius supra mentionem fecimus, suscepit. Lothario autem magno sa-
 tis functo, Ludovicus consanguineus Ludovici e magna Francia pro-
 sectus Papiam occupavit non coronatus. postea Veronam se contulit;
 quae urbs centum viginti miliaribus Papia distat; quo enim venisset,
 insurgentes contra illum cives captum oculis orbarunt. tunc regnum
 adiit Berengarius, Berengarii qui nunc in vivis est avus, Romamque
 ingressus coronatus est. hinc populi multi Rodulphum in Burgundia
 venientem bisque verbis evocant. "huc accede, et occiso Berengario

ριαν. ὁ δὲ ἦλθε ἀπὸ Βεργώνιαν πρὸς τὰ μέρη τῆς Παιπίας, καὶ ὁ μὲν ἡμῖνος λαὸς ἦν μετὰ τοῦ Βεριγγέρι, ὁ δὲ λοιπὸς μετὰ τοῦ Ῥοδούλφου. καὶ πολεμήσαντες, ἐνίκησεν ὁ Βεριγγέρις τὸν πρῶτον πόλεμον, καὶ πάλιν πολεμήσαντες, ἐνίκησεν ὁ Ῥοδούλφος, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς τοῦ Βεριγγέρι. καὶ μόπος⁵ καταλειφθεὶς ὁ Βεριγγέρις ἐποίησεν ἑαυτὸν ὡς τεθνεῶτα, καὶ ἔπεσεν μέσον τῶν τεθνεώτων, σκεπάσας αὐτὸν μετὰ τῆς δορκᾶς αὐτοῦ, τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ εἶχεν ἔξω. ἐλθὼν δὲ εἷς ἐκ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ῥοδούλφου δέδωκεν αὐτῷ μετὰ μεναύλου εἰς τὸν πόδα, αὐτὸς δὲ τὸ σύνολον οὐκ ἔσαλευθῆ· τοῦ¹⁰ δὲ μὴ σαλευθέντος, ἀφίησιν αὐτὸν ὡς δῆθεν νεκρὸν ὄντα. ἡγγόνει δὲ ὁ τοῦ Ῥοδούλφου λαὸς ὅτι ὁ Βεριγγέρις ἐστὶ. καὶ παύσαντος τοῦ πολέμου ἡγέρθη ὁ Βεριγγέρις, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ μόνος, καὶ πύλιν ἐκράτησε τῆς βασιλείας, καὶ ἐπολέμησε τὸν Ῥοδούλφον, καὶ ἐνίκησεν αὐτόν. μετὰ δὲ¹⁵ τοῦτο συνεβιβάσθησαν εἰς ἀλλήλους καὶ ἐμερίσθησαν τὴν χώραν εἰς δύο, καὶ ὁ μὲν εἷς ἀνελάβετο τὸ ἐν μέρος τῆς χώρας, ὁ δὲ ἕτερος τὸ ἕτερον. ἦν δὲ ὁ Ῥοδούλφος ὑπὸ τὴν βουλὴν καὶ ἐξουσίαν τοῦ Βεριγγέρι. καὶ μετὰ τοῦτο ἦλθον ἀπὸ Βεργώνια τρεῖς μορμήσιοι πρὸς Παιπίαν τοῦ ἐκδιῶξαι τοὺς κρα-²⁰ τοῦντας καὶ κρατῆσαι αὐτοί· ἦσαν δὲ οὗτοι Οὐγων ὁ Ταλιαφέρνην καὶ Βόζων καὶ Οὐγων ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βόζον, ὁ προορηθεὶς εὐγενέστατος ῥῆξ. ἦλθε δὲ μετὰ λαοῦ ἱκανοῦ. καὶ

20 κρατοῦντας καὶ add B

22 Βούζου M

regnum tibi trademus." hic ex Burgundia movit, versusque Papiam concessit; divisoque populo, pars Berengarium sequebatur, residua vero pars Rodolpho haerebat. collatisque signis primo Berengarius vicit; praelioque rursus inito victor fuit Rodolphus, Berengarii quoque exercitus in fugam actus est. ipse autem Berengarius, a suis desertus, se mortuum simulavit, mediusque inter cadavera collapsus, pelle cervina, quam ferebat, se contegens et operiens, pedem extra protensum habuit. accedens autem quidam ex Rodulphi militibus pedem eius venabulo ferit: at immotus ille mansit; cumque ipsum absque ullo motu miles cerneret, pro mortuo habuit ac reliquit. Rodulphi vero exercitus hunc Berengarium esse ignorabat. praelium autem cum cessasset, surrexit Berengarius solusque palatium suum adiit; iterumque regno politus, armis contra Rodolphum sumptis, eum superavit. posthaec autem pacto foedere regnum inter se dividerunt, ita ut pars una uni, altera alteri cederet. Rodolphus tamen sub consilio et potestate Berengarii manebat. venere postea ex Burgundia Papiam tres marchiones, ut principes exturbarent, Hugo Taliaferni, Boso et Hugo Bosonis frater, rex ille nobilissimus, cuius antea mentionem fe-

μαθῶν δὲ Βεριγγέρις ἡτοιμάσθη, καὶ ἀπῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ πρὸς πόλεμον, καὶ παρακαθίσας ἐοικενοχώρησεν αὐτοὺς ἀπὸ λιμοῦ, καὶ ὥρισε τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ φονεῖν τινά, ἀλλ' ὅπου ἂν κρατήσωσί τινα ἐξ αὐτῶν κόπτωσι τὴν ῥίνα αὐτοῦ καὶ τὰ δύο ὠτία καὶ ἀπολύωσιν· ὃ δὲ καὶ ἐποίουν. Θεασάμενοι οὖν τοῦτο αἱ προρρηθεῖσαι τρεῖς κεφαλαί, ἄρμυες ἀνυπόδετοι τὰ θεῖα εὐαγγέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον πρὸς τὸν Βεριγγέριν, αἰτούμενοι συγχώρησιν καὶ ὁμνίοντες τοῦ μηκέτι ἐλθεῖν ἐνθάδε μέχρι τέλους ζωῆς αὐτοῦ· καὶ τότε P 82

10 ἵασεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. ἴστερον δὲ τοῦ Βεριγγέρι ἀπελθόντος εἰς Βερῶναν, ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φαλάμπερτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ, καὶ τότε ἐκράτησεν ὅλον τὸ ῥηγίον Ῥοδοῦλφος. καὶ μετὰ τοῦτο ἐμήνυσεν ὁ λαὸς τῆς χώρας ὅλης εἰς Βεργωνίαν τῷ Οὔγωνι τῷ προρρηθέντι ῥηγί, 15 λέγοντες ὅτι ἔλθε καὶ παραδίδομέν σοι τὴν χώραν. καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ, ἐπῆρον αὐτὸν ὁ λαὸς καὶ ἀπήγαγον εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἀπεκατέστησαν αὐτὸν ῥῆγα. τὸν δὲ Ῥοδοῦλφον εἶπον ὅτι ἄπελθε μετὰ τοῦ πλοίου σου, θέλῃς εἰς τὴν χώραν σου, θέλῃς ἀλλαχοῦ. ὃ δὲ ἀπῆλθεν εἰς Βεργωνίαν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ,

20 καὶ κατεῖχεν ἐκεῖσε λαὸν ἱκανόν. καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ ἀπῆλθεν Οὔγων ὁ προρρηθεὶς ῥῆξ εἰς Βεργωνίαν, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ Ῥοδοῦλφου, ἣτις καὶ Βέρτα ὠνομάζετο, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα, τὴν δὲ θυγατέρα αὐτῆς ὀνόματι Ἀδέλεσσαν δέ-

5 δύο add B

cimus. is porro magna stipatus multitudine accessit; quo comperto Berengarius bellum instruxit atque in occursum eius venit, interceptoque comineatu famem exercitui eius intulit, interdixitque suis ne quempiam occiderent, sed quemcumque caperent, naso et duabus auriculis mutilarent, sicque dimitterent. id vero factum est. qua re conspecta tres memorati duces, nudis pedibus, divina evangelia prae manibus tenentes Berengarium adierunt, veniam petentes, iurantesque se nunquam illo superstitute isthuc venturos esse. tunc sivit eos liberos in regionem redire. deinde vero cum Veronam abiisset Berengarius, a Phalamberto compatre suo occisus est: et tunc toto regno positus est Rodulphus. sub haec universae regionis populus praefatum regem Hugonem ex Burgundia accersivit, oblato regionis suae principatu, si accederet; cumque venisset, sustulit eum populus et in palatium adduxit regemque constituit. Rodulpho vero edixerunt ut in regionem suam, sive quocumque vellet, sublatis opibus suis abiret. is in Burgundiam regionem suam se contulit, ibique satis amplae multitudinī imperavit. mortuo Rodulpho, memoratus rex Hugo Burgundiam adiit ac Rodulphi uxorem Bertam nomine matrimonio sibi

δοκεν Λωθαρίῳ τῇ υἱῷ αὐτοῦ, τῷ νυνὶ ὄντι Ἰταλίας ῥηγί.
 ἥ δὲ ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ συναφθεῖσα Ῥω-
 μανῷ τῷ πορφυρογεννήτῳ υἱῷ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου
 δεσπότη, ἦτοι ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐ-
 γωνος, ἡ ὠνομάζετο Βέρτα κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μάμμης αὐτῆς⁵
 τῆς μεγάλης Βέρτας, ἥτις μετὰ θάνατον τοῦ Ἀδελβέρτου
 ἀνδρὸς αὐτῆς ἐβασίλευσεν ἔτη *. μετωνομάσθη δὲ Εὐδοκία
 κατὰ τὸ ὄνομα τῆς τε μάμμης καὶ ἀδελφῆς Κωνσταντίνου
 τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη.

Κ ε φ á λ α ι ο ν κζ.

10

περὶ τοῦ θέματος Λογουβαρδίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ περιγυπιάτων καὶ
 ἀρχοντιῶν.

Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις κατεκρατεῖτο ἡ πᾶσα
 ἐξουσία τῆς Ἰταλίας, ἡ τε Νεάπολις καὶ Καπὺν καὶ ἡ Βενε-
 βενδὸς τό τε Σαλερινὸν καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ Γαῖτη καὶ πᾶσα¹⁵
 ἡ Λογουβυρδία, παρὰ τῶν Ῥωμαίων, δηλονότι βασιλευμένης τῆς
 Ῥώμης. μετὰ δὲ τὸ ἀνελθεῖν τὸ βασιλείον ἐν Κωνσταντινουπόλει
 διεμερίσθησαν ταῦτα πάντα εἰς ἀρχὰς δύο, ἐξ ὧν καὶ παρὰ τοῦ
 βασιλευνόντος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπεστέλλοντο πατρίκιοι δύο,
 καὶ ὁ μὲν εἰς πατρίκιος ἐκράτει τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Καλαβρίαν²⁰
 καὶ τὴν Νεάπολιν καὶ Ἀμάλφην, ὁ δὲ ἕτερος πατρίκιος ἐκαθέ-
 ζετο εἰς Βενεβενδὸν καὶ ἐκράτει τὴν Παπίαν καὶ τὴν Κάπυαν καὶ
 τὰ λοιπὰ πάντα, καὶ ἐτέλουν κατ' ἔτος τῷ βασιλεῖ τὰ νενομισμένα
 τῷ δημοσίῳ. αὗται δὲ πᾶσαι αἱ προρρηθεῖσαι χῶραι κατεφ-

4 ἦτον?

15 Γαίτη Meursius

16 βασιλευμένων Μ

copulavit, eius vero fillam Adelesam nuptui dedit Lothario filio suo,
 qui nunc Italiae rex est. filia vero conspicua⁴ regis Hugonis Cpolim
 profecta Romano Porphyrogenito, Constantini Christi amantis impe-
 ratoris filio, locata est. haec autem filia conspicui regis Hugonis
 Berta vocabatur de aviae suae magnae Bertae cognomine, quae post
 Adelberti mariti sui obitum regno praefuit annis²². illius vero no-
 men in Eudociam mutatum est, de nomine aviae et sororis Constan-
 tini Christi amantis imperatoris.

27. de Longobardiae Thémate, eiusque principatibus ac ducatibus.

Sciendum est antiquis temporibus omnem Italiae dicionem, Nea-
 polim Capuam Beneventum Salernum Amalphim Gaietam et univer-
 sam Longobardiam, Romanis Romae imperantibus subditam fuisse.
 post translata vero Cpolim imperii sedem haec omnia in duos prin-
 cipatus divisa sunt. ex eo tempore ab imperatore Cpolitano missi
 sunt patricii duo, quorum alter Siciliam Calabriam Neapolim et
 Amalphim administrabat, alter vero Beneventi residebat imperabat-
 que Vnpiae Capuae et reliquis omnibus; qui ambo quetaunis impe-

πῶντο παρὰ τῶν Ῥωμαίων. ἐν δὲ τοῖς καιροῖς Εἰρήνης τῆς βα-
 σιλίδος ἀποσταλεῖς ὁ πατρίκιος Ναρσῆς ἐκράτει τὴν Βενεβενδὸν
 καὶ τὴν Παπίαν, καὶ Ζαχαρίας ὁ πάπας Ἀθηναῖος ἐκράτει τὴν
 Ῥώμην. συνέβη δὲ πολέμους γενέσθαι εἰς τὰ τῆς Παπίας μέρη,
 καὶ ἐξωδίασεν ὁ πατρίκιος Ναρσῆς εἰς τὸν στρατὸν τὰ εἰσκομι- P 83
 ζόμενα πάντα τῷ δημοσίῳ, καὶ οὐκ ἀπεστάλη ἡ κατὰ τύπον
 εἰσκομιδὴ παρ' αὐτοῦ· ὁ δὲ Ναρσῆς ἀντεμήνυσεν ὅτι ἀπὸ
 τῶν αὐτόθι μᾶλλον ἐλπίζω μοι ἀποσταλῆναι χρήματα, ἐπειδὴ
 πᾶσαν τὴν ἀπὸ τῶν ὧδε εἰσκομιζομένην εἰσκομιδὴν εἰς τοὺς
 10 ἀνακύνψαντας πολέμους κατηγάωσα, καὶ μᾶλλον ὑμεῖς ἀπὸ
 τῶν ὧδε ζητεῖτε εἰσκομιδάς. ταῦτα ἀκούσασα ἡ βασίλισσα
 Εἰρήνη καὶ ὀργισθεῖσα ἀπέστειλεν αὐτῷ ἄτρακτον καὶ ἡλα-
 κάτην, γράψασα πρὸς αὐτὸν ὅτι λάβε ταῦτα, ἃ καὶ ἀρμόζει
 σοι· νῆθαι σε γὰρ μᾶλλον ἐκρίναμεν δίκαιον ἢ μετὰ ὅπλων
 15 ὥς ἄνδρα διεκδικεῖν καὶ διευθύνειν καὶ ὑπερπολεμεῖν Ῥω-
 μαίων. ταῦτα ἀκούσας ὁ πατρίκιος Ναρσῆς ἀντέγραψε πρὸς
 τὴν βασιλίδαν ὅτι ἐπεὶ οὕτω παρ' ὑμῖν ἐνομίσθην νῆθαι καὶ
 κλώθειν καθάπερ γυνή, κλώσαι ἔχω νήματα μετὰ τῆς ἀτράκ-
 του καὶ ἡλακάτης, ἵνα μέχρ' ἂν ζῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι μὴ δυ-
 20 νῆθῶσιν ἐξυφᾶναι ταῦτα. οἱ δὲ Λογυβάρδοι τῷ τότε καιρῷ
 κατήκουν εἰς Πανωνίαν, ἐνθα ἀριτίως οἰκοῦσιν οἱ Τοῦρκοι.
 καὶ ἀποστείλας ὁ πατρίκιος Ναρσῆς πρὸς αὐτοὺς ὀπώρας παν-
 τοίως ἐδηλοποίησεν αὐτοῖς ὅτι δεῦτε ἐνταῦθα, καὶ θεάσασθε

ratoris fisco assignatam pecuniam pendebant. hae porro omnes, quas
 supra recensui, regiones a Romanis habitabantur. temporibus autem
 imperatricis Irenes missus patricius Narses et Beneventum et Papiam
 administrabat; Romam vero papa Zacharias Atheniensis. accidit autem
 ut in Papiæ partibus bella gererentur, Narsesque patricius fisco as-
 signatas ex pacto pecunias in exercitus usum impenderet; et ordina-
 rius ab illo redditus non tantum non mittebatur, sed potius illinc
 pecunias sibi missum iri, sperare se significabat, quippe cum omnes
 redditus bellis ingruentibus impendisset, ac proinde non hinc aliquid
 esse quaerendum. his auditis imperatrix Irene, ira accensa, fusum
 illi et colum misit, hisce verbis ad ipsum scribens "accipe haec quae
 tibi conveniunt: nere enim te aequius indicavimus quam armis tam-
 quam virum uti ac pro Romanis pugnare." quibus intellectis Narses
 patricius rescripsit imperatrici hoc modo: "postquam nere me rectius
 et filum torquere videtur tibi veluti feminam, telam me ordini nosse
 scias, quam nunquam Romani detekant" tunc autem temporis Lon-
 gobardi Pannoniam incolebant, quae nunc Turcarum sedes est, et
 missis ad eos fructibus omnis generis patricius isthaec ipsis signifi-
 cavit "venite huc et videbitis, pro veteri verbo, terram mel et lac
 fluentem, et qua, ut puto, neque deus meliorem habet; et si vobis

γῆν ῥέουσαν κατὰ τὸ εἰρημένον μέλι καὶ γάλα, ἥς, ὥς οἶμαι, ὁ θεὸς κρείττονα οὐκ ἔχει· καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀρεστόν, κατοικήσατε ἐν αὐτῇ, ὅπως εἰς αἰῶνα αἰῶνος μακαρίζεσθε με. ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Λογούβαρδοι καὶ πεισθέντες, ἀναλαβόμενοι τὰς φAMILIÁS αὐτῶν, ἦλθον εἰς Βενεβενδόν. οἱ δὲ 5 τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ οὐκ εἶσαν αὐτοὺς ἔνδον τοῦ κάστρου εἰσελθεῖν, ὥκησαν δὲ ἔξωθεν τοῦ κάστρου πλησίον τοῦ τείχους εἰς τὸν ποταμόν, οἰκοδομήσαντες ἐκεῖσε κάστρον μικρόν, εἰς οὗ καὶ ὀνομάζεται Τζιβιτανόβα, τουτέστι νεύκαστρον· ὃ καὶ μέχρι τῆς σήμερον συνίσταται. εἰσέρχοντο δὲ καὶ ἔνδο- 10 θεν τοῦ κάστρου καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ μηχανῆς κυριεύσαντες τοὺς οἰκήτορας τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ ἀνέλτον πάντας καὶ κατέσχον τὸ κάστρον· ἔσωθεν γὰρ διὰ τῶν ῥάβδων αὐτῶν σπαθία βαστάζοντες, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑποτρόπον ποιήσαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ μάχην, πάντας, ὥς εἴρη- 15 ται, ἀπέκτειναν. καὶ ἔκτοτε ἐκστρατεύσαντες πᾶσαν τὴν γῆν ἐκείνην ὑπέταξαν τοῦ τε θέματος Λογουβαρδίας καὶ Καλαβρίας καὶ ἕως Παπίας, ἄνευ τῆς Ἰδρεντοῦ καὶ Καλλιπόλεως καὶ τοῦ Ῥουσιάνου καὶ τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Γαϊτῆς καὶ Συρεντοῦ καὶ Ἀμάλφης. πρῶτον δὲ κάστρον ὑπῆρχεν 20 ἀρχαῖον καὶ μέγα ἡ Κάπνα, δευτέρα ἡ Νεάπολις, τρίτη ἡ Βενεβενδός, τετάρτη ἡ Γαϊτῆ, πέμπτη ἡ Ἀμάλφη. τὸ δὲ Σαλερινὸν ὥκισθη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διεμέρισαν οἱ Λογούβαρδοι τὰ πριγκιπάτα. εἰσὶ δὲ μέχρις τῆς σήμερον, ἥτις ἔστιν Ἰνδικτιῶν ἐβδόμη, ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 595, ἀφ' 25

3 μακαρίζετε? 9 τζινὰ νόβα M 13 κατέχουν M

placuerit, hanc inhabitabit, ut in perpetuum faustis me precationibus ac benedictionibus prosequamini." his vero auditis, persuasi Longobardi cum familiis Beneventum venerunt. cives autem Beneventani cum intra urbem illos admittere nollent, extra eam prope murum ad flumen habitarunt, aedificata urbe parva, quae Civita nova, id est nova civitas, appellatur, extatque etiam hodie. intrabant vero etiam urbem et ecclesiam, doloque superiores facti habitatoribus omnibus eos universos occiderunt urbemque occuparunt: gladiis enim intra fustes occultatis, ecclesiam ingressi, pugna excitata universos, ut supra dictum est, interemerunt. et inde excursionem in omnem dicionem thematis Longobardiae et Calabriae facta, subiecerunt eam usque ad Papiam, excepta Hydrunte Callipoli Rusiano Neapoli Gaeta Surrento et Amalphe. prima vero urbs antiqua et magna erat Capua, secunda Neapolis, tertia Beneventum, quarta Gaeta, quinta Amalphe. Salernum autem habitatum fuit a Sicardo, cum principatus dividerent Longobardi. et sunt in hodiernum usque diem, quae septima indictio est, anni a condito mundo 6457 (Christi 949), a divisa

οὗ ἐμερίσθη ἡ Λογουβαρδία εἰς σ'. ὑπῆρχον δὲ ἀδελφοὶ
 δύο, ὁ Σίκων καὶ ὁ Σίκαρδος· καὶ ὁ μὲν Σίκων ἐκράτησε τὴν
 Βενεβενδὸν καὶ τὰ μέρη τῆς Βάρεως καὶ τῆς * Σιπενδοῦ, ὁ
 δὲ Σίκαρδος τὸ Σαλερινὸν καὶ τὴν Κάπναν καὶ τὰ μέρη τῆς P 84
 5 Καλαβρίας. ἡ δὲ Νεάπολις ἦν ἀρχαῖον πραιτωρίον τῶν κα-
 τερχομένων πατρικίων, καὶ ὁ κρατῶν τὴν Νεάπολιν κατεῖχε
 καὶ τὴν Σικελίαν, καὶ ἡνίκα κατέλαβεν ὁ πατρίκιος ἐν Νεαπό-
 λει, ἀπῆρχετο ὁ δούξ Νεαπόλεως ἐν Σικελίᾳ. ἡ δὲ Κάπνα
 ἦν πόλις ὑπερμεγέθης, καὶ ἐάλω ὑπὸ τῶν Οὐαιδῶν ἦτοι
 10 τῶν Ἀφρικῶν, καὶ κατέλυσαν αὐτήν. ἐρημοκάστρου δὲ οὐσης
 ᾤκουν ἐν αὐτῇ Λογούβαρδοι. καὶ πάλιν τῶν Ἀφρικῶν ἐπερ-
 χομένων κατ' αὐτῶν ᾤκοδόμησεν ὁ ἐπίσκοπος Λανδούλφος
 κάστρον εἰς τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ *
 Κάπναν νέαν, τὴν καὶ νῦν οὖσαν. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη ἡ αὐτὴ
 15 Κάπνα εἰς τὴν οἴαν. ἡ δὲ Νεάπολις καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ
 ἡ Συρεντὸς ὑπῆρχον αἰεὶ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων.
 Ἰστέον ὅτι μαστρομήλης ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων δια-
 λέκτῳ κατεπάνω τοῦ στρατοῦ.

Ἰστέον ὅτι πρὸ τοῦ περᾶσαι τοὺς Βενετίκους καὶ οἰκῆσαι
 20 εἰς τὰ νησία εἰς ἃ νῦν οἰκοῦσιν, ἐκαλοῦντο * Ἐνετικοί, καὶ
 κατήκουν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς αὐτὰ τὰ κάστρα, κάστρον Κόγ-
 χορδα, κάστρον * Ἰουστινιᾶνα, κάστρον τοῦ Νούνου, καὶ
 ἕτερα πλείεστα κάστρα.

11 τὴν ἀφρικὴν ἐπερχομένην libri: corr Meursius 13 Κα-
 παντὴν καὶ libri: corr Bandurius 21 κατέκουν αἰτίκιοι libri,
 et mox αἰτιῶν: corr Meursius αὐτὰ ταῦτα?

Longobardia anni 200. erant autem fratres duo, Sico atque Sicardus. et Sico quidem Benevento imperabat ac Bareos, et Sipendi partibus, Sicardus vero Salernum Capuam et partes Calabriae possidebat. at Neapolis antiquum praetorium erat patriciorum qui mittebantur; et qui Neapoli imperabat, imperabat et Siciliae; cumque patricius Neapolim appelleret, dux Neapoleos in Siciliam abibat. Capua vero erat urbs ingens, captaque est a Vandalis sive Afris, et vastata; atque ita desolata cum iaceret, inhabitaverunt eam Longobardi. et mox Afris rursum ingruentibus, Landulphus episcopus ad pontem fluminis urbem aedificavit, quam Capantem nuncupavit; quae quidem etiamnum superest. ex quo autem haec Capua constructa fuit, anni sunt 73. ceterum Neapolis Amalphe et Surentum Romano imperatori semper paruerunt. Sciendum quod magister militum Romanorum lingua significat praefectum exercitus.

Sciendum quod Veneti antequam traicerent, inhabitarentque insulas quas nunc inhabitant, Henetici nuncupabantur, et incolebant in continenti has urbes, Concordiam Iustiniana Nunum et reliquas ple-
 rasque.

Ἰστέον δτι περασάντων τῶν νῦν καλουμένων Βενετίκων, πρῶτον δὲ * Ἐνετικῶν, ἔκτισαν ἐν πρώτοις κάστρον ὀχυρόν, ἐν ᾧ καὶ σήμερον καθέζεται ὁ δοῦξ Βενετίας, ἔχον κύκλωθεν θάλασσαν ὥσει μιλίων ἑξ, εἰς ἣν καὶ εἰσέρχονται ποταμοὶ κ'. ὑπάρχουσι δὲ καὶ νῆσοι κατ' ἀνατολὰς τοῦ αὐτοῦ. ἔκτι- 5
σαν δὲ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς νήσοις οἱ νῦν Βενέτικοι καλού-
μενοι κάστρα, κάστρον Κογράδον, ἐν ᾧ καὶ μητρόπολις ἐστὶ
μεγάλη, καὶ πολλὰ λείψανα ἁγίων ἐν ταύτῃ ἀπόκεινται, κά-
στρον Ῥιβαλενσής, κάστρον Λουλιανόν, κάστρον Ἀψανον, κά-
στρον Ῥωματινά, κάστρον Λικεντζία, κάστρον Πίνετται, ὅπερ 10
λέγεται Στρούβιλος, κάστρον Βινίολλα, κάστρον Βόες, ἐν ᾧ ὑπάρ-
χει ναὸς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου, κάστρον Ἠλιτουάλλα,
κάστρον Λιτουμανκέρσες, κάστρον Βρόνιον, κάστρον Μαδαῦ-
κον, κάστρον Ἡβόλλα, κάστρον Πριστήνα, κάστρον Κλονγία,
κάστρον Βροῦνδον, κάστρον Φοσαῶν, κάστρον Λαυριτών. 15

Ἰστέον δτι καὶ εἰσὶν ἕτεραι νῆσοι ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ Βενετίας.

Ἰστέον δτι καὶ ἐν τῇ στερεᾷ εἰς τὸ μέρος τῆς Ἰταλίας
ὑπάρχουσι κάστρα τῶν Βενετίκων, ἅτινά εἰσι ταῦτα, κάστρον
Κάπρε, κάστρον Νεόκαστρον, κάστρον Φινές, κάστρον Αἰκυλον,
κάστρον Ἀειμάνας, ἐμπόριον μέγα Τορτζελῶν, κάστρον Μου- 20
ραν, κάστρον Ῥίβαντον, ὃ ἐρμηνεύεται τόπος ὑψηλότατος, ἐν
ᾧ καθέζεται ὁ δοῦξ Βενετίας, κάστρον Καβερτζέντζης.

Ἰστέον δτι καὶ ἐμπόρια εἰσὶ καὶ καστέλλια.

5 ἔκτισαν Meursius pro ἔκτισεν

Sciendum Venetos nunc appellatos, qui olim Henetici dicebantur, cum traiecissent, munitam imprimis urbem condidisse, in qua hodie habitat dux Venetiarum, mari undique cinctam spatio circiter sex miliarium, quod influunt flumina 27. sunt etiam insulae versus orientem urbis, in quibus Veneti nunc appellati oppida aedificaverunt, Cogradum, ubi metropolis magna est, in qua multae sanctorum reliquiae depositae iacent; Rhibalenses, Lulianum, Apsanum, Rhomatina, Licentia, Pinetae, sive Strobilus, Biniola, Boës, ubi templum S. Petri apostoli, Elitua, Litumanceres, Bronium, Madaucum, Hebola, Pristena, Clugia, Brundum, Phosaeon, Lauriton.

Sciendum etiam alias esse insulas in Venetorum regione.

Sciendum etiam in terra firma Italiae regione etiam urbes Venetorum has existere, Capre, Neocastrum, Phines, Aeculum, Aimanas, magnum emporium Tortzelorum, Muran, Rhibantum, quod significat locum valde excelsum, in quo residet dux Venetiarum, et Cabertzentza.

Sciendum etiam emporia esse et castella.

Κ ε φ α λ α ι ο ν κ η'.

διήγησις πῶς κατεκρίσθη ἡ νῦν καλουμένη Βενετία.

Ἰστέον ὅτι ἡ Βενετία τὸ μὲν παλαιὸν ἦν τόπος ἐρημὸς τις
δοικητος καὶ βαλκωδης, οἱ δὲ νῦν καλούμενοι Βενέτικοι ὑπῆρχον
5 Φράγγοι ὑπὸ Ἀκουηλεγίας καὶ ἀπὸ τῶν ἐτέρων τόπων τῆς Φραγ-
γίας, καὶ κατεφκουν εἰς τὴν ξηρὰν ἀντικρὺ τῆς Βενετίας. τοῦ δὲ P 85
Ἀτίλα τοῦ βασιλέως τῶν Ἀβάρων ἐλθόντος καὶ πάσας τὰς
Φραγγίας καταληψαμένον καὶ ἀφανίσαντος, ἤρξαντο φεύγειν
μὲν πάντες οἱ Φράγγοι ὑπὸ Ἀκουηλεγίας καὶ ἀπὸ τῶν ἐτέρων
10 τῆς Φραγγίας κάστρων, ἐρχοσθαι δὲ πρὸς τὰς δοικίτους νή-
σους τῆς Βενετίας καὶ ποιεῖν ἐκεῖσε καλύβια διὰ τὸν τοῦ
βασιλέως Ἀτίλα φόβον. αὐτοῦ οὖν τοῦ βασιλέως Ἀτίλα λη-
σάμενου πᾶσαν τὴν χώραν τῆς ξηρᾶς καὶ μέχρι Ῥώμης καὶ
Καλαβρίας ἐλθόντος καὶ τὴν Βενετίαν μακρόθεν καταλιπόν-
15 τος, ἄδειαν εὐρόντες οἱ προσπεφυγότες ἐν ταῖς νήσοις τῆς
Βενετίας, καὶ οἶον τὴν δειλίαν ἀποσεισάμενοι, ἅπαντες ἐβου-
λεύσαντο τοῦ κατοικῆσαι ἐκεῖσε· ὅπερ καὶ ἐποίησαν, κατοι-
κήσαντες ἐκεῖσε μέχρι τῆς σημερον. μετὰ δὲ τὸ ἀναχωρεῖ-
σαι τὸν Ἀτίλαν μετὰ χρόνους πολλοὺς πάλιν παρεγένετο Πι-
20 πῖνος ὁ ῥήξ, ὃς ἤρχε τότε τῆς τε Παπίας καὶ ἐτέρων ῥηγά-
των· εἶχεν γὰρ οὗτος ὁ Πιπῖνος ἀδελφοὺς τρεῖς, οἵτινες
ἤρχον πασῶν τῶν Φραγγιῶν καὶ Σκλαβινιῶν. τοῦ δὲ ῥήγος

8 ἤρξαντο add B

28. *narratio, quomodo conditae fuerint, quas nunc Venetias nuncupantur.*

Venetiae olim quidem erant locus quispiam desertus, non habi-
tatus, et palustris: qui autem nunc Veneti appellantur, Franci erant
ab Aquileia et ceteris Franciae locis, et inhabitabant terram quae e
regione Venetiarum est. cum autem venisset Attila Abarum rex ac
universam Franciam depopulatus esset ac perdidisset, Franci omnes
Aquileiam cum reliquis Franciae urbibus deserere coeperunt, et ad
Venetiarum insulas habitatoribus vacuas venerunt, et tuguria illic
fecerunt ob Attilae regis metum. hic autem Attila rex cum terram
omnem devastasset et Romam usque atque in Calabriam venisset,
Venetiasque longe reliquisset, inventa securitate qui in insulas Ve-
netiarum confugerant, et tanquam timore deposito, omnes commorari
ibi statuerunt, et commorati sunt in hodiernum usque diem. post-
quam vero Attila recessisset, multis post annis venit rursum rex Pi-
pinus, qui Papiam tunc et cetera regna tenebat: habebat enim tres
fratres Pipinus, qui Franciae omni et Sclavoniae imperabant. cum

Πιπίνου ἐλθόντος κατὰ τῶν Βενετίκων μετὰ δυνάμεως καὶ λαοῦ πολλοῦ, παρεκάθισεν διὰ τῆς ξηρᾶς ἐκεῖθεν τοῦ περάματος τῶν νήσων τῆς Βενετίας, εἰς τόπον λεγόμενον Ἀειβόλας. οἱ οὖν Βενετικοὶ ἰδόντες τὸν ῥῆγα Πιπῖνον μετὰ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως κατ' αὐτῶν ἐπερχόμενον καὶ μέλλοντα μετὰ τῶν ἱππῶν ἀποπλεῦσαι πρὸς τὴν νῆσον τοῦ Μαδαμαύκου (ἔστι γὰρ αὕτη ἡ νῆσος πλησίον τῆς ξηρᾶς), βαλόντες κερατάρια ἄπαν τὸ πέραμα ἐναπέφραξαν. εἰς ἀμυχανίαν οὖν ἐλθὼν δὲ τοῦ ῥηγὸς Πιπίνου λαὸς (οὐδὲ γὰρ ἦν δυνατόν αὐτοὺς ἀλλαχοῦ περᾶσαι) παρεκάθισαν αὐτοῖς διὰ τῆς ξηρᾶς 10 μῆνας ἕξ, πολεμοῦντες καθ' ἐκάστην ἡμέραν μετ' αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν καὶ ἴσταντο ὅπισθεν τῶν παρ' αὐτῶν ῥιφέντων κεραταρίων, ὁ δὲ ῥῆξ Πιπῖνος ἴσταιο μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ αἰγιαλῇ. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ μετὰ τοξείας καὶ ῥιπταρίων ἐπολέμουν, μὴ ἑῶντες αὐτοῖς 15 πρὸς τὴν νῆσον διαπερᾶσαι. ἀπορήσας οὖν ὁ ῥῆξ Πιπῖνος εἶπε πρὸς τοὺς Βενετικούς ὅτι ὑπὸ τὴν ἐμὴν χεῖρα καὶ πρόνοιαν γίνεσθε, ἐπεὶ ἀπὸ τῆς ἐμῆς χώρας καὶ ἐξουσίας ἐστέ. οἱ δὲ Βενετικοὶ ἀντέλεγον αὐτῷ ὅτι ἡμεῖς δοῦλοι θέλομεν εἶναι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ οὐχὶ σοῦ. ἐπὶ πολὺ δὲ βία- 20 σθέντες οἱ Βενετικοὶ ἀπὸ τῆς γεγονυίας ὀχλήσεως πρὸς αὐτοὺς ἐποίησαντο εἰρηνικὰς σπονδὰς πρὸς τὸν ῥῆγα Πιπῖνον τοῦ παρέχειν αὐτῷ πλεῖστα πάκτα. ἔκτοτε δὲ καθ' ἕκαστον χρόνον ἡλάττωτο τὸ πάκτον, ὅπερ καὶ μέχρι τῆς σήμερον δια-

6 δαμαύκου M

autem contra Venetos profiscisceretur rex Pipinus, ingentem militum multitudinem secum ducens, castra metatus est in continenti ex altera parte traiectus insularum Venetarum, in loco cui nomen Aibolas. videntes autem Veneti regem Pipinum contra se cum exercitu adventantem, et cum equis appulsurum esse ad insulam Madamauci, quae continenti propinqua est, antennis iactis omnem traiectum muniverunt. cum igitur videret Pipini exercitus nihil se efficere posse, quandoquidem traiectus alibi nullus esset, obsederunt eos in continenti per semestre, quotidie manum conserentes. et Veneti quidem naves suas ingressi post antennas quas iecerant se tuebantur, rex vero Pipinus cum suo exercitu stabat in littore; quem Veneti cum sagittis et missilibus oppugnabant, ne in insulam traiceret. desperans igitur rex Pipinus ita Venetos compellavit: "subditi mei estis, siquidem a mea terra et dicione huc venistis." at illi responderunt "Romanorum imperatori subesse volumus, non tibi." tandem vero crebris molestiis fatigati Veneti pacem cum Pipino rege vel inviti fecerunt et tributa plurima promiserunt. ex illo vero tempore singulis annis minutum

σώζεται · τελοῦσι γὰρ οἱ Βενέτικοι τῷ κατέχοντι τὸ ῥηγάτον Ἰταλίας ἤτοι Παρίας διβαρία δοίμιν λίτρας λς' καθ' ἕκα-
στον χρόνον. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἔπαυσεν ὁ μεταξὺ Φράγ-
γων καὶ Βενετῶν πόλεμος. ὅτε δὲ ἤρξατο ἀποφεύγειν ὁ
5 λυὸς πρὸς Βενετίαν καὶ ἀποσυνάγεσθαι ὥστε πολλοὺς γίνε-
σθαι, ἀνηγόρευσαν ἑαυτοῖς δοῦκα τὸν εὐγενεῖα τῶν ἄλλων
διαφέροντα. ἐγγόνει δὲ ὁ πρῶτος δοῦξ ἐν αὐτοῖς πρὶν ἢ P 86
ἔλθειν κατ' αὐτῶν ὁ ῥῆξ Πιπῆνος. ἦν δὲ τῷ τότε καιρῷ τὸ
δουκάτον εἰς τόπον λεγόμενον Τζιβιτὰ νόβα, ὅπερ ἐρμηνεύε-
10 ται νεόκαστρον. διὰ δὲ τὸ εἶναι τὸ προειρημένον νησίον πλη-
σίον τῆς ξηρᾶς, κοινῇ βουλῇ μετέθηκαν τὸ δουκάτον εἰς ἑτε-
ρον νησίον, ἐν ᾧ καὶ νῦν ἔστι σήμερον, διὰ τὸ εἶναι μακρό-
θεν τῆς ξηρᾶς, ὅσον βλέπει τις ἀνδρα ἱππῶ ἐφεξόμενον.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κθ'.

15 περὶ τῆς Δελματίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ παρακειμένων ἔθνων.

Ὅτι Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς πάντῃ τῆς χώρας Δελμα-
τίας ἡράσθη, διὸ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥώμης λαὸν ἀγαγὼν μετὰ
τὰς φανιλίας αὐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Δελματίας χώρᾳ τού-
τους κατεσκήνωσεν · οἱ καὶ Ῥωμαῖνοι προσηγορεύθησαν διὰ τὸ
20 ἀπὸ Ῥώμης μετοικισθῆναι, καὶ ταύτην μέχρι τῆς σήμερον
τὴν ἐπωνυμίαν ἐναποφέρονται. οὗτος οὖν ὁ βασιλεὺς Διο-
κλητιανὸς καὶ τὸ τοῦ Ἀσπαλάθου κάστρον ὠκοδόμησε, καὶ

10 νησίον] σημείον P

fuit tributum, quod etiam hodie obtinet: solvunt enim Veneti quot-
annis Italiae sive Papiæ regnum tenenti divaria argenti non signati
libras triginta sex. atque hoc modo bellum inter Francos et Vene-
tos cessavit. cum vero fugere Venetias populus coepisset, ibique
congregari, adeo ut ingens esset multitudo, ducem sibi creaverunt qui
nobilitate ceteros antecelleret; factusque iam fuit primus dux inter
ipso antequam contra eos arma sumeret rex Pipinus. Erat tunc tem-
poris Ducatus in loco qui dicebatur Civita nova, quod interpretantur,
Civitas nova. cum autem praedicta insula proxima continenti esset,
de communi consilio Ducatum in aliam insulam transtulerunt, ubi
etiamnum est; propterea quod tam longe a continente distet, quam
quis hominem equo insidentem videre possit.

29. de Dalmatia, et populis ei adiacentibus.

Diocletianus imperator summopere Dalmatiam amavit; quare
etiam populi Romani colonias eo deduxit; populi que illi Romani
nuncupati sunt, quippe qui Roma illuc commigrassent; manetque iis
cognomen istud ad hodiernum usque diem. laudatus itaque impera-
tor Diocletianus urbem illic Aspalathum condidit, et in ea palatia

ἐν αὐτῷ παλάτια ἐδείματο λόγον καὶ γραφῆς ἀπάσης ἐπέ-
κεινα, ὧν καὶ μέχρι τῆς σήμερον τῆς παλαιῆς εὐδαιμονίας
λείψματα φέρονται, καὶ ὁ πολὺς χρόνος αὐτὰ κατηνώσεν.
ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον Διόκλεια τὸ νῦν παρὰ τῶν Διοκλητια-
νῶν κατεχόμενον ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ᾠκοδόμησεν,⁵
ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Διοκλητιανοὶ καλεῖσθαι οἱ τῆς ἐκείνης
χώρης ἐναπελήφασιν. ἡ δὲ καὶ τῶν αὐτῶν Ῥωμαίων διακρά-
τησις ἦν μέχρι τοῦ Δανοῖβως ποταμοῦ· οἱ καὶ ποτε θελή-
σαντες τὸν ποταμὸν διαπερᾶσαι καὶ καταμαθεῖν τίνες κατοι-
κοῦσιν ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ, διαπεράσαντες εὗρον ἔθνη Σκλα-
βινικὰ ἄσπλα ὄντα, ἅτινα καὶ Ἀβαροὶ ἐκαλοῦντο. καὶ οὔτε
αὗτοι ἠλπιζον ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ κατοικεῖν τινὰς οὔτε ἐκεῖ-
νοι ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ. διὰ οὖν τὸ ἀσπλους εὐρεῖν αὐτοὺς
τοὺς Ἀβάρους οἱ Ῥωμαῖοι καὶ πρὸς πόλεμον ἀπαρασκευά-
στους καὶ καταπολεμήσαντες ἀνέλαβοντο πραιδαν καὶ αἶχμα-
15 λωσίαν, καὶ ἀνέχωρησαν. καὶ ἔκτοτε ποιήσαντες ἀλλάγιν
δύο οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ πάσχα ἕως πάσχα τὸν λαὸν αὐτῶν
ἐνῆλλασσον, ὥστε τῷ μεγάλῳ καὶ ἁγίῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συν-
αντᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφόμενους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου,
τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείᾳ ἀπερχομένους. καὶ γὰρ 20
πλησίον τῆς θαλάσσης ὑπὸ τὸ αὐτὸ κάστρον ἔστι τὸ ἐπιλεγό-
μενον Σαλῶνα, μέγεθος ἔχον τὸ ἡμισυ Κωνσταντινουπόλεως,
ἐν ᾗ πάντες οἱ Ῥωμαῖοι συνήγοντο καὶ καθωπλίζοντο, καὶ

9 καὶ καταμαθεῖν — διαπεράσαντες add B

omni descriptione malora extruxit, quorum etiamnum reliquiae super-
sunt veteris magnitudinis testes, quamvis diuturnitate temporum ea
consumpta sint. enimvero urbem quoque Diocleam, quam nunc Dio-
cletiani incolunt, aedificavit idem imperator; unde etiam Diocletia-
norum cognomen nacti sunt eius regionis incolae. istorum autem Ro-
manorum protendebantur termini ad flumen Danubium usque; quod cum
aliquando transmisissent discendi gratia quinam trans Danubium habi-
tent, invenerunt Sclavinos, qui et Abari nuncupati, gentem inermem.
neque vero hi trans flumen habitare aliquos neque cit flumen isti ar-
bitrabantur. quia autem inermes atque ad bellum imparatos Abaros
comperiebant Romani, debellantes eos praedam inde et captivos ab-
ducentes recesserunt. et ex eo tempore permutationes duas insti-
tuentes Romani a pascha ad pascha suos permutabant, ita ut magno
sanctoquo sabbato obviam sibi fierent et qui a mansionis suae loco
discederent et qui in hanc servitutem succederent. etenim prope
mare sub hac ipsa urbe urbs est Salona nuncupata, dimidium ha-
bens eius magnitudinis quam Cpolis; in ea congregati omnes Romani
arma sumebant, indeque discedentes ad claustrum pergebant quattuor

προσπαγκύνουν ἐκ τῶν ἐκεῖσε καὶ πρὸς τὴν κλεισοῦραν ὑπὴρ-
 χοντο τὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κάστρου ὑπάρχουσαν μίλια τέσ-
 σαρα· ἥτις καὶ μέχρι τοῦ νῦν καλεῖται Κλεῖσα διὰ τὸ συγ-
 κλείειν τοὺς διερχομένους ἐκεῖθεν. καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀπὴρ- P 87
 5 χοντο πρὸς τὸν ποταμόν. τὸ οὖν τοιοῦτον ἀλλάγιον ἐπὶ πολλοῖς
 γινόμενον χρόνοις, οἱ ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ Σκλάβοι, οἱ καὶ Ἀβα-
 ροὶ καλούμενοι, καθ' ἑαυτοὺς ἐσκόπησαν λέγοντες ὅτι οὗτοι
 οἱ Ῥωμᾶνοι, ἐπεὶ ἐπέρασαν καὶ εὖρον πραιδαν, ἀπὸ τοῦ νῦν
 καθ' ἡμῶν οὐ παύσονται διαπερῶντες· καὶ διὰ τοῦτο μηχαν-
 10 ησάμεθα κατ' αὐτῶν. οὕτως οὖν οἱ Σκλάβοι οἱ Ἀβαροὶ
 βουλευσάμενοι, καὶ διαπερασάντων ποτὲ τῶν Ῥωμάνων ποιή-
 σαντες οὗτοι ἐγκρύμματα καὶ πολεμήσαντες ἐνίκησαν αὐτούς.
 καὶ ἀναλαβόμενοι τὰ τε ὅπλα αὐτῶν καὶ τὰ φλάμουλα καὶ
 τὰ λοιπὰ πολεμικὰ σημεῖα, διαπεράσαντες οἱ προειρημένοι
 15 Σκλάβοι τὸν ποταμόν ἤλθον εἰς τὴν κλεισοῦραν. οὗς καὶ
 ἰδόντες οἱ ἐκεῖσε ὄντες Ῥωμᾶνοι, θρασάμενοι δὲ τὰ φλάμουλα
 καὶ τὴν ἐξάπλιν τῶν ὁμοφύλων αὐτῶν, τοὺς αὐτῶν ὁμοφύ-
 λους εἶναι νομίσαντες, ἡνίκα κατέλαβον οἱ Σκλάβοι οἱ προρ-
 ρηθέντες εἰς τὴν κλεισοῦραν, παρεχώρησαν αὐτοῖς διελθεῖν.
 20 διελθόντες δὲ εὐθὺς τοὺς Ῥωμάνους οὗτοι ἐξήλασαν καὶ τὴν
 Σαλῶνα τὸ προειρημένον κάστρον ἐκράτησαν. καὶ κατοική-
 σαιτες ἐκεῖσε ἔκτοτε κατὰ μικρὸν ἀρξάμενοι πραιδεύειν τοὺς
 Ῥωμάνους τοὺς εἰς τοὺς κάμπους καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη

11 διαπεράσαντές ποτε οἱ Ῥωμᾶνοι ἐποίησαν οὗτοι ἐγκρύμμα M

milis passuum ab ipsa urbe Salona distantem, quae in hodiernum usque diem Clisa nuncupatur, quod illac praetereuntes quasi conclu-
 dat, atque inde ad flumen proficiscebantur. hac igitur permutatione
 multis annis facta, Sclavi qui trans flumen habitabant, qui et Abari
 dicti, re considerata dixerunt inter sese "Romani hi ex quo primum
 traiecerunt praedamque nacti sunt, nunquam tralicere desinent; ita-
 que aliquid contra machinemur." hoc igitur consilio Sclavi sive Abari,
 cum Romani aliquando flumen transmisissent, positos insidiis illos ad-
 orti oppugnarunt viceruntque; ac sumptis eorum armis vexillis et
 reliquis signis bellicis, traiecto praedicti Sclavi flumine ad clausuram
 venero. quos ubi viderunt Romani qui illic exuebias agebant, con-
 spectis vexillis et armatura gentiliu suorum, gentiles eos esse suos
 arbitrati, cum ad clausuram praefati Sclavi accessissent, transitum
 illis permiserunt. sed intromissi Romanos oppido expulerunt, necnon
 etiam laudatam urbem Salonam occuparunt; ibique sedibus positos
 paulatim ex eo tempore incipientes praedari Romanos in campis et
 in locis editioribus habitantes deleverunt, eorumque loca invaserunt.

κατοικοῦντας ἠφάνισαν, καὶ τοὺς τόπους αὐτῶν κατεκράτησαν. οἱ δὲ λοιποὶ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ τῆς παραλίας κάστρα διεσώθησαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν κρατοῦσιν αὐτά· ἀγινά εἰσι τὰδε κάστρα, τὸ Ῥαοῦσιν, τὸ Ἀσπάλαθον, τὸ Τετραγγούριν, τὰ Διάδωρα, ἡ Ἀρβη, ἡ Βέκλα καὶ τὰ Ὁψαρα· ὧν τινῶν 5 καὶ οἰκήτορες μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦνται.

Ὅτι ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, καθ' ὃν μέλλει τρόπον ῥηθῆσθαι ἐν τῇ τῶν Χρωβάτων καὶ Σέρβλων συγγραφῇ, πᾶσα ἡ Δελματία καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἔθνη, οἷον Χρωβάτοι Σέρβλοι Ζαχλοῦμοι Τερβουνιώται Καναλεῖται Διοκλητιανοὶ καὶ Ἀρεντανοὶ καὶ οἱ Παγανοὶ προσπαγορευόμενοι, τῆς δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλείας διὰ τὴν τῶν τότε κρατούντων νοθεύτητα καὶ ἀφέλειαν εἰς τὸ μηδὲν παράπαν μικροῦ δεῖν ἐναπονευσάσης, καὶ μάλιστα δὲ ἐπὶ Μιχαήλ τοῦ ἐξ Ἀμορίου τοῦ τραυλοῦ, οἱ τὰ τῆς Δελματίας 15 κάστρα οἰκοῦντες γεγόνασιν αὐτοκέφαλοι, μήτε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων μήτε ἐτέρῳ τινὶ ὑποκείμενοι· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκεῖσε ἔθνη, οἳ τε Χρωβάτοι καὶ Σέρβλοι καὶ Ζαχλοῦμοι καὶ Τερβουνιώται καὶ Καναλεῖται καὶ Διοκλητιανοὶ καὶ οἱ Παγανοί, τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας ἀφηνιάσαντες γεγόνασιν ἰδιό-20 ρυθμοὶ καὶ αὐτοκέφαλοι, τινὶ μὴ ὑποκείμενοι. ἄρχοντας δέ, ὥς φασι, ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζουπάνους γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβίναι ἔχουσι τύπον. ἀλλὰ οἱ

11 ὑπαγάνοι libri, οἱ Παγάνοι Menrsius
libri, τοῦ ἀμορίου Meursius et Bandurcius
Ζαχλουμεῖται vulgo

15 τοῦ ξαμορίου
18 Ζαχλοῦμοι καὶ]

ceteri vero Romani in orae maritimae oppidis servati sunt, eaque etiamnum tenent; et sunt ista Rausium Aspalathum Tetrangurium Diadora Arbe Becla et Opsara; eorumque habitatores in hodiernum usque diem Romani nuncupantur.

Ab imperio autem Heraclii Romanorum imperatoris, uti cum de Croatis et Servis agemus dicturi sumus, universa Dalmatia, necnon finitimae illi gentes, Croati Servii Zachlunitae Terbuniotae Canalitae Diocletiani, ac Arentani qui et Pagani nuncupati sunt, ditioni Romanae se subtraxerunt; quippe cum Romanum imperium per impetantium tum ignaviam atque socordiam, maxime Michaëlis Amoriensis Balbi, tantum non expirasset, qui Dalmatiae oppida incolebant, sui iuris facti, neque Romano imperatori neque cuiquam alteri subiecti. itidem conterminae illis gentes, Croati Servii Zachlunitae Terbuniotae Canalitae Diocletiani et Pagani, excussis Romani imperii habenis, liberi suisque, non alienis legibus usi sunt. principes vero, ut aiunt, hae gentes non habent, praeter zupános senes, quemadmodum etiam

πλείονες τῶν τοιοῦτων Σκλάβων οὐδὲ ἐβαπτίζοντο, ἀλλὰ μέ-
 χρι πολλοῦ ἔμμενον ἀβάπτιστοι. ἐπὶ δὲ Βασιλείῳ τοῦ φιλο-
 χρίστου βασιλέως ἀπέστειλαν ἀποκρισιαρίους ἑξαιτούμενοι
 καὶ παρακαλοῦντες αὐτὸν τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀβαπτίστους βαπτί-
 σθῆναι καὶ εἶναι ὥστε ἐξ ἀρχῆς ὑποτεταγμένους τῇ βασιλείᾳ
 τῶν Ῥωμαίων· ὃν τινῶν εἰσακούσας ὁ μακάριος ἐκεῖνος καὶ P 88
 αἰδιδίμος βασιλεὺς ἐξαπέστειλε βασιλικὸν μετὰ καὶ ἱερέων, καὶ
 ἐβάπτισεν αὐτοὺς πάντας τοὺς τῶν προρρηθέντων ἐθνῶν ἀβα-
 πτίστους τυγχάνοντας· καὶ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι αὐτούς, τότε
 10 προεβάλετο εἰς αὐτοὺς ἄρχοντας οὓς ἐκεῖνοι ἤθελον καὶ προ-
 ἐκρινον, ἀπὸ γενεῶς ἧς ἐκεῖνοι ἡγátων καὶ ἑστεργον. καὶ ἐκ-
 τοτε μέχρι τοῦ νῦν ἐκ τῶν αὐτῶν γενεῶν γίνονται ἄρχοντες
 εἰς αὐτούς, καὶ οὐκ ἐξ ἑτέρας. οἱ δὲ Παγανοί, οἱ καὶ τῇ
 Ῥωμαίων διαλέκτῳ Ἀρεντανοὶ καλούμενοι, εἰς δυσβάτους τό-
 13 πους καὶ κρημνώδεις κατελείφθησαν ἀβάπτιστοι· καὶ γὰρ
 Παγανοὶ κατὰ τὴν τῶν Σκλάβων γλῶσσαν ἀβάπτιστοι ἐρμη-
 νεύονται. μετὰ δὲ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ἀποστείλαντες εἰς τὸν
 αὐτὸν αἰδιδίμον βασιλέα ἐξητήσαντο βαπτισθῆναι καὶ αὐτοί·
 καὶ ἀποστείλας ἐβάπτισεν καὶ αὐτούς. ἐπεὶ δέ, ὥς προέφη-
 20 μεν, διὰ τὴν τῶν κρατούντων νωθρότητα καὶ ἀφέλειαν εἰς
 κατῴπιν τὰ τῶν Ῥωμαίων ἡλθον πράγματα, καὶ οἱ τὰ τῆς
 Δελματίας κάστρα οἰκοῦντες γεγόνασιν αὐτοκέφαλοι, μήτε τῷ
 βασιλεῖ Ῥωμαίων μήτε ἄλλῳ τινὶ ὑποκείμενοι. μετὰ δὲ χρό-

16 ἐρμηνεύεται libri: corr Bandurius ex c. 36.

reliqui Sclavorum populi. plurimi etiam ex his Sclavis non baptiza-
 bantur, imo diu baptismi expertes manserunt. imperante autem
 piissimo imperatore Basilio legatos miserunt petitum ut qui ex ipsis
 baptizati nondum essent baptizarentur, essentque veluti ab origine
 imperio Romano subiecti. horum precibus auditis beatus ille prae-
 clarusque imperator Caesarianum una cum sacerdotibus misit, omnes-
 que illos qui in praedictis gentibus nondum baptizati erant bapti-
 zavit; baptizati autem principes designavit, quos vellent eligerentque
 e stirpe quam maxime diligenter ac amarent. atque ex eo tempore
 in hodiernum usque diem principes ipsis ex eadem stirpe et non
 aliunde eliguntur. Pagani autem, qui et Arentani Romanorum lingua
 nuncupati sunt, in locis inaccessis atque praeuptis baptismi expertes
 relinquebantur: Pagani quippe Sclavorum lingua non baptizati dicun-
 tur. deinceps vero etiam hi, missis ad eundem praeclarum impera-
 torem legatis, petierunt baptizari; misit itaque et baptizavit. deinde
 vero, ut antea dixi, per imperantium ignaviam atque socordiam retro
 lapsae sunt res Romanorum, ac incolae oppidorum Dalmatiae sui iu-
 ris facti neque Romano imperatori neque cuiquam alteri paruerunt.

Const. Porph.

9

ρον τινὰ ἐπὶ τῆς βασιλείας Βασιλείου τοῦ αἰοιδίμου καὶ ἀει-
 μνήστου βασιλέως ἐλθόντων Σαρακηῶν ἀπὸ Ἀφρικῆς, τοῦ τε
 Σολδανοῦ καὶ τοῦ Σάβα καὶ τοῦ Κλαφούς, μετὰ караβίων
 λς', κατέλαβον ἐν Δελματίᾳ καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον τὰ
 Βούτοβα καὶ τὸ κάστρον τὴν Ῥώσσαν καὶ τὸ κάστρον τὰ 5
 Δεκάτερα τὸ κάτω. καὶ ἦλθον καὶ εἰς τὸ κάστρον Ῥαουσίον,
 καὶ παρεκύθισαν αὐτῷ μῆνας δεκαπέντε. τότε βιασθέντες οἱ
 Ῥαουσαῖοι ἐδηλοποίησαν Βασιλεῖ τῷ ἀειμνήστῳ βασιλεῖ Ῥω-
 μαίων, λέγοντες αὐτῷ οὕτως "ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ μὴ ἐάσης
 ἀπολέσθαι παρὰ τῶν ἀρνητῶν τοῦ Χριστοῦ." ὁ δὲ βασι- 10
 λεὺς σπλαγχνισθεὶς ἀπέστειλε τὸν πατρικίον Νικήτα δρουγ-
 γάριον τοῦ πλωῖμου, οὗ τὸ ἐπὶ κλὴν Ὠροῦφας, μετὰ χελα-
 νδίων ἑκατόν. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ μαθόντες τὴν μετὰ τοῦ στόλου
 ἄφιξιν τοῦ πατρικίου δρουγγαρίου τοῦ πλωῖμου ἐφυγον κατα-
 λιπόντες τὸ κάστρον Ῥαουσίον, καὶ ἀντεπέρασαν ἐν Λογου- 15
 βαρδίᾳ, καὶ πολιορκήσαντες τὸ κάστρον Βάρεως τοῦτο ἐπόρ-
 θησαν. τότε ὁ Σολδανὸς κτίσας ἐκεῖσε παλάτια κατεκράτησε
 πᾶσαν Λογουβαρδίαν μέχρι Ῥώμης ἔτη τεσσαράκοντα. ὁ
 οὖν βασιλεὺς διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπέστειλε πρὸς τε τὸν
 Λοδοῖχον τὸν ἐγγὺς Φραγγίας καὶ τὸν πάπα Ῥώμης, ἵνα συν- 20
 επαμύνηται τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατῷ.
 οἱ δὲ ὑπειξάντες τῇ τοῦ βασιλέως αἰτήσῃ, ὃ τε ἐξῆς καὶ ὁ
 πάπας, ἦλθον ἀμφοτέροι μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἐνωθέν-

5 Βούτοβα pro Βούγοβα Bandurius

γας vulgo

12 Ὠροῦφας] ὁ Ὠρύ-
 20 ἐγγα Meursius pro δοῦκα

post aliquod vero temporis, praeclaro illo ac semper memorando Ba-
 silio frena imperii moderante, venientes ab Africa Saraceni cum sol-
 dano Saba et Calphone navibusque 36 applicuerunt in Dalmatia, at-
 que urbes Butoba, Rosa, et inferius Decatera expugnarunt. inde ad-
 versus Ragusium profecti eam urbem obsidione cinctam quindecim
 tenuere menses. tum Ragusini cives in angustias adducti Basilio
 semper memorando Romanorum imperatori id significarunt, haece ver-
 bis "miserere nostri, neve nos permittas ab infidelibus pessundari."
 eaque re imperator motus Nicetam patricium mittit, drungarium rei
 navalis, Orypham cognominatum, cum chelandiis centum. at Saraceni
 ubi affuturum mox cum classe patricium rei navalis drungarium rescī-
 verunt, ab obsidione Ragusinae urbis discesserunt, et in Longobar-
 diam traicientes urbem Barium obsidione cinxerunt expugnaruntque.
 tunc soldanus exstructis ibi palatiis Longobardiam omnem Romanam
 usque annos quadraginta tenuit. hac itaque de causa imperator ad
 Ludovicum Franciae regem et ad papam Romanum legatos misit pe-
 titum ut exercitui a se misso auxilium ferant; qui uterque petitioni

τες τῇ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατιῇ, ἅμα τῷ Χρω-
βάτῳ, τῷ Σέρβῳ καὶ Ζαχλόνῳ καὶ Τερβουνιώταις καὶ Κα-
ναλείταις καὶ Ραουσίοις, μετὰ πάντων τῶν ἀπὸ τῆς Δελμα-
τίας κάστρων (οὗτοι γὰρ πάντες βασιλικῇ κελεύσει παρῆσαν),
καὶ περασάντων ἐν Λογουβαρδίᾳ ἐκάθισαν τὸ κάστρον Βά-
ρεως καὶ ἐπόρθησαν αὐτό.

Ἰστέον ὅτι τοὺς Χρωβάτους καὶ τοὺς λοιποὺς Σκλαβάρ-
χοτας οἱ τοῦ κάστρου Ραουσίου οἰκήτορες μετὰ τῶν ιδίων 89
αὐτῶν καρabiών διεπέρασαν ἐν Λογουβαρδίᾳ. καὶ τὸ μὲν α
10 κάστρον Βάρεως καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν πῶσαν
ἀνέλαβετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων· τὸν δὲ Σολδανὸν καὶ τοὺς
λοιποὺς Σαρακηνοὺς ἀνέλαβετο Λοδοῖχος ὁ ῥῆξ Φραγγίας,
καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ κάστρῳ Καπύης καὶ ἐν τῷ κά-
στρῳ Βενεβενδοῦ. καὶ οὐδεὶς αὐτὸν εἶδεν γελῶντα. εἶπεν δὲ
15 ὁ ῥῆξ ὅτι εἰ τίς μοι τὸν Σολδανὸν μετὰ ἀληθείας ἀναγγείλῃ
ἢ ὑποδείξῃ γελῶντα, δώσω αὐτῷ χρήματα πολλά. καὶ μετὰ
τοῦτο εἶδε τις αὐτὸν γελῶντα, καὶ τῷ ῥῆγι Λοδοῖχῳ ἀπήγ-
γειλεν. ὁ δὲ προσκαλεσάμενος τὸν Σολδανὸν ἠρώτησεν αὐτὸν
ποῖν τρόπῳ ἐγέλασεν. ὁ δὲ εἶπεν “ἡμᾶς ἐίδον καὶ τοὺς
20 ἐν αὐτῇ τροχοὺς κυλιομένους, καὶ τούτου χάριν ἐγέλασα, ὅτι
καὶ ἐγὼ ποτε κεφαλὴ ἤμην καὶ ἀμτίως εἰμι ὑποκάτω πάντων,
καὶ πάλιν δύναται ὁ Θεὸς ὑψῶσαί με.” καὶ ἀπὸ τότε προσ-
εκαλεῖτο αὐτὸν ὁ Λοδοῖχος εἰς τὴν τρύπεζαν αὐτοῦ καὶ συν-

5 παρεκάθισαν?

13 ἐν τῷ κάστρῳ Καπύης καὶ add B

eius obsequentes cum magna manu iungunt se copiis ipsius una cum
Chrobatibus Serviliis Zachlumis Terbuniotis Canalitis et Ragusinis cun-
ctisque Dalmatiae oppidorum incolis (nam hi omnes ex imperatoris
mandato aderant); qui in Longobardiam traicientes urbem Barin ob-
sederunt expugnaveruntque.

Sciendum autem est quod Chrobatus reliquosque Sclavorum prin-
cipes Ragusini cives suis navibus in Longobardiam transmiserint. et
urbem quidem Barim totamque regionem ac praedam universam sibi
habuit imperator Romanorum, soldanum vero cum ceteris Saracenis
rex Franciae Ludovicus, et Capuam ac Beneventum ipsos abduxit.
et soldanum quidem nemo unquam ridentem videbat; itaque multas
ei pecunias rex pollicetur, qui vere ridentem ipsum aut ostendisset
aut nuntiasset. evanit autem postea ut quidam ridentem soldanum
videret, qui regi Ludovico significavit. ille accersitum soldanum in-
terrogavit quamobrem risisset. isque respondit “currum cernebam et
vertentes in eo rotas, et huius rei gratia risum edidi: nam ego quo-
que aliquando caput fui, nunc autem infra omnes sum, et potest
me deus rursum exaltare.” atque ex illo tempore ad mensam illum

ἦσθιεν αὐτῇ. οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς Κυπύης καὶ Βενεβενδοῦ ἤρχοντο πρὸς τὸν Σολδανὸν ἐρωτῶντες αὐτὸν περὶ ἰατρειῶν καὶ θεραπειᾶς ἀλόγων καὶ λοιπῶν ὑποθέσεων ὡς γέροντα καὶ πεπειραμένοι. ὁ δὲ Σολδανὸς πανοῦργος ὢν καὶ σχολιὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι πρᾶγμα θέλω εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ δέδοικα τοῦ μὴ παρ' ὑμῶν κατὰδῆλον γενέσθαι πρὸς τὸν ῥῆγα, καὶ ἀπολέσω τὴν ἑμαντοῦ ζωὴν. οἱ δὲ ᾤμωσαν αὐτῇ, καὶ θαρρῆσας εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι ὁ ῥῆξ ἐξορίσαι θέλει πάντας ὑμᾶς ἐν τῇ μεγάλῃ Φραγγίᾳ, καὶ ἐὰν ἀπιστῇτε, ἐκδέξασθε μικρὸν, κἀγὼ πληροφορῶ ὑμᾶς. καὶ ἀπελθὼν εἶπε πρὸς τὸν Λοδούχον ὅτι οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου κακοί εἰσι, καὶ σὺ οὐ δύνασαι κυριεῦσαι τὴν χώραν ταύτην, ἐὰν μὴ ἀφανίσῃς τοὺς δυνατοὺς τοὺς ἀντιπύπτοντάς σοι· ἀλλὰ δέσμευσον τοὺς πρῶτους τοῦ κάστρου, καὶ ἀπέστειλον αὐτοὺς εἰς τὴν χώραν σου, καὶ τότε ὡς θέλεις οἱ λοιποὶ ὑποταγή-
15
σονται σοι. καὶ ὅτε παρέπεισεν αὐτὸν ἵνα πληρώσῃ τὴν βουλήν αὐτοῦ, καὶ ᾤρισε γενέσθαι ἀλίσεις σιδηρᾶς εἰς τὸ ἐξορίσαι αὐτοὺς, ἀπῆλθεν ὁ Σολδανὸς καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἄρχοντας ὅτι ἀκμὴν οὐ πιστεύετε ὅτι ὁ ῥῆξ ἐξορίστους ὑμᾶς ποιᾷ καὶ παντελῶς ἐξ ἀνθρώπων γίνεται τὸ μνημόσυνον ὑμῶν· ὁμῶς
20
εἰ θέλετε τελείως πληροφορηθῆναι, ἀπελθόντες θεάσασθε τί ἄρα ἐργάζονται πάντες οἱ χαλκεῖς τῇ προστάξει τοῦ ῥηγός·

7 ῥῆγα Meursius pro δοῦκα 11 τόπου om ed ante Bandurium

suam Ludovicus adhibuit. principes vero Capuae et Beneventi ventitabant ad soldanum interrogantes eum de medicina ac cura equorum aliisque rebus, uti senem et multo usu peritum. ille autem vaser admodum et versutus cum esset, dixit ipsis "est quod communicatum vobis velim, sed vereor ne per vos regi innotescat, et ego in periculum vitae incidam." qui cum iureiurando se obstrinxissent, fidentior factus dixit iis "rex vos omnes in magnam Franciam transportare statuit. et si non creditis, expectate paulisper, donec plenam vobis fidem faciam." discedensque dixit Ludovico "principes huius loci improbi sunt, neque tu dominari huic regioni valebis, nisi potentioribus, qui tibi obsistunt, e medio sublati. sed primores urbis in vincula coniectos in tuam regionem mitte, et tunc pro arbitrio ceteri sese submittent." cum autem persuasisset ipsi consilio suo obsequi, isque iam catenas ferreas faciendas decrevisset iis ablegandis, adiit soldanus principes, inquiens "nondum vos creditis regem vos exterminaturum et omnino ex hominibus eruendam memoriam vestri. at si omnino certiores rei fieri vultis, abite et videte quid ubique fabri mandato regis conficiant; et nisi circa catenas ac vincula occupatos inveneritis, omnia me falsa dixisse vobis iudicate:

καὶ εἰ οὐχ εὗρητε αὐτοῖς ἐργαζομένους τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ
 δεσμιά, γινώσκετε ὅτι πάντα τὰ παρ' ἐμοῦ λαλούμενα ὑμῖν
 ἐστὶ ψευδῆ· εἰ δὲ ἀληθεύω, φροντίσατε τὴν σωτηρίαν ὑμῶν
 καὶ ἐμὲ εὐεργετήσατε τὸν τὰ χρηστὰ καὶ σωτήρια ὑμῖν βου-
 5 λευσάμενον. οἱ δὲ ἄρχοντες πεισθέντες τῇ τοῦ Σολδανοῦ
 λόγῳ, θεουσάμενοι δὲ καὶ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ δεσμιά, τελείαν
 πληροφορίαν ἔλαβον, καὶ ἔκτοτε ἐμελέτων τὴν ἀπώλειαν τοῦ
 ῥηγὸς Λοδοῦχου. ὁ δὲ ῥῆξ ταῦτα πάντα ἀγνοῶν ἐξῆλθε πρὸς P 90
 τὸ κυνηγῆσαι· ὑποστρέψαντος δὲ οἱ τοῦτου ἄρχοντες ἐκρά-
 10 τισαν τὸ κάστρον, μὴ εἰσάσαντες αὐτὸν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ ῥῆξ
 Λοδοῦχος τὴν τῶν ἀρχόντων ἔνστασιν θεουσάμενος εἰς τὴν
 ἰδίαν χώραν ὑπέστρεψεν. οἱ δὲ ἄρχοντες εἶπον πρὸς τὸν Σολ-
 δανὸν "τί ἄρα θέλεις ἡμᾶς ποιῆσαι σοι περὶ τῆς γενομένης
 εἰς ἡμᾶς παρὰ σου σωτηρίας"; ὁ δὲ ῥήσαστο ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ
 15 ἀπολύσαι αὐτόν, καὶ τοῦτου γενομένου ἀπῆλθεν ἐν Ἀφρικῇ εἰς
 τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. μὴ ἐπιλαθόμενος δὲ τῆς ἀρχαίας
 αὐτοῦ κακίας ἐστρατοπέδευσε, καὶ ἦλθε μετὰ δυνάμεως ἐν
 Καπύῃ καὶ ἐν Βενεβενδῷ πρὸς τὸ πολιορκῆσαι καὶ ὑποτάξαι
 αὐτούς. οἱ δὲ τὰ τοιαῦτα κάστρα κρατοῦντες ἀπέστειλαν πρέ-
 20 σβεις πρὸς τὸν ῥῆγα Λοδοῦχον ἐν Φραγγίᾳ, ἵνα ἐλθὼν συνε-
 παμύνηται αὐτοῖς κατὰ τοῦ Σολδανοῦ καὶ τῶν Ἀφρικῶν. ὁ
 δὲ ῥῆξ Λοδοῦχος ταῦτα μαθὼν, καὶ ὄνπερ ἐποίησε τρόπον
 ὁ Σολδανὸς πείους καὶ τοὺς ἄρχοντας ὅτι δεσμίους μέλλει
 ἡμᾶς ὁ ῥῆξ ἐν Φραγγίᾳ ἐξορίσαι, ἀντεδήλωσεν αὐτοῖς ὅτι

sin vera dixero, curae vobis sit propria salus, mihi que, qui utilia vo-
 bis et salutaria consilia dederim, beneficium reddite." persuasi vero
 principes soldani verbis, compedibus et vinculis conspectis, omnino
 id quod erat crediderunt, atque ex eo tempore de tollendo rege Lu-
 dovico consilium ceperunt. rex autem horum omnium ignarus vena-
 tum egreditur; cumque reverteretur, principes ipsius loci urbe occu-
 pata intrare eum minime permiserunt. rex itaque Ludovicus insur-
 gentes contra se principes videns ad sua regreditur. principes vero
 soldano dixere "quid tibi vis faciamus pro eo quod nos servaveris?"
 ille vero dimitti ad suos voluit, eoque facto in Africam profectus in
 propriam regionem se recepit. pristinae autem malitiae minime obli-
 tus, exercitu collecto cum magna manu ad obsidendas capiendasque
 urbes Capuam ac Beneventum venit. Capuani vero ac Beneventani
 legatos in Franciam ad regem Ludovicum mittunt, uti suppetias ipsis
 adversus soldanum et Afros ferret. at rex Ludovicus his cognitis, et
 quomodo egisset soldanus, principibus persuadens regem compeditos
 in Franciam mittere voluisse, sic ipsis respondit "poenitet quidem

καὶ ὑπερ ἐποίησα πρότερον εἰς ἐμᾶς μεταμετέλθμαι, ὅτι ἔσωσα ὑμᾶς ῥαπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ ἀνταπεδώκατέ μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν· καὶ καθὼς ἐδιώχθην παρ' ὑμῶν, ἀρτίως χαίρω ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ ὑμῶν. τότε ἀπορήσαντες ἀπὸ τοῦ ῥηγὸς Λοδοῦχου ἀπέστειλαν πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα Ῥω-⁵μαίων τοῦ δοῦναι αὐτοῖς βοήθειαν καὶ λυτρώσασθαι τοῦ τοιούτου κινδύνου· ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπέσχετο βοηθῆσαι αὐτοῖς· τοῦ δὲ ἀποκρισιαρίου ἀπὸ τῆς πόλεως ὑποστρέψαντος καὶ ἀγαθὴς ἀγγελίας τοῖς πέμψασιν αὐτὸν ἀποκομίζοντος περὶ τῆς τοῦ βασιλέως συμμαχίας, μήπω τούτου ἀποσθάνοντος ἐν τῇ¹⁰ κάστρῳ, ἐκρατήθη παρὰ τῶν βιγλῶν τοῦ Σολδανοῦ· προεγνώκει γὰρ ὁ Σολδανὸς τὴν γεγυῖαν ἀποστολὴν πρὸς ἐκείναιον τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ ἐπύκιευσεν τοῦ τὸν ἀποκρισιαρίον αὐτῶν κρατῆσαι, ὕπερ καὶ γέγονε· κρατηθέντος δὲ αὐτοῦ ἔμαθε τὴν ἀποτελεσθεῖσαν παρ' αὐτοῦ δουλείαν, καὶ¹⁵ ὅτι δι' ὀλίγων ἡμερῶν καταλαμβάνει ἡ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων βοήθεια· ὁ δὲ Σολδανὸς εἶπε τῇ αὐτῇ ἀποκρισιάρῳ ὅτι εἰ ποιήσεις ὅπερ σοι εἶπω, ἐλευθερίας καὶ δωρεῶν μεγίστων ἀξιοθήσῃ· εἰ δὲ μὴ, πονηρῶς θανάτῳ τὴν ζωὴν ἀπολέσεις· τοῦ δὲ ὑποσχομένου ἐκκληρῶσαι τὰ κελεύόμενα αὐτῷ,²⁰ εἶπεν ὁ Σολδανὸς πρὸς αὐτὸν ὅτι κελεύω σιῆναί σε πλησίον τοῦ τείχους, καὶ προσκαλέσασθαι τοὺς ἀποστειλάντιάς σε, καὶ εἰπεῖν πρὸς αὐτοὺς “ἐγὼ μὲν τὴν δουλείαν ἣν ὤφειλον ποιῇ-

13 τοῦ τὸν] τοῦτον vulgo

me etiam eorum quae antea vobis praestiti, cum vos ab hostibus servarim, pro quo beneficio mala mihi reposuistis; et quemadmodum eiectus ipse a vobis fui, ita nunc de vestro exitio gaudeo.” tunc ad summam angustiam redacti, a rege Ludovico ad Romanorum imperatorem legatos mittunt petitum ut ipsis opitularetur atque ab eiusmodi periculo eos liberaret. pollicetur opem imperator; sed legatus ab urbe Cpolitana rediens atque laeta suis nuntia afferens de auxilio ab imperatore mittendo, priusquam se recipere posset, a soldani excubiis captus fuit. praesciverat quippe ille legationem factam ad imperatorem Romanum, et omni studio incubuit ut legatum caperet; quod et factum fuit. comprehenso autem legato, intellexit quo defunctus fuerat officio, et post paucos dies auxilia Romani imperatoris affutura. dicit itaque ei soldanus “si quae dixerō feceris, libertate et maximis muneribus cohonestaberis: sin minus, mala morte peribis.” cumque legatus facturum se mandata pollicitus esset, dixit ei soldanus „iubeo te proxime muros accedere ac eos qui te miserunt advocare, ipsisque dicere: ego quidem quod vobis officium debui

σαι πεποίηκα, καὶ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων περὶ ὑμῶν ἐδυσώ-
 πησα· πλὴν οὖν γινώσκετε ὅτι εἰς κενὸν ἐγένετο ἡ ὁδὸς μου,
 καὶ ὁ βασιλεὺς παμφαῦλον ἔθηκε τὴν παρ' ἐμῶν γεγονυῖαν
 ἱκεσίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλέως μὴ ἐλπίζετε βοήθειαν." τοῦ
 5 δὲ ὑποσχομένου ταῦτα μετὰ χαρᾶς ἐκπληρῶσαι, ἤγαγον αὐ-
 τὸν πλησίον τοῦ κάστρου, καὶ ἐν οὐδενὶ θέμενος τὰ παρὰ
 τοῦ Σολδανοῦ ῥηθέντα πάντα, μήτε τὰς ἀπειλὰς αὐτοῦ
 φοβηθεὶς μήτε ταῖς ὑποσχέσεσιν αὐτοῦ πεισθεὶς, ἀλλὰ τὸν P 91
 τοῦ Θεοῦ φόβον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ θέμενος διελογίσαστο
 10 ἐν ἑαυτῷ ὅτι συμφέρον ἐστὶν ἐμὲ μόνον ἀποθανεῖν καὶ
 μὴ τοσαύτας ψυχὰς διὰ λόγου παγιδεῦσαι καὶ προδοῦναι
 εἰς θάνατον. καὶ δὴ πλησίον τοῦ τείχους αὐτοῦ γενομένου
 καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας προσκαλεσαμένου, εἶπε πρὸς τοὺς
 15 ἔξουσιάσαντας τοῦ τοιούτου κάστρου "ἐγὼ μὲν, κύριοί μου,
 τὴν διακονίαν μου ἐξεπλήρωσα, καὶ τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως
 Ῥωμαίων δηλωθέντα ὑμῖν ἀπαγγελῶ· πλὴν ὀρκίζω ὑμᾶς
 εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν παντὸς τοῦ
 κάστρου καὶ αὐτῶν τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἵνα ἀντὶ ἐμοῦ εὐερ-
 20 γειήσητε τὰ τέκνα μου καὶ τὴν ἐλπίζουσιν ἀπολαβεῖν με
 οὐ συμβίον μου· ὥς γὰρ ποιήσητε μετὰ αὐτῶν, παρὰ τοῦ
 δικαίου καὶ μισθιποδοῦτον ἀγαθοῦ Θεοῦ, μέλλοντος κρῖναι
 ζώντας καὶ νεκρούς, τὸν μισθὸν ἀπολήψεσθε." καὶ ταῦ-
 τα εἰπὼν παρεθάρρυνεν αὐτοὺς λέγων "ἐγὼ μὲν ἀπὸ τοῦ

3 παρὰ γαῦλον?

5 ταῦτα add B

11 τοιαύτας vulgo

praestiti, imperatoremque Romanum pro vobis oravi, verum notum vobis volo frustra mihi susceptam hanc protectionem fuisse; et supplicationem vestram imperator reiecit, neque est quod opem ab illo ullam expectetis." legatum autem haec se executurum cum laetitia promittentem ad urbem duxerunt. at spretis omnibus quae soldanus dixerat, neque minis eius territus neque pollicitationibus persuasus, sed dei timorem in pectore gestans, haec in animo cogitavit: "satius est unum me mori quam tot animas verbo compedi et ad mortem prodi." et sane cum proxime muros esset omnesque principes advocasset, ita urbis primates allocutus est: "ego quidem, domini mei, officio meo defunctus sum, et quae significari vobis Romanorum imperator iussit nuntiabo: at obtestor vos per filium dei urbisque vestrae universae et animarum vestrarum salutem, uti pro me benefaciatis liberis meis et quae me amplecti sperat coniugi: quemadmodum enim illis feceritis, ita a iusto et bonorum remuneratore deo, qui iudicaturus est vivos et mortuos, mercedem recipietis." et haec locutus animo illos bono esse iussit, inquiens "ego profecto de vita

Σολδανοῦ ἀπολοῦμαι καὶ περὶ τὴν ζωὴν κινδυνεύω· ὑμεῖς δὲ στήτε ἐδραῖοι καὶ μὴ δειλανδρῆσητε, ἀλλ' ὑπομείνατε· μικρὸν, καὶ εἰς ὀλίγον ἡμερῶν φθάσει ἡ ἀποσταλῆσα ἡμῖν σωτηρία παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων." ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, οἱ κατέχοντες αὐτὸν οἰκέδοι τοῦ Σολδανοῦ παρὰ προσδοκίαν τὰ παρ' αὐτοῦ λαληθέντα ἀκούσαντες ἔβρουζαν ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας, καὶ εἰς τοῦ ἐτέρου προέτρεχον, τίς ἄρα τῆς αὐτοῦ σφαγῆς γένειεν αὐτουργός. τοῦ δὲ παρ' αὐτῶν ἀναιρεθέντος, πτοηθεὶς ὁ Σολδανὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἐρχομένην δυναστείαν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. καὶ ἔκτοτε καὶ ἔτι οὐκ ἔρχεται τοῦ νῦν καὶ οἱ τῆς Καπύης καὶ οἱ τῆς Βενεβενδοῦ εἰσὶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων εἰς τελείαν δούλωσιν καὶ ὑποταγὴν διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς γενομένην μεγάλην ταύτην εὐεργεσίαν.

"Οἱ τὸ κάστρον τοῦ Ῥαουσίου οὐ καλεῖται Ῥαούση τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ, ἀλλ' ἐπεὶ ἐπάνω τῶν κρημνῶν ἴσταιται, λέγεται δὲ Ῥωμαῖσι ὁ κρημνὸς λαῦ, ἐκλήθησαν ἐκ τοῦτου Λαυσαιοὶ ἦγον οἱ καθ' ἐξόμενοι εἰς τὸν κρημνόν. ἡ δὲ κοινὴ συνήθεια, ἡ πολλάκις μεταφθεύουσα τὰ ὀνόματα τῇ ἐναλλαγῇ τῶν γραμμάτων, μεταβαλοῦσα τὴν κλῆσιν Ῥαουσαιούς τοιούτους ἐκάλεσεν. οἱ δὲ αὐτοὶ Ῥαουσαιὸι τὸ παλαιὸν ἐκράτουν τὸ κάστρον τὸ ἐπιλεγόμενον Πίταυρα· καὶ ἐπειδὴ, ἡνίκα τὰ λοιπὰ ἐκρατήθησαν κάστρα παρὰ τῶν Σκλάβων τῶν ὄντων

8 γέγονε B 17 δὲ vulgo post λέγεται

periclitari et a soldano interficiari: vos autem resistite fortiter, neque timeatis, sed expectate paulisper: post paucos quippe dies aderunt auxilia ab imperatore Romanorum vobis missa." legatus cum haec verba pronuntiasset, soldani milites qui eum deduxerant, auditis quae praeter expectationem locutus erat, dentibus super eum stridebant, ac procurentes certatim ipsum interficiunt. eo autem occiso, soldanus validissimum imperatoris exercitum qui adventabat metuens ad sua regreditur. et ex illo tempore in hodiernum usque diem Capuani ac Beneventiani sub potestate Romani imperatoris degunt, ipsique propter ingens hoc in illos collatum beneficium plene subiecti serviunt.

Urbs Rausium non appellatur Rausium Graeca lingua, sed quia in locis praeruptis posita est; praecipitium Graece vocatur λαῦ, unde inhabitantes nuncupati sunt Lausaei, id est praecipitium insidentes. communis vero usus, qui saepe literarum commutatione nomina corrumpit, commutato nomine Rausaeos appellavit. atque hi ipsi Rausaei olim tenuerunt urbem Epidaurum nuncupatam: at postea cum reliquae urbes expugnatæ essent a Sclavis, qui in hoc themate sunt,

ἐν τῇ θέματι, ἐκρατήθη καὶ τὸ τοιοῦτον κάστρον, καὶ οἱ μὲν ἐσφάγησαν οἱ δὲ ῥηχμαλωτίσθησαν, οἱ δὲ δυνηθέντες ἐκφυγεῖν καὶ διασωθῆναι εἰς τοὺς ὑποκρήμνους τόπους κατέκησαν, ἐν ᾧ ἔστιν ἄρτίως τὸ κάστρον, οἰκοδομήσαντες αὐτὸ πρῶτερον μικρόν καὶ πάλιν μετὰ ταῦτα μέζον, καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν τὸ τεῖχος αὐτοῦ ἀνέστησαντες μέχρι δ' ἔχειν τὸ κάστρον διὰ τὸ πλατύνεσθαι αὐτοὺς κατ' ὀλίγον καὶ πληθύνεσθαι. ἐκ δὲ τῶν μετοικησάντων εἰς τὸ 'Ραούσιον εἰσὶν οὗτοι, Γρηγόριος, Ἀρσάφιος, Βικτωρίνος, Βιτάλιος, Βαλεντίνος ὁ ἀρχιδιάκων, *
 10 Βαλεντίνος ὁ πατὴρ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Στεφάνου. ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ Σαλῶνα μετόκησαν εἰς 'Ραούσιον, εἰσὶν ἔτη φ' μέχρι τῆς σήμερον, ἥτις ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης ἔτους ζυνζ'. ἐτ Ρ 92
 δὲ τῇ αὐτῇ κάστρῳ κεῖται ὁ ἅγιος Παγκράτιος ἐν τῇ ναῷ τοῦ ἁγίου Στεφάνου τῷ ὄντι μέσον τοῦ αὐτοῦ κάστρου.
 15 "Οἱ τὸ Ἀσπαλάθου κάστρον, ὅπερ παλάτιον μικρόν ἐρμηνεύεται, ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς τοῦτο ἔκτισεν· εἶχε δὲ αὐτὸ ὡς ἴδιον οἶκον, καὶ ἀλλήν οἰκοδομήσας ἔνδοθεν καὶ παλάτια, εἰς ὧν τὰ πλείονα κατελύθησαν. σώζεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν ὀλίγα, εἰς ὧν ἔστι τὸ ἐπισκοπεῖον τοῦ κάστρου καὶ ὁ ναὸς τοῦ
 20 ἁγίου Λόμνου, ἐν ᾧ κατέκειται ὁ αὐτὸς ἅγιος Λόμνος, ὅπερ ἦν κοιτῶν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ. ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ ὑπάρχουσιν εἰληματικαὶ καμάραι, αἵτινες ὑπῆρχον

6 δ' ἔχει M an μέχρι τοῦ ὧδ' ἔχειν? 8 κατοικησάντων M
 9 Βαλεντίνος B, Βαυεντίνος M: corr Bandurius 11 μετωκέν M 15 τὸ] τοῦ vulgo

haec etiam urbs ab ipsis capta fuit; et civium alii quidem interfecti fuere, alii vero in vinculis abducti. qui autem fuga salutem invenire potuerunt, loca praerupta inhabitaverunt. ubi nunc urbs est, primo exiguum illam aedificantes et postea maiorem, mox rursum et quartum paulatim aucta multitudine pomeria protulerunt. ex iis autem qui aliunde demigraverunt Ragusium, hi sunt, Gregorius, Arsaphius, Victorinus, Vitalius, Valentinus archidiaconus, Banentinus pater protospatharii Stephani. ex quo autem cives Salonitani Rausium demigraverunt, anni sunt 500 in hunc usque diem, indictione 7 anni 6457 (Christi 949). ceterum in eadem urbe depositus fuit S. Pancratius in aede S. Stephani, quae est in media urbe.

Aspalathi urbem, quae parvum palatium significat, imperator Diocletianus condidit: habuit illam ut domum propriam, aulamque ibi extruxit et palatia, quorum pleraque perierunt; quae autem etiamnum supersunt valde pauca sunt, ex quibus episcopium urbis, et templum S. Domini, ubi ille ipse sanctus depositus fuit; quod cubiculum erat eundem imperatoris Diocletiani. subter illo sunt rotundi fornices,

φυλακαὶ ἐν αἷς τοὺς παρ' αὐτοῦ βασανιζομένους ἀγίους ἐναπέκλειεν ἀπηγνῶς. ἀπόκειται δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ κάστρῳ καὶ ὁ ἅγιος Ἀναστασιος.

Ὅτι τὸ τεῖχος τοῦ τοιούτου κάστρου οὔτε ἀπὸ βησαίων ἐστὶν ἐκτισμένον οὔτε ἀπὸ ἐγχορήγον, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετρα-⁵ πεδίκων ἐχόντων εἰς μῆκος ἀνὰ ὀργυιᾶς α', πολλάκις καὶ ἀνὰ δύο, καὶ τὸ πλάτος ἀνὰ ὀργυιᾶς μιᾶς, οἵτινές εἰσι συνηρμοσμένοι καὶ συνδεδεμένοι εἰς ἀλλήλους μετὰ σιδήρων ἐν μο-¹⁰ λίβδῳ ἐγχυλιασμένων. Ἰστανται δὲ καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον κά- στρον καὶ κίονες πυκνοί, ἔχοντες ἐπάνω κοσμίτας, ἐν οἷς ἔμελ-¹⁵ λεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰληματικὰς ἐγείραι κα- μάρας, καὶ σκεπᾶσαι τὸ κάστρον ὅλον, καὶ ποιῆσαι τὰ παλά- τια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ οἰκήματα τοῦ κάστρου ἐπάνω τῶν εἰλημάτων ἐκείνων διόροφα καὶ τριόροφα, ὥστε μὴ ὀλίγον ἐκ²⁰ τοῦ αὐτοῦ κάστρου ἐσκέπασε. τοῦ δὲ τοιούτου κάστρου τὸ 15 τεῖχος οὔτε περίπατον ἔχει οὔτε προμαχῶνας, ἀλλὰ τοίχους μόνους ὑψηλοὺς καὶ τοξικὰς φωταγωγούς.

Ὅτι τὸ κάστρον τὸ Τετραγγοῦριν μικρὸν ἐστὶ νησίον ἐν τῇ θαλάσῃ, ἔχον καὶ τρύχηλον ἕως τῆς γῆς στενωτάτον δί-²⁰ κην γεφυρίου, ἐν ᾧ διέρχονται οἱ κατοικοῦντες. εἰς τὸ αὐτὸ 20 κάστρον. Τετραγγοῦριν δὲ καλεῖται διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ μι- κρὸν δίκην ἀγγορίου. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ ἀπόκειται ὁ ἅγιος μάρτυρ Λαυρέντιος ὁ ἀρχιδιάκων.

4 τὸ αὐτὸ κάστρον M 12 ὅλον — κάστρου add B

olim custodiae, in quas sanctos immaniter a se cruciatis compinge-
bat. in eadem vero urbe depositus etiam fuit S. Anastasius.

Murus autem huius urbis neque ex latere est neque ex encho-
rego, sed ex lapidibus quadratis unius et saepe duarum ulnarum lon-
gitudine et unius latitudine, qui coagmentati inter se sunt vinctique
ferro in plumbum liquefactum impacto. in eadem autem urbe erectae
etiam videntur columnae complures, super quas cosmitae, ubi idem
imperator Diocletianus aedificaturus erat rotundos fornices, totamque
urbem tecturus, et palatia sibi exstructurus, omnesque urbis aedes
supra istos rotundos fornices, gemina aut triplici concameratione, ita
ut non exiguum urbis partem cooperiret. moenia autem huius urbis
ambulacrum non habent, neque propugnacula, sed sublimes tantum
muri sunt, in quibus fenestrae ad emittenda iacula.

Urbs Tetrangurium parva quaedam in mari insula est, angustis-
sima cervice, ponticuli instar, ad terram usque porrecta, qua ad op-
pidum transeunt incolae. Tetrangurium autem urbs illa vocatur, quod
parva sit veluti cucumer. in eadem vero urbe depositus fuit S. mar-
tyr Laurentius archidiaconus.

Ὅτι τὸ κάστρον τῶν Δεκατέρων ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων
 διαλέκτῳ ἐστενωμένον καὶ πεπληγμένον, διότι εἰσέρχεται ἡ
 θάλασσα ὥσπερ γλῶσσα ἐστενωμένη μέχρι τῶν δεκαπέντε καὶ
 εἰκοσι μιλίων, καὶ εἰς τὸ τῆς θαλάσσης συμπλήρωμά ἐστι τὸ
 5 κάστρον. ἔχει δὲ τὸ τοιοῦτον κάστρον κύκλον αὐτοῦ ὄρη
 ὑψηλά, ὥστε μόνῳ τῷ καλοκαιρίῳ βλέπειν τὸν ἥλιον διὰ τὸ
 μεσουρανεῖν, τῷ δὲ χειμῶνι οὐδαμῶς. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κά-
 στρῳ κεῖται ὁ ἅγιος Τρύφων ἀπερραϊώς πάσαν νόσον ἰώμενος,
 μάλιστα τοὺς ἐπὶ πνευμάτων ἀκαθάρτων τυραννουμένους.
 10 δὲ ναὸς αὐτοῦ ἐστὶν εἰληματικός.

Ὅτι τὸ κάστρον τῶν Διωδῶρων καλεῖται τῇ Ῥωμαίων
 διαλέκτῳ ἰὰμ ἔρατ, ὅπερ ἐρμηνεύεται ἀπάρτι ἦτον· δηλοῦ-
 τι ὅτε ἡ Ῥώμη ἐκτίσθη, προεκτισμένον ἦν τὸ τοιοῦτον κά-
 στρον· ἐστὶ δὲ τὸ κάστρον μέγα. ἡ δὲ κοινὴ συνῆθεια κα-
 15 λεῖ αὐτὸ Διωδώρα. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ κεῖται ἐν σαρκί P 93
 ἡ ἁγία Ἀναστασία ἡ παρθένος, θυγάτηρ γεγονυῖα Εὐσταθίου
 τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον βασιλεύσαντος, καὶ ὁ ἅγιος Χρυ-
 σόγονος μοναχὸς καὶ μάρτυς, καὶ ἡ ἁγία ἄλυσις αὐτοῦ. ὁ δὲ
 ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικός, ὁμοίος τῷ Χαλ-
 20 κοπρατίῳ ναῷ, μετὰ κιόνων πρασίνων καὶ λευκῶν, ὕλος εἰκο-
 νισμένος ἐξ ὑλογραφίας ἀρχαίας· ὁ δὲ πάσις αὐτοῦ ἐστὶν
 ἀπὸ συγκοπῆς θανυμυστῆς. ἐστὶ δὲ καὶ ἕτερος ναὸς πλησίον
 αὐτοῦ εἰληματικός, ἡ ἁγία Τριάς· καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐ-

16 ἡ παρθένος add B 19 τῷ τῶν X.? 21 ἡλιγραφίας M
 αὐτῆς M

Urbs Decatera lingua Romanorum significat angustatum et percus-
 sum, quoniam mare ingreditur tanquam lingua coangustata ad quin-
 decim, imo ad viginti usque milia passuum, estque urbs illa sita ad
 maris complementum. habet vero circum se urbs illa montes altos,
 ita ut aestate tantum solem videat, quod tunc in medio caeli sit,
 hieme vero nunquam. In hac autem urbe depositus fuit S. Tryphon,
 qui omnes omnino aegrotos sanat, maxime eos qui ab impuris spiri-
 tibus vexantur: templum vero ipsius rotundum est.

Diadora urbs Romanorum lingua est "iam erat," videlicet quod
 ante Romam haec condita fuerit; est autem urbs haec magna, et
 vulgariter Diadora nuncupatur. in eadem vero urbe sepultum est
 corpus S. Anastasiae virginis, filiae Eustathii, qui illo tempore regna-
 bat; item S. Chrysogonus monachus et martyr, cuius et sacra catena
 illic asservatur. templum autem S. Anastasiae oblongum est, simile
 illi quod in Chalcopratiis est, et columnas habet prasinatas atque albas,
 totumque ornatum est figuris pictura velusta elaboratis, pavementum
 vero ipsius mirifice ex opere tessellato confectum iuxta autem illud

τοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην κατήχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰληματικός, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλείας.

Ὅτι εἰς νησία ὑπὸ τὴν ἐπικράτειαν τῆς Δελματίας μέχρι Βενεβενδοῦ πυκνὰ καὶ ἀμύπολλα, ὥστε μηδέποτε φοβεῖσθαι κλύδωνα ἐκεῖσε τὰ πλοῖα. ἐξ αὐτῶν τῶν νησιῶν ἐστὶ τὸ κάστρον ἡ Βέκλα, καὶ εἰς ἕτερον νησίον ἡ Ἀρβη, καὶ εἰς ἕτερον νησίον ἡ Ὀψαρα, καὶ εἰς ἕτερον νησίον τὸ Λουμβρικάτον, ἅτινα κατοικοῦνται μέχρι τοῦ νῦν· τὰ δὲ λοιπὰ εἰσὶν ἀοίκητα, ἔχοντα ἐρημόκαστρα, ὧν τὰ ὀνόματά εἰσιν οὕτω, Καταυτρεβενὼ Πιζύχ Σελβὼ Σκερδὰ Ἀλωήπ Σκιρδάκισσα 10 Πυρότιμα Μελετὰ Ἐστιοννήζ, καὶ ἕτερα ἀμύπολλα ὧν τὰ ὀνόματα οὐ γροῦνται. τὰ δὲ λοιπὰ κάστρα τὰ ὄντα εἰς τὴν ξηρὰν τοῦ θέματος καὶ κρατηθέντα παρὰ τῶν εἰρημένων Σκλάβων ἀοίκητα καὶ ἔρημα ἴστανται, μηδενὸς κατοικοῦντος ἐν αὐτοῖς.

15

Κ ε φ α λ α ι ο ν λ'.

διήγησις περὶ τοῦ θέματος Δελματίας.

Εἰ πᾶσιν ἡ γνώσις καλὸν, καὶ ἡμεῖς ἄρα τῶν πραγμάτων τὴν γνώσιν καταλαμβάνοντες οὐ πόρρω τούτου γινώμεθα. ὅθεν καὶ πᾶσι φανεράν ποιοῦμεν τῶν μεθ' ἡμῶς πῇ μὲν τοῦ-20 των τὴν δῆλωσιν πῇ δὲ ἐτέμων τινῶν ἀξιολόγων, ἵνα διπλοῦν ἐπανακολουθῇ τὸ καλόν. τοῖς οὖν καὶ τῆς Δελματίας

10 Σκερδὰ M 13 εἰρημένων add B 19 γινώμεθα?

est aliud quoque templum rotundum S. Trinitatis, et supra illud rursum aliud instar catechumenorum, itidem rotundum, in quod cochlea ascenditur.

Insulae parvae sunt Dalmatiae subiacentes Beneventum usque frequentes plurimaeque, ita ut tempestatem illic naves nunquam timeant. ex illarum una est urbs Becla, ex alia Arbe, ex alia Opsara, ex alia rursum Lumbricatum; quae omnes in hodiernum usque diem habitantur; reliquae vero habitatoribus vacuae desertas urbes habent, quarum haec sunt nomina, Catautrebena, Pizuch, Selbo, Scerda, Aloëp, Scirdacissa, Pyrotima, Meleta, Estiunez, et aliae complures, quarum nomina ignorantur. reliquae vero urbes, quae in continente thematis sunt et a Sclavis praedictis captae fuerant, desertae sunt et incolas nullos habent.

30. de Themate Dalmatiae narratio.

Si pulcrum quid omnibus est cognitio, igitur nos quoque rerum notitiam comprehendentes non longe ab eo aberimus. unde partim haec partim alia relatu digna ad posteros transmittemus, ut duplex

τὴν παράληψιν ζητοῖσιν, ὅπως ἐλήφθη παρὰ τῶν Σκλαβικῶν ἔθνων, ἐντεῦθεν ἔστι μαθεῖν. ἀλλὰ πρότερον τὴν θέσιν αὐτῆς διηγητέον. ἐκ παλαιοῦ μὲν τοίνυν ἡ Δελματία τὴν ἀρχὴν μὲν εἶχεν ἀπὸ τῶν συνόρων Συρραχίου ἤγουν ἀπὸ Ἀντιβάρεως, καὶ παρεστίνετο μὲν μέχρι τῶν τῆς Ἰστρίας ὁρῶν, ἐπλατύνετο δὲ μέχρι τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. ἦν δὲ ἅπασα ἡ τοιαύτη περίχωρος ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν, καὶ ἐνδοξότερον τῶν ἄλλων ἐσπερίων θεμιάτων τὸ τοιοῦτον θέμα ἐτύγχανεν· πλην παρελήφθη παρὰ τὴν Σκλαβινικῶν ἔθνων τρό-
 10 πῃ τοιῷδε. κάστρον ἐστὶ πλησίον Ἀσπιλάθου ὃ Σαλῶνα λέγεται, ἔργον Διοκλητιανοῦ βασιλέως. ἀλλ' ἡ μὲν Ἀσπιλάθος καὶ αὕτῃ παρὰ Διοκλητιανοῦ ἐκτίσθη, καὶ τὰ αὐτοῦ βασιλικά ἐκεῖσε ἐτύγχανον· εἰς δὲ Σαλῶναν κατῴκουν οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ τῶν ὅχλων ἱκανοί. ὑπῆρχε δὲ τὸ τοιοῦτον
 15 κάστρον κεφαλὴ πάσης τῆς Δελματίας. ἡθροίζοντο οὖν ἀνὰ P 94 πᾶν ἔτος ἐκ τῶν λοιπῶν κάστρων τῆς Δελματίας στρατιῶται ἑπιπποι, καὶ ἀπεστέλλοντο ἀπὸ τῆς Σαλῶνος μέχρι τῶν χι-
 λίων, καὶ ἐφύλαττον εἰς τὸν Δανουβίου ποταμὸν ἕνεκα τῶν Ἀβάρων· οἱ γὰρ Ἀβάρεις ἐκεῖθεν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ
 20 τὰς διατριβὰς ἐποιοῦντο, ἐνθα ἀρτίως εἰσὶν οἱ Τοῦρκοι, νομάδα βίον ζῶντες. ἀπερχόμενοι δὲ οἱ Δελματίας κατ' ἔτος ἔβλεπον πολλάκις ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ τὰ τε κτῆνη καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς κατὰ τινα χρόνον διαπερᾶσαι

7 τοιαύτῃ ἢ vulgo

17 τὴν Σαλῶνα M

inde bonum sequatur. quamobrem de Dalmatia scire cupientibus, quomodo a Sclavicis nationibus capta fuerit, hinc discere licet. sed primo situs eius narrandus est. antiquitus igitur Dalmatia incipiebat a confiniis Dyrrachii sive ab Antibari, et ad Istriae montes usque pertingebat, in latitudine vero ad Danubium flumen se extendebat; eratque omnis ille finitimus tractus sub Romanorum potestate, et praestantissimum thema omnium occidentalium habebatur. ceterum a Sclavis occupata fuit hoc modo. prope Aspalathum urbs Salona est a Diocletiano imperatore condita, quemadmodum et Aspalathus, ubi palatium item eius erat: Salonam vero magnates incolebant et magna populi multitudo. atque haec urbs Dalmatiae totius caput erat. congregabantur itaque quotannis ex reliquis Dalmatiae urbibus equites, et mittebantur Salona usque ad mille ad flumen Danubium, ut ibi excubias contra Abares agerent. Ad illam enim Danubii partem Abares tunc commorabantur, ubi hodie Turcae degunt, nomadum instar viventes. venientes autem quotannis Dalmatae cum saepe illic iumenta hominesque viderent, traicere illis aliquando visum fuit, et

καὶ ἐρευνῆσαι τίνες εἰσὶν οἱ ἐκεῖσε τὴν δίαίταν ἔχοντες. περάσαντες οὖν εὗρον τὰς γυναῖκας τῶν Ἀβάρων καὶ τὰ παῖδια μόνα, τοὺς ἄνδρας δὲ καὶ τὴν ἀκμάζουσαν ἑλικίαν ἐν ταξειδίῳ. ἄφρω οὖν ἐπιπεσόντες ἡχμαλώτευσαν αὐτούς, καὶ ἐπέστρεψαν ἀταλαιπώρως, ἀποκομίσαντες τὴν τοιαύτην πραιδαν⁵ εἰς Σαλῶνα. ὥς οὖν ἐπέστρεψαν οἱ Ἀβάρες ἐκ τοῦ ταξειδίου καὶ τὸ γενόμενον ἀφ' ὧν ἔπαθον ἔμαθον, ἐταράχθησαν μὲν, ἡγνόουν δὲ ὁπόθεν αὐτοῖς ἡ τοιαύτη πληγὴ προσεγένετο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς παραφυλάξαι τὸν καιρὸν καὶ μαθεῖν τὸ πᾶν ἐξ αὐτοῦ. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ σὺνηθες αὐθις οἱ ταξεῶται 10 ἀπεστύλησαν ὑπὸ Σαλῶνος, ἦσαν δὲ οὐκ ἐκεῖνοι ἀλλ' ἑτεροί, ταῦτ' ἐκείνοις καὶ οὗτοι κατὰ βουλὰς ἔθεντο. διεπέρασαν οὖν κατ' αὐτῶν, ἐντυχόντες δὲ αὐτοῖς συνηγμένοις ὁμοῦ, οὐχ ὥς τὸ πρότερον ἐσκορπισμένοις, οὐ μόνον οὐδὲν [οὐκ] ἐποίησαν ἀλλὰ καὶ τὰ πάντων δεινότατα ἔπαθον· οἱ μὲν γὰρ αὐ¹⁵ τῶν ἐσφάγησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐχειρώθησαν ζῶντες, καὶ οὐδεὶς ἐκείνων τῶν χειρῶν ἐξέφυγεν. ἐξετάσαντες δὲ αὐτούς τίνες καὶ ὅθεν εἰσὶ, καὶ ἀναμαθόντες ὅτι ἐξ αὐτῶν ἔπαθον τὴν εἰρημένην πληγὴν, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ τόπου αὐτῶν ἐρευνήσαντες, καὶ ὅσον ἐξ ἀκοῆς ἔρασαντες, ἐκράτη²⁰ σαν τοὺς ζῶντας δεσμίους, καὶ ἐνεδύσαντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν καθὰ ἐκεῖνοι, καὶ δὴ τοὺς ἔκτους ἀναβάτες, ἐπὶ χειρὰς τὰ τε φλάμουλα καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα ἃ ἐπεφέροντο μετ' αὐτῶν,

14 ἐκοπίασαν M 22 ἐπὶ] λαβόντες ἐπὶ?

investigare quinam ibi degerent. cum itaque traiecissent, Aharum feminas et pueros solos invenerunt, viris et iuvenibus ad expeditionem bellicam profectis; unde subito ingruentes omnes cepèrunt, nulloque accepto damno reversi sunt, praeda hac Salonom abducta. Abares autem ex bellica expeditione reversi re cognita consternati quidem erant, at unde vulnus hoc ipsis inflictum esset, ignorabant; quamobrem observandum sibi tempus statuunt et ab eo omnia discedenda. postquam igitur pro more rursum missi sunt Salona praesidiarii, alii a primis, idem consilium et ipsi ceperunt traieceruntque contra Abares. incidentes vero in illos non sparsos, ut antea, sed collectos, non solum nihil effecerunt, sed omnium gravissima passi sunt, partim caesi partim capti; neque quisquam fuit qui e manibus illorum evaderet. percontati vero quinam et unde essent, intellectoque ab ipsis se mala supra commemorata perpessos esse, insuper de loci qualitate inquirentes, quasi ex auditu amore accensi in vinculis eos tenuerunt, et vestibus eorum sumptis equisque consensis, flammula et reliqua signa, quae secum attulerant, tollentes more exer-

ἀπῆραν πάντες φοσσατικῶς καὶ κατὰ τῆς Σαλῶνος ὤρημασαν.
 ὥς οὖν καὶ τὸν καιρὸν ἔμαθον ζητήσαντες καθ' ὃν οἱ ταξεῖ-
 ται ἐκ τοῦ Δανουβίου ὑπέστρεφον (ἦν δὲ τὸ μέγα καὶ ἅγιον
 σάββατον), ἦλθον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. καὶ τὸ μὲν
 5 πλῆθος, ὅτε δῆπου πλησίον ἐγένοντο, τοῦ φοσσατοῦ ἀπεκρύβη·
 μέχρι δὲ τῶν χιλιῶν, οἵτινες τοὺς τε ἵππους καὶ τὰς στολὰς
 εἰς ἀπάτην ἐκέκτηντο τῶν Δελματινῶν, ἐξήλασαν. ἀναγνωρί-
 σαντες δὲ οἱ τοῦ κάστρου τὰ τε σημεῖα καὶ τὴν ἀμφίασιν
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν ὥς ἔθους ὄντος αὐτοῖς τοῦ ὑπο-
 10 στρέφειν ἐν αὐτῇ, ἤνοιξαν τὰς πόρτας καὶ ἐπεδέξαντο αὐτοὺς
 μετὰ περιχαρείας. ἐκεῖνοι δὲ ἅμα τοῦ εἰσελθεῖν τὰς τε πόρ-
 τας ἐκράτησαν, καὶ δῆλῃν διὰ σημείου τὴν προῦσιν τῇ φοσ-
 σατῇ πεποικότες συνεισδραμεῖν καὶ συνεισελθεῖν παρεσκευ-
 ασιν. κατέσφαξαν οὖν πάντας τοὺς τῆς πόλεως, καὶ ἔκτοτε κα-
 15 τεκράτησαν πᾶσαν τὴν χώραν Δελματίας καὶ κατεσκήνωσαν ἐν
 αὐτῇ. μόνα δὲ τὰ πρὸς θάλασσαν πολίχνη οὐ συνέδωκαν
 αὐτοῖς, ἀλλὰ κατεῖχοντο παρὰ τῶν Ῥωμαίων διὰ τὸ εἶναι P 95
 τὸν πόρον τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐκ τῆς θαλάσσης. ἰδόντες οὖν
 οἱ Ἀβάρεις καλλίστην οὖσαν τὴν τοιαύτην γῆν κατεσκήνωσαν
 20 ἐν αὐτῇ. οἱ δὲ Χρωβάτοι κατέκουν τῆνικαῦτα ἐκεῖθεν Βα-
 γιβαρείας, ἐνθα εἰσὶν ἀρτίως οἱ Βελοχρωβάτοι. μία δὲ γε-
 νεὴ διαχωρισθεῖσα ἐξ αὐτῶν, ἤγουν ἀδελφοὶ πέντε, ὃ τε Κλου-
 κὰς καὶ ὁ Λόβελος καὶ ὁ Κοσέντζης καὶ ὁ Μουχλῶ καὶ ὁ
 Χρωβάτος, καὶ ἀδελφαὶ δύο, ἡ Τοῦγα καὶ ἡ Βοῦγα, μετὰ

citus, Salonam petierunt. cognito igitur tempore quo a Danubio re-
 dire soliti erant praesidarii, quod erat magnum sabbatum, eodem die
 venerunt. multitudo autem omnis, cum urbi appropinquaret, sese
 occultavit: mille vero, qui equos et vestes Dalmatarum sumpserant,
 ut fallerent, ulterius perrexerunt. oppidani cognitis signis suis et
 vestitu, praeterea die quo redire ipsis solenne, portis apertis gratu-
 labundi eos exceperunt. illi vero statim ac intrassent portas occu-
 pant, et signo reliquis, qui in insidiis erant, dato, accurrere ac in-
 gredi iubent. interfecerunt itaque omnes cives, et ex eo tempore
 Dalmatiam universam occuparunt, sedemque illic suam collocarunt,
 exceptis oppidulis mari adiacentibus, quas se ipsis non tradiderunt,
 sed in Romanorum potestate permanebant eo quod ex mari victita-
 rent. videntes itaque Abares pulcherrimam esse hanc terram, sedes
 illic posuerunt. Chrobati vero tunc habitabant ultra Bagibaream,
 ubi nunc sunt Belochrobati. una autem generatio, quinque fratres,
 Clucas Lobelus Cosentzes Mnychlo Chrobatus, duaeque sorores, Tuga
 et Buga, una cum suis populis discedens ab ipsis in Dalmatiam ve-
 nit, ubi Abares incolas invenerunt; belloque per annos aliquot inter

τοῦ λαοῦ αὐτῶν ἦλθον εἰς Δελματίαν, καὶ εὗρον τοὺς Ἀβάρεις κατέχοντας τὴν τοιαύτην γῆν. ἐπὶ τινας οὖν χρόνους πολεμοῦντες ἀλλήλοις ὑπερίσχυσαν οἱ Χρωβάτοι, καὶ τοὺς μὲν τῶν Ἀβάρων κατέσφαξαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ὑποταγῆναι κατηνάγκασαν. ἔκτοτε οὖν κατεκρατήθη ἡ τοιαύτη χώρα παρὰ τῶν Χρωβάτων· καὶ εἰσὶν ἀκμὴν ἐν Χρωβατίᾳ ἐκ τούτων τῶν Ἀβάρων, καὶ γινώσκονται Ἀβάρεις ὄντες. οἱ δὲ λοιποὶ Χρωβάτοι ἔμειναν πρὸς Φραγγίαν, καὶ λέγονται ἀρτίως Βελοχρωβάτοι ἡγοῦν ἄσπροι Χρωβάτοι, ἔχοντες τὸν ἴδιον ἄρχοντα· ὑπόκεινται δὲ Ὡτφ τῷ μεγάλῳ ἑγγὶ Φραγγίας τῆς καὶ Σαξίας,¹⁰ καὶ ἀβάπτιστοι τυγχάνουσι, συμπενθερίας μετὰ τούτων Τούρκους καὶ ἀγύπας ἔχοντες. ἀπὸ δὲ Χρωβάτων τῶν ἐλθόντων ἐν Δελματίᾳ διεχωρίσθη μέρος τι, καὶ ἐκράτησε τὸ Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν Παννονίαν· εἶχον δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρχοντα ἀνιέξουσιν,¹⁵ διαπεμπόμενον πρὸς τὸν ἄρχοντα Χρωβατίας κατὰ φίλιν. μέχρι δὲ χρόνων τινῶν ὑπετάσσοντο καὶ οἱ ἐν Δελματίᾳ ὄντες Χρωβάτοι τοῖς Φράγγοις, καθὼς καὶ πρότερον ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν· ἵσοσούτων δὲ ἐσκληρύνοντο οἱ Φράγγοι πρὸς αὐτοὺς ὅτι τὰ ὑπομάσθια τῶν Χρωβάτων φονεύοντες προσέριπτον αὐτὰ σκύλαξι. μὴ δυνάμενοι δὲ οἱ Χρω-²⁰βάτοι ταῦτα παρὰ τῶν Φράγγων ὑφίστασθαι διέστησαν ἀπ' αὐτῶν, φονεύσαντες καὶ οὓς εἶχον ἄρχοντας ἐξ αὐτῶν· ὕθεν ἐστράτευσαν κατ' αὐτῶν ἀπὸ Φραγγίας φροσσάτον μέγα, καὶ ἐπὶ ἐπτὰ χρόνους πολεμήσαντες ἀλλήλοις ὅψε καὶ μόγις ὑπερί-

6 ἐκ. τοῦς] ἔθνος Bandurius

eos gesto vicerunt Chrobati, Abarumque alios interfecerunt, alios parere sibi coegerunt: atque ex illo tempore a Chrobatis possessa haec regio fuit, suntque etiamnum in Chrobatia Abarum reliquiae, et Abares esse cognoscuntur. ceteri vero Chrobati versus Franciam commorabantur, et appellantur hodie Belochrobati sive Chrobati albi, qui proprio principi subiecti sunt. parent autem Othoni magno regi Franciae, quae et Saxonia; baptismique expertes affinitatem cum Turcis et amicitiam contrahunt. at a Chrobatis, qui in Dalmatiam venerunt, pars quaedam secessit, et Illyricum atque Pannoniam occupavit: habebantque et ipsi principem supremum, qui ad Chrobatiae tantum principem amicitiae ergo legationem mittebat. per aliquot vero annos etiam Dalmatiam incolentes Chrobati Francis subiiciebantur, quemadmodum et antea cum in ipsorum terra degerent. tanta autem in eos crudelitate utebantur Franci, ut lactentes adhuc eorum pueros occidentes canibus obicerent. quae res cum intolerabilis Chrobatibus esset, facto dissidio principes quos ex ipsis habebant interemerunt; unde magnus contra eos exercitus movit e Francia, et post septem

σχυσαν οἱ Χρωβάτοι, καὶ ἀνέβλον τοὺς Φράγγους πάντας καὶ
τὸν ἄρχοντα αὐτῶν Κοτζίλιν καλούμενον. ἔκτοτε δὲ μείναν-
τες αὐτοδέσποτοι αὐτόνομοι ἐξητήσαντο τὸ ἅγιον βάπτισμα
παρὰ τοῦ Ῥώμης· καὶ ἀπέστάλησαν ἐπίσκοποι καὶ ἐβάπτι-
5σαν αὐτοὺς ἐπὶ Πορίνου τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν. διεμερίσθη
οὖν ἡ χώρα αὐτῶν εἰς ζουπανίας ἰα΄, ἦγουν ἡ Χλεβιάνα, ἡ
Τζέντζηνα, τὰ Ἡμοτα, ἡ Πλέβα, ἡ Πεσέντα, ἡ παραθαλασ-
σία, ἡ Βρεβέρα, ἡ Νόνα, ἡ Τνήνα, ἡ Σίδραγα, ἡ Νίνα· καὶ
ὁ βοάνος αὐτῶν κρατεῖ τὴν Κρίβασαν, τὴν Αἰτζαν καὶ τὴν
10 Γουτζηκά. καὶ ἡ μὲν εἰρημένη Χρωβατία, ἀλλὰ καὶ οἱ λοι-
ποὶ Σκλαβίνιοι διαίκενται οὕτως· ἡ δὲ Διοκλήμα πλησιάζει
πρὸς τὰ καστέλλια τοῦ Δυρραχίου ἦγουν πρὸς τὸν Ἐλισσὸν
καὶ πρὸς τὸν Ἐλκύνιον καὶ τὴν Ἀντίβαριν, καὶ ἔρχεται μέχρι
τῶν Δεκατέρων, πρὸς τὰ ὄρεινὰ δὲ πλησιάζει τῇ Σερβλίᾳ.
15 ἀπὸ δὲ τοῦ κάστρου τῶν Δεκατέρων ἄρχεται ἡ ἄρχοντία
Τερβουνίας, καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Ῥαουσίου, πρὸς δὲ
τὰ ὄρεινὰ αὐτῆς πλησιάζει τῇ Σερβλίᾳ. ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥαου- p 96
σίου ἄρχεται ἡ ἄρχοντία τῶν Ζαχλούμων καὶ παρεκτείνεται
μέχρι τοῦ Ὀροντίου ποταμοῦ, καὶ πρὸς μὲν τὴν παραθαλασ-
20 σίαν πλησιάζει τοῖς Παγανοῖς, πρὸς δὲ τὰ ὄρεινὰ εἰς ἄρκτον! ἡ
ἀπὸ δὲ τοῦ Ὀροντίου ποταμοῦ ἄρχεται ἡ Παγανία, καὶ παρ-
εκτείνεται μέχρι τοῦ ποταμοῦ τῆς Ζεντίνας, τρεῖς ἔχουσα
μὲν πλησιάζει τοῖς Χρωβάτοις, εἰς κεφαλὴν δὲ τῇ Σερβλίᾳ
ζουπανίας, τὴν Ῥάστοτζαν καὶ τὸ Μοκρόν καὶ τὸ Δαλέν.

10 Γουτζησκά Β

annorum bellum aegre tandem superiores facti Chrobati omnes Fran-
cos eorumque principem Cotzillin e medio sustulerunt. et exinde
liberi ac sui iuris facti sacrum baptismum a Romano pontifice petie-
runt, missisque episcopi ipsos baptizarunt, principatum tenente Porino.
diviso autem est eorum regio in zupanias 11, quarum nomina Chle-
biana Tzentzena Emota Pleba Pesenta Parathalassia Brebera Nona
Tzena Sidraga Nina; ipsorumque Banus tenet Cribasam Litzam et
Gutzecam. et quidem praedicta Chrobatia cum reliquis Sclabinis ita
sita est. Dioclea porro propinqua est Dyrrachii oppidis Elisso Hel-
cynio et Antibari, extenditurque Decatera usque; montana autem
Serviae finitima sunt. a Decateris vero incipit Terbuniae principa-
tus, porrigitur se Rausium usque, at versus montana Serviae adia-
cet. a Rausio Zachlumorum principatus initium habet, et protenditur
ad Orontium flumen usque; oraque maritima Paganis, montana quae
ad septentrionem Chrobatibus, quae in fronte, Serviae contermina est.
ab Orontio flumine Paganla incipit, et porrigitur usque ad Zentinam
flumen et zupanias tres habet, Rastotzam Mocrum ac Dalen; et qui-
dem duae zupaniae, Rastotza ac Mocrum, ad mare sitae sunt et sa-

καὶ αἱ μὲν δύο ζουπανίαι, ἥγουν ἡ Ῥάστωτζα, καὶ ἡ τοῦ Μο-
 χροῦ, πρόσκεινται τῇ θαλάσῃ· αἵτινες καὶ σαγῆνας ἔχου-
 σιν· ἡ δὲ τοῦ Δαλενοῦ μηκόμενός ἐστι τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκ
 τῆς ἐργασίας ζῶσι τῆς γῆς. πλησιάζουσι δὲ αὐτοῖς νῆσοι
 τέσσαρες, τὰ Μέλετα, τὰ Κούρκουρα, ἡ Βάρτζω καὶ ὁ Φά-
 ρος, κάλλισται καὶ εὐφορώταται, ἐρημόκαστρα ἔχουσαι καὶ
 ἐλώνας πολλούς· οἰκοῦσι δὲ ἐν αὐταῖς καὶ ἔχουσι τὰ κτήνη
 αὐτῶν καὶ ἐξ αὐτῶν ζῶσιν. ἀπὸ δὲ τῆς Ζεντίνας τοῦ ποτα-
 μοῦ ἄρχεται ἡ χώρα τῆς Χρωβατίας, καὶ παρεκτείνεται πρὸς
 μὲν τὴν παραθαλασσίαν μέχρι τῶν συνόρων Ἰστρίας ἥγουν¹⁰
 τοῦ κάστρου Ἀλβούνου· πρὸς δὲ τὰ ὄρεϊνὰ καὶ ὑπέρεκτεται
 μέχρι τινὸς τῷ θέματι Ἰστρίας, πλησιάζει δὲ πρὸς τὴν Τζέν-
 τινα καὶ τὴν Χλῆβена τῇ χώρᾳ Σερβίας· ἡ γὰρ χώρα Σερ-
 βίας εἰς κεφαλὴν μὲν ἐστὶ πᾶσιν τῶν λοιπῶν χωρῶν, πρὸς
 ἄρκτον δὲ πλησιάζει τῇ Χρωβατίᾳ, πρὸς μεσημβρίαν δὲ τῇ¹⁵
 Βουλγαρίᾳ. ἅψ' οὐ δὲ κατεσκήνωσαν οἱ εἰρημένοι Σκλάβοι,
 κατεκράτησαν πᾶσαν τὴν περίχωρον Δελματίας. ἐργάζοντο
 δὲ τὰ κάστρα τῶν Ῥωμαίων τὰς νήσους, καὶ ἔζον ἐξ αὐτῶν·
 ὑπὸ δὲ τῶν Παγανῶν καθ' ἐκάστην ἐπαιχμαλωτιζόμενοι καὶ
 ἀφανιζόμενοι κατέλιπον τὰς τοιαύτας νήσους, βουλόμενοι εἰς²⁰
 τὴν ἡπειρον ἐργάζεσθαι. ἐκωλύοντο δὲ παρὰ τῶν Χρωβά-
 των· οὐπω γὰρ ἐτέλουν αὐτοῖς φόρους, ἀλλὰ πάντα ἀπερ-
 ἀρτίως παρέχουσι τοῖς Σκλάβοις, τῷ στρατηγῷ ταῦτα πωρεῖ-
 χον. ἀδυνατίως δὲ ἔχοντες τοῦ ζῆν προσῆλθον Βασιλείῳ τῷ

genas habent. Daleni vero zupania procul mari sita est, et eius in-
 colae ex agricultura vivunt. habent quoque Pagani in propinquo in-
 sulas quattuor, Meletam Curcuram Bartzum et Pharus, omnes pul-
 cherrimas fertilissimasque; oppida item deserta et paludes multas,
 in quibus habitant et iumenta alunt, unde victum parant a Zentina
 autem fluvio Chrobatia incipit, extenditurque versus mare ad Istriae
 usque confinia sive Albunum urbem; versus montana aliquatenus
 etiam supra Istriae Thema excurrit, ac versus Tzentina et Chlebena
 Serviae regionem attingit. Servia autem in fronte habet ceteras omnes
 regiones: ad septentrionem quidem Chrobatiae propinqua est, ad me-
 ridiem vero Bulgariae. ex quo dicti iam Sclavi inhabitaverunt, finitima
 Dalmatiae omnia occuparunt, urbesque Romanorum insulas colebant,
 ex hisque vivebant: at cum quotidie a Paganis captivi abducerentur
 et exterminarentur, insulas deseruerunt, continentem colere volentes.
 verum a Chrobatis prohibebantur, cum nondum illis tributa pende-
 rent: nam ea quae hodie Sclavis pendunt, tunc praetori exhibebant
 sed cum vitam tolerare non possent, ad Basilium illum praeclarum

αοιδίμῳ βασιλεῦ, ἀναδιδύξαντες τὰ εἰρημένα πάντα, ὁ οὖν
 αοιδίμος ἐκείνος βασιλεὺς Βασίλειος προετρέψατο πάντα τὰ
 δίδόμενα τῷ στρατηγῷ δίδοσθαι παρ' αὐτῶν τοῖς Σκλάβοις
 καὶ εἰρηνικῶς ζῆν μετ' αὐτῶν, καὶ βραχύ τι δίδοσθαι τῷ
 5 στρατηγῷ, ἵνα μόνον δείκνυνται ἡ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῶν
 Ῥωμαίων καὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν αὐτῶν ὑποταγὴ καὶ δού-
 λωσις. καὶ ἔκτοτε ἐγένοντο πάντα τὰ τοιαῦτα κάστρα ὑπό-
 φορα τῶν Σκλάβων, καὶ τελοῦσιν αὐτοῖς πάντα, τὸ μὲν κά-
 στρον ἡ Ἀσπάλαθος νομίσματα σ', τὸ κάστρον τὸ Τετραγ-
 10 γούριν νομίσματα ρ', τὸ κάστρον τὰ Διάδωρα ρί, τὸ κάστρον
 τὰ Ὀψαρα ρ', τὸ κάστρον ἡ Ἀρβη ρ', τὸ κάστρον ἡ Βέκλα ρ',
 ὡς ὁμοῦ νομίσματα ψί, ἐκτὸς οἶνον καὶ ἐτέρων διαφόρων
 εἰδῶν· ταῦτα γὰρ πλείονά εἰσιν ἐπὲρ τὰ νομίσματα. τὸ
 δὲ κάστρον τὸ Ῥαούσιον μέσον τῶν δύο χωρῶν πρὸςκει-
 15 ται, τῶν τε Ζαχλούμων καὶ τῆς Τερβουνίας· ἔχουσι δὲ καὶ P 97
 τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν εἰς ἀμφοτέρως τὰς χώρας, καὶ τελοῦσι
 πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα τῶν Ζαχλούμων νομίσματα λς', πρὸς
 δὲ τὸν ἄρχοντα Τερκουνίας νομίσματα λς'.

Κ ε φ ά λ α ι ο ν λ ά.

20 περὶ τῶν Χρωβάτων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι οἱ Χρωβάται οἱ εἰς τὰ Δελματίας νῦν κατοικοῦντες

9 ἦ] δ vulgo 10 ρ' M 12 νομίσμ.] λίτρας M

imperatorem accesserunt, eumque res a nobis commemoratas edocue-
 runt. is itaque imperator auctor fuit ut ea omnia quae praetori sol-
 vebant, Sclavis darent pacis causa, et praetori exiguum aliquid pen-
 derent, ad ostendendam duntaxat Romanis imperatoribus et ipsorum
 praetori debitam subiectionem ac servitatem. atque ex illo tempore
 omnes istae urbes Sclavorum tributariae pacta ipsis solvunt, Aspalathus
 quidem urbs nomismata ducenta, Tetrangurium nomismata cen-
 tum, Diadora centum et decem, Opsara centum, Arbe centum, Becla
 centum, ita ut universim essent nomismata septingenta et decem,
 excepto vino et ceteris speciebus diversis, quas praeter praedictam
 nomismatum summam exhibebant. ceterum Ragusium urbs medium
 iacet inter has duas regiones, inter Zachluminum regionem Terbu-
 niamque; et habent Ragusini cives in utraque hac regione etiam vi-
 neas suas, penduntque Zachluminum quidem principi nomismata tri-
 ginta sex, Terbuniae vero principi totidem.

31. de Chrobatibus et terra quam nunc incolunt.

Chrobati, qui Dalmatiae partes nunc inhabitant, a Chrobatibus

μέρη ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Χρωβάτων καὶ τῶν ἄσπρων ἐπονομαζομένων κατὰγονται, οἵτινες Τουρκίᾳ μὲν ἐκεῖθεν Οὐραγίας δὲ πλησίον κατοικοῦσι, καὶ συνοροῦσι Σκλάβοις τοῖς ἀβαπτίστοις Σέρβλοις. τὸ δὲ Χρωβάτοι τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται, τουτέστιν οἱ τὴν πολλὴν χώραν κατέχον-⁵τες. οἱ δὲ αὐτοὶ Χρωβάτοι εἰς τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων Ἡράκλειον πρόσφυγες παρεγένοντο πρὸ τοῦ τοὺς Σέρβλους πρόσφυγεῖν εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα Ἡράκλειον, κατὰ τὸν καιρὸν ὃν οἱ Ἀβάρεις πολεμήσαντες ἀπ' ἐκεῖσε τοὺς Ῥωμάνους ἐναπεδίωξαν, οὓς ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ἀπὸ Ῥώμης ἀγα-¹⁰γὼν ἐκεῖσε κατεσχένωσε· διὸ καὶ Ῥωμᾶνοι ἐκλήθησαν διὰ τὸ ἀπὸ Ῥώμης μετοίκους αὐτοὺς γενέσθαι ἐν ταῖς τοιαύταις χώραις, ἥγουν τῆς νῦν καλουμένης Χρωβατίας καὶ Σερβλίας. παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων ἐκδιωχθέντες οἱ αὐτοὶ Ῥωμᾶνοι ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ῥωμαίων Ἡρακλείου, αἱ τοῦτων¹⁵ ἔρημοι καθεστήκασιν χώραι. προστάξει οὖν τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου οἱ αὐτοὶ Χρωβάτοι καταπολεμήσαντες καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε τοὺς Ἀβάρους ἐκδιώξαντες, Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, κελεύσει ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Ἀβάρων χώρα, εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσι, κατεσχένωσαν· εἰχον δὲ οἱ αὐτοὶ Χρωβάτοι τῷ τότε²⁰ καιρῷ ἄρχοντα τὸν πατέρα τοῦ Ποργά. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἀποστείλας καὶ ἀπὸ Ῥώμης ἀγαγὼν ἱερεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ποιήσας ἀρχιεπίσκοπον καὶ ἐπίσκοπον καὶ πρεσβυτέρους

23 καὶ ἐπίσκοπον add B

baptismi expertibus, qui et albi appellantur, originem ducunt; qui sane ultra Turciam prope Franciam incolunt, et Sclavis contermini sunt non baptizatis Serviis. Chrobati autem dicuntur lingua Sclavorum, id est terram multum possidentes. atque hi ipsi Chrobati ad Romanorum imperatorem Heraclium confugerant, antequam Servii confugissent ad eundem imperatorem Heraclium, quo tempore Abares armis inde Romanos eiecerant; quos Roma adductos Diocletianus imperator illic habitare fecerat, unde et Romani nuncupati sunt, quod Roma venientes sedes possuissent in illis regionibus, nempe Chrobatia et Servia, uti nunc vocantur. pulsus vero Romanis illis ab Abaribus tempore eiusdem Romanorum imperatoris Heraclii, desolata eorum regio iacuit; quapropter iussu huius imperatoris iidem Chrobati armis arreptis Abares ex illis locis expulerunt, et in ipsorum terra, quam etiam hodie tenent, sedes collocarunt. erat autem Chrobatibus illis tunc temporis princeps Porgae pater, Heracliusque imperator Roma per legatum sacerdotibus accersitis, constitutoque ex ipsis ar-

καὶ διακόνους, τοὺς Χρωβάτους ἐβάπτισεν· εἶχον δὲ τῷ τότε καιρῷ οἱ τοιοῦτοι Χρωβάτοι ἄρχοντα τὸν Ποργά.

Ὅτι ἡ τοιαύτη χώρα εἰς ἣν οἱ Χρωβάτοι κατεσκηνώθησαν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἦν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων, ἐξ οὗ καὶ παλάτια καὶ ἵπποδρόμια τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν τῇ τῶν αὐτῶν Χρωβάτων χώρα μέχρι τῆς νῦν περιωρίζονται εἰς τὸ κάστρον Σαλώνας, πλησίον τοῦ κάστρου Ἀσπαλάθου.

Ὅτι οὗτοι οἱ βαπτισμένοι Χρωβάτοι ἔξωθεν τῆς ἰδίας 10 αὐτῶν χώρας πολεμεῖν ἀλλοτρίοις οὐ βούλονται· χρησμὸν γάρ τινα καὶ ὄρισμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ πάπα Ῥώμης τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἀποστειλάντος ἱερεῖς καὶ τούτους βαπτίσαντος. καὶ γὰρ οὗτοι οἱ Χρωβάτοι, μετὰ τὸ αὐτοὺς βαπτισθῆναι, συνθήκας καὶ ἰδιόχειρα ἐποίησαντο καὶ πρὸς τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἀπόστολον ὅρκους βεβαίους καὶ ἀσφαλεῖς, ἵνα μηδέποτε εἰς ἀλλοτρίαν χώραν ἀπέλ- P 98 θωσι καὶ πολεμῶσιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰρηνεύειν μετὰ πάντων τῶν βουλομένων, λαβόντες καὶ παρὰ τοῦ αὐτοῦ πάπα Ῥώμης εὐχὴν τοιάνδε ὡς εἴ τινες ἄλλοι ἐθνικοὶ κατὰ τῆς τῶν αὐ- 20 τῶν Χρωβάτων χώρας ἐπέλθωσιν καὶ πόλεμον ἐπενέγκωσιν, ἵνα ὁ τῶν Χρωβάτων Θεὸς προσπολεμῇ καὶ προΐσταται, καὶ νίκας αὐτοῖς Πέτρος ὁ τοῦ Χριστοῦ μαθητῆς προξενεῖ· μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις Τερπημέρη τοῦ ἄρχον-

2 τοιοῦτοι: add B

19 αὐτῶν add B

22 αὐτῷ M

chiepiscopo episcopo presbyteris et diaconis, Chrobatos baptizavit. et tunc quidem Chrobatorum princeps erat Porga.

Regio autem haec quam incoluerunt Chrobati, ab initio sub potestate erat Romanorum imperatoris; unde etiam in hodiernum usque diem palatia ac hippodromus Diocletiani imperatoris supersunt in regione Chrobatorum, in urbe Salona, quae est proxima urbi Aspalatho.

Hi autem Chrobati baptizati extra limites propriae terrae non libenter aliis bellum inferunt, idque quia oraculum quoddam sive statutum acceperunt a Romano pontifice, qui sub Heraclio Romanorum imperatore sacerdotes misit eosque baptizavit, Chrobati siquidem post acceptum baptismum pepigerunt et chirographis propriis datis S. Petro apostolo iuraverunt, nunquam se alienam terram armis invasuros, sed pacem habituros cum omnibus volentibus; et imprecationem vicissim a Romano pontifice acceperunt, ut si quando aliae gentes ipsorum Chrobatorum terram invaderent belloque infestarent, pro iis pugnaret vindicaret esset eorum deus, victoriam conciliante Petro Christi discipulo. multis vero annis elapsis in diebus principis Terpemere, qui pater fuit principis Crasemere, e Francia, quae inter

τος, τοῦ πατρὸς τοῦ ἄρχοντος Κρασημέρη, ἐλθὼν ἀπὸ Φρυγίας τῆς μετὰ τὴν Χρωβατίας καὶ Βενετίας ἀνὴρ τις τῶν πάντων μὲν εὐλαβῶν, Μαρτίνος ὀνόματι, σχῆμα δὲ κοσμικὸν περιβεβλημένος, ὃν καὶ λέγουσιν οἱ αὐτοὶ Χρωβάτοι θανάματα ἱκανὰ ποιῆσαι· ὡσθενὴς δὲ ὢν ὁ τοιοῦτος εὐλαβὴς ἀνὴρ καὶ τοὺς πόδας ἡκρωτη-
5 ριασμένος, ὥστε ὑπὸ τεσσάρων καὶ βαστάζεσθαι καὶ περιφέρεσθαι ὅπου δ' αὖν καὶ βούληται, τὴν τοιαύτην τοῦ ἀγιωτάτου πάπα ἐντολὴν τοῖς αὐτοῖς Χρωβάτοις διατηρεῖν μέχρι τέλους ζωῆς αὐτῶν ἐπεθέσπισεν, ἐπευξάμενος δὲ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς τὴν ὁμοίαν τοῦ πάπα εὐχὴν. διὰ τοῦτο οὕτε αἱ σαγῆναι τῶν
10 τοιούτων Χρωβάτων οὕτε αἱ κοντοῦραι οὐδέποτε κατὰ τινος πρὸς πόλεμον ἀπέρχονται, εἰ μὴ ἄρα τις κατ' αὐτῶν ἐπέλθοι. πλὴν διὰ τῶν τοιούτων πλοίων ἀπέρχονται οἱ βουλόμενοι τῶν Χρωβάτων διοικεῖν ἐμπόρια, ἀπὸ κάστρου εἰς κάστρον περιερχόμενοι τὴν τε Παγανίαν καὶ τὸν κόλπον τῆς Δελματίας
15 καὶ μέχρι Βενετίας.

Οἱ δ' ἄρχων Χρωβατίας ἐξ ἀρχῆς, ἦγον ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, δουλικῶς ἐστὶν ὑποτεταγμένος τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ οὐδέποτε τῷ ἄρχοντι Βουλγαρίας καθυπετάγη. ἀλλ' οὐδὲ Βούλγαρος ἀπῆλθε πρὸς πόλεμον
20 κατὰ τῶν Χρωβάτων, εἰ μὴ Μιχαὴλ ὁ ἄρχων Βουλγαρίας, ὁ Βορώσης, ἀπελθὼν καὶ πολεμήσας αὐτοῖς καὶ μηδὲν ἀνύσαι δυνηθεὶς εἰρήνευσε μετ' αὐτῶν, ξενιάσας τοὺς Χρωβάτους καὶ ξενιασθεὶς παρὰ τῶν Χρωβάτων. ἀλλ' οὐδὲ πώποτε οἱ Χρω-

9 τε M. 12 κατ' add B

Chrobatiam et Venetiam media est, veniens vir quidam Martinus nomine, maxime quidem pius sed habitu seculari, quem iidem quoque Chrobati miracula fecisse plurima dicunt; hic porro vir pius imbecillus admodum et pedibus mutilatus, ita ut a quattuor baiulis quocunque vellet deferretur, illud sanctissimi pontificis mandatum Chrobatis ad ultimum vitae suae servandum esse itidem sanxit, eadem illis quae antea pontifex imprecatus. quapropter neque sagenae ipsorum Chrobatorum neque condurae unquam ad aliquem bello infestandum abeunt, nisi si quis eos adoriatur. sed huiusmodi navigiis Chrobati, qui mercatus frequentant, ad emporia profisciscuntur, oppidatim circumeuntes Paganiam et sinum Dalmatiae Venetias usque.

Chrobatiae autem princeps ab initio, id est ab Heraclii imperatoris temporibus, Romano imperatori, non Bulgariae principi subditus erat. neque Bulgarus cum Chrobatis bellum gessit, praeter Michaëlem Borosen Bulgariae principem, qui sumptis armis bellum ipsis intulit, sed cum nihil esset, muneribus datis et acceptis pacem fecit. ne-

βαίτοι οὗτοι τοῖς Βουλγάροις πάντην δεδώκασιν, εἰ μὴ πολ-
 λάκις ἀμφοτέρω ξενία τινα πρὸς ἀλλήλους παρέσχον φιλο-
 φρονήσεως ἕνεκα.

Ὅτι ἡ βαπτισμένη Χρωβατία εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα ἢ
 5 Νόνα, τὸ Βελόγραδον, τὸ Βελίτζειν, τὸ Σκόρδονα, τὸ Χλε-
 βένα, τὸ Στόλπον, τὸ Τενήν, τὸ Κόρι, τὸ Κλαβόκα.

Ὅτι ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως
 τῶν ξ' αἰ, πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ' καὶ σαγήνας μέχρι τῶν
 π' καὶ κοντούρας μέχρι τῶν ρ'. καὶ αἱ μὲν σαγήναι ἔχουσιν
 10 ἀνὰ ἀνδρῶν μ', αἱ δὲ κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν κ', αἱ δὲ μικρό-
 τεραι κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν ι'.

Ὅτι τὴν πολλὴν ταύτην δύναμιν καὶ τὸ τοῦ λαοῦ πληθὺς
 εἶχεν ἡ Χρωβατία μέχρι τοῦ ἄρχοντος Κρασημέρη, κακείνου
 μὲν τελευτήσαντος, τοῦ δὲ υἱοῦ αὐτοῦ Μιροσθλάβου ἄρξαν-
 15 τος ἔτη τέσσαρα καὶ ὑπὸ τοῦ Πριβουνία βοεάνου ἀναιρε-
 θέντος, καὶ διχονοιῶν καὶ πολλῶν διχοστασιῶν εἰς τὴν χώ-
 ραν γενομένων, ἡλάττωται καὶ τὸ καβαλλαρικὸν καὶ τὸ πεζι-
 κὸν καὶ αἱ σαγήναι καὶ αἱ κονδοῦραι τῆς ἐξουσίας τῶν Χρω- P 99
 βατίων. ἀριτίως δὲ ἔχει σαγήνας λ', κοντούρας μεγάλας καὶ
 20 μικράς, καὶ καβαλλαρικὸν καὶ πεζικόν.

Ὅτι ἡ μεγάλη Χρωβατία καὶ ἡ ἄσπερη ἐπονομαζομένη
 ἀβάπτιστος τυγχάνει μέχρι τῆς σήμερον, καθὼς καὶ οἱ πλη-
 σιάζοντες αὐτὴν Σέρβοι. ὀλιγώτερον καβαλλαρικὸν ἐκβάλ-

15 Πριβουνίου Μ

que Chrobatī unquam Bulgaris tributum dederunt, sed alteri alteros
 saepe amicitiae ergo donis cohonestarunt.

Baptizatae vero Chrobatiae urbes habitatae istae sunt, Nona, Be-
 logradum, Belitzin, Scordona, Chlebena, Stolpum, Tenen, Cori, Claboca.

Exhibetque equitum sexaginta milia, peditum centum milia, et
 sagenas octoginta, conduras centum; et sagenae quidem quadraginta
 viros habent, condurae vero viginti, nempe quae maiores: nam mino-
 res decem viros tantum habent.

Atque haec quidem Chrobatiae potentia et copiae fuerunt usque
 ad principatum Crasemere; quo mortuo cum Mirosthabus filius, post-
 quam quadriennium genti praefuisset, a Pribunna bano interfectus
 esset, plurimis obortis dissidiis ac factionibus equitum peditumque
 numerus valde imminutus est, item sagenarum ac condurarum. et
 sagenas quidem nunc triginta habet, conduras magnas parvasque, et
 equitatum peditatumque.

Magna autem Chrobatia, quae etiam alba cognominatur, in ho-
 diernum usque diem sine baptismo est, quemadmodum et finitimi
 Servii: equitem peditemque non habet tam numerosum quam bap-
 ti-

λουσιν, ὁμοίως καὶ πεζικὸν παρὰ τὴν βαπτισμένην Χρῳατίαν ὡς συνεχέστερον πραιδενόμενοι παρὰ τε τῶν Φραγγῶν καὶ Τούρκων καὶ Πατζινακιδῶν. ἀλλ' οὐδὲ σαγήνας κέκτηνται οὔτε κονδούρας οὔτε ἐμπορευτικὰ πλοῖα, ὡς μήκοθεν οὔσης τῆς θαλάσσης· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐκεῖσε μέχρι τῆς θαλάσσης ὁδὸς ἐστὶν ἡμερῶν λ'. ἡ δὲ θάλασσα εἰς ἣν διὰ τῶν ἡμερῶν λ' κατέρχονται, ἐστὶν ἡ λεγομένη Σκοτεινὴ.

Κ ε φ α λ α ι ο ν λβ.

περὶ τῶν Σέρβλων καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ἰστέον ὅτι οἱ Σέρβλοι ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων¹⁰ τῶν καὶ ἄσπρων ἐπονομαζομένων κατὰγονται, τῶν τῆς Τουρκίας ἐκεῖθεν κατοικούντων εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς Βοῖκι τόπον ἐπονομαζόμενον, ἐν οἷς πλησιάζει καὶ ἡ Φραγγία, ὁμοίως καὶ ἡ μεγάλη Χρῳατία ἡ ἀβάπτιστος ἡ καὶ ἄσπρη προσαγορευομένη· ἐκεῖσε οὖν καὶ οὗτοι οἱ Σέρβλοι τὸ ἀπ' ἀρχῆς κατῴ-¹⁵κουν. δύο δὲ ἀδελφῶν τὴν ἀρχὴν τῆς Σερβλίας ἐκ τοῦ πατρὸς διαδεξαμένων, ὁ εἰς αὐτῶν τὸ τοῦ λαοῦ ἀναλαβόμενος ἡμισυ εἰς Ἡράκλειον τὸν βουσιλέα Ῥωμαίων προσέφυγεν, ὃν καὶ προσδεξάμενος ὁ αὐτὸς Ἡράκλειος βουσιλέυς παρέσχε τόπον εἰς κατασκήνωσιν ἐν τῷ θέματι Θεσσαλονίκης τὰ Σέρ-²⁰βλια, ἃ ἔκτοτε τὴν τοιαύτην προσηγορίαν παρείληφε. Σέρβλοι δὲ τῇ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ δοῦλοι προσυγορεύονται·

zata Chrobatia, quippe frequentibus incursionibus infestata Francorum Turcarum Patzinacitarum; neque sagenas, neque conduras item, aut navigia ad mercaturam habet, utpote a mari remota, a quo quidem triginta dierum itinere distat. mare autem, a quo totidem dierum itinere distat, illud est quod nigrum appellatur.

32. de Serviis, et de regione quam nunc ipsi incolunt.

Sciendum est Servios oriundos esse a Serviis non baptizatis, qui etiam albi cognominantur et ulteriora Turciae incolunt in loco ab illis Boici nuncupato, cui finitima Francia est, uti et magna Chrobatia baptismi expers, quae etiam alba cognominatur. illic igitur initio Servii hi habitabant. principatu autem Serviae a patre ad duos fratres devoluto, alter sumpta populi parte dimidia ad Romanorum imperatorem Heraclium confugit, qui et excepto locum ad inhabitandum dedit in Thessalonicae themate, qui ex eo tempore Servia nuncupatur. Serbli autem Romanorum lingua servi dicuntur; unde Serbula vulgo servorum calceamenta appellantur, et Serbulianos illos

ὅθεν καὶ σέρβουλα ἡ κοινὴ συνήθεια τὰ δουλικῶς φησὶν ἑπο-
 δήματα, καὶ τζερβουλιανούς τοὺς τὰ εὐτελεῖ καὶ πενιχρὰ ἑπο-
 δήματα φοροῦντας. ταύτην δὲ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχον οἱ Σέρ-
 βλοι διὰ τὸ δουλοὶ γενέσθαι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων. μετὰ
 5 δὲ χρόνον τινα ἔδοξε τοὺς αὐτοὺς Σέρβλους εἰς τὰ ἴδια ἀπελ-
 δεῖν, καὶ τοιούτους ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς· ὅτε δὲ διεπέρασαν
 τὸν Δάιουβιν ποταμόν, μετὰ μίλοι γενόμενοι ἐμήνυσαν Ἡρα-
 κλείῳ τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ τότε τὸ Βελόγραδον
 κρατοῦντος δοῦναι αὐτοῖς ἑτέραν γῆν εἰς κατασκήνωσιν. καὶ
 10 ἐπειδὴ ἡ νῦν Σερβλία καὶ Παγανία καὶ ἡ ὀνομαζομένη Ζα-
 χλούμων χώρα καὶ Τερβουνία καὶ ἡ τῶν Καναλιτῶν ὑπὸ τὴν
 ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ὑπῆρχον, ἐγένοντο δὲ αἱ τοι-
 αῦται χώραι ἔρημαι παρὰ τῶν Ἀβάρων (ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε γὰρ
 Ῥωμαίους τοὺς νῦν Δελματίαν καὶ τὸ Ἀυρράχιον οἰκοῦντας
 15 ἀπήλασαν), καὶ κατεσκήνωσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς αὐτοὺς Σέρ-
 βλους ἐν ταῖς τοιαύταις χώραις. καὶ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Ῥω-
 μαίων ὑποτασσόμενοι· οὗς ὁ βασιλεὺς πρεσβύτας ἀπὸ Ῥώ- P 100
 μης ἀγαγὼν ἐβάπτισε, καὶ διδάξας αὐτοὺς τὰ τῆς εὐσεβείας
 τελεῖν καλῶς αὐτοῖς τῶν χρόνων πίστιν ἐξέθετο. ἐπεὶ δὲ ἡ
 20 Βουλγαρία ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἦν τῶν Ῥωμαίων, αὐτοῦ οὖν
 ἄρχοντας τοῦ Σέρβλου τοῦ εἰς τὸν βασιλέα προσφυγόντος τε-
 λευτήσαντος, κατὰ διαδοχὴν ἤρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ πάλιν ὁ
 ἕγγων, καὶ οὕτως ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ οἱ καθεξῆς ἄρχοντες.

1 δουλικά?

10 Χλούμων M

19 τὴν τῶν χριστιανῶν?

21 οὖν τοῦ ἄρχοντος τῆς Σερβλίας?

vocamus qui ita viliter ac pauperum in modum sunt calceati. Servii
 autem inde sic cognominati sunt quod Romanorum imperatori servi-
 rent. aliquanto vero post visum est Servilis in terram suam redire,
 et dimisit illos imperator. sed cum traiecissent Danubium flumen,
 poenitentia ducti per praetorem, qui tum Belogradum administrabat,
 ab Heraclio imperatore petierunt, aliam sibi terram ad inhabitandum
 assignare vellet. cumque ea quae nunc Servia dicitur et Pagania,
 quaeque Zachlumorum terra vocatur, item Terbunia et Canalicarum
 regio, quae imperatoris Romanorum dicionis erant, propter Abarum
 excursions desertae essent, expulsis inde Romanis, qui nunc Dalma-
 tiam atque Dyrrachium incolunt, regiones illas Servilis habitandas im-
 perator dedit, cui subiecti erant, a quo etiam baptizati fuere per
 presbyteros Roma accersitos, et pietatis opera edocti antiqua fide
 accepta. cum autem sub Romanorum potestate esset Bulgaria, Ser-
 viorum principe, qui ad imperatorem confugerat, vita functo filius
 ipsius successit, ipso nepos, et sic omnes qui ab eo descenderunt; ex

μετὰ δὲ χρόνους τινὰς ἐγεννήθη ἐξ αὐτῶν ὁ Βοισέσθλαβος καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ Ῥοδόσθλαβος καὶ ἀπ' ἐκείνου ὁ Προσηγόης καὶ ἐξ ἐκείνου ὁ Βλαστήμερος, καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ Βλαστήμερου μετὰ τῶν Σέρβλων εἰρηνικῶς διετέλουν οἱ Βούλγαροι ὡς γείτονες καὶ συνορίζται ἀγαπῶντες ἀλλήλους, ἔχοντες δὲ δούλωσιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων καὶ εὐεργετούμενοι παρ' αὐτῶν. ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοῦ Βλαστήμερου ἦλθεν μετὰ πολέμου Πρῆσιὰμ ὁ ἄρχων Βουλγαρίας κατὰ τῶν Σέρβλων, θέλων αὐτοὺς ὑποτάξαι· ἀλλ' ἐπὶ τριετίαν πολεμήσας οὐ μόνον οὐδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ 10 καὶ λαὸν αὐτοῦ πλεῖστον ἀπώλεσε. μετὰ δὲ θάνατον Βλαστήμερου τοῦ ἄρχοντος διεδέξαντο τὴν ἀρχὴν τῆς Σερβλίας οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ὁ Μουντιμήρος καὶ ὁ Στροήμερος καὶ ὁ Γοῖνικός, μεριστάμενοι τὴν χώραν. ἐπὶ τούτων παρεγένετο ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων Μιχαήλ ὁ Βορίσης θέλων ἐκδικῆ- 15σαι τὴν ἥτταν Πρῆσιὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ πολεμήσας, εἰς τοσοῦτον αὐτὸν ἐπτόησαν αἱ Σέρβλοι ὥστε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βλαστήμερον ἐκράτησαν δέσμιαν μετὰ καὶ βολιάδων δώδεκα μεγάλων. τότε δὲ τῇ τοῦ υἱοῦ θλίψει καὶ μὴ θέλων ὁ Βορίσης εἰρήνησεν μετὰ τῶν Σέρβλων. μέλλων δὲ ὑποστρέ- 20φειν ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ φοβηθεὶς μήποτε ἐνεδρεύσῃσιν αὐτὸν οἱ Σέρβλοι καθ' ὁδοῦ, ἐπεζήτησεν εἰς διάσῃσιν αὐτοῦ τὰ τοῦ ἄρχοντος Μουντιμήρου παιδία, τὸν Βόρενα καὶ τὸν Στέφανον· οἱ καὶ διέσωσαν αὐτὸν ἀβλαβῇ μέχρι τῶν συνόρων

15 ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων add B

22 ὁδόν?

quibus post annos aliquot fuit Boisesethlabus, a quo Rodesthlabus, a quo Prosegoes, a quo Blastemerus, ad cuius usque tempora pacem cum Bulgaris habuerunt Servii utpote vicini ac confines inter sese amantes, servientes Romanis imperatoribus et ab ipsis beneficiis ornati. sed principatum tenente laudato Blastemero arma contra Servios movit Bulgariae princeps Presiam, sublicere sibi ipsos cupiens: verum post trium annorum bellum non solum nihil effecit, sed plurimos e suis amisit. post mortem autem Blastemeri regionem inter se partiti principatum Serviae exceperunt tres eius filii, Muntimerus Stroëmerus et Goinicus. hos aggressus et Michael Borisus Bulgariae princeps, stragem, quam pater Presiam passus erat, vindicare cupiens: sed eum bellantem adeo afflixerunt Servii, ut filium eius Blastemerum in vinculis abducerent una cum machinis grandibus duodecim. tunc filii casu permotus Borisus, quamlibet invitatus, pacem cum Serviiis fecit. in Bulgariam vero rediturus, et Serviorum in itinere invidias timens, Muntimeri principis filios, Borena et Stephanum, viae

ἔως τῆς Ῥάσης. καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης χάριτος δέδωκεν
 αὐτοῖς Μιχαὴλ ὁ Βορίσης δωρεὰς μεγάλας· καὶ ἐκεῖνοι ἀν-
 τεδωκαν αὐτῷ χάριν ξενίων ψυχάρια δύο, φαλκῶνια δύο,
 σκυλῖα δύο καὶ γούνας ἐννεμήκοντα· ὅπερ λέγουσιν οἱ Βουλ-
 5 γαροι εἶναι πύκτον. μετὰ μικρὸν δὲ ἐγένοντο κατ' ἀλλήλων
 οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ οἱ ἄρχοντες Σερβλίας· καὶ γενόμενος ἐπι-
 κρατέστερος ὁ εἰς αὐτῶν ὁ Μουντίμηρος, καὶ θέλων μόνος
 τὴν ἀρχὴν ἐπέχειν, κρατήσας παρέδωκε τρὺς δύο ἐν Βουλ-
 γαρίᾳ, μόνον τὸ παιδίον τοῦ ἐνθὸς ἀδελφοῦ Γοϊνίκου Πέτρον
 10 ὀνόματι παρ' ἑαυτῷ κρατήσας καὶ ἐπιμελούμενος, ὅστις καὶ
 φνυγὼν ἦλθεν εἰς Χρωβατίαν· περὶ οὗ μετ' ὀλίγον ῥηθῆσε-
 ται. ὁ δὲ προρρηθείς ἀδελφὸς ἐν Βουλγαρίᾳ Στροήμερος
 εἶχεν υἱὸν τὸν Κλονίμηρον, ὃν καὶ γυναῖκα παρέσχεν ὁ Βορί-
 σης Βουλγάραν. ἐξ αὐτοῦ γεννᾶται ἐν Βουλγαρίᾳ Τζεσοθλά-
 15 βος. ὁ δὲ Μουντίμηρος τοὺς δύο ἀδελφούς διώξας καὶ τὴν
 ἀρχὴν δεξάμενος γεννᾷ υἱοὺς τρεῖς, τὸν Πριβέσθλαβον καὶ
 τὸν Βράνον καὶ τὸν Στέφανον, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνα-
 τον διαδέχεται αὐτὸν ὁ πρῶτος υἱὸς ὁ Πριβέσθλαβος. μετὰ
 οὖν χρόνον ἕνα ἐξελθὼν ἀπὸ Χρωβατίας ὁ προσηρτημένος Πέ-
 20 τρος ὁ υἱὸς τοῦ Γοϊνίκου διώκει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τὸν ἐξάδελ-
 φον αὐτοῦ Πριβέσθλαβον μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν, καίκενος
 τὴν ἀρχὴν διαδέχεται· ἐκεῖνοι δὲ φνυγόντες εἰσέρχονται ἐν
 Χρωβατίᾳ. μετὰ δὲ χρόνους τρεῖς ἐλθὼν ὁ Βράνος πρὸς τὸ

duces petiit, qui et indemnem usque ad Rase deduxerunt, et ingen-
 tia ab eo munera beneficii huius nomine acceperunt, vicissim donan-
 tes xeniorum vice duo mancipia, duos falcones, duos canes et pelles
 nonaginta; quod Bulgari pactum esse dicunt. paulo autem post tres
 fratres Serviae principes contra se mutuo arma sumpserunt, superior-
 que factus unus ipsorum Muntimerus; qui cum vellet solus principa-
 tum tenere, captos duos in Bulgariam transmisit, solum Petrum, fra-
 tris Goinici filium, apud se retinens et sedulam eius curam gerens;
 qui fugiens in Chrobatiam venit. sed de eo paulo post dicitur.
 Stroëmerus vero frater, cuius supra mentionem fecimus, in Bulgaria
 filium habebat Clouimerum, cui uxorem Bulgaram dedit Borises, ex
 qua Tzeesthlabum in Bulgaria suscepit. at Muntimerus utroque fra-
 tre expulso, principatu potitus, filios tres genuit, Pribesthlabum Bra-
 num et Stephanum; eique mortuo successit maximus natus Pribesthla-
 bus. anno igitur sequente Chrobatia egressus Goinici filius Petrus,
 cuius supra mentionem fecimus, patraelem Pribesthlabum cum duo-
 bus eius fratribus principatu deicit, atque ipse eum capessit: illi
 vero fuga sibi consulentes in Chrobatiam abeunt. triennio autem

πολεμήσαι τὸν Πέτρον καὶ ἡττηθεὶς καὶ κρατηθεὶς παρ' αὐ-
 τοῦ ἐτυφλώθη. μετὰ δὲ χρόνους δύο φυχὼν καὶ Κλονίμηρος
 ἀπὸ Βουλγαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Τζεσθλάβου καταλαμβάνει καὶ
 αὐτός, καὶ εἰσέρχεται εἰς ἓν κάστρον τῆς Σερβίας τὴν Δο-
 στινίκαν μετὰ λαοῦ πρὸς τὸ παραλαβεῖν τὴν ἀρχήν. τοῦτον⁵
 οὖν πολεμήσας ὁ Πέτρος ἀπέκτεινεν, καὶ ἐκράτησεν ἑτέρα
 ἑτη κ'. ἄρξας ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μακαριωτάτου
 καὶ ἁγίου βασιλέως, ἔχων ὑποταγὴν καὶ δούλωσιν πρὸς αὐτόν.
 εἰρήνευσεν δὲ καὶ μετὰ Συμεὼν τοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας,
 ὅστε καὶ σύντεκνον αὐτὸν ἐποίησε. μετὰ δὲ τὸν καιρὸν ὃν¹⁰
 αὐτὸς ὁ κῦρις Λέων ἐβασίλευσε, παρεγένετο ὁ τότε εἰς τὸ
 Δυρράχιον στρατηγῶν, ὁ πρωτοσπαθᾶριος Λέων ὁ Ῥαβδοῦ-
 χος, ὁ μετὰ τοῦτο μάγιστρος τιμηθεὶς καὶ λογοθέτης τοῦ δρό-
 μου, εἰς Παγανίαν τὴν τότε παρὰ τοῦ ἄρχοντος Σερβίας
 διακρατουμένην, πρὸς τὸ βουλευθῆναι καὶ συντυχεῖν τῇ αὐτῇ¹⁵
 ἄρχοντι Πέτρῳ περὶ τινος δουλώσεως καὶ ὑποθέσεως. ζηλο-
 τυπήσας δὲ πρὸς τοῦτο Μιχαὴλ ὁ ἄρχων τῶν Ζαχλούμων
 ἐμήνυσεν Συμεὼν τῷ Βουλγάρῳ ἄρχοντι ὅτι ὁ βασιλεὺς Ῥω-
 μαίων δεξιούται διὰ δώρων τὸν ἄρχοντα Πέτρον πρὸς τὸ
 συνεπαρεῖν τοὺς Τούρκους καὶ ἐπελθεῖν κατὰ Βουλγαρίαν.²⁰
 ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον καὶ πόλεμος εἰς Ἀχε-
 λῶν μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Βουλγάρων. ἐμμανὴς
 οὖν γενόμενος ἐν τούτῳ ὁ Συμεὼν κατὰ τοῦ ἄρχοντος Σερ-

10 ὅς γε? an ὥστε?

15 τῷ vulgo

21. εἰς add B

post Branus motis contra Petrum armis victus captusque oculis ab eo
 privatus est. biennio vero post e Bulgaria fugiens Clonimerus Tzee-
 sthlabi pater movet et ipse, urbemque Serviae Dostinica cum exercitu
 ingreditur principatus occupandi causa; quem armis superatum Petrus
 occidit, et principatum rexit alios viginti annos, imperante beatis-
 simo sanctoque imperatore Leone, cui subiectus erat. pacem habuit
 etiam cum Symeone Bulgariae principe, cuius etiam filium in bap-
 tismo suscepit. post imperium autem domini Leonis Dyrrachii tunc
 praefectus, protospatharius Leo Rhabduchus, postea magister et logo-
 theta cursus publici factus, in Paganiam, quae tum a Serviae principe
 occupata erat, venit, sermonem consiliumque instituturus cum laudato
 Petro principe de aliquo negotio. invidia autem ob hanc rem motus
 Michael Zachlumorum princeps Symeoni Bulgarorum principi signi-
 ficat Romanum imperatorem Petrum principem muneribus colere, quo
 Turcarum copiis adiutus Bulgariam invadat: erat quippe id temporis
 bellum inter Romanos et Bulgaros ad Acheloum. furens itaque quo-
 dammodo hoc nomine Symeon contra Serviae principem Petrum, mil-

βλίας Πέτρου ἀπέστειλε τὸν Σιγρίτζη Θεόδωρον καὶ τὸν Μαρ-
μαῆν ἐκεῖνον μετὰ φροσάτου, ἔχοντας καὶ ἀρχοντόπουλον
Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου, ὃν ὁ Πέτρος ὁ ἄρχων Σερβλίας
ἐτύφλωσε. δόλῳ οὖν ἐπελθόντες αἱ Βούλγαροι πρὸς τὸν
5 ἄρχοντα Σερβλίας, καὶ συντεκνίαν μετ' αὐτοῦ ποιησάμενοι,
καὶ ὄρκῳ βεβαιώσαντες μὴ παθεῖν τι παρ' αὐτῶν ἐναντίον,
ἠπάτησαν αὐτὸν ἐξελθεῖν πρὸς αὐτούς, ὃν καὶ παραντὰ δε-
σμύσαντες εἰσήγαγον ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ ἀποδνήσκει ἐν φυ-
λακῇ. εἰσῆλθε δὲ αὐτ' αὐτοῦ Παῦλος ὁ υἱὸς Βράνου, καὶ
10 ἐκράτησεν ἔτη τρία. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ κύρις Ῥωμανὸς ἔχων
ἀρχοντόπουλον ἐν τῇ πόλει Ζαχαρίαν τὸν υἱὸν Πριβεσθλά-
βου τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας ἀπέστειλε πρὸς τὸ γενέσθαι ἄρ-
χοντα ἐν Σερβλίᾳ· ἀλλὰ ἀπελθὼν καὶ πολεμήσας ἡττηθῇ
παρὰ τοῦ Παύλου· κρατήσας γὰρ αὐτὸν παρέδωκε τοῖς
15 Βουλγάροις, καὶ ἐκρατεῖτο δέσμιος. εἶτα μετὰ χρόνους τρεῖς,
τοῦ Παύλου ἐναντιωθέντος τοῖς Βουλγάροις, ἀπέστειλε τὸν
Ζαχαρίαν τὸν πρότερον παρὰ τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ βα-
σιλέως ἀποσταλέντα, καὶ διώξας τὸν Παῦλον ἐκράτησεν αὐτὸς
τὴν ἀρχὴν τῶν Σέρβλων· ὅστις παραντὰ τῶν εὐεργεσιῶν
20 τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐπιμνησθεὶς ἐγένετο κατὰ τῶν Βουλ- P 102
γάρων, μὴδ' ὅλως θελήσας ὑποταγῆναι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ
βασιλέως μᾶλλον Ῥωμαίων δεσπόζουσιν. ὥστε καὶ τοῦ Συμεὼν
φροσάτου κατ' αὐτοῦ ἀποστείλαντος διὰ τοῦ Μαρμαῆ καὶ τοῦ

ut cum exercitu Theodorum Sigrizzen et Marmaën una cum Paulo Brani principis filio, quem Petrus Serviae princeps excaecaverat. dolo igitur Bulgari principem Serviae aggressi, et prole in sacro lavacro suscepta, et dato iuramento nihil eum mali ab ipsis passurum, per fraudem exire persuasum et in vincula e vestigio coniectum in Bulgariam abduxerunt, ubi in carcere vitam cum morte commutavit. in eius autem locum successit Paulus Brani filius, qui principatum triennio tenuit. dominus vero Romanus imperator, secum habens Pribeſthlabi Serbliae principis filium Zachariam, misit eum ut principatum Serviae occuparet: sed illum venientem praelio superavit Paulus, captumque Bulgaris tradidit in vinculis asservandum. deinde elapso trium annorum spatio, Paulus Bulgaris hostis factus Zachariam misit, quem dominus Romanus imperator antea miserat; isque Paulo deiecto Serviorum principatum occupat, et illico memor beneficiorum quae a Romano imperatore acceperat, Bulgaris se opposuit, malens potius Romano imperio subesse quam Bulgaria. quare cum exercitum contra ipsum misisset Symeon sub praefectis Marmaëm et Theodoro Sigritze, capita eorum atque arma imperatori Romano misit victoriae partae

Σιγρίτζη Θεοδώρου, ὧν καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ ἄρματα ἐκ τοῦ πολέμου ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπινίκια (ἔτι γὰρ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Βουλγάρων μάχη ἦν), οὐδέποτε δὲ ἐπαύσατο, καθὼς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἄρχοντες ἀπέστελλον πρὸς τοὺς βασιλεῖς Ῥωμαίων, καὶ ὑποτασσόμενος καὶ δουλεύων αὐ- 5 τοῖς. πάλιν δὲ ἀπέστειλεν ἕτερον φροσάτον ὁ Συμεὼν διὰ τοῦ Κρήνου καὶ τοῦ Ἡμνήκου καὶ τοῦ Ἡτζβόκλια κατὰ τοῦ ἄρχοντος Ζαχαρίου, συναποστείλας μετ' αὐτῶν καὶ Τζεέσθλαβον. τότε ὁ μὲν Ζαχαρίας φοβηθεὶς φεύγει ἐν Χρωβατία· οἱ δὲ Βούλγαροι μηνύσαντες τοῖς ζουπάνοις ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς καὶ παραλα- 10 βεῖν ἄρχοντα τὸν Τζεέσθλαβον, καὶ δι' ὄρκου τούτους ἀπατήσαντες καὶ ἐξαγαγόντες μέχρι τοῦ πρώτου χωρίου, καὶ παρατιὰ δεσμήσαντες αὐτοὺς, εἰσῆλθον ἐν Σερβλία καὶ συνεπῆραν τὸν ἅπαντα λαὸν ἀπὸ μικροῦ ὥς μεγάλου, καὶ εἰσήγαγον ὥς Βουλγαρίας· τινὲς δὲ ἀποδράσαντες εἰσῆλθον καὶ ἐν Χρωβατία, 15 καὶ ἔμεινεν ἡ χώρα ἔρημος. κατὰ τὸν καιρὸν οὖν ἐκείνον εἰσῆλθον οἱ αὐτοὶ Βούλγαροι εἰς Χρωβατίαν μετὰ τοῦ Ἀλογοβότου τοῦ πολεμῆσαι, καὶ ἐσφάγησαν πάντες ἐκεῖσε παρὰ τῶν Χρωβάτων. μετὰ δὲ χρόνους ἑπτὰ ἀπὸ τῶν Βουλγάρων φηγών ὁ Τζεέσθλαβος μετὰ καὶ ἑτέρων τεσσάρων ἀπὸ Πρεσθλάβου 20 εἰσῆλθεν ἐν Σερβλία, οὐχ εὔρε δὲ εἰς τὴν χώραν εἰ μὴ πεντήκοντα μόνους ἄνδρας μῆτε γυναῖκας ἔχοντας μῆτε παιδία, ἀλλὰ κυνηγοῦντας καὶ διατρεφομένους. μετὰ τούτων κρατήσας τὴν χώραν ἐμήνυσσε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, τὴν ἐξ

1 Σιγρίτζη καὶ Θεοδώρου M

7 καὶ τοῦ Ἡμνήκου add B

signa: adhuc enim bellum inter Bulgaros et Romanos erat; nec unquam sublici Romano imperatori et parere desinebat, quemadmodum et priores principes mittere ad ipsos soliti erant. Symeone vero iterum novas copias mittente contra Zachariam principem sub praefectis Cneno Hemneco ac Etzboelia, et misso simul Tzeesthlabo, metuens tunc sibi Zacharias in Chrobatiam profugit. Bulgari autem zupanis significarunt ut se convenirent et principem Tzeesthlabum exciperent; iuramentoque deceptos atque ad primum pagum adductos protinus in vincula conicientes Serviam invaserunt, populumque omnem a minimo ad maximum in Bulgariam abduxerunt: quidam vero profugi in Chrobatiam se receperunt, mansitque regio desolata. porro circa illud etiam tempus Chrobatiam cum Alogobotur armata manu ingressi Bulgari omnes a Chrobatis interiecti sunt. et post septem annos fuga deserens Bulgaros Tzeesthlabus cum aliis quattuor Presthlabo in Serviam venit. non invenit autem in ea regione praeter viros quinquaginta. sine uxoribus liberisque venatione victitantes: cum his regionem obtinens, per nuntios tutelam et auxilium ab im-

αὐτοῦ ἀντιληψιν καὶ βοήθειαν ἐπιζητῶν, ὑπισχνούμενος δου-
 λεύειν καὶ ὑπείκειν τῇ προστάξει αὐτοῦ καθὼς καὶ οἱ πρὸ
 αὐτοῦ ἄρχοντες. καὶ ἔκτοτε οὐ διέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων
 εὐεργετῶν αὐτόν, ὥστε καὶ εἰς Χρωβατίαν καὶ Βουλγαρίαν
 5 καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις διάγοντες Σέρβλοι, οὓς ὁ Συμεὼν
 διεσκόρπισε, τοῦτο ἀκούσαντες συνήχθησαν εἰς αὐτόν. ἀλλὰ
 καὶ ἐν τῇ πόλει πολλοὶ ἀπὸ Βουλγαρίας φυγόντες εἰσῆλθον·
 οὓς καὶ ἐνδύσας καὶ εὐεργετήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων
 ἀπέστειλε πρὸς τὸν Τζεεσθλαβον. καὶ ἀπὸ τῶν πλουσίων
 10 δωρεῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων συστησάμενος καὶ ἐνοι-
 κήσας τὴν χώραν ὡς τὸ πρότερόν ἐστιν ὑποτεταγμένος δου-
 λοπρεπῶς τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ διὰ τῆς τοῦ βασιλέως
 συνδρομῆς καὶ τῶν πολλῶν αὐτοῦ εὐεργεσιῶν τὴν τοιαύτην
 χώραν συστήσας καὶ ἄρχων ἐν αὐτῇ βεβαιωθείς.
 15 Ὅτι ὁ ἄρχων Σερβλίου ἐξ ἀρχῆς, ἤγουν ἀπὸ τῆς βασι-
 λείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, δουλικῶς ἐστὶν ὑποτεταγμέ-
 νος τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ, καὶ οὐδέποτε τῷ ἄρχοντι Βουλγα-
 ρίας καθυπετάγη.

Ὅτι ἐν τῇ βαπτισμένῃ Σερβλίᾳ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ
 20 Δεστινίκον, τὸ Τζερναβουσκέη, τὸ Μεγυρέτους, τὸ Δρεσενήκ,
 τὸ Λεσνήκ, τὸ Σαληνές, καὶ εἰς τὸ χωρίον Βόσωνα τὸ Κά- P 103
 τεργα καὶ τὸ Λεσνήκ.

5 καὶ οἱ εἰς?
 Δρεσενήμ M

14 συστήσας add B

20 Τζερναβουσκέην M

peratore Romanorum petit, promittens obedientiam eius iussibus se praestitutum, qualem et ante ipsum principes Romano imperatori exhibebant. atque ex eo tempore multis illum beneficiis affecit imperator Romanorum, ita ut Servil, qui a Symeone dissipati in Chrobata Bulgaria aliisque regionibus commorabantur, re audita ad ipsum undique gregatim convenirent. quin et in urbem Cpolititanam plurimi e Bulgaria fugientes venerunt, quos vestibis ceterisque beneficiis ornatos imperator Romanorum ad Tzeesthlabum misit; qui magnificis Romani imperatoris largitionibus regione constituta et ad pristinam incolarum frequentiam reducta, totum se Romano imperio subiecit; quippe ipsius imperatoris auxilio frequentibusque eius beneficiis regione illa constituta, princeps quoque illic confirmatus est.

Ceterum Serviae princeps ab initio, id est ab imperio Heraclii, Romanorum imperatori suberat, non Bulgarorum principi; suntque in baptizata Servia oppida quae habitantur, Destinicum, Tzernabuscee, Megyretus, Dresnec, Lesnec, Salanes, in agro vero Bosonae Cetera at Desnec.

Κεφάλαιον λγ'.

περὶ τῶν Ζαχλούμων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι ἡ τῶν Ζαχλούμων χώρα παρὰ τῶν Ῥωμάνων πρότερον ἐκρατεῖτο, Ῥωμάνων δέ φημι οὕς ἀπὸ Ῥώμης Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς μετέκισε, καθὼς καὶ εἰς τὴν τῶν Χρωβάτων ἱστορίαν εἴρηται περὶ αὐτῶν. ὑπὸ βασιλεῖ δὲ Ῥωμαίων ἡ τῶν Ζαχλούμων αὕτη χώρα ὑπῆρχεν, ἀλλὰ παρὰ τῶν Ἀβάρων αἰχμαλωτισθεῖσα ἥ τε χώρα καὶ ὁ ταύτης λαὸς τὸ παράπαν ἠρήμωται. οἱ δὲ νῦν ἐκεῖσε οἰκούντες Ζαχλοῦμοι Σέρβλοι τυγχάνουσιν, ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ εἰς τὸν 10 βασιλεῖα Ῥωμαίων Ἡράκλειον προσφυγόντος. Ζαχλοῦμοι δὲ ὠνομάσθησαν ἀπὸ ὄρους οὕτω καλουμένου Χλούμου. καὶ ἄλλως δὲ παρὰ τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται τὸ Ζαχλοῦμοι ἡγουν ὀπίσω τοῦ βουνοῦ, ἐπειδὴ ἐν τῷ τοιοῦτῳ χωρίῳ βουνὸς ἐστὶ μέγας, ἔχων ἄνωθεν αὐτοῦ δύο κάστρα, 15 τὸ Βόνα καὶ τὸ Χλούμ. ὀπισθεν δὲ τοῦ τοιοῦτου βουνοῦ διέρχεται ποταμὸς καλούμενος Βόνα, ὃ ἐρμηνεύεται καλόν.

Ὅτι ἡ γενεὰ τοῦ ἀνθυπάτου καὶ πατρικίου Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βουσεβούτζη τοῦ ἄρχοντος τῶν Ζαχλούμων ἦλθεν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἀβαπτίστων εἰς τὸν ποταμὸν Βίσλας, 20 τὸν ἐπονομαζόμενον Διτζίκη, καὶ ᾤκησεν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ζαχλούμα.

Ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τῶν Ζαχλούμων εἰςὶ κάστρα οἰκού-

21 τὸν ἐπονομαζόμενον Meursius pro τοὺς ἐπονομαζόμενους

33. *de Zachlumis, et ea, quam nunc incolunt, regione.*

Zachlumorum terrae Romani primum dominabantur, illi nimirum Romani quos Diocletianus imperator Roma eo veluti in coloniam deduxit, quemadmodum et in Chrobatorum historia de his dictum est. Romanorum igitur imperatori prius parebat Zachlumorum regio, sed ab Abaribus postea subiugata, et in vinculis abductis ipsius incolis tota haec regio deserta fuit. qui vero nunc illic habitant Zachlumi, Servii sunt, ab illo principe qui ad Heraclium Romanorum imperatorem confugit; et Zachlumi dicti sunt a monte Chlumo nuncupato; et alias Sclavorum dialecto Zachlumi dicuntur ii qui post collem habitant, quandoquidem magnus inibi collis est, in cuius vertice urbes duae sunt, Bona et Chlum; retro autem hunc collem flumen Bona nuncupatum devehitur, quod Graecis καλόν significat.

Venit autem posteritas proconsulis et patricii Michaëlis Busebutze Zachlumorum principis filii, a non baptizatis accolis fluminis Bislas, quod et Diizice cognominatur, habitavitque ad flumen Zachluma nuncupatum.

μενα τὸ Σταγνόν, τὸ Μοκρισκή, τὸ Τωσλή, τὸ Γαλουμαήνικ,
τὸ Δοβρισκή.

Κ ε φ α λ α ι ο ν λδ'.

5 περὶ τῶν Τερβουνιατῶν καὶ τῶν Καναλιτῶν καὶ ἕς νῦν οἰκοῦσι
χώρας.

Ὅτι ἡ τῶν Τερβουνιατῶν καὶ τῶν Καναλιτῶν χώρα μία
ὑπάρχει. ἀπὸ δὲ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων οἱ ἐκεῖσε κατὰ-
γονται, οἱ ἕξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος οἰκοῦντες τοῦ εἰς τὸν βα-
σιλέα Ἡράκλειον προσφυγόντος ἀπὸ τῆς ἀβαπτίστου Σερβλίας
10 μέχρι τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας τοῦ Βλαστημέρου. οὗτος οὖν ὁ
ἄρχων Βλαστήμερος τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ δέδωκεν ἄνδρα Κραῖναν
τὸν υἱὸν Βελάη τοῦ ζουπάνου Τερβουνίας. Θέλων οὗτος τὸν
ἴδιον γαμβρὸν δοῦν αὐτὸν ὠνόμασεν αὐτὸν ἄρχοντα, ποιήσας
αὐτὸν αὐτεξούσιον. ἕξ ἐκείνου δὲ ὁ Φαλιμέρης ἐγεννήθη,
15 καὶ ἀπ' ἐκείνου ὁ Τζουτζημέρης. ἦσαν δὲ οἱ τῆς Τερβουνίας
ἄρχοντες αἱεὶ ὑπὸ τὸν λόγον τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας. Τερ-
βουνία δὲ τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται ἰσχυρὸς
τόπος· ἡ γὰρ τριαντὴ χώρα ὀχυρώματα ἔχει πολλά. P 104
Ὅτι ἐστὶ καὶ ἑτέρα χώρα ὑπὸ ταύτην τὴν χώραν Τερ-
20 βουνίας, Καναλὴ προσαγορευομένη. τὸ δὲ Καναλὴ ἐρμηνεύε-
ται τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἀμαξία, ἐπειδὴ, διὰ τὸ εἶναι

19 ἑτέρα χώρα Meursius pro ἑτερα χωρία

Suntque in Zachlunorum territorio urbes habitatae, Stagnum,
Mocriscis, Iosle, Galumaënic et Dobriscis.

34. de Terbuniatis et Canalitis, eorumque regione quam nunc
incolunt.

Terbuniatarum Canalitarumque eadem regio est; incolae vero a
non baptizatis Serviis descendunt, qui illic habitarunt ab eo usque
principe qui a Servia non baptizata ad Heraclium imperatorem con-
fugit, usque ad Blastemerum Serviorum principem, qui filiae suae
maritum dedit Crainan Belæi Terbuniae zupani filium, eumque hono-
ris ergo principem appellavit, et ut sui iuris esset effecit. atque ex
illo Phalimeres natus est, ex quo Tzutzemeris. Terbuniae vero prin-
cipes semper Serviae principi parebant; et regio ipsa lingua Sclavo-
rum locum munitum significat, quandoquidem multae in ea munitio-
nes sunt.

Estque sub ea alia adhuc regio, quae Canale nuncupatur; canale
vero viam plaustrī Sclavorum idiomate significat: nam propter loci
planitiem servitutes omnes plaustris praestant.

Const. Porph.

τὸν τόπον ἐπέπεσον, πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας διὰ ἀμαξῶν ἐκτελοῦσιν.

Ὅτι ἐν τῇ χωρίῳ Τερβουνίας καὶ τοῦ Καναλῆ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα ἡ Τερβουνία, τὸ Ὅρμος, τὰ Ῥίσενα, τὸ Λονκάβετε, τὸ Ζατλήβη. 5

Κ ε φ α λ α ι ο ν λ ε'.

περὶ τῶν Διοκλητιανῶν, καὶ ἕς νῦν εἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι ἡ Διοκλήας χώρα καὶ αὐτὴ πρότερον παρὰ τῶν Ῥωμάνων ἐκρατεῖτο, οὗς ἀπὸ Ῥώμης μετέκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός, καθὼς καὶ εἰς τὴν περὶ τῶν Χρωβάτων ἱστορίαν¹⁰ εἴρηται· ὑπὸ δὲ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπῆρχε. παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων καὶ αὕτη ἡ χώρα αἰχμαλωτισθεῖσα ἡρήμωται, καὶ πάλιν ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως ἐννοικίσθη, καθὼς καὶ ἡ Χρωβατία καὶ ἡ Σερβλία καὶ ἡ τῶν Ζαχλομένων καὶ ἡ Τερβουνία καὶ τοῦ Καναλῆ. Διόκληα δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ¹⁵ ἐν τῇ τοιαύτῃ χώρᾳ κάστρου, ὅπερ ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός· νυνὶ δὲ ἐστιν ἐρημόκαστρον, μέχρι τοῦ νῦν ὀνομαζόμενον Διόκληα.

Ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ Διοκλείας εἰσὶ μεγάλα κάστρα οἰκούμενα, τὸ Γράδετ, τὸ Νουγράδε, τὸ Λοντοδόκλα. 20

20 τὸ νῦν Γράδε M

Habet autem tam Terbunia quam Canale oppida quae habitantur, haec, Terbuniam, Hormum, Rhisena, Lucabete et Zettlebe.

35. de Diocletianis, et ea, quam nunc incolunt, regione.

Etiam Dioclea regio primitus occupata erat a Romanis, quos illic Roma transtulerat Diocletianus imperator; quemadmodum et in Chrobatorum historia dictum est; et Romanorum imperatori erat subiecta. sed ab Abaribus haec quoque regio subiugata ac vastata fuit; et sub Heraclii imperatoris temporibus habitari iterum coepit, quemadmodum Chrobatia, Servia, Zachlumorum terra, Terbunia et Canale. Dioclea autem nuncupata est illa regio ab urbe ibi condita a Diocletiano imperatore, quae nunc habitatoribus vacua in hodiernum usque diem Dioclea appellatur.

Suntque in ea regione urbes habitatae magnae, Gradetae Nugrade et Loutodocla.

Κ ε φ α λ α ι ο ν λς.

περὶ τῶν Παγανῶν τῶν καὶ Ἀρεντιανῶν καλουμένων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσιν χώρας.

Ὅτι ἡ χώρα εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν οἱ Παγανοὶ καὶ αὕτη
5 πρῶτον παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐκρατεῖτο, οὗς ἀπὸ Ῥώμης ὁ
βασιλεὺς Διοκλητιανὸς μετοικίσας ἐν Δελματία ἐνήκισεν. οἱ
δὲ αὐτοὶ Παγανοὶ ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων κατάγονται,
ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Ἡράκλειον
προσφυγόντος. παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων καὶ αὕτη ἡ χώρα
10 αἰχμαλωτισθεῖσα ἠρῆμωται, καὶ πύλιν ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ
βασιλέως ἐνήκισθη. Παγανοὶ δὲ καλοῦνται διὰ τὸ μὴ κατα-
δέξασθαι αὐτοὺς τῷ τότε καιρῷ βαπτισθῆναι ὅτε καὶ πάντες
οἱ Σέρβλοι ἐβαπτίσθησαν· καὶ γὰρ Παγανοὶ τῇ τῶν Σκλά-
βων διαλέκτῳ ἀβάπτιστοι ἐρμηνεύονται. τῇ τῶν Ῥωμαίων δὲ
15 διαλέκτῳ ἡ χώρα αὐτῶν Ἀρέντα καλεῖται, ἐξ οὗ καλεῖνοι
παρὰ τῶν αὐτῶν Ῥωμαίων Ἀρεντιανοὶ καλοῦνται.

Ὅτι ἐν Παγανίᾳ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ Μόκρον, τὸ
Βερούλλια, τὸ Ὀστρώπ καὶ ἡ Λαβίνετσα. κρατοῦσι δὲ καὶ
ταύτας τὰς νήσους. νῆσος μεγάλη ἡ Κούρκρα ἥτοι τὸ Κίκερ,
20 ἐν ᾗ ἔστι καὶ κάστρον. νῆσος ἐτέρα μεγάλη τὰ Μέλετα ἥτοι P 105
τὸ Μαλοζεάται, ἣν ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων ὁ ἅγιος
Λούκας μέμνηται, Μελίτην ταύτην προσάγορεύων· ἐν ᾗ καὶ

14 ἀβάπτιστοι — διαλέκτῳ add B 15 αὐτῶν add B

36. *de Paganis qui et Arentani appellantur, et de ea, quam nunc habitant, regione.*

Regio etiam illa, quam nunc Pagani incolunt, primitus a Romanis tenebatur, quibus Roma deductis imperator Diocletianus in Dalmatia sedes assignavit. Et oriundi sunt et ipsi Pagani a Servii non baptizatis, ab eo scilicet principe qui ad Heraclium imperatorem confugit. capta vero itidem ab Abaribus et vastata haec regio, sub Heraclio imperatore rursus incolis frequentari coepit. Pagani autem dicuntur, quod baptismum non accepissent eo tempore quo Servii omnes baptizati erant: etenim Pagani Sclavorum lingua baptismi expertes dicuntur. Romanorum vero dialecto regio eorum Arenta nuncupatur; unde ipsi a Romanis Arentani appellantur.

Habet Pagania urbes habitatas, Mocrum, Berullia, Ostroc et Labinetza. possident item Arentani insulas magnas, unam quae Curcra sive Cicer dicitur, in qua habetur et urbs; alteram, quae Meleta sive Malozeatae; cuius in Actis apostolorum S. Lucas meminit, Melitem eam appellans; ubi et vipera divi Pauli digitum mordens ab eo ex-

ἔχισ τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ τοῦ δακτύλου προσήψατο, ἦν καὶ τῷ πυρὶ ὁ ἅγιος Παῦλος κατέφλεξε. νῆσος ἑτέρα μεγάλη τὸ Φάρα. νῆσος ἑτέρα μεγάλη ὁ Βρατζίης. εἰσὶ δὲ καὶ ἑτέραι νῆσοι αἱ μὴ κρατούμεναι παρὰ τῶν αὐτῶν Παγανῶν, νῆσος τὰ Χοάρα, νῆσος Ἰης, νῆσος τὸ Λάστοβον. 5

Κ ε φ α λ α ι ο ν λζ.

περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Πατζινακίων.

Ἰστέον ὅτι Πατζινακίται τὸ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν ποταμὸν Ἀτὴλ τὴν αὐτῶν εἶχον κατοίκησιν, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Γεήχ, ἔχοντες τοὺς τε Μαζάρους συνοραύτας καὶ τοὺς 10 ἐπονομαζομένους Οὐζ. πρὸ ἐτῶν δὲ πενήτηκοντα οἱ λεγόμενοι Οὐζ-μετὰ τῶν Χαζάρων ἁμονήσαντες καὶ πόλεμον συμβαλόντες πρὸς τοὺς Πατζινακίτας ὑπερίσχυσαν, καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας αὐτοὺς ἐξεδίωξαν, καὶ κατέσχον αὐτὴν μέχρι τῆς σήμερον οἱ λεγόμενοι Οὐζοι. οἱ δὲ Πατζινακίται φυγόντες 15 περιήρχοντο ἀναψηλαφῶντες τόπον εἰς τὴν αὐτῶν καταρχήνωσιν. καταλαβόντες δὲ τὴν σήμερον παρ' αὐτῶν κρατοσμένην γῆν καὶ εὐρόντες τοὺς Τούρκους οἰκοῦντας ἐν αὐτῇ, πόλεμον τρώψαυ τούτους νικήσαντες καὶ ἐκβαλόντες ἐξεδίωξαν αὐτοὺς καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, καὶ δεσπόζουσι τῆς τοιαύτης 20 χώρας, ὡς εἴρηται, μέχρι τῆς σήμερον ἔτη πενήτηκοντα πέντε.

Ἰστέον ὅτι πᾶσα ἡ Πατζινακία εἰς θέματα ὀκτώ διαιρεῖται, ἔχουσα καὶ μεγάλους ἄρχοντας τριαμίτους. τὰ δὲ

cussa igne conflagravit; tertiam insulam magnam, quae Phara dicitur, quartam, quae Bratzes. sed et aliae praeterea insulae sunt, quae ad Paganos non pertinent, Choara Ies, et Lastobon.

37. de Patzinacitarum gente.

Sciendum est Patzinacitas a principio ad Atel et Geech flumina habitasse, hisque conterminos fuisse populos illos qui Mazari atque Uzi cognominantur. ante annos vero quinquaginta si qui Uzi nuncupantur cum Chazaris conspirantes, et coniunctis armis Patzinacitas aggressi, superiores facti sedibus eos suis expulerunt, illasque tenuere in hodiernum usque diem Uzi. at Patzinacitae qui fuga evaserant, circumieūtes quaerebant ubi suam sedes suas collocarent; venientesque in terram quam nunc incolunt, inventis illic Turcis incolis, debellatos eiecerunt, sedesque ipsi suas ibi posuerunt, tenentque iam hodie annum quinquagesimum quintum, uti dictum est.

Et Patzinacia quidem universa in themata octo dividitur, quae

θέματα εἶσι ταῦτα. ὄνομα τοῦ πρώτου θέματος Ἡρτήμ, τοῦ
 δευτέρου Τζούρ, τοῦ τρίτου Γύλα, τοῦ τετάρτου Κουλπή,
 τοῦ πέμπτου Χαροβόη, τοῦ ἕκτου Ταλμάτ, τοῦ ἑβδομοῦ Χο-
 πόν, τοῦ ὀγδόου Τζοπόν. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ὃν ἀπὸ τῶν
 5 ἰδίων τύπων οἱ Πατζινακταὶ ἐξεδιώχθησαν, εἰχον ἄρχοντας
 εἰς μὲν τὸ θέμα Ἡρτήμ τὸν Μαίτζαν, εἰς δὲ τὸ Τζούρ τὸν
 Κουελ, εἰς δὲ τὸ Γύλα τὸν Κουρκοῦταν, εἰς δὲ τὸ Κουλπή τὸν
 Ἰπαόν, εἰς δὲ τὸ Χαροβόη τὸν Καϊδούμ, εἰς δὲ τὸ θέμα Ταλ-
 μάτ τὸν Κώσταν, εἰς τὸ Χοπὸν τὸν Γιαζή, εἰς δὲ τὸ θέμα
 10 Τζοπὸν τὸν Βατάν. μετὰ δὲ θάνατον αὐτῶν διεδέξαντο τὰς
 ἀρχὰς οἱ τούτων ἐξαδελφοί· νόμος ἡ γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ τύ-
 πος ἐκράτησε παλαιὸς μὴ ἔχειν ἐξουσίαν πρὸς παῖδας ἢ ἀδελ-
 φοὺς αὐτῶν μεταπέμπειν τὰ ἀξιώματα, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι μόνον
 τοῖς κεκτημένοις τὸ καὶ μέχρι ζωῆς ἄρχειν αὐτούς, μετὰ δὲ
 15 θάνατον προχειρίζεσθαι ἢ ἐξαδελφον αὐτῶν ἢ ἐξαδέλφω
 παῖδας, πρὸς τὸ μὴ καθ' ὅλον εἰς ἓν μέρος γενεᾶς διατρέχειν
 τὸ ἀξίωμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐκπλαγίους καὶ κληρονομεῖν
 καὶ ἀπεκδέχεσθαι τὴν τιμὴν· ἀπὸ ξένης δὲ γενεᾶς οὐχ ὑπερ-
 ἔρχεται τις καὶ γίνεται ἄρχων. τὰ δὲ ὅκτω θέματα διαι-
 20 ροῦνται εἰς τεσσαράκοντα μέρη, καὶ ἔχουσι καὶ ἐλάττωνας
 ἄρχοντας.

P 106

Ἰστέον ὅτι αἱ τέσσαρες τῶν Πατζινακτικῶν γενεαί, ἤγουν
 τὸ θέμα Κουαρτζιτζούρ καὶ τὸ θέμα Συρουναλπή καὶ τὸ

4 τῆς ἰδίας χώρας B 9 Γιαζή M 13 ἀρκεῖν?

magnos quoque principes totidem habet. themata autem isthaec sunt.
 primum est Ertem, secundum Tzur, tertium Gyla, quartum Culpee,
 quintum Charoboë, sextum Talmat, septimum Chopon, octavum Tzo-
 pon. quo autem tempore suis eiecti sedibus Patzinacitae fuerunt,
 principes erant in themate quidem Ertem Maitzan, in Tzur Cuel, in
 Gyla Curcutan, in Culpee Ipaon, in Charoboë Caidum, in Talmat
 Costan, in Chopon Giaze, in Tzopon Batan. his autem mortuis in
 principatus successerunt eorum patruelles, siquidem lex illis et anti-
 qua consuetudo est, dignitates ad filios aut fratres non transmitti:
 sed contenti principes esse debent, quoad vivunt, principatum tenere;
 post mortem vero vel patruelles vel eorum filii promoventur, ne sem-
 per in eadem prosapiae parte dignitas consistat, sed ut ad col-
 laterales quoque ea hereditate deferatur: alterius vero prosapiae
 qui sit, nullus in principatum succedit. haec porro octo themata
 in partes distribuuntur quadraginta, quae singulae habent principes
 minores.

Et quattuor quidem Patzinacitarum nationes sive themata, Cuar-

Θέμα Βοροτάλματ καὶ τὸ Θέμα Βουλατζουσπόν, καίεται πέρα τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ, πρὸς τὰ ἀνατολικώτερα καὶ βορειότερα μέρη ἀναποβλέποντα, πρὸς τε Οὐζίαν καὶ Χαζαρίαν καὶ Ἀλανίαν καὶ τὴν Χερσῶνα καὶ τὰ λοιπὰ κλίματα. αἱ δὲ ἄλλαι τέσσαρες γενεαὶ κεῖνται ἔνθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ, πρὸς τὰ δυτικώτερα καὶ ἀρκτικώτερα μέρη· τουτέστι τὸ Θέμα Γιαζιχοπὸν πλησιάζει τῇ Βουλγαρίᾳ, τὸ δὲ Θέμα τοῦ κάτω Γύλα πλησιάζει τῇ Τουρκίᾳ, τὸ δὲ Θέμα Χαροβοῆ πλησιάζει τῇ Ῥωσίᾳ, τὸ δὲ Θέμα Ἰαβδιερτίμ πλησιάζει τοῖς ὑποφόροις χωρίοις χώρας τῆς Ῥωσίας, τοῖς τε Οὐλτίνοις καὶ 10 Δερβλενίοις καὶ Αὐνζενίοις καὶ τοῖς λοιποῖς Σκλάβοις. ἀπφικται δὲ ἡ Πατζιναμία ἐκ μὲν Οὐζίας καὶ Χαζαρίας ὁδὸν ἡμερῶν πέντε, ἐκ δὲ Ἀλανίας ἡμερῶν ἕξ, ἀπὸ δὲ Μορδίας ὁδὸν ἡμερῶν δέκα, ἀπὸ δὲ Ῥωσίας ὁδὸν ἡμέρας μίας, ἀπὸ δὲ Τουρκίας ὁδὸν ἡμερῶν τεσσάρων, ἀπὸ δὲ Βουλγαρίας ὁδὸν 15 ἡμέρας ἡμισυ· καὶ εἰς Χερσῶνα μὲν ἐστὶν ἐγγιστα, εἰς δὲ τὴν Βόσπορον πλησιέστερον.

Ἰατέον ὅτε κατὰ τὸν καιρὸν ὃν οἱ Πατζινακταὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας ἐξεδιώχθησαν, θελήσει τινὲς ἐξ αὐτῶν καὶ οὐκείᾳ γνώμῃ ἀναπέμειναν ἐκεῖσε καὶ τοῖς λεγομένοις Οὐζίοις 20 συνῆκhsαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν εἰσὶν ἐν αὐτοῖς, ἔχοντες τοιαῦτα γνωρίσματα ὥστε διαχωρίζεσθαι αὐτοῖς καὶ νοεῖσθαι τίνες τε ἦσαν καὶ πῶς αὐτοὺς ἀποσπασθῆναι τῶν ἰδίων συν-

1 παρὰ τοῦ M 5 ὁθεν M 10 χωρίοις χώρας] χώρας M
13 Μορίας M, Μηρίας Meursius, consentiente Bandurio.

tzitzur Syrcalpee Borotalmar et Bulatzospon, ultra Danaprim flumen sitae sunt, orientem septentrionemque spectantes versus Uziam Chazariam Alaniam Chersonem et ceteras regiones: reliquae vero quattuor nationes positae sunt cis Danaprim flumen, ad partes occidentis septentrionisque: nam thema Giazichopon Bulgariae finitimum est, inferius thema Gylae Turciae proximum est, Charoboë thema Russiae adiacet, Iabdiertim vero thema conterminum est tributariis pagis Russiae regionis, Ultinis Derbleninis Lenzeninis reliquisque Sclavis. distat autem Patzinacia ab Uzia et Chazaria itinere dierum quinque, ab Alaniam dierum sex, a Mordia dierum decem, a Russia unius diei, a Turcia dierum quattuor, a Bulgaria dimidii unius diei. propinqua est Chersoni, sed magis etiam Bosporo.

Sciendum est, quo tempore expulsi sua regione Patzinacitae fuere, nonnullos eorum sponte sua illic mansisse et Uzis cohabitasse; suntque inter eos etiam nunc, ea habentes indicia ut facile discerni possint cognoscique quales sint et quomodo avelli a suis contigerit, si-

ἔβη· τὰ γὰρ ἱμάτια αὐτῶν εἰσι κόντευρα μέχρι γονάτων, καὶ τὰ μανίκια ἀπὸ τῶν βραχιόνων ἀποκεκομμένα, ὥς δῆθεν ἐκ τούτου δεικνύντες ὅτι ἀπὸ τῶν ἰδίων καὶ ὁμοφύλων ἀπεκώπησαν.

5 Ἰστέον ὅτι ἔνθεν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ πρὸς τὸ ἀποβλέπον μέρος τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶν ἐρημόκαστρα. κάστρον πρῶτον τὸ ὀνομασθὲν παρὰ τῶν Πατζινακίτων Ἀσπρον διὰ τὸ τοὺς λίθους αὐτοῦ φαίνεσθαι καταλεύκους, κάστρον δεύτερον τὸ Τουγγάται, κά-
10 στρον τρίτον τὸ Κρακνακάται, κάστρον τέταρτον τὸ Σαλμακάται, κάστρον πέμπτον τὸ Σακακάται, κάστρον ἕκτον Γιαουκάται. ἐν αὐτοῖς δὲ ταῖς τῶν παλαιοκάστρον κτίσμασιν εὐρίσκονται καὶ ἐκκλησιῶν γνωρίσματα τινα καὶ σταυροὶ λαξευτοὶ εἰς λίθους πορίνους· ὅθεν καὶ τινες παράδοσιν ἔχου-
15 σιν ὡς Ῥωμαῖοί ποτε τὰς κατοικίας εἶχον ἐκεῖσε.

Ἰστέον ὅτι Κάγκαρ ὀνομάζονται οἱ Πατζινακῖται, ἀλλ' οὐχὶ πάντες, πλὴν ὁ τῶν τριῶν θεμάτων λαός, τοῦ Ἰαβδιηρετί, καὶ τοῦ Κουαρτζιτζούρ καὶ τοῦ Χαβουξιγγυλά, ὡς ἀνδρεῖοι-
20 Κάγκαρ προσηγορία.

14 πορίνας, πυρρίας Meursius. nonne πορίνους? διηρετι M

17 Διαν-

quidem utuntur vestibus decurtatis et ad genua tantum pertingentibus et manicis abscissis, ea re innuentes a gentilibus se suis esse diremptos.

Ultra vero Danaprim flumen, qua parte Bulgariam spectat, ad eiusdem fluminis traiectus urbes desertae sunt: prima urbs quae Patzinacitis Aspron sive alba dicitur, quod e saxo albicante constructa sit, secunda Tungatae, tertia Cracnacatae, quarta Salmacatae, quinta Sacacatae, sexta Giainucatae. inveniuntur autem inter urbium collapsarum fabricas ecclesiarum indicia quaedam et cruces ex lapide topiino exsculptae; unde quasi per traditionem credunt nonnulli olim illic sedes habuisse Romanos.

Porro Cancar quoque appellantur Patzinacitae, non omnes quidem, sed trium tantum thematum incolae, thematis Iabdierti Cuaritzur et Chabuxingyla, tanquam qui ceteris fortiores nobilioresque sunt: nam hoc vox ipsa canear significat.

περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ ἔθνους τῶν Τούρκων, καὶ ὅθεν κατάγονται.

Ὅτι τὸ τῶν Τούρκων ἔθνος πλησίον τῆς Χαζαρίας τὸ παλαιὸν τὴν κατοίκησιν ἐποιεῖτο εἰς τὸν τόπον τὸν ἐπωνομαζόμενον Λεβεδία ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου βοεβόδου αὐτῶν ἐπωνυμίας, ὅστις βοεβόδος τὸ μὲν τῆς κλήσεως ὄνομα Λεβεδίας προσαγορεύετο, τὸ δὲ τῆς ἀξίας, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αὐτόν, βοεβόδος ἐκαλεῖτο. ἐν τούτῳ οὖν τῷ τόπῳ τῷ προρηθέντι Λεβεδία ποταμὸς ἐστὶ ῥέων Χιδμάς, ὃ καὶ Χιγγυλὸς ἐπωνομαζόμενος. οὐκ ἐλέγοντο δὲ τῷ τότε χρόνῳ Τούρκοι, ἀλλὰ¹⁰ Σαβαρτοιάσφαλοι ἕκ τινος αἰτίας ἐπωνομάζοντο. καὶ οἱ μὲν Τούρκοι γενεαὶ ὑπῆρχον ἐπτά, ἄρχοντα δὲ εἰς αὐτοὺς εἶτε ἴδιον εἶτε ἀλλοτριὸν ποτε οὐκ ἐκτίσαντο, ἀλλ' ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς βοεβόδοι τινες, ὧν πρῶτος βοεβόδος ἦν ὁ προρηθείς Λεβεδίας. συνήκhsαν δὲ μετὰ τῶν Χαζάρων ἐνιανθὺς τρεῖς,¹⁵ συμμαχοῦντες τοῖς Χαζάροις ἐν πᾶσι τοῖς αὐτῶν πολέμοις. ὁ δὲ χαγάνος ἄρχων Χαζαρίας διὰ τὴν αὐτῶν ἀνδρίαν καὶ συμμαχίαν τῷ πρώτῳ βοεβόδῳ τῶν Τούρκων Λεβεδίᾳ ἐπωνομαζομένῳ γυναῖκα δέδωκε πρὸς γάμον Χαζάραν εὐγενή, διὰ τὸ τῆς ἀνδρίας αὐτοῦ περίφημον καὶ τὸ τοῦ γένους περι-²⁰φανές, ὅπως ἐξ αὐτοῦ τεκνώσῃ. ὁ δὲ Λεβεδίας ἐκεῖνος ἔκ τινος τύχης μετὰ τῆς αὐτῆς Χαζάρου οὐκ ἐπαιδοποιήσεται.

38. *de Turcarum gentis genealogia, et unde ea gens originem ducat.*

Turcarum gens olim prope Chazariam habitabat, in loco cui cognomen Lebedias a primo ipsorum boëbodo; qui nomine quidem Lebedias appellabatur, dignitate vero, quemadmodum reliqui eius successores, boëbodus vocabatur. in hoc igitur loco, in praedicta Lebedia, fuit amnis Chidmas, qui etiam Chingylus cognominatur. et quidem tum non Turcae sed Sabartoesphali quadam de causa dicebantur; erantque gentes eorum septem, et principem vel indigenam vel alienigenam habuerunt nunquam, sed erant inter ipsos boëbodi quidam, quorum primus is, cuius supra mentionem fecimus, Lebedias. habitaverunt autem cum Chazaris annos tres, omnibus eorum in bellis adiutores; chaganusque Chazariae princeps primo Turcarum boëbodo Lebediae, fortitudinis eorum ac commilitii causa, uxorem dedit Chazaram nobilem, motus fortitudinis eius fama et generis splendore, ut ex eo prolem tolleret. et tamen casu factum est ut ex Chazara illa liberos non susciperet Lebedias. Patzinacitae vero, qui Cançar olim cognominabantur (nam hoc nomen cançar apud ipsos nobilitatem ac

οἱ δὲ Πατζινακταὶ οἱ πρότερον Κάγγαρ ἐπονομαζόμενοι (τοῦτο γὰρ τὸ Κάγγαρ ὄνομα ἐπ' εὐγενείᾳ καὶ ἀνδρίᾳ ἐλέγτο παρ' αὐτοῖς) πρὸς Χαζάρους οὖν οὗτοι κινήσαντες πόλεμον καὶ ἡττηθέντες τὴν οἰκίαν γῆν καταλεῖψαι καὶ τὴν τῶν Τούρκων κατοικῆσαι κατηναγκάσθησαν. ἀναμεταξὺ δὲ τῶν Τούρκων συναφθέντος πολέμου καὶ τῶν Πατζινακτικῶν τῶν τηνικαῦτα Κάγγαρ ἐπονομαζομένων, τὸ τῶν Τούρκων φροσάτον ἡττήθη καὶ εἰς δύο διηρέθη μέρη· καὶ τὸ μὲν ἐν μέρος πρὸς ἀνατολὴν εἰς τὸ τῆς Περσίδος μέρος κατήκθη, οἱ καὶ μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τὴν τῶν Τούρκων ἀρχαίαν ἐπωνυμίαν καλοῦνται Σαβαρτοιασφαλοὶ· τὸ δὲ ἕτερον μέρος εἰς τὸ δυτικὸν κατήκησε μέρος, ἅμα καὶ τῇ βοεβόδῳ αὐτῶν καὶ ἀρχηγῷ Λεβεδίᾳ, εἰς τόπους τοὺς ἐπονομαζομένους Ἀτελκούζου, ἐν οἷς τόποις τὸ νῦν τῶν Πατζινακτικῶν ἔθνος κατοικεῖ. ὀλίγου δὲ χρόνου διαδραμόντος ὁ χαγάνος ἐκεῖνος ἄρχων Χαζαρίας τοῖς Τούρκοις ἐμήνυσσε τοῦ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλῆναι γελάνδια τὸν πρῶτον αὐτῶν βοεβόδον. ὁ Λεβεδίας τοῖνον πρὸς τὸν χαγάνον Χαζαρίας ἀφικόμενος ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν μετεπέμψατο. ὁ δὲ χαγάνος εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅτι διὰ τοῦτό σε προσεκαλεσάμεθα, ἵνα ἐπειδὴ εὐγενὴς καὶ φρόνιμος καὶ ἡνδριεωμένος ὑπάρχεις καὶ πρῶτος τῶν Τούρ-
 108
 20 κων, ἄρχοντά σε τοῦ ἔθνους σου προβαλώμεθα, καὶ ἵνα ὑπέκῃς τῇ λόγῳ καὶ τῇ προστάξει ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν χαγάνον ἀντέφησεν ὅτι τὴν περὶ ἐμέ σου σχέσιν τε καὶ

2 παρ' add B

6 συναφθέντος πολέμου add B

fortitudinem significat), armis contra Chazaros sumptis victi terram suam deserere et Turcarum regionem incolere coacti fuere. bello autem inter Turcas et Patzinacitas tum Cancar cognominatos exorto, Turcarum exercitus devictus fuit atque in partes duas divisus, et earum una quidem orientem versus partem Persidis incoluit (et hi etiam in hodiernam diem de veteri Turcarum cognomine Sabatroasphali nuncupantur), altera vero pars occidentem versus sedes posuit cum boëbodo suo ac duce Lebedia in locis Atelcusi nuncupatis, quae nunc Patzinacitarum gens incolit. paulo vero post chaganus ille Chazariae princeps per legatos petiit a Turcis ut ad se Chelandiam mittant primum eorum boëbodum. itaque ad chaganum Chazariae profectus Lebedias interrogavit quae ipsius vocandi causa esset. cui chaganus, ideo se eum vocasse ut, quandoquidem nobilis prudens strenuus primusque Turcarum esset, gentis suae principem faceret, eo pacto ut sibi subesset. at ille respondit "affectum tuum erga me et voluntatem exosculor, gratiasque dignas dico: quando vero tali prin-

παραίρεσιν μεγάλως εναποδέχομαι, καὶ τὴν εὐχαριστίαν ὁμολογῶ σοι προσήκουσαν· ἐπεὶ δὲ ἀδυνατῶς ἔχω πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, ὑπακοῦσαι οὐ δύναμαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἔστιν ἕτερος ἀπ' ἐμοῦ βοέβοδος, λεγόμενος Σαλμούτζης καὶ υἱὸν κερτημέτος δῆγματι Ἀρπαδὴν· ἐκ τούτων μᾶλλον εἴτε ἐκεῖνος⁵ Σαλμούτζης εἴτε ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρπαδῆς ἵνα γένηται ἄρχων, καὶ ἔστιν ὑπὸ τοῦ λόγου ὕμῶν. ἐν ταύτῃ οὖν τῷ λόγῳ ἀρεσθεῖς ὁ χαράνος ἐκεῖνος δέδωκεν ἀνθρώπους αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς Τούρκους ἀπέστειλεν, οἱ καὶ συλλαλῆσαντες περὶ τούτου μετὰ τῶν Τούρκων, μᾶλλον οἱ Τούρκοι τὸν¹⁰ Ἀρπαδὴ γενέσθαι προέκριναν ἄρχοντα ἥπερ Σαλμούτζη τὸν αὐτοῦ πατέρα, ὥς αξιολογώτερον ὄντα καὶ περισπούδαστον ἢν τε φρονήσει καὶ βουλῇ καὶ ἀνδρίᾳ καὶ ἱκανὸν πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχήν· ὃν καὶ ἄρχοντα κατὰ τὸ τῶν Χαζάρων ἔθος καὶ ζακανον πεποιήκασι, σηκώσαντες αὐτὸν εἰς σκου-¹⁵ τάριον. πρὸ δὲ τοῦ Ἀρπαδὴ τούτου ἄρχοντα ἕτερον οἱ Τούρκοι οὐκ ἐκτίσαντο πώποτε· ἔξ οὗ καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐκ τῆς τούτου γενεᾶς ἄρχων Τουρκίας καθίσταται. μετὰ δὲ τινὰς χρόνους τοῖς Τούρκοις ἐπιπεσόντες οἱ Πατζινακίται κατεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν Ἀρπαδῆ· οἱ οὖν²⁰ Τούρκοι τραπέντες καὶ πρὸς κατοίκησιν γῆν ἐπιζητοῦντες, ἐλθόντες ἀπεδίωξαν οὗτοι τοὺς τὴν μεγάλην Μοραβίαν κατοικοῦντας, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτῶν κατεσκήνωσαν, εἰς ἣν νῦν οἱ Τούρκοι μέχρι τῆς σήμερον κατοικοῦσι· καὶ ἔκτοτε πό-

6 Ἀλμούτζης M
11 εἰπερ libri

7 ἔσται ὑπὸ τὸν λόγον?
19 πεσόντες M

οὖν τῷ add B

cipatui non sufficio, parere non possum. sed est alter a me boëbodus, Salmutzes nomine, qui et filium habet Arpadem nuncupatum: horum sive ipse Salmutzes sive filius eius Arpades princeps fiat tibi-que subiiciatur." placuit itaque haec oratio chagano, virosque cum ipso ad Turcas misit; qui ubi cum ils sermonem communicassent, visum potius illis fuit Arpadem principem constituere quam patrem Salmutzen, utpote digniorem et prudentia consilio ac fortitudine insignem talique principatui parem; quem etiam solenni Chazarorum more ac consuetudine in scuto erectum principem fecerunt. et ante hunc Arpadem Turcae principem alium nullum unquam habuerunt; ex cuius posteris ad hunc usque diem princeps Turciae constituitur. post aliquot vero annos Turcas invadentes Patzinacitae, eos cum principe Arpade persecuti sunt. Turcae itaque profligati fugientes et terram ad sedes collocandas quaerentes, magnam Moraviam ingressi incolae eius expulsi, ibique sedes suas posuerunt, tenentique etiam

λεμον οἱ Τούρκοι μετὰ τῶν Πατζινακιτῶν οὐκ ἐποίησαν. εἰς δὲ τὰ κατὰσκηνῶσαν τὸ προρρηθὲν ἔθνος τῶν Τούρκων πρὸς τὴν ἀνατολὴν εἰς τὰ τῆς Περσίδος μέρη μέχρι τοῦ νῦν πραγματευτὰς ἀποστέλλουσιν οὗτοι οἱ πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος οἰκούντες ποιεργημένοι Τούρκοι, καὶ βλέπουσιν αὐτούς, καὶ ἀποκρίσεις παρ' αὐτῶν πρὸς αὐτούς πολλάκις ἀποκομίζουσιν.

Ὅτι δὲ τῶν Πατζινακιτῶν τόπος ἐν ᾧ τῷ τότε καιρῷ κατήκταν οἱ Τούρκοι, καλεῖται κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἐκεῖσε ὄντων ποταμῶν· οἱ δὲ ποταμοὶ εἰσιν οὗτοι, ποταμὸς πρῶτος 10 ὁ καλούμενος Βαρούχ, ποταμὸς δευτέρος ὁ καλούμενος Κουβού, ποταμὸς τρίτος ὁ καλούμενος Τρουλλας, ποταμὸς τέταρτος ὁ καλούμενος Βρουῦτος, ποταμὸς πέμπτος ὁ καλούμενος Σέρετος.

Κ ε φ α λ α ι ο ν 19'.

περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Καβάρων.

15 Ἰστέον ὅτι οἱ λεγόμενοι Κάβαροι ἀπὸ τῆς τῶν Χαζάρων γενεᾶς ὑπῆρχον· καὶ δὴ συμβᾶσάν τινα παρ' αὐτῶν ὑποστασίαν γενέσθαι πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, καὶ πολέμον ἐμφυλίον καθιστάντος, ἡ πρώτη ἀρχὴ αὐτῶν ὑπερίσχυσεν, καὶ οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀπεσφάγησαν, οἱ δὲ ἐξέφυγον καὶ ἦλθον 20 καὶ κατεσκήνωσαν μετὰ τῶν Τούρκων εἰς τὴν τῶν Πατζινα- P 109 κιτῶν γῆν, καὶ ἀλλήλοις συνεφιλιώθησαν, καὶ Κάβαροι τινες ἀνομασθήσαν. ἔθεν καὶ τὴν τῶν Χαζάρων γλῶσσαν αὐτοῖς

1 παρὰ τῶν π. οὐκ ἐδέξαντο B 16 δὲ] δὲ vulgo 18 κατα-
στάτος? ἀρχή add B 21 Βάρβαροι M

in hodiernum usque diem; et ex eo tempore bellum cum Patzinacitis Turcae non habuerunt. ad Turcas vero orientem versus in Persidis partibus habitantes, quorum supra mentionem fecimus, negotiatores suos mittunt etiamnum illi qui occidentem incolunt praedicti Turcae, inuisuntque illos, et responsa saepe ab ipsis per hos accipiunt.

Ceterum Patzinacitatum locus, quem tunc inhabitabant Turcae, a fluviis qui illic sunt cognominatur; flumina autem isthaec sunt. primus fluvijs Baruch appellatur, secundus Cubu, tertius Trullus, quartus Brutus, quintus denique Seretus nuncupatur.

39. de Cabarorum gente.

Cabari a Chazarorum gente descendunt. facta autem inter eos secessionem belloque orto civili, prior pars vicit; quique victi, pars occisi sunt, pars fugientes ad Turcas in Patzinacitarum terram se contulerunt, ibique sedes posuerunt, contractaque mutua amicitia Cabari appellati sunt; unde et Chazarorum linguam ipsos Turcas do-

τοὺς Τούρκους ἐδίδαξαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν τὴν αὐτὴν δια-
λεκτὸν ἔχουσι· ἔχουσι δὲ καὶ τὴν τῶν Τούρκων ἑτέραν
γλῶτταν. διὰ δὲ τὸ εἰς τοὺς πολέμους ἰσχυροτέρους καὶ ἀν-
δρειοτέρους δεικνυσθαι τῶν ὀκτὼ γενεῶν καὶ προεξάρχειν
τοῦ πολέμου προεκρίθησαν πρῶται γενεαί. εἰς δὲ ἐστὶν ἄρ-5
χων ἐν αὐτοῖς, ἥγουν ἐν ταῖς τρισὶ γενεαῖς τῶν Καβάρων,
οἷς καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐστὶ.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ'.

περὶ τῶν γενεῶν τῶν Καβάρων καὶ Τούρκων.

Πρώτη ἡ παρὰ τῶν Χαζάρων ἀποσπασθεῖσα αὕτη ἡ 10
προρρηθεῖσα τῶν Καβάρων γενεά, δευτέρα τοῦ Νέκη, τρίτη
τοῦ Μεγέρη, τετάρτη τοῦ Κουρτυγερμάτου, πέμπτη τοῦ Τα-
ριάνου, ἕκτη Γενάχ, ἑβδόμη Καρή, ὀγδόη Κασή. καὶ οὕτως
ἀλλήλοις συναφθέντες μετὰ τῶν Τούρκων οἱ Κάβαροι εἰς τὴν
τῶν Πατζινακίτων κατώκησαν γῆν. μετὰ δὲ ταῦτα παρὰ 15
Ἀέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ αἰοιδίμου βασιλέως προσκληθέν-
τες διεπέρασαν, καὶ τὸν Συμεὼν πολεμήσαντες κατὰ κράτος
αὐτὸν ἤτησαν, καὶ ἐξελάσαντες μέχρι τῆς Πρесоθάβου διήλ-
θον ἀποκλείσαντες αὐτὸν εἰς τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Μουν-
δράγα, καὶ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν ὑπέστρεψαν· τῷ δὲ τότε 20
καιρῷ τὸν Λιούντινα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρπαδὴ εἶχον ἄρχοντα.
μετὰ δὲ τὸ πάλιν τὸν Συμεὼν μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥω-
μαίων εἰρηνεύεσθαι καὶ λαβεῖν ἄδειαν, διεπέμψατο πρὸς τοὺς

11 τοῦ] ἡ M

cuerunt, habentque etiam hodie eandem dialectum; aliaque item Tur-
carum lingua utuntur. quia vero fortitudine bellica et strenuitate
octo aliis gentibus praestabant iisque in praeliis antecellebant, pri-
mum in tribus locum obtinuerunt; unusque in illis tribus Caba-
rorum populis princeps est ad hodiernum usque diem.

40. de Cabaris et Turcis.

Prima a Chazaris avulsa haec Cabarorum gens est, quam dixi,
secunda Nece, tertia Megere, quarta Curtugermati, quinta Tariani,
sexta Genach, septima Care, octava Case. atque sic connexi inter
se Cabari cum Turcis Patzinacitarum terram incoluerunt. postea vero
a Leone illo Christi amante ac praeclaro imperatore accersiti traiece-
runt, bellumque Symeoni inferentes victo eo fugatoque Persthlabum
usque pervenerunt, et cum in urbe Mundraga eum inclusissent, do-
mum redierunt, quo tempore Liuntica Arpadæ filium principem ha-
bebant. postquam autem iterum cum Romanorum imperatore pacem

Πατζινακίτας, καὶ μετ' αὐτῶν ὁμοφώνησας τοῦ καταπολεμή-
σαι καὶ ἀφανίσαι τοὺς Τούρκους. καὶ ὅτε οἱ Τοῦρκοι πρὸς
ταξείδιον ἀπῆλθον, οἱ Πατζινακίται μετὰ τοῦ Συμεὼν ἤλθον
κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ τὰς αὐτῶν φανιλίας παντελῶς ἐξηφάνι-
σαν, καὶ τοὺς εἰς φύλαξεν τῆς χώρας αὐτῶν Τούρκους ἀπεκείσθαι
κακινκάκως ἀπεδίωξαν. οἱ δὲ Τοῦρκοι ὑποστρέψαντες, καὶ
τὴν χώραν αὐτῶν οὕτως ἐθρόντες ἐρημον καὶ καταφρατισμέ-
νην, κατεσκήνωσαν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν καὶ σήμερον κατοικοῦσι,
τὴν ἐπονομαζομένην κατὰ τὴν ἀνωτέρω, ὡς εἴρηται, τῶν ποτα-
10 μῶν ἐπωνυμίαν. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ πρότερον οἱ Τοῦρκοι ἐπῆρχον,
ὀνομάζεται κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν τῷ ἐκεῖσε διερχομένῳ ποταμῷ
Ἐτέλ καὶ Κουζόν, ἐν ᾧ ἄρτίως οἱ Πατζινακίται κατοικοῦσιν.
οἱ δὲ Τοῦρκοι παρὰ τῶν Πατζινακιτῶν διωχθέντες ἤλθον καὶ
κατεσκήνωσαν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν. ἐν αὐτῇ δὲ
15 τῇ τότῃ παλαιά τινα ἔστα γνῶρίσματα· καὶ πρῶτον μὲν
ἔστιν ἡ τοῦ βασιλέως Τραιιανοῦ γέφυρα κατὰ τὴν τῆς Τουρ-
κίας ἀρχήν, ἔπειτα δὲ καὶ Βελέγραδά ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς
αὐτῆς γεφύρας, ἐν ᾗ καὶ ὁ πύργος ἐστὶ τοῦ ἀγίου καὶ μεγά-
λου Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως· καὶ πάλιν κατὰ τὴν τοῦ
20 ποταμοῦ ἐκδρομὴν ἔστι τὸ Σέρμιον ἐκεῖνο τὸ λεγόμενον, ἀπὸ
τῆς Βελεγράδας ὁδὸν ἔχον ἡμερῶν δύο, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε
ἡ μεγάλη Μοραβία ἡ ἀβάντιστος, ἣν καὶ ἐξήλειψαν οἱ Τοῦρ- P 110

6 κακὴν κακῶς M. 9 κατὰ Meursium pro καὶ τὴν. 22 ἐξέ-
λειψαν M

Symeon. fecisset et opportunitatem nactus esset, ad Patzinacitas lega-
tos misit et foedus cum iis iniit ad oppugnandos delendosque Tur-
cas. cumque ad bellicam expeditionem abiissent Turcae, contra eos
Patzinacitae cum Symeone profecti familias ipsorum omnino perdid-
erunt, hinc misera pulsae qui ad regionis istius custodiam relictæ erant.
itaque reversi Turcae regionem suam desertam vastatamque invenien-
tes, in ea terra quam ad hodiernum diem usque incolunt sedes po-
suerunt, in ea regione quam a fluminibus cognominatam esse supra
diximus. locus autem quem primitus Turcae occupabant, a fluvio
interlabente nuncupatur Etel et Cuzu, in quo nunc Patzinacitas com-
morantur; a quibus sane pulsi Turcae et profugientes sedes posue-
runt illic ubi nunc habitant. in hoc autem loco antiqua quaedam
monimenta supersunt, inter quae pons Traiani imperatoris ad initia
Turciae, et Belegrada, quae trium dierum itinere ab ipso ponte di-
stat, ubi turris est sancti ac magni Constantini imperatoris, et rursus
ad cursum fluminis extat Sirmium, quod Belegrada abest duorum die-
rum itinere; inde magna Moravia baptismo carens, quam Turcae de-

κοι, ἥς ἤρχε τὸ πρότερον ὁ Σφενδοπλόκος. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν γνωρίσματά τε καὶ ἐπωνυμίας· τὰ δὲ ἀνώτερα τούτων, ἐν ᾗ ἔστιν ἡ πᾶσα τῆς Τουρκίας κατασκήνωσις, ἀρτίως ἐνομαζοῦσι κατὰ τὰς τῶν ἐκεῖσε ῥεόντων ποταμῶν ἐπωνυμίας. οἱ δὲ ποταμοὶ εἰσιν οὗτοι, ποταμὸς⁵ πρῶτος ὁ Τιμήσης, ποταμὸς δεύτερος Τούτης, ποταμὸς τρίτος ὁ Μορήσης, τέταρτος ὁ Κρίσος, καὶ πάλιν ἕτερος ποταμὸς ἡ Τίτζα. πλησιάζουσι δὲ τοῖς Τούρκοις πρὸς μὲν τὸ ἀνατολικὸν μέρος οἱ Βούλγαροι, ἐν ᾗ καὶ διαχωρίζει αὐτοὺς ὁ Ἰστρὸς ὁ καὶ Δανούβιος λεγόμενος ποταμὸς, πρὸς δὲ τὸ βόρειον οἱ¹⁰ Παιτζινανκταί, πρὸς δὲ τὸ δυτικώτερον οἱ Φωύγγοι, πρὸς δὲ τὸ μεσημβρινὸν οἱ Χρωάβατοι. αἱ δὲ ἐκτὸς γενεαὶ τῶν Τούρκων αἴται πρὸς τοὺς οἰκίους ἄρχοντας οὐχ' ἐπηκούουσιν, ἀλλ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν εἰς τοὺς ποταμούς, εἰς οἷον μέρος προβάλλει πόλεμος, συναγωνίζεσθαι μετὰ πάσης φροντίδος τε¹⁵ καὶ σπουδῆς. ἔχουσι δὲ κεφαλὴν πρώτην τὸν ἄρχοντα ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἀρπαδῆ κατὰ ἀκολουθίαν, καὶ δύο ἑτέρας, τὸν τε γυλᾶν καὶ τὸν καρχᾶν, οἵτινες ἔχουσι τῆξιν κριτοῦ· ἔχει δὲ ἐκάστη γενεὰ ἄρχοντα.

Ἰστέον ὅτι ὁ γυλᾶς καὶ ὁ καρχᾶν οὐκ εἰσὶν ὀνόματα κύ-²⁰
ρια ἀλλὰ ἀξιώματα.

Ἰστέον ὅτι ὁ Ἀρπαδῆς ὁ μέγας Τουρκίας ἄρχων ἐποίησε

1 Σφενδοπλόκος M 4 τῶν] τούτων vulgo 6 Τούτης
— τέταρτος add B 15 προβάλλει?

vastarunt, cuiusque princeps olim fuit Sphendoplectus. atque haec quidem iuxta Istrum flumen monumenta sunt et cognomina. ulteriora vero, quae omnia Turcis habitantur, cognomina nunc habent a fluminibus transeuntibus. eorum primum Timeses est, alterum Tuties, tertium Moresses, quartum Crisus, quintum Titza. confines autem Turcis sunt orientem versus Bulgari ubi eos Ister fluvius, qui et Danubius dicitur, separat; septentrionem versus Patzinacitae, ad occidentem Franci, ad meridiem Chrobati. octo vero haec Turcarum gentes principibus suis subiectae non sunt, sed singulae, pro fluminibus quibus distinguantur, mutuo inter se contracta statuerunt, quaecumque partem bello infestari contigerit, ei communiter omni studio et cura appetias ferre. habent autem primam ducem exercitus principem et prosapia Arpade, cum quo duo alii gylas et carchan, qui indicum vicem obtinent.

Et habet unaquaeque gens peculiarem principem, suntque gylas et carchan non nomina propria sed dignitates.

Sciendum vero Arpadem magnam Turciae principem filios ge-

τέσσαρας υἱούς, πρῶτον τὸν Ταρκατζοῦν, δεύτερον τὸν Ἰέλεχ, τρίτον τὸν Τουτοτζάν, τέταρτον τὸν Ζαλτάν.

Ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ Ἀρπαδῆ ὁ Ταρκατζοῦς ἐποίησεν υἱὸν τὸν Τεβέλη, ὁ δὲ δεύτερος υἱὸς ὁ Ἰέλεχ ἐποίησεν υἱὸν τὸν Ἐζέλεχ, ὁ δὲ τρίτος υἱὸς ὁ Τουτοτζὰς ἐποίησεν υἱὸν τὸν Φαλίτζιν τὸν νυνὶ ἄρχοντα, ὁ δὲ τέταρτος υἱὸς Ζαλτάς ἐποίησεν υἱὸν Ταξίν.

Ἰστέον ὅτι πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀρπαδᾶ ἐτελεύτησαν, οἱ δὲ ἔγγονοι αὐτοῦ ὁ τε Φαλῆς καὶ Τασῆς καὶ ὁ ἐξαδελφός 10 αὐτῶν ὁ Τάξις ζῶσιν.

Ἰστέον ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ Τεβέλης, καὶ ἔστιν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Τερματζοῦς, ὁ ἀρτίως ἀνελθὼν, φίλος μετὰ τοῦ Βουλτζοῦ τοῦ τρίτου ἄρχοντος καὶ καρχᾶ Τουρκίας.

Ἰστέον ὅτι ὁ Βουλτζοῦς ὁ καρχᾶς υἱὸς ἐστι τοῦ Καλῆ 15 τοῦ καρχᾶ, καὶ ὅτι τὸ μὲν Καλῆ ἐστιν ὄνομα κύριον, τὸ δὲ καρχᾶς ἐστὶν ἄξιωμα, ὥσπερ καὶ τὸ γυλᾶς, ὁ ἐστὶ μετξον τοῦ καρχᾶ.

Κ ε φ ᾱ λ α ι ο ν μ ᾱ'.

περὶ τῆς χώρας τῆς Μοραβίας.

20 Ἰστέον ὅτι ὁ Μοραβίας ἄρχων ὁ Σφενδοπλόκος ἀνδρείος καὶ φοβερός εἰς τὰ πλησιάζοντα αὐτῷ ἔθνη γέγονεν· ἔσχε δὲ ὁ αὐτὸς Σφενδοπλόκος τρεῖς υἱούς, καὶ τελευτῶν διεῖλεν

4 ἐποίησεν υἱὸν τὸν Ἐζέλεχ add B.

nuisse quattuor, quorum primus Tarcatzus, secundus Ielech, tertius Iutotzas, quartus Zaltan.

Rurans Arpade primogenitus Tarcatzus filium habuit Tebele, alter Ielech filium genuit Ezelech, tertius Iutotzas filium suscepit Phalitzin, qui nunc principatum tenet; quartus Zaltas filium habuit Taxin.

Et omnes quidem Arpade filii mortui sunt, superstitionibus tantum eorum nepotibus Phale et Tase cum patrueli eorum Taxi.

Tebelesque moriens filium reliquit Termatzum, qui nuper in gratiam rediit cum Bultzo tertio principe et carcha Turciae.

Bultzus autem hic carchas filius est Cale carcha; estque Cale nomen proprium, cum carchas sit dignitas, quemadmodum et gylas, quae tamen maior est quam carchas.

41. de Moraviae regione.

Moraviae princeps Sphendoplocus fortis terribilisque populis finitimis fuit, filiosque habuit tres, et satis concedens regionem suam in tres partes divisiit, filiisque singulis suam portionem tradidit, maximum

εἰς τρία μέρη τὴν αὐτοῦ χώραν, καὶ τοῖς τρισὶν υἱοῖς αὐτοῦ ἀνὰ μίαν μερίδος κατέλιπε, τὸν πρῶτον καταλείψας ἄρχοντα μέγαν, τοὺς δὲ ἑτέρους δύο τοῦ εἶναι ὑπὸ τὸν λόγον τοῦ πρώτου υἱοῦ. παρήγεσε δὲ αὐτοὺς τοῦ μὴ εἰς διάστασιν καὶ κατ' ἀλλήλων γενέσθαι, παράδειγμα αὐτοῖς τοιοῦτον ὑποδείξας· ῥάβδους γὰρ τρεῖς ἐνεγκὼν καὶ συνδήσας δέδωκε
P 111 τῷ πρώτῳ υἱῷ τοῦ ταύτας κλάσαι, τοῦ δὲ μὴ ἰσχύσαντος πάλιν δέδωκε τῷ ἑτέρῳ, ὡσαύτως καὶ τῷ τρίτῳ· καὶ εἰδ' οὕτω διαιρῶν τὰς τρεῖς ῥάβδους δέδωκε τοῖς τρισὶ πρὸς μίαν, οἱ δὲ λαβόντες καὶ κελευσθέντες ταύτας κλάσαι εὐθέως αὐτὰς 10 κατέκλασαν. καὶ διὰ τοιοῦτον ὑποδείγματος παρήγεσεν αὐτοὺς, εἰπὼν ὅτι εἰ μὲν διαμένετε ἐν ὁμοψυχίᾳ καὶ ἀγάπῃ ἀδιαίρετοι, ἀκαταγώνιστοι παρὰ τῶν ἐναντίων καὶ ἀνάλωτοι γνηήσεσθε· εἰ δὲ ἐν ὑμῖν γένηται ἔρις καὶ φιλονεικία καὶ διαχωριαθῇτε εἰς τρεῖς ἀρχὰς μὴ ὑποκείμενοι τῷ πρώτῳ 15 ἀδελφῷ, καὶ ὑπ' ἀλλήλων ἀφανισθήσεσθε καὶ ὑπὸ τῶν πλησιαζόντων ὑμῖν ἐχθρῶν παντελῶς ἐξολοθρευθήσεσθε. μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν τοῦ αὐτοῦ Σπενδοπλόκου ἓνα χρόνον ἐν εἰρήρῃ διατελέσαντες, ἔριδος καὶ στάσεως ἐν αὐτοῖς ἐμπεσούσης, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐμφύλιον πόλεμον ποιήσαντες, ἐλθόντες οἱ 20 Τοῦρκοι τοὺτους παντελῶς ἐξολόθρευσαν, καὶ ἐκράτησαν τὴν αὐτῶν χώραν, εἰς ἣν καὶ ἀρτίως οἰκοῦσι· καὶ οἱ ὑπολειφθέντες τοῦ λαοῦ διασκορπίσθησαν προσφυγόντες εἰς τὰ παπακείμενα ἔθνη, εἰς τε τοὺς Βουλγάρους καὶ Τοῦρκους καὶ Χρωβαίτους καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη. 25

natu principem magnum faciens, reliquos vero duos sub eius potestate constituens. hortatus vero est eos ne inter se mutuo dirimerentur, hoc exemplo: virgis tribus allatis, ubi colligasset eas, primogenito confringendas tradidit, cumque ille id facere nequirit, secundo in manum dedit, et mox tertio: deinde dissolutas singulatim divisit tribus, qui acceptas frangere iussi sine ullo id negotio confestim fecerunt. quo facto, exemplo per occasionem hanc arrepto, ita eos admonens dixit "si in concordia et amore manseritis coniuncti, nunquam vos hostes vestri superabunt, neque captivos abducent: sin per contentionem ambitionemque principatum in tres partes dividetis, maximo fratri obedire recusantes, et a vobis ipsis vastabimini et a finitimis hostibus funditus delebimini." post huius autem Sphendoploci mortem anno uno in pace exacto, orto deinde dissidio et bello civili invadentes Turcae funditus eos exstirparunt regionemque eorum occuparunt, quam in hodiernum usque diem incolunt; quaeque supererat multitudo, dissipata confugit ad finitimas gentes, ad Bulgaros Turcas Chrobatos, et ad reliquas nationes.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ β .

γεωγραφία ἀπὸ Θεσσαλονίκης μέχρι τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ καὶ τοῦ κάστρου Βελεγράδας, Τουρκίας τε καὶ Πατζινακίας μέχρι τοῦ Χαζαρικοῦ κάστρου Σάρκελ, τῆς Ῥωσίας, καὶ μέχρι τῶν Νεκροπύλων 5 τῶν ὄντων εἰς τὴν τοῦ Πόντου θάλασσαν πλησίον τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ, καὶ Χερσῶνος ὁμοῦ καὶ Βοσπόρου, ἐν οἷς τὰ κάστρα τῶν κλιμάτων εἰσὶν, εἰτα μέχρι λίμνης Μαιώτιδος τῆς καὶ θαλάσσης διὰ τὸ μέγεθος καλουμένης, καὶ μέχρι τοῦ κάστρου τοῦ Μάταρχα λεγο- 10 μένου, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ Ζιχίας καὶ Παπαγίας καὶ Καζαχίας καὶ

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ Θεσσαλονίκης μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δανού-
βεως, ἐν ᾧ τὸ κάστρον ἐστὶ τὸ Βελέγραδα ἐπονομαζόμενον,
ἐστὶν ὁδὸς ἡμερῶν ὀκτώ, εἰ καὶ μὴ διὰ τάχους τις ἀλλὰ μετὰ
ἀναπαύσεως πορεύηται. καὶ κατοικοῦσι μὲν οἱ Τοῦρκοι πέ-
15 ραθεν τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ εἰς τὴν τῆς Μοραβίας γῆν,
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν μέσον τοῦ Δανούβεως καὶ τοῦ Σάβα ποτα-
μοῦ· ἀπὸ δὲ κάτωθεν τῶν μερῶν Δανούβεως ποταμοῦ τῆς
Δίστρας ἀντίπερα ἡ Πατζινακία παρέρχεται, καὶ κατακρατεῖ
ἡ κατοικία αὐτῶν μέχρι τοῦ Σάρκελ τοῦ τῶν Χαζάρων κά- P 112
20 στρου, ἐν ᾧ ταξεῖται καθεζονται τὰ κατὰ χρόνον ἐναλλασ-
σόμενοι. ἐρμηνεύεται δὲ παρὰ αὐτοῖς τὸ Σάρκελ ὕσπρον
δοπίτιον· ὅπερ ἐκτίσθη παρὰ σπαθαροκανδιδάτου Πετρωνᾶ
τοῦ ἐπονομαζομένου Καματηροῦ, τὸν βασιλέα Θεόφιλον πρὸς

4 σαρκελχὲ M 5 τοῦ post τὴν add B 6 ἐν ᾧ M

42. *descriptio tractus a Thessalonica usque ad flumen Danubium et urbem Belegrada, Turciaeque et Patzinaciae usque ad Chazarorum urbem Sarcel et Russiam et Necropylas, quae sunt ad Pontum prope Danaprim flumen; Chersonis item atque Bospori, ubi climatium seu regionum urbes sunt; deinde usque ad paludem Maeotidem quae ob magnitudinem mare appellatur; et ad urbem Matorcha dictam. praeterea etiam Zichiae, Papagiae, Cazachiae, Alaniae et Abasgiae, usque ad Soteriopolim.*

A Thessalonica usque ad Danubium flumen, in quo urbs Belegrada, octo dierum iter est, si quis non festinanter sed interquiescens proficiscatur. et habitant quidem trans Danubium flumen Turcae in terra Moravia, atque etiam ulterius Danubium et Sabam fluvios. ab inferioribus vero partibus Danubii ex opposito Distræ procurrit Patzinacia, eaque extenditur ad Sarcel usque, quod Chazarorum oppidum est, in quo praesidiarii sunt singulis annis permutari soliti. significat autem Sarcel apud ipsos album hospitium; quod aedificatum est a Petrona cognomine Camatero spatharocandidato, Chazaris id a Theophilo imperatore petentibus. chaganus enim iste et Chazariæ pectus

Const. Porph.

τὸ κτισθῆναι αὐτοῖς τὸ κάστρον τοῦτο τῶν Χαζάρων αἰτη-
 σαμένων. ὁ γὰρ χαγάνος ἐκεῖνος, ὁ καὶ πᾶς Χαζαρίας, εἰς
 τὸν αὐτὸν βασιλέα Θεόφιλον πρέσβεις ἀποστειλαντες κτισθῆ-
 ναι αὐτοῖς τὸ κάστρον τὸ Σάρκελ ᾗτήσαντο· οἷς ὁ βασιλεὺς,
 τῇ τούτων αἰτήσῃ πεισθεῖς, τὸν προρρηθέντα σπαθαροκανδι-
 5 δῆτον Πετρωνᾶ μετὰ χελανδίων βασιλικῶν πλωτῶν ἀπέ-
 στειλε, καὶ χελάνδια τοῦ κατεπάνω Παφλαγονίας. καὶ δὴ ὁ
 αὐτὸς Πετρωνᾶς τὴν Χερσῶνα καταλαβὼν τὰ μὲν μελάνδια
 εὗρεν ἐν Χερσῶνι, τὸν δὲ λαὸν εἰσαγαγὼν εἰς καματερά κα-
 ράβια ἀπῆλθεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, ἐν ᾧ καὶ¹⁰
 τὸ κάστρον ἔμελλε κτίσai· καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος λίθους οὐκ
 εἶχε πρὸς κτίσιν τοῦ κάστρου ἐπιτηδείους, καμίνιά τινα ποιη-
 σάμενος καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐγκαύσας μετ' αὐτῶν τὴν τοῦ
 κάστρου κτίσιν ἐποίησατο, ἐκ μικρῶν τινῶν τῶν ἐκ τοῦ πο-
 15 ταμοῦ καχλιδίων ἄσβεστον ἐργασάμενος. οὗτος οὖν ὁ προρ-
 ρηθεὶς σπαθαροκανδιῶτος Πετρωνᾶς μετὰ τὸ κτίσαι τὸ κα-
 στρον τὸ Σάρκελ πρὸς τὸν βασιλέα Θεόφιλον εἰσελθὼν εἶπεν
 αὐτῷ ὅτι εἰ θέλῃς ὅλως τὸ τῆς Χερσῶνος κάστρον καὶ τοὺς
 ἐν αὐτῇ τόπους κυρίως ἐξουσιᾶσαι καὶ τούτους μὴ τῆς σῆς
 20 ἐκτὸς γενέσθαι χειρὸς, προβάλλου στρατηγὸν ἴδιον, καὶ μὴ²⁰
 τοῖς ἐκείνων καταπιστεύσης πρωτεύουσί τε καὶ ἄρχουσι· μέ-
 χρι γὰρ Θεοφίλου τοῦ βασιλέως οὐκ ἦν στρατηγὸς ἀπὸ τῶν
 ἐντεῦθεν ἀποστελλόμενος, ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λε-
 γόμενος πρωτεύων μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων πατέρων τῆς

15 καχλιδίων M an καχληκίων? 20 προβαλοῦ?

missis ad eundem imperatorem legatis construi sibi oppidum Sarcel
 petierunt; quorum petitionibus imperator obsecundans Petronam spa-
 tharocandidatum, cuius supra mentionem fecimus, misit cum chelan-
 diis imperialibus navigiis, et insuper chelandia capitanei Paphlago-
 niae. atque hic Petronas Chersona appellens chelandia illic invenit,
 populoque navigiis onerariis imposito ad Tanaidis fluvii locum quoa-
 dam discessit, urbem illic conditurus. cum vero eo loci lapides non
 essent structurae idonei, caminis quibusdam factis et latere in illis
 cocto, calceque ex minutissima quadam fluvii glarea concinnata, ur-
 bem aedificavit. urbe itaque Sarcel condita, Petronas hic spatharo-
 candidatus ad Theophilum imperatorem accedens dixit "si plene Cher-
 sonis urbi et locis circumpositis dominari cupis, et sub potestate tua
 ea tenere, proprium illic praetorem constitue, neque proteuentibus
 eorum aut principibus confide." ad Theophilum enim imperatorem
 usque non illuc praetor hinc mittebatur, sed omnia administrabat is
 qui proteuon dicebatur, cum urbis patribus, ut vocabantur deliberante

πόλεως. τοῦ οὖν βασιλέως Θεοφίλου πρὸς ταῦτα βουλευσα-
 μένου τὸν ὁδεῖνα ἐξαποστελῆναι στρατηγὸν ἢ τὸν ὁδεῖνα, ὅστε-
 ρον ἀποστελῆναι προέκρινε τὸν προρρηθέντα σπαθαροκανδιδᾶ-
 τον Πετρωναῦ ὡς ἔμπειρον τοῦ τόπου γενόμενον καὶ τῶν πρι-
 5 μάρτων οὐκ ἀνεπιστήμονα· ὃν πρωτοσπαθᾶριον τιμήσας προε-
 βάλετο στρατηγὸν καὶ εἰς Χερσῶνα ἐξαπέστειλεν, ὁρίσας τὸν
 τότε πρωτεύοντα καὶ πάντας ὑπείκειν αὐτῷ· ἐξ οὗ καὶ μέ-
 10 χρι τῆς σήμερον ἐπεκράτησεν ἀπὸ τῶν ἐντεῦθεν εἰς Χερσῶνα
 προβάλλεσθαι στρατηγούς. ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ κάστρου Σάρ-
 15 κελ κτίσις καθέστηκεν, ἀπὸ δὲ τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ μέ-
 χρι τοῦ προρρηθέντος κάστρου τοῦ Σάρκελ ὁδὸς ἐστὶν ἡμε-
 ρῶν ̅ξ̅. μέσον δὲ τῆς τοιαύτης γῆς ποταμοὶ μὲν εἰσι πολλοί,
 δύο δὲ μέγιστοι ἐξ αὐτῶν, ὃ τε Δάναστρις καὶ ὃ Δάναπρις.
 εἰσὶ δὲ ἕτεροι ποταμοί, ὃ τε λεγόμενος Συγγούλ καὶ ὃ Ὑβύλ,
 20 ὃ Ἄλματαί καὶ ὃ Κούφρις καὶ ὃ Βογού, καὶ ἕτεροι πολλοί.
 εἰς δὲ τὰ ὑψηλότερα τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μέρη κατοικοῦ-
 σιν οἱ Ῥῶς· δι' οὗ ποταμοῦ ἀποπλέοντες πρὸς Ῥωμαίους
 ποιοῦνται τὴν ἀφίξιν. ἡ δὲ Πατζινακία πᾶσαν τὴν γῆν τῆς
 25 τε Ῥωσίας καὶ Βοσπόρου κατακρατεῖ, καὶ μέχρι Χερσῶνος καὶ P 113
 30 ἕως τὸ Σαράτ, Βουράτ καὶ τῶν λ' μερῶν. τὸ δὲ τῆς παρα-
 λίας τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ διάστημα
 μέχρι τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ εἰσὶ μίλια ρκ'. ἀπὸ δὲ τοῦ
 Δανάπρεως ποταμοῦ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δανάπρεως εἰσι μί-
 35 λια π', ὃ χρυσὸς λεγόμενος αἰγιαλός. ἀπὸ τὸ στόμιον ποτα-

5 προεβάλλετο vulgo

14 Ὑψύλ M

igitur Theophilo quemnam illuc praetorem missurus esset, tandem
 visum est Petronam illum, cuius supra meminimus, spatharocandida-
 tum illuc destinare utpote loci guarum rerumque non imperitum,
 quem et protospatharii honore afficiens praetorem in Chersona misit,
 proteuonte eius temporis ceterisque parere illi iussis; atque exinde
 in hunc usque diem obtinuit, ut hinc praetores isthuc mittantur. et
 hoc quidem modo urbs Sarcel condita fuit. a Danubio autem flumi-
 ne ad urbem laudatam Sarcel usque iter est dierum sexaginta: inter-
 iacent vero complures fluvii, quorum maximi duo, Danastris et Dana-
 pris; reliqui sunt Syngul, Hybul, Almatae, Cuphis, Bogu, alii-
 que quamplurimi. et superiores Danapreos fluminis partes Russi accolunt,
 per quod navigantes ad Romanos profisciscuntur. Patzinacia autem
 Russiam universam et Bosporum complectitur usque Chersonem et us-
 que Sarat Burat et triginta partes. maritima vero ora a Danubio flu-
 mine ad Danaprim usque continet miliaria centum viginti. Danastris
 a Danapri statat miliaria octoginta; illudque aureum littus appella-

μοῦ τοῦ Δανάπρεως εἰσι τὰ Ἀδαρά, καὶ ἐκεῖσε κόλπος ἐστὶ μέγας ὁ λεγόμενος τὰ Νεκρόπυλα, ἐν ᾧ τις διελθεῖν ἀδυνατεῖ παντελῶς. καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μέχρι Χερσῶνός εἰσι μίλια τ', ἐν τῷ μέσῳ δὲ λίμναι καὶ λιμνὲς εἰσὶν, ἐν αἷς Χερσωνῆται τὸ ἄλας ἐργάζονται. ἀπὸ δὲ Χερ-⁵ σῶντος μέχρι Βοσπόρου εἰσι τὰ κύστρα τῶν κλιμάτων, τὸ δὲ διώστημα μίλια τ'. καὶ ἀπὸ Βοσπόρου τὸ τῆς Μαιώτιδος λίμνης στόμιόν ἐστιν, ἥτις καὶ θάλασσα διὰ τὸ μέγεθος παρὰ πάντων ὀνομάζεται. εἰς δὲ τὴν αὐτὴν Μαιώτιδα θάλασσαν εἰσρέουσι ποταμοὶ πολλοὶ καὶ μεγάλοι. πρὸς τὸ ἀρκτῶν αὐ-¹⁰ τῆς μέρος ὁ Δάναπρις ποταμός, ἐξ οὗ καὶ οἱ Ῥῶς διέρχον- ται πρὸς τε τὴν μυύρην Βουλγαρίαν καὶ Χαζαρίαν καὶ Συ- ρίαν. ὁ δὲ αὐτὸς κόλπος τῆς Μαιώτιδος ἔρχεται ἀντικρὺ τῶν Νεκροπύλων τῶν ὄντων πλησίον τοῦ Δανάπρεως ποτα-¹⁵ μου ὥς ἀπὸ μιλίων δ', καὶ μίσγεται, ἐν ᾧ καὶ σοῦδαν οἱ 15 παλαιοὶ ποιησάμενοι διεβίβασαν τὴν θάλασσαν, μέσον ἀπο- κλείσαντες πᾶσαν τὴν Χερσῶνος γῆν καὶ τῶν κλιμάτων καὶ τὴν Βοσπόρον γῆν κρατοῦσαν μέχρι α' μιλίων ἢ καὶ πλειό-²⁰ νων τινῶν. ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐτῶν κατεχώσθη ἡ αὐτὴ σοῦδα καὶ εἰς δάσος ἐγένετο πολὺ. καὶ οὐκ εἰσὶν ἐν αὐτῇ 20 πλην δύο ὁδοί, ἐν αἷς οἱ Πατζινακῆται διέρχονται πρὸς τε Χερσῶνα καὶ Βόσπορον καὶ τὰ κλίματα. εἰς δὲ τὸ ἀνατολι- κώτερον μέρος τῆς Μαιώτιδος λίμνης εἰσέρχονται πολλοί τι-

8 θάλασσα — Μαιώτιδα add B

tur. ab ostio fluminis Danapreos Adara occurrunt, ibique magnus sinus est, qui Necropyla nuncupatur; quem plane transire nemo potest. et a Danapri Chersonem usque miliaria sunt trecenta, et in medio paludes ac portus, in quibus salem Chersonitae conficiunt. a Chersone ad Bosporum climatum urbes sunt, distantque miliaria trecenta; et a Bosporo paludis Maeotidis ostium est, quae et mare ab omnibus propter magnitudinem nuncupatur; influuntque in illam fluvii multi magnique. ad septentrionem habet Danaprim fluvium, ex quo Russi profisciscuntur in nigram Bulgariam Chazariam et Syriam. atque ille ipse Maeotidis sinus pertingit e regione Necropylarum usque, quae a Danapri absunt miliaria circiter quattuor, ibique miscetur, ubi veteres mare traiciebant ducta fossa per mediam Chersonem, regiones et Bospori terram, quae mille aut amplius miliaria occupabat: sed temporis tractu ea obruta in silvam densam conversa est, et duas tantum vias habet, per quas in Chersonem Bosporum et regiones Patzinacitae profisciscuntur. ad orientaliorem vero Maeotidis paludis partem fluvii quamplurimi eam ingrediuntur, ubi Tanais, qui

ρες ποταμοί, ὃ τε Τάναϊς ποταμός, ὃ ἀπὸ τὸ κάστρον Σάρ-
 κελ ἐρχόμενος, καὶ τὸ Χωράκουλ, ἐν ᾧ καὶ τὸ βερζήτικον
 ἀλιεύεται· εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι ποταμοί, ὃ Βὰλ καὶ ὃ Βουρ-
 λίκ, ὃ Χαδὴρ καὶ ἄλλοι πλεῖστοι ποταμοί. ἐκ δὲ τῆς Μαιώ-
 5 τιδος λίμνης ἐξέρχεται στόμιον τὸ Βουρλίκ ἐπονομαζόμενον,
 καὶ πρὸς τὴν τοῦ Πόντου θάλασσαν καταρεῖ, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ
 Βόσπορος. ἀντικρὺ δὲ τῆς Βοσπόρου τὸ Ταμάταρχα λεγό-
 μενον κάστρον ἐστὶ· τὸ δὲ διάστημα τοῦ περάματος τοῦ τοι-
 οῦτου στομίου ἐστὶ μίλια ιη'. ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῶν αὐτῶν ιη'
 10 μιλίων ἐστὶ νησίον μέγα χαμηλὸν τὸ λεγόμενον Ἀτέχ. ἀπὸ
 τὸ Ταμάταρχά ἐστι ποταμός ἀπὸ μιλίων ιη' ἢ καὶ κ', λεγό-
 μενος Οὐκρούχ, ὃ διαχωρίζων τὴν Ζιχίαν καὶ τὸ Ταμάταρχα.
 ἀπὸ δὲ τοῦ Οὐκρούχ μέχρι τοῦ Νικόψεως ποταμοῦ, ἐν ᾧ
 καὶ κάστρον ἐστὶν ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ, ἐστὶν ἡ χώρα τῆς
 15 Ζιχίας· τὸ δὲ διάστημά ἐστι μίλια ι'. ἄνωθεν τῆς Ζιχίας
 ἐστὶν ἡ χώρα ἡ λεγομένη Παπαγία, καὶ ἄνωθεν τῆς Παπα-
 γίας χώρας ἐστὶν ἡ χώρα ἡ λεγομένη Κασαχία· ἄνωθεν δὲ
 τῆς Κασαχίας ὄρη τὰ Κανκύσια εἰσι, καὶ τῶν ὀρέων ἄνω-
 20 θεν ἐστὶν ἡ χώρα τῆς Ἀλανίας. ἡ δὲ τῆς Ζιχίας παράλιος
 ἐχει νησία, τὸ μέγα νησίον καὶ τὰ τρία νησία· ἐνδοθεν δὲ
 τούτων εἰσὶ καὶ ἕτερα νησία τὰ ἐπινοηθέντα καὶ παρὰ τῶν P 114
 Ζιχῶν πτισθέντα, τὸ τε Τουργυνήρχ καὶ τὸ Τζαρβυγάνι καὶ
 ἕτερον νησίον, καὶ εἰς τὸν τοῦ ποταμοῦ λιμένα ἕτερον νησίον,
 καὶ εἰς τὰς Πτελέας ἕτερον, ἐν ᾧ ἐν ταῖς τῶν Ἀλανῶν ἐπι-

7 ταμάταρχα M 24 ἐν αὐτῇ ταῖς add B

a Sarcel venit, et Choracul, in quo oxiani piscis captura est; item-
 que alii fluvii, Bal, Burlic, Chader, atque alii complures. sed est et
 Maeotidis paludis ostium, quod Burlic cognominatur et in Pontum
 defluit; ubi Bosphorus est, cui opposita urbs Tamatarcha nuncupata;
 praedictum autem ostium est traiectu octodecim miliarium, et in me-
 dio octodecim miliarium insula magna et depressa est, quae Atech
 nuncupatur. a Tamatarcha octodecim aut viginti miliaribus fluvius
 est Ucruch appellatus, qui Zichiam et Tamatarcha separat. ab Ucruch
 usque Nicopsin flumen, in quo etiam urbs eiusdem nominis habetur,
 Zichia est, ad spatium miliarium trecentorum. supra Zichiam Papagia
 regio iacet, supra Papagiam Casachia, supra Casachiam mons Cauca-
 sus, supra montem Caucasum Alania regio. Zichiae autem ora mari-
 tima insulas habet, unam magnam et tres parvas, intra quas et aliae
 sunt insulae a Zichis cultae habitataeque, puta Turganerch et Tzarba-
 gani, et praeterea alia quaedam, et ad portum fluminis alia, et ad
 Pteleas alia, in quam Alani invadentibus Zichi confugiunt. quae

δρομαῖς οἱ Ζιχοὶ καταφεύγουσι. τὸ δὲ παραθαλάσσιον ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς Ζιχίας ἦτοι Νικόψεως ποταμοῦ ἐστὶν ἡ τῆς Ἀβασγίας χώρα, μέχρι τοῦ κάστρου Σωτηριουπόλεως· εἰσὶ δὲ μίλια τ'.

Κ ε φ á λ α ι ο ν μ γ'.

5

περὶ τῆς χώρας τοῦ Ταρών.

Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν βορείων Σκυθῶν ἱκανῶς σοι δεδηλώ-
ται, τέκνον ποθοῦμενον, ὧν ἡ γνώσις ἐπωφελὴς τε καὶ εὐχρη-
στος ἐν καιρῷ σοι πάντως γενήσεται· δεῖ δέ σε μηδὲ τὰ
πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἀγνοεῖν, ὅθεν ὑπήκοα πάλιν τοῖς Ῥω-
μαίοις ἐγένετο ἀφ' οὗ τὸ πρῶτον τῆς τούτων ἐπικρατείας
ἔξέπεσον. πρῶτος γὰρ ὁ Κρικορίκιος ἐκεῖνος τοῦ Ταρών ἄρ-
χων πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἑαυτὸν ὑπέκλινε καὶ ὑπέτα-
ξεν· ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐπαμφοτερίζων ἐφαίνετο, καὶ λόγῳ
μὲν τὴν τοῦ βασιλέως φιλίαν προσεποιεῖτο τιμᾶν, ἔργῳ δὲ τῷ
τῶν Σαρακηνῶν κατάρχοντι τὴ καθ' ἡδονὴν διεπράττετο, καὶ
διαφόρως ἡγεμῶν ἐχρημάτισε τῶν ἀπὸ Συρίας ἐξερχομένων
φοσσάτων κατὰ τῶν ὑπηκόων θεμάτων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων,
καὶ πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐν ἀπορρήτῳ μελετώμενα κατὰ
τῶν ἀντιπάλων Σαρακηνῶν πρὸς Συρίαν ἀνεμήνυε, καὶ λά-
θρα περὶ τῶν παρ' ἡμῖν συμβαινόντων αἰεὶ πρὸς τὸν ἀμερ-
μουμνῆν διὰ γραμμάτων ἐδηλοποίει, καὶ δοκεῖν μὲν ἐβούλετο

7 μὲν περὶ vulgo
add B

15 προσεποιεῖτο add B

17 ἡγεμῶν

vero mari adiacet regio a complemento Zichiae sive Nicopsis fluvii
usque ad urbem Soteriopolim, Abasgia est; suntque miliaria tre-
centa.

43. de regione Taro.

Sed de septentrionalibus quidem Scythiis satis nunc diximus, fili
dilecte; eritque haec cognitio omnino tibi utilis suo tempore: opor-
tet vero neque ea quae ad orientem sunt ignorare, quo pacto excusso
semel Romanorum iugo iterum mox sub illud venerint. nam primus
Cricoricus ille princeps Taronis Romanorum se imperatori submisit,
sed ab initio fidei dubiae visus est, verbo quidem imperatoris amici-
tiam colens, re vero ipsa Saracenorum principi gratificans, et docem
se aliquoties praebens copiis e Syria contra themata Romano impe-
ratori subiecta venientibus: cunctaque Romanis secreto cogitata ad-
versus hostes Saracenos in Syria denuntiabat, atque de iis quae apud
nos contingebant semper amernumnem clam per literas certiorum fa-

τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονῶν, εὐρίσκετο δὲ μᾶλλον τὰ τῶν Σαρακηνῶν προκρίνων τε καὶ φρονῶν. πλήν ἀπέστειλεν αἰεὶ δῶρα, ἅπερ τοῖς ἐκεῖσε βαρβάροις δοκεῖ τίμα, πρὸς τὸν ἐν βασιλεῦσιν αἰοίδιμον Λέοντα, καὶ ἀντελάμβανε πλείονά τε καὶ 5
 χρειτόνα παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεύοντος, ὃς καὶ πολλάκις αὐτῷ προουτρέψατο διὰ γραμμάτων πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα θεάσασθαι καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ φιλοφρονήσεων καὶ τιμῶν μετασχεῖν. ὃ δὲ δεδοικώς μὴ πρὸς λή-
 10 ἐπλάττετο, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἑαυτοῦ χώραν ἔρχμον τῆς ἐξ αὐτοῦ βοηθείας καταλιπεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ Σαρακηνῶν καταλη-
 σθῇ, μάτην ἐσκήπτετο. ὃ δὲ αὐτὸς ἄρχων τοῦ Ταρῶν κρα-
 τήσας ἐν πολέμῳ ποτὲ τοῦ Ἀρκαῖκα τοὺς παῖδας ἤγουν Κρι-
 15 κορίκη τοῦ πατρικίου τοῦ πατρὸς τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἀσω-
 τίου τοὺς ἐξαδέλφους, εἶχε παρ' ἑαυτῷ δεσμίους. περὶ ὧν καὶ Συμβατίος ὁ τότε ἄρχων τῶν ἀρχόντων τὸν αὐτὸν μακα-
 ριώτατον βασιλέα διὰ γραμμάτων ἠξίωσε τοῦ ἀποστεῖλαι πρὸς
 τὸν Ταρωνίτην καὶ ἀναλαβέσθαι σπουδάσαι τοὺς οἰκείους
 20 ἀνεψιούς, οἵτινες ἦσαν υἱοὶ τοῦ εἰρημένου Ἀρκαῖκα, ἵνα μὴ
 πρὸς τὸν ἀμερμονμνῆν ἀποσταλῶσι· συγγενὴς γὰρ ἦν τοῦ
 Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων * Γρηγόριος ὁ πα-
 τρικός. ἐπακούσας δὲ τῆς τοιαύτης τοῦ Συμβατίου ἀξιώ- P 115
 σεως Λέων ὁ μακαριώτατος βασιλεὺς τὸν Σινούτην ἐκέλευον

5 εὐσεβῶς? 12 ἐσκήπτετο vulgo 18 καὶ vulgo om

ciebat, cumque res Romanas curare videri vellet, inventus est Sara-
 cenis magis favere. ceterum dona semper Leoni illi praeclaro impe-
 ratori mittebat, quae barbaris illis pretiosa censentur, recipiebatque
 ab eodem imperatore et plura et praestantiora. et saepe per literas
 invitatus ut ad urbem regiam veniret imperatoremque inviseret, be-
 nevolentiam, et honorem reportaturus, metuens ne cum dolore et
 offensa amermumne id fieret, causas inanes praetexebat, non posse se
 terram suam opis suae egentem relinquere, ne a Saracenis vastaretur.
 cumque idem Taronis princeps in bello cepisset filios Arcaicae,
 Crīcoricii patricii protospatharii Asotii patris patruelos, in vinculis
 eos apud se detinuit. pro quibus etiam Symbatius, tunc principum
 princeps, beatissimum eundem imperatorem per literas rogavit uti ad
 Taronitem mitteret, nuntiaretque recipere se velle patruelos suos,
 Arcaicas memorati filios, ne ad amermumnem mitterentur, siquidem
 Symbatii principum principis propinquus erat Gregorius patricius. et
 Leo quidem ille beatissimus imperator, huic Syabatii petitioni mo-
 rem gerens, Sinutem illum eunuchum, qui tunc temporis chartularius

τὸν εὐνοῦχον ἀπέστειλε, χαρτουλάριον τηρικαῦτα τοῦ ὀξέος δρόμου τυγχάνοντα, πρὸς τε τὸν ἄρχοντα τοῦ Ταρῶν τῆς τοιαύτης ἐνεκα ὑποθέσεως καὶ πρὸς τὸν Ἀδρανασῆρ τὸν κουροπαλάτην Ἰβηρίας διὰ τινος ἐτέρας ὑποθέσεις, δούς αὐτῷ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ξενάλια τὰ ἀρμόζοντα. διαβληθέντος δὲ τοῦ εἰρημένου Σινούτου παρὰ Θεοδώρου τοῦ τῶν Ἀρμενίων ἐρμηνευτοῦ πρὸς τὸν εἰρημένον αἰοίδιμον βασιλέα, ἐξαπεστάλη βασιλικὸς ἀντ' αὐτοῦ ὁ πρωτοσπαθάριος Κωνσταντίνος καὶ δομέστικος τῆς ὑπουργίας, ὁ τοῦ Λιβός, ὁ νῦν ἀνθύπατος πατρίκιος καὶ μέγας ἐταιρειάρχης, ἐνταλματικῶς ὀρι-¹⁰ σθεὶς τοῦ ἀναλαβέσθαι τὰ πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ Ταρῶν τὸν Κρικορικίον ἀποσταλέντα ξενάλια, καὶ αὐτὸς μὲν πρὸς τὸ Ταρῶν εἰσελθεῖν, τὸν δὲ Σινούτην προτρέψασθαι πρὸς τὸν Ἀδρανασῆρ τὸν κουροπαλάτην Ἰβηρίας κατὰ τὰ ἐνταλθέντα αὐτῷ ἀπελθεῖν. καταλαβὼν δὲ τὸ Ταρῶν ὁ εἰρημένος πρω-¹⁵ τοσπαθάριος καὶ ἀποδιδούς Κρικορικίῳ τὰ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντα τοῦ βασιλέως δῶρα καὶ γράμματα, ἀνελάβετο τὸν νόθον τοῦ Ταρωνίτου υἱόν, ὃς Ἀσώτιος ὠνομάζετο, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τὴν βασιλεύουσαν· ὃν ὁ βασιλεὺς τῇ τοῦ πρωτοσπαθαρίου τιμήσας ἀξία καὶ ἱκανῶς φιλοφρονησάμενος²⁰ πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα διὰ τοῦ αὐτοῦ πρωτοσπαθαρίου ἀπέστειλεν. ἀναλαβόμενος οὖν ὁ αὐτὸς Κωνσταντίνος ἐκεῖνος Ἀπογάνεμ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κρικορικίου τοῦ ἄρχοντος τοῦ Ταρῶν εἰσήγαγε πρὸς τὸν μακάριον βασιλέα μετὰ καὶ τῶν

11 τοῦ ἀναλαβέσθαι add B

13 ἐξελθεῖν M

16 ἀποδοῦς?

cursus publici erat, misit et ad Taronis principem huius negotii causa, et ad Adranaser Iberiae curopalatem alterius cuiusdam negotii causa, datis eidem muneribus deferendis utrique convenientibus. at Sinutem praedictum cum calumniis apud eundem praeclarum imperatorem traduxisset Theodorus Armeniorum interpres, in locum eius Caesarianus subrogatus est protospatharius Constantinus et domesticus inferiorum ministrorum aulae Cpolititanae, Libis filius, nunc proconsul, patricius et magnus hetaeriarcha, cum mandatis ut ad Taronis principem Cricoricium cum muneribus ipse iret, Sinutem vero ad Adranaser Iberiae curopalatem proficisci iuberet, prout imperatum illi erat. Taronem autem cum appulisset laudatus protospatharius, traditis Cricoricio ab imperatore illi missis muneribus et literis, Asotium nothum Taronitae filium acceptum in urbem Cpolititanam duxit, eumque imperator protospatharii dignitate et multis praeterea beneficiis auctum ad patrem per eundem protospatharium remisit. cumque Apoganem Cricoricii Taronis principis fratrem idem Constantinus acceperisset, una

δύο νύων Ἀρχαίικα · ὃν καὶ τῇ τοῦ πρωτοπαθαρίου ἀξία
 τιμήσας ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοφρόνως πολλάκις δεξιωσάμενος
 ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου εἰς τὴν οἰκεί-
 αν χώραν καὶ πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν
 5 Χαλδία ὁ εἰρημένος Κωνσταντῖνος ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν διατρί-
 ψας ἐπετράπη διὰ κελεύσεως εἰσελθεῖν ἐν τῷ Ταρῶν καὶ ἀνα-
 λαβέσθαι Κρικoricιον τὸν ἄρχοντα τοῦ Ταρῶν καὶ πρὸς τὴν
 βουσιλεύουσαν εἰσελθεῖν · ὃ καὶ ἐποίησεν. εἰσελθόντος δὲ τοῦ
 αὐτοῦ Κρικoricίου ἐν τῇ θεοφυλάκῳ πόλει, καὶ τῇ τοῦ μα-
 10 γίστρου καὶ στρατηγοῦ Ταρῶν ἀξία τιμηθέντος, ἐδόθη αὐτῷ
 καὶ οἶκος εἰς κατοικίαν ὁ τοῦ βαρβάρου λεγόμενος, ὁ νῦν Βα-
 σιλείου τοῦ παρακοιμωμένου οἶκος. ἐτιμήθη δὲ καὶ ἐτησίῳ
 ῥόγῃ, χρυσίου μὲν δέκα λίτρας καὶ μυριασίων ἑτέρας δέκα
 λίτρας, ὥστε εἶναι τὸ πᾶν λίτρας εἴκοσι. καὶ ἐπὶ χρόνον ἐν
 15 τῇ βασιλευσῇ διατρίψας καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ πρωτοπαθα-
 ρίου Κωνσταντίνου πάλιν πρὸς τὴν οἰκείαν διεσώθη χώραν.
 μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰσῆλθεν καὶ Ἀπογάνεμ πρὸς τὸν μα-
 κάριον βασιλέα, καὶ προεβιβάσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν πατρι-
 κιότητα, ἐπετράπη δὲ καὶ εἰς γυναῖκα λαβεῖν τοῦ εἰρημένου
 20 Κωνσταντίνου θυγατέρα, καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ προφάσει καὶ
 οἶκον ἐπεζήτησεν, καὶ ἔλαβεν αὐτὸς τὸν τοῦ βαρβάρου οἶ-
 κον χρυσοβουλίου χωρὶς. καὶ φιλοφρονηθεὶς παρὰ τοῦ βα-
 σιλέως τῷ τότε μὲν πρὸς τὴν ἰδίαν χώραν ὑπέστρεψε πρὸς τὸ

15 ἐπιτρέψας vulgo

cum duobus Arcaicae filiis ad beatum imperatorem adduxit, qui pro-
 tospatharii dignitate donatum et ceteroquin benigne habitum rursus
 domum ad fratrem per eundem Constantinum remisit. postea autem
 ille ipse Constantinus, tempore multo in Chaldia exacto, Taronem
 ire iussus est, adductoque principe Taronis Cricoricio in urbem Cpo-
 lin venire, quemadmodum etiam fecit. Cricoricius autem urbem a
 deo custoditam ingressus, et magister Taronisque praetor factus, ha-
 bitandam accepit domum barbari cognominatam, quae nunc est Basi-
 lii accubitoris. decretumque ei est annuum stipendium auri librarum
 decem et totidem miliariorum, ita ut in universum librae essent vi-
 giinti. atque ad tempus aliquod in urbe versatus ab eodem protospa-
 thario Constantino in terram suam incolumis reductus est. postea
 Apoganem quoque ad beatum imperatorem rursus accessit, et ad pa-
 triciatum ab eo promotus est, permissumque ei fuit uxorem sumere
 dicti Constantini filiam, atque ea occasione aedes quaesivit, assigna-
 taque etiam ipsi barbari domus fuit sine aurea bulla. et benevole
 ab imperatore habitus terram suam repetiit, mox rediturus et nuptias

P 116 πάλιν εἰσελθεῖν καὶ τὰ τοῦ γάμου ἀπαρτίσασθαι· ἅμα δὲ τῷ εἰς τὴν οἰκίαν χώραν διασωθῆναι μετ' ὀλίγας ἡμέρας τέλει τοῦ βίου ἐχρήσατο. ὁ δὲ τούτου ἀδελφός Κρικορίκιος διὰ γραμμάτων αὐτοῦ ἐξήτησατο εἰσερχεσθαι εἰς τὴν βασιλεύουσαν καὶ παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἁγίου βασιλέως λαμβάνειν τὴν δεδομένην ἔδραν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ χρόνον τινα ἐν τῇ Θεοφυλάκτῳ διατρίβειν πόλει, καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν τῷ οἰκίῳ ἀδελφῷ προχωρισθέντα οἶκον εἰς κατοίκησιν λαβεῖν ἡξίου, ὃν καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ ὁ μακάριος βασιλεὺς διὰ τε τὸ γεωστί ὑποταγῆναι καὶ διὰ τὸ καὶ ἄλλους ἄρχοντας τῆς ἀνατολῆς 10 πρὸς τὸν ὅμοιον ζῆλον τῆς πρὸς Ῥωμαίους ὑποταγῆς ἐκκαλέσασθαι· ἔγγραφον δὲ χρυσοβούλλιον δωρεάν τοῦ τοιούτου οἴκου πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐποίησε. μετὰ δὲ χρόνους ἱκανούς, Ῥωμανοῦ τοῦ μακαρίου βασιλέως τῶν σκήπτρων τῆς βασιλείας Ῥωμαίων ἐπειλημμένον, ἀνήγαγεν ὁ αὐτός Κρικορίκιος 15 μὴ ἰσχύειν κρατεῖν τὸν τοῦ βαρβάρου οἶκον ἀλλ' ἡξίου λαβεῖν αὐτ' αὐτοῦ προάστειον ἐν Κελτζηνῇ, εἴτε τοῦ Πατζάτου εἴτε ἄλλον οἶον κελεύοι ὁ βασιλεὺς, ἵνα ὅτε ἐπιδρομὴ τῶν Ἀγαρηνῶν κατὰ τῆς χώρας αὐτοῦ γένηται, ἀποστέλλειν ἐκεῖσε ἔχη τὴν οἰκίαν συγγένειαν καὶ ὑπόστασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς 20 τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν πραγμάτων μὴ κεκτημένος, ἐλπίζων δὲ ἀπὸ βασιλικοῦ χρυσοβουλίου τοῦ μακαρίου Λέοντος ἔχειν τὸν Ταρωνίτην τὸν τοῦ βαρβάρου οἶκον, δέδωκεν αὐτῷ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγοῤᾰ ἐν Κελτζηνῇ, καὶ τὸν οἶκον δῆθεν

8 προχαρισθέντα? 17 τατζάτου B

consummaturus. at domum cum rediisset, paucis post diebus vita defunctus est. frater vero eius Cricoricinus per literas petiit uti in urbem venire sibi acceptoque ab imperatore stipendio commorari illic aliquandiu liceret, utque hanc in rem aedes fratri prius destinatae sibi ad habitandum concederentur. et sane id a beato imperatore impetravit, cum quia non ita pridem sese subiecisset, tum ut alios quoque orientis principes ad similem Romanis semet submittendi zelum provocaret: sed donationem hanc scripta bulla aurea non confirmavit. post annos vero multos beato imperatore Romano principatus Romanorum sceptrum tenente, ille ipse Cricoricinus ostendit in domo barbari habitare se non posse, et pro ea petiit vel suburbanum in Celtzene vel Patzati, vel aliud quodcunque imperator iusserit, ut facta Agarenorum in regionem suam excursionem consanguineos suos facultatesque transmittere illuc posset. imperator autem rerum non admodum peritus, et Taronitem illas barbari aedes a beato Leone cum bulla aurea habere credens, suburbanum ei Gregorae in Celtzene de-

ἀπέλαβε, χρυσοβούλλιον δὲ οὐδὲ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῷ
 προαστείῳ ἐποίησατο. μετὰ δὲ ταῦτα ἔγραψε πρὸς τὸν αὐ-
 τὸν βασιλέα ὁ Τορνίκης ὁ τοῦ Ταρωνίτου ἀνεψιός, ὁ τοῦ
 Ἀπογάνεμ ἐκείνου υἱός, ὅτι τὸν οἶκον τοῦ βαρβάρου ὁ μακα-
 5 ριώτατος βασιλεὺς Λέων τῷ ἐμῷ πατρὶ ἐδωρήσατο· μετὰ
 δὲ τὸν τοῦ πατρός μου θάνατον, διὰ τὸ ἔτι ἀνήλικον καὶ
 ὀρφανὸν τυγχάνειν ἐμέ, κατ' ἐξουσίαν θεός μου τὸν τοιοῦτον
 οἶκον κατεκράτησεν, αἰὲ καθυπισχονόμενός μοι, ὅταν εἰς τὸν
 10 τέλειον τῆς ἡλικίας ἔλθω χρόνον, ἀπολαβὴν τὸν οἶκον τὸν
 πατρικόν· καὶ νῦν, ὡς ἔμαθον, δέδωκε τὸν τοιοῦτον οἶκον ὁ
 ἐμός θεὸς τῇ βασιλείᾳ σου, καὶ ἔλαβεν εἰς ἀντιστήκωσιν αὐ-
 τοῦ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγοῤᾰ ἐν Κελτζηγῇ. ἀπὸ δὲ τῶν
 τοιούτων βασιλικῶν φιλοτιμιῶν τῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ
 Ταρῶν φθόνος ὑπεφύη καὶ ἐβλάβησθε πρὸς αὐτὸν παρὰ τῇ
 15 τοῦ Κακικίου τοῦ ἄρχοντος Βασπαρακακά καὶ Ἀδρανασῆρ
 τοῦ κουροπαλάτου Ἰβηρίας καὶ Ἀσωτικίου τοῦ ἄρχοντος τῶν
 ἀρχόντων, οἵτινες ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα διαγογγύζοντες
 δι' ἣν αἰτίαν ὁ Ταρωνίτης μόνος ῥόγας ἀπολαύει βασιλικῆς,
 αὐτῶν ἀπάντων λαμβανόντων οὐδέν. “τίνα γάρ” ἔλεγον “πε-
 20 ρισσοτέραν δουλείαν ἡμῶν ποιεῖται, ἢ τί πλεόν ἡμῶν τοῦς
 Ῥωμαίους ἐπωφελεῖ; ὅθεν χρὴ ἡ καὶ ἡμᾶς ὡς ἐκείνον ῥο-
 γεύεσθαι, ἢ μὴδ' ἐκείνον ἐντὸς τῆς τοιαύτης τυγχάνειν δω-
 ρεᾶς.” ὁ δὲ μακάριος Ῥωμανὸς ἀντέγραψε πρὸς αὐτοὺς μὴ
 παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τῷ Ταρωνίτῃ γενέσθαι ῥόγαν, ἵν' ἐπ'

7 τὸν τοῦτον vulgo

15 Κακίου M

dit, sine aurea bulla et ipse; domum vero vicissim accepit. post haec
 ad eundem imperatorem scripsit Tornices Taronitae nepos ex fratre,
 Apoganem illius filius, hunc in modum. “barbari aedes beatissimus
 imperator Leo patri meo dono dedit, post cuius obitum cum impubes
 et orphanus essem, patruus meus pro auctoritate illas tenuit, semper
 mihi promittens domum paternam, ubi maturam aetatem attigissem,
 me recepturum. at nunc, ut intelliigo, tuae eam maiestati dedit, ac-
 cepto vice illius suburbano Gregorae in Celtzene.” ab hac vero im-
 periali munificentia invidia adversus Taronitem accensi sunt Cacicius
 princeps Basparacaca, Adranaser curopalates Iberiae, et Asoticus prin-
 cipum princeps; qui obmurmurantes imperatori scripserunt quid cau-
 sae esset cur Taronites solus imperiali stipendio frueretur, ipsis
 omnibus nihil accipientibus. nam, inquiebant, qua in re plus ille
 servitii praestat aut Romanis utilior nobis est? unde oportet aut nos
 quoque stipendium non secus atque ipsum accipere, aut neque ipsum
 tali dono frui. sed rescripsit beatus Romanus illud Taronitae stipen-

αὐτῷ κεῖται καὶ ἡ ταύτης νῦν ἐκκοπή, ἀλλὰ παρὰ τοῦ μακα-
 P 117 ρίου βασιλέως· καὶ μὴ δίκαιον εἶναι τὰ τῶν προβεβασίλευ-
 κότων παρὰ τῶν ὕστερον ἀνατρέπεσθαι. ἔγραψε δ' ὁμοῦ
 πρὸς τὸν αὐτὸν Ταρωνίτην, δηλοποιῶν αὐτῷ τὴν τῶν εἰρημέ-
 νων ἀνδρῶν λύπην καὶ σκάνδαλον. ὁ δὲ ἀνήγαγε μῆτε χρυ-
 σὸν μῆτε ἄργυρον παρέχειν δύνασθαι, ὑπισχνεῖτο δὲ ἔξωθεν
 τῶν κατὰ τύπον ἀποστελλομένων ξενίων διδόναι ἱμάτια καὶ
 χαλκώματα μέχρι τῶν δέκα λιτρῶν συντιμώμενα· ἃ καὶ δέ-
 δωκε μέχρι τριῶν ἢ τεσσάρων ἐνιαυτῶν. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἀνήγαγε μὴ δύνασθαι παρέχειν τὸ τοιοῦτον πάκτον· τὴν δὲ 10
 ῥόγαν ἢ προῖκα λαμβάνειν ἥξιόν καθὼς ἐπὶ τοῦ μακαριώτα-
 του βασιλέως Λέοντος, ἢ ἐκκοπῆναι αὐτήν. ὤθεν διὰ τὸ μὴ
 εἰς σκάνδαλον εἶναι τοῦ Κακικίου καὶ τοῦ κουροπαλάτου καὶ
 τῶν λοιπῶν ἐξέκοψε ταύτην ὁ εἰρημένος μακαριώτατος βασι-
 λεὺς Ῥωμανός. παραμυθούμενος δὲ ὥσπερ αὐτόν, μετὰ ταῦτα 15
 τὸν τούτου υἱὸν Ἀσώτιον ἐν τῇ πόλει παραγεγονότα εἰς πα-
 τρικίους ἐτίμησε καὶ φιλοφρονησάμενος αὐταρκῶς πρὸς τὰ
 ἴδια ἐξαπέστειλε. τοῦ δὲ μαγίστρου τοῦ Κρικορικίου τὸν
 βίον ἀπολιπόντος, ἀνήγαγε Τορνίκιος ὁ τοῦ Ἀπογάνεμ υἱὸς
 ἔρωτα ἔχειν ἐγκαρδίον εἰσελθεῖν καὶ τὸν βασιλεῖα θάσασθαι· 20
 ἐφ' ᾧ τὸν πρωτοσπαθάριον Κρινίτην καὶ ἐρμηνεύτην ὁ βασι-
 λεὺς ἐξαπέστειλεν, ὃς καὶ εἰσήγαγεν ἐν τῇ πόλει τὸν εἰρημέ-
 νον Τορνίκιον, καὶ προήγαγε τὸν αὐτὸν Τορνίκιον ὁ βασιλεὺς

13 Κικίου Μ

dium non a se esse sed ab imperatore defuncto, ideoque nec in sua
 potestate esse id rescindere; neque iustum esse priorum imperatorum
 acta posterioribus aboleri. Taronitae nihilominus per literas signifi-
 cavit dictorum virorum dolorem et offensam; ille vero respondit ne-
 que aurum neque argentum dare se posse; promisit vero praeter mu-
 nera ex more mitti solita in vestibus et aere ad decem librarum
 aestimationem, deditque tres aut quattuor annos. postea autem ne-
 que hoc se tributum exsolvere posse ostendit; stipendium vero sive
 dotem postulabat, quemadmodum sub beatissimo imperatore Leone
 erat, aut hoc aboleri volebat; quapropter etiam ne offendiculum es-
 set Cacicio et curopalatae reliquisque, beatissimus quem dixi im-
 perator Romanus hoc abolevit. eiusque rei ergo, velut in sola-
 men, postea filium eius Asotium in urbem cum venisset, patricium
 creavit, multoque in honore aliquandiu habitum in terram suam re-
 misit. mortuo autem magistro Cricoricio, Tornicius Apoganem filius
 desiderium ingens prae se tulit urbem et imperatorem videndi; quam-
 obrem protospatharium Criniten et interpretem illum misit imperator.
 qui eum in urbem adduceret, adductumque patricii honore auxit.

εἰς τὴν τῶν πατρικίων τιμὴν. προστείνεται δὲ δικαιολογίας ἐπὶ τῷ τοῦ βαρβάρου οἴκῳ· καὶ ἀκούσας ὅτι προάστειον λαβὼν ὁ θεῖος αὐτοῦ ἐν τῇ Κελτζηνῇ τὴν τούτου παρεχώρησεν ἐξουσίαν, ἔλεγε μὴ δύνασθαι τὸν θεῖον αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πατρικῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ ποιῆσθαι ἀνταλλαγὴν, καὶ ἡξίου ἢ τὸν οἶκον λαβεῖν ἢ τὸ προάστειον· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἀμφοτέρω προσεχώρει τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ μὴ ἔχειν αὐτὰ τοὺς ἐξαδέλφους αὐτοῦ. τούτου ἕνεκεν ὁ βασιλεὺς, ἐπεὶ καὶ ὁ γέρον δ Ταρωνίτης ἐτύγγανεν ἀποθανών, ἀνελάβετο τὸ προάστειον καὶ οὐδὲ τὸν οἶκον ἀντέδωκεν, ἐπεὶ μηδὲ χρυσοβούλλιον, καθὼς ἀνωτέρω προείρηται, ἐπὶ τινι τούτων ἐξετέθη· μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθε πρὸς τὴν βασιλεύουσαν Παγκράτειος ἐκεῖνος ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ μεγίστου ἐκείνου Κρικoricίου τοῦ Ταρωνίτου, καὶ προεβιβάσθη παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ τῶν πατρικίων ἄξιωμα, καὶ γέγονε καὶ στρατηγὸς τοῦ Ταρών. ἡτήσατο δὲ γυναῖκα λαβεῖν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν συγγενίδων, καὶ δέδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ μεγίστου Θεοφυλάκτου ἀδελφὴν εἰς γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸν γάμον διαθήκας ἐξέθετο, ἐν αἷς ἐδήλου ὅτι θάν μοι γένωνται παῖδες ἀπὸ τῆς τοιαύτης γυναικός, ἵνα ἔχωσι τὴν ἡπασὴν μου χώραν εἰς κληρὸν προγονικόν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡτήσατο βασιλέα δοθῆναι αὐτῷ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγοῤᾤ πρὸς τὸ ἐν αὐτῷ τὴν πατρικίαν τὴν τούτου γυναῖκα καθεζεσθαι· μετὰ δὲ τὴν τοιαύτης ἀποβίω-

14 εἰς τοῦ πατρικίου M 19 μοι] μὴ M 22 πρὸς τὸ] καὶ M

praetendebat autem ius in domum barbari, intelligensque accepto suburbano in Celtzene patrum suum hanc tradidisse, paternam hereditatem suam permutare eum potuisse negabat, volebatque aut domum accipere aut suburbanum, nisi utraque imperatori cederent, ne ea patruales ipsius obtinerent. itaque et suburbanum imperator accepit, quippe mortuo iam sene Taronite, neque domum pro eo vicariam dedit, cum nulla super iis, ut dictum est supra, aurea bulla confecta esset. postea vero in urbem regiam venit Pancratius maximus filiorum magistri illius Cricoricii Taronitae, evectusque est ab imperatore ad patriciorum dignitatem, creatusque praetor Taronis; cumque uxorem etiam cuperet ex sanguine imperiali accipere, data ei soror est Theophylacti magistri; et consummatis nuptiis testamentum fecit, in quo instituit ut si liberi ex eo matrimonio nascerentur, universam ipsius regionem in hereditatem paternam haberent; eoque nomine petiit ab imperatore dari sibi suburbanum Gregorae, ut in eo patricia eius uxor commoraretur, qua defuncta iterum ad maiestatem suam rediret. et huic quoque petitioni imperator annuit, ingenti-

σιν εἶναι πάλιν τὸ τοιοῦτον προάστειον τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
καὶ ἐπένευσεν καὶ πρὸς τοῦτο ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλαὶ φιλο-
τιμίαις αὐτὸν δεξιωσάμενος μετὰ τῆς ἰδίας γυναικὸς ἐξαπέ-
P 118 στειλεν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ μαγίστρου Κρι-
κορικίου, ὃ τε αὐτὸς Παγκράτειος ὁ πατρίκιος καὶ Ἀσώτιος
ὁ πατρίκιος, μεγάλως παρελύπουσαν καὶ ἐβιάζοντο τὸν οἰκεῖον
αὐτῶν ἐξάδελφον Τορνίκιον τὸν πατρίκιον· ὃς μὴ ὑποφέρων
τὴν ἀπὸ τούτων ἐπίθεσιν ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα ἀποστεί-
λαι πιστὸν ἄνθρωπον καὶ παραλαβεῖν τὴν χώραν αὐτοῦ, αὐ-
τὸν δὲ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον αὐτῶν πρὸς τὸν βα- 10
σιλέα εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν πρωτοσπαθά-
ριον Κρινίτην καὶ ἐρμηνέα πρὸς τὸ κατὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ
ἀναλαβέσθαι καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτὸν ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ πόλει.
ὅτε δὲ τὴν τοιαύτην χώραν ὁ Κρινίτης κατέλαβεν, εὗρεν αὐ-
τὸν ἤδη τὸν βίον ἀπολιπόντα, διαταζόμενον πρὸ τῆς τελευ- 15
τῆς εἶναι πᾶσαν τὴν χώραν αὐτοῦ ὑποκειμένην τῷ βασιλεὶ
Ῥωμαίων, τὴν δὲ γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ εἰσελθεῖν
πρὸς τὸν βασιλέα· ἥ καὶ δέδωκεν ὁ βασιλεὺς εἰς κατοίκησιν
εἰσελθούσης τοῦ πρωτοσπαθαρίου Μιχαὴλ τοῦ ποτὲ γεγονότος
κομμερκιαρίου Χαλδίας καὶ Ψωμαθέως τὴν μονήν. καὶ πύ- 20
λιν ἀπεστάλη ὁ εἰρημένος Κρινίτης παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς
τὸ παραλαβεῖν τὴν χώραν τοῦ Ἀπογάνεμ ἥτοι τὸ μέρος τοῦ
πατρικίου Τορνικίου. ἀνταπέστειλαν δὲ ἐκείθεν τοῦ Ταρωνί-

7 τὸν vulgo om 12 τὴν add B αὐτοῦ — εἰσαγαγεῖν
add B 14 εὗρεν — αὐτοῦ post παιδίον M

que munificentia eum complexus cum uxore ad terram suam remisit. magistri vero Cricoricii filii, tam ipse Pancratius patricius quam Asotius patricius, molestiam exhibebant atque vim non exiguam inferebant patrueli suo Tornicio patricio; qui rem non ferens scripsit imperatori ut mitteret hominem fidum, qui terram suam acciperet, se vero uxoremque et filium ad eum perduceret. misitque imperator protospatharium Crinitem et interpretem, qui, uti petierat, exciperet ipsum et in urbem a deo custoditam adduceret. cum vero illuc appulisset Crinites, eum iam mortuum invenit, sed testamento ante mortem cavisse ut tota ipsius terra Romanorum imperatori pareret, uxorque cum filio ad imperatorem se conferret; cui quidem advenienti dedit imperator ad habitandum protospatharii Michaëlis, qui olim fuit Chaldiae commerciarus, et Psomatheii monasterium. rursumque missus ab imperatore est dictus Crinites, ut terram Apoganem, quae Tornicii patricii pars erat, acciperet; et contra miserunt Taronitae filii, defuncti patruelis, Ulnutem offerentes, ut ipsi patruelis sui terram re-

τον υἱοὶ οἱ τοῦ ἀποθανόντος ἐξαδελφοί, ἀξιοῦντες δοῦναι τὸ Οὐλνούτην καὶ ἔχειν τὴν χώραν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν· μὴ γὰρ δύνασθαι ὅλως αὐτοὺς ζῆν, εἰ τὴν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν χώραν ὡς οἰκίαν κατὰσχῃ ὁ βασιλεὺς. οἰκεία δὲ ἀγαθότητι ὕπειξας ὁ βασιλεὺς τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἐξεπλήρωσε, καὶ δέδωκεν αὐτοῖς μὲν τὴν χώραν τοῦ Ἀπογάνεμ τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν, αὐτὸς δὲ ἀνελάβετο τὸ Οὐλνούτην μετὰ πάσης τῆς περιχώρου αὐτοῦ. ἡ δὲ ὅλη τοῦ Ταρῶν χώρα εἰς δύο διανεμηθεῖσα ἐτύγγανεν· καὶ τὸ μὲν ἡμισυ οἱ τοῦ μαγίστρου Κρικορικίου εἶχον υἱοί, τὸ δὲ ἡμισυ οἱ τοῦ Ἀπογάνεμ τοῦ πατρικίου, οἱ τούτων ἐξαδελφοί.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ δ'.

περὶ τῆς χώρας τῆς Ἀπαχουνῆς καὶ τοῦ κάστρου τοῦ Μαντζικιέρτ καὶ τοῦ Περκρί καὶ τοῦ Χλιατ καὶ τοῦ Χαλιατ καὶ τοῦ Ἀρζες καὶ τοῦ Τιβῆ καὶ τοῦ Χέρτ καὶ τοῦ Σαλαμάς καὶ τοῦ Τζερματζού.

Ἰστέον ὅτι πρὸ τοῦ Ἀσωτίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, ὃν ἀπεκεφάλισεν ὁ ἀμνηρᾶς Περσίδος ὁ Ἀποσάτας, ὃς καὶ ἐποίησε δύο υἱούς, τὸν τε Ἀσώτιον τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον 20 ἄρχοντα τῶν ἀρχόντων καὶ Ἀπασάκιον τὸν μετὰ ταῦτα μάγιστρον τιμηθέντα, τὰ τρία ταῦτα κάστρα, τὸ τε Περκρί καὶ τὸ Χαλιατ καὶ τὸ Ἀρσες, ὑπὸ τὴν τῆς Περσίδος ἐπικράτειαν ἐτύγγανον.

8 ὅλου M	διανεμισθεῖσα	vulgo	9 καὶ]	εἰς	vulgo	10 οἱ
vulgo om	14 παρκί M	Χλιατ]	χαλιατ M	22 ὑπὸ]		
καὶ M						

tinere liceret: neque enim vitam omnino tolerare se posse aiebant, si patruelis sui terram veluti propriam imperator teneret. et petitioni quidem illorum pro bonitate sua imperator morem gerens, omnem eis patruelis eorum Apoganem terram concessit, ipse vero Uluntem accepit, cum universo tractu finitimo. ceterum tota Taronis regio in duo divisa erat, et dimidium quidem Cricoricii magistri filii tenuerunt, dimidium vero filii Apoganem patricii, horum patrueles.

44. de terra Apachunes, oppidoque Mantziciert, et Percrri, et Chliat, et Chaliat, et Arzes, et Tibe, et Chert, et Salamas, et Tzermatzu.

Ante Asotium principum principem, Symbatii item principum principis patrem, quem capitis supplicio affecit Persidis ameras Apasatas, quique duos filios habuit, Asotium nimirum, qui post ipsum fuit principum princeps, et Apasacium, qui postea magistri honore auctus fuit, hae tres urbes, Percrri Chaliat et Arses, sub Persidis dominio erant.

Ἵτι ὁ ἄρχων ἐκαθέζετο τῶν ἀρχόντων εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν, εἰς τὸ κάστρον τὸ Κάρις, καὶ ἐπέειχε καὶ τὰ τρία
 P 119 τὰ προγεγραμμένα κάστρα, τὸ τε Περκρί, τὸ Χαλιάτ καὶ τὸ Ἄρζες, καὶ τὸ Τιβή καὶ τὸ Χέρτ καὶ τὸ Σαλαμάς.

Ἵτι Ἀπελκάρτ ἐκράτει τὸ Μαντζικιέρτ, καὶ ἦν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων. δέδωκε δὲ αὐτῷ Ἀπελβάρτ ὁ αὐτὸς Ἀσώτιος ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων καὶ τὸ κάστρον τὸ Χλιάτ καὶ τὸ Ἄρζες καὶ τὸ Περκρί· ὁ γὰρ προορηθεὶς Ἀσώτιος ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων, ὁ πατὴρ τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, κατέειχε πάσας τὰς τῆς ἀνατολῆς χώρας. τελευτήσαντος δὲ Ἀπελβάρτ, κατέσχε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ ἴδιος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀβελχαμίτ, τοῦ δὲ Ἀβελχαμίτ τελευτήσαντος ἐκράτησε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ πρῶτος υἱὸς αὐτοῦ Ἀποσεβατάς. τοῦ δὲ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων παρὰ τοῦ Ἀποσάτα τοῦ ἀμνηρῦ Περσίδος ἀναιρεθέντος, ἐκράτησεν αὐθεντῶς καὶ κυρίως ὡς δεσπότης καὶ αὐτοκέφαλος τὸ τε κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα καὶ τὰς χώρας· ὅστις καὶ ὑπετάγη τῷ βασιλεῖ μετὰ τῶν ἐτέρων δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ Ἀπολεσφονέτ καὶ τοῦ Ἀποσέλμη διὰ τὸ διαφόρως καταπολεμηθῆναι τὰ τε κάστρα καὶ πραιδευθῆναι καὶ ὑφανισθῆναι καὶ τὰς χώρας αὐτῶν παρὰ τοῦ δομειστίκου τῶν σχολῶν, παρέχοντος τὸν βασιλέα Ῥωμαίων καὶ πάντα ὑπὲρ τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ προορηθέντος Ἀσωτίου τοῦ ἄρχοντος

7 Ἀπελκάρτ M

12 Ἀβελκάρτ M

Principum princeps residebat in magna Armenia, in urbe Cars, tenebatque tres quas dixi urbes, Percrī Chaliat Arzes, et Tibe et Chert et Salamas.

Apelcart tenebat Mantziciert, eratque subiectus principum principi Symbatii patri. deditque huic Apelbart idem Asotius principum princeps urbes Chliat Arzes et Percrī: nam laudatus Asotius principum princeps, pater Symbatii item principum principis, omnes orientis terras possidebat. fati functo autem Apelbart successit Abelchamit filius, et huic eius filius primogenitus Aposebatas. at Symbatio principum principe ab Aposata Persidis amera interfecto, solus quasi dominus supremus suique iuris tenuit Mantziciert reliquasque urbes et terras; subiectique fuerunt Romanorum imperatori et ipse et duo fratres eius Apolesphuet et Aposelme, quod saepenumero urbes eorum terraeque bello infestarentur vastarenturque a domestico scholarm, tributa quoque harum nomine pendentēs. ab Asotio autem

τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς μὲν τοῦ Συμβατίου πάππου δὲ τοῦ δευτέρου Ἀσωτίου καὶ τοῦ μεγίστου Ἀπασακίου, μέχρι ζῆς τοῦ δευτέρου Ἀσωτίου ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχον τὰ τοιαῦτα τρία κάστρα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐλάμβανεν ἐξ αὐτῶν πάντα ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων. ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον τοῦ Μαντζικιέρτ, μετὰ τῆς χώρας τοῦ Ἀπαχουνῆς καὶ τοῦ Χαρκὰ καὶ τοῦ Κορῆ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπικράτειαν τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχεν, ἕως οὗ τοῦ Ἀποσεβατὰς ὁ ἀμνηρᾶς τοῦ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ τε Ἀπολεσφονέτ καὶ τοῦ Ἀποσέλμη ὑπετάγησαν τῷ βασιλεῖ, διδόντες καὶ πάντα ἐπὲρ τε τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν. ἐπεὶ ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων δούλος τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τυγχάνει ὡς παρ' αὐτοῦ προβαλλόμενος καὶ τὸ τοιοῦτον δεχόμενος ἀξίωμα, δηλονότι καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ δεσποζόμενα κάστρα καὶ πολιτεῖαι καὶ χωρία τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τυγχάνουσιν.

Ὅτι τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων τῆς μεγάλης Ἀρμενίας κρατηθέντος παρὰ τοῦ Ἀποσάτα τοῦ ἀμνηρᾶ Περσίδος καὶ ἀποκεφαλισθέντος παρ' αὐτοῦ, ἐκράτησεν ὁ Ἀποσεβατὰς, ὁ καθεζόμενος εἰς τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ, τὸ κάστρον τὸ Χαλιὰτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Περκρί καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ Ἀρζες.

Ὅτι ὁ δευτέρος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ ὁ Ἀπολεσφονέτ

12 ἐπεὶ γὰρ δ? 13 τῶν Ῥωμαίων add B 19 Ἀποσεβατὰ M

praedictio principum principe, Symbatii patre, Asotii vero secundi et Apasacii magistri avo, usque ad secundum Asotium principum principem tres istae urbes sub potestate erant principis principum, isque ex iis tributa accipiebat. similiter Mantziciert cum terra Apachunes et Charca et Core sub eiusdem principum principis potestate erat, ad id usque tempus quo ameras Mantziciert Aposebatas una cum duobus fratribus Apolesphuet et Apotelme imperatori se submiserunt, tributa quoque solventes pro urbibus suis et terris, quandoquidem principum princeps Romano imperatori parebat veluti ab eo designatus dignitatemque eiusmodi adeptus. nec ipse tantum, sed urbes omnes quibus dominabatur, item republicae ac terrae Romano imperatori suberant.

Symbatio principum principe magnae Armeniae capto ab Aposata Persidis amera et capite multato, Aposebatas, qui in urbe Mantziciert regiam posuerat, obtinuit etiam urbes Chaliat et Percr cum republica Arzes.

Secundus Aposebatæ frater Apolesphuet eiusque patruellis et
Const. Porph.

καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ καὶ ὁ προγονὸς ὁ Ἀχμετ ἐκράτησαν τὸ κάστρον τὸ Χλιάτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀλτζίκε, καὶ αὐτοὶ ἐπετάγησαν τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ παρεῖχον καὶ πάντα
 P 120 καθὼς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀποσεβατὰς ὑπὲρ τε τῶν κα-
 στρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν.

Ὅτι ὁ τρίτος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ καὶ τοῦ Ἀπολεσφούετ ὁ Ἀποσέλμης ἐκράτει τὸ κάστρον τοῦ Τζερματίζου μετὰ καὶ τῶν χωρίων αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπετάγη τῷ τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖ, καὶ ἐδίδου πάντα καθὼς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ¹⁰ ὁ Ἀποσεβατὰς καὶ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπολεσφούετ.

Ὅτι τοῦ Ἀποσεβατᾶ τελευτήσαντος ἐκράτησε τὸ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν χωρίων αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπικρατείας αὐτοῦ πάσης ὁ Ἀβδηραχεῖμ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ· τελευτήσαντος¹⁵ δὲ τοῦ Ἀβδηραχεῖμ ἐκράτησεν ὁ Ἀπολεσφούετ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, θεῖος δὲ τοῦ Ἀβδηραχεῖμ, τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ πάσας τὰς προρρηθείσας χώρας· καὶ αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ τρίτος ἀδελφός, ἦγον τοῦ Ἀποσεβατᾶ καὶ τοῦ Ἀπολεσφούετ, ὁ Ἀποσέλμης τὸ τε²⁰ Μαντζικιέρτ καὶ πάσας τὰς προρρηθείσας χώρας.

Ὅτι ὁ Ἀποσεβατὰς εἶχεν υἱὸν τὸν Ἀβδηραχεῖμ καὶ τὸν Ἀπελμουζέ.

11 ὁ Ἀποσεβατὰς καὶ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ add B 22
 υἱὸς?

privignus Achmet tenuerunt urbes Chliat Arzes et Altzice; et ipsi se submiserunt Romano imperatori, et illi parebant, pendebantque tributa pro urbibus terrisque suis, quemadmodum et frater Aposebatae.

Tertius Aposebatae et Apolesphuet frater Aposelmes possidebat urbem Tzermatzu cum terris eo pertinentibus; et ipse quoque Romano imperatori subiectus erat pendebatque tributa, quemadmodum et frater ipsius Aposebatae necnon alter eiusdem frater Apolesphuet.

Defuncto Aposebata, urbem Mantziciert cum territorio et dicione universa tenuit filius eius Abderachim; cui fati functo Apolesphuet successit, secundus Aposebatae frater, patruus Abderachim. huic quoque defuncto tertius frater Aposelmes in principatu Mantziciert et reliquarum, quas diximus, regionum successit.

Aposebatae filios habuit Abderachim et Apelmuze.

· Ὅτι ὁ Ἀπολεσφούετ εἶχε προγονὸν καὶ ἀνεψιὸν τὸν Ἀχάμετ· υἱὸν γὰρ οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Ἀχάμετ τὸν προγονὸν καὶ ἀνεψιὸν αὐτοῦ εἶχεν ἀντὶ υἱοῦ.

Ὅτι ὁ Ἀποσέλμης εἶχεν υἱὸν τὸν Ἀπελβάρτ, τὸν ἀριτίως κρατοῦντα τὸ Μαντζικιέρτ.

Ὅτι ἀποθανόντος τοῦ Ἀποσεβατᾶ κατέλιπε τὸν Ἀβδηραχείμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀμνηρᾶν· ὁ δὲ ἕτερος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπελμουζέ ἦν νήπιος πάνυ, διὸ καὶ καταφρονήθη ἐλθεῖν πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐξουσίαν.

10 Ὅτι ὁ Ἀποσεβατᾶς ὁ πρῶτος ἀδελφὸς ἐκαθέζετο εἰς τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ, καὶ ἐκράτει, καθὼς εἴρηται, ταύτας τὰς χώρας, τὸ τε Ἀπαχονῆς καὶ τὸ Κορῆ καὶ τὸ Χάρκα, καὶ ἐδίδον τὰ ὑπὲρ αὐτῶν πάντα τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ· καὶ τούτου τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀβδηραχείμ,
15 καὶ ἐδίδον καὶ αὐτὸς τὰ προρρηθέντα πάντα διὰ τὸ εἶναι, καθὼς προείρηται, νήπιον παντελῶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀπελμουζέ.

Ὅτι τοῦ Ἀβδηραχείμ τελευτήσαντος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀπελμουζέ ὡς νηπίου καταφρονηθέντος, ἐκράτησε τὸ
20 κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ τὰς ὑπ' αὐτῷ προρρηθείσας χώρας ὁ δεύτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, ὁ προρρηθεὶς Ἀπολεσφούετ, θεῖος δὲ τοῦ Ἀβδηραχείμ καὶ τοῦ διὰ τὴν νηπιότητα καταφρονηθέντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἀπελμουζέ.

Ὅτι τοῦ Ἀπολεσφούετ τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ τρίτος

24 Ἀπολεσφούετ] Ἀβδηραχείμ M

Apolesphuet habuit privignum et patrualem Achmet: filios quippe non habuit, sed Achmet privignum et patrualem adoptavit.

Aposelmes filium habuit Apelbart, qui nunc temporis Mantziciert possidet.

Aposebatas autem moriens Abderachim filium ameram reliquit: alter vero ipsius filius Apelmuze puer admodum erat, itaque a patris fratrisque dicione repulsus est.

Aposebatas primus frater sedem habebat in urbe Mantziciert, possidebatque, ut dictum est, terras Apachunes Core et Charca, tributaque pro iis Romano imperatori exhibebat. hoc defuncto tenuit filius eius Abderachim, et tributa eadem pendebat propter infantiam extremam, ut dictum est, fratris Apelmuze.

Mortuo Abderachim, Apelmuze fratre contempto veluti puero, Mantziciert eiusque territorium in potestatem devenit praedicti Apolessphuet, qui secundus Aposebatæ frater, patruus Abderachim et præti ob infantiam Apelmuze.

Apolessphuet defuncto, urbem Mantziciert cum praedictis locis

ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, ἦγον ὁ Ἀποσέλμης, τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν χωρίων τῶν προρρηθέντων. ὁ δὲ προρρηθεὶς Ἀχάμετ, ὁ καὶ ἀνεψιὸς καὶ προγονὸς τοῦ Ἀπολεσφούετ, ἐκράτει εἰδήσει καὶ βουλήσει τοῦ Ἀπολεσφούετ τὸ τε Χλιάτ καὶ τὸ Ἀρζες καὶ τὸ Περκρί· καὶ γὰρ ὁ Ἀπο-5 λεσφούετ υἱὸν μὴ ἔχων, καθὼς προεῖρηται, τοῦτον τὸν Ἀχάμετ τὸν τε ἀνεψιὸν καὶ προγονὸν αὐτοῦ εἶχε κληρονόμον πάσης αὐτοῦ τῆς ὑποστάσεως καὶ τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτοῦ.

Ὅτι τελευτήσαντος τοῦ Ἀποσέλμης ἐκράτησε τὸ κάστρον¹⁰ τὸ Μαντζικιέρτ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπελβάρτ μετὰ καὶ τῆς περικώρου αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀχάμετ ἐκράτησε τὰ τρία κάστρα, τὸ P 121 ε κάστρον τὸ Χλιάτ, τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀλτζίκε.

Ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἀχάμετ δοῦλος ἦν τοῦ βασιλέως, καθὰ¹⁵ καὶ προεῖρηται, παρέχων καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἀπολεσφούετ πάντα. ὁ δὲ Ἀπελβάρτ μετὰ δόλου καὶ χλεύης αὐτὸν ἔσφαξε, καὶ ἀνελάβετο τὰ τρία αὐτοῦ κάστρα, τὸ τε κάστρον τὸ Χλιάτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀλτζίκε· καὶ ταῦτα ὀφείλει ὁ²⁰ βασιλεὺς ἀναλαβέσθαι ὡς ἴδια αὐτοῦ τυγχάνοντα, ὅτι ταῦτα πάντα τὰ προρρηθέντα κάστρα καὶ αἱ προρρηθεῖσαι χώραι οὐδέποτε γεγόνασιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Περσίδος ἢ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀμερμουμνῆ, ἀλλ' ὑπῆρχον, καθὼς εἴρηται, ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ κυροῦ Λέοντος βασιλέως ὑπὸ τὴν ἐξου-²⁵

16 καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ add B

obtinet tertius Aposebatae frater Aposelmes. Achmet autem, quem diximus, patruelis et privignus Apolesphuet, eo conscio ac volente possedit Chliat Arzes et Percri. Apolesphuet enim cum filium nullum haberet, ut diximus, hunc Achmet patruelem et privignum omnium suae dicionis urbium regionumque heredem reliquit.

Post Aposelme obitum filius eius Apelbart possedit Mantziciert cum omni territorio.

Achmet vero tenuit tres urbes illas, Chliat Arzes et Altzice; subditusque etiam ipse erat imperatori, ut supra dictum est, praebens ei tributa tam pro se quam pro patruo Apolesphuet. Interfectus autem fuit fraude doloque Apelbart, qui et tres urbes eius Chliat Arzes et Altzice invasit, quas repetere imperator debet ut suas. et quidem omnes hae urbes terraeque, quarum mentionem fecimus, nunquam sub Persidis aut amermumne potestate fuerunt, sed impetrante domino Leone parebant Symbatio principum principf, quemad-

σίαν τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν προρρηθέντων ἀμνηρίδων, τοῦ τε Ἀποσεβατᾶ καὶ τοῦ Ἀπολεσφούετ καὶ τοῦ Ἀποσέλμη, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καὶ ἐδουλώθησαν καὶ ἐπακτώθησαν καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν βασιλέων Ῥωμαίων.

Ὅτι τὰ τρία ταῦτα κάστρα, τὸ τε Χλιάτ καὶ τὸ Ἀρζες καὶ τὸ Περκρί, εἰ κρατεῖ ὁ βασιλεύς, Περσικὸν φασσάτον κατὰ Ῥωμανίας ἐξελεῖν οὐ δύναται, ἐπειδὴ μέσον τυγχάνουσι 10 τῆς τε Ῥωμανίας καὶ Ἀρμενίας, καὶ εἰσὶ φραγμὸς καὶ ἡπληκτα τῶν φασσάτων.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ ε .

περὶ τῶν Ἰβήρων.

Ἰστέον ὅτι ἑαυτοὺς σεμνύνοντες οἱ Ἰβήρες, ἡγουν οἱ τοσ 15 κουροπαλάτου, λέγουσιν ἑαυτοὺς κατὰγεσθαι ἀπὸ τῆς γυναικὸς Οὐρίου τῆς παρὰ τοῦ Δαβὶδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως μοιχευθείσης· ἐκ γὰρ τῶν ἐξ αὐτῆς τεχθέντων παίδων τῶν Δαβὶδ ἑαυτοὺς λέγουσι κατὰγεσθαι, καὶ συγγενεῖς εἶναι Δαβὶδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως καὶ ὥς ἐκ τούτου καὶ τῆς ὑπερ- 20 γίας θεοτόκου, διὰ τὸ ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ ταύτην κατὰγεσθαι. διὰ τοῦτο καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῶν Ἰβήρων ἀκωλύτως τὰς συγγενίδας αὐτῶν πρὸς γάμον ἄγουσι, τὴν παλαιὰν οἰόμενοι φυλάττειν νομοθεσίαν· ἐξ Ἱερουσαλήμ τε λέγουσιν εἰ-

modum supra dictum est; inde vero ad tres praedictos fratres ameradas pervenerunt, Aposebata Apolesphuet et Aposelme; illorumque temporibus subiectae factae sunt ac tributariae Romanis imperatoribus.

Tres autem hae urbes, Chliat Arzes et Percri, si imperatori pareant, Persicus exercitus in Romaniam excurrere non potest, cum mediae sint inter eam et Armeniam, et veluti sepes atque castra exercituum.

45. de Iberibus.

Iberes Curopalatae gloriantes originem se ducere dicunt ab uxore Uriae, quam rex et propheta David adulteravit, siquidem ex liberis inde natis descendere credi volunt, cognatique esse regis ac prophetae Davidis, ac propterea etiam sanctissimae deiparae, quod ex semine Davidis ea oriunda sit. eapropter etiam Iberum magnates inter eos sine ullo impedimento cognatas ducunt, veterem se legem observare existimantes; et Hierosolymis nationem suam ortum trahere dicunt, atque inde in somnis monitos migrasse, sedemque posuisse

ναι τὴν γένησιν αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε κατ' ὄναρ μετελ-
 θεῖν καὶ κατοικῆσαι πρὸς τὰ μέρη Περσίδος ἥγουν εἰς τὴν
 χώραν εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν. οἱ δὲ χρηματισθέντες καὶ ἐξελ-
 θόντες ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπῆρχον ὁ τε Δαβὶδ ἐκεῖνος καὶ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ Σπανδιότης, ὅστις Σπανδιότης ἦν ἐκ Θεοῦ λα-
 βῶν χάρισμα, ὥς αὐτοὶ φάσκουσι, τοῦ μὴ ἐν πολέμῳ ἄπτε-
 σθαι αὐτοῦ ξίφος εἰς οἶον δῆποτε μέλος τοῦ σώματος αὐτοῦ
 ἄνευ τῆς καρδίας, ἣν καὶ διὰ τινος περισκεπάζματος ἐν τοῖς
 πολέμοις περιεφρούρει. διὰ τοῦτο καὶ ἐπτοοῦντο τοῦτον καὶ
 ἐδεδείσαν οἱ Πέρσαι· ὁ δὲ νενίκηκεν αὐτούς καὶ αὐ-
 τῶν κατεκράτησε, καὶ τοὺς συγγενεῖς ἐνίκησεν Ἰβήρας εἰς τὰς
 δυσκολίας τὰς νῦν παρ' αὐτῶν κρατουμένας, ἐξ ὧν κατ' ὀλί-
 γον ἐπλατύνθησαν καὶ ηὔξάνθησαν καὶ εἰς μέγα ἔθνος ἐγένε-
 P 122 νοντο. εἰθ' οὕτω τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου κατὰ Περσίδος
 ἀσκρατεύσαντος ἠνώθησαν καὶ συνεταξίδευσαν αὐτῷ, καὶ 15
 ἔκτοτε ὑπέταξαν τῷ φόβῳ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων
 μᾶλλον ἥπερ τῇ ἑαυτῶν ἰσχυρίᾳ καὶ δυνάμει πόλεις καὶ χώρας
 ἱκανὰς τῶν Περσῶν· ἅπαξ γὰρ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου
 τοὺς Πέρσας τροπώσαμένου καὶ εἰς τὸ μηκέτι εἶναι τὴν τοῦ-
 των ἀρχὴν παραστήσαντος, εὐάλωτοι καὶ εὐχείρωτοι οὐ μόνον
 τοῖς Ἰβήρσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς Σαρακηνοῖς οἱ Πέρσαι γεγό-
 νασιν. διὰ δὲ τὸ κατὰγεσθαι αὐτούς, ὥς αὐτοὶ λέγουσιν, ἐκ
 τῆς Ἱερουσαλήμ, διὰ τὸ μεγάλην πίστιν ἔχειν ἐν αὐτοῖς καὶ
 ἐν τῷ τάφῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τινὰς

12 δυσχωρίας? 23 ἔχουσιν Banduriana nescio unde

in partibus Persidis, quas etiam in hodiernum usque diem incolunt.
 qui autem Hierosolymis excesserunt, David ille erat et frater ipsius
 Spandiates; qui quidem Spandiates, ut ipsi narrant, gratiam a deo
 accepit ut gladio vulnerari in bello nullum ipsius membrum posset,
 excepto corde, quod etiam in praeliis armatura quadam muniebat;
 unde et terribilis Persis erat, quos devicit debellavitque, cognatosque
 Iberes in locis difficilibus, quae nunc etiam temporis occupant, collo-
 cavit; ubi paulatim multiplicati auctique sunt et in magnam gentem
 evaserunt. deinde ita Heraclio imperatore cum armis contra Persi-
 dem proficiscente, icto foedere cum eo militarunt; ex eoque tempore
 metu magis Heraclii Romanorum imperatoris quam suis viribus ac
 armis multas urbes terrasque Persarum subiugarunt. semel enim victi
 ac profligati ab Heraclio imperatore Persae, eorumque principatu de-
 leto, facile non ab Iberibus tantum sed et a Saracenis vinci in po-
 sterum potuerunt. quia vero, uti dicunt, Hierosolymis originem du-
 cunt, multumque fidei illis praestant et sepulcro domini nostri Iesu

καιρους ἀφθόνως ἀποστέλλουσι χρήματα τῇ πατριάρχῃ τῆς
 ἁγίας πόλεως καὶ τοῖς ἐκεῖσε Χριστιανοῖς. ὁ δὲ προρρηθεὶς
 Δαβὶδ, ὁ τοῦ Σπανδιάτου ἀδελφός, ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Παγκρά-
 τειον, καὶ ὁ Παγκράτειος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀσώτιον, καὶ ὁ
 5 Ἀσώτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀδρανασὴ τὸν καὶ κουροπαλάτην
 τιμηθέντα παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως Ῥωμαίων.
 ὁ δὲ Σπανδιάτης ὁ ἀδελφός τοῦ προρρηθέντος Δαβὶδ ἐτελεύ-
 τησεν ἄτεκνος. ὑπὸ δὲ τῆς ἐξ Ἱερουσαλὴμ μετοικήσεως αὐτῶν
 εἰς τὴν νῦν οἰκουμένην παρ' αὐτῶν χώραν ἔτη ὅ ἢ καὶ φ'
 10 μέχρι τῆς σήμερον, ἧτις ἐστὶν ἰνδικτιῶν ι', ἔτη ὑπὸ κτίσεως
 κόσμου 595, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ
 τῶν φιλοχρίστων καὶ πορφυρογενήτων βασιλέων Ῥωμαίων.

Ἰστέον ὅτι ὁ φιλόχριστος καὶ πορφυρογενήτος καὶ αἰοίδι-
 μος βασιλεὺς Λέων ἀκούσας ὅτι εἰς τόπον τὸν λεγόμενον Φα-
 15 σιανὴν ἐλθόντες οἱ Σαρακηνοὶ τὰς ἐκεῖσε ἐκκλησίας ἐποίησαν
 κάστρα, ἀπέστειλε τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Ἀρμε-
 νιακῶν τὸν Λαλάκωνα μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Κωλωνείας καὶ
 τοῦ στρατηγοῦ Μεσοποταμίας καὶ τοῦ στρατηγοῦ Χαλδίας,
 καὶ κατέστρεψαν τὰ τοιαῦτα κάστρα, τὰς ἐκκλησίας ἐλενθε-
 20 ρώσαντες, ληϊσάμενοι καὶ πᾶσαν τὴν Φασιανὴν τῇ τότε καιρῷ
 ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κρατουμένην. καὶ εἰδ' οὕτω πάλιν ἀπέ-
 στειλεν τὸν μάγιστρον Κατακαλὸν καὶ δομέστικον τῶν σχο-
 λῶν, ὃς ἐλθὼν ἐν τῇ κάστρῳ Θεοδοσιουπόλεως καὶ τὰ περίξ

3 υἱὸν τὸν add B

Christi, et temporibus quibusdam ubertim pecunias mittunt urbis san-
 ctae patriarchae quique in illa degunt Christianis. David autem ille
 quem dixi, Spandiatæ frater, filium genuit Pancratium; iste Asotium
 habuit; Asotius vero genuit Adranasæ, qui euiopalatæ dignitate au-
 ctus fuit a Leone Christi amante Romanorum imperatore. at Span-
 diates frater prædicti Davidis sine ullis liberis decessit. ex quo au-
 tem Hierosolymis migrarunt in terram quam nunc incolunt anni sunt
 quadringenti vel quingenti hodie, quæ est indictio decima, a condito
 vero mundo 6460, Constantino et Romano Christi amantibus ac Por-
 phyrogenitis imperatoribus.

Christi autem amans Leo ille Porphyrogenitus ac praeclarus im-
 perator audiens Phasianæ ecclesias a Saracenis invadentibus in castra
 conversas esse, Lalaconem patricium et Armeniacorum praetorem mi-
 sit una cum praetoribus Coloniae Mesopotamiae Chaldiaequæ, qui
 huiusmodi castra everterunt, ecclesias liberarunt, totamque Phasia-
 nam, quam tunc temporis Saraceni tenebant, devastarunt. postea rur-
 sum Catacalum magistrum et scholarum domesticum misit, qui cum
 urbem Theodosiopolim invasisset, omnem circum regionem populatus,

αὐτῆς ληϊσάμενος καὶ τὴν χώραν τῆς Φασιανῆς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν κάστρα τῷ ὁμοίῳ δλέθρῳ παραδοὺς ὑπέστρεψε, μεγάλην πληγὴν ἐν τούτῳ δοὺς τοῖς Σαρακηνοῖς. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας κυροῦ Ῥωμανοῦ βασιλέως ὁ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ Κουρκοῦας ἀπερχόμενος κατὰ τοῦ κάστρου Τιβίου εἰς τὴν δίοδον αὐτοῦ ἠφάνισε τὴν πᾶσαν χώραν τῆς Φασιανῆς ὡς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κρατουμένην. ἀλλὰ καὶ ὁ πατρίκιος Θεόφιλος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος μαγίστρου Ἰωάννου, τὸ πρῶτον αὐτοῦ στρατηγεύοντος ἐν Χαλδίᾳ, ἐπραιδευσεν τὴν τοιαύτην χώραν τῆς Φασιανῆς ὡς καὶ τότε ὑπὸ τῶν Σαρακη-¹⁰ νῶν δεσποζομένην. μέχρι γὰρ τοῦ γεγονέναι τὸν λόγον μετὰ τοὺς Θεοδοσιουπολίτας εἰς τὴν χώραν τῆς Φασιανῆς χωρὶν οὐ συνέστη, οὐδὲ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου· καὶ οἱ Ἰβηρες πάντοτε εἶχον ἀγύπην καὶ φιλίαν μετὰ τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν καὶ τῶν Ἀβνικιωτῶν καὶ μετὰ τῶν Μαντζικιερωτῶν¹⁵

P 123 καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν Περσίδα, ἀλλ' ἐν Φασιανῇ οὐδέποτε ἐπεκτίσαντο χωρία.

Ὅτι πολλάκις ὁ κύρις Λέων ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ κύρις Ῥωμανὸς καὶ αὐτὴ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐπεζήτησε τὸ κάστρον τὸ Κετζέον τοῦ ἀναλαβέσθαι αὐτὸ καὶ εἰσαγαγεῖν ταξάτους,²⁰ πρὸς τὸ μὴ ἐκεῖθεν σιταρχεῖσθαι τὴν Θεοδοσιουπόλιν, ἐξασφαλιζόμενοι πρὸς τε τὸν κουροπαλάτην καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοῦ μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν Θεοδοσιουπόλιν ἀνα-

6 τῆς] αὐτῆς M 19 βασίλισσα vulgo

et Phasianes terra urbibusque vicinis similiter perditis, magno Saracenis hac re vulnere inflicto domum rediit. imperante vero domino Romano Ioannes Curcuas magister contra Tibium urbem proficiens in transitu omnem Phasianes regionem utpote Saracenorum ditioni subditam vastavit, quemadmodum et ea ipsa de causa ante eum Ioannis istius frater, Theophilus patricius, cum Chaldae praetor esset. quandiu enim res cum Theodosiopolitanis esset, in Phasianes regione nullus locus illaesus constitit, ne ad urbem quidem Abnicum usque; Iberesque amicitiam semper colebant cum Theodosiopolitanis Abniciois Mantziciertanis et universa denique Perside; sed in Phasiane nihil terrae possidebant.

Dominus autem Leo et dominus Romanus imperatores, maiestasque nostra saepenumero Cetzeum urbem recipere et praesidiarios imponere studuerunt, ne amplius iude Theodosiopoli commeatus suppedicaretur; affirmantes curopalatae eiusque fratribus, simul ac capta foret Theodosiopolis, illam se reddituros: sed Iberes hoc facere non sustinuerant amore Theodosiopolitanorum, ne eorum urbs vastaretur.

λαβέσθαι αὐτοὺς τὸ τοιοῦτον κάστρον. ἀλλ' οὐκ ᾔνέσχοντο οἱ Ἰβηρες τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὴν ἀγάπην τῶν Θεοδοσιουπόλι-
 τῶν καὶ διὰ τὸ μὴ πορθηθῆναι τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλιν,
 ἀλλ' ἀντεδήλωσαν τὸν κύριον Ῥωμανὸν καὶ τὴν βασιλείαν
 5 ἡμῶν, λέγοντες ὅτι εἰ τοῦτο ποιήσομεν, ἀτιμία ἔχομεν γενέ-
 σθαι εἰς τοὺς γείτονας ἡμῶν, οἷον εἰς τὸν μάγιστρον καὶ εἰς
 τὸν ἐξουσιαστὴν Ἀβασγίας καὶ εἰς τὸν Βασπαρακανίτην καὶ
 εἰς τοὺς ὑπερεξάρχοντας τῶν Ἀρμενίων, καὶ εἰπεῖν ἔχουσιν ὅτι
 ὁ βασιλεὺς ἀπίστους ἔχει τοὺς Ἰβηρας, τὸν τε κουροπαλάτην
 10 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ οὐ πιστεύει αὐτοῖς, καὶ διὰ
 τοῦτο ἀνελάβετο τὸ κάστρον ἐξ αὐτῶν. ἀλλὰ μᾶλλον ἃς ἀπο-
 στεῖλῃ ὁ βασιλεὺς τουρμάρχην ἢ βασιλικόν τινα, καὶ ἃς κα-
 θέλῃται εἰς κάστρον τοῦ Κετζέου, καὶ ἃς θεωρῇ, καὶ ἐδέ-
 ξαντο διὰ κελεύσεως ὅτι τί ὄφελος ἢ τουρμάρχην ἢ βασιλι-
 15 κὸν ἀποστεῖλαι; πάντως ἂν εἰσέλθῃ εἴτε τουρμάρχης εἴτε
 βασιλικός, μετὰ δέκα ἢ δώδεκα ἀνθρώπων ἔχει εἰσελθεῖν, καὶ
 καθεζεσθαι ἔχει εἰς τὸ ἀπληκτον ὃ παρ' ὑμῖν λάβῃ· καὶ
 ἐπεὶ πολλαὶ εἰσιν ὁδοὶ αἱ εἰσάγουσαι εἰς τὸ κάστρον Θεοδο-
 20 σιουπόλεως, οὐ δύναται ἀπὸ τοῦ κάστρου βλέπειν τὰ εἰσερ-
 χόμενα καρβάνια εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως· δύναται
 δὲ εἰσερχεσθαι καρβάνια ἐν Θεοδοσιουπόλει τῇ νυκτὶ
 ἐκείνων μηδὲν νοοῦντων. ἀλλ' οὖν διὰ τὸ μὴ θέλειν τοὺς
 Ἰβηρας πορθηθῆναι τὴν Θεοδοσιουπόλιν ἀλλὰ μᾶλλον σιταρ-
 χεῖσθαι, τούτου ἕνεκα οὐχ ὑπήκουσαν καὶ δέδωκαν τὸ κά-

4 βασιλίσσαν vulgo

imperatorique Romano et maiestatis nostrae responderunt "si hoc fecerimus, opprobrium erimus vicinis nostris, magistro et principi Abasgiae, Basparacanitae, et gubernatoribus Armeniae: dicere item possent infidos imperatori lberas esse, nimirum curopalatem ac eius fratres, neque illis confidere, ideoque hanc ab illis urbem cepisse; quin potius mittat imperator turmarcham aut Caesarianum aliquem, qui in urbe Cetzeo resideat et observet." rescriptum autem receperunt in formam mandati "quid proderit, si turmarcha aut Caesarianus mittatur? qui si veniant, cum decem aut duodecim ad summum viris intrare poterunt, et residere in diversorio quod vos iis assignaveritis. et quandoquidem multae viae sunt quibus Theodosiopolim intrare licet, fieri non potest ut ab urbe prospiciantur carvania Theodosiopolim ingredientia, quae noctu intrare possunt illis nihil tale cogitantibus." Iberes itaque, quia vastari Theodosiopolim nollent sed potius commeatus suppeditant, non obedierunt neque urbem Cetzeum

στον τὸ Κεϊζέον, καίτοι καὶ ὄρκον ἔγγραφον δεχόμενοι τοῦ μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀποστραφῆναι αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον κάστρον.

Ὅτι οὐδέποτε ἐβουλήθησαν οἱ Ἰβηρες πρὸς αὐτοὺς ἢ ἀντιμάχεσθαι τὰ περὶ τοῦ κάστρου Θεοδοσιούπολεως ἢ τὰ χωρία αὐτοῦ, ἢ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου ἢ τὰ περὶ αὐτὸ χωρία, ἢ εἰς τὸ κάστρον Μαντζικιέρτ καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπικράτειαν.

Ὅτι καθὼς ἐνίσταται ὁ κουροπαλάτης περὶ τῶν χωρίων τῆς Φασιανῆς ἐπιζητῶν ὅλην τὴν Φασιανὴν καὶ τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου, προσφασισόμενος χρυσοβούλλια ἔχειν τοῦ μακαρίου βασιλέως τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ὧν καὶ τὰ ἴσα πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε διὰ τοῦ Ζουρβανέλη πρωτοσπαθαρίου τοῦ ἀζάτου αὐτοῦ, ταῦτα ἐπισκεψάμενοι εὗρομεν αὐτὸν μηδεμίαν βοήθειαν ἔχοντα. τὸ μὲν γὰρ χρυσοβούλλιον τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν περιέχει ὑποσχέσθαι τὸν αὐτὸν κουροπαλάτην, ὡς δι' ὄρκου ἐβεβαίωσεν αὐτὸν οἰκείᾳ χειρὶ ἔγγραφάμενος, τοῦ διαμεῖναι ἐν τῇ πίστει τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἡμῶν ἀντιμάχεσθαι τοῖς P 124 δὲ φίλοις ὑπερασπιζέσθαι, καὶ τὴν ἀνατολὴν ὑπόσπονδον ποιῆσαι τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, καὶ κάστρα χειρώσασθαι, καὶ μεγάλα πρὸς θέρειαν ἡμῶν ἔργα ποιήσασθαι· καὶ ὑπεσχέθη αὐτοῖς παρὰ τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν ἵνα ἐὰν φυλάξῃ τὴν τοιαύτην πίστιν δούλωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην, διαμείνῃ ἀμετασάλευτος

tradiderunt, licet iuramentum scriptum acceperint, capta Theodosiopolis se hanc urbem recepturos esse.

Nullo enim modo voluerunt Iberes loca Theodosiopolis circumiacentia vastari aut diripi, ut neque urbes Abnicum et Mantziciert earumque territoria.

Instabat quoque curopalates de regione Phasianes, eam totam cum urbe Abnico postulans, praetendensque aureas se bullas habere a beato imperatore domino Romano et a nostra maiestate; quarum item exemplaria ad nos misit per Zurbanelen protospatharium Azatum suum; quibus consideratis nihil haec iuvare ipsum comperimus. aurea enim bulla soceri mei continet spondere curopalatem, ut ipse scripto etiam propria manu iuramento confirmavit, in fide se imperii nostri mansurum, amicos quoque et hostes eosdem habiturum, orientem nobis subiectorum, urbes expugnaturum, et res pro nobis magnas gesturum; socerum autem meum respondere, si fidem servet, si servitutem officiaque haec praestet, et ipsum et eius posteros principatum et auctoritatem hanc perpetuo habituros, dum ne dicionis suae fines unquam transferat, sed priorum imperatorum conventis acquiescat,

καὶ αὐτὸς καὶ οἱ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν τῇ τούτου ἀρχῇ καὶ
 ἐξουσίᾳ, καὶ οὐ μεταστήσει τὰ ὅρια τῶν τόπων αὐτοῦ ἀλλὰ
 κατὰ τῶν πρώην βασιλέων τὰ σύμφωνα στέρξει καὶ περαι-
 τέρω μὴ ὑπερβήσεται, καὶ ὅτι οὐδὲ κωλύσει αὐτὸν καταστρέ-
 5 ψαι τὴν Θεοδοσιούπολιν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα τῶν ἐχθρῶν,
 ἅν τε διὰ [τοῦ] αὐτοῦ μόνου πολιορκηθήσονται ἅν τε δι'
 αὐτοῦ τοῦ στρατοπέδου ἡμῶν. ταῦτα μὲν τὰ κεφάλαια πε-
 ριέχουσι τὰ χρυσοβούλλια, ἐξ ὧν οὐδεμίαν βοήθειαν ὁ κουρο-
 παλάτης ἔχει· τὸ μὲν γὰρ τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν διαγορεύει ὅτι οὐ
 10 παρασλεύομεν αὐτὸν ἐκ τῶν παλαιῶν ὀρίων τῆς χώρας αὐτοῦ,
 καὶ ὅτι, εἰν δυνηθῇ, εἴτε καὶ μόνος εἴτε καὶ μετὰ τοῦ στρατο-
 πέδου ἡμῶν, πολιορκήσει καὶ καταστρέψει τὴν Θεοδοσιούπο-
 λιν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα τῶν ἐχθρῶν, οὐχὶ δὲ κατασχεῖν
 αὐτὰ εἰς τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα· τὸ δὲ τῆς βασι-
 15 λείας ἡμῶν περιέχει ἑνα, ὅσους ἂν τόπους δυνηθῇ καὶ αὐτὸς
 καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ μάγιστρος Ἀδρανασὴ ἐξ οἰκείας δυ-
 νάμεως καθυποτάξαι τῶν Ἀγαρηνῶν ἢ ἀπὸ τοῦ νῦν καθυ-
 ποτάξει, κατέχῃ ἐπὶ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι. καὶ ἐπεὶ οὕτε
 ἐξ οἰκείας δυνάμεως τὴν Θεοδοσιούπολιν κατεστρέψατο οὕτε
 20 τὸ Ἀβνίκον οὕτε τὸ Μαστάτον, οὐκ ὀφείλει ταῦτα κατέχειν
 ὡς ὄντα ἔνθεν τοῦ Ἑραξ ποταμοῦ ἥτοι τοῦ Φάσιδος, διότι
 τὸ μὲν κάστρον τοῦ Ἀβνίκου μέχρι τοῦ νῦν ἦν ἀντεξούσιον
 καὶ αὐτοδέσποτον, ἔχον ἴδιον ἀμνηρᾶν, καὶ πολλάκις ὁ λαὸς
 τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπραιδυσεν αὐτό· ἀλλὰ καὶ ὁ πρωτο-

24 τῆς βασιλείας add B

neque ea transgrediatur, aut Theodosiopoleos eversionem impediat aut aliarum urbium hostilium, sive ab ipso solo eae obsideantur sive ab exercitu nostro. atque haec quidem aurearum bullarum summa erant capita; quae curopalatae prodesse nihil possunt: nam quae soceri nostri est, ea sancit, ne antiquis dicionis suae terminis eum dimoveamus; quodque Theodosiopolim et reliquas hostium urbes vel solus, si possit, vel cum nostris militibus obsidebit subiugabitque, sed dominium ac proprietatem non retinebit. nostrae autem summa est, ut Agarenorum quaecunque loca vel ipse vel affinis ipsius magister Adranase suis copiis subicere sibi poterit vel ab hoc usque die subiecerit, eorum et dominium et proprietatem habeat. et quandoquidem neque suis copiis Theodosiopolim expugnavit neque Abnicum neque Mastatum, non debeat ea possidere, utpote quae cis Erax flumen sint sive Phasidem; tum etiam quia Abnicum ad hodiernum usque diem sui iuris fuerit, proprioque domino parens et ameram proprium habeas, nostris saepenumero illud populantibus. verum etiam

σπαθάριος Ἰωάννης καὶ στρατηγὸς δ' Ἀρραβωνίτης, καὶ ὁ πα-
 τρίκιος Θεόφιλος καὶ ἀγτίως στρατηγὸς Θεοδοσιουπόλεως, καὶ
 οἱ λοιποὶ στρατηγοὶ μεγάλην πρᾶξιν καὶ αἰχμαλωσίαν εἰς
 αὐτὸ εἰργάσαντο, κατακαύσαντες τὰ χωρία αὐτοῦ, μηδέποτε
 τοῦ κουροπαλάτου πραιδευσαντος αὐτό. καὶ ἥνικα ἠφανίσθη-
 5 σαν τὰ τούτου χωρία παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὑπεισήλθον
 οἱ Ἰβηρες καὶ κατεκράτησαν αὐτά, πειρώμενοι ἐκ τούτου το
 κάστρον κρατῆσαι. ὁ δὲ ἀμνηρᾶς πολλὰκις μηνυθεὶς παρὰ
 τοῦ πατρικίου Θεοφίλου καὶ στρατηγοῦ, καὶ ἰδὼν ὅτι οὐδα-
 μῶς ἔχει ἐλπίδα ζωῆς, ὑπετάγη καὶ κατένευσε δοῦλος γενέ-
 10 σθαι τῆς βασιλείας ἡμῶν, δούς τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὄψιδα. τὸ
 δὲ Μαστάτον ὑπῆρχε τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν· καὶ ἥνικα ὁ
 μάγιστρος Ἰωάννης ἐπολιόρχησε τὴν Θεοδοσιούπολιν ἐπὶ
 μῆνας διὰ τὸ μὴ δύνασθαι παραλαβεῖν αὐτήν, ἀποστεί-
 λας λαὸν παρέλαβε τὸ αὐτὸ κάστρον τὸ Μαστάτον καὶ εἰς-
 15 ἤγαγεν ἐν αὐτῷ τὸν πρωτοσπαθᾶριον Πετρωνᾶν τὸν Βού-
 λαν, τὸν τότε ὄντα κατεπάνω Νικοπόλεως. ὁ δὲ μάγιστρος
 Παγκράτειος συνταξιδεύσας τῷ αὐτῷ μαγίστρῳ ἐν Θεοδοσιου-
 πόλει, ἥνικα ἔμελλεν ἀναχωρεῖν, παρεκάλεσεν ἵνα δώσῃ αὐτῷ
 τὸ τοιοῦτον κάστρον, ποιήσας ἔγγραφον ὄρκον πρὸς αὐτὸν τοῦ
 P 125 ἐπικρατεῖν αὐτὸ καὶ μηδέποτε τοῦτο τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπιδοῦ-
 ναι. καὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ Χριστιανὸν καὶ δοῦλον τῆς
 βασιλείας ἡμῶν, πιστεύσας τῷ ὄρκῳ αὐτοῦ δέδωκεν αὐτὸ τῷ
 εἰρημένῳ Παγκρατεῖ· ὁ δὲ πάλιν ἀπεχαρίσατο αὐτὸ τοῖς
 Θεοδοσιουπολίταις· καὶ ἥνικα παρελήφθη ἡ Θεοδοσιούπολις, 25

protosphatharius Ioannes praetorque Arrhabonites et Theophilus patri-
 cius paulo ante Theodosiopoleos praetor, reliquique praetores, praedam
 inde magnam et captivorum multitudinem abduxerunt, incensis pagis
 eius; quod nunquam a curopalate factum est. hisque ita a nobis deletis
 venerunt Iberes, eaque ceperunt, urbem exinde tenere conati. ame-
 ras vero crebro compellatus a Theophilo patricio et praetore, nullam
 sibi vitae spem esse videns, imperio se nostro submisit et filium ob-
 sidem dedit. Mastatum vero Theodosiopolitanorum erat; cumque
 Ioannes magister Theodosiopolim per septem menses obsideret ne-
 que expugnare valeret, misso milite Mastatum cepit, introducto illuc
 protospathario Petrona Boila, qui tunc temporis Nicopoleos capita-
 neus erat. at Pancratius magister, qui uua cum Ioanne ante Theo-
 dosiopolim ordines duxerat, secessurus urbem illam dari sibi ab eo
 petiit, scripto iuramento affirmans sibi perpetuo eam se asservaturum
 neque ullo pacto Saracenis traditurum. Pancratius autem lauda-
 tus quia erat Christianus et imperii nostri subditus, fides iuramento
 ipsius habita est eique urbs concredita: at ille eam rursus Theodosio-

ὑπαισελθόντες οἱ Ἰβηρες ἐκράτησαν αὐτό. διότι οὔτε τοῦ τοι-
 ούτου κάστρου τοῦ Μαστάτου οὔτε τοῦ Ἀβνίκου ἔχουσιν
 ἐξουσίαν ἐπιζητεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κουροπαλάτης πιστὸς καὶ
 ὁρθὸς δοῦλος καὶ φίλος ἡμῶν ἐστί, διὰ τὴν αὐτοῦ παρακλή-
 5 σιν, ἵνα γένηται σύνορον τῆς Φασιανῆς ὁ ποταμὸς ὁ Ἐραξ
 ᾗτοι ὁ Φᾶσις, καὶ τὰ μὲν ἀριστερὰ μέρη τὰ πρὸς τὴν Ἰλλυ-
 ρίαν κατέχουσιν οἱ Ἰβηρες, τὰ δὲ δεξιὰ ὅσα εἰσὶ πρὸς τὴν
 Θεοδοσιούπολιν, κἄν τε κάστρα κἄν τε χωρία εἰσὶν, ὧσιν ὑπὸ
 τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοῦ ποταμοῦ δηλονότι σύνορον ἀμφο-
 10 τέρων ὑπάρχοντος, καθὼς καὶ ζῶν ὁ μακάριος Ἰωάννης Κουρ-
 κούας περὶ τούτου ἐρωτηθεὶς ἐξείπε συμφέρον εἶναι τὸν πο-
 ταμὸν σύνορον. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς δίκαιον οὐδεμίαν ἐξου-
 σίαν παρέχει τῷ κουροπαλάτῃ εἴτε εἰς τὰ ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ
 εἴτε εἰς τὰ ἐκεῖθεν διακράτησιν ἔχειν, διότι τὰ τοιαῦτα πάντα
 15 χωρία τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν τὰ στρατεύματα τῆς βασιλείας
 ἡμῶν ἡχμαλώτισαν καὶ ἐπυρπόλησαν, καὶ οὐδέποτε χωρὶς
 ἡμετέρου λαοῦ Ἰβηρες ἐξῆλθον καὶ ἐπραΐδενσαν Θεοδοσιού-
 πολιν, ἀλλ' αἰεὶ φίλους εἶχον αὐτοὺς καὶ ἐπραγματεύοντο μετ'
 αὐτῶν, καὶ τῷ μὲν στόματι ἤθελον πορθηθῆναι τὴν Θεοδο-
 20 σιούπολιν, τῇ δὲ καρδίᾳ οὐδαμῶς ἐβούλοντο παραληφθῆναι
 αὐτήν. ἀλλ' ἡ βασιλεία ἡμῶν, ὥς εἴρηται, διὰ τὴν πρὸς τὸν
 κουροπαλάτην ἀγάπην ἠθέλησε γενέσθαι τὸν ποταμὸν τὸν Ἐραξ
 ᾗτοι τὸν Φᾶσιν σύνορον ἀμφοτέρων, καὶ ὀφείλουσιν ἀρκεῖσθαι
 εἰς τὴν τοιαύτην διακράτησιν καὶ μηδὲν πλέον ἐπιζητεῖν.

22 Ἰέραξ Μ

politanis restituit. cumque Theodosiopolis capta esset, venientes Ibe-
 res eam tenuerunt. itaque neque urbis Mastati neque Abnici repe-
 tendae facultatem habent. sed postquam curopalates fidus et integer
 servus ac amicus noster est, ad ipsius postulationem fiat terminus
 Phasianes Erax fluvius sive Phasis; et sinistras partes Illyrium versus
 Iberes teneant, dextrae vero versus Theodosiopolim tam urbes quam
 agri nostri imperii sint, flumine scilicet utrasque determinante, quem-
 admodum etiam beatae memoriae Ioannes Curcuas, cum viveret, inter-
 rogatus expedire pronuntiavit, ut flumen pro termino esset. nam stri-
 cto iure nulla potestas curopalatae competit neque in citeriora flu-
 minis neque in ulteriora, siquidem omnis ille Theodosiopolitanorum tra-
 ctus a nostro milite ferro igneque vastatus est, neque unquam sine eo
 Iberes egressi Theodosiopolim populati sunt, sed mutuam perpetuo ami-
 citiam colentes negotia inter se exercebant, et verbo quidem deleri Theo-
 dosiopolim volebant, re tamen ipsa nullo modo cupiebant ut ea capere-
 tur. sed nostra maiestas, ut dictum est, propter affectum in curopalatem
 terminum intermedium esse voluit fluvium Erax sive Phasin; qua qui-
 dem possessione contenti esse neque quidquam amplius petere debent.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ ε ς .

περὶ τῆς γενεαλογίας τῶν Ἰβήρων, καὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου.

Τοτέον ὅτι ὁ Παγκράτειος καὶ ὁ Δαβίδ καὶ ὁ Μάμπαλις
 ὁ ἐρμηνεύεται πανάγιος, ὑπῆρχον υἱοὶ τοῦ μεγάλου Συμβα-
 τίου τοῦ Ἰβήρος. καὶ ἔλαχε τὸ Ἀδρανουτζὶ εἰς κληρονομίαν τῷ 5
 Παγκρατεῖ, τῷ δὲ Δαβίδ ἔλαχεν ἑτέρα χώρα. ὁ δὲ Παγκρά-
 τειος ἐποίησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Ἀδρανασέρ, τὸν Κουρκένιον
 καὶ τὸν πατρίκιον Ἀσώτιον τὸν καὶ Κισκάσῃν, καὶ διμε-
 ρισεν αὐτοῖς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ ἔλαχε τὸ Ἀδρανουτζὶ τῷ
 υἱῷ αὐτοῦ Κουρκενίῳ, καὶ κείνου τελευτήσαντος ἀτέκνον εἵασεν 10
 αὐτὸ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισκάσῃ. ὁ δὲ πα-
 τρικός Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης ἐπῆρε γαμβρὸν εἰς θυγα-
 τέρα αὐτοῦ τὸν Κουρκένῃν ἐκείνον τὸν μάλιστα, ὅστις δυ-
 ναστεύσας ἀφείλετο ἐκ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Ἀσωτίου τὸ Ἀδρα-
 νουτζὶ κατὰ τυραννίδα, καὶ δέδωκεν αὐτῷ εἰς ἀντιστήκωσιν 15
 P 126 τὸ τε Τυρόκαστρον καὶ τὴν ποταμίαν τοῦ Ἀτζαρά, τὴν οὖ-
 σαν σύνορον τῆς Ῥωμανίας εἰς Κώλωριν. εἶχε δὲ γυναῖκα
 ὁ πατρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης τὴν ἀδελφὴν τοῦ μαγί-
 στρου Γεωργίου καὶ ἑξουσιαστοῦ Ἀβασγίας· καὶ ὅτε ἐγέ-
 νοντο κατ' ἀλλήλων ὁ τε μάλιστα Κουρκένιος καὶ ὁ μαγί- 20
 στρος Γεώργιος καὶ ἑξουσιαστής Ἀβασγίας διὰ τὸ συναγω-
 νίζεσθαι τὸν πατρίκιον Ἀσώτιον τοῦ ἑξουσιαστοῦ Ἀβασγίας,
 δυνηθεὶς ὁ Κουρκένιος ἀφείλετο καὶ τὴν ἀντιστήκωσιν ἣν δέ-
 δωκεν αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ Ἀδρανουτζίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτόν, καὶ
 ἀπῆλθεν εἰς Ἀβασγίαν. τελευτήσαντος δὲ τοῦ μαγίστρου 25

46. de Iberum genealogia et de oppido Adranutzio.

Sciendum est Pancratium Davidem et Mampalim, quod sanctissi-
 mum significat, filios fuisse magni Symbatii Iberis. et Adranutze qui-
 dem in hereditatem Pancratio cessit, Davidi vero alia regio. habuit
 autem Pancrati filios tres, Adranaser Curcenium et Asotium patri-
 cium, qui etiam Ciscases nuncupatur; divisitque ipsis terras suas, et
 Adranutze Curcenii hereditas fuit; qui sine liberis cum decederet,
 fratri Asotio, qui et Ciscase, id reliquit. at Asotius patricius, qui et
 Ciscases, genus sibi ascivit Curcenium illum magistrum, qui prin-
 cipatu accepto socero Asotio Adranutze per viam ademit, et compensa-
 tionis vicem dedit Tyrocastrum, terramque quam Atzara flumen alluit,
 confinem Romaniae ad Colorin. uxor autem Asocio huic patricio
 sive Ciscase soror fuit Georgii magistri et Abasgiae principis. cum-
 que dissiderent inter se Curcenius magister et Georgius magister et
 Abasgiae princeps, quia Asotii patricii partibus faveret Abasgiae prin-
 cepts, potentia ac viribus antecellens Curcenius eripuit etiam quod

Κουρκενίου κατελείφθη τὸ Ἀδρανούτζη τῇ γυναικὶ αὐτοῦ τῇ τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ Κισκάση θυγατρὶ ὡς πατρικὸν αὐτῆς. ὅτε δὲ διμερίζον τὴν χώραν τοῦ μαγίστρου Κουρκενίου μεθ' ὧν τε Ἀσωτίος ὁ κουροπαλάτης καὶ ὁ μάγιστρος Γεώργιος ὁ ἐξουσιαστὴς Ἀβασγίας καὶ ὁ μάγιστρος Παγκράτειος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος κουροπαλάτου, ἦλθον εἰς συμβίβασιν καὶ ἐπῆρεν ἕκαστος τὸ πλησιάζον αὐτῶ. τὸ δὲ Ἀδρανούτζιν ἐπλησίαζε τῷ Συμβατίῳ τῷ τοῦ προρρηθέντος Δαβὶδ υἱῷ. τότε ἐκράτησαν πάντες τὴν γυναῖκα τοῦ μαγίστρου Κουρκενίου ἡγουν τὴν θυγατέρα τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκάση, λέγοντες ὅτι σὺ γυνὴ οὐσα οὐ δύνασαι κρατεῖν τὸ κάστρον. τότε δέδωκεν ὁ Συμβατίος εἰς συνάντησιν τοῦ κάστρου χωρίᾳ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀνελάβετο τὸ τοιοῦτο κάστρον τὸ Ἀδρανούτζιν.

15 Ἰστέον ὅτι ἡ συγγένεια τῶν τοιούτων Ἰβήρων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. τοῦ Δαβὶδ ἡ μητὴρ καὶ τοῦ Ἀδρανασὴ τοῦ κουροπαλάτου, τοῦ πατρὸς τοῦ ἀρτίως Ἀσωτίου τοῦ κουροπαλάτου, ὑπῆρχον δύο ἀδελφῶν παιδία ἡγουν ἐξάδελφαι. εἶχε δὲ Συμβατίος ὁ τοῦ Δαβὶδ υἱὸς γυναῖκα τὴν θυγατέρα 20 τοῦ μαγίστρου Παγκρατείου τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀδρανασὴ τοῦ ἀρτίως μαγίστρου· καὶ τελευτησούσης ἔλαβεν ὁ Ἀδρανασὴ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Συμβατίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ.

Ὅτι τὸ κάστρον τὸ Ἀδρανούτζιν ὀχυρόν ἐστι πάνν, ἔχει δὲ καὶ ῥαπάτιν μέγα ὡς χωρόπολιν· καὶ αἱ πραγματεῖαι τῆς

pro Adranutzio ei dederat, expulitque, et in Abasgiam profectus est. mortuo vero Curcenio magistro Adranutzium accepit uxor eius, Asotii patricii sive Ciscase filia, tanquam patrimonium. at cum Asotius curopalates, Georgius magister Abasgiae princeps, et Pancratius magister, iam dicti curopolatae frater, Curcenii terram armis dividerent, re inter se composita unusquisque propinquas sibi partes cepit. Adranutzium vero Symbatio propinquam erat, Davidis, quem antea diximus, filio: itaque omnes comprehensa Curcenii magistri uxore, Asotii patricii sive Ciscase filia, dixerunt "tu, cum mulier sis, habere illam urbem non potes;" deditque ei Symbatius pro illa pagos quosdam, atque ita Adranutzium ipse accepit.

Et Iberum quidem horum cognatio ita habet. mater Davidis et Adranase curopalatae, patris Asotii quidem curopalatae, duorum fratrum filiae erant. Symbatius autem Davidis filius uxorem habuit filiam Pancratii magistri, qui pater Adranase pridem magistri; eaque defuncta Adranase sororem accepit Symbatii Davidis filii.

Adranutzium vero munitum valde est, habetque vallum magnum instar maguae urbis; et negotia Trapezuntis Iberiae et Abasgiae

τε Τραπεζοῦντος καὶ τῆς Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας καὶ ὑπὸ πάσης τῆς χώρας τῆς Ἀρμενίας καὶ τῆς Συρίας ἐκείσε ἀφικνούνται· ἔχει δὲ καὶ κομμέρκιον ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων ἄπειρον. ἡ δὲ χώρα τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου ἦται τὸ Ἀρζήν ἐστι καὶ πολλή καὶ εὐφορος, καὶ ὑπάρχει κλειδὶν τῆς τε Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας καὶ τῶν * Μισχιῶν.

Ὅτι ὁ μακάριος βασιλεὺς ὁ κῦρις Ῥωμανὸς ἀπέστειλε τὸν πατρίκιον Κώνσταντα καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου, τῷ τότε καιρῷ πρωτοσπαθαρίου καὶ μαγγλαβίτου τυγχάνοντος, δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἱμάτιον μαγιστράτου πρὸς τὸ ποιῆσαι τὸν Κουρκένιον τὸν Ἰβηρα μάγιστρον. μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν τὸν πατρίκιον Κώνσταντα καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου μέχρι Νικομηδείας εἰσηλθὼν ὁ μοναχὸς Ἀγάπιος ὁ τοῦ Κυμηᾶ, ὃς ἦν τῷ τότε χρόνῳ εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν εὐχῆς ἕνεκα· καὶ διερχομένου αὐτοῦ τὴν Ἰβηρίαν κατήντησεν εἰς τὸ κάστρον P127 τὸ Ἀδρανουτζίν. καὶ εἶχεν ὁ πατρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης καλούμενος ἔχθραν μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ Κουρκένη, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὸν μοναχὸν Ἀγάπιον ὅτι ἐνορκῶ σε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἵνα ἀπέλθῃς ἐν τῇ πόλει καὶ εἰπῇς τὸν βασιλέα, ἵνα 20 ἀποστείλῃ καὶ παραλάβῃ τὸ κάστρον μου καὶ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ. ὁ δὲ μοναχὸς Ἀγάπιος εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει διηγῆσατο τὸν βασιλέα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν ὁ πατρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης. τοῦ δὲ προρρηθέντος πατρι-

6 Μοσχίων cum Meursio Bandurius 10 τὸ vulgo om

totiusque Armeniae et Syriae illic agitantur, unde capit magnum vectigal. territorium vero urbis Adranutzii sive Arzen amplum et fertile, estque clavis Iberiae Abasgiae et Mischiorum. beatus autem imperator dominus Romanus misit Constantem patricium et drungarium rei navalis, qui tum protospatharius et manclabita erat, deditque ei vestem magistri, ut Curcenium Iberem magistrum crearet; qui quidem Constans patricius reiue navalis drungarius cum Nicomediam usque progressus esset, accessit Agapius monachus Cymenae filius, qui tum in urbe sancta fuerat voti causa, transiensque Iberiam Adranutzium venit. erat autem Asotio patricio sive Ciscase odium adversus generum Curcenium: itaque Agapio monacho dixit "adiuro te per deum et per virtutem honorandae ac vivificae crucis, ut in urbem abeas, imperatorique nunties, aliquem ad me mittat urbemque hanc meam accipiat et in potestate sua habeat." Agapius autem monachus in urbem veniens imperatori narravit, quaecumque ipsi Asotius patricius, qui et Ciscases, dixisset. cumque Constans, quem diximus, patricius et rei navalis drungarius Nicomediae esset, ad praefatum magistrum

κίου Κώνσταντος καὶ θρουγγαρίου τοῦ πλωῖμου ἐν Νικομη-
 δείᾳ τυγχάνοντος διὰ τὴν προρρηθεῖσαν τῆς προβολῆς τοῦ
 μαγίστρου τοῦ Κουρκένη Ἰβηρος ὑπόθεσιν, ἐκ προσταξέως
 τοῦ βασιλέως ἔλαβε τὸ πιττάκιον τοῦ πατρικίου Συμεῶν τοῦ
 δάσκηρῆτις, ὥς ὅτι κελεύει ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος καταλι-
 πεῖν σε πῶσας σου τὰς δουλείας, καὶ ἀπελθεῖν ἐν συντομίᾳ
 πρὸς τὸν πατρίκιον Ἀσώτιον τὸν καὶ Κισκάσην λεγόμενον,
 καὶ παραλαβεῖν τὸ κάστρον αὐτοῦ τὸ Ἀδρανούτζιν, ἐπειδὴ
 διὰ τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου ἐδηλοποίησε τὸν βασιλέα ἡμῶν
 10 τὸν ἅγιον τοῦ ἀποστεῖλαι πιστὸν ἄνθρωπον καὶ οἰκεῖον τοῦ
 παραλαβεῖν τὸ κάστρον αὐτοῦ τὸ Ἀδρανούτζιν. καὶ ἀπερ-
 χημένον σου ἐν Χαλδίᾳ ἀναλαβοῦ ἄρχοντας χρησίμους, οὓς
 ἐπίστασαι εἶναι ἠνδρειωμένους καὶ πιστούς, καὶ ἐξέλθε
 καὶ κράτησον τὸ τοιοῦτον κάστρον. τοῦ δὲ πατρικίου Κών-
 15 σταντος καὶ θρουγγαρίου τοῦ πλωῖμου ἀπελθόντος ἐν Χαλ-
 δίᾳ, καὶ ἀναλαβομένου τουρμάρχας χρησίμους καὶ ἄρχοντας
 καὶ λαὸν μέχρι τ', εἰσῆλθεν ἐν Ἰβηρίᾳ, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν
 ὁ μακάριος Λαβίδ ὁ ἀδελφὸς Ἀσωτίου τοῦ ἀρτίως κουρο-
 παλάτου, λέγων πρὸς αὐτὸν "ποῦ ἀπεστάλης παρὰ τοῦ βασι-
 20 λέως, καὶ τίνα δουλείαν ὀφείλεις ἐκτελέσαι, ὅτι τοσοῦτον λαὸν
 ἐπιφέρῃ μετὰ σεαυτοῦ"; ἐσκέπτοντο γὰρ διὰ τὸ ἀποθανεῖν
 Ἀδρανασὲ τὸν καὶ κουροπαλάτην, ὅτι μήπως ὁ βασιλεὺς τὸν
 Κουρκένιον ὀφείλῃ τιμῆσαι κουροπαλάτην, ἐπειδὴ ἀναμεταξύ
 οἱ τοῦ Ἀδρανασὲ τοῦ κουροπαλάτου παῖδες τοῦ πατρὸς αὐ-
 25 τῶν τελευτήσαντος φιλονεικείας τινὰς ἔσχον μετὰ τοῦ ἐξαδέλ-

11 αὐτοῦ add B 21 τὸ] τοῦτο vulgo

Curcenii Iberis negotium deputatus, ex mandato imperatoris literas accepit a patricio Symeone ascretis, quarum haec summa: "iubet te sanctus noster imperator relictis rebus omnibus ad Asotium patricium sive Ciscasen e vestigio abire et urbem Adranutzium ab eo accipere, quandoquidem per Agapium monachum sacrae imperatoris maiestati significavit uti aliquem e suis fidum mittat et Adranutzium urbem ipsius accipiat. ubi autem in Chaldiam veneris, adiunge tibi principes utiles, quos fortes fidosque cognoveris, urbemque ingredere et cape." cumque Constans patricius et rei navalis drungarius, in Chaldiam profectus, ibique strenuis turmae praefectis principibusque et militibus assumptis trecentis, in Iberiam venisset, detinuit eum beatae memoriae David, Asotii pridem curopalatae frater, interrogans quoniam ab imperatore et cuius rei causa missus tantam secum multitudinem traheret. timebant enim propter mortem Adranase curopalatae, ne Curcenius ea dignitate ab imperatore ornaretur, quandoquidem inter Adranase curopalatae filios, post patris eorum obitum, et

φρον αὐτῶν, διὰ τὸ καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον ἀποστείλαι
 μετὰ μεγάλου κανισκίου τὸν Κουρκένιον πρὸς τὸν βασιλέα,
 δεικνύμενον τὸ κουροπαλατικὴν ἢ τὸ μαγιστράτον, ἐπέλαβον
 αἱ εἰσπαρὲς ἀδελφοί, ἥγουν τοῦ Ἀδρανῆ τοῦ κουροπαλάτου
 οἱ παῖδες, ὅτι διὰ τὸ ποιῆσαι τὸν Κουρκένιον κουροπαλάτην
 ἀπέρχεται ἐκεῖσε. ὁ δὲ πατρικίος Κωνσταντὸς ἀπελογήσας οὕτως
 διὰ τὸ μέλλειν με τιμῆσαι τὸν Κουρκένιον μάγιστρον ἐπιφέ-
 ρομαι καὶ τὸν τοσοῦτον λαόν, καὶ ἀποχαιρέτας αὐτὸν ὅτι
 ἀπέρχομαι εἰς τὸν Δαβίδ τὸν μάγιστρον. εἶχε δὲ ὁ αὐτὸς
 πατρικίος Κωνσταντὸς καὶ πρὸς τὸν Δαβίδ κάλεσιν ἀπὸ τοῦ
 βασιλέως καὶ ξένια. καὶ ἀπελθόντος τοῦ αὐτοῦ πατρικίου
 Κωνσταντῆος εἰς τὴν χώραν τοῦ Κουρκενίου ἐτίμησαν αὐτὸν
 μάγιστρον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κάστρον τοῦ πατρικίου Ἀσω-
 τίου τοῦ καὶ Κισκάσης, εἰς τὸ Ἀδρανουτζίον, καὶ δέδωκεν αὐτῷ
 P 128 τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ βασιλέως ἐλευσιν, οὗ περὶ τοῦ κάστρου
 Ἀδρανουτζίου περιέχουσάν τι, ἀλλὰ περὶ ἑτέρων ὑποθέσεων.
 εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ πατρικίος Κωνσταντὸς ὅτι κἂν μὲν ἡ ἐ-
 λευσίς οὐδὲν περιέχει περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου, ἀλλ'
 οὐδ' τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου πρὸς τὸν βασιλέα εἰσελθόντος καὶ
 ἀναγγεῖλαντος αὐτὸν ὅσα καὶ παρηγγεῖλας αὐτὸν περὶ τοῦ
 κάστρου Ἀδρανουτζίου, διὰ τοῦτο καὶ ἀπέστειλέ με ὅπως πα-
 ραλάβω τὸ κάστρον καὶ εἰσαγάγω ἐν αὐτῷ ὄνπερ περιφέρο-
 μαι λαόν, καὶ ἐπειδὴ, καθὰ προεῖρηται, εἶχεν ἔχθραν ὁ πα-
 τρικίος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ

eorum patrualem contentiones ortae essent; et quia primum famulum
 cum ingenti munere ad imperatorem Curcenius misisset ad europalatae
 aut magistri honorem petendum, quatuor fratres, Adranase europa-
 latae filii, suspicabantur ideo eum illuc venire ut Curcenium euro-
 palatem faceret. at Constans patricius excusavit, dicens Curcenium
 sibi magistrum creandum, eaque de causa cum tanto comitatu venire;
 atque ab illo discedentem iturum ad Davidem magistrum: quippe
 laudatus Constans patricius habebat etiam ad Davidem mandata ab
 imperatore ac munera. itaque abiens ad Curcenium praedictus patri-
 cius Constans magistri honorem ei contulit; ingressusque patricii
 Asotii sive Ciscase, urbem Adranutrium, dedit illi quae mandata ab
 imperatore habebat, non de Adranutrio, sed de aliis quibusdam re-
 bus. dixit autem ei Constans patricius "quamvis de Adranutrio qui-
 dem nihil mandatum hoc contineat, tamen quia Agapius monachus
 imperatorem conveniens rettulit ea quae ei de Adranutrio praecepi-
 sti, ideo me misit uti urbem acciperem, et hos quos adduco illi im-
 ponerem." cumque, ut antea dictum est, inter Asotium patricium
 sive Ciscasem eiusque generum Curcenium inimiziae essent, urbem

τοῦ Κουρκένη, προσθυμῆθη δοῦναι τὸ κάστρον αὐτοῦ μάλλον
τὸν βασιλέα, ὃ δὲ πατρίκιος Κώνστας εἶχε παρ' ἑαυτοῦ φλά-
μουλα, καὶ ἐπιδέδωκε τῇ πατρικίῃ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισκάσῃ·
ὃ δὲ λαβὼν αὐτὸ εἰς κοντάριον περιέθηκε, καὶ ἐπιδέδωκε τῷ
5 πατρικίῳ Κωνσταντίνῳ εἰπὼν ὅτι ἐπίστησον αὐτὸ ἄνωθεν εἰς
τὸ τεῖχος, ἵνα γνῶσι πάντες τοῦ βασιλέως εἶναι ἀπὸ τῆς σή-
μερον ἡμέρας τὸ τοιοῦτον κάστρον. καὶ τοῦτο ποιήσας ὁ πα-
τρίκιος Κώνστας καὶ τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ
τεῖχους, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸ εὐθεῖας
10 εὐφημήσας, καὶ σιν ἐγένετο γνωστὸν ὅτι τὸ κάστρον τὸ Ἀδρα-
νυτζίον ἀπεχωρίσατο ὁ πατρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης
τὸν βασιλέα. ὃ οὖν Δαβὶδ ὁ μέγας τὴν ἑαυτοῦ χώραν οὐκ
εἰδὼν τὸν βασιλέα, καὶν τάχα συνορῇ τὴν τούρμαν τοῦ Ἀκαμψῆ
καὶ τῇ Μουργούλῃ. ὃ οὖν πατρίκιος Κώνστας ἀνήγαγε πρὸς
15 τὸν βασιλέα ἔξαποστείλας δύο ἀναφοράς, τὴν μὲν μίαν περιέ-
χουσαν ὅπως ἐτίμησε τὸν Κουρκένιον μάγιστρον καὶ ὅπως ὁ
Κουρκένιος ἀπεδέξατο τὸ μαγιστράτον καὶ εὐφρόμησε τὸν βα-
σιλέα, τὴν δὲ ἐτέραν περιέχουσαν περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρα-
νυτζίον, καὶ ὅπως τοῦτο παρέλαβε παρὰ τοῦ πατρικίου Ἀσω-
20 τίου τοῦ καὶ Κισκάσῃ, καὶ ὅτι μεγάλην διαφορὰν καὶ ἔχθραν
ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους ὃ τὸ πατρίκιος Ἀσώτιος μετὰ τοῦ γαμ-
βροῦ αὐτοῦ μαγίστρου Κουρκένιον, καὶ ἵνα ἀποστείλῃ ὁ βα-

4 βαλὼν B, omissis περιέθηκε καὶ
Κωνσταντίνος M

5 Κωνσταντίνῳ M 8

nam imperatori dare maluit. habebat autem ad manum Constans patricius flammula, eaque patricio Asotio sive Ciscase dedit, qui ea accipiens conto circumposuit et Constanti patricio dedit, ut in muris ea collocaret, unde omnibus constaret ex illo die urbem illam ad imperatorem pertinere. quod ubi Constans patricius fecisset, flammulumque in muro posuisset, Romanorumque imperatores pro inore faustis acclamationibus prosecutus esset, omnibus innotuit patricium Asotium sive Ciscasem imperatori urbem Adranutzium donasse. magnus vero David terram suam imperatori non dabat, quamvis finitima esset regioni Acampse et Murgule. Constans itaque patricius binas ad imperatores epistolas rerum suarum successuum referentes misit, quarum una de Curcenio erat, quem magistrum creasset, et quomodo is eum honorem accepisset imperatoremque faustis acclamationibus prosecutus esset: altera de Adranutzio narrabat, et quomodo illud ab Asotio patricio sive Ciscase accepisset; magnum item dissidium magnaque odia exercere inter sese Asotium patricium et generum eius Curcenium magistrum; item ut auxilia mitteret imperator, quae

σιλευς βοήθειαν τοῦ ταξатеῦσαι τὸ τοιοῦτον κάστρον, καὶ ὅτι, εἰ ἐνδέχεται, ἔλθῃ καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν. ταῦτα ἰδόντες οἱ Ἰβηρες, ὃ τε μάγιστρος Κουρκενίος καὶ ὁ μάγιστρος Δαβίδ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ κουροπαλάτου Ἀσωτίου, ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι εἰ τοῦτο καταδέχεται ἡ βασι-⁵ λεία σου καὶ εἰσέλθῃ μέσον τῆς χώρας ἡμῶν, ἐξερχόμεθα τῆς δουλώσεως τῆς βασιλείας σου καὶ γινόμεθα μετὰ τῶν Σαρακηνῶν, ἐπειδὴ ἔχειν ἔχομεν μετὰ τῶν Ῥωμαίων μάχας καὶ πολέμια, καὶ βιαζόμενοι κινῆσαι ἔχομεν φοσσάτον κατὰ τε τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου καὶ τῆς χώρας αὐτῶν καὶ αὐτῆς¹⁰ τῆς Ῥωμανίας. ταῦτα καὶ διὰ τῶν γραμμάτων τῶν προρηθέντων ἀρχόντων ἀναμαθῶν καὶ παρὰ τῶν ἀποσταλέτων παρ' αὐτῶν ἀνθρώπων ἀκηκώς, καὶ πτοηθεὶς μήπως γένηται μετὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐξαγάγῃσι τὰ τῆς Περσίας φοσσάτα κατὰ Ῥωμανίας, ἡρνήσατο λέγων ὅτι οὐκ ἔγραψα¹⁵ τὸν πρωτοπαθάριον Κώνσταντα τὸν μαγγλαβίτην περὶ τοῦ τοιοῦτου κάστρου καὶ τῆς χώρας αὐτοῦ τοῦ παραλαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐξ οἰκείας ὡς εἰπεῖν ἀφροσύνης τοῦτο ἐποίησε. καὶ ταῦτα εἶπεν ὁ βασιλεὺς τελείως ἀποθραπεῦσαι τούτους βυλόμενος· καὶ ἐδέξατο ὁ αὐτὸς πρωτοπαθάριος Κώνστας καὶ²⁰ μαγγλαβίτης κέλευσιν μετὰ ἱβριων καὶ ἀπειλῶν περιέχουσαν "τίς διωρίσασθαι σοὶ τοῦτο ποιῆσαι; ἀλλὰ μᾶλλον ἐξέλθαι ἐκ τοῦ κάστρου, καὶ ἀναλαβοῦ Ἀσώτιον τὸν υἱὸν τοῦ τετελευ-

urbi ei praesidio essent; veniretque cum iis, si fieri posset, scholarum domesticus. haec cum viderent Iberes, magister Curcenius et magister David Asotii curopalatae frater, imperatori scripserunt hunc in modum. "si maiestas tua hoc permittit, et in terram nostram veniat, obsequium omne deserentes cum Saracenis nos iungemus, quandoquidem praelia cum Romanis gerere cogimur, et per vim coacti contra Adranutzium eiusque territorium et ipsam adeo Romaniam exercitum ducere debemus." his intellectis cum per literas praedictorum principum tum per homines ab ipsis missos, veritus ne viribus cum Saracenis coniunctis Persiae copias contra Romaniam educerent, Constanti protospathario manclabita de urbe hac eiusque ditione accipiendi scripsisse se negabat, sed propria id imprudentia, ut ita dicam, eum fecisse. et haec quidem dicebat imperator omnino eos delinire cupiens; mandatumque ipse Constantinus protospatharius et manclabita accepit cum conviciis et minis cuiusnam iussu hoc fecisset; quin potius urbe exiret, et Asotium defuncti Adranase curopalatae filium secum assumeret atque in urbem adduceret, ut dignitate paterna curopalatae augeretur. haec ubi accepisset patricius Constans,

τηκότος Ἀδράνασῃ τοῦ κουροπαλάτου, καὶ εἰσάγαγε αὐτὸν ἐπαῦθα, ὅπως τιμήσωμεν αὐτὸν τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀξίαν τοῦ κουροπαλάτου." ταῦτα δεξάμενος ὁ πατρικίος Κώνστας κατέλιπε τὸν πατρικίον Ἀσώτιον τὸν καὶ Κισκάσην εἰς τὸ 5 αὐτοῦ κάστρον τὸ Ἀδρανουτζίν, κακεῖνος ἐξελθὼν ἀπῆει πρὸς τὸν Δαβίδ τὸν μέγαν, καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ ἣν περιεῖχε πρὸς αὐτὸν κέλευσιν, καὶ ὑπέστρεψε, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἰβηρίαν, καὶ εὗρεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηθροισμένους τὸν τε μάγιστρον Κουρκένιον καὶ τὸν μάγιστρον Δαβίδ τὸν ἀδελφὸν 10 Ἀσωτίου τοῦ κουροπαλάτου. καὶ ἤρξαντο φιλονεικεῖν καὶ κατονειδίξειν τὸν πατρικίον Κώνσταντα, λέγοντες ὅτι κρυπτός ἄνθρωπος καὶ κακὸς τυγχάνεις, ὅτι οὐκ ἐφανέρωσας ἡμῶς περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου ὅτι μέλλεις τοῦτο κρατῆσαι καὶ ὅτι συμφέρει τοῦτο κρατεῖσθαι παρὰ τοῦ βασιλέως· ἡμεῖς 15 γὰρ καὶ περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἀνηγάγομεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐδεξάμεθα μηδαμῶς γινώσκειν τὸν βασιλέα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀλλὰ σὲ τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκάση. ὁ δὲ πατρικίος Κώνστας προσαπολογησάμενος τούτοις τὰ εἰκότα ἀνελάβετο Ἀσώτιον τὸν υἱὸν Ἀδράνασῃ τοῦ κουροπαλάτου, καὶ 20 εἰσήγαγεν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐτιμήθη παρὰ τοῦ βασιλέως κουροπαλάτης.

Ἰσθι δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τισι καιροῖς μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ διαφόρων ἐθνῶν συμβεβηκότων· ἄξιον γάρ, φίλτατε υἱέ, 25 μὴδὲ περὶ τὴν τούτων μνήμην διαφυγεῖν σε, ἵν' ἐν ὁμοίοις

Asotium patricium sive Ciscasem in urbe sua Adranutzio reliquit, adeoque egressus ad Davidem magnum profectus, cui mandata quae ad ipsum habebat, exposuit; et revertens in Iberiam venit, ubi congregatos super ea ipsa re magistrum Curcenium magistrumque Davidem Asotii curopalatae fratrem invenit. coeperuntque contendere, et conviciari Constanti patricio veluti homini versipelli et maligno, quod consilium suum de Adranutzio occupando ipsis non aperuisset, et quod non significasset id imperatori expedire. sese quoque rem ad imperatorem rettulisse, et comperisse nihil illi de ea constare, sed ipsum hoc sua sponte fecisse in gratiam patricii Asotii sive Ciscase. Constans vero patricius ea pro sua defensione respondit quae necessaria videbantur, et Asotium Adranase curopalatae filium assumptum in urbem duxit, ubi ab imperatore curopalatae dignitatem accepit.

Scias autem etiam ea quae temporibus quibusdam inter Romanos et varias gentes acciderunt: nam aequum est filii carissimo, haec

καιροῖς τῶν αὐτῶν προσηκόντων εἰς σοι εὐχερῆς ἡ ἐπα-
νέφθαισις διὰ τῆς προγνώσεως.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ ζ.

περὶ τῆς τῶν Κυπρίων μεταναστάσεως ἔχει ἡ ιστορία ταῦτα.

Τῆς νήσου ἀλωθείσης ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐπὶ ἐπιτά-
ξειν ἀοικητοῦ μεινύσης, καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου
μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν βασιλεύουσαν καταλαβόντος,
ἐγένετο οἰκονομία παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν τῇ ἁγίᾳ
ἐκτῇ συνόδῳ τοῦ τὴν Κύζικον παραλαβεῖν μετὰ τῶν ἐπισκό-
πων αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς νήσου, καὶ ποιεῖσθαι καὶ χει-
ροτονίας ἡνίκα ἂν λείψῃ ἐπίσκοπος, πρὸς τὸ μὴ διαπεσεῖν
τὴν αὐθεντίαν καὶ τὰ δίκαια τῆς Κύπρου (καὶ γὰρ καὶ αὐ-
τὸς ὁ Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς Κύπριος ἦν, καθὼς καὶ παρὰ
τῶν παλαιῶν Κυπρίων ὁ λόγος μέχρι τῆς σήμερον ἐπεκρατή-
P130 σεν), ὥστε καὶ ὠρίσθη ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκτῇ συνόδῳ χειροτονεῖν¹⁵
τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου τὸν τῆς Κυζίκου πρόεδρον, κα-
θὼς ἐν τῷ 13^ῳ κεφαλαίῳ τῆς αὐτῆς ἁγίας ἐκτῆς συνόδου ἀνα-
γέγραπται. μετὰ δὲ ἐπτά ἔτη θελήσει Θεοῦ ἐκινήθη ὁ βασι-
λεὺς πάλιν οἰκίσαι τὴν Κύπρον, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἀμερ-
μουμνην τοῦ Βαγδάδ τρεῖς τῶν ἐνδόξων Κυπρίων, αὐτόχθο-
νας τῆς αὐτῆς νήσου τυγχάνοντας, τοὺς λεγομένους Φαγγου-
μεῖς, μετὰ καὶ βασιλικῷ τινὸς ἀγγίνου τε καὶ ἐνδόξου, γράψας

17 13° Bandurius pro 18°

te meminisse, ut in similibus casibus facilis tibi correctio sit ex prae-
scientia.

47. de Cypriorum migratione historia ita habet.

Insula a Saracenis capta et per septem annos habitatoribus va-
cua, ac Ioanne archiepiscopo cum suo populo Cpoli commorante, ce-
ravit Iustinianus imperator in sancta sexta synodo ut Cysicum cum
episcopis suis et cum populo suo occuparet et ordinationes faceret,
cum deficeret episcopus, ne auctoritas et iura Cypri interciderent, si-
quidem ipse Iustinianus imperator Cyprius erat, quemadmodum a ma-
ioribus Cypriis traditum accepimus; ita ut etiam a sancta sexta syn-
odo constitutum sit ut ordinaretur Cysici praesul ab archiepiscopo
Cypri, veluti in eiusdem sextae synodi capite trigesimo nono descri-
ptum est. septennio vero post, deo ita volente, animum induxit im-
perator iterum Cyprum habitatoribus frequentem facere, misitque ad
amermumnaen Bagdad tres e primatibus Cypriis indigenas, Phangme-

τῷ ἀμερμονυμῇ ἵνα τὸν Συρίαν ὄντα λαὸν τῆς νήσου Κύπρου ἀπολύσῃ εἰς τὸν ἴδιον τόπον. καὶ ἐπακούσας ὁ ἀμερμονυμῆς τῇ τοῦ βασιλέως γραφῇ ἀπέστειλε κατὰ πάσης τῆς Συρίας ἐνδόξους Σαρακηνοὺς καὶ ἐπεσώρευσε πάντας τοὺς Κυπρίους καὶ διεπέρασεν εἰς τὸν ἴδιον τόπον. ἀπέστειλε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς βασιλικόν, καὶ διεπέρασε καὶ τοὺς ἐν Ῥωμανίᾳ οἰκισαντας ἡγουν ἐν τε τῇ Κυζίκῃ καὶ τῷ Κιβυρραιωτῶν καὶ τῷ Θρακησίῳ, καὶ ἐνφκίσθη ἡ νῆσος.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ ῆ .

- 10 Κεφάλαιον 18^{ον} τῆς ἀγίας ἑκτῆς συνόδου, τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ τοῦ μεγάλου παλατίου γενομένης.

Τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ τῆς Κύπρου νήσου προέδρου ἅμα τῷ οἰκείῳ λαῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλησπόντιον ἐπαρχίαν, διὰ τε τὰς βαρβαρικὰς ἐφόδους διὰ τε τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερωθῆναι δουλείας καὶ καθαρῶς τοῖς σκήπτροις τοῦ χριστιανικωτάτου κράτους ὑποταγῆναι, τῆς εἰρημένης μετानαστάντος νήσου προνοίᾳ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ καὶ μόχθῳ τοῦ φιλοχρίστου καὶ εὐσεβοῦς ἡμῶν βασιλέως, συνορῶμεν ὥστε ἀκαινοτόμητα διαφυλαχθῆναι τὰ παρὰ τῶν ἐφ' ἑσῶν τὸ πρότερον συνελθόντων Θεοφόρων πατέρων τῷ θρόνῳ τοῦ προγεγραμμένου ἀνδρὸς παρασχεθέντα προνόμια,

- 13 Κυπρίων vulgo Ἑλλησπόντιον Meursius pro Ἑλλισπονδον.

dictos, cum quodam Caesariano prudenti et claro, scribens ei uti Cyprios in Syria agentes ad terram suam dimitteret. et amermumnes petitioni imperatoris satisfaciens per totam Syriam claros Saracenos misit, qui Cyprios omnes undique coactos in terram suam trahere curarent. praeterea Caesarianum quoque imperator misit ad trahendum eos qui habitarent vel in Romania vel Cyzici vel inter Cibyrhaeotas vel in Thracia; atque ita habitari iterum insula coepta est.

48. caput 39 sanctae sextae Synodi, in Trullo magni palatii habitae.

Cum frater et comminister noster Ioannes, insulae Cypri praesul, una cum populo suo et propter barbarorum incursiones, et ut a gentiliū servitute liberaretur ac soli Christianissimi imperii sceptro subiceretur, e dicta insula in Hellesponticam provinciam migraverit, benigni dei providentia et labore Christum amantis ac pii imperatoris nostri, statuimus ut quae olim a patribus divino numine afflatis Ephesinae Synodi viri supra scripti sedit tributa sunt privilegia, ab omni

ὥστε τὴν νέαν Ἰουστινιανούπολιν τὸ δίκαιον ἔχειν τῆς Κωνσταντινέων πόλεως, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ καθιστάμενον θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον πάντων προσδρεύειν τῶν τῆς Ἑλλησποντίων ἑπαρχίας καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων χειροτονεῖσθαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν (τὰ γὰρ ἐν ἐκάστη ἐκκλησίᾳ ἔθῃ καὶ οἱ θεοφάροι ἡμῶν πατέρες παραφυλάττεσθαι διεγνώκασιν), τοῦ τῆς Κυζικηνῶν πόλεως ἐπισκόπου ὑποκειμένου τῇ προέδρῳ τῆς εἰρημένης Ἰουστινιανουπόλεως, μιμήσει τῶν λοιπῶν ἀπάντων ἐπισκόπων τῶν ὑπὸ τὸν λεχθέντα θεοφίλεστατον πρόεδρον Ἰωάννην· ἀφ' οὗ χρείας καλούσης καὶ ὁ τῆς αὐτῆς τῆς Κυζικηνῶν πόλεως ἐπίσκοπος χειροτονηθήσεται.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ περὶ ἐθνῶν οὕτως ἀκριβῶς σοι διευτυώ-
 P 131 σαμεν καὶ προεξεθέμεθα, δίκαιον μὴ μόνον περὶ τῶν ἐν τῇ
 καθ' ἡμᾶς πολιτείᾳ ἀλλὰ καὶ περὶ πάσης τῆς τῶν Ῥωμαίων
 ἀρχῆς κατὰ τινὰς χρόνους καινοτομηθέντων σαφῇ κεκτῆσθαι¹⁵
 σε τὴν εἰδῆσιν, ὥς ἂν ἡ περὶ τῶν ἐγγυτέρω καὶ οἰκείων γνώ-
 σις πλεον τῶν ἄλλων ἐν σοὶ διαμένουσα ποθεινότερον ἀνα-
 δείξῃ πρὸς τὸ ὑπῆκον.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ καὶ
 Πωγωνάτου καλουμένου Καλλίνικός τις ἀπὸ Ἡλιουπόλεως²⁰
 Ῥωμαίοις προσφυγὼν τὸ διὰ τῶν σιφώνων ἐκφερόμενον πῦρ

1 Κωνσταντίνου M
 13 περὶ τῶν add B

5 ἔθῃ Bandurius ex canone pro ἔθῃ

innovatione libera conserventur; utque nova Iustinianopolis ius habeat Constantiensium civitatis; quique in illa constitutus est dei amantissimus episcopus, praesit omnibus Hellesponticae provinciae episcopis, et a suis episcopis antiqua consuetudine ordinetur. consuetudines enim quae sunt in unaquaque ecclesia, divini etiam nostri patres servandas statuerunt, Cyzicenorū civitatis episcopo praedictae Iustinianopoleos praesuli subiecto, ad imitationem reliquorum omnium episcoporum, qui subsunt praedicto dei amantissimo praesuli Iohanni, a quo, cum usus postulaverit, etiam ipsius Cyzicenorū civitatis episcopus ordinabitur.

Postquam vero ea quae ad gentes pertinent studiose tibi ordinavimus et supra exposuimus, aequum est non solum eorum quae in nostra republica, sed quoque in universo Romanorum imperio diversis temporibus innovata sunt, certam te cognitionem habere: ut rerum magis propin quarum et domesticarum notitia caeteris tibi magis inbaerens, amabiliorem subditis te reddat.

Sciendum itaque sub Constantino Constantii filio Pogonate Calimicum quendam ab urbe Heliopoleos ad Romanos profugisse, qui Graecum ignem siphonibus emitti solitum paravit; quo quidem igne

ὕψρον κατεσκευάσας, δε' οὗ καὶ τὸν τῶν Σαρακενῶν στόλον ἐν Κυζίκῳ Ῥωμαῖοι καταφλέξαντες τὴν νίκην ἤρανον.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ θ'.

ὁ ζητῶν ὅπως τῇ τῶν Πατρῶν ἐκκλησίᾳ οἱ Σκλαβοὶ δουλεύειν καὶ
5 ὑποκείσθαι ἐτάχθησαν, ἐκ τῆς παρούσης μανθανέτω γραψῆς.

Νικηφόρος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα ἐκράτει, καὶ οὔτοι
ἐν τῷ θέματι ὄντες Πελοποννήσου ἀπόστασιν ἐνόησαντες
πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων οἰκίας τῶν Γραικῶν ἐξεπόρθουν
καὶ εἰς ἀρπαγὴν ἐτίθεντο, ἔπειτα δὲ καὶ κατὰ τῶν οἰκητόρων
10 τῆς τῶν Πατρῶν ὁρμήσαντες πόλεως τὰ πρὸ τοῦ τείχους πε-
δία κατεστρέφοντο καὶ ταύτην ἐπολιόρχουν, μεθ' ἑαυτῶν ἔχον-
τες καὶ Ἀφρικόνους καὶ Σαρακενούς. ἐπεὶ δὲ χρόνος ἱκανὸς
διήλθε καὶ σπάνις τῶν ἀναγκαίων τοῖς ἔνδοθεν τοῦ τείχους
γίνεσθαι ἤρξατο, ὕδατός τε καὶ τροφῶν, βουλὴν βουλευσονται
15 εἰς συμβιβάσεις τε ἔλθειν καὶ λόγους ἀπαθείας λαβεῖν καὶ
τηνικαῦτα τὴν πόλιν ὑποτάξαι αὐτοῖς. ἐπεὶ οὖν ὁ τηνικαῦτα
στρατηγὸς ὑπῆρχε πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ θέματος ἐν κάστρῳ
Κορίνθου, καὶ προσδοκία ἦν τοῦ παραγενέσθαι αὐτὸν καὶ κα-
ταπολεμῆσαι τὸ ἔθνος τῶν Σκλαβηνῶν, ὥς καὶ πρῶην κατα-
20 μηνυθέντος αὐτοῦ περὶ τῆς καταδρομῆς αὐτῶν παρὰ τῶν ὑρ-
χόντων, ἐβουλεύσαντο οἱ τοῦ κάστρου οἰκήτορες πρότερον ἀπο-
σταλῆναι σκοπὸν εἰς τὰ ἀνατολικώτερα τῶν ὁρέων καὶ ἀπο-

incensa apud Cyzicum Saracenorum classe, victoriam Romani repor-
tarunt.

49. qui scire volet, quomodo Patrensi ecclesiae subiecti fuerint
Sclavi, hinc discat.

Romani imperii sceptrum Nicephorus tenebat; et hi in Peloponnesi
thematē cum essent defectionem cogitantes, primo quidem vicinorum
Graecorum aedes vastabant praediaque ac directioni exponēbant, de-
inde etiam in Patrenses cives irruentes praedia eorum muris proxima
evertebant urbemque obsidione cingebant, adiuti ab Afris et Sarace-
nis. idque cum aliquandiu durasset, iamque rerum necessarium,
maxime aquae et ciborum penuria oppidanos premere coepisset, con-
siliū ineunt de paciscendo et indemnitate accepta urbe illis subii-
cienda. cum autem eius temporis praetor esset in arce thematis in urbe
Corintho, sperarentque eum affuturum et Sclavinios oppugnaturum,
quia scilicet prius ipse a principibus admonitus fuerat de ipsorum
excursione, visum fuit oppidanis speculatorem prius mittere ad orien-
taliōres montium partes, exploraturum an praetor adesset, speculatori

σκοπεῖσθαι καὶ γινῶναι εἰ ἄρα παρῳγίνεται ὁ στρατηγός, πα-
ραγγείλαντες καὶ σημεῖον δεδωκότες τῇ ἀπεσταλαμένῃ ἵνα,
εἰ μὲν ἴδοι ἐρχόμενον τὸν στρατηγόν, ἐν τῇ ὑποστροφῇ αὐ-
τοῦ κλίνῃ τὸ φλάμουλον, ὅπως γινῶσι τὴν ἔλευσιν τοῦ
στρατηγοῦ, εἰ δὲ μὴ γέ, κατέχειν ὄρθον τὸ φλάμουλον πρὸς⁵
τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς προσδοκῶν τοῦ λοιποῦ παρῳγέσθαι τὸν
στρατηγόν. τοῦ οὖν σκοποῦ ἀπελθόντος καὶ μαθόντος μὴ πα-
ραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν, ὑπέστρεφεν ὄρθον κατέχων τὸ φλά-
μουλον. καὶ δὴ τοῦ θεοῦ εὐδοκήσαντος διὰ πρῆβειων τοῦ ἁγίου
ἀποστόλου Ἀνδρέου, τοῦ ἵππου ὀλεσθῆσαντος καὶ τοῦ ἐπιβαίου¹⁰
ὑποπεπτωκότος ἔκλινε τὸ φλάμουλον, καὶ οἱ τοῦ κάστρου οἰκητορες
ἰδόντες τὸ γεγονός σημεῖον, καὶ νομίσαντες ἐξ ἁπαντος παρῳ-
γίνεσθαι τὸν στρατηγόν, ἤνοιξαν τὰς πύλας τοῦ κάστρου καὶ
P 132 ἐξῆλθον θαρσαλέοι κατὰ τῶν Σκλαβηνῶν, καὶ εἶδον τὸν πρω-
τόκλητον ἀποστόλον ὀφθαλμοφανῶς ἵππῃ ἐπικαθήμενον καὶ¹⁵
δρόμῳ ἐπερχόμενον κατὰ τῶν βαρβάρων· καὶ δὴ τρέψας
τούτους κατὰ κράτος, καὶ δασκορπίσας καὶ ἀπελάσας πόρρω
τοῦ κάστρου φρυγίδας ἐποίησεν. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες καὶ
καταπλεγέντες, ἔκθαμβοι γεγονότες ἐπὶ τῇ κατ' αὐτῶν κραταιᾷ
ἐπελεύσει τοῦ ἀητήτου καὶ ἀκαταγωνίστου ὀπλίτου καὶ στρα-²⁰
τηγοῦ καὶ ταξάρχου καὶ τροπαιούχου καὶ νικηφόρου πρωτο-
κλήτου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, τρέ-
μος ἐπελάβετο αὐτοῦς, καὶ προσέφυγον εἰς τὸν πάνσεπτον
ναὸν αὐτοῦ. τοῦ οὖν στρατηγοῦ μετὰ τὸ τρόπαιον ἐν τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ καταλαβόντος καὶ τὴν νίκην τοῦ ἀποστόλου μα-²⁵

7 μαθόντος add B 24 στρατηγοῦ add B

signum dantes, ut si venientem praetorem videret, in reditu flammu-
lum inclinaret, unde adventum eius cognoscerent, sin minus, rectum
teneret, ne de cetero affuturam eum sperarent. cum itaque abiisset
speculator et non adesse praetorem intelligeret, rediit cum flammulo
erecto. deo vero ita volente propter intercessionem S. Andreae apo-
stoli, accidit ut equo caespitante excussus vector flammulum inclina-
ret; quod videntes oppidani, veluti signo dato, existimantes omnino
praetorem venisse, portis urbis apertis contra Sclavinios strenue egressi
sunt, videruntque clare apostolum primo vocatum equo insidentem
et in barbaros ruentem, quos terga vertere ac dispersos in fugam se
dare procul ab urbe coegit. nam conspecto invicto bellatore contra
se irridente, barbari percussam vehementi impetu insuperabilis da-
cia ac victoris, primi vocati apostoli Andreae, necnon supra modum
ab eodem perterriti trepidantes ad venerandam eius aedem confugo-

θόντος, κατεμήνησε τῇ βασιλεῖ Νικηφόρῳ τὴν τε ἔφοδον τῶν Σλαβηγῶν καὶ τὴν προνομήν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ ἀφανισμόν καὶ τὴν λεηλασίαν καὶ τὰλλα δεινὰ ὅσα καταδραμόντες ἐποίησαν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀχαιῆας, ἔτι δὲ καὶ τὴν πολυήμερον πολιορκίαν καὶ τὴν κατὰ τῶν αἰκητόρων τοῦ κώστρου διηγεκῇ ἐπίδειξιν, ὡσαυτίως καὶ τὴν ἐπισκοπὴν καὶ συμμαχίαν καὶ τροπαιον καὶ τὴν κατὰ κράτος νίκην τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἀποστόλου, καὶ ὡς ὀφθαλμοφανῶς ὤρεϊξεν ἐπιτρέχων καὶ δίδωκεν τοὺς πολεμίους κατὰ νότον καὶ τροπούμενος αὐτούς, 10 ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους αἰσθῆσθαι τὴν τοῦ ἀποστόλου πρὸς ἡμᾶς ἐπισκοπὴν καὶ συμμαχίαν καὶ διὰ τοῦτο προσφυγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν σεβασμιον αὐτοῦ ναόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀναμαθὼν παρεκελεύσατο οὕτως· ἔπει καὶ τὸ τρέπαιον καὶ ἡ κατὰ κράτος νίκη παρὰ τοῦ ἀποστόλου γέγονεν, 15 ὀφειλόμενον, καθέστηκε πᾶσαν τὴν ἐκστρατείαν τῶν πολεμίων καὶ τὰ λάφυρα καὶ τὰ σκῆλα αὐτῷ ἀποδοθῆναι.” καὶ διωρίσατο αὐτούς τε τοὺς πολεμίους μετὰ πάσης τῆς φιλίας καὶ συγγενείας καὶ πάντων τῶν προσηκότων αὐτοῖς, ἔτι δὲ καὶ πάσης τῆς ἐπαρξέως αὐτῶν, ἀφορισθῆναι εἰς τὸν ναὸν 20 τοῦ ἀποστόλου ἐν τῇ μητροπόλει Πατρῶν, ἐν ᾗ ὁ πρωτόκλητος καὶ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως διήνησεν ἀγῶνα, δεδωκὼς περὶ αὐτῶν καὶ σιγίλλον ἐν τῇ αὐτῇ μητροπόλει. ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι καὶ ἀρχαιότεροι ἀνήγγειλαν παραδότις ἀγράφως χρόνῳ τε καὶ βίῳ τοῖς ὕστερον, ὅπως

runt. praetor autem cum triduo post advenisset et apostoli victoriam intellexisset, Nicephoro imperatori significavit incursionem Sclaviniorum, item direptionem, captivorum numerum, vastationem, praedam, et quaecunque alia mala Aethiae in partibus intulissent, item diuturnam obsidionem continuamque oppidanorum oppressionem, deinde apostoli inspectionem, auxilium, tropaeum et integram victoriam; utque sub oculis hominum visus esset hostes invadere eosque persequi et in fugam convertere, adeo ut ipsi etiam barbari eius vires et suppelias nobis praestitas persentiscerent, ideoque ad sacram eius aedem confugerent. his cognitis imperator iussit, postquam ab apostolo victoria contigisset eique hostium expeditio imputari deberet, omnia ei spolia donari; et statuit ipsos quoque hostes cum omni familia et cogitatione ac propinquis universis facultatibusque attribui templo apostoli quod in Patrarum metropoli est, ubi primo vocatus Christi- que discipulus pugnam hanc pugnavisset; et sigillum super hac re in metropoli illa dedit. atque haec quidem antiqui posteris suis sine scripto tradiderunt, ut secundum prophetam generatio ventura sciret

ὡν κατὰ τὸν προφήτην γυνῇ γενεὰ ἡ ἐρχομένη τὸ γεγονός
 θαῦμα διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἀποστόλου, καὶ ἀναστήσονται καὶ
 ἀπαγγελοῦσιν αὐτὸ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐπιλάβωνται τῶν
 εὐεργεσιῶν ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἀποστό-
 λου. ἔκτοτε δὲ οἱ ἀφορισθέντες Σκλαβηνοὶ ἐν τῇ μητροπόλει 5
 καὶ τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς βασιλικούς καὶ πάντας τοὺς
 δεξιῶν ἀποστελλομένους πρόσβεις ὡς δμήρους διατρέφου-
 σιν, ἔχοντες ἰδίους καὶ τραπεζοποιούς καὶ μαγείρους καὶ πάν-
 τας τοὺς πυρασκευῶντας τὰ τῆς τραπέζης βρώματα, τῆς
 μητροπόλεως εἰς ταῦτα μηδὲν καινοτομοῦμένης, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ 10
 Σκλαβηνοὶ ἀπὸ διανομῆς καὶ συνδοσίας τῆς δυνάμεως αὐτῶν
 ἐκτρέφουσιν τὰς τοιαύτας χρείας. ἐποίησε δὲ καὶ σιγίλλιον
 λέγων ὁ ἀείμνηστος καὶ ἀοίδιμος βασιλεὺς λεπτομερῶς περίε-
 ρ 133 χον τὸ τί ὀφείλουσι παρέχειν οἱ αὐτοὶ ἀναπογραφόμενοι τῇ
 μητροπόλει, καὶ μὴ ἀπαργυρίζεσθαι παρ' αὐτοῦ ἢ ἄλλως πως 15
 κατ' ἐκείνοιαν ἄδικον ζημιουῖσθαι αὐτούς.

Κ ε φ α λ α ι ο ν γ'.

περὶ τῶν ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου Σκλάβων, τῶν τε Μιληγγῶν
 καὶ Ἐζεριτῶν, καὶ περὶ τῶν τελομένων παρ' αὐτῶν πάντων. ὁμοίως
 καὶ περὶ τῶν οἰκητόρων τοῦ κάστρου τοῦ Μαϊνῆς, καὶ τῶν παρ' 20
 αὐτῶν τελομένων πάντων.

✓ Ἰστέον ὅτι οἱ τοῦ θέματος Πελοποννήσου Σκλάβοι ἐν
 ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως Θεοφίλου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ

2 καὶ ἀναστήσονται — ἀποστόλου add B 16 ἄδικον add B

miraculum factum intercessionem apostoli, narraretque filiis suis uti ne
 obliviscerentur beneficiorum quas deus per ipsius intercessionem con-
 tulisset. ex illo autem tempore Sclavinii, qui metropoli destinati
 fuere, praetores, Caesarianos, quoscunque gentium legatos veluti ob-
 sides alunt, habentes structores suos coquosque, et quicumque cibos
 apparant, metropoli quidem nihil innovante, sed ipsis Sclaviniiis ex
 divisione et contributione universitatis suae res huiusmodi necessarias
 colligentibus. dedit vero etiam sigillum Leo semper memorandus ac
 praeclarus imperator, singillatim complectens quid hi adscriptitii me-
 tropolitano praestare debeant; quod quidem neque ipse adaequare ne-
 que quavis alia iniusta ratione damno eos afficere possit.

50. de Peloponnesi thematis Sclavis, Milengis, Ezeritis, iique quas
 solvunt tributis. item de habitatoribus urbis Maines, et quas pen-
 dent tributis.

Sciendum et thematis Peloponnesi Sclavos temporibus imperato-

Μιχαὴλ ἀποστατήσαντες γεγόνασιν· ἰδιόρῳθμοι, λεηλαστῆς καὶ ἀνδραποδισμοὺς καὶ πραιδὰς καὶ ἐμπρησμοὺς καὶ κλοπὰς ἐργαζόμενοι. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου ἀπεστᾶλη ὁ πρωτοσπαθᾶριος Θεόκτιστος, οὗ τὸ ἐπὶ κλην ὁ 5 τῶν Βροεινίων, στρατηγὸς ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου μετὰ δυνάμεως καὶ ἰσχύος πολλῆς, ἤγουν Θρακῶν καὶ Μακεδόνων καὶ τῶν λοιπῶν δυτικῶν θεμάτων, τοῦ πολεμῆσαι καὶ καθυποτάξαι αὐτούς. καὶ πάντας μὲν τοὺς Σκλάβους καὶ λοιποὺς ἀνυποτάκτους τοῦ θέματος Πελοποννήσου ὑπέταξε καὶ ἐχει- 10 ρώσατο· μόνοι δὲ οἱ Ἐζερίται καὶ οἱ Μιληγγοὶ κατελείφθησαν ὑπὸ τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ τὸ Ἑλος. καὶ ἐπειδὴ ὄρθος ἐστὶν ἐκεῖσε μέγα καὶ ὑψηλότατον, καλούμενον Πενταδάκτυλος, καὶ εἰσέρχεται ὥσπερ τράχηλος εἰς τὴν θάλασσαν ὥς πολλοῦ διωστήματος, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δύσκολον κατῴ- 15 κησαν εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ αὐτοῦ ὄρους, ἐν μὲν τῷ ἐνὶ μέρει οἱ Μιληγγοὶ ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ οἱ Ἐζερίται. καὶ ὁ μὲν προρηθθεὶς πρωτοσπαθᾶριος Θεόκτιστος καὶ στατηγὸς Πελοποννήσου δυνηθεὶς καὶ τούτους καθυποτάξαι, ἐπέθετο τοῖς μὲν Μιληγγοῖς νομίσματα 5 τοῖς δὲ Ἐζερίταις νομίσματα 20 γ', αὐτὰ καὶ ἐτέλουν αὐτοῦ στρατηγούντος, καθὼς παρὰ τῶν ἐντοπίων διασώζεται μέχρι τῆς σήμερον ἡ τοιαύτη φήμη, ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως στρατηγῶν ὁ πρωτοσπαθᾶριος Ἰωάννης ὁ Πρωτεύων ἐν

2 καὶ πραιδὰς καὶ ἐμπρησμοὺς add B 14 τὸ] δὲ vulgo 18
ἐξέθετο B 23 εἰς τὸ αὐτὸ θέμα M

ris Theophili eiusque filii Michaëlis desciscentes imperium excussisse, et suo libitu viventes direptiones captivitates praedas incendia ac furta exercuisse. imperante vero Michaële Theophili filio missus fuit protospatharius Theoctistus cognomento Broeeniorum, praetor ad thema Peloponnesi cum magna manu Thracum Macedonum ceterorumque thematum Occidentalium, ad eos debellandos subiugandosque. et omnes quidem Sclavos reliquosque Peloponnesi nondum subiectos vicit ac subiugavit: soli vero Ezeritae et Milengi relinquebantur sub Lacedaemonia et Elos. ac quandoquidem mons illic magnus est et valde altus, Pentadactylus nomine, qui cervicis instar longe se in mare porrigit, propter loci difficultatem ad latera eius sedes posuerunt hinc Milengi inde Ezeritae. et praedictus quidem protospatharius Theoctistus Peloponnesi praetor cum subiugare illos potuisset, imposuit Milengia quidem nomismata sexaginta, Ezeritis vero nomismata trecenta; quae ipso praetore solvebantur, ut etiamnum constans fama est inter incolae. imperante vero domino Romano Ioannes protospa-

τῇ αὐτῇ θέμῃ ἀνήγαγε πρὸς τὸν αὐτὸν κῆρον Ῥωμανὸν περὶ
 τε τῶν Μιληγγῶν καὶ τῶν Ἑζερίτων, ὅτι ἀποστατήσαντες οὐ
 πείθονται οὔτε τῷ στρατηγῷ οὔτε βασιλικῇ κελεύσει ἐπείκου-
 σιν, ἀλλ' εἰκὼν ὥσπερ αὐτόνομοι καὶ αὐτοδέσποτοι καὶ οὔτε
 παρὰ τοῦ στρατηγοῦ δέχονται ἄρχοντα οὔτε συνταξιδεύειν
 αὐτῷ ἐπείκουσιν οὔτε ἄλλην τοῦ δημοσίου δουλείαν ἐκτελεῖν
 πείθονται. καὶ μέχρι τοῦ ἀνελθεῖν τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ συ-
 νέβη προβληθῆναι τὸν πρωτοσπαθάριον Κρινίτην τὸν Ἀρο-
 τρῶν στρατηγὸν ἐν Πελοποννήσῳ· τῆς δὲ ἀναφορᾶς τοῦ πρω-
 τοσπαθαρίου Ἰωάννου καὶ στρατηγοῦ Πελοποννήσου τοῦ πρω-
 τεύοντος καταλαβούσης καὶ κατ' ἐνώπιον τοῦ βασιλέως τοῦ κ-
 P 134 ρεῦ Ῥωμανοῦ ἀναγνωσθείσης, καὶ περιεχούσης τὴν ἀποστασίαν
 τῶν προρρηθέντων Σκλάβων καὶ πρὸς τὰς βασιλικὰς προσ-
 τάξεις δυσπειθείαν ἢ μᾶλλον ἀπειθείαν, ἐδέξατο ὁ αὐτὸς
 πρωτοσπαθάριος Κρινίτης ἵνα, ἐπεὶ εἰς τοσαύτην ἤλασαν ἀποσ-
 15 τασίαν καὶ ἀπειθείαν, ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτῶν καὶ καταπο-
 λεμήσῃ καὶ ὑποτάξῃ καὶ ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς. ἀρξάμενος οὖν
 πολεμεῖν αὐτούς ἀπὸ μηνὸς Μαρτίου, καὶ κατακαύσας τὰ
 θέρη αὐτῶν καὶ ληϊσάμενος πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν, ἔσχεν αὐ-
 20 τοὺς ἀνδισταμένους καὶ ἀντέχοντας μέχρι μηνὸς Νοεμβρίου· 20
 ἀπὸ τότε δὲ ἰδόντες τὴν ἐαυτῶν ἐξολοθρευσιν ᾗτήσαντο λό-
 γον τοῦ ἐποταγῆναι αὐτοῖς καὶ τυχεῖν συμπαθείας ὑπὲρ ὧν
 πρώην ἐπλημμέλησαν. ὁ οὖν προρρηθεὶς πρωτοσπαθάριος

18 αὐτὸς M

tharius eiusdem thematis praetor ad imperatorem per literas rettulit
 Milengos et Ezeritas defecisse, neque aut praetori aut imperiali man-
 dato obedientiam ultra exhibere, sed quasi liberi ac sui iuris essent,
 neque principem a praetore accipere neque cum eo ad bellum profici-
 scisci aut officium denique ullum fiscale praestare velle. dum autem
 hae literae in itinere sunt, contigit ut Peloponnesi praetor destinaretur
 protospatharius Crinites Arotas; cumque allatae essent protospatharii
 Ioannis et Peloponnesi praetoris literae et coram imperatore Romano
 lectae, intellectumque esset praedictos Sclavos defecisse et imperiali-
 bus mandatis aut aegre aut omnino non parere, iniunctum eidem pro-
 tospathario Crinitae fuit ut quandoquidem descivissent atque ad in-
 obedientiam devenissent, arma contra eos sumeret, oppugnaret, sub-
 ingaret exstirparetque. bellum igitur auspicatus mense Martio, fru-
 gibus exustis et agris eorum omnibus vastatis, repugnantes habuit
 usque ad mensem Novembrem: sed ex eo perniciosam suam videntes
 de subiectione convenire voluerunt, et praeteritorum delictorum ve-
 niam postularunt. itaque praedictus protospatharius Crinites et prae-

καὶ στρατηγὸς δὲ Κρινίτης ἐξέδωκε αὐτοῖς πάντα πλείονα ὧν
 ἐτέλουν, τοὺς μὲν Μιληγγαῖς ἀπὸ πῶν ἑ νομισμάτων ὧν πρό-
 τερον ἐτέλουν, νομίσματα φμί, ὥς εἶναι τὸ πᾶν πένκτον αὐ-
 τῶν νομίσματα χ', τοὺς δὲ Ἐζερίταις ἀπὸ τῶν τ' νομισμάτων
 5 ὧν πρότερον ἐτέλουν, ἑτερα νομίσματα τ', ὥς εἶναι τὸ πᾶν
 πένκτον αὐτῶν νομίσματα χ', ἄτινα καὶ ἀπήτησε καὶ εἰσεκόμι-
 σεν ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθάριος Κρινίτης ἐν τῇ Θεοφυλάκτῃ
 κοιτῶν. τοῦ δὲ πρωτοσπαθαρίου Κρινίτου ἐν τῇ θέματι με-
 τατεθέντος Ἑλλάδες, καὶ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Βάρδα τοῦ
 10 Πλατυπόδη προβληθέντος στρατηγοῦ ἐν Πελοποννήσῃ, καὶ
 τῆς ἀτάξιας γενομένης καὶ στάσεως παρὰ αὐτοῦ τοῦ πρωτο-
 σπαθαρίου Βάρδα τοῦ Πλατυπόδη καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐ-
 τοῦ πρωτοσπαθαρίων καὶ ἀρχόντων, καὶ τὸν πρωτοσπαθάριον
 Λέοντα τὸν Ἀγέλαστον ἀποδιωξάντων ἀπὸ τοῦ θέματος, καὶ
 15 ἐνθάτως γενομένης καὶ τῆς τῶν Σκλαβησιανῶν ἐπιθέσεως κατὰ
 τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀπέστειλαν οἱ αὐτοὶ Σκλάβοι, οἳ τε Μι-
 ληγγοὶ καὶ οἱ Ἐζερίται, πρὸς τὸν κῆριν Ῥωμανὸν τὸν βασι-
 λέα, θξαιτούμενοι καὶ παρακαλοῦντες τοῦ συμπαθηθῆναι αὐ-
 τοῖς τὰς προσθήκας τῶν πένκτων καὶ τελεῖν αὐτοὺς καθὼς
 20 καὶ πρότερον ἐτέλουν. ἐπεὶ δέ, καθὼς προείρηται, εἰσῆλθον
 οἱ Σκλαβησιανοὶ ἐν τῇ θέματι Πελοποννήσου, δειδὼς ὁ βα-
 σιλεὺς ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ προστεθέντες τοῖς Σκλάβοις παγτελῇ
 ἐξολόθρευσιν τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐργάσωνται, ἐποίησεν αὐ-
 τοῖς χρυσοβοῦλλιον ἵνα τελοῦσι τὰ πένκτα ὡς καὶ πρότερον,

tor tributa illis graviora imposuit, Milengis quidem ad sexaginta no-
 mismata, quae antea solvebant, alia quingenta et quadraginta, ita ut
 universum ipsorum tributum esset nomismatum sexcentorum, Ezeritis
 vero supra trecenta nomismata pristina alia trecenta, ut essent sex-
 centa; quae exegit quoque idem protospatharius Crinites, intulitque
 in sacrum cubiculum. protospathario autem Crinite in Graeciae the-
 ma transposito cum in Peloponneso successisset protospatharius Bar-
 das Platypus, et turbae ac factio exortae essent inter ipsum protospa-
 tharium Bardam Platypodem aliosque eius partis protospatharios ab-
 que principes, qui protospatharium Leonem Agelastum themate ex-
 pulerant, protinus in thema illud Sclabesianis irruentibus, miserunt
 illi ipsi Sclavi Milengi et Ezeritae ad dominum Romanum Imperato-
 rem, commiserationem petentes super auctis tributis, permitterentur-
 que ea pendere qualia pridem pependerant. imperator autem ob
 Sclabesianorum adventum veritus ne Sclavis coniuncti omnino eum
 themate Peloponnesi exuerent, auresm illis bullam dedit ut tributa
 tantum solverent quemadmodum primitus solebant, Milengi scilicet

τούς μὲν Μιληγγούς ἕξ νομίσματα, τοὺς δὲ Ἐζερίτας νομίσματα τ'. αὕτη οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς προσθήκης καὶ τῆς ἐκκοπῆς τῶν πάντων τῶν Μιληγγῶν καὶ τῶν Ἐζεριτῶν.

Ἰστέον ὅτι οἱ τοῦ κάστρου Μαΐνης οἰκήτορες οὐκ εἰσὶν ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῶν προϋρηθέντων Σιλάβων, ἀλλ' ἐκ τῶν παλαιότερων Ῥωμαίων, οἳ καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ τῶν ἐμπορίων Ἕλληνες προσαγορεύονται διὰ τὸ ἐν τοῖς προπαιαίοις χρόνοις εἰδωλολάτραις εἶναι καὶ προσκυνητὰς τῶν εἰδώλων κατὰ τοὺς παλαιοὺς Ἕλληνας· οἵτινες ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αἰδίδιμου Βασιλείου βαπτισθέντες Χριστιανοὶ γεγόνασιν. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ οἰκοῦσίν ἐστιν ἄνυδρος καὶ ἀπρόσοδος ἐλαιοφόρος δέ· ὁθεν καὶ τὴν παραμυθίαν ἔχουσι. διῶκεται δὲ ὁ τοιοῦτος τόπος εἰς ἄκραν τοῦ Μαλέα, ἥγουν ἐκεῖθεν τοῦ Ἐζερού πρὸς παραθαλασσίαν. διὰ δὲ τὸ τελείως ὑποτεταγμένους εἶναι αὐτοὺς καὶ ἄρχοντα παρὰ τοῦ στρατηγοῦ δέχεσθαι καὶ πειρᾶσθαι ἀρχεῖν καὶ ὑπέκειν ταῖς τοῦ στρατηγοῦ προστάξεσιν, παρέχουσι πάντων ἐκ παλαιτάτου χρόνου νομίσματα ὕ.

Ἰστέον ὅτι ἡ τῆς Καππαδοκίας στρατηγίς τὸ παλαιὸν τοῦρμα ἦν τῆς τῶν Ἀνατολικῶν στρατηγίδος.

Ἰστέον ὅτι ἡ Κεφαλληνίας στρατηγίς ἥγουν τὰ νησία τοῦρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Λογουβαρδίας· ἐπὶ δὲ Ἀέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γέγονε στρατηγίς.

nomismata sexaginta, Ezeritae vero nomismata trecenta. atque haec quidem causa fuit aucti imminutisque rursus Milengorum et Ezeritarum tributū.

Sciendum vero est habitatores urbis Maines a praedictis Sclavis originem non ducere, sed ab antiquioribus Romanis; qui in hodiernum usque diem ab incolis Graeci appellantur, quod priscis temporibus idololatrae fuerint ac idolorum cultores veterum Graecorum ritu; qui quidem rem publicam Romanam administrante praeclaro illo imperatore Basilio cum baptismo Christianam fidem amplexi sunt. locus vero quem habitant, aquarum expertus est et inaccessus, sed olivifer, quo se consolantur. iacet autem hic locus in Malea promontorio ultra Ezerum versus oram maritimam. et quandoquidem plane subiecti sunt principemque a praetore accipiunt, cuius mandatis obtemperant, ex antiquissimo tempore tributum solvunt nomismata quadringenta.

Cappadociae praetura olim turma erat praeturae Anaticorum.

Cephaleniae praetura sive insula turma olim erat praeturae Longobardiae, sed in praeturam erecta fuit sub Christi amante imperatore Leone.

Ἰστέον ὅτι ἡ Καλαβρίας στρατηγίς δουκάτον ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Σικελίας.

Ἰστέον ὅτι ἡ τοῦ Χαρσιανοῦ στρατηγίς τοῦρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς τῶν Ἀρμενιακῶν στρατηγίδος.

- 5 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία Βάρετας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, ἡ τοποτηρησία Ἀσπονας καὶ ἡ τοποτηρησία Ἀκαρκοῦς· καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀνατολι-
- 10 κῶν εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία τῆς Εὐδοκιάδος, ἡ τοποτηρησία τοῦ ἁγίου Ἀγαπητοῦ, ἡ τοποτηρησία Ἀφραζείας· καὶ ἐγένοντο ταῦτα τὰ ἐπὶ τὰ βάνδα, ἧτοι τὰ τῶν Βουκελλαρίων τέσσαρα καὶ τρία τῶν Ἀνατολικῶν, τοῦρμα μία ἡ νῦν τὰ Κόμματα λεγομένη.
- 15 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ θέμα Χαρσιανοῦ μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία τοῦ Μυριοκεφάλου, ἡ τοποτηρησία τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ ἡ τοποτηρησία Βερινουπόλεως, καὶ ἐγένοντο τοῦρμα ἡ νῦν Σανιάνα λεγο-
- 20 μένη. καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀρμενιακῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοῦ Κομοδρόμου τοποτηρησία, ἡ τοποτηρησία Ταβίας, καὶ εἰς τὴν τοῦρμαν τοῦ Χαρσιανοῦ τὴν εἰρημένην προσετέθησαν. ἀπὸ δὲ τοῦ Καππαδοκῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα ταῦτα τὰ

3 Ἰστέον — στρατηγίδος add B

22 ἡ τοποτηρησία add B

Calabriae praetura ducatus olim erat praeturae Siciliae.

Charsiani praetura turma antiquitus erat Armeniacorum praeturae. sub Leone autem Christi amante imperatore a themate Buccellariorum in Cappadocum thema translata fuerunt haec banda, vicariatus Baretas Balbadonos Asponas et Acarcus: ex themate vero Anaticorum in thema Cappadocum isthaec quidem banda translata sunt, vicariatus Eudociadia, S. Agapeti et Aphraziae. factaque sunt septem haec banda, nempe Buccellariorum quattuor et Anaticorum tria, turma una, quae nunc Commata nuncupatur.

Porro sub eodem Christi amantissimo imperatore Leone a themate Buccellariorum in Charsiani thema translata sunt haec banda, vicariatus Myriocephali, venerandae Crucis et Berinopoleos; factaque ex iis fuit turma, quae nunc Saniana appellatur. ab Armeniacorum vero themate in Charsiani thema haec banda translata sunt, vicariatus Comodromi et vicariatus Tabiae; adiectique fuere praedictae Charsiani turmae. e Cappadocum autem themate in Charsiani itidem

Const. Porph.

15

βάνδα μετετέθησαν, ἤτοι ἡ τοῦρμα Κασῆς ἐξ ἐλοκλήρου καὶ ἡ τοποτηρησία Νύσσης μετὰ τῆς Καισαρείας.

Ἰπτόον οὖν τοῖς παρελθούσι χρόνοις τὸ τοῦ Χοζάνου θέμα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἦν. ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Ἀσμοσάτου θέμα καὶ αὐτὸ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἦν. τὸ δὲ Χανζίτ καὶ ἡ Ῥωμανόπολις κλεισοῦρα τῶν Μελιτηνιατῶν ὑπῆρχον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὅρους τοῦ Φατιλάνου πάντα τὰ ἐκείθεν τῶν Σαρακηνῶν ὑπῆρχεν, τὸ δὲ Τεκῆς ἦν τοῦ Μανουήλ. ἡ δὲ Κάμαχα ἡ τοῦρμα ἄκρα Κολωνίας ἦν, ἡ δὲ τῆς Κελτζινῆς τοῦρμα ὑπὸ τὴν Χαλδίαν ἦν. ἡ δὲ Μεσοποταμία τῷ τότε καιρῷ θέμα¹⁰ οὐκ ἦν. Ἀέων δὲ ὁ φιλόχριστος καὶ ἀοιδίμος βασιλεὺς τὸν Μανουήλ ἐκείνον ἀπὸ τοῦ Τεκῆς μετὰ λόγου ἐξήγαγεν, καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτὸν εἰσήγαγε καὶ πρωτοσπαθᾶριον πεποίηκεν. ἔχει δὲ ὁ αὐτὸς Μανουήλ υἱοὺς τέσσαρας, τὸν Παγκρατούκαν, τὸν Ἰαχνούκαν, τὸν Μουδάφαρ καὶ τὸν Ἰωάννην· καὶ τὸν μὲν¹⁵ P 136 Παγκρατούκαν ὁ βασιλεὺς ἱκανάτον πεποίηκε καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τοὺς βουκελλαρίους, τὸν δὲ Ἰαχνούκαν εἰς Νεκόπολιν στρατηγὸν ἐποίησε, τὸν δὲ Μουδάφαρ καὶ τὸν Ἰωάννην ἐν Τραπεζοῦντι δέδωκε γῆν βασιλικήν, ἅπαντας ἀξιώμασι τιμήσας καὶ δοὺς αὐτοῖς εὐεργεσίας πολλὰς. καὶ ἐποίησε²⁰ θέμα τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὸν Ὀρέστην ἐκείνον τὸν Χαρσιανίτην στρατηγὸν προσέβαλετο, καὶ τότε δέδωκε τὴν τῆς Καμάχας τοῦρμαν ὑπὸ τὸ θέμα εἶναι τῆς Μεσοποταμίας· εἰθ'

6 Μηλητιανητῶν M

thema translata fuere haec banda, universa turma Cases et vicariatus Nyssae cum Caesarea.

Chozani vero thema olim erat sub Saracenis, quemadmodum et Asmosati. Chanzit vero et Romanopolis clusurae erant Melitiniatorum. et a monte Phatilano, quae ulterius iacent, sub Saracenis erant, Teces vero sub Manuele. at Camacha turma propugnaculum Colouiae erat, sicuti Cellzines turma ad Chaldiam pertinebat: sed Mesopotamia tunc temporis thema non erat: at Leo ille Christi amans et praeclarus imperator Manuelem securitate verbo data e Tece eductum in urbem protospatharium creavit. erant autem huic Manueli quattuor filii, Pancratucas Iachnucas Mudaphar et Ioannes; et Pancratucam quidem imperator Hicanatum creavit et deinde praetorem Buccellarium, Iachnucam praetura Nicopoleos donavit, Mudaphar vero et Ioanni imperialem terram in Trapezunte dedit, dignitatibus omnes et beneficiis multis cohonestans. et Mesopotamiam in thema redegit, ac Oresten illum Charsianitem praetorem designavit, turmasque Camachae et Cellzines tunc temporis sub themate Mes-

οὕτως καὶ τὴν Κελτιγῆς τοῦρμαν ὑπὸ τὸ θέμα καὶ αὐτὴν
τῆς Μεσοποταμίας ἐποίησεν. ἀρτίως δὲ ταῦτα πάντα γεγο-
νότα ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὸ Μεσοποταμίας
θέμα, ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου προσετέθη ἢ τε Ῥωμανόπολις
5 καὶ τὸ Χανζίι.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἡ Λά-
ρισα τοῦρμα τῆς Σεβαστείας ἦν, τὸ δὲ Κυμβαλαίος ἦν τοῦρ-
μα τοῦ Χαρσιανοῦ, τὸ δὲ Συμπόσιον ἦν ἐρημία πρὸς τὰ μέρη
τῆς Λυκανδοῦ παρακείμενον. καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος
10 τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου Εὐστάθιος ὁ τοῦ Ἀργυροῦ ἀπὸ
τῆς ἔξορίας ἀνακληθεὶς εἰς τὸ Χαρσιανὸν στρατηγὸς ἐχωρί-
σθη· ὁ δὲ Μελίας εἰς τὴν Μελιτηνὴν ἔτι πρόσφυγος ἦν,
καὶ ὁ Βασάκιος μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ τε Κρι-
κορίκη καὶ τοῦ Παζουνῆ, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰσμαῆλ ὁ Ἀρμένιος
15 ἐκεῖνος, οὔτινες καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν προρρηθέντα Ἀργυρὸν
ἔγραψαν διὰ τοῦ χρυσοβούλλου λόγον λαβεῖν καὶ ἐξελεῖν,
καὶ τὸν μὲν Βασάκιον καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ εἰς Λάρισ-
σαν καθεσθῆναι, καὶ ὀνομασθῆναι τὸν μὲν Βασάκιον Λα-
ρίσσης κλεισουριάρχην, ὅπερ καὶ γέγονε, τὸν δὲ Ἰσμαῆλ κλει-
20 σουριάρχην εἰς τὸ Συμπόσιον, ὃ καὶ γέγονε, τὸν δὲ Μελίαν
εἰς Εὐφράτειαν εἰς τὰ Τρυπία εἰς τὴν ἐρημίαν γενέσθαι
τουρμάρχην, ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐξελεθόντων δὲ τῶν Μελιτη-
νιατῶν καὶ τὸν Ἰσμαῆλ ἐκεῖνον ἀνελόντων ἔμνε τὸ Συμπόσιον
ἐρημον· τοῦ δὲ Βασακίου ὅτι προδοσίαν μελετᾷ διαβληθέν-

potamiae constituit. haec omnia autem cum nuper sub dominium
venissent Romanorum, Romano imperante ad Mesopotamiae thema
additae quoque fuerunt Romanopolis et Chanzit.

Sub Leone autem Christi amante imperatore Larissa Sebastiae
turma erat ut Cymbalaeus Charsiani: at Symposium desertum erat
ad Lycandi partes situm. imperante autem eodem Christi amante
Leone Eustathius Argyri ab exilio revocatus Charsiani praetor factus
est, Melias vero adhuc in Melitene exulabat. et Baasacius cum duo-
bus fratribus Cricorice ac Pazune, item Ismaël ille Armenius, et ad
illum simul et ad Argyrum, quem diximus, scripserant ut per bullam
auream data sibi securitate exirent, et Baasacius quidem cum fratri-
bus Larissae sedes poneret, vocareturque Baasacius Larissae clisuriar-
cha, quod etiam factum est, Ismaël autem Symposii clisuriarcha, Me-
lias vero Euphratiae Trypiorum et deserti turmarcha foret; id quod
factum est. Melitiniatis vero excursionem facientibus Ismaëleque
sublato, Symposium desertum mansit; et Baasacio proditionis accusato
ideoque relegato, iterum Sebastiae turma facta est Larissa, praetorque

τος καὶ ἐξορισθέντος πάλιν ὑπὸ τῆς Σεβαστείας ἡ Λάρισσα τοῦρμα ἐγένετο, στρατηγῷ προβληθέντος ἐκέισε τοῦ Ἀργυροῦ Λέοντος τοῦ υἱοῦ Εὐσταθίου, τοῦ μετὰ ταῦτα μαγίστρου γεγονότος καὶ δομestίκου τῶν σχολῶν. ὁ δὲ Μελίας εἰς Εὐφράτειαν καθεζόμενος, ὅποτε προεβλήθη Κωνσταντῖνος ὁ δοῦς⁵ εἰς τὸ Χαρσιανόν, κατῆλθεν οὗτος ὁ προρρηθεὶς Μελίας, καὶ τὸ παλαιὸν κάστρον τὴν Λυκανδὸν ἐκράτησε, καὶ ἔκτισεν αὐτὸ καὶ ὠχυροποίησε, καὶ ἐκέισε ἐκαθέσθη, καὶ ὠνομάσθη παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως κλεισουῖρα. καὶ μετὰ τοῦτο διεπέρασεν ἀπὸ Λυκανδοῦ εἰς τὸ ὄρος τῆς Τζα-¹⁰μανδοῦ, καὶ ἐκέισε τὸ νῦν ὄν κάστρον ἔκτισε· καὶ ὡσαύτως καὶ ἐκεῖνο κλεισουῖρα ἐκαλεῖτο. ἐκράτησε δὲ καὶ τὸ Συμπόσιον, ποιήσας αὐτὸ τουρμαρχάτον. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη, τοῦτο πρῶτον, συνοῦσής αὐτῷ, καὶ Ζωῆς¹⁵ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, γέγονεν ἡ Λυκανδὸς στρατηγίς, καὶ πρῶ-¹⁵τος Λυκανδοῦ στρατηγὸς ὠνομάσθη ὁ πατρίκιος Μελίας, δηλονότι τῷ τότε καιρῷ αὐτοῦ κλεισουριάρχου ἐν Λυκανδῷ τυχάνοντος. ὁ δὲ αὐτὸς Μελίας διὰ τε τὴν συνοῦσαν αὐτῷ πρὸς τὸν βυσιλέα τῶν Ῥωμαίων πίστιν καὶ τὰς πολλὰς καὶ

P 137 ἀλείφους αὐτοῦ κατὰ Σαρακηνῶν ἀνδραγαθίας μετέπειτα μάλιστα²⁰ γιστρος ἐτιμήθη.

Ἰστέον ὅτι ἡ Ἀβαρα τοῦρμα ἦν ὑπὸ τὸ θέμα Σεβαστείας, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότητος γέγονε κλεισουῖρα.

Ἰστέον ὅτι τύπος ἐκράτησε παλαιὸς τὸν κατεπάνω Μαρ-

14 τοῦτο] τὸ?

illuc missus fuit Leo Argyri Eustathii filius, qui magister postea et scholarum domesticus creatus fuit. at Melias, qui Euphratiam habitabat, Constantino Charsiani duce designato hinc discessit et Lycandum urbem antiquam occupavit, quam cum exaedificasset munissetque, sedem ipse ibi posuit, illaque ab imperatore Christi amante Leone clusurae nomen accepit. deinde Lycando in Tzamandi montem commigravit, ibique urbem, quae in hodiernum usque diem extat, condidit, et similiter clusura nuncupata est. tenuit vero etiam Symposium, fecitque turmarchatum. Constantino autem Christi amantissimo imperante una cum matre sua Zoë, tunc primum Lycandus praetura facta est, primusque eius praetor appellatus est Melias patricius, tunc temporis illic clisuriarcham agens, qui postea quoque propter insignem in Romanorum imperatorem fidem et plurima ac praeclara in Saracenos edita facinora magistri honore ornatus est.

Quod ad Abaram turmam attinet, ea sub Sebastiae themate erat, imperante vero Romano clusura facta est.

Statutum autem antiquitus fuit ut capitaneus Mardaitarum At-

δαιτῶν Ἀτταλίας παρὰ τοῦ βασιλέως δηλονότι προβάλλεσθαι· διὸ καὶ παρὰ Λέοντος τοῦ μακαριωτάτου βασιλέως κατεπάνω προσβλήθη Σταυράκιος ὁ Πλατὺς ἐπονομαζόμενος, ὃς χρόνους μὲν διέτριψεν ἱκανούς, οὐχὶ καλῶς δὲ καὶ τὰ τέλη διέθηκε. 5 τοῦ γὰρ πρωτοσπαθαρίου Εὐσταθίου καὶ ἀσκηρῆτις ἐν τῇ τῶν Κιβυρραιωτῶν θέματι ἐκ προσώπου ἀποσταλέντος φθόγοι τιτὲς ἀναμεταξὺ τούτων καὶ μάχαι γεγόνασιν· ὃς τε γὰρ Σταυράκιος ὁ Πλατὺς εἰς τὸν πατρίκιον Ἡμέριον καὶ λογοθέτην τοῦ δρόμου θαρρῶν ὥς ἂν τε παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν βασιλέα μεσιτευθείς, τῷ ἐκ προσώπου Εὐσταθίῳ ἀντίπειπε καὶ 10 μάλιστα ἐναντίως εἶχεν ἐν οἷς αὐτὸν ἰώρα ἔξω τοῦ δέοντός τι διαπραττόμενον ἢ καὶ προστάττοντα· ὃς τε δὲ πάλιν ὁ ἐκ προσώπου Εὐστάθιος πρὸς τὸν Σταυράκιον διέκετο ἐχθροδῶς, καὶ πολλὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεις καὶ μηχανὰς ἐπλάττειτο. 15 ὅθεν αἰτίας ὁ προρρηθεὶς Εὐστάθιος κατὰ τοῦ Σταυρακίου ἀνήγαγεν, ὥς τὸ τῶν Κιβυρραιωτῶν θέμα δύο στρατηγούς ἔχειν οὐ δύναται, δηλονότι ἐμὲ καὶ τὸν Σταυράκιον τὸν κατεπάνω Μαρδαϊτῶν· ἄλλα γὰρ ἐμοῦ προστάττοντος καὶ διοικεῖν ἐθέλοντος, ἄλλα ποιεῖν ὁ κατεπάνω Μαρδαϊτῶν 20 βούλεται, καὶ αὐτέξουστος ὢν τὰ αὐτῷ δοκοῦντα μανικῶς διαπράττεται. ἀνήγαγε δὲ καὶ ἄλλας ψευδολογίας τινάς, καὶ πολλὰς μηχανὰς κατ' αὐτοῦ συνερράψατο, τὰς μὲν πιθανῶς δυνθείς, τὰς δὲ συκοφαντικῶς τε καὶ μανικῶς ἀναπλασάμενος. καὶ οὗτος δηλονότι τῇ πατρικίῳ Ἡμερίῳ καὶ λογοθέτῃ

talise ab imperatore designaretur; unde etiam a Leone beatissimo imperatore designatus fuit Stauracius cognomento Platys, qui aliquandiu quidem illic egit, sed tributa non recte ordinavit. cum enim Eustathius protospatharius et asecretis in Cibyrhaeotarum thema vicarius missus esset, aemulatio quaedam et contentio inter ipsos exorta est: quippe Stauracius Platys Hemerio patricio et logothetae cursus publici confidens, utpote quo intercedente imperatori conciliatus erat, Eustathio vicario se opposuit, atque omnino ei contrarium se praebebat, ubi praeter decorum committentem aut praecipientem aliquid videbat. vicissim Eustathius vicarius male erga Stauracium affectus multas adversus ipsum fraudes machinabatur et querelas contra eum producebat, in Cibyrhaeotarum themate duos praetores esse non posse, se et Stauracium Mardaitarum capitaneum; quippe cum alia ipse iuberet statueretque, alia Mardaitarum capitaneus facere vellet et quasi sui iuris esset ea quae ipsi viderentur amenter peragere. produxit item alia quaedam mendacia, et multas contra eum fraudes excogitavit, quaedam probabiliter quidem, quaedam vero per calu-

τοῦ δρόμου θαρρῶν ταῦτα ἔγραψεν. ἐπὶ δὲ τῷ τότε καιρῷ φίλος Εὐσταθίου μᾶλλον ἢ ὁ πατρικίος Ἡμέριος ἤπερ Σταυρακίου, κἂν ὕστερον ἐχθρανθέντες ἀμφοτέρωι ἐχθρας ἀνάμειστοι καὶ μανίας πλήρεις γεγονῶσι. τὴν οὖν τοιαύτην ἀναφορὰν Εὐσταθίου δεξάμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ πατρικίου Ἡμερίον πεισθεὶς, δέδωκε τὴν τοῦ τοιοῦτου κατεπάνω ἐξουσίαν τῷ πρωτοσπαθαρίῳ Εὐσταθίῳ τῷ ἐκ προσώπου. τοῦ δὲ μακαρίου βασιλέως τὸν βίον ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω μετῆλλαχότος, Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τῆς αὐτοκράτορος ἀρχῆς ἐγκρατὴς γεγονώς, ὡς πάντας τοὺς ὑπὸ τοῦ μακαρίου βασιλέως καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ προβληθέντας ἐν τισιν ἀρχαῖς διεδέξατο, χαιρεκάκοις καὶ κακοβούλοις ἀνδράσι πεισθεὶς, οὕτω δὴ καὶ τὸν προρρηθέντα Εὐσταθίον διεδέξατο καὶ ἀντ' αὐτοῦ πεποίηκεν ἕτερον. ὁ γὰρ Χασὲ ἐκεῖνος ὁ ἐκ Σαρακηνῶν τῷ γένει ὀρμώμενος, Σαρακηνὸς δὲ τῷ ὄντι τῇ γνώμῃ καὶ τῷ τρόπῳ καὶ τῇ λατρείᾳ διατελῶν, ὁ τοῦ πατρικίου Δαμιανοῦ δοῦλος, ἐπεὶ πολλὴν παρρησίαν εἶχε τῷ τότε καιρῷ ὁ πρωτοσπαθᾶριος οὗτος Χασὲ πρὸς τὸν κύριον Ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα, ὡσαύτως καὶ ὁ πρωτοσπαθᾶριος Νικήτας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Χασέ, ὁ καὶ τῶν Κιβνεραιωτῶν στρατηγός. 10

P 138 γεγινώς παρὰ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. ὁ Νικήτας οὖν οὗτος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος Χασέ τὸν βασιλέα ᾔτησατο ὅτι ὡς ἀρχαῖόν σου φίλον εὐεργετεῖν μὴ πρέπον ἐστίν, ἐν δὲ πρὸς τὴν βασιλείαν σου αἴτημα ἔχω,

3 ἐχθρανθέντες vulgo 8 τῷ δὲ μακαρίῳ βασιλεὶ vulgo 10
ὡς Meursius pro δε 11 προκληθέντας vulgo

mniam amenter confingens. atque haec quidem Hemerio patricio et logothetae cursus publici confusus scribebat. et is sane tunc temporis Eustathio magis quam Stauracio favebat, et si postea inimici ambo infestissimi fuerint. eiusmodi igitur Eustathii relatione accepta imperator, et Hemerii patricii petitione persuasus, capitanei istius dignitatem protospathario Eustathio vicario dedit. sed ad superos elato beato illo imperatore, Alexander eius frater imperio potitus ferme omnes a fratre imperatore defuncto honoribus auctos in ordinem redegit, hominum malignorum pravis consiliis persuasus; et sic Eustathio, quem diximus, honorem non prorogavit, sed alium ipsi substituit. nam protospatharius Chase ille a Saracenis genus ducens, et re ipsa eorum quoque sententiam mores ac cultum retinens, Damiani patricii servus, plurimum tunc gratia valebat apud Alexandrum imperatorem, quemadmodum et protospatharius Nicetas eius frater, qui etiam Cibyrhaeotarum praetor ab eodem imperatore factus fuit. hic igitur Nicetas praedicti Chase frater imperatorem compellavit, oport-

καὶ δίκαιόν ἐστιν εἰσακοῦσαί μου. τοῦ δὲ βασιλέως διαπα-
 ρουμένου καὶ ἀντρωπῶντος τί ἂν εἴη τοῦτο τὸ αἶτημα, καὶ
 ὅπερ εἰάν ἐστιν ὑπακοῦσαι ὑποσχομένου, ὁ προρρηθεὶς Νική-
 της ᾤησατο ὅτι τὸν υἱὸν μου αἰτοῦμαι ἵνα ποιήσῃ ἡ βασι-
 5 λεία σου κατεπάνω τῶν Μαρδαϊτῶν Ἀτταλίας· οὐ τινὸς δὲ
 βασιλεὺς τῇ αἰτήσῃ πεισθεὶς, ἐπὶ προελεύσεως εἰσαγαγὼν ἐπὶ
 τοῦ Χρυσотρικλίνου τὸν υἱὸν τοῦ πρωτοσπαθαρίου Νικήτα
 τὸν σπαθαροκανδιδᾶτον Ἀβέρκιον, προεβάλετο αὐτὸν κατεπάνω
 τῶν Μαρδαϊτῶν Ἀτταλίας, καθὼς καὶ ὁ μακάριος Λέων ὁ
 10 βασιλεὺς πρότερον Σταυράκιον τὸν Πλατὺν ἐπονομαζόμενον.
 καὶ ὁ ἐξ ἀρχῆθεν παλαιὸς ἔχων τύπος, καθὼς ἐν ἀρχαῖς εἴ-
 ρηται, ὑπὸ τοῦ βασιλέως προβάλλεσθαι τὸν κατεπάνω Μαρ-
 δαϊτῶν.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ βασιλείᾳ τοῦ Θεοφίλου παρακοιμώμενος
 15 γέγονε Σχολαστικὸς δοτιῆριος, ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοφίλου
 παρακοιμώμενος Δαμιανὸς πατρίκιος· καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ
 τοῦ αὐτοῦ γέγονε παρακοιμώμενος Βασίλειος ὁ φιλόχριστος
 βασιλεὺς. ἐπὶ δὲ τοῦ Βασιλείου φιλοχρίστου δεσπότην πα-
 ρακοιμώμενος οὐ γέγονε δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς βασιλείας. ἐπὶ
 20 δὲ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότην παρακοιμώμενος γέγονε
 Σαμωνᾶς ὁ πατρίκιος, καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασι-
 λέως γέγονε Κωνσταντῖνος ὁ πατρίκιος. ἐπὶ δὲ Ἀλεξάνδρῳ τοῦ
 βασιλέως γέγονε παρακοιμώμενος πατρίκιος Βαρβάτος. ἐπὶ δὲ

3 ὑπακοῦσαι om M

tere sibi ut amico veteri beneficium conferri, esse autem unum quod
 ab eius maiestate peteret, in quo exaudiri deberet: imperatore vero
 ambigente, interroganteque quidnam illud esset, et pollicente ipsum
 id, quidquid tandem esset, impetratum esse, respondit ut filius meus
 capitaneus Mardaitarum Attaliae creetur; eiusque petitioni satisfaciens
 imperator Abercium spatharocandidatum Nicetae protospatharii filium,
 in processu introductum in triclinium Aureum, Mardaitarum Attaliae
 capitaneum designavit, quemadmodum antea beatus Leo imperator
 Stauracium Platyn cognominatum. et eo quidem ritu, ut initio dial,
 antiquitas ab imperatore Mardaitarum capitaneus designabatur.

Sciendum autem sub Theophilo imperatore accubitorem fuisse
 Scholasticum ostiarium, et sub Michaële eius filio Damianum patri-
 cium, et post eum sub eodem Basilio qui postea Christi amans im-
 perator fuit. sed sub Basilio Christi amante imperatore, quoad usque
 regnavit, nullos fuit accubitor. verum imperante Leone iterum hac
 dignitate ornatus est Samonas patricius, et post eum sub eodem im-
 peratore Constantinus patricius. Alexandro autem imperium tenente
 accubitor creatus fuit Barbatus patricius; et sub Constantino Christi

Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γέγονε πάλιν Κωνσταντίνος πατρίκιος ὁ προρρηθὴς ἐπὶ Λέοντος δεσπότου, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότου Θεοφάνης πατρίκιος· ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τὸ δευτερον γέγονε Βασιλεὺς πατρίκιος.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως ἦν ὁ Κτενῆς ἐκεῖνος, γέρον κληρικὸς πάνν πλούσιος, ὅστις ἦν καὶ δομέστικος εἰς τὴν νέαν ἐκκλησίαν· ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ἄσμα, οἷος τῷ τότε καιρῷ ἕτερος οὐκ ἦν. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενῆς τὸν πατρικίον Σαμωνῶν ἐδυσώπησε, τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένου αὐτοῦ ὄντος, μεσιτεῦσαι αὐτὸν εἰς τὸν βασιλεῖα τοῦ γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον καὶ φορεῖν ἐπικουτζουλον καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Λαυσιακὸν καὶ καθέζεσθαι ὡς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ῥογεύεσθαι αὐτὸν λίτραν μίαν, καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως δοῦναι τῷ βασιλεῖ λίτρας τεσσαράκοντα. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐκ ἠνέσχετο τοῦτο ποιῆσαι,¹⁵ λέγων τῶν ἀδυνάτων τυγχάνειν καὶ εἰς μεγάλην ἀδοξίαν τῆς βασιλείας μου κληρικὸν γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον. ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς Κτενῆς παρὰ τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας καὶ σχολαρίκια ζυγὴν μίαν, ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα, καὶ τραπεζίου ἀσίμιν ἐνζω-²⁰ don διάχρυσον ἀνάγλυφον, ἐκτιμηθὲν καὶ αὐτὸ λίτρας δέκα. p 139 καὶ δυσωπηθεὶς ὁ βασιλεὺς τῇ παρακλήσει τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ καὶ παρακοιμωμένου ἀναλάβετο τὰς τεσσαράκοντα τοῦ

20 καὶ τραπεζίου — δέκα add B 23 τοῦ χρυσοῦ add B

amante imperatore rursum Constantinus patricius fuit, cuius antea mentionem feci sub domino Leone. sub Romano imperatore hunc honorem tenuit Theophanes patricius, sub Constantino autem iterum Basilus patricius.

Sub imperatore illo Christi amantissimo et perpetua memoria digno Leone Ctenas ille vixit, clericus aetate gravis et omnino dives, novae ecclesiae domesticus, qui canendo omnes sui temporis antecellebat. hic Samonae patricio, qui tunc temporis accubitor erat, persuasit uti pro se apud imperatorem intercederet, ut protospatharius fieret et camasum ferret ac in Lausiaceum progrediretur, sederetque veluti protospatharius rogamque acciperet libram unam: se huius rei causa imperatori daturum libras quadraginta. at imperator recusabat, dicens fieri non posse, et maiestate sua indignum, clericum fieri protospatharium. quod cum ex Samona patricio idem ille Ctenas intellexisset, ad quadraginta libras inaurium par unum adiecit libris decem aestimatum, et mensulam caelatam ex argento non signato, inauratam et sculptam, cuius item pretium erat decem librarum. per-

χρυσίου λίτρας καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια καὶ τοῦ τραπεζίου τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἀσίμιν, ὥς γενέσθαι τὸ πᾶν δόμα τοῦ αὐτοῦ Κτενᾶ λίτρας ἐξήκοντα. τότε ἐποίησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πρωτοσπαθάριον καὶ ἐρογενῆ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ 5 λίτραν μίαν. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Κτενᾶς μετὰ τὸ τιμηθῆναι αὐτὸν πρωτοσπαθάριον ἔτη δύο καὶ ἐτελεύτησεν, ἐρογενῆ δὲ τὰ δύο ἔτη ἀνὰ λίτραν μίαν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ν ᾱ'.

περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ γέγονε τὸ βασιλικὸν δρομώνιον, καὶ περὶ τῶν 10 πρωτοκαράβων τοῦ αὐτοῦ δρομώνιου, καὶ ὅσα περὶ τοῦ πρωτοσπαθάρου τῆς φιάλας.

Ἰστέον ὅτι μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου καὶ σφοδράτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον ἐν ᾧ εἰσῆρχετο ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' εἰς ῥούσιον ἀγρᾶριον εἰσῆρχετο. 15 πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἐπῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὰ Θέρμα τῆς Προύσης, καὶ πάλιν ὅτε ἀπῆλθε Θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ῥηγίου δηλονότι τῇ κελεύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσῆλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἡκολούθει ὀπισθεν. οἱ δὲ ἐν αὐτῷ εἰσ- 20 ἐλθόντες ἐλάται ὑπῆρχον ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ ἀγρᾶριου καὶ ἀπὸ τῶν Στενιτῶν πλωίμων. τὸ γὰρ παλαιὸν εἶχε τὸ Στε-

7 λίτρας χιλίας M

susus Imperator Samonae patricii et accubitoris precibus libras illas auri quadraginta et inaurium par accepit, et mensulam caelatum ex argento non signato inauratam; quod totum Ctenae donum sexaginta librarum erat; fecitque eum protospatharium, et rogam dedit librae unius. vixit autem hic Ctenas post acceptum protospatharii honorem annos duos, et tunc obiit, cum singulis annis unius librae rogam accepisset.

51. *de imperiali dromonio, quomodo factum sit, et de protocarabis eius; item de protospathario Phialae.*

Sciendum est usque ad tempora Leonis praeclari sapientissimique imperatoris dromonium imperiale, quo veheretur imperator, nulum fuisse, sed agrarium tantum russaeum, praeterquam sub Basilio Christi amante imperatore: quippe idem imperator cum ad Prusae thermas ac rursus ad Rhegii pontem videndum abiret, quem extrui ipse iusserat, dromonium conscendit, quod alterum dromonium sequebatur; remiges vero qui in eo, ex imperiali agrario erant et ex nautis Stenitis. ab antiquo enim in Steno chelandia imperialia na-

τὸν χελάνδια βασιλικὰ πλώϊμα μέχρι τῶν δέκα. ἔπει δὲ ὁ
 μακάριος βασιλεὺς ὅλα τὰ πλείονα αὐτοῦ μεταστασιμὰτα εἰς
 τὰς Πηγὰς ἐποίησεν διὰ τὸ καὶ ὑπ' αὐτοῦ κτισθῆναι τὰ τοι-
 αῦτα παλάτια, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Ἑβδομον καὶ εἰς τὴν Ἱερίαν
 καὶ εἰς τὴν Βρύαν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἀγρᾶριον κατὰ τὸν πα-
 λαιὸν τύπον. ὅτε δὲ εἰς μακρότερον ἀπῆει πρόκενσον, οἶον
 εἰς τὰ θέρμα τῆς Προύσης καὶ εἰς ἐπιτήρησιν τοῦ Ῥηγίου
 τῆς γεφύρας, εἰσῆει, καθὼς προεῖρηται, εἰς δρομῶνιον, καὶ
 ἠκολούθει ἕτερον δρομῶνιον, διότι καὶ πλείονας ἀρχοντας εἰσ-
 ἔρχεσθαι μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ὑπολοίπους εἰς το
 δευτέρον δρομῶνιον. ὁ δὲ δολιδίμος καὶ σοφώτατος Ἀέων ὁ
 βασιλεὺς φιλοτιμότεράν πως πρὸς τοὺς μαγίστρους καὶ πα-
 τρικίους καὶ οἰκείους συγκλητικὸς διακείμενος καὶ θέλων
 αἰεὶ τοῦτο συγκαίεσθαι, λογισάμενος μὴ ἐπαρκεῖν εἰς ὑπο-
 δοχὴν πλείονων ἀρχόντων τὸ ἀγρᾶριον, ἐποίησε δρομῶ-
 νιον, καὶ δὴ ἀπαύστως εἰσῆρχετο ἐν αὐτῷ ὅπουδ' ἔβούλετο
 ἀπελθεῖν. συνήρχοντο δὲ μετὰ αὐτοῦ οἶους ἂν ἐβούλετο τῶν
 ἀρχόντων, ἀπὸ τε μαγίστρων καὶ πατρικίων· κατὰ τύπον γὰρ
 ἐν τῷ ἀγρᾶριῳ οὐδεὶς ἕτερος εἰσῆρχετο μετὰ τοῦ βασιλέως
 εἰ μὴ ὁ δρογγᾶριος τῆς βίγλης καὶ ὁ δρογγᾶριος τοῦ πλωτ-
 μου καὶ ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου καὶ ὁ ἐταιρειάρχης καὶ
 ὁ μυστικὸς καὶ ὁ τῶν δεήσεων, καὶ ὅτε παρῆν ἐν τῇ πόλει
 p 140 καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ὁ παρακοιμώμενος, καὶ ὁ
 πρωτοβεστιᾶριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνόντων οὓς ἂν ἐκέλευσεν ὁ

2 μεταστήματα M 4 εἰρίαν M 5 βροίαν M 9 διὰ τὸ?

vigattoni instructa decem erant. cum vero beatæ memoriæ impera-
 tor plerumque ad Pegana migraret, quod ea palatia ab eo aedificata
 essent, similiter in Hebdomum, in Hieriam et in Bryantem, agrarium
 de more prisco ingrediebatur: at cum longiorem aliquam profectionem
 susciperet, veluti ad Prusæ thermas et ad Rhegii pontem videndum,
 dromonium, ut antea dictum est, conscendebat, sequebaturque alte-
 rum dromonium, in quo reliquus comitatus esset, cum in priori una
 cum imperatori essent plerique principes. sed Leo ille præclarus ac
 sapientissimus imperator benignius erga magistros patricios et consi-
 liarios suos affectus, gratificarique eis hac in re cupiens, cum ad
 plerosque principes excipiendos non sufficere agrarium videret, dro-
 monium fieri curavit, eoque semper usus est quocumque demum pro-
 ficisci vellet; et comitabantur e principibus magistris patriciis, quos-
 cunque vellet. in agrario enim ritu solito nemini cum eo esse lice-
 bat nisi drungario excubiarum, drungario rei navalia, logothetæ ear-
 sus publici, hetaeriarchæ, mystico, magistro libellorum supplicum,
 domestico scholarum, si in urbe esset, accubitori, protovestiario, et e

βασιλεύς. δι' οὖν τὸν τρόπον τοῦτον ἐποίησε Λέων ὁ αἰοίδι-
μος καὶ σοφώτατος βασιλεύς τὸ δρομώνιον, καὶ μετὰ τινα
καιρὸν ἐποίησε καὶ ἕτερον δρομώνιον, ὃ καὶ δευτέρον προσ-
ηγορεύθη καὶ ἀκολουθῶς ὠνομάσθη. καὶ γὰρ εἰς μακρόκερσα
5 ἀπήει ὁ μακάριος οὗτος βασιλεύς, οἷον εἰς Νικομήδειαν, εἰς
τὸν Ὀλυμπον, εἰς τὰ Πύθια· καὶ διὰ τοῦτο ἐπετηδεύσατο
τὰ δύο δρομώνια εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπαισιν αὐτοῦ τε καὶ
τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ. πολλὰς γὰρ ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς
τὰ πηλσίον πρόκενσα, τὴν μίαν οὐσίαν κατελίμπανεν εἰς τὸν
10 Ἰππόδρομον πρὸς φύλαξιν τοῦ παλατίου, διὰ τὸ τάγμα τοῦ
ἀριθμοῦ κατὰ τὸν ἐπικρατήσαντα παλαιὸν τύπον μετὰ τοῦ
δομestίκου τῶν σχολῶν ταξιδεύειν, καὶ ἐναπομένοντες εἰς τὸν
Ἰππόδρομον συνεξιοῦσι κατὰ τύπον τοῖς βασιλεῦσιν εἰς τὰ
πρόκενσα.

15 Ὅτι ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν βασιλικὸν ὀφείκειον ἦν τῷ πρω-
τοσπαθαρίῳ τῆς φιάλης· οὗτος δὲ ὁ πρωτοσπαθάριος τῆς
φιάλης ἐπεκράτει καὶ εἶχεν ὑπ' αὐτὸν πάντας τοὺς ἐλάτας
τῶν βασιλικῶν ἀγροῦντων ῥουσίων τε καὶ μαύρων, ἄνευ τῶν
ἀγροῦντων τῆς Αὐγούστης· τὰ γὰρ ἀγροῦντα τῆς Αὐγούστης
20 τὰ τε ῥοῦσια καὶ μαῦρα ἐπεκράτει καὶ ἐξουσίαζεν ὁ τῆς τρα-
πέζης τῆς Αὐγούστης. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰο-
δίου καὶ σοφωτάτου βασιλέως καινουργηθέντα τὰ δρομώνια
κελεύσει βασιλικῇ εἶχεν ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης

11 ἐπικρατήσαν M, idque post τύπον 12 ἐναπομένοντος M

cubiculariis quos imperator iussisset. hac itaque de causa Leo ille
praeclarus ac sapientissimus imperator dromonium fecit; et aliquanto
post alterum quoque dromonium fieri curavit, quod secundum appel-
latum semper nomen retinuit. saepe enim imperator hic longiora
itineria instituebat, veluti Nicomediam aut Olympon versus et Pythiam;
quamobrem etiam haec dromonia paravit in suum ac principum suo-
rum usum ac commodum. frequenter vero cum non ita longe pro-
fecturus esset, partem unam in Hippodromo relinquebat ad palatii
custodiam, quia ibi iam ex antiquo more numeri cohors cum schola-
rum domestico in praesidio agere solebant; cumque in Hippodromo
manerent rita solito, una cum imperatoribus in processum pergebant.

Primitus vero etiam imperiale officium gerebat Phialae protospa-
tharius, habebatque sub sua potestate remiges omnes agrariorum im-
peratoris tam russaeorum quam nigrorum, exceptis iis quae ad Au-
gustam pertinebant: ista enim sive russaeae sive nigrae sub ipsius men-
sae domestico erant. sed cum sub Leone praeclaro illo ac sapien-
tissimo imperatore dromonia primum conficerentur imperiali iussu,

καὶ τῶν τοιούτων δρομωνίων τοὺς ἐλάτας ὑπὸ τὴν αὐτοῦ
 ἔξουσίαν. ὁ οὖν προρρηθεὶς πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης καὶ
 ἐκάστην ἡμέραν καὶ καὶ ἐκάστην δαίτην ἀπὸ παλαιοῦ τύπου
 κατήρχετο καὶ ἐκαθέζετο ἐν τῇ φιάλῃ (διὰ τοῦτο γὰρ καὶ
 ἐλέγετο πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης) καὶ τὰς ἀναμεταξὺ δέ-5
 κας τῶν ἐλατῶν τῶν τε ἀγραρίων καὶ τῶν δρομωνίων τῶν
 παρ' αὐτοῦ ἐξουσιαζομένων ἔκρινε καὶ κατὰ τὸ δίκαιον ἐδί-
 κάζε τε καὶ ἐδιοίκει· καὶ ἦν ἡ παρὰ τὸ δέον εὐρισκὲς τινα
 ἢ ἐργαζόμενον ἢ τινα ἀδικοῦντα ἢ εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν
 βαγεύοντα, τοῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ἐπεξήρχετο. καὶ 10
 καὶ ὃν εἴρηται τρόπον, πάντες οἱ τῶν δρομωνίων ἐλάται καὶ
 οἱ τῶν τοῦ βασιλέως ἀγρουρίων, τῶν βουσίων καὶ τῶν μαύ-
 ρων, ὑπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν θεωρίαν ὑπῆρχον τοῦ πρωτο-
 σπαθαρίου τῆς φιάλης. τὰ δὲ τῆς Αὐγούστης ἀγροῦρια τὰ
 τε βούσια καὶ μαύρα ὑπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἐφορείαν ὑπῆρ- 15
 χον τοῦ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης, δηλονότι τὸν λόγον
 τῶν ἀγρουρίων τούτων ποιούντος τοῦ τῆς τραπέζης οὐχὶ πρὸς
 τὴν Αὐγούστην ἀλλὰ πρὸς τὸν βασιλέα. ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ
 αὐιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως ἦν πρωτοσπαθάριος τῆς
 φιάλης ὁ Ἰωάννης, οὗ τὸ ἐπικλὴν ὁ Θαλάσσιος, καὶ μετ' αὐ- 20
 τὸν γέγονεν ὁ πρωτοσπαθάριος ὁ Ποδάρων, καὶ μετ' ἐκεῖνον
 ὁ πρωτοσπαθάριος Λέων ὁ Ἀρμένης ὁ τοῦ πρωτοσπαθαρίου
 Ἀρσενίου καὶ μαγκλαβίτου πατὴρ. οὗτοι δὲ, ὅ τε ὁ πρωτο-

7 ἐδικασέ vulgo 10 ἐπεξήρχετο vulgo quanquam infra quoque
 p. 241, 11 ἐπεξήλθε 22 ὁ Ἀρμένης — ὁ Λέων add B

eorum etiam remiges protospatharii Phialae arbitrio subiecti fuere;
 isque quotidie ex veteri consuetudine sub vesperam descendens con-
 siderabat in Phiala, unde et protospatharii Phialae nomen accepit, ac
 inter agrariorum dromoniorumque remiges sibi subiectos lites iudica-
 bat atque ius dicebat administrabatque; et si quid praeter decorum
 commisisset aliquem comperisset aut iniuriam cuiquam fecisset vel offi-
 cium suum deseruisse, eum flagris acriter excipiebat. et, ut dictum
 est, omnes remiges dromoniorum agrariorumque imperialium, tam
 russaeorum quam nigrorum, sub potestate erant ac cura protospatha-
 rii Phialae: sed Augustae agraria sive russaea sive nigra ad mensas
 ipsius domesticorum pertinebant, ita tamen ut ille muneris sui ratio-
 nem non Augustae redderet sed imperatori. sub Leone autem prae-
 clario illo ac sapientissimo imperatore Phialae protospatharius erat
 Ioannes cognomento Thalasson, post quem Podaron, cui successit
 Leo Armenius, Arsenii protospatharii et manclabite pater. hi vero,
 protospatharius Podaron et Leo Armenius, protelatae fuerunt Nasar
 patricii et rei navalis drugarii; et sub Basilio Christi amantissimo

σπαθάριος Ποδάρων καὶ ὁ Λέων ὁ Ἀρμένης, πρωτελάται γε-
 γόνασι τοῦ πατρικίου Νάσαρ καὶ δρουγγαρίου τοῦ πλωῖμον,
 καὶ ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀνῆξαν ἀπὸ τοῦ
 πλωῖμου καὶ γεγονόσιν πρωτελάται τοῦ ἀγραρίου τοῦ βασι-
 5 λέως· ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰοδύμου καὶ σο- P 141
 φωτάτου βασιλέως, ἤνικα καὶ τὰ δρομώνια ἐποίησε, διὰ τὴν
 ἀνδρίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῆς θαλάσσης ἐποίησεν·
 αὐτοὺς πρωτοκαράβους. καὶ περιστάσεως γενομένης εἰσήγα-
 γεν ὁ βασιλεὺς τῶν δύο δρομωνίων τοὺς ἐλάτας μετὰ τῶν
 10 δύο πρωτοκαράβων τοῦ πρώτου δρομωνίου εἰς χελανδία πλω-
 ῖμα, δοὺς αὐτοῖς ἐξόπλισιν πολλὴν καὶ ἀναγκαίαν, ὅσον σκου-
 τάρια δόρκας κλιβάνια κάλλιστα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐπιδέονται
 πλωῖμοι στρατιῶται ἐπιφέρεισθαι· καὶ ἀνελάβετο αὐτοὺς ὁ
 πατρικίος Εὐστάθιος καὶ δρουγγάριος τοῦ πλωῖμου μετὰ τοῦ
 15 βασιλικοῦ στόλου, καὶ ἀπῆει κατὰ τῶν ἐναντίων. τοῦτο δὲ
 ὅλον ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς διὰ τὸ ἀποβλέπειν τὸν πατρικίον
 Εὐστάθιον καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου πρὸς πόλεμον τῶν
 ἐναντίων. καὶ ἀντ' ἐκείνων ἐκυβέρνηα τὸ βασιλικὸν δρομώνιον
 Μιχαὴλ ὁ γέρον καὶ συνετός ἐκεῖνος, ὄντων αὐτῶν τῷ τότε
 20 καιρῷ πρωτελατῶν. οἱ δὲ ἐλαύνοντες εἰς τὰ δρομώνια ἔως
 τῆς ἐλεύσεως τῶν βασιλικῶν ἐλατῶν ὑπῆρχον Στενίται ἐκ τῶν
 οὐσιῶν τοῦ Στενοῦ. ὅτε δὲ ὑπέστρεψαν ἐκ τοῦ ταξιδίου,
 πάλιν ἦσαν εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν καθὼς καὶ προὑπῆρχον,
 τότε οἷονεῖ φιλοτιμούμενος ὁ βασιλεὺς τὸν πρωτοσπαθάριον
 25 τὸν Ποδάρων διὰ τὸ ἀνδραγαθῆσαι αὐτὸν καὶ εὐδοκίμησαι

19 αὐτῷ M

imperatore a re navali translati protelatae agrarii imperatorii effecti
 sunt; sub Leone vero praeclaro sapientissimoque imperatore, cum
 dromonia is fecisset, propter eorum fortitudinem rei que maritimae
 peritiam protocarabi facti sunt; cum autem belli necessitas urgeret,
 utriusque dromonii remiges, cum duobus primi dromonii protocarab-
 is in chelandia imperator introduxit, data iis armatura multiplici et
 necessaria, ut sunt scuta, pelles cervinae, clibana pulcherrima, et
 alia quibus adscitis Eustathius patricius rei que navalis drungarius
 cum classe imperatoria contra hostes profectus est. fecitque totum
 hoc imperator, quia Eustathius patricius rei que navalis drungarius
 bellum cum hostibus gerere cogitabat; et interea vice illorum drom-
 onium imperiale gubernabat Michael ille senex ac peritissimus
 omnium illius aevi protelarum. qui autem dromonia agitabant, usque
 dum imperatoris remiges venirent, Stenitae erant Steni incolae. cum
 vero ex bellica expeditione redirent, pristina iterum officia praesta-
 bant. et tunc honoris ergo imperator protospathario Podaroni pro-

ἐπεὶ πάντας εἰς τὸν πόλεμον καὶ μαρτυρηθῆναι καὶ παρὰ τοῦ πατριμίου Εὐσταθίου καὶ δρουγγαρίου τοῦ πλωῖμον ἐτερον τοιοῦτον μὴ εἶναι εἰς τὸ πλωῖμον ἐπὶ τε ἀνδρίᾳ καὶ διεγέρσει καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς καὶ μάλιστα τῇ πρὸς τὸν βασιλέα εὐνοίᾳ καὶ ἐρῇ πίστει, δέδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρωτοσπαθαρίου τῆς φιάλης. διὰ τε τὸ εἶναι αὐτὸν ἀγράμματος, προστάξει τοῦ βασιλέως κατήρχετο κρητὴς ἀπὸ τοῦ Ἱπποδρόμου καὶ συνεκατέζετο μετὰ αὐτοῦ ἐν τῇ φιάλῃ καὶ ἔκρινε τοὺς ἐλάτας. τὰ δὲ αἰγουστικά ἀγράρια, καθὼς προεῖρηται, ἐπεκράτει ὁ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης. 10 μετὰ τοῦτο δὲ προεβύλετο ὁ βασιλεὺς τὸν τε Ποδάρωντα καὶ τὸν Λέοντα τὸν Ἀρμένην τοποτηρητὰς τοῦ βασιλικοῦ πλωῖμον· πρωτοκαράβους δὲ τοῦ δρομωνίου αὐτοῦ προεβάλετο τὸν Μιχαὴλ ἐκαθὼν τὸν γέροντα, πρωτελάτην τῷ τότε καιρῷ δρομωκίου τυχώνοντα, δευτεροελεύτην δὲ γεγυῖοντα τοῦ 15 ἀγρωρίου Βασίλειου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, καὶ τὸν ἑτερον Μιχαὴλ, οὗ τὸ ἐπὶ κλῆν Βαρκαλῆς, ὅστις ἦν πρότερον εἰς τὸ πλωῖμον πρωτελάτης τοῦ δρουγγαρίου Εὐσταθίου καὶ πατρικίου, ὅτε ἐπέρασε τοὺς Τούρκους καὶ καταπολέμησε τὸν Συμεὼν τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας. οὗτος οὖν ὁ Συμεὼν ὁ 20 ἄρχων Βουλγαρίας μαθὼν τὴν τοῦ πλωῖμου πρὸς τὸν ποταμὸν ὤφιζεν, καὶ ὅτι μάλλιν τὸ πλωῖμον τοὺς Τούρκους κατ' αὐτοῦ περᾶσαι, ἐποίησε λέσας ἤτοι πλοκάς ἰσχυράς πᾶν καὶ στερεμενίους, ὥστε μὴ δύνασθαι τοὺς Τούρκους ἀντιπερᾶν.

2 πολέμου M

pter rem praeclarissime gestam prae omnibus in bello, et quia Eustathius patricius rei que navalis drungarius hoc illi testimonium perhibuerat, non esse alium in tota classe maiore fortitudine vigilantia et allis virtutibus, maxime vero amore ac fide in imperatorem, potestatem protospatharii Phialae contulit. cumque illiteratus esset, iussu imperatoris ex Hippodromo iudex veniebat, qui cum eo in Phiala sedebat et remiges iudicabat. at Augustae agraria, ut dictum est, mensae Augustae domesticus curabat. postea autem imperator Podaronem et Leonem Armenium classis suae vicarios designavit; protocarabos vero dromonii sui fecit Michaëlem illum senem, qui tunc temporis protelates dromonii erat et ante in agrario Christi amantissimi imperatoris Basilii deuterocēlates, et Michaëlem alterum, Barcalan cognominatum, qui ante protelates in classe erat sub Eustathio patricio et drungario, cum contra Turcas proficisceretur et Symeonem Bulgariae principem debellaret. qui Symeon Bulgariae princeps cognito in flumen deductam esse classem et Turcas contra se transmisuram, funes fecit sive catenas firmas ac duras admodum, quibus im-

- δι' ἣν ἐπινόειαν καὶ ἐκολύθησαν οἱ Τοῦρκοι τὸ πρῶτον περᾶ-
σαι. ὁ οὖν προρρηθεὶς Μιχαὴλ ὁ Βαρκαλῆς μετὰ καὶ ἄλλων
δύο πλωτῶν ἀναλαβόμενοι τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία αὐτῶν,
ἀνδρεῖψ καὶ ῥωμαλέψ ὁρμήματι ἐκπηδήσαντες τοῦ χελανδίου P 142
5 κατέκοψαν τὰς λέσας ἤτοι τοὺς πλοκοῦς, καὶ ἤνοιξαν τὸν πό-
ρον Τοῦρκους. τοῦτον οὖν τὸν Βαρκαλᾶν οἱ Τοῦρκοι ἰδόντες
καὶ τὸ ἀνδρεῖον αὐτοῦ ὑπερθauμάσαντες, ὅτι μόνος τῶν δύο
προπαρενόμενος πλωτῶν πρῶτος κατέκοψε τὸν πλοκόν, θαυ-
μάσαντες εἶπον ὅτι τοῦτον ἔπρεπεν ὀνομάζεσθαι πατρίκιον
10 καὶ εἶναι κεφαλὴν τοῦ πλωτῆμον. τὴν οὖν τοῦ Βαρκαλοῦ ἀν-
δρειότητα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν αὐτὸν δευτεροελάτην
εἰς τὸ δρωμόνιον βασιλικόν. εἰθ' οὕτως τοῦ Ποδάρωνος καὶ
τοῦ Λέοντος γενομένων τοποτηρητῶν προεβλήθη ὁ Μιχαὴλ
ὁ γέρων καὶ οὗτος ὁ Βαρκαλῆς πρωτοκάραβοι τοῦ δρωμονίου.
15 Ὅτι ὁ προρρηθεὶς Λέων ὁ Ἀρμένης, ὁ πατὴρ τοῦ πρω-
τοσπαθarioῦ Ἀρσενίου καὶ μαγγλαβίτου τοῦ τελευτήσαντος,
τελευτᾷ τοποτηρητῆς ὢν εἰς τὸ πλωτῆμον· ὁ δὲ πρωτοσπα-
θάριος ὁ Ποδάρων μετὰ τινες χρόνους προεβλήθη στρατηγὸς
ἐν τῷ ὅματι τῶν Κυβυρραιωτῶν.
20 Ὅτι τοῦ Ποδάρωνος γεγονότος τοποτηρητοῦ προεβλήθη
πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης ὁ πρωτοσπαθάριος Θεοφύλακτος
ὁ Βιμβιλίδης, ἀνεψιὸς τυγχάνων τοῦ πρωτοσπαθarioῦ Ἰωάν-
νου, οὗ τὸ ἐπὶ κλῆν Θαλάσσω, καὶ διήρκεσεν ἐν ἔτεσι τισι
12 τὸ δρ. τὸ β.?

pediret quo minus in ulteriorem ripam Turcae excendere possent;
atque ita primum Turcae excensu cohibiti sunt. quod cum ita es-
set, Michael, quem dixi, Barcalas, et cum eo duo alii nautae classia-
rii assumptis scutis et gladiis, viriliter plane ac fortiter chelandio ex-
siliences, funes sive catenas disciderunt et transitum Turcis aperue-
runt. Turcae itaque ubi factum hoc egregium Barcalae vidissent,
eum solum duobus nautis classariis praecedentem primum catenas disci-
diase, cum summa admiratione dixerunt hunc dignum esse qui patri-
cius fieret et rei navali praeficeretur; quamobrem etiam imperator,
Barcalae fortitudine ad ipsius aures delata, dromonii sui deuterο-
elatem creavit. mox vero Podarone et Leone vicariis constitutis, Mi-
chael ille senex et hic Barcalas protocarabi dromonii facti sunt.

Et praedictus quidem Leo Armenius, protospatharii et mancla-
bitae Arsenii defuncti pater, diem obiit cum rei navalis vicarius esset:
Podaron vero protospatharius quodam elapso tempore praetor creatus
est thematis Cilyrrhaeotarum.

Qui cum vicarius factus esset, Phialae protospatharius creatus est
protospatharius Theophylactus Bimbilides, consobrinus protospatharii
Iovannis Thalassonis cognominati, perseveravitque aliquot annis in eun-

τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογενή-
του καὶ φιλοχρίστου δεσπότη. τούτου οὖν τελευτήσαντος,
διὰ τὸ ὑπεργηρᾶσαι τὸν προρρηθέντα Μιχαὴλ τὸν γέροντα
καὶ εἰς πολλῶν ἐτῶν περιόδους διατρεῖναι ἐν τῇ τοῦ πρωτο-
καράβου ὑπουργίᾳ ἐτιμήθη τῇ τοῦ πρωτοσπαθarioυ ἀξίᾳ καὶ
προεβλήθη καὶ πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης. καὶ εἰσερχομέ-
νου τοῦ βασιλέως ἐν τῇ φιάλῃ ἐν τῷ δρομωνίῳ καὶ ἀπιδόντος
εἴτε ἐν προκένσῳ εἴτε ἀλλαχού, ἴστατο ὁ καλὸς ἐκεῖνος γέρον
καὶ ἀείμνηστος κατὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἐμπειρίαν μέσον τοῦ
δρομωνίου, προθυμοποιῶν καὶ προτρέπόμενος τοὺς τοῦ δρομω-
νίου ἐλάτας γενναιότερον καὶ ἀνδρειότερον ἐλαύνειν τε καὶ
κωπηλατεῖν, ἅμα δὲ καὶ τοὺς τότε πρωτοκαράβοις ὑποτιθέμε-
νος κατὰ τὴν δυσκρασίαν καὶ πνεύσιν τῶν ἀνέμων τὴν βα-
σιλειον ναὺν πηδαλιουχεῖν τε καὶ κυβερνᾶν. τούτου οὖν τε-
λευτήσαντος, διὰ τὸ νῆπιον τυγχάνειν τὸν βασιλέα καὶ τοῖς
ἀδιάκριτον τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου καὶ παρακοιμωμένον
γένονεν ὁ Θεόδοτος ἐκεῖνος πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ πρω-
τελάτης ὢν, τιμηθεὶς κατὰ διαφόρους καιροὺς κανδιδάτος,
στράτω, σπαθάριος, σπαθαροκανδιδάτος καὶ μετὰ ταῦτα πρω-
τοσπαθάριος καὶ πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης· ὃς ἦν γαμ-
βρός τοῦ προρρηθέντος Μιχαὴλ τοῦ γέροντος. οὐδὲ γὰρ ἀπὸ
παλαιοῦ τύπου ποτὲ ἐγγέγονε ἢ ἐτιμήθη πρωτοκάραβος τοῦ
βασιλέως πρωτοσπαθάριος, ἀλλ' οὐδὲ σπαθαροκανδιδάτος, ἀλλ'

22 τύπου ποτὲ add B

tis imperii Christi amantissimi domini Constantini Porphyrogeniti.
hoc igitur mortuo, quia iam aetate confectus esset Michaël ille se-
nex quem dixi, et protocarabi munus plurimos annos sustinuisset,
dignitate protospatharii ornatus est factusque Phialae protospatharius;
et cum imperator dromonii Phialam ingrederetur atque in processu
sive alio iret egregius ille senex et ob rei navalis peritiam semper
memorandus, stabat in medio dromonii, remiges exhortans uti alacrius
remis incumberent, simul etiam protocarabos docens quomodo pro
ratione ac vi ventorum navem imperatoris dirigerent. eo defuncto
propter pueritiam imperatoris et fatuitatem Constantini patricii et
accubitoris protocarabus factus est Michaëlis illius memorati senis
gener, Theodotus, tunc temporis protelates, diversis temporibus crea-
tus candidatus, strator, spatharius, spatharocandidatus, et postea pro-
tospatharius atque Phialae protospatharius. neque enim ab antiqua
consuetudine protocarabus imperatoris fiebat protospatharius aut spa-
tharocandidatus, sed vel candidatus vel strator vel saepe etiam spa-
tharius. sub Leone autem praeclaro illo ac sapientissimo imperatore

ἡ κανδιδατος ἡ στρατῶρ ἡ τὸ πολὺ σπαθάριος. ἐπὶ δὲ Λέον-
 τος τοῦ ἀνιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὗτος μόνος ὁ
 Μιχαὴλ ἐτιμήθη σπαθάριος καὶ μετὰ ταῦτα σπαθαροκανδι-
 दाτος. διὰ δὲ τὸ ἀδιακρίτεον τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου
 5 παρακοιμωμένον γεγονέναι οἱ πρωτοκάραβοι σπαθαροκανδιδα-
 τοι καὶ οὗτος ὁ Μιχαὴλ πρωτοσπαθάριος. τοῦ δὲ βασιλέως
 τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ ἀνελθόντος ἐν τῇ παλατίῳ καὶ τῆς βα- P 143
 σιλείας οὐκ οἶδ' ὅπως εἶπεν ἐγκρατοῦς γενομένου, τὸν μὲν
 Θεόδοτον διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντίνον τὸν φιλόχριστον δεσπό-
 10 τήν καὶ βασιλέα εὐνοίαν οὐ μόνον διεδέξατο, ἀλλὰ καὶ
 τὴν διὰ δαρμοῦ καὶ κουρᾶς ὑπεξῆλθε τιμωρίαν, καὶ ἐν
 διηγεσὶ παρέπεμπεν ἐξορίαν, ἐν ᾗ καὶ τῷ τέλει τοῦ βίου
 ἐχρήσατο, ἕως τὸν σὺν αὐτῷ πρωτοκάραβον Κωνσταντί-
 νον ἐκείνον τὸν Ἀφρικάνον διὰ τὸ διὰ φόβου εὐνοϊκῶς δια-
 15 κείσθαι πρὸς αὐτόν, καὶ ὅρκῳ ἰδιοχείρῳ ἐξαρηνησάμενον τὴν
 πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντίνον εὐνοίαν καὶ ἀγάπην· ὃν
 πρῶτον μὲν σπαθαροκανδιδατὸν ἐτίμησε, καὶ πρῶτον πρω-
 τοκάραβον ποιήσας, καὶ πρωτοσπαθάριον τῆς φιάλης προβαλό-
 μενος μετὰ ὀλίγον καὶ πρωτοσπαθάριον ἐτίμησεν. οὗτος οὖν
 20 δι' ἐπομνήσεως τοῦ κληρικοῦ Ἰωάννου καὶ κατὰ συγχώρησιν
 θεοῦ ῥαίχτωρος γεγονότος ὑπέθετο τῷ μακαρίτῃ τῷ βασιλεῖ
 κυρῷ Ῥωμανῷ ὅτι ὁ πρωτοσπαθάριος Θεοφύλακτος καὶ τῆς
 τραπέζης τῆς Ἀνγούστης, ἐπεὶ προβολὴ καὶ ἀντιληψις ἦν

8 οἶδε πῶς M 11 διὰ add B

solus hic Michaël spatharius primo, mox item spatharocandidatus factus est, igitur, ut dixi, propter imperatoris pueritiam et Constantini patricii accubitorisque fatuitatem protocarabi spatharocandidati facti sunt et hic Michaël protospatharius. cum autem in palatium venisset dominus Romanus imperator et imperio nescio quo pacto politus esset, Theodotum propter benevolentiam erga dominum Constantinum Christi amantissimum imperatorem non solum in ordinem redegit, sed caesum tonsumque perpetuo exilio damnavit, in quo etiam mortuus est, relicto protocarabi munere Constantino illi Loricato, qui cum ipso erat, quia per metum bene erga ipsum adfectus esset et Constantini imperatoris amicitiam eiurasset, syngrapha ad id data, quam sua manu subsignaverat; quem initio quidem spatharocandidatum creavit, mox autem principem protocarabum, deinde protospatharium Phialae, et paulo post protospatharii honore auxit. et hic quidem per Ioannem clericum, qui deo permittente rector fuit, domino Romano imperatori defuncto suggessit, protospatharium Theophylactum et mensae Augustae domesticum, quandoquidem ad partes

Const. Porph.

μητρος τοῦ βασιλέως τυγχάνει καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἀνάγκη καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους δεσπότας καὶ εὐεργέτας προσπαθεῖν. καὶ τίς ἡ χρεία τὸν λαὸν τῶν ἀγραρίων τῆς φιάλης ἐν δυσιν ἐξουσίαις διαιρεῖσθαι; δύναται γὰρ ὁ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης, τῇ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν Αὐγούστην εὐνοίᾳ κρατούμενος, 5 ἔξαπατῆσαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κρατουμένους αὐγουστιaticoὺς ἀγραριώτας, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς τῶν δρομωνίων ἐλάτας, καὶ μελετήσωσί τινα ἐπανάστασιν κατὰ τῆς βασιλείας σου. ταῦτα εἰπὼν πείθει τὸν κακὸν ἐκείνον καὶ σκολιὸν ζαίκτωρα καὶ δι' αὐτοῦ τὸν βασιλέα· εὐκόλον γὰρ ἡ κουφότης καὶ ἀδιάκριτος 10 γνώμη πρὸς ἅπαν τὸ κακούργως λεγόμενον καὶ ὑποτιθέμενον ἀποπλανᾶσθαι καὶ ἐκκυλίεσθαι. καὶ εἰπὼν πείθει, καὶ πείσας δίδοται αὐτῷ καὶ ἡ τῶν αὐγουστιaticῶν ἀγραρίων ἐξουσία· καὶ ἔκτοτε ἐπεκράτησε τὸ τὸν πρωτοκάραβον τοῦ βασιλικοῦ δρομωνίου ἐπέχειν καὶ ἐξουσιάζειν πάντας τοὺς ἐλάτας 15 τῶν τε δρομωνίων βασιλικῶν τε καὶ αὐγουστιaticῶν ἀγραρίων, καὶ εἶναι καὶ πρωτοσπαθάριον τῆς φιάλης.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀειμνήστου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἐγένετο ἀπὸ τῶν τῆς δύσεως θεμάτων λογαρίων ἀπαίτησις διὰ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Λέοντος καὶ γεγονότος 20 στρατηγοῦ τοῦ Τζικάνη ἐκ τῶν αἰρουμένων μὴ ταξιδεύειν.

Ἰστέον ὅτι καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου Λέοντος ἐγένετο ἀπὸ τῶν τῆς δύσεως θεμάτων

6 κρατουμένους add B

imperatoris et matris ipsius tutandas pronus erat, necessario ex ipso affectu dominorum suorum rebus advigilare; itaque nihil opus esse agrariorum Phialae populum sub duabus potestatibus dirimi; et posse mensae Augustae domesticum studio ductum erga imperatorem et Augustam agrarios suos Augustales fallere, ac saepe etiam dromoniorum remiges, et seditionem aliquam contra maiestatem tuam molieretur. haec cum dixisset, persuadet primum scelesto illi et versipelli rectori, atque per eum imperatori: quippe facile levis et imprudens animus ad quidlibet fraudulenter dictum fallitur evertiturque. ubi persuasisset itaque, Augustalium agrariorum potestas illi collata est: ex eoque tempore obtinuit ut imperatoris dromonii protoecharus in omnes reliquorum dromoniorum imperialium Augustaliumque agrariorum remiges ius haberet essetque Phialae protospatharius.

Sub Leone vero semper memorando et Christi amantissimo imperatore ab Occidentis thematibus tributi exactio facta est per Leonem protospatharium et Tzicane praetorem ex iis qui castra sequi nollent.

Et rursum sub eodem imperatore Leone alia tributi exactio facta

λογαρίον ἀπαίτησις διὰ τοῦ μεγίστου Ἰωάννου τοῦ Ἐλαδᾶ, ἡ τότε πατρικίου αὐτοῦ ὄντος.

Ἰστέον ὅτι καὶ πάλιν ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου, βουλευθέν-
τος ταξιδεῦσαι τοὺς Πελοποννησίους ἐν Λογουβαρδίᾳ, τοῦ
5 πρωτοσπαθαρίου Ἰωάννου τοῦ Πρωτεύοντος ἐν Πελοποννήσῳ
τότε στρατηγούντος, ῥητέισαντο οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ
ταξιδεῦσαι ἀλλὰ δοῦναι ἱππάρια χίλια ἐστρωμένα καὶ χαλι-
νωμένα καὶ λογάριον κεντηνάριον ἐν· ὅπερ μετὰ πολλῆς P144
προθυμίας παρέσχον.

10

Κ α φ α λ α ι ο ν ν β .

ἡ γενομένη ἀπαίτησις τῶν ἱππαρίων ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου
ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου, καθὼς προείρηται.

Ὁ μητροπολίτης Κορίνθου ἱππάρια τέσσαρα, ὁ μητροπο-
λίτης Πατρῶν ἱππάρια τέσσαρα, οἱ ἐπίσκοποι πάντες τοῦ
15 θέματος ἀνὰ ἱππάρια δύο, οἱ πρωτοσπαθάριοι ἀνὰ ἱππάρια
τρία, οἱ σπαθαροκανδιδᾶτοι ἀνὰ ἱππάρια δύο, οἱ σπαθάριοι,
οἱ στρώτωρες ἀνὰ ἱππαρίου ἑνός, τὰ βασιλικά καὶ πατριαρ-
χικά μοναστήρια ἀνὰ ἱππάρια δύο, τὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων
μητροπόλεων καὶ ἐπισκόπων μοναστήρια ἀνὰ ἱππάρια δύο,
20 τὰ ἄπορα μοναστήρια σύνδυο ἱππάριον ἐν. οἱ δὲ ἔχοντες βα-

3'

1 μεγίστου — ὄντος] α Μόντος καὶ γεγονότος στρατηγοῦ τοῦ
Τζικάνη ἐκ τῶν αἰρουμένων μὴ ταξιδεῦειν Μ

est ab occiduis thematibus per magistrum Ioannem Elada tunc tem-
poris patricium.

Sub imperatore autem Romano rursus, cum Peloponnesios ad ex-
peditionem bellicam in Longobardiam mittere vellet, praetore et pro-
teuonte tunc temporis in Peloponneso Ioanne protospathario, malue-
runt Peloponnesii, ut immunes essent, equos mille dare cum stratis
et frenis et summam centenarii unius; quod quidem libentissime prae-
stiterunt.

52. exactio equorum, quae facta in themate Peloponnesi sub
Romano Imperatore, uti dictum est.

Corinthus metropolitanus exhibebat equos quattuor, Patrarum me-
tropolitanus equos totidem, episcopi singuli thematis equos duos,
protospatharii equos tres, spatharocandidati duos, spatharii stratores;
que equum unum, monasteria imperialia et patriarchalia equos duos;
archiepiscoporum item monasteria, metropolitanorum et episcoporum
equos duos; indigentiora monasteria quae essent, bina equum unum.

σιλικὰ ἀξιώματα, πλωῖμοι κογχυλευταὶ χαρτοποιοί, ἱππάρια οὐ δεδώκασιν.

Ἰστέον ὅτι καὶ πᾶς ὁ στρατὸς Πελοποννήσου ἀπητήθησαν ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ταξιδίου ἀνὰ νομίσματα εἰ, οἱ δὲ παντελῶς ἄποροι σύνδυο νομίσματα εἰ, ἐξ ὧν συνέστη καὶ τὸ προερηθὲν διὰ χαράγματος κεντηνᾶριον ἔν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν γ γ'.

ἱστορία περὶ τοῦ κάστρου Χερσῶνος.

Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ ἐν Ῥώμῃ, ἐν δὲ τῇ Χερσωνιτῶν στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος Θεμιστοῦ τοῦ Θεμιστοῦ, Σαυρόματος ὁ ἐκ τῶν Βοσποριανῶν, Κρισχωρόρου δὲ παῖς γενόμενος, συναθροίσας Σαρμάτας τὴν Μαιώτιδα λίμνην οἰκοῦντας ἐστρατοπεδεύσατο κατὰ Ῥωμαίων, καὶ καταλαβὼν τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ πολεμήσας τοὺς ἐκεῖσε φθαίνει καὶ ἔως τοῦ Ἄλυος ποταμοῦ. μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς 15 Διοκλητιανός, πορθεῖσθαι τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ τὴν Ποντικὴν, ἀπέστειλεν ἐκεῖσε στρατὸν ἀντιπαρατάξασθαι Σαρμάταις βουλόμενος· ἦν δὲ ἐξυρχος τοῦ στρατοῦ Κώνστας τριβούτος. καὶ καταλαβὼν τὸν Ἄλυν ὁ Κώνστας σὺν τῷ στρατῷ κατέστη ἐκεῖσε, κωλύων Σαρμάτας ἀντιπερᾶσαι τὸν 20 Ἄλυν. καὶ μὴ δυναμένου αὐτοῦ ἀντιπαρατάξασθαι αὐτοῖς,

10 Θεμιστοῦ Σαυρόματος, ὁ ἐκ τῶν Βοσποριανῶν Κρίσων, Ὅρου δὲ vulgo. possis et Κρισχωρόρου 14 τὴν vulgo om 20 κατέστη vulgo

Qui muneribus imperialibus fungebantur, nautae classarii, conchyliarii et chartarum confectores immunes erant.

Praeterea omnes Peloponnesi milites nomismata quinque pro immunitate a militia solvebant: at qui pauperiores omnino, bini nomismata quinque pendebant. unde constitit illud, de quo dixi, monetae centenarium unum.

53. de castro Chersonis historia.

Imperante Romae Diocletiano, apud Chersonitas vero principe ac proteuonte Themisto Themisti filio, Sauromatus Bosporianus, Crisconori filius, collecta Sarmatarum ad Maeoticam paludem habitantium manu adversus Romanos arma movit, cumque ad Lazorum terram pervenisset, bello infestatis incolis ad Halyn usque flumen progressus est. Diocletianus vero ubi rescivit Laziam Ponticamque valari, exercitum contra Sarmatas misit sub duce Constante tribuno, qui cum ad Halyn flumen pervenisset una cum exercitu, illic substitit

ἔβουλεύετο καθ' ἑαυτὸν ὁ Κωνσταντὸς μηδαμῶς ἄλλως δύνασθαι
τοὺς Σαρμάτας ἐκδιώξαι, εἰ μὴ τί γὰρ ἐκ τῶν πλησιοχώρων
τῆς Βοσποριανῶν καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης τινὰς κατ' αὐτῶν
ἐκπεμφθῆναι εἰς πόλεμον καὶ τὰς τούτων φαμίλιας ἐκπορθεῖ-
5 σθαι, ὅπως ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαυρομάτας ὑποστρέψῃ ἐν τοῦ
πολέμῳ· καὶ ταῦτα μηνύσῃ τῷ βασιλεῖ, ἐφ' ᾧ τε ἀπέστειλε
κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ τούτους διήγειρε κατὰ τῶν Σαρ-
μάτων ὡς πλησιοχώρων αὐτῶν ὄντων, καὶ πολεμήσῃ τὰς αὐ-
10 τῶν φαμίλιας πρὸς τὸν Σαυρομάταν ἀκούσαντα τὸ τάχος
ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ πολέμου. ὁ δὲ βασιλεὺς Διοκλήτιανόν
ταῦτα ἀκούσας ἀπέστειλεν εὐθέως κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν,
προτρεπόμενος συμμαχῆσαι αὐτῷ καὶ ἀπελθόντας τὴν Βοσπο-
ριανῶν καὶ Σαρμάτων χώραν ἐκπορθεῖν καὶ τὰς τούτων φα-
μίλιας αἰχμαλωτίσαι. στεφανηφοροῦντος δὲ τότε καὶ πρω-
15 τεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν χώρας Χρήστου τοῦ Παπίου, οὗ
Χερσωνῆται τοῖς τοῦ βασιλέως ῥήμασιν ἀσμένως ἑπακούσαν-
τες ἐμχανῶντο λοιπὸν ποίῳ τρόπῳ δυνηθεῖεν τὴν τε τοῦ
Σαυρομάτου πόλιν Βόσπορον καὶ τὰ τῆς Μαιώτιδος καστέλ-
20 λια παραλαβεῖν. καὶ συναθροίσαντες τοὺς τῶν πλησιοχώρων
καστέλλων ἀνδρας καὶ κατασκευάσαντες ἄρματα πολεμικὰ
καὶ ἐνθέντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας χειροβολίστρους παρεγ-
νοντο κατὰ τὴν Βοσποριανῶν πόλιν, καὶ ποιήσαντες ὄγκυμα
ματα διὰ τῆς νυκτὸς ὀλίγιστοι προσήψαν τὸν πόλεμον τῇ πόλει,

6 ἐμήνυσσε? ἀποστείλαι? et mox διεγείρει? 12 ἀπελθόν-
τες vulgo 21 βολίστρας M

et Sarmatas transire prohibuit. cum autem opponere se illis non posset Constantinus, excogitavit alio quodam modo pellendos esse Sarmatas, nimirum Bosporianos ac Maeoticae paludis finitimos accolae adversus ipsos concitandos, qui familias eorum everterent, ut his auditis Sauromatae domum reverti cogerentur. et haec quidem imperatori significat, ut mitteret ad Chersonitas eosque tanquam vicinos ad bellum contra Sarmatas capessendum incitaret, ut eversas ipsorum familias Sarmata audiens quam ocissime ab armis discederet. quod cum ad Diocletianum imperatorem delatum esset, confestim ad Chersonitas misit, ut auxiliarentur sibi petens, et Bosporianorum Sarmatarumque familias deleterent ac subiugarent. Chersonitae vero, qui tunc temporis proteuontem habebant Chrestum Papiae filium, imperatoris petitione benigne audita de capienda Sauromatarum urbe Bosporo ac occupandis Maeotidis paludis oppidis consilium ceperunt, collectaque a finitimis oppidis manu, fabricatis curribus bellicis impositisque chirobolistris, ad Bosporianorum urbem accesserunt, po-

καὶ τειχομαχήσαντες ὑπὸ ὄρθρου ἕως ἄφρας τρίτης ἐτακμή-
 ραντο τοῦ φεγγέως, μὴ προσδέξαντες τὰς ἐν τοῖς ὕρμασι κατι-
 σκευασμένας χειροβολίστρας. καὶ δὴ τῶν ἐν τῇ Βοσπόρῳ
 ναμισάντων ὥς δὲ ὀλιγότητα ἡττημένους φεύγειν τοὺς Χερ-
 σωνίτας, καταδαρρήσαντες ἑαυτῶν ἐξήσαν πρὸς δίωξιν αὐ-
 τῶν. οἱ δὲ Χερσωνίται ἡρέμα, φησί, φεύγοντες ταῖς χειρο-
 βολίστραις τοὺς διώκοντας ἀνήλισκον Βοσποριανούς. ἀνα-
 στάντες δὲ καὶ οἱ ἐνεδρεύοντες Χερσωνίται, καὶ περικυκλώ-
 σαντες τοὺς Βοσποριανούς, πάντας αὐτοὺς κατέσφαξαν. καὶ
 ὑποστρέψαντες κατέλαβον τὴν Βόσπορον, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ 10
 πρὸς τὴν Μαιώτιδα λίμνην καστέλλια καὶ πάσας τὰς φαμι-
 λίας τῶν Σαυροματῶν, καὶ ἐκαθέζοντο ἐν τῇ Βοσπόρῳ, μη-
 δένα τοῦ λοιποῦ κατασφάζοντες πλὴν τῶν πολεμισάντων. καὶ
 ἐχόμενοι τὴν Βόσπορον ἐφύλαττον αὐτήν. ἡμερῶν δὲ τινῶν
 διαγενομένων λέγει Χρῆστος ὁ τοῦ Παπίου ταῖς τῶν Σαυρο- 15
 ματῶν γυναιξίν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν χρεῖαν ὑμᾶς πολεμεῖν,
 ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Σαυρόματος ἀπῆλθε τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν
 προθῆσαι, τούτου χάριν προτραπέντες ἡμεῖς παρὰ τοῦ βασι-
 λέως Ῥωμαίων ὡς ὑπήκοοι αὐτοῦ ὄντες ἐπολεμήσαμεν ὑμᾶς.
 ἔαν οὖν θέλητε ζῆσαι ἐν τῇ πόλει ὑμῶν, δεῦτε ἀποστέλλωμεν 20
 πρέσβεις πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Σαυρόματον ἐφ' ᾧτε αὐτὸν
 ποιῆσαι εἰρήνην μετὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπ' ὧσει τῶν πρέσβων
 ὑμῶν καὶ ἀναχωρῆσαι τῶν ἐκεῖσε, καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν ὑμᾶς

2 προσδέξαντες? 9 αὐτοὺς add B

sitisque insidiis noctu pauci pugna inita et muro oppugnato a mane
 ad horam usque tertiam fugae signum dederunt, relictis in curri-
 bus chirobolistris. Bosporiani itaque rati propter paucitatem victos
 fugere Chersonitas, fidentiores facti ad persequendos egressi sunt.
 at Chersonitae pedetentim fugientes chirobolistris suis insequentes
 Bosporianos conficiebant; surgentesque illi qui in insidiis, eosque
 circumdantes, ad unum omnes Bosporianos occiderunt, atque ita
 regressi Bosporum ceperunt, cunctaque quae ad Maeotida palu-
 dem oppida, Sarmatarumque familias, et Bospori consederunt, ne-
 mine de reliquo interfecto, nisi qui in armis deprehensus fuis-
 set. atque hoc quidem modo Bosporo potiti eam servarunt. die-
 bus vero aliquot elapsis Chrestus Papiae filius Sarmatarum uxoribus
 dixit "nihil opus est nos bellum vobiscum gerere, sed Sauromato Ro-
 manorum terram vastante, iussum nobis fuit a Romanorum imperatore
 ut tanquam eius subditi arma contra vos sumeremus et vos debella-
 remus. si igitur in urbe vestra vivere velitis, agite ad dominum ve-
 strum Sauromatum legatos mittamus, ut pacem cum Romanis faciat
 praesentibus nostris legatis, atque illinc discedat, vosque a nobis in

καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, οὕτω μέντοι, προπέμποντος
 Σαυρομάτος ἐνταῦθα τοὺς πρέσβεις ἡμῶν, καὶ μετὰ τῶν ἰδίων
 ἀνθρώπων μηνύων ἡμῖν τὰ τῆς εἰρήνης, καὶ οὕτως ἀφίωμεν
 ὑμᾶς καὶ ἀναχωροῦμεν. εἰ δὲ καὶ δοκιμάσῃ Σαυρομάτος δόλῳ
 5 τινὶ ἔρχεσθαι ὡς νομίζων ἡμᾶς ἐνταῦθα συγκλείσαι καὶ πο-
 λεμῆσαι, καὶ γινώμεν τοῦτο διὰ τῶν σκουλατόρων ἡμῶν, πάν-
 τας ὑμᾶς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου κατασφάξομεν, καὶ οὕτως
 ἀναχωροῦμεν τῶν ἐντεῦθεν καὶ τί τὸ λοιπὸν Σαυρομάτῃ ὄφε-
 λος τῆς φιλίας αὐτοῦ πάσης καὶ τῆς πόλεως ἀπολλυμένης;
 10 αἱ δὲ γυναῖκες Σαυρομάτου ταῦτα ἀκούσασαι σπουδαίως τοῦ- P 146
 το γενέσθαι παρεσκεύασαν. καὶ δὴ ἀποστέλλουσιν οἱ Χερσω-
 νῆται μετὰ Βοσποριανῶν καὶ ἰδίους πέντε πρέσβεις πρὸς Σαυ-
 ρόματον, μηνύοντες αὐτῷ τὰ γενόμενα καὶ λεχθέντα. καὶ δὴ
 τῶν πρέσβεων καταλαβόντων τὸν Σαυρόματον κατὰ τοὺς τοῦ
 15 Ἄλφους ποταμοῦ τόπους, ἀνήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ γενόμενα
 κατὰ τῶν Βοσποριανῶν παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν. ὁ δὲ ἐν
 πολλῇ στενωπῇ γενόμενος, ὡς δῆθεν, φησί, βουλόμενος τοὺς
 τῶν Χερσωνιτῶν πρέσβεις ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἀναπαῦσαι, λέ-
 γει αὐτοῖς "ἐπειδὴ κοπώμενοί ἐσθε, θέλω ἑμᾶς ὀλίγας ἡμέρας
 20 ἀναπαῆναι, καὶ 'εἰθ' οὕτως πάντα τὰ ὑφ' ὑμῶν λεχθέντα
 ποιήσω. ἐντεῦθεν ἀπέλθετε πρὸς τοὺς Ῥώμης, καὶ μάθετε
 παρ' αὐτῶν, καὶ πείθεσθε ὅτι ἀληθύνω ὑμῖν καὶ μὴ ψεύδο-
 μαι." τῶν δὲ Χερσωνιτῶν ἀπελθόντων πρὸς Κώνσταντα

1 οὕτω μέντοι cf. p. 256, 18 2 Σαυρομάτου? 5 καὶ post
 συγκλείσαι add B 16 παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν add B

urbem nostram redituris dimittamini. et Sauromato legatos nostros remittente cum suis qui de pace significant, dimitemus vos ac discademus. sed si voluerit Sauromatus dolo aliquo circumventos hic concludere belloque infestare, nosque id per excubitores nostros cognoverimus, omnes vos a maximo ad minimum trucidabimus, atque ita hinc abibimus; neque quidquam porro Sauromato id proderit, familia omni et urbe amissa." his auditis Sauromati uxores serio rem fieri curarunt, miseruntque Chersonitae cum Bosporianis legatos quoque e suis quinque, qui rem ei totam exponerant; cumque iuxta Halyn flumen ad Sauromatum venissent, quaecumque adversus Bosporianos gesta essent a Chersonitis, annuntiarunt. ille vero animi anxius, veluti scire Chersonitarum legatos ab itinere fessos cupiens, dixit ipsis "cum fatigati sitis, volo quiescere vos paucos dies, et deinde quaecumque dixistis effecta reddam. hinc autem discedite ad Romanos, ab hisque discite et persuadete vobis veracem me esse neque mentiri." Chersonitae vero ad Constantem profecti cum Sauromati legatis, de

μετὰ καὶ πρέσβων τοῦ Σαυρομάτου, ἐπόθεντο τὰ μεταξὺ αὐτῶν γενόμενα. ἀγγέειλαν δὲ τῇ Κώνστα καὶ πάντα τὰ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τῶν Βοσποριανῶν καὶ τὴν Μαιώτιδα λίμνην γενόμενα, καὶ τὸ πῶς τὰς φαιμιλίας Σαυρομάτου παρέλαβον, καὶ ὅτι τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ εἰς εἰρήνην ἦλθεν ὁ Σαυρομάτος.⁵ ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κώνστας πάντῃ ἐλυπηθῆ, καὶ λέγει τοῖς Χερσωνίταις "καὶ τί μοι τὸ ὄφελος λοιπὸν τῆς ὑμετέρας συμμάχιας, ἀφ' ἧς ἐγὼ ἐποίησα πάντα δοῦναι αὐτοῖς χρυσίον τοσοῦτον;" λέγουσιν αὐτῷ οἱ Χερσωνῖται "μὴ λυπηθῆς, δέσποτα, καὶ εὖν θέλῃς, ἡμεῖς ἀναλύομεν τὸ περὶ τῆς θόσεως¹⁰ πάντων." λέγει αὐτοῖς ὁ Κώνστας "καὶ πῶς δυνατόν;" λέγουσιν αὐτῷ οἱ Χερσωνῖται "δήλωσον καὶ αὐτὸς τῷ Σαυρομάτῃ ὅτι τὰ μὲν ἤδη μεταξὺ ἡμῶν γεγόμενα πάντα πεπράττηται· ἐπεὶ οὖν τῇ αἰτίᾳ τῇ σῇ καὶ γὰρ ἀναλώματα καὶ ζημίας πολλὰς ἐποίησα σὺν τῷ στρατῷ ἀπὸ Ῥώμης ἕως ὧδε,¹⁵ θός μοι καὶ σὺ ταῦτα, καὶ γὰρ σοὶ ἀποδίδωμι τὰς φαιμιλίας σου πάσας καὶ τὴν πόλιν σου." περιχαρὴς δὲ γεγόμενος ὁ Κώνστας ἐμήνυσε ταῦτα τῷ Σαυρομάτῃ. ὁ δὲ Σαυρομάτος ἀκούσας καὶ λυπηθεὶς σφόδρα μηνύει τῷ Κώνστῃ λέγων ὅτι οὐ θέλω δοῦναι τί ποτ' οὐδὲ λαβεῖν· ἀλλὰ μόνον ἀπὸ²⁰ στείλόν μοι τοὺς Χερσωνίτας, ἵνα τῶν ἐντεῦθεν ἀναχωρήσω. λέγουσιν οἱ Χερσωνῖται τῷ Κώνστῃ "μὴ ἀπολόγησιν ἡμᾶς ἕως ἂν πάντας τοὺς ἀλχμαλώτους ἀπολάβῃς." τότε μηνύει ὁ

3 κατὰ τὴν τῶν?
add B

7 ἡμετέρας M

8 αὐτοὺς M

20 οὐδὲ

iis quae inter ipsos gesta sunt interrogantur, nuntiantque Constanti omnia quae cum Bosporianis et Maeotidis paludis incolis egissent, et quo pacto Sauromati familias cepissent,isque hac necessitate compulsus ad pacem veniret. quibus auditis Constans admodum contristatus inquit Chersonitis "quid mihi prodest de reliquo auxilium vestrum, quandoquidem pepigi me ipsis tantum auri daturum?" respondunt ei Chersonitae "noli contristari, domine: nam si vis, dissolvemus pactum de pendenda pecunia." eoque interrogante qua id ratione fieri posset, dicunt ei Chersonitae, significaret Sauromato etiam inter se pacta extare, quandoquidem ipsius causa expensas fecisset damnaque multa passus esset, exercitu Roma eo usque perducto: itaque illa solveret, ipse vero familias cunctas urbemque suam reciperet. laetus hac re Constans, consilium secutus Sauromato haec denuntiat; quibus auditis Sauromatus animo contristatus respondit neque dare se quidquam neque accipere velle: mitteret tantum Chersonitas, ut ipse inde discederet. inquit Constanti Chersonitae "ne dimittas nos,

Κώνστας τῷ Σαυρομάτῃ λέγων ὅτι ἀπόστειλόν μοι πάντας
οὓς ἂν ἔχῃς αἰχμαλώτους, καὶ ἀπολύω τοὺς Χερσωνίτας. ὁ
δὲ Σαυρομάτος ταῦτα ἀκούσας ἤκων καὶ μὴ βουλόμενος ἀπέ-
λυσεν ἅπαντας οὓς ἂν εἶχεν αἰχμαλώτους ἕως ἑνός. ἄπολα-
5 βῶν οὖν ὁ Κώνστας ἅπαντας τοὺς πραιδευθέντας, δύο τῶν
Χερσωνιτῶν πρέσβεις κατασχὼν παρ' ἐαυτῷ, τοὺς ἄλλους
ἀπέστειλε πρὸς τὸν Σαυρομάτον· ὅτις Σαυρομάτος παραλαβὼν
αὐτοὺς προαπέστειλεν ἐκ τῆς τῶν Λαζῶν χώρας μετὰ καὶ τῶν
ιδίων ἀνθρώπων πρὸς τὸ παραδοῦναι αὐτοῖς τὴν τε Βόσπορον
10 καὶ τὰς φαρμύλλας αὐτῶν. αὐτὸς δὲ Σαυρομάτος τὴν πορείαν
μετὰ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἐν καταστάσει ἐποιεῖτο πρὸς τὸ ἀθροί- P 147
λους τοὺς Χερσωνίτας παραδοῦναι τὰς φαρμύλλας καὶ ἀναχω-
ρῆσαι. οἱ δὲ Χερσωνίται τοὺς οἰκίους πρέσβεις ὑποδεξάμε-
νοι ἐν τῇ Βοσπόρῳ, καὶ μεμαθηκότες τὰ γενόμενα ἅπαντα
15 ὑπὸ Κωνσταντοῦ καὶ τοῦ Σαυρομάτου, παρέδωκαν τοῦ Σαυ-
ρομάτου ἀνθρώπῳ τὴν τε Βόσπορον καὶ τὰ τῆς Μαιωτίδος
καστέλλια καὶ τὰς φαρμύλλας πάσας ἀβλαβεῖς, καὶ κατέλαβον
ἐν εἰρήῃ τὴν Χερσωνιτῶν. ὁ δὲ Κώνστας ἀναχωρήσας
τοῦ Σαυρομάτου ἐκ τῶν Ῥωμαϊκῶν τόπων καὶ αὐτὸς ἀνέξεν
20 ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἀνήγγειλε πάντα τῷ βασιλεῖ τὰ ὑπὸ τῶν
Χερσωνιτῶν γενόμενα, προσαγαγὼν καὶ τοὺς δύο αὐτῶν πρέ-
σβεις, οὓςτινας ἰδὼν ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοφρόνως ἀποδεξάμενος
καὶ τὰ μέγιστα εὐχαριστήσας εἶπεν αὐτοῖς "τί θέλετε παρ' ἐσχά-
τῳ ἐμῇ τε καὶ τῇ πόλει ὑμῶν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης εὐνοίας τε καὶ

15 παρέδωκαν τοῦ Σαυρομάτου ἀνθρώπῳ] ἀνέλιπον M

antequam captivos omnes acceperis." tum Constans Sauromato re-
nuntiavit, sibi captivos omnes mitteret, tum se Chersonitas dimissu-
rum promittens; quae ubi audisset Sauromatus omnes captivos, quot-
quot essent, vel invitus dimisit. quos cum accepisset Constans, duo-
bus Chersonitarum legatis apud se retentis ceteros ad Sauromatum
misit; isque ad illorum adventum e Lazorum regione quosdam una
cum suis destinavit, quibus Bosporus familiaeque traderentur; ipse
vero cum exercitu iter ordinate instituebat, ut Chersonitae familias
confertim traderent et postea recederent. Chersonitae vero legatis
suis in urbe Bosporo receptis, intellectoque quid inter Constantem et
Sauromatum actum esset, Bosporum et Maeotidis paludis oppida fa-
millasque omnes illasas tradiderunt viris, a Sauromato missis. Con-
stans autem, ubi ex Romani imperii locis discessisset Sauromatus, ipse
quoque Romam contendit, omniaque a Chersonitis acta imperatori
indicavit, adductis item duobus legatis, quos cum vidisset imperator,
benigne exceptis gratias maximas egit, inquitens ipsis "quid vultis vo-

συμμαχίας;" οἱ δὲ εἶπον τῷ βασιλεὶ ὅτι ἡμεῖς, δέσποτα, οὐδὲν ἕτερον θέλομεν, εἰ μὴ τί γε τοῦτο μόνον αἰτοῦμεν, ἐφ' ᾧτε δεξιᾶς ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας παρασχέσθαι ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κριύτους ἡμῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσμένως ὑποκύνων τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν ἀφθόγως παρέσχεν αὐτοῖς τὰς τοιαύτας τῆς ἐλευ-⁵ θερίας καὶ ἀτελείας δεξιᾶς, ἀποστείλας αὐτοὺς μετὰ καὶ δώρων πλείστων κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν ὡς γηγισίους ὄντας αὐτοὺς ὑπηκόους τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. ὁ δὲ Κώνστας με-
γάλως καὶ αὐτὸς ὑποδεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως Διοκλητιαν-
νοῦ ὡς ἀνδρείως παραταξάμενος κατὰ τὸν τῶν Σαυρομάτων¹⁰ πόλεμον καὶ περιφανῆς καὶ ἐνδοξος γενόμενος, μετ' ἄλγυν τινα χρόνον τῆς Ῥωμαίων ἀνεδέχθη βασιλείας, Διοκλητιανοῦ ἐπὶ τὴν Νικομήδειαν ἐπαναγαγόντος.

Κώνστας δὲ τελευτήσας ἐν Ῥώμῃ ἐβασίλευσε Κων-
σταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ ἐρχομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὰ Βυ-¹⁵ ζάντιον ἀντιτάσεως αὐτῷ ὑπὸ τινων ἐν τῇ Σκυθίᾳ γενομένης, ἐπεμνήσθη τὸ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κώνστας λεχθὲν περὶ τῆς τῶν Χερσωνιτῶν εὐνοίας τε καὶ συμμαχίας, καὶ ἀπέστειλε κατὰ τὴν τῶν Χερσωνιτῶν πρόβους ἐφ' ᾧτε ἐλθεῖν κατὰ τὴν τῶν Σκυθῶν χώραν καὶ μαχήσασθαι τοῖς ἀνδοστηκόσιν αὐ-²⁰ τῷ. σίφρανηφοροῦντος δὲ τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν Διογένης τοῦ Διογένης, οἱ Χερσωνῖται τὴν κέλυσιν ἀσμένως πειθαρχήσαντες, πᾶσιν σπουδῇ κατακεκράσσαντες τὰ τε πολεμικὰ ἄρματα καὶ τὰς χειροβολίστρας καταλαμβάνονσι

1 ἡμεῖς] οὐδαὶς M 12 ἀνεδείχθη?

his et civitati vestrae dem pro tali benevolentia et auxilio?" illi vero imperatori responderunt "nihil aliud, domine, petimus nisi ut liberi ac immunes simus a tributo." imperator autem quam libenter eorum petitioni obsecundans liberos ac immunes a tributo fecit, multisque praeterea muneribus cohonestatos ad Chersonitae remisit, veluti veros ac fideles imperii Romani subditos. at Constante magnifico ipso quoque ab imperatore Diocletiano exceptus, veluti re contra Sauromatas praecclare gesta et illustris clarusque factus, paulo post in imperium Romanum successit, Diocletiano Nicomediam secedente.

Constante autem mortuo imperator fuit filius eius Constantius. qui cum Byzantium venisset Scytharumque nonnulli rebellarent, revocatis in memoriam quae a patre Constante audivisset de benevolentia et auxilio Chersonitarum, legatos illis misit, postulans ut contra Scythas arma caperent ac rebellatores subiugarent. princeps autem ac proteus Chersonitarum tunc temporis erat Diogenes Diogenis filius, et libenter mandato Chersonitae obediens omni studio curribus bel-

τὸν Ἰστρὸν ποταμόν, καὶ τοῦτον περάσαντες ἀντεπαρτάξοντο
τοῖς ἀνθεστηκόαι καὶ ἐτροπώσαντο αὐτούς. μαθὼν δὲ ὁ βα-
σιλεὺς τὴν ὑπ' αὐτῶν γανομένην τροπὴν ἐκέλευσεν αὐτοὺς
κατὰ τὴν ἐνεγκαμένην ἀπιέναι· τοὺς δὲ τούτων πρωτεύον-
5 τας προσκαλεσάμενος κατὰ τοῦ Βυζαντίου καὶ εὐχαριστήσας
τὰ μέγιστα ἔφη αὐτοῖς "ἐπειδὴ καὶ νῦν εὐνοϊκῶς ὑπὲρ ἡμῶν
ἐκάμειτε καθῶς καὶ ἐπὶ τῶν εὐσεβῶν προγόνων τῆς ἡμετέρας
θεότητος, ἰδοὺ καὶ ἡμεῖς ἐπικυροῦντες τὴν ἥδη ἐπ' ἐλευθε-
ρίᾳ καὶ ἀτελείᾳ δοθείσας ὑμῖν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἐκ τῆς ἡμετέ-
10 ρας βασιλείας δεξιᾶς, παρέχομεν ὑμῖν καὶ ἡμεῖς ἀνδράντας
χρυσοὺν μετὰ καὶ χλαμύδος βασιλικῆς καὶ φριβλατούρας καὶ P148
στέφανον χρυσοῦν πρὸς εὐπρέπειαν τῆς ὑμετέρας πόλεως,
μετὰ καὶ ἐγγράφου ἡμῶν ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας ὑμῶν τε
καὶ τῶν πλωζίων ὑμῶν· καὶ πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς
15 ὑμῶν εὐνοίας δίδομεν ὑμῖν καὶ δακτυλλοὺς χρυσοῦς δακτυλοῦ-
τας τὰς ἡμετέρας εὐσεβεῖς εἰκόνας, δι' ὧν τὰς κατὰ καιρὸν
μιλλούσας ἀποστέλλεσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν ἀναφοράς τε καὶ
δείσεις σφραγίζοντες ταύτας γνωρίζοντας ἡμῖν ὡποδείκνυτε
τούς ἁντῶν πρόσβεις. πρὸς ἐπὶ τούτοις δὲ παρέχομεν ὑμῖν
20 καὶ ἑκαστον ἔτος νεῦρόν τε καὶ κάναβον σίδηρόν τε καὶ ἔλαιον
ὑπὲρ κατασκευῆς τῶν βαλιστρῶν ὑμῶν, καὶ δίδομεν ὑμῖν πρὸς
ἀποτροπὴν ὑμῶν χιλίας ἀννόνας ἐφ' ὧς εἶναι ὑμᾶς βαλι-
σταρίους, λεγόμενον ὡς τὰς τοιαύτας σιτήσεις τε καὶ σπη-

9 καὶ ἀτελείᾳ add B

licis cum chirobolistris instructis ad Istrum flumen profecti traiece-
rent, ac contra hostem tendentes eum superatum in fugam converterunt.
quibus cognitis imperator domum eos redire iussit, proteuentibus autem
Byzantium vocatis gratias maximas egit, dixitque ipsis "quandoquidem
etiam nunc benigne pro nobis laborastis, quemadmodum et pro plis ma-
ioribus divinitatis nostrae, ecce etiam nos datam vobis libertatem et a
tributo immunitatem per regiones Romani imperii confirmamus; praeterea
damus statuat auream cum chlamyde imperatoria, fibulatura et co-
rona aurea, ad ornatam vestrae urbis; item syngrapham nostram su-
per libertate et immunitate tam vestra, quam nautarum vestrorum;
insuper propter benevolentiae vestrae sinceritatem annulos quoque
damus aureos, in quibus expressa maiestatis nostrae imago, ut his
relationibus vestris supplicationibusque signatis, quas per occasionem
missuri estis, vestros nuntios dignoscere inde possimus. praeterea
damus singulis annis nervum et lignum tenue, ferrum et oleum, ad
balistarum vestrarum confectionem; item in alimenta annonas mille,
ut sitis balistarii; quas annonas et cetera consueta quotannis vobis

θείας πάσας καθ' ἑκαστον ἔτος τῶν ἐντεῦθεν μέλλομεν ὑμῖν ἀποστέλλειν κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν." οἱ δὲ Χερσωνῖται τὰς τοιαύτας εἰληφότες ἀννόνας, εἰς ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ τούτων τέκνα διαμερίσαντες τὸν ἀριθμὸν συνεστήσαντο· διὰ τὸ καὶ ἕως τοῦ νῦν τὰ τούτων τέκνα κατὰ τῶν γονέων τῆς στρατείας⁵ συμπλήρουν ἐν τῷ ἀριθμῷ κατατάσσονται. ἐφοδοῖς δὲ καὶ δώροις πλείστοις τότε τιμηθέντων ὑπὸ τοῦ Θεοφιλοῦς βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ τε Διογένης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, κατέλαβον τὴν Χερσωνιτῶν ἀποκομίσαντες καὶ τὰς θείας φιλοτιμίας.

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς τοῦ ταῦτα γεγονέναι Σαυρομάτος ὁ ἔργονος Σαυρομάτου τοῦ Κρισκορόνου τοῦ πολεμήσαντος τὴν Λαζικήν, συναθροίσας πόλεμον ἐκ τῆς Μαίωτιδος λίμνης ἐπανέστη τοῖς Χερσωνίταις, βουλόμενος, φησί, τὴν τῆς αἰχμαλωσίας ὕβριν τοῦ οἰκείου πάππου ἐνδικῆσαι τὴν παρ' αὐτῶν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως γεναμένην. μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Χερσωνῖται, στεφανηφοροῦντος τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσῶνος Βύσκου τοῦ Σουπολίχου, ἀντιπαραταξάμενοι καὶ αὐτοὶ ὑπῆντησαν τῷ Σαυρομάτῳ ἔξω ἐν τοῖς τοῦ λεγομένου Καφᾶ τόποις, καὶ πολεμήσαντες μετὰ αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ τοῖς Χερσωνίταις βοηθοῦντος, ἐνίκησαν τὸν Σαυρομάτον καὶ ἐδίωξαν, θήσαντες καὶ ὁροθεσίας ἐν τῷ αὐτῷ λεγομένῳ Καφᾷ, ἐν ᾧ τόπῳ πολεμήσαντες τὸν Σαυρομάτον

4 δι' αὐτό? 16 ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως add B 23
ἐν ᾧ — ἐνίκησαν add B

mitteremus in Chersonem." Chersonitae vero annonis huiusmodi acceptis, inter se liberosque suos divisione facta numerum constituerunt; propterea usque ad hodiernam diem ipsorum filii ad patrum suorum in exercitu complementum in numero militum recensentur. atque hoc pacto tum Diogenes, et qui cum ipso, com meatu ac muneribus a Constantino dei amantissimo imperatore instructi in terram suam reversi sunt, divinos honores secum ferentes.

Annis vero aliquot post Sauromatus Sauromati Crisacoroni, qui Lazicam bello infestaverat, nepos, collecto ad Maeotidem paludem milite contra Chersonitas movit, iniquiam, ut inquebat, captivitatis ari sui, quae Diocletiano imperante accidit, ulturus. qua re intellecta Chersonitae, qui principem ac proteuentem tunc temporis habebant Byscum Supolichi filium, armis et ipsi sumptis obviam ei facti sunt in locis Capha nuncupatis; initoque praelio, deo opitulante, Chersonitae superiores facti Sauromatum in fugam converterunt, limitemque in eodem loco Capha nominato, ubi victoria potiti sunt contra Sau-

ἐνίκησαν· ἐν ᾗ καὶ ὄρκους ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς Σαυρόματος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ὑπολειφθέντες τοῦ μηκέτι αὐτοὺς χάριν πο-
λέμου ὑπερβαίνειν τὰς μεταξὺ αὐτῶν τεθείσας ὁροθεσίας, ἀλλ'
ἕκαστον αὐτῶν τοὺς ἰδίους ἔχειν τόπους πρὸς τὰς τεθείσας
5 ὁροθεσίας. καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν Βόσπορον ὁ Σαυ-
ρόματος καὶ οἱ Χερσωνῖται εἰς τὰ ἴδια.

Καὶ δὴ τούτων οὕτω γενομένων πάλιν μετὰ χρόνους
τινὰς ἕτερος Σαυρόματος ἀναστὰς καὶ σὺν αὐτῷ πλῆθος ἀν-
δρῶν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης παρετάξατο πόλεμον κατὰ
10 τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ παρελθὼν τὰς μεθ' ὅρκου τεθείσας
ὁροθεσίας ἐν τῇ Καφᾷ ὑπὸ τοῦ πρώτου γενομένου Σαυρομά-
του τοῦ μηδένα ποτὲ ἐπιχειρῆσαι τῶν Βοσποριανῶν πόλεμον
χάριν ταύτας ὑπερβῆναι, οὕτως ὁ Σαυρόματος ὑπερέβη ὥς
οἷα βουλόμενος τὴν μετὰ βίας αὐτῇ ἀφαιρεθεῖσαν γῆν ἐκδι-
15 κῆσαι καὶ ἀπολαβεῖν. καὶ δὴ ἐν τοῖς τότε καιροῖς στεφανη- P149
φοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν Φαρνάκου τοῦ
Φαρνάκου ἀντιπαρετάξατο καὶ οἱ Χερσωνῖται τῷ Σαυρο-
μάτῳ, καὶ ἀπαντήσαντες ἀλλήλοις ἐν τοῖς τοῦ προειρημένου
Καφᾷ τόποις ἔστησαν ἑκάτερα τὰ μέρη ἐν τοῖς ὄρεσιν. ὁ δὲ
20 Σαυρόματος ὧν μέγας τὴν ἡλικίαν ἐθάρρυσεν ἑαυτῷ καὶ ἐμε-
γαλυνῆναι κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν φρουραττόμενος, θαρρῶν ἅμα
καὶ ἐπὶ τῷ ἀπεῖρῳ πλήθει τῷ μετ' αὐτοῦ ὄντι· ὁ δὲ Φάρ-
νακος μικρὸς ἦν τῇ ἡλικίᾳ κατὰ τὸν Σαυρόματον, καὶ ἰδὼν
τὸ πλῆθος τοῦ Σαυρομάτου ἐσκέψατο μετὰ τοῦ ἰδίου στρα-

romatum, posuerunt, in quo etiam Sauromatus, et qui cum ipso a
praelio superstites erant, nunquam se eum cum armis transgressuros
esse iurarunt, sed propria utrosque assignataque sibi secundum prae-
stitutos terminos loca habitaturos esse. atque ita Bosporum Sauro-
matius, Chersonitae terram suam repetierunt.

Hisque ita gestis, rursus post aliquot annos alius Sauromatus cum
militum manu ad Maeotidem paludem collecta surgens bellum contra
Chersonitas inceptit, limitesque cum iureiurando in Capha a primo
Sauromato positos, ut nemo belli contra Chersonitas gratia illos prae-
tergrederetur, transgressus est tanquam ablatam sibi per vim terram vin-
dicaturus recepturusque. habebant autem principem ac proteuontem
tunc temporis Chersonitae Pharnacum Pharnaci filium. armis et ipsi con-
tra Sauromatum sumptis, et obviam sibi mutuo facti in praedictis Capha
locis, in montibus utrique constiterunt. Sauromatus vero et corporis
magnitudine et militum multitudine fretus insolenter Chersonitis insul-
tabat: at Pharnacus statura exiguus prae Sauromato, eiusque copias con-
siderans, consilio cum suis inito statuit, ne infinita multitudo periret,

τοῦ ἐφ' ᾧτε μονομαχῆσαι αὐτὸν μετὰ τοῦ Σαυρομάτου καὶ μὴ ἄπειρον πληθὸς ἀπολέσθαι. καὶ δὴ σκέψας τοιαύτης γενομένης δαδὼς ὁ Φάρνακος ἐφ' ἧς πληθεὶ Σαυρομάτου, λέγων ὅτι τίς χρεῖα ἐστὶ τοσούτου ὄχλου γενέσθαι ἀπώλειαν; οὐ γὰρ ὑμεῖς οἰκεία προαιρέσαι πρὸς τὸν πόλεμον ἐτραίητε, ἀλλὰ⁵ Σαυρόματος ὑμᾶς προστρέψατο. θελήσατε οὖν τοῦτον παρακαλέσαι τοῦ μονομαχῆσαι μετ' ἐμοῦ. καὶ ἐὰν διὰ τοῦ θεοῦ δυνηθῶ αὐτόν, ὑμεῖς ἀναχωρεῖτε εἰς τὰ ἴδια ἀβλαβῶς, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ πόλις αὐτοῦ ὑπέκπεσάν μοι. εἰ δὲ καὶ δυνηθῇ με αὐτὰς, καὶ οὕτως ὑμεῖς ἀναχωρεῖτε εἰς τὰ ἴδια, καὶ αὐ-¹⁰ τὸς ἐπέβη ἐν τοῖς ἐμοῖς. ὁ δὲ ὄχλος τῶν Σαυροματῶν ἡδέως τοῦτο ἀποδεξάμενος προστρέψατο τὸν Σαυρόματον μονομαχῆσαι μετὰ τοῦ Φαρνάκου. ὁ οὖν Σαυρόματος μαθὼν μικρὸν πάνν ὄντα τῇ ἡλικίᾳ τὸν Φάρνακον, ἑαυτὸν δὲ ὑπερμεγέθη, ἐχάρη ἐπὶ τούτῳ, πεποιθὼς τῇ οἰκείᾳ δυνάμει καὶ οἷς ἐκ-¹⁵ χρητο ἄλλοις κατατεθωρακισμένος. καὶ τούτων οὕτως δοξάντων λέγει ὁ Φάρνακος τῷ ἰδίῳ στρατῷ ὅτι ὅταν κατέλθω διὰ τοῦ θεοῦ εἰς τὸ μονομαχῆσαι, καὶ ἴδῃτε ὅτι ὁ Σαυρόματος τὰ νῶτα αὐτοῦ εἶχε πρὸς ὑμᾶς καὶ τὴν ὄψιν πρὸς τοὺς ἰδι-²⁰ ους, ἐγὼ δὲ τὴν ὄψιν μου πρὸς ὑμᾶς καὶ τὰ νῶτά μου πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἅπαντες ὑμεῖς βάλλετε μίαν κραυγὴν, καὶ μόνον λέγοντες τὸ ἅ ἅ, καὶ μὴ δευτερώσητε ἐπὶ τῇ κραυγῇ. καὶ δὴ κατελθόντων αὐτῶν ἀμφοτέρων ἐν τῇ πεδίῳ πρὸς τὴν μονομαχίαν καὶ τρακτενύοντων ἑαυτούς, καὶ τοῦ Φαρνάκου γε-²⁵ νομένου εἰς τὸ τοῦ Σαυρομάτου μέρος καὶ Σαυρομάτου εἰς

singulari certamine cum Sauromato pugnare. neque constituta militibus Sauromati nuntiat Pharnacus non opus esse ut tanta multitudo pereat, neque sponte illos sua sed Sauromati impulsu ad bellum venisse: mallent itaque ipsi auctores esse ut ad singulare certamen descenderet, et si deo opitulante eum vicero, vos domum incolumes repetetis, ipse vero cum urbe sua mihi subiicietur, sin ipse me superaverit, vos etiam ita domum redibitis, ipse terram meam occupabit. haec res cum grata Sauromatis esset, Sauromato singulare certamen inire cum Pharnaco suaserunt. Sauromatus itaque cognito exiguae staturae Pharnacum esse, magnitudine sua viribusque et armis quibus utebatur fretus, condicionem laetus accepit. Pharnacus autem pugnaturus militibus suis dixit "ubi cum bono deo singulare certamen ingressus fuero, Sauromatumque tergo vobis obversum, facie vero suis videbitis, ego autem faciem vobis, tergum hostibus obvertero, uno ore omnes clamabitis A A, neque hunc clamorem iterabitis." cum itaque in campum ad singulare certamen uterque venisset, in-

τὸ τοῦ Φαρνάκου, ἔδωκεν δὲ τοῦ Φαρνάκου στρατὸς μίαν φωνήν τὸ αἰ. αἰ. ὁ δὲ Σαυρόματος τῆς τριαυτῆς φωνῆς ἀκούσας περιστράφη ἰδεῖν ἐναγώνιος τίς ἢ γενομένη κραυγὴ· ἐν δὲ τῷ περιστρέψαι τὸν Σαυρόματον τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν εἰς τὰ 5 δόκω διηνοίχθη μικρὸν τὸ τοῦ κασσιδίου αὐτοῦ πέταλον, καὶ εὐθέως ἐπιδραμὼν ὁ Φάρνακος ἔδωκε τῷ κόντρῳ τὸν Σαυρόματον καὶ ἀνέϊλεν αὐτόν. πεσόντος δὲ τοῦ Σαυρομάτου καταλθὼν ὁ Φάρνακος τοῦ ἱπποῦ ἀπεκεφάλισεν αὐτόν, καὶ γεόμενος ἐγκρατῆς τοῦ πολέμου τὸ μὲν πλῆθος τῆς Μαιωτί- 10 δος ἀπέλυσε, τοὺς δὲ τῆς Βοσπόρου αἰχμαλώτους λαβὼν καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἀφελόμενος ἐν Κυβερνικῇ ἄνω τῆς τῶν Χερσωνιτῶν ὁροθεσίας ἔστησεν, ἄχρι τεσσαράκοντα καὶ μόνον μιλίων γῆν αὐτοῖς ἑώσας· αἵτινες ὁροθεσίαι μέχρι τοῦ νῦν διαμένουσιν, αἱ δὲ εἰρημέται πρῶται ὁροθεσίαι ἐν Καφᾷ εἰ. P 150 οἰν ἀποκαίμεναι. ὀλίγους δὲ τινὰς κατασχὼν παρ' ἑαυτῷ τῶν Βοσποριανῶν ὁ Φάρνακος γεωργῶν ἕνεκα, τοὺς ἄλλους ἀπαντας οἴκτου ἀξιώσας ἀπέλυσε κατὰ τῶν Βοσποριανῶν ἀπελθεῖν· οἵτινες ἀπολυθέντες ὑπὸ τοῦ Φαρνάκου ὑπὲρ τῆς τριαυτῆς εὐεργεσίας καὶ φιλανθρωπίας αὐτοῦ τῆς εἰς αὐτοῦς 20 γενομένης στήλην αὐτῷ ἤγειραν ἐν τῇ Βοσπόρῳ. ἔκτοτε οὖν λοιπὸν ἢ τῶν Σαυρομάτων ἐν τῇ Βοσπόρῳ βασιλεία κατελύθη. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, Λαμέχου στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῆς τῶν Χερσωνιτῶν, Ἀσάνδρου δὲ τῆς Βο-

16 γεωργῶν?

terque se depugnarent, Pharnacusque Sauromati et Sauromatus Pharnaci partibus obversus esset, uno ore Pharnaci miles exclamavit A A ; quo clamore audito Sauromatus convertit se ut videret quisnam esset hic clamor ad certamen compositus qui in Pharnaci exercitu sublatus ; dumque se convertit, diducta paullulum cassidis lamina, e vestigio conto eum Pharnacus percussit et occidit. cum autem Sauromatus cecidisset, equo descendens Pharnacus caput ei amputavit. victorque Maeotidis paludis populum dimisit, Bosporianos vero in vinculis detinens, capta eorum terra limites in Cybernico supra Chersonitas statuit, quadraginta tantum miliarium terram ipsis relinquens ; manentque isti limites in hodiernum usque diem, cum priores illi, quos dixi, in Capha sint. paucis vero Bosporianorum apud se retentis agriculturae causa, Pharnacus reliquos omnes misericordia ductus ad sua redire permisit ; qui reversi pro beneficio tali benevolentiaque statum ei in Bosporo posuerunt. atque ex eo tempore in posterum Sauromatae Bospori imperium amiserunt.

His ita gestis, principatum apud Chersonitas tenente ac protegente Lamacho, apud Bosporianos vero regnante Asandro, male

σποριανῶν βασιλεύοντος, κακίῃ πολλῇ μεμειστωμένοι οἱ Βοσποριανοὶ κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν καὶ μηδ' αὖθις δυνάμειν τῇ πονηρίᾳ ἡρεμεῖν ἐσπεύδον ἀεὶ τρόπῳ τι καὶ τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν αἰχμαλωσιῶν τοῖς Χερσωνίταις ἀποδοῦναι· καὶ δὴ μεμαθηκότες ἔχειν θυγατέρα μονογενῇ τὴν Γυκίαν, ἔχοντας δὲ καὶ τοῦ Ἀσάνδρου υἱοῦς, ἐμηχανῶντο ἐπιγαμβρίαν ποιήσασθαι, ὅπως διὰ τούτου ἀδελῶς ἐπιβαίνοντες τῇ Χερσωνιτῶν ἀμύνασθαι. καὶ δὴ ἀποστέλλουσι πρέσβεις κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν παρακαλοῦντες, ἃν οἶδαμεν ὅτι ἀγάπη ἀληθῆς μετιξὺ ἡμῶν ἐστίν καὶ ἀδελῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουμεν, ἐπιγαμβρεύσομεν ἑαυτοὺς· καὶ δότε ἡμῖν εἰς νόμφην τὴν θυγατέρα Λαμάχου τοῦ πρώτου ὑμῶν ἐπεκεν τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἣ λαμβετε αὐτὸν αὐτόθι εἰς γαμβρόν, καὶ οἶδαμεν ὅτι πιστὰ ἔχουμεν εἰς ἀλλήλους, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλεύοντος μεθ' ὑμῶν. λέγουσιν αὐτοῖς οἱ Χερσωνῖται ὅτι ἡμεῖς πρὸς 15 ὑμᾶς θυγατέρα ἡμῶν δοῦναι οὐκ ἀνεχόμεθα· εἰ δὲ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάνδρου τοῦ βασιλέως ὑμῶν θέλετε δοῦναι ἡμῖν εἰς γαμβρόν, δεχόμεθα, οὕτω μέντοι, μὴ δυναμένου ἔτι τοῦ υἱοῦ Ἀσάνδρου, τοῦ ἀρχομένου πρὸς ἡμᾶς ἐπιγαμβρεύσασθαι, καιρῷ ποτὲ ἢ χρόνῳ πειραθῆναι τοῦ ὑποστρέφαι κατὰ τὴν 20 τῶν Βοσποριανῶν χάριν ἐπισκέψεως ἢ προσηγορίας τοῦ οἰκείου πατρός· εἰ δὲ τοῦτο βούλει, πάντως ὅτι τῇ ᾠρᾷ ἀποθνήσκει, τῶν δὲ πρέσβεων ἀπολυθέντων καὶ καταλαβόντων τὴν Βοσποριανῶν καὶ ταῦτα ἀναγγελλόντων, ἀπέστειλε πάλιν

14 βασιλέως ὄντος?

22 βούλεται?

omnino adversus Chersonitas affecti Bosporiani cum quiescere nequaquam possent semperque aliquo modo captivitates suas ulcisci studerent, cum intellexissent filiam Lamacho unicam esse Gyciam filiosque haberet Asander, affinitatem contrahere meditati sunt, ut hoc nimirum pacto libere in Chersonitarum terram ingressi vindictam sumerent. mittunt itaque legatos ad Chersonitas suasuros, quandoquidem vera amicitia inter ipsos esset eamque sine dolo colerent, affinitatem secum contraherent, et vel Lamachi principis ipsorum filiam Asandri domini sui filio darent vel eum apud se acciperent: sic enim cognitum iri, fidem inter ipsos constitutam esse, herili filio suo apud eos commorante. responderunt vero Chersonitae filiam se ipsis dare non posse: quodsi aliquem ex Asandri regis sui filiis dare generum vellent, accepturos esse, illa quidem condicione ut qui venturus esset, reditum ad Bosporianos tentare nunquam posset invisendi compellandique patris sui causa: si id nihilominus tentaverit, ipsa hora moriatur. hoc pacto dimissi legati domumque reversi, cum quiddam actum

ὁ Ἀσάνδρος πρέσβεις, λέγων τοῖς Χερσωνίταις ὅτι εὖν ἀλη-
 θῶς λέγετε καὶ πιστοποιεῖτέ με ὅτι Λάμαχος ἀνέχεται ζεῦσαι
 τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ μειζοτέρῳ μου νίῳ, ἀποστελῶ ὑμῖν
 αὐτὸν ἐκεῖνον αὐτόθι ἐπιγαμβρεύσασθαι. ἦν δὲ Λάμαχος
 5 τοῖς τότε καιροῖς, ὥς λόγος, πλούτῳ πολλῷ κομῶν ἔν τε χρυ-
 σίῳ καὶ ἀργυρίῳ παισὶ τε καὶ παιδίσκαις καὶ ἀλόγοις διαφό-
 ροις καὶ κτήμασι πολλοῖς, καὶ τέσσαρσι δὲ ῥεγεῶσι τὸν οἶκον
 αὐτοῦ ἐπικρατεῖν ἐν πλάτει καὶ μήκει, ἕως κάτω τῶν λεγόμε-
 νων Σουσαῶν, ἐν οἷς καὶ ἰδίαν πύλην εἶχεν ἐν τῷ τείχει, καὶ
 10 τέσσαρας πυλεῶνας μεγάλους εἰς τὴν εἰσόδον καὶ τὴν ἐξοδον, σὺν
 ἑτέροις δὲ παραπυλίοις σεμνοῖς ὥστε εἰσερχομένων τῶν ἀλόγων
 αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκάστην ἀγέλην ζώων, ἱππων τε καὶ φορβά-
 δων, βοῶν καὶ δαμάλεων, προβάτων τε καὶ ὄνων, καὶ δι' ἰδίας
 πύλας εἰσεῖναι καὶ εἰς ἰδίαν στάσιν ἀπέναι. παρεκάλεσαν οὖν οἱ
 15 Χερσωνῖται τὸν Λάμαχον ἅφ' ᾧτε ἐπιγαμβρεύσεσθαι αὐτὸν P 151
 τὸν τοῦ Ἀσάνδρου νιόν. τοῦ δὲ Λαμάχου ἐπινεύσαντος τῇ
 παρακλήσει αὐτῶν ἤλθεν ὁ τοῦ Ἀσάνδρου νιὸς ἐν τῇ Χερ-
 σῶνι καὶ ἔγχευε τὴν γυναῖκα. καὶ διετοῦς μικροῦ χρόνου δια-
 γενομένου ἐτελεύτησεν ὁ Λάμαχος· ἡ γὰρ μήτηρ τῆς Γυκίας
 20 προτελευτήσασα ἦν. ἡ οὖν Γυκία μετὰ τὴν τοῦ ἐνιαντοῦ πε-
 ραίωσιν τῆς τοῦ πατρὸς ταφῆς τῆς ἐνιωνσιαίας ἡμέρας ἐν-
 στάσης, τὴν μνημὴν θέλουσα φαιδρῶναι τοῦ ἰδίου πατρὸς,
 στεφανηφοροῦντος τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσῶνος Ζή-

10 τέσσαρσι πυλεῶσι M ὁ σὺν] καὶ M

esset significassent, iterum ad Chersonitas Asander misit inquires, si
 verum dicerent atque bona fide agerent Lamachusque filio maiori suo
 filiam uxorem dare vellet, eum se illuc missurum esse. erat autem
 illis temporibus Lamachus, ut ferebatur, dives admodum auro et ar-
 gento, famulis et ancillis, equis ac fundis quamplurimis, et in quat-
 tuor regionibus domum habebat in latitudine et longitudine usque
 infra Susa quae dicebatur, ubi etiam in muro propriam ianuam ha-
 bebat et quattuor portas magnas ad introitum et exitum cum aliis
 ostiis splendidis, ita ut pecoribus eius in urbem venientibus, singuli
 armentorum greges, equorumque et equarum, boumque et buccularum,
 oviumque et asinorum, suas quique per portas introirent et ad pro-
 prium stabulum discederent. adhortati igitur Lamachum sunt Cher-
 sonitae ut Asandri filium generum adscisceret; quibus cum ille an-
 nuisset, Asandri filius Chersonem venit Gyciamque duxit. et exiguo
 biennii tempore elapso Lamachus diem obiit, cum iam Gyciae mater
 antea mortua esset. Gycia autem finito anno a sepulto patre, annuo
 die instans, memoriamque patris sui celebrare cupiens, principatum

θου τοῦ Ζήθονος, παρεκάλεσε τοὺς προύχουσι τῆς πόλεως ἐφ'
 ᾧ τε ἄνευ ὕβρεως ἀναχθῆναι αὐτοὺς τοῦ λαβεῖν παρ' αὐτῆς
 σὺν παντὶ τῷ δήμῳ οἶνόν τε καὶ ἄρτους καὶ ἔλαιον κρέα τε
 καὶ ὄρεα καὶ ὕψα καὶ εἴ τι ἕτερον πρὸς τὴν τῆς εὐφρασίας
 χρείαν, πρὸς τὸ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Λαμάρχου ἅπαντας⁵
 τοὺς πολίτας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ πάσῃ τῇ φανιλίᾳ
 αὐτῶν εὐφρανθῆναι καὶ ἀγαλλεσθαι δικαίον ἐν τῷ ἰδίῳ ζέ-
 γεῶνι καὶ δημοσίᾳ χορεύειν καὶ ἔργον τινὸς τὸ σύνολον μὴ
 ἄψασθαι, συνεπαξάμεναι τοῖς πολίταις ἐν ὅρῳ ἐφ' ᾧ ἅπαντα
 τὸν χρέον τῆς ζωῆς αὐτῆς οὕτω τὰ τῆς εὐφρασίας καθ'¹⁰
 δικαίον χρόνον διδόναι αὐτοῖς ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Λαμάρχου
 μνήμῃ. τοῦτων δὲ οὕτω γενομένων καὶ ἐν ὅρῳ ὅπ' αὐτῆς
 παγιοθέντων, ὃ ταύτης ἀνὴρ ὁ τοῦ Ἀσάνδρου υἱὸς ἔχων ἐν
 κρυπτῷ τὸν δόλον καὶ ἐπιζητῶν καιρὸν προδοσίας, ἀκούσας
 ταῦτα τὰ παρὰ τῆς Γυνκίας λεχθέντα καὶ ἐν ὅρῳ παγιοθέντα,¹⁵
 ἐθαύμασε καὶ ἐπήνεσε τὴν Γυνκίαν ἐπὶ τῇ ἐνόρῳ συντάξει
 ὡς γησιῶς περὶ τοὺς γονεῖς ἔχουσας, συνθέμενος δὲ καὶ αὐ-
 τός, φησί, χαίρειν καὶ σπένδειν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συντάξει. καὶ
 μετὰ τοῦτο παρελθούσης τῆς μνήμης καὶ τῆς εὐφρασίας δη-
 λοῦ τοῖς ἐν Βεσπόρῳ δι' οἰκείου παιδός, λέγων αὐτοῖς ὅτι²⁰
 εὖρον μέθοδον δι' ἧς ἀκόπως τὴν Χερσῶνα μέλλομεν παρα-
 λαβεῖν. ὑμεῖς οὖν ἐκ διαλειμμάτων ἀποστέλλετε μοι δέκα ἢ
 δώδεκα νεωτέρους χρησίμους ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ καράβῳ ἑλαν-

2 συναχθῆναι?

12 καὶ vulgo om

tenente ac proteuente tum in Chersone Zetho Zethonis filio, primo-
 res urbis hortata est ne iniuriam anam putarent, si et ipai et popu-
 lus universus ab ea acciperent vinum panes oleum carnes aves pisces,
 et -si quae alia ad epulum necessaria, ut diem memoriae Lamachi
 sacrum cives universi cum uxoribus ac liberis omnique familia pu-
 blica laetitia celebrem agerent cum choreis in propria regione sin-
 guli, ac feriatum haberent; promisitque civibus cum iuramento quot-
 annis dum viveret, haec se omnia ad celebrandam diem in Lamachi
 memoriam iis suppeditataram. haec cum ita iurciurando ab ipsa fir-
 mata essent, maritus eius Asandri filius dolum animo occultum ver-
 sans et proditiōnis tempus quaerens, quas a Gycia dicta iuramentoque
 firmata essent audiens, admiratus laudavit eam, quod iuramento sta-
 bilivisset, veluti praeclare erga parentes affectam, adiciens gaudere
 se quoque et libare itidem velle. cumque memoriae dies et epulum
 praestitisset, Besperianis per famulum suum indicavit invenisse se
 quo pacto sine labore Chersonem capere possent: mitterent itaque
 per intervalla decem aut duodecim iuvenes praestantes praeter cara-
 borum remiges, qui veluti xenia ipsi sorrent. "qui autem ~~pro-~~pollent

νόντων ὥς δῆθεν ξενία μοι πέμποντες, ἐν συμβόλῃ δὲ παρὰ-
 βαλλόντων τῶν ἐρχομένων καράβων ὑμῶν καὶ ἐκεῖ μαινόντων,
 ἐποῦ δὲ πέμποντος καὶ δι' ἱππῶν φέροντος τοὺς ἐρχομένους
 νεωτέρους ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ πεμπόμενα. καὶ δὴ τῷ τρόπῳ
 5 τοῦ ἐπὶ διαιτῇ χρόνον ἐκ τοῦ κατὰ μέρος ἐρχομένων τῶν Βο-
 σποριανῶν μετὰ τῶν ξενίων, πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι τῇ πόλει
 τὸν δόλον ἔφερε μὲν αὐτοὺς περὶ τῶν ἐκ τοῦ συμβόλου ὁ τοῦ
 Ἀσάνδρου υἱός, καὶ μετὰ ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπὶ πάντων
 πρὸς ἐσπέραν ἀπέλυσεν αὐτούς; φησὶν, ἐπὶ τὰ ἔξω, ὥς δῆθεν
 10 βραδέστερον διὰ τὴν ὥραν· οἱ δὲ ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς χώρας
 ἄρχι τριῶν μιλίων σκοτιάς βαθείας γενομένης ὑπέστρεφον καὶ
 ἤρχοντο ἐν τῇ λεγομένῃ λίμνῃ καὶ ἀπειθὲν διὰ καράβου ἔφε-
 ρεν αὐτοὺς ἐν ταῖς Σώσαις, καὶ διὰ τοῦ παραπελάου, ὃ ἐλ-
 15 χεν ἐν τῇ τείχει, εἰσέφερεν αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μηδε-
 νός εἰδότος, εἰ μὴ τί γε τρεῖς τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν Βοσπο-
 ριανῶν καὶ μόνον πιστῶν αὐτοῦ ὄντων, ἐνὸς μὲν τοῦ ἐν συμ-
 βόλῃ ἀπερχομένου καὶ μηνύοντος ἀναχωρεῖν τοὺς καράβους, P 152
 ἄλλου δὲ τοῦ ὑποστρέφοντος τοὺς Βοσποριανούς καὶ φέροντος
 ἐν λιμῶνι, ἑτέρου δὲ τοῦ ἐκ λιμῶνος μετὰ καράβου ἀποκομι-
 20 ζοντος ἐν ταῖς Σώσαις καὶ ἀποκαθιστάντος ἐν τῇ τοῦ Λαμά-
 χου οἴκῳ, καὶ δι' ὧν ἀπέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις
 αὐτοῦ, μῆτε τῆς Γυκίας εἰδούσης τὸν δόλον, προσδοκῶν, καθὰ
 εἴρηται, κατὰ τὴν ἐνιαυσίαν ἡμέραν τῆς τοῦ Λαμάχου μην-

4 πόλει καταπεμπόμενα M
 Meurais

12 paulo infra scribitur ἐν λιμῶνι.

carabi in tali loco manebunt, ego vero equos mittam, quibus iuvenes ac munera missa in urbem vehantur." cumque per biennium hoc modo diversis temporibus in urbem Bosporiani cum xenilis venissent, ne fraus a civibus agnosceretur, adducebat eos Asandri filius pedestri itinere ex loco constituto, et rursus post aliquot dies coram omni-
 bus eos sub vesperam dimittebat ad campestria, quasi iam tardius esset; qui egressi ad tria usque miliaria tenebris iam densis redibant et Limonem intrabant, unde carabo Susa devehebantur, ubi, per portam minorem, quam in muro habebat, in domum ab eo recipiebantur, nemine conscio praeter tres tantum famulos Bosporianos fidos, quorum unus ad locum statutum pergebat et recedere carabos nuntiabat, alter vero in Limonem Bosporianos reducebat, tertius denique Limone Susa carabo eos advehebat et in Lamachi domum introducebat. utebatur praeterea his ad alimenta deferenda illis qui in locis abditis erant, ipsa quoque Gycia dolum ignorante. expectabat autem, ut diximus, anniversario die Lamachi memoriae sacro, urbe tota epu-

μης, τῆς πόλεως πάσης εὐφραινομένης τε καὶ ἀποχοιμωμένης, αὐτὸν τὴν νύκτα ἐπαναστῆναι μετὰ τῶν Βοσποριανῶν τε καὶ οἰκείων καὶ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν καὶ πάντας κατασφάζαι. συναχθέντων δὲ ἐν τῷ διετεῖ χρόνῳ ἐν τῇ τῆς Γυκίας οἴκῳ ἄχρι διαχοσίῳν Βοσποριανῶν, καὶ τῆς μνήμης τοῦ Λαμάχου⁵ ἤδη λοιπὸν ἐγγιζούσης, ἐγένετο παιδίσκην τῆς Γυκίας κουβου- κλαρέαν, πάντῃ οὖσαν προσφιλέστατον, πταίσασαν ἀπὸ ὀψεως αὐτῆς γενέσθαι καὶ ἀποκλεισθῆναι αὐτήν. ἐν ᾧ δὲ οἴκῳ ἀπεκλείσθη ἡ παιδίσκη, ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἦσαν οἱ Βο- σποριανοὶ ἀποτρεφόμενοι. τῆς δὲ παιδίσκης καθεζομένης καὶ¹⁰ νηθούσης τὸ λίνον, ἐγένετο τὸ σφοντύλιν τῆς ἀτράκτου πεσίδι καὶ κυλισθὲν εἰσελθεῖν εἰς βαθυτάτην ὁπὴν πρὸς τὸν τοίχον· ἡ δὲ ἀναστῆσα πρὸς τὸ ἐπαῖραι αὐτὸ ὄρᾳ αὐτὸ ἐν βαθυτάτῃ δὴ ὄν· καὶ μὴ δυναμένης αὐτῆς ἐκπᾶσαι αὐτὸ διὰ το βᾶθος, ἠναγκάσθη ἐκ τοῦ πάτου πρὸς τὸν τοίχον ἀνασπᾶσαι¹⁵ ἕνα βήσαλον πρὸς τὸ τοῦτο. ἐπαῖραι· καὶ ὄρᾳ διὰ τῆς ὁπῆς κάτω ἐν τῇ ὑπογέῳ οἴκῳ τὸ πληθὺς τῶν ὄντων ἀνδρῶν. καὶ ἰδοῦσα εὐφυνῶς πάλιν ἀπέθετο ἐν τῇ τόπῳ τὸ βήσαλον πρὸς τὸ μὴ γνωρῆθαι τοῖς κάτω· καὶ λαθραίως ἀποστείλασα μίαν τῶν παιδῶν προσεκαλεῖτο τὴν κυρίαν αὐτῆς τοῦ ἐλθεῖν²⁰ πρὸς αὐτήν, ὀφειλουσάν τι ἀναγκαῖον ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν. ἡ δὲ Γυκία ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατανυγεῖσα ἀπηλλθε πρὸς τὴν παι-

1 τε καὶ ἀποχοιμωμένης add B 6 κουβικουκλαρίαν? 7 αὐ-
τῆς add B

lante ac somno sopita, ipse cum Bosporianis atque domesticis suis de nocte surgere urbemque incendere et omnes occidere. cumque biennii tempore in Gyciae domo congregati essent Bosporiani ducenti, instaretque iam celebranda Lamachi memoria, accidit ut puella Gyciae cubicularia, quae ei gratissima erat, propter offensam ab oculis eius removeretur secludereturque. locus vero in quo concludebatur, subter Bosporianos habebat, qui illic alebantur. puella autem sedente et flum torquente, contigit ut fusi verticillus decedens in foramen profundum prope parietem devolveretur; cumque surgeret tollendi causa, in foramen delapsam videt, unde cum extrahere propter profunditatem non posset, unum e pavimento prope parietem laterem extrahere coacta fuit; eoque facto per foramen in inferiore aedium parte absconditam illic hominum multitudinem videt. quos cum vidisset, laterem in locum suum solerter reposuit, ne ab iis qui infra erant deprehenderetur, misitque clanculum puellarum aliquam ad dominam suam, quam venire ad se hortabatur necessarium aliquid audituram visuramque. Gycia vero deo impellente puellam adiit; solaque ad eam ingressa cum ianuam clausisset, ad pedes eius pro-

δίσκην· καὶ εἰσελθούσης αὐτῆς κατὰ μόνας ἐν τῇ οἰκίῃματι
 καὶ κλεισάσης τὴν θύραν, πεισούσα ἡ παιδίσκη πρὸς τοὺς πό-
 δας αὐτῆς εἶπε “δέσποινα, ἐξουσίαν ἔχεις τὴν ἀχρεΐαν σου
 δούλην· πλὴν βούλομαι τῇ κυρίᾳ μου ξένον τι καὶ παρᾷδο-
 5 ζῶν πρᾶγμα δεῖξαι.” ἡ δὲ Γυκίᾳ εἶπεν αὐτῇ “ἀφόβως εἰπέ,
 δεῖξον· καὶ τί τὸ τοιοῦτον;” ἡ δὲ παιδίσκη ἀπαγαγοῦσα αὐ-
 τὴν πρὸς τὸν τοίχον, καὶ εὐφυῶς ἐπάρωσα τὸ βήσαλον, λέγει
 αὐτῇ “ὄρᾳς διὰ τῆς ὀπῆς, δέσποινα, τὸν κάτω κρυπτόμενον
 ὄχλον τῶν Βοσποριανῶν.” ἡ δὲ Γυκίᾳ ἰδοῦσα καὶ ἐκπλαγεῖσα
 10 ἐπὶ τῷ πρᾶγματι ἔφη “οὐκ ἀργὸν τὸ σκέμμα τοῦτο.” καὶ
 λέγει τῇ παιδίσκῃ “πῶς εὗρες τὸ πρᾶγμα τοῦτο;” ἡ δὲ παι-
 δίσκη λέγει “πάντως, δέσποινα, ὅτι ἐκ θελήματος Θεοῦ ἔπασσε
 τὸ σφοντύλιν ἐκ τῆς ἀτράκτου μου καὶ κυλισθὲν εἰσῆλθεν ἐν
 τῇ ὀπῇ ταύτῃ, καὶ μὴ δυναμένης μου ἐπᾶραι αὐτὸ ἡναγκά-
 15 σθην τὸ βήσαλον ἀνασπάσαι, καὶ τότε εἶδον αὐτούς.” ἡ δὲ
 ἐκέλευσε τῇ παιδίσκῃ ἀποθέσθαι τὸ βήσαλον εὐφυῶς ἐν τῷ
 τόπῳ αὐτοῦ, καὶ ἐπιλαβομένη αὐτῆς καὶ περιπλακείσα κατε-
 φίλησε γνησίως, καὶ εἶπεν αὐτῇ· “μηδὲν πτοηθῆς, τέκνον. P 153
 συγκεχώρηται σου τὸ πταῖσμα· ὁ γὰρ Θεὸς ἠθέλησέ σε πταῖ-
 20 σαι, ἵνα τὸν δόλον ἡμῖν φανερώσῃ. βλέπε οὖν ὅση δύναμις
 φυλάξαι τὸ πρᾶγμα, καὶ μὴ τολμῆσῃς τινὶ τὸ σύνολον τοῦτο
 θαρρῆσαι.” καὶ λοιπὸν εἶχεν αὐτὴν δι’ ὅλου μετ’ αὐτῆς
 πλέον τοῦ πρώτου ὡς πιστὴν αὐτὴν οὖσαν. καὶ προσκαλεσα-

3 ἔχεις εἰς τὴν? 10 καὶ λέγει — τοῦτο add B 14 αὐτὸ]
 τότε M 23 αὐτῇ?

voluta puella “potes” inquit, “o domina, inutilem ancillam tractare
 pro arbitrio, attamen ostendam tibi rem novam et inopinatam.” quod
 cum secure facere eam Gycia inuississet, ad parietem adductae subla-
 toque solerter latere dixit: “ecce, o domina, per foramen hoc abs-
 conditum inferius Bosporianorum multitudinem vides.” Gycia cum
 eos vidisset, re tali consternata “non frustra” inquit “hoc consilium
 susceptum est,” sciscitaturque puellam quomodo id comperisset: cui,
 “omino, domina,” respondit puella, “per dei voluntatem fuso exci-
 dens verticillus in hoc foramen devolutus est, quem cum extrahere
 inde nequirem, laterem avellere coacta fui, atque tunc eos vidi.” illa
 vero puellam solerter reponere laterem loco suo iussit; eamque am-
 plexata benigne cum osculo “nihil” inquit “metuas, filia: condemnatum
 tibi crimen est; siquidem voluit te peccare deus, ut dolnm hunc mo-
 bis manifestum faceret. vide igitur, quantum potes, uti totam hanc
 rem clam alios habeas, neque cuiquam quidquam concedas.” sum-
 ptiue eam ex eo tempore secum, habuitque benignius quam us-

μένη ἡ Γυκία δύο τινὰς τῶν συγγενῶν αὐτῆς, πιστοὺς αὐτῇ ὄντας πάνυ, λέγει αὐτοῖς ἐν τοῖς ἰδιόζουσιν "ἀπελθόντες συνάγετε καθ' ἑαυτοὺς ἐν μυστηρίῳ τοὺς πρωτεύοντας καὶ εὐγενεῖς τῆς πόλεως, καὶ ἐκλεξάτωσαν τρεῖς ἄνδρας πιστοὺς, δυναμένους φυλάξαι μυστήριον καὶ πρᾶγμα ποιῆσαι, καὶ πιστοποιήσουσιν αὐτοὺς οἱ πάντες ἐνόρκως πρὸς τὸ καὶ αὐτοὺς ἐμὲ πληροφορεῖσθαι ἐν οἷς μέλλω ἐπερωτᾶν αὐτούς, καὶ ἀποστειλάτωσαν αὐτοὺς πρὸς με ἐν μυστηρίῳ, καὶ ἔχω αὐτοῖς ἀνεγκαῖόν τι καὶ ὠφέλιμον τῇ πόλει θαρρῆσαι. μόνον διὰ τάχους ποιήσατε ὃ λέγω ὑμῖν." ἀπελθόντων δὲ τῶν συγγενῶν αὐτῆς καὶ ἐν μυστηρίῳ ταῦτα τοῖς πρωτεύουσιν εἰρηκότων, εὐθέως ἐξελέξαντο τρεῖς ἄνδρας, οὓς ᾗδεσαν αὐτοὶ πιστοὺς εἶναι, καὶ πιστοποιήσαντες αὐτοὺς πάντες ἐν ὄρκῳ ὅτι εἴ τι συνδῶνται τῇ Γυκίᾳ εἴτε ποιῆσαι εἴτε δοῦναι, μὴ ἀνρῶσαι τοὺς λόγους αὐτῶν, ἀλλ' εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὰ ὑπ' αὐτῶν συντατιζόμενα αὐτῇ. τούτων δὲ πρὸς τὴν Γυκίαν ἐν μυστηρίῳ ἀπελθόντων, ἐδέξατο αὐτοὺς καὶ λέγει αὐτοῖς "δυνασθέ με ἐν ὄρκῳ πληροφορεῖσθαι περὶ ὧν μέλλω ἐπερωτᾶν ὑμᾶς, ὅτι ποιεῖτε ταῦτα;" οἱ δὲ εἶπον αὐτῇ "ναί, κυρία, ἐτοιμῶς ἔχομεν περὶ ὧν μέλλεις ἡμῖν ἐπιζητεῖν πληροφορεῖσθαί σε ὅτι εἰς πέρας ἄγονται οἱ λόγοι σου." τότε λέγει αὐτοῖς ἡ Γυκία "πληροφορήσατέ με ὅτι ἂν ἀποδύνω ἐν μίση τῆς πόλεώς με θάπτετε, καὶ λέγω ὑμῖν τὸ μυστήριόν μου.

11 ταῦτα add B

quam antea, quia fidelem experta esset. accitis autem Gycia duobus e consanguineis, quibus maxime fidebat, inquit eis seorsim "abite et congregate apud vos clanculum primores et nobiles urbis, iique eligant viros tres fidos, arcanum qui custodire et rem gerere possint, et quibus sacramento se omnes obstringent ut plenam mihi fidem faciant in iis de quibus ipsos rogatura sum. mittant vero illos ad me clanculum: habeo enim necessarium aliquid urbi huius utile, quod ipsis committam. tantum maturate id quod vobis dico." discedentibus igitur hoc pacto eius consanguineis, cum illi haec clam ad primates rettulissent, e vestigio tres viros elegerunt, quos fides esse cognoverant, fide ipsis cum iuramento data ratum se habituros effecturosque quidquid cum Gycia acturi essent. hi ubi clam ad Gyciam venissent, illa eos excepit, interrogavitque ecquid promittere cum iuramento possent facturos se quidquid commisisset. illis vero affirmantibus se omnia pro voto eius facturos esse, respondet Gycia "fidem date in urbe me, si moriar, sepeliendam esse, et arcanum meum narrabo vobis; neque grave est quod postulo." quod cum audiret,

ἰδοὺ βαρὺ ἔμην τί ποτε οὐκ ἐπιζητῶ.” οἱ δὲ ἄνδρες ἀκού-
 σαντες τοῦτο μετὰ πάσης προθυμίας ἐπληροφόρησαν αὐτὴν
 ἐν ὄρεσσι, λέγοντες ὅτι ἐὰν τελευτήσης ἐν μέσῳ τῆς πόλεως σε
 θάψομεν καὶ οὐκ ἐξάξομέν σε ἔξω τῶν τειχῶν. ἡ δὲ Γυνὴ
 5 πεισθεῖσα τοῖς ὄρεσι αὐτῶν λέγει αὐτοῖς “ἐφ’ οἷς ἐπληροφο-
 ρήσατέ με, καὶ γὰρ λοιπὸν ἐμφαίνω ὑμῖν τὸ μυστήριόν μου. ἰδοὺ
 εἰδέναι ὑμᾶς θέλω ὅτι ὁ ἀνὴρ μου τὸ ἔμφυτον κακὸν τῆς
 πόλεως αὐτοῦ ἔχων, τὸ τοῦ δόλου καὶ φθόρου καθ’ ἡμῶν,
 ὅχλον ἐκ τοῦ κατὰ μέρος Βοσποριανῶν ἐν κρυφῇ εἰσαγαγὼν
 10 ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄχρῃ διακοσίων ψυχῶν ἐνόηλον διατρέφει, ἐμοῦ
 μὴ εἰδούσας τὸ πρᾶγμα· ἀλλ’ ὁ θεὸς νῦν διὰ προφάσεως ἐφα-
 νέρωσέ μοι αὐτό. αὐτὸς οὖν ταύτην ἔχει τὴν σκέψιν ἐφ’ ᾗτε,
 φησὶν, εἰς τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς μου διδούσης μου τὴν εὐ-
 φρασίαν τῇ πόλει καὶ εὐφρανθέντων ὑμῶν ἀποκοιμημένων
 15 αὐτὸν τὴν νύκτα ἐκαναστῆναι μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ Βο-
 σποριανῶν τε καὶ οἰκείων, καὶ βαλεῖν ἐμπρησμὸν ἐν τοῖς οἴκοις
 ὑμῶν καὶ κατασφάξαι πάντας ὑμᾶς. ἰδοὺ λοιπὸν φθάσει καὶ
 ἡ μνήμη τοῦ πατρὸς μου, καὶ δὸν μὲν ἔστι πρὸς τὸν ὄρεον
 μου δοῦναι ὑμῖν κατὰ τὸ ἔθος μου τὰ τῆς εὐφρασίας· πάν-
 20 τα γὰρ ἐτοίμως ἔχω. θελήσατε οὖν πάντες προσδραμεῖν 154
 χαίροντες καὶ ζητῆσαι καὶ λαβεῖν πάντα προθύμως, πρὸς τὸ
 μήπως νοῆσαι αὐτὸν ὅτι ἔγνωμεν τὸ πρᾶγμα, καὶ ἄφνω ἐμφύ-
 λιος πόλεμος γένηται. θελήσατε οὖν καὶ δημοσίως κατὰ τὸ
 ἔθος εὐφραίνεσθαι, συμμέτρως δέ, καὶ χορεύειν ἐν ταῖς πλα-

libeater cum iureiurando promiserunt in urbe se eam, si moreretur,
 sepulchros neque extra moenia educturos. itaque persuasa sacramento
 Gycia “nunc” inquit “arcamum vobis, quod habeo, aperiam. ecce,
 maritus meus ex ingenito adversus urbem hanc odio atque invidia
 per dolum Bosporianos aliquot in domum meam introductos cum ar-
 mis usque ad ducentos nutrit, me inscia: verum rem hanc nunc deus
 per occasionem mihi manifestam fecit. hoc autem ille consilium agit,
 ut ubi in patris mei memoriam urbi ego epulum dederam vosque epulati
 dormitum iveritis, ipse de nocte cum Bosporianis atque domesticis sur-
 gal, aedibus vestris ignem immittat vosque omnes contrucidet. et ecce,
 iuvat nunc dies anniversarius memoriae patris mei, oportetque me
 vobis ex iuramento dare pro more meo quas ad epulum necessaria,
 et omnia praestare parata sum. velitis itaque omnes laeti accurrere,
 postulareque et accipere omnia libenter, ne ullo ille pacto intelligat
 nos rem rescivisse, et subito intestinum aliquod bellum oriatur. igitur
 publice, uti mos est, epulum celebrate, sed cum modo, et choreas
 in plateis agite: unusquisque vero in aedibus vestris apparet lingua

ταίσις. ἐτοιμάσατε δὲ ἕκαστος ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν ξύλα τε καὶ φορτία καὶ δῆδας στεγνὰς πρὸς τὸ μισοποιούντων ὑμῶν τὰς εὐφρασίας καὶ τοὺς χοροὺς δόξασθαι πρὸς ἀνάπαυσιν ὑμῶν ἀπιέναι. καὶ ἐμοῦ δὲ ταχέστερον μισοποιησάσης καὶ καλεουούσης ἀσφαλισθῆναι τοὺς πυλεῶνάς μου, ὑμεῖς εὐθέως⁵ ἐν ἡσυχίᾳ πολλῇ σὺν παισὶ καὶ παιδίσκαις ὑμῶν πανοικί παρενεγκόντες τὰ ξύλα καὶ φορτία καὶ δῆδας παράθετε ταῦτα ἐν τοῖς πυλεῶσι μου καὶ πυραπυλίοις καὶ κύκλῳ τῆς οἰκίας πάσης, ἐπιχέαντες καὶ ἔλαιον τοῖς ξύλοις πρὸς τὸ τάχιστον ἀφθῆναι. καὶ ἥνίκα ἐξέλθω ἐγὼ καὶ εἶπω ὑμῖν, εὐθέως λάβετε¹⁰ τὴν πυράν, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν ὅπλοις παραστήκετε κύκλῳ τῆς οἰκίας, ἵνα ὅπου τινὰς θεωρήσητε ἐκκηδῶντας ἐκ τοῦ οἴκου διὰ θυρίδος τούτους κατασφάζετε. ἀπελθόντες οὖν τὸ μυστήριον τοῦτο λαλήσατε, καὶ ἐτοιμάσατε πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν." οἱ δὲ πολλοὶ ταῦτα ἀκούσαντες ἀπὸ τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἐπαίη-¹⁵σαν πάντα ἐν συγνομίᾳ κατὰ τὸν λόγον τῆς Γυκίας. ἐνστάσης δὲ τῆς μνημοσύνου ἡμέρας, ὡς δῆθεν χαιρομένη ἡ Γυκία μετεπέμψατο τοὺς τῆς πόλεως ἄνδρας, προτρεπομένη τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς τὰ τῆς εὐφρασίας· συνέτρεχε δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπὶ τοῦτο, καὶ παρεκάλει πλεῖον οἶνον δοθῆναι αὐτοῖς²⁰ ἐπὶ τῇ εὐφρασίᾳ. οἱ δὲ πολλοὶ ἀσμένως πάντα δεξάμενοι ὑψοφραίνοντο καὶ ὡς παρηγγέλθησαν, καὶ ἐχώρεον τὴν πᾶσαν ἡμέραν· φθιασίσης δὲ τῆς ἑσπέρας ἤρξαντο μισοποιεῖν οἱ

2 ἡμῶν vulgo

6 παισὶ Bandurius pro παῖδες

sarcinas ac taedas solidas, ut me epulum ac choreas detrectante ad quietem vos abire existimet. me vero citius solito detrectante ac fores meas obserari iubente, vos confestim cum multo silentio per famulos et ancillas vestros ex omnibus undecunque aedibus afferentes ligna sarcinas taedasque ad ianuas meas et vestibula apponite, immo circum totam domum, et oleum lignis infundite, quo citius flammam concipiant. cum autem ego egressa fuero vobisque dixero, ocios ignem iniicite, ac cum armis circum sistite, ut quos per fenestram exsistentes videbitis interficiatis. abite igitur et arcanum hoc narrate, cunctaque quae iussi apparate." cives vero ubi rem intellexissent a tribus his viris quam citissime omnia peragebant ex mandato Gyciae cum itaque instaret dies memoriae sacer, et Gycia laeta ad cives urbis mitteret, hortareturque ut acciperent ad epulum quae pertinerent, accurrit etiam maritus eius et plus vini solito dari iussit. cives autem libenter omnia accipientes epulabantur uti iussi erant, et per totam diem choreas agitabant: sed ingruente vespera quasi epuli longioris pertaesi domum se suam quieturi receperunt. epulabantur au-

πολλταί καὶ ἀπέναι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν εἰς τὸ ἀναπαῆναι.
 ὑφραίνοντο δὲ πανοικί. καὶ ἡ Γυκία ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς
 προτρεπομένη πάντας τοὺς αὐτῆς ἀδεῶς πίνειν πρὸς τὸ με-
 5 θυσιέντας αὐτοὺς τάχιον κοιμηθῆναι, μόνον ταῖς κουβικου-
 λαρίαις αὐτῆς παρήγγειλε τοῦ νῆφειν καὶ ἑαυτὴ τοῦ οἴνου
 ἐφύλαττεν. εὐρουσα γὰρ ποτήριον πορφυροῦν δέδωκε τῇ κου-
 βικουλαρῆα αὐτῆς τῇ τὸ πρᾶγμα εἰδούσῃ, καὶ παρήγγειλεν
 αὐτῇ ἐν αὐτῷ αὐτὴν κερᾶν σὺν ὕδατι· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς
 θεωρῶν τὸ πορφυροῦν ποτήριον οὐχ ὑπενόει σὺν ὕδατι αὐ-
 10 τὴν πίνειν. τῆς δὲ ἐσπέρας φθασούσης καὶ τῶν πολιτῶν, ὧς
 ἤδη εἶπον, μισοποιησάντων, λέγει τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἡ Γυκία
 “εὐφρανθέντων ἡμῶν δεῦρο λοιπὸν ἀναπαυθῶμεν καὶ ἡμεῖς.”
 ὁ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀκούσας μᾶλλον ἐχάρη, καὶ ἔπεισε τοῦ
 κοιμηθῆναι· οὐ γὰρ ἠδύνατο ἀφ’ ἑαυτοῦ εἰπεῖν τοῦτο, μῆ-
 15 πως ὑπόνοιαν δῶ τῇ γυναικὶ περὶ οὗ ἐβουλεύετο δόλου. κε-
 λεύει οὖν ἡ Γυκία ἀσφαλισθῆναι τοὺς πυλεῶνας καὶ πάντα
 τὰ παραθύρια καὶ ἐνεχθῆναι αὐτῇ τὰς κλεῖς κατὰ τὸ ἔθος·
 καὶ τούτου γενομένου λέγει ἐν τῷ λεληθότι τῇ πιστῇ αὐτῆς
 κουβικουλαρῆα τῇ τὸν δόλον εἰδούσῃ ὅτι θέλησεν σὺν ταῖς
 20 λοιπαῖς κουβικουλαραῖς εὐφρῶς ἐπαῖραι πάντα τὰ κόσμιά p 155
 μου καὶ τὸ χρυσίον καὶ εἴ τι χρήσιμον δύνασθε ἐγκολπίσαι-
 σθαι, καὶ ἐτοιμάσατε ἑαυτὰς ἵνα ὅταν εἴπω ὑμῖν, ἀκολουθήσατέ
 μοι. αἱ δὲ ποιήσασαι κατὰ τὴν κέλευσιν αὐτῆς ἦσαν ἐτοι-

5 ἑαυτὴν? 21 ἐγκολπίσασθαι Meursius pro ἐγκαλλυπίσασθαι
 22 ἀκολουθήσητέ?

tem per omnes passim aedes, Gycia vero in suis, largiter potare do-
 mesticos suos iubens, ut ebrii facti citius cubitum discederent, puellis
 tantum cubiculariis sobrietate indicta; et ipsa quoque a vino absti-
 nebat: nam poculo purpureo invento puellae cubiculariae, quae ne-
 gotii conscia erat, id dedit, iussitque in eo aquam sibi miscere; quod
 cum maritus eius videret, aquam illam bibere non suspicabatur: ubi
 autem iam vespera venisset, civesque, uti iam dictum est, epulandi sa-
 tietas cepisset, Gycia ad maritum inquit “postquam epulati sumus,
 age etiam nos cubitum eamus;” quem ille sermonem libens audit, et
 somno se dedit: neque enim inlicere ipse hoc poterat, ne uxori
 de dolo suspicandi causam praeberet. mandat itaque Gycia ianuas
 omnes ac ostiola obserari, et adferri sibi pro more claves; quod ubi
 factum esset, fidae cubiculariae doli gnarae in aurem dixit “abi cum
 reliquis cubiculariis, et solerter aufer omnia ornamenta mea aurum-
 que, et quidquid utile in sinu asportare potestis, ac vos parate ut,
 cum iussero, me sequamini.” at illae quidem mandatis morem gere-

μαι τοῦ δὲ ἀνδρὸς αὐτῆς· θῆθεν ἀνακλιθέντος τοῦ ἐκ συντόμου κοιμηθῆναι διὰ τάχους αὐτὸν πάλιν ἀναστῆναι πρὸς ἐπιβουλὴν τῆς πόλεως, ἣ δὲ Γυκία παρῆεν τοῦ καθευδῆσθαι ἕως ἂν πᾶσα ἡ φαμίλια αὐτῶν ἐκοιμήθῃ· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς ἐκ τοῦ πολλοῦ πότον ἀφύπνωσεν. ἣ δὲ Γυκία ἰδοῦσα τοῦτων⁵ κοιμηθέντα εὐφυνῶς τὸν πατῶνα τῇ κλειδίῳ ἡσφαλίσατο, ἀποκλείσασα τὸν ἄνδρα, καὶ κατελθοῦσα ἐκ τοῦ οἴκου ἐν ταῖς κουβικουλαρέαις αὐτῆς, ἐξελθοῦσα τῶν παραπύλων ἡσύχως καὶ κλείσασα, εὐθέως ἐπέτρεψε τοῖς τῆς πόλεως διὰ τάχους ἐμβληθῆναι τὸ πῦρ πύκλῳ τοῦ οἴκου· βληθέντος δὲ¹⁰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ οἴκου ἀναφθάντος, εἰ πού τις τῶν ὄσων ἐν τῶν ἐκπηθῆσαι δδυνήθη ἢ ἑαυτὸν ἔλγμαι, ὑπὸ τῶν πολιτῶν κατεσφάγη. τοῦ δὲ οἴκου παντὸς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ὄσων βόλφους καταφλεχθέντων διέσωσεν ὁ θεὸς τὴν Χερσωνιτῶν πόλιν ἐκ τῶν ἐπιβούλων Βοσποριανῶν. ἣ δὲ Γυκία βουλομένη¹⁵ τῶν πολιτῶν τὴν καταφλεχθεῖσαν αὐτῆς οἰκίαν δρεῖξαι καὶ καθῆραι τὸν τόπον πρὸς οἰκοδομὴν οὐκ εἴωσεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπέτρεψε πᾶσιν πόλει φέρειν ἕκαστος αὐτῶν καὶ ἐκχεῖν ἐν τότῃ τὴν πᾶσαν αὐτῶν κοπρίαν πρὸς τὸ ἐν αὐτοῖς καταχυσθῆναι τὴν πᾶσαν αὐτῆς οἴκησιν ὥς πρὸς ἐπιβουλὴν τῆς πό²⁰λεως γενομένην· διὸ καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος Λαμῆχου σκοπῆς ὡς τῆς σήμερον.

Τούτων οὖν ἀπάντων γενομένων, ἰδόντες οἱ Χερσωνῖται τὴν τοιαύτην ἄπειρον ὑπὸ τῆς Γυκίας εἰς αὐτοὺς μετὰ θιόν

tes paratas erant: maritus autem eius cum cubitum se dedisset, paulisper dormiturus, ut oculus mox surgere rorsum posset ad urbem ex insidiis opprimendam, Gycia dormire distulit quoad familia tota somnum cepisset; cumque maritum vino obratum dormire videret, observato tacite cubiculo eum inclusit, diacedensque cum cubiculariis suis placide egressa foribus, cum eas clausisset, statim cives quam citissime undique domum incendere iussit. igne vero iniecto et domo incensa, sicubi quispiam eorum qui intus erant prosiliret, a civibus occidebatur. atque ita domo, cum omnibus qui in ea inclusi erant, solo tenas exusta, Chersonitarum urbem ab insidiatoribus Bosporianis deus servavit. Gycia autem, cum domum, quae conflagraverat, restaurare cives vellent, non permisit; quin potius sordes ac stercora omnes illuc congregare iussit, ut tota his obrueretur, utpote in qua posita urbi insidiae fuissent; unde et in hunc usque diem Lamachi specula locus ille appellatur.

His igitur omnibus sic gestis, videntes Chersonitae infinitam Gyciae post deum in ipsos beneficentiam, quae omnibus rebus suis sa-

γενομένην εὐεργεσίαν, καὶ ὅτι οὐδενὸς τῶν αὐτῆς τὸ σύνολον ἐφείσατο ἀλλὰ τὴν σωτηρίαν τὴν πόλεως προετιμήσατο, ὑπὲρ τῆς τοιαύτης μισοθαποδοσίας δύο χαλκοῦς ἀνθήραντας πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως ἀνήγειραν, νεάζουσιν αὐτὴν τῇ ἡλικίᾳ δεικνύοντες, καθ' ὃν καιρὸν ἦν τότε συμβαίνουσα, ἐν τούτοις δεικνύοντες καὶ τὴν αὐτῆς ἄφατον εὐεργεσίαν καὶ στοργὴν περὶ τοῦ πολίτου, ὅτι καὶ ἐν ἡλικίᾳ νέᾳ οὕσα οὕτως ἐφρόνησεν τὴν ἰδίαν πατρίδα μετὰ θεῶν περισώσαι. ἐν μὲν γὰρ τῇ μιᾷ στηλῇ σωφρόνως αὐτὴν κακαλλωπι-
 10 σμένην στήσαντες, καὶ τὰ τῆς ἐπαβουλῆς τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς τοῖς πολίταις ἐμφαίνουσιν, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ ἐναγώνιον αὐτῆς καὶ ἐπαμυνομένην κατὰ τῶν τῆς πόλεως ἐπιβούλων ἀποδεικνύοντες. ἐν οἷς καὶ ἐπέγραψαν ἐν τῇ τοῦ ἀνδριάντος αὐτῆς βάσει ἅπασαν τὴν ὑπ' αὐτῆς μετὰ θεῶν γενομένην τοῖς πολί-
 15 ταις εὐεργεσίαν. εἶπερ μέλλει τις εἶναι φιλόκαλος, τῆς αὐτῆς συντοχῶς κατὰ καιρὸν τὴν βάσιν ἀποσμήχει πρὸς τὴν τῶν ἐν αὐτῇ γενομένων ἀνάγνωσιν τε καὶ ὑπόμνησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς γενομένων, ἐλεγχον δὲ τῶν ἐπιβούλων Βοσποριανῶν.

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύ-
 20 οντος τῶν Χερσωνιτῶν Στρατοφίλου τοῦ Φιλομούσου, πάντῃ σε-
 φωτάτῃ οὕσα ἡ Γενία καὶ θέλουσα δοκιμάσαι τοὺς Χερσωνίτας καὶ γινῶναι εἰ ἄρα ἀληθῶς μέλλωσι τὴν τοῦ ὄρκου ὑπό- P 156
 σχεσιν ἐκπληροῦν καὶ θύπτειν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, συλλογισαμένη μετὰ τῶν παιδίσκων αὐτῆς ἐποίησεν αὐτὴν

17 γεγραμμένων?

Intem urbis potiores habuerat, grati animi ergo duas ex aere statuas in honorem eius in platea urbis posuerunt, iuenculam aetate repraesentantes cum haec acciderent, ostendentesque hac re ineffabilem eius beneficentiam amoremque erga cives, quae in iuvenili aetate constituta ita prudens fuerit ut patriam suam post deum conservaverit. ac in una quidem compositam eam ornatamque effluerunt et mariti insidias civibus patefacientem; in altera vero certantis habitu insidiasque adversus cives vindicantis eam repraesentarunt: in basi autem totam beneficii ab ea civibus post deum praestiti historiam inscripserunt. et si quis honesti amantior haberi cupit, basin illam quandoque purgat, ut legi possit, ad renovandam rei gestae memoriam et ostendendas Bosporianorum insidias.

Aliquot vero annis post, principatum Chersonitarum tenente ac protenonte Stratophilo Philomusi filio, cum prudentissima omnino Gycia esset et experiri Chersonitas vellet, ac scire an quod cum iuramento promiserant facturi ipsamque in medio urbis sepulturi es-
 sent, communicato cum puellis suis consilio, veluti tristitia ex rebus

τινα ἀηδιζομένην καὶ ἀποθανούσαν· καὶ κηδεύσασαι αὐτὴν αἱ παιδίσκαι ἐμήνυσαν τοῖς πολίταις, λέγουσαι ὅτι ἡ κυρία ἡμῶν ἐτελεύτησε, καὶ ἐν ποίῳ τύφῳ μέλλει θύπτεσθαι, ὑποδείξατε ἡμῖν. οἱ δὲ Χερσωνῖται ἀκούσαντες ὅτι τέθνηκεν ἡ Γυνία, σκεψάμενοι καθ' ἑαυτοὺς οὐκέτι τὸ ἱκανὸν τοῦ ὄρκου ἔσπευσαν ποιῆσαι ὥστε ἐν μέσῳ τῆς πόλεως αὐτὴν ταφῆναι, ἀλλὰ ἄραντες αὐτὴν ἐξήνεγκαν ἔξω τῆς πόλεως αὐτὴν ταφῆναι. ἀποτεθέντος δὲ τοῦ κραβάτου πρὸς τὸ μνήμα ἀνακαθίσασα ἡ Γυνία, καὶ περιβλεψαμένη πάντας τοὺς πολίτας, λέγει "αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ μετὰ ὄρκου ὑπόσχεται; οὕτως ἀληθεύετε περὶ πάντων; ἀβέβαια λοιπὸν τῷ πιστεύοντι Χερσωνίτῃ πολίτῃ." οἱ δὲ Χερσωνῖται ἰδόντες τὴν ὑπ' αὐτῆς γενομένην αὐτῶν χλευσὴν, αἰσχυνθέντες μεγάλως ἐπὶ τῷ γεγονότι τῆς παραβάσεως πράγματι, παρεκάλεον αὐτὴν πολλὰ τοῦ ἡσυχάσαι καὶ παραχωρῆσαι αὐτοῖς τὸ πταίσμα καὶ μὴ ἐπὶ πλεῖστον ὄνει- 15 δίζειν αὐτοῖς. λοιπὸν δευτέροις ὄρκοις αὐτὴν ἐπιστάσαντο ὥστε μηκέτι ἔξω τῆς πόλεως θάψαι αὐτὴν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. ὃ δὴ καὶ ἐποίησαν· καὶ γὰρ αὐτῆς ζωῆς ἔτι ἐν ᾧ τόπῳ ἡρεσίατο τὴν σορὸν αὐτῆς ἐστήσαντο, καὶ ἀνδριάντα χαλκὸν καὶ ἑτερον ἡγεῖραν, καὶ τοῦτον χρυσώσαντες ἔστησαν 20 πρὸς τῇ ταφῇ αὐτῆς πρὸς περισσοτέραν πίστωσιν.

Ἰστέον ὅτι ἔξω τοῦ κάστρου Ταμάταρχα πολλὰι πηγὰι ἐπάρχουσιν ἄφθαν ἀναδιδούσαι.

20 χαλκοῦν?

quibusdam concepta mortuam se simulavit, et curato eius funere puellae civibus indicant obisse dominam suam, itaque locum sepulturae assignarent. Chersonitae vero intellecta Gyciae morte, cum inter se deliberassent, neglecto iuramento quo in media urbe sepeliendam promiserant, extra urbem eam extulerunt, ut illic sepelirent. cumque iam depositus esset ad monumentum lectulus, erigens se ci-vesque omnes circumspectans "haeccine" inquit "vestra cum iuramento data fides? ita in omnibus veraces estis? heu in posterum ei qui civi Chersonitae crediderit." at Chersonitae deceptos se ab illa videntes, erubescences supra modum quod fidem datam non observassent, rogarunt uti taceret et delicti huius veniam daret neque ulterius exprobraret; atque iterato sacramento se obstrinxerunt in media urbe, non extra eam, sepulcrum daturus; quod et fecerunt. nam adhuc viventi, quam ipsa locum tumulo elegisset, eum dederunt, statuatque ex aere alteram erexerunt, quam inauratam iuxta sepulcrum collocaverunt, ut pleniorē fidem facerent.

Sciendum vero est extra urbem Tamatarcha multos esse fontes, qui bibentibus ulcera in summo ore excitant.

Ἰστέον ὅτι ἐν Ζηχίᾳ πρὸς τὸν τόπον τῆς Πύγης τῆς οὐ-
σης πρὸς τὸ μέρος τῆς Παπαγίας, ἐν ᾗ κατοικοῦσι Ζηχαί,
ἐντὶ πηγαὶ εἰσὶν ἄφθαν ἀναδιδούσαι· πλήν οὐχ ὁμοχροοῦσι
τῶν ἐντέα πηγῶν τὰ ἔλαια, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἐρυ-
5 θρά τὰ δὲ ξανθὰ τὰ δὲ μελανώτερα.

Ἰστέον ὅτι ἐν Ζηχίᾳ ἐν τῷ τόπῳ τῷ καλουμένῳ Πάπαγι,
ἐν ᾗ καὶ πλησίον ἔστι χωρίον ἐπονομαζόμενον Σαπαξί, ὃ
ἐρμηνεύεται κονιοριός, ἔστιν ἐκεῖσε βρύσις ἄφθαν ἀναδιδούσα.

Ἰστέον ὅτι καὶ ἑτέρα βρύσις ἔστιν ἐκεῖσε ἄφθαν ἀναδι-
10 δοῦσα ἐν τῷ χωρίῳ τῷ καλουμένῳ Χαμούχ· τὸ δὲ Χαμούχ
ἔστιν ὄνομα τοῦ σάστησαμένου ἀρχαίου ἀνδρός τὸ χωρίον·
τὸ οὖν χωρίον ἐκεῖνο διὰ τοῦτο ἐκλήθη Χαμούχ· ἀπέχουσι
δὲ οἱ τοιοῦτοι τόποι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁδὸν ἰδιοκαβάλλου
ἡμέρας μίᾱς.

15 Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ θέματι Δερζηνῆς, πλησίον τοῦ χωρίου
τὰ Σαπικίου καὶ τοῦ χωρίου τοῦ ὀνομαζομένου Ἐπισκοπίου,
ἔστι πηγὴ ἄφθαν ἀναδιδούσα.

Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ θέματι τοῦ Τζιλιάπερτ ὑπὸ τὸ Σρε-
χιαβαράξ ἔστιν ἐκεῖσε πηγὴ ἄφθαν ἀναδιδούσα.

20 Ἰστέον ὅτι εἰ ἀντάρωσι ποτε οἱ τοῦ κάστρου Χερσῶνος
ἢ ἐναντία τῶν βασιλικῶν κελύσεων βουληθῶσι διαπράξα-
σθαι, ὀφείλουσι τηλικαῦτα ὅσα εὔρεθῶσιν ἐν τῇ πόλει Χερ-
σωνιτικὰ καράβια μετὰ τοῦ γόμου αὐτῶν εἰσκαμῖσθαι· οἱ

7 Σαπαξί M 9 Ἰστέον — ἀναδιδούσα om M 16 χωρίου
Τασαπίου M 20 εἰ ἀντάρωσι — Χερσῶνος add B

Sic quoque in Zichia ad locum qui Page dicitur, versus Papa-
giam, ubi Zichi habitant, novem fontes sunt, qui ulcera in summo
ore faciunt. sed non eundem colorem habet novem horum fontium
oleum: nam hoc rubrum est, illud flavum, istud subnigrum.

In Zichia, in loco qui Papagi dicitur, cui vicinum est quod Sa-
paxi appellatur, id est pulvis, scaturigo est, quae ulcera in summo
ore excitet.

Extatque altera etiam ibidem scaturigo eiusdem efficaciae in agro
nuncupato Chamuch, qui a Chamuch auctore suo nomen habet. di-
stant vero loca haec a mari spatio quod uno quis die proprio equo
conficere posset.

In Derzenes quoque themate, prope pagum Sapicii dictum et
alterum episcopii nuncupatum, itidem fons est ulcus excitans.

Ut et in themate Tziliapert in loco qui est pagi Srechiabarax.

Sciendum vero, quod si aliquando Chersonitae rebellionem tem-
tent aut imperatoris se iussis opponant, omnia eorum carabilia, quae-
cumque invenientur, cum oneribus in urbem introduci debent; nau-

δὲ νῆες καὶ ἐπιβάται Χερσωνῖται ἵνα δεσμεύωνται καὶ
 P 157 ἐναποκλείωνται εἰς τὰ ἐργαλεῖα, εἰδ' οὕτως ἐφείλουσιν ἀπο-
 σταλῆναι τρεῖς βασιλικοί, εἰς μὲν ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος
 τῶν Ἀρμενιῶν, ἕτερος δὲ ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος Πα-
 φλαγονίας, καὶ ἄλλος ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος τῶν Βου-
 κκελλαρῶν, ἵνα πάντα τὰ Χερσωνικὰ καράβια κρατῶσι, καὶ
 τὸν μὲν γόμον καὶ τὰ καράβια εἰσχομίζωσι, τοὺς δὲ ἀνδρά-
 πους δεσμεύωσι καὶ ἐναποκλείωσιν εἰς δημοσίους φυλακὰς, καὶ
 ἀναγῶσι περὶ τούτων καὶ ὥς ἂν δέξωνται. πρὸς τούτοις
 ἵνα οἱ τοιοῦτοι βασιλικοὶ πολύωσι καὶ τὰ Παφλαγονικὰ καὶ 10
 Βουκελλαρικὰ πλοῦ καὶ πλαγίτικα τοῦ Πόντου τοῦ μὴ δια-
 περᾶν ἐν Χερσῶνι μετὰ σίτου ἢ οἴνου ἢ οἴας δῆποτε χρείας
 ἢ πράγματος. εἰδ' οὕτως ἐφείλει δέξασθαι καὶ ὁ στρατηγός
 τοῦ κόψαι καὶ τὰς δέκα λίτρας τὰς διδομένας ἀπὸ τοῦ δημο-
 αῖου εἰς τὸ κάστρον Χερσῶνος καὶ τὰς δύο τοῦ πύκτου, καὶ 15
 τεχνικὰ ἀναχωρῆσαι ἀπὸ Χερσῶνος τὸν στρατηγόν, καὶ
 ἀπελθεῖν ἐν ἐτέρῳ κάστρῳ, καὶ καθοσθῆναι ἐκεῖσε.

Ὅτι ἂν οὐ ταξιδεύσωσιν οἱ Χερσωνῖται εἰς Ῥωμανίαν
 καὶ πιπράσκωσι τὰ βυρσάρια καὶ τὰ κηρία, ἅπερ ἀπὸ τῶν
 Πατρίνακων πραγματεύονται, οὐ δύνανται ζῆσαι. 20

Ὅτι ἂν μὴ ἀπὸ Ἀμινσοῦ καὶ ἀπὸ Παφλαγονίας καὶ τῶν
 Βουκελλαρῶν καὶ ἀπὸ τῶν πλαγίων τῶν Ἀρμενιῶν περᾶ-
 σωσι γεννήματα, οὐ δύνανται ζῆσαι οἱ Χερσωνῖται.

9 δέξονται B vulgo δόξονται

tae vero vectoresque Chersonitae in carcerem et in vincula conici,
 atque inde tres Caesariani ablegari debent, unus versus oram mariti-
 mam thematis Armeniacorum, alter versus Paphlagoniae, tertius ver-
 sus Buccellariorum, qui Chersonitico carabis omnia comprehendant,
 et ea quidem simul cum oneribus in urbem adducant, homines vero
 vinctos in publicis carceribus concludant, ac de iis, et quomodo ce-
 perint, referant. praeterea praedicti Caesariani prohibeant ne Pa-
 phlagonicae Buccellaricae ac Ponticae naves in Chersonem traiciant
 cum frumento vino aut aliis denique rebus necessariis. deinde rescin-
 det quoque praetor decem libras quas e 'fisco Chersonitis penduntur,
 et alias duas quas ex pacto dantur, et tunc Chersone discedens in
 aliam se urbem conferet illicque commorabitur.

Chersonitae enim, nisi in Romania praesidia agant coriaque ac
 ceram vendant, quorum commercia cum Patzinacitis habent:

Item nisi ab Aminsio Paphlagonia Buccellaris, atque ab iis qui
 Armeniacis obiacent, commeatum advehant, vitam tolerare nequeunt.

ANIMADVERSIONES
IN
CONSTANTINI PORPHYROGENITI
LIBROS
DE THEMATIBUS
ET DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	1406	1407	1408	1409	1410	1411	1412	1413	1414	1415	1416	1417	1418	1419	1420	1421	1422	1423	1424	1425	1426	1427	1428	1429	1430	1431	1432	1433	1434	1435	1436	1437	1438	1439	1440	1441	1442	1443	1444	1445	1446	1447	1448	1449	1450	1451	1452	1453	1454	1455	1456	1457	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486	1487	1488	1489	1490	1491	1492	1493	1494	1495	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----

ERUDITO LECTORI

ANSELMUS BANDURIUS.

De Constantini Porphyrogeniti operibus a nobis editis satis multa diximus in Praefatione: quantum vero literarum studiis idem imperator faverit, et nemo ignorat, et nos initio animadversionum nonnulla tradidimus *). restat ut hic quaedam breviter ad animadversiones moneamus. et quidem varias lectiones, quae passim in hisce nostris animadversionibus occurrunt, ideo apposuimus ut lectiones illas quae auctoris sensum immutare posse videbantur, aliorum ingeniis diiudicandas exhiberem: nam quae parvi momenti sunt, ea nulla apposita adnotatione, vel quod ita in mss Regiis, quos in praefatione citamus, legebatur vel quod ita legi debebat, veluti scribarum menda, qui diphthongos et vocales mire confundere solent, castigamus. loca varia Constantini, praecipue ex libris de Thematibus, quos ex operibus veterum scriptorum et praesertim Stephani Byzantii concinnaverat, auctoritate item veterum scriptorum et imprimis geographorum passim emendamus et illustramus. Hieroclis autem Synecdemum opus de provinciis ac urbibus imperio Orientali olim subiectis, a scriptore nostro citatum, et ex quo multa ad verbum, ut aiunt, exscripsit idem Porphyrogenitus, integrum post libros de Thematibus ideo edidimus, ut facile utrumque opus conferri posset. librum vero de administrando imperio, qui quod multa contineat aliis historicis ac geographis vel ignota vel ab eis silentio praetermissa, difficillimus intellectu videtur, quo potuimus modo illustrare conati sumus, praesertim ea quae de Dalmatia scribit.

*) eas animadversiones homo Ragusinus popularibus suis videtur scripsisse; quos cum forte libris parum instructos novisset, non dubitavit transscribere, quae ab aliis dudum inventa et tradita nec tum (a. 1711) nova essent, et nunc rescari debuerint. I. B.

P. 11, *inscr.* Constantinus hic pluribus a scriptoribus laudatur a studio literarum: nam et iacentes liberales artes in decus pristinum restituit, et ipse imprimis literis deditus erat, ut testantur Cedrenus Zonaras Glycas aliique. primis porro imperii annis oppressus ille soceri tyrannide, seu necessitate coactus, seu dissimulata quam in Romanum gerebat similitate, libris legendis ac disciplinis ediscendis atque adeo scriptioni totum se dedit, quod prae ceteris testatur Luitprandus 3 9, ubi illius pietatem ac studia commendat hisce verbis: *Constantinus itaque Porphyrogenitus tum orationi tum lectionibus vacans totam se domino commendabat, opere manuum victum quaeritans. sane τὴν ζωγραφίαν, id est picturam, pulcre exercebat.* suae demum factus potestatis, oppresso tyranno Romano ac eius filiis, philosophiae et rhetorices ceterarumque omnium et artium et scientiarum studia pene deperdita ita instauravit ut urbs regia viris eruditis, quos ex universo orbe accivit, abundare coeperit. collectis insuper undique optimorum scriptorum in omni doctrinae genere exemplaribus Palatinam bibliothecam iis instruxit, quae non tam ipsius quam publico omnium usui foret, verum cum tantam tamque immensam librorum molem plerosque ab eorum lectione detertere posse putaret, ipse, ut principem decuit, singulorum utilitati consulens, auctores omnes qui idem argumentum tractaverant ut in unum corpus compingerentur curavit, resectis superfluis, ac selectis ex unoquoque scriptore locis iis quae quisque elegantissime tractaverat. tales sunt *Γεωπονικῶν* libri ab illo collecti, ut libri titulus et argumentum declarant. alii non ipsius esse Constantini, sed eius iussu collectionem istam factam volunt, quam nescio cui Dionysio Uticensi adscribit Nicolaus Guibertus in Assertionem de Murrhinis p. 23, cum alii, ut Iacobus Maussacus ad Plutarchum de Fluminibus p. 194, auctoris nomen ignorari omnino contendant. ita *Ἱππιατρικῶν* libros ab eodem esse collectos plerique volunt. sed et Nonus medicus in libri de morborum curatione prooemio Constantini iussu praeceptiones omnes medicas ex variis scriptoribus (horum tamen suppressis nominibus) collegisse se testatur. eiusdem item argumenti, id est medicinae, habetur anonymi scriptoris liber in bibliotheca Regia *περὶ διαίτης* seu de ciborum facultate; cuius quidem auctor in praefatione Porphyrogeniti iussu id se operis aggressum testatur. verum his, et si qui praeterea eiusmodi libri ad notitiam nostram non venerunt, et magnitudine operis et utilitate longe praestant collectanea historica in 53 titulos seu locos communes ab eodem Constantino aut potius illius iussu comprehensa. Eorum 53 tra-

ctatum (singuli repraesentabant librum in duo volumina divisum) primus imperatorum renuntiationem, vigesimus septimus legationes, quinquagesimus virtutes et vitia commemoravit. sed neque huic consilio, quo Porphyrogenitus praeclarum in modum de literis mereri contendebat, respondit eventus: quippe posteaquam illud pandectarum Historicarum opus solum a plerisque legebatur, Graecorum auctores quamplurimi, ex quibus illud erat compositum, neglecti, cum non amplius describerentur, tandem interierunt non absque magno rei literariae detrimento. quin haec ipsa Porphyrogeniti iussu concinnata miscellanea modo non omnia perierunt, ex quibus libros tantum duos, vigesimum septimum de legationibus et quinquagesimum de virtutibus et vitiis, iniuria temporum reliquit nobis superstites: illum quidem partim Fulvius Ursinus, partim Davides Hoeschelius, hunc vero Nicolai Fabricii Peirescii beneficio servatum Henricus Valesius, iis excerptis omissis quae iam in aactorum operibus separatim emissis reperiebantur, ediderunt. ex libris autem quos Constantinus ipse conscripsit plures editi habentur, quorum aliquot in unum volumen compegit Ioannes Meursius, nimirum libros duos de thematibus Orientis et Occidentis, librum de administrando imperio, novellas constitutiones aliquot, necnon fragmentum ex opere tactico eiusdem Constantini: sed hoc quidem opus tacticum integrum et absolutum extat ms in Bibliotheca Coisliniana. habentur insuper aliquot alia opuscula eiusdem Porphyrogeniti seorsim edita, atque in primis vita Basilii avi imperatoris publicata primum a Leone Allatio, deinde a Combefisio, qui et eius de imagine Edessena narrationem pariter edidit Graece et Latine, ut et anonymi historiam libris 4 comprehensam a Michaele Theophili filio, in quem desinit chronicon Theophanis, usque ad Michaelem Methystam; quam quidem ipsius Constantini iussu conscriptam testatur in libri titulo ac prooemio, in quo et vitam Basilii Macedonis ab ipso nepote Constantino mira sermonis elegantia conscriptam asserit. laudatur praeterea ab Allatio in syntagmate de Symeonibus sermo de relatione corporis S. Ioannis Chrysostomi in urbem; qui quidem sermo habetur ms in codice Regio olim Telleriano. multa etiam stricta oratione composuisse Constantinum tradit Zonaras. ex quibus omnibus manifesto liquet Constantinum non modo fuisse omnibus disciplinis excultissimum, sed et literarum extincta pene studia rursum instaurasse virosque eruditos propositis praemiis ad ea promovenda impulsisse *).

11, *ib.* Porphyrogeniti cognomen unde sit ortum pluri-

*) Bandurii sunt quae non aliud nomen subscriptum habent.

ribus a viris doctis iam disputatum est. vide Martinum Hankium de Byzantinorum rerum scriptoribus 1 15, et Ducangii utrumque Glossarium.

11, 1. *Θέμα* varias significationes obtinet, sed quid hic significet hoc nomen pluribus capite sequenti docet Porphyrogenitus. verum mihi non probatur quod ait Vulcanius in notis ad hunc Porphyrogeniti locum, *Θέμα provinciam* non significare, neque *Θεματικούς provinciales*. nam licet *Θέμα* non significet integram provinciam eo modo quo prius divisum fuit in eas Romanum imperium, cum quaelibet ex iis dissecta fuerit in plura *Θέματα*, tamen *Θέματα* ipsa *provincias* quasi minores significant et *Θεματικοί provinciales* dicuntur, quod non solum patet ex his duobus Porphyrogeniti *de thematibus* libris sed etiam ex aliis historiae Byzantinae scriptoribus. vide Ducangii Gloss. Graec.

Ibid. 10. *κεραυνοβόλος* interpretati sumus *fulminatrix*, id est, legio; quippe legionis fulminatricis mentio occurrit in quinque inscriptionibus, quas profert Ianus Gruterus. quae autem legio in hisce inscriptionibus et etiam alibi dicitur *fulminatrix*, in Notitia dignitatum imperii Orientis appellatur *fulminea* sic: *praefecturae legionis duodecimae Fulmineae, Meliteneae*. unde Henricus Valesius Eusebii Ecclesiast. hist. 5 5 *λεγεῶνα κεραυνοβόλον legionem fulmineam* interpretatur; monetque in annotationibus ad eundem Eusebii locum *κεραυνοβόλον fulmineam* interpretandum esse, non *fulminatricem*, ut Onuphrius et Scaliger aliique. sed falli Valesium hac in re nemo non videt: nam inscriptiones omnino contrarium docent. et fulminea itaque et fulminatrix legio illa XII, ab Augusto instituta et a Vespasiano imperatore in Cappadocia locata, nuncupata fuit. ceterum quod ait Eusebius l. I., hanc legionem *κεραυνοβόλον* appellatam fuisse MAntonino imperante, quod cum adversus Germanos et Sarmatas pugnaturus aciem instrueret et siti cum exercitu conficeretur, precibus a Christo pluviam legio illa, quae Christiana erat, impetravit, et fulminum iactu hostium copiae in fugam versae ac extinctae fuere, iamdudum monuit Scaliger in animadversionibus Eusebianis legionem fulminatricem ab hoc miraculo nuncupatam non fuisse, quippe quae diu ante tempora MAntonini ita vocata fuerit. docet id manifeste Dio Cassius l. 55, ubi legiones omnes enumerat; quod sane confirmatur ex inscriptionibus a nobis paulo superius adlatis. neque audiendus Xiphilinus, qui *κεραυνοβόλον* legionem illam appellatam esse ait ob miraculum illud quod paulo superius ex Eusebio retulimus, ut putant viri docti. v. Vales. l. I.

Ibid. 10. *ἄλλη Μαρμαριτῶν*] in Notitia dignitatum im-

perii Orientalis habetur *cohors tertia Valeria Marmarae*. et sic fortassis scriptor noster confundit legionem cum cohorte, quae Marmarae degebat.

12, 16. Tot imperii calamitatibus originem Heraclium dedisse provocata in se numinis ira, dum Monothelitarum haeresim temere susceptam pertinacius tuetur, nemo ignorat; quippe ab Heraclii temporibus Saraceni Maomethe duce caput extulere et Romanum imperium iam tum alioqui Persarum armis concussum magnis cladibus affecerunt, Palaestina Syria atque Aegypto ipso Heraclio regnante subactis.

13, 3. Longini appellationem pro eo qui mille viris praeeset non agnosco: nam qui mille militibus praecerat, Romanis tribunus, Graecis *χιλίαρχος* dicebatur, quemadmodum centurio et *ἐκατόνταρχος* qui centum viris praecerat. *λογγῆνος* autem, ut ait Ducangius, idem qui *λογγάρχης*, nimirum *agminis* seu *λόγον ductor*. Polybius episcopus in vita Epiphanii: *πλοῖα ἔχων δὲ ἴδια ἐμισθώσατο καὶ ἄλλα πέντε, καὶ δόσας λογγίνων τῷ πιστοτάτῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ χρήματα ἀπέστειλε πρὸς τὸ πρῆσθαι οἶκον*. extat in Anthologia l. 6 epigramma Κορυηλίου Λογγίνου. laudat item Ducangius seu potius Meursius hunc Porphyrogeniti locum; sed ibi Constantinus *λογγῆνον* cum *χιλίαρχῳ* confundit.

14, 6. In Notitia dignitatum imperii Orientis *Φρυγία Σαλουτάρης*: et quidem in eadem Notitia imperii occurrit mentio cohortis primae Salutariae inter Aeliam et Hierichunta, et alae primae Iuthungorum Salutariae. sed vide Guidi Panciroli Commentarios. vide et Ortelium.

Ibid. 9. *Ἀτταλσίας*] hanc urbem expugnavit Iconiensis Sultanus a. 1212, ut est in Chronico Altissiod. describitur vero a Tyrio 16 26. vide Leunclavium Pand. c. 180.

Ibid. 10. *Ἀκροῖνου*] Ortelius ex Hist. misc. 21 refert *Acronium* locum sic dictum circa Phrygiam.

Ibid. 11. *Καπατιανή*] in Notitia dignitatum imperii Orientis dicitur *Phrygia Pacatiana*. ubi v. Pancirolus. unde crederem hic etiam pro Capatiane legendum Pacatiana.

15, 14. *μισσοῦρια*] Vulcanius *tabellae*. at *μισσοῦριον* non *tabellam* sed *lancem* significat. v. Ducangii Gl. Gr. Ovidius, *caelata lanx*.

16, 21. Quid *σχεινιάρης*, v. Ducangii Gl. Gr.

17, 16. *δεξιολάβους*] haec vox occurrit in Actis Apostolorum c. 23, ubi vulgata versio habet *lancearios*. Erasmus eo loco idem facere videtur *δεξιολάβους* quod *δεξιόβλους*, i. e. *dextros et peritos funditores* aut *iaculatores*. VULC. Suidas et auctor Etymologici *παραφύλακα* interpretantur. Theophylactus Simocatta Hist. 4: *προστάττει δὲ καὶ*

δεξιολάβοις δυνάμεσιν ἰχνηλατεῖν καὶ τὰς διτραπὺς πάσας κατασφαλίσασθαι.

18, 6. Menippus iste, quem hic laudat Porphyrogenitus, idem sane est qui Pergamenus, celebris ille geographus, cuius mentio occurrit in epitome Artemidori Ephesii, quae cum Marciano Heracleota edita est. Menippi huius periplum τῶν δύο πόντων citat Stephanus in Ἐρωδιώσῃ, Χαδίοιοι et Χαλδία. idem Stephanus eius periplum Bithyniae advocat in Χαλκηδών; item periplum Paphlagoniae in Τίος. atque idem periplus signatur in Ἀρμένῃ, quippe quae vicus Paphlagoniae esse dicatur. vide de Menippis Vossium.

Ibid. 10. At Menander iste Protector non sub Iustiniano sed sub Mauricio floruit, ut ipse de se testatur apud Suidam v. Μένανδρος. ex huius Menandri historia luculenta habes fragmenta in Legationum Eclogis.

Ibid. 12. De Cappadociae laudibus multa Iustinianus imperator Novell. λ. atque inter alia ait: γῇ τε αὐτοῖς ἐστὶ πολλή τε καὶ θανμαστή, καὶ οὕτως ἀρέσασα τῇ βασιλείᾳ ὥς καὶ ἀρχὴν ἐπιστῆσαι τοῖς ἐκεῖσε κτήσεσιν ἰδίαν, τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς οὐκ ἐλάττω, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ μείζω. VULC.

Ibid. 13. De Cataonia videndus praeter geographes Aemilius Probus in Datamene.

Ibid. 15. Καيسάρεια] Iustinianus imperator praeclarum huic simul et Caesari elogium tribuit eadem Novella: πολλὰν θρωποτάτην τε γὰρ καθέστηκε, inquit de Cappadocia loquens, καὶ πόλιν τε παρέχεται μεγίστην, τὴν τοῦ φιλτάτου Καίσαρος ἡμῖν ἐπώνυμον, τοῦ δόντος ἀρχὴν ἀγαθὴν τῇ κατ' ἡμᾶς μοναρχίᾳ, δι' ἣν ἐν ἡμῶσι τοῖς τῆς γῆς ἔθνεσιν ὀνομαστότατόν ἐστι τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα, καὶ ὥπερ ἡμεῖς ἀντ' ἄλλον τιγὸς τῶν τῆς βασιλείας συμβόλων σεμνυνόμεθα. hanc civitatem μίαν μὲν τῷ περιβόλῳ διπλὴν δὲ ταῖς γυνάμαις, atque adeo totam Cappadociam sub unum proconsulem redegit Iustinianus; penes quem esset potestas τῶν πολιτικῶν, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ταμειαῶν, quorum officiorum distractio frequentes antea dissensiones excitabat. VULC.

19, 1. De Colonea loquitur Porphyrogenitus infra themate decimo; ubi ait ab hoc castro inditum themati nomen. V. Scylitz. p. 814. Taxara vero postmodum appellatum fuisse tradit Nicetas in Manuèle 1, 2.

Ibid. 21. Ποδεντού] Cedreno et Curopalatae dicitur Radantum.

Ibid. 21. Λούλον] Occurrit etiam locus iste apud eundem Constantinum in Basilio c. 32 et 35 et apud Annam Comnenam p. 411. Scylitzae Λύλον castrum Tarso vicinum.

Ibid. 22. Ποδεντού] Cedreno Curopalatae ac Zonaris

dicitur *Ποδανδός*. appellatur etiam a Porphyrogenito in vita Basilii, c. 50 ed. Combefis., *Ποδανδός*, atque hunc locum Tarso vicinum fuisse statuit, necnon a nomine fluvii loco appellationem inditam scribit. Annae Comnenae dicitur *Θέμα τὸ Ποδανδόν*.

19, 23. De Adana Ciliciae urbe loquuntur Anna Comnena p. 339, Scylitzes p. 656, Zonaras in Romano Diog. p. 226, Nicetas in Ioanne. *Athena* dicitur Tudebodo p. 784, Roberto Mon. p. 44, Guiberto 3 12, *Addena* Raimundo de Agiles p. 146. Adanum et Tarsum accurate describit Willebrandus ab Oldenborg. in Itin. vide Ios. Barbarum in Itin. Persic. p. 461.

20, 16. ὁ κηδεστὴς ἦτοι ὁ συμπενθερὸς [*Ἡρώδου*] scholium olet. MORELL. sic ms codex. et quidem non abs re: nam sic scriptor declarat quatenam affinitas fuerit inter Archelaum et Herodem; cuius quidem filius Alexander Glaphyram filiam regis Cappadocum in matrimonium duxerat. *συμπενθερία* enim est affinitas inter duos ex filiorum vel filiarum nuptiis, sic ut uterque socer dicatur, hic quidem respectu auri, alter respectu generi.

Ibid. 20. ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος Ἰουλίου] at Suidas v. *Καيسάρεια* tradit Caesaream, quae antea Mazaca, sic appellatam fuisse a Tiberio Caesare, postquam Archelao illam ademisset. Sozomenus vero Hist. Eccles. 5 4 dicit Caesaream a Claudio nomen accepisse. et idem legitur in Hist. Tripart. 6 4. ceterum de *Mazaca* sic loquitur Solinus c. 47: *Mazacam sub Argaeo sitam Cappadoces matrem urbium nominant; qui Argaeus nivalibus iugis arduus ne aestivo quidem torrente pruinis caret, quemque indigenae populi habitari deo credunt.*

21, 7. *Ἀνδρανα* dicitur et Ptolemaeo.

Ibid. 10. hoc epigramma, quod hic Constantinus mutilum duobus ultimis versibus profert, integrum habetur in Anthologia 2 43 *εἰς πονήρους*, auctorque ipsius dicitur Demodocus.

Ibid. 17. *Καππαδόκην*] hoc etiam epigramma habetur in Anthologia l. 1.

22, 9. Naucratijs appellabatur et non, ut legebatur, Pan-cratijs unus ex decem fratribus S. Basilii.

Ibid. 19. *Θρακησιοι δὲ ἐπεκλήθησαν*] aliam *Θρακησιῶν* originem adfert Eustathius in Dionysium. de Thracum vero fortitudine praeclare Iustinianus Novella *κς*: *ἐκείνο τῶν ἀνωμολογημένων ἐστὶν ὅτι περ εἰ τις τῶν Θρακῶν ὀνομάσῃς χῶραν, εὐθὺς συνεισέρχεται τῷ λόγῳ καὶ τις ἀνδρείως καὶ στρα-*

τιωτικοῦ πλήθους καὶ πολέμων καὶ μάχης ἔννοια· ταῦτα γὰρ ἐγγενῇ τε καὶ πατρὶα τῇ χώρᾳ καθέστηκεν ἐκείνῃ. VULC.

23, 4. ἡ γυνὴ τοῦ Θρακός] Aelianus de Animalibus 7 12 aliter hanc historiam narrat, Paconii mulieribus eam laudem tribuens. quo loco adiicit Darium conspecta aliquando muliere Paconia hoc apparatu instructa ad subigendos Paconas accensum. VULC.

Ibid. 7. ἡ στάμνος] dicitur ἡ στάμνος et in epist. ad Hebr. c. 9.

24, 5. In editis εἴκοσι. at vigesima prima urbs Philadelphia in ms dicitur.

Ibid. 9. Chonae olim, inquit Porphyrogenitus, Colossae dictae, urbs episcopalis Laodiceno metropolitano subiecta, atque olim Palassae appellata, ut est apud Nicetam in vita S. Ignatii patriarchae Cpolitani, ob templum S. Michaelis archangeli, magnitudine pulcritudine et mirabili artificio insigne, celeberrima. et quidem Chonae olim Palassae appellatae dicuntur Nicetae ipsi Choniatae in Manuèle 6 1: sed utrobique vitiose scriptum pro Colossae mihi persuadeo. meminit huius templi idem Nicetas et in Isaacio lib. 2 n. 2. celeberrimum autem ac illustre fuit hoc templum ob miraculum in Archippo illius mansionario patratum; cuius quidem historia passim habetur apud Metaphrastem et alios. ceterum libet hic exhibere binos catalogos urbium, quae subsequenti aevo nomen mutarunt. primus ex Baluziano Codice recenti manu conscripto paululum diversus ab editis, qui sic habet. *)

1) Ὅσαι τῶν πόλεων μετωνομάσθησαν εἰς ὕστερον.

Ἐπίδαμνος τὸ νῦν Δυρράχιον.	Πήδασος ἡ νῦν Μεθώνη. ταύτης πλησίον ἐστὶ χειρρόνησος ἣτις καλεῖται Πύλος,
Τρίβαλλις ἡ Ἀχρίδα.	ἡ πατρίς Νέστορος· νῦν δὲ καλεῖται Ἀβάριτος.
Ἡρακλεία ἡ νῦν Πελαγονία.	Τρίκκη τὰ νῦν Τρίκαλα.
Σολάσφορος ἡ νῦν Δεάβολις. ¹⁾	Θεοῦπολις ἡ νῦν Προῦσα.
Ἐλλυρικὸν τὰ νῦν Κάνινα. ²⁾	Ἀπολλωνία ἡ νῦν Ἱερισσίς,
Ἐδέσσα τὰ νῦν Μόγλαινα.	ἡ πρὸς τῇ Ἀθῶ ὄρει κειμένη. ⁴⁾
Ἀξειὸς ποταμὸς ὁ νῦν Βαρδάριος.	
Ἄργος Θεσσαλικὸν ἡ Λάρισσα.	
Ἐπειὰ ³⁾ ἡ νῦν Κορώνη.	

*) edidit hunc Goarus post Notit. Graec. episcopatum p. (Cordini de Offic.) 404. idem breviorē quendam, a Bernardo Medonio e codice Monchalliano sumptum (M), p. 320 posuit.

1) Σελάσφορος ἡ νῦν Διάβολις apud Goarum (G).

2) Ἰλλυρικὴ G alias Ἰάννινα G, κανίτια καὶ ἡσεβρία M

4) ἡ — κειμένη] ἣτις καὶ Ὀλυνθος ἐγένετο M

3) ἀπία M

Ἀμφίπολις ἡ νῦν Χρυσόπολις. Θεοδοσιούπολις ἡ νῦν Ἀπρως,¹⁾ παρὰ τοῦ Ἀπρου πενθεροῦ-Κύρου κτισθεῖσα. Ὀρθαγορία καὶ Στάγειρα ἡ νῦν Μάκρη. Τόπειρος τὸ νῦν Ρούσιον. Πείρινθος ἡ νῦν Ἡράκλεια. Τιβερίουπολις ἡ νῦν Στρόν-μιτσα.²⁾ Βελεντινούπολις ³⁾ τὸ Βελεσβούδιον. ⁴⁾ Ἀφας τὸ νῦν Ταῦρες. Μαρτυρούπολις τὸ νῦν Μερφεκή. ⁵⁾ Βέρροια τὸ νῦν Χαλέπς. Προποντίδες δύο, ἡ μὲν κατὰ τὴν Ἀβυδον, ἡ δὲ κατὰ τὸ Ἱερὸν καὶ Ψαμμάδιον. Γερμανικία Συρίας ἡ νῦν Τελισαῦρα, Μόψου δὲ κρῆναι. Σπερχειὸς ⁶⁾ ποταμὸς ὁ νῦν Ἀγριομέλας. Καστάβαλλα Κιλικίας ἡ νῦν Μάμισα. αἱ ἄνω Γαλῖαι καὶ τὰ ⁷⁾ ἐπέκεινα τῶν Ἀλπεων εἰσὶ τὰ πρὸς ὠκεανόν. οἶον Γαλατία, Ἰσπάνια. Γερμανοὶ δὲ οἱ Φράγκοι. Σύρμιον ἡ νῦν Οὐγγρία καὶ Στρίωμος, οἱ δὲ Οὐγγροι τὸ παλαιὸν ἐλέγοντο Γήπαιδες.⁸⁾ Δορύστολον ἡ νῦν Δίστρα. Ὀδρυσὸς καὶ Ὀρεστιὰς ἡ νῦν Ἀδριανούπολις. Μαιῶτις λίμνη ἡ νῦν Γαλατία. Ποτίδαια ⁹⁾ ἡ Κασσάνδρεια.¹⁰⁾ Κολοσσὸς ἡ Τύρος. Ἀχαΐα ἡ νῦν Πάτρα. Λαλαοὶ οἱ Ἕλληνες. Ἀσία ¹¹⁾ ἡ Ἐφεσος. Ἰωνία ἡ περὶ Ἀσίαν. ¹²⁾ Εὐβοία ἡ Εὐριπος. Βοιωτία αἱ Θῆβαι. Φθία ἡ Φαρσαλία. Νικόπολις ἡ νῦν Πρέβεζα. Αἰτωλία τὰ Λεχώνια. Κέρκυρα ἡ Φαιακία. Λαδώνη ἡ Βόνδιτσα. Ἡπειρος τὸ Βοθρεντόν. Λελφοὶ τὸ Χρυσὸς καὶ Σόλων. Διόσπολις τὸ Ῥάμπελον. ¹³⁾ Καισάρεια Φιλίππου ἡ Τονόπυργος. ἡ αὐτὴ καὶ Παναϊὰς ἀπὸ τοῦ ἔκει ὄρους Παναίου. Σαρδίλη ἡ νῦν Τριάδιτσα. Λάρνυμα ἡ Λάρνσα. Θέρμη καὶ Ἡμαθία ἡ Θεσσαλονίκη. Κολασσαὶ αἱ Χῳναι. Ῥοδόπη ἡ Φιλιππούπολις. Ἰταλία ἡ Λογγισβαρδία. Μέμφη τὸ νῦν Ταμιάθην. Πέργη τὸ νῦν Πυργίν. Αὐδεира¹⁴⁾ τὸ νῦν Πολύστειλον.

1) leg. Ἀπρως ἡ νῦν Θεοδοσιούπολις. 2) Στρούμιτσα G, στρόμνονιτσα M 3) Βερροϊούπολις M 4) Βέλος βούδιον G, βελεβούσιον M 5) Μαρφεκή G 6) Πάρχειος G, σπαρχειὸς apud Bandurium 7) τὰ om G 8) σίρμιον ἡ νῦν οὐγγρία, πρῶν δὲ γήπεδον M 9) ἡ νῦν GM 10) κασσάνδρεια ἡ βέρροια M 11) αἰά M 12) ἡ Παριασιαν G 13) Ῥάμπετρον G 14) Αἰδεира G Quae solus habet M, haec sunt: Βοιωτία ἡ νῦν Λιβαδία. Ἐλισσῶν ὁ Ἐλασσών. Ἑλλάς, ἡ νῦν ὀνομαζομένη Πελοπόννησος. Εὐρώπη ἡ δύσις πάσα. Ἴλλυριοὶ οἱ Ἀλβανῖται. Κανταῖοι οἱ νῦν Μακεδόνες. Κιλικία ἡ Ἀρμενία. Κίλιξ ὁ Ἀρμένιος. Ὀλυμπία ἐν Ἀρκαδίᾳ. Πτολεμαῖα ἡ Φιλαδέλφεια. Φωτικὴ ἡ νῦν Πελλά.

Alter vero catalogus huiusmodi urbium editus habetur (a Vulcanio) ad calcem libri primi de thematibus, et sic habet.

2) Πόλεων ὀνόματα, ὅσαι τῶν πόλεων ἐν τοῖς ὑστέροις χρόνοις μετωνομάσθησαν.

Ἐπίδαμνος τὸ νῦν Δυρράχιον.	Ἄργος Θετταλικὸν τὸ νῦν Λαρίσσα.
Αἰψία ἢ νῦν Κορώνη.	Σίρμιον ἢ νῦν Οὐγγρία. οἱ δὲ Οὐγγροὶ οὗτοι ἐλέγοντο τὸ παλαιὸν Γήπαιδες.
Πίδασος ἢ νῦν Μεθώνη. ταύτης δὲ πλησίον ἐστὶν χειρὸντος μικρὰ, ἧτις τὸ μὲν παλαιὸν ἐλέγετο Πύλος ἢ πατρὶς τοῦ Νέστορος τοῦ παρὰ τῷ Ὀμήρῳ ἄδομένου, νῦν δὲ καλεῖται Ἀβαρῆνος.	Σαρδικὴ ἢ νῦν Τριάδιτι.
Ποτίδαια ἢ νῦν Βέρροια.	Δάρας τὸ νῦν Ταυρές.
Πύδνα τὸ νῦν Κίτρος.	Μαρτυρόπολις τὸ νῦν Μαφερκί.
Ἀπολλώνεια ἢ νῦν Ἑρισσὸς ἢ πρὸς τῷ Ἄθῳ τῷ ὄρει καί μιν.	Βέρροια τὸ νῦν Χαλέπ. Κράμνα ἢ νῦν Ἀμαστρίς.
Τρίκη τὰ νῦν Τρίκαλα.	Τόπειρος τὸ νῦν Ρούσιον.
Θερμόπυλαι τὸ νῦν Σκέλος.	Ἐφνρα ἢ νῦν Κόρινθος.
Σίνυλον ὄρος ὁ νῦν Κουσινῆς.	Παρίχθος ἢ νῦν Ἡράκλεια πρὸς δύοσιν.
Σωτηρόπολις τὰ νῦν Πύδια.	Ἀμιδα τὸ νῦν Ἐμετ.
Ἐμεσα τὸ παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς Χέμψ.	Ὀδρυσὸς ἢ νῦν Ἀδριανούπολις.
Ὑποπλάκιοι Θῆβαι τὸ νῦν Ἀτραμύντινον.	Δορόστολον ὁ νῦν Δρήστρον.
	Ἰστρὸς ποταμὸς ὁ νῦν Δανούβιος.
	Κολόσσαι αἱ νῦν Χῳναι.

24, 16. Ὀψίκιον] vide Vulcanii notas et Gl. Gr. Ducangii.

25, 5. De hisce Pylis loquitur Theophranes ad annum 12 Heraclii, necnon auctor Chronici Alexandrini p. 325.

Ibid. 10. ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Γρανικοῦ] idem postea affert, ubi de dialectis Graecorum agit, et quinam communi dialecto usi sint describit. Vulc.

26, 5. Stephanus Μιδάειον. Μήδαιον vero Cedreno et aliis urbs isthaec dicitur.

Ibid. 6. Μύρλσιαν] idem quae Apamea Bithyniae, et tradunt Suidas et Stephanus.

Ibid. 12. Drangi voce usus est Flavius Vopiscus in Probo, omnes, inquit, gentium drungos usque ad quinquagenos homines in triumphum duxit. δροῦγγος caterva militum. Leunclavius in Onomastico Turcico ita Graecis ap-

pellari ait *baculum tribuit*, quem instar sceptri gerit et quem Itali *baculum regiminis* vocant, a *trunco* forte. Leo Tact. 14 9, et ex eo Glossae Basilic.: *μοῖρα δὲ ἐστὶν ἡ τοῦ δροῦγγος τὸ ἐκ ταγματῶν ἡτοι ἀνδρῶν τῶν λεγομένων κομητῶν συγκείμενον πλήθος*. et 42: *μοίρας τὰς λεγομένας δροῦγγους*. S. Ioannes Chrysostomus Epist. 14: *δροῦγγος μοναζόντων*. οὕτω γὰρ δεῖ εἰπεῖν καὶ τῇ λέξει τὴν μανίαν αὐτῶν ἐνδείξασθαι. v. Ducangii utrumque Glossarium.

26, 16. *Ἰκανάτοι* scriptoribus Byzantinis milites selecti ad custodiam imperatoris vel palatii dicuntur. huius vocis meminit idem Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 50: *καὶ τὸν μὲν Παγκρατοῦκαν βασιλεὺς ἰκανάτον πεποίηκε καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τοὺς βουκελλαρίους*. praeterea Leo grammaticus, Symeon logotheta, Anonymus Combesianus, Cedrenus alique ex scriptoribus Byzantinis passim huius vocis meminere. sed qui Anonymo Combesiano n. 19 dicitur *ἄρχων τῶν ἰκανάτων*, aliis peculiari nomenclatura *δομέστικος* nuncupatur. Nicetas Paphlago in Vita Ignatii patriarchae CP: *Νικήταν δὲ πρῶτον μὲν δεκαετὴ τυγχάνοντα τῶν λεγομένων ἰκανάτων δομέστικον παρὰ Νικηφόρου φασὶ τῶν πάντων προβεβλησθαι, δι' ὃν ἐκείνον τὸ πρῶτον καταστῆσαι*. ex quibus postremis verbis, inquit Ducangius vel Icanatorum scholam vel dignitatem domestici τῶν ἰκανάτων tum primum institutam a Nicephoro Generali imperatore pro Niceta ex filia nepote. et certe ante haec tempora *ἰκανάτου* mentionem fieri non advertimus, praeterquam in Synaxariis 17 Febr. in S. Mena Callicelada: *ὁ μακάριος Μηνᾶς μιᾷ τῶν νυκτῶν ἐπιστὰς ἀνδρὶ τινι Φιλοβάτῃ λεγομένῳ καὶ τῇ ἰκανάτων κατελεγμένῳ σχολῇ*. quae quidem referunt ad tempora Constantini M. sed haec sunt sublestae fidei. continuator Theophanis de eodem S. Ignatio: *καὶ Νικήτας, ὃς πρότερον μὲν παῖς ὢν τὴν τῶν ἰκανάτων διεῖπεν ἀρχὴν ὥς δὴ φίλιος τοῖς στρατιώταις καὶ ἐν ὑπαθρῷ διαγουσιν εἶναι τε θέλων*. unde conicere licet icanatos milites fuisse ex palatina militia, qui sub dio agebant, contra quam exhibitores. protospatharii autem ac domestici τῶν ἰκανάτων mentio occurrit in Synodo 8 Cpol. Act. 1: *Orestes πρωτοσπαθᾶριος καὶ δομέστικος τῶν ἰκανάτων*. sed v. Ducang. Gl. Gr.

Ibid. 17. Quod hic narrat Constantinus de optimatum themate, intelligendum cum loqui de optimatum themate quomodo sua aetate erat; quippe prioribus seculis in pretio fuit optimatum militia.

27, 6. Helenopolis Bithyniae est urbs ad Bracontis fluvii ostium, in Nicomediensi sinu, Drepanum olim dicta, et ab Helena Constantini magni matre, quam in ea natam fuisse

aiunt, nuncupata, ut est apud Cedrenum ad annum 20 Constant. vide Procopium de Aedif. 5, Eusebium de vita Constantini 4 61, Philostorgium 2 13, Socrat. Nicephor.

27, 9. *γένερα ἦν*] vide Procopium de Aedif. 5 3. Sagaris autem fluvius Asiae minoris seu Phrygiae, de quo multa Philippus Maussacus in notis ad Plutarchum de Fluminibus. ceterum epigramma ponti huic adscriptum refertur etiam a Zonara 16 7.

28, 6. *Μαριανδυνοί*] sic scribitur apud Stephanum, Eustathium ad Perieg. et apud alios. perperam in editis et in mss Porphyrogeniti *Μαρυανδηνοί*. Mariandyna autem regio sic dicta fuit a quodam Mariandyno Aeolensi, ut ait Stephanus. eadem scribit et Eustathius ad Periegetae v. 787. scholiastes vero Apollonii Rhodii 2 140. Mariandynos dictos ait ἀπὸ *Μαριανδυνοῦ υἱοῦ Κιμμερίου*.

Ibid. 7. Galatae et Mariandyni Porphyrogeniti aevo dicti sunt *buccellarii* fortassis quod hinc ministerio potissimum addicti essent, seu ut alii volunt, quod milites buccellarii olim in ea regione tuenda excubarent in praesidiis locati. Lexic. Graec. ms Reg. cod. 2062: *Γαλογραιμία ἡ τῶν βουκελλαρίων χώρα. οἱ αὐτοὶ καὶ Ἑλληνογαλάται γράφονται ἢ ὀνομάζονται*. vide Suidam v. *βουκελλάριοι*.

Ibid. 17. *τὴν Τίον*] paulo infra hanc ipsam urbem appellat Porphyrogenitus τὸ *Τήιον*. sic apud scriptores varie scribitur nomen huius urbis: quippe *Τίος*, *Τιον*, *Τίειον*, *Τήιος* et *Τήιον* scribitur. qui vero hanc urbem cum Amastri confundunt admodum errant: quippe Tius ab Amastri distat viginti stadiis, ut habet Stephanus Byzantius: οἱ πάντες ἀπὸ *Τίου* εἰς *Ἀμαστριν* στάδιοι εἴκοσι. at Marcianus Heracleota in Periplo, unde haec videntur deprompta: οἱ πάντες ἀπὸ *Τίου* εἰς *Ἀμαστριν* στάδια σκ'.

Ibid. 18. Basilaci episcopatus, sub sede Ancyrana metropoli, mentio occurrit in constitutione Alexii imperatoris. *Βασιλαιο*n autem an idem oppidum quod *Βασιλειαν* apud Ananiam Comnenam p. 171.

29, 5. *ἀρχαιοτάτων*] haec interpretatus sum cum Vulcano, *stolidissima et contemptissima gens est*: verum *ἀρχαιοτάτων* verti posset etiam *vetustissima gens est*; quippe de Paphlagonibus ita Iustinianus Novella κδ': τὸ *Παφλαγονων* ἔθνος ἀρχαῖον τε καὶ οὐκ ἀνώνυμον καθεστὸς, ἀλλὰ τοσοῦτον ὥς καὶ ἀποικίας μεγάλας ἐκπέμψαι καὶ τὰς ἐν Ἱταλοῖς συνοικίσαι *Βενετίας*, ἐν αἷς δὴ καὶ *Ἀκυληῖα* πόλις τῶν ἐπὶ τῆς ἐσπέρας μεγίστη κατώκισται, καὶ βασιλικὴν πολλὰκις διαύτων δεξαμένη.

30, 5. *Διδύβραν*] sic A et Nicetas. in Authenticis haec eadem urbs dicitur *Δαδύβρος*.

Ibid. 16. Gōzan fluvius circa Mediam dicitur 4 Reg. 17 et 1 Paralip. 5. eundem Gōzen vocat Benjamin Tudelensis.

Ibid. 22. *κλεισούρα*] hoc etiam adiciam, Hispanos etiam hodie proprie admodum eiusmodi clusuras *sierras* vocare, quod nihil aliud quam claustra significat, ut *Somosierra* et *la sierra nevada*. vocant vero etiam alio vocabulo *puertos*, eadem plane ratione qua Graeci *πύλας*. VULG.

31, 9. *Κολωνοί*, vel ut Eustathius vult *κολῶναι*, sunt τόποι λήγοντες μὲν εἰς ὄξύ, μὴ ἀκριβῶς δὲ ἀπωξυμένους, παρὰ τὸ κολουεῖν, ὃ ἐστι κολοβοῦν. VULG.

Ibid. 13. Arabracis regionis, Armeniae finitimae, meminit Nicephorus Callisti, qui etiam tradit Eustratium martyrem ex ea fuisse oriundum.

Ibid. 15. De Chrysochiro et eius caede v. Zonaram l. 16 in Basilio, ubi Tephricem Agarenorum et Manichaeorum metropolim appellat. v. praeterea Scylitzem Glycam et alios.

Ibid. 16. De Carbea Manichaeo, duce bellicosissimo, consulendus continuator Porphyrogeniti p. 103 et 110, ubi Tephrices conditor dicitur.

33, 1. *Ἀζῶτον*] huius vocis meminit idem Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 44.

Ibid. 5. τὸν δυστυχεστάτον πόλεμον] Leonis exercitus in Macedonia adversus Bulgaros, rege eorum Symeone pacem turbante, infeliciter pugnavit: sed eos subinde Turcarum auxilio devicit. vide scriptores Byzantinos qui Leonis philosophi gesta memoriae prodiderunt.

Ibid. 17. *κουροτρόφος*] Lycandus seu Lycandum olim *Λύπαρα* dicebatur ob pinguedinem et fertilitatem soli. vide Ortelium.

34, 2. Melius ἐν τῷ περιστύλῳ, quippe versus finem huius capituli ait hanc ipsam inscriptionem instulptam fuisse ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως.

Ibid. 5. ὁ μέγας] στρατηγὸν Iustinianum appellat in senatu Prochus quaestor apud Procopium de bello Pers. 1. Caesar vero idem Iustinianus diu post salutatus fuit, ut tradit Procopius l. c. Iustinianus itaque antequam Caesar appellatus esset, magister militiae erat; unde corrigendus hac in re Porphyrogenitus. rem totam clarius refert Cyrillus Scythopolitanus Procopii aequalis: Ἰουστινὸς Ἰουστινιανὸν ἀνθ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοκράτορα κατέστησε, πατρίκιον καὶ ὑπατον ὄντα καὶ στρατηγόν.

Ib. 10. Θωμᾶς ἐκεῖνος] de hoc, ni fallor, Thoma Iustinianus imperator Novella λα', τούτων inquiens οὕτως ἡμῖν διατεταγμέ-

μένων καὶ κεῖνα προσδιορίσαι δίκαιον εἶναι νομίζομεν, ἐφ' ᾧ προσηύχεται τῆς τρίτης Ἀρμενίας ἄνδρα σεμνόν, ὑπουργηκότα τε ἡμῖν ἤδη καὶ ἄξιον τοῦ τῆς ἀρχῆς ὄγκου καὶ προσχήματος. εὐρόντες τοίνυν Θωμᾶν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἤδη μὲν ἀρχὰς ἐπὶ τῆς Ἀρμενίων ἀνύσαντα ἡώρας, καὶ τὰλλα δὲ ἄνδρα χρηστὸν καὶ γνησίως ἡμῖν ὑπηρετησάμενόν τε καὶ ὑπηρετούμενον, αὐτὸν ἐπὶ τῇ τῆς ἀρχῆς ταύτης προβαλλόμεθα διοικήσει. πρόοικος vero Λυκαίδου vocatur Thomas a Constantino non alia, arbitror, ratione quam quod eam olim, priusquam a Leone imperatore urbis appellationem dignitatemque accepisset, inhabitasset. VULC. quid πρόοικος significet apud scriptores Byzantinos, videatur Gl. Gr. Ducangii eodem v.

34, 20. *πιννινότριχα*] verti *rutilanti vellere*. pinnam ostrei genus esse scio, et auctore Aristotele in limosis arenosisque locis ex bysso (ita enim legit Theodorus Gaza) hoc est villo sive lana quadam pinnali nasci. verum Athenaeus legit ἐκ τοῦ βυθοῦ. vellus tamen hoc *πίνινον* non esse ἐξ ἐρίων sive lana ovium, sed ex mari colligi, locuples mihi testis Procopius sub initium libri 3 de aedificiis Iustiniani, ubi insignia sive habitum satraparum Armeniae describit. glossae veteres etiam habent *πίνινον marinum*: ubi addendum putarim *vellus* vel alioqui *ostreum*. VULC. cf. Ducang. Gl. Gr.

35, 13. *Κωρύκος καὶ τὸ Κωρύκινον ἄντρον*] vide quae de his habet Ortelius.

Ibid. 15. *Αἰγαῖαι*] in Notitia provinciarum ms *Αἴγεια* dicitur. fortassis eadem quae *Αἴγεια*, inquit Holstenius in notis ad Stephanum in *Αἴγεια*.

36, 18. *Ἰασσοῦ*] haec ipsa urbs Cariae Stephano scribitur *Ἰασσός*, apud Athenaeum vero in Arcestrati versibus l. 3 *Ἰασός* appellatur: ἣν δὲ ποτ' εἰς *Ἰασὸν Καρῶν πόλιν* εἰσαφίκηται.

Ibid. 18. *Βαργυλιακοῦ κόλπου*] Stephanus: καὶ ἡ θάλασσα Βαργυλικὸς κόλπος. Melae vero hic idem sinus Bargyliacus sinus *Iasius* dicitur.

Ibid. 19. *Ἀνδανίων*] sic emendo. Stephanus, Bargyla, inquit, urbs Cariae, quam Cares Andanum appellant.

Ibid. 20. *Μύνδος* scribendum docemur ex Strabone Ptolemaeo et Stephano. Mindus dicitur Pomponio. Strabo l. 14 habet: εἰτ' εὐθύς ἡ Μύνδος, λιμένα ἔχουσα, καὶ μετὰ ταύτην Βαργύλια, καὶ αὕτη πόλις.

Ibid. Quid Strobilus, vide Ortelium, v. *Caucasus*.

37, 2. de hoc Mansoli sepulcro loquitur Strabo l. 14 p. 454.

37, 11. Legendum esse *Πελαγία* et non *πλαγία*, praeterquam ex ms, docemur ex Antonino qui iasulam Rhodum Pelagiam etiam nuncupatam fuisse scribit.

Ibid. 13. *Τελμησσός* haec urbs scribitur apud Ptolemaeum et Plinium, *Τελμισσός* vero Straboni et Arriano, urbs Lyciae.

Ibid. 19. apud Ptolemaeum *Θασήλις* scribitur, Lyciae oppidum, apud vero Plinium et Stephanum Pamphyliac.

38, 1. Castellium nomen loci circa Palaestinam in Vita S. Sabae apud Metaphrastem.

Ibid. 3. *Κιβύρρα*] duae huius nominis urbes apud Strabonem habentur, altera *Κίβυρα* magna haud procul a Maeandro flumine, altera vero minor haud procul a Mela fluvio; et de hac quidem secunda videtur hic loqui Porphyrogenitus.

39, 13. *Κωνσταντία*] sic ex ms Salamis etiam Constantia dicta fuit, ut scribit Stephanus. ita habet et D. Hieronymus, qui subiungit eam Traiani imperatoris tempore a Iudaeis deletam, interfectis omnibus eius incolis.

Ibid. 15. *Τάμασος*] apud Ptolemaeum et Strabonem haec ipsa Cypri urbs scribitur *Ταμασσός*.

Ibid. 16. Apud Plinium *Carpasium* haec urbs vocatur, Diodoro Ptolemaeo et Stephano *Καρπασία* dicitur. v. notas Holstenii in Stephanum.

40, 1. Pro *Κινύρου* in ms perperam legitur *Κιόρου*: Stephanus quippe Cyprum insulam nomen accepisse ait a Cypro filia Cinyrae, vel a Cypro flore illic nascente. Cinyras rex Cypri fuit, Cilicis filius, qui cum Myrrha filia sua, nutricis astutia, ignarus concubuit, a quo illa Cynarcia dicta, ut scribit Ovidius Met. 10. cur autem Philostephanos Cyprum dicatur filia Cinyrae vel Bibli et Veneris, ignoro, nisi dixeris verba *ἡ ἢ τῆς Βίβλου* addita fuisse a scriba indocto, qui Cinyram Cypri regem confundebat cum altero Phoeniciae rege, cuius regia Byblos urbs fuit; et sic pro *ἡ τῆς Βίβλου* legendum esset *τοῦ τῆς Βύβλου*, subintelligendo *κρατήσαντος*. ceterum Eustathius in Dionysium Cyprum vocat filium Cinyrae, cum tamen *Κύπρος* muliebri nomen sit, quod in usu fuit apud Phoenices, ut docet Scaliger ad Eusebium p. 149.

Ibid. 2. Librum de *Insulis* quem Philostephanos scriptor noster adscribit, necnon Servius in 1 Aen. iuxta codicem Fuldensem, Heraclidi tribuit Stephanus in *ᾠλίαρος*. vide Vossium de historicis Graecis.

Ibid. 3. Liber Istri de *colontis Aegypti* laudatur a Stephano in *Αλγιάλός* et *ᾠλενος*, et a Clemente Alexandrino

Στρώματ. 1. quo tempore vixerit Istrus seu Ister, et quos libros scripserit, vide Vossium.

40, 17. Ἀλέξιον] fortassis quidam ex stirpe Alexii Moselis, nobilis Armenii, qui Caesar a Theophilo creatus in matrimonium duxit Mariam Theophili natarum minorem nata.

41, 4. διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς νήσου] Vulcanius haec interpretatur, *quod sublimi ac praerupto loco sita sit*. eandem ferme Sami etymologiam adfert Eustathius in Homerum: σάμος γάρ, inquit, ὁ λόφος κατὰ γλῶτταν, καὶ ἀλλαχοῦ προσηγορικῶς πᾶν ὕψος κατὰ γλῶτταν. scribit etiam Strabo Samum insulam totam esse montuosam.

42, 7. Αἶγα] Strabo l. 13. p. 423: δεῖ δὲ μακρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν, αἰγᾶν, ὡς ἀκτᾶν καὶ ἀρχᾶν. corrupte vero apud Stephanum legitur, Αἰγάτης Αἰολίδος ἄκρα, cum procul dubio legendum sit Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα. VULC. ita legendum monuit et Casaubonus in commentariis in l. 13. Strabonis. verum Holstenius legendum putat Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα.

Ibid. 12. ὁμωνύμως τῷ ζώῳ] Strabo l. 13: αὐτὴ δὲ μέχρι τῶν Ἀργινουσῶν διήκει καὶ τῆς ὑπερχειμένης ἄκρας, ἣν Αἶγα τινες ὀνομάζουσιν ὁμωνύμως τῷ ζώῳ. haec ita Xylander interpretatur: *ea regio usque ad Arginusas pertinet, iisque imminens promontorium, quod Aega nonnulli appellant, quasi capram*. cur enim, inquit Casaubonus, addidisset Strabo ὁμωνύμως τῷ ζώῳ? apud Stephanum legitur, Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα ὡς Στράβων, ἣ νῦν Κανὴ καὶ Καναὶ λέγεται. Ἀρτεμίδωρος δὲ Αἶξ εἶπε τὴν εὐθείαν οὐκ ἀναλόγως· τὸ τοπικὸν Αἶγατος, καὶ τὸ πέλαγος.

Ibid. 14. εἰς πέντε διαλέκτους] Strabo sub initium l. 8 quattuor tantum Graecorum dialectos recenset, easque ad duas praecipuas, Atticam scilicet et Aeolicam, reduci posse: Ionicam enim ex Attica, Doricam ex Aeolica ortam. quod quidem posterius ex Pindari verbis satis liquet, qui cum Dorica dialecto utatur, Aeolice tamen se scribere testatur Olymp. 1 102. VULC.

43, 2. Λεκτοῦ: nam a Lecto ad Canas Lesbus portigitur, σχεδόν τι μητρόπολις τῶν Αἰολικῶν πόλεων, ut Strabo loquitur. VULC.

Ibid. 12. Ἀμολγός] haec insula una ex Cycladibus, quae Porphyrogenito Ἀμολγός dicitur, Straboni et Heraclidi Ἀμφηγός vocatur, et Ptolemaeo Ἀμουργός.

IN LIBRUM II DE THEMATIBUS.

44, 14. *Εὐρώπης*] Eustathius in Dionysii *περιηγῆσεως* v. 170 Europam ait vocari omnia ad occasum sita, ducto ab Hellesponto principio; antiquos vero scriptores tradere Vespasianum imperatorem Thraciam ab Europa diremisse.

Ibid. *Βυζάντιον*] urbis Cpolitanae elogium praeter ceteros scriptores adornavit Synesius in extremis Philadelphis. vide item Dionem in Severo.

45, 1. *Μεσημβρία*] cf. Stephanus, ex quo pleraque ad verbum, ut aiunt, exscripsit Porphyrogenitus.

Ibid. 2. Perperam in editis et in A legitur *Συλημβρία* pro *Σηλυμβρία*: Herodoto quippe l. 6 33 et Straboni 7 haec ipsa urbs dicitur *Σηλυμβρία*.

46, 1. *ἡ τῶν βαρβάρων περαιώσις*] de hac Bulgarorum impressione vide Theophanem ad annum 11 imperii Constantini Pogonati.

Ibid. 4. *Ὀνογουνδούρους*] Bulgaros Onogunduros quoque et Controgos dictos fuisse scribit Diaconus: Onogundurenses vero dicuntur in hist. Miscella 19. hos quidem Unnobundobulgaros et Contragos appellat Theophanes ad annum 11 imperii Constantini Pogonati.

Ibid. 5. *ἀπὸ Θρακῆς*] Stephanus Thraciam appellatam fuisse scribit a nympa Titanide tantum, ex qua et Saturno Doloncus natus est.

Ibid. 19. *τῆς τῶν Δωριέων γλώττης*] Byzantios Dorianum dialecto usos fuisse nemo ignorat. vide Demosthenis orationem *περὶ στεφάνου*. a quibusnam autem conditum fuerit Byzantium, 1 Commentariorum exposuimus.

47, 2. *πόλεις ἰδ'*] ita et apud Carolum a S. Paulo. sed quia Eudoxiopolis deerat in codice Vaticano, ex quo ille Hieroclis opusculum seu potius fragmentum ediderat, ideo pro *ἰδ'* legendum monet *ἰγ'*.

Ibid. *Εὐδοξιούπολις*] perperam in editis legitur *Εὐδοξία πόλις*; sed optime Morellus ex coniectura emendat. Eudoxiopolis quippe eadem quae Selybria, urbs episcopalis. vide Ortelium: nam Morellus quae adfert ad verbum, ut aiunt, ex Ortelio exscripsit.

Ibid. Arcadiopolis Thraciae urbs, olim dicta Bergulium et Bergula; postea a Theodosio magno instaurata et Arcadii filii ipsius nomine nuncupata, ut scribit Cedrenus. *Βεργούλη* Ptolemaeo et Antonino. MOR.

47, 3. *Βιζύη*] Stephanus: *Βιζύη πόλις Θράκης, τὸ τῶν αἰσίων βασιλείον.* urbs Bizya nobilitata est in hist. ecclesiastica Eustathii Antiucheni exilio. vide quae de hac urbe habet Salmasius Exercitat. in Solinum p. 166.

Ibid. *Πάνιον*] Hierocles apud Carolum a S. Paulo *Πάνιον* habet, sed optime emendavit Carolus. Panium autem castrum est Suidae circa littus in finibus Heracleae. Panium item regio est in eadem Thracia super Haemum montem Laonico 4.

Ibid. *Ὅρνοι*] sic et in Hierocle. at Morellus, de hac urbe, inquit, silent geographi; quid si legas *Ὅρεινός*; pro oppido Montanorum Thraciae pop. quos *Ὅρεινούς* vocat Xenophon 7 *ἀναβάσεως*, ubi Gani quoque urbis meminit, ut Aeschines contra Ctesiph.

Ibid. *Μήριζος*] Hierocles habet *Μόριζος*. Moriseni Plinio sunt populi Thraciae circa Ponti littora. et eidem Plinio Meritus Thraciae mons dicitur, ubi fortassis urbs eiusdem nominis sita fuit.

Ibid. 4. *Σαλτική*] *Σιλτική* habet Hierocles.

Ibid. *Σανάδα*] Hierocles *Συναδία* et *Σαναδία* habet.

Ibid. *Ἀφροδισία*] ita legitur et apud Hieroclem; Ptolemaeo autem, Plinio Procopio et Agathiae *Ἀφροδισιάς* dicitur Thraciae urbs ad Melam fluvium.

Ibid. *Ἄπρως*] *Ἄπρος* Hierocli et Stephano, urbs Thraciae, quae postmodum Theodosiopolis dicta fuit, ut scribit Cedrenus. catalogus item urbium ms, quem laudat Holstenius in notis ad Stephanum, habet *Ἄπρως ἡ νῦν Θεοδοσιούπολις, παρὰ Ἄπρου τοῦ πενθεροῦ Κάρου κτισθεῖσα.* catalogus vero urbium quae nomina mutarunt, a nobis p. 10 editus sic habet: *Θεοδοσιούπολις ἡ νῦν Ἄπρως, παρὰ τοῦ Ἄπρου πενθεροῦ Κάρου κτισθεῖσα.* verum hic mendum scribae esse nemo non videt.

Ibid. *Κοιλία*] vide Ortelium: nam quae hic notat Morellus, omnia ad verbum, ut aiunt, ex Ortelio hausit.

Ibid. 5. *ἐπαρχία Ῥοδόνης*] Hierocles habet *ἐπαρχία Ῥοδόνης ὑπὸ ἡγεμόνα.* urbes etiam septem ab ipso recensentur, sed diversis nominibus.

Ibid. *Παρδικόπολις*] huius urbis meminit et Hierocles, eamque decimam octavam ponit in provincia Illyrica 1 Macedonia: nemo autem ex geographis, quod sciam, illius mentionem facit. Stephanus Parthenium tantum agnoscit in Thracia, Parthenopolin in Macedonia, ut monet Morellus.

Ibid. 6. *Στρυμόν*] legendum fortassis Strymes. ab

urbem Thraciae ita nuncupata, de qua Herodotus Stephanus aliique loquuntur. Μοκ.

47, 7. Φιλίπποι] Hierocli et aliis haec ipsa urbs Φιλίππος dicitur.

Ibid. 8. Pro Κμιμόντου legendum esse Αίμιμόντου nemo non videt. ita monet et Morellus. Hierocles tertiam provinciam seu potius praefecturam Thraciae ponit, quartam vero Έμιμόντου, ubi pro Έμιμόντου legendum quidem est Αίμιμόντου. in Thracia quippe fuit et Haemimons et Haemimontum: illud quidem Thraciae montem, hoc vero Thraciae regionem denotat. haec regio teste Ammiano habet Hadrianopolim et Anchialon praeter ceteras urbes. de praefectura Haemimonti ita legit Iac. Cuiacius 1 Obs. 26 C. de appellat. et consult. l. 23: *cum appellatio interposita fuerit per Bithyniam Paphlagoniam Lydiam Hellespontum, insulas etiam et Phrygiam salutarem, Europam et Rhodopen et Haemimontum, praefecturae huius urbis iudicium sacrum appellator observet.* ad cuius legis et aliarum eiusmodi mentem percipiendam quis non videt, inquit Morellus, quantum faciem praeferat istud Constantini scriptum? ceterum non me latet Mimantem montem quoque esse in Thracia, ut est apud Ovidium Met. 2, Suidam et Aristophanis scholiastem in Nubibus: verum Mimanti aut Mimantis praefecturae nulli, quod sciam, mentio occurrit; unde pro Κμιμόντου necessario legendum puto Αίμιμόντου.

Ibid. πόλεις ͵εξ] at urbes quinque tantum recensentur: unde legendum est, ut apud Hieroclem, πόλεις 8' pro ͵εξ.

Ibid. 9. Δεβελτός] perperam Hierocles apud Carolum a S. Paulo Διβέρτιος et apud Holstenium Διέρτιος habet pro Δεβελτός, et Άχιάλος pro Άγχιάλος, uti optime idem Carolus notat. vide Ortelium; nam quae hic Morellus monet ex Ortelio exscripsit.

Ibid. Πλουτινόπολις] Ptolemaeo et Antonino haec eadem urbs dicitur Πλωτινόπολις.

Ibid. Τζοΐδος] Hierocles Τζοΐδης habet. at urbis huiusce nominis nulla, quod sciam, mentio apud scriptores occurrit. inauditum nomen, inquit Morellus: nunquid Tzurulum vel Zurulum Thraciae aut Turullus Suidae? Ciorlo nunc dici Crusius contendit, Leunclavius Zotti.

Ibid. 10. ἐπαρχία Θράκης] ab Hierocle apud Carolum a S. Paulo urbes tantum quattuor recensentur, ex quibus duae diversis nominibus, nimirum Philippopolis, Beron seu Beroë, Diocletianopolis et Sebastopolis; quae quidem duae

ultimae non recensentur a Porphyrogenito; in Hierocle vero apud Holstenium additur quinta *Diopolis*. ceterum Thracia hic, inquit Morellus, speciali nomine de Moesia secunda accipitur.

47, 10. *Κλίμα*] Hierocles in provincia Illyrica 1 Macedonia hanc urbem *Κλήμα* appellat. verum apud alios scriptores ipsum nomen non legitur, quod sciam.

Ibid. *Μεστικόν*] Hierocles paulo superius citato loco hanc urbem videtur appellare *Μεντικόν*. at neque Mestici neque Mentici alii scriptores, quod sciam, meminere. fortassis *Νεστός* seu *Νάστος*, quae apud Stephanum Thraciae urbs est, legendum est pro *Μεστικόν*.

Ibid. 11. *Βερόη*] tres urbes sic dictas statuunt geographi, sed inconstanti scriptura. alii *Βερροία*: sunt et qui uno *R Beroea*; alii *Βερόη* etc. unam autem ex his in Syria ponunt, quae Annae et Cinnamo *Χαλέπ*, hodie *Aleppo* dicitur; alteram in Thracia, Nicopolim Moesiae inter et Philippopolim, Thraciae oppida, ad Bermii montis radices sitam; de qua quidem hic loquitur Porphyrogenitus; tertiam denique in Macedoniae themate, ut Porphyrogenitus capite sequenti habet, in Emathia regione, quam Irenopolim ab Irene imperatrice dictam scribit Cedrenus, et de qua etiam loquitur Anna Comnena p. 18.

Ibid. 13. *ἐπαρχία Μυσίας*] Hierocles hanc appellat praefecturam Scythiae, et in ea sub duce urbes quindecim recenset; et quattuordecim eadem sunt quae apud Porphyrogenitum, quinta decima vero quae apud Porphyrogenitum desideratur est Constantiana. praefectura autem haec, quae Mysiae seu Moesiae scriptori nostro dicitur, Hierocli Scythiae, uti diximus appellatur; quae etiam Zosimo l. 6 Scythia Thracensis nuncupatur; qui in ea Tomin urbem sitam memorat hanc tamen Ovidius vates, cuius exilio nobilitata est, Miletida vocat Trist. 9 1.

Ibid. 14. *Κωνσταντιάνα*] hanc urbem quintam decimam, quae in Porphyrogenito desideratur, ex Hierocle reponimus sed fortassis quispiam pro *Constantiana* legendum putaret *Constantia*, quae a Niceta in Thracia Rhodopei territorii recensetur.

Ibid. *Ζέλνα*] Hierocli *Ζελδένα* et *Ζεδέλνα*. *Zelpa*, inquit Morellus, an *Zerinea* ex Theopompi Philippic. 3.

Ibid. 15. Tropaeus, inquit Morellus, an eadem quae *Topos* a Procopio dicitur et *Toparum* de Aedif. 4? Ptolemaeus certe *Topirin* urbem in Thracia collocat, quae in Concil. opere primae Macedoniae adscribitur, et *Pasio* vocatur a Sophiano. *Doberi* meminit Thucydides.

47, 15. Trosmis dicitur et Antonino, qui legionem 1 Ioviam Scythicam adiungit, cum Notitiae liber legionem 2 Herculanam ei tribuat. Ptolemaeo *Τρισμῖς* appellatur inferioris Mysiae oppidum. **Mon.**

Ibid. 16. Halmyris, inquit Morellus, quin eadem civitas sit atque Halmydissus Melae et Plinio, ac *Σαλμυδισσός* Xenophonti, et Salmoduris Antonino, non est quod *ἐπιεικῆς* dubitet.

48, 3. *ὧς φησιν Ἡσίοδος*] versus quos hic laudat scriptor noster tanquam Hesiodi, in operibus quae prostant eius poetae non reperiuntur.

Ibid. 7. *ἱερῶν πρώτῃ*] Porphyrogenitus infra themate decimo laudat Stephani grammatici, hoc est Byzantii, locum, qui in Epitome quae superest eiusdem Stephani non reperitur; Stephanus autem ibi loquens de Sicilia citat Hellanicum sic, *ὧς φησιν Ἑλλάνικος ἱερειῶν τῆς Ἡρας β.* passim autem Hellanicus a Stephano citatur. vide de hoc scriptore Vossium de historicis Graecis p. 8, 440 et seqq.

Ibid. 9. *λέγεται δὲ καὶ Μακεδονίας*] his similia prope modum notantur ab Hesychio, et ab Eustathio in Dionysii *περιηγητοῦ* v. 427. Gellius item N. Att. 9 3: *Philippus Amyntae, terrae Macetiae rex, cuius virtute industriae Macetae locupletissimo imperio aucti gentium nationumque multarum potiri coeperant.* Ausonius de clar. urb. car. 2: *et vos ite pares Macetumque attollite nomen.* de situ autem Macedoniae et prisca Macedonum origine Marcianus Heracl. *περιηγήσεως* v. 617 ita canit: *ὑπὲρ τὰ Τέμπε δ' ἔστιν ἡ τῶν Μακεδόνων χώρα περὶ τὸν Ὀλυμπον ἑξῆς κειμένη, ἧς φασιν βασιλεῦσαι Μακεδόνας γηγενεῖς.* **Mon.**

Ibid. 10. Marsyas Pellaeus praeter alia libros decem rerum Macedonicarum edidit, ut scribit Suidas.

Ibid. 11. *Ἡρέστειαν* B. verum Eristea ποῦ κεῖται? num praestaret *Ἐρέτριαν* reponere? Eretria Thucydidi Polybio Straboni urbs non alia ab Eretriis, quas Ptolemaeus in Phthiotide recenset; nec procul distat a Maliaco sinu, qui Macedoniae alluit. **Mon.** at ipse puto hic pro *Ἡριστείαν* seu *Ἡρεστειάν* legendum fortassis esse *Ἡμαθίαν*: quippe regio illa *Emathia* antea dicebatur, ut est apud Plinium Trogum et alios scriptores.

Ibid. 13. *Κλειδῆμος*] at non Clidemus, sed Clitodemus citatur a Pausania in Phocicis tanquam antiquissimus eorum qui res Atticas conscripserunt. ab Harpocrate vero in *Μελανίππειον* Clidemus laudatur tanquam rerum Atticarum scriptor, quemadmodum et ab Athenaeo l. 6. verum viri

docti non abs re ambigunt an non ibi legatur *Clitodemus*, unde *Clidemus* fecerit librarius.

48, 18. ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ] hanc statuam Herculis, quae stabat in Hippodromo Cpolitano, pluribus describit Nicetas Choniates in tractatu de statuvis Cpolitianis quas Latini capta urbe in monetam conflaverunt.

49, 2. τὸ νόμισμα] eiusmodi nummos Morellus se apud Paulum Petavium vidisse narrat.

Ibid. 4 Καρανοῦ] Pausanias in Boeoticis narrat Caranum olim in Macedonia regnasse, et victoria de Cisseo finitimae provinciae principe reportata tropaeum Argivorum more legibusque erexisse; quod postea leo ex Olympo egressus evertit ac dissipavit; eoque malo omine tum perculsum regem sibi posterisque suis, Macedoniae regibus, praescripsisse cavisseque ne tropaeum unquam erigerent; cuius constitutionis Philippus Amyntae et Alexander magnus observantissimi extiterunt. Livius etiam l. 45 Caranum primum Macedoniae regem asserit. Mor. Marsyas Pellaeus, cuius supra meminit scriptor noster, historiam rerum Macedonicarum a primo Macedoniae rege Carano orditur, ac terminat Alexandri in Syriam ingressu, ut auctor est Suidas.

Ibid. 8. καταλήξασα δὲ εἰς Περσεία] Livius l. 45 quadriennium, inquit, continuum bellatum fuit inter Romanos ac Persea; idemque belli finis et inclyti per Europae pleraque atque Asiam omnem regni. vicesimum ab Carano, qui primus regnavit, Persea numerabant. Perseus Q Fulvio L Manlio coss. regnum accepit; a senatu rex est appellatus.

Ibid. 10. Αἰμιλίου ἀνθυπάτου] Perseus qui M Iunio A Manlio coss. a senatu rex appellatus fuerat, victus deinde ac captus fuit ab Aemilio Paulo consule, ut scribit idem Livius, non vero proconsule ἀνθυπάτου, ut ait hic Porphyrogenitus. Pauli autem concio ad suos coram Perseo in tabernaculum introducto habita legitur apud Livium.

Ibid. 11. εἰς τὴν Πρώμην] Perseus in catenis cum tribus filiis ante currum Aemilii Pauli victoris per urbem deductus est, ut tradit Livius.

Ibid. 12. ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν] victo ac capto Perseo Macedoniae regnum in provinciae formam redactum fuisse scribit Livius l. l.

Ibid. 15. ὑπὸ κοινοῦ ἀρχόντων] in mss Hieroclis legitur ὑπὸ κοινοῦ ἀρχόντων et ὑπὸ κοινοῦ ἀρχόντων, nimirum sub consulari. at legendum ubique ὑπὸ κοινοῦ ἀρχόντων: quippe Porphyrogenitus supra, cum de Thraciae praefectura, docet id

expressis verbis inquitens ὑπὸ κοινοῖσι λαίω, τοῖσι βουλευτῶν.

49, 15. λα'] in mss et in Hierocle legitur λβ'. at urbes 31 tantum utrobique recensentur. fortassis trigesima secunda Cassandria, quae inter celeberrimas urbes fuit, olim Potidaea dicta, numeranda est; et hanc praetermissam puto potius librarii incuria quam μνημονικῶ auctoris ἀμαρτήματι. urbes autem quae hic recensentur conferendae cum Hierocle, apud quem pleraeque diversae. ceterum pleraeque harum urbium reperiuntur apud Livium l. 45, ubi Amphipolis primae regionis caput fuisse dicitur, Thessalonice secundae, Pelle tertiae, quartae Pelagonia.

50, 4. ις'] perperam in editis ις': quippe urbes 17 numerantur. totidem et Hierocles apud Holstenium recenset; apud Carolum vero a S. Paulo urbes 18 numerantur.

Ibid. 7. Βουραμίνσιος] vide Hieroclem.

Ibid. 11. Στρυμόνος] Strymon fluvius, qui Macedoniam a Thracia dividit, ut scribit Scylax, pluribus a tranquillitate cursus laudatur a Basilio Magno in epistola ad Gregorium Nazianzenum de solitudine Pontica.

Ibid. 18. τοὺς ἑξωθεν καὶ παλαιούς] hic externos et antiquos appellat Porphyrogenitus, more sanctorum patrum, gentiles seu ethnicos scriptores, Ptolemaeum, Marcianum Heraclaeotam, Strabonem, etc.

Ibid. 20. Πανύλος] haec habentur Act. 27 2, non a D. Paulo sed a S. Luca scripta. Aristarchum autem ad Coloss. 4 appellat D. Paulus συνέκδημον, συναιχμάλωτον, συνεργόν.

51, 4. τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει] excerpta ex l. 7 Strabonis hanc urbem instauratam fuisse perhibent a Cassandro Philippi socero, qui ab uxore Thessalonica Alexandri magni sorore nomen eidem urbi imposuit, cum antea Therme vocaretur. vide Diodorum l. 19.

Ibid. 6. ἀπὸ Ἑλλήνων] vide Strabonem l. 9, Thucydidem l. 1, qui eadem ferme habent. Stephanus vero loquens de urbe eiusdem nominis ait ἐκτίσθαι ὑπὸ Ἑλλήνων, οὐ τοῦ Λευκαίωνος ἀλλὰ τοῦ Φθίου καὶ Χρυσίππης τῆς Ἰφου.

Ibid. 17. πόλεις οὗ] hae 79 urbes in provincia seu praefectura Helladis ὑπὸ ἀνθύπατον recensentur ab Hierocle.

Ibid. Σκαρφίαν] sic et Hierocles. Strabo l. 9. Σκάρφην vocat, Eustathius vero Σκάρφειαν.

Ibid. 20. Εὐβοίαν] de Euboeae insulae situ, gemina appellatione, urbibus et incolis Marcianus Heracl. v. 595. ex quo constat Chalcida maximam Euboeae urbem et quasi metropolin fuisse, ut nihil mirum sit nonnullos insulae nomen eius civitatis tribuisse, ut hic scribit imperator. Mon.

52, 1. *Λεωνίδης*] vide Herodotum l. 7, Plutarchum in Lacon., Tullium Tusc. quaest. 1, Diodorum Bibl. 2.

Ibid. 6. Peloponnesus quae hodie *Morea* dicitur, olim scriptoribus Latinis Achaia vocabatur: sic Orosius l. 2, Apuleius item 6 Asini, ubi Lacedaemona nobilem Achaiae civitatem vocat, et 10 eiusdem Corinthum eius caput nuncupat. Peloponnesi autem situm pluribus describit Marcianus Herad. v. 510.

Ibid. 8. *ἡ νῆσος*] Peloponnesus peninsula, non vero insula, ut nemo ignorat.

Ibid. μ'] Hierocles sub Corintho metropoli totius Hellados urbes 33 recenset.

Ibid. 20. *πλατάνου φύλλω*] Plinius et Mela Dionysio in hoc consentiunt, licet Plinius Tauricam Cherronesum hederæ folio similem esse scribat. vide Morelli notas.

53, 3. *ἐβασιλεύετο τὸ πρῖν*] Thucydides l. 1. 1. narrat Dores cum Heraclidis 80 anno post excidium Troiae Peloponnesum tenuisse, cum Dorienses altero oraculo moniti, per angustias Crisæi sinus adorti Heraclidas dominantes fugarunt; qui postea sunt reversi in Peloponnesum duce Carano. *Μοα.*

Ibid. 6. *ἀπ' οὗπερ ἔπ' ἀμφοτέρων*] hanc victoriam, quam de Persis Graeci reportarunt, fuisse *κοινὸν κατόρθωμα Ἑλλήνων* scribit Plutarchus in Aristide. *Μοα.*

Ibid. 7. Mardonii caedem constat ex eodem Plutarcho ab Arimnesto Spartiata patratam esse, qui saxo caput Mardonii contrivit; ut ex Amphiarai oraculo praemonitum fuerat. *Μοα.*

Ibid. 11. *Θουκυδίδης*] vide Thucydidem l. 5.

Ibid. 18. *σθλαβόνειν* et *σκληρόνειν* in servitutem redigere. passim autem occurrit haec vox apud scriptores Byzantinos.

Ibid. 19. *ὁ λοιμικὸς θάνατος*] de hac pestilentia, quae imperante Copronymo in omnem terrarum orbem grassata est, mentionem faciunt scriptores illius aevi, et imprimis S. Nicephorus patriarcha CP in operibus mss, quae propediem a nobis edentur.

Ibid. 20. *ὁ τῆς κοπρίας ἐπώνυμος*] Zonarae XV 4 *Κοπρώνυμος* dicitur.

54, 2. *γαρρασδοειδής* pro *γεροντοειδής* usurpari videtur, ut sit quod Terentius dicit: *vetus vietus veterinosus senex*. *Μοα.*

Ibid. *Νικήτας*] Nicetae huius patricii, Christophori scerri, praeter Porphyrogenitum meminit et Leo grammaticus p. 494.

54, 11. *Κέρκυρα*] Dionysius περιηγ. 494: καὶ λιπαρὰ *Κόρυρα*, φίλον πέδον Ἀλκινόοιο. ubi Eustathius monet in antiquis codicibus ambigue scribi Cercyram et Corcyram, et quadrifariam vocari, Phaeaciam Scheriam Drepanon et Argon.

Ibid. 12. Hic Alcinous Homero appellatur βασιλεὺς θεοειδής. Mon.

Ibid. 17. δώδεκα] item duodecim numerantur ab Hierocle, et singulae recensentur.

55, 6. νικήσας ὁ Καῖσαρ] Navalis haec ad Actium victoria contigit, ut Dio testatur, Caesare tertium et Messala coss., u. c. 723, Iulianae editionis 15, die 2, imo 3 Septembris.

Ibid. 9. ἰνδικτίωνας] quae hic tradit Porphyrogenitus ex Hesychio de indictionibus, nugae sunt ac aniles fabulae. vide quae de indictionibus scripsimus comment. in Antiquitates CP. p. 473 n. 21. de Hesychio Milesio autem ac eius scriptis pluribus agit Io. Meursius initio notarum ad librum eius de Viris Claris.

Ibid. 17. Γρηγόριος] locus hic laudatus Gregorii Nazianzeni exstat in panegyrico εἰς τὰ ἅγια φῶτα τῶν ἐπιφανίων, non procul ab initio; ubi sic habet: ποῦ θήσεις Ἐκάτης τὰ φοβερά καὶ σκοτεινὰ φάσματα καὶ Τροφωνίου κατὰ γῆς παίγνια καὶ μαντεύματα; ἢ Δωδωναίους δρυὸς ληρήματα; ἢ τρίποδος Δελφικοῦ σοφίσματα; ἢ Κασταλίας μαντικὸν πόμα; τοῦτο μόνον οὐ μαντεύσάμενα, τὴν ἑαυτῶν σιωπὴν. Mon.

Ibid. 18. ἡ πηγὴ Κασταλίας] scholiastem Graecum illius panegyrici Gregorii sic lego: Κασταλία πηγὴ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν, ἐν ἣ καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐφορεύει. μαντεία οὖν τις ἐξεφέρετο κατὰ τὴν τοιάνδε πηγὴν, ἣ τοῦ ναματος, οὐ κατὰ φωνήν. οὐ γὰρ φωνὴ τις ἐξηχεῖτο, ἀλλ' ἀπλῶς ἤχου τινὸς καὶ πνεύματος ἀναδιδραμένη καὶ ἐκροῆς. πρὸς ᾧ τινες ἰστάμενοι, καὶ νοοῦντες τὰ σύμβολα ταῦτα, ἔλεγον ταῦτα. Mon. verum Castalius fons, qui et Caballinus et Libethris dicitur, de quo hic loquitur scriptor noster, est in radicibus Parnasi Musis sacer, ita dictus a virgine Castalia, quae Apollinem fugiens praecipitata et in fontem versa est.

56, 5. πόλεις πέντε] at urbes tantum quattuor numerantur apud Constantinum, ommissa fortassis quinta scribae incuria: sed suppleri potest ex Hierocle; a quo quidem primo loco ponitur Σαρδίκη μητρόλις.

Ibid. 6. Ναιῖος Ναισὸς et Ναισὸς scribitur hoc nomen: at Ναιῖος per σ simplex scribendum ait Holstenius, quod in Hierocle ita scribatur, et gentiles ΝΑΙΣΙΤΑΝΟΙ

dicantur in nummo vel sigillo plumbeo, quod apud equitem Gualdum Romae viderat idem Holstenius, quod vero ait Porphyrogenitus Naisum patriam Constantini magni esse, id hausisse videtur ex Stephano Byzantio, qui eadem scribit; quamvis de patria Constantini magni controversia sit inter scriptores: alii quippe eum natum fuisse aiunt Naisi oppido Daciae, alii Trasi, alii Drepani Bithyniae urbe ad Nicomediensem sinum, alii vero in Galliis, alii denique in Britannia.

56, 7. *Ῥεμισιάνη*] sic ex Hierocle emendo: nam praeter Hieroclem habetur *Remisiana* in Antonini Itinerario.

Ibid. 8. *ἐπαρχία τῇ παλαιᾷ*] locus corruptus, ni fallor, et hic et apud Hieroclem, ubi sic legitur: *ἐπαρχία τῇ παρὰ . . . ὑπὸ κοινοῦ*. quae sic Holstenius interpretatur ac emendat: *provincia quae est ad . . .* (nempe *ripam Danubii*, estque Dacia Ripensis) *sub consulari*. et ita fortassis legendum etiam hic, urbes autem illae quinque cum Dardaniae tribus Pannoniae duabus recensentur ab Hierocle.

Ibid. 14. *Ἑλληνική*] sribendum puto *Ἰλλυρικὴ*, ut habet Stephanus Byzantius. Dyrrhachium autem urbem Illyricam fuisse et olim Epidamnum dictam scribit et Mela 2 3. de Dyrrhachii situ vide Io. Vossii observationes ad Melam et Iac. Palmerii descriptionem Illyrici, ubi, praeter urbis situm, conditores etiam ac memorabilia fusius commemorantur.

Ibid. *Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνου*] eadem ferme Dio Cassius l. 41. Appianus Alexandrinus Civil. 2 scribit regem quendam barbarorum Epidamnum nuncupatum urbi nomen dedisse. Thucydides Dyrrhachium non noverat, cum de Epidamno pluribus loquatur l. 1, ubi tradit hanc urbem a Corcyrae missa colonia conditam; id quod Strabo quoque tradit l. 7.

Ibid. 15. *Μέλισσα*] de huius patre inter mythologos non convenit. vide Apollod. l. 2 et Pausan. in Corinthiacis.

Ibid. *ἥς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ Δυρράχιος*] sic ex Stephano emendamus; ex cuius quidem opere integro hausit scriptor noster quae hic de Dyrrhachio tradit, perperam enim legitur hic in mss Porphyrogeniti *ἥς ἡράσθη Ποσειδῶν ὁ Δυρράχιος, ὅφ' οἷς ἐστὶ τόπος*. at Thomas de Pinedo in notis ad Stephanum hunc Stephani locum emendare aut potius corrumpere conatur Porphyrogeniti lectione seu potius scribae mendo. quod autem scribit Stephanus et ex eo Porphyrogenitus de Dyrrhachii appellatione, fabulas sapit: potior fides adhibenda Plinio, qui 3 23 ait Dyrrhachium propter inauspicatum nomen Epidamni a Romanis eo colonia deducta nuncupatum fuisse. eadem Livius, Strabo, Mela. eodem videtur alludere Plautus in Menaechmis act. 2 scen. 1.

his etiam assentitur Dio Cassius l. 41 1, ita tamen ut subdubitet num duo diversa sint oppida; quod quidem Appianus Alexandrinus Civil. 2 omnino affirmat, inquit Epidamnium paulum remotum a mari, Dyrrhachium vero prope ipsum mare Epidamnique navale esse; additque hoc falso a quibusdam Epidamnium dictum, postea tamen sic nominatum a Corcyrensisibus, quod Dyrrhachii nomen ominosum haberetur; vetustam autem appellationem vicisse et Dyrrhachii nomen manere. sic discrepat a ceteris omnibus Appianus: ille quippe Dyrrhachii nomen ominosum, ceteri Epidamni faciunt; ille nominis mutationem Corcyrensisibus, ceteri Romanis adscribunt. praeterea Dyrrhachium dictum fuisse nonnulli contendunt a nomine illius qui urbi portum adiecit. alii Dysrachium appellarunt, ut Alexander in sua Europae descriptione apud Stephanum. Eustathius item in commentariis ad Dionysium de Situ Orbis inde nominis etymologiam deducit: τὸ Δυρράχιον δηλοῦν ἐκ τῆς τοιαύτης κλήσεως τὴν τοῦ τόπου τραχύτητα. δυσράχιον γὰρ ἔστιν, ὃ ἔστι δυσέροχον. τρέψαν δὲ τὸ σ εἰς ρ εὐφωνότερον καλεῖται Δυρράχιον, καθὰ καὶ τὸ Τυρρηνός Τυρρηνός. vide quae hanc in rem habet Dion Nicaeus l. 41. ceterum Holstenius in notis ad Stephanum laudat collectionem nominum geograph. ex ms cod. Vat., ubi sic de huius nominis etymologia: Δυρράχιον πόλις καλουμένη πρότερον Ἐπίδαμνος. ἀνομάσθη δὲ Δυρράχιον, ὅτι κατὰ τὸν τόπον προσέχουσης ἄκρας γεωλόφου τὸ κύμα προσπίπτου καὶ σχιζόμενον ῥαχίαν ποιεῖ μεγάλην, ὅθεν διὰ τὴν ῥαχίαν καὶ τὸ δύσρομον οὕτως ἀνομάσθη.

56, 17. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Λισσός] Totidem verbis haec habet Strabo l. 7, nisi quod ibi legitur μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον κόλπον; quod quidem in Constantino subinteligitur. unde aut haec Philonem, quem hic laudat Porphyrogenitus, hausisse ex Strabone dicendum est, aut Strabonem ex Philone. sed quis iste Philo sit et quo tempore vixerit, non liquet, cum plures fuerint Philones, ut patet ex Vossio de historicis Graecis. et hic quidem laudatur a Stephano Philo ἐν τοῖς Ἱατρικοῖς, medicus ille fortassis Tarsensis vetustissimus, qui a Galeno citatur. et alibi passim laudatur ab eodem Stephano Philo Byblius, qui Traiani tempore vixit. sed de Philonibus plura, ut dixi, Vossius. ceterum quemadmodum dicitur Corinthus et Acrocorinthus, ita Lissus et Acrolissus: quippe ut Corintho Acrocorinthus, sic Lisso Acrolissus adiacet in alta rupe aedificata. Polybius id docet l. 8.

Ibid. 19. τῇ χειρρονήσῳ] Epidamnium in isthmo peninsulae cuiusdam situm docet et Thucydides. ceterum ex hoc

Phllonis loco apparet etiam Dyrrhachium a loci asperitate, in quo situm est, nomen sumpsisse.

56, 20. Dexippi Herennii Atheniensis, qui, ut scribit Eunapius in Porphyrio, vixit circa Aureliani ac Probi tempora, crebra mentio occurrit apud scriptores qui post illa tempora floruerunt. vide quae de eo ac eius operibus scribit Vossius de historicis Graecis l. 2. ceterum licet etiam in ms legatur ἐν χειρρονικῇ δεκάτῃ, legendum puto cum Henr. Valesio ἐν χρονικῶν δεκάτῃ, cum idem liber decimus chronicorum Dexippi citetur etiam a Stephano in Συγγαμί et duodecimus in Ἐλουροι.

57, 6. ἐμέρισεν] de hac divisione imperii Romani pluribus scriptores.

Ibid. 20. De Dalmatia ac eius populis pluribus agit Constantinus l. de Adm. imp. c. 29 et seqq. sed quod ait hic Dalmatiam Italiae regionem esse, id hausit ex Stephano Byzantio, ex quo et pleraque alia ad verbum, ut aiunt, excipit, uti et alibi monuimus. Dalmatiam autem pro Italica regione hinc puto sumptam a scriptoribus Byzantinis, quod Dalmatia tum fuerit pars Italicae praefecturae. vide quid hac de re Ortelius, licet Berkellius in notis ad Stephanum id pro nugis habeat, quemadmodum et Holstenius in suis annotationibus ad Ortelium. verum ipse puto Berkellium nugae nugari, dum hunc Stephani locum explicare conatur.

Ibid. ἐξ οὗπερ ἐβλάστησεν] de patria Diocletiani imperatoris, de qua controversia est inter scriptores, pluribus alibi loquimur.

58, 13. καθὼς ὁ γραμματικὸς Στέφανος] haec in epitome Stephani non extant; et miror cur Berkellius, qui alia, quae ex Stephani calamo profecta erant et conservata sunt apud scriptorem nostrum, legitimo auctori restituit, haec eadem non restituerit.

Ibid. 15. Citat eundem Hellanicum scriptor noster supra de Macedoniae themate; ubi vide quae de eo adnotavimus.

59, 6. Ἀλέξιος] hic poeta aliis scriptoribus Alexis dicitur. vide Vossium de poetis Graecis.

60, 15. Postremis temporibus Longobardiae nomine ca potissimum Italiae pars a Graecis donata fuit quae in eorum imperio remansit, nimirum Calabria atque pars regni Neapolitani, ut manifesto apparet ex iis quae hic scribit Porphyrogenitus. olim autem sub Carolo magno Longobardiae nomen tam late patuit ut universa Italia hoc vocabulo intelligeretur, ut constat ex charta eiusdem Caroli magni pro divisione

imperii: *Italiam vero, quae et Longobardia dicitur*. quae-
nam vero Italiae pars Longobardiae nomine hodie donetur,
nemo ignorat.

60, 18. *Λέσβιον*] sic in ms. at Morellus *Οὔεσσούβιον*
emendat. sed vide Ortelium verbo *Vesuvus*.

Ibid. *Πυρχάνος*] ecquis huius meminit? nunquid Ae-
tnae κρατῆρσι πυρηνόοις congruit? an Pausilypo, an Plano,
an Taburno, an Purgio, an Puteolis? an peregrina vox est
et ἀντί τοῦ Ἀόρνου loco Avernī irrepsit? an usquequaque
explodendum videtur a monte Vesuvio *Πυρχάνου* nomen,
cuius etymon πυρὸς χάσμα, hiatum ignis, prae se fert? equi-
dem ἐπέχω. cedo πόρον ἐν ἀπόρφ. Mor.

Ibid. 21. *Βουτελίνος*] hanc historiam fuse eleganterque
persequitur Agathias Scholasticus de rebus gestis Iustiniani
imperatoris l. 2; ac Butilinum quidem hunc Francorum ducem
vocat, eumque et fratrem eius Leutherim antea cum Gotthis
societatem iniisse, etiam invito Theodobaldo rege. adde
Agath. 1 p. 26 17 Bonn. Sigonius l. 20 de Occid. imp. du-
cem hunc Buccellinum nuncupat, et hanc Francorum cladem
in agro Campano contigisse scribit, ad Casilinum seu Casu-
dinum fluvium. is idem videtur esse cum Vulturno, qui nunc
Sanguino ab hac fortasse strage indigetatur et ex Apennino
monte fluit. Mor.

61, 2. Epigramma quod hic Porphyrogenitus refert de-
pravatum ac corruptum (quod quidem non dubito scribae in-
scitia factum) habetur et apud Agathiam lib. 2. de quo sic
ille: ἐμοὶ δέ τις τῶν ἐπιχωρίων καὶ ἐλεγείων τι ἔφη ἐς κύρβιν
τινα λιθίνην ὑπὸ του γεγραῖφθαι, ἀμφὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποτα-
μοῦ ἰδρυμένην, ὧς δέ πη ἔχον. ceterum visum est textui Por-
phyrogeniti adscribere epigramma illud emendatum ac inte-
gram, quomodo habetur apud Agathiam p. 87.

Ibid. 11. De themate Longobardiae eiusque principati-
bus ac ducatibus pluribus agit scriptor noster infra de Adm.
imp. c. 27.

Ibid. 13. *ἔχων κεφαλὴν*] de hac expeditione Saraceno-
rum contra Dalmatiam et Italiam pluribus agit Porphyrogeni-
tus de Adm. imp. c. 29, ubi vide quae adnotamus.

63, 5. *καθὼς Αἰσχύλος*] hi versus, inquit Morellus,
quos emendatiores quam in codice Regio exarati sint edidi-
mus, enuntiantur a Prometheo vinculis astricto apud Ae-
schylum.

Ibid. 9. *ἐν δεκάτῳ*] locus Strabonis non 10 l. sed 7
legitur: ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου τοῖς τοῦ Βοσπόρου δυνασταῖς
ἢ τῶν Χερσονησιτῶν πόλεις ὑπήκοος μέχρι νῦν ἐστί, post

victoriam nimirum, qua Mithridates Eupator Chersoneso Bosporoque potitus est. MOR.

63, 11. Παντικάπαιον] de Phlegonte Tralliano, Hadriani, ut aiunt, liberto, vide ex recentioribus Vossium, Meursium, Morellum.

Ibid. 13. Κόνυ] Arrianus in Periplo Ponti Euxini Cotyn βασιλέα τοῦ Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου καλουμένου ab Adriano imperatore diadema et urbes plerasque accepisse narrat.

Ibid. 19. Hoc ipsum epigramma habetur et apud Hesychium Milesium in Originibus CP, ac Anthologiae l. 3 tit. 12 de Mulieribus, necnon apud Codinum in Originibus Cp. emendatum autem ex Hesychio textui inseruimus.

64, 12. τὸ Βυζάντιον πολιορκούντος] Eustathius in Dionysii περιγῇ. 140 τῇ δ' ἐπὶ Θρηκίου στόμα Βοσπόρον, huic loco affinia tractat, et commenti lepidi lacunam, quae lacrimam forte an quibusdam pareret, explet, cum ita scribit: ὁ περὶ τὸ Βυζάντιον δὲ λιμὴν οὕτως ὕστερον ἐκλήθη κατὰ παραγραμματισμὸν ἢ μάλιστα κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ῥήτορσι λεγομένην παραφθοράν, Φωσφόριον ὀφείλων καλεῖσθαι, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. Φιλίππου γὰρ ἐν πολιορκίᾳ διορύξαντος εἰσοδὸν κρυπτήν, ὅθεν ὀρύσσοντες ἔμελλον ἀφανῶς ἐξαναδύναι τοῦ ὀρύγματος, ἡ Ἑκάτη φωσφόρος οὐσα δᾶδας ἐκεῖθεν ἔφηγε τοῖς πολίταις. καὶ τὴν πολιορκίαν οὕτω φηγόντες Φωσφόριον οἱ ἐγχώριοι τὸν τόπον ἐκύλεσαν. haec fere ad verbum translata reperiuntur in ἐπιτομῇ τῶν ἐθνικῶν Stephani Byzantii in Βόσπορος, ubi scribendum τοῦ ὀρύγματος ἀναδύναι vel ἐξαναδύναι, ut apud Eustathium, qui mox illustratur facula voculae νύκτωρ in his Stephani, δᾶδας ἐποίησε νύκτωρ τοῖς πολίταις φανῆναι. MOR.

IN LIBRUM DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

65, 11. εὐβουλίας] perperam in mss scribitur εὐβουλιίας. Graeci quippe recentiores diphthongos et vocales mire confundunt; ex quo ipsis barbaries, literatis vero dubium quomodo diphthongi et vocales pronuntiandae. hoc autem semel monuisse sufficiat: nam nulla apposita adnotatione veluti scribae mendum castigamus.

66, 10. σταδιασμοῦ] Meursius, ac si legeretur στασιασμοῦ pro σταδιασμοῦ, haec ita interpretatur *seditionis motu*. verum in mss Regiis et in Palatino non solum hic verum etiam l. c. 3 circa finem legitur σταδιασμοῦ, ubi Meur-

sus perperam emendat *σταδισμοῦ* pro *σταδιασμοῦ*: quippe idem Porphyrogenitus de Them. 1, ubi de themate secundo Armeniaco, sic habet, οὐτε Μένιππος δ' τοὺς σταδιασμοὺς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραψάμενος, ubi Vulcanius *σταδιασμόν* interpretatur dimensionem per stadia. addatur itaque haec vox Glossario Gr. Ducangii.

67, 13. *πρὸ προσώπου αὐτοῦ*] Meursius perperam haec ab illis *πεσοῦνται πολέμιοι* segregata cum iis quae antecedunt coniungit.

Ibid. 19. De Patzinacitis Scythica gente, qui etiam Patzinacae aliis dicuntur, vide quae habet Ortelius.

68, 15. *ἀποκρισιάριον* id est legatum. passim quidem hac significatione occurrit apud scriptores mediae et infimae Graecitatis ac Latinitatis (v. Ducangii utrumque Glossarium), unde nostrates legatum poclisar appellant. inceptit autem hoc nomen et munus Constantini magni tempore, ut scribit Hincmarus epist. 3 c. 13. nec ab origine pro quovis legato sumebatur, sed qui ecclesiae negotia tractabat legatus, apocrisarius dicebatur; posteriori autem aevo pro quovis legato indifferenter usurpatum est.

Ibid. 16. *ὄψις* multiplici significatione apud scriptores occurrit, quemadmodum etiam apud ipsum Constantinum; hoc ipso quippe libro c. 53 *ὄψις* pro *vultu* accipitur. in *Tacticis* apud Mauricium *ὄψις* pro *exercitus fronte* usurpatur. at in praesentiarum *ὄψις* est purum putum Latinum *obses*; qua notione accipitur etiam c. 7 huius libri necnon c. 8 et 45.

Ibid. 20. *γειτνιαζει*] ex illis quae in sequentibus habet scriptor noster facile eorum regionis limites dignosci possunt.

Ibid. 22. *κουρσεύειν*] est *cursare, praedari excursiones facere*. MEURS. hac notione saepe occurrit apud Theophanem et alios scriptores, necnon ipsum Constantinum in *Tacticis*. v. Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 23. *κλήματα*] interpretatus sum *pagos*, nescio satis an recte. MEURS. interpretatus sum *regiones* exemplo edit. Lat. Canonum ecclesiae Afric. can. 107: *ἐν τῇ Χαλκηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλήματος*, in *basilica regionis secundae*. ceterum apud eundem Constantinum scribitur *κλήμα* et *κλίμα*, cum η c. hoc primo, cum ι c. 37 et c. 42. et ita varie scriptum, eadem tamen notione, passim reperitur apud auctores.

69, 3. De Russis et Russia pluribus loquitur infra c. 9 scriptor noster. de Russis autem Symeon Logotheta in chronico ms sic loquitur: *Ῥῶς δὲ οἱ καὶ Δρομίται, φερώνυ-*

μον, ἀπὸ Ῥῶς τινὸς σφοδροῦ διέδραμεν ἀπηχήμετος τῶν χρησαμένων δὲ ὑποθήκης ἢ θεοκλυτίας τινός, καὶ ὑπερεχόντων αὐτοὺς, ἐπικέκληνται. Δρομῆται δὲ ἀπὸ τοῦ ὀξέως τρέχειν αὐτοῖς προσεγένετο· ἐκ γένους δὲ τῶν Θράγγων καθίστανται. (cf. idem ed. p. 490 A).

69. 5. πραιδεύονσι id est praedantur. hoc verbo utitur Constantinus etiam c. 10, 13, 30, 32, 44, 45, et in Tacticis nonnunquam. apud alios item scriptores Byzantinos passim occurrit hoc verbum eadem notione.

Ibid. 22. εἰς τοὺς φραγμοὺς τοῦ ποταμοῦ] nimirum *ad loca fluminis praerupta*. perperam haec interpretatur Meursius, in *fluminis munimentis*: quippe in Danubio Danapri et Danastri fluminibus nulla munimenta arte facta, quae navigationem impediunt, reperiuntur, loca vero praerupta seu rupes transversae, quae navigiis permeari nequeant, frequentissimae in laudatis fluviis occurrunt. nomina autem eorum locorum recensentur a Porphyrogenito paulo infra c. 9, ubi agit de Russis a Russia Ὀpolim in lintribus venientibus.

71, 17. καὶ ἕτερος λαὸς] vide quid de Patzinacitis scribat idem Porphyrogenitus infra c. 37. gens autem Patzinacitarum dividitur in 13 tribus, et est magna et populosa, cui nulla Scythica resistere potest, ut scribit Cedrenus; qui quandam harum tribuum *Belemarmin* et aliam *Pagumania* appellat. in horum vero Patzinacitarum sive Patzinacarum tractu, inquit Ortelius, hodie Podolia et Moldavia visitur.

Ibid. 20. De Chazaris et Chazaria vide quid Constantinus c. 10 11 et 12, necnon alibi obiter.

Ibid. τὴν Ζιχίαν] regio ad Pontum Euxinum. pluribus de Zichia loquitur Porphyrogenitus infra c. 42 et Gyllius in Bosporo Thracio. vide notas ad historiam Ducae p. 232. Xysander in notis ad Cedrenum nomen fluminis esse ait.

72, 1. *blattia* vel *blatta* est idem quod *purpura* in L. 1. c. quae res venund. non poss. *purpurae*, quae *blatta* vel *oxyblatta* atque *hyanthina* dicitur. hinc constat triplicis coloris fuisse blattam, purpuream nempe, quae mero blattae vocabulo intelligitur, alteram intensioris et vividioris coloris, quam ὀξυβλάτταν nuncupant vel βλάττον ὀξύ, ut Cedrenus in Tiberio; tertiam denique violaceam sive hyanthinam. fuit olim in pretio *blatta Neapolitana et Byzantina*, ut patet ex Anastasio Bibliothec. in Leone III et in Paschali. *blattam* vero Tyriam commendat Sidonius carm. 5: *Pontus Castorea, blattam Tyrus, aera Corinthus*. recentiores vero Graeci βλαττίον pro serico usurparunt. vide Salmas. ad hist. Aug. item Ducangii utrumque Gloss.

72, 1. *πράνδια*] *prandea* et *brandea* scriptum reperitur. brandeum multiplici significatione apud scriptores occurrit: aliquando enim accipitur pro palla serica vel lintea, qua divorum reliquiae vel corpora involvi a Christianis solebant. Hincmarus in Vita S. Remigii: *ipsum corpus sanctissimum, sicut in anteriori translatione, ab episcopis Remorum dioeceseos integrum inventum est et brandeo rubro involutum. prandeam seu brandeum* accipitur etiam pro zona, fascia, cingulo. apud Isidorum in Glossis *prandeam genus zonarum* fuisse dicitur; ubi quidam temere *brandeum* reponunt, ignorantes quod *prandeam* scriptum reperiatur apud plures scriptores Latinos eadem pariter notione qua *πράνδιον* apud Graecos. Theophanes a. Iustiniani 31 de Avaribus: *εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὑπισθεν μακρὰς πᾶν, δεδεμένας πρᾶνδίοις καὶ πεπλεγμένας*. Constantinus *prandea* eadem significatione hic accipit, scilicet pro zona, fascia seu cingulo. vide Ducangii utrumque Gloss. necnon notas ad Theophanem p. 597.

Ibid. 2. *χαρέρια*] ita mss omnes. at Meursius in notis emendat *χεράρια*, ut sint *armillae*. verum Zosimus Panopolita ms de rotundandis margaritis docet esse *pannam variorum*: ἔστω δὲ ἡ τοιοῦτη ὅπῃ ἐσκεπασμένη μετὰ παλίου ἀραιοῦ ἐπιλεγομένου χαρερίου.

Ibid. *Σήμενον* esse purum putum Latinum *segmentum* scribit Meursius in notis, nec dissentio: sed quid hic *segmentum* significet non aperit, *segmentum* siquidem multiplici apud Latinos significatione gaudet. Ovidius de arte amandi tertia: *quid de veste loquar? nec enim segmenta requiro, nec quae de Tyrio murice lana rubet*. hoc quidem loco *segmenta* et purpuream vestem eodem sensu Ovidius usurpat, quo Graeci auctores *χρυσὸν καὶ πορφύραν* mulieres in luctu deposuisse scribunt. ita etiam accipiendus Iuvenalis l. 1 sat. 2 de veste Gracchi: *segmenta et longos habitus et flammae sumit*. quibus verbis muliebrem vestem designavit, quam Gracchus induerat, et quae segmentis ad guttur ornata fuit, hoc est aureis fasciis. *segmentum* vero apud Valerium Maximum est ornamentum colli quod monile vocatur, l. 5 c. 2, in Coriolani mentione. eadem notione usurpavit Servius: *colloque monile ornamentum gutturis, quod et segmentum dicunt*. idem habet Isidorus. et hac etiam significatione *segmenta* in praesentiarum accipiendum esse puto: hisce quoque temporibus illarum regionum feminae collum pluribus monilibus exornant, digitos annulis complent. ceterum recentiores Graeci *segmenta* *σήμεντα*, ut *pigmenta* *πήμεντα*, dixerunt.

Ibid. *ἀλγθινὸς* *purpureus* Graecis. nonnunquam tamen

apud scriptores Latinos eandem vocem usurpatam reperio eadem notione. Anastasius biblioth. in S. Zacharia: *simulque et vela serica alithina quattuor*. occurrit passim apud eum scriptorem. alii vero auctores chlamides purpureas *verluminis* vocant: sicuti enim Graeci ἀλθινὸν χρῶμα dixere pro purpureo vel coccineo, ita κατ' ἐξόχην Latinis verus color est purpureus. idcirco δερμάτια ἀλθινὰ πάροδια pelles pardorum purpureas interpretati sumus. vide Salmasii notas in Trebellium Pollionem et Ducangii utrumque Gloss.

72, 9. βασιλικός id est *Caesarianus*. sic interpretatus sum exemplo Cuiacii, qui ad Nov. 1 Iustiniapi *Caesarianum* interpretatur sive *officiale Caesaris*. Divus vero Hieronymus in illo Ioannis 4 46, ἢ τις βασιλικός, interpretatur *erat quidam palatinus*. Ducangius βασιλικοί, inquit, iidem qui μανδύατορες, qui scilicet *imperatoris mandata perferebant*. vide eiusdem Gloss. med. Graec. v. βασιλικοί, necnon med. Lat. v. *Basilicus*.

Ibid. 11. διασώσας id est *duces viae*: ita et Mourins interpretatur. saepissime hac voce utantur eadem notione Graeci recentiores. vide Suicerum in *Διασώζειν*, necnon Ducangii utrumque Gloss. v. *Diasostes et conducere*.

Ibid. 16. ξενάκιον hic et c. 48 eiusdem libri idem significat quod apud veteres Graecos ξένιον.

73, 5. χελάνδιον navigii species, cuius frequens mentio occurrit apud Byzantinos scriptores, notum apud hunc Constantinum c. 39, 41 et 51. vide Ducangii Gloss. med. Lat. v. *Chelandium*.

Ibid. Δάναρις καὶ Δανάρις] non solum Porphyrogenito verum etiam Cedreno p. 464 Danaper et Danaster duo sunt flumina diversa, et quidem Danaster fluvius idem qui Borysthenes, Sarmatiae Europaeae fluvius, qui etiam a Iornande Danaster appellatur; unde Danaprium et Danastrum pro eodem flumine geographi passim usurpant. sed num Danaster idem qui Marcellino Danastus fluvius diversus a Borysthene, quem idem scriptor inter Danubium et Borysthenem ponit? Martinus Cromerus autem de rebus Polonorum p. 8 sic habet: *Danaster vero, qui Iornandi Borysthenes est, ni fallor, aliis vero Tyras, qui e Surmaticis montibus profluens etiamnum Nester sive Dnester ab accolis dicitur, et ipse in Sarmatia est.* et p. 11: *ac si quidem Danaster Borysthenes est, ut Iornandes velle videtur et nos ante diximus, quem nos Neprum seu Dneprum vocamus, Valachi ac Podolii nunc ea loca tenent: sin Nester sive Denester, ut etiam nunc ab accolis Russis et Moldavis*

appellatur, qui veteribus Graecis et Latinis Tyras est, soli Valachi ab eo ad Pontum ac Danubium extenduntur.

73, 12. ἄνθρωπος hic pro famulo accipitur, ut apud Codinum de offic. aulae Cp. c. 7 n. 15, et apud Ioannem Glycam de Vanitate vitae.

Ibid. 20. τὰ ζάκωνα] vox Illyrica corrupte scripta, uti passim apud Graecos recentiores voces occurrunt alienigenae corruptae: zakon quippe in singulari numero, seu ut nostrates scribunt sakon vel sacon, legem significat tam scriptam quam non scriptam, hoc est legem et consuetudinem; et in plurali zakona seu sakona leges et consuetudines. eadem voce utitur etiam c. 38. corrige Ducangii Gloss. med. Graec. v. ζάκων.

74, 11. καὶ κατὰ παιδία εἰσι] Meursius ad verbum, et mali pueri sunt. sed perperam idem Meursius in notis ad hunc Porphyrogeniti locum laudat Epimenidis versum, qui habetur apud D. Paulum, sic:

Κοῦτες αἱ ψεύονται, κατὰ παῖδα, γαστέρες ἀργαί.
nam ibi non κατὰ παιδία sed κατὰ θηρία legitur.

Ibid. 15. καλλοκαιρίζειν significat aetatem transigere: καλοκαιρίον quippe c. 29 est aestas. vide Meursii Gloss. med. Graec. necnon Ducangii.

Ibid. 17. μονόξυλα sunt lintres minores ex unico ligno confectae. Vegetius 3 7 scaphas de singulis trabibus excavatas appellat. unde a Latinis trabariae dictae, quae ex singulis trabibus cavantur, ut est apud Isidorum Orig. 191. hae propriae erant Scytharum Bulgarorum Russorum ceterorumque ad septemtrionem populorum, quibus Istrum et maiora flumina traiciebant. Claudianus in 4 consulatum Honorii: ausi Danubium quondam transnare Gothum in lintres fregere nemus, cum mille ruebant per fluvium plenae cuneis immanibus alni. his quoque temporibus lintribus illarum regionum populi utuntur, quas patria lingua golize vocant, ut etiam nostrates. eiusmodi μονόξυλων frequens mentio occurrit apud scriptores Byzantinos, necnon in Tacticis Leonis et Constantini imp. vide Ducangii Gloss. med. Lat. in Lin-ter, ac med. Graec. v. μονόξυλα.

Ibid. 20. Puto hic pro Nemogarda legendum Novogardia, quae et Novogorod appellatur.

Ibid. Σφενδοσθλάβος] Wenceslaum ita efferunt Graeci scriptores. Sphendostlabi huius Russorum principis mentio occurrit apud Cedrenum p. 660, 674, 675, 677, 683 et 683, necnon apud Zonaram p. 215.

74, 22. ἀπὸ τὸ κάστρον] sic etiam in ms pro ἀπὸ τοῦ κάστρον τῆς.

Ibid. Czernichoga oppidum in finibus Russiae et Lithuaniae celebre; quae quidem ab incolis Czernichow nuncupatur.

75, 1. τὸ Κιοάβα] et paulo infra hanc ipsam urbem Κιοῦβα et Κίαβος vel Κίαβον appellat; quae quidem aliis Κιοβία dicitur, nimirum Kiowia, Russiae olim metropolis, ad Borysthenem, cuius amplitudo pluribus describitur ac praedicatur a Ditmaro l. 7 extremo, Adamo Bremensi c. 66, Matthia Michoviensi l. 2 c. 18, Alex. Gagnino et aliis. ceterum legendum εἰς τὸ κάστρον, ut in ms.

Ibid. Meursius πακτιῶται foederati interpretatur, Ducangius tributarii. sic infra καὶ λοιπῶν Σκλαβῶν, οἱτινὲς εἰσι πακτιῶται τῶν Ρώς.

Ibid. 4. τοῦ καιροῦ ἀνοιγομένου] veteribus hieme maria claudebantur, vere aperiebantur. Theodoretus de providentia serm. 1: τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνος λήγοντος καὶ τοῦ ἔαρος ὑπολάμποντος, ἥνίκα πλείους τῶν ἀνθρώπων οἱ περὶ τὴν ἐργασίαν πόνοι, ὁδοιπορίαι τε καὶ ἐκδημίαι καὶ ἀπὸ λιμένων ἀναγωγαί, καὶ θάλαττα ἐστορεσμένη καὶ τῆς χειμερινῆς ἀπῆλλαγμένη τραχύτης. Hieronymus in epistola ad Eustochium: tandemque exacta hieme, aperto mari, redeuntibus ad ecclesias suas episcopis, et ipsa voto cum eis ac desiderio navigavit. claudebantur vero maria apud Graecos quidem sub occasum Pleiadum: ita Hesiodus O. et D. 620. dicebaturque nautis id tempus πανδυσία. Proclus ad illum locum: καὶ οἱ γὰρ ναυτικοὶ πανδυσίαν καλοῦσι τοῦτον τὸν καιρὸν. aperiebanturque Bacchanalibus. patet ex Theophrasto in caractere ἀδολεσχίας: καὶ τὴν θάλατταν ἐκ Διουσίων πλωῖμον εἶναι. et tunc Dianae sacerdotes rudem carinam deae dedicabant et commentus primitias libabant. Apuleius Miles. 11 ex persona Dianae: diem, qui dies ex ista nocte nascetur, aeterna mihi nuncupavit religio; quo sedatis hibernis tempestatibus et lenitis maris procellosis fluctibus, navigabili iam pelago, rudem dedicantes carinam primitias commentus libant mei sacerdotes. apud Romanos claudebantur 3. Id. Nov. et aperiebantur 6. Id. Mart.: testis Vegetius de re milit. 4 39. et dies aperiendi itidem festus erat, solennique certamine et publico spectaculo celebrari solebat, ut discimus ex eodem Vegetio ibidem. Mevus.

Ibid. 11. πῆλλα inter instrumenta navalia hic recenseatur. videntur intelligi palae, inquit Ducangius, quibus undae ex navigiis subinde eiiciuntur. nos etiamnum pelas dicimus.

75, 11. σκαρμός pro σκαλμός. sic κόρπος pro κόλπος, et talia, quae annotamus suo loco in Glossario nostro. Μευας. lignum quo alligatur remus. nostrates lingua patria etiamnum illud lignum *scaram* appellant.

Ibid. 18. ἐσσουνῇ] hanc vocem Russorum Sclavorumque lingua inquit Constantinus significare *non dormire*; unde pro ἐσσουνῇ scribendum esse puto νεσσουπὶ, *nessupi* vel *nesupi*, quae vox nostratibus significat *non dormire*.

Ibid. 20. De ταισανisterio pluribus supra in Commentariis nostris ad Antiquitates Cpolitanas.

76, 3. σκαλώνειν] *exscendere* et *appellere* significat, inquit Meursius et ex eo Ducangius. hac voce utitur etiam paulo infra Constantinus eadem notione.

Ibid. 7. πλώρα pro πλώρα: Graeci enim recentiores ρ et λ inter se confundere solent (sic καρδηνάριος pro καρδηνάριος. Meurs.)

Ibid. 8. κοντοβενόμενοι] scribe κοντοβολούμενοι vel certe κοντεύόμενοι: nam κοντεύειν est propter incedere, appropinquare. Glossae Graecobarbarae: ὁ πλησίον βαίνων, ὅπου ἔρχεται σιμά, ὅπου κοντεύει. iterum alibi, παραθαλάσσιος, ὅπου κοντεύει τῆς θαλάσσης. occurrit illic pluries. Mevas.

Ibid. 13. ὄστροβονίπραχ] ostrobuniprag dicitur nostratibus *acutum collis limen*; nec dubito quin ita sit scribendum, quippe Graeci exteras voces passim corruptas ac depravatas proferunt.

77, 6. πεζιμέντον e Latino est, *impedimentum*; vox alibi nusquam neque Meursio neque Ducangio, ut ipsi fatentur, lecta.

Ibid. 13. νερόν *aqua*. v. Meursium et Ducangium.

Ibid. 19. ὅσον τοῦ Ἰπποδρομίου] vide quae de Hippodromo Cpolitano monuimus Comment. in Antiq. CP I. 3, ubi eiusdem Hippodromi figuram exhibemus.

Ibid. 21. σαγίττα vox Latina, qua passim Graeci recentiores utuntur.

78, 23. παρακλάδιον nihil aliud est, inquit Meursius, quam quod *divergium* dixit Siculus Flaccus de condit. agror. et auctores de Limit. Ducangius vero inquit, εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ παρακλάδιον, id est, *ubi Danubius in ramos finditur*.

79, 7. Κωνσταντίαν] v. quae de Constantia monuimus Comment. in Antiq. CP I. 1.

Ibid. 9. εἰς τὰ τῆς Μεσημβρίας μέρη] Meursius *ad partes meridionales* interpretatur.

Ibid. 14. ἀπὸ τὸν Κίαρον] sic passim Graeci recentio-

res pro ἀπὸ τοῦ Κιάβον. perperam legitur in editis ἀπὸ τὸν Κιάβον ποταμὸν; quippe vox ποταμὸν desideatur in B. unde puto eandem urbem, quam superius scriptor noster Κιοάβα et Κιόβα appellavit, hic Κιάβον nuncupare; quod quidem manifesto ex contextu liquet: nam etiam paulo infra Κιάβον habet, neque sermo est de flumine, sed de urbe Κιωία.

79, 15. πολύδρια legitur in Gloss. Gr. Lat. Phavorinus: πολίχνια πολύδρια, πόλις.

Ibid. 22. Ῥωμανία apud scriptores Graecos recentiores nonnunquam pro imperio Orientali et interdum pro provinciis Asiaticis accipitur. v. Ducangii utrumque Glossarium.

Ibid. 23. οἱ Οὐζοῖ] vide quae de Uzfa et Uzis habet Porphyrogenitus infra c. 37 et 42. sunt autem Uzi seu Usi Scythici populi et Hunnici, Patzinacis et generis praestantia et multitudine haud inferiores, Husi Ramondo de Agiles et Tudebodo l. 2 dicti. de his agunt Zonaras in Const. Duca et Romano Diog., Scylitzes in Monomacho, aliique historiae Byzantinae scriptores.

80, 5. De Alania et Chazaria pluribus scriptor noster infra c. 37 et 42.

Ibid. 21. φοσσαίον exercitus; qua significatione passim occurrit apud scriptores Byzantinos, necnon apud tacticos. Latini quoque recentiores fossatum pro exercitu dixerunt.

81, 8. De Francia Moravia et Chrobatis pluribus infra agit Constantinus; de Sphendopluco autem Moraviae principe c. 41, ubi vide quae adnotamus. de hac Francia vide quae observat Ducangius in notis ad Chronicon Paschale p. 548.

82, 8. στέμμα hic pro corona sumitur, seu ut verius dicam pro camelaucio illo Constantiniano, quo imperatores Cypolitani caput redimiti cernuntur tum in numismatibus suis tum in figuris.

Ibid. 14. βασιλέα] Graeci recentiores accusativos singulares pro rectis ponunt. hinc βασιλέα hoc loco pro βασιλεύς. sic ἄνδρα pro ἄνθρωπος. Anonymus de bello sacro: ἔβρεν ἐκεῖ τὸν μισθὸν τῷ ἄνδρῳ τῆς ἐκείνου. sic γυναῖκα pro γυναῖς. Corona pretiosa: ἡ γυναῖκα ὅπου θεωρεῖ κατ' ἡμερῶν. item εἰκόνα pro εἰκών. glossae Graeco-barbarae: εἰκόνη εἰκόνα. unde icona similiter dixit Metellus in Quirinal.

his confinia nuncta
discernuntur icona,
quae fert saxea saccum
distentum satis, aequae
saxi pandere durum. Mezas.

82, 17. παρ' ἡμῶν] perperam scribit Meursius παρ' ὑμῶν. nam 'quamp̄ximū populi ex illis gentibus borealibus ac Scythicis, de quibus loquitur Porphyrogenitus, Illyrica lingua utebantur, nec alia ab illa qua nostrates; et qua quidem Europae haud minima pars nunc utitur. igitur καμελαυκιον cum non sit vox Illyrica, ut liquet ex Suida (καμελαυκιον, inquit ille, Ῥωμαίων ἡ λέξις, ὅθ' αὖ καὶ Ἕλλησι, παρὰ τὸ καῦμα ἐλαύνειν, καμελαυκιον. eadem habent Lexicon Cyrilli et Glossae Basilic.), non videtur quidem scribendum παρ' ὑμῶν sed utrobique παρ' ἡμῶν. quid autem sit camelaucium, supra monuimus.

Ibid. 20. ἀλλ' ὅτε δημοτελῆς] v. Codinum de Offic. aulae Cpolitanae.

Ibid. 22. De sacra mensa aedis Sophianae pluribus Comment. in Antiq. CP I. 4.

83, 8. Κωνσταντίνου] coronam hanc imperatoris Iapillis ornatam depositam fuisse in aede Sophiae alii volunt ab Heraclio, alii a Mauricio, alii denique ab ipso Constantino magno, ut hic videtur innuere scriptor noster.

84, 3. Scribendum κακινκάως docemur ex vita S. Stephani Iunioris edita a doctissimo D. Bernardo de Montfaucon nostro, p. 515: κακινκάως παρευθὺ τοῦ ζῆν ἀπαλλαγῆ, et p. 527: κακινκάως τὸ ζῆν ἀπέρρηξεν εἰς ἀτελεύτητον παραπεμφθεῖσα νόλασιν. Meursius legendum ait κακὴν κακῶς ἀπερρήξατο ζῶν. quae vero hic narrat Porphyrogenitus de morte Leonis Chazari, satis conveniunt cum iis quae de eo habent reliqui scriptores Byzantini. verum fallitur scriptor noster, dum huius uxorem a Chazaria fuisse paulo superius dixit, uti infra ostendemus, ubi scriptor noster eadem tradit.

Ibid. 11. De eiusmodi siphonibus, qui ignem Graecum claculabantur, pluribus agit Ducangius in notis ad Villharduinum et ad Joinvillam, necnon in Gl. Gr.

Ibid. 16. ἀγίῳ Κωνσταντίνῳ] sic supra: κατὰ τοῦ ἀγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου. Balsamon de privileg. patriarch. παρὰ τοῦ ἀγίου ἱσαποστόλου μεγάλου Κωνσταντίνου ἄρτι πρώτως ὁρθοδοξήσαντος. et certe inter divos relatus fuit cum matre Helena Constantinus, dicatusque ei dies festus 21 Maii, ut videre est ex Menologio Graecorum et Manuelis Comneni constitutione de feriis. Murs.

Ibid. Infra c. 48 ait ignem Graecum eiusque usum primum Callinicum quendam illo advenam Cpolitano docuisse temporibus Constantini Pogonati. et Theophanes ad annum 4 eius Augusti sic de igne Graeco loquitur: ὁ δὲ προελαχθεὶς Κωνσταντῖνος τὴν τριμύτην τῶν θεαμάτων κατὰ ΚΠ

ἐγνωκώς, κατεσκεύασεν καὶ αὐτὸς διήρεις εὐμεγέθεις κακκ-
βοπορφύρους καὶ δρόμοντας σιφωνοφόρους, καὶ τοῦτοις προσ-
ορμίσαι ἐκέλευσεν ἐν τῇ Προκλητισίῳ τοῦ Καίσαρος λι-
μένι. v. de igne Graeco Nicetam in Isaacio Angelo l. 1.

86, 14. τὴν γένεσιν ἀπὸ τῶν τοιούτων ἔσχε μερῶν] at
dissentiant alii historici; et quidem Porphyrogenitus secum
ipse pugnare videtur: quippe de Them. 2 9 Constantinum in
urbe Naisso Daciae natum fuisse scribit. Iulius Firmicus
Math. 2 2 eum ortum fuisse ait Trasi. Nicephorus Callisti
Drepani Bithyniae urbe ad Nicomediensem sinum, quam post-
modum urbem Helenopolim de matris nomine appellavit, ut
tradunt scriptor chronici Alexandrini et Theophanes. alii
denique Constantinum in Britannia natum fuisse volunt, hoc
praesertim fulti argumento, quod auctor Panegyrici Maxi-
miano et Constantino dicti haec de Constantino dicat: *libe-
ravit ille Britannias servitute, tu etiam nobiles illic ori-
endo fecisti.* at quod ait alibi Eumenius: *o fortunata et
nunc omnibus beatior terris Britannia, quae Constantinum
Caesarem prima vidisti!* certe de Caesaris dignitate Con-
stantino dum in Britannia moratur collata probabilius intel-
ligendum.

87, 9. τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα ἐδέξατο] falli-
tur Porphyrogenitus, uti supra monuimus, dum Leoni Cha-
zaro Chazaria oriundam uxorem adscribit; quippe hic Cha-
zarus cognominatus fuit propter maternam originem: Irene
enim, prima Copronymi axor, Chazarorum chagani filia fuit,
quae Christiana facta catholicam fidem, quoad vixit, incolu-
mem servavit. Leo autem Copronymi filius Irenem Athenis
oriundam in matrimonium duxit; quae quidem post coniugis
excessum cum filio Constantino impubere imperium per annos
decem administravit; [qui suae aetatis factus matrem in or-
dinem redegit: at illa comprehenso filio oculisque privato
totam rursus imperii auctoritatem in se transtulit; tandem a
Nicephoro Generali comprehensa imperio est exuta, et in in-
sulam Proten, deinde in Lesbion deportata, ubi haud multo
post fato functa est.

88, 1. Petrus Bulgariae rex, Symeonis filius, pace cum
Romanis composita Cpolim venit, et a Romano Lacapeno
perhonorifice exceptus Mariam ex Christophoro Caesaris filio
neptem uxorem duxit.

Ibid. 16. τριτον καὶ ἐσχάτον] sic a principio imperii tertio
loco Christophorus nominabatur. at ubi Christophorus Ste-
phanus et Constantinus Romani Lacapeni filii Augustali di-
gnitate donati fuerunt, eo processit hominis impudentia ut

filium Christophorum Constantino in consessibus et acclamationibus publicis praeponi voluerit, ut patet ex Luitp. 3 9, Scylitz. p. 626, Nov. Romani senioris.

90, 1. *ἔπελθὼν αὐτῷ τέλος*] quippe Romani in Porphyrogenitum perfidiam vindicavit deus pari in ipsum Stephani filii impietate, qui patrem imperio detectum et in monachum detonsum in monasterium Protes insulae ablegavit, ubi reliquum vitae exegit Romanus, licet non omni abdicata recuperandae potestatis spe, ut scribit Leo grammaticus.

Ibid. 9. *σταδισμοῦ*] occurrit etiam c. 1 haec vox, ubi vide quae adnotavimus. Meursius hic legendum ait *σταδισμοῦ* pro *σταδισμοῦ*.

Ibid. 15. Qui Porphyrogenito *Ζηναρὸς* dicitur, Theophani, Anastasio, Cedreno, Landulpho Sagaci et Anonymo in Saracenicis *Νήζαρος* sive *Νίζαρος* vocatur. quae vero hic habet scriptor noster de Mahometis genealogia, fere omnia ad verbum, ut aiunt, ex Theophane exscripsit; unde isthaec conferenda iis quae de Mahomete habet idem Theophanes ad annum 21 imperii Heraclii Augusti. comparandus insuper scriptori nostro Abraham Ecchellensis.

Ibid. 17. *Μούνδαρον καὶ Παβείαν*] ita habet et Anastasius Bibliothecarius: hic gignit filios duos, *Mundarum scilicet et Rhabiam*. sed qui scriptori nostro, Theophani et aliis historicis dicitur *Mundarus*, Cedreno appellatur *Mudarus*, Landulpho Sagaci *Muhdar*; et fortassis idem qui apud Abrahamum Ecchellensem *Massarus* nuncupatur. qui autem Porphyrogenito Anastasio et Cedreno *Rhabia* dicitur, *Arabia* appellatur a Theophane, Anonymo in Saracenicis, et Cyrillo in Epitome chronica; apud Abrahamum vero Ecchellensem *Rabiha* vocatur.

Ibid. 18. *Κούσαρον καὶ Κάϊρον*] Theophanes pro *Κούσαρον* habet *Κούρασον*, Landulphus vero Sagax *Iliez*. sed perperam legitur apud Theophanem *καὶ Ἴσον* pro *Κάϊρον*, et apud Cedrenum et Anonymum in Saracenicis *Κάϊρον*. apud Abrahamum Ecchellensem Caisus hic appellatur. ceterum Corasus, inquit Iac. Goar in notis ad Theophanem, ille idem me iudice qui Ecchellensi *Coraiscius*, a quo *Coraiscitae Mahometi pseudoprophetae cognati et hostes dicti sunt*. quo fit satis admiranti unde Saracenus hic Catabas Mahometi contribules prodiderit ad necem: hostis enim Mahometici sanguinis extitit infensissimus.

Ibid. *Θυμίμην*] Theophanes et Anonymus in Saracenicis *Θεμίμην*, Cedrenus *Θεμίμην*, Anastasius vero et Landulphus Sagax hunc *Theominem* appellant, monente Meursio.

90, 18. Ἀσανδον] hunc Theophanes, Anastasius, et Anonymus in Saracenicis *Asadum* appellant, Cedrenus *Assadam*, Landulphus vero Sagax *Asydam*.

Ibid. 19. ὁμωνύμους] sic habetur etiam in ms. at legendum est cum Meursio ἁμωνύμους, id est quorum nomina non extant vel quorum nomen ignoratur, ut est apud Cedrenum et Anonymum saepius a nobis laudatum. Theophanes habet καὶ ἄλλους ἀγνώστους. ita et Landulphus, dum scribit et alios ignotos.

Ibid. 21. τοῦ Ἰεκτᾶν] Landulphus l. 18: non sunt de tribu ipsorum, sed ex Getham, videlicet hi qui vocantur Amonitae. Theophanes et ex eo Cedrenus αἱ λεγόμεναι Ἀμωνίται, τουτέστιν Ὀμηρίται. Homeritae iidem videntur qui Echellensi Aumaritae, qui relictis sedibus in Arabiam felicem secesserunt, hacque de causa eius regionis incolis ipsorum posteris ascripti sunt. Homeritae vero Ptolemaeo et Plinio Arabiae felicitis populi. Procopio autem de B. Pers. 1 Auzomitae appellantur.

91, 4. Χαδίγα] Anonymus in Saracenicis: εἰσῆλθε πρὸς τινα γυναῖκα πλουσίαν, μισθωτάσθαι αὐτῇ, συγγενίδα αὐτοῦ οὖσαν, καλουμένην Χαδδὶγῇ, πρὸς τὸ καμηλεῦσαι καὶ πραγματεῦσθαι μετὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτοῦ. Historia Longobardica: quaedam autem matrona nomine Cadigam, quae praeerat cuidam provinciae. Landulphus Sagax hanc ipsam matronam Eadigam appellat.

Ibid. 14. Ἀρσιανοῦ τινὸς μοναχοῦ] Anonymus in Saracenicis hunc monachum Arianum Cpoli e monasterio Callistrati ob pravos in fide sensus electum fuisse scribit. nomen ei Sergius fuit, ut testantur variae lectiones Theophanis et historia Longobardica: fuit quidam monachus qui Mahometum instruxit, nomine Sergius, qui in errorem Nestorii incidens, dum a monachis fuisset expulsus, in Arabiam venit et Mahometo adhaesit. ceterum perperam scribitur in Chronico monachi Altissiodorensis Selgi monachi pro Sergii monachi. monuit Meursius.

Ibid. 15. καὶ οὕτως ἡ γυνή] Theophanes pluribus res totam narrat. Cedrenus qui passim Theophanem ad verbum, ut aiunt, exscribit, hic ab eodem in multis differt, ut videtur est ad annum 21 imperii Heraclii Augusti.

Ibid. 17. φύλαρχον] ita lego cum Meursio, et ita habetur apud Anonymum in Saracenicis. φύλαρχοι autem recentioribus Graecis dicti fuere ut plurimum Saracenorum principes: hi quippe divisi erant in tribus, quae suos habebant phylarchos, ut scribit Sozomenus 6 38 extr. Procopius de

B. Pers. 1 17: Σαρακηνῶν ἡγούμενοι, οἱ ψύλαρχοι ἐπικαλοῦνται. v. Ducangii Gl. Gr.

91, 18. Βουβάχαρ] varie hoc nomen scribi monet Meursius. Theophanes Ἀβουβάχαρος, Anastasius et Cedrenus Ἀβουβάχαρ, Anonymus in Saracenicis Βουβάχαρ, Landulphus *Bububezer*. ceterum Theophanes et Cedrenus hanc rem diverso modo narrant.

Ibid. 20. καὶ κατέσχευεν ἡ πονηρὰ πλάνη] pluribus hac de re scriptor noster infra c. 17, quae quidem omnia ad verbum ex Theophane exscripsit. Cedrenus vero impii Mahometis dogmata fusius exponit, ut videre est a annum 21 Heraclii Augusti.

92, 2. τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρον] Codrenus rem pluribus exponit. Anonymus vero in Saracenicis inquit Mahometanos Veneris effigiem in magno lapide positam colere, credentes in eo Abraham cum Agar coisse, aut camelum ei alligasse cum Isaac sacrificaturus esset. eadem refert Euthymius Zygapenus Panopliae tit. 28.

Ibid. 13. Μέκς sive Μάκς aut Μάκεχ, vel Βάκχς quoque, locus erat in quo domum orationis ab Abrahamo et Ismaële structam Mahomet fabulatur. Catechesis Saracenorum: ἀναδεματίζω τὴν μυθοποιίαν τοῦ Μωάμεθ, ἐν ᾗ φησι γενήσεσθαι τῷ θεῷ οἶκον προσευχῆς παρὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσμαήλ εἰς τὸ Βάκχς ἢ τοῦ Μάκεχ ἢ Μάκς, ὃν ὀνομάζει προσκυνητήριον τοῦ πατριάρχματος. καὶ προστάσσει, ὅπου ἂν ᾧσι καὶ εὐχονται, στρέψωσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. erant autem illic septem lapides qui a Saracenis iaciebantur contra Christianos. Historia Longobardica: semel autem per singulos annos causa recognitionis ad domum dei, quae est in Mecha, ire praecipiantur, et ibi adorare, eamque inconsultilibus tegumentis circumire, et lapides per media foramina pro diabolo lapidando iactare. quam domum dicunt Adam construxisse, omnibusque filiis eius et Abrahami et Ismaëli locum orationis fuisse. deum Mahometum eam domum sibi cunctisque gentibus suis tradidisse affirmant. Landulphus Sagax appellat locum blasphemiae l. 28. MEURS.

93, 2. Stephanus hic mathematicus Alexandrinus erat, teste Codreno ad annum 12 imperii Heraclii, ubi rem pluribus narrat. quae sequuntur in Cedreno (post illa ἀνασκευάσαντες τὴν τῆς) mutila mihi ac depravata videntur. cacterum perperam Meursius interpretatur hunc titulum sic: excerptum canonis quem posuit Stephanus mathematicus de Saracenorum exitu, quo tempore fuerit, et quo Romanorum im-

- *peratore.* nam hoc *ἰθυμαίωσεν* non posuit tantum significat, sed posuit vaticinando ex astris. *ἰθυμαίωσιν futura praenuntiare ex astris* significat. vetus scheda a Seldeno edita de Iure Gentium 3 20: *ἰθυμαίωσθῃ ἡ Κωνσταντίνου πόλις παρὰ Οὐάλεντος ἀστρολόγου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐγκαίνων αὐτῆς.* v. Ducangii Gl. Gr.

93, 6. *ἔτος] ἀπὸ κρίσεως κόσμου [ζρλ'.]* de aera Arabum seu Mahometanorum, quos *Hegirae*, hoc est *διωγμοῦ*, annos appellant, consulendi sunt Scaliger Calvisius Petavius Pagius alique. quae autem in editis hic statim sequuntur, nimirum *νῦν δὲ ἔστιν ἑως, ἰνδικτιωνος δεκάτης πέμπτης, ὥς εἶναι ἀπὸ τότε ἑως νῦν χρόνοι ψμ'*, verba nequaquam Constantini nostri sunt, sed potius glossema, ut aiunt; quippe in codice Regio membranaceo, caractere duodecimi seculi conscripto, praedicta verba non habentur in textu sed ad marginem recenti admodum manu exarata. unde ad locum hunc optime Meursius, qui non viderat codicem illum Regium, sic monet: aut numeri hic vitiiati sunt, aut caput hoc insititium est neque a nostro Constantino, quippe ad quem ab Heracleio usque anni tantum computantur plus minus trecenti. atqui hic inveniuntur anni 740 ab eius imperio, id est, plures 400 post Constantinum nostrum. ergo manifestus error, et alterutrum verum, quod censemus.

Ibid. 7. *τὸ ἰθυμαίωσιν* pro *ἰθυμαίωσιν*, ut habet Cedrenus l. 1: *ἰγένετο ἰθυμαίωσιν τῶν Σαρακηνῶν παρὰ Στεφάνου Ἀλεξανδρέως.* quid autem *ἰθυμαίωσιν* proprie significet pluribus monimus supra Comment. l. 5 p. 783.

Ibid. 10. *Μουχούμπερ]* Cedrenus ad annum 21 imperii Heraclii: *οὗτος ὁ Μωάμεδ ὁ καὶ Μουχούμπερ.*

Ibid. 14. *ζρλθ'*] optime Constantinus Mahometi mortem hoc anno consignavit, qui fuit imperii Heraclii 22. obiit quippe Mahomet die 17 Iunii, feria secunda, mensis Rabie die 12, nono anno quam imperare coeperat, cum vixisset annos lunares sive Arabicos 63. Theophanes autem Mahometi mortem ad annum 21 eiusdem Augusti refert, sed comparandus huic Theophani Constantiniano Theophanes ipse editus typis Regiis p. 276 et 277, ubi pluribus haec omnia narrantur; unde haec excerpta tantum esse ex Theophane, non vero Theophanis ipsissima verba, ut nonnulli arbitrati sunt, manifesto apparet.

Ibid. 20. *τοῦ θρόνου Μωσέως]* in Theophane edito post haec verba legitur: *ἦσαν δὲ τῷ ἀριθμῷ δέκα οἱ τοῦτο πεποιηκότες, καὶ σὺν αὐτῷ διῆγον ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ.* at puto hic pro *ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ* legendum *ἄχρι τῆς*

φαγῆς αὐτοῦ *donec ipsum comedentem viderunt*. φαγῇ quippe et φαγί, ut scribit Ducangius in Gl. Gr., Graecis recentioribus *cibum* seu *edulium* significat; at hic φαγῇ pro ipso comedendi actu accipitur, ut ex sequentibus intelligi facile potest. corrigendus etiam est Cedrenus ac ipsius interpretes; qui eadem ferme habet ad annum 21 Heraclii.

93, 20. θεωρήσαντες δὲ αὐτὸν ἀπὸ καμήλου ἐσθίουσα] ita habet et Theophanes, sed perperam ipsius interpretis sic ista vertit: *cameli vero carnes eo degustare conspecto, quem arbitrabantur eum non esse decreverunt*. sic interpretor: *cum autem vidissent eum e camelo comedentem, cognoverunt non esse eum quem putaverant*. ita etiam corrigendus interpretis Cedreni, qui eadem habet.

Ibid. 21. οὗτοι οὐκ ἔστιν ὃν ἐνόμισαν. ἐδίδασκον] haec mutila videntur et re vera sunt, si Theophanem spectes, qui sic habet: ἔγνωσαν δτι οὐκ ἔστιν αὐτός ὃν ἐνόμισαν, καὶ ἠπόρουν τί πρᾶξαι, καὶ ἀφῆσαι αὐτοῦ τὴν θρησκείαν δειλιῶντες οἱ τάλαντες διδάσκονται αὐτὸν ἀθέμιτα καθ' ἡμῶν Χριστιανῶν, καὶ διῆγον σὺν αὐτῷ. deinde pergit Theophanes Mahometis genealogiam texere; ex qua quidem Theophanis narratione Porphyrogenitus caput 14 *de genealogia Mahometis* adornavit.

94, 5. ἐκράτησεν δὲ ἡ αἵρεσις αὐτοῦ] hinc corrigendus est Theophanes editus, qui perperam habet καὶ ἐκράτησεν ἡ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίου διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον: delendum quippe illud διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον.

Ibid. 7. ἐδίδαξε δὲ τοὺς αὐτοῦ ὑπηκόους] similia habet et Theophanes; at Cedrenus pluribus vesanam impii Mahometis doctrinam exponit.

Ibid. 18. Abubacharus principatum Arabum tenuit annis duobus et dimidio, ut tradunt Theophanes Cedrenus Anastasius alique. perperam in notis scribit Meursius Theophanem Abubacharo biennium tantum assignare; quippe tabulae Theophanis eidem annos tres adscribunt, et ad annum 24 Heraclii scribit idem Theophanes Abubacharum extinctum fuisse postquam regnasset annis duobus et dimidio.

Ibid. λαμβάνει τὴν πόλιν Γάζαν] anno secundo sui principatus, 23 Heraclii, misit Abubacharus duces quattuor, qui Heram et universam Gasae regionem cepere, ut scribit Theophanes eodem loco.

Ibid. 21. ἔτη δώδεκα] totidem Umari annos adscribit Theophanes.

95, 6. λόγον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ] v. Theophanem a. 26 Heraclii, Umari principatus 2.

Ibid. 11. τὸν ναὸν ἐζήτησε] a. 10 sui principatus tem-

- plurimum Hierosolymis restaurare aggressus est Umarus, ut tradit Theophanes eodem loco.

95, 18. τὼν Ἀφρων] principatus Uthmani a. 2, Constantis vero imperii a. 6 Saraceni in Africam expeditione suscepta, ac pugna cum tyranno Gregorio commissa, cum in fugam verterent eiusque exercitum deleverunt, ac vectigalibus ex pacto Africae impositis reversi sunt. vide Theophanem ad annum 6 eiusdem Augusti.

Ibid. 19. πορθήσας Κύπρον] Mavias armata classe 1700 navigiis expeditionem in Cyprum suscepit, Constantiam civitatem cepit, universam subegit insulam, eamque magna clade affecit. vide Theophanem a. 7 imperii Constantis, Uthmani vero principatus a. 3.

Ibid. 21. τὴν Ἀραδὸν] Mavias bis Aradum obsidione cingit, primum a. 3 principatus Uthmani, sed frustra: nam conatibus licet strenuis cum nihil proficeret et iam hiems instaret, irrita obsidione Damascus se recepit. anno vero sequenti arma iterum adversus Aradum convertit, eamque ea condicione cepit ut oppidani, ubi libuisset, habitare possent: urbem vero igne vastavit, moenia evertit, et usque in hodiernum diem effecit insulam incolis omnibus desertam. v. Theophanem eodem loco.

Ibid. 23. μετὰ χίλια τῷ ἔτη τῆς αὐτοῦ ιδρύσεως] Rhodum occupant Saraceni et colossus evertunt anno 12 imperii Constantis, Uthmani vero principatus anno 8, ut scribit Theophanes. ex his autem Iac. Goar colossus colligit circa Ezechiae annum 26 vel proximum aliquam Rhodio portui impositum esse.

96, 1. ἑξακοσίας καμήλους ἐφόρτων] sic ex Theophane et ex ms Regio vetustiore, ubi non solum capite hoc, sed etiam sequenti, in quo loquitur etiam de colosso Rhodio, nota numeralis nongentorum 3 depravata videtur, et manu recentiori nota interlinearis comparet, τριάκοντα χιλιάδας, hoc capite 20. capite vero sequenti prima manu scriptum erat 3^α, nimirum ἑξακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα; postmodum vero manu recentiori nota numeralis nongentorum mutata fuit in 3 subscriptum, quod quidem significat *triginta milia*, et ad marginem caractere recentiori legitur τριάκοντα χιλιάδας καὶ ὀγδοήκοντα. ceterum φορτῶναι Graecis recentioribus *onerare* seu *onus imponere* significat. vide Gk. Gr. Ducangii; cui addendus erit locus hic Constantini, necnon Theophanis, qui de hac re agit ad annum 12 Constantis.

Ibid. 6. ἔτη εἰκοσι τέσσαρα] Theophanes quoque Maviae annos 21 adscribit.

96, 8. ἐκ τοῦ χρονικοῦ Θεοφάνους] de excursione Mardastarum in Libanum loquitur Theophanes a. 9 Constantini Pogonati; qui fuit annus ab orbe condito, prout Graeci recentiores computant, 6184. unde manifesto liquet numerum annorum ab orbe condito huic titulo appositum corruptum ac depravatum esse a scriba indocto, et sic restituendum ζρηδ. de Mardaitis autem cf. Iac. Goar.

Ibid. 17. τοῦ ὀρθοδόξου νιοῦ, τοῦ Πωγωνάτου] sic in ms legitur, nimirum ab imperatore Constantino Pogonato, orthodoxo filio scilicet Constantis. in editis perperam habetur, παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὀρθοδόξου νιοῦ Πωγωνάτου; sed optime Meursius in notis monet scribendum, παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὀρθοδόξου τοῦ Πωγωνάτου: quippe haec acciderunt non sub Pogonati filio, sed sub ipso Pogonato.

Ibid. 18. Πιτζικαύδης] in Theophane Πιτζικαύδης, in Cedreno Πιτζικαύδης.

Ibid. 22. χιλιάδας τρεῖς] ita et Theophanes ad annum 9 Pogonati, cui consentit et Landulphus; Cedrenus vero habet χιλιάδας ι'. vide Iac. Goar in notis ad hunc Theophanis locum.

97, 1. ω'] Cedrenus habet ρ'. Peyrez. codex ms, continens chronographiam Theophanis, laudatus a Goare, ἐκτὼ χιλιάδας habet.

Ibid. καὶ ἑπτακοσίους ν'] de iis omnibus quae hucusque narravit scriptor noster, loquitur Theophanes a. 9 Pogonati, sed diversis verbis, et sane pluribus, ita ut haec non Theophanis verba sed excerpta Constantini ex Theophane dici verius possint.

Ibid. 2. ἐνὶ τοῖσιw perperam Meursius interpretatur interea: quippe dissidium hoc inter Arabes, nimirum inter Alim et Maviam, non Constantini Pogonati temporibus sed Constantis eius patris accidit. de hoc dissidio Theophanes ad annum 14 eiusdem Constantis.

Ibid. 6. ὁ δὲ Μαβίας ἀνθωπλίσατο] de hoc bello inter Alim et Maviam scribit Theophanes a. 15 imperii Constantis.

Ibid. 10. ἔτη ο'.] optime convenit hic numerus annorum; nam a morte Maviae, quae accidit a. 11 imperii Constantini Pogonati, Christi 678, ad annum 8 Constantini Copronymi, Christi 748, quo Chorasani et Maurophori adversus Maruam expeditionem moverunt, anni intercedunt 70. de qua eisdem expeditione pluribus agit Theophanes ad annum 8 eiusdem Copronymi.

97, 17. διενέψασεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν] Maruam a Maurophoris occiso, eius filii ac reliqui affines calamitatibus superstitibus ex Aegypto migraverunt in Africam; inde maris angustii fretum Libyam ab Europa iuxta Oceanum disterrinans traicientes (Septe loco nomen factum est) Hispaniam Europae partem ad hoc usque tempus tenuerunt; alii licet superstitionis eiusdem et ex eadem stirpe nati, quos nimirum navibus deportatos illuc exposuit Mavias, eam regionem prius incoluerunt. sic Theophanes a. 9 imperii Constantini Copronymi. ex quibus apparet scriptorem nostrum hic confundere expeditionem primam, quam Arabes in Africam fecere, cum hac secunda, quae accidit interfecto Maruam a Maurophoris; de qua quidem loquitur Theophanes l. 1.

Ibid. 22. καὶ οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν] de Maviae posteris, qui in Hispania regnarunt, vide Rodericum Toletanum in Historia Arabum.

98, 1. ἀπεβίω οὖν ὁ Μαβίας] Theophanes Maviae mortem a. 11 Constantini Pogonati tradit.

Ibid. 3. ἔτη κς'] Theophanes editus ex codice Regio habet ἔτη κ'. ita et Miscella. codices Theophanis Palatini et Peyresiani habent, ut scriptor noster, ἔτη κς'.

Ibid. 4. ἔτη ε'] Tabulae Theophanis Izid annos tres adscribunt. hic autem Cedrena Εζηδ et Landulpho Giziid dicitur.

Ibid. 5. ἐξαράχθησαν οἱ Ἀραβες] de hac re loquitur Theophanes a. 15 imperii Constantini Pogonati, sed diversis verbis.

Ibid. 8. Οὐσαν] in Theophane legitur.

Ibid. 13. ἐν τούτοις] non inter haec, sed annis ferme duobus post moritur Constantinus, non quidem filius Pogonati, sed Pogonatus ipse a. imperii sui 17. unde hic et supra a scriba indocto adiunctum fuisse puto illud ὁ υἱὸς τοῦ Πωγωνάτου. lege igitur ὁ Πωγωνάτος.

Ibid. 20. παρὰ Οὐθμάν] Mavias primum ab Umaro, non vero ab Uthmano, quemadmodum tradit hic scriptor noster, creatus fuit dux et ameras Saracenorum. auctor est Theophanes ad annum 28 Heraclii.

99, 4. ἐν τῇ Ῥόδῳ] de hac expeditione Maviae contra Rhodum et altera postmodum contra Cpolim loquitur etiam capite praecedenti scriptor noster. sed Rhodum occupant Saraceni et colossum Rhodium evertunt a. 12 imperii Constantis, ut tradit Theophanes eodem loco; Cpolitanae vero urbis septennem obsidionem refert idem scriptor ad annum 5 Constantini Pogonati, ubi de hac pluribus agit.

98, 5. ἀγάλμα δὲ ἦν] de hoc colosso Rhodio cf. Eudoxia Macrembelitissa, uxor Diogenis Romani, in Ioniis. vide etiam quae de colosso Rhodio supra monuimus, et quae adnotat Leo Allatius ad libellum de 7 orbis miraculis.

Ibid. 6. πήχεις π'] sic et Cedrenus, sed inscriptionem paulo diversam adfert.

Ibid. 13. ὁ Ἐμσηνός] sic habetur etiam in ms. at capite praecedenti hunc ipsum Iudaeum Edessenum fuisse ait. et sic quidem legendum: nam hic Ἐδσηνός dicitur et Theophani.

Ibid. ἐπιφορτώσας αὐτὸν ἀπὸ θαλάσσης καμήλους ἐν ναυσίας καὶ ὀδοήκοντα] sic scriptum erat prima manu in codice Regio vetustiori, uti ad caput antecedens pluribus monuimus.

Ibid. 14. τελευτήσαντος οὗν τοῦ Οὐθμάν] v. Theophanem ad annum 14 imperii Constantis.

Ibid. 21. διηγέρεθσαν] de hoc dissidio inter Arabes, nimirum inter Alim et Maviam, loquitur etiam supra scriptor noster circa initium huiusce capitis, ubi vide quae adnotavimus.

100, 19. Καδῆς et καδῖς apud Turcas iudicem significat, qui de causis litigantium aliquo in oppido vel urbe vel provincia cognoscit, ut est apud Leuclavium in Pand. Turc. n. 29. vide Gl. Gr. Ducangii.

101, 24. Μαγῖσιδιον et μασιγίδιον, Moschea, Meschita, templum Saracenicum. vide Ducangii Gl. Gr. at fallitur idem Ducangius, dum CP Christ. 2 p. 164 sic habet: *Constantinus Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 21 auctor est Saracenorum templum, seu sacellum ritui ac religioni Saracenicae addictum, in urbe demum aedificatum Michaële Balbo imperante, Masalmae, praecipui Valid sultani vel chalyphae copiarum ducis, rogatu, qui ea tempestate urbem obsidione cinxerat.* sic Ducangius, proferens deinde hunc ipsum Constantini locum. verum Constantinus loquitur hoc loco de obsidione urbis Cpolitanae, quae accidit sub Leone Isauro; de qua quidem re pluribus agit Theophanes ad annum primum eiusdem Augusti; unde non sub Michaële Balbo sed multo tempore antea templum Saracenorum in urbe extractum fuit, teste ipso Porphyrogenito: ceterum Saracenorum sacellum in praetorio statuit et Nicetas Choniates, et in quadam seditione eversum Alexio Angelo imperante tradit idem scriptor in illius vita 3 5.

102, 14. καὶ αὐτὸς ὁ Σουλημάν] de hac Saracenorum strage pluribus loquitur Theophanes a. 2 imperii Leonis Isauri; quae quidem accidit, ut idem scriptor tradit, mortuo

Solecismane et principatum Arabum iam Umare obtinente. unde verba illa postrema, ἥς καὶ τὴν ἄχραντον καὶ ἀγίαν εἰκόνα καὶ αὐτὸς ὁ Σουλταμάν ἡδέσθη καὶ ἐνεγράψῃ καὶ τοῦ ἱεροῦ κατέπεσεν, non esse Constantini puto, sed postmodum ab inducto scriba apposita. vide Cedrenum eodem loco.

102, 20. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστινός ὁ ῥηνότμητος] haec scribenda videntur a linea, vel depravata sunt. Iustinianus autem Rhinotmetus, qui et 3 ae iunior dicitur, a nonnullis Iustinus 3 appellatur.

Ibid. 21. αὕτη ἐστὶν ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ] haec ita intelligenda sunt, nimirum: hoc imperii eius initium est; mittit Abimelech ad Iustinianum legatos, qui hac conditione firmam pacem stabilirent. quippe Theophanes, cuius haec excerpta sunt, sic ad annum primum Iustiniani incipit: τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανόν, etc.

Ibid. 22. Ἀψίμαρον] Tiberius Apsimarus statim occupato imperio Leontium naribus mutilatum in Dalmati monasterium relegavit, non vero in Dalmatiam, ut perperam scribunt recentes historiarum scriptores. vide Theophanem ad annum 3 eiusdem Leontii.

Ibid. ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ θριαμβεύσας καὶ ἀποκτείνας] non in Hippodromo occisi fuere, licet in triumphum ducti, sed in Cynegio capite plexi fuere. sic Theophanes a. 1 Iustiniani secundo imperatoris.

Ibid. τούτῳ τῷ ἔτει] sic in B legitur, editi vero habent τούτῳ τῷ ἔτει 597. at numerus hic annorum ab orbe condito in ms in textu non habetur, sed margini utrique manu alia atque alia adscriptus est. et quidem corruptus ac depravatus est numerus ille. vel igitur reponendus est ille quem ab orbe condito praeferunt tabulae Theophanis ad annum 1 Iustiniani Rhinotmeti, nimirum 597, vel hic alter quo Graeci recentiores utuntur 597, qui quadrat cum anno 1 eiusdem Iustiniani. ceterum de hac legatione Abimelech ad Iustinianum 2 pluribus agit Theophanes anno 1 imperii eiusdem Augusti.

Ibid. 5. καὶ ἐκάστην] Theophanes habet καὶ ἐκάστην ἡμέραν.

Ibid. 8. Μαγιστριανός] agens in rebus, officialis magistri officiorum. Glossae Lat. Gr. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 16. ὧν] perperam in Theophane legitur τῶν.

Ibid. 17. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει] haec a. 2 Iustiniani Rhinotmeti refert Theophanes.

Ibid. 18. ἐδέξατο τοὺς ἐν τῷ Λιβάνῳ] interpretatus

sum haec ad litteram, ut alunt; sed melius fortassis Theophanis interpres: *imperator autem in Armeniam profectus Mardaitarum agmen, aereum illum imperii Romani murum in Libano prius consistentem et a se eversum, illic suscepit.*

103, 21. ἐπερίνωσ ordinary interpretatur Ducangius; vide eiusdem Gl. Gr. v. Ὀρδινον.

Ibid. 7. v. Theophanem ad annum 3 Leontii, qui fuit principatus Abimelech 15.

104, 2. Λεόντιος δὲ] perperam Meursius interpretatur; quippe pro ἐκράτησεν lego ἐκράτει, et sic verto: *tunc autem Leontius, detecto Iustiniano et in Chersonem relegato, imperium tenebat.* nam illa Arabum in Africam impressio accidit a. 3 Leontii.

Ibid. 7. τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ] anno nimirum 7 Apsimari, Christi 704 vel sequenti.

Ibid. 8. ἔτη ἐννέα] totidem huic annos attribuit Theophanes.

Ibid. 11. τῆς Ἀφρικῆς] nullam mentionem de hisce Arabum gestis in Africa Iustiniano Rhinotmeto secundo imperante facit Theophanes.

Ibid. τότῃ δ' τοῦ Μαβίου] eadem ferme capite praecedenti refert scriptor noster. sed fallitur: nam id accidit non sub Iustiniano Rhinotmeto sed sub Constantino Copronymo. vide Theophanem, qui totam rem pluribus exponit a. 9 eiusdem Constantini.

Ibid. 12 τινὸς λαοῦ] praeferenda ms lectio: nam, ut scribit Theophanes, Maruam a Maurophoris occiso eius filii ac reliqui affines calamitatibus illis superstites ex Aegypto migraverunt in Africam; inde vero in Hispaniam, quam ad hoc usque tempus tenuerunt.

Ibid. 18. ἡ τοῦ Θωμᾶ ἀνταγὰ] de expeditione Afro- rum seu Arabum contra Cretam et insulas Cycladas Michaële Balbo imperante, necnon de Thoma contra Michaëlem imperium affectante consule Leonem grammaticum in vita eiusdem Augusti, Cedrenum item ac Zonaram. ceterum in hunc Thomam iambos scripsit Ignatius Diaconus, auctor vitarum SS. Tarasii et Nicephori patriarcharum CP, ut tradit Suidas v. Ἰγνάτιος.

105, 3. τὸν δὲ Οὐαλιδ] repetit hic scriptor noster ea de quibus capite praecedenti circa finem egit; et prosequitur Arabum principum seriem.

Ibid. 9. Ἀλῆδ] hic Arabum princeps dicitur Theophani Ἰζίδ.

105, 11. κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Μαρούαμ] mortuo Isam Valid Arabum princeps numeratur a Theophane, qui annum unum ei adscribit. vide Theophanem ad annum 3 Constantini Copronymi.

Ibid. 12. Ἀβδελὰς τις τῶν Ἀράβων ἀρχῆς κύριος γίνεται καὶ κρατεῖ ἔτη κα'] Theophanes post Maruam Muamed recenset, eique annos 5 attribuit, ut patet ex iis quae habet ad annum 14 Constantini Copronymi. perperam vero eiusdem tabulae ipsi Muamed annos 9 adscribunt. sed in tabulis praedictis numeri annorum passim corrupti occurrunt: hinc fit ut recentiores historiarum scriptores, dum tabulas illas tantum consulunt et non Theophanis textum, passim in errorem deferantur. ceterum Abdelas hic frater fuit Muamed, ut scribit Theophanes, qui annos ei principatus 21 assignat. obiit is eodem mense quo impius Copronymus, ut tradit idem scriptor a. 35 eius Augusti.

Ibid. 14. Μαδὶς dicitur et Theophani, qui totidem ipsi annos adtribuit. in editis legitur Μάδης.

Ibid. 15. Ἀαρὼν τις] a. 4 Irenes et Constantini obiit Mades seu Madi, et ipsius filius Moses principatum obtinuit; qui cum imperasset annum circiter unum obiit, et in locum Aaron frater suffectus est. vide Theophanem a. 6 Constantini et Irenes.

Ibid. 17. ἦγον τῆς τῶν Ρωμαίων] numerus primus annorum ab orbe condito in B habetur margini adscriptus alia manu et rubris literis: habetur et interlinearis, sed manu admodum recenti. atqui mors Aaronis Arabum principis et dissidium illud inter Arabes neque sub Constantino et Irene neque a. 6288 ab orbe condito accidit, sed a. 7 imperii Nicephori Generalis, Chr. 808, ut habet Theophanes hoc ipso anno, qui rem totam iisdem ferme verbis refert; unde loco Irenes et Constantini scribendum est Nicephori Generalis, et annus ab orbe condito reponendus vel prout computat Theophanes, nimirum στα', 6301, vel ut numerant Graeci recentiores, στίς', 6316.

106, 8. λαυρῶν] quid laurae, et quodnam discrimen inter lauras et coenobia, pluribus docet Ducangius in utroque Glossario.

Ibid. 9. De Charitone monasteriorum et laurarum conditore, Pauli cremitae discipulo, Menaeum Septembris 28. in Anthologio Arcudii: αὐτὸς δὲ τὸ σπήλαιον ἐκκλησίαν ποιήσας καὶ πληθὺς μοναχῶν συναγαγὼν εἰς μονὴν ἀποκατέστησεν. vixit hic Charito temporibus imperatoris Aureliani, huiusque λαύρα παλαιά citatur a Georgio Syncello in Chronico p. 107,

eaque non longe a Bethleem et a Rachellis tumultu extitisse videtur. de eadem agit praeterea vita ms eiusdem S. Charitonis eremitae: διὰ ταῦτα καὶ ἑτέραν ἐκείσε κατεσκευάζεν λαύραν ὁ θαυμαστός οὗτος Χαρίτων, ἥνπερ ὄνιοι μὲν τῇ Σύρῃ γλώττῃ Σουκὰν ὀνομάζουσιν, ἄλλοι δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Παλαιὰν λαύραν ἀποκαλοῦσιν.

106, 9. Κυριακοῦ] hic sub Theodosio magno Corinthi natus, patre presbytero eius ecclesiae; a. aetatis 18 lector fuit, et deinde aliquamdiu praefectus laurae Charitonis. dies ei festus 29. vide Anthologium Arcudii. MEURS.

Ibid. Σάβα] vixit sub Theodosio iuniore. festus ei dies 5 Decembris. MEURS. de hoc pluribus egimus l. 5 Comment. in Antiq. CP.

Ibid. 10. Εὐθυμίου] vixit sub Traiano. dies ei consecratus 20 Ianuarii. MEURS.

Ibid. Θεοδοσίου] celebratur eius memoria die 12 Ianuarii. MEURS.

Ibid. 12. ἔτη πέντε] in Theophane numerus annorum desideratur, ideoque hinc supplendus.

Ibid. 14. Quod legendum sit hic Θεοφάνης et non Ἐπιφάνιος, non est necesse pluribus probari, cum nemo ignoret Theophanem chronographum, ex quo plura capita ferme integra, quae ad historiam Arabum pertinent, hic exscripsit Porphyrogenitus et praecipue caput praesens, condidisse monasterium Magni Agri dictum, in eoque repositum fuisse ipsius corpus. vide Menaea mensis Martii die 12. Epiphanii autem scriptoris rerum Saracenicarum nemo ex scriptoribus meminit. sed haec plus satis dicta sint de re tam manifesta. ceterum corrigendus est Ducangius in vita Leonis philosophi, qui Zoën Carbonopsinam, quartam uxorem eiusdem Leonis, sororem fuisse scribit ex Porphyrogenito S. Epiphanii Magni Agri abbatis.

Ibid. 15. μητρόθεις avunculus interpretatus sum, ita ut Zoë Carbonopsina, quarta Leonis philosophi uxor, soror sit Theophanis. atqui id annorum spatium non patitur, cum Theophanes mortuus dicatur sub Leone Armeno circa finem eius imperii. unde μητρόθεις non solum avunculus fortassis dicitur, sed et magnus avunculus, ut vulgo appellatur, nimirum matris avunculus.

Ibid. 22. πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις] sic in Epitome Stephani in Μαστιανοί: ἔθνος πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις. at in Ἰβηρίαι legitur πρὸς τὰς Ἡρακλείους στήλας.

107, 1. Apollodori geographi saepe meminit Stephanus

in Ἀβουλλοί, Ἀγγίλα et in Ταυγάμηλα. de eodem videtur loqui Tzetzes Chil. 3. Histor. 100. de Apollodori v. Vossium de Historicis Graecis.

107. 4. Ἡρόδοτος] sic emendamus: quippe huius Herodori liber etiam decimus de Hercule citatur a Stephano in Κυνητικόν. v. Vossium de Historicis Graecis l. 3.

Ibid. 10. Καλπιανός] an legendum Κέλται, quorum regionem subsequitur ea quam Rhodanus alluit?

Ibid. 14. Σπανία] multi ex veteribus Spaniam pro Hispania dixere.

Ibid. 18. De Parthenio et Artemidoro vide Indicem Pinedi ad scriptores citatos in Stephano Byzantio.

Ibid. 19. ἡ δὲ ἑτέρα Ἰβηρία] de hac Iberia pluribus agit infra Porphyrogenitus c. 45 et 46. hanc ponit Agathemerus Geogr. 2 inter Colchidem et Albaniam. vide Dionysium de situ Orbis et Strabonem l. 1 et 11.

108. 2. Διονύσιος] non est sequens versiculus, inquit Berkellius, desumptus ex Dionysio Alexandrino de situ orbis, imo in illo versu non videtur mentio fieri de Iberis orientalibus, sed de occidentalibus, ἀγχοῦ στηλαίων habitantibus. verum versiculum mox secuturum, ex quo usum τοῦ Ἰβηρικὸς confirmat, ex Dionysio transcripsit Stephanus noster.

Ibid. 6. γραμματικῇ δὲ] Strabo l. 3 narrat Hispanorum doctissimos olim Turdetanos fuisse, qui praeter grammaticae usum etiam conscripta servabant antiquitatis monumenta, poemata et leges metris inclusas. ceterum iisdem literis quibus Itali utebantur. vide Vossium de arte grammatica.

Ibid. 11. Nescio unde Berkellius sic scribit: εἰς δύο ἑπαρχίας διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Σπανίαν Βαιτικὴν, Σπανίαν Λουσιτανίαν, καὶ Ταρρακωνησίαν, et hanc lectionem in versione expressimus. Salmasius vero in Plinianis Exercit. ait se in veteri codice hunc locum sic scriptum reperisse: εἰς δύο διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρία, ὡς Μαρκιανὸς ἐν τῇ Περίπλῳ αὐτῆς, Βαιτικὴν Λουσιτανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν. certum quidem est primum Romanos Hispaniam in citeriorem et ulteriorem divisisse; de quo Plinius et alii: deinde vero cum tota regione essent potiti, in tres partiti sunt provincias. Marcianus, quem hic Porphyrogenitus laudat, sic habet in Periplo cap. de Iberia et Hispania: πρότερον μὲν οὖν ἡ Ἰβηρία διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς ἑπαρχίας δύο, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Ἰσπανίαν Βαιτικὴν καὶ εἰς Ἰσπανίαν Λουσιτανίαν καὶ Ἰσπανίαν Ταρρακωνησίαν. Agathemerus l. 2 Hispanias item tres recenset:

Ἰσπανίαι τρεῖς, αἷς Ἰβηρίας πρότερον ἐκάλουν· καὶ ὅστιν ἡ μὲν Λουσιτανία πρὸς τῇ δυσμικῇ ὠκεανῷ, ἡ δὲ Βαιτικὴ κατὰ τὴν ἐντὸς θάλασσαν, ὀλίγον τι καὶ τῆς ἔξω μετὰ τὸν πορθμὸν ἐπιλαμβάνουσα. ἡ δὲ Ταρρακωνησία διήκει ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἐντὸς θαλάσσης ἐπὶ τὴν ἐντὸς θάλασσαν. sic quidem ante Constantinum magnum: at post illum universa illa regio in sex provincias divisa fuit, ut patet ex scriptoribus.

109, 6. *Λειπνοσοφιστῶν β']* locus hic Phylarchi apud Athenacum paulo diversus est. eadem refert Eustathius ad Periegetae v. 282.

Ibid. 14. ἀπὸ Ἰσπανίον] Hispania, quae primum dicta fuit Iberia, ut ex praecedenti capite liquet, et deinde Hesperia ab Hespero stella lucidissima, quae vespertino tempore in occidente apparet, solem subsequens, postmodum nuncupata est Hispalia ab Hispali, urbe ad fretum Atlanticum sita, quam hodie Seviliam vocant; unaque denique litera immutata Hispania appellata fuit.

Ibid. 15. δύο τῆς Ἰταλίας ἐπαρχίαι] divisa fuit olim a Romanis universa Hispania in citeriorem et ulteriorem, uti ad caput praecedens adnotavimus.

Ibid. 16. Χρονικὰ Characis Pergameni passim citantur a Stephano. v. Vossium de Hist. Graec. l. 3.

Ibid. 20. ἐπὶ Οὐράθου] vide Livium de bello Viriathico, Florum, Appianum.

Ibid. 21. Hoc intelligit de eodem Charace, qui Suida teste condidit Historiarum Graecarum libros 40, in quorum secundo Augusti Caesaris memoriam celebrat; in secundo item Neronis et successorum. ceterum Characis librum secundum Ἑλληνικῶν citat Stephanus Byzantius in Ἀδράστεια et Ταῖναρος. unde facile crederem, et ex eo quod in Stephani epitome de Hispania habetur, Porphyrogenitum hoc integrum caput de Hispania excerpisse, quemadmodum et praecedens caput, ex opere integro Stephani; et miror cur Berkelius haec item Stephano non reddiderit.

110, 5. Πανίαν] sic emendamus; quippe in mss Porphyrogeniti ac Stephani corrupte legitur Πανωνία pro Πανία. Sosthenes enim l. 13 Ibericorum apud Plutarchum de fluminibus testatur Iberiam Paniam appellatam fuisse a Pane eiusdem regionis praefecto. vide et Plinium 3 l.

Ibid. 7. τοῦ ὁσίου Θεοφάνους τῆς Συγγριανῆς] perperam hunc titulum interpretatur Meursius sic: ex historia S. Theophanis Sigriana. nullam quippe historiam Sigrianam conscripsit Theophanes, sed Singrianae monachus fuit, unde

passim a scriptoribus dicitur τῆς Σιγγριανῆς, officium Theophanis, quod fronti eiusdem operum praefixit Combefisius, sic habet: τῷ αὐτῷ μηνὶ ιβ' τοῦ δαίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους, τοῦ ὁμολογητοῦ, τῆς Σιγγριανῆς.

110, 8. καὶ Γαλλίαν etc] sic in B et in Theophane. in editis corrupta haec ac depravata. Theophanes hanc Vandalorum in Africam irruptionem refert a. 31 imperii Theodosii iunioris: scriptor vero chronici Alexandrini, Prospers Idatius, aliique id annum 21 vel 27 eiusdem Augusti assignant, nimirum coss. Fl. Tauro et Fl. Felice, a. Chr. 428. vide Procopium de B. Vand. 1, unde Theophanes quae hic habet de Vandalorum in Africam irruptione mutuatus est; quae quidem summam ab ipso collecta historice potius quam chronice ad annum 31 Theodosii iunioris referuntur.

111, 10. οἱ δὲ Ἰσιγότθοι μετὰ Ἀλαρίχου] in editis et in Theophane legitur μετὰ Ἀλάριχον: unde eius interpres sic vertit, *Visigothi post illatas ab Alaricho clades Roma devastata*. Meursius legendum sic monet, οἱ δὲ Οὐδισίγοτθοι μετὰ Ἀλαρίχον. in ms scribitur Ἡσίγοτθοι, Ἰσίγοτθοι et Ἰνόςγοτθοι. ceterum quo anno a Gothis Roma capta fuerit et quando ab iisdem Gallia occupata, pluribus narrant illius aevi scriptores; qui sane tradunt Gothos non cum Alaricho sed cum Athaulfo eius successore Gallias occupasse.

Ibid. 14. ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντες] sic habet ms codex Theophanis Palatinus. in textu legitur ἐν τῇ Θράκῃ διέτριψαν καὶ τῆς ἐσπερίου βασιλείας ἐκράτησαν. sed melius codex. in editis Constantini corrupta haec ac depravata sic habent: ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντος Θεοδορίχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν, πατρικίου καὶ ὑπάτου Ζήνωνος, αὐτὰρ ἐπιστρέψαντος τῆς ἐσπερίου Λιβύης βασιλείας ἐκράτησαν. Theoderichus autem hic Valameris filius e Thracia Byzantium accersitur consulque renuntiatur et Thraciae praefectura donatur, postmodum a Zenone compulsus in Italiam proficiscitur, et Gizericho vita iam functo priusquam ipse Romam appelleret, urbe tandem totoque simul occidente potitur. v. Theophanem ad annum 11 imperii Zenonis.

113, 6. Ἀμερουννῆς] paulo infra scribitur Ἀμερουννῆς, ideoque sic ubique scribendum ait Meursius in notis. verum apud scriptores Byzantinos varie haec vox scripta reperitur; quod quidem factum est librariorum incidia, ut nemo dubitat. ceterum Ἀμερουννῆς dicti supremi apud Saracenos principes, ut patet ex iis quae hoc capite docet scriptor noster.

Ibid. 8. Quae hic narrat scriptor noster de divisione

Saracenorum imperii, conferri possunt cum his quae in diversis locis suae chronographiae scribit Theophanes.

114, 11. *κουράν, Κουράριον et Κοράν, Curan, Leucadio in Onomast. ad Hist. Turc. Alcoranum Mahometanorum. v. Ducangii Gl. Gr.*

Ibid. 20. Ugo iste ab Italis vocatus, eiecto Rodulpho, Italiae regnum obtinuit, sed Franciae rex, ut paulo infra a Porphyrogenito appellatur, nusquam fuit, sed comes tantam Provinciae sive Arelatensis.

115, 1. *ῥηγάρων* Graecis recentioribus *regnum*, ut *δουκάτορ, προγκινάτορ*, etc. v. Gl. Gr. Ducangii.

Ibid. 6. Lotharius hic Lotharii filius, Ludovici II imperatoris, qui quartus a Carolo magno imperator occidentis numeratur, frater, ab eodem Ludovico contra Saracenos Africanos Italiam vastantes ad auxilium vocatus Romam adiit a. Chr. 869, mortuo iam ante biennium Nicolao pontifice; et ab eius successore Hadriano II per fraudem ac mendacium exorata venia, cum sub communionem dominici corporis Waldrada se pellice post interdictum abstinuisse et in potestate fuisse Nicolai pontificis iurasset, sacrilegii illius in reditu poenas dedit Placentiae letali morbo confectus eodem anno, sexto idus Augusti, ut scribunt nonnulli. alii vero Iulio mense mortuum narrant, neque id cuius causa venerat ab Hadriano impetrasse.

Ibid. 13. *μετὰ δὲ*] diu post Lotharii obitum Ludovicus hic ab Adelberto Tusciae marchione excitus contra Berengarium in Italiam venit; quippe Lotharius e vivis excessit a. Chr. 869, Ludovicus vero hic in Italiam venit a. Chr. 900 vel sequenti.

Ibid. 14. *Λοδοῖκος*] Ludovicus hic, Bosonis filius, nascitur ex Hermingarde filia Ludovici iunioris imperatoris.

Ibid. 16. *ἤν μὲν ἄσθεντος*] Ludovicus, in fugam coniecto Berengario, Romae a papa imperii donatus est insignibus a. Chr. 901.

Ibid. *ὑστερον δὲ*] anno tertio imperii Ludovicus cum esset Veronae, Adelberti marchionis, a quo vocatus fuerat in Italiam, proditione capitur a Berengario, et oculis atque imperio privatur Augusto mense a. Chr. 904, ut ait Rhegino, etsi Gotfridus Viterbensis et Otto Frisingensis sequenti anno id factum prodant.

Ibid. 21. *ἐστέρθη*] Berengarius sublato Ludovico rursus Italiae occupat regnum; ac Romam cum exercitu adiens coronam imperii a Ioanne papa violenter extorsit, et Septembri mense a. 915 est inunctus, ut ex eius diplomatibus osten-

ait Sigonius de Reg. Ital. l. 6. sed eo Roma recedente idem pontifex Lambertum Augustum, qui a Formoso papa fuerat coronatus, Romam accersit, ubi habita episcoporum synodo, utriusque regis iuribus examinatis, omnium patrum sententia Ioannes Berengarii coronationem tanquam vi extortam abrogavit et Lamberti legitimam iudicavit; quod quidem comprobatum fuit in synodo Ravennate, paulo post ab eodem pontifice Romano congregata.

115, 21. τῷ 'Ροδούλῳ] Adelbertus Eporediac marchio alique Italiae procures Rodolphum Richardi filium, quem Flodoardus Galliae Cisalpinæ regem, Luitprandus Burgundiae principem nuncupant, ad Italiae regnum capessendum vocant. nec ille cunctatus a. 922, ut ait Flodoardus, eo contendit, ac Berengarii fuis copijs Italiae rex appellatur. Berengarius Veronae, quo se ex insidiis fuga receperat, Flambergi cuiusdam insidiis occisus est a. 924. sicque Berengarius dignas suscepit poenas, quod foedere cum Hunnis inito eosdem iterum maiori agmine in Italiam intulisset in odium Rodulphi electi Francorum regis, a quo ante annum fuerat bello superatus, ut scribit idem Flodoardus, qui depopulationes Italiae pluribus recenset. ceterum de iis quae hic narrat Porphyrogenitus de iteratis ac variae fortunae praeliis Rodulphi cum Berengario, deque divisione regni inter eos ac de bellica expeditione trium marchionum e Burgundia contra Italiam, consulendi sunt scriptores illius aevi; quippe apud historicos recentiores res gestae illis temporibus in Italia admodum obscurae ac confusae reperiuntur.

116, 7. μετὰ τῆς δορκᾶς αὐτοῦ] interpretatus sum dubius, quod apud Suidam δόρκων ἔλαφος exponatur, *cervus* vel *caprea*. Meursius *pelle se sua texit* interpretatur, quasi legisset δορκᾶς pro δορκᾶς. Hesychius: δορκά δέρμα. cf. Ducangius. ceterum hac voce utitur Porphyrogenitus etiam infra c. 51.

117, 7. τὰ θεῖα εὐαγγέλια] observandus mos iurandi per sacrosancta evangelia. Marmenopolus l. 1 tit. 7: ὁ ἐκ δικαστικῆς ψήφου ἢ ἐξ αἰτήσεως τοῦ ἀντιδίκου ὄρκον ἐπέχων ἐπ' ἐκκλησίας, τῶν ἀχράντων ἀπτόμενος εὐαγγελίων, ἐπινοεῖν δὲ μετὰ ταῦτα ἐλεγχθεῖς, γλωσσοκοπέσθω. cf. Menander de Leg. p. ed. Bonn. 335 ima et Cantacuzenus Hist. 1 15. Μηνς.

Ibid. 11. ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φαλάμβερτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ] interficitur Berengarius a Flamberto, uti supra diximus, a. Chr. 924. σύντεκνος vero *compater, pater spiritualis*. vide Gl. Gr. Ducangii.

Ibid. 13. ἐμήνυσεν ὁ λαός] post Berengarii obitum Ro-

dolphus Italiae regnum haud diu retinuit: quippe popularum conspiratione Hugoni Arelatensi seu Provinciae comiti regnum defertur a. Chr. 926.

117, 20. *τελευτήσαντος αὐτοῦ*] moritur Rodolphus a. Chr. 937, ac primus Burgundiae rex fuit, ut ait Sigebertus, sive Iurensis ac Cisalpinæ Galliae, ut Flodoardus in Chronico scribit.

Ibid. 23. Hanc Adelesam Rodulphi filiam, quae Lothario Ugonis filio nupserat, Adeleidem scriptores Latini appellant.

118, 1. *τῷ νυνὶ ὄντι Ἰταλίας ὄγγι*] Lotharius Ugonis filius consors fit regni paterni a. Chr. 932. regno privantur ambo a Berengario secundo a. 945, hac condicione ut Hugo cum filio Lothario regis vocabulo contentus regni usum ac rerum summam Berengario permetteret. sic Lothario filio in Italia relicto in Provinciam Hugo rediit a. 947. biennio vero post moritur Lotharius, et regis titulum assumit Berengarius una cum Adalberto filio, a. 950. hinc ergo facile est cognoscere quando haec Porphyrogenitus scripserit.

Ibid. 4. Bertha haec, quae Romano Porphyrogeniti filio nupsit, Hugonis quidem Italiae regis erat filia, sed notha et illegitima, quam ipse ex Baezola concubina suscepit. vide Luitpr. 4 6, 5 5 et 9. sed pudebat procul dubio Constantinum hanc suae familiae ignominiosam notam scripto consignare. ceterum Bertha a Sigefrido Parmensi episcopo deducta fuit Cpolim sub annum 943, Indict. 2, Romano Lacapeno imperii clavum adhuc obtinente; nuptiae celebratae sunt mense Septembri, cum nondum actatis annum 14 attigisset Romanus.

Ibid. 7. *ἔτη*] numerus annorum quibus Magna Bertha post Adelberti coniugis obitum regnavit, desideratur cum in editis tum in mss.

Ibid. *μετωνομάσθη*] Berthae nomen in Eudociam mutatum fuit a Graecis in aviae et sororis Constantini memoriam, ut ipse scribit. sed a quam uxore, cum quattuor habuerit Leo, filiam Eudociam suscepit, pluribus diximus Comment. in Antig. Cp. I. 6 n. 350. unde ne actum agere videar eo lectorem mitto. hanc autem Eudoxiam pro Eudocia peperam appellat Luitpr. 5 9. vixit vero Eudocia cum coniuge per annos quinque, obiitque intacta ac virgo, ut scribit Scylitzes.

119, 1. *Εὐρήνης τῆς βασιλίδος*] sic habetur et in mss. at mendum hic esse oscitanter exscribentis librarii vidit Meursius: quippe id accidit Iustino imperante, ideoque Sophia

tunc Augusta fuit, non Irene, ut et papa Ioannes tertius, non Zacharias. sunt autem qui hanc Longobardicae irruptionis auctore Narsete patricio spadone historiam inter fabulas reiciant. in his est Baronius, sed venia quidem est dignus, non solum quia aetas unius hominis non est satis ad singulas res sedulo perpendendas, verum etiam quia quamplurima monumenta antiqua post tanti viri obitum in lucem prodire. plurimi autem sunt qui hanc historiam Narsetis veram ac genuinam esse arbitrantur, et facile Baronii difficultates eliminant, cum plures Narsetes illis temporibus floruisse ex historicis ostendant. praeter Petavium in Rationario temporum, pluribus veritatem huius historiae asserit Pagius ad annum Christi 567. qui tamen fallitur cum ait neminem ex auctoribus Graecis huius historiae Narsetis mentionem facere, cum fuisse de ea Porphyrogenitus loquatur, scriptor Graecus decimi seculi fide dignissimus.

119, 6. *πάκτον tributum ex pacto indictum, quaevis pensitatio.* utitur frequenter hac voce eadem significatione scriptor noster. reperitur et apud alios scriptores Byzantinos eadem significatione. v. Ducangii GL. Gr.

Ibid. 21. *κατάρχουν εἰς Πανωνίαν*] habitarunt in Pannonia Longobardi annos 42, nempe ab a. Christi 526 ad 568. vide Diaconum de gest. Longob. 2 7 MEURS.

Ibid. 22. *καὶ ἀποστείλας*] Paulus Diaconus de gestis Longobar. 2 5: itaque odio metuque exagitatus (Narses) in Neapolitanam civitatem secedens, legatos mox ad Longobardorum gentem dirigit, mandans ut paupertina Pannoniae rura desererent et ad Italiam cunctis referant divitiis possidendam venirent. simulque multimoda pomorum genera aliarumque rerum species, quorum Italia ferax est, mittit, quatenus eorum ad veniendum animos posset illicere. et Anastasius Bibliothecarius in Ioanne 3: tunc egressus Narses de Roma venit Campaniam, et scripsit genti Longobardorum ut venirent et possiderent Italiam. MEURS.

121, 2. De Sico et Sicardo v. Camillum Peregrinum in historia principum Longobardorum.

Ibid. 3. *Σιπενδοῦ*] non dubito quin hic pro *Sipendi* legendum sit *Siponti*. Sipontum quippe Apuliae Dauniae urbs est et colonia Romana. eadem Straboni *Σηπιούς* dicitur, *Σηπούς* Ptolemaeo, et *Σιπούς* Stephano.

Ibid. 14. *Καπανιήν*] sic legitur et in mss. sed perperam: quippe haec urbs quam Landulphus episcopus ad pontem Casilinum fluminis Vulturui aedificaverat, appellatur a

scriptoribus Latinis *Capua Nova*, unde hic legendum videtur pro *Καπαρτην*, *Κάπυαν νέαν*: nam et paulo infra haec ipsa urbs a Landulpho episcopo constructa dicitur *Κάπυα*.

121, 14. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη] haec *Capua nova* a Landulpho episcopo constructa fuit a. Chr. 856, distatque a veteri duobus miliaribus. ibi et cathedralem ecclesiam aedificavit, ut videre est in convexo pariete chori, musivo opere adornato. et in eadem urbe nova idem Landulphus evasit comes a. 862: v. Ughellum de episcopis Capuanis p. 380, ex verbis autem illis Porphyrogeniti "*ex quo autem haec Capua constructa fuit anni sunt 73*" colligitur Porphyrogenitum haec scripsisse a. Chr. 929, imperii sui 18: quippe *Capua nova* constructa fuit a Landulpho a. 856, cui numero annorum si addantur anni 73, invenietur annus 929.

Ibid. 17. *μαστρομήλης* et *μαστρομίλιος* *magister militum*. ita appellabatur urbis in Italia praefectus supremus, inquit Ducangius, citans hunc Porphyrogeniti locum. Venetiis item haec dignitas in usu erat: cf. Andreas Dandulus in Chronico (Murator. Rer. Ital. Script. t. 12. p. 136 E.). de hac pluribus agit Ducangius cum in Gl. Gr. tum in Gl. med. Lat. in v. *Magister militum*. *κατεπάνω* autem *capitaneus*, hoc est *praefectus exercitus*. vide utrumque viri doctissimi Glossarium.

Ibid. 20. Eustathius ad Dionysium: τὴν δὲ ἐηδεῖσαν *Ενετίαν* νῦν μὲν *Βενετίαν* φασίν. et Arrianus: καὶ τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ *Βενετοὶ* εἰς τοῦτο ἔτι ἀντὶ *Ενετῶν* κληῖσονται.

Ibid. 22. *Ἰουστινιάννα*] puto hic pro *Iustiniana* legendum *Iustinopolis*, quae hodie Italis dicitur *Capo d'Istria*.

Ibid. *Κάστρον τοῦ Νούνου*] hodie *Nonnum* vel *ad Nonnum*, teste Cluverio.

122, 7. *Κογράδον*] hic pro *Cogradum* *Gradum* legendum esse nemo non videt: *Gradus* quippe (vulgo *Grado* et Venetis *Grao*) insula est orae seu ducatus Veneti confinium. huius autem insulae celebre est nomen ob patriarchas *Gradenses*; sed de origine huius patriarchatus multi multa tradunt.

Ibid. *μητρόπολις*] perperam Meursius legit *ἀκρόπολις*; quippe sequentia suadent *μητρόπολιν* ibi potius legendum quam *ἀκρόπολιν* seu *arcem*, dum ait καὶ πολλὰ λείψανα ἁγίων ἐν ταύτῃ ἀπόκεινται. *μητρόπολις* autem hic significat *ecclesiam metropolitanam*; in qua quidem asservari reliquias sanctorum verius dixeris quam in acropoli seu *arce*. *Gradus* autem civitas metropolitana facta a Carolo magno, testibus Eginartha et Reginone. postmodum vero a. Chr. 967

Ioannes XIII in concilio Romae habito, Othone magno praesente, Venetis legatis petentibus statuit ecclesiam Gradensem Venetiae totius metropolim esse. vide quae de Gradensi patriarchatu et patriarchis habet Ughellus t. 5. Italiae Sacrae p. 1164 et seqq.

122, 9. 'Ριβαλινός] fortassis *Ripaltenses* legendum.

Ibid. Λουλιανόν] puto scribendum *Sanctus Iulianus*.

Ibid. 11. Βινίολα] puto *Olivola* legendum, ubi templum S. Petri.

Ibid. 13. Βρόνιον] fortassis *Breonis* insula ad Polae portum.

Ibid. Μαδαῦκον] *Metamaucum* legendum.

Ibid. 14. Κλονγία] scriptoribus *Fossa Clodia* dicta.

Ibid. 15. Βροῦνδον] fortassis *Brondola*.

Ibid. Φοσαῶν] forsitan *Foscellum* vel *Fossone* flumen.

Ibid. Λαυριτῶν] scriptoribus *Lauretum*.

Ibid. 19. Κάπρε] fortassis *Capralae*.

Ibid. Αἰκυλον] fortassis *Equilium*.

Ibid. 20. Αἰμιάνας] *Ammianum* forsitan scribendum.

Ibid. Μουράν] *Muratum* scriptoribus, sive *Murianum*.

Ibid. 21. 'Ριβαντον] *Ripalta* sive *Rivus Altus*.

123, 2. διήγησις πῶς κατεκρίθη ἡ νῦν καλουμένη Βενετία] quomodo conditae fuerint Venetiae et quando, pluribus narrant praeter alios, scriptores Veneti, imprimis autem Andreas Dandulus serenissimus dux Venetiarum, qui quarto decimo seculo et literis et armis floruit, et ad quem extant quamplurimae epistolae cum editae tum ineditae a Francisco Petrarca, qui illa tempestate florebat, conscriptae. hunc v. apud Muratorium t. 12 p. 69 B.

Ibid. 4. βαλτώδης *palustris*. haec vox eadem significatione reperitur non semel apud Annam Comnenam. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 5. Φράγγοι] vide quae de Francis habet infra scriptor noster c. 80 et sequentibus.

Ibid. 19. μετὰ χρόνους πολλούς] Pipinus Venetias obsidione cingit a. Chr. 810.

124, 3. Αἰβόλας] locus hic Dandulo Albiola dicitur.

Ibid. 6. Μαδαμαύκον] Dandulus l. l. locum hunc *Metamaucum* appellat.

Ibid. 20. ἐνὶ πολὺ δὲ βιασθέντες οἱ Βενέτικοι] de belli

huius Pipini cum Venetis exitu varii varia prodiderunt, et praesertim Veneti scriptores cum alii tum Dandulus l. l. p. 156 B. qui falli ostendit scriptorem indoctum libelli cui titulus *squitinio della liberta Veneta*, cum ait recentiores rerum Venetarum scriptores tantum belli, quod contra Venetos Pipinus gessit, a parte Venetorum stetisse victoriam asserere; quippe Andreas Dandulus quarto decimo seculo florebat, unus ex primis rerum Venetarum scriptoribus, vir probus et literis et armis conspicuus, uti testatur Franciscus Petrarcha, qui eodem aevo florebat, in suis epistolis cum editis tum ineditis, quae in bibliotheca Regia et Colbertina asservantur; ex quibus sane quam plurimas eidem Dandulo Petrarcha conscripserat.

125, 2. διβάρια] Meursius pro διβάρια διάρια legit, non probante Ducangio in Gl. fortassis quispiam putabit hic pro *Dibaria* legendum esse *Divalia*.

Ibid. 7. ἐγεγόνει δὲ ὁ πρῶτος δοῦξ ἐν αὐτοῖς] de institutione primi ducis Venetiarum Dandulus l. l. p. 127 A.

Ibid. 11. εἰς ἔσπερον νησίον] tunc Veneti Mathemaucio urbe relicta ad Rivoaltum venerunt, ut scribit Dandulus ad annum Christi 809.

Ibid. 16. Δελμάτιας] aliis scribitur *Dalmatia* per A in prima; at *Delmatia* scribendum docet Cassiodori Geographia, item nummus Fl. Delmatii imperatoris hoc tractu oriundi, quem historici omnes per A in prima scribunt, male. sic Ortellius. cuius quidem sententiae suffragatur vetus inscriptio Patavina apud Sertorium Ursatum in Monum. Patav. p. 270. verum *Dalmatia* et *Delmatia* dicitur scriptoribus cum Graecis tum Latinis. vide notas Holstenii in Stephanum Byzantium, Velleium Longum de Orthographia, et Laurontium Pignorium in comment. ad laudatam inscriptionem Patavinam p. 270.

Ibid. 17. ἀπὸ τῆς Πρώμης λαὸν] Romanorum colonias in Dalmatiam ante Diocletianum rei publicae Romanae tempore deductas patet cum ex scriptoribus tum ex inscriptionibus antiquis ac aliis monumentis, quae in Dalmatia adhuc supersunt. vide Lucium de regno Dalmatiae ac Croatiae l. 1.

Ibid. 20. ταύτην μέχρι τῆς σήμερον] Dalmatas, sicut et ceteros imperii Romani provinciales, ab ipsis barbaris, qui imperium occuparunt, Romanos dictos constat, praesertim ubi sedibus fixis Romanos conterminos habebant: nam ipsos non speciali provinciae nomine sed generali Romanorum nuncupabant; qua quidem ut plurimum distinctione auctores post declinationem imperii usi sunt, ut a barbaris distinguerent provinciales Romani imperii, ut constat de Gallis et Hispa-

nis, et hic etiam de Dalmatis apparet ex iis quae toto hoc capite et sequenti scribit Porphyrogenitus.

125, 22. De Spalato sive, ut Porphyrogenitus habet, Aspalatho pluribus loquitur idem scriptor hoc ipso capite paulo infra.

126, 4. *Διοκλεια*] vide quae de urbe Dioclea et Diocletianis habet infra c. 35 scriptor noster, et nostras ibidem notas.

Ibid. 8. De hac autem expeditione Romanorum, qui Dalmatiam incolebant, in Sclavinos, quos hic Porphyrogenitus Abares sive Abaros appellat, et quomodo Dalmatia ab iisdem Sclavis occupata fuerit, pluribus scriptor noster agit capite sequenti; ubi vide quae adnotamus.

Ibid. 22. Salon colonia, navale Dalmatarum, urbs magna et antiqua: at hodie praeter paucas casas rudera, quae supersunt, sunt testes eius magnitudinis. de ea loquuntur passim scriptores et geographi veteres, sed perperam nonnulli ex recentioribus scribunt Diocletianum in ea condidisse palatia et arcem Clissam ibidem esse; quippe Spalatum sive Aspalathum, ubi erant palatia Diocletiani, quattuor milia passuum distat a Salone, decem milia ab arce Clissa. vide Io. Lucium de regno Dalmatiae et Croatiae, necnon Thomae archidiaconi Spalatensis historiam Salonitanam, et Iac. Sponii itinerarium t. 1. p. 106 sqq.

127, 3. *Κλίσσα*] nimirum *Clissa*, non vero *Clusa*, ut Meursius perperam interpretatur. olim dicta fuit *Andetrium*, ut Lucius opinatur. haec hodie Latinis *Clissa* dicitur, Slavis *Klis*.

128, 4. De Rausio seu Ragusio et aliis Dalmatiae maritimis civitatibus, quae a Slavis non fuerunt occupatae, pluribus loquitur in fine huius capitis scriptor noster; ubi vide quae observamus.

Ibid. 5. *ὧν τινῶν καὶ οἰκήτορες*] incolae illarum urbium Romani appellati sunt, quod Roma illuc commigraverint, ut scribit Constantinus initio huius capitis, et quod Latinum sermonem diu servaverint, ut tradit Willelmus Tyrius 2 27. et quidem Ragusini cives ad undecimum seculum usque lingua Latina utebantur; postmodum vero quia multae familiae Sclavorum Ragusium commigarunt, cives Ragusini paulatim patria lingua posthabita Sclava uti coeperunt, ut scribit Iacobus Luccari l. 1 *degli Annali di Ragusa* 15. quod vero ait Maurus Orbini Ragusinus, abbas Melitensis, in Opere cui titulus *il regno degli Slavi*, p. 173, in Illyrico, antequam a Slavis occupatum esset, Slava lingua semper Illyrici populos

usos fuisse, mihi quidem non probatur; quippe S. Hieronymi testimonium quod profert, non de alia lingua quam de Latina intelligendum est, ut pluribus viri docti probarunt. neque audiendi sunt qui de linguis et earum originibus scripserunt: opera quippe illa nugis plena esse comperio. ceterum licet Ragusini cives circa undecimum seculum uti Illyrica lingua coeperunt, non tamen a Slavis urbs Ragusina occupata fuit, cum ab origine sua urbs illa semper libera ac sui iuris fuerit, uti ex Porphyrogenito facile colligi potest et nos infra adnotabimus.

128, 14. ἐπὶ Μιχαήλ] de hac defectione Dalmatarum sub Michaële Balbo loquitur et continuator Combefisianus p. 52. verum urbs Ragusinum nunquam Romano imperio paruit, sed ab ipsa sui origine semper libera suis legibus regebatur; quod quidem facile cognosci potest ex ipso Porphyrogenito.

Ibid. 22. ζουπάνος scriptoribus Latinis *zupanus*, *zupanus* et *Iupanus*. dignitas apud Slavos. vide Io. Lucium de R. Dalm. et Cr. necnon notas Ducangii in Alexiadem p. 347.

129, 2. ἐπὶ δὲ Βασιλείου] plurimae Slavorum gentes baptizantur imperante Basilio Macedone. vide scriptores qui res huius imperatoris memoriae prodiderunt, necnon libellum seu fragmentum de Russorum ad fidem Christi conversione, quod ex codice ms Colbertino infra proferimus, cum de Russis ac Russia agimus.

Ibid. 14. Qui Porphyrogenito Ἀρεττανοὶ appellantur, a Cedreno Περτανοὶ vocantur. cf. infra 36.

Ibid. 15. καὶ γὰρ Παγανοὶ] hanc ipsam rem repetit Porphyrogenitus pluribus infra c. 36, ubi de Arentanis. at fallitur cum hic tum ibi, dum ait Paganos Sclavorum seu Sclavorum lingua non baptizatos intelligi: quippe Paganus Latinis scriptoribus Christianis dicitur *gentilis* seu *idololatra*. vide Gl. med. et inf. Lat. Ducangii, ubi quamplurima loca praedictorum in medium proferuntur; unde facile quispiam intelligere poterit vocem hanc Latinam et non Slavam esse, maxime cum hac voce nostrates non utantur ad denotandos non baptizatos, neque quidquam apud ipsos significet. verum locus hic Porphyrogeniti ambigendi occasionem Ducangio praebeuit in notis ad Alexiadem, ubi ait Anna "Scythas Latinorum more seu recepto Latinos idiomate et vocabulo *Paganos* appellabat." Pagani vox, inquit, Slavorumne propria fuerit an Latinorum, an vero eam Latini a Slavis hauserint, iure controverti potest, cum longe ante Slavorum

auditum nomen usurpent scriptores Christiani, etsi in confesso sit ante Constantinum magnam et Constantium vix usurpatum hac notione pro gentilibus et idololatriis, ut pridem observatum a Baronio in notis ad Martyrologium. verum si Ducangius Sclavam linguam calluisset, et loca scriptorum illa quae in Glossario exhibet scdulo considerasset, procul dubio dixisset Porphyrogenitum hac in re errasse.

129, 19. ὁς προέφημεν] nimirum ab Heraclii imperio et maxime temporibus Michaelis Balbi Dalmatae excusso Romani imperii iugo sui iuris facti sunt, ut paulo superius ait.

130, 2. ἐλθόντων Σαρακηνῶν] de hac Saracenorum expeditione in Dalmatiam loquitur idem Porphyrogenitus de Them. 2 11 et in avi Basilii vita n. 53, unde hausit quae in hanc rem habet Cedrenus. Zonaras autem paulo diversa habet.

Ibid. 3. τοῦ Σάβα καὶ τοῦ Κλαφούς] varie nomen horum ducum Saracenorum a scriptoribus effertur. Porphyrogenitus hoc capite primum *Saba* appellat, ut et Cedrenus: at de Them. 2 11 eundem *Saman* appellat, et in avi Basilii vita *Samban*. Erchempertus in Hist. Langob. ipsum *Seodan* nuncupat; qui quidem Anonymo Casin. et Leoni Ost. *Seodan*, denique auctori Chronici S. Vincentii de Vulture *Sangdam* vocatur. at quem hic Κλαφούς nuncupat Porphyrogenitus, eundem de Them. 2 11 et in avi Basilii vita Καλφούς appellat. et quidem *Calphon* Soldani meminit etiam Leo Ost. 1 27.

Ibid. 5. Βούροβα] hanc urbem Porphyrogenitus τῇ Βούροβαν appellat de Them. 2 11, et in avi Basilii vita eidem ἡ Βούρομα dicitur, Cedreno vero Βούταμα vocatur. Plinio *Butua* dicitur, hodieque *Budua* appellatur.

Ibid. Ῥώσσα] eidem de Them. 2 11 et in avi Basilii vita Ῥώσα haec urbs appellatur; hodieque etiam *Rosa* dicitur, non longe ab Ascrivio seu Ascrivio posita.

Ibid. τὰ Λεκάτρεα] aliis scriptoribus Graecis Λεκάτρεα dicitur, hodie Catarum, Catharum et Cattara, Slavis vero Cotor; de qua quidem urbe pluribus scriptor noster loquitur infra hoc ipso capite. haec autem urbs occupata fuit a Saracenis, excepta superiori tantum ipsius parte in alto ac praerupto monte sita, ubi hodieque arx munitissima cernitur. ceterum de urbe Cataro sic habet Iac. Luccari l. 1 *degli Annali di Rausa* p. 9: ora ruinato il regno di Vladislav i Bulgari passarono piu oltre, et abbrusciarono Onegoscie, Risano e Cataro, qual crebbe dalle ruine d'Ascrivio e di Kotor di Bosna, la qual rocca Rudingero al 2 lib.

della *Cosmografia chiama Vissikotor*, ove nacquero *Nedor, Mirosiau e Vukasctn*, i quali aiutarono con le *facoltà loro l'edifetto di Cataro*.

130, 8. *Ῥαουσίον*] quae *Ῥαούσιν* et *Ῥαούσιον* dicitur Porphyrogenito et Cedreno, a Zonara appellatur *Ῥαούσιον*.

Ibid. 12. Perperam in Zonara scribitur ὁ Ὀσρίφας pro Ὀρύφας vel Ὠρύφας. huius autem Nicetae patricii meminit Ludovicus II imperator in Epistola ad Basilium Macedonem imperatorem, ubi *Hadriatici servator* dicitur.

Ibid. 16. *πολιορκήσαντες τὸ κάστρον Βάρως*] Erchempertus in Hist. Langob. c. 20: *per idem tempus Agureni Barim insidentes ceperunt, devastantes stirpitus, depraedare totam Apuliam Calabriam et pedetentim Salernum ac Beneventum depopulari initiarunt*. evocati autem Saraceni fuere a Radelgiso principe Beneventano in auxilium suum contra Capuanos, per Pandonem Castaldeum Barenssem fidelem suum, ut habent Anonymus Casin. c. 8, Leo Ost. 1 27, et Chronicon S. Vincentii de Vulturno p. 694. sed cur dicatur Barium Rausiorum urbs Symeoni logothetae, causam apud alios scriptores non reperio. Sic ille ad annum 17 imperii Basilii Macedonis: *Σολδανός ὁ τῶν Ἀγαρηνῶν ἀρχηγός τὴν Βάρην κρατήσας, ἣτις ἐστὶν πόλις μεγάλη τῶν Ῥαουσιῶν, καὶ ἐν αὐτῇ κατοικήσας, πολλὰς ἐτέρας πόλεις καὶ χώρους κατελυμήνατο*.

Ibid. 18. *μέχρι Ῥώμης*] ut porro Saraceni in finitimas provincias effusi imperium suum in Italia dilatarint, praeter Porphyrogenitum et alios scriptores Graecos, a nobis supra citatos, pluribus rem prosequitur Erchempertus c. 29, ut et Leo Ost. 1 32.

Ibid. 18. haec paulo diversa a Zonara narrantur; verum in hoc conveniunt omnes Graeci scriptores, Basilium Macedonem non modo destinatum pro Dalmatis classem in Italorum subsidium misisse, sed et Romanum pontificem et Ludovicum Franciae regem, ut suis copiis Italos adiuverent, per epistolas impulsisse. at scriptores Latini, Erchempertus nimirum et auctor chronici S. Vincentii de Vulturno, evocatum produunt Ludovicum Franciae regem a Capuanis et Beneventanis, Beneventi fines per Soram ingressum, Capuaque, cuius princeps rebellaverat, capta, anno sequenti multis fultum auxiliariis Barim perrexisse, ac cum praedicto Sangdam Augustalem exercitum pugnam commisisse fudisseque Saracenos; deinde Materam ac Canusium expugnasse; reversum denique Beneventum, cum Saracenorum vires debilitatae admodum essent, misso exercitu Barim cepisse, et in ea Sangdam cum

aliis eius satellitibus. eadem ferme tradit et Leo Ostiensis 128, qui sane Ludovici expeditionem in annum 866 coniicit, Barimque quattuor annis ab eo obsessam ait. at Lupus Protospatha et Anonymus Barenensis Barim a Ludovico captam fuisse scribunt die 3 mensis Februarii anni 868, Ind. 1. hinc videtur non optime congruere numerus 40 annorum, quem ponit Porphyrogenitus a capta a Saracenis urbe Bario ad diem qua ex Italia pulsi fuere iidem Saraceni a Ludovico II imperatore, Lotharii imperatoris filio. ceterum nomen Ludovici varie a Graecis scriptoribus effertur. Porphyrogenito hoc ipso capite dicitur *Λοδόγχος* et *Λολόγχος*, et de Them. 2 11 *Λοδοῦχος*; quod quidem scribae inciscitia depravatum esse non dubito. in avi Basilii vita eidem scribitur *Λοδοῖχος*, Cedreno vero *Λολίχος*. at ubique legendum *Λοδόγχος* vel *Λοδοῖχος*.

131, 8. οἱ τοῦ κάστρου Παουσιῶν οἰκήτορες] satis illustre est hoc Porphyrogeniti testimonium ad urbis Ragusinae, patriae meae, antiquitatem comprobendam: quippe nono seculo, Basilio Macedone imperante, Slavorum principum auxiliares copias ad Barium urbem recuperandam in Apuliam nostrates propriis navibus transportarunt, ut Porphyrogenitus adnotat; quas procul dubio non habuisset Ragusina urbs nono seculo, nisi iam ab aliquot seculis fundata esset et tunc magna esset ac florentissima, metropolis totius Romanae gentis quae in Dalmatia erat, ut infra ex eodem Porphyrogenito dicemus. originem autem ac progressum Ragusinae rei publicae, et quando maxime floruerit in re navali subsequentibus seculis, facile quispiam intelligere poterit ex compendio Annalium Ragusinorum, edito ab illustrissimo Iac. Laccari patricio Ragusino, Italico idiomate, Venetiis 1605, et ex opere Mauri Orbini Ragusini, abbatis Melitensis, cui titulus *Il Regno degli Slavi*, edito Pisauri 1601; unde vires maritimae Ragusinae rei publicae quales fuerint tum cum haec scriberet, nimirum initio decimi septimi seculi, avorum nostrorum tempore, facile cognosci possunt. earum autem navium Ragusinarum, quibus ab anno Christi 1584 ad annum 1654 veluti auxiliariis reges Hispaniarum usi fuere, catalogus editus est in opere cui titulus: *Le glorie cadute dell' antichissima ed augustissima famiglia Comnena*. *)

Ibid. 10. Βάρεως] quod ait hic Porphyrogenitus Barim totamque regionem ac praedam universam sibi habuisse imperatorem Romanum, Soldanum vero cum ceteris Saracenis

*) apposuit eum catalogum Bandurius p. 70—76. I. B.

abductum fuisse a Ludovico Franciae rege Capuam ac Beneventum, in dubium revocant nonnulli, eo quod Erchempertus, auctor chronici S. Vincentii de Vulturno, et Protospatha tradant Graecos demum Barim post excessum Ludovici imperatoris ingressos, ut a Saracenis, quorum vires quotidie invalescebant, sese tutarentur. Erchempertus c. 29 et Chronicon S. Vincentii: *hoc audientes qui Bari residebant, Gregorium Baiulum imperatorem Graecorum, qui tunc in Ydrono degebat, cum multis exercitibus ob Saracenorum metum Barim introduxerunt; qui statim apprehensum Castaldeum illiusque primores Cpolim misit, quibus iureiurando fidem dederat.* quod quidem in annum 875 Ind. 8 reliciunt Protospatha et Anonymus Barensis, proinde post excessum Ludovici imperatoris, qui Ravennae obiit die 13 mensis Augusti anno 874.

Ibid. 20. ἐγέλασα] quae de Soldani risu, et ut a Capuanis et Beneventanis libertatem adeptus fuerit Soldanus, tradit hic et in avi Basilii vita Porphyrogenitus, eadem ferme Cedrenus ac Zonaras narrant. ceterum his consiliaria narrantur a Theophylacto Simocatta 6 11 et a Theophane a. 13 Mauricii imperatoris, de rege quodam a Sesostri Aegyptiorum rege captivo facto.

133, 10. μὴ ἐάσαντες αὐτὸν εἰσελθεῖν] eadem ferme narrant Cedrenus et Zonaras, sed scriptoribus Latinis non conveniunt, qui Ludovicum custodiae tunc mancipatum fuisse ab Adelgiso scribunt. ita porro Erchempertus c. 34: *quibus ita patratris (capta scilicet Bari) videns diabolus suos eliminari Christoque universa restaurari, et damna inferni dolens, suo instinctu coeperunt Galli graviter Beneventanos persequi ac crudeliter vexare. qua de re et Adelgisus princeps (Beneventanus) adversus Lodoquicum Augustum erectus, cum suis Beneventi infra moenia degentem ac secure quiescentem, astu doloso sanctissimum virum, salvatorem scilicet Beneventanae provinciae, cepit et eustodiis mancipavit, bonaque eius diripiens ditatus est, cunctosque viros exercitales expoliavit et fugere compulsi.* is consona tradunt Leo Ostiensis 1 38 et auctor chronici S. Vincentii; qui Ludovicum custodiae mancipatum fuisse ab Adelgiso narrant; a qua quidem infra 40 dies innumerabili Saracenorum exercitu ab Africa adveniente dimissus est, ut scribit Leo Ostiensis. at scriptor Annalium Francorum Metensium rem paulo aliter narrat a. 871: *Adalgisus imperatorem destitutum suorum viribus cernens iamdudum conceptam iniquitatem parturit, et cum suis fautoribus palatium, in quo imperator meridie quiescebat, occupare nititur. impera-*

tor clamore irruentium excitatus lecto desiliit, arma corripit, et cum perpaucis corporis sui custodibus ad ostium domus turbatus procedit, aditumque ferro intercludens hostem a liminibus arcet. Adalgisus sentiens non sine discrimine ostia domus esse penetranda, ab introitu pedem retrahit palatiumque flammis exuri iubet. interea imperator dextras sibi dari petit, pacemque obnix depescit. cui responsum est non aliter petita impetraturum, nisi prius iureiurando promitteret nunquam se diebus vitae suae Beneventi fines intraturum, neque pro calumnia quam tunc patiebatur vindictam aliquando exacturum. allatis itaque sanctorum pignoribus, necessitate constrictus sacramentum quod ab eo exigebatur iuravit, statimque postero die a Benevento exiit. mox narrat ut anno sequenti Ludovicus imperator Romam venerit, et a Ioanne papa absolutus a sacramento Adalgisum tyrannum denuntiatum in Corsicam fugere compulerit, ac tandem Ludovicus a. 874 vitam finierit. ceterum de Ludovici captione similia habet Leo Ostiensis 1 38, ubi de Capua a Saracenis obaessa et a Ludovico fuis ibi Saracenis nonnulla, nihil tamen de legato Capuanorum ad Basilium misso, de quo Porphyrogenitus Cedrenus ac Zonaras loquuntur.

136, 17. λέγεται Ῥωμαῖσι ὁ κρημνὸς λαῦ] sic habetur et in mss. at Graecis λαῦς, τοῦ λαῶς, vel λαῦς, τοῦ λαῶν, dicitur lapis. neque sola urbs Rausina, quod in loco praerupto sita fuerit, hoc nomen nacta est: quippe urbs etiam Laconicae aspero in loco sita Λαῦ dicitur apud Lycophronem; unde nomen sumpsere Λαῖνῆσαι Dioscuri. et quemadmodum a principio urbs illa Rausium sive Lausium dicta fuit Graecis, quod in loco praerupto sita esset, qui quidem locus pars est hodie urbis occasum solis hibernum spectans, sic postmodum initio seculi undecimi, cum multi ex gente Slava Rausium venerint inhabitandum, pomeria urbis septentrionem versus protulerunt, domosque ibi exstruxerunt; qui locus cum tunc esset silvosus et silva Slavis dicatur *dubrava*, urbs Rausium ab illa parte urbis tunc aedificata nomen sumpsit Slavisque nuncupata est *Dubrownik*; quod quidem nomen in hodiernum usque diem servat. ceterum verba illa Porphyrogeniti fortassis quispiam sic intelliget: *urbs Rausium non appellatur Rausium Latina lingua, sed quia in locis praeruptis posita est; praecipitium Graece vocatur Λαῦ, unde inhabitantes* etc. quasi diceret nomen urbis Ragusinae non est Romanum, seu non est a Latinis derivatum, sed a loco praerupto in quo sita est nomen Graecum accepit; quippe praecipitium Graece vocatur λαῦ. Graeci enim recentiores

τῇ Ῥωμαίων διαλέκτῳ et Ῥωμαῖσι aequè intelligunt Latinam et Graecam linguam.

136, 32. Hic pro *Πίδαυρα* scribendum esse *Ἐπίδαυρον* nemo non videt; ideoque in versione hanc vocem emendavimus. urbem vero Epidaurum Dion et Mela in Parthinis Dalmatiae populis, quos Plinius Parthenos nominat, ponit. haec autem ipsa urbs Epidaurus colonia ab eodem Plinio dicitur, et legio 9 hic ponitur in antiqua inscriptione, ut scribit Ortelius. huius incolae non solum *Epidaurii* sed etiam Epitaurenses vocabantur, ut liquet ex antiqua inscriptione Aquileiae reperta, quam habet Gruterus. libet etiam proferre ex lo. Lucio antiquam inscriptionem, quae inter Epidauri rudera reperta fuit hodieque ibi permanet:

P CORNELIO DOLABELLAE COS VII EPVLON
SODALI TITIENSI LEG PROP D AVG ET TIB CAE AVG
CIVITATES SVPERIORIS PROVINCIAE HILLYRICI.

sequentes vero duas antiquas inscriptiones, quae olim ad portum Epidauri rupi insculptae cernebantur, hodieque, sive temporum diuturnitate sive fluctibus maris exesae fuerint, non comparent, ad me transmisit vir eruditissimus ac rei antiquariae studiosissimus Io. Natali Alletti, maritus sororis meae; quas quidem ille exscripsit ex libro Statutorum rei publicae Ragusinae; et quod ibi exesae illae essent, contulit cum altero codice, recentiori manu conscripto, qui asservatur cum multis aliis codicibus mss in bibliotheca Illustrissimi Seraphini Bona, patricii Ragusini. prima autem inscriptio sic habet:

LARTIDIA RECEP̄TA
CLARIDI CRISPI
COH. VIII. VOLVNT ANN.
XXVII. PATRONVS POSVIT
H. S. E.

altera vero sic:

T E R T I A.
ISMARIENSIS
ANN. XI.
H. S. E.

sed de Epidauro ac eius antiquitatibus agemus pluribus alio et loco et tempore.

137, 1. *ἐκπαρῆθη*] quo tempore Epidaurus ac reliquae urbes Dalmatiae maritimae ab Abaribus seu Slavis eversae fuerint, pluribus scribit Lucius *de Dalm. et Cr.*, c. 8 et 9.

Ibid. 4. Quomodo ampliata fuerit urbs Ragusina narrat Lud. Tubero l. 5 Comment. de temporibus suis. deni-

que 15 seculo pars illa urbis Ragusinae quae septentrionem spectat munita fuit, structuram curante Sigismundo Malatesta Arimini domino, ut scribit Iac. Luccari l. 3 Annalium.

137. 10. τοῦ πρωτοσπαθαρίου] perperam legitur in editis τοῦ ἀγίου pro τοῦ πρωτοσπαθαρίου; nec dubito quia in ms, quo Meursius usus fuerat ad suam editionem Constantini adornandam, scriberetur haec vox contracta seu, ut vulgo dicitur, abbreviata, nimirum litera α cum θ superscripto; quod quidem significat πρωτοσπαθάριον. v. notas ad c. 42.

Ibid. 11. ἀπὸ Σαλῶνα] interpretatus sum ac si legeretur οἱ ἀπὸ Σαλῶνα. hinc manifesto liquet recensitos a Porphyrogenito paulo superius viros, qui Ragusium demigrarunt, fuisse cives Salonitanos, ibique optime legi μετακισθέντων, non vero κατοικισθέντων. quae sequuntur in Meursii versione corrupta ac depravata sunt; quod quidem factum puto librarii et non interpretis negligentia ac inscitia. hanc autem Meursii versionem cum secutus esset Lucius de regno Dalm. c. 14, ex his Porphyrogeniti verbis sic ratiocinatur. *at Rausina civitas, quamvis in regno Dalmatiae, de quo tractandum est, inclusa non fuerit, sub nomine tamen Dalmatiae continebatur; sed sicuti Dalmatia in orientalem et occidentalem divisa, orientalis Serviorum censebatur, occidentalis vero Croatorum, ita Rausium in orientali parte situm, a caeteris Dalmatis divisum, ius quoque separatam habuisse innuere videtur Porphyrogenitus: nam ait loco supra citato Salonam transiisse Rausium, id est, loco Salonae, totius antiquae Dalmatiae metropolis, Rausium partis orientalis Dalmatiae maritimae, quae Graecis parebat, in metropolim successisse.* atque Porphyrogenitus haec ita non intelligit, uti supra demonstravimus, licet urbs Rausium metropolis ac regina Dalmatiae fuerit hodieque sit, ut tradit Cedrenus, loquens de Saracenorum in Dalmatiam impressione: προχωρούντων δὲ κατὰ τοὺν τῶν πραγμάτων τοῖς Ἀγαρηνοῖς ἤλθον καὶ ὑπὸ τοῦ ὅλου ἐθνὸς μητρόπολιν, ἣ Ῥαούσιον λέγεται. Ragusinam urbem metropolim universae nationis appellat et ipse Porphyrogenitus in avita n. 38, ubi de eadem Saracenorum in Dalmatiam impressione. numerum autem hunc quingentorum annorum, quem ponit Porphyrogenitus ab a. Chr. 949, quo haec scribebat, ad illud tempus quo Salonitani cives Rausium transierunt, corruptum fuisse a librario vel perperam Constantinum supputasse putat Lucius, cum Salonae eversio nullo modo ad Attilae tempora referenda sit, utpote quae superstes fuit Iustiniani tempore maxime commoda Iustiniani ducibus bello Gothico praebuit. quomodo autem Dalmatia a variis barbaris vexata ac possessa et a Iustiniano simul cum Italia re-

cuperata fuerit, quomodo eadem Dalmatia a Slavis populata, denique quando Dalmatia ab Abaribus vel Slavis occupata et civitates maritimae destructae fuerint, pluribus haec omnia a Lucio c. 7 8 et 9 pertractantur, sed ita tamen ut non omnem scrupulum mihi demat.

137, 13. τῇ καὶ τοῦ ἁγίου Στεφάνου] hanc aedem S. Stephani aedificatam fuisse a Polymiro rege, in eaque reliquias Nerei Achillaei et Pancratii martyrum, necnon Petronellae ac Domitillae virginum, ab eodem rege Roma asportatas, repositas fuisse scribit Tubero 5 l. l. templum autem hoc S. Stephani cum aliis omnibus templis ac aedificiis urbis Ragusinae eversum fuit illo horrendo terraemotu qui a. Chr. 1667 accidit.

Ibid. 15. Ἀσπλάθου] urbs Spalatum sive Aspalatum, quae olim Diocletiani palatium fuit, habitari coepta est a Salonitanis civibus postquam Salona a Slavis seu Gothis eversa fuit, ut scribit Thomas archidiac. Spalat. in Hist. Salon. c. 10. vide et historiam Michae Madii editam apud Lucium c. 15.

Ibid. 19. ἐπισκοπῆσθον] hic non significat aedem sacram episcopalem, ut Ducangius existimavit in Gl. Gr. ubi laudat hunc Porphyrogeniti locum, sed domum episcopalem, quae prius erat domicilium Severi Salonitani civis, qui quod ceteris maiore auctoritate polleret, magnus Severus appellabatur, ut scribit Thomas archidiac. l. l. idem scriptor c. 11 sic de episcopo habet: *tunc praenominatus Severus domicilium suum, quod in Spalato sortitus fuerat, quando de insulis redierunt, donavit ecclesiae cum turri angulari et palatio, episcopium ibi fieri statuens. ibique venerabilis praesul Ioannes primitus habitare coepit. de aede vero sacra episcopali sic idem subiungit: videns ergo populum in divini cultus amore succrescere, statim aggredi coepit opus laudabile, et templum Iovis, quod in ipso Augustali aedificio excelsioribus fuerat structuris erectum, ab idolorum mundavit fymmentis, ianuas in eo serasque constituens. tunc solemnitate dedicationis indicta magnus undique populus coadunatus est. fecit ergo ex fano illo ecclesiam, consecrans eam in magna devotione et tripudio omnium qui convenerant, ad honorem dei et gloriosae virginis Mariae. clerum autem ibi statuit, qui divini cultus obsequia diebus singulis exerceret.*

Ibid. 20. τοῦ ἁγίου Δόμνου] corpus S. Domni seu Domnii et corpus S. Anastasii martyris, de quo loquitur paulo infra scriptor noster, Salona translata fuerunt Spalatum, et

in ecclesia dei genitrici sacra, quae prius fuerat Iovis delubrum, reposita, ut tradit laudatus archidiaconus c. 12.

136, 4. τὸ τεῖχος τοῦ τοιοῦτου κάστρου] horum autem murorum, inquit Lucius c. 10, pars maior integra extans magnificentiam Romanam testatur; ex iisdemque cognoscitur quam facile a Slavis Salonitanorum reliquiae se defendere possent. urbis vero Spalatensis descriptionem exhibuit lae. Sponius in suo Itinerario. nonnullas item inscriptiones Spalati repertas profert idem t. 3 p. 79 et seqq. sed illae ad Salonam potius quam ad Spalatium pertinent. ceterum qui res Salonitimas ac Spalatenses accuratius discere cupit, consulat Laeii, eruditissimum opus de r. Dalm. ac Cr.

Ibid. 4. βήσαλον later. vide Comment. in Antiq. CP. 4 206. quid vero ἐγγώρηος, vide eorundem Comment. 1 12.

Ibid. 10. κοσμίτης, iuxta Goarum ad Cedrenum et ad Euchologium, architectis est tota epistolei compages ex coronide Zophoro et ei subiecta trabe coagmentata, sic dicta quod columnarum aedificium κοσμεῖ. vide Ducangii Gt. Gr.

Ibid. 18. Tetrangurium et Tetranguria Plinio et Ptolemaeo *Tragurium*; et ita hodie appellatur; sed vulgo *Trax* dicitur. Tragurium vero, inquit Lucius, in peninsula tunc existens tenui isthmo continenti iungebatur: ideo facile a parte continenti obversa muniri potuit, et ex proxima insula, Bos dicta, portum efficiente ipsique supereminente, defendi. quando autem effosso isthmo in insulam redactum fuerit Tragurium, nulla memoria reperitur: tempore tamen, quo Bela IV rex Ungariae a Tartaris fugatus eo secesserat, insulam fuisse testatur archidiaconus Spalatensis c. 40. Tragurium Io. Laeii patria, quam ille et scriptis et natalibus illustravit.

Ibid. 23. Λαυρέντιος] reliquiae S. Laurentii martyris perpetuo in urbe Roma asservatae fuerant hodieque permanent.

139, 1. τὸ κάστρον τῶν Δεκατέρων] idem Porphyrogenitus paulo superius hoc ipso capite hanc urbem τὸ κάστρον τὰ Δεκάτερα appellat. vide quae ibi adnotavimus. ceterum hanc urbem alii Ascrivium seu Ascrvium appellant; alii vero eam diversam ab Ascrivio esse arbitrantur, sed ab Ascrivii ruinis hanc crevisse aiunt.

Ibid. 12. Ἰάμ ἐρατ] *Iadera* et hodie *Iadra* urbs et colonia antiquissima: COL. CLAUDIA AUGUSTA FELIX IADERA. notat ex nummo Claudii Ligerius. Italis dicitur *Zara*, Slavis vero *Zadar*. pluribus de hac urbe agit La-

cius. in hac autem urbe supersunt quamplurima monumenta testes ipsius antiquitatis nobilitatisque: cf. Sponius.

139, 12. ἦτον pro ἦν barbarum est. occurrit saepe apud Anonymum de bello sacro et Demetrium Zenum in Batrachomyom. MEURS.

Ibid. 15. Λαύδωρα] notandum quod hic ait Porphyrogenitus urbem hanc Iaderam seu Iadram vulgariter appellari Diadoram.

Ibid. 19. τῷ Χαλκοπρατίων ναῦ] de aede deiparae sacra, quae erat in Chalcopratiis, pluribus egimus Comment. 2 76.

Ibid. 21. ἐξ ὕλογραφίας] Meursius ἐκ στηλογραφίας legendum ait, et Salmasius ad Plinium p. 1219 ξυλογραφίας. sed perperam uterque, cum legi debeat, ut in ms cod. Regio habetur ἐξ ὕλογραφίας ἀρχαίας. recentiores quippe scriptores ὕλογραφίαν pro κηρογραφίαν dixere, ut hanc distinguant a musivaria: duplicem enim picturam statuunt, alteram διὰ κηροχύτου ὕλης, id est cum cera et coloribus in quavis materia, alteram διὰ ψηφίδων sive opere musivario. Theodosius episcopus Amerii in Synodo 7 act. 4: αἱ ἄγιοι καὶ σεβασμοὶ εἰκόνες καὶ ζωγραφίαι καὶ ὕλογραφαὶ καὶ διὰ μουσαίων. Theophanes a. 27 Copronymi: τῷ δ' αὐτῷ ἔτι Νικήτας ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης τὴν ἐν τῷ πατριαρχείῳ εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσείου οὐσας ἐξέσεν, καὶ τοῦ μεγάλου σεκρέτου τῆς τροπικῆς ἐξ ὕλογραφίας οὐσας ἐξέσεν. ubi S. Nicephorus Cp. loco laudato habet ἐκ κηροχύτου ὕλης. v. quae habet Ducangius in Gl. Gr. v. Κηροχυτος γραφή, ubi de pictura, quae fit resolutis igne ceris cum penicillo, pluribus agit.

Ibid. 22. συγκοπή opus tessellatum significat. Continuator Theophanis 3 7: ἐκ συγκοπῶν δὲ καὶ διαφόρων χροίων τὸ ἔδαφος πᾶν.

140, 3. μέχρι Beneβενδοῦ] quasi Beneventum ad mare Adriaticum situm sit: verum trium ferme dierum itinere ab eo distat, et a Neapoli 32 miliaribus.

Ibid. 6. ἡ Βέκλα] quae Porphyrogenito Bocla appellatur, Οὐςγία Ptolemaeo dicitur, Plinio vero *Vegium*; *Viglia* hodie nuncupatur, Italis *Veglia*, Slavis *Kirk*.

Ibid. Ἀρβη Arbum hodie nuncupatur et Arba, Italis *Arbe*, Slavis *Rab*.

Ibid. 7. Ὀσαρς hodie Absarus vocatur. dicta fuit olim haec insula et urbs eiusdem nominis *Absorus* et *Absyrtium*. Italis *Osero* dicitur.

140, 7. *Λουμβρικάτον* hodie Vergada nuncupatur, et a Slavis *Laucat* dicitur.

Ibid. 10. *Πιζύχ* nunc *Sale* appellatam ait Lucius p. 48 ed. Amstel.

Ibid. *Σελβώ* Selva hodie nuncupatur.

Ibid. *Σκερδού* Scherda etiamnum appellatur, ut scribit Lucius.

Ibid. *Ἀλωήη* Nun Lucio appellatur.

Ibid. *Σκιρδάκισσα*] id est Scirda, nunc Scherda Cissa, nunc Pagus, inquit Lucius.

Ibid. 11. *Μελετά*] hodie hanc Meladam dici scribit Lucius.

Ibid. *Ἑστιουνήζ*] nunc Sestrum nuncupatur.

141, 3. *ἐκ παλαιοῦ μὲν τοίνυν ἡ Δελματίη*] Dalmatia hic a Porphyrogenito pro universo occidentali Illyrico praeter Noricos sumitur, ut optime animadvertit Lucius 1 6: cf. Dandulus p. 183 A.

Ibid. 9. *παρὰ τῶν Σλαβινικῶν ἐθνῶν*] quomodo a Slavis occupata fuerit Dalmatia narrat et capite praecedenti, unde haec cum illis conferenda sunt. quando autem Salona ac reliquae Dalmatiae urbes a Slavis captae fuerint, pluribus tradit Lucius l. 1.

Ibid. 20. *οἱ Τοῦρκοι*] hodie Unni seu Hungari. de Turcis autem pluribus Porphyrogenitus infra.

143, 13. *πόρτα* purum putum Latinum est, *porta*. occurrit passim apud scriptores Graecos aevi posterioris. MEURS.

Ibid. 20. *Βαγιβαρείας* seu *Βαγιβαρεία* est Slavorum vocabulum, Graece detortum; id est *Βαβειαορεία*, id est *Babii montes*, Slave *Babie Gore*, videlicet Vetulae vel vetularum montes, quo nomine Carpathii montes Poloniam ab Ungaria disterminantes ab aliquibus nuncupantur. ex his apparet Chrobatos a Sarmatia nunc Polonia dicta, vel Bohemia venisse. sed de Chrobatis, et terra quam illo tempore habitabant, pluribus agit Porphyrogenitus capite sequenti; ubi vide quae adnotamus.

144, 8. *Φραγγίαν*] hic Franciam Porphyrogenitus pro hodierna Germania sumit, ut ad caput sequens adnotabimus. Belochrobatos autem, nimirum *Albos Chrobatos*, ex *beli Hruati* apte deducit, cum *beli* vel *bili*, sive ut nostrates *Bieli*, Slave *albos* significet.

Ibid. 10. *Φραγγίας τῆς καὶ Σαξίας*] sic et in mss habet-

tur. at sunt qui haec ita legenda putent, *Θραγγίας τε καὶ Σαζίας*.

144, 14. *Παρνονίαν*] cf. Lucius 1 12 p. 47 A.

145, 1. *ἀνείλον τὸς Θράγγους*] cf. Lucius 1 11 p. 46 A.

Ibid. 6. *ζουπανία* Slava vox *regionem* significat, et a Zupa deducitur, quod populum vel regionem aliquam habitatam significat. hinc autem *zupanus* seu *iupanus* dignitas apud Servios Hungaros et universim apud Slavicam gentem: *praefectus provinciae vel alicuius territorii aut civitatis*. scriptor noster c. 29: *ἀρχοντας δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζουπάνους γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβίνιαι ἔχουσι τύπον*. pactum Boëmundi cum Alexio imperatore apud Annam Comnenam l. 13 subscribit *ζουπάνος ὁ Περής*, alter e legatis regis Ungariae. dicitur et *μέγας ζουπάνος* in Salutat. Epistol. Pontif. qui *ἀρχιζουπάνος* apud Nicetam in Manuele Comneno 2 7 et Ioannem Cinnanum 3 7. *magnus* autem *zupanus* appellatur Innocentio III papae l. 1 et 2 Epistol. et in Actis eiusdem. ita porro appellatus Serviae princeps. vide Ducangii Glossarium med. Latinitatis necnon Graecit. et notas eiusdem ad Alexiadem p. 347.

Ibid. Chlebiana hodie *Hliumo* nuncupatur.

Ibid. 7. Tzentzena hodie *Cetina* dicitur.

Ibid. Emota nunc *Imota* vocatur.

Ibid. Pleba forsā *Plieva* in Bosna.

Ibid. *Πεσέντα* postea in dioecesi Tinninien, inquit Lucius.

Ibid. *Παραθαλασσία*] Latine *Maritima*, Slave *Primorye*.

Ibid. 8. Brebera hodie vulgo *Bribir*.

Ibid. Nona Slave *Nin*.

Ibid. *Τνήνα* Latine *Tinninium*, Slave *Knin*.

Ibid. *Σίδραγα* postea in dioecesi Scardonon.

Ibid. Nina, nisi sit idem ac Nona, et in duas zupantias divisa, inquit Lucius.

Ibid. 9. *Βούνος*] Latine *Banus*, idem quod dux, Slave *Ban*.

Ibid. Cribasa Slave nuncupatur *Karbava*.

Ibid. Litza Slave *Lika*.

Ibid. 10. *Γουζηκᾶ* postea in dioecesi Signien. ceterum in relatis zupaniis, inquit Lucius, maritimae ut plurimum regiones numerantur; ideo vel duces sive bani a Porphyrogenito nominati maritimam tantum Croatiam possederunt, vel ipse in rebus occidentalibus parum versatus multa omisit.

145, 11. De Diocletianis et eorum regione, de Terbuniat, Zachlumis et Paganis loquitur pluribus infra scriptor noster.

Ibid. 24. *Ρασιώζα* eadem fortassis quae hodie Slave *Rat*, regio sub ditione rei publicae Ragusinae.

Ibid. *Μοκρόν* Slave *Mocro*.

Ibid. *Δαλέν* eadem fortassis quae Dalluntum Antonino, nisi ibi pro Dalluntum legendum sit Dalminium, ut Ortelius suspicatur.

146, 5. *Μέλικα* Latine *Melita*, Slave *Mliet*.

Ibid. *Κούρκουρα*] haec ipsa insula infra c. 36 dicitur Porphyrogenito ἡ *Κούρκουρα*, Latine *Corcyra*, Slave *Karkar*; nostratibus vero *Corciula* appellatur.

Ibid. *Βάριζω*] eadem insula paulo superius cit. l. vocatur ὁ *Βράτζης* Porphyrogenito. Latine autem *Brachia* dicitur, Slave *Brac*.

Ibid. *Φάρος*] hanc insulam τὸ *Φάρα* Porphyrogenitus vocat l. l. Latine dicitur *Phara*, Slave *Huar*.

Ibid. 9. ἡ *χωρά τῆς Χρωβατίας*] hic describit Porphyrogenitus regionem Croatorum, qui in Dalmatiae occidentali parte, tam maritima quam mediterranea, sedem fixere et regioni illi Croatiae sive Hruatiae cognomen dederunt, quod etiamnum in parte retinet. hos autem veros terminos Croatiae fuisse ostendit Lucius l. 2.

147, 14. τὸ δὲ *κάστρον τὸ 'Ραούσιον*] at non longe post Porphyrogeniti tempora Ragusina res publica a Serviae principibus terras et insulas obtinens territorium terra marique dilatavit, ut scribit Iac. Luccari in Annalibus Ragusinis.

148, 4. τὸ δὲ *Χρωβάτοι* τῇ τῶν *Σκλάβων* *διαλέκτῳ*] cf. Lucius c. 11.

Ibid. 16. τοῦ βασιλέως *Ἡρακλείου*] quando Dalmatia ab Abaribus vel Slavis occupata fuerit, pluribus agit Lucius 1 9. de baptismo autem Creatorum diximus nonnulla supra ad c. 30, et Lucius loquitur pluribus de eodem c. 11.

149, 2. Chrobati igitur sub Porino duce, Porgae patre, Abares ex Dalmatia expulerunt tempore Heraclii, ut Porphyrogenitus hic paulo superius et capite praecedenti narrat: deinde Porga eorum duce baptizatos eosdem Chrobatos fuisse ait.

Ibid. 23. *Τερπημέρη τοῦ ἄρχοντος*] de Creatorum duce et eorum stirpe pluribus agit Lucius 2 1.

150, 3. *εὐλαβῶν*] Meursius legendum ait *εὐσεβῶν*, et

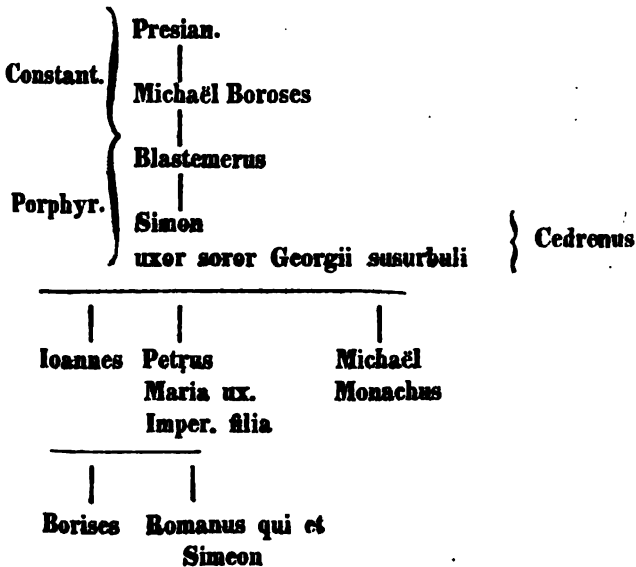
paulo infra pro *εὐλαβῆς εὐσεβῆς*; sed fallitur, cum vox *εὐλαβῆς* apud scriptores Christianos eadem saepe significat quae *εὐσεβῆς*, nimirum *religiosum ac pium*.

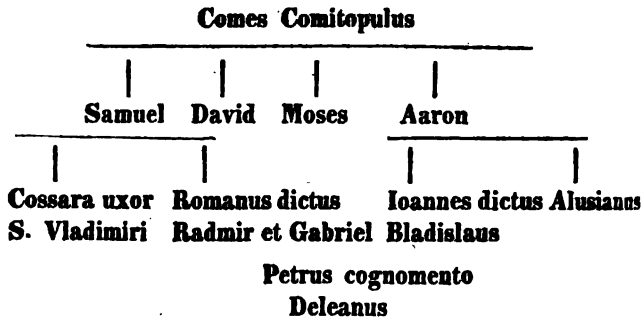
150, 11. *κοντοῦρα* et *κονδοῦρα* genus navigii apud Croatos, quod sagena minus est; quippe sagenae, ut scribit Porphyrogenitus paulo infra, 40 viros habent, condurae vero seu conturae, quae maiores sunt, 20 viros habent, minores vero 10 tantum. nostratibus autem hoc navigii genus etiamnum *guedula* dicitur.

Ibid. 15. τὸν κόλπον τῆς Δελματίας maris Dalmatarum meminit Porphyrogenitus et in avi vita. quando autem mare Illyricum seu Adriaticum *Dalmatici* appellationem acceperit docet Lucius 1 6.

Ibid. 22. *Βορώσης*] capite sequenti scribitur *Βορίσης*; ab aliis vero appellatur Vorizes vel Burichius. libet autem hic regum Bulgariae stemma ex Porphyrogenito et aliis scriptoribus Graecis exhibere.

REGES BULGARIAE EX AUCTORIBUS GRAECIS.

151, 5. Νόνα] Slave nuncupatur *Nin*.

Ibid. Βελόγραδον] Latine *Belgradum* vel *Alba maris*, ad differentiam tam *Albae* Ungaricae, quae Regalis, quam *Serviae*, quae Graeca dicebatur. nautis autem *Zara vecchia* appellatur.

Ibid. Βελίτζειν forsan *Belina* in *Bucoviza*.

Ibid. Σκόρδονα Latine dicitur *Scardona*, Slave *Scradin*.

Ibid. Χλεβένα vel *Chlebna* Slave appellatur *Hliano*.

Ibid. 6. Στόλπον forsan *Stulpa* prope *Bistrizam* flumen *Mliuni*, inquit *Lucius*.

Ibid. Τενήν Latine *Tinninium*, Slave *Knin*.

Ibid. Κόρι Latine *Corinium*, Slave *Karin*.

Ibid. Κλαβόνα forsan *Klapaz* prope fontes *Unae*. ceterum multa nomina civitatum, inquit *Lucius* p. 48, cum ipsis zupaniarum nominibus conveniunt.

Ibid. 7. καβαλλαρικόν hic substantive pro *equitatu*.

Ibid. 12. τὸ τοῦ λαοῦ πληθός] sicuti ex enumeratione civitatum apparet *Porphyrogenitum* hic describere tantum occidentalem *Dalmatiam* maritimam, a *Croatia* tunc possessam, praeter oppida maritima, quae *Romani* vel *Dalmatae* tenebant, ita hic videtur vires integras totius regni *Croatorum* describere: quippe pars illa sola occidentalis *Dalmatiae* neque tot equites ac pedites habere potuit; neque sola loca littoralia continentis sine insulis tot sagenas ac conduras habuisse probabile est.

Ibid. 13. Κρασημέρη] hic *Cresimir* appellatur et maioris cognomine donatur in *Cresimiri* regis abnepotis literis, quae editae habentur apud *Lucium* p. 76.

Ibid. 14. Μιροσλάβου] hic ab aliis *Dircislavus* appel-

latur; et eundem primum titulum regium ab imperatore Cpolitano consecutum argui potest ex eo quod scribit archidiaconus Spalatensis c. 13. sed fallitur archidiaconus, dum Theodosium a. Chr. 970 imperasse scribit; quippe ille annus fuit primus imperii Ioannis Zimiscae.

151, 15. Hic Pribunia vel Pribunius idem fortassis qui in veteribus privilegiis Pribinna Gussichus appellatur. v. Lucium p. 77 seq.

Ibid. 19. *κονδούρας*] puto hic deesse numerum conduratum et equitatus peditatusque, ut optime et Meursius monuerat.

152, 12. *εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς Βόϊκι τόπον*] ex iis quae supra ait scriptor noster de magnae Chrobatiae Turciae ac Franciae situ, facile cognosci poterit regio illa quam ab initio Serbli possederunt *).

Ibid. 21. *Σερβλοι δὲ τῇ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ*] Serviorum igitur vocabuli originem Graeci a Latino sermone derivant, nimirum a servitute, ut ait hic Porphyrogenitus; ex quo quidem mutuatus est Willelmus Tyrinus ea quae scribit 20 4, quando cum imperatore Emanuele in Servia praefecturo se venisse ait. atqui in hac Serblorum nominis a servitute denominatione, inquit Lucius in Notis ad Historiam Diocleatis de Regno Slavorum, Graecos et ex eis Latinos hallucinatos sciunt, quicunque Slavum idioma callentes contermini Serblianis sunt.

153, 17. *πρεσβύτεας*, inquit Meursius, vocat hic τοὺς πρεσβυτέρους.

154, 15. Michael, qui hic *ὁ Βορίσης* dicitur, capite praecedenti *ὁ Βορώσης* appellatur.

155, 1. *ἕως τῆς Ῥάσης*] sic etiam mss. sed legendum fortassis *usque ad Rasciam*, non vero Rhasen, ut ait Meursius.

156, 4. *τὴν Δοστινίαν*] hanc ipsam urbem vocat Porphyrogenitus ad finem huius capituli τὴν Δοστινίαν.

Ibid. 12. *ὁ πρωτοσπαθάριος Αἰών*] non possum, inquit Meursius, *divinare quid sibi velit compendium hoc scribendi*; itaque in versione mea asteriscum eius loco posui. occurrit autem pluries in hoc nostro. occurrit quidem primum c. 29, ubi perperam legerat Meursius τοῦ

ἁγίου Στεφάνου, cum ibi legatur τοῦ α Στεφάνου, id

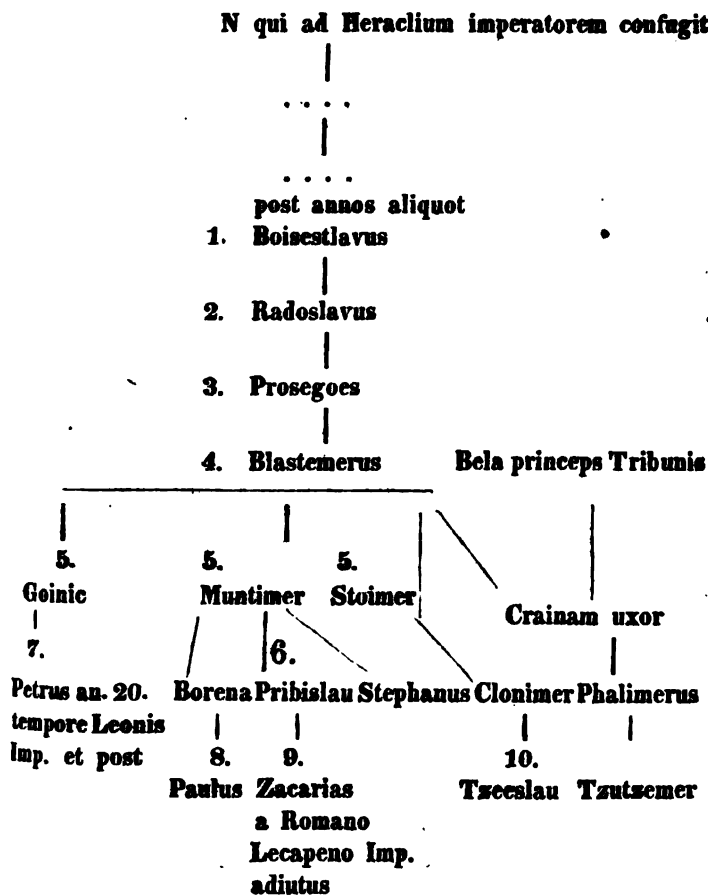
*) Subiunxit Bandurius p. 99—107 Matthaei Gondolae, patricii Ragusini, libellum de religionis catholicae in Turcia Europaea conditione.

est τοῦ πρωτοσπαθαρίου Στεφάνου; quippe litera α cum 3 superscripto πρωτοσπαθάρης vocem intelligi, ex his quae infra ad c. 42 dicturi sumus, manifesto constabit. ὁ ῥαβδοῦχος autem Meursius vertit *lictor*; ita et nonnulli alii ad Cedinum putant hanc vocem Latine interpretandam, ubi inter dignitates aulae Cpolitanae ῥαβδοῦχος recensetur. Goar. p. 37 οἱ ῥαβδοῦχοι *satellites virgis armati* interpretatur; putatque rhabduchos haud diversos fuisse a manglabitis, qui et ῥαβδοφόροι nonnunquam appellantur. observo, inquit ille p. 76, Bardarietas istos, de quibus sermo, ῥαβδοῦχους a *ustibus* gestatis dici apud Nicetam Andronici 2.

156, 21. πόλεμος εἰς Ἀχελών] in editis legitur πόλεμος ἀχελών: ubi Meursius haec adnotat: *quid hoc sit, non intelligo.* at Ἀχελῶος et Ἀχελών Bulgariae castellum reperitur apud Cedrenum, et apud Anonymum Combesianum p. 240 Ἀχελῶος flumen appellatur, ad quod ait idem scriptor inter Romanos atque Bulgaros commissum fuisse praelium, et victoriam a parte Bulgarorum stetisse. quod quidem accidit die 29 Augusti, indictione 5, a. Chr. 917. de quo quidem bello videtur loqui hic Porphyrogenitus.

159, 9. Tzeesthlabus hic Serviae princeps ea ferme qua Porphyrogenitus aetate vivebat, scilicet circa annum 950. horum autem principum series longe alia est apud Diocletem, nomina etiam et ab iis acta prorsus diversa. quod inde factum puto, quod Dalmatiae continentis et Dalmatiae maritimae, interdum etiam Croatiae principes Diocleates confuderit; qui sane scriptor circa annum 1153 floruit. ideoque hac in re multo maiorem fidem meretur Porphyrogenitus quam Diocleates, utpote qui longe ante ipsum vivebat. horum autem principum Serviae, quorum in praesenti libro mentioem facit Porphyrogenitus, libet hic ob oculos stemma proponere.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI PRINCIPES SERBLIAE.

159, 21. *Βόσωνα*] Bossena Cinnamo *Βόσωνα* appellatur. huius autem regni seu Provinciae principum seriem exhibet Ducangius in Familiis Dalmaticis.

160, 3. Zachlunorum regionis terminos describit Porphyrogenitus supra c. 30.

Ibid. 9. *οἱ δὲ νῦν ἐκείας οἰκοῦντες*] quomodo Serbii Zachlunorum terram occuparint, pluribus capite praecedenti narrat scriptor noster.

160, 14. ἤγουν οὐσίῳ] Zachlumi dicti sunt, inquit Porphyrogenitus, a monte Chlumo nuncupato; et alias Sclavorum dialecto Zachlumi dicuntur ii qui post collem habitant. atqui si ita est, *Sachlumi* appellandi sunt potius quam *Zachlumi*, neque ita Slavorum dialecto vocandi sunt omnes qui post collem habitant, sed tantum qui post montem Chlumum habitant; quippe *sa Slave post* significat, Chlumus vero nomen proprium montis est.

161, 1. τὸ Σταγνόν] urbs episcopalis sub ditione rei publicae Ragusinae. huic ecclesiae praeesit hodie Illustrissimus antistes Franciscus Volanti, avunculus meus, vir et pietate et doctrina insignis.

Ibid. 6. χώρα μία ὑπάρχει] eandem terram esse Terbunitarum et Canalitarum docet Porphyrogenitus et supra c. 30, ubi Terbuniae principatus terminos describit. at hodie Terbuniae principatus Turcis paret; episcopus vero Terbuniae, unus e suffraganeis archiepiscopatus Ragusini, eligitur a senatu Ragusino, fortassis quod Mercanensis episcopatus cum Terbuniensi iunctus esset, et Mercana sit sub ditione rei publicae Ragusinae. hodie autem Terbuniensem episcopatum obtinet Illustrissimus Antonius Reghii, consobrius meus, vir a pietate et a studiis omnino laudabilis.

Ibid. 20. Κανάλι] Canale seu Canalis sub dominio rei publicae Ragusinae, olim ager Epidaurius. neque Canale seu Canalis regio illa dicta est, ut putat hic Porphyrogenitus, quod Canale Serblorum idiomate *viam plaustris* significet: nam, inquit ille, propter loci planitiem servitutes omnes plaustris praestant; cum nulla hodie ibi sint plaustra. sed regio illa ab aquae ductu lingua Epidauria Canalis appellatur, ut scribit Lud. Tubero l. 5 Comment. de temporibus suis.

162, 8. Diocleae regionis terminos describit Porphyrogenitus supra c. 30.

Ibid. 16. ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός] atqui longe ante Diocletianum imperatorem Dioclea urbs exstabat, cum huius meminerint Ptolemaeus et Plinius. non igitur huic urbi nomen Diocletianus dedit, sed potius ille ab ea nomen accepit quod in ea natus est, et a matre Dioclea pariter appellata, ut scribit Sex. Aurelius Victor. similia habet Paulus Diaconus l. 10. Diocles vero Diocletianus ante imperium dicitur et Lactantio, seu potius Lucio Caccilio, de Mortib. persecut. c. 9 et 19; ubi vide quae hac de re doceat eruditissimus vir ac scribe amantissimus Nicolaus le Nourry, sodalis noster.

Ibid. 17. νυνὶ δὲ ἐστὶν ἐρημόπολις] Declea seu Dioclea urbs eversa a fundamentis fuit circa finem decimi seculi

a Samuele Bulgarorum rege; eiusque vestigia ac ruinae marmoreaue monumenta sub aquis visuntur in lacu Lygnistri, ad quem sita fuit, ut scribit Lud. Tubero l. 8. falluntur ergo scriptores illi qui Diocleam hodie *Antibarim* aut *Medon* aut *Catarum* appellant, cum primum destructa fuerit Dioclea a Slavis, deinde a Bulgaris, tandem erumpentibus subito aquis absorpta. Dioclea autem urbe a Bulgaris, uti iam diximus, eversa Ioannes archiepiscopus Docleensis Ragusium se contulit; atque ab eo tempore ecclesia Ragusina archiepiscopalem dignitatem accepit a Benedicto V pontifice maximo, ut scribit Seraphinus Razzius Florentinus ordinis S. Dominiici, in Historia archiepiscoporum Ragusinorum, quae Italico idiomate conscripta, asservatur manuscripta in Bibliotheca S. Marci Florentiae.

163, 4. οἱ Πάγανοι] terminos Paganiae describit Porphyrogenitus supra c. 30. unde constat Narentanos sive Paganos eam partem continentis Dalmatiae obtinuisse quae a Cerina Naronem versus protenditur. flumen et zupanias tres habet.

Ibid. 11. μὴ παραδέχασθαι αὐτοὺς τῇ τὸτε καὶ τῷ βαπτισθῆναι] Chrobati ac Serbli, uti ad c. 30 adnotavimus, fidem Christi susceperunt Heracio iuniore imperante; Paganus vero sive Arentani baptizati fuere sub Basilio Macedone, ut Porphyrogenitus scribit c. 29, quemadmodum etiam plures alii ex Slavis, qui Dalmatiam incolebant, ut ipse tradit eodem loco et in vita Basilii n. 54 ed. Reg. quod quidem congruit cum Platina, qui Hadriano secundo pontifice et Suetopolo principe Dalmatiae Sclavos Christi fidem suscepisse ait in vita Ioannis XIII, quem pro XIV ponit. haec autem Platinam ex Blondo, Blondum vero ex chronico Andreae Danduli exscripsisse aiunt; ubi sic legitur: *huius autem B. Cyrilli praedicatione Sueropolis rex Dalmatiae, qui ab Odrillo germano Totilae regis Gothorum originem duxerat, cum toto suo populo fidem catholicam suscepit.* verum Dandulus haec sub Michaelle contigisse scribit, Platina vero sub Basilio Macedone. neque soli Arentani ac nonnulli alii ex Slavis Dalmatiae accolis sub Basilio Macedone baptismum susceperunt; verum et Bulgaros ad meliorem frugem revocavit idem imperator, Russisque persuasit ut sacrum baptismum susciperent, quemadmodum narrat laudatus Porphyrogenitus in avi vita n. 95 et 96. de Russorum autem ad fidem Christi conversione libet hic proferre historiam, quae a principio mutila est; quam quidem reperi in codice ms Colbertino recenti manu conscripto n. 4432, et Latinam fecimus. sic igitur habet.

Καὶ τὰ τοῦ σεβύσματος τούτων καλῶς καταμύθωσιν. οἱ δὲ τὸ τοῦ λόγου εἰπεῖν πτερωτοὶ γενόμενοι τὴν Ῥώμην κατα-
 λαμβάνουσι, καὶ τὰ ἐκεῖσε πάντα ἐρευνῶσι καὶ σκοποῦσι καὶ
 καλῶς περιεργάζονται τῶν τε θείων νυῶν τὴν εὐπρέπειαν καὶ
 τοὺς ἐκεῖσε ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν πατριάρχην⁵
 αὐτὸν ὀρῶσι, τὸν καὶ πύπαν καλούμενον, καὶ λόγους ὠφελείας
 παρ' αὐτοῦ πλείστους ἀκούουσιν. καὶ οὕτως σπουδαίως παλι-
 δρομοῦσι καὶ ἑαυτῶν καταλαμβάνουσι χώραν καὶ πρὸς τὸν
 μέγαν ῥῆγαν ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσι, καὶ ἅπερ εἶδον καὶ ἤκου-
 σαν κἀκεῖσε καλῶς ἐξαγγέλλουσιν· εἶναι δὲ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ¹⁰
 διεβεβαιούντο πάντῃ, καὶ οὐδὲν δέονται ἐτέρως τινὸς ἀναψη-
 λαφήσεως καὶ ἐρεύνης. καὶ "εἰ θέλεις" ἔφησαν, "λαμπρότατε
 καὶ ἐνδοξότατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ ἀρχον, τὴν τούτων πίστιν
 δεῖξασθαι, 'μῆνυσον αὐτοῖς, καὶ καλῶς τὰ ἐκείνων μνήθῃ."
 ὧς δὲ οἱ σὺν ἐκείνῳ ἄρχοντες πάντα ἤκουσαν, μᾶλλον δὲ οἱ¹⁵
 τινες καὶ πρώην αὐτῷ συνεβούλευσαν, πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ
 αὐθις εἰρήκασι "οὐ καλὸν φαίνεται τοῦτο γενέσθαι πᾶσιν ἡμῖν,
 εἰ μὴ οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καλῶς δε-
 κιμάσωσι καὶ καταμύθωσιν, ἐπειδὴ καὶ ταύτην πόλιν μεγά-
 λην τινὰ καὶ κρείττονά τινες εἶναι διαφημίζουσι. λοιπὸν²⁰
 ἄξιόν ἐστιν ὅπως καὶ ταύτης τὸ σέβας καὶ τὴν λατρείαν οἱ
 αὐτοὶ ἐρευνήσωσι καὶ ἀναψηλαφήσωσι, καὶ οὕτως ἀμφοτέρων

2 σπερωτοὶ apud Bandurium
 ἐαυτῶν?

3 σκοπῶσι ib.

8 καὶ ἰν

Et quae ad religionem eorum pertinent accurate ediscerent. illi
 vero sciscitandi studio cupidi, Romam se conferunt, isticque omnia
 perscrutantur et exquirunt, ac curiosissime dispiciunt cum sanctorum
 templorum decorem tum sacerdotum et pontificum ordinem. imo
 etiam patriarcham eorum, quem papam vocant, invisunt; a quo verbis
 et doctrina ad utilitatem suam spectante instituti revertuntur ac regio-
 nem suam repetunt. hinc sese magno regi sistunt, ipsique omnia quae
 viderant et audierant sedulo recensent. affirmabant porro magna illa et
 verissima existere, nec ulteriori perquisitione et perscrutatione opus
 esse. "quodai velis" inquit, "illustrissime et gloriosissime domine
 princepsque noster, ipsorum fidem amplecti, id ipsis significato, atque
 eorum misteriis rite initiare." quibus auditis procures qui cum rege
 erant, maximeque ii qui ipsi talis propositi auctores fuerant, rursus
 ipsum ita compellant "non videtur nobis id agendum esse, nisi prius
 iidem ipsi Cyprianos ritus explorent et ediscant. fama quippe est
 eam urbem magnam, imo praestantiorē esse. demumque e re fue-
 rit ut iidem huius quoque religionem et cultum examinent ac expe-
 riantur; et sic postea ex his duabus meliorem deligamus." tum res

τὸ κρεῖττον ἐκλεξόμεθα.” ἤκουσα πάλιν καὶ τοῦτο ἃ ἐχέφρων
καὶ περιβόητος ῥῆγας ἐκείνων καὶ προσήκατο καὶ καλῶς ἀπε-
δεξάτο. διὰ καὶ τοὺς δηλωθέντας πολλάκις τέσσαρας ἀνδρας
πάλιν ἐκπέμπει καὶ πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὥς ἵνα καὶ
5 τὰ ἐκεῖσε πάντα κατοπτρεύσωσι καὶ ἀποπειράσωνται. καὶ δὴ
μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ταύτην καταλαμβάνουσι, καὶ τῷ τότε
τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα ἰθύνοντι, Βασιλεῖφ φημὶ τῷ ἐκ Μυκε-
δονίας, προσέψχονται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς αὐτῶν ἀφίξεως
ἀπαγγέλλουσιν. ἃ δὲ ἄσμενος καὶ τρισάσμενος τούτους ἀποδε-
10 ξάμενος ἄρχοντας τινας παραντὰ τῶν ἐλλογίμων αὐταῖς ἐπι-
δίδωσιν, ὅπως τὰ κάλλιστα πάντα τῆς πόλεως αὐτοῖς ἐπιδεί-
ξωσι καὶ τὰς πένσεις αὐτῶν πάσας καλῶς διευκρινήσωσι καὶ
ἀπολογήσωνται. οἱ δὲ ἄνδρες παραλαβόντες, καὶ πολλὰ ἐν
τῇ πόλει ἀξιοθέατα ἐπιδείξαντες, εἰσῆλθον πρὸς τὸν περιβόη-
15 τον καὶ μέγαν θεῖον ναὸν τῆς τοῦ θεοῦ Σοφίας. καὶ γὰρ ὥς
ὁ λόγος κρατεῖ, ὅτι καὶ ἑορτὴ μεγάλη τις πρὸς αὐτὸν ἐτελεῖτο
τὸ τότε· εἴτε δὲ τοῦ χρυσορρήμονος εἴτε ἡ κοίμησις τῆς
ὑπεραγίας μητρὸς τοῦ κυρίου μου, ἀκριβῶς λέγειν οὐκ ἔχω.
πλὴν ἑορτὴ ἐτελεῖτο θαυμαστὴ καὶ μεγάλη. καὶ οἱ τέσσαρες
20 ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ μετὰ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν ὄντες, τὸν ναὸν
πάντα περιεσκόπουν, καὶ τῆς τελουμένης ἑορτῆς τὰ πλεῖστα
φῶτα βλέποντες καὶ τὴν μελωδίαν τῶν ᾠσμάτων ἀκούοντες,
θαυμάζοντες διηπόρουν, διαβιβάσαντες οὖν ἐκεῖσε τὸν ἐσπε-

ille prudens et conspicuus hoc consilium admisit et amplexus est.
quamobrem quattuor illos saepe memoratos viros Cpolim mittit, ut
omnia quae ad religionem spectabant explorarent ac experirentur. in
hanc vero illi urbem nec sine magno labore concedunt, atque Basilio
Macedoni, tunc Romanorum sceptrum moderanti, se sistunt, ipsique
tanti suscepti itineris causam renuntiant. is vero ingenti gaudio hos
excipiens iuxta viros illis eruditos et praeclaros adiungit, qui omnia
in urbe pulcherrima monstrarent, quique rogata eorum recte intelli-
gere possent, illisque satisfacere. hi autem cum multa ipsis in urbe
spectaculo digna ostendissent, in celebratissimum illud magnumque
S. Sophiae templum cum ipsis ingressi sunt. atque ut vulgo fertur, tum
magna sollemnitas celebrabatur, sive S. Chrysostomi sive Dormitionis
sanctissimae matris domini mei; id vero non certo dicere valeo: verum
tamen est tunc fuisse mirabilem magnamque celebritatem. quattuor
porro viri qui cum proceribus nostris erant, totum templum circum-
spexerunt, necnon quae ad celebritatem spectabant; luminaque cer-
nentes ac canticorum melodiam audientes stupebant attoniti. cum
istic autem vespertini et matutini himni tempore venissent multaque
disissent audivissentque, accedit sacrae et divinae liturgiae tempus;

ρίων ὕμνον καὶ τὸν ὁρθρινόν, καὶ πολλὰ εἰπόντες καὶ ἀκούσαντες, φθάνει καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἱερᾶς καὶ θείας λειτουργίας καὶ πάλιν οἱ ῥηθέντες ἄνδρες μετὰ καὶ τῶν τοῦ βασιλέως ἀρχόντων εἰς τὸν σεβασμιον καὶ μέγιστον ναόν εἰσέρχονται, ὅπως τῆς ἀναιμάκτου καὶ θείας μυσταγωγίας θεαταὶ γενή-⁵ σονται. ἐνταῦθα τοῦ λόγου γεκόμενος ἐκπλήττομαι τοῦ θεοῦ τὴν φιλανθρωπίαν, τοῦ θέλοντος πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. καὶ γὰρ ἐπεὶ οἱ ἐθνικοὶ καὶ βάρβαροι ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐν τῇ τρισμεγίστῃ ναῷ εἰσῆλθον ὡς εἴρηται, ἀκέλευς ἰστάμενοι τὰ δρώμενα πάντα ἐν τῇ ναῷ ἑακό-¹⁰ πουν, καὶ ἀκριβῶς κατεμάνανθον πῶς πρότερον ἢ λεγομένη μικρὰ εἰσόδος γέγονεν, εἰτα καὶ ἡ μεγάλη ἡστρεπίζετο, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι καὶ οἱ διάκονοι ἐξεπορεύοντο τοῦ ἱεροῦ βήματος μετὰ λαμπάδων καὶ ῥιπιδίων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἱερεῖς πλείστοι καὶ ἀρχιερεῖς κατὰ τὸ σύνηδες μετὰ καὶ τῶν φρι-¹⁵ κτῶν καὶ θείων μυστηρίων, καὶ αὐτὸς ὁ τὴν ἀρχιερωσύνην τότε ἔχων πατριάρχης, καὶ πάντες μὲν ἐπ' ἑδάφους κατέπεσον οἱ ἐκεῖσε ὄντες, καὶ εὐχὴν ἐζετούντο καὶ τὸ κύριε ἐλέησον ἐκραζόν· μόνοι δὲ οἱ τέσσαρες ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ ἐθνικοὶ ἀσκαρδαμυκτὶ καὶ ἀδεῶς ἐνητένιζον καὶ πάντων τελουμένων²⁰ ἐσκόπων. διὸ καὶ ὁ εὐσπλαγχνος ἡμῶν θεὸς καὶ ἐλεῆμων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀνέτηξε, καὶ εἶδον φοβερὰ τινα καὶ πυράδοξα, ἅπερ καὶ ἐρωτήσαντες τὴν ἀλήθειαν

20 ἀσκαρδαμυκτοὶ apud B.

rursusque laudati viri cum proceribus illis ab imperatore missis in venerandum et maximum templum ingrediuntur, ut incruenti et divini misterii spectatores essent. huc deducto sermone, dei erga homines amorem, qui vult omnes salvos fieri et ad cognitionem veritatis venire, stupens considero. nam cum ethnici et barbari illi in ter maximum, ut diximus, templum intrassent, stantesque omnia quae ibi tum gerebantur considerarent, curioseque sciscitarentur cur primum quem parvum vocant ingressus, deinde vero magnus fieret; quare subdiaconi et diaconi ex sacro bemate cum lucernis et flabelis egrederentur, imo etiam sacerdotes et pontifices pro assueto more cum tremendis ac divinis misteriis, necnon patriarcha qui tunc sedem obtinebat, ac turba in pavimento procideret, preces effunderet clamaretque *domine miserere*. illi vero quattuor gentiles soli intuentis oculis sine reverentia haec respiciebant, omnesque sacros ritus considerabant. quare misericors ille et miserator deus noster iisdem viris oculos aperuit, ut quaedam tremenda et mirabilia viderent, ac postea sciscitantes rei veritatem ediscerent. absoluto quippe divino illo

ἀκριβῶς ἔμαθον. ὥς γὰρ ἡ θεία ἐκείνη καὶ μεγάλη εἰσοδος
τέλος ἔλαβε, καὶ δὲ τῆς κατακλήσεως πάντες ἀνέστησαν, πα-
ρευθὺ οἱ τὴν ξένην ὀπτασίαν ἑωρακότες ἄνδρες, τοὺς σύνεγ-
γυς αὐτοῖς ἄρχοντας τοῦ βασιλέως ἐπὶ χειρὸς λαβόμενοι,
5 τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς ἔφησαν. “ὅτι φοβερά καὶ μεγάλα μὲν
ὑπῆρχον ἄπερ ἕως ἄρτι ἐβλέπομεν πάντα, οὐκ ἀρνούμεθα·
τὸ δὲ νῦν ὄραθὲν ἡμῖν ὑπὲρ τὴν φύσιν ἐστὶ τὴν ἀνθρωπίνην.
νεανίσκους γὰρ τινὺς ἑωράκαμεν πτερωτούς, στολὴν ξέστην
ὤραιαν ἐνδεδυμένους. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ
10 ἐπάτουν, ἀλλ’ ὑπὸ αἵρος ἐφέροντο ψάλλοντες ἅγιος ἅγιος
ἅγιος· ὅπερ πάντας ἡμᾶς πλέον πάντων τῶν ἄλλων ἐξέπληξε
καὶ εἰς μεγίστην ἀμνηχανίαν ἐνέβαλεν.” ὥς δὲ ταῦτα ἤκουσαν
οἱ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες, πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίναντο λέγοντες
“καὶ τάχα πάντα ἀγνοεῖτε τὰ τῶν χριστιανῶν μυστήρια, καὶ
15 οὐ γινώσκετε ὅλως ὅτι ἄγγελοι ἐκ τῶν οὐρανῶν κατέρχονται
καὶ λειτουργοῦσι μετὰ τῶν ἱερέων ἡμῶν.” ἐκεῖνοι τοῦτο
ἀκούσαντες εἶπον “πανάληθες καὶ φανερόν ἐστιν ὅπερ ἡμῖν
λέγετε, καὶ ἐτέρας ἀποδείξεως οὐ δέεται· αὐτοὶ γὰρ πάντα
οἰκείοις ὀφθαλμοῖς ἑωράκαμεν. λοιπὸν οὖν ἐύσατε ἡμῶς ὅπως
20 ἵνα ταχέως ἀπέλθωμεν ὅθεν καὶ ἐστάλημεν, ὅπως καὶ τὸν
κατ’ ἄρχοντα ἡμῶν καλῶς πληροφορήσωμεν, καὶ βεβαιώσωμεν
ἄπερ εἶδομεν καὶ ἔμαθόμεν καλῶς.” οὕςπερ καὶ ἀπέπεμψαν
μετὰ χαρᾶς μεγάλης καὶ εὐφροσύνης πύλιν ἐκεῖσε. οἱ δὲ
ἐπανακάμψαντες καὶ τὴν ἐσυντῶν καταλαβόντες χώραν εἵπον

et magno ingressu, cum signo vocati omnes surrexissent, quamprimum
viri illi, qui stupendam visionem conspexerant, imperatoris, procures
secum adstantes, manibus arreptos, sic alloquuntur. “tremenda et
magna esse quae hactenus videramus non diffitemur: quod autem nunc
vidimus humanam naturam exsuperat: iuvenes quippe quosdam con-
speximus alatos, specioso nec assueto amictu, qui pavimentum minime
contingebant, sed per aëra ferebantur psallentes *sanctus sanctus*
sanctus. quod sane nos omnes plus quam cetera in stuporem ma-
gnamque admirationem coniecit.” quibus auditis imperatoris proceres
ita respondent. “et fortasse omnia Christianorum misteria ignorantes,
nescitis ipsos angelos de caelo descendere et cum sacerdotibus nostris
ministerium obire.” tum illi “verissimum sane et manifestum est
quod vos dicitis; nec alio argumento opus habet: omnia quippe ipsis
oculis vidimus. demum nos remittite, ut eo redeamus unde legati
fuimus, quo principem nostrum de iis quae vidimus et probe didici-
mus certiores faciamus.” quos illi tunc cum gaudio et laetitia ma-
gna dimiserunt. reversi autem illi in regionem suam, clarissimo et

τὸν λαμπρότατον καὶ μέγαν ῥῆγαν, καὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, ἅπερ εἶδον καὶ ἤκουσαν πάντα, εἶπον καὶ διεσάφησαν τρανῶς, λέγοντες καὶ τοῦτο "ὅτι μὲν μεγάλα τινα καὶ λαμπρὰ πρῶην ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐθεασάμεθα, οὐκ ἀγνούμεθα· τὰ δὲ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὁραθέντα πάντα νοῦν ἀνθρώπινον κα-⁵ ταπλῆττουσι." καὶ ἐν καθ' ἐν λεπτομερῶς διηγῆσαντο. ὁ δὲ μέγας ἐκείνων ἄρχων ὡς τὴν ἀλήθειαν παρ' ἐκείνων ἀκριβῶς ἐνέμαθε καὶ ἐβεβαιώθη, μηδὲν μελλήσας ἀλλὰ παρῶντα στείλει πρὸς τὸν βασιλέα τὸν εὐσεβέστατον τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀρχιερεῖα αἰτεῖ, ὡς ἵνα τὸ ἐκεῖσε μν-¹⁰ ρισιόριθμον ἔθνος διδάξῃ καὶ βαπτίσῃ. ἦν δὲ τότε Βασίλειος ὁ ἐκ Μακεδονίας ὁ τὰ τῶν Ῥωμαίων σκηπτρα διέπων· ὃς καὶ μετὰ χαρᾶς μεγάλης τοὺς σταλέντας ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀνθρώπους δεξιόμενος ἀρχιερεῖα τινα αὐτοῖς ἐξέπεμψε, ἐκ' εὐλαβείᾳ καὶ ἀρετῇ διαβόητον, καὶ σὺν αὐτῷ ἄνδρας δύο, Κί-¹⁵ ριλλον καὶ Ἀθανάσιον, ἐναρέτους καὶ αὐτοὺς ὄντας καὶ πάννυτοι καὶ φρονιμωτάτους. καὶ οὐ μόνον τῆς θείας γραφῆς ἦσαν ἔμπλοκοι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξω καλῶς ἐξησκημένοι, ὡς τί τε γεγόμενα ὑπ' αὐτῶν γράμματα μαρτυροῦσι τοῦτο καλῶς. οὗτοι δὲ ἐκεῖσε ἀπειλθόντες πάντας ἐδίδασκεν καὶ²⁰ ἐβύπτιζον καὶ πρὸς τὴν τῶν Χριστιανῶν εὐσέβειαν ἐνήγον. βάρβαρον δὲ πάντῃ καὶ σόλοικον βλέποντες τὸ τοιοῦτον ἔθνος, οὐκ εἶχον οἱ ῥηθέντες λογιώτατοι ἄνδρες ὅπως καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων εἴκοσι τέσσαρα γράμματα αὐτοῖς διδάξαι, μήποτε

magno regi se sistentes, post solitum exhibitum obsequium, omnia quae viderant et audierant ipsi renuntiarent, talia loquentes. "magna et splendida quaedam nos Romae nuper vidisse non negamus: at quae Cpoli visa nobis sunt, humanam omnem mentem obstupesciunt;" quae illi minutatim recensuerunt. magnus vero princeps rei veritatem ab ipsis edoctus de eaque certior factus, nulla interposita mora, Cpolim ad piissimum imperatorem legatos mittit, qui episcopum peterent, ut innumeram ibi populi multitudinem doctrina imbueret et baptizaret. tunc porro Basilus Macedo Romanorum acceptra moderabatur; qui exceptis cum gaudio magno huiusmodi legati episcopum eo misit pietate et virtute clarum, cum comitibus duobus, Cyrillo et Athanasio, qui et ipsi virtute eruditione et prudentia ornatissimi erant, neque solum divinae scripturae notitia repleti, sed etiam in humanioribus literis probe exercitati, ut eorum scripta testificarentur. eo profecti illi omnes edocuerunt et baptizarent et Christianae pietatis rudimentis instituerunt. cum autem gentem eam omnino barbaram et rudem cernerent, ac nullo modo possent doctis-

πάλιν τῆς εὐσεβείας παρακλίνωσι. διὸ καὶ τριάκοντα πέντε στοιχεῖα γραμμάτων αὐτοῖς ἐνεχάραξαν καὶ ἐδίδασκαν. ὥνπερ καὶ ἡ κλησις ὀνομάτων ἐστὶν αὕτη, ᾧς, μπούκη, βέτδ, γλαῶδ, δοπρῶ, γέεσι, ζηβήτ, ζελαῶ, ζεπλέα, ἧ, ζεῆ, κάκω, λουδιά, δμή, νᾶς, ὦν, ποκόη, ξιτζίη, σθλόβω, ντεβέρδω, ἧκ, φέρωτ, χέρ, ὦτ, τζῆ, τζέρβη, σῶα, σθία, γέορ, γερῆ, γέρ, γέατ, γίον, γέους, γέα. ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ λε' γράμματα τῶν Ῥωσῶν· ἄπερ καὶ ἕως τοῦ νῦν μαυθαίνουσι πάντες, καὶ καλῶς τὴν εὐσέβειαν γινώσκουσι.

- 10 Λέγουσι δὲ καὶ τινες καὶ τοιοῦτόν τι θαῦμα γενέσθαι ἐν τοῖς ἐκεῖσε. ἔτι γὰρ τῇ δεισιδαιμονίᾳ κατεχόμενος αὐτός τε ὁ ἄρχων καὶ οἱ μεγιστάνες αὐτοῦ καὶ ἅπαν τὸ ἔθνος, καὶ σκοπούμενοι περὶ τῆς πρῶν αὐτῶν θρησκείας καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, εἰσκαλοῦσι πρὸς αὐτοὺς τὸν ἄρτι φοιτήσαντα ἀρχιερέα, ὃν καὶ ἐπηρώτησεν ὁ ἄρχων τίνα τὰ κατ' αὐτῶν ἐπαγγελλόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ αὐτὰ τὰ διδάσκεισθαι μέλλοντα. τοῦ δὲ τὴν ἱερὰν τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίου προτείναν-
 15 τας βίβλον καὶ τινὰ θαύματα ἐξηγουμένου τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἐπιδημία τερατουργηθέντων, "εἰ μὴ τί τῶν ὁμοίων" τὸ πληθὸς ἔφη τῶν Ῥωσῶν "καὶ ἡμεῖς θεασώμεθα,
 20 καὶ μάλιστα ὁποῖον λέγεις ἐν τῇ καμίνῳ τῶν τριῶν παιδῶν γενέσθαι, οὐκ ἂν σοι ὁλως πιστεύσωμεν." ὁ δὲ τῷ ἀψέυδει πιστεύσας λόγῳ τοῦ εἰπόντος ὅτι ὁ εὖν αἰτήσησθε ἐν τῷ

simi viri viginti quattuor Graecorum literas ipsos edocera, ne rursus a pia religione deflecterent, triginta quinque literas ab se inventas et exaratas iisdem tradiderunt, quarum nomina haec sunt, *As, Mpucci, Beid, Glad, Doppro, Geesü, Zibit, Zelo, Zeplea, I, Sei, Caco, Ludia, Mi, Nas, On, Pocoli, Ritzii, Sihlobo, Nieberdo, Ic, Pherot, Cher, Ot, Tzi, Tserbi, Saa, Sihia, Geor, Geri, Ger, Geat, Giu, Geus, Gea*. hae sunt triginta quinque Russorum literae, quas hactenus omnes ediscunt, atque rectam piae religionis notitiam obtinent.

Narrant autem quidam miraculum huiusmodi istis in partibus contigisse. cum enim princeps ille optimatesque, imo tota eorum natio pristina adhuc superstitione teneretur, ac nuper invecum cultum Christianorumque fidem considerarent, episcopum qui non diu advenerat evocant; quem princeps ille interrogavit, quid contra religionem suam dicendum haberet, et quaenam ipse docturus esset. illo autem sacrum divini evangelii librum protendente, narranteque miracula quaedam a deo in humano adventu suo patrata, "nisi quid simile" inquit Russorum turba "nos quoque videamus, maxime vero quale narras in camino trium puerorum factum esse, nullo modo iis

ὀνόματί μου λήψεσθε, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ αὐτοὶ ποιήσῃ, καὶ μείζονα τούτων ποιήσῃ, ἔφη πρὸς αὐτοὺς "εἰ καὶ μὴ ἔξεστιν ἐκπειράζειν κύριον τὸν θεόν, ὅμως εἰ ἐκ ψυχῆς διεγνώκατε προσελθεῖν τῷ θεῷ, αἰτήσασθε ὅπερ βούλεσθε, καὶ ποιήσῃ τοῦτο πάντως διὰ τὴν αἰτήσιν⁵ ὑμῶν ὁ θεός, ὡς ἡμεῖς ἐλάχιστοι καὶ ἀνάξιοι." οἱ δὲ ἐπ' αὐτῶν ἤτησαν τὴν τοῦ θεοῦ εὐαγγελίον πυκτίδα ἐν τῇ παρ' αὐτῶν ἀναφθεῖση ξιφῇ πυρκαϊᾷ, καὶ εἰ ἀβλυβὴς αὐτῇ τηρηθεῖ, προσελθεῖν καὶ αὐτοὺς τῷ παρ' αὐτοῦ κηρυττομένῳ θεῷ. ἔδοξε ταῦτα· καὶ τοῦ ἱερέως πρὸς θεὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ¹⁰ τὰς χεῖρας ἐπάραντος καὶ "δόξασόν σου τὸ ἅγιον πνεῦμα, Ἰησοῦ Χριστὸν ὁ θεὸς ἡμῶν" εἰπόντος, ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ ἔθνους παντὸς ἐρρίφη εἰς τὴν κάμινον ἡ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου βίβλος. ἐφ' ὧρας δὲ ἰκανὰς τῆς καμίνου ἐκκαυμένης, ἔτα καὶ τέλεον ἐκμαρανθείσης, εὐρέθη τὸ ἱερὸν πυκτίον διαμεῖναι¹⁵ ἄπαθες καὶ ἀλώβητον, μηδεμίαν ἀπὸ τοῦ πυρὸς δεξιόμενος λίμνη. ὅπερ ἰδόντες οἱ βάρβαροι καὶ τῷ μεγέθει καταπληγέντες τοῦ θαύματος, ἀνενδοιάστως πρὸς τὸ βάπτισμα ἠντομόλου, καὶ καθαιρόμενοι τὸν νοῦν τὸν σωτήρα ἐδόξαζον κύριον· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν²⁰ αἰώνων. ἀμήν.

quae dicturus es credemus." ille vero fidem habens huic verissimo dicto "quodcumque petieritis in nomine meo, accipietis" et "qui credit in me, opera quae ego facio, et ipse faciet, imo maiora eorum faciet," respondit illis "etsi non liceat tentare dominum deum, attamen si ex animo ad deum accedere decreveritis, petite quidquid voveritis; idque deus petitioni vestrae obtemperans exequetur, etiam si nos quam minimi et indigni simus." illi vero statim petierunt ut liber evangeliorum in rogam ab se accensum mitteretur, et si hic illaesus servaretur, se ad dei, quem praedicabant, cultum accessuros. accepta condicio fuit. sacerdoteque ad deum oculos et manus erigente, ac dicente "spiritum sanctum tuum glorifica Iesu Christe deus noster," in conspectu totius gentis liber S. evangelii in caminum coniectus est. cumque horis non paucis arisset caminus, hinc igne penitus extincto sanctus ille liber illaesus integerque repertus est, nulla ignis nota vel damno remanente. quod conspicati barbari, ac magnitudine miraculi perculsi, sine mora vel dubitatione ad sanctum baptismum sponte accesserunt, ac mente purgati salvatorem dominum laudibus celebrarunt; cui gloria et imperium nunc et semper et in secula seculorum. amen.

Libet aliqua hic monere ad praefatam Anonymi historiam de

Russorum ad fidem Christi conversione. et primo quod ait hic scriptor Anonymus, Russos adhaesisse ritui Graecorum propterea quod legati Romam et Cpolim missi ad utrumque ritum contemplandum ritum Graecum Romano praetulerunt, eadem ferme narrantur a scriptoribus de conversione Wlodomiri Russorum ducis, qui fidem Christi suscepit imperatoribus Basilio et Constantino, qui eidem duci sororem Annam in matrimonium dederunt: nam et ille ritui Graeco adhaesit propterea quod legati, quos ea causa Cpolim miserat, homines nimirum militares et adhuc semibarbari, eos vehementer commendassent, Latinorum vero ritus vel iidem vel farinae eiusdem alii nuntii haud satis religiose peragi ac templa parum esse ornata rettulissent; nisi id postea Graeci schismatis propugnatores confinxerint, cum Wlodomirum ac filios plerosque constet catholicae fidei cum primis studiosos extitisse, quorum duo, David ac Romanus sive Borissus ac Glebus, in catalogo sanctorum a Russis etiam Romanae ecclesiae unitis recensentur. quod autem ait de Cyrillo, is est ille episcopus et apostolus Slavorum, S. Methodii Olomucii in Moravia episcopi et Slavorum item apostoli frater; quorum quidem memoria colitur die 9 Martii. S. Cyrillus vero Thessalonicae natus est et prius dictus fuit Constantinus, qui propter mirabile eius ingenium dictus fuit philosophus; postmodum vero de consensu pontificis Cyrillus nuncupatus fuit, ut patet ex vita eorundem SS. Cyrilli et Methodii, ex ms Blaudurano edita in Actis Sanctorum die 9 Martii⁹ eadem habentur et in alia eiusdem vita ibidem edita, necnon in historia regni Slavorum presbyteri Diocleatis. perperam autem in Breviario, quo hodie Bohemi Moravi et Poloni utuntur, Lect. 1 dicitur Cyrilli et Methodii pater fuisse Constantinus cognomento philosophus: erat quippe hoc ipsius Cyrilli nomen, ut ex supra dictis patet, et ex assertionem Anastasii oculati testis in epistola ad Carolum Calvum Francorum regem a. 875 data, qua nuntiat corpus S. Clementis papae a Constantino philosopho Romam allatum; atqui constat a Cyrillo id factum, Methodii fratre; quorum quidem pater fuit Leo patricius, ut scribit Diocleates p. 288 ex editione Io. Lucii. sed quae ibi monet idem Lucius de Constantino philosopho, Cyrillo et Methodio, futilia omnino sunt. eadem dicenda sunt de epistola Ioannis VIII papae Suetoplucho comiti, eiusdem Cyrilli coaevo, scripta, in qua ait Constantinum philosophum fuisse inventorem litterarum Slavonicarum: "litteras" inquit "Sclavonicas a Constantino quodam philosopho repertas, quibus deo laudes debitae resonant, iure laudamus. Anonymus quippe hic noster, Diocleates, Acta S. Cyrilli ac reliqui scriptores Cyrillo,

qui et Constantinus dictus fuit, uti supra demonstravimus, hoc adtribuent; quin et perpetua apud nostrates traditio habetur, unum ex duobus alphabetis Slavonicis *Kiurilizam* dictum ipsius Cyrilli esse, a *Kiurul* nomine Slavo, quod Cyrillum Latine sonat, denominatum; alterum vero *Bukvizam* appellatum Divi Hieronymi. de his duobus alphabetis Ioannes Palatinus in opere Italico de arte scribendi, de characteribus vero S. Hieronymi Guillelmus Postellus. quid vero ipse de S. Hieronymi alphabeto et versione sacrae scripturae ab ipso, ut aiunt, in Slavonicam linguam facta sentiam, libenter fatebor. nullibi in operibus Divi Hieronymi ne vestigium quidem reperi linguae Slavonicae: quam quidem si calluisset, in explanandis scripturis, et pluries cum de nominibus Hebraeis, ea procul dubio usus esset. ubi vero Divus Hieronymus patrium sermonem appellat aut nostratum linguam, id de lingua Latina, quae tunc per universum Romanum orbem in usu erat, intelligendum esse nemo eruditus ignorat. ceterum quod ait hic scriptor Anonymus Russos tandem miraculo libri evangeliorum, qui cum in ignem coniectus esset ibi illaesus ac integer repertus est, ad Christi fidem conversos fuisse, satis convenit cum iis quae de eadem re habet Porphyrogenitus in avi vita n. 96.

163, 13. Eadem haec v. supra c. 29.

Ibid. 15. Ἀρέντα] hodie regio illa Narenta et populi illius Narentani dicuntur.

Ibid. 17. Μόκρον Slave *Mocro* nuncupatur.

Ibid. 18. Ὀστρώκ Slave *Ostrog* appellatur.

Ibid. 19. Κούρκρα ἦτοι τὸ Κίκερ] Latine *Corcira*, Slave *Karkar* dicitur.

Ibid. 20. Μέλιτα ἦτοι Μαλοζέαται] Slave *Mliet*, Latine vero dicitur *Melita* Plinio. hinc catuli Melitaei, Callimacho auctore, apud Plinium. huius autem insulae supremum dominium hodie est penes rem publicam Ragusinam, utile vero, ut aiunt, dominium penes monasterium nostrum S. Mariae dictum. de hac insula et monasterio nostro cf. Maurus Orbinius noster in opere cui titulus *Il Regno degli Slavi*.

Ibid. 21. ἐν ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων] c. 28. sed num illud Pauli naufragium acciderit prope Melitam insulam maris Adriatici an vero prope Melitam maris Africi insulam, non facile ex Actibus Apostolorum cognosci potest; et meo quidem iudicio quaestio illa insolubilis videtur.

164, 3. Φάρα] Latine etiam *Phara*, Slave vero *Huar*.

164, 3. *Βράττης* Latine *Brackia*, Slave *Brac*.

Ibid. 5. *Χόαρα* Antonini in itinera Corra dicitur.

Ibid. *Ἰης* Latine *Issa*, Slave vero *Wis* nuncupatur.

Ibid. *Λάστοβον* Stephani Ladesta, Tab. Peut. Ladestris. Latine *Laudestina* dicitur, Slave vero *Lastovo*; paretque rei publicae Ragusinae. cf. Lucius p. 49.

Ibid. 8. Patzinacitae, qui et Patzinacae, a principio incoluerant antiquam magnamque Bulgariam circa flumen *Atel* dictum, quod Theophani *Atalis* dicitur et *Edel* Tartarice, a Rutenis vero *Volga* seu *Wolga* appellatur, olim *Rha* Ptolemaeo: postmodum vero iidem Patzinacitae trans Istrum planities incoluerunt a Borysthene fluvio ad Pannoniam usque porrectas. de huius autem regionis incolis Patzinacitis et gentibus ipsis conterminis pluribus agit scriptor noster in principio huius operis, et infra c. 42, ubi terminos illarum gentium assignat. Patzinacitae vero quamplurima bella varia fortuna gesserant tam cum Romanis quam cum aliis nationibus; tandem devicti fuere a Ioanne Commene, qui in huius victoriae memoriam diem festum instituit, quem quidem τὴν τῶν Πατζινάκων τελετὴν nuncupavit, ut scribit Choniates p. 23 2. Patzinacarum autem nomen ex Russico vel Polonico Pyeczynigorum desumptum scribit Allutius et ex eo Lucius 6 5, ubi ait Patzinacas, seu Patzinacitas postmodum Vlahos appellatos fuisse.

Ibid. 10. *Μαζάρους*] sic in mss et in editis: sed sunt qui hic *Χαζάρους* legendum putent, cum subiungat Porphyrogenitus πρὸ ἐτῶν δὲ πενήκοντα οἱ λεγόμενοι Οὐζ μετὰ τῶν Χαζάρων ὁμονοήσαντες.

Ibid. 22. εἰς θέματα ὀκτώ] et paulo infra tradit idem scriptor, haec octo Patzinacitarum themata dividi in partes 40. Cedrenus vero p. 775 scribit Patzinacitarum gentem magnam ac populosam dividi in 13 tribus. in hoc autem Patzinacarum tractu hodie *Podolia* et *Moldavia* visuntur, ut scribit Ortelius.

165, 1. ὄνομα τοῦ πρώτου θέματος] omnia haec themata paulo infra compositis nominibus insigniuntur, exceptis *Gyla* et *Charobœ*. nec dubito quin plurima horum thematum nomina corrupta ac depravata sint, ut saepe accidere solet scriptoribus Graecis, dum barbara nomina referunt.

Ibid. 9. τὸν Γιαζή] paulo infra idem thema *Γιαζιχοπὸν* appellatur a nomine eiusdem principis.

Ibid. 23. *Κοναριτζιζούρ*] hoc nomen compositum est ex nomine thematis *Τζούρ* et principis qui in eo tunc regnabat cum haec scriberet Porphyrogenitus: nam ut scribit Ce-

drenus l. c., praeter commune Patzinacitarum nomen quaevis tribus a suo generis principe atque auctore peculiarem sortita est appellationem.

165, 23. Συρουκαλπή] sic et in mss. at fortassis legendum Συρουκουλή: quippe paulo superius hoc thema Κουλή et non Καλή appellatur.

166, 1. Βουλατζοσπόν] thema hoc paulo superius Τζοπὸν et non Τζοσπὸν vocatur.

Ibid. 7. Γιαχιχοπὸν] nomen compositum ex Χοπὸν thematis nomine, et Γιαζι seu Γιαζή principis nomine, qui in eo themate regnabat quo tempore Patzinacitae suis sedibus eieci fuere, ut ait paulo superius Porphyrogenitus.

Ibid. 8. Γύλα] circa finem huius capituli hoc idem thema composito nomine insignitur et Chabuxingyla dicitur.

Ibid. 9. Ίαβδισριμ] nomen primi thematis compositum: sed supra scribitur Ίορτήμ, non vero Ίορτίμ. ceterum duarum tribuum Patzinacitarum, quarum una Belemarnis et altera Pagumarnis vocabatur, meminit Cedrenus p. 776.

169, 16. Chelandia urbs hic est circa Bosporum, non vero navigii genus, ut putavit Meursius.

170, 15. σικῶνειν, σικόννειν et σηκῶνειν sublevare, tollere et erigere significat, σκουτάριον autem est Latinum scutum. sed observandus est hic ritus scuto impositum tollendi principem designatum; qui quidem communis erat tam Romanis quam barbaris. Ammianus Marcellinus l. 20 de Iuliano a Gallicanis militibus principe renuntiato: *impositusque scuto pedestri et sublatius eminens, populo silente, Augustus renuntiatum iuebatur diadema proferre*. Zonaras in Iustiano, ubi de Hypatio a seditiosis in imperatorem electo: καὶ ἐπὶ ἀσπίδος αὐτὸν μεταρσίον ἄραντες ἀναγορεύουσι βουσιλέα. ceterum de hoc more eligendi principem pluribus egere Pithoeus Advers. 2 6, Lipsius ad Tacitum, Dempsterus ad Corippum, Valesius ad Ammianum, et alii quamplurimi.

171, 15. Κάβαροι] sic in omnibus codicibus mss et ubique legitur. at Meursius pro Κάβαροι ubique legendum putat Ἀβαροι.

172, 17. καὶ τὸν Συμεὼν πολεμήσαντες] quomodo Bulgari a Romanis et Turcis profligati fuerint imperante Leone philosopho, et quomodo Turcae postmodum a Bulgaris interfectione delati fuerint, pluribus narrat incertus Continuator Theophanis in vita Leonis imperatoris, necnon Symeon magister in eiusdem Augusti vita.

Ibid. 18. Πρεσβλάβου] haec eadem urbs aliis Πρεσβλάβα

dicatur; et quidem Persthlavam magnam, Bulgariae regum regiam, expugnavit Ioannes Zimiscus, utramque, magnam et parvam, Basilius. magnam ad Istrum statuit Anna; Zonaras et Scylitzes haud procul a Dorostolo. ad Haemum montem ponitur a Niceta in Isaacio 1 5, quo loco eam describit. vide quae l. 1 Comment. de ea monuimus.

173, 6. *κακινκακῶς*] vide ad c. 13.

Ibid. 12. *Ἐράλ*] hoc flumen *Atel* dicitur Porphyrogenito c. 37, sed *Edel* Tartarice vocatur.

174, 8. *πλησιάζουσι δὲ τοῖς Τούρκοις*] Ungariae hodiernae tum cum a Turcis occupata fuit, describuntur hic a Porphyrogenito limites.

Ibid. 16. *κεφαλὴ δὲ dux exercitus vel cohortis.* hac voce utitur Porphyrogenitus eadem notione c. 26 et infra c. 51. sed et plura alia exempla habes apud scriptores Byzantinos, necnon apud tacticos.

175, 20. Sphendoplocus hic Porphyrogeniti idem qui Suetopelekus, seu ut Annales Francorum, Zuentibolkus; et in epistola Ioannis VIII ad eundem scripta Suetopluchus. hic a Methodio et Cyrillo una cum sua gente ad fidem Christi conversus est circa annum Christi 880. vide Acta Sanctorum Bollandi ad 9 Martii, Lucium de r. Dalm. et Cr. p. 68 et 439.

177, 2. *Γεωγραφία ἀπὸ Θεσσαλονίκης*] in ms eadem manu ad marginem scribitur: *περιήγησις γεωγραφικὴ τῆς Σκυθικῆς γῆς.* et quidem recte, cum capite hoc regiones Scytharum describat Porphyrogenitus et singulis terminos assignet.

Ibid. 18. *Δίστρας*] varie scribitur, *Δίστρα*, *δρίστα*, *δρίστρα* et *δρίστον*, olim Dorostolum dicta, Moesiae inferioris urbs ad Istrum sita.

Ibid. 21. *ὀσπίτιον* est Latinum *hospitium*. continuator Theophanis 3 28; ubi pluribus de castro Sarcel, et a quo et quando aedificatum, *ὅπερ*, inquit, *ἐρμηνεύεται μὲν λευκὸν οἰκημα*, *ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὸν Τάναϊν ποταμὸν, ὃς τοὺς τε Πατζινακίτας ἐντεύθεν καὶ αὐτοὺς διείργει τοὺς Χαζάρους ἐκείθεν.*

178, 9. *εἰς καματερὰ καράβια*] Anonymus Combesianus in Romano n. 10: *δρόμωνες χίλιοι, καράβια καματηρὰ σιτήσεις ἔχοντα καὶ ὅπλα πολεμικά λζ.* *navigia oneraria* interpretes: *καματηρός* quippe pro *καματηρός activus, laboriosus*.

Ibid. 15. In editis legitur *κοχλιδίων*, sed perperam:

quippe non ex parvis fluvii conchulis calx concinnata fuit, sed ex glareâ seu calculis fluminis, ut scribit continuator Theophanis 3 28.

178, 24. *πρωτείων* varie usurpari solet a scriptoribus, ut videre est in Gl. Gr. Ducangii. sed quae scribit hic Porphyrogenitus, Chersonenses primum a proteuontibus ex eadem gente delectis gubernatos fuisse, idque factum ad usque imperium Theophili, confirmantur ex continuatore Theophanis 3 28.

§

179, 5. *ὁ α τιμήσας*] ex hoc Porphyrogeniti loco palam est quid litera α cum θ superscripto significet; quippe continuator Theophanis l. l. eandem rem enarrans sic scribit: *ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος, τὸν εἰρημέτρον Πετρωῶν ὡς ἑμπειροὺς κρίνας τῶν τόπων πρωτοσπαθαρίον τε ἐτίμησεν καὶ στρατηγὸν ἐξαιέτισται.*

Ibid. 20. *τῶν λ' μερῶν*] nimirum *triginta partes* seu regiones; alibi quippe *τὰ κλίματα* appellat.

183, 21. *Γρηγόριος*] hic idem Gregorius paulo superius et infra Cricoricus appellatur. vide quae de Taronitarum gente scribit Ducangius in Familiis Byzantinis p. 172.

184, 7. *ἐρμηνευτοῦ*] apud Eusebium de Vita Constantini 4 32 *μεθερμηνευταὶ interpretes variarum gentium ac linguarum* dicuntur, ac sub dispositione magistri officiorum olim erant, ut docet Notitia imperii Romani. Graecis autem recentioribus *δραγῶμανοι δραγόμεανοι et δραγούμανοι* dicuntur, *διερμηνευταὶ* Codino: *ὁ μέγας*, inquit, *διερμηνευτῆς* πρῶτός ἐστι τῶν ἐρμηνέων, οὓς κοινῶς ὀνομάζουσι *δραγόμενους*.

Ibid. 9. *ὁ τοῦ Λιβός*] *Libis filius* vel *Libis cognominatus* vel *qui Libis monasterium condidit*: quippe monasterium Libis nuncupatum imperantibus Romano seniore et Constantino Porphyrogenito aedificatum fuit a Libe patricio et drungario classis, ut scribit Anonymus noster de Antiq. CP p. 52. at Leo grammaticus, qui hunc Libem Constantinum appellat, Leone philosopho imperante monasterium Libis conditum fuisse ait. Scylitzes et Anonymus Combesianus n. 25 id ipsum narrant, situmque hoc monasterium proxime SS. Apostolos aiunt. at sunt nonnulli qui putant hunc Constantinum, cuius meminit Porphyrogenitus, fuisse Constantini Libis filium, monasterii Libis cognominati conditoris. Constantinus autem Lips periit in praelio contra Bulgaros eodem Porphyrogenito imperante, ut tradit laudatus Scylitzes. caeterum *ὑπουργία ministerium, officium, seu officiales minores domus regiae,*

qui scilicet in variis ministeriis subserviunt, ὑπουργοῦσι, quomodo hanc vocem etiam usurpat Porphyrogenitus in Novella 8, et Harmenopulus l. 1 tit. 5 § 3. eiusmodi autem ministris praecerat domesticus, qui δομέστικος τῆς ὑπουργίας dicebatur, ut docet hic scriptor noster. sed de voce ὑπουργία vide Ioannem Euchaitarum metropolitam p. 70 et Chronicon Alexandrinum.

185, 11. De Barbari domo, quam sub Constantino Porphyrogenito possidebat Basilius cubiculi praepositus, vide quae Comment. l. 1 monuimus. huius autem Basilii accubitoris meminit etiam infra Porphyrogenitus c. 50, et Zonaras in eodem Augusto l. 16 p. 193.

Ibid. 22. χρυσοβουλίου] bullae imperatorum Cpolitānorum aureae argenteae aereae ac plumbeae erant. sed de hac re pluribus Ducangius in Gloss. et etiam alii.

190, 20. τοῦ Ψωμαθείως τὴν μονήν] hoc manasterium videtur ita nuncupatum, quod steterit ad portam Psamateam vel Psamateam; de qua quidem pluribus supra Comment. in Antiq. CP. l. 3.

191, 13. Pro Mantziciert Curopalatae dicitur Marziciert locus in Baaspracan, et Matzicier alio in loco apud eundem, Cedrenó vero Μαυρικιέργε.

Ibid. 14. τοῦ Περκρί καὶ τοῦ Χλιάτ] sic in ms habetur, et ita legendum esse sequentia suadent. *Percri* oppidum Babyloniae proximum apud Cedrenum, *Chliat* vero oppidum circa Armeniam Curopalatae, et Cedreno *Chleat*.

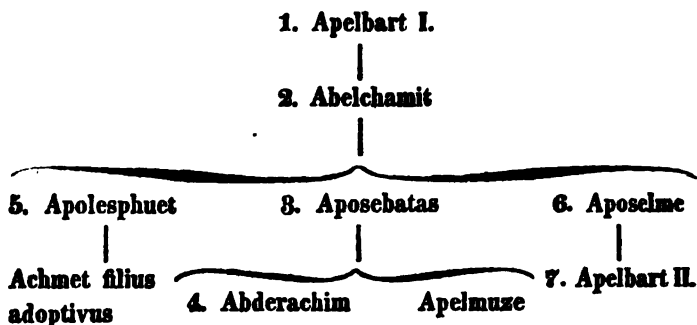
Ibid. Ἀρζες] Ἀρτζη scribitur Curopalatae, hodieque *Artzeram* vocatur et a Turcis *Rum*, ut scribit Leunclavius. sita est ad Armeniae et Cappadociae fines.

Ibid. 15. Τιβῆ] *Tybiūm* oppidum circa Armeniam maiorem videtur apud Cedrenum et Curopalatem.

192, 2. Κάρες] urbs Persarmeniae, *Carse* Cedreno et Curopalatae. nunc *Cars*, ut putat Leunclavius.

Ibid. 6. τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων] sic ms. locus mutilus in editis.

Ibid. 7. Ἀπελβάρι] hic etiam tabellam genealogicam Amerrarum Mantziciert adicere visum est, quo hoc Constantini caput illustretur.

193, 2. *Ἀποσυχίου*] sic supra; at hic in editis et in mss legitur *Ἀποσυχίου*.

Ibid. 7. *Χαρχά*] *Charcha* locus circa Assyriam videtur, apud Arrianum.

196, 16. Notandum Apolesphuet, quem hic patrum Achmet scriptor noster appellat, supra patruelem dici.

197, 9. *Ῥωμαία* apud Scriptores Byzantinos aliquando *Impertum Orientale*, aliquando vero *provincias Asiaticas* significat.

199, 11. *εὐξ'*] nimirum a. Chr. 952, imperii Constantini Porphyrogeniti 41.

Ibid. 22. Magistri Catacali seu Catacalonis meminît Cedrenus in eodem Leone p. 597. vide quae de familia Catacalonum tradit Ducangius in Familiis Byzantinis p. 178.

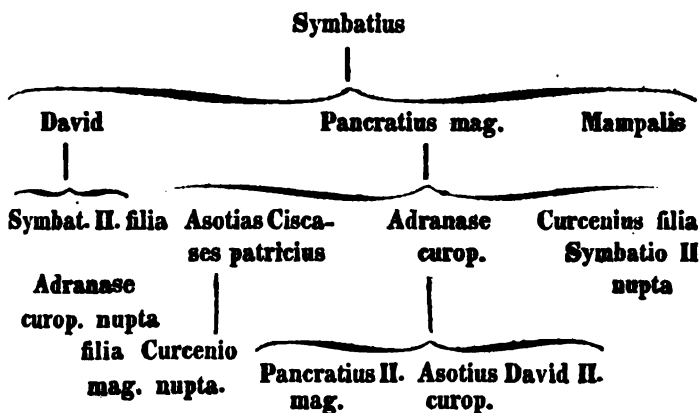
200, 4. Ioannes hic Curcuas fuit domesticus scholarum annis 22 mensibus 7; eiusque res gestas descripsit Manuel protospatharius libris 8, qui non extant. Cedrenus testis est. idem tradit Anonymus Combesianus in Romano Lacapeno n. 41. is *Κροκόας* dicitur Georgio monacho. ceterum ad marginem ms Porphyrogeniti, ubi loquitur de Ioanne Curcuas, scribitur eodem caractere, *οὗτος δὲ ὁ Τζιμισχῆς ἐπικληθεὶς*. sed fallitur quisquis illa scripsit, cum Ioannes Curcuas diversus sit a Ioanne Tzimisce, qui postmodum imperator fuit.

201, 11. *ἄς* pro *ἰνα*. passim occurrit apud scriptores, quos nobis exhibet in sua Turco-Graecia Crusius. Meurs. et alibi etiam passim apud recentiores scriptores.

Ibid. 19. *καρβάνιον* est Turcicum *carvana*. significat autem ea vox multitudinem mercatorum aliorumque peregrinantium, qui simul iter instituunt, ut tanto tutius commecat. Meurs. vide utrumque Gl. Ducangii.

202, 13. Ζουρβανέλη] ms ad marginem eadem manu scribitur οὗτος δὲ Ζουρβανέλη ὁ πατὴρ τοῦ Τορνίκη τῆς Ἀβᾶ, τοῦ ἀρτίως συγκέλλου. ἀζάτος autem vox Armenia est, ut scribit Porphyrogenitus Them. 1 12.

206, 2. Ut Iberum genealogia, quam hic exponit Porphyrogenitus, intelligatur, eam in tabella sequenti exhibere visum est:

Ibid. 6. τῷ δὲ Δαβὶδ ἔλαχεν ἑτέρα χώρα] censeo hic desiderari quae de hereditate Mampalis. MEURS.

207, 22. ἔχει δὲ καὶ ὁραπὴν μέγα ὥς χωρόπολιν] Meursius aliter interpretatur, *habetque territorium magnum instar regionis*; et pro χωρόπολιν scribendum ait χωρόπουλον sive χωριόπουλον. Glossae Graecobarbarae: ἀγρίδιον κωμᾶριον, χωρίον, χωριόπουλον.

208, 10. μαγιστράτον magistratus i. e. magistri dignitas, quomodo δονκάτον, πριγκιπάτον, δομειστικατον et talia. occurrit mox iterum: ἐξαιτούμενον τὸ κουροπαλατικὸν ἢ τὸ μαγιστράτον. de veste autem magistri, quae ea fuerit, ignoramus; neque eam Codinus commemorat usquam, cum tamen de ceterarum dignitatum habitu atque insignibus satis accurate agat. MEURS.

209, 21. κουροπαλατικὸν sive κουροπαλατικὴν (utroque enim modo scribebant, ut omnia talia) curopalatae munus significat. ea forma ἀρχοντικὸν, διακονικὸν, παπαδικὸν et plura ipsius generis. MEURS.

211, 8. τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ τεύχους]

huius in adeunda civitatum ac oppidorum possessione in turribus vexilla erigendi, in adepti dominii argumentum, moris exemplum etiam habetur apud auctorem Chronici Alexandrini in Ioviano p. 299, ubi de metropoli Nesibenorum Persis redita. de eadem re sic et Ammianus: *postridie Bineses iuxta ex Persis, quem inter alios excellere diximus, mandata regis complere festinans promissa flagitabat instanter; et principe permittente Romano civitatem ingressus gentis suae signum ab arce extulit, submigrationem e patriis civibus nuntians luctuosam.*

211, 13. τὴν τοῦρμαν] τοῦρμα hic pro regione; quippe provinciarum praefecturae distinguebantur in τοῦρμας, turmae vero εἰς βάνδα seu τοποτηρησίαις. sic autem propterea appellatae, quod eiusmodi militares turmae in praesidiis essent in statis regionibus provinciarum. et quidem haec vox occurrit non semel eodem significato apud scriptorem nostrum.

212, 8. ἐπειδὴ ἔχειν ἔχομεν] Meursius haec ita interpretatur, *quandoquidem praeliis cum Romanis gerendis pares sumus.*

214, 13. Κύριος ἦν] quod scribit hic Porphyrogenitus de patria Iustiniani Rhinotmeti, nemo, quod sciam, ex scriptoribus prodit. sexta autem synodus contra Monothelitas Constantino patre adhuc vivente habita fuit.

215, 14. τὰς βαρβαρικάς] sic in eodem canone; apud Porphyrogenitum vero τοῦ βαρβαρικοῦ.

Ibid. 19. διαφυλαχθῆναι] perperam legitur in editis διαχθῆναι; sed optime Meursius emendat. in canone legitur διατηρηθῆναι.

216, 1. τὴν νέαν Ἰουστινιανούπολιν] Cyprus νέα Ἰουστινιανούπολις et δευτέρα Ἰουστινιάνη dicebatur. erant vero Iustinianopolis sive Iustinianae tres, prima Achris, secunda Cyprus, tertia Chalcedon. Codinus: ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου πρώτης Ἰουστινιανῆς, Ἀχρίδος, καὶ πάσης Βουλγαρίας, ἐπεὶ δευτέρα Ἰουστινιανή ἐστίν ἡ Κύπρος καὶ τρίτη ἡ Καρχηδών. MEURS.

Ibid. τῆς Κωνσταντίνου πόλεως legitur et in eodem canone. verum Beveregius in codice Amerbachiano scriptum etiam reperit τῆς τῶν Κωνσταντινέων πόλεως, et hanc veram ac genuinam lectionem esse demonstrat. vide Zonaram et Balsamonem, et quae ibi adnotat laudatus Beveregius p. 154.

Ibid. 20. Καλλίνικός τις] de igne Graeco loquitur etiam supra c. 13 scriptor noster; sed vide quae ibi adnotavimus. vide item Cedrenum et Zonaram in eodem Pogonato.

220, 12. σιγγίλιον] sic etiam paulo infra ἐποίησε δὲ καὶ σιγγίλιον. σιγγίλιον *sigillum*. proprie vero sumitur pro diplomate aut charta sigillo munita, et hic quidem pro diplomate sumendum. vide Ducangii utrumque Gloss.

Ibid. 11. τραπεζοποιὸς *structor, infector*. Hesychio δ' τῆς πάσης περὶ τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος. similia habet auctor Etymologici.

Ibid. 20. Μαῖνη Laconicae urbs in Peloponneso, sic appellata etiam a Gemisto; Pausaniae vero et Ptolemaeo Λεύκτρον dicitur, Nigro *Maina*.

221, 4. οὗ τὸ ἐπίκλην ὁ τῶν Βροισινίων] locus mutilus; desideratur cognomen Theoctisti, quem patricium ac logothetam cursus faciunt Cedrenus et Zonaras. MEURS. at ipse locum integrum esse puto. Georgius monachus in vita Michaelis huius Theoctisti meminit et canicleo praefectum fuisse ait; Michaelis tutorem fuisse scribit Zonaras in eodem Augusto.

222, 8. Κρινίτην] floruit sub Theophilo imperatore Alexius Moseles ex genere Crinitarum, cui filiam Mariam natu minimam imperator in matrimonium dedit ac Caesarem salutavit; sed postmodum coactus fuit ab eodem Augusto vitam monasticam profiteri. vide Zonaram l. 15 p. 147. huius autem Alexii posteri ad extremam tandem redacti erant paupertatem sub Basilio Bulgaroctono, ut ex eius Novella, quae habetur in iure Graeco-Romano t. 2 p. 175, docemur, ubi τοῦ μεγίστου Ῥωμανοῦ τοῦ Μοναστὸς ἐγγόνους εἰς ἀπορίαν καὶ τελείαν ἔνδειαν pervenisse ait, cum illi patrimonium suum ab avo et parentibus relictum circa Philomilium possiderent. ceterum Κρινίτην τὸν ἐπιφανῆ καὶ περὶβλεπτον Graeciae praetorem seu στρατηγὸν nescio quem memorat Anonymus in vita S. Lucae Iunioris p. 996, et alium etiam Anonymus Combesianus in Leone philosopho n. 9.

225, 7. βάνδον *cohors militaris, praesidium militare*. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. τοποτηρησία hic *vicariatus*. idem Porphyrogenitus de Them. 1 16 ait στρατηγίδας seu *praefecturas* divisas fuisse εἰς τουρμας, turmas vero εἰς βάνδα ἤτοι τοποτηρησίας.

226, 3. Quod hic Χοζάνον est, Constantinus Γοζάνον scribit de Them. 1 8. MEURS.

Ibid. 14. τὸν Πλαγκρατούχαν] idem Porphyrogenitus de Them. 1 9 tres fratres commemorat tantum, et diversis nominibus.

229, 6. ἐκ προσώπων] non est nomen proprium, ut putavit Meursius, sed sicuti Graecis recentioribus πρόσωπον

nomen et persona dicitur, ita ἐκ προσώπων quod vices alterius obit, vicarius, legatus. sic passim scriptores Graeci recentiores. ceterum Eustathius hic Argyrus Leonis pater fuit, ut scribit paulo superius Porphyrogenitus, et Romani Argyni imperatoris avus.

231, 7. τοῦ Χρυσοεικλήου] de triclinio Aureo pluribus egimus l. 1 Comment. in Antiq. CP.

232, 9. Samonas hic erat Agarenus spado et Leoni imperatori carus ob detectam Basilii coniurationem; a quo etiam protospatharii honore auctus fuit, ut scribit Zonaras in eo Augusto p. 177. meminit etiam huius Samonae Gregorius in Vita S. Basilii Iunioris n. 3.

Ibid. 11. ἐπικουτζουλον] vide Gl. Gr. Ducangii v. Κοτζουλον. de Lausiaco autem palatio pluribus egimus l. 1 Comment. in Antiq. CP.

233, 14. ἀγράριον imperatoris non solum tectum erat, uti describitur ab Anna Comnena, sed et purpureum vel rubrum, ac velis et aulaeis eiusdem coloris pariter instructum, unde ῥοῦσιον appellatum; in quo quidem nemini esse licebat praeterquam drungariis excubiarum et rei navalis et aliquot aliis ex primariis palatii officialibus, quos imperator deligebat.

Ibid. 21. Stenum nuncuparunt primum Graeci totum illud maris fretum quod Byzantium inter et Pontum interiacet; quod quidem trecentis plus minus stadiis in longitudinem patet. deinde vero scriptores recentiores Stenum pro ipso Steni littore passim usurparunt; proinde Europaeorum illud littus, a capite portus Ceratini; ubi exstitit monasterium S. Mamantis, ad ostia Ponti Euxini, *Stenum* dictum fuit. et hac quidem nomenclatura donatur is potissimum maritimus tractus qui supra Galatam ad freti caput urbi obiacet. ceterum a Steno Stenitas dictos nautas, qui supra Stenum chelandia seu alia navigia ducebant, tradit idem Porphyrogenitus.

234, 2, μεταστάσιμα] μεταστάσιμον vide quae de palatio Pegano, de Hebdomo, de Hicria et de Bryante adnotamus supra in Comment. in Antiq. CP.

237, 19. αὐτῶν] in editis legitur αὐτῶ pro αὐτῶν, et ideo Meursius sic interpretatur hunc locum: cum interea illorum vicem cum remigum primis imperiale dromonium gubernaret senex ille prudensque Michael.

241, 20. Ἰωάννου] Ioannes hic est ille monachus et presbyter, cognomento Lazares, quem Alexander imperator

Constantino Porphyrogenito ex fratre nepotē tutorem dedit; cuius quidem meminit Leo grammaticus in Alexandro, et in Constantino p. 497 et 505. praeterea huius Ioannis mentionem faciunt Anonymus Combesianus in Alexandro n. 2, in Porphyrogenito n. 3, in Lacapeno n. 28, Scylitzes p. 607 et 623, et Zonaras p. 148.

245, 21. χειροβολίστραι autem sunt machinae bellicae seu *ballistae* species. Glossae Gr. Lat. *χειροβαλίστρα falarica*. vide Salmasium de Militia p. 224.

249, 11. ἀθροίλους] mendum est. MEURS.

250, 14. Κώνστα] Κώνσταντος. Constantem vero hic appellat scriptor noster Constantium Chlorum, ut nemo non videt; et ita etiam a Zonara vocatur, et in Menaeis 21 Maii.

251, 7. Θεϊότης titulus quo imperatores compellantur etiam in synodo Chalcedonensi part. 1 Epist. 37. Act. 1 p. 246. vide Filesacum de Idololatria politica.

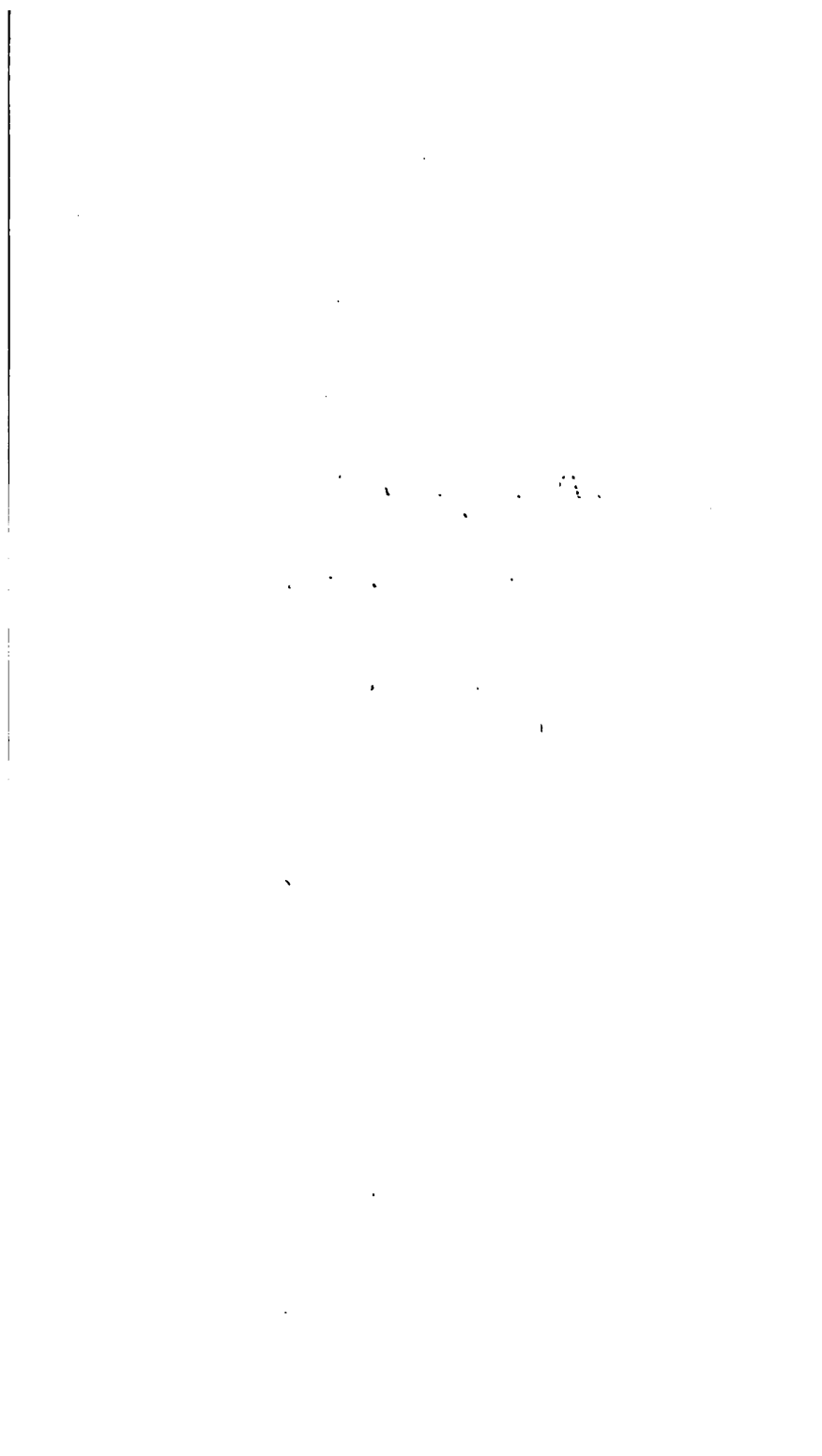
Ibid. 11. φιβλατούραν dixit Porphyrogenitus, quod φιβλατούριον Suidas, qui interpretatur περιβόλαιον Περσικόν. MEURS.

252, 12. Κρισκορόνου] hic princeps Bosporianus initio huius capitis appellatur a scriptore nostro Κρίσκων Ορου παῖς; unde puto hic duo illa verba in unum ab indocto scriba conflata.

254, 21. μίαν κραυγήν] et paulo infra idem Constantinus μίαν φωνήν, Anna item Comnena l. 8 p. 292 μᾶ φωνῇ. ea quippe fuit et veterum Tacticorum sententia, *hostes terri si cum telorum iactu clamoris horror accesserit*, ut est apud Vegetium 3 18. hisque consona tradit et Leo in Tact. 20 § 114. erat autem clamor iste permistus exhortatione, quemadmodum ait Sallustius de bello Iugurthino; unde παρακλυσμός dicitur Constantino Manassae. interdum ἀλαλαγμός et λαλαγή ἀρεϊκή; ἐννάλιος κέλαδος Heliodoro l. 1. barditum vocabant Galli antiqui, ut scribit Tacitus. ex quo autem in orbem Christiana religio invecta fuit, desierunt confusae illae et incertae a militibus ad fiduciae specimen vel notam proferri solitae voces, subiitque in earum locum uno omnium ore in caelum missa divini auxilii deprecatio. huius autem moris auctorem innuit Constantinum magnum Eusebius de Vita eiusdem Constantini 4 19 et 20 et in oratione de eiusdem Augusti laudibus, quem scribit suis praecepisse militibus ut in pugnae procinctu hacce oratione deum sibi in praeliis propitium conciliarent: σὲ μόνον οἶδαμεν Θεόν, σὲ βασιλεία γνωρίζομεν, σὲ βοηθὸν ἀνακαλούμεθα, παρὰ σοῦ τὰς

νίκας ἡγάμεθα etc. atque hinc quidem apud Christianos invaluisse putant nonnulli ut praelia omnia a dei invocatione auspicarentur. sed falluntur; quippe quilibet populus ab invocatione divina praelia auspicabatur; populus electus ab invocatione veri dei, ut passim sacrae literae testantur. Graeci vero pacanes duos caneant, alterum ante praelium Marti, alterum post praelium Apollini et Dianae.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΚΛΗΜΟΣ.

PETRI WESSELINGII

IN HIEROCLIS SYNECDENUM

PROLEGOMENA.

Hieroclis Synecdemus quin egregia Itinenariorum *) accessio fuerit nullum dubium est: firmat, quae dubia in illis atque incerta videbantur, indidemque vicissim adiuvatur; uberrime praeterea, quae in Orientis illa provinciis praeterierant, explet. igitur in scriptorem atque ipsam notitiam ante inquiramus quam in rem praesentem veniamus. ne vero a limite progressi in molestissimas salebras incidamus, duce imperatore Constantino Porphyrogenito utemur, qui, quantum rescire licuit, primus in Thematibus imperii ordinandis Hieroclis Synecdemum in consilium adhibuit l. 2 them. 1. μαρτυρεῖ, inquit, τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγκων ἔθνος τῇ Θράκῃ συναριθμῶν, λέγων οὕτως "εἶσιν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα τῶν Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχίαι μὲν κ. λ." e quibus meritissimo colligas Synecdemi scriptorem Constantino imperatore et seculo nono esse priorem; atque ita viri clarissimi Emmanuel Schelstraetenus, Io. Alb. Fabricius et Anselmus Bandurius instituerunt, quamquam hic insuper addit incertum esse omnino quo tempore floruerit. Carolus a S. Paulo circa Saracenorum aetatem scriptum suspicabatur Synecdemum, quod eius codici plures provinciae, quas post Heraclium Graeci amiserunt, de-

*) veterum Romanorum, a Wesselingio Amstelaedami a. 1735 editorum.

essent; quae cum ex Farnesiano ms ceteris accesserint provinciae, ruit et illa suspicio.

- 622 Hactenus itaque nisi incertissima de Hierocle sunt prodita. propius eius aetatem L. Holsteinus finire aggressus est ad Pulcheriopolin Thesauri Orteliani: "civitas" inquit "Epiri novae in Notitia Hieroclis, ubi male *Πολυχειριούπολις* pro *Πολυχειριούπολις* editur. accepit autem nomen a Pulcheria Augusta, cuius haec Notitia tempore scripta videtur." optassem plura vir egregius constabillendae opinioni, quae illi in mundo fuisse non ambigo, produxisset: nam sola eius urbis mentio rem non constituit. quantum coniectura assequi possum, impulsus in eam est sententiam ipsa Synecdemi dispositione: provinciae Orientis eodem hic digestae modo ut in Ephesino et Chalcedonensi conciliis, codice Theodosiano et Notitia imperii Orientis conspiciuntur, nec aliis magistratibus parent; vestigia innovationum, quas deinceps Iustinianus est molitus, vix ulla apparent; omniaque Theodosii secundi et Marciani temporibus prima fronte haud male respondere videntur. atque haec si citra dubium forent, prona ad suspicandum via aperiretur Hieroclem non alium atque cum esse quem *Φιλίστορας λόγους* reliquisse Io. Tzetzēs Chilliad. 7 144 testis his versibus est:

*Ἰεροκλῆς ὁσάντως Φιλίστορα ἐν λόγοις
ἔξῃς δέ, λέγων, εἶδομεν χώραν ἀνυμνηροτάτην
ἡλίῳ φλεγομένην τε, καὶ περὶ ταύτην ἄνδρας
γυμνοὺς ἀνεστίους τε, πρὸς χώραις τῆς ἀρήμων.
ὧν οἱ μὲν ἀπεσκίαζον τὸ πρόσωπον ὁπίους,
τοὺς πόδας δ' ἀνατείνοντες τὸ σῶμα ἄλλο σῶμα.
τούτων δὲ Στράβων μέμνηται, καὶ τε τῶν ἀκεφάλων
καὶ τῶν δεκακεφάλων τε καὶ τετραχειροπόδων.
οὕπερ ἐγὼ οὐκ ὄπωπα, φησὶν ὁ Ἰεροκλῆς·
ταῦτα Ἰεροκλῆς μὲν.*

- 623 liquet inde, quod verissime Io. Pearsonius Proleg. in Comment. alterius Hieroclis ad Aurea Carm. observavit, illum qui *Φιλίστορας* scripsit quam plurimas regiones peragrasse, resque in itinere visas aut aliunde cognitae scripto tradidisse, et libros quibus haec omnia erat complexus *Φιλίστορας* nominasse. iam cum Strabone posterior, et Stephano, qui cum in *Βραχμᾶνες* et *Ταρκυνία* testem appellavit, aut prior aut aequalis fuerit, non utique, si cetera probe quadrarent, absurdum foret *Φιλιστόρων* et *Συνεκδήμων* eundem parentem agnoscere, praesertim cum Synecdemus similis ingenii scriptorem ostendat. quo minus tamen in his acquiescam, pauca faciunt, sed talia quae validissime et huic coniecturae et L.

Holsteinii sententiae pugnant. primo enim Synecdemus in provincia Osrhoëne Leontopolin recenset, quo nomine Callinicum aliquot a morte Marciani imperatoris annis ornatum fuisse suo loco ostendam; deinde in Pisidia reliquis urbibus Iustinianopolin accenset, quae cum a nullo nisi eius nominis imperatore, et mirifice huiusmodi titulis capto, cognominata sit, sine dubio scriptor, qui eam memorat, et Stephano urbium explanatore et Pulcheria Augusta multis annis recentior est. idem colligas ex provincia Pannonia, quae Orientis imperio hic subiicitur: illa Marciani Augusti tempore amissa prorsus erat, praedae Attilae atque Hunnis exposita, praetereaue extra Orientalis imperii fines, ut ex Notitia utriusque imperii certissimum est; quam cum reciperarit virtus et providentia Iustiniani, sicuti Novella 11 praefert, utique ad eius aetatem demittendus Hierocles erit; qua an etiam multo possit esse inferior, nunc circumspectamus.

Notum in vulgus est multa cum imperatorem in provinciarum administratione mutasse: has aliis magistratibus mandasse, illarum nomina aut sustulisse prorsus aut ex binis unam et vicissim ex una binas fecisse: Hierocles vero cum Orientis nobis annumerarit provincias, singulis suos praepositos imponens, fortasse his in consilium missis et secum invicem comparatis suam nobis aetatem ostenderit. viam hanc nuper ingressus est eruditus auctor Dissert. Chorograph. Ital. med. aevi Sect. 5, cuius ductum, nostra passim adaspergentes, in his vestigandis sequemur. ergo cum mutatis a Iustiniano 624 provinciarum magistratibus ordiamur. iubet ille Novella 24 c. 1 ut qui Pisidiae praesit, praetor Iustinianus sit et vocetur; quo eodem honore Lycaoniae praefectum Nov. 25 c. 1 et Thraciae Nov. 26 ornat; quarum provinciarum praepositi Hierocli sunt consulares. decernit praeterea ut Phrygia Pacatiana et item Galatia prima spectabilem in posterum comitem habeant; cui utrique consularis ab Hierocle imponitur. est in Synecdemo Paphlagonia sub correctore, qui Nov. 29 praetor creatur, et Isauria sub praeside, quem comitem Nov. 27 esse vult, denique Phoenice ad Libanum moderatori Edict. 4, itemque Arabia subiiciuntur, quae hac in Notitia praesidi et consulari dicto sunt audientes. harum autem constitutionum pleraeque cum Belisario V. C. consule sint editae, iure utique optimo statuitur Synecdemum ante Belisarium consulem annumque 535 publicatum videri: ni enim id concesseris, danda ratio erit quamobrem in libello, quo provinciarum magistratus ex sui temporis more Hierocles describit, nulla prorsus de praetoribus Iustinianens moderatioribusque mentio fiat. quo magis vero scriptoris aetas ad liquidum perducatur, in

eas provincias pergamus quas imperator aut sustulit funditus aut novis titulis auxit aut etiam plures esset iussit; quarum si nullum in Synecdemo indicium reperiās, quid aliud profiteris quam illis eum mutationibus esse priorem? memorat haec Notitia provinciam Honoriadem et praesidi subiicit: eam Iustinianus Nov. 29 c. 1 abrogat et artissime Paphlagoniae agglutinatam uni praetori mandat, ὥστε καὶ τῶν ἐθνῶν, inquit, τούτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἡνωμένην καὶ μίαν ἀπὶ δυὸν τῶν ἔμπροσθεν, φαιμέν δὲ Παφλαγονίας τε καὶ Ὀνωριάδος, καλεῖσθαι πραιτορα. dividit praeterea Cappadociam ex Valentis Augusti instituto in binas, consularem utramque, si plerosque mss sequare, quos Nov. 30 in unam videtur conflare: πᾶσαν, inquit, ἀνδυνάτειαν γενέσθαι τε καὶ καλεῖσθαι βουλόμεθα. quae tamen an vincere, quod viro doctissimo videbatur, possint, re vera Iustinianum ex duabus Cappadociis unam exstruxisse, non iniuria dubites: nam diserte Nov. 20 c. 2 prima Cappadociae praesidem dignatione proconsulari condecoratum fuisse docetur; estque in ipsa Nov. 30 c. 10

625 utriusque Cappadociae mentio: εἰ δὲ τις ἐξ ἑκατέρας Καππαδοκίας δίκη πεντακοσίων ἐλάττων χρυσῶν ἐφέσιμος γίνηται. neque enim, si utramque in unam commutasset, utriusque distincte deinceps meminisset. esse in Haloandri editione novi εἰ δὲ τις ἐτέρα ἐκ τῆς Καππαδοκίας δίκη: sed prius praepoptaverim, tum quod oratio ἐτέραν δίκην vix ferat, tum quoniam Cappadociae duae nusquam una esse iubentur, tum etiam quod primae Cappadociae proconsul creetur, secunda non addita. utcunque id ceciderit, insignitam Cappadocia mutationem subiit, Hierocli cum Synecdemum scriberet ignoratam; quae etsi ex proconsule Cappadociae prima explorata est, negligi tamen nolim eiusdem imperatoris decreto gentis eius dispositionem ecclesiasticam in alium ordinem fuisse conversam. huc usque binae fuerant Cappadocum metropoles, primae Cappadociae Caesarea, secundae Tyana: tertiam Mucisson Tyanensi detractam et Iustinianopolin nuncupatam tertiae Cappadociae ipse imposuit. operae pretium fuerit ea de re perorantem audire Euphratam Tyanensem episcopum Collat. V conc. Constantinopol. 2 p. 96. "in illo" inquit "tempore sub Tyanensi civitate erat et Dohara et Nazianzus usque ad tempora huius pii imperii. piissimus autem imperator cum metropolitana iura dedisset civitati quae quondam quidem Mucissus, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus et Dohara et Nazianzum subiecit ei." haec si in Synecdemo praeteriri potuisse putaveris, quod a Notitia ecclesiastica sit diversus, debuit tamen Mucissus urbium catalogo insori, non regionibus sive vicis, ut fit, si post metro-

polis dignitatem illi oppido collatam fuerit scriptus. ad haec accedit, Helenopontum consulari et Polemoniaco Pontum praesidi in hac Notitia attribui, Novella vero 28 abolito Ponti Polemoniaco titulo Helenopontum moderatori Iustiniano committi. porro duae tantum in Synecdemo Armeniae insunt, quas multifariam sectas Iustinianus (non, ut perperam Eustathius in Dionys. Perieges. 694, Iustinus) quattuor Novella 31 esse atque haberi vult. taceo quae Iustinianae primae caussa decreverit Nov. 11, utque in Syria Theodoriadem, ne egrae Theodorae honor decisset, provinciam, de qua Novella 8, condiderit.

Mihi quae abunde ad aetatem scriptoris eruendam vi-626 dentur. posses alioqui auxilio vocare urbes, quas suo et Theodorae nomine illustres esse voluit, in unum catalogum a N. Alemanno ad Procopii Hist. Arcan. c. 11 coniectas, ni et aliae forent quarum rationem Hierocles nullam habuit. quod enim Iustinus primus Anazarbo atque Edessae pristinum nomen abstulit, utrique Iustinopoleos, quo et prior in Mopsuestana synodo (licet *Iustinianopolitana metropolis* vulgo p. 132 tom. 12 C. G. edatur) superbit, imposito titulo apud Euagrium H. E. 4 8 et Theophanem Chorogr. p. 146, eo nusquam, quantumvis illi tempori proximus, in Synecdemo has urbes dignatur.

Illa ergo quae in medio posui, satis superque evincunt nihil eorum quae Iustinianus novavit Hieroclem, cum hanc Notitiam vulgaret, inaudivisse videri; adeoque ante Belisarium consulem, cuius annum plures illarum constitutionum praeferunt, principe tamen Iustiniano scripsisse. nam ante hunc consulem fato concessisse, quod viro erudito in mentem venit arbitrari, vix indidem coegetis. potuit sane vulgato Synecdemo omnia quae imperator mutaverat addere, novamque eius editionem publicare: at id voluisse unde cognoscemus? quid si etiam priori editioni illa adstruxerit, et in nostram aetatem Notitia, ut primum e scriptoris calamo defluerat, devenerit? itaque ad Synecdemum ipsum descendamus, atque integerne et genuinus, et cuius generis sit Notitia, civilis an ecclesiastica, exploremus.

Non esse genuinum neque integrum Emmanuel Schelstra-tenus tom. 2 Antiq. Eccles. p. 720 sibi persuasit, tum quod ea quae de civitate Constantinopolitana ex Hierocle Iustinus Porphyrogenitus refert, in Notitia non compareant; tum ex eo quoque probari, quod Hieroclis opus 64 praefecturas seu provincias et 835 seu 935 civitates continerit, Notitia

autem 51 tantum provincias et 751 civitates exhibeat. quae accusationis capita si, ut oportet, expendantur, causam tenere hand poterunt; quod ut unicuique dilucescat, Constantini imperatoris l. 2 them. 1 verba, illis adnexa quae in superioribus exscripta dedimus, inseramus: ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδι τῶν πόλεων καὶ τοῦ κόσμου πατὴρ, τὴν νέαν Ῥώμην, τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθην. διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θροῶκη, τὸ ἐν 627 τοῖς Εὐρώπης μέρεσι, θεμάτων πρῶτον τεθεῖκαμεν. quis enim, quod bene advertit Anselmus Bandurius, non viderit haec non Hieroclis sed Constantini verba esse, causam explicantis cur Thraciae themati inter Europaea primum locum assignarit. iam quod numerum provinciarum non aequare 64 adiungit, id in Caroli a S. Paulo editionem valebit, non eam quam primus ipse in publicum dedit, ab Holsteinio ex Farnesiano ms pluribus provinciis auctam. novi doctissimum Dissert. Chorogr. Ital. auctorem autumasse non 64 provincias sed 65 esse debere, quoniam in Synecdemo Pamphylia secunda memoratur, nusquam prima: cui ego opinioni nullum nisi in Latina versione praesidium reperio. etsi enim ex ecclesiastica dispositione Pamphyliam in duas fuerint partiti, ut et duae hic recenserentur nihil fuit necesse, praesertim cum una duntaxat in Notitia imperii Orientis reperitur, nec duas Iustinianus, ut Novella 8 indicio est, noverit. id insitari nolim, deesse plures civitates, nec numerum 935 rotundari. grassata librariorum negligentia, ut in ceteris omnibus, et hic est; multaque, quia vitiosiora videbantur, neglexit, alia turpissimis mendis foedavit. neque nupera ea corruptela est: si de Constantini imperatoris codice ex illis quae in l. 2 Them. inde transtulit, coniecturam feceris, corruptissimum, neque nostris munditie, quamvis admodum inquinatis, praestantiores reperies: summa ille imis miscuit et provinciarum terminos frequentissime migravit. quae vitia utut agnosco, tamen criminationes quae in hanc Notitiam adferuntur, et quibus peccatorum quorum innocentissima est rea peragitur, repellendas existimem; quod ne nunc exsequar alia prohibent.

Quaerendum est, civilisne an ecclesiastica fuerit? Ia. Harduinus in Antirrhethico et Numis urb. antiq. illustr. litem secundum ecclesiasticam dedit, licet, cur eam tulerit sententiam, docere neglexerit; et post Harduinum plures. haud tamen iure: nihil enim Synecdemus praecipuum habet, unde ecclesiasticis Notitiis accensendus videri possit. nulli, ut haec auctor Dissert. Chorogr., throni, rarae metropolea, nulli archiepiscopi, nulli autocephali; cumque in una saepe provin-

cia plures metropoles, tametsi dignitate impares, fuerint, uti 628
in Bithynia Nicomedia Nicaea et Chalcedon, vix unam atque
alteram, saepenumero etiam nullam, eo titulo cohonestat. ad
hoc, haud paucae recensentur urbes quibus nullus unquam
episcopus fuit; quarum exempla cum suis quaeque locis ad-
metiri constituerim, una hic Scythia defungar. illi 15 urbes
contribuuntur; unde singulis episcopis, si ecclesiastica foret
Notitia, subditas fuisse existimares, cum tamen omnes unius
Tomitani praesulis curae commissae fuerint. si addubites,
Sozomenum H. E. 6 21 auctorem dabo: τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος
πολλὰς μὲν ἔχει καὶ πόλεις καὶ καίμας καὶ φρουρία, μητρο-
πολις δὲ ἑστὶ Τόμις, πόλις μεγάλη καὶ εὐδαιμῶν, παράλιος,
ἐξ εὐωνύμων εἰσπλέοντι τὸν Εὐξείνιον καλούμενον Πόντον. εἰσ-
εἶτι καὶ νῦν ἔθος παλαιὸν ἐνθάδε κρατεῖ, τοῦ παντὸς ἔθνους
ἓνα τὰς ἐκκλησίας ἐπισκοπεῖν. utique si Synecdemus episco-
porum ordinem et dignitates describeret, ut omnes eius pro-
vinciae urbes enumeraret nihil opus fuisset: unam Tomita-
nam, ut in Notitiis ecclesiasticis assolet, gentis praesuli dare
potuisset. deinde plures plerisque in provinciis urbes, quae
suos sibi episcopos habuerunt, quod in Notitia ecclesiastica
insolens est, negliguntur. nec eo tamen telo alia omnia sen-
tientes vehementius urserim: quid si illae exciderint? et sane
multas negligentia exscriptorum deperditas esse mihi persua-
deo. nam cui credibile fiet, ut uno exemplo utar, in Meso-
potamiae provincia solam Amidam Hieroclis aetate Romanis
fuisse superstitem? imo vero plures ibi florebant, sed a li-
brariis susque deque habitae; qui, si absque codice Farnes-
iano fuisset, unam itidem Phoenicae maritimae reliquissent
Tyrum. quid porro tituli magistratuum, quibus provinciae
administrandae attributae fuerunt, ad Notitiam ecclesiasticam?
quid Synecdemi nomen, quod huic Notitiae inscriptum est?
id peregrinationis comitem adsignificat, argumentoque est Hie-
roclum provincias obituris succurrere et imperii Orientis am-
plitudinem in brevi quasi tabella praepingere voluisse. quae
mihi caussa videtur cur provinciarum ordinem, uti praefectis
et vicariis suberant, accuratissime servarit. libet id osten- 629
dere, quod illa re suam ab ecclesiasticis Notitiis prorsus di-
stinxerit. primum Thraciarum dioecesein, in 6 provincias de-
scriptam et vicario parentem, quo de Notit. imp. Orient.
c. 132 exsequitur: tum Macedoniae et Daciae dioecesein prae-
fecto praetorii Illyrici attributam; cui nuper a Iustiniano re-
ciperatam Pannoniam, quae ante praefecto praetorii Italiae
commissa fuerat, adiungit. hanc excipit Asiana 11 provin-
ciarum, tum Pontica totidem provinciarum, dein Orientis pro-
vinciae 15, tandem Aegyptus, prorsus ut in Notitia imp. Ori-

entis c. 1, omnes praefecti praetorio Orientis dispositioni et curae mandatae.

Atque haec de Synecdemo; cuius primam editionem Carolo a S. Paulo debemus, sed 14 provinciis mutilam. aliam animo agitasse Iac. Sirmondum ex quadam eius ad L. Holsteinium epistola p. 471 ed. Venet. suspicere: "de Hieroclis Synecdemo" inquit "gratuler an doleam nescio. imo re vera doleo tibi non a me dono datum fuisse, cum expeteres; et quod ego mihi contingere optabam, ut aliud exemplar nanciscer, id tibi potius obtigisse gaudeo; atque ut ex animo me gratulari intelligas, si ad reliqua tua Geographica, cum ad Cramosium mittes, Africanam nostram adiici iubes, non defugiam." quod, uti advertis, consilium deinceps repudiavit. vidit versavitque eum Sirmondi ms Henr. Valesius, sicuti ad Ammian. 31 11 profitetur, haud obscure plurimis eum vitiis obsitum fuisse innuens. demum L. Holsteinio bona quaedam fortuna plures manu exaratos codices, Vaticanum Altempsianum et Farnesianos, obtulit, quorum ope correctum et 14 provinciis auctiorem Synecdemum praeter alia Geographica, de quibus Lambecius Bibl. Caesar. l. 6 p. 268, vulgare proposuerat; quibus conatibus, ne egregie inchoati absolverentur, cum viri praestantissimi fatum obstitisset, latuere diu in Barberina bibliotheca schedae, donec Emmanuel Schelstratus inde erutas publicaret, et Antiq. Ecclesiast. t. 2. p. 689 Hieroclem variis, quae vocantur, lectionibus et Latina Holsteinii versione instructum insereret. post deinde Anselmus Bandurius dignum censuit qui indidem sumptus tomum I Imperii Orientalis p. 31 ornaret. nos quoniam spe scripti codicis excidimus, eas editiones contendimus, et ex mss variantibus scripturis illas quae veriores aut propius a recto recedentes
630 videbuntur amplexabimur, reliquis, ut diiudicandi facultas ne auferatur, suo loco adscriptis. Latinam versionem, quod nomina urbium ea carere possent, et ne praeter rem libri melles inoresceret, recidimus. habes instituti rationem; quam si harum rerum peritis probavero, satis uberem vigilati laboris fructum me percepisse arbitrabor.

Haec scripseram, iamque ad pag. 673. deveneram, cum mihi officiosissime vir clarissimus Siegb. Havercampus ΤΑΞΙΝ ΠΡΟΚΛΗΘΕΛΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ, ex ms Bonaventurae Vulcanii excerptam, transmitteret. suspicatus fueram ex quadam Cl. Iac. Gronovii post Berkellii Stephanum nota eam τὰς αὐτῶν aut partem esse Synecdemi aut certe in eodem codice Synecdemum lectitari; neque vana ea fuit suspicio: prorsus enim integer, etsi sine Hieroclis nomine, conspicitur, titulo praescripto quem et Imp. Constantinus l. 2 Them. 1

agnoscit. legit autem *) atque in his praecipue, quodque provinciarum nomina semper in secundo casu ponat, codex ille ab editis discrepat; pro cuius usu gratiae viro clarissimo debentur ingentes.

*) Lectiones codicis suis iam locis positas invenies. 1B.

PETRI WESSELINGII

PROLEGOMENA.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΣΤΝΕΚΛΗΜΟΣ.

Εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις αἱ ὑπὸ τὸν βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπαρχίαις ἕξ, πόλεις ἑλς, ὡς ὑποτέτακται.

α'. Ἐπαρχία Θράκης Εὐρώπης, ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ιδ', Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκαδιούπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὄρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μορίζος, Σιντική, Σαυα-10 δία, Ἀφροδισιάς, Ἄπρος, Κοῦλα.

β'. Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ', Αἶνός, Μαξιμιανούπολις, Τραϊανούπολις, Μαρώνεια, Τόπειρος τὴν Ῥούσιον, Νικόπολις, Κερεόπυργος.

γ'. Ἐπαρχία Θράκης, ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ε', Θυ-15 λιππούπολις, Βερόη, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστεύπολις, Διό-πολις.

6 post Ῥωμαίων Constantinus l. 2. Them. 1 διοικούμενος 8
κονσουλᾶριον editi ante Wesselingium (W), κονσουλᾶριων Const-
tinus (C). 10 πανόνιον ante W γάννος mas σικα-
mas praeter Leidensem (L) συνναδία ante Bandurium, σιν-
δα C 11 ἄπρος C κοῦλα ante W 13 μαρῶνα τὸ πρὸς
ante W 16 βερόν ante W Διόπολις margo Banduri:
ceteri ante W om

δ. Ἐπαρχία Αἰμινόντων, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Ἀδρια-
νούπολις, Ἀγχίαλος, Δεβελτός, Πλωτινούπολις, Τζοΐδης.

ε'. Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ', Μαρ-
κιανούπολις, Ὀδησσοι, Δοροστούλος, Νικόπολις, Νοβαί, Ἀπ-
5 πιαρία, Ἀβριττος.

ς'. Ἐπαρχία Σκυθίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιε', Τόμις,
Διονυσόπολις, Ἀκραι, Καλλιτίς, Ἰστρος, Κωνσταντιάνα,
Ζέλδεπα, Τρόπαιος, Ἀξιούπολις, Καπίδαβα, Κάρσος, Τρό-
σμις, Νοβιοδούνος, Αἰγισσος, Ἀλμυρίς.

10 ζ'. Ἐπαρχία Ἰλλυρικοῦ. α'. Μακεδονία ὑπὸ κοινου-
λάριον, πόλεις λβ', Θεσσαλονίκη, Πέλλη, Εὐρωπος, Διον,
Βέρροια, Ἐορδαία, Ἐδεσσα, Κέλλη, Ἀλμοπία, Λάρισσα,
Ἡράκλεια Λάκκου, Ἀνταγνία Γεμίνδου, Νικέδης, Δόβορος,
Ἰδομένη, Βράγυλος, Τρίμουλα, Παρθικόπολις, Ἡράκλεια
15 Στυρμνοῦ, Σέρραι, Φίλιπποι, Ἀμφίπολις, Ἀπολλωνία, Νεά-
πολις, Ἀκανθος, Βέργη, Ἀραυρος, κλίμα Μεστικόν καὶ
Ἀκόντισμα, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθράκης.

η'. Ἐπαρχία Μακεδονίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η',
Στόλοι, Ἄργος, Εὐστράϊον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαινί-
20 διον, Ἀρμονία, Ζάπαρα.

θ'. Ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιζ',
Λάρισσα, Δημητριάς, Θήβαι, Ἐχινάτος, Λάμια, Ὑπατα,
Μητρόπολις, Τρίκκη, Γόμφοι, Καισαρεία, Διοκλητιανούπολις,
Φάρσαλος, Σάλτος Βουραμίνσιος, Σάλτος Ἰόβιος, νῆσος Σκό-
25 πέλος, νῆσος Σκιάθος, νῆσος Πεπάρηθος.

1 ε'] ΕΞ C 2 ἀχίαλος διέρχεται πλουτινούπολις ante W 3.
ὑπὸ — Σκυθίας om C 6 ιδ' C 7 καλάνης mss, καλα-
ταῖς editi ante W 8 ζέδεπα ante W, ζέπα C, ξέδεπα L
τρόπειος L καπίδαβα ante W 9 νοβιοδούνος ἀγισσος
ante W 11 λα' C δῖος, βέρροια, Ἐορδαία ante W 12
κόλλη ante W ἄλμοπία ante W, ἄλμοπία C λάρισσα
om C 13 διόβορος ante W, διόβορος C 14 ἰδομένη C
15 φιλιππος ἀμφίπους ante W 16 κλίμα, μετὸν L, κλίμα,
μεστικόν ceteri 19 κελαινίον ante W 21 ις' C 22 αἰ-
χιονίον ante W 23 τρίκαι mss, τρέκαι editi ante W και-
πάρεια omnes. Carolus a S. Paulo Παιονίαν addit, prorsus in-
tempestive, quippe a Thessalia remotissimam. W 24 φάρ-
σαλα ante W σαρτοβουραμίνσιον ante W, qui in textu Σάλ-
τοβουραμίνσιον σατοσιόβιος ante W σκεπία C, σκέπια
Carolus a S. Paulo 25 πεπαρίαθης idem

ι'. Ἐπαρχία Ἑλλάδος ἦγον Ἀχιῆας, ὑπὸ ἀνδύνατον, πόλεις οθ', Σκαρφία, Ἐλάτεια, Βοιὸν καὶ Δρυμαία, Δαυλία, Χαιρώνεια, Ναυπακτος, Δελφοί, Ἀμφισσα, Τιθώρα, Ἀμβρυσος, Ἀντίκυρα, Λεβαδία, Κορώνεια Βοιωτίας, Σίτις, Ὀπός, Ἀνάστασις, Ἐκεψος, νῆσος Εὐβοία, Ἀνθηδών, Βουμέλιτα,⁵ Θεσπιαί, Ὑτίης θύσθαι, Θῆβαι μητρόπολις Βοιωτίας, Τάναγρα, Χαλκὴ νῆσος Εὐβοίας, Πορθμός, Κάρυστος, Πλαταιαί, Αἰγόςθυνα, Ἀθῆναι μητρόπολις Ἀττικῆς, Μέγαρα, Πλαγί, ἐμπόριον Κρομμυῶν, Αἴγινα νῆσος, Ποιτοιούσα, Κέα, Κύθνος, Ἀῆλος ἀδελος, Σκύρος Ταλαμένη μέχρι Θερμοπυλῶν,¹⁰ Κόρινθος ἢ ποτε Ἐφύρα μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος, Νέα Σικυών, Αἴγαια, Αἴγιον, Μεθώνη, Τροιζήν, Ἐπίδαυρος, Ἐρμιόνη, Ἄργος, Τέγαι, Θάρκουσα, Μωτινία, Λακεδαιμονία μητρόπολις τῆς Λακωνικῆς ἢ πρὶν Σπάρτην, Γεράνθραι, Φαραί, Ἀσωπός[πόλις], Ἀκριαί, Φιάλεια, Μεσσήνη, Κορώνη,¹⁵ Ἀσίνη, Μεθώνη, Κυπαρισσία, Ἥλις μητρόπολις Αἰτωλίας, νῆσος Κεφαλληνία, νῆσος Πάνορμος, νῆσος Ζάκυνθος, νῆσος Κυθηρία, νῆσος Μύκων, νῆσος Στροφαδία, νῆσος Μόλος ἀντικρὺ Κορίνθου, νῆσος Λωροῦσα, νῆσος Ἀἴμνος, νῆσος Ἰμβρος.²⁰

ια'. Ἐπαρχία Κρήτης, ὑπὸ κοινουλάρχον, πόλεις κβ', μητρόπολις Γορτύνη, Ἰνατος, Βίεννα, Ἱερώνυδνα, Καμάρια, Ἀλλυγος, Χερσόνησος, Λύκος, Ἀρκαδία, Κνωσός, Σούβριτος, Ὀαζος, Ἐλευθέρινα, Λάμπαι, Ἀπτερα, Κυδωνέα, Κίσαιμος, Καττανία, Ἐλυρος, Αἰσσος, Φοινίκη ἤτοι Ἀραδὴν, νῆσος²⁵ Κλαῦδος.

ιβ'. Ἐπαρχία παλαιᾶς Ἠπειροῦ, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιβ', μητρόπολις Νικόπολις, Λωδώνη, Εὐροία, Ἀκτιον, Ἀδριανούπο-

1 ἦγον add W 2 ἡλάτεια apud Bandurium βοὲ καὶ δομῶν ante W 3 ἀμφισσα ante W 5 ἀνθηδών Carolus a S. Paulo 6 πάναγρα idem 7 χάριστος aut χάρυστος ante W πλαταιαὶ L: ceteri πλαταιαί 8 αἰγόςθυνα Carolus a S. Paulo 9 κρομμῶν ante W, qui Κρομμῶν. αἰγινῆσος L ποτοιούσα ante W, ποτιούσσα L 10 ταλαμένη L. στα λυμένη i. e. Ἀἴμνος Christophorus Wordsworthus (Athens and Attica p. 2). μεχρὶ C, μετὰ L, με vulgo 11 ἐφυρος ante W 12 αἰγίραι L, αἰγαι ante W μεθῶνα mas ἀρξίαινα ante W, qui Τρυζίαινα 21 ὑπὸ ἡγεμόνα ante W 22 ἱερὰ πύδνα ante W 24 ὁ ἄξιος ante W 25 φοινίκη ἀραδὴν ante W

λις, Ἀπκων, Φοινίκη, Ἀγχιασμός, Βουθρωτός, Φωτική, Κέρκυρα νῆσος, Ἰθάκη νῆσος.

ιγ'. Ἐπαρχία νέας Ἠπείρου, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις θ', Ἀσπράχιον ἢ ποτε Ἐπίδαμνος, Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βούλις, Ἀμαντία, Πουλχεριούπολις, Αὐλών, Λυχνιδὸς μητρόπολις, Λιστρῶν καὶ Σκεπῶν.

ιδ'. Ἐπαρχία Δακτίας μεσσηγείον, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ε', Σαρδική μητρόπολις, Πανταλία, Γερμανά, Ναϊσός, Ῥεμισσιάνα.

10 ιε'. Ἐπαρχία τῇ παρα . . . ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις ε', Ῥατιάρια μητρόπολις, Βονωνία, Ἀκνές, κάστρα Μάρτις, Ἰσκος.

ις'. Ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις γ', Σκουῖνοι μητρόπολις, Μηρίων, Οὐλπιάνα.

15 ιζ'. Ἐπαρχία Πρεβάλεως, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις γ', Σκόδρα, Λίσσος, Δωράκιον μητρόπολις.

ιη'. Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Βιμενάκιον μητρόπολις, Σιγγιδόνος, Γρατιανά, Τρικόρνια, Ὀρρεον Μάργον.

20 ιθ'. Ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις β', Σέρμιον, Βασιάνα.

κ'. Ἐπαρχία Ἀσίας, ὑπὸ ἀνθύπατον, πόλεις μγ', Ἐφεσος, Ἀναία, Πριήνη, Μαγνησία Μαιάνδρον, Τράλλεις, Νύσσα, Βριούλα, Μύσταυρα, Ἀνίητα, Ὑπαιπα, Ἀρκαδιούπολις, 25 Διὸς ἱερόν, Εὐάζα, Κολοσὴ, Ἀλγιζα, Νικόπολις, Παλαιὰ πόλις, Βαρέττα, Αὐλίου κόμη, Νέα αὐλή, Κολοφών, Μητρόπολις, Λέβεδος, Τίος, Σμύρνα, Κλαζομεναί, Σατρῶτη, Μαγνησία Σινύλου, Αἰγάη, Τῆμνος, Φώκαια, Μύρινα, Κύμη, Πέργαμος, Ἐλαία, Πιτάνη, Τιάραι, Θεοδοσίον πόλις, Ἀδρα- 30 μύτιον ἢ ποτε Ἀύρησος, Ἀντανδρος, Γάργαρα, Ἄσπος.

4 σκάμπα aut σκάπτα, et mox βούλος aut βούλης ante W 5
ἀλγίνιδος C μητρόπολις λιστρῶν καὶ σκευπῶν L 10 πα-
λαιά C 11 βορονία L, μονοπία ceteri μάρτυς Ἰδαος ante W
15 πρέβαλε L, πρεβάλεων ceteri 24 ἔπηπα L 25 κολοαι-
σίης L, κολοαίσις ceteri 26 Carolus a S. Paullo Ἀδρηλιού-
πολις Κύμη emendat, nulla iusta causa motus. W 28 ἀσπάη L
29 ἄντανδρος L, ἄτανδρος ceteri

κα'. Ἐπαρχία Ἑλλησπόντου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις λ',
Κύζικος μητρόπολις, Προικόνησος, ἡ Ἐξορία, Βαρίσπη, Πέ-
ριον, Λάμψακος, Ἄβυδος, Δάρδανον, Ἴλιον, Τρωάς, Σκέμαν-
δρες, Πολίχνα, Ποιμανηρός, Ἀταρνέα, Ῥέκετα, Βλαῦνδον,
Σκέλεντα, Μόλις, Γέρμαι, Ἀπταος, Κέργη, Σάγαρα, Ἀδρια-
νοῦ θῆραι, Ἡραι, Πιονία, Κοριοσίνη, Ἀργίτζα, Ξίος Τράδος,
Μανδακάδα, Ἐργαστήριον, Μάνδραι, Ἴπποι, Ὀκη, Σίδηρον,
Σκῆψις.

κβ'. Ἐπαρχία Φρυγίας Πακατιανῆς, ὑπὸ κονσουλάριον,
πόλεις λθ', Λαοδίκεια, Ἰεράπολις, Μόσωνα, Ἀττουδα, Τρα-
10 πιζούπολις, Κολασσαί, Κερετάνα, Θεμισόριον, Οὐαλεντία,
Σαναός, Κονιούπολις, Σιτούπολις, Κράσος, Λοῦνδα, Πέλται,
Εὐμένεια, Σιβλία, Πέπουζα, Βοιάνα, Σεβάστη, Ἴλουζα, Ἀκμο-
νία, Ἀλλιοί, Ἰουχαράταξ, Διόκλεια, Ἀρίστιον, Κυδισσος,
Ἀπκία, Εὐδοκίως, Ἀζανοί, Τιβεριούπολις, Κάδοι, Θεοδοσία,
15 Ἀγκυρα, Σύνναος, Τημένου θύραι, Τρανούπολις, Πουλχερια-
νούπολις.

κγ'. Ἐπαρχία Λυδίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις κγ',
Σάρδεις, Φιλαδέλφεια, Τρίπολις, Θυάτειρα, Σίται, Μαιονία,
Ἰουλιανούπολις, Τράλλης, Αὐρηλιούπολις, Ἀτταλία, Ἐρμακ-
20 πηλία, Ἀκρασός, Ἀπόλλωνος ἱερόν, Τάβαλα, Βύγης, Κεράση,
Μεσσιμίωλος, Ἀπολλωνίς, Ἰεροκαστέλλεια, Μοστήνη, Σατα-
λέων, Γόρδος.

κδ'. Ἐπαρχία Πισιδίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις κς',
Ἀντιόχεια, Νεάπολις, Λιμέναι, Σαβίλαι, Ἀμμενία, Πάππη, 25
Σινιάνδος, Λαοδίκεια κεκανυμένη, Τυράϊον, Ἀδριανούπολις,
Φιλομήλιον, Σωζόπολις, Τύμανδρος, Μητρόπολις, Ἀπάμεια,
Εὐδοξιούπολις, Ἀγαλασσός, Βύρις, Σελεύκεια ἡ σιδηρά, ὁ
Τιμβριάδων, Θεμισόριος, Ἰουστινιανούπολις, Μάλλος, Ἀδάδα,
30 Ζόρζιλα, Τευνασσός.

κε'. Ἐπαρχία Λυκαονίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ιη',
Ἰκόνιον μητρόπολις, Αὐστρα, Μίσθεια, Ἀμβλαδα, Οὐάσαδα,
Ὀμόναδα, Ἰλιστρα, Λάρανδα, Δέρβαι, Βαρατή, Ὑδη, Ἰου-

1 verius λγ'. W 6 θῆραι] καὶ ἤρας L, καὶ θῆραι ceteri 7
δελσιόθηρον L, ὁ καισίθηρον ceteri 9 πακατιανῆς L, καιστιαν-
νῆς ceteri 30 ζόρζιλα ms Leid. 33 φέρβα, βέρβα L

ρόπολις, Κόρνα, Σάβατρα, Πτέρνα, Κάννα, Γλαΐαμα, Ρίγρον.

κς'. Ἐπαρχία Φρυγίας Σαλονταρίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις κγ', Εὐκαρπία, Ἰεράπολις, Ὀτρος, Σεκτόριον, Βροῦζος, κληρος Ὀρεινῆς, κληρος Πολιτικῆς, Δεβαλάκια, Λυσιᾶς, Σύνναδα, Πρύμνησος, Ἴψος, Πολύβοτος, Δοκίμιον, Μητρόπολις, Μῆρος, Νακολία, Δορύλαιον, Μίδαιον, δῆμον Λυκαόνων, δῆμον Αὐράκλεια, δῆμον Ἀμαδάσσης, δῆμον Πραιπενίσσον.

κζ'. Ἐπαρχία Παμφυλίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις μζ', 10 Πέρρη, Σύλαιον, Μάγνδος, Ἀτταλία, δῆμον Οὐλίαμβος, Τρέσση, δῆμον Καναύρα, Τοβία, Τερμησσός καὶ Εὐδοκίᾶς, δῆμον Μενδεῖω, δῆμον Πάγλα, Ἰσινδα, Βέρβη, Σινδαῦνδα, Μυωδία, χωρία Μιλυαδικά, Ὀλβασα, Παλαιάπολις, Λυσινία, Κόμανα, Κόλβασα, Κρημνα, Πανέμον τεῖχος, Ἀριασσός, Μα- 15 ξιμιανούπολις, κτῆμα Μαξιμιανουπόλεως, Ῥεγησαλάμαρα, Λιμόβραμα, Κόδρουλα, Δεμονσία, δῆμον Σαβαιῶν, Παστοληρισσός, Σέλλη, Πριμούπολις, Σίδη, Σέρνα, Λύρβη, Κασσά, Κότανα, Ὀρυννα, Κορακήσιον, Σύνδρα, Καράλια, Κορυβρασσός.

20 κη'. Ἐπαρχία Λυκίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις λδ', Φασηλῆς, δ' Ἄναπος, Γάγαι, Ἀκαλισσός, Ἐδεβησσός, Λίμυρα, Ἀρύνκανδα, Ποδάλεια, Χῶμα, Ῥεγκυλιάς, Μῦρα μητρόπολις, Ἀρνεαί, Κυάνναι, Ἀπερλαί, Φελλός, Ἀντιφελός, Κάνδυβα, Εὐδοκίᾶς, Πάταρα, Ξάνδος, Κόμβη, Νύσα, Πί- 25 ναρα, Σίδυμα, Τλώς, Τελμισσός, Καῦνος, Ἀραξα, Βουβῶν, Οἰνόανδα, Βάλβονρα, Κομιστάραος.

κθ'. Ἐπαρχία Νήσων, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις κ', Ῥόδος, Κῶς, Σάμος, Χίος, Μιτυλήνη, Μέθυνα, Πέτελος, Τένεδος, Προσελήνη, Ἄνδρος, Τήνος, Νάξος, Πάρος, Σίφνος, Μῆλος, 30 Ἴος, Θήρα, Ἀμουργός, Ἀστυνάλαια.

4 Ἰεράπολις L 5 πολεμή vel πολεμηκός editi δεβαλάκια mss
11 τοβία L: ceteri ζοβία εὐδοκίας L: ceteri εὐδοκία 12
βεργβίη ante W 13 μυωδία L χῶρι ante W 16 σα-
βαίων L 18 ἀρύνμενα ante W δολύβαρσος ante W
προς Bandurius 22 ἀρύνκανδα ante W μοίρα Schelstrate-
nus et Bandurius 23 ἀρνεαί ante W, ἀρνεαία mss 24 μέ-
σαι mss 25 δίδομα πλῶ editi ante W 26 κομιστάραος L
30 ἀμουργός mss

λ'. Ἐπαρχία Καρίας, ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις λ', Μίλητος, Ἡράκλεια Λατμοῦ, Μύνδος, Ἀλικαρνασσός, Κνίδος, Κέραμος, Μύλασσα, Στρατονίκεια, Ἀμυζῶν, Ἀλινδὰ, Ἀλάβανδα, Ὀρθωσία, Ἀρπασα, Νεάπολις, Ὑλάριμα, Ἀντιόχεια, μητρόπολις Ἀφροδισιάς, Ἡράκλεια Σαλβάκιος, Τάβαι, Ἀπολ-⁵λωνιάς, Σέβαστόπολις, Ἴασος, Ἐρεξος, Μαρχιανούπολις, Ἀναστασιούπολις, χωρία πατριμονιάλια, Κιβύρα, Κοκτημαλικαί.

λα'. Ἐπαρχία Ποντικῆς α', ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ις', Χαλκηδών, Νικομήδεια, Πραίνετος, Ἐλενόπολις, Νίκαια, Βασιλινούπολις, Κίος, Ἀπάμεια, Προῦσα, Καισάρεια, Ἀπολ-¹⁰λωνία, Λασκυλίον, Νεοκαισάρεια, Ἀδριανοί, Ῥεγεταταῖος, Ῥεγέδωρις.

λβ'. Ἐπαρχία Ὀνωριάδος, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Κλανδιούπολις, Προυσιᾶς, Ἡράκλεια, Τίος, Κρατία, Ἀδριανού-¹⁵πολις.

λγ'. Ἐπαρχία Παφλαγονίας, ὑπὸ κορίκτορα, πόλεις ε', Γάγγρα, Πομπηϊούπολις, Σόρα, Ἀμάστριον, Ἰωνόπολις, Λα-
δυβρα.

λδ'. Ἐπαρχία Γαλατίας α', ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ζ', Ἀγκυρα μητρόπολις, Ταβία, Ἀσπονά, Κίνα, Ῥεγελαγανία,²⁰ Ῥεγέμνιζος, Ἡλιούπολις.

λε'. Ἐπαρχία Γαλατίας σαλονταρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
λεις θ', Πεσινοῦς, Ῥεγεμαυρέκιον, Πητινησσός, Ἀμώριον,
Κλάνεος, Ῥεγετρόκναδα, Εὐδοξιάς, Μυρικιῶν, Γερμία.

λς'. Ἐπαρχία Καππαδοκίας α', ὑπὸ κονσουλᾶριον, πό-
λεις δ', Καισάρεια, Νύσσα, τὰ Θέρμα, Ῥεγεποδανδός.

λζ'. Ἐπαρχία Καππαδοκίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η',
Τύανα, Φαυστινούπολις, Κύβιστρα, Ναζιανζός, Σάσιμα, Παρ-
νασός, Ῥεγεδόαρα, Ῥεγεμουκισός.

λη'. Ἐπαρχία Ἐλενοπόντου, ὑπὸ κονσουλᾶριον, πόλεις ζ',³⁰
Ἀμασία, Ἰβωρα, Ζήλα, Σάλτον Ζαλίχην, Ἀνδραπα, Ἀμασός,
Σινάπη.

1 λς' ante W	3 ἀμυζῶν ante W	ἀλάβανδα ante W	4
ἀλάρημα L, ὑλάρημα ceteri	5 τάβας Bandurius	8 ε'	
vulgo om	11 ἀδριανός L	Ῥεγεταταῖος L	12 Ῥεγε- δοξίας L, Ῥεγεδώρις ceteri
	14 πρασίας editi	πλός mss	
17 πάγρα Bandurius et Schelstratenus	19 α' mss om	24	
μυρακιῶν ante W	27 κονσουλᾶριον vulgo	30 Ἐλενοπό- λιος Schelstratenus et Bandurius, ἐλεπόντου L	

13. Ἐπαρχία Πόντου Πολεμωναίου, πόλεις δ', ὑπὸ ἡγεμόνα, Νεοκαισάρεια, Κόμωνα, Πολεμώιον, Κερασσοῦς, Τραπεζοῦς.

μ'. Ἐπαρχία Ἀρμενίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ε',
5 Σεβάστεια, Νικόπολις, Κολώνεια, Σατάλα, Σεβαστοῦπολις.

μα'. Ἐπαρχία Ἀρμενίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε',
Μελιτηνή, Ἄρκα, Ἀράβισσος, Κουκουσός, Κόμωνα, Ἀρια-
ραθία.

μβ'. Ἐπαρχία Κιλικίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις η',
10 Ταρσὸς μητρόπολις, Πομπηϊοῦπολις, Σεβάστη, Κώρκος, Ἄδα-
να, Αὔγουστα, Μάλλος, Ζεφύριον.

μγ'. Ἐπαρχία Κιλικίας β', ἡ ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ',
Ἀνάξαρχος μητρόπολις, Μονουεστία, Αἶγαι, Ἐπιφανία, Ἀλε-
ξάνδρεια, Ῥώσος, Εἰρηνούπολις, Φλαβιάς, Κασταβάλα.

15 μδ'. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου, ὑπὸ κονσουλάριον,
πόλεις ιε', Κωνσταντία μητρόπολις, Ταμασσός, Κίτιον, Ἀμα-
θοῦς, Κούριον, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπιθος, Κιρβοῖα,
Κύθροι, Καρπάσιον, Κυρηνία, Τριμιθούντων, Λευκουσία.

με'. Ἐπαρχία Ἰσαυρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις κγ', Σε-
20 λεύκεια μητρόπολις, Κελένδερεις, Ἀνεμούριον, Τιτιοῦπολις,
Λάμος, Ἀντιόχεια, Ἰουλιοσεβαστή, Κέστροι, Σελινοῦς, Ἰο-
τάπη, Διοκαισάρεια, Ὀλβη, Κλανδιούπολις, Ἰεράπολις, Δαλί-
σανδος, Γερμανικόπολις, Εἰρηνόπολις, Φιλαδέλφεια, Μωλώη,
Ἀδρασός, Ζεέδη, Νεάπολις, Λαύζαδος.

25 μς'. Ἐπαρχία Συρίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ζ',
Ἀντιόχεια ἡ πρὸς Δάφνην, Σελεύκεια, Λαοδίκεια, Γάβαλα,
Πάλτος, Βέροια, Χαλκίς.

μζ'. Ἐπαρχία Συρίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η', Ἀπά-
μεια, Ἐπιφάνεια, Ἀρεθοῦσα, Λάρισσα, Μαριάμη, Βαλανέα,
30 Ῥαφανταί, Σελευκόβηλος.

2 πολεμωναίου L: ceteri πολεμιακού 2 τολεμώνιον L: ce-
teri τολεμόνιον 7 μελιτηνὴ L κόκουσος L ἀραρασθία
ante W 14 φλαβία Schelstratenus et Baudurius 16 ταμα-
σός L 17 κόρην olim ἀρσενός aut ἀρσινόε mss 18
καρπάσιον editi ante W Τριμ. Λευκ.] hae duae recentiori
manu adiunctae sunt ms Farnes. 21 ἰοτάπη ante W 23
μωληθαρασός ante W 24 λαυζαδάη L, λαυζαδαίς ceteri 30
σελευκόβολος ante W

μη'. Ἐπαρχία Εὐφρατησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιβ',
Ἰεράπολις, Κύρος, Σαμόσατα, Δολίχη, Ζεύγμα, Γερμανικία,
Περρή, Νικόπολις, Σχηναρχαία, Σαλγενορατίξενον, Οὐρμα,
Εὐρωπος.

μθ'. Ἐπαρχία Ὀσροηνῆς, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Ἐδεσ-
σα, Κωνσταντία, Θεοδοσιούπολις, Κάρραι, Βάτραι, Νέα Βα-
λεντία, Λεοντόπολις ἢ καὶ Καλλινίκη, Βίρθα.

ν'. Ἐπαρχία Μεσοποταμίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλιν α',
Ἀμιδα.

να'. Ἐπαρχία Φοινίκης, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ιδ',¹⁰
Τύρος, Πτολεμαῖς, Σιδῶν, Βηρντός, Βίβλος, Βόστρυς, Τρί-
πολις, Ἀρκαί, Ὀρθωσιῶς, Ἀραδος, Ἀντάραδος, Κωνσταντία
Πογωνῆς, Πανειῶς.

νβ'. Ἐπαρχία Φοινίκης Λιβανησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
λεις ε', Ἐμισσα, Λαοδίκεια, Λαμασκός, Ἡλιούπολις, Ἀβίλα,¹⁵
Πάλμυρα.

νγ'. Ἐπαρχία Παλαιστίνης, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις κθ',
Καيسάρεια μητρόπολις, Δῶρα, Ἀντιπατρίς, Λόσπολις, Ἀζα-
τος παράλιος, Ἀζωτος μεσόγειος, Ἐλευθερόπολις, Αἰλία ἢ
καὶ Ἱεροσόλυμα, Νέα πόλις, Λιβιάς, Σεβάστη, Ἀνθηδών,²⁰
Διοκλητιανούπολις, Συκαμάζων, Ὀνούς, Σώζουσα, Ἰόπη,
Γάζα, Ραφία, Ἀσκαλὼν, Ἀριζα, Βιτύλη.

νδ'. Ἐπαρχία Παλαιστίνης β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ια',
Σκυθόπολις, Σέλλα, Γάδαρα, Ἀβίλα, Καπετωλιάς, Ἴππος,
Τιβεριῶς, Ἐλενούπολις, Διοκαισάρεια, Μαξιμιανούπολις,²⁵
Γάβαι.

νε'. Ἐπαρχία Παλαιστίνης γ', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ι',
Πέτρα, Ἀνγουστόπολις, Ἀρίνδηλα, Χαραγμουῖβα, Ἀρεόπολις,
Ζωάρα, Μάμψις, Βιτάρους, Ἐλοῦσα, Σάλτων.

2 σαμώσατα ante W 3 πέργη L εὐρωπος ante W 5
ὀσροηνῆς κοσρωινῆς L, ὀσρωῖκην Schelstratenus et Bandarius,
ὀσρωηνῆς ms Holsteinii 6 κάρραι ante W 7 βαλεντίας
vel οὐαλεντίας mss βίρθα ante W, om L 9 ἀμιδα
princeps editio, ἀμῆδα Band. et Schelstr. 10 πόλιν α' olim
11 post Τύρος quae sequuntur, Holsteinii addidit e codice Far-
nesiano. habet etiam L. 12 ἀρκαί L. 13 πανειῶς L. 15
ἀβίλλα ante W 19 ἢ ἐλία καὶ Farn. 21 σώσουσα L. 22
ῥαμφία mss 24 καπειωλία L. 27 γ' om L. 28 ἀρ-
δέλα L. 29 ζώορα L.

νξ'. Ἐπαρχία Ἀραβίας, ὑπὸ κορσουλάριον, πόλεις ιξ',
 Βόστρα, Νιλακώμη, Ἀδρα, Δία, Ἐξακωμία κώμη, Μήδαβα,
 Γέρασα, Μαιοῦδος, Φιλαδέλφεια, Νεάπολις, Ἰεράπολις,
 Φιλιππόπολις, Φαινὼ, Κωνσταντία, Διονυσιαίς, Κανόθα,
 5 Ἀδρασσός.

νζ'. Ἐπαρχία Αἰγυπτιακῆς, ὑπὸ αὐγουστάλιον, πόλεις χγ',
 Ἀλεξάνδρεια, Ἑρμούπολις, Μενελαΐτης, Μέτηλις, Βοῦτος,
 Καβασσά, Σαῖς, Ναύκρατις, Ἀνδρών, Νικίου, Ξοῖς, Φρύγω-
 νις, Παχνεμουνίς, Διόσπολις, Σεβεννυτός, Ὀνουφίς, Ταῦα,
 10 Κλεοπάτρα, Κυνώ, Βούσιρις, Ὅασις, Ἐλσαρχία, Παράλιος.

νη'. Ἐπαρχία Αὐγούστα α', ὑπὸ κορρήκτορα, πόλεις ιγ',
 Ῥινοκόρουρα, Ὀστρακίνη, Κάσσιον, Πεντάσχοινον, Ἀφνάϊον,
 Γέρρας, Σκέννα, Πηλούσιον, Σεθραιῆτης, Ἡφαιστος, Πανίδυ-
 σος, Τάννις, Θμουῖς.

15 νθ'. Ἐπαρχία Αὐγούστα β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ',
 Λεοντώ, Ἀθριβίς, Ἡλίου, Βούβαστος, Φάρβαιθος, Ἀραβία,
 Κλύσμα κάστρον.

ξ'. Ἐπαρχία Ἀρκαδίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Κυνώ,
 Ὀξύρυγχος, Ἡρακλέως, Ἀρσενοῖτης, Θεοδοσιούπολις, Νειλό-
 20 πολις, Ἀφροδιτώ, Μέμφις, Αἰητοῦς.

ξα'. Ἐπαρχία Θηβαΐδος τῆς ἐγγιστα, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
 λεις ι', Ἑρμοῦ ἡ μεγάλη, Θεοδοσιούπολις, Ἀντινώ, Κοῦσαι,
 Λύκων, Ὑψηλή, Ἀπόλλων μικρός, Ἀνταίου, Πανός, Ὅασις
 μεγάλη.

25 ξβ'. Ἐπαρχία Θηβαΐδος τῆς ἄνω, ὑπὸ δοῦκα, πόλεις ια',
 Πτολεμαῖς, Διόσπολις, Τέντυρα, Μαξιμιανούπολις, Κόπτος,
 Φίκαι, Διοκλητιανούπολις, Ἐρέσβυθος, Λάτων, Ἀπολλωνιάς,
 Ὀμβοι.

ξγ'. Ἐπαρχία Λιβύης τῆς ἄνω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ι',
 30 Σωζουσα, Κυρήνη, Πτολεμαῖς, Τεύχειρα, Ἀδριανή, Βερονίκη.

ξδ'. Ἐπαρχία Λιβύης τῆς κάτω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε',

1 φαίνα mss 3 μελέτης mss 8 ζωής Farn. φραυύνης
 Farn., φραυύνης L 9 Τάνα L 10 κλεοπάτρα L 11 ὠά-
 σης mss 11 κορρήκτορος L, κόρρηκτος Farn. 12 ὁστρακίνη
 Farn. 16 λεονταί L 17 ἡρακλῆς mss 18 φάρβιθος Farn.,
 φάρβιθος L 19 Ἡρακλεῶς ? 21 τῆς mss om 23 ὑψηλῇ
 Farn. 24 πάνιος idem 27 φίβαι L 28 ἐρέσβυθος L 28
 ὄμβροι L, ὄμβροι Farn. 30 ἀδριανοί L 31 ἐβρονίκη L

Παραϊτόιον, Ζωγροζαγούλης, Πιδονία, Ἀντιφρώ, Δάρης, Ἀμμωνιακή.

Τέλος τοῦ καταλόγου πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἐν Κωνσταντινῶν πόλει διοικουμένων.

5

7 τέλος — διοικουμένων] ita L. Farnesianus: εἰσὶν τῆς δύσεως αἱ ἐπαρχίαι ὑπὸ Ῥώμην ζ', Ἰταλίας ἐπαρχία Νωρίκου, ἐπαρχία Γαλήνων, ἐπαρχία Σπανίων, ἐπαρχία Ἑρισγάμων, ἐπαρχία Πανογίων, ἐπαρχία Ἀφρικής, ἐπαρχία Σικελίας, ἐπαρχία Σαρδηνίας, ἐπαρχία Κορσικῆς.

PETRI WESSELINGII
IN HIEROCLIS SYNECDENUM
COMMENTARIUS.

390, 8. *Θράκης Εὐρώπης*] sex Thraciarum provincias Theodoretus H. E. 5 28 et Sextus Rufus Breviar. c. 9, Europam, Rhodopen, Thraciam, Haemi montem, Moesiam secundam et Scythiam fuisse docent: easdem Hierocles, singulis suas urbes et magistratus tribuens, recenset. suberant uni dioeceseos Thraciarum vicario, de quo Notitia imp. Orient. c. 132; Theodoretus propterea H. E. 3 7 ἀρχοντα ἀπάσης τῆς Θράκης appellare videtur.

Ibid. ὑπὸ κονσουλάριον] fuit olim proconsularis Europa; quam eius provinciae dignitatem Imp. Constantius creato urbis Cpolitanae praefecto mutavit. Socrates H. E. 2 41: καὶ τότε τὸν ἐπαρχὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέστησεν, Ὀρωράτον ὄνομα, τὴν ἀνθυπάτων παύσας ἀρχήν. cum enim ea urbs in Europa eiusque fuerit caput, dicaturque proconsulem habuisse, de provincia dubium esse nequit; praesertim cum ex veterum scriptis proconsules Henr. Valesius eruerit, quibus addi Priscus poterit provinciae Europae proconsul ex Menologio Canisiano 11 Iul. sub Diocletiano, et Taurus, qui Constantini M. aetate Thracibus proconsulari imperio praefuit, ex Porphyrogenetae Constantini l. 2 Them. 1. quid itaque Io. Harduino, non Valesio solum obloquente, sed et τὴν ἀνθυπάτων ἀρχήν de duumvirum magistratu ad Themistii orat. 17 interpretante, facias? mihi ambiguum non est quin temere a viro doctissimo dissenserit. operae pretium utique fuerat proconsules e veterum monumentis productos profligare, et exemplis ἀνθυπάτους eosdem ac duumviros esse firmare; quorum neutrum cum fecerit, eius dissensu paucissimi movebuntur. post praefectum autem urbi regiae a Constantio impositum, consularis Europam administravit; unde

Aradius Proculus in Thesaur. p. CCCLXI. 1. *consularis provinciae Europae* sub eo imperatore dicitur. erant consulares *Κονσουλάριοι*, ut in Glossis est Nomicis *ὑπατικοί*, sive consulatu essent functi seu ornamentis consularibus donati: nam Constantinus l. 2 Them. 1 *βουλευτὰς* esse monens, consilarii *κονσουλιαρίον* voce, quam suo in codice legebat, deceptus est. regebant provincias dignatione correctoribus et praesidibus potiores, ut l. unica c. Th. de consular. innuit: habebant lictores et fasces, qui fasces consularitatis in l. 4 c. Th. ad l. lul. de ambitu vocantur; et numero quidem sex, unde Paulinus Nolanus Natal. 13 342 de se Campaniae consulari:

ergo ubi bis terno dicionis fasce levatus
deposui nulla maculatam caede securim.

ubi vero eo honore erant defuncti, illum iterare non poterant, sicuti dicta l. ult. de ambitu sciscit; quamquam non desint eorum exempla qui iterum gesto honore claruerunt, de quibus ibi I. Gothofredus. originem consularium ab Augusto esse ad Spartiani Hadrian. c. 22 Salmasius disputat.

390, 9. *Εὐδοξιούπολις*] ab Eudoxia Arcadii hoc nomen Selymbria impetruit. Socrates H. E. 7 36: *Θεόφιλος ἀπὸ Ἀπάμειας τῆς ἐν Ἀσίᾳ μετηνέχθη εἰς Εὐδοξιούπολιν τὴν τὴν παλαιὸν Σαλαμβρίαν καλουμένην*. Selymbriam intelligi et Socrati reddi oportere liquet ex Stephani pontificis ad Basilium Macedonem epistola inter Acta consilii Cp. 4 p. 653, ubi *Σελυβρία*, in quam episcopus ille migraverit, appellatur. alia quidem omnia L. Holsteinus in Caroli a S. Paulo Geogr. S. autumavit, Pisidiae Eudoxiopolin olim Salambriam fuisse opinatus: sed Romanus Eudoxiopolitanus praesul, quo auctore potissimum nititur, auctoritatem defugit, cum tom. 8. C. Geogr. p. 527 actis Chalcedonensibus inserit, *Romanus episcopus Eudoxiopolis, id est Selymbriae provinciae Thraciae, subscripsi*. videntur autem Selymbriani hunc titulum abstulisse, postquam Arcadio se imperatori donassent. hinc Arcadius et Honorius l. 42 C. Th. de oper. publ.: *Eudoxiopolitanae civitatis cives pro oblata nobis sua patria ergasteriis condonamus*. sic lege et vide I. Gothofredum.

Ibid. *Ἡράκλεια*] secundum dignitatis locum in Europa post regiam urbem tenebat, Procopio Fabr. Iustin. 4 9 teste; et quoniam huic metropoli olim subditum Byzantium erat, consuetudo ut Heracleensis episcopus Cpolititanum patriarcham inauguraret atque ordinaret deinceps valuit, sicuti Codinus Offic. Cp. c. 20 admonuit.

Ibid. *Ἀρχαδιούπολις*] Berguten Theodosius sive Arcadius (neque enim scriptoribus convenit) instauravit et Arca-

dii nomine praclustrem caso iussit. Theophanes Arcadio Chronogr. p. 66, Cedrenus patri Theodosio Compend. p. 266 tribuit. apposita erat Ergino, quo de ad Ant. Itin. p. 230, fluvio: auctor anonymus de Leone Armeno p. 434: καὶ ἐλθόντος ἕως Ἀρκαδιουπόλεως καὶ περάσαντες τὴν Ῥηγίαν, ποταμὸς δὲ οὗτός ἐστιν, εὖρον λαὸν πολὺν. nam Rbeginia non alius est ac Ergina sive Erginus. excerpta e Strabonis l. 7 p. 330: οὗτος ὁ νῦν ποταμὸς Ῥιγινία ἐν Θράκῃ καλούμενος Ῥερίων ἦν. imo Ῥηγίαν et Ῥερίον, Apollonio Melae et Plinio celebratus: nam Erigon Macedoniae erat flumen.

390, 9. Βιζύη] urbs ex Plinio et Ptolemaeo atque aliis est notissima. τὸ τῆς Βιζύης πολίχνην Zonarae in Michaele Balbo p. 112, Κάστρον Βιζύης in Hist. Disputat. Maximi et Theodosii tom. 3 Op. Sirmondi p. 355. Βύζη in Actis concil. Ephesini et Chalcedonensis passim, sed perperam, dicitur.

Ibid. 10. Πάνιον] hoc ex Constantini l. 2 Them. 1 vulgato praeponimus. maritimae Thraciae αἱ παράλιοι τῆς Θράκης πόλεις, τὸ τε Πάνιον καὶ ἡ Ἡράκλεια, sunt in Cedreni Compend. p. 417; unde colligas haud multum Heraclea semotum fuisse oppidum. clarius id videas ex Suida in Πάνιον, et ex concilio Ephesino p. 790, ubi Heraclea et Panion eundem episcopum habent. postea tamen singulis episcopis paruerunt; unde consilio Cp. 3 p. 500 Ῥηγίνος ἐπίσκοπος Πανίου τῆς Θρακῶν χώρας scribendo adfuisse dicitur.

Ibid. Ὀρειν] Frid. Morellus in Constantini l. 2 Them. 1 Ὀρεινός legi posse suspicatur pro oppido montanorum Thraciae populorum, quos Ὀρεινούς Xenophon l. 7 Exped. Cyri vocet. at huius nominis urbem in Thracia nemo novit; fuisset praeterea extra Europae fines in Scythia provincia ob ea quae Xenophon Exp. Cyr. 7 p. 320 memorat. ego de Arzo et Tonzo cogitaveram: sed cum plura, quae vix apud alios reperias, in Synecdemo sint obvia, nihil constituerim.

Ibid. Γάνος] Suidas τὸ πρὸς τῇ Θράκῃ ὄρος ἡ Γάνος. τὰ τοῦ Γάνου ὄρη memorat auctor anonymus de Leone Armeno p. 433. hinc conicere licet urbem Ganum ad Propontidem eiusdem nominis monte fuisse incinctam, pessime autem habitam esse in Libanii Apol. Demosthen. tom. 1 p. 451, ubi Σέρριον τεῖχος καὶ Δόρισκον καὶ Μυριτῖνον καὶ Γάνος καὶ Σανίδα χώραν· εἰθ' ὑπὲρ τούτων, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν, ἐξανισταμεθα; scripsisse Σέρριον, Γάνος et Γανίδα ex Aeschine, quem imitatur (in Ctesiphont. p. 65) et Valesio ad Harpocratonis Μύριτανον cognosces.

Ibid. Καλλίπολις] recentioris aevi Graecos Καλλίων πό-

λιν appellasse alias animadversum fuit. causam habere quod eam a Callia, Atheniensium duce, conditam fuisse existimarent, ut Io. Cinnamus 5 3.

390, 10. Μόριζος] Constantinus Μήριζος. unde Morellus: *Merizus an Meritus? ut Plinius vocat montem Thraciae, in quo forte an urbs sita fuit*; quam cum nemo noverit, coniecturae haud accesserim. rectius huc referuntur eisdem Plinii 4 11 Moriseni, qui Thraciae partem incoluerint; laudoque Io. Harduinum, quod in recentata Plinii editione Morizum ad eos firmandos advocaverit.

Ibid. Σαλτική] Constantinus Σαλτική. posses ex priorē Σιντικήν, ex posteriore Βισαλτικήν formare, nisi regionum ea essent cognomina et ultra fines Europae versus Macedoniam. si Σαλτική potior sit (nam Bisanthen in voce latere non apertum est), a Saltibus, ut pluribus in Synecdemo, nomen venire potuit. [Σιντική cod. Leidensis, et recte. Sinice regio veteris Macedoniae, de qua Livius l. 44 c. ult., intelligitur. *Wesseling. Prolegg. p. 630.*]

Ibid. Σαβαδία] sic malo e ms, quamquam Σαβαδία verius videtur. sola, quod rescire potui, Ephesini concilii Acta urbis memoriam servarunt. supplicant patribus episcopi Europae p. 790 tom. 5 C. G. his verbis: *Vetus mos viget in provinciis Europae, quod singuli episcopi duos vel tres sub se habeant episcopatus. unde Heracleae episcopus sub se habet Heracleam et Panion, episcopus autem Byzus sub se Byzen et Arcadiopolin, Coelensis vero similiter Coelan et Callipolin; porro episcopus Sabsadiae sub se habet Sabsdiam et Aphrodisiadem.* e quibus paucissimos olim in Europa fuisse episcopos cognoscimus, et Sabdiam Aphrodisiadi vicinam: nam Sabsdiam eandem atque hanc esse nemo addubitaverit. sita fuit in Thraciae regione Sapaica, Σαπαική, de qua Ptolemaeus 3 2, cui a Sapaicis id nomen haesit. habet Appianus B. C. 4 p. 1037 τὰ στενὰ Σαπαίων καὶ Τουρπύλων angustias Sapaeorum et Turpilorum in Thracia, quas Norbanus et Ceditius occuparint; unde perperam p. 1023 eiusdem libri τὰ στενὰ Τορνίδων καὶ Σαπαίων iidem insedissee feruntur. quamquam ne sic quidem bona omnia fuerint: ignoti enim plane Turpili sunt, in Corpilos ex Plinio et Solino mutandi. Sapaecos, ut ad eos redeamus, Sabos Σάβους alii vocant, ut Eustathius in Dionys. Perieges. 1069, indidemque Sabazii Iovis et Bacchi titulum repetunt: Scholiastes in comici Vespas v. 9: Σαβαζίων δὲ τὸν Διόνυσον οἱ Θράκες καλοῦσι, καὶ Σάβους τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ. a Sabis Thracibus, Sabazii sacerdotibus, σάβη, σαβάζειν, Σαβάζιος formarunt; cumque Sabadius non alius sit (Macrobii

Saturn. 1 18: *Item in Thracia eundem haberi Solem atque Liberum accipimus, quam illi Sabadium nuncupantes magnifica religione celebrant*), plane mihi persuadeo urbem Sabadium aut Sabasdiam vero fuisse nomine, atque a cultu Sabazii, aut vicissim Sabazium ab urbe, eo titulo esse ornatam. non desunt, fateor, qui Phrygibus Sabazium deberi censent; quae res opinioni nihil nocuerit: Phrygibus enim et Thracibus multa erant communia sacra, quibus τὰ Σαβάζια Strabo 10 p. 471 accenset: ne nunc dicam Phryges e Thracum finibus in Asiam commigrasse perhiberi a Strabone et Herodoto 7 73. utcunque ceciderit, digna utique Sabadia fuerat quae inter episcopales Europae sedes in C. a S. Paulo Geogr. S. locum tueretur.

390, 11. Ἀφροδισία] Ἀφροδισίας praestat. vid. Ant. Itin. p. 333.

Ibid. Κοιλία] Κοίλα oportuerat; quod nomen ex loci natura portus impetravit, prorsus ut τὰ κοίλα τῆς Εὐβοίας, de quibus praeter Herodotum 8 13 egregie Dio Chrysostomus orat. 7 p. 100. erat hic portus circa Sestum, ut ex Niceta Rer. Manuel. 5 p. 81 Valesius ad Ammian. 22 8 docuit, nec longe a Madyto. Anna Alex. 14 p. 429: τοὺς μὲν τοῖς λιμέσι Μαδύτου καὶ Κοίλων προσορμίσαι. atque hoc clarius in Actis concilii Nicaeni secundi indicatur, cum Leonides ἐπίσκοπος Μαδύτου ἦτοι Κόλης p. 351 fuisse perhibetur, et p. 571 Μαδύτου ἦτοι Ἡκοίλα: quantumvis enim male portus edatur nomen (Κοίλων enim, nisi et Κόλης formaverint, ut Coelam Euboeae Valerius 1 8 11 et Coelan Acta concilii Ephesini, appellari debuerat), licet, inquam, in nomine error sit, vicinos fuisse portus, cum eidem paruerint praesuli, apparet. ceterum nulla hic habita ratio est plurium Europae urbium; quae res, nisi falsus sum, non scriptori sed amanuensibus debetur.

Ibid. 12. ἐπὶ ἡγεμόνα] Constantinus 1. 2 Them. 1 consulari et hanc mandat, a codice suo, plura in hac provincia turbante, deceptus: praesidialem fuisse Rhodopen Notitia imp. Orient. c. 1 ostendit. erat quidem praesidis nomen generale; eoque et proconsules et legati Caesaris et omnes provincias regentes praesides appellabantur, ut in l. D. de offic. praesid. est: valuit tamen usus ut provinciis quibusdam praesides, a consularibus et correctoribus diversi illisque dignatione inferiores, unde et illis in l. 8. c. Th. de Cohort. postponuntur, imponerentur; cumque consulares fascibus essent illustres, horum inter insignia vexilla praesidialia l. 4 c. Th. ad l. Iul. de ambitu et Notkerus Martyrol. prid. Cal. Aug.

recensent, qua de re I. Gothofredus. quod vero doctissimus Dissert. Chorogr. Ital. auctor p. XXV scribit, sub provincia Rhodope in Synecdemo 7 urbes designari, vix autem 5 nominari, id festinanti excidisse mihi persuadeo.

390, 12. *Αἶνος*] ab Aenea conditam perhibent; verene an nominis quadam conformatione impulsus, disputant Cl. Salmasius in Solin. p. 114, Henr. Valesius in Ammian. 22 8, Pier. Valerianus Aeneid. 3 18. Homero si litis arbitrium deferatur, Aenus Aenea prior erit: inde auxilia ad Troiam mittit Iliad. 4 520; quorsum cum Hesychius respexerit in *Αἶνος*, forte, ut poetae scholia, ἀπὸ Αἶνον scripsit. utebantur incolae coelo frigidissimo, quamobrem Stratonicus ἐν Αἶνῳ ἔφη τοὺς μὲν ὀκτώ μῆνας εἶναι ψυχρός, τοὺς δὲ τέσσαρας χειμῶνα. fuit Aenus, si non fallunt Acta concilii Cpolitani secundi, Rhodopes metropolis: collationi enim 8 p. 240 subscribit Paullus episcopus Aemorum (Aeniorum oportuerat) metropolis Rhodopiae provinciae. noli tamen credere: nam et multae ibi metropoles recensentur de quibus, nisi honorariae fuerint, meritissimo dubites. constat etiam aliunde Traianopolin ceteris hac dignitate praecelluisse. vid. Concil. Chalcedon. tom. 8 C. G. p. 91.

Ibid. 13. *Μαρώνια*] hoc ex Constantino l. 2 Them. 2 praecoptavimus. urbem hanc et Maximianopolin Acta concilii Chalcedon. p. 96 Rhodopae tribuunt.

Ibid. *Τόπειρος*] recte iterum Constantinus *ΟΤΑΝΙΑC ΤΟΝΕΙΡΟC* in Getae et Iuliae Domnae numis cognomine superbit. erat vicina mari, nec longe ab Abderitana civitate dissociata. Rusium, quo deinceps nomine fuit, Anna Alexiad. 7 p. 212 habet fluvioque admovet, qui forte Cossinites, de quo ad Itin. A. p. 321.

Ibid. 14. *Νικόπολις*] circa Nessum amnem fuit: unde *Νικόπολις ἢ περὶ Νέστον* Ptolemaeo 3 11; numis *ΟΤΑΠ. ΝΙΚΟΠΟΛΙC ΠΡΟC ΝΕCΤΩ*, Socrati 7 36 *Νικόπολις τῆς Θράκης*, Thraciae laxiore significatione. serior aetas Christopolin vocavit, ut scholia Coisliniana Ptolemaei docent. haec itaque est quam Acta S. Germani signant c. 2, nec longe Philippis removeant. adde Theophylactum H. Mauric. 1 7.

Ibid. *Κερόπυργος*] Constantinus *Κεραϊόπυργος*. Io. Harduinus (Emend. 56 in Plinii l. 4 c. 11) cum Pyrogeris, quos Pyrgoceros, seu permutatis syllabis, quod eodem cadere ait, Cereopyrgos esse iubet, componit. mihi longe ea confidentia. vellem docuisset a Cereopyrgo cives gentili nomine Cereopyrgos recte appellari. ego nusquam Cereopyrgum reperire memini, nisi si lateat in *Κηριοπάρων* castello, quod in Rhodope Procopius Aedif. Iustin. 4 11 describit.

390, 15. ἐπὶ κονσουλάριον] CONSULARIS PROVIN-
CIAE THRACIAE est in Thes. p. CCCLXIII 2 et Notit. imp.
Orient. c. 1.

Ibid. πόλεις ε'] omnes has urbes praeterit cod. Vulc.,
huic provinciae oppida Haemimontis, illi vero Moesiae con-
tribuens. Wess. Prolegg. p. 630.

Ibid. 16. Βερόη] pulchre ita Constantinus l. 2 Them. 1,
nec dissidet Sozomenus H. E. 4 11, cum Liberium εἰς Βερόην
τῆς Θράκης relegatum tradit. Sebastianus Episc. τῆς Βερ-
ροίας (Βερόης p. 657) Thraciae concilio Chalcedon. p. 624
adfuit. ut adeo condonari vix possit C. a S. Paulo negli-
gentia qua urbem praeteriit; quae tamen illi cum multis com-
munis est. Augusta Irene, postquam prolapsam excitaverat,
Irenopolin appellavit, Theophane p. 385 auctore. de situ ad
Itin. A. p. 231 disputavimus.

Ibid. 16. Σεβαστούπολις] hanc adhuc quaero.

Ibid. Διόπολις] Διόσπολις praestiterat: famosus est
clius ob impudicitiam episcopus Alexander, ὁ ἀπὸ Διὸς πόλιως
τῆς Θράκης ὀνόματι Ἀλέξανδρος Io. Malalae tom. 2 p. 167,
ubi ut quid abs Chilmeado mutaretur, nihil necesse fuerat.

391, 1. Ἀδριανούπολις] provinciae Haemimontis erat
metropolis; unde collat. 8 concilii Constantinop. p. 240 Io-
annes gratia dei episcopus Adrianopolitanorum eminentio-
rum provinciae subscribit, pro Haemimontiorum seu Haem-
imonti.

Ibid. 2. Ἀγγιῶλος] recte ita Constantinus l. 2 Them. 1.
et mox Δεβελτός, de qua utraque ad Ant. Itin. p. 229. con-
cilio Ephesino adfuit Athanasius ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Σουελτὸν
καὶ Σωζόπολιν: quod argumento est uni episcopo dicto au-
dientes fuisse; quae forte caussa est quare Sozopolis hic ne-
gligatur. habuit tamen deinceps suum sibi praesulem: nam
Ἰετρος τῆς Σωζοπολιτῶν πόλεως τῆς Αἰμιμοντίων ἐπαρχίας
concilio Cp. tertio p. 507 interfuit.

Ibid. Τζοῖδος] Constantinus Τζοῖδος, ubi Morellus in-
auditum: numquid Tzurulum vel Zurulum Thraciae?
male: nam Zurulum provinciae Europae fuit, Heraclea non
longe separatum, de quo abunde ad Ant. et Hieros. Itinera-
ria. Tzoides mutari non debet: est in alia Notitia Iac. Goari
p. 378 ὁ Τζοῖδων episcopus; habet praeterea Procopius Fabr.
Iustin. 4 11 castellum Τζυεῖδων.

Ibid. 3. Μαρκιανούπολις] provinciae Moesiae secundae
haec metropolis fuit et praesidis sedes. hinc in Severi Ale-
xandri numo HΓ. Μ. ΤΕΡΕΒΕΝΤΙΝΟΤ ΜΑΡΚΙΑΝΟ-

ΠΟΛΕΙΤΩΝ l. ο. ἡγεμόνος Μάρκου Τερρεβεντίνου, praeside Marco Terebentino. Bulgari Preslaw Πρωθλάβαν vocarunt, egregie descriptam ab Anna Alexiad. 7 p. 194; quae tamen cum μεγάλην πόλιν vero olim nomine fuisse arbitratur, a recto tramite recessit. adde Nicetam Annal. Isac. 1 p. 185.

391, 4. Ὀδυσσος] imo Ὀδησσος [cum codice Leid.]. facit tamen cum nostro Procopius Aedif. Iustin. 4 11, et Theophanes Chorogr. p. 190, qui ceteroqui Ὀδυσοπόλιν appellare consuevit, ut p. 137, et Varnam illi vicinam ait p. 298.

Ibid. Δοροστόλος] Theodoretus in Thracia locat, usi vocis latiore: ἐν Δοροστόλῳ, inquit, πόλις δὲ αὕτη τῆς Θράκης ἐπίσημος. vid. Ios. Scaligerum in Euseb. n. MMCCCLXXVIII et Itin. Ant. p. 223.

Ibid. Νικόπολις] Iornandes Rer. Get. c. 18. Nicopolis accedit, quae iuxta Iatrum flumen est constituta notissima, quoniam devictis Sarmatis Traianus eam fabricavit, et appellavit Victoriae civitatem. ad quae Io. Harduinus in Numis antiq. illustr. ex his Iornandis verbis non uno loco Thesaurum suum Ortelius Iatro anne locupletat, cum Istrum legi oportere nemo infitiri possit, qui numos veteres vel obiter viderit, cuiusmodi sunt ΝΙΚΟΠΟΛ. ΠΡΟΣ ICT. et ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡ. ICTPΩ quem si audiveris, Iatrus post haec nullus erit. verum cave faxis: τὸν λεγόμενον Ιατρὸν ποταμὸν memorat Theophylactus H. M. 7 14, e quo et oppositae urbi Iatri nomen venit, de qua ad Anton. Itin. p. 222. erat Nicopolis ad confluentes Istri et Iatri, recteque in numis priori adstruitur.

Ibid. Νοβαί] binae erant in hac vicinia Novae, alterae Cuppis vicinae, quas τὰς ἄνω Νόβας Theophylactus H. M. 77 vocat; alterae Appiariae proprioeres, Novensis Moesiae civitatis nomine Marcellino Comiti notae. de his Ant. 1 p. 221.

Ibid. 5. Ἐβραιτιος] rectius Ἀβριττος, ut Procopio fac l. 4 de Aedif. dicitur. Iornandi Abrittus, Moesiae civitas in Ambrosiano ms, ut diximus alias. famosa urbs est Decii imperatoris caede, passim male scripta, sicuti exemplis prelati ill. Scaliger in Euseb. n. MMCCCLXVII patefecit. sita fuit inter Odesseum et Mesembriam, diciturque in tabula Penin-gerorum Erite. falluntur itaque qui Decium ad Tanain per-riisse, quemadmodum Zosimus, aut trans Danubium, uti Victor, perhibent.

Ibid. 6. Ἐπαρχία Σκυθίας] haec postrema est quatuor Thraciae provinciarum, quae praesidibus suberant, ut Notit. imp. Orient. c. 1 docet. Athanasio variis locis Σισκία dicitur

Apol. contra Arianos p. 123 et 155, et Hist. Arian. ad Monach. p. 360; quibus cum provincias enumerat quarum episcopi aut Sardicensi synodo adfuerunt aut caussae suae patrocinebantur, non dubitem quin *Σκυθίαν* voluerit: neque enim Siscia eius aetate provinciae nomen erat, sed Pannoniae, quam Athanasius ibidem reliquis accenset provinciis, oppidum. in Procopio errore turpi ex Scythia castellum condiderunt, pariterque ex Mysia, sine l. 4 de Fabr. enumerat egregius scriptor urbes et castella quae Iustinianus aut instauraverit aut novis operibus exornarit; cumque de Europa et Rhodope dixisset, *παρὰ μὲν ποταμὸν Ἰστρὸν, Μυσίας, Ἐρκουλέν τε*, additisque triginta aliis pergit *Σκυθίας Γραψά κ. λ.* hinc Mysiam urbem et Scythiam fecere, cum tamen aliud nihil velit quam Mysiae ad Istrum et Scythiae ad eundem eas esse urbes et castella.

391, 6. *Τόμις*] Scythiae erat metropolis, cuius episcopi curae omnes provinciae urbes erant commissae; quam in rem egregia sunt Sozomeni H. E. 6 21 verba; quae quod Prolegomenis sint intexta, praetereo. id addo, lo. Damascenum Parallel. p. 781 ex Theotimo *τῆς Σκυθοπόλεως* episcopo verba quaedam excerpisse; qui cum Tomitanus fuerit teste Sozomeno H. E. 7 25, maluisse Mich. Le Quien *τῆς Σκυθίας*. potuisset minore molimine *τῆς Σκυθῶν πόλεως*.

Ibid. 7. *Διονυσόπολις*] ita et recte Constantinus l. 2 Them. 1. Theophanes Chronogr. p. 190 *Διονυσσόπολιν*, ut editus et ms Synecdemus, probat.

Ibid. *Ἄκρα*] eo nomine urbem in hoc tractu requiro. fuit quidem promontorium Tiristris, *ἄκρα Τιριστρία* Ptolemaeo, cum eiusdem ferme nominis oppido; nec dixero tamen id intelligi. an *Ἄκρα τῆς Σκυθίας* apud Stephanum?

Ibid. *Καλλιὰς*] hoc ex Constantino praestat. de urbe et aliis huius orae Anton. Itin. p. 227.

Ibid. *Ἰστρὸς*] Iul. Capitolinus in Maximo et Balbino c. 6: *sub his pugnatum a Carpis contra Moesos fuit, et Scythici belli principium, et Histriae excidium eo tempore; ut autem Dexippus dicit, Histriae civitatis.* fuit sine dubio in Dexippo *Ἰστρὸν πόλεως*, quemadmodum in ms Ptolemaei Coisliniano; quam urbem Capitolinus cum non recordaretur, de Histria, longissimo terrarum intervallo a Moesis et Carpis, Istri fluvii, ut Zosimus 1 31 docet, accolis, remota cogitare coepit, occasionemque Ortelio atque aliis, ut Histricam civitatem ab Istro distinctam memorarent, praebuit.

Ibid. *Κωνσταντίανα*] videtur esse CONSTANTIANA DAPHNE, quam e numo Constantini egregie illustravit Hecr.

Valesius in Ammian. 27 5. obest tamen suspicioni Procopius Fabr. Iustin. 4 7 eam in Moesia secunda collocans. an ergo ex superiore in hanc provinciam migravit? Constantinus certe l. 2 Them. 1, ubi reliquas excerpit, hanc praeteriit, 14 tantum urbes provinciae tribuens. utique aut hoc aut simili nomine aliam in Scythia fuisse dicendum erit; tumque Procopius auxilio arcessatur, in Scythia Constantianam Fabr. Iust. l. 4 c. ult. ponens.

391, 8. Σάδανα] hoc recepimus, quoniam propius a vero abest: Σάδανα Procopio Aedif. Iustin. 4 11, Σαίπαδα in Excerpt. Theophylacti apud Labbeum p. 178, sed male, ut ex Hist. Mauric. 1 8. cognoscas.

Ibid. Τρόπαιος] Frid. Morellus de Topiro Doberoque cogitavit, quarum utraque citra huius provinciae fines fuit. credo a tropaeo de victis hostibus posito loci nomen esse; quamquam eum huc usque frustra quaesivi. de Axiopoli ad Itin. A. p. 224.

Ibid. Κανίδαβα] sic praestat e mss et Constantino ob Itin. A. consensum. Morellus cum Comidava Ptolemaei Itin. 3 8 eadem censet, Daciam Ptolemaei cum Scythia confundit.

Ibid. Κάροςος] Κάρος male Constantinus. vid. Itin. A. p. 224 et seq., ubi et hae urbes recensentur.

Ibid. 9. Ἀλμυρίς] vita S. Epicteti et Astionis c. 6: in Scythiarum fines ingressi in Almyridensem civitatem devenerunt. si Morello credis, non alia Halmyris est ac Salmydessus, neque in dubium vocari posse putat; et tamen falsissimum est. Halmyris in ultima fuit Scythia Procopio Aedif. Iustin. 4 7 auctore, proxima Istro fluvio; Salmydessus vero sive Halmydessus vastissimo terrarum tractu inde dissociata et Ponto in Astica regione sive Rhodope provincia apposita. vid. Arriani Periplum circa finem.

Ibid. 10. Ἐπαρχία Ἰλλυρικοῦ] haec et sequentes provinciae praefecto praetorio Illyrici suberant: complectebatur enim Illyricum orientale Macedoniam primam, secundam quae et salutaris, Thessaliam, Achaiam, Cretam, Epirum veterem et novam, Daciam mediterraneam et ripensem, Dardaniam et Praevalim, quemadmodum Notitia imp. Orient. c. 1 et 24 docet. additur ab Hierocle Pannonia, quod eam nuper Iustinianus, ut in Novella 11 est, recipierat.

Ibid. 11. Θεσσαλονίκη] erat Thessalonice metropolis et caput provinciarum quae sub dispositione praefecti praetorio Illyrici erant. Theodoretus H. E. 5 17: Θεσσαλονίκη πόλις ἐστὶ μέγιστη καὶ πολυάνθρωπος, εἰς μὲν τὸ Μακεδόνων ἔθνος

τελοῦσα, ἡγουμένη δὲ καὶ Θετταλίας καὶ Ἀχατίας καὶ μέντοι καὶ ἄλλων παμπόλλων ἐθνῶν, ὅσα τῶν Ἰλλυρίων τὸν ὕπαρχον ἡγούμενον ἔχει. vide Henr. Valesium ad Socratem H. E. 5. 11, et P. de Marca Dissert. de Primatib. 37 etc.

391, 11. *Εὐρωπος*] duae sunt hoc nomine in Macedonia civitates, altera in Almopiis, altera ad Axium flumen. utraque ex Ptolemaeo et Plinio notissima est. mox *Δίον* praestiterit.

Ibid. 12. *Βερροία*] sic Constantinus l. 2. Them. 2; quae de re dictum alias est.

Ibid. *Ἐορδαία*] hoc ut verius ob Polybium 17 19 elegi. vulgo *Ἐορδέα*, Constantino *Ἐορδαῖοι*. regionis est Macedoniae nomen, non urbis: nam Io. Harduinus ad Plinii l. 4 c. 10 Eordeam urbem ex Livio memorans a vero aberravit. vide modo praestantissimi scriptoris l. 31 c. 39 et 40, et l. 42 c. 53, et nihil dubitabis. *Ἐορδαία* Thucydidi 2 99.

Ibid. *Κέλλη*] placet hoc praeter mss Constantino imperatori; neque ego pro reicūculo habuerim ob Cellas Itin. H. p. 606.

Ibid. *Ἀλμωνία*] bene ita correxit Harduinus in Plinii l. 4 c. 10. regionis nomen est, cuius incolae *Ἀλμωνες* Thucydidi 2 99.

Ibid. *Λάρισσα*] exulare hanc ex Constantino l. 2 Them. 2, ubi Hierocles exscribitur, monuit L. Hosteinus. forte non male: neque enim inter Larissas, quas scholiastes Apolonii Rhodii 1 40 et Stephanus enumerant, ulla est quae ad Macedoniam hanc referri possit: nisi si ea fuerit quam hic in Ossa collocat.

Ibid. 13. *Λάκκον*] hoc Constantinus, *Λαόκον* mss praefecerunt: utrum verius sit, non temere dixero. tamen ecquid inde exculpi possit quaeramus. intelligendam esse Heracleam Pelagoniae, concilium Constantinop. secundum ostendit: subscribit enim collat. 8 p. 238 *Benignus Heracleotanae civitatis, quae est primae Macedoniae, episcopus, vicem agens Eliae archiepiscopi Thessalonicensium civitatis*; qui Collat. I Benignus Heracleae Pelagoniae dicitur. nihil Heraclea haec discrepat ab illa quam Ptolemaeus 3 13 in Lyncestide ponit, sita quippe in utriusque regionis finibus; quae caussa est cur Norisius Dissert. de Synodo V, et ego nimis illi credulus ad Ant. Itin. p. 319, ex Actis concilii Chalcedon. p. 98 Dionysium episcopum Heracleae Lyncestidum huic urbi imposuerit, in eum errorem Latina consilii versione impulsus; neque enim is Heracleae Macedoniae primac, cui Chalcedonensis concilii tempore Quintillus praecerant ex Actis

notissimus, praesul fuit, sed Heracleae Latini in Caria, ut Graeca inibi et p. 667 indicant. iam cum Heraclea haec *ΑΤΝΚΗΣΤΙΑΟΣ* diceretur et Pelagonia regio ab Hierocle Macedoniae secundae contribuatur, fortasse *ΛΑΚΚΟΤ* titulum inde librarii, cum in mendo vocabulum esset, nobis reliquerunt, ut multa alia.

391, 13. *Ἀνταγνία Γεμίνδου*] Constantinus *Ἀντανία*, *Γεμινδος*: quibus ego nominibus in Macedonia urbes legisse non recorder. videndum est an *Ἀντιγόρεια Μυγδονίας*, de qua Plinius Ptolemaeus Stephanus atque alii, huic originem dederit.

Ibid. *Νικέδης*] Nicetam Thraciae urbem ex l. 24 Hist. Miscell. Abr. Ortelius Thesauro inseruit: eam, si bonae fidei esset, huc arcesserem. verba sunt: *tunc Anchialium et Bergen dimittentes Christiani fugerunt, nemine persequente, Nicetamque et Brobati castrum et alia quaedam praesidia.* quo minus tamen Anastasio fidam, Theophanes, quem exscripsit, facit Chronograph. p. 420: *τότε καὶ Ἀγχιάλει καὶ Βεροίην ἀφέντες Χριστιανοὶ ἔφυγον, μηδεὶν διώκοντος, Νίκαιάν τε καὶ τοῦ Προβάτου κάστρον καὶ ἄλλα τινα ὀχυρώματα.* unde Nicaeam, Thraciae episcopo subditam, ut concilium Nicaenum secundum p. 590 monstrat, urbem, vertere debuit et fortasse etiam scripsit. sunt enim in historia ea urbium tituli passim corruptissimi, levi opera, si Theophanes in consilium mittatur, refingendis, et saepe maximo huius commodo, velut cum ibidem memorat *ἐξῆλθεν Μιχαὴλ κατὰ Βουλγάρων συνέλευσιν αὐτῷ καὶ Προκοπίᾳ ἕως Τζουλοῦ.* ubi *Τζουλουῦ*, de quo Ant. Itin. p. 139, fuisse Anastasius testabitur, vertens: *egressus est imperator Michael contra Bulgares et cum eo simul Procopio usque Zerulum.* atque hoc obiter. Nicedem inveniri posse, nisi opem meliores manu exarati codices ferant, despero.

Ibid. *Διόβορος*] verum esse *Δόβηρος* in Plinii l. 4 c. 10 Harduinus monuit. eius episcopus Chalcedonensi synodo adfuit, perperamque p. 317 *ἐπίσκοπος Δουβήρου Μακεδονίας πρώτης* nuncupatur, rectius p. 671.

Ibid. 14. *Ἰδομένη*] non aliter Ptolemaeo dicitur. Thecydidi 2 100 *Εἰδομένη*, e quo pariter videas Dobero haud longe afuisse: Tabulae Idomenia M. P. 35 a Stobis et 53 a Thessalonica. forte ab Idomeneo Creteusi et Homeri versibus celebrato id urbi nomen est. vide Is. Vossium in Catalogo p. 210.

Ibid. *Βράγυλος*] probant hoc mss., [quanquam L. *βράγυλος*.] editi *Δράγυλος*, Constantinus *Βράγυλος*: e quibus,

nisi Ἄργιλος sit, de qua non longe a Strymone atque Amphipoli remota Thucydides 4 103, nihil expedio.

391, 14. Τρίμουλα] mss Πρίμουλα, quod nomen L. Holsteinio ad Georg. S. Car. a S. Paulo verius videtur propter Timotheum Primopolis episcopum, qui concilio Constantinop. sub Flaviano scribendo adfuit. at nihil ille iuvat, siquidem Primopoleos in Pamphylia, τῆς Πριμονπόλεως τῆς Παμφυλίας, ut p. 127. conc. Chalcedonensis, ubi Acta synodi Constantinopolitanae repetuntur, praesul fuit. viderint alii lateatne in voce Ptolemaei Τρίστολος in Sentica, illis quae mox sequuntur vicina.

Ibid. Παρθικόπολις] Ptolemaeo Παροικόπολις librarium peccato, ΠΑΡΘΙΚΟΠΟΛΙΝ in ΠΑΡΟΙΚΟΠΟΛΙΝ mutantium; quem eundem errorem in Longaevis Phlegontis Tralliani c. 1 ter erraverunt: Ἀιδέσιος Δίξα Παροικοπόλεως Μακεδών. Βίθνος Διζάστου Παροικοπόλεως τῆς Μακεδόνων. Ζαικεδένθης Μονκάσου Παροικοπολίτης Μακεδών. verum esse urbis, quod Hierocles offert, cognomen, non tantum Ionas a Macedonia de Parthicopoli, quem alibi ex Hilarii fragmentis produximus, patefacit, sed Ioannes Παρθικουπόλεως, qui concilio Chalcedonensi p. 100 et 671 subscripsit, licet prave Παρθενικουπόλεως episcopus p. 566 appelletur.

Ibid. 15. Σερυμνοῦ] imo Σερύμονος. Sentica intelligitur, illi fluvio vicina.

Ibid. Σέρραι] Io. Harduinus in Plinii l. 4 c. 10 Ἀέρραι corrigit, quo eius scriptoris Derrha esse querat; cui emendationi Maximianus episcopus Derrhensis civitatis Macedoniae ex concilio Chalcedon. p. 387 faveret, nisi Σερρῶν et Σερραίων πρώτης Μακεδονίας p. 100 et 317 vocaretur, et aliunde Serras bene habere constaret. de situ alia lis est. L. Holsteinio si accredis, Serrae et Philippi nominibus duntaxat distinctae fuere. fuit dein, inquit ad Geogr. S. Car. a S. Paulo de Philippis, metropolis Macedoniae Thraciae sive secundae, quae et Salutaris, Serrae postea dicta, ut et hoc tempore, unde Nicetas ὁ Σερρῶν. at enim non in Chalcedonensis tantum concilii Actis Serrensis et Philippensis episcopi perpetuo dissociantur, sed et Notitiis ecclesiasticis; ut satis ea viri egregii verba mirari non possim. Abr. Ortelio Serrae ad Tempe pertinere videntur circa Larissam Berrhocamque; cui opinioni fortean originem Nicetas Choniates in Reb. Balduini p. 295 praebuit. καὶ τὰς πόλεις, inquit, μέττειν, ὅσαι τε περὶ Σέρρας καθυπτιάζουσι καὶ τοῖς ὄροις τῆς Βερροίας προσήγνυνται, καὶ ὅσαι πρὸς τὰ Τέμνη τῶν Θετταλῶν

παραιτίονοι. quae tamen cum non poterunt firmare situm, siquidem Serrae Berrhoea et Tempe ut diversissimae positionis loca memorantur. putavero circa Strymonem fuisse, eaque propter τὰ περὶ Σέρρας καὶ Στυμόνα χωρία Nicetam Rer. Alexii Angeli l. 2 p. 241 coniungerè, et Nicephorum Gregoram 9 6 Thraciam inter et Thessalonicam, atque Ananiam Alex. 9 p. 255 haud multum a Christopoli ponere.

391, 15. Φιλίπποι] verius ita, et mox Ἀμφίπολις, codex Constantini l. 2 Them. 1 et 2.

Ibid. Ἀπολλωνία] sita erat in Chalcidice, quam in Olynthum cum 32 aliis urbibus Philippum evertisse Demosthenes Philipp. 3 p. 68 et Suidas in Κάρανος docent. atque huc saepe rhetores respiciunt, ut Aristides tom. 2 p. 225 et Libanius tom. 1 p. 106. Ὀλυνθίοις ἡγρεῖ τι χωρίον ὡς φιλόδοξος, καὶ μικρὸν ὕστερον οὐδαμῶς Ὀλυνθιοὶ, μᾶλλον δὲ Χαλκιδεῖς, δύο καὶ τριάκοντα πόλεις, sive potius καὶ δύο κ. λ., ut ex eiusdem Apolog. Demosthen. p. 451 comperitur est.

Ibid. 16. Βέργη] male Constantinus Βέρπη. vide Stephanum.

Ibid. Ἀραυρος] Constantino Ἀραλος. fortasse Ἀρωλος Ptolemaei est, in Bisaltarum regione.

Ibid. κλίμα Μεστικόν] Frid. Morellum Νεστικὸν emendantem recte coarguit Schurzfleischius Notit. bibl. Vinar. p. 71, quamquam urbem imprudenter arbitratus. Thraciae fluvium Nestum numi MESTON et mss Solini et Plinii, teste Salmasio in Solin. p. 112, appellant. κλίμα tractum regionis, more Graecis recentioribus consueto, notat; unde κλιματάρχαι regionum praepositi apud Theophylactum H. M. 39; qui cum Arabibus haud secus atque Hierocles fit prior, eorumque Geographica non videatur tractasse, non accesserim Cangio climatis cum usum ab Arabibus derivanti; praesertim cum divinus Paullus Galat. 1 21 τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας et 2 Corinth. 11 10 κλίματα τῆς Ἀχαΐας, et praeter eum plures alii dixerint. nata haud dubie illa vocis significatio est, quod geographi climata coeli inclinationes et subiectas terrae regiones nuncuparent. itaque clima Mesticon nihil erit aliud ac regio illi fluvio vicina, qua de Livius 45 29. Acontisma alibi tetigimus.

Ibid. 19. Σρόλοι] Σρόβοι oportuerat; estque vetus hoc peccatum, iam ante Constantini Porphyrogennetae aetatem admissum. Stobi Macedoniae secundae sive Salutaris, ut Notitiae imp. Orient. dicitur, metropolis erat; unde primam et praecipuam Macedoniae urbem, πρώτην τῆς Μακεδονίας πό-

λιν τοὺς Στόβους, quemadmodum egregie L. Holsteinius in Stephan. correxit, Malchus in Excerpt. Hoesch. p. 61 appellat.

391, 19. "Αργος] Argos Pelasgicum intelligi putabam, cuius Homerus et vetus apud Hephaestionem Enchirid. p. 33 poeta meminit; quod tamen cum in Thessalia fuerit, rectius hinc aberit. sit itaque Argos Oresticum: nam Orestias sive Orestis, in qua illud Argos, pariter ac Pelagonia superiori Macedoniae erant contributae, teste Strabone 7 p. 326. licet autem Pelasgicum Argos in urbium Macedonicarum censum venire haud possit, cur opem veteri Hephaestionis poetae, qua indigere coepit, negabimus? χαλρ' ὃ χρυσόκρεως, αἰτ, βαβάκτα Γάλλων, πᾶν Πίλασγικὸν Ἀργος ἐμβατεύων, ita in nupera editione hos versus vir Cl. distinxit, insuper adscribens: *illud πᾶν non potest pendere ab ἐμβατεύων: nam sic ineptum esset. sequebantur igitur alia, cum quibus apte cohaerere poterat: totum Argos Pelasgicum, simulac intraveris, laetitia afficis et exultare facis tibi. hoc aut simile quid dixerint Graeca. et sic punctum post Γάλλων etiam appositissimum est.* quae ego dicta nollem. dedisse has turbas Pan in versibus reconditus videtur, satis ceteroqui ex titulis conspiciendus. ipsum illud ἐμβατεύων eum requirebat: quid enim poëtis magis familiare quam de locis numini sacratis id usurpare? Aeschylus Persis p. 146: νῆ-σός τις ἔστι πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων, βαιά, δυσσορμος ναυσίν, ἣν φιλόχορος Πάν ἐμβατεύει. quibus tragici versibus alios ex Sophocle et Euripide praestans eruditione iuvenis Georgius D'Arnaud Animadvers. c. 34 apposuit. Aristides tom. 2 p. 307: οἱ Μουσῶν καὶ Χαρίτων χοροὶ οἱ δι' αἰῶ-νος τὴν πόλιν ἐμβατεύοντες. Libanius Antioch. p. 350: ὡς ὁ θεὸς ἐμβατεῖ τὸν τόπον, sive potius ἐμβατεύει. Euripides apud Dionysium de Composit. Verbor. p. 256 edit. Londin. ὅστε πέτρων Ἀρχάδων δυσχειμέρων ἐπεμβατεύεις. igitur distinctione non est prior a posteriore versu dissociandus; cumque βαβάκτα Γάλλων minus commode Pan nuncupetur, praeferrī oportuerat quod in ms Florentino Is. Vossius in Catullum p. 163 legit, βαβάκτα κήλων. et tanto quidem magis, quoniam Etymologus non aliter versum hunc Cratini, non, ut D. Heinsius in Siliū l. 13 329, quamquam κήλων adprobans, Diphili, scriptum invenerit. κήλων autem cum idem sit ac θερμός εἰς τὴν συνουσίαν, quin de capripede deo verissime pronuntietur, nemo dubitaverit. Atque hoc obiter: nam Cratini Pelasgicum Argos quodnam sit (neque enim Thessalicum videtur) Ti. Hemsterhusius propediem nos docebit.

391, 19. *Εδοστράϊον*] non aliter Constantinus. rectum esse *Αιστραϊον* Ptolemaeus et Aestraeenses Plinii 4 10 ostendunt.

Ibid. *Πελαγονία*] non urbis, quod olim opinabar, sed regionis est nomen. fuit utique eo nomine oppidum, sed ab Heraclea Pelagoniae, quam in Macedonia prima vidimus, non diversum. regionis Strabo Plinius Ptolemaeus atque alii nominerunt.

Ibid. *Βαργαλα*] non alia videtur ac Livii 29 12 Bargulum, fortasse hinc adiuvandum: conspirant enim in urbis nomine mss, nec aliud *Λαρδάνιος Βαργάλων*, qui concilio Chalcedonensi p. 402 subscripsit, requirit. appellatur quidem p. 100 episcopus *Βαργάων* et p. 671 *Παργλαά*, sed quisque videt ex nostro ea esse depravata, praesertim cum vetusta versio Dardanium episcopum Bargalae posteriore loco praeferat. peccavit ergo C. a S. Paulo tum quod huic urbi inter Macedonicas locum negaverit, tum praeterea quod Dardanium Bargyllae, Cariae urbi, praesulem, quem Ioannes pars eiusdem concilii eiusdemque oppidi episcopus non poterit ferre, dederit.

Ibid. *Κελαινίδιον*] hoc ex Constantino praecoptavi, licet verissimum esse pro comperto non habeam: imo vero Celetrum esse, quod in Orestide regione Livius 31 40 describit, credidero.

Ibid. 20. *Ἀρμονία*] nusquam hanc legere memini. est in Illyrico *τύμβος Ἀρμονίης* apud Dionysium Perieges. 391 et alios, cuius tamen hic ratio esse nequit. videtur ab eadem Harmonia sive oppidum seu castellum id nominis accepisse.

Ibid. *Ζάπαρα*] huic urbi episcopus fuit Sabinianus, quem concilium Constantinopolitanum secundum Collat. 3 p. 28 Zaparenae civitatis Illyricianae dioecesis, ut L. Holsteinus dudum monuit, appellat. eodem pertinere diceret Cyriacum episcopum *Ζυπαρών* ex Actis concilii Nicaeni secundi p. 349, nisi Drizuparorum *Δριζουπάρων* urbi praefuisse ex p. 588 liqueret.

Ibid. 22. *Θῆβαι*] Thebae sunt Phthioticae, ut Livio, sive Thessalicae, ut Plinio dicuntur.

Ibid. *Ἐχινάτος*] ita ex Constantino praestat ob Procopii Fabr. 4 3 consensum. Theodorus episcopus *Ἐχινάϊον πόλεως ἐπαρχίας Θεσσαλίας* est in concilio Ephes. p. 461 et Petrus *Ἐχινάϊον* in Chalcedon. p. 101. non alia ac Echiens videtur.

Ibid. *Ἵπαρα*] additur ab editis et manu exaratis *μετρόπολις*, acsi Hypata Thessaliae caput et metropolis fuisset.

idem velle dices Apuleium Metamorph. 1 p. 104: *comperto itaque Hypatae, quae civitas cunctae Thessaloniae antepollet, esse caseum recentem.* sed res secus habet: Larissa urbium Thessaliae erat caput. rectius itaque *μητρόπολις* in Constantini 1. 2 Them. 2 ab hac distinguitur; nec aliud voluit Hierocles, ut ex urbium catalogo provinciae praescripto apparet.

391, 23. *Μητρόπολις*] Thessaliae hanc urbem ex pluribus oppidis conflata et Tricca et Gomphis vicinam memorat Strabo l. 9 p. 437. huc pertinent *ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ* numi, equo Thessalico insignes apud Goltzium. fuit autem, quod negligi nolim, postea Novarum Patrarum urbi cognomen: Constantinus *Μητρόπολις αἱ νῦν Νέαι Πάτραι*. huic ergo episcopus fuit Euthymius τῶν Νέων Πατρῶν apud Nicetam Choniaten Ann. Andron. Comnen. 2 p. 165, de cuius sede omnia incerta Abr. Ortelio videbantur.

Ibid. *Τρίκκη*] sic oportuit, ut vel ex Homero notum est. Procopius Aedif. Iust. 4 3 *Τρικάντους* appellat, sed aliorum peccato: scripserat, credo, καὶ ἄλλων τῶν ἐπὶ Θεσσαλίας πόλεων ἀπασῶν, ἐν αἷς Δημητριάς τέ ἐστι καὶ Μητρόπολις ὄνομα καὶ Γόμφοι καὶ Τρίκκη, τοὺς περιβόλους ἀναγνωσάμενος. senior aetas Tricala appellavit. catalogus urbium quae nomen mutarunt, Codino a Iac. Goaro p. 404 additus, *Τρίκκη τὰ νῦν Τρίκαλα*. nec alio nomine Annae Alexiad. 5 p. 138 nota est; et Tzetzae Chiliad. 9 280: *χώραν τὴν Θετταλίαν δὲ συνεκτικὴν μοι νόει, Φθίας καὶ Φαρσαλίας δέ, Λαρίσσης καὶ Τρικάλων, Δημητριάδος, Ἰωλκον καὶ Γλαφυρῶν καὶ Φοίβης*. in quibus τὸ Φοίβης absurdum est, ex *Βοίβης* natum, sicuti Iliad. B 712 docemur. itaque longo terrarum tractu a vero aberrat Cangius, cum Not. in Alexiad. p. 100 Tricala urbem ad Strymonem fluvium esse discernit.

Ibid. *Καيسάρεια*] Pulchre ita Constantinus. habet eam Thessaliae urbem, a Iustiniano instauratam, Procopius Fab. 4 3.

Ibid. *Λοκλητιανούπολις*] apposita erat paludi Castoriae; quam dein a barbaris dirutam egregiis operibus Iustinianus munivit Procopio Fab. Iust. 4 4 auctore. fortasse non alia est ac Castoria, cuius Anna in hac vicinia Alexiad. 5 p. 152 et Gauf. Malaterra Hist. Sicul. 3 29 atque alii eius aetatis meminerunt.

Ibid. *Φάρσαλος*] hoc ex Constantino praestat. est in Ephesino conc. p. 436 *Περρέβιος Φαρμάλου* pro *Φαρσάλου*. quod vero prae primis operae pretium fuerit notari, idem

praesul p. 478 τῶν Θεσσαλικῶν Σαλτῶν, Thessalicorum Saltuum, quamquam male p. 526 τῶν Θεσσαλονικέων Σαλτῶν dicitur; unde non iniuria colligas Saltus, qui mox sequentur, huic urbi, siquidem eiusdem episcopi curae fuerunt commisi, vicinos fuisse. itaque et hac sede episcopali Geographia S. Caroli a S. Paulo augeatur.

391, 24. Σαλτοβουραμίνσιον] Constantinus Βουρθαμίνσιος, unde verius videbitur Σαλτός Βουραμίνσιος aut ut Constantinus legit, et mox Σαλτός Ἰόβιος, pro quo Constantinus Ἰωάννου βίος. nomen est a iugis, crebris arboribus consitis, quae in Pharsali vicinia erant. Lucanus 6. 576: *qua iuga deveexus Pharsalia porrigit Haemus*. cui, quod Haemus ex ultima Thracia huc transtulerit, si fidere nolis, ex Strabone et Caesare nullo negotio cognosces iugis et saltibus hunc tractum fuisse asperum. de titulis horum saltuum si rogaveris, alio tibi opus erit doctore: ego enim cum ignarissimis scio.

Ibid. νῆσος Σκόνελος] habet eam Ptolemaeus circa Thermalicum sinum. Ruben episcopus Σκονέλου scribendo affuit Concilio Nicaeno secundo; nec asseveraverim tamen, cum plures eo sint nomine, huic insulae impositum fuisse.

392, 1. ὑπὸ ἀνθύπατον] duo erant Orientis imperii proconsules, Asiae et Achaiae, ut Notit. imp. Or. c. 1 docet. utriusque meminerunt imperatores, illius in l. 4. c. Th. de Patrocini. Vicorum, huius l. ult. de Bon. Vacant. VETTIVS AGORIVS PRAETEXTATVS PROCONSVL ACHAEIAE est in Thes. p. MCII 2. sedem Corinthi habuisse ex l. 2. c. Th. de Accusat. et Aristide tom. 1 p. 43 recte colligitur.

Ibid. 2. Σκαρφ(α) Σκάρφεια rectius alii. erat Locrenum Epinemidiorum urbs, non multum a Thermopylis; quae de viri docti ad Stephan. et Palmerius G. A. 5 3.

Ibid. Ἐλατίνα] sic mss. Constantinus l. 2 Them. 5 Ἐλευσίνα legit; quae tamen cum in Attica fuerit, longius ab urbibus, quibus hoc loco cincta est, recedit. credo Ἐλατεία venisse ab Hierocle, quae Phocidis urbs non male hic locabitur. reddamus eam Libanio tom. 1 p. 110, ubi de Aeschine; εὐτείνον ἐγὼ καὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ αἰτιῶμαι συμφορᾶς· ἡ μὲν γὰρ μάχη ταῦτα ἐποίησε, τὴν δὲ ἐξοδὸν ἘΛΤΡΙ κατελιγμένη. sic edunt emendantque ἐν Βοιωτίᾳ. quanto melior Ἐλατία, quam critice addicente rhetori restituit vir egregius Ti. Heisterhusius, firmatque eiusdem oratoris verbis tom. 1 p. 133: ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ κακῶν αἰτιῶμαι τὸν Ἀσχήνη. οὐκ ἂν γὰρ ἐξῆλθον εἰς Χαιρώνειαν Ἀθηναῖοι, μὴ κατελιγμένης Ἐλατείας.

392, 2. *Βοὴ καὶ Δρυμὴ*] coniungi haec in Farnesianis schedis L. Holsteinus monuit, quod facile patiar, modo ne pro eadem habeantur. prius in *Βοίαν* Boion abire debet, oppidum Doridis satis notum, alterum in *Δρυμαίαν*, quae inter Phocidis regiones a Plinio, rectius ab aliis inter urbes refertur.

Ibid. *Δαυλία*] *Δαυλίαν* τῆς *Θωακίδος* habet Thucydides 2 29, quam Daulidem alii vocant, qua de re L. Holst. in Stephanum.

Ibid. *Χερώνεια*] imo *Χαιρώνεια*, ut Constantinus. Chaeroneam Boeotiae urbem, sed Phocidis finibus proximam, Stephanus a Chaerone, Apollinis et Therus *Θηροῦς* filio, initia et nomen accepisse refert, et ante eum ex Hesiodo Pausanias Boeotic. c. 40. fuerit tamen Chaeronis mater vero nomine Thuro *Θουρῶ* oportet, si urbi huic vicinus collis *Θούριος* et Apollo Thurius inde nomen acceperint, ut Plutarchus in Sulla p. 463 auctor est; quod ipsum et eorum opinione, quam ibidem Plutarchus commemorat, firmabitur, qui a bove, quo Cadmus duce itineris erat usus, quemque *Θῶρ* Phoenices appellabant, nominis caussam repetebant. miror autem Orchomeni nullam hic rationem haberi; quae in transcurso invabitur. refert Diodorus 4 p. 226 et hoc inter Herculis stupenda opera: *ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τὸνναντίον ἐμφράξας τὸ περὶ τὸν Μινυσιῶν ῥεῖθρον, ἐποίησε λιμνάζειν τὴν χώραν*. Palmerius Exercitat. p. 100 nescio quod nobis *Μινυηῶν ῥεῖθρον* obtrudit, quo, si mss lectio margini appicta in consilium adhibeatur, facile carebimus: inde enim haud magno molimine exsurget *τὸ περὶ τὸν Μινύειον Ὀρχομενὸν ῥεῖθρον*. verum hoc esse Homerus Iliad. B 511 et Thucydides 4 76, *Ὀρχομενὸν τὸν Μινύειον* appellantes, ostendunt. fluvius est Melas, ἀνατέλλων ὑπὸ τὴν πόλιν τῶν Ὀρχομενίων πολὺς καὶ πλωῖμος ἐν πηγαῖς μόνος τῶν Ἑλληνικῶν ποταμῶν, ut Plutarchus in Sulla p. 465 ait. firmantur reliqua egregio lapide, cuius epigramma Donian. Inscript. Class. 1 98 nuper insertum est, sed mendosius excerptum. adde eundem Plutarchum in Pelopida p. 286.

Ibid. 3. *Ἀμφισσα*] erat in Ozolarum et Phocidis finibus, stadiis 120 Delphis separata. Pausanias Phoc. c. 38.

Ibid. *Τιθώρα*] sita erat ad Parnassum stadiis circiter 80 a Delphis, Pausania, cui *Τιθορέα* et *Τιθοράδα*, quod et Stephanus ex eo habet, teste Phoc. c. 32. Plutarchus in Sulla p. 461 paene cum Hierocle consentit, *Τιθώραν* appellat.

Ibid. *Ἀμβροσος*] *Ἀμβρουσος*, vel geminata sibilante, ut apud Pausaniam Phocic. c. 36, ubi Parnasso adponitur.

392, 4. *Κορωνία*] *Κορώνεια*. sita Coronea erat ad Phliarum amnem, si Plutarcho in Lysandro p. 450 credis, si Pausaniae Bocotic. c. 34. ad Phalarum; ut in altero utro vitium insit, sicuti sine dubio est in Isocrate de Big. p. 521 edit. Basil. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Χαιρωνείᾳ τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν: legi enim ἐν Κορωνείᾳ debet, adstipulorque emendanti Hemsterhusio nostro. ibi Clinias occubuit, testibus Platone in Alcibiade 1 p. 112 et Plutarcho Alcib. p. 191.

Ibid. *Στήραις*] Videtur esse *Στίρις*, Phocensium oppidum, de quo Pausanias Phocic. c. 35.

Ibid. 5. *Ἀνυστάσιος*] mss *Ἀναστάσις*, quo nomine licet nullam huius orae urbem noverim, et plures sese eius occupaturae locum offerant, nihil tamen mutare sustineo: quid si enim Boeoticarum aut Phocidis aliqua nomen mutarit? expectemus ergo donec meliori manu exarati codices aliud inbeant.

Ibid. *Ἐκεψος*] haud scio an *Αἰδηψος*, Euboeae oppidum, fuerit; nec morari quemquam debet quod insulae praepositur: apertissimum quippe est iustum ordinem, negligentia, ut puto, librariorum, hic esse neglectum, neque accuratam situs habitam rationem. Carolus a S. Paulo *νήσον Εὐβοίας* emendat et huic urbi agglutinat; quo modo omnia in vado fuerint.

Ibid. *Βουμέλιτα*] nusquam hanc legere memini. possent, si vocabulum secaretur, inde *Βοῦλις* et *Αἰλαία*, Phocidis urbes, nasci; quod mss non addicentibus cum temerarium videri queat, a corrigendo temperare satius erit.

Ibid. 6. *Υγίης Θύσθαι*] monstra haec sunt, quae ut profligari valeant videamus. mss *Υγροί Θύσθαις*, ex quo posteriore levi opera *Θιάβη* exstruitur, urbs Bocotiae, Statio Thebaid. 7 261:

Dionacisque avibus circumsona Thisbe,
ex Homero Iliad. B 502. alterum Hylen dare potest, urbem eiusdem orae maritimam, eidem Statio v. 267 memoratam. si utramque improbaveris, *Υποδήβας* an malueris perpende, notas Homérico carmine et *Infra Thebas* Plinio dictas.

Ibid. *Θήβαι*] Dionis Chrysostomi aetate maior urbis pars in ruinis erat, ut orat. 7 p. 123 profitetur; nec aliud de suo tempore Pausanias, a Casaubono excitatus, arcem tantum Cadmeam habitari adfirmans. utrum e rudibus surrexerit, an Cadmea potissimum incolis fuerit sub Christianis celebrata, in obscuro est. habuit suum sibi epi-

scopum, qui τῆς Ἑλλάδος in conciliis, veluti Ephesino p. 525, dici, ut a Thessalicis Thebis distinguatur, assolet. metropolis autem non ecclesiastica sed civilis et honoraria fuit, prorsus ut Athenae Lacedaemon et Elis. unam duntaxat in singulis provinciis metropolim canones ecclesiastici agnoscunt, ut concilium Chalced. tom. 9 p. 103 docet: ab eius episcopo reliqui provinciales inaugurabantur, eiusque decretis parebant; qua dignitate in Achaia Corinthus fuit illustris. nec impedire tamen poterat quin plures honorariae ab imperatoribus, quibus solis id ius concil. Chalcedon. p. 619 tom. 8 tribuitur, constituerentur; et si potuisset, nihil admodum erat cur vetaret: tantum enim diplomate imperatorio creatae honore ampliore gaudebant, σωζομένων τῇ κατ' ἀλήθειαν μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων, uti canon 12 Chalcedonensis concilii sciscit.

392, 7. Χαλκή] oportuerat, ut Carolum a S. Paulo coniecisse video, Χαλκίς νήσου Εὐβοίας. vitium satis vetustum auguror ipsoque Constantino prius: quod enim de Hierocle l. 2 Them. 5 prodit, συναριθμεῖ δὲ ταῦταις καὶ νήσῳ τὴν Εὐβοίαν, ἣν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ὀνομαῖουσιν, id hinc suam originem accepisse suspicor. Hesiodus cur Χαλκίδα καλλιγύναικα dixerit, explicat Casaubonus in Athenaei l. 13 c. 9.

Ibid. Πορθμός] creberrime huius apud Demosthenem est mentio, uti Philipp. 3 p. 69: πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμόν, τὸν δὲ ἡμῶν ἐκβαλοῦντας τῶν Ἑρετριέων, ubi Ulpianus navale fuisse Eretriensium docet. Philipp. 4 p. 76: κατέσκαπτε Πορθμόν καὶ τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ. de legat. fals. p. 218: καὶ μὴν καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς Πορθμῷ ἢ πρὸς Μεγάρῳι ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθρομβεῖτε. hinc hausit Aristides tom. 2 p. 240: ἐν Πορθμῷ Φίλιππος, ἐν Μεγάρῳι Φίλιππος, quod perperam vertitur In freto Philippus. quae cum eius in Euboea situm haud obscure constituent, non utique opera recentiores fuissent geographi, si oppidum sua cura fuissent dignati.

Ibid. Χάρυστος] Χάρυστος suo marmore nobilitata, et mox Πλαταιαί.

Ibid. 8. Αἰγόσθυνα] oppidum erat Megaridis, a Pausania, qui in vocis sono variat, dudum ab Abr. Berkelio adiutus, Attic. c. 44 signatum.

Ibid. Πλαται] itidem in Megaride erant, sed in Bocotiam vergente, si Pausanias non fallit: nam Strabo et Pto-

Iemaeus sinui Corinthiaco adponunt. vide Ch. Cellarium G. A. 2 13 p. 1168.

392. 9. Ἐμπορίον Κρομμῶν] Κρομμυῶν oportuerat, maritimum in Corinthi et Megaridis finibus oppidum. seniore aetate mercatorum frequentia celebre fuisse et proptereaemporii nomen indeptum videtur.

Ibid. Αἴγινα] superbum eius est in vita S. Theodoraē Thessalonicensis elogium c. 1 quinti Aprilis magni Sanctorum operis: ἔστι τοίνυν αὕτη νῆσος, inquit vitae eius auctor, τῶν ἐν Ἑλλάδι κεφάλαιον, ὥς εἵνεκα μὲν μεγέθους καὶ καλλούς καὶ θέσεως μείζω καθάπαξ τῶν προσοίκων ἀναφανῆται, καὶ οὕτω μεγίστῃ παραλλάττειν τῇ μέσῃ ὥς καὶ δοκεῖν πάσας τὰς νήσους, ὥσπερ οὐκ ἀνταίρειν ἔχουσας Αἰγίτη, μεθ' ἧδὲ νῆς τῶν πρεσβείων παραχωρεῖν. adduntur plura in laudem, quae non exscribo: id obiter monebo, non videri D. Papebrochium recte sententiam horum verborum percepisse, καὶ χορηγεῖν ἔχειν ἐντεῦθεν μετὰ πολλοῦ περιόριστος δὲ ὅτι αἱ πόλεις ἀμείνους, cum verteret quo fit ut urbes in ea sint plurimae: id enim falsum est, nec Graeca innuunt, tantum, habere eam quae abundantissime aliis urbibus, unde meliores evadant, praebeat, indicantia. adde Pindarum in laudes insulae passim et in primis Ode 5 Nemeorum excurrentem.

Ibid. Ποιτοῖονσα] nec urbem neque insulam eo nomine novi. fors fuerit olim Ποιήσσα Κέας, ut Poëssa insulae Ceae sit, quam in rudibus fuisse Strabonis et Pini aetate, ille l. 10 p. 486, hic l. 4 c. 12 docet; e quibus resurgere potuisse cur negemus? quia dubium tamen id est, vide an Pityusa Melae 2 7 80 esse queat.

Ibid. Κύνθος] Ceae locum in ms Κύντος occupat, quam illi proximam in integrum restituere placuit.

Ibid. 10. Ἀῆλος ἄδηλος] mss haec coniungere Holsteinio doctori credimus; nec sane perperam: quisquis enim Delo insulae id cognomen indidit, in animo atque oculis notissimum Sibyllae verum habuit e l. 3 et 8: ἔσται καὶ Σάμος ἄμμος, δεῖται Ἀῆλος ἄδηλος καὶ Πώμη ὄνμη. hallucinantur ergo qui insulam Adelum ceteris mediterranei maris inserunt.

Ibid. Ταλαμένη] conspirant in vitia haec editi et mss; quae si medica manu contrectaveris, sanum colorem facile receperint. Ταλαμένη, ut pulchre Carolus a S. Paula, obstetricantibus librariis ex Σαλαμῖς νῆσος nata videtur. reliqua, ubi parum auxeris, μέχρι Θερμονυλῶν dabunt, sicuti ex Hierocle a Constantino l. 2 Them. 5 profertur; Lucas itaque Holsteinius non iniuria id probavit, praesertim cum μεθερμονυλῶν in principe sit editione. etsi vero bene hactenus

processerit, deficere tamen ea non dubitandum est quibus scriptor omnia Achaiae loca usque ad Thermopylas proconsulis imperio mandabat.

392, 11. *Κόρινθος*] Helladis metropolin fuisse locuples testis est Apuleius l. 10 p. 247: *ortundus patria Corintho, quae caput totius Achaiae provinciae*. nec alia Dion Chrysostomo orat. 37 p. 464 de urbe sententia fuit, cum cives compellat: *ὕμεις γάρ ἐστε νῦν, τὸ δὴ λεγόμενον, πρῶτα καὶ πρῦμα τῆς Ἑλλάδος*. adde Aristidem tom. 1 p. 43. mox ἡ τότε Ἐφύρα, re ipsa adstipulante ex Constantino l. 2 Them. 6 praecoptavi.

Ibid. *Νέα Σικυών*] olim Sicyon Corinthiaco sinui accubabat, inde a Demetrio Poliorceto in proximum et natura munitum collem translata, teste Diodoro 20 p. 827 et Plutarcho Demetr. p. 900; quae novam non male dici affirmant.

Ibid. 12. *Αἴγαια, Αἴγιον*] sic oportuit. mss *Αἴγραι* et *Αἴγιον*. utraque urbs veteris Achaiae ex tabula Peutingerana, quae 12 M. P. spatio separat, et Pausania 7 24 et 26 notissima est. prior ultimae aetatis Graeciae Botstitsa dicta est, saepe eo nomine apud Georgium Phranzam obvia, ut l. 2 c. 2 9.

Ibid. *Μεθώνη*] mss hoc probant: Carolus a S. Paulo *Μέθωνα* vulgavit. prius Thucydidis patrocinio tutum est l. 4 c. 45, posterius Strabonis l. 8 p. 374 et Pausaniae l. 2 c. 34. oppidum erat munitum in isthmo Troezenio.

Ibid. *Τροζινα*] imo *Τροιζήν*, aut *Τροιζήνη* ex Ptolemaeo, nisi et id in vitio sit.

Ibid. *Πίλουρα*] hoc aut *Πίλουρα* mss praefereunt. verum est *Ἐπίδαυρος*, cultu Aesculapii famosa et Troezeni vicina.

Ibid. 13. *Ἰερὰ μίονη*] *Ἐρμιόνη*, quae et *Ἐρμιών*, ut bene in Stephano viri docti refinxerunt. Euripides Herc. Fur. 615: *χθονίας νιν ἄλλος Ἐρμιών τ' ἔχει πόλις*. Hesychius ait esse πόλιν ἐν Ἀργεῖ, pro Ἀργεῖα sive Argolide, quod ipsum de Troezene Epidauro atque Alope itidem praedicat. colebant Hermionenses praecipuo honore Cererem Chthoniam, quod praeter Pausaniam Corinthiac. c. 35 egregium nos marmor docet Inscript. Donian. cl. 49; in quo etsi nunc Ceres a Chthonia distinguatur, dubitari non potest quin exscriptoribus acceptum id referri, ut plura in eo lapide, legique non *ΚΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΚΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ* sed *ΤΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΤΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ* oporteat.

Ibid. *Θάρπυσσα*] *Θάλλουσα*, Arcadiae urbs, Stephano.

392, 13. *Μαντινεία*] ab Antigono Argivi dono acceptam Antigoniam, quo nomine Plutarchi aetate, ut in Arato prodidit p. 1048, tantum nota erat, vocarunt. pristinum nomen beneficio Hadriani recipiavit, Pausania Arcadic. c. 8 teste.

Ibid. 14. *Γερένθραι*] verum nomen est *Γεράνθραι*, ut Sylburgius ad Pausan. Lacon. c. 22 docuit. oppidum erat Eleutherolaconum.

Ibid. 15. *Φαραί*] Carolus a S. Paulo *Φεραί* ex Ptolemaeo corrigit; quo facile carebimus, praesertim cum vitio non sit liberum: *Φηραι* enim, quod idem ac *Φαραί*, oportuerat, ut Henr. Valesius in Polybii excerpt. p. 15 ostendit. urbs erat agri Messenii.

Ibid. *Ἀσώπολις*] conflatum hoc perverse est ex *Ἀσπὸς πόλις*, ut ex Ptolemaeo l. 3 c. 16 et Pausania Lacon. c. 22 compertum habemus. verius ad hanc urbem quam ad Asopitidem, agri Sicyonii partem, elegantem e Thes. Britan. tom. 2 p. 247 numum retuleris, in cuius altera parte *ΦΟΤΑΒΙΑ. ΠΛΑΤΤΙΛΛΑ. CEB.*, altera Nemesis rotae pedem imponens, addito *ΑΩΠΕΙΤΩΝ* cognomine, conspicitur.

Ibid. *Ἀρεαί*] *Ἀρειαι* praestant ex Polybio 5 19 et Pausania Lacon. 22 60 stadiis Asopo semovente. Ptolemaeo *Ἀρεια*, Straboni *Ἀρεαία*, haud sane bene.

Ibid. *Φιάλεια*] *Φιάλεια* rectum est, quo nomine Arcadiae oppidum fuit, olim *Φιγάλεια* dictum. colebatur ibi Bacchus, ut ex Diodoro l. 15 p. 357 videas; unde Lycophroni Alex. 212 *δαίμων ἐνόρχης Φιγαλεὺς φανστήριος*. incolae *ΦΙΛΑΕΩΝ* nomine in numis Severi et aliorum insignes sunt.

Ibid. *Κορώνια*] *Κορώνη* vero nomine agri hanc Messeniaci urbs fuit, vicina Pamiso fluvio, quem Ptolemaeus Panisum haud recte appellat, apud Pausaniam Messeniaca. c. 34. turpiter in eo flumine adhaesit lac. Pontanus: nam cum in Georgio Phranza 2 2 *Πάμμισον ποταμὸν* in sinum Messenicum evolvi legisset, omnibus odiosum fluvium inde fecit Asine, quae sequitur, Coronae viciniam insedit.

Ibid. 16. *Μοθώνη*] tuebitur se Hierocles tabulae Pentagerranae et Pausaniae suffragio, qui passim *Μοθώνην* et incolas *Μοθωναίους*, ut l. 4 c. 35, appellat. Thucydides Strabo Ptolemaeus atque alii *Μεθώνην* malunt. Mothonem suo quoque calculo ratam habuit Ammianus 26 10 et quos testes ibi appellavit Henr. Valesius.

Ibid. *Κυνυρισία*] gemina sibilante omnes scribunt, in

vocis numero variantes. Pausaniae *Κυπαρισσίας* Messen. c. 36, Straboni 8 p. 361 *Κυπαρισσία*. oppidum erat Messeniorum in Elidis finibus, 15 M. P. a Pylo, ut Tabula, cui Cyparissa, ostendit.

392, 16. *Ἠλεις*] novi Elidenses et Aetolos cognatione fuisse ob Oxylum iunctos, sed eorum urbem Aetoliae tanquam caput fuisse impositam difficulter mihi persuaderi patior. desunt, quibus ea dignitas urbi firmetur, argumenta; longius praeterea ab Aetolia erat disparata quam ut eius fuisse metropolin opinari possis. puto deficere hic Patras, nobilem urbem, contra Aetoliam positam: eam metropolin fuisse ex epistola Leonis imperatoris additoque illi catalogo tom 9 Concil. Labbei p. 267 citra dubium est. habet eandem inter metropoles ex Hierocle Constantinus l. 2 Them. 6. nec morari quemquam situs urbis extra Aetoliam debet: neque enim longo traiectu inde dissociata fuit; et praeterea multa Augustus imperator ex opposita continente oppida Patris condonavit, de quibus Pausanias 10 38. vide quoque 7 18 et Ezech. Sphanhemium dissert. 11 de usu et praest. numism. p. 324.

Ibid. 17. *νῆσος Πάνορμος*] haud parum molestiae haec mihi insula adpersit, neque hactenus eam deponere potui: tantum quae in mentem venerint, adscribam. Panormum insulam veteres circum Peloponnesum ignorant: habet eius nominis portum prope Rhium in Naupacti adverso litore Polybius 5 102 et Pausanias Achaic. 22, qui utique nihil ad hanc insulam. aliam in Cephallenia novit Artemidorus apud Porphyrium de Nympharum antro p. 114 edit. Barnes: *τῆς Κεφαλληνίας ἀπὸ Πανόρμου λιμένος πρὸς ἀνατολὴν δώδεκα στάδια νῆσός ἐστιν Ἰθάκη σταδίων ὀγδοήκοντα πέντε*. et Antipater in epigrammate ab Holsteinio ad Stephani *Πάνορμος* publicato: *Φοίβε Κεφαλλήνων λιμενόσκοπε, θῆνα Πανόρμου ναίων τροχίτης ἀντιπέρην Ἰθάκης*. hinc ego dedisse Hieroclem *Νήσου Κεφαλληνίας Πάνορμος* conficiebam, aut certe ex portu nobis insulam fecisse. quo minus tamen secure in his acquiescam, Marcellinus Comes efficit, Zenonis imperatoris iussu Pelagii gulam in insula, quae Panormus dicitur, laqueo fractam a. 390 memorans. etsi enim, ubi posita fuerit insula, addere neglexerit, fieri potuit ut non aliam signarit.

Ibid. 18. *Κυθρία*] praestiterat *Κύθηρα* et mox *Στροφάδες*, notae Virgiliano versu: *Strophades Graio stant nomine dictae insulae Ionio in magno*.

Ibid. *Μυκῶν*] forte *Μύκωνος* ab Hierocle venit, nisi si et recto casu *Μύκων* insula fuerit dicta: certe *σμικροῦτη*

τῆς Μύκωνος νήσου habet Apostolius cent. 13 32, et quem exscripsisse videtur, Zenobius cent. 5 21, hanc in rem a L. Holsteinio iam appellatus. vide Ti. Hemsterhusium in Luciani dial. 1 Mort., ubi μίαν Μύκωνον egregie lepidissimo scriptori et plura de insula reddidit.

392, 18. νῆσος Μόλος] Molum insulam contra Corinthum adhuc quaero. τὴν πέτραν τὴν Μολουρίδα, ex qua se huc omnes Melicerte in Saronici sinus aquas praecipitem dederit, in hac vicinia Pausanias Attic. 44 et Tzetzes ad Lycophronis 329 commemorant.

Ibid. 19. Δωροῦσα] Samus olim Δωροῦσα, testibus Heraclide de Polit. et Hesychio, cui tamen alio loco Δόρσοσα est, appellabatur; quae cum alibi ab Hierocle recenseatur, hinc abesse debet. habet Οἰνούσσας insulas in sinu Messenio Pausanias Messen. 34: illae, aut potius Donysa, quam viridem Virgilius vocat, huc pertinere videntur.

Ibid. Αἴμνος] hanc et sequentem proconsulis Achaiae imperio fuisse contributam, cum ab Achaia longissime versus Thraciam sint semotae, mirandum est. Constantinus, si hac in re Hieroclem fuerit secutus, septem duntaxat insulas circa Peloponnesum l. 2 Them. 6 invenit. quoniam itaque dubium id esse potest, notari operae pretium fuerit M. Constantinum praefectum praetorii Orientis amplissima potestate instruxisse, et praeter Asiaticam Ponticamque dioecesein omnes illi Orientis provincias cum Aegypto et Thraciarum dioecesi atque insulis Cycladibus mandasse, δέχα Αἴμνον καὶ Ἰμβρον καὶ Σαμοθράκης, quae praefecti praetorio Illyrici imperio relictæ sunt, ut Zosimus 2 33 docet.

Ibid. 21. ὑπὸ κοινουλάριον] in manu exarato codice accuratissimus Holsteinius ita legit, verissimumque nobis videtur. olim Creta provinciae Cyrenaicae coniuncta proconsuli paruit; unde Q. Caecilius Rufinus in Thesaur. p. MXCI 6 ἀνδύνατος Κρήτης καὶ Κυρήνης dicitur. post deinde, mutata Romanae rei publicae a Magno Constantino forma, distractaque hinc Cyrene, Zosimo 2 37 teste, proviucia fuit consularis, ut Notitia imp. Orient. c. 1 ostendit, et hoc e Thesaur. epigramma p. MXCIII 4: Φλ. Ὑπάτιον τὸν λαμπρότατον ἀπὸ ὑπαρχῶν πραιτωρίου δόγματι τοῦ κοινοῦ πάσης τῆς ἐπαρχίας Οἰκουμένιος Δοσίθεος Ἀσκληπιόδοτος ὁ λαμπρότατος ὑπάτιος τῆς Κρητῶν ἐπαρχίας ἀνέστησεν. Furlanum, qui Flavium virum consularem clarissimum ex hoc Flavio Hypatio fecit, risum omnibus debet: tu Fl. Hypatium intellige, qui praefectus praetorio Italiae fuit Antonio et Syagrio consulibus, virum quieti placidique consilii interque omnes adolescentia et vir-

tatum pulchritudinae commendabilem, quo cum elegio ornavit Ammianus 29 2. iam cum huius epigrammatis Asclepiodotus ὡνασθῆνός τῆς Κορηῶν ἀπαρχίας Thesauri p. MXC 20 dicitur, eo in titulo vitium esse nemo addubitabit.

392, 21. πόλεις xβ] olim centum urbibus insulam fuisse celebrem res est tritissima: bella et rerum humanarum vicissitudines plures dein sustulerunt; quarum tamen cum fuisse numerum, ut paucissimae superstites manserint, licet Servil aetate ita ferrent, nunquam censuero. *primo quidem centum habuit Creta civitates*, grammaticus in Aeneid. 3 106 ait, *unde Hecatompolis dicta est: post viginti quatuor, inde, ut dicitur, duas, Gnoson et Hierapidnam, quamvis Livius plures a Metello expugnatas dicat.* recte Servius Livium illi rumori opponit: sed severius cum ex sui temporis factis castigatum vellem.

Ibid. 22. Γορτύνη] Gortynam Cretae metropolim fuisse ex Actis concilii Ephesini p. 453 citra dubium est.

Ibid. Ἰνατος] Εἰνατος Hesychio Etymologo et Stephano. Ptolemaeus nostro consentit. Tabulae Inata M. P. 32 ab Hierapydna in parte insulae australi.

Ibid. Βιέννα] vitio exscriptorum Tabulae Bienna, unde Ravennas Blentiam l. 5 c. 21 fecit, dicitur; Stephano Βιέννος, fortasse invito: nam a Vienna Gallica gentile cognomen Βιέννιος et Βιεννήσιος formari ait, τῆς δὲ Βιέννης Βιενναῖος, quod utique et forma et orationis serie ad hanc Cretensium Biennam pertinere videtur.

Ibid. Ἰεράπυδνα] Dien princ. l. 36 τὰ Ἰεράπυδνα vocat. Tabulae Hiera 20 M. P. a Bienna, Ravennati Ierapina; ad quam formam in synodica Cretensium ad Leonem imperatorem epistola Euphronius episcopus Hierapinae. verius est Ἰεράπυρνα, ut lapides inscripti ostendunt. vide B. Montfauconii Diar. Ital. p. 74 C. V., ubi perperam ΙΕΡΑ ΠΙΤΙΝΗ, et Edm. Chishulli Antiq. Asiat. p. 126.

Ibid. Καράρα] olim Lato, teste Stephano, cuius verba lo. Meursius l. 1 Cretae suae c. 7 recte constituit.

Ibid. 23. Ἀλλυγος] hanc insulae urbem nondum reperi. suspicio de mendo esse potest, nisi in Notitia, quam Iac. Gear Codino addidit, inter Cretenses episcopos ὁ Ἀλλυγον memoraretur.

Ibid. Χερσόνησος] navale erat Lycti, cuius praesul Nissinius Nicaenae secundae synodo scribendo adfuit p. 354. Χερσόνησος Κρήτης in Actis concilii Ephesini p. 437 dicitur.

392, 23. *Λύττος*] urbem hanc *Λύττον* Polybius 4 53 appellat, et ante eum, Strabone teste, Homerus. sita erat in excellentiore colle, quae et nominis eius caussa: τὸ γὰρ ἔνα, inquit Stephanus, καὶ ὑψηλὸν λύττον φασι. atque hanc scribendae urbis consuetudinem ipsi incolae sunt secuti, ut in Thesaur. p. MLXXXV 5: *Ματιδιάν Σεβαστὴν Λυττίων ἡ πόλις διὰ πρωτοκόσμου Τ. Φλασούου Κωμαστῦ τὸ β.* ubi πρωτόκοσμος est magistratus cognomen, qui inter collegas, κόσμους dictos et numero quidem decem, ut Aristoteles Polit. 2 10 docuit, principe erat loco. in numis non aliud probant, qua de re Spanhemius in Callimachi Hymn. in Apoll. 33. vide Hesych. *Καρηησόπολις.*

Ibid. *Ἀρκαδία*] Tabulae Arcado, unde Arpade Ravenas exstruxit, 30 M. P. a Bienna, pro Arcades: urbem enim *Ἀρκάδας* et *Ἀρκαδίαν* teste Stephano appellabant. Arcadia Notitiis ecclesiasticis, ut Ioannes τῆς *Ἀρκαδίας ἐπίσκοπος*, qui pars Nicaenae secundae synodi fuit, testis erit, placet. male vero huic urbi in Geographia Sacra Carolus a S. Paulo locum negavit.

Ibid. *Σύβριτος*] Theodorus ἐπίσκοπος *Σουβρίτων* est in Actis Nicaeni secundi concilii p. 354. Subriti nomine in tabula Peutingerana insignis est; unde *Σύβριτος* non male diceretur, praesertim si *Σίβυριτος*, quam ex Polybio Stephanus habet, hinc originem acceperit. ceteroqui *Σύβριτα* Scylaci et Ptolemaeo esse solet. pertinet huc Cyrillus episcopus Subritus, ut vitiosissime in synodica Cretensium ad Leonem imperatorem epistola scribitur. paullo melius in Actis Chalcedonensibus tom. 8 p. 671 *Κύριλλος ἐπίσκοπος πόλεως Σουβριτος.*

Ibid. 24. *Ὀάξιος*] immo *Ὀαξος*. aberat haud multum Eleuthernis. vide Edm. Chishull. Ant. Asiat. p. 125.

Ibid. *Ἐλευθέρινα*] multum hoc vulgato praestat, licet Dio l. 36 principio τὴν *Ἐλευθέριαν* vocet. in edito probando numi lapides scriptoresque plurimi, licet in numero vocis variantes, conspirant: τὰς *Ἐλευθέρινας* Scylax, Plinius, *Ἐλευθέρινην* conciliorum Chalcedonensis et Nicaeni secundi Acta, Stephanusque et Tabula, quae 8 M. P. Subriti urbe semovet, malunt.

Ibid. *Λάμπαι*] *Λάμπη*. hinc fuit Demetrius, qui pessime in Chalcedonensi concilio p. 100 *Πάλλης* dicitur, ut ex p. 401 compertum est. *Λάππα Λάμπη* in Tabula, quae a superiore M. P. 32 dissociat, et lapidibus, ut Gruteriano p. MXCI 9: *Λαππαίων ἡ πόλις τὸν Μάρκον Αὐρήλιον Κλήσιπον τειμῆς καὶ μνήμης χάριν.* sic enim expleri illud epi-

gramma debet, ut Mabillonius Itin. Ital. p. 33 et Donianae Inscript. class. 5 176 docuerunt.

392, 24. Κυδωνία] Κυδωνία. Cydonea tamen Floro 3 7, ubi Dukerum vide, et Ravennati. Κυδωνιάτας habes in Dione 51 p. 507.

Ibid. 25. Καντανία] verius est Καντανος. Tabulae Cantano M. P. 24 a Cisamo, Apterae navali. Catamensis episcopus est in synodica Cretensium epistola ad Leonem imperatorem; ex qua Cisamensem Carolus a S. Paulo facit, cum Cantanensem debuisset.

Ibid. Ἐλυρος] montibus fuisse incinctam Pausanias Phocic. 16 docet. Ioannem Meursium Cretae 1 9 vide.

Ibid. Λίσσος] hoccine an Λάσσος amplectare, dubites. Plinius 4 12 Lason in mediterraneo ponit insulae tractu; Lissum Ptolemaeus in australi Cretae parte, quae Tabulae M. P. 16 a Cantano Liso dicitur. atque haec potior erit, tum quod Pliniana Lasos sit obscurissima, tum etiam quod ὁ Λίσσου episcopus et aliis insit Notitiis. adde Scholia in Odys. Γ 293.

Ibid. Φοινίκη ἦτοι Ἀραδένα] ita mss, ut Holsteinius admonuit. in Notitia, quam Iac. Goar publicavit, ὁ Φοινίχης ἦτοι Ἀριαδνης praesul ceteris Cretensium accensetur; qui cum vitio sit deformatus, parum iuverit. fuisse puto Φοινίκη ἦτοι Ἀραδην, quam posteriorem Stephanus agnoscit: Ἀραδην, inquit, πόλις Κρήτης, ἥ καὶ Ἀνώπολις λέγεται διὰ τὸ εἶναι ἄνω. de Phoenice res alia est, vix alibi obvia. est in parte insulae australi apud Ptolemaeum Φολνίξ, cuius episcopum, in Nicaeno secundo concilio p. 354 memoratum, negligenter Geographiae S. conditor praeteriit. ea si nostra est, oportet cum Aradene deinceps coaluerit; aut id si spreveris, ut Araden, incerta nobis caussa, Phoenices nomen impetraverit.

Ibid. 25. νῆσος Κλαῦδος] sic et Ptolemaeus et Notitia Iac. Goar appellat: Lucae Act. Apost. 26 16 Κλαύδη, variantibus tamen mss, et versionibus plerisque in Gauden sive Caudon inclinantibus, qua de re Hugo Grotius. Ioannes Mililius Κλαύδην divini scriptoris Ptolemaei auctoritate haud male firmat, sed Athenacum, quem auxilio arcessit, vellem missum fecisset. verba Deipnosophistae e l. 6 c. 9 sunt: Ἀντίδοτος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πρωτοχόρῳ παράγει τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐν τῷ Κλαυδίῳ νῦν σοφιστευόνσιν, ὧν οὐδὲ μεμνησθαι καλόν. putat vir diligentissimus τὸ Κλαύδιον esse hanc insulam, quam si Athenacus signasset, utique ἐν τῇ Κλαύδῃ scripsisset. verius Ia. Casaubonus in Sueton. Claud.

c. 42 animadvertit Claudium Athenaci non insulam sed mu-
seum esse, quod ab imperatore Claudio ex suo nomine ad-
ditum est Alexandrino, ut Suetonius docet.

302, 28. Νικόπολις] de ea in Ant. Itin. p. 325. me-
tropolin veteris Epiri fuisse conciliorum Acta et Leonis im-
peratoris epistola tam. 9 Concil. Gener. p. 268 ostendunt.

Ibid. Δωδώνη] sic ms pro Δωδώνη, cuius episcopus
Theodorus concilio Ephesino subscribit p. 437.

Ibid. Εὐβοία] urbem fuisse antiquam, et, quod aquis
esset copiosissimis cincta, eo nomine dictam Procopius Fabr.
Iustiniani 4 1 affirmat. Marcus Εὐβοίας saepe in Actis
Chalcedonensibus occurrit, ut p. 126, et p. 566, ubi perpe-
ram Εὐβοίας praesul dicitur. vide Valesium in Sozomen.
7 26.

Ibid. Ἀκτίον] vitiosum et ex Ἀκτίον natum est. fuit
Actium colonia ad sinum Ambracium, qua de Plinius 4 1.

Ibid. Ἀδριανούπολις] instaurasse eam civitatem et suo
nomine insignem fecisse Iustinianum ex Procopio novimus.
sedem habuit in mediterraneis, si Tabulae scriptae fides est:
nam Acta S. Leucii 11 Ianuar. mari admovent. *tunc qui-
dem navigantes, aiunt, diebus 15 pervenerunt in civitatem
Adrianopolim, et illic adhaesit sibi duos sacerdotes Leo-
nem et Sabianum, et inventa navi de Rhegio datoque nautio
ascendit in eam, Hydruntumque pervenit:* neque enim du-
bium est quin barbarus scriptor hanc intellexerit.

393, 1. Ἀργων] Argos Amphiloichium in hac voce
latere, si quid auxilii a mss esset, mihi persuaderem. de
Phoenice vide Ant. Itin. p. 324.

Ibid. Ἀγχισμὸς] episcopus Ἀγχισμοῦ Ἡπείρου πα-
λαιᾶς, qui Anchiæ in versione, est in Chalcedonensi concilio
p. 126. forte portus est Onchesmus, de quo ex Strabone et
Ptolemaeo Palmerius Græc. Ant. 2 2 p. 245.

Ibid. Βούθρετος] Βουθρωτός, de qua alias. Stephano
Βουθρωτός νῆσος περὶ Κέρκυραν in editione Aldina Florca-
tinaque et Vossiano ms, ut Berkelius advertit, non, uti addit,
corruptissime. fuit sane Buthretus in Chersoneso, nec tamen
necessarium erat ut Χερρόνησος urbium descriptori inculcare-
tur: saepe illi insulae dicuntur quae proxime, ut insulae vi-
deantur, accedunt. vide Ant. Itin. p. 522.

Ibid. Φωτική] sita in depressiore fuit loco, aquis sta-
gnantibus circumdata, Procopio Aedif. Iustin. 4 1 auctore. me-
minit eiusdem auctor comment. de Petro et Paulo c. 3: ἔ-
στις (Ψώρης) εἰς Μεδιόλανον καὶ Φωτικήν, πόλεις Ἑπαιρώ-

τιδας, ἔρχεται. conilcit quidem God. Hensehenius (tom. 5 A. S. Iunii p. 417) urbem Lucam a luce *Φωτεινὴν* scriptori dici; quae Epirotarum nunquam fuit: at nostram intelligit, quam imperite Mediolano iunxit: oppida enim, quod Callimachus ait, τὰς τούσας ὅσας διὰ πλείστον ἔχουσι.

393, 2. ἡ Θρακὴ νῆσος] sic mss; unde sine controversia eruenda erit Ἰθάκη, ut Car. a S. Paulo et L. Holsteinus viderunt.

Ibid. 3. ἐπὶ κοινουλάριον] idem in suo codice Constantinus l. 2 Them. 9 legit, et falsum tamen esse arbitror: nam et Notitia imp. Orient. c. 1 utrique, et novae et veteri, Epiro praesidem imponit, et imperatores Valentinianus et Valens ad Zosimum novae Epiri praesidem dant l. unicam cod. Theod. de stratoribus, innuuntque Apolloniae agere solitum. itaque ὅφ' ἡγεμόνα praestiterit.

Ibid. 4. Δυρράχιον] metropolis erat Epiri novae; unde Lucas ἐπίσκοπος Δυρραχίου, μητροπόλεως νέας Ἐπισήρου concil. Chalced. p. 565.

Ibid. Σάμψα] ita recte Constantinus in editione Batava: nam Σάμψα, quod Ans. Bandurius recepit, hinc detortum est. vide ad Ant. Itin. p. 318.

Ibid. Βούλις] Ptolemaeo Βουλλίς, Stephano Βυλλίς. urbs erat maritima, Apolloniae vicina, unde eiusdem episcopi curae fuerunt commissae, qui in Ephesino concilio p. 437 Ἀπολλωνίας καὶ Βελλιάδος et p. 524 Ἀπολλωνίας καὶ Βελιάδος vitiose dicitur. vide Holst. in Stephani Βυλλίς.

Ibid. 5. Ἀμαντία] fuit in Orici finibus, ab Abantibus condita et dicta. vide Palmerium G. A. 1 31 p. 171. Eulalius episcopus ab Amantia est in fragm. 3 p. 1323 Oper. histor. Hilarii.

Ibid. Πουλχεριούπολις] recte hoc Holsteinum probasse Constantinus l. 3 Them. 9 ostendit. nomen est a Pulcheria Theodosii secundi sorore, situs vero obscurissimus; qui, si nomen, quo ante usa fuit, esset exploratum, commodius finiretur. Palmerius de Bulgarica Belgrado suspicionem iecit, quae ut probari possit vehementer vereor. de Aulone Itin. Ant. p. 324.

Ibid. Λύχνιδος μητρόπολις] fuit olim Λυχνιδός, ut bene Palmerius, quae cum Hieroclis aevo Epiri metropolis non fuerit, credibile est μητροπόλεως vocem huc a Dyrrachio migrasse, aut Lychnido a recentiore librario fuisse appositam: fuit enim seriore aetate sub Bulgaris metropolis; quod ut appareat, sciendum est urbem hanc a gente Bulgarica Achridam fuisse nuncupatam. Cedrenus, Nicephori Gregorae

et Callistus, quibus testimonium denuntiavit Palmerius V. G. 1 35, id haud obscure indicant; nec alia fuit scholiastae Coisliniano, cum Ptolemaeo adscriberet *Λυχνιδὸς ἡ Ἀχρίδα*, sententia. sub iisdem Bulgaris Achrida Iustinianae primae et metropolis titulo superbiit, testibus utroque Nicephoro et Wilhelmo Tyrio Hist. Hieros. 20 2. hic vero non immerito quaesiveris; sitne Lychnidus eadem ac Iustiniani patria: patriam enim suam imperator cognomine Iustinianae primae Novella 11 illustrem esse iussit. mihi, quantumvis in eam opinionem doctissimus Palmerius et plures alii concesserint, nullo modo plausibilis videtur. dissentiendi causas habeo graves et varias: quid si primo Lychnidum condita Iustiniana prima superstitem fuisse ostendero? exstructa ea est ante Belisarium consulem sive ante annum 535, teste Novella 11; Lychnidus gravissimo terrae motu corruit Iustiniano principe, non, ut Palmerius, Iustino primo, apud Procopium Hist. Arcan. c. 18. movit autem terra per Achaiam et Epirum anno bello Gothici 13, eodem auctore B. G. 3 181, pluresque urbes disiecit. tremuit praeterea anno belli eiusdem 17, B. G. 4 25, et horribilem quidem in modum. altero utro motu Lychnidus corruit: neque enim alius in hoc tractu memoratur. adeoque si priore, 12 ferme annis post coactam Iustinianam primam, si posteriore, 16 post eam annis in ruinas abiit. igitur cum Lychnidus aedificata Iustiniana prima pristinum nomen mordicus retinuerit, florueritque in plures annos, perperam ab Iustiniano ex ruderibus excitata et novo nomine decorata perhibetur. quod ipsum, si quae de utraque urbe praedicantur in examen miseris, liquidius patebit. Procopius in Histor. Arcan. *Λυχνιδὸν τὴν ἐν Ἠπειρώτι* sive Epiroticam appellat: at imperatoris patriam Fabr. 4 1 in Dardanis, qui ultra Epidamniorum fines agitent, collocat; quae sane regiones magno terrarum intervallo dissociantur. promptum quidem est cum Palmerio profiteri Procopium non satis edoctum fuisse limites earum regionum; nec facile tamen illi persuaserit qui eius de bellis Gothico Vandalico et Persico deque aedificiis Iustiniani libros cum cura eolverit; ne nunc dicam imperatorem aperte satis Novel. 11 patriam suam circa Daciam mediterraneam figere et Procopii partibus accedere. ad haec omnia accedit Iustiniani natale solum aut Tauresium aut Bederinam sive Bederianam a Procopio et Agathia vero nomine appellari; qua ergo ratione Lychnidus erit? porro Lychnidus excellenti colli erat imposita et fontibus abundantissima apud Malchum in Excerpt. Hoeschelli p. 64. utrumque defuit Iustinianae primae, debuitque imperator aquae ductibus magnifico opere exstructis sub-

venire civibus, ne sitirent, Procopio indices. Tandem, ne longum faciamus, si Iustiniana prima eadem est ac Lychnidus, debuit Epirus nova, in qua ea urbs sedem obtinebat, Iustinianae primae esse contributa, aut saltem eius pars: atqui res secus habet. decernit Iustinianus Novel. 11 ut primae Iustinianae, patriae nostrae, pro tempore sacro sanctus antistes non solum metropolitanus sed etiam archiepiscopus fiat; et ceterae provinciae sub eius sint auctoritate, id est tam ipsa mediterranea Dacia quam Dacia ripensis, nec non Moesia secunda Dardania, et Praevalitana provincia et secunda Macedonia, pars etiam secundae Pannoniae. nulla prorsus hic Epiri mentio, in qua non infimo loco Lychnidus. dices Achridam Iustinianam primam fuisse dictam, eam autem a Lychnido nihil discrepare; quod ut libenti animo admitto, ita ea quae disputavi prohibent ut ab Iustiniano eo nomine insignitam fuisse agnoscam. omnia nisi me fallant, Bulgaris ad Christianorum sacra traductis, Lychnido, quae gentis praecipua in hoc tractu urbs, et metropolis dignitas venit et Iustinianae primae cognomen: religione enim meliore recepta, et sacerdotibus et, qui eos inauguraret, episcopo fuit opus. lecta ergo urbs quae Bulgaris caput erat, et metropolitano assignata, appellataque Iustiniana prima, sive quod eandem, quamquam non sine errore, eius temporis Graeci opinarentur, seu potius quod vera Iustiniana prima, ut plures in hac vicinia aliae, per tracta diu bella esset desolata, nec alius titulus ad novam metropolim decorandam videretur accommodatior.

393, 6. *Λιστρῶν καὶ Σκεπῶν*] *Λυστρῶν καὶ Σκευπτῶν* codex Vulcanii. haec quid velint, non facile dixero, viri docti, qui occasione oblata in ea inciderunt, coniecturis, sed parum certis, indulserunt. Palmerio G. A. 1 31, quod Constantinus l. 2 Them. 9 *Αὔλων, Ληστρῶν, Σκευπτῶν* praeferret, in mentem venit posse legi *Ληστήριον* vel etiam *Ληστῶν*, ut sit velut epithetum Aulonis, navale piraticum vel piratarum, ut in Attica erat *Θῶρων λιμὴν*, furum portus: cui suspitioni mas, verborum ordinem aliter digerentes, contra veniunt; obstant quoque Romanorum leges, piraticam proscribentes. L. Holsteinius in Thesauri Orteliani Aestraeum *Λίστρων* praecipit, Aestraeumque pariter ut Carolus a S. Paulo intelligit; quod oppidum cum in Macedonia secunda ab Hierocle fuerit collocatum, hic sedem obtinere non potest. de altero *Σκεπῶν* non minor haesitatio: Carolus a S. Paulo videndum esse monet an *Καισκεπῶν* legi possit; ubi maxime vellem ut, quid tandem Caescepon fuerit, docuisset. Palmerio *Σκεπῶν* quae sit non succurrit. equidem, si sententia sit ferenda, *Λιστρῶν* esse dixero novae Epiri castellum, cui

apud Procopium Fabr. Iust. 4 4 nomen est Ἀλιστρες; in Σκεπών autem sive Σκεύπτων voce latere eiusdem Epiri urbem, quae Σκιδρόων et in Augustano codice Σκιδεών eidem Procopio audit.

393, 7. ἐπὶ κονσουλάριον] consulari Daciam mediterraneam paruisse Notitia imp. Orient. c. 1 confirmat. est in l. 2 c. Theod. de inoffic. testam. Claudius praeses Daciae; quae cum et Sardicae meminerit, diceres Daciam mediterraneam fuisse praesidialem provinciam; quae tamen res secus habet. Sardicae a Constantino M. ea lex data est ad praesidem Daciae, qui propterea Daciae mediterraneae praeses non fuit, ut I. Gothofredus censebat.

Ibid. 8. Σαρδική] Daciae metropolin fuisse Theodoretus H. E. 2 4 docet. Constantius, inquit, προσέταξεν εἰς τὴν Σαρδικὴν (Ἰλλυρικὴ δὲ αὕτη πόλις, τοῦ Λακῶν ἔθρους μητρόπολις) καὶ τοὺς τῆς ἐψῶς καὶ τοὺς τῆς ἐσπέρας συνδραμεῖν ἐπισκόπους. ubi ne ad Illyricam urbem offendaris, ita dici obiter observa, quod praefecto praetorii per Illyricum subesset, quae ratio et Iornandem R. Got. c. 56 permovit ut Naissum Illyrico contribueret. vide de Sardica Ant. Itin. p. 135.

Ibid. Πανταλία] Πανταλία vero nomine fuit, numis ΟΥΑΝΠΙΑC ΠΑΤΤΑΛΙΑC titulis inscriptis, et tabula, quae Peutaliam 28 M. P. Sardica separat, indicibus. ter idem commissum est peccatum in Malchi Excerpt. Legat. Hoesehelii p. 62, quae accuratissimus L. Holsteinus ad Stephani Πανταλίαν optime eluit. sita erat non longe a Thraciae introitu: παραγγέλλας χώραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν Πανταλίᾳ, Malchi verba sunt, ἣ τῆς μὲν Ἰλλυρικῆς μοίρας ἐστὶν ἐκπαρχία, οὐ πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν εἰσβολῶν τῆς Θράκης. Procopio non dissimili vitio Παντάλεια Aedif. Iust. 4 1 dicitur.

Ibid. Γερμανή] Constantinus l. 2 Them. 9 Γερμανός habet. verum est Γερμανή, quo nomine Procopius Aedif. Iust. 4 1 in hac Dacia novit urbem. nec diversa, puto, est Germania, quam B. Vand. 1 11 in finibus Illyrici et Thraciae, Θρακῶν τε καὶ Ἰλλυρίων μεταξὺ, ponit, Belisarii patriam. vide N. Alemannum in Histor. Arcan. c. 2, et cave credas in sanctionibus antistitum Orientalium, quod inibi fidenter et Ortelianis verbis asseritur, metropolin esse: longe enim hac ab ea dignitate auit.

Ibid. Ναισός] recte ita mss et Constantinus. vide Holst. ad Stephan. et quae Itiner. H. p. 566 adscripta sunt.

Ibid. 9. Περμοιόνα] de hac urbe ad Anton. Itiner. p. 135 disputavimus. id mirandum est, in Actis Chalcedonensis

p. 323 Ἀφροῦπολιν appellari: subscribit Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροῦπόλεως Ῥεμισσιάνων, qui in Latina veteri versione episcopus civitatis Remissianensium et p. 126 Ῥεμισσιάνης τῆς Δακίας recte dicitur. putem librariorum Ἀφροῦπόλεως esse conditores, et cum in Actis esset Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφρον, Διογενιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥεμισσιάνης, neglecto alterius Diogeniani nomine novae urbis fundamenta posuisse. Ἀφρον ἐπίσκοπος, ut hoc addam, episcopus Afer in his conciliorum Actis esse solet, ut p. 402.

393, 10. τῇ παρὰ . . . ὑπὸ κοινουλάριον] Ripensis Dacia cum intelligatur, fortasse τῆς παραποταμίας Δακίας iustum erit: Procopio Aedif. 4 5 Πικησία est Δακία, quod autem consulari administranda mandatur, id a recto longe abest: fuit enim praesidialis provincia, uti praeter Notit. imp. Orient. c. 1 ex l. 2 c. Theod. de inoffic. test. pro comperto habemus.

Ibid. 11. Παξαρία] Πατιαρία oportuerat. hanc et duas sequentes Theophanes Chronograph. p. 217 non praeteriit. καταστρέψας τὴν τε Πατιάραν, inquit, καὶ Κωνωνίαν καὶ Ἀκῆς καὶ Δωροστόλον καὶ Ζάνδαπα καὶ Μαρκιανούπολιν. quae ex Theophylacto H. M. 1 8 decerpta indidem facile saniores recipient colorem. vide Ant. Itin. p. 219.

Ibid. Βηρονία] Βορονία codex Vulcanii. Βορωνία est, ut Henr. Valesius in Ammian. 31 11 dudum vidit. quod sequitur Ἀκόλινες, Latini Aquas, Graeci Ἀκῆς vocitant; qua de re dictum alias est.

Ibid. Κάστρα Μάρτις] Sozomenus H. E. 9 5 Κάστρα Μάρτις πόλιν τῆς Μυσιάς appellat, recte si urbis nomen spectes, non item si provinciam: fuerunt enim haec Castra in Dacia, ubi Procopius ea Fabr. Iust. 4 6 agnoscit et a Danubii ripa removet; quod sane mirandum est, siquidem Gratianus permeato Danubio delatus Bononiam, Sirmium introiit, et quatrimum ibi moratus per idem flumen ad Martis Castra descendit apud Ammianum 31 11.

Ibid. 12. Ἰακός] ita mss, Henr. Valesii coniecturam adfirmantes. vide Ant. Itin. p. 221.

Ibid. 13. Δαρδανία] sita haec provincia erat ad Macedoniae occidentem plagam: codex missorum Theodosii, ab Emmanuele Schelstrate tom. 2 Antiq. Eccles. p. 526 editus: Macedonia et Hellespontus et pars Ponti finiuntur ab oriente mari Pontico, ab occidente desertis Dardaniae, a septentrione flumine Histro, a meridie Aegaeo. Harduinus, qui ad Plinii 4 11 deserta Candaviae substituit, causam nullam habuit.

393, 13. Σκούποι] sic Ptolemaeus, Stephanus Σκόνου; vocat: Scupum Marcellinus Comes a. 518, cum de aerumnabili Dardaniae calamitate *Scupus namque metropolis*, ait, *licet sine civium suorum hostem fugientium clade, funditus tamen corrui.* melius Paullinus Scupos Propemptico ad Nicetam:

tu Philippeos Macetum per agros,
per Tomitanam gradieris urbem,
ibis et Scupos patriae propinquos
Dardanus hospes.

quamquam si iter consideres quo amicum Remesianam, patriam in urbem, mittit, maximas ambages meritissimo mirere. quid opus Philippeos agros et Tomitanam urbem, ut Scupos devenias, invisere? Ant. Pagius Critic. a. 397 9, quo Paullinum ignoratae geographiae culpa liberet, nescio quos Philippeos agros, nusquam lectos, comminiscitur, et pro Tomitana urbe Stobitanam restituit sive Stobos. eundem a Stobis Stobensem recte formari, nusquam Stobitanum, legi. at demus hoc: cui bono per geminam Epirum Thessalonice Nicetam amandat, cum brevius per Praevalitanam Dardaniamque provincias iter, in Tabula signatum, in Scupos et Remesianam versus pateret? sed haec missa faciamus. sita urbs fuit ad Axium sive, ut senior aetas maluit, Bardarium. Nicephorus Bryennius Comment. 4 18: ὁ δὲ Βαρδάριος καταρρεῖ μὲν ἐκ τῶν τῆς νέας Μυσίας ὁρῶν, καὶ διὼν διὰ Σκούπων κατεῖσι μεταξὺ Στρουμπίτης. quae cur Possinus vertere neglexerit, divinare non possum; nihil utique habebunt obscuri, si Nicephorus Gregoras in consilium adhibeatur, Scopia, quo nomine deinceps claudit, Triballorum in montibus oppidum, Axio flumini adstruens l. 8 c. antepenult. p. 266 edit. Genev.

Ibid. 14. Μηρίων] fortasse haec delitescit inter castella quae plura Dardaniae Procopius Aedif. Iust. 4 4 nobis annumerat; proxime accedere Βερεμέριον Ἀγία et Μαριανὰ videntur.

Ibid. Οὐλίπιανὰ] urbem hanc longa temporis iniuria labantem Iustinianus crexit et Iustinianae secundae cognomine superbire iussit apud Procopium Aedif. Iust. 4 1. habes eandem in his Iornandis Rer. Getic. c. 56: Theodemir Naissum primam urbem invadit Illyrici, filioque suo Theodorice consociatus adstat et in villam comites per castrum Herculis transmittit Ulpianam, qui venientes tam eam quam et opes mox in deditionem accipiunt. sic edunt, intricatissimam verborum sententiam susque deque habentes. codex Ambrosianus sociatis adstat et in villa comitibus et tam

eam quam *Mestulus* mox praefert: unde ego fuisse credidero filioque suo *Theodorico* sociatis adstat et III millia e comitibus per castrum *Herculis* transmittit *Ulpianam*; qui venientes tam eam quam *Metulum* mox in deditionem accipiunt. Castrum *Herculis*, ut obiter ea illustrem, Tabula 14 M. P. Naisso semovet; *Metulum* autem in hac vicinia oppidum erat natura et operibus munitum. Appianus Illyr. p. 10 ed. Hoesch. ἐπὶ δὲ ἑτέραν πόλιν ἔχωρει Μετοῦλον, ἥ τῶν Ἰανπόδων ἐστὶ κεφαλὴ, κεῖται δὲ ἐν ὄρει σφόδρα ὑψώδει, ἐπὶ δύο λόφων, οὓς διαιρεῖ χαράδρα στενὴ. reliqua a vestigiis manu exarati codicis proxime recedunt.

393, 15. Πρεβάλεως] provincia Praevalitana inter Epirum novam et Dalmatiam ad Adriaticum erat protenta sinum, Procopio B. G. 1 15 auctore. paruisse praesidi Notitia imp. Orient. c. 1 adfirmat.

Ibid. Σκόδραι] verius [cum L] Σκόδρα. situm urbis Livius 44 31 describit.

Ibid. 16. Αἰσσοῦ] haec et eius arx Acrolissus ex Polybio 8 10 et Livio 43 20 notissima est. Ἐλισσοῦ Constantino dicitur imperatori de Administ. Imper. c. 30.

Ibid. Δωράκιον] diceres hinc fuisse Eucharium Δωρακίου praesulem, qui pars Ephesini fuit concilii, nisi p. 436 adderetur τῆς νέας Ἡπειρώου, atque inde Dyrrhachinus esset. est inter Gudianas ex Ligorio inscriptiones p. CLXXI hoc epigramma: D. M. S. C. IVLIVS. C. F. AEMILIA. RVFVS DVRRACI MIL. COH. XII. VRB. quod et ego ad Dyrrhachium pertinere existimem. quid ergo huic Doracio fiet? equidem legere id nusquam memini. fuit praeterea Praevalitanae provinciae metropolis Scodra, ut ex Gregorii M. l. 10 epist. 34 apparet; quare, donec aliunde firmiore Doracium hoc tibicine fulciatur, arbitrabor Docleam sive Diocleam, non quidem metropolin sed celebrem tamen post Diocletianum eius instauratorem urbem, hic suum etiam locum obtinuisse. vide de ea Constantini. Administ. Imp. c. 35 et Cinnamum Histor. 6 1.

Ibid. 17. Μοισίας] Moesia haec prima est sive superior, ut Tabulae dicitur; Socrati H. E. 1 27 ἡ ἄνω Μοισία. LEG. AVG. PR. PR. PROVINC. PANN. ET. MOESIAE SVP. sub Septimio Severo est in Thesaur. p. CCCCVII. 1. postea praesidialem fuisse testis Notitia imp. Orient. c. 1 est.

Ibid. Βιμενάκιν] Βιμενάκιον rectius Theophylactus H. M. 1 5, qui πόλιν λαμπράν ad Illyricum pertinentem appellat. in Gordiani et Philippi numis P. M. S. COL. VIM., quos ridicule admodum Harduinus in Num. urb. illustrat. ex-

plicat de provinciae Macedoniae superioris colonia Viminacio. adeone Moesia superior ignorata fuit, ut his in numis cognosci haud potuerit?

393, 18. Συγγιδόρος] Συγγιδῶν aut Συγγιδουρον oportuerat. Socrates H. E. 1 27 et 2 12 episcopum Συγγιδόρος τῆς ἀνω Μυαίας Ursacium inter Arianismi defensores numerat: ut mirer Carolum a S. Paulo Socratem notasse ob Singidunum Pannoniae transcriptam. certe l. I c. 20, quorsum lectores amandat, nihil huius legitur. vide Ant. Itiner. p. 132.

Ibid. Γρατιανὰ] est in Notitia imp. Orient. c. 153 inter Moesiae primae urbes, deque ea disputavimus ad Itiner. H. p. 566.

Ibid. Πρικονρία] imo vero Τρικόνρια aut Τρικόνριον potius. vide idem Itiner. p. 565.

Ibid. Ὁρθέμαρχος] pro Ὁρρεο μάργον, ut diximus ad Ant. Itin. p. 134.

Ibid. 20. Παννονίας] Pannonia secunda est, quae olim praefecto praetorii Italiae parebat, pars imperii Occidentis, ut Notitia imp. Occid. c. 2 docet: eam autem cum Iustinianus reciperasset, sicuti Novella 11 significat, provinciis Orientis Hierocles accenset. quod autem praesidi mandatur, id Iustiniano credo debetur; est sane Munatius Plancus v. c. praeses Pannoniae per annos 24 in lapide Reinesiano class. 6 71; sed is Pannoniae primae praepositus fuit: nam secundam consularem fuisse Notitia eadem c. 1 confirmat.

Ibid. Σέρμιον] urbium mater et populosa et celebris Ammiano 21 10. unde in concilio Aquileiensi sub Damaso Amenius caput, inquit, *Illyrici non nisi civitas est Sirmiensis* tom. 3 Concil. Labbei p. 391. non dissimilia leges Iustiniani in Novella 11, cuius tamen verba si ita acceperis acsi Thessalonicensi ecclesiae post Attilae et Sirmii eversi tempora demum ea dignitas accesserit qua omni Illyrico praestabat, erroris Tribonianum absolvere non poteris: multis enim ante annis, ut ex Theodoreto supra monuimus, Illyricum Orientale illi urbi paruit. vide P. de Marca Dissert. de Primat. c. 38. et de Basianis sive Bassianis Itiner. A. p. 131.

Ibid. 22. ἐνὸς ἀνδύνατον] Aristidi tom. 1 p. 611 ἀρχὴν τῆς Ἀσίας, et p. 572 ac 600 ἡγεμῶν τῆς Ἀσίας, quibus atque aliis in locis cum praetorem aut praesidem interpretes venterit, praebita magno Usserio in Smyrnenis Epist. p. 46 ed. Ruinarti ut scriberet occasio est, totius provinciae proprie dictae Asiae proconsulem tunc fuisse praesidem; quod tamen a vero procul abesse cognitissimum est. erat precon-

sulis imperium latissimum, suis terminis ab eodem Aristide tom. 2 p. 501 circumscriptum: longe tamen accuratius, quamquam eius scriptoris aetate tantum non erat, ab Eunapio in Maximo p. 101 ed. Plantin. ἀλλ' εἰς ἀρχὴν μετέστησε μείζονα (Valens Clearchum), ἀνδύνατον αὐτὸν ἐπιστήσας τῆς νῦν ἰδίως Ἀσίας καλουμένης. αὐτὴ δὲ ἀπὸ Περγάμου τὸ ἀλιγε- νὲς ἐπέχουσα πρὸς τὴν ὑπερκειμένην ἡπειρὸν ἄχρι Καρίας ἀποτείνεται, καὶ Τυμῖλος αὐτῆς περιγράφει τὸ πρὸς Ἀνδρίαν, ἔστι δὲ ἀρχῶν ἐνδοξοτάτη, καὶ οὐ κατήκοος τοῦ τῆς αὐλῆς ἐπάρχου. iam si observaris huic proconsuli Helleponti consularē et insularum praesidem dicto fuisse audientem, amplissimam utique potestatem illi iniunctam agnosces. quod vero praefecti praetorii imperio exemptum fuisse adfirmat, id, quamquam ab eo ad praefectum appellatio in l. 19 cod. de Appellat. permittitur, ex Notitia imp. Orient. c. 1 quoque cognoscas; neque enim Asia provinciis annumeratur quae sub dispositione praefecti praetorio per Orientem fuerunt. ceterum in Eunapii verbis, quod nec interpretem fugit, non τὸ ἀλιγενὲς sed τὸ ἀλιτενὲς, ut apud Polybium 4 39 de ora Ponti πᾶν δ' ἐστὶν ἀλιτενὲς, legi oportet. simile vitium e Strabone l. 13 p. 595 eluit Paul. Leopardus Emendat. 4 15.

393, 22. πόλεις μὲν] olim quingentae urbes Asiae proconsulis iurisdictioni erant contributae; unde Agrippa apud Iosephum B. l. 2 16 § 4: τί δὲ αἱ πεντακόσιαι τῆς Ἀσίας πόλεις; οὐχὶ δίχῃ φρουρᾶς ἕνα προσκυνούσιν ἡγεμόνα καὶ τὰς ὑπατικὰς ῥάβδους; tumque in plures descripta erat conventus, de quibus Plinius 5 29. demum eius amplitudo coepta est, postquam vicinis provinciis sui magistratus sunt impositi, et alterius imperio subiecti. vide Usserium de Asia procons. p. 32 etc.

Ibid. Ἐφεσος] provinciae erat metropolis; et quamquam olim eam urbi dignitatem vicinae invidebant, ab Antonio tamen imperatore proconsuli necessitas imposita est per mare applicare καὶ τῶν μητροπόλεων Ἐφεσον (i. e. inter matres urbium Ephesum) primam attingere, ut Ulpianus l. 4 § 5 D. de offic. Procons. admonet. nec tamen Ephesum imperator Smyrnae aut Pergamo ita praeponit ut prae illis primas auferret: tantum ut e metropolibus provinciae primam eam adiret edicit, ut pulchre demonstravit Ezech. Spanhemius Dissert. 9 de Usu et Praest. Numism. p. 614. sequiore demum aetate reliquis est antelata, factusque eius episcopus Asianae dioeceseos exarchus, et iure quidem Patriarchico, apud Evagrium l. E. 3 6. adde Usserium de Asia Procons. p. 49.

Ibid. 23. Ἐνεία] Ἀναία verum oppidi, quod Cariae Pto-

Iemaeus et Stephanus, Scylax Lydiae circa Magnesium attribuit, cognomen erat. Soticus πόλεως Ἀναίας inter Asiae episcopus Chalcedonensi concilio p. 675 subscribit, concilio vero Cpolitano tertio p. 666 Ioannes ἐπίσκοπος Ἀνείων τῆς Ἀσιαρῶν ἐπαρχίας, qui p. 500 τῆς Ἀνεατῶν πόλεως dicitur. prave ergo in concilio Ephes. p. 465 Modestus fertur τῆς Ἀνείων πόλεως τῆς Θρυγίας et p. 527 τῆς Νεατῶν πόλεως praesul. apud Stephanum gentile nomen est Ἀναίος et Ἀναίτης, ad quam formam ea quae produxi facile corrigentur.

393, 23. Μαγνησία Μεάνδρου] numis Μαγνησία ἡ πρὸς τῷ Μαϊάνδρῳ, concilio Cpolitano tertio p. 666 Μαγνητῶν ἡ Πρωτομαϊανόρου πόλις. aberat haud multum Epheso. vide Ezech. Spanhemium Dissert. 9 de Usu et Praest. Numism. p. 656.

Ibid. Τράλλεις] neque haec longe Epheso remota fuit. oracula quae Sibyllae accepta feruntur, l. 3: Τράλλεις δ' ἡ γείτων Ἐφέσου σεισμῷ καταλύσει τείχεα. dubium autem est, fueritne Maeandro adstructa. Stephanus adfirmat: negantium partibus Strabo accedit l. 14 p. 648; cui Whelerus numum ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ nomine inscriptum et amnis figuram praefferentem Itiner. p. 288 opponit. nec is tamen fluvio accubuisse Maeandro probaverit, tum quod numi subinde fluvium, qui urbis agrum radit, ostendent, ut Nicaeensium amne Saguri insignes, tum maxime quod numi eius flumen possit esse Eudon, quem circa Trallianorum urbem defluxisse Etymologus cum Plinio docet.

Ibid. Νύσσα] Νύσα Straboni atque aliis. Actis concilii Ephesini p. 527 subscribit Theodotus episcopus Μνάσης, qui Νύσης fuit. Νυσσαίων πόλις concilio Constantinop. tertio p. 667.

Ibid. 24. Πριούλλα] Βριούλα oportuerat, ut apud Strabonem l. 14 p. 650 et in egregio Thesaur. Britan. tom. 2 p. 102. ΒΡΙΟΥΛΑΙΤΩΝ numo. idem adfirmaverit Rufinus episcopus πόλεως Βριούλων Nicaen. concil. sec. 349. corrigere ergo, quem in Actis Ephesin. p. 528 reperies, Βαριουλίτων praesulem. quae sequitur Mastaura, a Strabone Stephano et conciliorum Actis saepe memoratur.

Ibid. Ἀνίετα] Ἀνιήτον videtur praestare ob Theodorum episcopum Ἀνιήτου in Ephesino c. p. 466, licet prave p. 528 Ἀνιηυσσίων vocetur praesul: Mamas enim Ἀνιήτου Chalcedonensis conc. p. 522 illud sua subscriptione firmat, quantumvis p. 664 ἐπίσκοπος πόλεως Ἀνιήτου dici videatur. de situ nihil finivero.

Ibid. Ὑπητα] Ὑπαιπα, unde Iulianus episcopus πόλεως Ὑπαιπῶν in Chalcedon. synodo p. 665 et Antonius Ὑπαιπη-

των πόλεως conc. Constantinop. tert. p. 500; quod posterius saepe in numis apud Harduinum Vaillantium et Haymium conspicitur. oppidum Tmolo accubabat. Ovidius Metamorph. 11 150: nam freta prospiciens late riget arduus alto Tmolus in adscensu; clivoque extensus utroque Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypaepis.

393, 24. Ἀδριούπολις] verum esse Ἀρκαδιούπολις Alexander Ἀρκαδιουπόλεως τῆς Ἀσίας concil. Ephes. p. 463 et 528 testabitur, qui si nomen, quo urbs antea fuerat usa, adposuisset, eius sedem quam frustra vestigamus, eadem opera indicasset.

Ibid. 25. Δὸς ἱερῶν] imo ἱερὸν, Ioniae Lebedum inter et Colophonem apud Stephanum oppidum: numos ΔΙΟCΙΕ-ΡΙΤΩΝ habet Harduinus, qui ex concilio Constantinop. tertio p. 500 ed. Labbei Χριστούπολιν deinceps fuisse non praeteriit.

Ibid. Εὐάζα] Liberatus Diaconus Breviar. c. 13: nono quoque Secretario acta est actio, ubi Bassianus, qui ad civitatem Euazensium episcopus ordinatus est, et ecclesiae incubuerat Ephesinae. quam civitatem cur in Labbeana editione asterisco notarint, causam non video: bene enim omnia habent. fuerat Bassianus invitus Εὐάζων civitati a Memnone Ephesio episcopus impositus: Memnone et eius successore Basilio fato functis idem Epheso est praepositus; quae omnia fusius concilii Chalcedon. Acta tom. 9 p. 7. L. Holsteinus in Car. a S. Paulo Geogr. S. huc refert Basillii epist. 251 nov. edit., τοῖς Εὐασισηνοῖς inscriptam, auctorque est ut Εὐαζηνοῖς legatur. mihi, pace eius dixerim, alla est sententia. in Basillii epist. 278 Εὐήσοις Euesus Cappadociae montibus proxima, ut ex serie epistolae cognoscas, invenitur; huius incolis missam eam epistolam arbitror, proptereaque Εὐσηνηνοῖς, praecipue quod posteriore in epistola manu exarati codices, non item priore, in vocabuli scriptura consentire videantur, praecopto.

Ibid. Κολοσσῇ] manu exarati codices Κολοασίς praeferrunt: ego neutrum probavero, tametsi quo vero nomine fuerit pro comperto nondum habeam. in binis lac. Goar Notitiis inter Asiae praesules est ὁ Καλόης, subscribitque Nicaeno secundo concilio p. 50, 350 atque alibi Theophanes ἐπισκοπος Καλόης et p. 153 mendose Κάλπης. diceret itaque Καλόη iustum esse urbis titulum, nisi Aphobius, qui synodo Ephesinae adfuit, contraireret, et se Κολῶνος p. 465 sive Κολωνῆς p. 528 aut, quod mas dant, Κολόης episcopum fuisse testaretur; cui ultimo cetera postponerem, illique nomen venisse

a Coloë lacu haud multum a Sardibus apud Strabonem l. 13 p. 626, si aberrandi metus abesset, autumarem. quamvis attem de urbis nomine pleraque dubia sint, non poterit Car. a S. Paulo negligentiam in ea praetereunda excusare.

393, 25. *Ἀγρίζα*] hoc Acta concilli Nicaeni secundi p. 153 atque alibi, quibus Leo ἐπίσκοπος Ἀγρίζων nomen adscripsit, firmabunt. in Chalcedon. p. 96 habebis Proclum Ἀγρίζης et p. 398 Ἀγρίζων. de eius et Nicopolis, quam frustra quaero, situ, Scepticos imitatus, nihil auivero.

Ibid. Παλαιὰ πόλις] eandem esse voluit ac Παλαιὰ κατοικίαν, de qua 130 stadiis ab Anderis remota Strabo l. 13 p. 614, dubia tamen coniectura: nam Παλαιῶν praesul in Nicaeno secundo p. 51 inter Hellespontios subscribit et a Palaeopolitano distinguitur. eius episcopi in conciliorum Actis saepe obvii sunt. vide Nicaenum secundum p. 153 et Ephesinum p. 437.

Ibid. 26. Βαρέττα] constabit hocce oppidi cognomen Ioannes Βαρέττων episcopus in Actis Chalced. p. 675. Βαρέτων praesul est in Constantinop. tertio p. 667 et Nicaeo secundo p. 153.

Ibid. Ἀυλίου Κώμης] Thomas πόλεως Ἀυλίου Κώμης est in Chalcedon. concilio p. 96 et 675.

Ibid. Νεαύχη] Νέα Ἀυλή oportuerat ob Philippum Νέας Ἀυλῆς in Chalced. conc. p. 96, qui perperam p. 675 Μεναύλης et in Latina versione Naulochi, unde Car. a. S. Paulo Naulochum urbibus Asiae, quibus olim episcopus fuerit, adstruxit.

Ibid. Κολοφών] Emman. Schelstratenus et Ans. Bandurius Colophoni arctissime Μητροπόλεως vocabulum adstruunt; qua ratione Colophon metropolis, cuiusmodi non fuit, creatur, Ioniaeque urbs Metropolis prorsus praeteritur. rectius itaque Carolus a S. Paulo distinxit. abest Colophon, si recta naviges, Epheso stadiis 70, Strabone teste l. 14 p. 643, aut, ut Xenophon Ephesius l. 1 p. 8, stadiis 80.

Ibid. Μητρόπολις] numi ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ et οἶνος Μητροπολίτης Strabonis l. 14 p. 637, et Marcellinus Μητροπόλεως episcopus ex conc. Chalcedon. p. 96 huc pertinent. mox Τέως, Anacreontis Lyrici ποταμός patria, potior erit.

Ibid. 27. Σατρώνη] nisi omnia me fallunt, Ἐρυθραί in voce latent: ea huic loco accommodatissima urbs est, et huic provinciae a conciliorum Actis et Notitiis transcripta. paullo ante Κλαζομεναι praestiterant.

393, 27. Μαγνησιασούπολις] sic mss, pro Μαγνησία Σινύλου. unde numi ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΝΥΛΟΥ. peccato non dissimili Basilius episcopus Μαγνησίας Ἐπύλου concilio Nicaeno secundo subscribit p. 571.

Ibid. 28. Ἀπάη] natum hoc videtur ex Ἀγάη, cuius episcopus Constans in Nicaeno secundo p. 350 πόλεως Ἀγάης dicitur. id vero ex Αἰγᾶη; unde Cyriacus Αἰγλῆς pro Αἰγιάης Actis Chalcedon. p. 127 inseritur, qui p. 322 Αἰγέας et p. 508 Αἰγίης et p. 664 Αἰγιάης πόλεως. intelliguntur Aegae Aeolicæ, quarum nomen seriore ætate in aliam formam diceret procusum, si quid his inesset auctoritatis monumentis: ducimur enim illis ad Αἰγέαν atque Αἰγᾶην. florente Græcia non Αἰγᾶς tantum sed Αἰγαιᾶς appellabant; quod posterius etsi certi usus est, non tamen solum pro bono est habendum. Suidas Πόλλης Αἰγίεύς, ἀπὸ Αἰγῶν τῆς Ἀσίας, κεῖται δὲ πλησίον Μαγνησίας καὶ Σμύρνης. in quibus Grammatici, licet Aegæ longissimo terrarum intervallo Smyrna remotas non dixerō, rectius putem καὶ Μυρίνης: illi enim proximæ erant et propterea Αἰγαι ἐν Μυρίνη Stephano dictæ. idem Galenus περὶ εὐχρυμίας p. 358 edit. Basil. firmat: τοιοῦτος δὲ ἐστὶ παρ' ἡμῶν ἐν Αἰγαιᾶς καὶ Περπερίνη, τῇ μὲν δμορῶν Μυρίνη, τῇ δὲ Περγαμῶν. et brevi post: ὁ δὲ ἐν Αἰγαιᾶς καὶ Περπερίνη, μέσοι τούτων εἰσίν. quæ utique Αἰγᾶς et nostram coniecturam probabilem faciunt. possunt hæc cum Theod. Laurentio Gronovio in Marmor. Basil. c. 32 in Αἰγαιᾶς, quod unice verum existimabat, perverti, at non sine aperta vi. incolas Tacitus Annal. 2 47 Aegeatas appellat, qui quantumvis Aegeatae ms Florentino, ut vir doctissimus animadvertit, vocentur, non ausim tamen Aegeatas prorsus spernere: neque enim οἶνος Αἰγεάτης eiusdem Galeni Method. Therap. l. 12 p. 164 id permiserit, qui perperam Ὑγιᾶν l. 5 p. 270 Αἰγανσίης scribitur. vide et Anton. Itiner. p. 146.

Ibid. 28. Τέμνος] imo Τῆμνος, pro quo Τύμνος in concilio Nicaeno secundo p. 350 et mox Θάναμα.

Ibid. Μυρίνα] sicuti huius locum in Suida occupavit Smyrna, ita subinde in conciliorum Actis et Aristidis Sermon. Sacr. 5 tom. 1 p. 618 et 619, sicuti Palmerius Exercitat. p. 471 admonuit, idem molita est.

Ibid. Μύκη] scribe Κύμη, quo vitio laborant Acta Chalcedon. p. 675, cum Chrysogonum πόλεως Μύκης praesulem fuisse adfirmant.

Ibid. 29. Ἐλαία] Pergamenorum erat navale, stadiis 120 ab eorum urbe distans apud Strabonem l. 13 p. 615, cui Aristidem iunge tom. 1. p. 620 et Galenum l. 1 de Antidot.

p. 427. incolae *ΕΛΛΙΤΑΙ* in numis et Chalcedon. conc. p. 398, non *ΕΛΛΙΤΑΙ*, ut Stephanus, cui propterea recte subvenit L. Holsteinus.

393, 29. *Πιτάνη*] *Πιτάνη*, de qua Strabo l. 13 p. 614. *Pardus* episcopus πόλεως *Πιτάνης* eodem peccato in Nicæno secundo p. 571.

Ibid. *Τιάναι*] nisi a vero aberro, *Κάσαι* fuit; quod oppidulum ad eiusdem nominis promontorium idem Strabo l. 13. p. 615 adponit. Melae Pomponio 1 18 Cana. [codex *Leid.* *Τιάναι*, quod verum est ob Plinii 5 30 *Tiaren* seu *Tiaras* potius. W. Prolegg. p. 630.]

Ibid. Θεοδοσίου πόλεως] πόλις praestat. situm urbis ignoraremus, nisi ex Notitia Iac. Goar Perperinam eandem esse constaret: ea vero haud longe a fuit Pergamo, ut ex Galeno περί εύχυνίας p. 358 constat. Ptolemaeo *Τερμέρη*, et ms Palatino *Περμέρη*, Coisliniano *Περπέρη* dicitur, unde verum nulla opera eruitur. nobilis erat eius urbis atque agri vinum, de quo Galenus eisdem locis in quibus de Aegeate. vide Sirmondum in Triplic. numo et Anti-Tristano II.

Ibid. *Ἀδραμόντιον*] de eo ad Anton. p. 335. mox *Ἀτανδρος* verius erit, tametsi Marinus episcopus πόλεως *Ἀτανδρον* in Actis sit Nicaeni secundi p. 589.

Ibid. 30. *Γάδαρα*] *Γάργαρα* lege, et Strabonem l. 13 p. 606 adl. *Γαργάρων* πρεσβύτερος Nicephorus est in Nicæno secundo conc. p. 350.

394, 1. ὑπὸ κοινουλάριον] fuisse hanc consularem provinciam Notitia imp. Orient. c. 1 et l. unica c. de offic. commit. sacr. patrim. ostendunt. hinc Anicius Paullinus Thes. p. MXC 19 consul provinciae Asiae et Hellespont.

Ibid. *Κύζικος*] nobilissimae urbi metropolis Hellespontī dignitatem Leo imperator et Io. Malala tom. 1. p. 364 asserunt: *ἐπαθεν*, inquit, ὑπὸ Θεομηνίας σεισμὸν ἡ *Κύζικος*, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας.

Ibid. 2. *Προικόνησος*] in principe editione *Προκόνησος*, sicuti et in Stephano inest: Ptolemaeo *Προικόννησος*, unde Ioannes *Προικονήσου* in Actis Ephes. p. 436 et Acacius *Προικοννήσου* in Chalcedonens. p. 673. ceteris *Προκόννησος* esse solet. vocis originationem critici in Apollonium 2 278, quos Etymologus ab Is. Vossio ad Scylacem optime, ut indidem apparet, restitutus exscripsit, tradidere. de marmore Proconnesio Gothofredum in l. 9 c. Th. de indul. debet. vide.

Ibid. ἡ Ἐξορία] regionis insulae nomen sit, incertum

est. de Propontidis insula quaedam memoriae ex Sanctorum Actis inhaerent, sed obscura; quorum cum nec auctor nec verba ad officium redeant, non liquere pronuntio.

394, 2. Βαρίση] fuitne Ἀρίσση, Abydo atque Ilío haud multum separata? Acta S. Parthenii Lampsaceni c. 3: *Alexandria autem quaedam ex Arisba, quae est iuxta Abydum*. Lucanus Idalin l. 3 204 appellat, quod agri esset Troiani et circa Idam: *Mystique et gelido tellus perfusa Caico, Idalis et nimium glebis exilis Arisbe*. Carolo a S. Paulo Bares ex Barispe placet, cuius episcopum Euty-chianum Chalcedonense concilium p. 673 Hellespontis annu-merat.

Ibid. Πάριον] Lampsaco 270 stadiis, sicuti Polyaeus 6 24 indicat, distabat, sequentes urbes ad Anton. Itin. p. 334 attingimus.

Ibid. 3. Σκάμανδρος] videtur Scamandria parva civitas, de qua Plinius 5 30, esse.

Ibid. 4. Πολίχνα] Troadis hanc circa Aesepum urbem Strabo 13 p. 603 et Plinius 5 30 norunt; nec aliam multi censent quam Thucydides 8 14 et 24 a Clazomeniis munitam commemorat, ego vero accesserim Acacio, Clazomeniorum eam urbem ab hac distinguenti: clarissime enim Thucydides eam in continente contra Clazomenas longeque adeo a Troadis Polichna collocat.

Ibid. Ποιμάνεννος] lege Ποιμανητός. Aristides tom. 1 p. 596: *ἐτι δὲ Ποιμανητός, χωρίον τῆς Μυσίας, καὶ ἐν αὐτῇ ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἁγίον τε καὶ ὀνομαστόν. ἐνταῦθα ἐτελέσαμεν σταδίου ἐξήκοντα μάλιστα καὶ ἑκατόν*. fuit ergo Mysiae oppidum (nam agrum male vertunt) 160 circiter stadiis ab Hadrianis, Aristidis patria. Stephano et Nicetae Choniatae Annal. l. ult. p. 296 est Ποιμανινόν, et Actis conciliorum: subscribit enim Constantinopolitano tertio p. 501 Mercurius episcopus πόλεως Ποιμανινού τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, et Nicaeno secundo p. 572 Leo Ποιμανινοῦ; qui cum p. 51 episcopus Ποιμανητῶν feratur, et Io. Masson, ut in Aristidis Vita 3 6 perscriptum est, Parisiis numum Ποιμανητῶν tractaverit, non dubium est quin Ποιμανητός Stephano reddi debeat. scio aliam virum doctissimum ingressum esse viam et Ποιμανητὸν Aristidi restituisse: sed cum Ethnicographus τὸ ἔθνηκὸν ὁμοίως inflecti adfirmet, Ποιμανητός utique ab eo venit. ceterum series Aristideae orationis ἐστὶ δὲ Ποιμανητός requirere videtur.

Ibid. Ἀρτεμίδα] assentior Io. Harduino in Plinii 5 30

Ἀταρνεά legenti. habet Atarneam Plinius, quae Straboni *Ἀταρνεύς*, Stephano *Ἀτάρνα*.

394, 4. *Ῥέκστα*] nisi *Ῥοίσειον* in voce reconditum sit, nihil de ea novero. Rhoeteum a Plinio Strabone atque aliis non est neglectum.

Ibid. *Βλάδος*] *Βλανδόν* sive *Βλαῦνδον* potius concilium Chalcedonense p. 575 urbibus Lydiae contribuit; nec dissident veteres Notitiae. *Βλαυνδέων* numi, in quibus fluvius *Ἰκνόνριος*, sunt in Thes. Britan. tom. 2 100. *Βλαῦνδον* in Lydia finibus memorat Strabo l. 12 p. 567, et ex eo Stephanus, modo id diversum a conciliis Blando, quae de re equidem dubitaverim, fuerit; quae cum ab Hellesponti provincia longius distent, nihil iuvant. itaque huic et τῷ *Σέδοντα* alius opituletur.

Ibid. 5. *Μόλις*] Carolus a S. Paulo Melis seu Melitopolis suae editioni adscripsit. Melitopolitae et *Μελιτροπολείται* sunt in numis et Plinio inter Hellesponti accolas scribendo quoque adfuit concilio Constantinop. tertio p. 501 *Ἰωάννης ἐπίσκοπος τῆς Μιλητουπολιτῶν πόλεως τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας*, et Nicaeno secundo Michael *τῆς Μελιτροπόλεως*, ut perperam p. 592 atque alibi scribitur. nec asseveravero tamen, nisi meliores manu exarati codices propius abierint, eam esse.

Ibid. *Γέρμαι*] *Γέρμη*. non longe a Cyzico afuisse Stephanus auctor est, ubi Holsteinium vide. Ptolemaeo *ἱερὰ Γέρμη*, unde solo *ἹΕΡΑΣ* titulo signari in egregio numo Nic. Haymii Thes. Britan. tom. 2 p. 115 arbitratur; quae mihi coniectura multo videtur incertissima. plura de urbe ad Anton. Itiner. p. 335.

Ibid. *Ἀνταός*] hanc et sequentem frustra quaero: forte tamen in *Κέρρη* latebit *Κέβρη*, urbs Troadis, sicuti Scylaci et Harpocratiōe ex Demosthene in Aristocratem p. 428 dicitur. *Κεβρηία* aliis, *Κέβρη* Sibyllinis oraculis l. 3 p. 243, quemadmodum et Holsteinius in Stephanum monuit.

Ibid. *Σάγαρα*] nec hanc expedio. Sangarum, Bithyniae vicum maritimum, non longe ab Helenopoli Sozomenus H. E. 7 18 fuisse refert, situ ipso multum hinc discrepantem. *Σαγάρων* episcopus Andreas est in Chalcedon. p. 574, sed Lydiae contributus et *Σατάλων* p. 399 verius appellatus: nihil ergo et is auxilii feret. restat Cleodorus Flavianus *Σαγαραιτης* ex Reinesiana cl. 1 72, quem hinc fuisse non inusta suspicio est.

Ibid. *Ἀδριανου Ὀῆραι*] sic oportuit: oppidum enim Ἡ-

Adrianus in Mysia Hadrianotheras M. P. 8 a Pergamo, nisi Tabula fallit, quod illic et feliciter esset venatus et ursam occidisset, constituit, ut Spartianus in Hadriano c. 20 et Dio docent. ter oppidi meminit Aristides tom. 1 p. 500, semel Ἀδριανὸν Θήραν, librariorum manifesto peccato, appellans. Ἀδριανουθύρων episcopus est in Nicaeno secundo p. 352, qui p. 592 Ἀδριανουθήρων paulko rectius dicitur. cives Ἀδριανουθηστῆται in numis apud Harduinum et Vaillantium insunt. vide Io. Massonum Vitae Aristidis 3 9 12, ubi plurimum de hac urbe aberrationes in ordinem rediguntur.

394, 6. [Ἡρα] oppidum Ἡράς circa Erythras et Teum Thucydidēs 8 19 et Strabo 14 p. 644, sed a Palmerio emendatus, memorant: id quo minus nostrum putemus, locorum intervallo prohibemur. alius ergo, ubi in Hellesponti provincia fuerit, atque utrum ex Plinii 5 30 Tiare sive Tiaris sit ortum, docebit.

Ibid. Πιονία] est apud Strabonem 13 p. 610, et Pionitae apud Plinium. Eulalius Πιονίων et in mss Παιονίων, sive, ut vetus interpres, Eulalius Pioniae Hellesponti synodo Chalcedonensi p. 398 subscribit.

Ibid. Κοινιστήν] estne Conisium, quod Plinius 5 30 inter huius orae oppida connumerat?

Ibid. Ἀργίζα] in Asiae provincia urbem, cui Ἀλγίζα nomen erat, vidimus; a qua, si nomen spectes, haec haud multum distat, si situm, plurimum. Plinius 5 30 Miletopolitis huius provinciae Erezios iungit, quos si hinc derives, in vitio nomen urbis adhaerescet. Harduinus Erezio, Cariae urbi, eos dedit cives, verum imprudenter: Caria longissime ab Hellesponti ora, quam Plinius describit, semota est.

Ibid. Ἐὶος Τράδος] iungunt haec artissime Schelstratenus et Bandurius, non item Carolus a S. Paulo: utrum praestet, mihi in ambiguo est. nihil quod alterum utrum possit illuminare, mihi occurrit: etsi enim Trarium vicum Strabo l. 13 p. 607 circa Perperenem locet, et Tragasae, unde sal Tragasacum, de quo egregie Galenus περὶ ἀπλῶν Φαρμ. 11 p. 151, ab aliis memorentur, huc referre non sustineo.

Ibid. 7. Μανδακίδα] hinc Cilices Mandacadeni inter Hellesponti accolae Plinio 5 30 ex Harduini pulchra emendatione.

Ibid. Ἐργαστήριον] vicus Cyzicum inter et Pergamum, sed hinc stadiis 440 separatus, metallis celebris atque Ergasteria dictus, uti Ortelius admonuit, occurrit apud Galenum περὶ ἀπλῶν φαρμ. 9 p. 127. καλεῖται δ' Ἐργαστήρια, inquit, κώμη τις, ἐν ᾗ καὶ μέταλλα ἔστι, μεταξύ Περγύμου καὶ

Κυζίκου, σταδίου ἀπέχουσα Περγάμου τετρακοσίους τεσσαράκοντα: cum a nostro nihil discrepare certum habeo.

394. 7. *Μάνδραι*] *Νεανδρία* Troadis oppidum, de quo Strabo 13 p. 603 et p. 604, ubi tamen *Κλεανδρία*, male, nisi fallor, olim mihi videbatur; quam ego opinionem, etsi plausibilem, urgere nolim: quid si enim a caulis boum atque ovium loco nomen haeserit? ut Mandris circa Byzantium in Dionysii descriptione Bospori apud Pet. Gyllium 2 4, et Mandrae in Palaestina quam Iosephus A. I. 10 9 § 7 memorat. atque hoc pro comperto esset habendum, si quid auctoritatis Ioanni Malalae inesset: adfirmat enim tom. 1 p. 114 Priamum seposuisse filium Alexandrum in agro *ὀνόματι Μανδρά, γαλακτογραφῆναι παρὰ γηπόνων τινί*. est quidem in Malala *Αμάνδρα*: sed rectum esse quod sequimur, Cedreni *Μανδρά*, tametsi vitioso, ostenditur.

Ibid. *Ἴπποι*] habet Strabo 14 p. 644 circa Erythras, Ioniae urbem, *νησίδας προκειμένας τέτταρας, Ἴππους καλούμενας*: quae quamvis ab Hellesponto afuerint longius, in censum venire possent, quod insulae pariter ac Hellespontus Asiae proconsulis imperio fuerint subiectae. tutius tamen erit nihil finire, siquidem et simili nomine vicus esse queat, et insulae rectius proconsulari Asiae contribuantur.

Ibid. *ὁ Κισιόηρον*] haud magno molimine proculdi *Ὠρη* sive *Ὠκη* ex vocabuli initio posset; quam urbem conciliorum Acta provinciae Hellesponti inserunt. vide Chalcedonense p. 673. tumque *Σιόηρον*, quod restat, aut retineri, ut vici, ferri metallis copiosi, nomen sit, aut in *Σίγσιον*, quam Troadis urbem nemo ignorat, converti oportebit. sed haec coniecturae sunt, quibus ipse nihil fido. viderint ergo peritiores.

Ibid. 8. *Σέψις*] imo *Σηψίς*, de qua Strabo 13 p. 600.

Ibid. 9. *ὕπὸ κονσουλάριον*] vereor vehementer ut hoc rectum sit: Notitia imp. Orient. c. 1 provinciam hanc praesidiale facit, et l. 3 c. Theod. de Protostas. nunc quidem ea praesidi Frygiae Palaestinae inscribitur, quod non aliud est, quam *humano capiti cervicem pictor equinam iungere si velit, et varias inducere plumas undique collatis membris, ut turpiter atrum desinat in piscem mulier formosa superne*. animadvertit et hoc eruditissimus Gothofredus, sed infelici coniectura Hygiae Palaestinae, ut Palaestina Salutaris sit, nomina substituit: ut enim Palaestina Salutaris sive *Σαλουταρία* in conc. Ephesino p. 470 et Notitia imp. Orient. atque alibi legitur, quis unquam Hygiam appellavit aut vocari posse censuit? cautius navigasset, si Phrygiam Pacatia-

nam, quam aliis haud displiceturam augurabatur, amplexus esset: nam quod sub Theodosio nulla eius in indice provinciarum Schoonhoviano fit mentio, id enimvero emendationi nihil oberit. scribunt imperatores Valentinianus et Valens episcopis Asianae dioeceseos interque eos τοῖς ἐπισκόποις Καροφρυγίας Πακατιανῆς apud Theodoretum H. E. 4 8 et 9, nullumque de Pacatiana Theodosio imperatore priore dubium relinquunt. maneat ergo provincia haec praesidialis, quam etsi Capatianam cum Constantino imperatore l. 1 Them. 1 et patribus synodi Laodicensae apud Beveregium tom. 1 p. 453 et mss quibusdam Paullinae primae ad Timotheum epistolae noster appellet, tamen Pacatianam, fretus imperatorum et conciliorum Ephesini, Chalcedonensis, Constantinopolitani tertii Nicaenique secundi, praetereaue Novellae 20 et plurium epistolae Paullinae codicum auctoritate, maluero. idem vocabuli origo suadet, quam Latinis acceptam refero, tametsi nominis in obscuro caussa; quod enim de Pacatiano, qui anno 332 cum Hilariano consul processit et sub Constantino praetorii praefecturam administravit, G. Pancirolus in Notitia imp. Orient. c. 125 iecit, id in eorum genere censetur quae speciem prae se ferunt, at vero sunt cassa, praesertim cum praefectum praetorii Orientis, quod vir doctus adfirmabat, egisse non appareat; imo vero praefectum Italiae fuisse l. 2 c. Th. de Sponsal. et l. 1 c. Th. de Suar., quod Gothofredo non latuit, docent. Carophrygia vero, ut eo redeam, nisi cum Valesio vocem in duas provincias distraxeris, dicta censi poterit, quod Cariae proxime adhaeresceret.

394, 10. Λαοδικεία] hanc provinciae metropolin subscriptio epistolae Paullinae primae ad Timotheum et concilia Constantinop. tertium p. 496 et Chalcedonense imponunt; quorum etiam posterius Τριμηταρίαν novo titulo appellat p. 127. Latina quidem versio p. 92 Nunechium metropolis Phrygiae Pacatianae Trimitariae episcopum facit, ac paene L. Holsteinio ad Stephanum, ut provinciae id fuisse cognomen coniiceret, persuasit: at praeter Graeca eius concilii verba urbis esse titulum Acta Cosmae et Damiani in Nicaeno secundo concilio p. 272 perspicue docent: ἐπιστὰς δὲ, inquit, τῇ Λαοδικέων πόλει, ἥτις ἐπωνομάσθη ἡ Τριμηταρία. cur autem Trimitaria sive Trimetaria (nam Τριμηταρία et Τριμητανία, e mss Actorum profertur) fuerit nuncupata Laodicea, non temere dixerō. fuit cum opinarer ex situ id nominis eam accepisse, quem in Phrygiae Cariaeque finibus, ut ex Philostrato et rarissimo numo, de quo Io. Masson Vitae Aristidis 5 11, constat, pariterque et Lydiae, cui propterea Stephanus attribuit, obtinebat. a meta Arnobius metarias circumscriptiones for-

mavit; hinc Laodicea Trimetaria, quae in finibus trium esset provinciarum, dici posse videbatur. verum urgere illa non ausim.

394, 10. *Ἱερὰπολις*] metropólium catalogo et hanc Carolus a S. Paulo inseruit non sine consensu concilii Constantinop. tertii, cui Sisinius episcopus τῆς Ἱεροπολιτῶν μητροπόλεως τῆς Φρυγῶν ἐπαρχίας p. 496 subscribit. nec censenda tamen veri nominis est metropolis, sed honoraria; quo iure nec in Ephesino neque Chalcedonensi, etsi de priore L. Holsteinus suspicionem iniecit, usa fuit. vide Ephesi Acta p. 533 et Anton. Itin. p. 337.

Ἰβιδ. *Μοσύννα*] Gennadius *Μοσύνης* est in Chalcedon. p. 228 et *Μοσύνων* p. 668, in Constantinopol. tertio p. 678 Ioannes τῆς *Μοσυνέων* πόλεως ἐπαρχίας Φρυγῶν, atque hinc Mossyni conventus Pergameni apud Plinium 5 30. nomen urbi ab aedibus turribusque ligneis venisse videtur: *μόσσυ* Hesychio et Appollonio Rhodio 2 383 est *πύργος*. *μόσσυ*, schollastes Apollonii ait, οἱ ξύλινοι οἴκοι. quod ipsum addimat Xenophon Exped. Cyr. 5 p. 276: ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὃ ἐν τῷ μόσσυ τῷ ἐπ' ἀκροῦ ὠκοδομημένῳ οὐκ ᾔθελεν ἐξελθεῖν, οὐδὲ οἱ ἐν τῷ πρότερον αἰρεθέντι χωρίῳ, ἀλλ' αὐτοὺς σὺν τοῖς μόσσυνοις κατεκαυθήσαν. et Orpheus Argonaut. 739: λαοὶ τε βίχαιρες μίγδην ἐν μόσσυνοισι πέδον περηναιετάουσι. sic enim scripsit: nam λαοὶ τ' ἐπίχαιρες obstetricante inscitia librariorum geniti sunt, ut bene Holsteinus. longe quidem Mosynoeci, quos Xenophon et Apollonius describunt, a Phrygia distabant: quid autem prohibet quo minus multa cum antiquissima Phrygum gente, si sermonem spectes, communia habuisse fateamur?

Ἰβιδ. *Ἀττυδα*] rectius *Ἀττουδα*, unde Symmachius πόλεως Ἀττουδῶν in Chalcedonensi p. 674. et Ephesino p. 533 Hermolaus πόλεως Σαττουδέων, littera prioris vocabuli ultima intempestive urbis vocabulo connexa. peius in Constantinop. tertio p. 678 Stephanus πόλεως Ἀττιάδου Φρυγῶν ἐπαρχίας. numos Ἀττουδέων, Diana Ephesia et Cybele ac Baccho inscriptos, Thesaur. Britan. exstructor N. Haymian tom. 2 p. 91 dedit egregios; neque praeteriit Harduinus, etsi male Plinii 5 32 Attusam, quippe Bithyniae urbem et Plinii aetate subversam, cum hac contenderit.

Ἰβιδ. *Τραπεζοῦπολις*] memorat praeter Ptolemaeum hanc Phrygiae urbem Socrates H. E. 7 36, cuius episcopus in concilio Constant. tertio p. 674 Eugenius πόλεως Τραπεζῶν Πλακατιανῆς dicitur. Harduinus cum eam in iterata Plinii editione ad promontorium Trapezam Hellesponti, quo de N.

H. 5 30, refert, et Ptolemaei et Plinii sui, Trapezopolitas haud sane negligentis, oblitus videtur.

394, 11. Κολασσαι] rectum hoc est: ἐν Κολασσαῖς τῆς Φρυγίας Polyaeus 7 16. Theodoretus in Paulli ad huius urbis incolas epistolam: τῆς δὲ Φρυγίας αἱ Κολασσαι· μητροπόλις δὲ αὐτῆς καὶ γειτῶν ἡ Λαοδίκεια. unde haud longe Laodicea dissociatam fuisse apparet: Herodotus 7 30 Lyco amni apponit, et πόλιν μεγάλην Φρυγίας appellat. incolae in multis Paullinae epistolae mss Κολασσεῖς et concil. Actis dicuntur. serior aetas Chonas vocavit, unde Dositheus episcopus Χωνῶν in Nicaeno secundo p. 596; quare perperam idem praesul p. 574 Ψόνων ἦτοι Κολασσῶν et p. 357 Ψονούντος ἦτοι Κολασσέων audit. vide et Nicetam, cuius ea patria fuit, Annal. l. ult. p. 313 et p. 89, ubi Χῶνας, πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πάλαι τὰς Παλασσάς in Basil. edit., perperam.

Ibid. Κερετάπα] Κερεταπέων numi apud Harduinum et Vaillantium hoc firmant. corrigi ergo debent Theodulus Χαιρετάπων τῆς Φρυγίας apud Socratem H. E. 2 40, Philetasque πόλεως Χαιρετάπων Chalcedon. p. 674, et Michael Χαιρετόπων in Actis Nicaeni secundi concil. p. 356, atque Andreas episcopus Λερυγαπῶν Πακατιανῆς in Constantinop. tertio p. 674.

Ibid. Θεμισόνιος] ita manu exarati codices, qui Θεμισώνιον verius probassent ob Strabonis Pausaniae et Stephani concordiam. Θεμισονέων nummum habet Thes. Britan. tom. 1 p. 269. Θεμισωνέων plures Vaillantius, si tamen earundem urbium illi incolae fuerint, qua de re alias quaeremus.

Ibid. Οὐαλεντία] Pantaleon episcopus Οὐαλεντίας Nicaeno secundo p. 356 adfuit, perverseque p. 597 Γαλατίας fuisse dicitur. potuisset Carolus a S. Paulo hac urbe Geograph. Sac. locupletare.

Ibid. 12. Σαναός] sic et Strabo 12 p. 578 et Chalcedon. concil. p. 674, ubi Antiochus πόλεως Σαναῶν.

Ibid. Κονιούπολις] Conna et apud Ptolemaeum, et Conium inter Phrygiae urbes in Plinio 5 32, sed ex Harduini commendatione: ante Iconium erat. Situpolis, quae sequitur, iondum alibi lecta.

Ibid. Κράσος] Phrygiae urbem Crasum, Κράσων τῆς Φρυγίας, ad quam Nicephorus imperator a Saracenis praelio uerit victus, Theophanes Chronograph. p. 406 obiter memorat. quam vero huc retulit ex Galeno περί τροφ. δυνάμ.

p. 312 Crassopolin Abr. Ortelius, ea diversissima est, ut suo loco ostendam.

394, 12. *Λοῦνδα*] rectum hoc esse Nicephorus episcopus πόλεως Λοῦνδων in Actis Nicaeni secundi p. 574, tametsi p. 357 *Λοῦιδων* feratur praesul, patefacit. Nicetas inter Phrygiae circa Macandrum urbes τὰ Λοῦμα Annal. Manucl. 6 p. 97 recenset; quae si haec fuerint, de situ non omnia obscura erunt. utcumque ceciderint, non utique indignum opus quod Geographiam Sacram Caroli a S. Paulo ornaret fuerat.

Ibid. *Μόλπη*] mss *Μόλτη*, quod si parum iuveris, id verum nos ducet. *Πέλται* sunt, quas Xenophon (Exped. Cy. 1 p. 196) 10 ferme parasangis Celaenis semovet. perperam itaque Pella in Tabula et Georgius episcopus *Πέτλων* concil. Chalcedon. p. 574. rectius p. 356 et Constantinop. tertio p. 674 *Πέμπων Πακατιανῆς*.

Ibid. 13. *Εὐμενία*] scriptis codicibus *Εὐμένεια*, neque aliter Actis Nicaeni secundi concilii. vulgatum Tabula Ptolemaeus et Strabo ratum habent. numi *Εὐμενέων* sacerdotum nominibus fere inscripti sunt; quo in genere egregius est Thes. Britan. tom. 2. p. 186, ubi *Εὐμενέων* *Ἰούλιος Κλέων ἀρχιερεὺς Ἀσίας*. videtur Iulius Cleon, ut obiter eius dignationem illustrem, Asiae et patriae urbis fuisse sacerdos summus; quo modo in Thyatirena inscriptione Sponii Itin. tom. 1 p. 394 M. Aurelius Diadochus ἀρχιερεὺς τῆς Ἀσίας ναῶν τῶν ἐν Περγᾶμῳ καὶ ἀρχιερεὺς κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν τῆς πετροῖδος, et M. Ulpius Appulius in Aphrodisiensi marmore, cuius partem exscripsit Io. Masson Vit. Aristidis a. v. c. 918 12, ἀρχιερεὺς Ἀσίας ναῶν καὶ τῶν ἐν Σμύρνῃ τὸ β fuisse traditur. Asiae sacerdotium multo erat amplissimum ac magnis opibus praestabat: στέφανος δὲ οὗτος πολὺς καὶ ἐκ πολλῶν χρημάτων, inquit in Scopeliano Philostratus. Sacra, cerimonias ludosque, unde in Aphrodisiensi marmore Appulius ea mandat quae ludos spectant, curabant; quod ipsum urbium quoque sacerdotibus erat iniunctum. de Pergamensis sane a Galeno Comment. περὶ ἀγῶν 3 p. 565 docemur, quod annis munera gladiatoria edere solitos: καὶ μάλιστα ἐν θέρει, καθ' ὃν καιρὸν αἰεὶ παρ' ἡμῖν ἐν Περγᾶμῳ τῶν ἀρχιερέων τὰς καλουμένας μονομαχίας ἐπιτελοῦντων: qui quamvis multitudinis utatur numero, unius tamen Pergameni eodem tempore summi praesulis dispositioni sacra suberant. huius singulis annis, alter sub autumnis, sub veris alter initium, creabantur, sicuti idem περὶ φαρμακ. κατὰ γένη 2 p. 350 significat. quod vero ναῶν τῶν ἐν Σμύρνῃ et ναῶν τῶν ἐν Περγᾶμῳ illis cura committitur, forte ex ea causa est, quod

niam illae aedes communibus Asianorum impensis sartae tectae erant. hoc, nisi fallor, significat Dio Chrysostomus orat. 35 p. 434, ubi Apamiensibus καὶ μὴν τῶν ἱερῶν τῆς Ἀσίας μέτεσιν ὑμῖν τῆς τε δαπάνης τοσοῦτον ὅσον ἐκείναις ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς ἔστι τὰ ἱερά. iam si ἀρχιερεὺς τῆς Ἀσίας princeps collegii fuit Asiarcharum, quod vir doctissimus autumavit, oportet in communi gentis concilio ex Asiae urbibus pro arbitrio legatorum fuerit lectus: vidimus enim Eumeniensem et Thyatirenū; Scopelianum eiusque maiores Clazomenios Philostratus V. Soph. 1 21 2, Philippum Trallianum Acta S. Polycarpi c. 21 offerunt. verum haec nondum ad liquidum perducta spatiosiore requirunt campum. vide Io. Massonum et Ezech. Spanhem. dissert. 12 de V. et P. Num. p. 416.

394, 13. Σιλβία] Ptolemaeo Σιλβιον, unde Plinii sunt Silbiani. Nicaeno secundo concilio p. 574 Ioannes Σιβέως, qui versioni episcopus Silbios et p. 596 Σουβλίου dicitur, nomen adscripsit, Chalcedonensi vero Eulalius πόλεως Σιβλείας, sive, ut vetus interpret, civitatis Silbii p. 668. Σούβλεον etiam Nicetas Chon. Ann. Manuel. 6 p. 88.

Ibid. Πέπουζα] Phrygiae urbem desertamque suo tempore et solo aequatam Epiphanius Haeres. 48 14 adfirmat. ab ea Pepuzitis nomen venit in l. 59 c. Th. de Haeret.; quos cum probe Iac. Gothofredus noverit, mirere utique τὴν Πέπουζαν τῆς Φρυγίας apud Philostorgium H. E. 4 8 illi negotium facessivisse. Valesius urbi suum nomen reddidit. πολλῶν τῆς Φρυγίας τὴν Πέπουσαν Aristaenus Comment. in Canon. 8 concillii Laodicensi apud Beveregium tom. 1 p. 456 appellat.

Ibid. Βριάννα] suspicarer gentile huius Ovidio esse reddendum, si paullo mihi notius esset, Metamorph. 8 719: ostendit adhuc Tyaneus illic incola de gemina vicinorū arbore truncos. neque enim, quod Farnabius pulchre advertit, Tyaneus rectum esse poterit. Tyana erant in Cappadocia, longe terrarum a Phrygia semota: in Phrygia Philemonem et Baucidem in arbores conversos esse poeta v. 620 significat: tiliæ contermina quercus collibus est Phrygiis, modico circumdata muro. Brianeus si legeretur, res foret difficultatibus exempta et poetae sua laus sine errore constaret.

Ibid. Σεβάστη] huius episcopus Plato πόλεως Σεβαστῆς Πακατιανῆς in conc. Constantinop. tertio p. 674 legitur. huc citra dubium pertinet Σεβαστηνῶν numus Thes. Britan. tom. 2 p. 148. iuvenis Phrygia tiara et hasta conspiciendus hanc, non Tectosagum Galatiae requirit.

394, 13. *Ῥουζα*] Patricius πόλεως *Ῥουζων ἐπαρχίας Πακατιανῶν* concil. Constant. tertio p. 534 urbis nomen bene habere patefacit.

Ibid. *Ἀκμῶνα*] *Ἀκμονία* oportuerat, uti Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 150 iam monuit. Gennadius *Ἀκμοναίων* Chalcedonensis concilii decretis nomen apposuit p. 668, pro *Ἀκμονίων*, ut p. 400: *Ἀκμονεῖς* enim in numis incolae dicuntur, cuiusmodi Thes. Britan. tom. 2 p. 189. iure ergo ab Ezech. Spanhemio Dissert. 11 de V. et P. Num. p. 280 Stephani *Ἀκμονιεύς* proscribitur.

Ibid. 14. *Ἀδιοι*] imo *Ἀλιοι*. Leo episcopus *Ἀλεῶν* inter Phrygas in Nicaeno secundo p. 596 et Gains πόλεως *Ἀλιάνων* in Chalcedon. p. 674 subscribit. numos *Ἀλιων* post L. Holsteinium recte Io. Harduinus huc revocavit. quod sequitur, ut sana sit colore vehementer vereor. forte *Χαράξ*, de quo Stephanus, in voce delitescit.

Ibid. *Διοκλία*] Ptolemaeo inter Phrygiae urbes *Δόκεια* memoratur, quam nostram esse praestantissimus Cellarius affirmare non ausus est. tollit dubitandi causas codex Coislinianus, *Διοκλεια* praeferens, idque Euander *Διοκλείας* concilio Chalcedon. p. 98 tuebitur; atque hinc Constantinus τῆς *Διοκλητιάνων* πόλεως concil. Ephesi p. 533 corrigendus est.

Ibid. *Ἀρίστιον*] Paullus huius urbis praesul *Ἀριστίων* in Chalced. p. 528 et 668 inter Phrygas nomen suum praetetur. augeatur ergo Sacra Geographia et hoc oppido huc usque neglecto.

Ibid. *Κιδύσσος*] verum est *Κυδίσσος*; unde prave apud Ptolemaeum vulgo *Κυδδῆσσις*, pro quo ms Coislinianus *Κυδεσσείς* et Barberinus ab L. Holsteinio inspectus *Κυδισοίς* concilio Chalcedon. p. 674 Heraclius πόλεως *Κυδίσσου* et Nicaeno secundo p. 574 Andreas *Κιδέστων*, sed mendoso, subscribit.

Ibid. 15. *Ἀπία*] praestat *Ἀππία*, unde Appiani apud Plinium et Ciceronem Epist. 3 7. *Ἀππίας* praesul est in Nicaeno secundo p. 574. de sequenti nihil dixero.

Ibid. *Ἀζανοί*] sic Stephanus et manu exaratus bibliothecae Coislinianae codex Ptolemaei, saepeque conciliorum Acta: numi *Ἀζανιῶν* plures *Ἀζανούς* postulant. vide Holsteinium in Stephanum, et Ezech. Spanhemium Dissert. 9 de P. et V. Num. p. 628, et Harduinum.

Ibid. *Τιβεριονύπολις*] *Τιβεριόν* πόλιν τῆς *Φρυγίας* habet Socrates H. E. 7 46 et Ptolemaeus, et *Τιβεριονύπολιν Πακατιανῆς* Constantinop. tertium p. 674.

394, 15. Κάδοι] notissima urbs est, cuius episcopus Philippus πόλεως Κάδων Πακατιανῆς concilio Constantinop. tertio p. 674 subscribit. sita urbs fuit in finibus Lydiae Phrygiae et Mysiae, unde modo huic modo illi a veteribus contribuitur, et quidem circa Hermum. id docemur egregio numo gazae Wildianae, altera parte ΑΤΤ. Κ. Μ. ΤΟΡΔΙΑΝΟC inscripto, altera ΕΡΜΟC. ΕΠΙ. ΚΛΕΘΠΑΤΟΡΟC. ΑΡΧΟΝ. Α. ΚΑΔΟΗΝΩΝ, et fluvii urnae aquam eructanti incumbentis figura. similem Vaillantius in Num. impp. Graecis p. 183 profert, sed alium archontem, nisi si nomen eius vitiosius sit excerptum, sine Hermi adscripto vocabulo, ostentantem.

Ibid. Θεοδοσία] nec haec nec mss Θεοδοσιανὰ recta videtur. potior est Θεοδοσιούπολις, cuius praesul concilio Chalcedon. p. 244 Thomas Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως ἐπαρχίας Θερυγίας Πακατιανῆς vocatur.

Ibid. 16. Ἀγκυρα] non alia est ac Strabonis l. 12 p. 576 Ἀγκυρα τῆς Ἀβασίτιδος: cuius episcopus in concilio Constantinop. tertio p. 482 Curicus Ἀγκυροσυννάου et p. 465 Ἀγκύρας Συννάου dicitur, haud dubie quod Synnao esset vicina.

Ibid. Σύνναος] Ptolemaeo Συννάος: nostrum probat Aramius πόλεως Συννάου ex Chalcedon. conc. p. 674, et quae de Ancyra dixi. vitiosi de urbis nomine Socrates et Nicephorus sunt. ille H. E. 7 3 ἐν Συννάῳ inquit πόλει τῆς Πακατιανῆς Θερυγίας Θεοδοσίος τις ἐπίσκοπος ἦν: hic H. E. 14 11 Συνάδα πόλις τῆς Πακατιανῆς Θερυγίας ἐστί. priori Συννάῳ inculcat Henr. Valesius ut Synnada marmore nobilitate intelligantur: at ea Synnada Graecis omnibus, fueruntque extra Pacatianam in Salutari Phrygia. Συννάῳ si rescripseris, salva omnia erunt. posterior mendosa Socratis scriptura videtur impulsus ut ex Salutari in Pacatianam Phrygiam Synnada transferret.

Ibid. Τιμένου Θύραι] Τιμένον Θύραι Pansaniae, qui Lydiae non magnam urbem esse fert Attic. 35; unde Νεικόμαχος ἀρχιερεὺς Τιμενοθυρεῦσιν in optimo Thesaur. Britan. tom. 2 p. 268 numo. nostrum tueri se posset Matthia πόλεως Τιμένον Θύρων ex concilio Chalcedon. p. 674, nisi pariter illo ac Gregorius Τιμένον Θήρων Nicaeni secundi p. 597 vitio esset obsitus. Ptolemaei Τιμενοθυρεῖται, ab Holsteinio in Ortelii Thesaurο correcti, originem dedere Io. Tzetzae Chiliad. 11 396 Τιμενοθυρεῖταις.

Ibid. Τανούπολις] Τρανούπολις, unde Philippus Τρανουπόλεως in Nicacno secundo p. 596; quam vocem Carolus a S. Paulo ex Traianopoli contractum ait ob Asignium

Traianopolitanum, qui Collat. 8 conc. Constantinop. secundo p. 240 vices agit Ioannis episcopi Laodicensium metropoleos Phrygiae Pacatianae. cui et ego assentirer, ni plurima in ea collatione essent mendosissima et Notitiae et concil. Acta obstarent. novi quid Cellarius G. A. 3 4 de Traianopoli Ptolemaei disputarit, necdum tamen eam nostram esse constat sequens *Πουλχεριανούπολις* forte verius *Πουλχεριούπολις*, etsi nusquam mihi visa, a Pulcheria Augusta appellabitur.

394, 18. ὑπὸ κονσουλάριον] consularis Lydiae l. 17. c. Th. de petitionib. meminit et Synesius epist. 127; cui ἀρχὴν τῆς Λυδίας.

Ibid. 19. Σάρδεις] de hac et tribus insequentibus Ant. Itin. p. 336. hic obiter illustremus Thesaur. Britan. tom. 2 p. 145 numum, in quo e dimidiata luna iuvenale caput, Phrygia tiara ornatum, promicat, additis *MHN ACKHNOC*, et altera parte *Hermus* urnae leniter incumbit, subscripto *EP-MOC*, circa vero *CAPAIANΩN. B. NEΩKOPΩN*. vir doctus, qui numum publicavit, deum Lunum esse ait, et Ascei nomine, quod sine tentorio agat, perpetuo circumactus motu, donatum; quae mihi explicatio longius arcessita videtur. petiit arbitrer non esse Graecae originis sed barbarae vocem, ut *Μηνός Κάρον*, cui templum fuisse Laodiceam inter et Carara e Strabone 12 p. 560 novimus, et *Μηνός Καμαρειών*, quem Nysaeorum in Caria numi praeferunt, et *Μηνός Φαρνάκον*, cui circa Cabira templum erat apud eundem Strabonem 12 p. 557, eoque deum Lunum et sub eius figura Adonin designari; quem et matrem deum seu Venerem Lydi vicinaeque gentes barbaris ornatos titulis coluerunt. Proclus Diadochus in Tetrabybli Ptolem. Paraphrasi p. 97: ἐν ταῖς χώραις σέβουσι μὲν ὡς ἐπὶ πολὺ τὴν Ἀφροδίτην ὡς θεῶν μητέρα, διαφόροις αὐτὴν καὶ ἐγχωρίοις ὀνόμασιν ὀνομαζόντες· ὁμοίως καὶ τὸν τοῦ Ἄρεως, καλοῦντες αὐτὸν Ἀδωνιν καὶ ἄλλοις τισὶν ὀνόμασιν. e quibus, quae de Adonide dixi, firmantur, clarissimeque apparet nullam esse causam, quamobrem Livii 38 15 vicum, quem Adonidos Comen vocant, viri docti mutent: cum enim Lydi Phryges Lydi Pamphylii, de quibus omnibus Proclus, Adonin praecipuo honore coluerint, quid impediet Comen Adonidos in Phrygiae finibus fuisse, si Livio credamus? ceterum, ut ad Asceam redeam, non dubitem quin idem atque ille sit quem Antiochia in Pisidia maximo honore prosequabantur. Strabo, modo parum adiuvetur nobis cum ostendit l. 12 p. 577: ἦν δὲ ἐν ταῦτα, inquit, καὶ ἱερὸσύνη τις Μηνός Ἀρχαίου, πληθὺς ἔχουσα ἱεροδούλων καὶ χωρίων ἱερῶν. sic vertunt eduntque: nos

Ἀμαθόν, ut L. 10 p. 577, quod ex Ἀσκηρός sive Ἀσκαρος natum videri locorum nominumque similitudo dissuadet.

394, 19. Σίται] verum urbis nomen quod fuerit dubium est. Vaillantius numos CAETON in Graec. imp. Num. p. 36 huc retulit, sed perperam: sunt enim Samosatensium, ut ex numis Thesauri Britannici p. 211 tom. 2 apparet. rectius CAITHTON numos huius urbis incolis Harduinus tribuit. itaque Σαῦται rectum erit, a quo non longe abest Ptolemaei e mss Palat. Σάιται, pro quo Σίται Coislinianus codex. in Actis conciliorum modo Σετῶν πόλις, ut Nicaeno secundo p. 591, modo Σιτῶν πόλις ἐπαρχίας Λυδίας, sicuti Constant. tertio p. 502, modo Σεπτῶν πόλις, quo modo in Chalcedon. p. 666, pro qua p. 97 Σετῶν, p. 527 Σέλλων et Σεύγων p. 399.

Ibid. Μαιονία] sita fuit in radice Tmoli, teste Plinio 5 29. Μαιονιόπολις τῆς Λυδῶν ἐπαρχίας in Constant. tertio p. 666. Μιονία mendose in Nicaeno secundo p. 591. sequentem legere non memini.

Ibid. 20. Τράλλης] Δάλδη potior erit, cuius episcopus Ioannes Δάλδης Nicaeno secundo subscribit, et Ephesino p. 535, quamquam prave, τῆς Λυδίας Ἀαρθάνης. numum Δαλδιανῶν Thes. Britan. tom. 2 p. 104 N. Haymius inseruit; qui dum adscribit nusquam eam nisi in Suida reperiri, usu veterum scriptorum parum se instructum prodit. Carolus a S. Paulo Daldis inquit Suidae in voce Artemidorus, qui hanc urbem MYSSEN ab incolis dictam scripsit; quibus gemina Abr. Ortelius in Thesauri sui Dalden commentatur. utrumque Artemidorus, quantum a vero ea absint, si patrio sermone loquentem audire voluissent, docuisset Oneirocr. 2 c. ult. οὐδέν οὖν θαυμαστόν ἐν Δαλδία Ἀπόλλωνα, ὃν ΜΥΣΤΗΝ καλοῦμεν ἡμεῖς πατρὶος ὀνόματι, ταῦτά μιν προτρέψασθαι. intellexissent Apollinem Mysten a Daldianis fuisse cultum, nec unquam Daldiam eo nomine fuisse. erat Daldia Lydiae nec magnum neque memorabile oppidum: Δαλδία δέ, verba eiusdem Artemidori Oneir. 3 c. ult. sunt, πόλισμα Λυδίας καὶ οὐ σφόδρα ἐλλόγιμον. quae etsi haud male disputata videri queant, fortasse tutius erit Τράλλην retinere: hoc enim nomine urbem a Trallibus diversam et Notitiae veteres et conciliorum Acta agnoscunt. ita Constantinop. secundo p. 243 Uranius episcopus Trallenorum civitatis Lydiae provinciae, et Nicaeno secundo p. 51 Michael Τράλλης inter Lydiae episcopos, cum paullo ante Theophylactus Τραλλέων inter Asianos nomen esset professus, subscribit.

Ibid. Ἀνρηλιούπολις] Theodotus Ἀνρηλιουπόλεως τῆς

Αυδῶν βαρχίας Constantinop. tertio p. 666 scribendo adfuit. adde Nicaenum secundum p. 591.

394, 20. *Ἀτταλία*] habet eam Stephanus et Lydiae contribuit; ubi recte L. Holsteinius et aliam eo nomine in Pamphylia, quam suo loco videbimus, fuisse observat. huc numus *Ἀτταλέων* Thes. Britan. tom. 2 p. 229, sicuti *Ἀτταλειῶν* ad alteram in Pamphylia p. 90 eiusdem tomi referri oportebit, qua de re N. Haymius. Dionysius tamen *Ἀτταλειῶτης* *Αυδὸς* est in Chalcedon. p. 666.

Ibid. *Ἐρμοκαπηλία*] Theopistus *Ἐρμοκαπηλίας* est in Nicaeno secundo p. 51, qui p. 591 *Ἐρμοκαπηλίου* dicitur. Hermocapelitas novit et Plinius 5 30.

Ibid. 21. *Ἀκρασὸς*] sic mas, nec male, ut ex numis *Ἀκρασιωτῶν* Thes. Britan. tom. 2 p. 87, et quos Vaillantius inspexit, constat. Chalcedonensi concilio Patricius *Ἀκρασίου* provinciae Lydiae p. 574 adfuisse legitur.

Ibid. *Ἀπόλλωνος ἱερὸν*] hinc Apollonos hieritae Plinii 5 29, et Lucius episcopus *Ἀπόλλωνος ἱεροῦ* in Chalcedon. p. 666. meminit *Ἀπόλλωνος ἱεροῦ* in monte positi Aristides tom. 1 p. 625 et 629; quod si nostrum est, 300 ferme stadiis Pergamo semotum fuit.

Ibid. *Τάλαζα*] *Τάβαλα* rectum est. non diffiteor plerisque in Notitiis τὸν *Γαβάλων* praesulem inter Lydiae episcopos recenseri, neque etiam Polycarpum *Γαβάλων* concilio Chalcedon. p. 97 subscribere, eundemque in Latina epistola episcoporum Lydiae ad Leonem imperatorem Gabalorum dici: necdum tamen permoveri possum ut id rectum esse credam, aut cum Harduino numos *Ταβαλέων* vitii arguam ob Notitias ecclesiasticas: quis enim ignorat quam frequentatum librariis sit *T* et *Γ* permiscere? iam *Τάβαλα* vero nomine urbem fuisse ex concilliorum Actis patefaciam. primo Polycarpus, qui Chalcedonensi adfuit, etsi passim *Γαβάλων* dicatur, *Τραβάλων* inscribitur p. 399, nosque ad legitimum urbis nomen perducit. deinde Ioannes episcopus *Ταβάλων* constanter Actis Nicaeni secundi appellatur, ut p. 51, 352, 591 atque alibi. itaque Notitiae omnes et Chalcedonense concilium hinc emendentur. sita urbs fuit circa Hermum; unde Thes. Britan. 2 p. 150 *Ταβαλέων* numus recubantem atque urnae in nixum cum fluvium ostentat, adscripto *Ἐρμος*. quod vero N. Haymius similem numum vulgatum negat, id secus est: scelerit diligentem virum Harduinus, qui numi inscriptione correpta, seu depravata verius, *Γαβαλέων Ἐρμος* in Num. urb. illust. ad Gabala retulit.

Ibid. *Βάγης*] aliis Notitiis *Βάγη*, unde *Βαγηνοί* in Thes.

Britan. tom. 2 p. 249. Harduinus numum vidit *Βαγνηῶν*, cui aderat *Ἐρμος*. unde haud multum inde dissitam fuisse colligas.

394, 21. *Κήρασε*] forte *Κεράση*. Menecrates *Κερασῶν* et *Κερασῶν* inter Lydos Chalcedon. conc. p. 526 atque alibi subscribit, et Nicaeno secundo p. 353 Michael *Κερασέων*. nec aliter Not. Iac. Goar p. 384.

Ibid. 22. *Μεσοτύμελλος*] *Μεσοτίμωλος* ex Iure Graeco Romano Leunclavii p. 91 praestiterit. hinc Mesotimolitaе apud Plinium 5 29, ex Harduini emendatione, quem vide.

Ibid. *Ἀπολλώνης*] *Ἀπολλωνίς* est Strabonis 13 p. 625, Pergamum inter et Sardes, utrimque 300 stadiis separata. Cyriacus episcopus Apolloniadis synodicae Lydorum epistolae nomen adscripsit. numos Apollonidensium *Ἀπολλωνιδέων* habent Vaillantius et Harduinus. vide Th. Laur. Gronovium in Bas. Marmor c. 29.

Ibid. *Ἰεροκαστέλλια*] sine dubio *Ἰεροκασαρεία* rectum est, cuius episcopus *Ἰεροκασαρείας* Cossinus Chalcedon. p. 665 scribendo adfuit. haud longe Hypaepis distabat, famosa cultu Dianae Persicae, qua de Tacit. Ann. 3 63, a Persicia, inibi incolentibus apud Pausaniam 5 27, ut viri docti monuerunt, dictae. quae cum non ignoraret Io. Harduinus, ausus tamen est iteratae Plinii editioni adscribere (5 29) nullos illic Persicos nullamque Dianam Persicam fuisse: *ΠΕΡΣΙΚΗ* notari *ΠΕΡΣΙΝΑΚΑ Σεβαστὸν Ἰερεῖς Καθιέρωσαν Ἡρακλέους, Pertinacem Augustum sacerdotes consecrarunt Herculis.* en cor Zenodoti, en iecur Cratetis.

Ibid. *Μουστήνη*] *Μουστήνη*, ut numus *Μουστηνῶν Αὐδῶν* perspicue docet. Iulianus πόλιν *Μουστήνης* est in Chalcedon. p. 240. vide L. Theod. Gronovium in Bas. Marmor. c. 31. ceterum quae ultimo loco legitur *Μουστίνα*, nostrae correctio atque ex margine in catalogum imprudenter recepta est, ut Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 131 animadvertit.

Ibid. *Σαυαλέων*] scribe *Σαῦαλα*, pro quo prave Ptolemaeus *Σάτταλα* et Nonnus Dionys. 13 474 *Σάταλα*. Andreas *Σαυαλῶν Αὐδίας* interfuit Chalcedon. p. 97, vitioseque p. 574 *Σαυαλῶν Αὐδίας* et p. 685 *ἐπίσκοπος Αὐαλῶν* dicitur.

Ibid. 23. *Γόρδος*] *Γόρδος τῆς Αὐδίας* Socrati H. E. 7 36, cuius episcopus Gregorius *Γόρδου* Nicaeno secundo p. 353 nomen adscripsit. Carolus a S. Paulo eandem esse censet ac Iulio-polin, quae ante Gordu Come, apud Strabonem 13 p. 574, sed errans: illam in Galatia prima videbimus; haec Iuligordus Ptolemaeo et numis, cuiusmodi Thes. Britan. tom. 2 p. 116, una parte turribus ornatum caput et circa *Ζευλία-*

γόρδος, altera Ephesinam Dianam et *Τουλιγορδηῶν* titulum repraesentans.

394, 24. *ὑπὸ κοροσουλάριον*] fuit praesidialis provincia Pisidia, ut Notit. imp. Orient. c. 1 et Novella 24, cuius c. 4 provinciae praeses praetor Iustinianus esse iubetur, indicant; estque eius praeses in Actis Zosimi tom. 3 Iul. p. 813 etc.

Ibid. 25. *Ἀντιόχεια*] provinciae erat metropolis, ut ex provincialium ad Leonem imperatorem epistola constat, Lycaoniae finibus proxima; quae caussa est quare Basilio Seleuciensi Vit. S. Theclae 1 p. 255 edit. Paris. *τῆς Πισιδῶν τῆς καὶ γείτονος Λυκαόνων* dicatur. Ancyrae synodo adfuisse fertur Sergianus Antiochiae Pisidiae sive Cariae, quorum alterum haud dubie a correctore est. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 187.

Ibid. *Νέα πόλις*] Hesychium Neapolitanum inter Pisidiae episcopos in mss. vetustissimo Nicaeni primi invenit L. Holsteinus. Bassonas *τῆς Νέας πόλεως* inter provinciae praesules in Chalcedonensi p. 670 nomen profertur. habet etiam Ptolemaeus.

Ibid. *Λιμέναι*] Limenopolis in provincialium ad Leonem imperatorem epist. pro *Λιμενῶν πόλις*. sane Musianus *Λιμενῶν* Pisidiae episcopus in Chalcedon. p. 670 dicitur, ut Constant. tertio p. 676 Patricius *τῆς Λυμναίων πόλεως Πισιδῶν ἐπαρχίας*. unde an *Λίμναι*, quo nomine urbes Stephanus recenset, potiores sint, haud immerito dubites.

Ibid. *Σαβίнай*] hanc atque Armeniam nondum reperi. posterior, si Graecae sit originis, a servorum copia id nomen accipere potuit. vide scholia in Nicandri Alexipharm. 176.

Ibid. *Πάπνα*] novit eam Ptolemaeus, estque in Nicaeno secundo Michael *ἐπίσκοπος Πάπων* sive *Πάππων* inter Pisidas p. 348 et 575. negligi ergo a Geographiae Sacrae conditore haud debuerat.

Ibid. 26. *Σινῆθανδος*] *Σινιάνδος*, ut Cyrillus *Σινιάνδου* concilio Chalcedon. p. 670, et Conon *πόλεως Σινιάνδου τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας* Constant. tertio p. 676 ostendunt.

Ibid. *Λαοδίκεια*] non aliter Strabo l. 14 p. 663. alii *Λαοδίκειαν τῆς Πισιδίας* malunt, ut Socrates H. E. 6 8. Palladius satis oratorie (Vit. Chrysostomi p. 78) *συγκλωσθεὶς*, inquit, *Ἀμμανίῳ τῷ Λαοδικείας τῆς κεκαυμένης κεκαυμένην ἐποίησεν τὴν ἐκκλησίαν*. caussa cognominis ex soli ingenio, quod ignis ibi quaedam quasi scaturigines essent, sumpta videtur.

Ibid. *Τυραῖον*] rectum est. Theotecnus *Τιραῖον* Chal-

cedon. p. 401 et *Τυρασίον* p. 669 subscribit, male utrobique: facile tamen videas unde ea sint depravata. meminit eiusdem in Phrygia, finibus eius longius prolatis, Xenophon *Exp. ped. Cyr.* 1 p. 194, sed *Τυριατόν* appellans; quod ipsum Straboni, si mss valeat auctoritas, cum Ortelio restituendum erit l. 14 p. 663: ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ πέρας τῆς παρωρείου τὸ Τυριατόν διὰ Φιλομηλίου μικρῷ πλείονος τῶν πεντακοσίων. sic enim illi, non *Τυριάριον*, ut vulgo, nec *Τετράδιον*, quod ex Ptolemaeo Palmerius advocabat, probantes; ut adeo circa Lycaoniae montana non multum a Philomelio positum fuerit; quod et Plinii Tyrienses 5 27 Philomeliensibus paene coniuncti suadent. poterit autem Tyriacum numerum urbium Geographiae Sacrae, in qua nulla eius mentio, augere.

394, 26. *Ἀδριανούπολις*] Florentius *Ἀδριανουπόλεως* Pisidiae est in Chalcedon. concilio p. 670, et Thalalaus Hadrianopolitanorum Pisidiae provinciae Collat. 8 Constantinop. sec. p. 241.

Ibid. 27. *Φιλομήλιον*] nota urbs ex Strabone et conciliorum est Actis, non item, turpi vitio deformatam esse in Procopii *Hist. arcana* c. 18. narrat plures urbes vehementi terrae motu corruiisse, praeterque ceteras *Πολύβοτόν τε τὴν ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἣν Πισιδίᾳ Φιλομηδὴν καλοῦσιν*. imo *Φιλομήλιον*, quo nomine Pisidis urbem fuisse, non altero, citra dubium est.

Ibid. *Σωζόπολις*] patria fuit Severi, qui Flaviano depulso Antiochenis episcopus est datus. Euagrius H. E. 3 33: ὃς πατρίδα τὴν Σωζοπολιτῶν κληρωσάμενος, ἥ μία τοῦ Πισιδῶν ἐθνους ἐστίν. in Actis Zosimi tom. 3 l. 1. *Σωζοπολιτῶν πόλις* circa Antiochiam Pisidiae et Conanam c. 1 collocatur.

Ibid. *Τύμανδρος*] iungitur huic artissime in Schelstrateni et Bandurii editione *μητρόπολις*, quam Carolus a S. Paulo iure optimo hinc distinxit: neque enim Pisidiae metropolis unquam fuit, *Τυμανδός* appellanda, si Longino, qui synodo Constantinopolitanae sub Flaviano adfuit, credimus, episcopum se τῆς *Τυμανδηρῶν πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας* inter Acta Chalced. p. 244 professo, etsi τῆς *Μανδηρῶν πόλεως* prave p. 247. ὁ *Τομάνδου* et *Τυμάνδου* est in Notitiis Iac. Gear.

Ibid. *Μητρόπολις*] Exorticius *Μητροπόλεως Πισιδίας* Chalcedonensi p. 401 et 644 subscribit, perperam *Νικεπόλεως*, quo nomine in Pisidarum gente urbem ignoramus, p. 670 dictus. hinc campus Metropolitanus apud Livium 38 15.

394, 27. Ὀναμία] Ἀνάμεια est, de cuius amoenio sita multa viri docti ex Xenophonte Strabone Livio Maximoque Tyrio. vide Ch. Cellarium G. A. c. 3 4 p. 158 et Cl. Salmasium in Solin. p. 581. vulgo Phrygiae adscribitur, neque id male: sub Christianis tamen Pisidia est contributa, unde Sisinnius Ἀναμείας τῆς Κιβωτοῦ inter Pisidas Nicaeno secundo p. 358 subscripsit. nimirum in Phrygiae Pisidiaque finibus erat, quod egregie docet Dio Chrysostomus orat. 35 p. 432, cum Apamienses compellans τῆς τε Φρυγίας inquit προκάθηθε καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ Καρίας· ἄλλα τε ἔθνη περιεῖλε πολυανδρότατα, Καππαδόκες τε καὶ Πάμφυλοι καὶ Πισίδαι. ubi plura in laudem urbis adduntur, quae non exscribo.

Ibid. 28. Εὐδοξιούπολις] quo olim nomine fuerit, ignoratur. doctissimus Holsteinus ex Socratis H. E. 7 36 suspicionem iecit, sed debili tibicina saltam, ut ad Eudoxiopolin Europae admonuimus.

Ibid. Ἀγαλασσός] sic quoque in altera Notitia Iac. Goar et Nicaeno secundo p. 575, ubi Theodosius τῆς Ἀγαλασσῶ, qui Σαγαλασσῶ p. 358; similiter mss quidam Liviani 38 15 voci sibilantem litteram demunt, et Pliniani 5 27. diceret propterea urbem inter eas esse referendam, quae modo sibilantem sibi praeponi modo auferri patiuntur: at obstant Gracci, ut Polybius, quem Livius excerpit, et plures alii, numi quoque Σαγαλασσέων apud Vaillantium Harduinum et Haymum. scribatur ergo Σαγαλασσός, quam diei itinere Apamea dissociatam fuisse Strabo l. 12 p. 569 docet.

Ibid. Βάρις] ὁ Βάρως episcopus est in Notitia Iac. Goar, qui perperam πόλεως Βάρης in Nicaeno secundo p. 358. Ptolemaeo prorsus ut hic Βάρις, cui Κόμωνα proxime iungitur et in veteri versione Conana, haud dubie verius: nam et Constans Κονάνης est in Nicaeno secundo p. 575, et discrete Κονανέων πόλις in Pisidia locatur in Actis Zosimi tom. 3 Iunii p. 815 et 816.

Ibid. ἡ σιδηρᾷ] utraque Iac. Goar Notitia hoc cognomine Seleuciam ornat, quod a ferri metallis accipere potuit. Nicaeno secundo p. 575 Petrus Σελευκίας τῆς Ἰδίας pro Πισιδίας subscripsit.

Ibid. 29. ὁ Τιμβριᾶδων] sic mss neque huius Notitia Iac. Goar dissidet. videtur librarius haec ad normam ecclesiasticae Notitiae exegisse, et episcopum huius urbis seleni in illis more signasse. urbem si spectes, difficulter inveniri. Xenophon Exp. Cyr. 1 p. 194 Θύμβριον 10 parasangis a Tyriaco, de quo supra, semovet. id si nostrum, vitii ma-

nifestum erit: nec mutari tamen sustinerem, quoniam Constantinus huius urbis praesul in Constant. tertio p. 505 *Τιβριάδων* et in veteri versione civitatis *Tibriadorum Pisidiae provinciae*, quamquam male p. 676 *τῆς Μαμβιαδέων πόλεως*, dicitur; nisi et Plinius Timbrianos inde formasset 5 27. ergo Geographiam Sacram et hac urbe augeamus.

395, 29. *Θεμισόνιος*] nusquam in Pisidia mihi lecta est. Phrygiae cognominem urbem supra vidimus, forte a Pisidica nomen habentem: Strabo enim 13 p. 629 fuisse Phrygiae urbes, quae a Pisidicis nomen traxerint, docet. posses cum doctissimo Geograph. Ital. medii aevi p. XXVII auctore de Termesso, quam Stephanus Pisidiae urbem facit, nisi eam Pamphyliæ Hierocles contribuisset, cogitare.

Ibid. *Ἰουστινιανούπολις*] nec hanc urbem, si alteram Iac. Goar Notitiam exceperis, legere memini. vir doctus, quem tantum quod appellavi, quoniam Alemannus in Procopii Hist. arcana c. 11 inter Iustinianopoles Pamphyliæ urbem, quae in Notitia veteri Myloma sit, recenset, de Myliade coepit autumare, acsi et illa Iustinianopoleos nomen induisset. at ea et ab hac provincia distat, et in Pamphylia fortasse reperietur. equidem suspicatus sum Conanam sive Conana Iustiniani nomen accepisse: causam habeo, quod Notitiarum una Iacobi Goar Iustinianopolim inter Tymandum et Malum interponant, reliquae vero, Iustinianopoli neglecta, Conanam. quae tamen mera suspicio est neque admodum firma.

Ibid. *Μάλλος*] reliquis Notitiis *Μάλος*: unde *Μαληρῶν* episcopus in Iure Graeco Romano p. 190, et Constant. tertio p. 676 Sisinnius *τῆς Μυονπόλεως τῆς Πισιδῶν*, sed vitiose. vide L. Holst. in Stephan. *Μάλλος*. auctor Dissert. Chorogr. Ital. cum huius Mali occasione p. XXVII asseverat nullam Mallum in duabus Ciliciis Hieroclem adnotare, haud sane advertit *Μάλλος* Ciliciae primae vitiosum esse et Mallum nobis offerre.

Ibid. *Ὀδαδά*] imo *Ἀδάδα*, ut ms Palatinus Ptolemaei. Ioannes episcopus *τῆς Ἀδαδέων πόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας* concilio Constant. tertio p. 676 adfuit. Artemidorus apud Strabonem 12. p. 570 inter Pisidiae urbes *Ἀδαδάτην Βριάδα*, pro *Ἀδάδα τὴν Βριάδα*, seu *Τιμβριάδα* potius, annumerat.

Ibid. 30. *Ζόρζιλα*] *ὁ Ζαρζήλων* constanter in Notitiis Iac. Goar, et ea quam Beveregius Comment. in Canon. concilii Trullani p. 140 vulgavit. videtur non alia ac *Δόρζιλα* Ptolemaei, Z et Δ, ut assolet, permutatis.

Ibid. *Τιτυσσός*] sanum hoc est, ut et *ὁ Τιτυασσοῦ* veteris Notitiae male Petrus *Τοτιασσοῦ* in Nicaeno secundo p. 358 et *Τυασσοῦ* p. 53, nec melius Stephanus *τῆς Τυασσίων*

πόλεως τῆς Πισιδῶν ἑπαρχίας Constantinop. tertio, p. 676. perperam etiam Πικνασσός Artemidoro apud Strabonem 12 p. 570.

394. 31. ὑπὸ κουσουλάριον] et haec praesidialis fuit, uti Notitia imp. Orient. c. 1 et Novella 25 docemur. meminit quidem Theodorus Iconiensis in epist. de Cyrico et Iulitta tom. 3 Iul. p. 26 Domitiani comitis Lycaoniae, κόμητος Λυκαονίας, qui mihi rei militaris per Lycaoniam comes fuisse videtur: Notitia eum non habet: at praeter praesidem in provincia, qui rem militarem curaret, fuisse, Novella 25 dubitare vetat. Iustinianus uni Lycaoniae praetori Iustiniano et rem civilem et militarem mandavit.

Ibid. 32. Ἰκόνιον] Lycaoniae fuisse metropolin ex Chalcedon. p. 670 constat. sita erat in Pisidarum et Phrygum finibus, nec multum ab Orientis dioecesi neque Asiana disparata. Basilius Seleuciensis Vit. S. Theclae 1 p. 232: πόλις δὲ αὕτη Λυκαονίας, inquit, τῆς μὲν ἐφ' ἧς οὐ πολὺ ἀπέχονσα, τῇ δὲ Ἀσιανῶν μᾶλλον τι προσορμίζουσα, καὶ τῆς Πισιδῶν καὶ Φρυγῶν χώρας ἐν προσιμίῳ κειμένη. coloniae eam dignatione illuminavit Imp. Gallienus, si fides rarissimo, et fortasse in hoc genere unico Thesauri Wildiani numo, cuius uni paginae IMP. C. P. LIC. GALLIENVS. P. F. alteri ICONIEN. COLO. S. R. inscripti sunt. ceterum Basilio illud τῆς χώρας ἐν προσιμίῳ admodum familiare est: nam et Seleucian Vit. Theclae 1 p. 275 τῆς ἐφ' ἧς δρίων ἐν προσιμίῳ positam ait, et 2 11 προσίμιον τῆς ἀτραπῶς, et c. 17 τῆς ἡμέρας προσίμιον, quin et orat. 27 p. 150 τῆς ὁργῆς τὰ προσίμια dixit; quam vero recte atque ex usu veteris Graeciae, ex egregia Hemsterhusii nostri ad Luciani Somnium animadversione cognosces.

Ibid. Λύστρα] Luca Act. A. 14 6. τὰς πόλεις Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην, et v. 21: at v. 8 ἐν Λύστραις. unde τὰ Λύστρα et Λύστραν in promiscuo usu fuisse diceres, nisi passim alii numerum pluralem mallent. ὁ Λύστραν est in pluribus Notitiis, subscribitque Chalcedonensi p. 90 Plutarchus Λύστρων. Ptolemaeo Λύστρα, in Palatino m, pro quo verius scriptus Coislinianus Λύστρα.

Ibid. Μισοθία] est huius praesul in Chalcedon. p. 674 Armatius πόλεως Μισοθείας, et Longinus Μιστιανῶν πόλεως Λυκαονίας in Constantinop. tertio p. 670. Theophanes Chronogr. p. 320 Μισθίαν et Mistiam Ravennas l. 2 c. 17 appellat. non longe Vasadis afuisse colligas ex Basilii M. epist. 118. τὸν ἀγρόν ἐκεῖνον, scribit, τὸν ὑποκείμενον τῇ Μηστειᾷ, ᾧ ἐπεκηρύχθη ὁ ἄνθρωπος, κέλευσον Οὐασόδοις ὑποταλῆν.

igram illum *Mestiae subiectum, cui addictus est homo ille, Vasodis subesse iube.* sic Iul. Garnerius vertit ediditque, admonens *Μηροσίαν* in quattuor esse mss, Vasoda vero in plerisque. veteres editi *Μισοδία*, Balsamon et Zonaras tom. 2 Beveregii Canon. p. 66 *Μισοδία*, quod vir doctus spernere non debuerat, utpote solum cum vero consentiens.

394. 32. *Ἀμβλαδα*] Philostorgius H. E. 5 2 urbem arido ac pestilenti fuisse solo, incolas barbaro atque ab humanitate alienissimo ingenio docet. oppidi episcopus πόλεως *Ἀμβλαδων* in Chalcedon. p. 675, et Constant. tertio p. 675, sed perperam, *Ἀμιλάνδων* πόλεως ἐπαρχίας *Λυκαονίας*. vulgatum praefer Stephanum et Philostorgium Ptolemaei mss Palatinus Coislinianus et Barberinus, de quo L. Holst. in Steph., probant.

Ibid. *Οὐάσαδα*] Ptolemaeus *Οὐάσατα*, quod emendari lebere ex mss Coislin. certissimum est. Basilius M. *Οὐάσοδα* in nupera editione, cui hinc facillime et ex Beveregio tom. 2 p. 66, tametsi pessime ibi Balsamon et Zonaras *Μάσαδα* legunt, succurri potuerat. Conon episcopus πόλεως *Ἀυσάδων* ἐπαρχίας *Λυκαονίας* Constant. tertio p. 675 et Olympius *Οὐάδων* Chalcedon. p. 674 subscripserunt, male uterque.

Ibid. 33. *Οὐμαίναδα*] *Ὀμόναδα* oportuerat, ut belle Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 205, licet operarum peccato *Ὀνόμαδα* inibi legatur. hinc gens Homonadum apud Plinium 5 27 et Strabonem 12 p. 569. hinc Tyrannus *Ὀμονάδων* in Chalcedon. p. 400, qui prave p. 99 *Μανάδων*, et peius in Constantinop. tertio p. 675 Alexander πόλεως *Σουμάνδων* provinciae Lycaoniae.

Ibid. *Ἰλίστρα*] hoc in ms fuisse ex Holst. in Geogr. S. Iovinis: editi omnes *Λίστρα*. oppido episcopus Martyrius *Ἰλίστρων*, qui rectius mss *Ἰλίστρων*, Ephesini concilii p. 534 et Onesimus πόλεως *Ἰλίστρων* Chalcedon. p. 674 fuit.

Ibid. *Λάρανδα*] Anton. Itin. p. 211 vide.

Ibid. *Λέρβαι*] *Λέρβη*, ut Act. A. c. 14 et apud Strabonem 12 p. 569; ubi in Isauriae confinio locatur.

Ibid. *Βαράτη*] Ptolemaeo *Βάραττα*, Tabulae Peutinger. VI. P. 50 ab Iconio Barathe. nomine metropolitae sui Constantinus τῆς *Βαρατίων* μητροπόλεως τῆς *Λυκαόνων* ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 536 subscribit. noli tamen putare metropolin fuisse, quam dignitatem librariis debet, intempestive et satis inique eam Iconio auferentibus. paullo itaque rectius p. 675 πόλεως *Βαρίτης* dicitur.

Ibid. *Υδη*] Plinius Lycaoniae urbem in confinio Galaciae atque Cappadociae fuisse l. 5 c. 27 scribit. Rufus πό-

λεως Ὑδης est in Chalcedon. p. 526 qui Σίδης mendose p. 400.

394, 33. Ἰσαυρόπολις] Lycaoniae partem ad Taurum Ἰσαυρικὴν Strabo 12 p. 568 facit; nec male ergo Isauropolis huic provinciae tribuitur. Aëtius Ἰσαυροπόλεως Chalcedonensi adfuit p. 673. alii Isaura appellant, Ἰσαυρέων πόλιν Diodorus 18 p. 605, de qua Henr. Valesius in Ammian. 14 8. fuisse urbem latrocinii infamem nemo ignorat; atque haud scio an Laestrygonia sit Basilii Seleuciensis Vit. S. Theclae 2 12, sceleratorum hominum atque ex rapto viventium receptaculum. situs haud male convenit: dicit eam in Seleucia Isauriaeque fuisse confinio, sed versus occasum eius provinciae totiusque Orientis, altissimis montibus impositam: διακειμένην ὥς πρὸς ἑσπέραν καθ' ἡμᾶς τε καὶ συμπαῶν ἐὼαν γῆν, πολλοὺς δὲ καὶ ἰσχυροτάτους ὄρεσι διειλημμένην. incolis atque urbi a Laestrygonibus, quod eorum sectam atque instituta probarent, id nomen venit. sane Isauros Basilii actate ab improba praedandi cupiditate fuisse instructissimos ex Chrysostomi epistolis, Zosimo atque aliis pluribus cognitissimum est.

395, 1. Κόρυα] haud eam Ptolemaeus, nec concilium Constantinop. primum, ut Carolus a S. Paulo monuit, ignorat.

Ibid. Σάβατρα] consentit Tabula, quae Iconio M. P. 44 semovet. Ptolemaeo Σανάτρα, unde in Chalcedon. p. 673 Eustathius πόλεως Σανάτρων. quae differentia ex sono est, ut in Σαναδία et Σαβανία, Καλαυρία et Καλαβρία, καλαυροῦ et καλάβρου, innumerisque aliis. Straboni 12 p. 568 Σάτρα, quam eandem esse recte Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 205 animadvertit.

Ibid. Πτέρνα] Πέρνα Ptolemaei est, cuius praesul Canon πόλεως Περωῶν Chalcedon. concilio p. 674 (et in veteri versione, quam L. Holsteinius versavit, Pertorum) subscripsit, et Nicaeno secundo p. 53 Epiphanius Πέρτων.

Ibid. Κάρυα] imo Κάννα, ut apud Ptolemaeum et Chalcedon. concil. p. 646, ubi Eugenius Cannorum et p. 526 πύλας Κάννων nomen inter Lycaoniae praesules adscribit.

Ibid. Γλαύμα] suspicor hanc in Ptolemaei Λαύμα, ut ms Palatinus praefert, absconditam latere; nec forte alia habenda est Ὑδαμαντὸν concilii Chalcedon. p. 674; quamquam quo vero nomine fuerit, prorsus ignorem. Πύγρον nondum inveni.

Ibid. 3. ὑπὸ κοινουλάριον] Phrygia Salutaris praesidi paruit, non consulari, ut ex Notitia imp. Orient. c. 1 con-

pertam habemus. Amachius ἄρχων τῆς ἐπαρχίας τῆς Φρυγίας, qui dein ἡγεμὼν praeses iteratis vicibus, est apud Socratem H. E. 3 15. Suidas rem eandem referens in Ἀμάχιος parvae urbis Phrygiae praesidem facit, ἄρχοντα μικρᾶς πόλεως Φρυγίας, satis imperite exscriptis Malchi aut alius auctoris verbis. suspicor scriptorem, quicumque fuerit, τῆς μικρᾶς Φρυγίας dedisse, idque, cum in parva urbe Mero res fuerit acta, πόλεως addito vocabulo auctum. parvam autem Phrygiam hanc fuisse dictam ex Stephano in Εὐκαρπία constat.

395, 4. Εὐκαρπία] pagus fuit Phrygiae, ab ubere frugum viniq[ue] proventu id nominis sortitus, Metrophane, quem Suidas Eucarpia ortum adfirmat, apud Stephanum auctore. quod vero primo loco ponitur, id metropolin fuisse Phrygiae Salutaris, uti L. Holsteinius in Geograph. S. autumabat, argumento non est: nam et alia sunt in Synecdemo exempla urbium, qui principem locum in catalogo occupant nec metropoles fuerunt; et Synecdemus civilis est, neque ad metropoles semper attendit. Synnada provinciae caput fuisse suo loco dicetur.

Ibid. Ἱερáπολις] celebrem hoc nomine urbem in Pacatiana vidimus; diceresque ex ea provincia librariorum socordia in Salutarem Phrygiam migrasse, nisi concilium Nicaenum secundum Hierocli adstipularetur: cum enim p. 346 Nicolaus Hierapoleos Pacatianae subscripsisset, nomen suum inter Salutaris Phrygiae praesules p. 357 Michael Ἱερápóλιως profitetur; et ne de vitio cogites, p. 597 atque alibi eundem reperies. itaque duas Phrygiae, alteram Pacatianae alteram Salutaris, Hierapoles agnoscamus, et hac Geogr. S. ornemus.

Ibid. Ὀστρου] Ὀτρος, cuius episcopus πόλεως Ὀτρον in Chalcedon. p. 673, in Nicaeno secundo τοῦ θρόνου Ὀτρον p. 358 dicitur. Plutarchus τὰς λεγομένας ἐν Φρυγίᾳ Ὀτρύας in Lucullo p. 497 appellare videtur.

Ibid. Στετόριον] hoc, utpote proxime ad Στεκτόριον, quo vero nomine fuit, accedens, e mss arripuimus. Ptolemaeo vulgo Ιστρόριον, sed vetus interpretes Stectorium legit, quod et mss Coislinianus et Barberinus, de quo Holsteinius ad Geograph. S., praeferunt. Ioannes presbyter τοῦ θρόνου Ἐκτορείου Nicaeno secundo p. 357 nomen adscripsit, et p. 53 Ἐκτορείου.

Ibid. Βρούζος] verum est Βρούζος, unde numi Βρουζηνών et Βρουζίνων, ut in Thes. Britan. tom. 2 p. 234, de quibus egregie Harduinus in Num. urb. illustrat. Ptolemaeus, cui Δρουζόν, hinc auxilium accipit.

395, 5. κλῆρος Ὀρείνης] lege ὄρεινῆς. intelligi credo Phrygiam Paroreiam sive montanam, de qua Strabo 12 p. 577: ἡ μὲν οὖν παρωρία ὄρεινὴν τινα ἔχει ῥάχιν, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἐκτεινομένην ἐπὶ δύσιν. Κλῆρος dicitur solenni more, quo vox de agris sorte divisus et dein de aliis quibusvis usurpatur. vide Cl. Dukerum in Thucydidem 3 50, et quos ille appellavit.

Ibid. κλῆρος Πολιτικῆς] sic mss edere, Holsteinio accedimus, etsi quae Phrygiae pars sit, in obscuro maneat. si coniecturis in re incerta indulgere liceat, dixerim eos Phrygiae agros signari qui usui publico reipublicae serviebant, atque eos in primis in quibus greges dominicos pascebant. fuisse in Phrygia imperatores Valentinianus et Valens l. 19 c. Th. de Praetoribus testabuntur; *satos de Phrygiae*; *aiunt, gregibus 20 quatuor equos, subiugandos quadrigis, hoc est, simul octo, duobus maximarum editionum praetoribus dari sancimus.* simili fortasse ex causa regio Aphrodisias antea Politice Orgas fuit appellata apud Plinium N. H. 5 30. de Debalacia nihil habeo monere, utpote usquam lecta.

Ibid. Ἀσσίας] nota e Strabone Plinio et Ptolemaeo urbs, cuius numi Ἀσσιαδέων nomen praeferunt. Philippus Lysiadis est in Chalced. p. 646.

Ibid. Σύνναδα] hanc provinciae metropolin concilium Chalcedonense p. 673 imponit; unde Synodorum metropolita, quamquam non sine vitio l. 24 Hist. Miscell. Tabula 32 M. P. Docimeo semovet. vide Vales. in Socrat. H. E. 7 3.

Ibid. 6. Πρύμνησος] Prymnesia Ptolemaeo et Chalced. concil. p. 673. vulgo quidem Πρυμνιάσση ibi appellatur, sed verum Latinus interpret servavit, et Constantinop. tertium p. 675.

Ibid. Ἴψος] urbem nobilitavit, quod prope eam depugnatum est, memorabile praelium, quo Antigonus a coniuratis ducibus victus atque interfectus est apud Plutarchum in Pyrrho p. 384. Ἄψος perperam Nicaeno secundo p. 161.

Ibid. Πολύγωτος] Πολύβοτος oportuerat. Georgius presbyter πόλεως Πολυβαίου est in Nicaeno secundo p. 358, hinc refingendus. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 168.

Ibid. Δοξίμιον] addunt Schelstratenus et Bandurius μετροπόλεως titulum; quo ornatum unquam fuisse exiguum oppidum et solo marmore nobile haud constat. verius sibi locum Μητρόπολις in principe editione occupavit: binas enim eo nomine in Phrygia fuisse e Stephano novimus, quo-

rum fortasse haec apud Athenacum l. 13 p. 574 obvia. *Δοκιμίον*, ut eo redeamus, Stephano, *Δοκιμαίον*, non sine errore, Ptolemaeo, *Δοκιμία κώμη* Straboni l. 12 p. 577. *Δοκιμίον*, plane ut hic, *ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλυνταρίας* Ephesino concilio p. 534. vide Norisium Dissert. 1 de Epoch. Syro-Maced. p. 14.

395, 7. *Μῆρος*] est apud Socratem H. E. 3 15 et Sozomen. 5 11, ubi Valesium vide. nec crede tamen posteriore aetate Comopolin fuisse appellatam; neque enim Constantinus imperator l. 1 Them. 1 id adfirmabit, sed Merum fuisse *κωμόπολιν* sive grandem vicum, qui ad urbis amplitudinem proxime accederet, uti in Marci Evang. 1 38. Carolus a S. Paulo cum Myrum vocat, ab Actis conciliorum, ut Nicaeni secundi p. 357, ubi Damianus *Μύρων*, in fraudem impulsus est.

Ibid. *Νακολία*] urbem Phrygiae, cui Nacolia nomen, πόλιν τῆς Φρυγίας ἢ *Νακώλεια προσωνυμία*, ad quam Valens Procopium profligaverit, Socrates H. E. 4 5 vocat. Basilius *Νακωλείας Φρυγίας* Chalcedon. concilio p. 578 subscripsit. ceteris *Νακώλεια*, ut Ptolemaeo et Zosimo 4 8. vide Ch. Cellarium G. A. 3 4 p. 144.

Ibid. *Δορύλλιον*] *Δορυλαίον*, uti Strabo; nisi forte *Δορύλλειον*, modo sanum id sit, cum Eustathio in Dionys. 815 voluerit. proxime fluvium sedem habuit, qui in Thes. Britan. tom. 2 p. 257 numo *Δορυλαίων* urnae incumbit, quamquam quo nomine fuerit nondum pro comperto habetur. Nic. Haymius Sangarium arbitratur, cui sane in Tabula Peutingerana accubat. at id flumen urbem alluisse cum certo haud constet, malim alterutrum amnium credere de quibus Cinnamus 5 1, ubi de Manuele Comneno, *διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου πορθμοῦ ἐπὶ Ἀσίας διαβάς ἄχρι Δορυλαίου ἦλθε, περὶ ἅμφω τῷ ποτομῷ, ὃν ὁ μὲν Βαθὺς πρὸς τῶν ἐγγχωρίων, Θύαρις δὲ ἄταρος ὀνομάζεται.* adde 6 14 Nicetam Choniat. Annal. Manuel. 6 p. 88.

Ibid. *Μίδαιον*] *Μίδαιον* sive *Μιδαέον*, unde *Μιδαίων* numi apud Harduinum et Holst. in Stephanum.

Ibid. *δῆμον Λυκαῶν*] pesterius e ms eruit Holsteinius, e quo *Λυκαίωνων δῆμος* formari oportet. *δῆμος*, ut saepe, pagum notat: Stephanus *Εὐκαρπία δῆμος τῆς μικρᾶς Φρυγίας*, et in *Δῆμος*. Lycæones in Phrygia Plinius 5 29 agnoscit, probe contra Harduinum a Ch. Cellario G. A. 3 4 p. 164 defensus.

Ibid. 8. *δῆμον Αὐράκλεια*] forte *δῆμος Αὐλοκρήναι*. Plinius Aulocrenas Phrygiae tribuit 5 29. *Marsyas*, inquit,

ibi redditur, ortus ac paullo mox conditus, ubi certati tibiaram cantu cum Apolline, Aulocrenis: ita vocatur convallis decem mill. passuum ab Apamia Phrygiam petentibus. et 16 43. favet suspicioni Aquilas episcopus *Ἀυλοκρῶν*, qui inter Phrygiae Salutaris praesules Chalcedon. p. 400 nomen suum profitetur. quia tamen *Ἀυροκλίτων* p. 246. dicitur, nihil decreverim. id addam, in Geograph. Sacra praeteriri haud debuisse.

395, 8. *δῆμον Ἀλαμασσού*] in concilio Chalcedonensi eius episcopus memoratur, diciturque πόλις *Ἀμαδάσσης* p. 673, et in Constantinop. secundo p. 244 civitas Amadassensorum rectius itaque *δῆμος Ἀμαδάσσης*.

Ibid. *δῆμον Προπνίασα*] forte *δῆμος Πραιπνίσσου*. Praepennissus est inter Phrygiae urbes apud Ptolemaeum, subscribitque Auxanon πόλεως *Πραιπενίσσου* Chalcedonensi p. 673. quod vero his pagis episcopi fuerint impositi, id argumento est fuisse *χωμονόσεις* sive amplos et civium frequentia celebres pagos, unde et πόλεις Chalcedonensi concilio dicuntur. ceteroqui canones pago aut parvae urbi, cui vel unus presbyter sufficeret, episcopum negabant, ut synodi Sardicensis 6: *μὴ ἐξεῖναι καθιστᾶν ἐπίσκοπον ἐν τινὶ κώμῃ ἢ βραχείᾳ πόλει, ἢ τινὶ καὶ εἰς πρεσβύτερος ἐπαρκεῖ*. et synodi Laodicensae 56, qui *περιοδευτὰς* sive visitatores, ut Dionysius Exiguus vertit, de quibus Beveregius plura, in eiusmodi pagos amandat; quamquam et id citra dubium est, haud raro praesulum ambitione optime decreta fuisse proterve calcata, et quo plures suffraganeos, quos vocant, acciperet, pagis atque oppidulis episcopos datos. in Africa certe per contentiones Donatisticas incredibilem in modum praesulum numerus increvit, paullatimque villae fundi et vici suos sibi praepositos viderunt, sicuti et Collat. Carthagin. c. 181 colligas. sed haec ab instituto nos avocarent longius.

Ibid. 9. *ὑπὸ κοινουλάριον*] olim Lycia et Pamphylia uni proconsuli paruerunt; unde C. Porcius procos Lyciae et Pamphyliae in Thes. p. CCCCLVIII 6. sub Constantino praesidem habuerunt, ad quem l. 2 c. Th. de censu data est. dices Decii tempore a Lycia iam fuisse distractam ob Pamphyliae praefecturam Martino ab eo imperatore mandatam, in Actis S. Achatii apud Ruinart. p. 155, si bonae fidei semper ea essent monumenta. forte Theodosius secundus Lyciae suum praesidem imposuit, qua de re alias. fuisse vero consularum Pamphyliam Notitia imp. Orient. c. 1 docet.

Ibid. 10. *Πέργη*] editi omnes *Σύλλαιον* iungunt, acsi eadem urbs esset, prorsus contra verum: distinctissimae enim

fuerunt, singulis episcopis, ut ex Chalcedonensi concilio novimus, subditae. seriore quidem aevo dignitas metropolitana Sylaeum ornavit, eaque causa est, cur in aliis Notitiis ὁ Πέρσης ἦτοι Σύλαιον episcopus memoretur. at nondum, cum Hierocles suam digereret, eo res redierat: distinguuntur enim utriusque episcopi in Constantinop. tertio. erat Perge provinciae metropolis, sicuti praeter Chalcedonense concilium p. 656 scholiastes Callimachi hymn. in Dian. v. 187 et egregius numus ab Ezech. Spanhemio (dissert. 9 de V. et P. Num. p. 591) productus ostendunt. secta dein in duas Pamphylia, quae tamen divisio Hierocle, quod supra patefecimus, posterior est, Perge Pamphyliae secundae, primae vero Side metropolis case coepit.

395, 10. Σύλλαιον] Σύλαιον Constantino l. 1 Them. 14 et Constantinop. tertio p. 677, ubi Paullus πόλεως Συλαίου τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας, nec aliter Actis S. Stephani Iunioris, a Benedictinis vulgatis, p. 452, quae Lyciam hinc ordiuntur, etsi ipsi Σύλειον maluerint. putares itaque rectum id esse: at obstat Σύλειον Stephani et Syleum Livii. Salmasius in Solin. p. 549 Σύλλιον, nisi error ibi sit ab operis commissus, verum esse pertendit. Holsteinius Σύλαιον praefert ad Stephanum, atque Arriani Exped. Alexand. 1 27 Σύλλιον, χωρίον ὀχυρόν ad hanc normam corrigit. ego in Arriano nihil muto, Σύλλιον et Σύλλειον ceteris praestare arbitratus. habet id Polybius Leg. 30, et, quam conformatione literarum A et A deceptam nemo dixerit, Tabula Peutingerana. perperam ergo Ptolemaeus Σύλουον, et Chalcedonense p. 402 Σύλον. oppidum haud multum Perga distabat.

Ibid. Μαγνός] sic et Palat. et Coisl. mas Ptolemaci pro vulgato Μάγυλος. numi Μαγυδέων Thes. Britan. tom. 2 p. 189 id probant. quare non recte satis Magaedenium civitas Pamphyliae Constantinop. secundo p. 241, nec Μαγίδων πόλις Constantinop. tertio p. 502, nedum πόλις Μαυδος Chalcedon. p. 672. verius Magydenium civitas p. 646 veteri interpreti.

Ibid. Ἀταλία] nota urbs e Strabone est circa Corycum posita. Suidas in Κορυναῖος sitam ait ad Corycum promontorium, haud obscure Corycum Ciliciae cum cognomine Pamphyliae oppido confundens; quem eundem errorem Salmasius in Solin. p. 545 reprehendit in Demetrio, quo Stephanus teste usus fuit. Ἀταλίων episcopus, qui Ephesino interfuit concilio p. 585, hinc fuit, appellarique Ἀταλείων debuerat. ceterum seriore aetate urbs ab Alexio imperatore metropolitana iura, quemadmodum Notitia Iac. Goari, docemur, impetravit. hinc explica, quod ceteroqui absurdum videri

posset, scholion Balsamonis et Zonarae tom. I Canon. Beve-regii p. 107: Παμφυλία ἐστὶν ἡ τῆς Ἀτταλίας ἐπαρχία. vide quoque Tzetzzen Chiliad. 6 72.

395, 10. δῆμον Οὐλίαιμος] ab aliis ut hic nobis pa-gus explicetur exspecto, gratiam relaturus si eadem opera binis sequentibus, qui meam frustra implorarunt, succurrere voluerint. meminit sane Notitia Iac. Goari Δικιοτανάβρων, videnturque eadem ac Κάναυρα, nec hilum tamen iuvant. Ca-rolus a S. Paulo non aliam esse ac Zenopolim fidenter ad-firmat, quam nos Isauriae fuisse pro comperto habemus.

Ibid. 11. Ζοβία] lege Ἰοβία et mox Τερμεσσός. tribus his oppidis tempore synodi Constantinopolitanae sub Flaviano unus episcopus fuit, qui inter Acta Chalcedon. p. 239 τῆς κατὰ Τερμισσὸν καὶ Εὐδοκιάδα καὶ Ἰοβίαν ἀγίας Θεοῦ ἐκκλη-σίας dicitur. Ephesinae synodo p. 535 Timotheus πόλεως Τερμησσοῦ καὶ Εὐδοκιάδος subscripsit, unde alii Ioviam pa-ruisse conicias. Leone vero imperatore, quod synodica pro-vincialium epistola docemur, et Eudocias et Termessus sin-gulis praesulibus dicto audientes fuere. montibus Termessus supra Phaselidem circa angustias, per quas in Milyadem trans-itus, erat adposita. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 196.

Ibid. δῆμον Μενδετέω] nisi me omnia fallunt, est hoc Ptolemaei Μενεδήμιον. itaque Δῆμος Μενεδήμιον reān-gamus.

Ibid. 12. δῆμον Σώκλα] imo Πάγλα, ut idem geogra-phus. Paullus πόλεως Πούγλων inter Pamphylios nomen in Chalcedon. p. 672 profitetur.

Ibid. Σίνδα] Ἰσινδα oportuerat, quod L. Holsteinius ad Geogr. S. monere haud praeteriit, simile mendum e Strabone et Stephano ad huius Ἀμβλαδα eluens. concilio Ephesiae p. 585 πόλις Ἰσιωδῶν perperam appellatur, rectius Chalcede-nensi p. 672.

Ibid. Βέρβη] sic mss. Βάρβη aliis notitiis. utrum prae-stet, in tam pertinaci veterum de oppido silentio haud temere finivero.

Ibid. Σινδάνδα] et hoc e mss. crederes hinc fuisse Neonem episcopum πόλεως Σιλιάδου Παμφυλίας in concilio Chalcedon. p. 556, nisi aliunde liqueret Syllii, de quo supra, praesulem fuisse. vide p. 672 Actorum eorum. itaque de hac et sequenti Myodia nihil profitebor aliud quam obscurissimas videri. inveni quidem in Notitia Iac. Goari Μυλόμην ἢ Ἰουστινόπολιν, pro qua Iustinianopolin N. Alemannum in Pro-copii Hist. Arc. c. 11 legisse constat: sed ea ab auxilio ferendo tantum abest ut omnia conturbet.

Ibid. 13. Χωριομυλιαδικά] iungere haec manu exara-

tos codices Holsteinio accredimus, nec tamen urbem eo nomine Pamphyliæ fuisse, quæ eiusdem in Stephani *Μιλίας* suspicio erat. Milyas a Ptolemaeo Pamphyliæ contribuitur: hinc τὴν *Μιλυάδα χώραν* in Lyciæ Phrygiæ et Pamphyliæ finibus apud Arrianum Exped. Alexandr. 1 25 et Strabonem 12 p. 570 appellarunt. verum ergo fuerit *χωρία Μιλυαδικά*, ut pagi eius regionis intelligantur.

395, 13. *Ὀλβασα*] iurares *Ὀλβίαν* esse, quam omnes, si Stephanum exceperis, meritum propterea Casauboni Salmasii atque aliorum animadversionem, Pamphyliæ transcribunt. ne quid tamen mutetur, Ptolemaeus auctor erit, *Ὀβασα*, sive, ut Coisl. ms, *Ὀλβασα* Pisidiæ haud multum a Comana, quo de oppido mox, contribuens. nec Pisidiæ mentio illi nocere debet, cum finitimas esse provincias et plura eius oppida Hieroclem Pamphyliæ suæ vindicare apertissimum sit.

Ibid. *Αυσήναρα*] *Αυσινίαν* Ptolemaei esse non dubito: nam et reliquæ Notitiæ urbem agnoscunt, et Theodotus *Αυσινέων* in Chalced. concilio p. 402, sive Lysiniensis, ut in synodica ad Leonem imperatorem epistola, memoratur.

Ibid. 14. *Κόμαρα*] non aliter Ptolemaeus, cui Ephestius Comaneus in synodica epistola adstipulatur: nam operam Carolus a S. Paulo abutitur, cum Comacenum eum esse iubet. huc refert Harduinus numum *ΙΕΡΟΚΑΙCΑΡ. ΚΟΜΑΝΕΩΝ*, probabili coniectura: propius enim hinc Hierocaesarea quam ab oppido Pontico Cappadocicove distat.

Ibid. *Κόλβασα*] *Κόρβασα*, quemadmodum Ptolemaeus, unde Corbaseus episcopus, ut Carolus a S. Paulo admonuit, in concilio Constantinop. sub Menna.

Ibid. *Κρέμνα*] *Κρη̃μνα*, quam coloniam Romanos deduxisse Strabo et Ptolemaeus testantur. sita erat in loco praerupto, quæ fortasse nominis caussa, undique fossis depressissimis munita apud Zosimum 1 69, ubi tamen male Lyciæ tribuitur.

Ibid. *Παμένου τειχος*] *Ἀνεμοτειχος* mendose Constantino l. 1 Them. 14, ut *Πανμορσιχειών* numi mostrant. *τειχος* autem in hac compositione arcem notat; quam rem cum pluribus exemplis L. Holsteinus ad Stephanum stabilire constituerit, eaque absint ab eius notis, en tibi ea ex schedis, quarum mihi copiam fecit vir clarissimus I. Ph. D'Orville. *τειχος* multis in locis veterum non solum murum sed et castellum vertendum est: significat enim locum munitum. ita ferme semper apud Scylacem et Herodotum. sic l. 1 c. 83 *Sardes* vocat *τειχος τῶν Αὐδῶν*, ubi inepte interpres

murum Lyderum, et l. 7 c. 59, quem locum notavi ad Stephanum. Iustinus Cohort. ad Graecos: ἐπὶ τοὺς γὰρ (τοὺς φιλοσόφους) ὥσπερ ἐπὶ τείχος ὄχυρόν καταφύγειν αἰνέουσι. et Orat. ad Graecos Hercules inter alios labores Augias ὄχυρόν τείχος a sordibus purgasse dicitur: utrobique validum murum reddunt perverse. ita νέον τείχος, Ἀθηνέου τείχος, Ἑραλόν τείχος et παλαιὸν τείχος in Steph. Γάται. atque ita accipe in oraculo Apollinis Atheniensibus dato ξύλινον τείχος, et vide ipsum Stephanum in τείχος, ubi φρονέριον expenit. idem Iustinus dialogo cum Tryphone Platonem scribit et Pythagoram esse ὥσπερ τείχος καὶ ἐρεῖσμα τῆς φιλοσοφίας: velut murum et columen ait interpretes, ego potius arcem et munimentum: nam et Homerus Iliad. A 407 τείχος Ἀρσίου vocat Thebas, quasi locum ab ipso Marte munitum, Martis propugnaculum. haec vir doctissimus; quae etsi verissime observata sint, non ivero tamen infutias, murum apud Latinos eandem hand rare significationem possidere. vide Anton. Itiner. p. 446 et Wassum ad Sallust. Catilin. c. 61.

385, 14. Ἀριασός] gemina sibilante Ptolemaeus et ms Leid., nec discordante Theophilo τῆς Ἀριασσοῦ in Chalced. p. 672, tametsi perperam p. 556 πόλιν Ἀρκισσοῦ Παμφυλίας.

Ibid. Μαξιμιανούπολις] est in Notitiis et conciliorum Actis, sed situs, ut pleraeque huius provinciae, incertissimi. Κτήμα, quod sequitur, publicum urbis agrum sive praedia indicat; quo modo βασιλικά κτήματα in Herodianum l. 1 c. 11 sunt villae principis, et l. 2 c. 6 τὰ πορρώτατα τῆς πόλεως κτήματα, praedia ab urbe remotiora.

Ibid. 15. Ψεγγαλάμαρα] credo pagi aut oppiduli esse nomen: solet enim Hierocles τὰ ῥεγέ, ex ῥεγεῶν accisum, illis praepone; qua de re infra cum in Bithyniam devenimus. pagus ipse, pariter ac Limobrama, mihi nusquam occurrit.

Ibid. 16. Κόδρουλα] forte Κόρδουλα praestiterit: certe Maras urbis episcopus in veteri Latina versione concilii Chalcedon. p. 100 Cordylorum et ms Κορδύλων, etsi vulgo nunc Κορδύλων, et pessime p. 557 Κοδραλαίων, atque in epistola provincialium synodica Codri, appellatur. accedit Stephanus, Κόδρυλος, πόλις Παμφυλίας. haud equidem ignoro quid Abr. Berkelius ex eo fuerit architectatus, quo atque nunc incommode nunc facile carebimus.

Ibid. Δημονσία] sanumne hoc sit an mendosum, quemve locum cum insequente insederit, ut doceatur, aliunde expectamus.

395, 16. Παστοληρισσός] si mss addicerent, Πεδνηλισσὸν Ptolemaei et conciliorum praeferrem.

Ibid. 17. Σέληη] Σέληη haud dubie est, quod et animadvertum a Ch. Cellario G. A. 3 4 p. 196 videbis. monti erat imposita. πόλιν δ' αὕτη Παμφυλίας ἐστίν, ἐπὶ λόφον κυμένη Zosim. 5 15.

Ibid. Τριμούνολις] vero nomine Πριμούνολις erat. hinc Timotheus Πριμουνόλεως τῆς Παμφυλίας in Chalcedon. p. 127 et p. 240 male Πριαμούνολις in Ephesino p. 528. id enimvero negligi non oportet, Tribonianum Primupoleos praesulem, qui Ephesino concilio scribendo adfuit p. 436, Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας dici, nec usquam Primupoleos episcopum ab eo distingui; praeterea in veteribus Notitiis Aspendi praesulem saepe memorari, et Primupoleos nullam esse mentionem. quae mihi res argumento est Aspendum nihil prorsus a Primupoli discrepasse, atque adeo perperam in Geographia S. distingui.

Ibid. Σίδι] lege Σίδη, quae deinceps metropolis Pamphylicae primae fuit. primum ea dignitate in concilio Constantinop. secundo p. 240 illustrata conspicitur, etsi in Chalcedonensi p. 437 Amphilochius eius episcopus inter metropolitanos, quos vocant, nomen adscripserit. numum Σιδητῶν πρῶτα Παμφύλων et alterum Σιδητῶν λαμπροτάτης ἐνδόξου explicuit Spanhemius dissert. 6 de V. et P. Num. p. 591.

Ibid. Σέννα] assentior Holsteinio Sennensem in concilio Ephesino episcopum huic urbi imponenti: tametsi enim Nectarius Συνέων p. 439 scribatur, alibi τῆς ἐν Σέννα καθολικῆς ἐκκλησίας nominatur. vide p. 529.

Λύβρη] sic et Dionysius Perieges. 859 in editione Guill. Hilli, quod sphalma typographi Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 199 putaret, nisi in Hieroclis notitia Pamphylicae etiam Λύβρη scriptum inveniretur. ego contra sentio. Dionysii pleraeque omnes editiones Λύβρην, etiam Ferrariensis a. 1512, praese ferunt: nostrum vero a librario parum diligente est: nam ceteri scriptores consentiunt Λυρβειτῶν numis.

Ibid. Κάσσα] non alia est ac Ptolemaei Κάσαι, pro quo Cassae vetus eius interpres.

Ibid. 18. Κόττα] si Acta Ephesini concilii haud fallunt, Κόττα praestiterint: subscribit enim p. 549 Acacius Κετένων τῆς Παμφυλίας, et p. 529, quamvis non sine levi mendō, τῆς ἐν Κοτένοις ἐκκλησίας.

Ibid. Ὀρμυνα] hoc mss approbant. huic episcopus fuit Paullus Orymnorum Ephesin. concil. p. 674, qui vitiose τῆς ἐν Θρύμνοις ἐκκλησίας p. 535. vide Nicaen. sec. p. 598.

395, 18. *Κορακήσιον*] situm erat in saxo praerupto, olim Ciliciae asperae initium apud Strabonem 14 p. 668. Matidianus *Κορακισίων* est in Ephesino p. 438, quicum pacae conspirat *Κορακησιών* numus Thes. Britan. tom. 2 p. 282.

Ibid. *Σύνεδρα*] desertum Ciliciae scopulum Florus a Salmasio emendatus 4 2, Lucanus parva Suedra 8 250, ab eodem sanitati restitutus, appellat: olim Synedris legebatur, prorsus ut Coislin. mss ex Suedra Ptolemaei *Συνέδραν* 5 8 fecit. vide in Solin. p. 542, et Kuster. ad Suidae *Αἰλιανός*.

Ibid. *Καράλία*] *Καράλλις* ἢ *Καράλλεια* Stephano. concilii Ephesini Actis adfuit Solon *Καράλλιας*, p. 438, et Chalcodon. p. 672 Marcianus *πόλεως Καράλλιας* rectius Constantinop. tertio *τῆς Καράλλέων πόλεως τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας* p. 503. vide Holst. in Stephanum, et gentile hoc a *Καράλλις* derivatum atque ab Ethnicographo neglectum observa.

Ibid. *Ὀλύβρασος*] *Κορυβρασός* vere Holsteinus, cuius praesul, ab eodem appellatus in hanc rem, Nesius *Κορυβρασού* Ephes. concil. p. 438, perperam vero *τῆς κατὰ Κορυβοσύνην ἐκκλησίας* p. 529.

Ibid. 20. *ὑπὸ κονσουλάριον*] praesidi Lyciam Notitia imp. Orient. c. 1 subiicit, estque in Actis S. Claudii apud Ruinart. p. 866 Lysias praeses provinciae Lyciae; qui tamen non huic sed Ciliciae, quoniam in civitate Aegea commoratus dicitur, praefuisse videtur, ut bene vir doctus. iunctam Pamphyliam paullo ante observavimus. Malala tom. 2 p. 69 Lycaoniae olim connexam, sed a Theodosio secundo inde divisam ac provinciam esse factam, Myrensi urbe ad metropoles dignitatem provecta, adfirmat; quod si verum est, fortasse ultimis Theodosii primi imperatoris annis Lycaoniae est adiecta: tum enim Lyciae gravis inusta nota est, permissumque ut provinciales contumelioso nomine vulnerarentur. nec cum veritate tamen consentiet, a Theodosio iuniore Lyciam pristina iura reciperasse, siquidem priorem illi famam meritumque inter ceteras renovari censuerunt imperatores Arcadius et Honorius in l. 9 c. Th. de indulgent. crimin. forte rem eandem repetita lege Theodosius secundus iussit, eorumque scribendorum Malalae occasionem praebuit.

Ibid. *πόλεις λδ'*] Plinius N. H. 5 27 suo tempore oppida 36 Lyciam habere, Strabo 14 p. 664 commune Lycicum τὸ *Λυκιακὸν σύστημα* ex 23 civitatibus fuisse compositum, in quo Lyciarches aliique magistratus crearentur, refert. hoc loco numerus catalogo, qui mox sequetur, maior est.

Ibid. 21. *Φασύδης*] imo *Φασηλός*, in finibus Lyciae et Pamphyliac posita apud Strabonem 14 p. 667. de Cylabra.

quem tanquam heroem venerabantur, Athenaeus 7 13. ex sequenti nihil, quod placeat, emergit. vide Ciceron. Verr. 4 10.

395, 21. Γάγα] Holsteinio in Stephanum Γάγα hoc neutrum videtur plurale, cui si quod simile esset exemplum, nec tot vitia huic notitiae inessent, assentirer. ab urbe et vicino amne, quem tamen Galenus ἀπλ. φαρμακ. 9 p. 123, etsi Lyciae oram parva navicula legeret, invenire potuisse negat, lapidem Gagatem appellatum volunt, qua de re Saracenus in Diestorid. 5 146 et Rhodius in Scribonii Larg. Composit. 225, cuius tamen omnia puto non probabis. vide vero quas turbas hoc oppidum leviter in Eusebio de Martyr. Palaestini. c. 4 depravatum dederit: εἴ τις ἄρα Πάγας ἐπιστάται, τῆς Λυκίας οὐκ ἄσχημον πόλιν. si quis, inquit, Pagas novit, urbem Lyciae non obscuram. Valesius Araxa, quod mss ἀραπαγὰς aut ἀραγὰς offerrent, quo nomine nusquam urbs in Lycia, videtur maluisse: Henschenius tom. 1 April. p. 59 Patara praeoptat; Ruinartus Actis Sincer. M. p. 320 in dubio est utri accedat. tu mecum Γαγὰς scribe, et compositos hos fluctus agnosces.

Ibid. Ἀκαλισσός] si hanc et alias Notitias exceperis, inventu difficilis erit.

Ibid. Ἐδεβησσός] legendum haud dubie est Ἐδεβησσός, quam urbem e mss Stephano L. Holsteinius et Abr. Berkelius restituerunt. Ἐδεβησσός, ait, πόλις Λυκίας, ὡς Καπίτων Ἰστανρικῶν α'. nollem vero a Berkelio probari coniecturam Hermolai Barbari in Plinio 5 27 Habessum in Edebessum mutantis. oppida, inquit, Apyre et Antiphellos, quae quondam Habessus, atque in recessu Phellus. nam certissimum hinc est diversa oppida Lyciae Antiphellum et Edebessum fuisse, utpote distincte ab Hierocle memorata.

Ibid. Λίμυρα] hoc e ms vulgato [λίμυρα] praeferendum. sita urbs erat ad eiusdem cognominis amnem apud Strabon. 14 p. 666. videntur autem τὰ Λίμυρα et τὴν Λιμύραν dixisse; sane τὸν ἐν Λιμύρᾳ Διάτιμον Basilii M. epist. 218 laudat, et ex Ovidio Metamorph. 9 v. 645 haud ignotus est, iam Cragon et Limyren Xanthique reliquerat undas.

Ibid. 22. Ἀρύκανδα] nota satis urbs est ex Strabone Stephano et aliis, forte adposita ad Arycandum fluvium Plinii 5 27. male Petrus Diaconus Ὀρικάνδων Nicaeno secundo concilio p. 52.

Ibid. Ποδάλεια] Stephanus Ποδάλεια πόλις Λυδίας, quod iure viri docti ex Ptolemaeo et Notitiis mutarunt: Ly-

ciae enim fuit. vide epist. provincialium synodicam tom. 9 concil. Labbei p. 339.

395, 22. *Χῳμα*] haud aliter Plinius et Ptolemaeus. Eudoxius πόλεως Χῳματος ἐπαρχίας Λυκίας in Ephesino p. 536 memoratur. quae hanc excipit, mihi inaudita est, vercorque ut sine mendo sit. arbitrabar Κορυδαλλα, unde Κορυδαλλέων numus Thes. Britan. tom. 2 p. 262, et ἐν Κορυδαλλοῖς (sive potius Κορυδαλλοῖς) Ἀλέξανδρος ἀπὸ μοναζόντων ἐπίσκοπος Basilio M. epist. 218, legi posse: sed id oppidum longius a vulgato distat, et fortasse in Κομιστάραος, quo Lyciae urbium index finitur, delitescit.

Ibid. *Μύρα*] bene ms. metropolin fuisse praeter Malalam concilium Chalced. et Synodica provincialium ad Leonem epistola dubitare vetant. Basilius Seleuciensis Vit. S. Theclae 1. p. 272: ἀπαγγέλλεται εἶναι κατὰ τὰ Μύρα ὁ Παῦλος τῆς Λυκίας δέ ἐστιν αὕτη βελτίστη καὶ φαιδρωτάη πόλις. vetera Theclae Acta a Grabio Specileg. 1 p. 114 publicata Μύραν τῆς Λυκίας appellant, male, ac propterea corrigenda: paullo enim ante ἐν Μύροις.

Ibid. 23. Ἀρνέα] Ἀρνεαί, unde in pluribus Notitiis ὁ Ἀρνεῶν. Stephanus Ἀρνεαί πόλις Λυκίας μικρά. Cyanæ sunt apud Plinium 5 27.

Ibid. Ἀπερραῖ] ita manu exarati libri. Ptolemaeus Ἀπερραί, Notitiis Iac. Goari ὁ Ἀπερρίων episcopus, perperam.

Ibid. Φελλός] hanc et illi oppositam Antiphellum Strabo 14 p. 666 atque alii describunt. ἐν Φέλω Λολλιανόν ἐπίσκοπον Basilius M. epist. 218 commendat; ubi ex Vaticano ms ἐν Φελλῷ admitti oportuerat.

Ibid. 24. Κόνδυβα] Plinius et Stephanus hoc probant, Κόνδυβα Ptolemaeus, haud bene. Constantinus πόλεως Κανδήρων Nicaeni secundi p. 52 et Κανδίκων p. 355 hinc fuit; inserique adeo urbs haec Geographiae S. debuerat.

Ibid. Εὐδοκίας] Notitiae haud praeterierunt, estque, quod et Holsteinus monuit Photius Eudoxatorum provinciae Lyciorum in concilio Constantinopolitano sub Menna.

Ibid. Πάταρα] hanc nobilem fecit delubrum Apollinis, quondam opibus et oraculi fide Delphico simile. ultra est Xanthus flumen et Xanthus oppidum, inquit Mela 1 15 adde Strabonem 14 p. 665.

Ibid. Κόμβη] Ptolemaeo Κόμβα, et forte verius: nam ὁ Κόμβων non tantum est in Notitiis Iac. Goari, sed et Constantinus πόλεως Κόμβων Nicaeno secundo p. 356 subscripsit: unde mirere et hanc in Geographia S. esse neglectam.

305, 24. *Μίσου*] verum est *Νίσσα*, sive *Νύσσα*, ut Coisl. ms. o Ptolemaeo. δ *Νύσσων* est in Notitiis. praefuit huic urbi episcopus Georgius, qui πόλεως *Νισσᾶ* Nicaeni secundi concil. p. 52 et *Νάσας* p. 355 dicitur.

Ibid. *Πένυρα*] sita urbs fuit ultra Xanthum flumen, non, uti vulgo locant, cis cum fluvium, si verum tradidit Arrianus Exped. Alexand. 1 25. episcopus τῶν *Πεννάρων* Theodorus cum Nicaeno secundo p. 52 inter Lycios nomen profiteatur, digna utique urbs fuerat cui in Geographia S. locus assignaretur.

Ibid. 25. *Σίδυμα*] ita ms, et verissime, ut ex Ptolemaeo et Plinio constat. addo Zemarchum πόλεως *Σιδύμων* τῆς *Λυκίας* concilio Constantinop. tertio p. 505 et Nicodemum πόλεως *Σιδύμων* Nicaeno secundo p. 52 subscripsisse. Theophanes de Marciano Chronogr. p. 89: καὶ γεγόμενος ἐν *Λυκίᾳ*, ἀρρωστήα περιησσὼν καὶ καταλειφθεὶς ἐν πόλει *Σύδημα*, ubi sine dubio *Σίδυμα* oportet, quo et ms Barberini *Σίδημα* ducit. Holsteinius in dubio utrum *Σίδυμα* an *Λίδυμα* probaret fuit. vide ad Stephanum in *Λίδυμον* et *Σίδυμα*.

Ibid. *Τλῶ*] hoc e mss verum fuerit, modo *Τλῶς* legerris, quam urbem inter sex maximas Lyciae Strabo 14 p. 665 refert. Andreas πόλεως *Τλοαίων* Chalcedon. p. 97 et *Τρόλων* p. 399, ac Constantinus *Τλῶν*, qui *Τλωῶν* dici debuerat, Nicaeno secundo p. 52 adfuerunt.

Ibid. *Τελμισός*] praestat sibilantem geminari, etsi Hesychius *Τελμισεῖς ἔθνος περὶ Λυκίαν*, et Clemens Alexandrinus Stromat. 1 p. 361 edit. Oxon. ὥσπερ *Τελμισεῖς τὴν δι' ὀνείρων μαντικὴν*, et Basilius M. epist. 218 ἐν *Τελμισῶ Ἰλαρίος ἐπίσκοπος*: alterum enim plerique veterum probare solent, interque eos Clemens ipse Protrept. p. 40. posita urbs erat in colle praerupto circa mare apud Arrianum Exp. Alexand. 1 28., sinuique nomen fecit. Lucanus 8 248: *magnosque sinus Telmissidos undae compensat medio pelagi*. sic malim: nam et Themissidos in manu exarato libro Fr. Oudendorpius invenit. vide Cellar. G. A. 3 3 p. 107 et Holstein. in Stephanum.

Ibid. *Καῦνος*] Cariae hanc urbem serior aetas Lyciae contribuit. arces eius Heracleum et Persicum Diodorus Siculus 20 p. 766 non praeteriit. ager circa urbem satis uber et fertilis erat, sed aër per aestatem et autumnum pestilentissimus, auctore Strabone 14 p. 651, unde valetudine habitantium, quod Mela ait, oppidum erat infame: passim cives febricitabant, pallidoque vultu morbum prodebant, quam in rem praeter Strabonem egregia habet Dio Chrysostomus orat. 32 p. 390. Hesychius

in *Καῦρος* dicit *Ῥόδον* esse πόλιν, quoniam Rhodius subiecta fuit. descivere quidem ab his Caunii apud Livium 45 25, sed et in ordinem sunt redacti et a Romanis deinceps iisdem addicti, indice Strabone; quo iugo necdum exsoluti erant, cum Rhodiacam Dio Chrysostomus recitaret. *τίς γάρ παρὰ Καυνίοις*, inquit p. 349, *γένονα γενναῖος ἀνὴρ; ἢ τίς πωποτε ἐκείνους ἀγαθόν τι πεποίηκεν; οἳ γὰρ δουλεύουσιν οὐχ ἑμὶν μόνοις ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίοις, δι' ὑπερβολὴν ἀνοίας καὶ μοχθηρίας διπλὴν αὐτοῖς τὴν δουλείαν κατασκευάσαντες.* quare cum ea fuerint misera conditione et inconsiderata temeritate, ne miremur ab eodem oratore p. 326 τοὺς κακοβούλους τούτους *Καυνίους* pessime sibi consulentes *Caunios* appellari.

395, 25. *Ἀραῖα*] habent urbem Stephanus et Ptolemaeus. Theodorus episcopus πόλεως *Ἀράζων ἐπαρχίας Ἀνκίας*, sive *Ἀράζων*, ut perperam p. 673 concilio Constantinop. tertio, peius Stephanus πόλεως *Ἀράζων* Nicaeno secundo p. 356. subscripsisse dicitur. Bubon ex Plinio nota est.

Ibid. 26. *Ἠνιάνδα*] *Οἰνιάνδα* ex Plinio et Stephano: nam Ptolemaei *Οἰνιάνδα* recta non sunt, prave concil. Constantinop. tertio p. 673 Georgius praesul *Ἰνιανδοῦ ἐπαρχίας Ἀνκίας*, et p. 533 *Οἰνιάνδων*, ac Nicaeno secundo p. 326 Georgius *Οἰνιάνδων* scribitur.

Ibid. *Βαλούρα*] *Βάλβουρα*, ut in Plinio et Ptolemaeo, cuius oppidi episcopus Chalcedon. concilio p. 524 Philippus *Βαρβουρέων*, et p. 666 πόλεως *Βαλβουραίων*, optime *Βαλβουρέων* p. 97 vocatur.

Ibid. *Κομιστάρως*] mihi, nisi Corydalla sit, nihil de ea innotuit.

Ibid. 27. *ὑπὸ ἡγεμόνα*] sub *Vespasiano* principe insularum provincia facta est, Sextus Rufus ait Breviar. c. 10, praesidisque imperio subiecta; unde Diocletianus imperator ad Diogenem insularum Praesidem scribit l. 5 c. ubi constat, eiusdemque meminerunt imperatores Honorius et Theodosius in l. 32 c. Th. de Navicul., ubi plura Gothofredus agere praeses plerumque Rhodi solebat, quorsum cum hieme periculosus et saepe incertus esset cursus, frustra Rhodius querentibus, imperatores Valens Gratianus et Theodosius aliud edixerunt l. 6 c. de Offic. rector. provinc. *civitas Rhodiarum, aiunt, iniuriam suam non tam decenter quam sero conquesta est. unde inviolabili observatione sancimus ut, quoniam tempore hiemis navigatio saepe periculosa est et semper incerta, in illis quinque urbibus, quae potiores esse ceteris asseruntur, vicissim hiemandum sibi iudices recognoscant.* neque enim dubitandum videtur quin sub iudicum nomine

praesidis complectantur; tantoque minus quod et alias iudices in lictorum fragmentis praesides adsignificent, ut exemplis Corn. van Binkershoek-Observat. 1 2 docuit pluribus. cave vero quinque urbes, in quibus vicissim hlemem transigere iubentur, de insulae Rhodi urbibus cum Guid. Pancirolo in Notit. imp. Orient. c. 102 interpreteris: tot illa non vidit, tribus olim superba, unde *τρίπολις νᾶσος* Pindaro Olymp. od. 7, sed quae in unam Rhodum, eiusdem cum insula nominis, deinceps coaluerunt, Strabone teste 14 p. 655. quinque urbes, nisi fallor, insulae sunt totidem, in hac provincia ceteris potiores: hoc ipsa imperatorum constitutio, ut admittas, requirit. nec obest sermonis usus: nam et Virgilius Delum Apollinis urbem vocat; neque Graecis quicquam familiarius quam insulam πόλιν appellare. vide Anton. Itin. p. 523.

395, 27. [Ρόδος] insularum provinciae metropolis Ephesino concilio p. 453 dicitur; Iornandi de Regn. Succes. *Rhodus opinatissima insula et totius Adriae insularum metropolis*, qui rectius *Aegei maris aut Asiae* scripsisset. libertate a Vespasiano privata est apud Sueton. c. 8; unde citra dubium est Dionis Chrysostomi Rhodiacam ante fuisse recitatam quam Rhodiis libertas auferretur, in provinciae formam redactis: salvam illis libertatem p. 344 D, beatamque satis insulae conditionem, cui in Caria et Lycia civitates tributariae essent plures p. 341 C; adfuisse illis praeterea τὸ ἐαυτῶν προεστάναι καὶ τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ τὸ βουλευσασθαι καὶ τὸ δικάσαι p. 359 B significat; quae omnia inter provincias transcriptae haud sane conveniunt.

Ibid. 28. Κῶς] de hac et sequentibus Anton. Itin. p. 522. addam iustam Soplingio caussam defuisse cur haec Hesychii de Samo *Θυλλίς ἡ Σάμος τὸ πάλαι*, mutaret et *Θυλλὰς* mallet. vulgato patrocinium nunquam Nicander negaverit Alexipharm. 149, ubi scholiastes *Θυλλίς ἡ Σάμος*.

Ibid. *Μέθυμνα*] sic et Scylax, quem Ch. Cellarius G. A. 3 2 p. 15 ut sine vitio sit veretur, quoniam Straboni et Thucydidi *Μήθυμνα* placeat. ego haud damnaverim: nam et *Μέθυμνα* in Nicaeno secundo p. 349 legitur, et *Μεθυμναίων* numum Thes. Friderician. c. 5 29 ostentat. videtur et assentiri Galenus Method. Therap. 12 p. 168: *τριῶν γὰρ οὐσῶν ἐν Λέσβῳ πόλεων ἦν τὸν μὲν εὐώδης καὶ γλυκὺς (οἶνος) ἐν Μιτυλήνῃ γεννᾶται, μᾶλλον δ' εὐώδης καὶ γλυκὺς ἐν Ἐρέσσῳ, κᾶπναιτα ἐν Μέθυμνῃ*. qui tamen cum de Antidot. 1 p. 427 ἐν *Μηθύμνῃ* praeferat, incertum relinquit utrum probaverit. itaque succedat *Μεθυμναῖος* apud Athenaeum l. 8 c. ult. et Maximum philosophum *περὶ Καταρχῶν* 459:

ἢ γύροις ἐν κλήμα Μεθυμναίου λελίχσαι κατθέμεναι. iam si μέθν originem dederit Μεθυμναίῳ, ut Athenaeus voluit, aut Μέθυμνα potius, utique ea se tueri poterit.

395, 28. Πέτελος] hoc nomine cum insulam nemo noverit, Carolus a S. Paulo Ἀήλος substituit, quam supra sub Achaiae proconsulis ditione vidimus. mihi Τήλος, de qua Strabo 10 p. 488, ex parte vocabuli haud male extrui posse videtur, etsi gravius latere ulcus arbitrato. auctor catalogo praescipit urbes se 20 recensurum, et 19 tantum memorantur: defuit praeterea Carpathus celebri satis fama in hac provinciā; itaque opem e mss fidelioribus optamus.

Ibid. 29. Προσελήνη] insula Πορδοσελήνη est, quam vocabuli foetorem vitantes Προροσελήνην alii, alii Προσελήνην vocarunt: prius est apud Stephanum et plures alios, posterius in Chalcedon. synodo cui p. 530 et tom. 9 p. 173 Florentius Τενέδον, Λέσβον, Προσελήνης καὶ τῶν Αἰγιάων subscribit, testificaturque se illis insulis episcopum fuisse; quas et coniunctas atque uni praesuli subditas ex Ephesino p. 671 colligas: videbis enim Lesboselenensem Ioannem, haud dubie Lesbo et Pordoselenae impositum. quae vero τῶν Αἰγιάων nomine in Chalcedonensi signantur? novimus Αἰγιάλην, sive Αἰγιάλον, ut Suidas maluit, insulae Amorgi urbem, sed longius in Carpathium mare proiectam quam ut Lesbi episcopo subditam arbitremur. ergone a vero multum aberrabimus, si καὶ Αἰολίδων scribamus? constat enim Lesbum earum insularum principem et metropolin fuisse ex Eustathio in Dionysii Perieges. 536.

Ibid. Σύφνος] Σίφνος, ut ms Leid.; quam cum Stephano male Μερόνην vetusto nomine dici et Μερόνην substituendam suspicatur Abr. Berkelius, haud sane attendit ad Plinii cum Stephano consensum 4 22.

Ibid. 30. Ἀμουργός] non aliter Ptolemaeus, Ἀμοργός alii. quod autem e mss profertur Ἀμολγός, id ex posteriore natum est, prorsus ut rempublicam depeculantes Attici pottae ἀμολγούς et ἀμοργούς appellabant. vide Kusterum ad Suidae Ἀμολγούς, et de insula Bochartum de Colon. Phoenic. 1 14.

Ibid. Ἀστυπάλαια] notissima insula est, cui cognomen in Samo urbem Polyaeus Stratag. 1 23 habet, sitam, ut Etymologus docet, παρὰ τὸν ποταμὸν Σήσιον, qui forte Χήσιος esse debet. Χήσιον eius insulae promontorium Alexipharm. 151 Nicandri scholiastes novit, unde Χησιάδες symphae isti poëtae, et Diana Χησιᾶς Callimacho hymn. in Dian. 228.

396, 1. ὑπὸ κοναουλάριον] in Notitia imp. Orient. c. 1 praesidem Caria habet, atque apud Sozomenum H. E. 5 21: scribit enim τῷ ἡγεμόνι τῆς Καρίας Iulianus.

Ibid. Μήλιτος] Μίλητος est, urbs nobilissima, de qua Strabo 14 p. 635.

Ibid. 2. Ἡρακλείας Ὀγμου] iungunt haec mss: verum est Ἡράκλεια Λάτμου, ita, quod Latmo monti assideret, dicta. quin et Λάτμος urbi nomen fuit, uti Strabo 14 p. 635 et Apollonii scholiastes 4 57. monuerunt, quo insignis etiam est in Polyaei Stratag. 7 23 et Chalced. concil. p. 581, ubi Dionysius Λάγμον Καρίας, pro Λάτμου, qui p. 667 Ἡρακλείας Ἀτάλμου graviore peccato dicitur. in Nicaeno secundo Ἡράκλεια τοῦ Λατόμου p. 356. melius Constantinop. tertio p. 673 Ἡράκλεια Λάτμου ἐπαρχίας Καρίας.

Ibid. Ἀμυνδός] Μύνδος, de qua Strabo 14 p. 656 et Pausanias 2 30. perperam Nicaeno secundo p. 356 πόλις Μύβδος. Halicarnassus et Cnidus nobilitatae sunt et stilo minus egent; etsi hoc addi poterit, posteriorem deinceps Stadiam esse appellatam eoque nomine insigniri in Nicaeno secundo p. 52.

Ibid. 3. Κέραμος] neque maritimam hanc urbem, unde sinui nomen venerit, Strabo 14 p. 656 praeteriit. meminit etiam Galenus περὶ τροφ. δυναμ. p. 517. Hesychius: Κέραμος πῖθος καὶ πᾶν ὄστρακον, καὶ δεσμωτήριον, καὶ δχυρώμα, καὶ πόλις Καρίας· ἥ δὲ ἐπὶ δχυρώματος. sic forte ultima ea legenda sunt. putem grammaticum illa ex criticorum scholiis in Homerum esse mutuatum: soliti enim fuere Iliad. ε 387 χαλκὴν δ' ἐν κεράμῳ δέδετο diversis explicare modis atque aut de carcere aut de Cariae urbe Ceramo, loco munito posita, accipere. Eustathius in eum poëtae versum p. 425: ἄλλοι δὲ φασὶ δεσμωτήριον στερρῷ, λέγοντες Κυπρίους κέραμον καλεῖν τὸ δεσμωτήριον. οἱ δὲ πόλιν Καρίας φασὶ τὸν κέραμον, χάλκεον οἶον δοκοῦσαν καὶ τροπικῶς λεχθεῖσαν διὰ τὸ στερρὸν τοῦ τειχίσματος.

Ibid. Μύλασσα] sic et Polybius Leg. 93 et Ptolemaei ms Coislin. et Μυλασίων numi. Μύλασσα Athenaeus 8 18, Dio 48 p. 425, atque alii, quos testes appellavit Ch. Cellarius G. A. 3 3 p. 104. est et in Thes. Fridericiano c. XII 17 numus Μυλλασιόων nomen praeferens, qui si huc pertineret, ut viro docto visum est, multa conturbaret. sed cave illi fidas, aut vera opineris quae de novem Cariae dynastis ad eum disputata sunt. numi inscriptio alia omnia docebit, si componatur cum illis quos Io. Massonus memorat Vitae Aristid. 2 7: inde enim ΛΑΛΑΣΣΕΩΝ legi oportere ap-

parebit, et in corruptis Theophrasti. litteris ΟΑΒΗΝΩΝ nomen dilitescere; praeterea ΚΑΙ ΚΕΝΝΑΤ. ΔΤΝΑΣΤΟΙ sanum esse, neque inde ΚΑΙ ΕΝΝΑΤΟΝ ΔΤΝΑΣΤΗΝ effici posse. cetera expediri nondum possunt, cum laceri et detriti fere hoc genus sint numi. erant Mylasa templorum multitudine referta magis quam hominum; quae causa fuit quare Stratonicus, cum urbem ingressus esset eaque animadverteret, mutata solenni formula, ἀκούετε ναοὶ clamaret. vide Casaub. in Athen. 8 8.

396, 3. Στρατονικεία] Dio 48 p. 425 Labienum, Parthi cum imperatorem, Ciliciam occupasse atque Asiae urbes in continente sitas praeter Stratoniceam; qui si Cariam pro Asia scriptam reliquisset, cuius sane urbes Mylasa et Alabanda et Stratoniceam in primis nominat, rem nobis, quae veri fidem haud excederet, prodidisset. corruptissimum urbis nomen est concil. Constantinop. tertio p. 673, ubi Theopemptus πόλεως Τροτολυκειάς ἐπαρχίας Καρίας subscribit.

Ibid. Ἀμυζῶν] sic, uti apud Strabonem et Ptolemaeum, ms Leidensis, hinc Ioannes Ἀμυζόνος in Chalcedon. p. 400, et Philetus Ἀμαζόνος, levi peccato, in Ephesin. p. 437. Aliada ex Ptolemaeo et Stephano, a viris doctissimis correcto, atque aliunde notissima sunt.

Ibid. Ἀλάπανδα] ita vulgo. ms Leid. Ἀλάβανδα, quomodo praeter alios Dio 48 p. 425. tumulis fere incincta est apud Strabonem 14 p. 660, ut pleraeque in hac provincia urbes, collibus impositae. Aristophanes Avib. 293: ὥσπερ οἱ Κάρες μὲν οὖν ἐπὶ λόφων οἰκοῦσιν, ὃ γὰρ ἀσφαλείας οὐνεκα.

Ibid. 4. Ὀρθοσιὰς] Ὀρθωσία, quomodo Polybios Leg. 93 et ms Ptolemaei Coislin., Strabo atque alii. Diogenes Ὀρθοσιαίων est in Chalcedon. p. 98.

Ibid. Ἀρπασα] sita fuerunt ad amnem Harpasum apud Plinium 5 29. Phanias πόλεως Ἀρπάσων τῆς Καρίας adfuit Ephesino concilio p. 526.

Ibid. Νεάπολις] meminit eius Ptolemaeus. fuit hinc Dorotheus Νεαπόλεως, qui Nicaeno secundo p. 159 subscripsit. Bassonas enim τῆς Νέας πόλεως Chalcedon. concil. p. 99, quem huic urbi imposuit Carolus a S. Paulo, Pisidiae eiusdem nominis urbis praesul fuit, ut ante diximus.

Ibid. Ὑλάρημα] Stephano Ὑλλάριμα πολίχνην Καρίας ὑπερθε Στρατονικείας, quemadmodum ea verba Is. Vossius ad Melam 1 16 correxit. Ὑλάριμα conciliorum Acta praebant, ut Georgius πόλεως Ὑλαρίμων ἐπαρχίας Καρίας Constant. tertio p. 673 et Anthimus episcopus πόλεως Ὑλαρίμων

Nicaen. secundo p. 52. qui praesules etiam haud dubie indignarentur, si nullum sibi in Geographia Sacra locum viderent relictum.

396, 4. Ἀντιόχεια] Sozomenus H. E. 7 2 Ἀντιόχειαν τῆς Καρίας vocat, Phlegon Rer. mirab. 6 Ἀντιόχειαν τὴν πρὸς Μαϊάνδρῳ ποταμῷ: huic enim urbs assidebat, mirandi operis ponte iuncto; quem horum Ἀντιοχέων nummus ob oculos ponit in Thes. Britan. tom. 2 p. 269.

Ibid. 5. Ἀφροδισιάς] metropolin fuisse Cariae imperator Leo significat in epistola tom. 9 concil. Labbei p. 267, et Chalcedon. concil. p. 656. ἡ πόλις τῆς Ἀφροδίτης Damascio dicitur apud Suidam in Ἀσκληπιόδοτος: nam nostram esse dubitare vetat Photius cod. 242 p. 1050, e quo praeterea discimus haud multum afuisse a Maeandro fluvio. adde Stephan. Νινὴ et Μεγάλη πόλις.

Ibid. Ἡρακλείας Ἀλαβοκόνος] sic ms Farnes., nec sine vitio tamen; quod qui tolli debeat, discordantium opiniones satis dubium fecerunt. Holsteinio, quoniam Stephano Heraclearum undevicesima est Καρίας ἡ λεγομένη Ἀλμύκιος μεσόγειος, et ab eodem Σαλμακίς urbs Cariae recensetur, Ἡρακλεια Σαλμακίς vero nomine fuisse videtur, praesertim cum ab Arriano neglecta non sit. cui accedere, etiamsi Menander episcopus opinioni favere videtur, cum Σαλμακίης Ἡρακλείας Chalcedon. concil. p. 667 dicitur, non possum. agnosco urbem Salmacida esse in Stephano, sed Heracleam fuisse nemo dixi. de Arriano alia res est, qui Σαλμακίδα quidem memorat Exped. Alexand. 1 p. 26, at Halicarnassi arcem; unde Heracleam hanc esse haud posse apertissimum est. praeterea haec Heraclea, Stephano teste, fuit mediterranea; cuiusmodi, si propter Salmacin fontem Halicarnassi posita fuit, ut vir egregius arbitratur, minus recte appellabitur, quod Halicarnassus mari paene esset incincta. ergone cum Berkelio in Stephano amplexabimur ἡ λεγομένη Ἀλκμῦνι Λάτμος? equidem Heracleam Latmum Cariae urbibus libens asseruerim, nec probavero tamen viri confidentiam, qua coniectura, eaque incertissima, Stephani orationi inculcatur; ne nunc addam plurimum ea correctione a vestigiis mss recedi. quid itaque, dices? putem ἡ λεγομένη Ἀλβακίος a scriptore venisse, eandemque esse prorsus quae Ptolemaeo in Caria Ἡρακλεια πρὸς Ἀλβάνῳ pro Ἀλβακῳ appellatur. auctores habeo Suidam in Διογενειανός, ubi ὁ ἐκ τῆς Ἀλβάκης Ἡρακλείας τῆς ἐν Καρίᾳ Ἰατρός, et veteres Notitias, quae Ἡρακλείας Σαλβακίης et Σαλβάκης saepe meminere; Acta quoque concilii Chalcedonensis, quibus Menander Ἡρακλείας Σαλ-

βαρκης Καρίας p. 561 subscribit. non diffitebor cum Σαλμάρης p. 667 nuncupari; quod cum ex priori facillime nasci posse constet, nihil nocebit; tantoque minus, quia Salbacea vetus interpret̃s ibidem legit. itaque eadem urbs Heraclea Ἀλβάνιος Ἀλβάνη et Σαλβάνη dicta videtur ab Albaco Ptolemaei sive monte seu flumine: neque enim temere finiverim. nec quemquam morabitur sibilans litera urbis cognomini modo connexa modo detruncata, si meminerit quae ad Anton. lita. p. 206 et 479 disputata fuerunt.

396, 5. Τάβαι] sic codex Lugdunensis et Stephanus. Basilii Ταβών est in Nicaeno secundo p. 52, numos Ταβηρών dabit Thea. Britan. tom. 2 p. 150.

Ibid. Ἀπολλωνιάς] credo non aliam esse ac Apolloniam ad Lambanum, Ἀπολλωνιάς πρὸς Λαμβάνῳ, pro quo Ἀλβάνῳ malim: certe Ἀλβάνῳ est in ms Coisluniano, in quo si et Ἀπολλωνιάς inesset, quod mihi verissimum videtur, bene omnia haberent. Tynchanius πόλεως Ἀπολλωνιάδος Cariae provinciae est in Chalcedonensi conc. p. 667. Sebastopolia in Caria, nisi fallor, Theophanes Chronogr. p. 305 ad mare habet.

Ibid. 6. Ἰασός] sic et Arcestratus, quod Holsteinium non fugit, apud Athenaeum Deipnosoph. 3 23: ἦν δὲ ποτ' εἰς Ἰασὸν Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι. ceteri Ἰασσον malunt, quam in insula eiusdem nominis positam ostendit Strabo 14 p. 658. Diodorus 13 p. 223 Θάσσον τῆς Καρίας habet, quam Palmerius Ἰασσον facit, probabili coniectura: Xenophon tamen eandem rem describens H. G. 2 p. 355 Cedreas ad Cerameum sinuum a Lysandro occupatas adfirmat.

Ibid. Ἐρεζός] Notitiae ecclesiasticae Ἐριζα probant, unde Papias Ἐριζών in Chalcedon. p. 399. vide Ch. Cellar. G. A. 3 4 p. 164. Marcianupolis quo olim nomine fuerit, cum nondum mihi pro comperto sit, de situ quidpiam finire nolim. idem de Anastasiopoli, cuius aliqua, ut e Carolo a S. Paulo videbis, in conciliorum Actis memoria est, dictum esto.

Ibid. 7. χώρα πατριμόνια] credo regionem indicari quae principis patrimonio erat contributa. commodissime autem Anastasiopoli iungitur, siquidem rei auctor perhibetur Imp. Anastasius in Gloss. Nomic. Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος βασιλεὺς ἐαυτῷ κτᾶται ἀπὸ τοῦ βασιλείως Ἀναστασίου. αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐξευρὼν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόμητος τοῦ πατριμονίου. quae tamen an in omnibus bonae fidei sint, sine crimine dubitari potest: nam cum coloni patrimoniales diu ante Anastasium imperatorem,

ut l. 1 et 2 c. de Fugitiv. et Colon. decemur, fuerint noti et a patrimonio nomen habeant, omnino res ipsa Anastasio videtur prior. atque in his ne ambigamus, possessiones faciunt patrimoniales per Asianam et Ponticam diocesim et fundi patrimoniales per Mesopotamiam et Osdroënam provincias, quorum imperatores Arcadius Valentinianus et Theodosius in l. 6 et 8 c. de Fund. Patrimon. meminerant, et Sacrum patrimonium l. 13 de Vectigal.; quod ultimum, tametsi Th. Reinesius App. Inscript. XX ita censuerit, comitem sacri patrimonii requirere merito addubites, eundemque adeo Anastasio priorem et sub Theodosii et Valentiniani principatu iam fuisse notum: nulla enim eius in Notitia imp. Orient., quod sciam, mentio; in qua sub dispositione comitis rerum privatarum praepositi gregum et stabulorum procuratoresque saltuum fundos patrimoniales c. 88 curant. fateor Fl. Peregrinum Saturnium moderantem inlustrem sacri patrimonii comitivam esse in veteri lapide. largior etiam eundem videri, qui comes et procurator in l. 16 c. Th. de Bon. Proscript. Arcadio et Honorio principibus dicitur. at is, ut legis argumentum indicat, patrimonii Gildoniaci comes, quem Notitia imp. Occid. c. 42 memorat, et procurator fuit. iam quod forma huius comitivae sit apud Cassiodorum ep. 6 9, id; ut comes patrimonii ante Anastasium fuerit, efficere non poterit, cum ab Anastasio Theodorico eius rei exemplum sumere potuerit. verum hoc obiter. mss *χωρία πατριμόνια*, e quibus si *πατριμονιάλια* formaveris, fundos patrimoniales habebis.

393, 7. *Κίβυρα*] magna haec est Cibra, a qua conventus Cibraticus apud Plinium 5 29, in Phrygiae Cariaeque finibus posita, nec longe ab Antiochia ad Maeandrum teste Strabone 13 p. 630. itaque falsus est scholiastes Horatii Cruquianus in Ep. 1 6 33 scribens, *Cibra vicus maritimus in Paphlagonia aut Lydia*. fuit quidem altera eodem nomine sed minor in Pamphylia apud eundem Strabonem 14 p. 667, quam si intellexit, errorem excusare quoque non poterit. a minore hac Cibra Thema Cyberrhaecotarum appellavit Constantinus l. 1 Them. 14; quod cum patria Anastasii Thaumaturgi in Synaxario Divionensi feratur, *χώρας μὲν ἣν Κιβυρραιωτῶν*, merito mireris D. Papebrochium tom. 1 Iun. p. 326 scribentem, *nihilò facilius explicuerim quae S. Athanasio patria: nam Kibyrrhoitarum in elogio nominata regio nulla nobis innotuit.*

Ibid. Κοκτημαλικαί] alio tibi coniectore, qui verum divinet, opus est, ego nihil hinc expedio.

Ibid. 8. *ἐπαρχία Ποντικῆς α'*] sic mss; quae lacera

esse apparet. credo ab Hieroclis manu venisse ἐπαρχία Ποντικής διοικήσεως α' Βιθυνία, provincia Ponticae dioeceseos prima Bithynia. orditur hinc dioeceseos Ponticae provincias, quas 11 fuisse, Bithyniam, Honoriadem, Paphlagoniam, Galatiam primam et secundam, Cappadocias duas, totidem Armenias, Helenopontum et Pontum Polemoniacum, ex Notit. imp. Or. c. 1, quae et Bithyniam consulari mandat, explorare novimus.

396, 9. Καλχηδών] etsi primo loco inter Bythyniae urbes ponatur et concilio Constantinop. tertio p. 495 Ioannes τῆς Καλχηδονέων μητροπόλεως τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας subscribat, non tamen nisi nomine tenus metropolis fuit, salvis Nicomediae suo iure et privilegiis, ut Marcianus, cui honorarium hunc titulum debet, in Chalcedon. conc. p. 681 sciscit. τὴν Καλχηδονέων πόλιν, inquit, ἐν ᾗ τῆς ἀγίας πίστεως σύνοδος διεκροτήθη, μετροπόλεως ἔχειν πρεσβαῖα ἐθεοπίσασμεν, ὀνόματι μόνῃ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένου δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ ἰδίου ἀξιωματος. qui cum Καλχηδόνα urbem appellat, haud multum abest a Καλχαδονίων numis: olim enim Καλχηδών nuncupabatur. quod nomen atque Καρχηδών cum sono parum distent, praebita saepe librariis est occasio urbis utriusque confundendae, veluti cum Apsyrto Hippiatr. c. 33 p. 113 tribuunt καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τῶν Γεωργικῶν Μάγωνος τοῦ Χαλχηδονίου εὐρηται, et Hierocli p. 116 Μάγων δὲ ὁ Χαλχηδόνιος ἐν τοῖς Γεωργικοῖς. neque enim Mago Chalcedonensis, sed Carthaginiensis fuit, cuius de R. R. libros, Punico sermone scriptos, Cassius Dionysius Uticensis Graeca lingua vertit apud Varronem R. R. 1 1. atque haud scio an huius Magonis nomen in his Stephani lateat: ὁ πολίτης Καρχηδόnius. Καρχηδόnius ἦν σοφὸς μέγας καὶ Κλειτόμαχος ὁ Διογνήτου. sic lacerum ante locum Menagius in Diogenem Laert. 4 67 et Berkelius constituerunt, recte, si quid ego video; qui si praeterea σοφὸς Μάγων (nam alterum tolerabile non est) correxissent, locum me iudice persanassent. ne vero a proposito longius aberremus, idem mihi vitium in his Strabonis videtur admissum 13 p. 609, ubi de Metrodoro Scepsio διὰ δὲ τὴν δόξαν ἐν Καρχηδόνι γάμου λαμπροῦ πένης ὧν ἔτυχε καὶ ἐχρημάτιζε Καρχηδόnius. de Carthagine enim vera non videntur, siquidem Metrodori aetate nulla fuit, dudum a Scipione solo aequata. dicere posses Metrodorum aevum extendisse vixisseque donec a Caesare urbs instauraretur, ex Plinio, a Scaligero emendato, 36 6: hic namque est Mamurra Catulli Veronensis carnibus proscissus, quem Metrodorus Scepsius clarior quam Catullus dixit habere, quidquid habuisset Comala

Gallia. at obstat Strabo, qui Metrodorum nondum victo Tigra-
ne Mithridatis iussu peremptum prodidit; nec dissentit
Plutarchus in Lucullo p. 580. itaque cum la. Vossius in mos
Plinianis ad Catullum p. 71 invenerit, et post eum Hardui-
nus, *quem et res et domus ipsius clarius quam Ca-
tullus*, id et ego probavero, re, ut saepe, rem familiarem
notante.

396, 9. *Νικομήδεια*] de nobilissima metropoli tantum
dicam, anni fuisse appositam, quem Phrygem Themistius Orat.
24 p. 305 vocat: Nicomedienses enim rogat, arbitrentur ne
ποταμοῦ τοῦ Φρυγὸς τῇ φιλανθρωπίᾳ ad ipsos complecten-
dos esse accensum? nec verum tamen id eius fuisse nomen,
sed Gallum. id ex Passione Cypriani, quam tom. 3 Thesauri
Anecd. p. 1648 ed. Martene complexus est, discimus: *ducti
autem ad fluvium, qui vocatur Gallus, in Nicomediam ci-
vitatem, ut decollarentur.* Gallus autem cur Phrygius di-
catur, cum simili cognomine Phryges fluvium habuerint, non
eget verborum ambitu.

Ibid. *Πρενέτος*] *Πρενέτος* Socrati H. E. 6 16, ubi em-
porium ex adverso Nicomediae situm perhibetur; atque ibi in
Tabula Peutingeri M. P. 28 a Nicaea conspicitur. vide Va-
lesium in eum Socratis locum. *τὰ κατὰ Πραινέτον τῆς Βι-
θυνίας ἀγρίδια* Palladius Vit. Chrysostomi p. 75. continuator
Theophanis, cuius verba exscripsit A. Pagius in Critic. An.
960 5, urbem nomen id indeptam adfirmat a Praeneto Bithy-
norum quondam tutelari deo.

Ibid. *Ἐλενόπολις*] Preneto vicinam Stephanus in *Πρό-
νετος* facit: neque enim alia est eius Drepane, ut ex Socrate
H. E. 1 18 constat. apposita fuit fluvio Draconi a Constan-
tino M, novo nomine decorata in matris honorem, quae ibi
nata ferebatur, apud Procopium Fabr. Iustin. 5 2. Helenae
instaurationem tribuunt Acta S. Luciani c. 5: *postea autem,
inquiunt, quae nobis salutarem domini restituit crucem et
magnam inter claros imperatores genuit Constantinum,
veneranda Helena, quando revertebatur Hierosolymis, lo-
cum honorans in eo condidit civitatem, convocatisque ha-
bitatoribus ex iis quae circum circa erant regionibus, et
effectis operibus publicis, validis eam cinxit moenibus et
templum martyri exaedificavit maximum.* similia leges in
Philostorgii H. E. 2 13; qui sane propterea coercitionem Go-
thofredi non meruerat: neque enim aliud dicere voluit quam
Helena auctore ac suadente Drepanen a Constantino fuisse ex
vico in urbem commutatam. propter urbem erant calidarum
aquarum balinea, ad quae Constantinus sub extrema vitae

properasse dicitur a Socrate H. E. 1 4 et Socrumene 2 34. Eusebium paria scribentem vit. Constant. 4 61 interpretes aliud dicere coegit. superiore aevo, ut id addam, Helenopolis miserabili conditione fuisse videtur: refert enim Glycas Annal. 4 p. 327 Manuelem Comnenum appulisse οὐκ ἔν τινα τόπων διαφανεί, Ἐλενοπῆλει δέ τινα, ἣν οἱ ἀγροικότεροι ἑλεσίνου πόλιν καλοῦσιν, appulisse Helenopolin, quam rusticiore Elecinopolin, quasi dicas oppidum miserabile, vocant: recte enim Leunclavius hanc indicari animadvertit, et vocabuli paronomasia eius opinionem firmat; ut prorsus sine ratione illi Ph. Labens sit oblocutus.

396, 9. Νίκαια] Bithyniae metropolin esse ait Strabo 12 p. 565, notissimaque eius et Nicomediae de primatu sunt contentiones; in quibus etsi victa discesserit, Nicomedia ad metropolis dignitatem elata, tamen Imp. Valentinianus et Valens, quoniam ea in urbe Augusti erant creati, eandem sed secundi loci metropolin esse iusserunt. verba legis Actis concilii Chalcedon. tom. 9. p. 101 inserta sunt; unde natam credidero multorum persuasionem, qua Chalcedonensis concilii tempore Nicaeam hac dignatione auctam arbitrati sunt. διὸ δὴ ἐπειδὴ μητρόπολις, inquit Augusti, πάσαι ἀνομασθή καὶ τοῦτο νόμοι παλαιοὶ περιέχουσι, τὰ αὐτὰ ἅπαν Νικομηδοῦσι νομοθετούντων ἡμῶν ὑπῆρξεν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχειν δύναται τὸ ἀσάλευτα καὶ ισχυρὰ μένειν, καὶ εἰς τὸ ἐπεὶ αὐξήθησόμενα. sic illi, verborum ordine satis aspero, quem cum paullo aliter vetus interpretes expresserit, cum audiamus. *propterea licet metropolitana olim est nominata et hoc leges antiquae continent, tamen legem nobis proferentibus nulla dubitatio esse poterit, eo quod haec immota et firma permaneant et temporibus futuris augenda.* praeteriit ἅπαν Νικομηδοῦσι ὑπῆρξεν, et bene me arbitro: non enim Nicaea prorsus Nicomediae fuit aequata, sed secundi loci metropolis, salvis omnibus verae metropoli, creata. ἢ ἐν δευτέρῳ τόπῳ οὕσα μητροπόλεως ὀνόματι καλεῖται, iidem Augusti aiunt in Epist. ad Nicomedienses p. 103. adduntur in eadem constitutione, qua Nicaea metropolis fit, quaedam de Bithynarcha eiusque solenni in metropoli processu, προόδῳ, quae vix alibi reperias.

Ibid. 10. Βασιλειούπολις] gravis hac de urbe contentio inter Eunomium Nicomediensem et Anastasium Nicaeum in Chalcedonensi fuit synodo, utroque urbem sibi asserente. praeter alia Anastasius tom. 9 p. 98 ἐγὼ δὲ δεῖν νομι, inquit, Βασιλειούπολιν αἰεὶ ὑπὸ Νίκαιαν γενομένην· καὶ γὰρ ὅτι ἦν αὐτῆς. ταῦτα καὶ βουλευτήρια οἶδε· καὶ εἰπα, ὑπὸ τῆς ἦν Βασιλειούπολις, εἰ μὴ, ὅτι ἦν Νικαίης, ego asser-

dam *Basilinopolim* sub *Nicaea* semper fuisse: non regio fuit eius: id curia novit, et dicat curia, sub quo fuit *Basilinopolis*, si non fuit regio *Nicaeae*. sic vetus interpret. post deinde plura in hanc rem addit, et Iulianum aut alium eo antiquiorem *Basilinopolim* urbis dignitate ornasse (*βασιλεὺς τις Ἰουλιανός, ἣ οὐκ οἶδα τίς πρὸ αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν*), eumque ex *Nicaea* sumpsisse τοὺς πραγματευομένους, curiales, et *Basilinopoli* constituisse, valuisseque deinceps consuetudinem ut quoties *Basilinopoli* curiales deessent, *Nicaea* arcescerentur. o quibus manifesto apparet olim *Basilinopolin* fuisse vicum, atque urbis demum privilegia ab Iuliano aut alio quovis impetrasse; quamquam ego Iulianum fuisse putem, qui matri *Basilinae* eiusque memoriae id dederit. ἡ *Βιθυνῶν Βασίλου πόλις* in Epist. Synesii 66 non alia est, ut Abr. Ortelius iure suspicatus est, forte etiam ex animadversis emendanda: *Basilinopolim* enim constanter appellant, Liberatus etiam *Diaconus* Breviar. c. 13.

396, 10. *Κίος*] eandem ac *Prusiam* esse nemo ignorat; etiam enim Cius novo eo nomine fuerit donata, pristini usus perpetuo mansit, qua de re Ch. Cellarius G. A. 3 8 p. 285.

Ibid. *Ἀνάμειν*] olim *Myrlea*, ut praeter ceteros *Suidas* in *Ἀσκληπιάδης* docet. coloniam fuisse ex *Plinio* Ep. 10 56 et ex *Dione Chrysostomo* orat. 41 p. 501 numoque *Thes. Britan.* tom. 2 p. 264, atque haud multum *Prusa* ad *Olympum*, quae et eius portu, si quidem nullo alio posset, uti solebat, fuisse disiunctam ex eiusdem *Chrysostomi* orat. 40 p. 495 novimus. adde p. 492 et quae ibi *Casaubonus*.

Ibid. *Προύσα*] *Plinius* l. 5 c. ult. *Prusam* sub *Olympo* ab *Hannibale* conditam professus reprehensionem *Salmasii* in *Solinum* p. 616, *Cellarii* G. A. 3 8 p. 565. commercitus est, haud scio an iniuria; nisi enim fallor, *Dio* illi patrociniabitur orat. 43 p. 511. εὐ γὰρ ἴστε, ait *Prusensibus*, ὅτι οὐ μεγίστη τῶν πόλεων οὖσα, οὐδὲ πλεστον χρόνον οἰκουμένη, πολλῶν γνωριμωτέρα ἐστί. si enim *Prusa* *Dionis* aetate longissimum tempus non fuerit habitata, utique verius eius origo referetur ad *Prusiam* *Hannibalis* amicum, quam ad antiquiorem alium: *Dio* certe si *Cyri* aetate exstructam autumasset, non infutias ivisset πλεστον χρόνον fuisse cultam et civibus frequentatam. ab it *Strabo* 12 p. 563 in alia omnia, et a *Prusia*, cui bellum cum *Croeso* fuit, aut, uti *Stephanus* legit, cum *Cyro*, excitatam adfirmat; quod tantum indicio est de urbis origine variatum fuisse sententiis. quin si *Palmerii* opinionem sequaris atque in *Strabone* et *Stephano* τοῦ πρὸς *Κίερον* πολεμήσαντος legas, *Straboni* et *Plinio* optime conveniet:

Prusias enim Claudus, quem Cierum occupasse et Prusiadem appellasse Memnon c. 29 prodidit, Hannibalem hospitio excepit. id si nolis, ut ego sane sprevero: neque enim credibile est geographum Prusiam signare et ab aliis discernere ex bello cum ignobili oppido, et quod in alterius ditione erat, cuiusque nusquam praeterea meminit, gesto, voluisse. huc adde a Strabone Prusiam qui bello Croesum oppugnavit, apertissime distingui ab eo Prusia qui Hannibalem amicitia complexus est; a quo diversus non erit, si viri docti coniectura valeat. at nulli reges Bithynis Croesi fuerunt tempore: tacent enim Herodotus et Xenophon. quorum silentium etsi agnosco, vereor tamen ut recte inde cogatur nullus Bithyniae fuisse tum reges: nam quae Memnon c. 21 de Dydalso et Botira refert, ea mihi ad Xenophontis aetatem ascendere posse videntur; et cum primos gentis eos reges fuisse non constet, quid vetat alios illis priores admittere? atque his firmandis Appianum Mithridat. p. 297 advocarem, nisi ampliorem is, ab eodem Palmerio Exercit. p. 156 in aliam formam mutatus, campum postulare. itaque praestiterit discrepantes Plinii et Strabonis de Prusae initio opiniones et sibi contrarias fuisse profiteri.

396, 10. *Καισαρία*] in Vita Nicetae Hegumeni c. 1 *Καισαρία τῆς Βιθυνίας*. urbs haud magna erat in Prusae vicinia. Dio Chrysostomus orat. 47 p. 526, postquam de Nicomediensibus et Nicaenis non multum Prusa distinctis dixisset, *τούς Καισαρεῖς*, inquit, *τούτους εὐγενεῖς μὲν ἀνθρώπους καὶ σφόδρα ἑλλήνας*, πολὺ δὲ μικροτέρων οἰκούντας πόλιν.

Ibid. *Ἀπολλωνιάς*] scribo *Ἀπολλωνία*. intelligitur huius nominis urbs ad Rhyndacum, quae in lapide LVIII, quem Praefat. Append. Inscription. Gudian. Fr. Hesselius vulgavit, ἡ Ἀπολλωνιατῶν πρὸς τὸν Ῥυνδακὸν πόλις dicitur. adde Plutarchum in Lucullo p. 496 et Tournefort Epist. 22 p. 192. est in concilio Constantinop. tertio p. 502 Anastasius episcopus Θεοδοκιανῶν πόλεως ἦτοι Ἀπολλωνιάδος τῆς Βιθυνίαν ἐπαρχίας, qui vulgatum etiam in usu fuisse testatur. adde Nicetium secundum p. 353.

Ibid. 11. *Δασκύλιον*] Dascylos Melae 1 18, ceteris cum nostro fere consentientibus. a Dascyle dictam volunt plerique, a loci ingenio Is. Vossius ad Melam, quem vide. Dascylae servata memoria est, ut Holsteinus admonuit, in epigr. Alexandri Aetoli, quod multo correctius quam apud Plutarchum legitur, Salmasius in Solinum p. 580 vulgavit. sic enim Alcman: *καὶ Μούσας ἐδάην Ἑλικωνίδας, αἱ με νυγάνων θῆκαν Δασκύλειο μίλζονα καὶ Γύγεω*. . erit tamen Dascy-

lae mentio hic incommoda, si valeat eruditissimi Bentleii animadversio in Horatii Od. 2 17: neque enim tyrannum Dascylen, Gygis patrem, fuisse, sed privatum, proptereaque, nisi auctori potius errorem quam librariis impingas, *Κωνσταντῖον* scripsisse, certe scribere debuisse. at quid si Alexander non fuerit secutus Herodoti de Gyge narrationem, sed Plutarchi in *Ἑλληνικοῖς*? quae utique maiorem veri umbram prae se fert. quid si etiam alium Dascylen ac Gygis patrem spectaverit? Dascylen Periaudi, a quo Dascylium fuerit appellatum, memorat Stephanus, atque eiusdem nominis Tantali filium scholiastes Apollonii 2 725 et 754.

396, 11. *Νεοκαισάρεια*] eius praesul Constantinop. tertio p. 668 *Νεοκαισαρείων τῆς Βιθυνίας* vocatur. Ariste deinceps dicta est, ut Acta Nicaeni secundi p. 353 innunt.

Ibid. *Ἀδριανοῖ*] numi *Ἀδριανῶν* (πρὸς Ὀλυμπον urbem Olympo monti assedissee ostendunt; quam Aristidis patriam magna diligentia examinavit, veterum scriptorum locis in consilium missis, Io. Masson. Vit. Aristidis 3 3 etc. oppidi episcopus Nicephorus saepe in Nicaeno secundo πόλεως Ἀδριανού, ut p. 51 et 572, dicitur, rectius David *Ἀδριανῶν* Chalced. tom. 9 p. 176.

Ibid. *Ῥεγεταῖος*] hanc et quae sequitur *Ῥεγέδορις* (id enim verum nomen opiner) ad Itin. Hieros. p. 573 abunde illustravimus. restat ut quid *Ῥεγὲ* velit quaeramus. utraque *mansio* in l. 119 c. Th. de Decurion., altera *mutatio* Itinerario H. dicitur; unde colligas nominis utriusque initium mansionem vicumve notare. quod clarius patebit, si eam ex *Ῥεγεῶν* detruncatam animadverteris, qua voce vicos et loca, quae urbe sunt minora atque inferiora Notitiae, ut illa Iac. Goari p. 365 signare solent. idem citra dubium faciet Anastasius praesul Nicaenus, in Chalcedon. concilio tom. 9 p. 98 de Tattaio et Doride haec profatus: ὥσπερ Τατταῖος καὶ Δωρίς Ῥεγεῶνές εἰσιν ἐπὶ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν πρὸ τοῦτου καὶ Βασιλινούπολις ἐπὶ τὴν Νίκαιαν. utramque *Ῥεγεῶνα* sive vicum nuncupat; et cum paullo post de Basilinopoli καὶ ἡ πρότερον οὐσα *Ῥεγεῶν*, ait, πάλιν μετὰ ταῦτα ἐγένετο πόλις, apertissime significat eo se vocabulo locum urbis amplitudine et dignitate multo minorem intelligere. dictae autem regiones Nicaeae videntur, quod eius magistratibus ibi ius dicendi et coercendi esset facultas: *regiones* dicimus, Siculus Flaccus de Agr. condition. p. 1 inquit, *intra quarum fines singularium coloniarum aut municipiorum magistratibus ius dicendi coercendique est libera potestas.*

Ibid. 13. *ἐπαρχία Ὀρωριάδος*] facta haec et a Bithynia

abscissa est provincia a Theodosio secundo, cognomineque patrui eius donata. Io. Malala tom. 3 p. 69: *ἐπείγετο δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομυρίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἣντινα ἐκάλεσαν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ θεοῦ Ὀνωρίου, δόντος δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα Ἡρακλείου, πόλει τῆς Πόντου.* qui tamen fallitur, cum Heracleam metropolin creatam adfirmat: ea enim dignitate Claudiopoleis insignis fuit, uti Leo imperator in epist. tom. 9 Concil. p. 267 et Iustinianus Novella 29, qua Honoriadis abolito nomine provincia haec Paphlagoniae artissime connectitur, docuerunt.

396, 13. *Κλαυδιόπολις*] Bithyniae passim contribuitur a Ptolemaeo Galeno atque aliis; quod quare factum sit, facile perspicitur. vide Ant. Itin. p. 200. haud multum ab hac urbe Mantinium distabat; quod quoniam magni Sancto-
rum operis conditores nusquam reperire se potuisse professi sunt, ex Historia martyris Titionis apud Lambecium Biblioth. Caesar. 8 p. 212 firmabimus: *ὁ ἅγιος μάρτυς Τιτίων ἦν ἐκ τοῦ Μαντινίου τοῦ ὑπὸ Κλαυδιόπολιν τὴν μητρόπολιν τελού-
τος.* adde Socratem H. E. 2 38.

Ibid. 14. *Προσσίας*] recte mss. est Prusias iuxta Hy-
pium flumen, cuius cives in Doniana Inscriptione Class. V 177
ΠΡΟΣΣΙΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΙΟ dicuntur. Memnon c. 49 olim Cierum, a praeferente amne, fuisse appellatam indicat: assentier enim Palmerio et Holsteinio hanc eum Prusiadem, non illam quae et Cius, innuisse. πόλιν Ἡρακλεωτῶν pariter ac Tium c. 29 nuncupat, atque, utraque in potestatem redacta, regem Prusiam ἐκ θαλάττης εἰς θάλασσαν τὴν Ἡράκλειαν περιγύψαι, Heracleam undique ad mare circumdedisse; quae de Prusiade ad sinum Cium vera esse haud possunt, in hanc vero egregie quadrant. sita haec erat ad Heracleae occidentem, ad orientem Tius; unde utraque potitus Prusias prorsus incinctos videbat Heracleenses. quae etsi bene habere videantur, non nega-
vero tamen Memnonem utramque Prusiadem confudisse: nam quae de Argonautis c. 43 refert, acsi illi ad Cierum appule-
rint atque in eius vicinia Hylam amiserint, ea alii circa Cium contigisse adfirmant constanter. vide Apollonium 1 1178, Orpheum 635 et Valerium Flaccum 3 484.

Ibid. Ἡράκλεια] colonia Megarensium ad amnem So-
nauten fuit, testibus oriticis in Apollon. 2 748; quae cum magnam sibi potentiam multasque opes peperisset, gravissima calamitate a Triario, Mithridatici belli tempore, est oppressa apud Memnonem c. 53.

Ibid. Τίος] posita urbs erat ad flumen Billacum, ut scholia Apollonii, ab Holsteinio in Stephanum correctis, 2

ubi ostendunt. adde Esch. Spanhemium Epist. 4 ad Morellium.

396, 14. Κρατία] de hac Ant. Itin. p. 200. corrupta videtur in his Galeni *περὶ τροφ. δυναμ.* 1 p. 312, cum in gelidissimo Bithyniae tractu collocantur Νίκαια καὶ Προῦσα καὶ Κράσσου καὶ Κλαυδιούπολις καὶ Ἰουλιούπολις, ἀλλὰ καὶ Δορύλαιον, ἣ ἔστι μὲν ἐσχάτη τῆς Ἀσιανῆς Φρυγίας: nam Κράσσου, etsi vocem πόλιν ex sequentibus addas, nihili est: ubi enim Crassopolis lecta scriptave? nihilo magis proficies, si cum Abr. Ortelio Κράσσου legas et Crasum Phrygiae urbem intelligas, quoniam extra Bithyniae illa fines. sin, ut ego putem, Κράτεια scribatur, plana res erit: ea in Bithynia et Claudiopoli vicina, nec longe ab Iuliopoli, et recte propterea illis iungetur.

Ibid. Ἀδριανούπολις] meminit eius Imp. Novella 29 et Nicaenum secundum p. 52. unde locum illi in Geographia S. esse oportuerat.

Ibid. 16. ὑπὸ χορίκτορα] correctorem intelligit, cui et Notitia imp. Orient. c. 1 Paphlagoniam mandat. erat is medio loco consularem inter et praesidem, si dignitatem atque amplitudinem spectes, ut ex l. 8 C. Th. de Cohort. cognosces. in Italia correctorum, de quibus Ursatus de Notit. Roman. p. 641 edit. Graevii, antiquissima mentio est: extra eam rarius occurrunt, et binis tantum in provinciis, Paphlagonia et Augustamnica, cui utrique praeter Hieroclem Not. imp. Orient. hunc magistratum imponit. Synesius huius provinciae correctorem Marcianum philosophum τὸν ἀρξάντα Παφλαγόνων generall vocabulo appellat epist. 109. adde Pancirolum in Notit. imp. Orient. c. 156.

Ibid. 17. Γάγγρα] probe mss. concilio Ephesino p. 532 Bosphorius subscribit Γάγγρων τῆς μητροπόλεως ἐπαρχίας Παμφυλίας, perperam pro Παφλαγονίας, ut Sozomeno H. E. 3 14 Γάγγραι μητρόπολις Παφλαγόνων. dixisse veteres τὰ Γάγγρα, τὰς Γάγγρας et τὴν Γάγγραν ex Stephano notissima res est. adde Ch. Cellarium G. A. 3 8 p. 318.

Ibid. Πομπηίουπολις] condita a Pompeio est apud Strabonem 12 p. 562. ludit ergo in voce imp. Constantinus l. 1 Them. 7, cum πομπή γάρ εἰσι αἱ καὶ ὀνειδος καὶ ἔξουθενήματα τοῦ ἀνδραγαθίου γένους, simul indicans urbem suo tempore vilissima fuisse conditione.

Ibid. Σόρα] sic Nicaenum secundum p. 52. Chalcedonense p. 664 Σούρα, Constantinus Σώραν l. 1 Them. 7, Σωρὰ Iustinianus Novella 29, ubi cumulos sive tumulos male verti Probabil. c. 13 ostendi, mecum, quod deinceps edoctus

sum, contentiente L. Holsteinio in Ortelii Sora. superest in iisdem Novellae verbis aliud quod morari possit; unde et hic illis locus dandus. φαμέν δὲ Γερμανικὴ πόλεως τε καὶ τῶν πρὸς Γάγγραν καὶ Πομπηίου πολιτῶν καὶ Δαδύβρων καὶ Σωρῶν Ἀμαστρίδος καὶ πρὸς γὰρ Ἰωνοπολιτῶν. sic Holoander vulgavit, natiq̃ue hinc sunt tumuli Amastridos. Hombergius in notis e ms. puto, adfert φαμέν δὲ Γερμανικὴ πόλεως τε καὶ τῆς πρὸς Γάγγραν, Πομπηίου πόλεως, Δαδύβρων καὶ Σωρῶν καὶ Ἀμαστρίδος καὶ πρὸς γὰρ Ἰωνοπόλεως, multo, me iudice rectius. difficile autem est, qui sex imperator Paphlagoniae has urbes dixerit, cum plane septem recensere videatur, Germanicopolin, Gangram, Pompeiopolin, Dadybra, Sora, Amastrin et Ionopolin; neque suspicio de numeris vitiatis incidere potest, siquidem diserte in sequentibus 12 urbes praetoris Paphlagoniae ditioni, sex Honoriadis et totidem Paphlagoniae, subiicit. mihi, ut Novellae sententia constet, Germanicopolis Gangrae videtur contributa ob viciniam ac propterea pro una sumi. metropolis provinciae Gangra praeteriri hand potuit, quippe ceteris dignitate praestans; illi vicinam Germanicopolin facit aperte imperator, Γερμανικόπολιν τὴν πρὸς Γάγγραν appellans. atque hinc videtur etiam derivandum, cur Germanicopolin Hierocles ceteraeque Notitiae spreverint, curque eius in conciliorum Actis mentio nulla.

396, 17. Ἀμάστριον] Ἀμαστρίς Luciano passimque aliis et concilio Chalcedon. p. 96. Nicaeno secundo Ἀμάστρα, Constantino imperatori, itemque Nicetae Paphlagoni orat. in S. Hyacinthum XVII Iulii magni Sanctorum operis, qui eam Paphlagoniae aut orbis potius ocellum, in cuius portum Euxini Ponti accolae tanquam communem quandam mercatum commeent, appellat: Ἀμάστρα δὲ τῆς Παφλαγονίας, μάλλον δὲ τῆς οἰκουμένης ὀλίγον δεῖν ὀφθαλμός, εἰς ἣν οἱ τε τὸ βόρειον τοῦ Εὐξείνου μέρος περιρρικκύντες Σκῦλαι καὶ οἱ πρὸς νότον κείμενοι ὥσπερ εἰς τι κοινὸν συντρέχοντες ἐμπόριον τὰ παρ' ἑαυτῶν τε συνεισφέρουσι, καὶ τὰ παρ' αὐτῆς ἀντιλαμβάνουσι, πόλις ἑῷας τε πάσης λήξεως καὶ ἐσπερίου μεταξὺ κείμενη: ubi plura in eius laudem sequuntur. adde schol. Apollonii l. 2 943, ubi perperam Δάματρίς.

Ibid. Ἰωνόπολις] sic et Chalcedonensi concil. p. 95 et Nicaeno secundo p. 52. rectius Constantino l. 1 Them. 7 Ἰωνόπολις. petit impostor Alexander παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετονομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος καὶ Ἰωνόπολιν κληθῆναι, apud Lucianum in Pseudomante: voti damnatum fuisse, Ἰωνοπολιτῶν numi, ab Harduino Vaillantio Spanhemioque producti, confirmant.

Ibid. Δαδύβρα] Δαδύβραν Constantinus l. 1 Them. 7,

sed perperam, appellat. peius multo Chalcedon. p. 664 Polychronius *Λαδύρων* dicitur: rectius Nicaeno secundo p. 52 *Νιςκτας Λαδύβρων*. vide Probabil. c. 13.

396, 19. *Γαλατίας*] deest *πρώτης*. Socrates H. E. 1 36 et 2 15 *μικράν Γαλατίαν* sive parvam Galatiam appellat et vetus lapis in Roma Subterranean. p. 154, quod et Holsteinus vidit, ubi *Δόκιμος, χωρίου Γολόης μικρᾶς Γαλατίας, Ἀγκυρογαλατία* dicitur in Sardicensis synodi epist. tom. 3 Concil. Gener. p. 51, quod Ancyra huius esset metropolis. subditam autem consulari, quem τοῦ ἔθνους ἄρχοντα Sozomenus 5 11 nuncupat, fuisse, ex Notitia imp. Orient. c. 1 constat.

Ibid. 20. *Ἀγκυρα*] hoc iustum est. *πρώτη καὶ μεγίστη Γαλατῶν πόλις* Libanio Apologet. orat. p. 599, metropolis Galatiae in Theodori Syciotae Vita XXII April. saepissime dicitur. vide Ant. Itin. p. 143.

Ibid. *Ταβία*] erat in Trocmis, unde numus CE. TPO. TAOPIANON, Severianorum Trocmorum Tavianorum, in Thes. Britan. tom. 2 p. 233. plura Anton. Itin. p. 202, et de Aspona p. 143.

Ibid. *Κίρνα*] habet hanc urbem Galatiae Vita Theodori Syciotae c. 8; et Nicaenum secundum p. 50. *Κινηνῶν πόλις* concil. Constantinop. tertio p. 501. Ptolemaeo perperam vulgo *Κίαινα*, quod hinc corrigi debere codicis Coisliniani *Κίρνα* adfirmat.

Ibid. *Ῥεγαναλία*] *Ῥεγλαναία* oportuerat, quippe Laganania Tabulae et Itin. Ant. p. 142. eius praesul Euphrasius *Λασιανίας* dicitur p. 95 concil. Chalcedon., verius *Λαγανίας* p. 662. dicta deinceps Anastasiupolis videtur, quoniam in hac. Goari Notitiis illa memoratur, nusquam Laganania; quam coniecturam situs plausibilem facit. Laganania 24 M. P. Iuliopoli distabat, spatii medium secante Siberi fluvio, cui Syceon oppidum vicinum erat, Procopio Aedif. Iust. 5 4 auctore: Syceon vero cum 12 M. P. Anastasiupoli afuerit, non alia utique ea ac Laganania dicenda est. Vita Theodori Syceotae c. 2: *in Galatarum regione est oppidum, quod Syceon appellatur, subiectum Anastasiopoli primi Ancyranorum principatus: distat autem Anastasiopoli 12 M. P.*; ubi P. Franciscus Zinus, cui Latinam eam vitam debemus, haud dubie offendit ad *πρώτην Ἀγκυρανῶν ἐπαρχίαν*, ut ex primo Ancyranorum principatu perspicitur.

Ibid. 21. *Ῥεγέμνητος*] *Μνίζος* est, cuius episcopus Andreas *πόλεως Μνίζου τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας* concilio Constantinop. tertio p. 501 subscribit. Nicaeni secundi concilii adfuit Actis eiusdem episcopus Leo, sed qui vitiosis-

sime p. 51 πόλεως Ἀμύναον et p. 501 Μιζούνης dicitur, melius p. 351. digna itaque fuerat quae in Geographia S. locum occuparet. vide Ant. Itin. p. 142: nam ῥεγέ ut de nouo explicemus, nihil fuerit necesse.

396, 21. Ἡλιούπολις] Heliopolin Galatiae Vita Theodori Syceotae c. 5 et 9 memorat; praeterea Meliphthongus Ἡλιουπολιτῶν Chalcedon. concilio p. 195 interest: unde sanum hoc esse diceret, siquidem et ceterae Notitiae conspirant. corruptum tamen est, et in Ἰουλιούπολις mutandum, tum quod Meliphthongus constanter alibi, ut p. 243 et 663 Ἰουλιονπόλεως scribatur, et concilio Constantinop. tertio p. 501 Martyrius τῆς Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως, τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας appelletur; tum maxime quod nulla in Galatia fuerit Heliopolis. de Iuliopoli Ant. Itiner. p. 142.

Ibid. 22. Γαλατίας Σαλονταρίας] Galatiam secundam appellat concilium Constantinop. tertium et passim alii. Zosimo est ἡ κατὰ Φρυγίαν Γαλατία, 4 7, quod Phrygiae esset finitima. Notitiae imp. Orient. c. 1, uti nostro, Galatia salutaris, praesidi subiecta.

Ibid. 23. Πισινοῦς] verius Πεσσινοῦς vel Πεσινούς, de qua A. Itin. p. 201. metropolis provinciae erat; unde in concilio Constantinop. tertio p. 663 Constantinus Πεσσινουτιῶν τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας inter metropolitānos connumeratur. Vitae Theodori Syceotae c. 11 Pessinuntium metropolis, haud dubie quod in Gracco inesset Πισσινουντίων μητρόπολις.

Ibid. Ῥεγεμαυρέκιον] sic mss, unde vicum fuisse, quem legere non memini, apparet.

Ibid. Πητηνησός] non alia est ac Ptolemaei Πετεινός, sive, ut Palat. et Coisl. mss, Πετεινησός. habet et Notitia Iac. Goari.

Ibid. Αἰώριον] putabam, cum primum hoc oppidum considerarem, lucem hinc atque auxilium accipere Philostratum Vit. Sophist. 2 11 posse, καὶ Ἀκύλας ὁ ἐκ τῆς ἑώλου Γαλατίας: latere enim in voce ἑώλου Galatiae quandam urbem dudum mihi persuaseram, mirabarque doctissimum Olearium, spreta Salmasii admonitione, orientalem Galatiam vertisse, et serio defendisse ἑώλον Γαλατίαν recte, si opponatur Galiae Europaeae, dici, praesertim cum nemo Graccorum (nam Hesychii verba aliorum spectant) aut Galatiam aut aliam quamvis ad orientem positam regionem tali titulo ornarit postquam vero Αἰώριον pravam esse animadverti, suspicio incidit, fuissetne olim ἐκ τῆς Ὠλένου Γαλατίας in Philostrato; quam coniecturam Ptolemaei auctoritate constabitam,

donec mss aliud iusserint, haud spernendam arbitrer. Ἀιώραιον idem est ac Αἰώριον, eiusque vitiosi locum occupare debet: etsi enim id oppidum a multis Phrygiae tribuitur, superior tamen aetas Galatiae secundae accensuit, ut Constantinop. tert. p. 672, cui Theodorus Ἀμωαρίου τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας scribendo adfuit.

396, 24. Κλάνεος] sic mss, quorum auctoritatem non esse spernendam Salomon Κλανέου τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας Constantinop. tert. p. 504 et 672 et Nicephorus Κλανέου Nicaen. sec. p. 355 ostendunt. male haec urbs ex Geographia S. exulat.

Ibid. Πεγεινακάδη] ita e mss profertur: tamen Holsteinus in Geograph. S. manu exaratum codicem Trocnada sive Πεγειρόκναδα praeferre monet, quod sine dubio rectius est: nam et Cyriacus Τροκνάδων Chalcedon. p. 663, et Theodorus Τροκνάδων τῆς δευτέρας Γαλατῶν ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 672, et Leon. Τροκνάδων Nicaeno secundo p. 355 subscribit, quoniam vero Cyriacus, cuius memini, Τροκμάδων in Chalced. p. 125 et 309 dicitur, forte Τρόκμαδα praestiterint ut a Trocmis, gente Galatica, nomen descendat.

Ibid. Εἰδοξιάς] haud multum disiunctam fuisse a Germaniorum civitate, ex Vita Theodori Syceotae c. 8 apparet. eius episcopus Aquilas est in Chalcedon. p. 663, ut perperam nulla eius sit ratio in Geographia S. habita.

Ibid. Μυριακίων] hoc mss dant; nec quicquam mihi de urbe innotuit, quam lac. Goari Notitiam non prorsus eam damnare.

Ibid. Γερμία] Γερμοκολώνεια Notitiae I. Goari p. 344, nec male, ut ad Itin. Ant. p. 201 videbis. aetate seriore Myriangelorum nomine haec colonia celebris fuit. Theophares p. 203: ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν ευχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις ἡγουν ἐν Γερμίοις, πόλει τῆς Γαλατίας. fallit enim I. Goar, cum Pythiae thermas, de quibus Procopius Fabr. Iustia. 5 3, intelligendas censet: illae in Bithynia fuerunt, Germia 16 M. P. a Pessinunte.

Ibid. 25. ὑπὸ κονσουλάριον] Vespasianus Cappadociae propter assiduos barbarorum incursus legiones addidit, consularemque rectorem imposuit pro equite Romano, apud Sueton. c. 8. sub Constantino praesidi, cuius in l. 41 c. de liberal. causis mentio est, paruit; neque alium Basilii M. aut Chrysostomi tempore magistratum habuisse videtur. ille epist. 78 et 94 ἄρχοντα τῆς ἐπαρχίας et epist. 86 ἡγεμόνα, hic ἡγεμόνα epist. 14 p. 596 nov. edit. nuncupat. denuo consulari mandata est a Theodosio secundo, cuius mihi rei

auctor est Firmus Caesariensis episcopus, in epistola, quae a Muratorius in Anecd. Graec. vulgavit. sic enim epist. 17 ad Soterichum: ποιήσας δὲ ἡμῖν καὶ τὸν ἀρχόντα μείζονα μὴ τῷ ὀνόματι μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει: nam si provinciae praepositus, quem praesidem vidimus, titulo excellentiore fuerit donatus, utique ad consularis dignitatem evectus erit censendus, atque hoc epist. 16 ad Thalassium clarius innuit: καὶ τὸν ἀρχόντα, ὃν ἐπιφανέστερον ἡμῖν πεποιήκας σὴ σπουδῇ, χάρισαι τοῖς πράγμασιν, ὥς προσήκοντά σοι, γνωρίζεσθαι. postulat Firmus ut Cappadociae primae consularis latiore campum, ubi excurrere eius virtus et prudentia possit, accipiat, atque ad eam redeant urbes quae a Valente imperatore fuerant distractae et praesidi Cappadociae secundae subiectae. ea est sententia verborum, ad quae vir doctissimus offendisse videtur: δὲ καὶ πόλεων προσθήκη τὴν ἀρχὴν εὐθηνεῖσθαι, ἵνα σοι περιβλεπτός διὰ πάντων ἡ πατρίς γένηται. recte ergo consularem Hierocles huic Cappadociae dedit; nec quicquam illi officii Notit. imp. Orient. c. 1, ubi praesidi committitur, modo cum Theodosio secundo et Firmo episcopo esse priorem meminervis.

396, 26. *Καισάρεια*] olim totius Cappadociae fuit metropolis, sed provincia in duas a Valente imperatore secta hanc illi dignitatem invidisse Tyana videntur. item sub Theodosio secundo sopitam fuisse et veterem dignationem Caesareae stabilitam Firmus epist. 17 indicat. sitam fuisse ad Argaeum montem norunt omnes, non item propter amplissimum lacum, qui in Halyn influebat: operae itaque pretium fuerit paullum huic rei immorari, et quae loca Halys praefuit inquirere. lacus distincta mentio apud Strabonem 12 p. 538 est, et incertum auctorem epistolae quae inter Basilianas novissimae editionis 365. is cum immanem nivis et pluviae copiam in eum depluisse narrasset, ἀθρόους οὖν γενομένην, inquit, τῆς τῆξεως ἀνείκαστα ἐκινήθη ῥεύματα, ἀενάῃ πεταμῶ συνεπιμιγνύμενα τῷ Ἄλνυ ἐνανύλω τε ὄντι: quae nix subito liquescente, fluctus incredibiles, iugi fluvio atque arto alveo ruenti Halysi commixti, surrexerunt. quae Halym, licet Cotelerius tom. 2 Monum. Graec. p. 97 et nuper editor eum videre noluerint, haud multum Caesarea remota nec alius, puto, est γαίτων ποταμός, cuius Firmus epist. 35 meminit, nisi tu Melanem esse malis, quem Strabo 12 p. 538 stadiis 40 ab urbe scaturire prodidit. quod utcumque ceciderit, Halym agro suo, etsi saepe perincommodum, Caesarienses eripi non patientur. huc a Sebastia defluebat, in Armeniarum ditione ortus: οὗτος δὲ λοχῶν (sic cum Hemsterhusio nostro lege: nam λαχῶν multo ineptissimum est) οὗτος δὲ ἰσ-

ἡμῶν ἡμῶν, inquit epistolae scriptor, γείτων ποταμὸς, ἐκβλύζων μὲν ἐκ τῆς τῶν Ἀρμενίων, ἐμβιβυζόμενος δὲ ἐν τῇ ἱερωτάτῃ λίμνῃ τῶν Σεβαστηῶν κ. λ. atque hoc cum Strabone 12 p. 546 bene satis convenit: Halym enim ex magna Cappadocia circa Cambysenem, Armeniae contributam, derivat. nec longe aberit Herodotus 1 72, si per Ἀρμένιον ὄρος montem Armeniae intellexerit. optime vero cum Gregorio Nysseno epistolae auctor consentit, qui orat. 1 in 40 Martyr. Sebastenos p. 501: τοῦτον λέγω τὸν γείτονα ποταμόν, ὃς διὰ τὸ μέγεθος τοῖς ὀνομαστοῖς τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμῶν ἐναρίθμιος ὢν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀρχόμενος ἐν χρόνῳ παραμεῖβει τὴν πόλιν. non ille quidem Halym nominat; sed nec in Irin neque Lycum quadrant quae de fluvio praedicat: neuter enim tam large et ample fluxit ut cum nobilissimis orbis terrarum fluviis contendere possit. in Halym convenire nemo negaverit. ne dicam nullius auctoritate liquere Sebastiam Lyco fuisse appositam; cuius fontibus assidebat Sebastopolis, ni fallat Ptolemaeus, a qua versus interiorem Armeniam plus 40 M. P. Sebastia distabat. itaque si recte haec disputavimus, non video qui excusari Plinius possit 6 2 amnem Halym per Cataoniam in Cappadociam immittens: defluerit enim oportet ex regionibus longe ultra Taurum positis, siquidem Cataonia Commagenae fuit praetenta. multo minus sese tuebuntur recentiores geographi, passim hoc flumen ex intima Asia, meridientem spectante, emittentes contra Arriani monita in Peripl. Pont. Euxin. p. 16 ed. Oxon., neque urbes, quas dixi, illi adstruentes. ceterum, quod propemodum neglexeram, in Gregorii Nysseni verbis non ἐν χρόνῳ sed ἐν χρόνῳ παραμεῖβει scribi debet, ut pulchre amicus noster.

396, 26. Νύσσα] hanc metropolin, sed titulo tenus sine re ls. Casaubonus in epist. Gregorii Nysseni ad Eustathiam p. 116 fuisse autumabat, quod haud iniuria negavit Spanhemius Dissert. 9 de Usu et Praest. Num. p. 599, tametsi erret vir nobilissimus, cum Casaubonum ibi fugisse opinatur Moecissum tertiae Cappadociae fuisse metropolin: diserta enim eius inibi mentio est; nec unquam in iisdem notis a viro magno, licet a Spanhemio adfirmetur, tertiae Cappadociae metropolin Nyssam fuisse scriptum memini: tantum honorario metropoleos titulo in conc. Constantinop. secundo condecoratam censuit ob Socratem H. E. 5 8, ubi tamen πατριαρχία nec metropoles nec patriarchatus, quos vocant, sed regimen ac gubernationem, ut bene Henr. Valesius, notant.

Ibid. Θέρμα] vide Ant. Itin. p. 202.

Ibid. Πρεσποδανδός] Vita Eutychii patriarchae Cpoli-

tanl c. 6: *ἑτέρος τις ἄνθρωπος ἦλθε πρὸς τὸν δαίον λέγων* *ἐαυτὸν ἀπὸ Κομανῶν εἶναι τοῦ πολυάνδρου.* sic D. Papebrochius correxit, cum in mss *πολυάνδρου* legeretur, deceptus corrupta Ptolemaei scriptura. mihi omnino ἀπὸ *χωμης* *Ποδανδοῦ* dedisse scriptorem probabile fit: neque enim Comana Podando fuere iuncta. plura in Hieros. et Anton. Itiner. p. 145 et 578.

396, 27. *Καππαδοκίας β'*] secunda haec Cappadocia originem suam debet Valenti imperatori, qui circa annum 371 eam, primae distractam, Tyanis tanquam metropoli addixit. Basilius eam aegerrime tulit divisionem, ut eius epist. 74 et 75 testantur; tantoque magis quod Anthimus Tyanensis, civili ea divisione instituta, multa sibi arrogaret et reditus ecclesiae Caesariensis intervertere conaretur, qua de re Gregorius Nazianzenus orat. 20 p. 355. rectissime vero mss hanc Cappadociam praesidi, pariter ut Notit. imp. Orient. c. 1, mandat.

Ibid. 28. *Τύανα*] Gregorius Nazianzenus epist. 33 *τίαν μητρόπολιν*, cuiusmodi eius aetate re vera erat, appellat. adde orat. 20 p. 355 et Itin. H. p. 577, et de Faustinopoli Am. Itin. p. 145.

Ibid. *Κύβιστρα*] situm Cicero Ep. 15 4 ad Catonem signat: *itaque in Cappadocia extrema non longe a Taxro apud oppidum Cybistra castra feci, ut et Ciliciam tuerer et Cappadociam tenens nova finitimorum consilia impedirem.*

Ibid. *Ναζιανζός*] Gregorius Nazianz. epist. 50 ab Olympio Nazianzum primae Cappadociae attributam fuisse, sed mox in secundae ditionem rediisse significat; in qua ad Iustiniani tempora mansit, quando Mucisso, tertiae Cappadociae tum constitutae metropoli, subdita est; unde Theodosius Mucissi episcopus (Collat. 5 synodi Constantinopol. secundae p. 97) *sub mea gubernatione*, inquit, *modo est Dohara et Nazianzos, sub qua Nazianzo et Arianzos praedium constitutum est.* id ab instituto nostro alienum non erit, si inquiramus an Nazianzus eadem ac Diocaesarea, cuius in Cappadocia Ptolemaeus et Plinius meminerunt, fuerit. Baronius Cardinalis in Gregorii vita, quae a D. Papebrochio LX Maii est edita, ita censuit; et favere opinioni Gregorius videtur, cum de se carm. 5 25: *Γρηγορίου μνήσαιο, τὸν ἔτρεψε Καππαδοκεσσιν ἢ Διοκαισαρέων ὀλίγη πόλις.* se enim Diocaesarea nutritum canit, quem certum est Nazianzi praecipue fuisse educatum atque edoctum. huc adde Diocaesarea nullam in conciliorum Actis et Notitiis esse mentionem, frequentem Na-

πλασι; quod utique mirandum foret, si diversae fuissent, necdum tamen his moveor ut cum Cardinale paria faciam: ultima enim ratio levis est, siquidem plures urbes, nobiles olim, in Notitiis et conciliis nullum sibi episcopum habent, neque adeo de Diocaesarea mirabimur, quae parva admodum erat, Gregorio carm. 82 in Anecd. Graec. Muratorii teste: *τυτθὸν μὲν πολίσθρον, ἀτὰρ πολὺν ἀνέρα δῶκα βήμασιν ἰδυδίκης ἢ Διοκαισαρέων, Ἀμφίλοχον*. altera speciosior est: sed cum Arianzi Gregorius fuerit natus, idque praedium aequae Nazianzo ac Diocaesareae fuerit vicinum, fieri utique potuit ut Diocaesareae, antequam pater Nazianzo episcopus daretur, nutriretur. vicina autem oppida fuisse ex Ptolemaeo 5 6 colligitur, ubi artissime Diocaesaream et Neanessum sive, ut ms, Nanessum, quam Nazianzum esse debere mihi persuadeo, iungit. ad hoc, nihil Gregorius ep. 49, qua pro Diocaesariensibus deprecatur, de patre suo matre; quod argumentum aptissimum fuerat ad iram Olympii molliendam. ait praeterea se Diocaesareae deo templum excitasse; quod si eadem ac Nazianzus foret, a vero discederet: basilicam quippe miri operis pater eius Nazianzi exstruxit, ut orat. 19 p. 313 docemur. de Sasimis Itin. Anton. p. 144.

396, 28. Παρνασσός] gentile huius Παρνασσῆος est in Basilii epist. 239. vide Itin. H. p. 576.

Ibid. 29. Πευεδόαρα] vicus olim erat, unde Basilii epist. 239 ἐν Δοάροις τῇ κώμῃ. idem episcopum illi imposuit, qua occasione Gregorius Nazianzenus orationem 30 recitavit, uti ad eam Elias Cretensis animadvertit. nec vincere tamen Basiliius potuit ut primae Cappadociae adscripta maneret, si quidem Tyanensi deinceps subdita fuit, ut mox videbitur.

Ibid. Πευσκουκουσός] omnino Πευμεωκισός sive Πευμουκισός legi oportet: nam et Constantinus imperator l. 1 Them. 2 Μωκισόν hinc habet, et Cucusus Armeniae secundae fuit. Procopius Fabr. l. 5 4 castellum Cappadociae, plano solo situm, ait, atque ab Iustiniano instauratum: ἦν δέ τι ἐν Καππαδόκαις φρούριον, Μωκησός ὄνομα, ἐν μὲν τῷ ὁμαλεῖ καίμυρον. nec restituit tantum imperator, sed suo nomine urbem, tertiae Cappadociae metropolin impositam, illustrem esse iussit. hinc Collat. 5 concil. Constantinop. sec. p. 96: in illo autem tempore sub Tyanensi civitate erat et Dohara et Nazianzus usque ad tempora huius pii imperii. piissimus autem imperator cum metropolitana iura dedisset civitati, quae quondam quidem Mucissos, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus et Dohara et Nazianzum subiecit et.

398, 30. Ἑλενοπόλιν] sic oportet ex Constantino l. 1 Them. 2, quod illi nomen ab Helena imperatoris Constantini M. matre, venisse Iustinianus Nov. 28 c. 1 adfirmat. Notitia imp. Orient. c. 1 praesidi Helenopontum committit, quem Iustinianus, abolito Ponti Polemoniaci titulo eiusque urbibus huius provinciae contributis, moderatorem creavit.

Ibid. 31. Ἀμασία] metropolis Helenoponti dicitur Gregorio Nysseno orat. de Theodoro p. 582, Novcl. 28 c. 2, et in Vita Eutychii c. 6. Acta S. Basilei c. 5 satis ambigue μητρόπολιν τῆς Ποντικῆς ἐπαρχίας appellant: dubites enim dioecesisimne Ponticam, cuius metropolis Caesarea, an Helenopontum intelligant. μητρόπολις πρώτη πόντου pluribus in numis apud Harduinum et N. Haymum tom. 2 Thes. Britan. p. 232. situm urbis accuratissime Strabo 12 p. 651 descripsit.

Ibid. Ἰβωρα] rectum Ἰβωρα, et ex orat. 3 Gregorii Nysseni in 40 Martyr. p. 212, ubi πολίχνην vocat, apertissimum est, atque ex Eutychii Vit. c. 11 et Nov. 28. appositum oppidum erat Euxino ponto apud Sozomenum H. E. 6 30, etsi male ibi atque apud Palladium Ἰβήρων πόλις: hinc enim fuisse Euagrium, quo de duumviri illi, Hieronymus epist. ad Ctesiphontem significat. vulgo quidem Hyperborita ibi audit, quod iure Valesius in Sozomenum et Rosweidus in Palladium mutant, quando et ms Corbeiensis Hiberitam pro Hiborita ostendat. Photius πόλεως Ἰβώρων τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας concilio Constantinop. tertio p. 670 pro Ἑλενοποντίων dicitur.

Ibid. Ζήλα] haud multum aberat Amasia. Vita Eutychii c. 6: πολίχνη τίς ἐστι, Ζήλα προσαγορευομένη, γειτνιαζει δὲ τῇ μητροπόλει Ἀμασειᾷ. Plutarchus Caesar. p. 731 πόλιν Ζήλαν vocat cumque vetustae Hirtii de bello Alexandr. c. 72 editiones et ms Norvic. Zelam exhibeant, id a Davilio defendi, neque Ζίηλα Plutarcho et Dionii inculcari debuerat. Stephano Ποντικῇ Ζήλα.

Ibid. Σάλτον Ζαλίχην] sic mss, et recte, modo Σάλτος Ζαλίχης refingatur. putem urbem saltibus fuisse incinctam, et propterea Σάλτον praeponi. Nicaeno concilio secundo Andronicus presbyter nomine Ioannis episcopi Ζαλίχων p. 355 subscribit, qui cum p. 163 presbyter Λεοντοπόλεως ἦτοι Ζαλίχου dicatur, certus nobis index est non aliam atque hanc Leontopolin esse, cuius imperator Novella 28 commemorat. corruptum saepe id nomen est in Vita Eutychii c. 2, ubi Amaseno subditus episcopus τῆς τῶν Λαζιχηγῶν πόλεως et Λαζιχῶν προεδρία et τοῦ Λαζιχῶν ἐπισκοπή. forte et hac re-

ferenda est oratio quae Basilio M. tom. 2. p. 597 tribuitur, *ἐν Λαυζοῖς*: quod utut fuit, negligi urbs in Geographia S. non oportuerat.

396, 31. *Ἀνδρανα*] huius episcopus Paralius *Ἀνδράπων τῆς Ἑλλησπόντου* (pro *Ἐλεσπόντου*, quod nec L. Holsteinium ad Geogr. S. fugit) concilio Ephesino p. 428 dicitur. adde de urbe Acta Hesychii Thaumaturgi ex Synaxario Graeco VI Mart. Operis Sanctorum, ubi plura.

Ibid. *Ἀμισός*] Constantino L. 1 Them. 2 *Ἀμύσος*, et Suidae, haud sane bene. aberat Amisus stadiis 900 Sinope, ut e Straboni 12 p. 547 prodidit Stephanus.

Ibid. 32. *Σινώπη*] *Σινώπη*, ut ms Leidensis. nobilem hanc urbem, peninsulae impositam, Strabo 12 p. 545 describit, et Turnefort epist. 17 p. 91. de conditoribus scholiastes Apollonii 2 948.

397, 1. *Πόντον Πολεμωνιακόν*] a Polemone, Ponti huius rege, nomen ei venisse Iustinianus Novella 28 c. 1 indicat. provinciis annumerari coeptus est sub Nerone, qui Ponti regnum, concedente Polemone, in provinciae formam redegit apud Sueton. c. 18. praesidi itidem mandatur in Notit. imp. Or. c. 1.

Ibid. 2. *Νεοκαισάρεια*] *KOINON. NEOKAI. ΜΗΤΡΟ.* vidit in numo Mediceo Holsteinius, cui geminum habet Theodor. Britan. tom. 3 p. 236. Gregorius Nyssenus (in cognominis sibi Thaumaturgi Vita p. 537) communi gentis consensu *κορυφὴν πάσης τῆς περιουχίδος* haberi, ac a Romanorum Caesare, loci amoenitate capto, novo nomine esse donatam refert. Plinius Lycum flumen urbem praefluere 6 3 adfirmat; quod utrum verum omnino sit dubites, praesertim si eum radere Neocaesaream intelligas: nam agrum urbis alluere manifesto ex eadem Thaumaturgi vita p. 557 colligitur. dubitandi causae sunt, quod Nyssenus Gregorius, urbem eiusque situm describens, nihil de Lyco memoret. praeterea Gregorii frater Basilius epist. 210 apud Neocaesarienses in aviae aedibus et dein in monasterio multum se temporis contrivisse testatur: atqui illud monasterium propter Iridem flumen erat, eodem epist. 223 et Gregorio in Vita Macrinae p. 182 auctore. his adde Neocaesaream et Comana Amasiae, quae Iridi assidebat, vicina perhiberi in Actis Eutychii c. 7. fortasse itaque rectius Iridem inter et Lycum collocabitur.

Ibid. *Κόμανα*] sita erant ad amnem Iridem apud Strabonem 12 p. 547, nec longe a Neocaesarea; unde πόλιν ἀστυγείτονα Gregorius Nyssenus in Thaumaturgi Vita p. 561 et τὴν Κομαναίων ταύτην ἀστυγείτονα πόλινorat. de Baptismo

p. 280 appellat. quod autem Ch. Cellarius G. A. 3 8 p. 327 Comana ab Iridis fontibus parum distare ex Strabone colligit, id amnis ex intima Armenia ortus et per Pontum hunc decurrens apud eundem Gregorium in Macrinae Vita p. 182 non feret.

397, 2. *Τολεμόνιον*] rectum est *Πολεμώνιον*, quod oppidum inter Thermodontem et Cotyora situm obtinebat apud Arrianum in Periplo p. 17. de Cerasunte, maritimo oppido. Xenophon. Exped. Cyr. 5 p. 273 et Tournesfort epist. 17 p. 98.

Ibid. 3. *Τραπεζοῦς*] circa Nicaeni secundi concilii tempora Phasis et Trapezus uni episcopo paruisse videntur; unde Christopherus τοῦ Φάσιδος ἦτοι Τραπεζοῦντος p. 345 subscribit. vide Ant. Itin. p. 216.

Ibid. 4. *ὑπὸ ἡγεμόνα*] sic mss, quibus praeter Not. imp. Orient. c. 1, quae praesidialem hanc facit, assentitur Basilius M. epist. 112: nam Andronicum *ἡγεμόνα*, ad quem illae litterae mittuntur, Armeniae primae praefuisse ex Sebastiae in illis mentione haud obscure colligitur. ceterum primam hanc Armeniam idem Basilius epist. 195 et 263 *μικρὰν Ἀρμενίαν* vocat.

Ibid. 5. *Σεβύστεια*] provinciae metropolis est in Theodoret. H. E. 2 25 et Novella 31. sita erat loco ameno, praeterque Halym, qui urbis moenia radebat, mediam secabat alius amnis, qui mox in vicinum lacum abdebatur Gregorio Nysseno orat. 1 in 40 Martyr. p. 501 et orat. 2 p. 510 auctore. vide Itin. Ant. p. 177.

Ibid. *Νικόπολις*] non longe Colonia dissociata erat, quicum et Sacra Christiana communicaverat; unde τὴν μητέρα ὑμῶν τὴν ἐν Νικοπόλει ἐκκλησίαν Basilius epist. 227, Coloniensibus inscripta, appellat; nec dissimilia tribus sequentibus epistolis reperies. Lycus fluvius in spatio 6 M. P. ab urbeolvebatur, si Actis 40 Mart. tom. 3 lul. p. 46 fides est. plura Anton. Itin. p. 182.

Ibid. *Κολωνία*] *Κολωνία* sive *Κολώνεια*. Liberatus Breviar. c. 6 Cappadociae secundae, nihil dissidente concilio Chalcedon. p. 557, transcribit: at Basilius epist. 228 ἐν τῇ ἐσχατιᾷ τῆς Ἀρμενίας, et epist. 195 μακρὰν ἀπὸ Νικοπόλεως ὁδευομένων τόπων τὴν Κολωνεῖαν ἀδελφματ. ergo circa Chalcedonensis concilii tempora Colonia Cappadociae fuit contributa; rediisse dein ad Armeniam primam ante Iustiniani aetatem Novella 31 docemur.

Ibid. *Σάταλα*] Basilium vide epist. 29. et Anton. Itin.

p. 188. *fundus Satalenae civitati contiguus Theodosius secundus in Novella 3 tit. 12 memorat.*

397, 5. *Σεβαστοπόλις*] Novella 31 Armeniae primae itidem tribuit. adde Itin. A. p. 205.

Ibid. 6. *ἐπὶ ἡγεμόνα*] assentitur Notit. imp. Orient. c. 1. Ioannes Chrysostomus epist. 64. *ἀρχοντα τῆς Ἀρμενίας* (nam secundae Armeniae praesidem intelligere epistolae argumentum patefact) appellat.

Ibid. 7. *Μελιτηνή*] *Μελιτηνή* quam περιφανῆ τῶν Ἀρμενίων μητρόπολιν illustrem Armeniorum metropolin Cyrillus in Vita Euthymii vocat, ut Anton. Itin. p. 209 adscripsimus. de Arca p. 211.

Ibid. *Ἀράβισος*] patria Mauritii imperatoris fuit; quorum respiciunt quae in Vita Eutychii c. 7 referuntur: *ὁσάκις μνήμην ἐποιεῖτο τῆς Ἀραβισσηνῶν πόλεως, οὕτως ἔλεγεν χαριέντως, ἀκουόντων πάντων ἡμῶν καὶ τῶν ἐκεῖθεν δρῳωμένων ἀρχόντων, "μεγάλῃ ἐστὶν ἡ πόλις ὁμῶν. διὰ τοῦτο εἰρηται περὶ αὐτῆς, ἐκ Ναζαρεθ δυναταί τι ὑγαθὸν εἶναι."* plura ad Ant. Itin. p. 181, quibus Suidam in *Εὐδόξιος* iunge.

Ibid. *Κουκουσός*] de eo Chrysostomus epist. 30: *οἰκοῦμεν γὰρ χωρίον ἐρημότατον καὶ πάσης τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἐρημότερον.* quae nobis, si addantur ad Anton. Itin. p. 179 ex eodem observata, urbem fuisse desertissimam ostendunt. quod vero epist. 125 *Κουκουσός τῆς Κιλικίας*, id Montfauconius mss auctoribus recte mutavit: nunquam enim Ciliciae Cucusus fuit.

Ibid. *Κόμονα*] *Κόμονα*, de qua et Ariarathia (eo enim nomine utebatur) abunde Itin. Ant. p. 181.

Ibid. 9. *Κιλικίας α'.*] orditur Hierocles Orientis provincias 15, quarum prima haec Cilicia, postrema Arabia, omnes sub dispositione comitis Orientis, quo de Henr. Valesius in Ammiani l. 14 c. 1 et Th. Bezaesius Class. VI. Inscript. 47. recta vero primam Ciliciarum consulari regendam tradit, prorsus ut Notit. imp. c. 1 et l. 1 c. de General. Abolition.

Ibid. 10. *Τύρσος*] metropolis dignitatem Leo imperator in epist. tom. 9 Concil. Labbei et Conciliorum Acta illi adfirmant. sita erat commodissimo loco, *ὥστε Ἰσαύρους καὶ Κιλικας Καππαδόκας τε καὶ Σύρους δι' ἐαυτῆς συνάπτειν*, auctore Basilio M. epist. 34. idem profitetur alter Basilius, Seleucia episcopus, Miracul. Theclae 2 13, cum de Tarso *ἐπὶ τε κάλλει καὶ μεγέθει, καὶ οἷς ἂν ἀπλῶς πόλις λαμπρὰ καὶ εὐδαίμων γνωρισθεῖη, πῶσιν ἐπιγυρομένη, καὶ τὸ πρῶ-*

την μάλιστα τῆς ἐφ᾽ αὐτὴν ἀνίσχειν, καὶ πρώτην πάλιν προσβαλ-
 λειν τοῖς ἐξ ὁποιασοῦν γῆς ὁρμωμένοις πρὸς τὴν ἐφ᾽ αὐτήν : aperte
 enim indicat tali positam esse loco ut, si quis ex vicinis pro-
 vinciiis in Orientis dioecesein pergere aut ex ea in Ponticam
 sive etiam Asianam transire velit, adeunda ea primum sit.
 vide Itin. H. p. 579.

397, 10. Πομπηϊούπολις] mari assidebat, eo nomine a
 Pompeio donata, cum Solorum ante fuisset usa. auctor Vitae
 Arati in Uranologio Petavii: οἱ δὲ Σόλοι πόλις ἐπιφανεστάτη
 τῆς Κιλικίας, ἀφ' ἧς πολλοὶ κάγαθοὶ γεγονάσιν ἄνδρες· κα-
 λεῖται δὲ νῦν Πομπηϊούπολις. εἰσὶ δὲ καὶ ἑτεροὶ Σόλοι τῆς
 Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλοι καλοῦνται, οἱ δὲ Κι-
 λίκιοι Σολεῖς. cui gentile nomen distinguenti adstipulatur
 Diogenes Laërtius 1 51, ubi Menagii diligentiam verba ex
 Arati vita non effugerunt.

Ibid. Σεβαστή] olim Elaeussa contra Corycum in in-
 sula nec longe a Tarso, quamobrem conc. Charcedon. p. 126
 Σεβαστή ἢ Τάρσου. est inter Gazae Wildianae nummos, qui
 antica parte CABINA TPANKTAA et postica
 CEBACTH. IEP. AC. ATT. NATAPXIC. EAEΘEPA
 cum turrito velatoque capite praefert, certoque nobis est ar-
 gumento, Gordiani aetate urbem satis illustrem fuisse et re
 nautica valuisse. adde H. Norisium dissert. 2 de Epochis
 Syro - Maced. p. 126.

Ibid. Κώρυκος] Κωρύκος, ut Lugdun. Oppianus Halicet.
 3 208: ἔσσοι θ' Ἐρμείας πόλιν, ναυσίκλυτον ἄστυ Κωρύκον
 νυλονσι· qui versus Valeriani numum, ΚΩΡΤΚΙΩΤΩΝ.
 ACT. NATAPXIC insculptum explicant. Ioannes πάλεως
 Κουρουκουτῆς τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας subscribit Constantinop.
 tertiae synodo p. 670, pro Κωρύκου τῆς Κιλικίων.

Ibid. Ἀδανα] in Actis Theophili, de quibus Lambercius
 Bib. Vindob. 8 p. 75, Ἀδανα τῆς τῶν Κιλικίων δευτέρας
 ἐπαρχίας, et apud Eutychianum in eiusdem Vita c. 1 die IV
 Febr. Oper. S., sed perperam: primae enim Ciliciae in Chal-
 ced. concil. p. 660 atque aliis accensetur.

Ibid. 11. Ἀγούσια] Ἀγούσια, ut bene Ch. Cellarius
 G. A. 3 6 p. 241 correxit; quam urbem Latino nomine de-
 coratam credibile est, ut a Sebaste huius provinciae discerni
 posset. Theodorus πόλεως Ἀγούστης est in Chalcedon. p.
 660, et numi ΑΓΓΟΥΤΙΑΝΩΝ in Thesauro Britan. tom. 2
 p. 242.

Ibid. Μάλλος] verum Μάλλος erit, quod oppidum loco
 edito non longe a Pyramo positum erat, neque multum a
 Tarso, cum cuius etiam civibus de vicino litore et agris circa

Iacum disceptabant apud Dionem Chrysostomum Tarsica 2 p. 426. reddere urbem Is. Casaubonus eidem Chrysostomo orat. 45 p. 516 voluit. *τί οὖν ἐπὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς*, inquit orator, *γενομένης χειρονομίας; ἐξῆλθον, οὐδὲ μᾶλλον παρατυχῶν τοῖς γεγονόσιν.* cum enim τὸ μᾶλλον quid in vulgata vellet lectione, non appareret, *ἐξῆλθον εἰς Μᾶλλον, οὐ παρατυχῶν τοῖς γ. reflexit*, plausibili, nisi Mallos plurimum a Prusa distaret, coniectura. aliter Seldenus in Anecd. Wolfi tom. 1 p. 273 instituit. *mihi parvo molimine, οὐδὲ μέλλων παρατυχῆν τοῖς γ. cum decrevissem factis non adesse, succurri posse* Dioni videtur.

397, 11. Ζεφύριον] in Menaeis VI Iun. de Dula: οὗτος ἦν ἐκ Ζεφυρίου Πραιτωριᾶδος, ἐπαρχίας τῆς Κιλικίας. unde Praetoriadem dictam fuisse putares. at non ipsa urbs, sed vicus illi vicinus eo cognomine fuit: nam Dulas ipse in Actis tom. 2 Iun. p. 1044 ἔθnovς μὲν εἰμὶ, inquit, Κιλικίων, κώμης δὲ Πραιτωριᾶδος. aberat Zephyrium M. P. 34 Tarso, si hisdem Actis fidere fas est. eius episcopus Petrus πόλεως τοῦ Ζεφυρίου τῆς πρώτης τῶν Κιλικίων ἐπαρχίης in Constantinop. tertio p. 670 dicitur.

Ibid. 12. Κιλικίας β] hanc provinciam, priori abstractam, et Anazarbum metropolin Theodosius secundus fecit, Malala tom. 2 p. 69 auctore: *καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει.* cui tamen utrum tuto assentiaris dubites: nam in Notitia imp. Orient. utraque Cilicia memoratur; et praeses Ciliciae, cuiusmodi magistratus huic fuit impositus, est in Actis Claudii sub Diocletiano apud Ruinart. p. 266, et sub Constantio in l. 24 c. Theod. de Appel-lat. atque in Ammian. 23 c. 2.

Ibid. 13. Ἀναζάρβος] hanc metropolin praeter Malalam synodus Mopsuestena frequenter memorat. vide concil. Constantinop. secundum p. 119 et Ant. Itin. p. 213.

Ibid. Μοψουεστία] Mopsuestia colonia Christianissima in Actis Constantinop. secundi p. 118, quo titulo quando ornari fuerit coepta equidem ignoro. *ἰσρά καὶ ἐλευθέρῃ καὶ ἄστυλος* in Thea. p. CLV 4 et liberum oppidum Plinio. Vide Itin. H. p. 580.

Ibid. Αἰγυαί] civitas Aegea in Actis S. Claudii c. 1, et Aegaea in Synodo Mopsuestana inter concil. Constantinop. sec. decreta p. 118. Αἰγυαία Constantino imperatori l. 1 Them. 13, Basilio M. epist. 244 Patrophilus episcopus τῆς ἐν Αἰγυαίς ἐκκλησίας, prorsus ad Hieroclis mentem. vide Anton. Itin. p. 146. situm oppidi Acta S. Zenobii in Lam-

beccii Bibl. Caesar. 8 p. 256 accurate ita describunt: *Αἰγαὶ πόλις ἐστὶν ἐπὶ κόλπῳ μὲν Ἰονίῳ καί μὲν, ὑπὸ Κιλικίων δὲ οἰκουμένη. ἥς τὸ μὲν πρὸς ἡπειρὸν οὐ πολὺ. πλατεῖαν καὶ ἰκανῶς εἰς μῆκος διήκουσαν ὃ τῆς γείτονος θαλάσσης ὁρμὸς ἐκδέχεται. male tamen κόλπῳ Ἰονίῳ adstruitur, quae Ἰσσικῇ vicina fuit.*

397, 13. *Ἐπιφανία*] Epiphaniam Ciliciae oppidum Ammianus 22 11 appellat. Basilus πόλις *Ἐπιφάνειας* τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 670 et Nicetas Epiphaneorum civitatis Constantinop. secundo p. 133 subscripsit. de Alexandria Itiner. H. p. 580.

Ibid. 14. *Ῥῶσος*] assidebat Issico sive Rhosio, ut Polyaeo dicitur, sinui. Theodoretus Philoth. c. 10: *Ῥῶσος ἐστὶ Κίλισσα πόλις, ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Κιλικίον κόλπον.* prope urbem saxum erat excelsum, quod Ptolemaeus et Stephanus *Ῥωσικὸν σκόπελον* vocant. eiusdem meminit Polyaeus 4 6 9, etsi nunc vitio deformati. ὁ μὲν *Σωσιγένης*, inquit, ἐπὶ Ὀρθίουμάγου διέτριβεν, ἀποσκοπῶν τὴν τοῦ πελάγους κίνησιν: nihil enim hic est Ὀρθίουμάγου, Celticum quid spirans, vocabulum. Abr. Ortelius de Orthosiade, Phoenices oppido, cogitavit; quod cum longius a Rhoso et vocabuli ductibus distet, ὀρθίου πάγον malim, quo modo ὀρθίου πέτρας 4 3 23 dicit. posses etiam ὀρθοπάγον legere ob haec Plutarchi in Sylla p. 463: *ἐστὶ δὲ κορυφὴ τραχεῖα καὶ στεροβιλῶδες ὄρος, ὃ καλοῦμεν ὀρθόπαγον.*

Ibid. *Εἰρηνούπολις*] Paullus *Εἰρηνουπόλεως* τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας est in Constantinop. tertio p. 670, et in Hilarii Fragm. Operis histor. Narcissus Irenopolis, qui cum *Νάρκισσος* ἀπὸ *Νερωνιάδος* Athanasio Apolog. Arian. p. 155 sit, monuerunt Benedictini Neropolis in Hilario olim fuisse, parum sane considerate, siquidem Neronias et Irenopolis eadem urbs est, et Narcissus Sozomeno H. E. 3 10 praesul *Εἰρηνοπόλεως* τῆς *Κιλικίας* dicitur. videtur Neroniadis nomine donata a Claudio, quod sub Domitiano imperatore iam deposuerat: discimus hoc ex egregio Gazae Wildianae numo, qui una parte *ΑΥΤΟΚ. ΚΑΙΣΑΡ. ΔΟΜΙΤΙΑ* . . . et altera *ΕΙΡΗΝΟΠΟΛΙΤΩΝ ΕΤ. ΒΜ.* cum figura turribus ornatae mulieris, rupibus insidentis, e quorum pede annis emergit. aera in Claudii principatum, si conferantur numi quos Vaillantius habet, incidet.

Ibid. *Φλαβιάς*] *Φλαυῖοπολις* Ptolemaeo et numis *Φλαυῖοπολεϊτῶν* in Thes. Britan. tom. 3 p. 250 et Vaillantio p. 378, e quorum signata epocha a Vespasiano imperatore instaurata dicere oportet. Flavias Itin. Anton. p. 212 et Chalcedon. concil. p. 660, ubi Ioannes *ἐπίσκοπος Φλαβιάδος*.

397, 14. *Καστάβαλλα*] *Κασάβαλα*. Appianus Mithridat. p. 403 τῆς Κιλικίας πόλιν Κασάβαλα, quam ego *Καστάβαλα* credo, memorat. adfuit concilio Constantinop. tertio p. 670 Theodorus πόλεως τῶν Καστευλῶν, pro *Κασταβάλων*. vide Itin. A. p. 146.

Ibid. 15. ἐπὶ καυσουλάρειον] sub Augusto provincia erat στρατηγικὴ sive praetoria, teste Strabone l. 14 p. 684 et sine l. 17, etsi postea ad ius populi redierit, ipso concedente Augusto, et proconsuli paruerit, ut ex Dione 54 p. 589 Io. Alberti in Act. Apost. 13 7 ostendit, recte ergo Sergius Paulus ibi ἀνθύπατος dicitur, praesertim cum et Cominius Proclus in Cypriorum apud Vaillantium numo ἀνθύπατος, et Caius Antius Quadratus Κρήτης καὶ Κύπρου ἀνθύπατος in lapide Sponii tom. 1 Itiner. p. 413 appelletur. post deim consulari subdita est, cuius et Notitia imp. Or. c. 1 meminit.

Ibid. 16. πόλεις τέ.] L. Holsteinus in ms Farnesiano, cui et duae ultimae urbes manu recentiore erant additae, πόλεις γ' reperit. idem in pristinis Constantini l. 1 Them. 15 editionibus inerat, sed et aliis dein ex mss 15 urbes in Constantino sunt expletæ; cumque ultimae urbes ante Hieroclis aetatem fuerint satis celebres, nihil caussae video quam ob rem quid mutetur.

Ibid. *Κωνσταντία*] Salamis est, quam insulae metropolin Ephesina synodus p. 779 et Imp. Leo in epist. tom. 9 concil. Labb. p. 267 imponunt. de ea abunde Io. Meursius l. I Cypri c. 20.

Ibid. *Ταμασσός*] sic praeter Ptolemaeum Strabo. Constantino imperatori *Ταμασός*, cui Nonnus Dionys. 13 445 et Epaphroditus πόλεως *Ταμασοῦ* concil. Chalcedon. p. 670 adstipulantur. cum vero *Ταμασιωτῶν* sit apud Goltzium nomen, non dubium est quin id praestet. adde Ovidium Metamorph. 10 644.

Ibid. *Κίτιον*] aberat stadiis 200 Salamine apud Diodorum 20 p. 785. de eo praeter Meursium l. 1 c. 10 Bochartus Phaleg. 3 5.

Ibid. *Ἀμαθεύς*] hoc malim ex mss Lugdun. et Constantino: nam *Ἀμαθουσία* gentile est, cui si πόλις addatur, ferri poterit. Heliodorus πόλεως *Ἀμανθούνης* est in Chalcedon. p. 670.

Ibid. 17. *Κούρειον*] et hoc ex Constantino praefero, cuius episcopus Curienensis in Ephesino p. 779 appellatur. Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 273 nostri *Κεργ* cum Plinii Corinco

aliquid commune habere suspicabatur, quod ego, cum dubiae sit fidei, et Constantinus Κούριον hinc depromserit, huc arcessere nolim.

397, 17. Πάφος] Cyprum insulam huic urbi cognominem fecisse Servium Isidorum atque alios, Anton. Itiner. p. 523 adscripsimus. Ovidium addo Metamorph. 10 297: *ille Paphon genuit, de quo tenet insula nomen.*

Ibid. Ἀραϊνός] recte Constantinus. olim haec urbs Marium erat, Stephano teste; estque eius rex apud Diodorum 19 p. 701: ὁ δὲ Κινεὺς καὶ Λαπίθιος, ἔτι δὲ Μάριος καὶ Κερωνίτης τὴν πρὸς αὐτὸν πόλιν συντίθενται. ubi tamen Μαριεύς oportuerat: id enim urbis gentile. eundem Στασίσιχον τὸν βασιλέα τῶν Μανέων p. 704 et Στασίσιχον τὸν τοῦ Μαλιέως p. 719 vulgo libri appellant, rectius utrobique τῶν Μαριέων nuncupaturi. scio Ch. Cellarium G. A. 3 7 p. 273 posteriorem advocasse, ut Μάλον eiusdem Diodori 12 p. 73 tueretur; quod cum nusquam alibi sit lectum et Stasiocces Mario imperaverit, putem ad eandem formam esse refingendum. nam Arrianus, cui testimonium Io. Meursius 1 13 denuntiavit Mali caussa, nihil prodest: meminit sane de Exped. Alexand. 2 20 Solorum et Malli, quae Ciliciae oppida fuisse nemo ignorat. adde Iac. Gronovium, mihi consentientem, in Scylacem p. 98.

Ibid. Σόλοι] Acta Auxibii c. 1 pagum Limnen M. P. 4 ab urbe semovent et Σολίων πόλιν appellant, et iure: nam Σόλοι ab hac urbe, sicuti ab eiusdem nominis in Cilicia Σολεῖς, appellabantur, qua de re supra ex Arati Vita. Galeus ἀντ. φαρμακ. 9 p. 125. τῶν ἐν Κύπρῳ Σόλων meminit et metallorum, quae stadiis 30 ab oppido aberant.

Ibid. Λαπίθος] non aliter Acta Auxibii c. 1, Ptolemaeus, Didymus πόλεως Λαπίθου in Chalcedon. concil. p. 670, et βασιλεὺς Λαπίθίας apud Diodorum 19 p. 719 et Λαπίθιος p. 701. tamen cum ΛΑΠΗΘΕΩΝ numus sit apud Goltzium, et veterum plures, a Meursio 1 13 conducti, Λαπίθον vocent, id malim.

Ibid. Κισβοῖα] Constantino l. 1 Them. 15 Κερμία, quam Io. Meursius 1 9 a Ceronia sive Cerunia hand differre autumat. at eam post deinde Hierocles et Constantinus recensent; quare, donec felicior manus vitium deteraserit, Cre-masceam arbitrabor, qua de Nonnus 13 455:

οἱ τ' εἶχον Κρεμάσειαν, ἀλωστρεῖς οὐδας ἀρεούρης.

Ibid. 18. Κύθροι] Κεθηρία Carolus a S. Paulo margini editionis suae adscripsit, favetque Constantinus; quae tamen coniectura, quoniam hoc nomine urbem Cyprus igno-

ravit, ut bene contra Meursium Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 361 asseruit, relicula esse debet. intelligitur mediterranea insulae urbs, quae *Χύθροι* aliis et concilio Chalcedon. p. 671. cum nostro facit Spyridon praesul *Παλαίας ἤτοι Κύθρων* in Nicaeno secundo p. 351 et 571.

397, 18. *Καρπάσιον*] ex Constantino recepinus, sententiam L. Holsteinii in Stephanum secuti ob Plinii 5 31 Carpasium. ceteri *Καρπασίαν* probant.

Ibid. *Κυρήνια*] *Κυρήνεια* Constantino, Stephano in *Πηγῇ* dicitur *Κυρήνια*, quam Berkelius imprudenter *Κυδωνίαν* esse iussit, Cretam cum Cypro confundens. nec dissentit Menologium Carisianum VI Maii. verior tamen, nisi diversa fuerint urbes, erit *Κερυνία*, cuius rex *Κερυνίτης* Diodoro dicitur 19 p. 701, etsi male p. 704 *Κερυννία* et p. 719 *Κερανία*. putarem non aliam etiam esse 20 p. 768 *Ούρανίαν*, nisi illius patrocinium Nonnus profiteretur 13 452: καὶ Ούρανίης πέδον ἔδρης, αἰθέριον κενεῶνος ἐπώνυμον. ubi cum aetherium ventrem vertunt, non bene ad Nonni consuetudinem dictionemque animum advertisse videntur. αἰθέριον κενεῶνα ipsum appellat coelum, ut 9 82 *χθόνιον κενεῶνα* terram, et 41 3 *ὄλης κενεῶνας ἀρούρης* agros, quamquam, ut vero dicam, satis insolenter.

Ibid. *Τριμιθούνην*] Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 276 *Τριμιθούνην* legi posse arbitratur, sicuti ex Hydras fit Latine Hydruntum, ex Sipus Sipuntum; cui, si usquam Trimi-thuntum legeretur, haud difficulter adstipularer. videntur librarii ὁ *Τριμιθούνην* dedisse, ut eius episcopus, sicuti in aliis Notitiis assolet, intelligeretur, male tamen, siquidem haec ab ecclesiastica distat.

Ibid. *Λευκονοσία*] diversis haec nominibus fuit usa. Hieronymus Catal. Script. Eccles. c. 92: *Triphyllius, Cypri Ledrensis sive Λευτεῶνος episcopus, eloquentissimus suae aetatis et sub rege Constantio celeberrimus fuit.* Sozomeno H. E. 1 10 *Triphyllius τῶν Λεδρῶν* dicitur; quem hinc fuisse ex Actis eius c. 1 colligo, ubi *Τριφύλλιος ἐπίσκοπος Λευκονοσίας, τῆς νῦν μητροπόλεως Κύπρου.* et c. 3: *ψήφῳ θεῖα τῆς Καλλινικήσεων μὲν πρὶν, νῦν δὲ Λευκονοσίας προχειρίζεται.* non diffiteor Papebrochium tom. 2 Iul. p. 682 duos nobis *Triphylios* esse commentum, quorum alter *Ledrorum* alter *Leucosiae* fuerit praesul; qui si ad ea attendisset quae ex Actis S. Spyridonis Lambecius Bibl. Caesar. 8 p. 311 excerpserit, eam haud dubie coniecturam damnasset: inibi enim *Τριφύλλιος ἐπίσκοπος τῆς Καλλινικήσεων πόλεως ἤτοι Λευκῶν θεῶν ἀγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας*, quae perspicue doceat in *Triphyl-*

Nam Spyridonensis aequalam ea omnia convenire, atque eandem procius esse Ledrorum Callinicensium et Leucosiae urbem, imo vero in Hieronymi catalogo non *Λευκοσάων* sed *Λευκῶν* rectam esse.

397, 19. ὑπὸ ἡγεμόνα] praesidem Diocletiano imperatore Isauriam habuisse Theodorus Iconiensis in epistola, quae tom. 3 lul. ab Antwerpiensibus est vulgata p. 26, ostendit. Notitia imp. Orient. eum non habet, sed comitem rei militaris Isauriae, cuius etiam Ammianus 14 2 et 19 13 commemorat. puto et praesidem et comitem habuisse, quorum hic rei militaris curam gereret et Isaurorum latrocinia compesteret, ille vero rem civilem curaret. Iustinianus deinde Novella 28 utramque administrationem coniunxit et uni comiti mandavit.

Ibid. Σελεύκεια] provinciae metropolin Theodoretus H. E. 2 26 facit, et maxime Basilius Seleuciensis extremo l. 1 de Vita S. Theclae: πόλις δὲ ἐστὶν αὕτη τῶν τῆς ἐξῆς ὁρίων ἐν προσιμῇ καίμηνῃ, προεδρεύουσα δὲ καὶ προκαθεζομένη πύσης Ἰσαυρίδος πόλεως, πρόσσικος θαλάττῃ, ποταμοῦ γαίτων. Κάλυδρος ὄνομα τῷ ποταμῷ, ἐρχομένη μὲν ἀπὸ τῶν τῆς Κητίδος μυχαιρῶν χωρίων. quae et metropolin fuisse et maritimam ac Calycadno, quem Calydnum appellat, id quod Stephanus in Ὑρίῃ prodit firmans, vicinam. addit deinde tanto splendore atque amoenitate esse ut multas exsuperet et quibusdam exaequetur, cum Tarso autem, elegantissima urbe, montibus, sita, aëris temperie, fructuum copia et rerum venalium abundantia aliisque ad elegantiam et utilitatem rebus de palma certet. celebrari in urbe quotannis varia ludorum genera, quae Olympia appellent, et in quae non immerito orat. 27 p. 148 invehitur. Zosimus 1 27 Σελεύκειαν τὴν μετὰ Κιλικίαν vocat, et Apollinis Sarpedonii, in quo oracula redderentur, templo insignem fuisse, cuius et Basilius Vitae Theclae 1 p. 275 et de Mirac. Thecl. 2 2 et 26 mentionem fecit. perperam Σελεύκεια ἢ ἐν Καισαρείᾳ in Symeonis Stylitae Actis c. 25 tom. 5 Maii p. 384. rectius Seleucia Τραχίῃ aliis, quod in Isauria Τραχίᾳ, de qua Candidus apud Photium cod. 79, esset.

Ibid. 20. Κελσόδωρη] Κελένδωρις est, quae Celenderis Melae, quamquam Ctandaris ms D'Orvilliani ad Celcaderin propter est. condita est a Sandoco sive Sandaco, si Apollodorus Bibl. 3 p. 193 fidem meretur, patre Cinyrae, quem ex Pharnace, quam Apollodorus Γαράχην vocat, genuit. vide Hesychium in Κινύρας et Suidam in Καταγγέσας, ubi mallem nihil a Kastoro mutatum.

397, 20. Ἀνεμούριον] sita erat in eiusdem nominis promontorio, olim Ciliciae contributa. meminerunt urbis Acta S. Barnabae, quae Ioannes, eius comes, videri vult digessisse, tom. 2 lun. p. 432: refert se cum Barnaba Laodiceae in Syria navim, ut Cyprum peterent, conscendisse, adversoque conflictatus fuisse vento. sed ipsum quid dicat audire est operae pretium. ἤλθομεν ἐν τῷ Κορασίῳ. ἐκεῖθεν δὲ ἤλθομεν εἰς Παλαίαν τῆς Ἰσαυρίας, καὶ ἐκεῖθεν ἐλθόντες ἐν νήσῳ τινὶ Πιτυούσῃ καλοσμένη. ἐκεῖθεν δὲ παρεπλεύσαμεν τὰς Ἀκονησίας, καὶ ἤλθομεν ἐν πόλει Ἀνεμουρίῳ. ubi observari velim insulas Pityusam et Aconesias, vix alibi obvias; praeterea Corasium idem ac Pseudocorasium esse Stephani et Παλαίας Palaeas ab Ammiano bene describi, etsi male eius libri Palaeas vocent, 14 2.

Ibid. Τιτιούπολις] habet urbem Constantinus I. I. Them. 13, quam Domitius praesul Τιτιονπόλεως τῆς Ἰσαυρῶν ἐπαρχίας concilio Constantinop. tertio p. 671 firmat.

Ibid. 21. Λάμος] situm ad eiusdem nominis amnem habebat, unde et vicina regio Λαμωτίς apud Stephanum in Ἀντιόχεια, vide Nicaenum secundum p. 599.

Ibid. Ἀντιόχεια] posita in Lamotide erat, quamobrem Ἀντιόχεια τῆς Λαμωτίδος in concilio Chalcedon. p. 528 dicitur, et quidem in colle circa mare, ut Theophanes Chronograph. p. 119 docet: τοῦτῳ τῷ ἔτει, inquit, Λογγίνος τις ὁ λεγόμενος Σελινούντιος, τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Ἰσαυρίας οἰκῶν, ἐπὶ τινος ὄρους κειμένην ὑψηλοῦ κατὰ τὴν μεσημερινὴν τῆς χώρας θάλασσαν, εἰσήγεν τοῖς Ἰσαυροῖς τὰ τροφία, mons, cui imposita erat, Cragus dicebatur, ut Ptolemaeus docet.

Ibid. Τουλιονσεβαστή] huius episcopus in Synodica provincialium epistola tom. 9 Concil. Labb. p. 319 Sebastianus Sebastiae dicitur: nam quod Carolus a S. Paulo vitium ibi suspicatur, atque ex Cilicia prima eam inter Isauros migrasse, id hac Notitia falsi arguitur.

Ibid. Κέστροι] Epiphanius πόλεως Κέστρων est in Chalcedon. p. 659, qui pessime p. 573 Κέστρων τῆς Συρίας, pro Ἰσαυρίας, scribitur. Ptolemaeo Κλῦστρος, et in Palatino et Coislin. mss. Καῦστρος, unde Κέστρος formari oportet.

Ibid. Σελινοῦς] Traianopolin, quod Traianus ibi vitae finem habuisset, dictam fuisse ex Ulpiano Xiphilinoque compertissimum habemus. rediit dein pristinum urbi nomen, cuius situm egregie describit Basilius Seleuciensis Mirac. S. Theclae 2 11: Σελινοῦς ἐστὶ πόλις μικρὰ μὲν καὶ ἐπαλῖος, μεγίστη ποτὲ καὶ εὐδαιμονοῦσα τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, ἐπιφθόρος δὲ καὶ τότε καὶ νῦν οὖσα τοῖς πολέμοις. parvam suo tempore ait urbem esse et maritumam, olim cum pax esset,

magnam et fellicem et propterea hostium invidiae expositam. ταύτην, pergit, τοιγαροῦν καὶ θάλαττα μὲν ὑποζώνουσιν ὥσπερ νῆς περιεληλαμένη ταφρος ἀχειροποίητος, καὶ κρημνὸς δὲ ὑπερανιστηκώς, καθάπερ τι κρήνος κεφαλὴν, φυλάττει τε καὶ οὐ ποιεῖ πολεμίοις ἐπιδρομον. itaque cum mari, tamquam a natura facta fossa, fuerit incincta, et praerupta rupes eam, ut caput galea, defenderit, apparet munitissimo fuisse loco. vide Corn. van Binkershoek Observ. Iur. 5 21.

397, 21. [Ἰωάννη] ita mss. Ptolemaeo Ἰωτάνη et Chalcedon. concil. p. 659. vide H. Norisium dissert. 2 de Epochis p. 125.

Ibid. 22. [Διοκαισάρεια] eius episcopus Ioannes πόλεως Διοκαισαρείας in Chalcedon. p. 659 dicitur. vide Norisium dissert. 5 de Epoch. p. 562.

Ibid. [Ὀλβη] non multum a Seleucia separatam fuisse Basilius Mir. S. Theclae 2 8 significat, ἀστυγείτονα πόλιν, ἣ ὀνομά ἐστιν Ὀλβα, appellans. Theodorus πόλεως Ὀλβης τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας Constantinop. tertio subscripsit. plura in Anton. Itin. p. 212.

Ibid. [Κλαυδιούπολις] colonia erat a Claudio deducta, Ammiano teste 14 8, olim, si Theod. Ruinartus ad epist. Theodori Iconiensis Act. Sincer. p. 478 non fallit, Isaura. falsum tamen puto, et Ammiani verbis non ut oportuerat intellectis deceptum: nam et Ptolemaeus et Hierocles et ipse Ammianus utramque distincte memorant. vide quem signavi locum cum Valesii nota. sita Chaudiopolis erat in Isauriae mediterraneis inque planitie inter duo Tauri iuga, μετὰ τῶν διὰ Ταύρων ἐν πεδίῳ κειμένη, inquit Theophanes Chronograph. p. 119.

Ibid. [Ἱεράπολις] novit hanc Isauriae Hierapolin Chalcedon. concil. p. 674. fortasse et huc pertinet rarissimus Ἱεροπολιτῶν τῶν πρὸς τῷ Πυράμῳ numus Thes. Britan. tom. 2 p. 114: etsi enim Pyramus Ciliciae sit flumen, nihil impediet si ad eius fontes, unde et iuvenis specie in numo emergit, hanc urbem quaeramus atque extra eius provinciae terminos, praesertim cum plura veteris Ciliciae oppida Isauriae deinceps sint transscripta.

Ibid. [Δαλιανδός] apposita erat monti excelso sed amoeno et irriguo, ad vilem et miseram conditionem redacta Basilii tempore. Δαλιανδός ἐστὶ πόλις, inquit Mirac. S. Theclae 2 10, ἣ πόλεως εἰδωλόν, ἐν τοῖς ἀφανέσι μὲν καὶ ἀνωγνίμοις ἀπεργιμμένη. Credebatur a Sanda Heracalis filio et Damalide esse dicta. idem Basilius Mir. S. Thecl. 2 15, de Eusebio et Hyperechio: καὶ γὰρ ἐκ μιᾶς πόλεως ὀρμητι

τῆς Δαμιλίδος τε καὶ Σάνδα τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Ἀμφικρότου. ad hanc enim urbem ea pertinere cum Tl. Hemsterhuis existimo, non ad Tarsum, quae Henr. Valesii in Ammian. 14 8 erat sententia: etsi enim Ammiani Sandan viri doctissimi opinioni quodammodo patrocinetur, obstat tamen Damalis, quae cum Sanda coniuncta Δαμιλισανδὸν et contracto Δαλίσανδον format: ne dicam Basilium Tarsi cum meminit semper honoris titulos addere, ut Vit. Theclae 1 p. 275 Τάρσος ἡ καλὴ, 2 10 ἡ μεγάλη, et 13 ἡ κάλλι καὶ μεγέθει λαμπρὰ καὶ εὐδαιμόνων. ad hoc, urbis apud Basilium conditor Sandas Herculis filius fuit, cum Ammiani Sandan ex Aethiopia sit profectus, vir opulentus et nobilis, et diversae propterea originis videatur. quod tamen urgere nolim, cum in heroum genere secum invicem saepe dissentiant veteres; certo non laudavero nec Valesii, qui pro ex Aethiopia, quoniam mss quidam ex Aechio scribunt, ex Chio profectus emendavit, conatum, nec Gronovii ex Metachio vel Metachio corrigen-
 tis. Sandes enim sive Hercules seu Herculis filius peregrinus fuit, et ex ultimis Indiae locis, quam cum Aethiopia saepe permisceri notum est, in Ciliciam invasit. docemur hoc a Nonno 34 196, cum Morthem, Indorum regum generum et copiarum ducem, Ciliciam domuisse ac Sandam inibi appellari perhibet: ὅθεν Κιλικίων ἐνὶ γαίῃ Σάνδης Ἡρακλῆος κικλήσκειται εἰσέτι Μόρρεως, ubi, ut a doctissimo Cunaeo quid mutaretur, nihil fuerat necesse, uti nec ab Harduino in Plinii 6 20: Indus enim fluvius, incolis Sandus appellatus, Herculi huic Indico videtur merito cognominis. nec Indis tantum Sandes in honore erat, verum et Persis, quos Agathias, cuius mihi indicium fecit Hemsterhusius noster, 2 p. 62 Herculem Sanden nuncupare testificatur. itaque si a Damalide et Sanda Dalisandus sit, vix mihi persuaderi patior Δαλίσανδα urbem fuisse, tametsi testem citet Stephanus Capitonem l. 1 Isauricorum, unquam dictam. novi quid Victorinus Grammat. p. 2470, quid alii de Δ et Λ inter sese commutatis scripserint: sed alia hic et multo diversa est ratio: neque enim Damalin et Lamalin dixisse credibile est. potius arbitror in Capitonis Isauricis conformatione literarum Δ et Λ errasse librarios, eaque ratione Δαλίσανδα esse nata.

397, 23. Γερμανικόπολις] inter Isauriae mediterraneas Constantinus l. 1 Them. 13 locat. Γερμανικούπολις τῆς Ἰσσυρίας concil. Chalcedon. p. 659.

Ibid. Εἰρηνόπολις] distinguenda haec est ab eiusdem nominis in Cilicia secunda urbe, ut studioso sit in Constantinop. secundo p. 670 et 671: nam et Paullus Εἰρηνοπόλεως τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας, et Georgius Εἰρηνο-

πόλεως τῆς Ἰσαύρων ἀπαρχίας subscribunt. Basilus Mirac. S. Theol. 2 18 τὴν καὶ ἡμᾶς Εἰρηνοπολιν, ut a Ciliciæ urbe distinguat, nuncupat.

397, 23. Φιλαδέλφεια] est in Ptolemaeo et concilio Chalcedon. p. 659. sequentem legere non memini. habet Stephanus Isauriae urbem Μονόβας ex Capitone, quam nostram esse non finivero.

Ibid. 24. Ἀδρασός] puto Carolum a S. Paulo Ἀδρασὸν recte correxisse. Stephanus πόλεως Ἀδρασσοῦ τῆς Ἰσαύρων ἀπαρχίας, eam urbem, male in Geographia S. neglectam, requirit Concil. Constantinop. tert. p. 671.

Ibid. Ζεῖδη] Σβίδη aliis Notitiis, Βίδη Chalcedon. Synodo p. 674.

Ibid. Νεάνηλις] de hac nihil dixero, nisi Suidam eius nobis memoriam servasse in Ἰνδακος.

Ibid. Λαυζαδος] ita Constantinus l. 1 Them. 13, ubi eam in Isauriae mediterraneis fuisse adfirmat.

Ibid. 25. ὑπὸ κοινοσολάριον] inscripta est Io. Chrysostomi epist. 139 Theodoro τῆς Συρίας κοινοσολάρει. vide et Jac. Gothofredum in l. 11 c. Th. de Cohortal.

Ibid. 26. Ἀντιόχεια] Coelēs Syriae metropolin agnoscunt omnes. vide Spanhemium Dissert. 9 de Usu et Praest. Num. p. 586. hinc Eunapio in Libanio ἡ τῆς κοίλης καλουμένης Συρίας πρώτη πόλεων. quam illi dignitatem Theodosius primus ob motam seditionem, prorsus ut olim Severus imperator, abstulit et Laodiceae transscripsit, teste Theodoro H. E. 5 20, cui egregiam Io. Chrysostomus Homilia 17 ad Antiochen. p. 175 edit. nov. lucem feret.

Ibid. Σελεύκεια] auctori l. I Maccab. c. 11 8 Σελεύκεια παραθαλάσσια, cuius situm accuratissime descripsit Polybius 5 59. Libanius τὴν Σελεύκου appellat, quod cum non animadverteret interpretes, turpiter lapsus est in Antiochico p. 363, τὸν ἐκ τῆς Σελεύκου τυράννον (sic enim scripsit Libanius) tyrannum a Seleuco vertens. Eugenius intelligitur, qui Seleuciae, cum imperio Diocletianus praecesset, tyrannidem invaserat; quo de egregie, ut solet, Henr. Valesius in Eusebii H. E. 8 6. Seleucensium numi superant plures, e quibus hic Gazae Wildianae notandus est; ΑΤΤΟΚΡ . . . ΝΕΡ. ΤΡΑΙΑΝΟC. ΑΡΙCΤ. CΕΒ. ΓΕΡΜ. ΔΑΚ. et parte altera CΕΑΥΤΚΕΩΝ. ΠΕΙΕΡΙΑC. B. cum templo quattuor columnis suffulto, in cuius medio mons, infra quem ΖΕΤC ΚΑCΙΟC. huic similem in Thes. Frider. c. IX 11 cum Δ et in Num. Imp. Gracc. Vaillantii p. 30 cum nota senarii re-

peries; quae litterae nec Traiani annos (obstant quippe Dacici atque Optimi tituli) nec novam designant aeram, culus initium repetendum foret a Traiani pietate, quam Iovi Casio in his partibus probaverit, quae cl. Liebe sententia: vetant Bercoënsium numi, hisdem Traiani titulis inscripti, inter Wildiamos, quorum unus *ΒΕΡΟΛΙΩΝ*. B, alter F, tertius, quem vir egregius Select. Numis. tab. XVII vulgavit, H praefert, et Chalcidensium apud Vaillantium cum signis A et Δ, neque enim, puto, vir doctus arbitrabitur ad omnes Syriae urbes eam aeram pervasisse, et passim Syros ex cultu Casii apud Seleucienses Iovis annos sub Traiano numerasse. forte verius monetariorum notae credentur, nobis nunc ignotae. de Laodicea dictum alias est.

397, 26. Γάβαλα] πόλις τῆς πρώτης Συρίας Io. Malalae tom. 2 p. 88. Theodoretō πόλις σμικρὰ καὶ χαρσιστατή Histor. Religios. c. 28. vide Ant. Itin. p. 148.

Ibid. 27. Πάλτος] aberat 20 M. P. Laodicea. vide Ant. Itin. p. 147. Iustinianus hanc et Laodiceam et Gabala, Antiochiae quodammodo adeptas, novae provinciae, cui Theodoriadis nomen fecerat, praeterea ex Syria secunda Balaneas contribuit apud Io. Malalam tom. 2 p. 183.

Ibid. Βέροια] de hac et Chalcide disputavimus ad Mem Itiner. p. 193. obiter hic Socrati auxilium foremus § 16. ἐν Ἰμμοστάρ, inquit, οὕτω καλουμένῳ τόπῳ, ὃς κείται μετὰ τὴν Χαλκίδα καὶ Ἀντιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ, Ἰουδαῖοι συνήθως ἐαυτοῖς παίγνια ἐπιτέλουν τινά. flagitiose enim corruptum est vici nomen, in quo scelus quod Socrates enarrat Iudaei patrarunt. lege ἐν Ἰμμοῖς γάρ, et vicum habebis, 20 M. P. a Chalcide disiunctum apud Theodoretum Hist. Relig. c. 7 atque in Tabula Peutingerorum. firmat coniecturam, etsi in vocabuli numero et genere dissentiens, Theophanes Chronograph. p. 71: τοῦτόν τῃ ἔτι Ἰουδαῖοι εἰς τὸ Ἰμμὸν παιδίον Χριστιανὸν συλλαβόντες, et Cedrenus, quamquam per παιδίον Theophanis in errorem impulsus, p. 276: Ἰουδαῖοι εἰς τὸν Ἰμμὸν πεδίον Χριστιανὸν παῖδα συλλαβόντες. fecit ex vicinia soni τοῦ παιδίου et πεδίου Immu campum, quem, si ad haec attendisset Abr. Ortelius, circa Byzantium non quaevisisset.

Ibid. 28. ὑπὸ ἡγεμόνα] distracta haec est provincia a Coele Syria, ut Euagrius H. E. 3 32 docet, et quidem, si qua Malalae tom. 2 p. 69 fides, a Theodosio secundo, quem et Apamiae ius metropoleos dedisse adfirmat, praesidi paruisse Notitia imp. Orient. c. 1 monere haud neglexit.

Ibid. Ἀνάμεια] provinciae erat metropolis, quamobrem

τοὺς ὑπὸ Ἀνάμειαν λεγόμενοι, episcopus huius urbis metropolitane subditos, Euagrius H. E. 3 34 appellat. erat circa urbem vicus, χωρίον, cui Μάρατος Ζαβδύλης erat nomen, tom. 11 Concil. Labb. p. 403 et 406 memoratus: vicinos ille habuisse videtur Maratocuprenos, de quibus in Ammian. 28 2, adfirmatque primam tituli grassatorum illorum, de qua dubitatum video, partem. sequentes tetigimus in Anton. Itiner. p. 187.

397, 29. Μαριάμη] sic et Ptolemaeus. Arrianus Exp. Alex. 2 13 Μαριάμην, Concil. Acta. Μαριάμην vocare ad-sueverunt. vide Synod. Constantinop. sub Menna tom. 11 Conc. p. 402 et Chalcedon. p. 659. L. Holsteinus et Ch. Cellarius ex Alexandrino Chron. Κώμην Μαριάμην, in qua Gelasius martyr fuerit contumelatus, cum hac urbe componunt; quod ut recte fecerint, vereor. plane proxime Heliopolim ibi collocatur, a qua Ptolemaeus hanc longius remouet. provinciae quoque diversae sibi vindicant, hanc Syria secunda, illam Phoenice ad Libanum. de sequente Ant. Itin. p. 148.

Ibid. 30. Παφανάη] Παφανάει Ptolemaeo et Stephano, qui urbis gentile Παφανώτης esse addit. Lampadius Παφανάων πόλις est in Chalcedon. p. 660, et Zoilus Παφανίης in Constantinop. sub Menna p. 402, satis vitiose.

Ibid. Σελευκόβηλος] Seleucia est ad Belum sive amnem seu montem: neque enim alterutrum pro comperto est. vide Ch. Cellarium. G. A. 3 12 p. 420. sita erat in finibus Apamiensium. Theophanes Chronogr. p. 289: οἱ δὲ Σελασβίνοι τοῦ τῷ προσρύντες σὺν αὐτῷ ἐν Συρίᾳ κατῆλθον, χιλιᾶδες πέντε, καὶ ὤκησαν εἰς τὴν Ἀνάμειαν χώραν ἐν κώμῃ Σελευκοβόλῃ. Vertit Miscellae Hist. l. 19 auctor: porro Sclavinī ad hunc confluentes cum ipso descenderunt in Syriam, numero quinque millia, et habitabant in Apamiensium regione in castello Seleucobori. unde vides legisse eum εἰς τὴν Ἀναμείων χώραν, et bene; dein Σελευκοβόρῳ, quod ex Σελευκοβήλῳ natum est. Stephanus Σελευκόβηλον et Σέλευκον, περὶ τῇ ἐν Συρίᾳ Ἀπαμείᾳ ἀρσενικῶς λεγομένην πόλιν, distinguit, perverse, si quid in his video: eadem enim est, et Σελευκόβηλος et Σέλευκος πρὸς τῷ Βήλῳ appellata, ac, uti videmus, Apamiae, unde longius Seleucia Pieriae distabat, vicina.

398, 1. Εὐφρατησίας] olim Comagene erat. Procopius B. Pers. 1 17: χώρα γούν, ἥ ἐκ Σαμοσάτων ἐπὶ τὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἐστὶ, πάλαι μὲν Κομαγηνὴ ἐκλήθη, τὰ νῦν δὲ παταμὴ ἐστὶν ἐπώνυμος. et 2 20: ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Κομαγηνῶν χώραν ὁ Χοσρόης ἀφίκετο, ἦν καλοῦσιν Εὐφρατησίαν. Augusto - Euphratesia in Chalcedon. p. 565 dicitur, et Leonii imperatori l. 10 c. de Diversa. Offic. provincia facta est et a

Syria et Oadroēna dissociata iussu Constantini M., teste Malala tom. 2 p. 3. praeses eius est in Notitia imp. Orient. c. 1 et praesidiale officium Euphratense l. 2 c. Th. de Venat. Fer.

396, 2. *Ἱερὰπολις*] metropolin huic provinciae fuisse praeter Imp. Leonem atque alios testis est Euagrius H. E. 6 19. quo nomine Arabibus et Syris sit, Imp. Constantinus Porphyrog. orat. de imagine Edess. p. 51 edit. Combefisii docet: εἰς τὸ κάστρον Ἱερὰπόλεως ἐφθασεν, ὃ τῇ μὲν Σαρακηνῶν φωνῇ Μεμμιχ λέγεται, τῇ δὲ τῶν Σύρων Μαβούκ. unde egregia Hydii in Itin. Peritz, p. 43 coniectura constabatur, qua in Plinio 5 23 *Bambyce*, quae alio nomine *Hierapolis* vocatur, Syris vero *Mabog*, expulso atque ad tenebras damnato *Magog*, emendat. vide Alb. Schultens indicem Bohadino annexum, in Manthesium.

Ibid. *Κύρος*] Cyrestana civitas Imp. Iustiniani epistolae Collat. 7 Concil. Constantinop. sec. p. 219. cives D. Papebrochius Cyropolitanos, qui Actis Iuliani οἱ τῆς πόλεως Κύρου, tom. 2 Iun. p. 178 appellat, haud recte. vide Ant. Itin. p. 189.

Ibid. *Δολίχη*] *πολίχνη σμικρά* Theodoro H. E. 5 4, *Δουλικία* Theophani Chronogr. 354; ad quem modum Philoxenus Dulichii episcopus in Collat. inter Catholicos et Severianos tom. 11 Concil. Labb. p. 137. plura supra p. 184, ubi de Zeugmate etiam et Germanicia.

Ibid. 3. *Περρὴ*] Liberatus Diaconus Breviar. c. 13 ecclesiae Paresium Sabinianum fuisse ait episcopum, quem Perrensium fuisse Acta concilii Chalcedon. tom. 9 Conc. Labb. p. 106 clamant. v. Ant. 1 p. 210.

Ibid. *Νικόπολις*] non aliam esse puto atque eam quam Iosua Stylites in Chron. Syriaco sub Imp. Anastasio vehementi terrae tremore corruisse refert tom. I Bibl. Orient. Assemani p. 271, nec diversa fortasse est Itip. Ant. p. 190.

Ibid. *Σκηνορχαία*] *Σκηνή ἀρχαία*. viderint peritiores an loco nomen venerit a tentoriorum copia, et quid *Σαλγενο-ρατίξενον* sibi velit.

Ibid. *Σύριμα*] putares *Συρά* sive *Σούρον*, ut Euagrius H. E. 4 25, urbem in Euphratis ripa positam (Vita Symeonis Stylitae c. 26: ἦν τις ἐν Συροῖς στρατιώτης, πολίχνην δὲ τι τοῦτο τῶν ἐνευφρατιδίων), nisi propius abessent *Οὔριμα*, pro quibus *Οὔρημα* editus Ptolemæus, sed hinc et ex Coislin. ms. adiuvandus. *Ὀριμα* et *᾽Ωριμα* Chalcedon. concil. p. 676. erat Euphrati adsita, unde *castellum Urima Euphrati accubans* in veteri codice Syriaco tom. 1. Biblioth. Orient. p. 172 Assemani.

378; 4. *Ἐὐρωπός*] *Iocua Stylites castrum ait Europus, quod in provincia Mabugensi, sive Hierapolitana, ad occidentem Euphratis est positum* Bibl. Orient. tom 1 p. 292; cui Procopius Fabr. Iustinian. 2 9 et B. P. 2 20 adscitur. merito ergo Lucianus insulsum scriptorem historiarum taxavit, qui de urbe hac *ἡ δὲ Εὐρωπὸς κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ σταθμούς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχονσα, ἀπὸ τῆς αὐτῆς Ἐδεσσαίου. Europus sita quidem est in Mesopotamia, mansionibus ab Euphrate duabus disiuncta, et ab Edessenis condita.* nomen est a Macedonibus, qui urbium patriae suae nomina oppidis Syriae indiderunt. vide Appianum Syriac. p. 201 et Abr. Berkelium in Stephan. *Εὐρωπός*, ubi commixta videbis quae longo terrarum situ distinctissima fuere.

Ibid. 5. *Ὀσροήνης*] *Ὀσροήνης*, nomen provinciam ab Osrōs Procopius B. P. 1 17 accepisse memorat, nec multum, ut alias observavimus, ab eo dissidet Dionysius Patriarcha. provincia post Constantinum a Mesopotamia videtur divisa, qua de re Norisius diss. 2 de Epoch. p. 110. praeses Osrōneas est in l. 105 c. Th. de Decur. et Notitia I. O. c. 1.

Ibid. *Ἐδεσσα*] provinciae metropolis fuit, *περιβόητος τῆς Ὀσροήνης ἐπαρχίας μητρόπολις* Theophani Chronograph. p. 146. Acta S. Thaddaei apud Lambecium Bibl. Caesar. 8 p. 202: *ἦν μὲν ἀπὸ Ἐδέσσης τῆς πόλεως, μητρόπολις δὲ παλαιᾶ πόλιν, Ὀσροήνη καλουμένη, Ἀρμενοσύρων μεσόγειος*: quae cum urbem Osrōenem vocitant, videri possent vitiosa, nisi et Syri Orrhoam et Osrhoam appellarent. vide Anton. Itin. p. 185.

Ibid. 6. *Κωνσταντία*] *Κωνσταντίνη* aliis, Suidae *Κωνσταντία*, cuius episcopus Sophronius est in Actis synodi Antiochenae, intextis Actioni 14 concilii Chalcedon. tom. 9 Concil. p. 120: olim Nicephorium dicebatur, Stephano teste, Syris autem *Τελα Νέτη*, quod utrumque nomen mutavit Constantii imperatoris iussu, quemadmodum Chron. Edessenum tom. I Bibl. Orient. p. 395 refert. quod vero a Chronici auctore additur, *quae olim Antipolis dicebatur*, non mihi satis rectum videtur. succurrit Ammianus 18 9, ubi Amidam et Antoninopolin, prorsus ut scriptor Edessenus, eodem tempore a Constantio instauratas fuisse memorat. male itaque Assmann dissert. de Monophysitis tom. 2 Bibl. Orient. ex Antipoli facit Anthemusiadem Taciti sive Anthemusiam aliorum, reprehenditque Ch. Cellarium, qui Stephanum Suidamque secutus Nicephorium a Constantina nihil differre recte adfirmaverat. aberat ad occasum Nisibis et septentrionem Amidae stadiis 56, si quae fides Theophani Chronogr. p. 124; quae sac.

nisi culpa recidat in librariorum, exigua esse debet: longius enim intervallum in eas urbes interiectum fuisse Peutingerorum Tabula vetat dubitare. vide etiam Procopium Aedif. Iustin. 2 5.

398, 6. Θεοδοσιούπολιν] posita erat ad flumen Chaboram loco munito. Procopius Fabr. Iustin. 2 5: Θεοδοσιούπολις ἡ παρὰ ποταμὸν Ἀβόρραν γῆς τῶν Περσῶν προβεβλημένη. distinguenda ergo ab altera eiusdem est nominis urbe in Armenia, qua de Fabr. Iust. 3 5.

Ibid. Κάρραι] recte ita codex Lugdunensis. urbem Christiani, quod cives sacris paganorum deditissimi essent, Ἑλλήνων πόλιν vocarunt. libellus Samuelis et reliquorum presbyterorum contra Ibam tom. 9 concil. Labb. p. 37: ὅτι χειροτόνησε Δανιῆλον τὸν αὐτοῦ ἀδελφιδοῦν ἐπίσκοπον τῆς Ἑλλήνων πόλεως. ubi eos Carras intelligere libelli principium ostendit: συνήλασεν ἡμᾶς, inquit, ἐπὶ τήνδε τὴν κατηγορίαν εἰλεῖν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δανιήλου, καὶ αὐτοῦ ἐπισκόπου Καρρήνων πόλεως, tametsi male ἀδελφός Ibae frater Daniel vocetur, qui ἀδελφιδοῦς sive fratris Ibae filius fuit. peius vero commonitorium Damascio tribuno missum p. 26 Δανιῆλον τὸν εὐλαβέστατον Θεοδοσιουπόλεως ἐπίσκοπον nuncupat: neque enim ille Theodosiopolitanus fuit praesul, sed Ioannes; quare verius vetusta versio et *Danielem Carrhenorum civitatis episcopum, et Ioannem reverendissimum Theodosiopolitanum episcopum* praefert. consentit in Carrarum illo titulo scriptor Syrus Vitae S. Ephraemi, qui tom. I Bibl. Orient. p. 51 de Iuliano: *et divertit Carras, urbem paganorum refertamque simulacris*. vide itaque hucine referri oporteat l. 8. c. Th. de Pagan., qua Theodosius duci Osdroënae scribit: *aedem olim frequentiae dedicatam, coetui etiam, populo quoque communem, in qua simulacra feruntur posita, artis pretio quam divinitate metiendā, iugiter palere publici concilii auctoritate decernimus*. mihi sane, tametsi pro Edessa Gothofredus disputaverit, aedes illa Carris fuisse videtur, praesertim quod Edesseni, ut ex eorum chronico Syriaco patet, Theodosio imperatore sacrorum Christianorum essent studiosissimi atque a simulacris aversissimi. plura Ant. Itin. p. 193 et de Batnis p. 190.

Ibid. Νέα Βαλεντία] nunquam, quod quidem recorder, hanc Valentiam reperire potui. videtur e castellis fuisse quae Euphrati assidebant.

Ibid. 7. Λεοντόπολις] praestiterat ἡ καὶ Καλλίνικος, quomodo Libanius Theodoretus Procopius atque alii, iam ante ad Ant. Itin. p. 191 appellati. urbem instauravit Imp. Leo

circa a. 466, suoque nomine insignem esse voluit, atq. Chron. Edesseno tom. I Bibl. Orient. p. 405 perscriptum. adde Assemano notata tom. eius p. 258.

398, 7. *Βίρθα*] *Virta munimentum valde vetustum, in extremo Mesopotamiae situm* Ammianus 20 7 memorat, quod cum Birta videatur Ptolemaei ad Tigrim, nostra esse nequit. forte haec latet in Binta, cui in Osdroēna locum dedit Notitia imp. Orient. c. 169.

Ibid. 8. *ἀναρχία Μεσopotamίας*] praesidi quoque parat in Notitia imp. Orient. c. 1. quod vero una illi urbs Amida datur, id ne librariis acceptum referri oporteat vereor: erant quippe Hieroclis aetate plures in ea provincia urbes et castralla. Daras paullo ante muniverat Imp. Anastasius apud Euagrium H. E. 3 37, ne de arcibus dicam, quas Procopius de Fabr. Iustin. 2 4 describit.

Ibid. 9. *Ἀμίδα πόλιν δρυρὰν τῆς μέσης τῶν ποταμῶν* Euagrius H. E. 3 37 appellat. situm signat Ammianus 18 9, Procopius atque alii, quos nunc praetereo. id quaeram, tamen si ab instituto recedat, verumne sit Nisibin, celebrem olim huius provinciae urbem, *Σιβάνοлин* fuisse nuncupatam. abiit in hanc opinionem D. Papebrochius tom. 5 lun. p. 15 ad Vitam S. Febroniae, in cuius Actis c. 1 *Σιβάνολις, ἥτις διέκειτο ἐν ὁρίοις τοῖς πρὸς τοὺς Ἀσσυρίους*. censet vir doctus Syrorum sermone Nisibin et Sibapolin rem eandem significare; quod, puto, nunquam probabitur. nihil quoque in Actis, unde Nisibin intelligendam esse colligas. ego τὴν *Σιβάνοлин* non aliam esse autumo atque eam quae Syris Sibabarech, cuiusque haud obscura mentio in Bibl. Orient. tom. 2 p. 361; Actorum autem Febroniae interpretem Sibacarech legisse et propterea *Σιβάνοлин* vertisse: Syris enim ברא seu ברכא oppidum significat, et proxime a productione urbis Sibabarech, unde facilis erroris via, distat. posita urbs erat intra Mesopotamiam, ut ea Acta ostendunt; quae res Assemano in disert. de Monophysitis tom. 2 Bibl. Orient. dubia atque incerta visa est. hoc obiter: nunc in viam redeamus.

Ibid. 10. *Φοινίκης*] haec est *Φοινίκη παράλος*, uti Euagr. 3 33 et Io. Malalae tom. 2 p. 73 dicitur. subditam fuisse viro consulari I. 52 de Decurion. et Notitia imp. Orient. c. 1 testantur. facta provincia est, sed multo amplior et Phoenicen secundam complexa; ab Hadriano apud Spartian. c. 14.

Ibid. 11. *Τύρος*] provinciae erat metropolis, quo titulo etsi in numis ante Hadrianum insignis est, Phoenice tamen a Syria devulsa, provinciae caput est imposita, ut Suidas in

Παῦλος Τύριος significat. vide Norisium diss. de Epoch. 5. p. 396 et Spanhem. Dissert. 9 de Ua. de Praest. N. p. 588.

398, 11. *Βηρυτός*] metropolitano nomine ac dignitate civitatem Berytum exornaverat Theodosius secundus l. un. c. de metrop. Beryt.; qua re Eustathius urbis eius praesul accensus Phoenices urbes Byblon Botryn Tripolin Orthosiadem Arcas atque Antaradon sibi, utpote novae metropoli subiiciendas, vindicavit. contra venit Photius Tyrionum praesul, questusque est patribus Chalcedonensibus ab Eustathio iniuriam sibi illatam canonemque Nicaeni primi concilii quantum proterve esse proculcatum. patres secundum Photium litem dedere, iusseruntque Tyrum esse metropolin, Berytum vero nihil praeter ceteras provinciae urbes sibi sumere p. 622. adde Balsamonem in can. 29 Chalcedon. concilii apud Beveregium tom. I p. 148. plura Itin. H. p. 583 et de sequentibus Ant. Itin. p. 148.

Ibid. *Βόστρυς*] lege *Βότρως* et *Βύβλος*, etsi *Βίβλος* sit in Actis Chalcedon. p. 618, *Βόστρυς* in Chronogr. Theophanis p. 193.

Ibid. 12. *Ἀρχαί*] recte mss, ut alias diximus. Aurelius Victor duplex illi nomen fuisse Arcae et Caesareae in Alexandro Severo asseverat; cumque urbs Libano fuerit vicina, uti Gesta Tancredi c. 105 indicant, haud spernenda videtur N. Haymii coniectura, qua numum *Καίσαρος Λιβάνου* huic tribuit tom. I Thea. Britan. p. 252.

Ibid. *Ὀρθουσία*] *Ὀρθουσία* vicina fluvio Eleuthero apud Strabonem 16 p. 753. vide Noris. Epoch. diss. 2. p. 103.

Ibid. *Ἀραδος*] uni episcopo Aradum atque Antaradum subditas fuisse Acta concil. Ephesini et Chalcedon. vetant dubitare; nec iusta tamen propterea haec Harduini animadversio. in *Notitia*, ait in Num. Ant. Illustr., *Hieroclis Aradus et Antaradus* ceu duo diversa oppida, episcopali decore insignia, appellantur in provincia Phoeniciae paraliae sive maritimae, credo mendose, cum utriusque oppidi unam fuisse antistitem merito suspicemur ex *epistola Orientalium* 13 in auctario Theodoretii p. 564. neque enim ecclesiastica haec Notitia; nedum omnia oppida, quae Synecdemo comprehensa sunt, suos sibi episcopos hubuerunt. plura Itin. Ant. p. 148.

Ibid. *Κωνσταντία*] nusquam eam reperio, vereorque ne quid hic a librariis sit neglectum. si *Ἀντάραδος* ἡ καὶ *Κωνσταντία* legeretur, salva res foret: Constantius enim urbem inauratam suo nomine donavit. Theophanes Chronogr. p. 31: καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκῃ, ἣν Κωνσταντίαν ἑκκλησαν, τὴν πρότερον καλουμένην Ἀντάραδον. atque hinc

Atticus episcopus Aradiae Constantiae provincialium ad Leonem imperatorem epistolae tom. 9 Concil. p. 812 subscribit, ut iam ante diximus.

398, 13. *Παγωνάς*] codex Leidensis *Παγωνίς*, quo ego nomine oppidum in hac ora ignoro. si rectum est, potuit ex simili causa locus dici quo portus Troezenius *Παών*, de quo Suidas. fortasse tamen Saltus Gonaticus, quem aliae Notitiae in hac provincia agnoscunt, et cuius possessionum imp. Zeno l. 2 c. de Praed. Tamiac. meminit, sub vocabuli involucre latet. vide Iac. Rhenferdii diss. de Angulo Arab. p. 821, nec crede tamen saltum Gonaticum esse angulum illum cavum ex concursu Libani et Antilibani ortum, de qua Strabo agat, ut ait: nihil enim huius in Strabone reperies. habet sane Bonfrerius ad Antilibanum Hieronymi, atque ex eo Rhenferdus, haec Strabonis o l. 16: *duo sunt montes, qui eum faciunt, quae Concavus Angulus dicitur, quasi inter se pares Libanus et Antilibanus, paullo ultra mare incipientes.* at si l. 16 p. 754 inspexeris, cavam quidem Syriam, nusquam cum angulum, invenies.

Ibid. *Πανείας*] vitiose *Σπανίς* in Vita S. Sabae, quam a Cyrillo conscriptam Cotcherius tom. 3 Mon. Gr. inseruit, p. 252. multo prius in Actis Procopii, seu fabula potius, cum Caesarea Palaestinae metropoli sive Stratonis turre confunditur c. 3: *Καيسάρειαν δὲ ταύτην φασὲν ἦν καὶ Φιλίππου καλεῖν εἰσάγειν.* αὕτη δὲ καὶ Στρατιωνος μὲν πύργος τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο: *Φοίνικες δὲ Πανείαδα κατρουμαῖζουσιν, ἀπὸ τοῦ γείτονος αὐτῇ ὄρους Πανέου τὴν ἐπωνυμίαν θέμενοι.* quem eundem errorem scriptor Vitae Epiphanii erravit, dum c. 44 ex Cyprio se navi Caesaream Philippi traiecissee narrat: *ἀπάραντες δὲ ἀπὸ Κύπρου ἀπεπλεύσαμεν ἐν Καيسαρίᾳ τῇ Φιλίππου.* neque enim Pancadem sive Caesaream Philippi appellere potuit.

Ibid. 14. *Φοινίκης Λιβανησίας*] fuit provincia haec coniuncta superiori, donec a Theodosio M. distraheretur et suum sibi praesidem acciperet. vidit hoc H. Norisius ex concilio Actis dissert. 4 de Epochis p. 356, tametsi per errorem Arcadio originem huius provinciae tribuerit: Theodosium enim auctorem esse Io. Malala tom. 2 p. 39 perspicue docet. *ὁ δὲ αὐτός, inquit, βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν ἀπὸ τῆς Παράλου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκασι μετροπόλεως καὶ ἀρχοντι ἐρδενάριον ἑμίσση τῇ πόλει.* quamquam quae de Emessa addit, a vero abeunt: neque ea enim metropolis provinciae, sed Damascus fuit. nec succurres homini, si civilem metropolin eam urbem factam dixeris, quo-

niam iura et dignitatis civilis privilegia ecclesiastica secum trahabant. sic cum Tyanis Valens ius metropolitanum contuleret, eius urbis antistes iura ecclesiastica statim sibi arrogavit; quae eadem res Eustathium Berytensem, postquam Berytus a Theodosio secundo metropolis esset constituta, ut sibi vicinas urbes subiceret, impulsisse videtur. id superest, ut honorariam metropolin Emesam, etsi verbis Malalae non satisfaciatur, creatam profitearis. praesidem huic provinciae praefuisse Notitia imp. O. c. 1 ostendit. cave tamen huc referas cum Pancirole c. 112 Notitiae eius praesidem provinciae Phoeniciae, ad quem Diocletianus l. 3 c. de Divers. Rescript. et Constantinus l. unico c. de Form. et Impetrat. sublat. mittunt. is totius Phoenices, antequam in duas secaretur, curam gessit, propterea PRAESES PROVINCIAE SYRIAE PHOENIC. in inscriptione Sponiana Miscellan. p. 270, quae in paucis diversa et inter Gudianas p. LXLIX 1 legitur, appellatur.

898, 15. Ἐμισσα] Ἐμισσα τῆς τοῦ Λιβάνου Φοινίκης πόλεως lo. Malalae tom. I p. 391. vide Ant. Itin. p. 188.

Ibid. Λαοδίκεια] Laodicea est ad Libanum, de qua Ant. Itin. p. 198.

Ibid. Λαμασκός] provinciae erat metropolis, unde Theodorus episcopus τῆς μητροπόλεως Λαμασκῶν in Chalcedon. concil. p. 676, et in Actis Stephani Sabaitae c. 6 tom. 3 Inl. p. 555 ἡ ἐπίσημος καὶ πανευδαίμων μητρόπολις. plura alias.

Ibid. Ἠλιούπολις] diutissime huius cives paganicae superstitioni studuerunt. urbs ipsa altissimis montibus undique erat incincta. vide Theodoretum H. E. 4 22 p. 183 et Ant. Itin. p. 189, ubi et de Abila.

Ibid. 16. Παλμύρα] Theophanes πόλιν Φοινίκης Λιβανισίας Chronogr. p. 148, Procopius de Fabr. 2 11 Φοινίκης τῆς παρὰ Λίβανον, et ab imp. Iustiniano instauratam prodit. Palladius Vit. Chrysostom. p. 194 Παλμύραν τὸ τῶν Περσῶν προύριον, quod ad Persas compescendos commodissima esset, appellat, 80 M. P. Emesa removens. fuit itaque in finibus Romanae Persicaeque ditionis, nec longe ab Euphrate, ut Appianus B. Civil. 5 p. 1079 ostendit. quare Ulpianus l. 1 D. de Censib. §. 5 prope barbaras gentes et nationes collocatam in provincia Phoenice ait, gentium et nationum nominibus vicinos Arabes Parthos ceterosque eius orae barbaros complexus. Cicero in simili re voces iungit de Provinc. consul. c. 9: celebrantur aures quotidie meae novis nominibus gentium, nationum, locorum. et c. 13: ceterae partes a gentibus aut intimis huic imperio aut infidis aut incognitis aut

certe immanibus et barbaris et bellicosis tenebantur; quas nationes nemo unquam fuit qui non frangi domarique cuperet. neque aliter Velleius 2 110: *gentium nationumque, quae rebellaverant, omnis numerus amplius 800 millia explebat.* vide et c. 98 et Curtium in Sallustii Catilin. c. 10.

398, 17. Παλαιστίνης] excidit πρώτης: tres enim ordine recensentur Palaestinae, quarum et Imp. Theodosius in l. 30 c. Th. de Erogat. milit. et Notitia imp. Orient. c. 1 meminit; quae res parum animadversa saepe doctis, quos Iac. Rhenferdus dissert. II in Euseb. Onomast. p. 788 ab errore revocare adausus est, negotium facessivit. iunctae fuere ad Arcadii usque tempora: nam quod Io. Malala tom. 2 p. 5 Constantinum M. Palaestinam tertiam provinciam constituisse asseverat, id Hieronymus Quaest. in Genes. c. 21 convellit, ante non grande tempus Palaestinam Salutarem, quae eadem ac tertia, ex divisione praesidium esse factam et dictam adfirmans. idem et hinc statuminatur, quod omnis Palaestina sub Theodosio M. uni praefecti paruerit, quemadmodum ex Zosimo 4 41 liquet. vide H. Norisium diss. 5 de Epoch. p. 474. consularis Palaestinae primae est in Notit. imp. Orient. c. 1 et apud Palladium Histor. Lausiac. c. 65.

Ibid. 18. Καισάρεια] metropolin huius provinciae caeon 7 Nicaeni primi apud Beveregium tom. I p. 68 et Hieronymus in epist. ad Pammachium agnoscunt; quae dignitas urbi mansit, postquam tres Palaestinae episcopo Hierosolymitano in Synodo Chalcedonensi tom. 9 p. 2 subditae, atque eidem iura patriarchalia fuerunt aucta, uti Novella 103 ostendit.

Ibid. Λῶρα] Stephanus maritimam hanc urbem egregie illustrat in Λῶρος. adde H. Relandum Palaest. 3 p. 739 et Probabil. nostrorum c. 25.

Ibid. Διόσπολις] Lydda est. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 17 p. 204: Λύδδα ἡ νῦν Διόσπολις. vide Itin. H. p. 600, ubi et de Antipatride.

Ibid. Ἀζωτος παραλίος] duplicem Azotum, si Notitias exceperis, vix alibi reperies. videtur Azotus mediterranea ea esse cuius Sacrae literae, Herodotus, Diodorus, Iosephus atque alii meminerunt. posita illa non longe a mari erat, nec illi tamen iuncta. Iosephus inde B. I. I 7 § 7 inter τὰς ἐν τῇ μεσογείῳ πόλεις recenset, et τὰς παραλίους ab ea distinguit. idem facit Wilh. Tyrius Hist. Hieros. 12 6 et 15 24. nec dissentire videtur Fulcherius Carnotensis c. 52, qui praeterea suo tempore vicum fuisse, quam Ibenum indigenae vocabant: forte is non alius est ac Iebna, qui H. Relandum Palaest. 3 p. 608 molestus fuit. maritima Azotus prioris esse portus potuit: quomodo Ascalon, etiam mari praetenta apud Wilh. Tyrium

17 22, suum sibi portum habuit, episcopo aeque ac Ascalon subiectum: subscribit enim rescripto Ioannis Hierosolymitani ad Ioannem Constantinop. et Antonius Ascalonius et Stephanus Maiumae Ascalonis tom. 11 Concil. Labb. p. 376. Maiuma autem Ascalonis eius portus est, ut Maiuma Gazensium et Maiuma Alexandriae, quam alias, hactenus minus notam, illustrabo. de Eleutheropoli et ceteris, quas intactas praeterco, vide H. Relandum.

398, 19. Αἰλία ἡ καὶ Ἱεροσόλυμα] recte ita ms Lugdunensis. Aeliae nomen diutissime Hierosolymis haesit. Ioannes Chrysostomus orat. 5 in Iudaeos p. 645 ed. novae: ἐπειδὴ γὰρ Αἴλιος ὁ Ἀδριανὸς ἐχορημάτισεν, οὕτω καὶ τὴν πόλιν καλεῖσθαι ἐνομοθέτησεν, ἐκεῖθεν τε Αἰλία μέχρι καὶ νῦν ὀνομαζέται. plura, quae in Iustiniani usque aetatem eum urbi titulum durasse adfirmant, Beveregius in can. 7 Nicaeni primi coacervavit. adde Vales. in Euseb. H. E. 7 5.

Ibid. 20. Αἰβιάς] olim Betharam, teste Eusebio, sed in Liviæ Augustae honorem novo titulo decorata. erant circa eam, trans Iordanem et 12 M. P. ab Hierichunte positam, balnea aquarum calidarum. Gregorius Turonensis Miracul. 1 18: sunt autem et ad Liviada civitatem aquae calidae, in quibus Iesus Nave lavare solitus erat; ubi similiter leprosi mundantur. est autem ab Hiericho duodecim millibus. qui locus situm egregie firmat.

Ibid. Σεβαστή] urbem hanc in Trachonitidem transportavit Io. Malala apud Io. Damascenum orat. 3 p. 368, ubi de Ioanne Baptista καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν Ἡρώδης ὁ τοπάρχης, εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ τῇ πόλει. paullo melius, nec tamen sine errore, in Chilmeadi editione tom. 1 p. 305 legitur ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου, ὁ τοπαρχῶν ἦτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος: neque enim Herodes Trachonitidi, ut bene vir doctus, praefuit; et cui bouo ὁ βασιλεὺς ὁ τοπαρχῶν ἦτοι βασιλεύων coacervantur? forte ex Damasceno ita refingenda omnia: Ἡρώδης ὁ τοπάρχης ἦτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος x. l.; quo quidem modo erroris non absolvitur Ioannes, eripitur tamen graviore.

Ibid. Ἀνθηδών] Gaza stadiis 20 aberat, Sezomeno H. E. 5 9 auctore, mari proxima. Diocletianopoleos, si Notitias et Conciliorum Acta exceperis, rara mentio. vide H. Relandum Palaest. 3 p. 736.

Ibid. 21. Συναμάζων] Εὐκομάζων in Notit. Iac. Goari, Estomason in Notitia quae Wilh. Tyrio adiuncta est, Ascozamon Gervasio Tilbericensi tom. 2 Script. Brunsvicens. p. 760. nostrum rectum est, etsi situs eius ignotus.

398, 21. 'Orouς] creditur esse Ono, de qua 1 Chronik. 8 12. sequentem habet Staphanus, quamquam nihil de loco quem occupaverit.

Ibid. 22. Γάζα] duplicem olim fuisse Gazam, quarum vetustior Apostolorum aetate fuerit eversa et deserta, ad Anton. Itin. p. 151 disputavimus. mecum sentit Hieronymus de Loc. Sac. quaeritur, inquit, quomodo in quodam propheta dicatur Gaza futura in tumulum sempiternum. quod solvitur ita, antiquae civitatis locum vix fundamentorum praebere vestigia; hanc autem quae nunc cernitur, in alio loco, pro illa quae corruit, aedificatam. cui oculato testi, et hac in parte aliis consentienti, cur fidem negemus? erat urbs Gordiani imperatoris aetate sacra, sui iuris et admodum splendida, ut egregio hoc epigrammate inter Doniana Class. III. 45 docemur: ἀγαθὴ τύχη αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Ἀντωνίου Γορδιανόν, εὐσεβῆ, εὐτυχῆ, σεβαστόν, κοσμοκράτορα, ἡ πόλις ἡ τῶν Γαζαίων, ἱερὰ καὶ ἄσυλος καὶ αὐτόνομος, πιστῇ, εὐσεβείᾳ, λαμπρὰ καὶ μεγάλη, ἐξ ἐκλύσεως τοῦ πατρῖου Θεοῦ, τῇ ἑαυτῆς εὐσεβείᾳ, διὰ Τιβ. Κλ. Παπείρου ἐπιμελητοῦ τοῦ ἱεροῦ. id mirere, virum eruditum, qui inscriptionem Latinam fecit, in ea deum Enclyseum invenisse: vertit enim media ex *Enclyseo patrio deo*; qui nullus fuit et ex corrupta *EN-KATSEΩΣ* voce natales accepit. fuit in marmore *ENKE-AETSEΩΣ*, certe esse debuit; quod ex iussu, ut saepe in his monumentis, notat. κατὰ κέλευσιν Θεοῦ in simili re habes in Thes. p. XXI. 1. deus autem patrius Gazensium est Maras, cuius iussu lapis est dedicatus. vide de eo H. Norisium dissert. Epoch. 5 494.

Ibid. Ἀριζα] nisi erro, Γάδαρα sive Γάζαρα, quam urbem seu vicum Notitiae in Palaestina prima non longe ab Azoto agnoscunt, praestiterit. de ea Relandus Palaest. 3 p. 679. quae sequitur Βετύλη, Bethelne an Betulia sit, in dubio est. aliis Notitiis dicitur Βιτέλιος.

Ibid. 23. Παλαιστίνης β'] huius et superioris provinciae incolae totiusque cavae Syriae audaces atheos atque insidiosissimo esse ingenio perhibet Proclus Diadochus in Paraphrasi Tetrabibli Ptolem. p. 95: ὡς ἐπὶ πολὺ θρασεῖς εἰσὶ καὶ ἄθεοι καὶ ἐπιβουλευτικοί. idem Anonymus scholiastes, Basilicae editus, in eandem Tetrabibli. p. 62, sed verbis mire turbatis, profertur. ὁ γάρ, inquit, τῆς Ἀφροδίτης τῷ Ἀρει συμπλακεῖ τῶν οὐτῶν ποιεῖ (καὶ ἄθεους ἀμέλει Ἰουδαίους) τοὺς Ἰουδαίους; ἐκ ταύτης ὄντας τῆς θέσεως φησὶν. ὁθεν κατὰ τὴν προσεγομένην σημειῶν σοι γινέσθω τῆς κατὰ τὴν χώραν εὐθηνίας; γόνιμος γὰρ ὁ τοῦ Διὸς ἡσυχρ ἐν τοῖς φθύσσασιν ἐλέγεται. να-

ria enim scholia in unum sunt conflata; quae facile distinguere, si observaris καὶ ἀθέους esse Ptolemaei verba, eaque brevius scholio explicari ἀμέλει Ἰουδαίους: mox alium idem paullo pluribus interpretari. quae vero adduntur ὅθεν κατὰ τὴν προσηγορίαν κ. λ. ea Iudaeam non spectant, sed Arabiam εὐδαίμονα, quem eius titulum haud obscure respiciunt. vide Proclum 2 p. 95, et me falsum negabis. nata ea persuasio paganis est, quod Iudaei in summi numinis cultu cum reliquis omnibus dissiderent. hinc et Lucanus 2 593: et de-dita sacris incerti Iudaea dei. et Aristides tom. 3 p. 514: τοῖς ἐν Παλαιστίνῃ δυσσεβέσι παραπλήσιοι τοὺς τρόπους· καὶ γὰρ ἐκείνοις τοῦτ' ἐστὶ σύμβολον τῆς δυσσεβείας, ὅτι τοὺς κρείττους οὐ νομίζουσι. quo tamen loco si et Christianos notari cum Iebbio velis, nihil intercedam. ceterum praesidem huic provinciae etiam Notitia imp. Orient. c. 1 imponit.

396, 24. Σκυθόπολις] provinciae fuit metropolis; quare ex ea ortus Cyrillus (in Vita S. Sabae c. 80) γυνή τις, inquit, ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως ὁρμωμένη, et c. 75: καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν Σκυθόπολει, ἐξῆλθεν ὁ μητροπολίτης Θεοδόσιος μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ. Aristidi tom. 3 p. 595 Σκυθῶν πόλις, quo de nomine ad Itin. H. p. 586.

Ibid. Σέλλα] imo Πέλλα. quod nomen a Macedonibus accepit, solitis patriae suae oppidis cognomines devictas urbes facere apud Appian. Syriac. p. 201. Pella παρὰ τοὺς πέλας, τοὺς λίθους κατὰ τὴν Μακεδόνων φωνήν, quod Macedones lapides pellas vocarent, est dicta, ut ex Ulpiano in Demosthenis orat. de Legat. Fals. p. 234 Spanhemius diss. 9 de Usu et P.-N. p. 654 patefecit. perperam ergo a nescio quo Pella Stephanus nomen derivat, meritoque Ti. Hemsterhusius eorum mutandi libidinem compescit, qui Hesychianum Πέλλα λίθος corrigere instituerunt. sedem urbs, nobilis mora Hierosolymia digressorum Christianorum, in Peraea obtinebat.

Ibid. Γάδαρα] non longe ab urbe fluvius Hieramax decurrebat, quem propterea τὸν λεγόμενον ποταμὸν Γαδάρων Cyrillus in Vita S. Sabae c. 33, et Antoninus Martyr in Itiner. fluvium calidum, qui dicitur Gadara, appellat. de sequentibus Relandus et nos alibi.

Ibid. Ἰννος] aberat stadiis a Tiberiade 30. Iosephus Vitae suae c. 65: ἡ δὲ σὴ πατρίς, ὃ Ἰούσα, κειμένη ἐν τῇ Γεννησαρίτιδι λίμνῃ καὶ ἀπέχουσα Ἰννου μὲν στάδια τριάκοντα, Γαδάρων δὲ ἐξήκοντα, Σκυθόπολεως δὲ εἴκοσι καὶ ἑκατόν.

Ibid. 25. Ἐλέου πόλις] Magni Constantini matri hoc

nomen debet, teste Sozomeno H. E. 2 2. si pristinum, quo ante utebatur, notius esset, de situ, qui obscurissimus, fortasse certiora haberemus.

398, 25. Διοκείσσα] lege Διοκαισάρεια, quae in media Galilaea posita (apud Iosephum Vitae suae c. 65) olim Sephoris erat. Hieronymus de Loc. Sacris: *parro et alia villa Araba nomine in finibus Diocaesareae, quae olim Sephorine dicebatur.* vide Palladium Histor. Lausiaca. p. 65 et H. Norisium dissert. 5 de Epoch. p. 563, et de Maximianopoli Itin. H. p. 586.

Ibid. 26. Γάβαι] hinc fuit Anastasius, qui Γαβῶν sive Gabenorum antistes in synodo Hierosolymitana dicitur. aberat urbs M. P. 16 a Caesarea, ut Eusebius et Hieronymus in Onomastico monuerunt. vide eundem Norisium dissert. 4 p. 460.

Ibid. 27. Παλαιστίνης γ'] olim haec Arabia erat, sed Palaestina in plures divisa provincias, illis accenseri coepit est. Procopius de Fabric. 5 8: *ἐν δὲ τῇ πάλαι μὲν Ἀραβία, νῦν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ τρίτῃ καλουμένῃ, χώρα μὲν ἐρημος ἐπὶ μακρὸν κατατείνεται.* notitia Imp. Orient. Palaestinam Salutarem, praesidi subiectam, appellat.

Ibid. 28. Πέτρα] Ἀδύιανή Πέτρα μητρόπολις in nemis: Πέτρας πρὸς ἐσχατιαῖς τῶν Παλαιστίνων κειμένας Eusebius H. E. 3 32 vocat, quod in ultimis Palaestinae finibus essent. Sozomenus Πετραίους et Ἀρεοπολίτας H. E. 7 15 in Arabia, ad quam olim pertinuerunt, locat. passim alii in Palaestina tertia, ut Stephanus. vide Renferdii dissert. 2 in Euseb. Onom. et Relandi Palaest. 3 p. 927.

Ibid. Ἀγγοιστουπόλις] Ioannes Ἀγγοιστουπόλεως subscripsit synodo Ephesinae p. 529.

Ibid. Ἀρίνδηλα] Stephanus Ἀρίνδηλα τρίτης Παλαιστίνης, cuius nomen in Actis conciliorum varie esse vitiatum admonuit L. Holsteinius. vide Ephesin. p. 487 et 530.

Ibid. Χαραμυῶβα] illustris urbs in Actis S. Stephani Schaitae c. 4 tom. 3 Iul. p. 545: memorant enim Ioannem τῆς περιφανοῦς καὶ ἐνδύσου πόλεως Χαραμυῶβων. adde Stephanum in Χαραμυῶβα.

Ibid. Ἀρεόπολις] olim Ar et Moab dicebatur, ut Eusebius in Onomast. et Hieronymus in Esai. c. 15 testantur. Polychronius Areopolitanus subscripsit rescripto Ioannis Hierosolymitani tom. 11 Concil. Labb. p. 376.

Ibid. 29. Ζωάρα] Hebraeorum זרע est, sita ad lacum Asphaltiten. Cyrillus in Vita S. Sabae c. 22: καὶ περὶ τῇ

νέκρῳ θάλασσαν ὁδεύων τὴν ἐπὶ Ζώορα ἴδεν ἐν θαλάσσῃ
νησὶν τινα χέρσον καὶ μικροτάτην. adde H. Relandum Pa-
laest. 3 p. 1065.

398, 29. *Μάμψις*] aliis Notitiis *Μάμψης*, quo nomine
Ptolemaeus Idumaeae urbem ad Iordanis occasum agnoscit,
Μάψ tamen scribens.

Ibid. *Βιταρούς*] in Iac. Goari Notitiis *Βιροσάμων* et
Βιροσάβων hac in provincia recensetur; quae mihi aeque est
obscura. fortasse nostri *Βιταρούς* est Notitiae imp. Orient. c. 145
Bethora, quae sub dispositione ducis Arabiae praefecturam legio-
nis quartae Martiae habet; quorsum et Gethofredus eleganti
coniectura l. 15 c. Th. de Erogat. militar. refert. aut certe
vicus Idumaeae *Βητάρης* apud Iosephum B. Iud. 4 8 § 1; at-
que hoc malim, etsi Rufinus aliter legisse videatur: neque
enim praeter morem id accidit.

Ibid. *Ἐλοῦσα*] posita fuit in partibus veteris Moabitidis,
teste Hieronymo in Esai. c. 15; urbis episcopi saepe in con-
ciliis obvii sunt, et ab H. Relando recensiti.

Ibid. *Σάλτων*] deest aliquid: solet saltibus, quorum in
provinciis meminit, addere titulos, ut cognoscantur. Iac. Goari
Notitia *Σάλτων Ἱερατικὸν* appellat, quod verum videtur.

399, 1. *ἐπὶ κοινουλάριον*] fuit Arabia Constantii impe-
ratoris tempore praesidialis, ut ex l. 3 c. Th. de Poenis ap-
paret: habuit praeterea ducem, qui rei militaris curam admi-
nistraret. ab eo vero cum praeses penderet, tandem soli ducti
Arabia est commissa. docemur haec a Iustiniano Nov. 102.
*erat enim, inquit, ita tenui potestate praeditus is qui ci-
vili magistratu defungebatur, ut ei qui praecesset armis
servili propemodum more manciparetur, et in illius arbi-
trio huius salus esset posita, aut ut ne esset quidem omni-
no hic magistratus; unde adeo et longum tempus est ex
quo is desierit, et militaris ea quae civilem magistratum
concernunt peragat.* idem Notitia imp. Orient. c. 1, ducem
quidem Arabiae, nusquam praesidem aut consularem, nisi c.
145, ubi dux et praeses qui ante dux tantum, memorans, ad-
firmat. itaque dubium esse non potest quin hic error sit, et
in consularis locum dux succedere debeat.

Ibid. 2. *Βόστρα*] provinciae metropolis erat. Eusebius
in *Βοσὶς*: αὕτη ἐστὶ Βόστρα, ἥ νῦν μετροπόλις τῆς Ἀρα-
βίας. adde concil. Chalcedon. p. 676. Isidorus (apud Photium
p. 1060) *Bostra olotρον τῆς βοός*, quasi bo in vaccam versa
nomen urbi fecerit, notare auctor est, sed errans: est enim
בֹּסְרָא, quae Hebraei et vicinae gentes locum munium de-
scribunt.

399, 2. Νελακώμη] ignota mihi est: cogitaveram Νεή κώμη, quae in Goari Notitia et Concil. Chalcedon. p. 676 conspicitur, an Πεντακωμία, an Νεέλη κώμη, cuius episcopus in eodem est concilio, praestaret; forte posterior suspicio non longe a vero aberit. id praeterire nolo, ibidem Ioannem νόλεως Ἐρρης inter Arabas nomen profiteri, et mansionem Itin. Ant. p. 196 Acre, sive, ut in Vaticano ms legitur, Ere tueri.

Ibid. Ἀδρα] sic et Ptolemaeus. Tabulae Peutingerorum Adraba M. P. 24 a Bostris, Eusebio in Onomast. Adara, cum de urbe Esdrai καὶ νῦν, inquit, ἐστὶν Ἀδαρα πόλις-ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας, διςτοιῶσα Βόστρων (sic praestat) σημείοις κδ. vertit Hieronymus: *nunc autem est Adara insignis civitas Arabiae in vicesimo quarto lapide a Bostra.*

Ibid. Δία] Δίαν τὴν ἔρημον πόλιν Isidorus in Vita Damascii apud Photium Biblioth. p. 1061 vocat, addens prope urbem esse campum, in quo aqua stygia ebulliat: fortasse ergo huc pertinet epigramma apud Stephanum, quod ipse ad Dium Syriae, si tamen alia ac nostra est, transtulit, quo aqua Diensis potu quidem dulcis, sed et mortifera perhibetur: νῦμα τὸ Διγνὸν γλυκερὸν ποτόν· ἂν τὸ δὲ πείης, πάσῃ μὲν δόψης, εὐδὺ δὲ καὶ βίοτον.

Ibid. Ἐξακωμία] habetur et in Iac. Goari Notitia. nomen illi a sex pagis, ut Pentacomiae, quam eadem agnoscit, a quinque, venit.

Ibid. Μηδαβα] Medeba est in portione tribus Rubae. Ios. c. 13 16. Cyrillus in Vita S. Sabae c. 45: Μηδαβα πόλις ἐστὶ πέρα τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολάς, ὑπὸ τὴν Ἀραβίαν τελοῦσα. meminit eius Eusebius in Κυριαθεῖμ et Ἰεσοά, ubi pro μεταξὺ Μηδαμῶν, quod Martianei editio praefert, Μηδαβῶν legi oportet.

Ibid. 3. Γέρασα] πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας Eusebio Onomast. in Γεργασεί, semota a fluvio Iaboc M. P. 4, teste Hieronymo in Iaboc eiusdem Eusebii. episcopus eius Placus est in Chalcedon. concil. p. 675.

Ibid. Μαιουδος] nihil mihi de hac innotuit: posset ex Notitiis et conciliorum Actis alia non magno molimine substitui, nisi ea res periculosae plena foret aleae.

Ibid. Φιλαδελφία] non alia est ac Rabbatamane, quae a Ptolemaeo Philadelpho novo donata est nomine. Hieronymus in Ezech. c. 25: filii Ammon habebant metropolin nomine Rabbath, quae hodie a rege Aegypti Ptolemaeo, cognomen Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Iudaea,

Philadelphia cognominata est. aberat haud longo intervallo ab amne Iaboc apud Eusebium Onomast. in Ἰαβόκ. plura Eduard. Bernardus in Iosephi A. Iud. 4 5.

399, 3. Νέα πόλις] Chilon πόλεως Νέας πόλεως inter Arabes antistites concilio Chalcedon. p. 675 nomen adscripsit.

Ibid. Ἱεράπολις] alii hanc explicuerint; mihi ignota est.

Ibid. 4. Φιλιππόπολις] condita est a Philippo Arabe, ut Victor Zonaras et Cedrenus docent et viri docti dudum monuerunt. quod vero Bostra eandem atque arbitrantur, id et haec Notitia et concilium Chalcedonense convellit: distinguunt enim Bostra et Philippopolin. vide tom. 8° Concil. Labb. p. 644 et 675, praetereaque Spanhemium dissert. 13 de Us. et P. N. p. 612.

Ibid. Φαινὼ] ita legendum vidit L. Holsteinus. sita erat Petram inter et Zoora, aeris metallis et exillis multorum infamis. Eusebius in Φινὼν: αὕτη ἐστὶ Φαινὼ, ἐνθα τὰ μέταλλα τοῦ χαλκοῦ, μεταξὺ κειμένη Πέτρας πόλεως καὶ Ζοορῶν. sic Io. Clericus, et recte, emendavit, quem et in κατὰ τὰ χροσεία et Ζαιδὺν vide. Hieronymus, *Fenon, castra filiorum Israel in deserto. fuit autem quondam civitas principum Edom, nunc viculus in deserto; ubi aeris metalla damnatorum suppliciis effodiuntur inter civitatem Petram et Zoaram.* adde S. Bochartum P. 2 Hierozoic. 3 13.

Ibid. Κωνσταντία] Notitiae Iac. Goari Κωνσταντινή, concilium Chalcedon. p. 676 Κωνσταντιάνη, et in veteri versione Constantia.

Ibid. Διονυσιάς] Maras Διονυσιάδος sub Bostreno metropolita in eodem est concilio. incolae Διονυσιαῖς, non multum a Bostri, Isidoro apud Photium Bibl. p. 1060.

Ibid. Κανόθα] Κανωθὰ Concilium Chalcedon. p. 660, numus Κανωθαίων apud Vaillantium. Harduinus Domitiani numum ΚΑΝΑΘΑίων ZNP. inscriptum in Num. Urb. Illust. edidit, cui similem Wildiana gaza servat. consentit Eusebius in Onomast. Κανὰθ κώμη τῆς Ἀραβίης, εἰσέτι Κανωθὰ λεγομένη. et post pauca: κείται δὲ εἰσέτι καὶ νῦν ἐν Τραχωνίτιδι πλησίον Βοστρων. fuit ergo propter Bostra.

Ibid. 5. Ἀδρασσοῦς] H. Relando non alia est atque Adra. favet illi Notitia Iac. Goari, Adrassum memorans, non illam. cum tamen Hierocles distinguat, praestiterit eum, et si solae Notitiae eius meminerint, audire.

Ibid. 6. ἑπαρχία Αἰγυπτιακῆς] orditur dioccesim Aegy-

ptiam, quae Ammiani aetate quinque provinciis, Aegypto, quae sub Iustiniano duplex erat, ut Edict. 13 indicat, Thebaide, Libya, Augustamnica et Pentapoli absolvebatur, uti l. 22 c. 16 scribit. addita dein ab Arcadio imperatore Arcadia est, cuius Notitia imp. Orient. c. 117 meminit. post dein Augustamnica in duas est secta. omnes praefecto Augustali, etsi Aegyptus provincia praecipua eius esset sors, subiectae. primus horum Augustalium, *Αὐγουσταλίων*, si non fallit Io. Malala tom. 1 p. 290, Cornelius fuit Gallus: Augustus enim domitiae Aegypto equitem imposuit apud Dionem l. 51 p. 521, interque alia dominationis arcana vetuit, nisi permissu, ingredi senatores, Tacito Annal. 2 59 teste. solemnisi praefecti Augustalis sedes Alexandriae erat; unde *ὑπαρχὸς τῆς Ἀλεξανδρείας* Sozomeno H. E. 7 15 dicitur. Theodorus *Αὐγουσταλῖος* est in Isidori Pelusiotae epist. 3 50, alius in Synesii epist. 105. de officio eius vide l. 1 et 2 c. de Offic. Praef. August. atque Edict. Iustiniani 13, et Pancirolum in Notit. imp. Orient. c. 117.

399, 7. *Ἀλεξάνδρεια*] Dio Chrysostomus orat. 32 p. 372 totius orbis sua aetate emporium fuisse atque undique in eam omnes confluisse mercatores, *ὥστε τὰς ἐμπορίας*, inquit, *οὐ κήσων, οὐδὲ λιμένων, οὐδὲ πορθμῶν τινῶν καὶ ἰσθμῶν, ἀλλὰ σχεδὸν ἀπάσης τῆς οἰκουμένης γίνεσθαι παρ' ἑμῖν*: quam rerum copiam et incolarum frequentiam diu illi durasse aliunde constat. haud longe aberat Pharus, dein urbi coniuncta ac Maiumae nomine celebris. Acta S. Cyri c. 3 tom. 2 Ianuar. p. 1090: *Maiumetes hic erat, non ex Gazensium Maiuma prodiens, sed ex illa Alexandrinorum, quam Pharus, quondam insula, complectitur, quaeque nunc Alexandriae cum insulana civitate coniunctae pars habetur, veterem Maiumae nomine adhuc tetento*. Philonis aetate *ἐκ τῆς ὑποταίνιος* ex insula ad urbem pertinebat, quae tacia, de qua et Strabo 17 p. 800, aut si breviter malis, paulatim alluvionibus videtur aucta, de Vita Mosis 2 p. 659. ceterum urbis episcopi per universam Aegyptum auctoritas amplissima erat, sibi quaeque subiectos centum circiter antistites habebat, ut Athanasius Apolog. c. Arian. p. 187 adfirmat.

Ibid. *Ἑρμοπόλις*] Parva Hermupolis, quae *τῆς Ἀλεξανδρείας χώρας* metropolis Ptolemaeo dicitur, unde Athanasius Dracontium eius praesulem modo *τῆς Ἀλεξανδρείας χώρας* sive *ἐν τῇ Ἀλεξανδρείας χώρῃ*, ut tom. 1 p. 263, modo *Ἑρμοπολίως μικρῷς*, sicuti in Epist. ad Antiochen. p. 776, nuncupat.

Ibid. *Μαμελαΐτης*] vicina erat Schedia, unde Agathe-

daemon *Σχεδίας καὶ Μενελαΐτου* episcopus in epist. Athanasii ad Antiochen. intellige autem nomen Menelaïten: nam urbs Menelaus. si tamen urbem esse velis, Iustinianus Edit. 13 c. 18 auxilio erit. Schedia prope Chaereu mansionem, de qua Itin. Ant. p. 154, erat. Schol. Nicandri Theriac. 623: *Σχεδία δὲ πόλις Αἰγύπτου, πλησίον Χαιρείου*. adde l. 3 Maccab. c. 4 11, ubi Latinus interpres Schediam videre non potuit.

399, 7. *Μέτηλις*] recte L. Holsteinius correxit. aberat haud longe Alexandria Stephano auctore. numi *METHAL-*των sunt apud Harduinum et Vaillantium, ac episcopus Macarius *Μετηλιτῶν* in Ephesino concilio p. 531.

Ibid. *Βούρος*] haud longo intervallo semota fuit ab ostio Sebennitico, *Βουρῶ* quoque, uti Epiphanio tom. 1 p. 1092, Aegyptiorum more dicta. Theonas episcopus *Βουριτῶν* subscribit Synodo Constantinop. sub Gennadio apud Lambecium Bibl. Vindob. 8 p. 423, Ammon *Βουρητῶν*, levi vitio, Ephesinae p. 531.

Ibid. 8. *Κάβασσα*] *Κάβασα* Ptolemaeus, et *KABACI-*των numi. Theopemptus *Καβάσων*, pro quo ms *Κανάσων*, nomen Ephesino concilio p. 531 et Chalcedon. p. 127 adscripsit.

Ibid. *Σαῖς*] ita codex Lugdunensis. nobilem hanc cognominis nomi urbem Nicander Theriac. 567 *Σαῖν αἰθαλόεσσαν* appellat, ubi scholiastes, *Σαῖς*, inquit, *πόλις Αἰγύπτου, γέμουσα ἱπποποιάμων· αἰθαλόεσσαν δὲ φησιν, ἐπεὶ μελανόγειός ἐστι*. incolae *Σαῖται*, ut ab eiusdem nominis in Thracia civibus distinguantur. Vita Arati in Uranolog. Petavii p. 184: *καὶ γὰρ Σαῖς πόλις ἐστὶν ἐν Θράκη, καὶ ἑτέρα ταύτῃ ὁμώνυμος ἐν Αἰγύπτῳ· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ οἱ πολεῖται Σαῖται καλοῦνται, οἱ δὲ τῆς Θράκης Σαῖοι*.

Ibid. *Ναύκρατις*] in eodem erat homo, flumini accubans. Esaias *Ναυκρατιτῶν* synodo Constantinop. sub Gennadio apud Lambecium Bibl. Caesar. 8 p. 423 subscripsit.

Ibid. *Ἀνδρών*] habet Ant. Itin. p. 154. Carolus a S. Paulo in Athanasii ad Antiochenos epist. p. 776 Andromenam appellari censet, errore ridiculo. memorantur inibi *Σώϊλος Ἀνδρῶ, Μηρῦς Ἀντίφρων* episcopi: hinc Andromenam extraxit, ut Benedictini pridem monuerunt. vide Xenophontem Ephes. l. 41.

Ibid. *Νικίον*] vide Ant. Itin. p. 155. episcopus τῆς *Νικιωτῶν* est in Synodica Gennadii apud Lambecium.

Ibid. *Ξόϊς*] urbs insulam in homo Sebennytico insidebat, Orac. Sibyll. l. 5 p. 307 *Ξοῦϊς* dicta:

Θμοῦτις καὶ ἑοῦτις θλίβεται καὶ κόπτεται βούλῃ
Ἡρακλέους τε Διός τε καὶ Ἑρμείας.

qui versus, si in prioris fine *Βουτὼ* scripseris et posteriori addideris, ne claudicet, πόλεις, melius decurrent pluresque Aegypti comprehendunt urbes.

399, 8. Φραυύνης] Φράγωνις rectum videtur: certe Athanasius epist. ad Antiochen. p. 776 Agathum ait antistitem Φραυώνεως καὶ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας τῆς Αἰγύπτου fuisse, quibus pariter, ubi quaerenda sit, indicavit. in Liberrati Breviario c. 14 memorantur Athanasius episcopus Busirios et Nestorius Phlagoneos et Auxonius Chabasenensis, quorum medius Phragoneos, ultimus Cabasensis, de cuius urbe aute, verius appellabitur. Φραγονέας sive Φλαγονέας (variant enim mss) praesul adfuit concilio Ephesino. vide p. 439 et 530.

Ibid. 9. Παχνεμόης] Ptolemaeo Παχναμονίς, Athanasio Παχνεμονίς: episcopus enim in epistola ad Antiochenos Ammonium fuisse ait Παχνεμονέως καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας: unde apertum mihi est hanc superiori fuisse vicinam, et in Elearchia, de qua postmodum, positam.

Ibid. Σεβόνντος] Σεβενντὸς praestat, sita ad eundem nominis fluvium apud Ptolemaeum et Stephanum. Paulus Σεβενντοῦ subscribit Synodicae Gennadii apud Lambecium B. Caes. 8 p. 423.

Ibid. Ὀνουφίς] Stephano πόλις οὐκ ἄγνωστος, Athanasio Ὀνουφίς τῆς Λύχνων epist. ad Antioch. p. 776, haud scio qua de caussa. de Tava Itin. Ant. p. 153.

Ibid. 10. Κλεοπάτρα] Κλεοπατρίς alia in Notitia; quam Carolus a S. Paulo prope Hermopolin parvam locat, indignantibus et nullo auctore id fieri asseverantibus Benedictinis ad tabellam geographicam, quam Athanasio addiderunt. neque sane iniuria: quis enim veterum hunc illi locum assignavit? nollem tamen Cleopatridem nullam aliam esse atque Arsinoën, tanta cum confidentia adfirmassent. Arsinoën Cleopatridis nomine insignem fuisse, Straboni 17 p. 804 accredimus: at ea ab hac provincia longissime abest, sinui Arabico apposita. hanc vero cum Notitiae agnoscant, et Κλεοπατρίδος antistes sit in Concilio Ephes. p. 531, distinguaturque ab episcopo ἐν Ἀρσινόῃτῃ in Meletii Breviario p. 187, haud sane absurde Cleopatris suum sibi locum tuebitur. dices τοῦ Ἀρσινόϊου praesulem non urbis Arsinoës sed agri vicini fuisse: unde vero probabitur? neque enim sine testimonio in hoc genere cuiquam credimus. addo superioribus, Cleopatridem in Eph-

sino p. 439 Tavae et Chalced. p. 127 Busiridi; urbibus huius provinciae, iungi.

399, 10. *Κυνώ*] haec est ἡ κάτω *Κυνώ*, a Tava 30 M. P. remota et Busiri vicina; unde Hermaeon ἐν *Κυνῇ καὶ Βουσίρι* antistes in Meletii Breviario p. 188. vide Anton. Itin. p. 158.

Ibid. *Βουσίρης*] praestat *Βούσιρις*. Zonaras a Diocletiano eversam et imprudentissime Thebis Aegyptiis vicinam tradit: erat enim intra Delta. paria de Diocletiano Acta S. Procopii c. 1 tom. 2 Iul. p. 557. et libros chemicos, ne Aegyptii artis, multis desideratissimae, auxilio sese locupletarent, ab eodem exustos referunt, plane ad Suidae mentem in *Διοκλητιανός*. Io. tamen Pinus, Actorum interpres, Busirin urbem videre noluit, cum προσῆλθε δὲ καὶ μέχρι Βουσίρεως ad Busiridis usque immanitatem processit vertit. Athanasius in Vita Antonii c. 58 *Βούσιριν τὴν τρίπολιν* habet, quam nostram esse Acta Chalcedonensia, quibus Athanasius antistes *Βουσίρεως* *τῆς τριπόλεως κατ' Αἰγύπτου* p. 188 subscribit, dubitare vetant.

Ibid. *᾽Οάσις*] *᾽Οάσις*. est autem parva Oasis: duas enim Ptolemaeus et Notitia imp. Orient. c. 143 atque alii norunt, tres Strabo 17 p. 813 et Olympiodorus apud Photium cod. 89 p. 191. haec circa Moeridis fuit lacum: fortasse eadem quam Palladius in Vita Chrysostomi p. 195 *᾽Οάσιν τὴν γείτονα τῶν Μαζίκων*, et Ioannes Romanae ecclesiae diaconus in Vitis Patrum c. 12 *Oasa, ubi genus est Mazicorum*, appellant: Mazyces quippe Marmaricam huic confinem incolebant, Pentapolitani saepe infesti, ut diximus alibi. Iosephus in Appion. 2 3 ἐν ᾽Οάσει τῆς Αἰγύπτου Apionem fuisse natum adfirmat, qui cum cap. 4 eundem ἐν τῇ βαθυτάτῃ τῆς Αἰγύπτου editum proficitur, hanc an maiorem Oasin intellexerit incertum reliquit. mirum autem est Marcoten nomen ab Hierocle praeteriri, quem aliae Notitiae et Conciliorum Acta saepe memorant. obiter notabimus ridiculum Corderii errorem, haec Ioannis Philoponi l. 5 de Mundi Creat. c. 5. ἐλκεϊνὴς ποταμοῦ τοῦ Νείλου γέγονεν ἡ ἐπίβασις, καὶ τῆς λίμνης τῆς καλουμένης *Μαρίας βάθος οὐκ ἐχούσης πολὺ διὰ τὴν τοῦ ὕδατος ἔνδειαν*, vertentis, contigit aliquando ut *Nili ascensus esset pertenuis, et cum lacus, Μαρίας βάθος appellatus, deficeret propter aquae penuriam*. fefellit hominem distinctio male posita: debuerat, cum lacus, *Maria dictus, profundus non esset*. patebat lacus, supra quem Nitria, monachis olim celeberrima, sese porrigebat, M. P. 70, si Palladius Hist. Lausiaca c. 9 non fallit: nam aliter Pli-

nus N. H. 5 10. adde Euagrium tom. 3 Monument. Cotelieri p. 101 et Philonem in Flaccum p. 971.

399, 10. 'Ελεαρχία] provinciae aut regionis nomen est, etsi Isaac 'Ελεαρχίας in concilio Ephesino p. 439 et Chalcedon. p. 127 memoretur: ille enim aut Pachnemunis aut Phragonis, quae utraque in Elearchia sedem habuit, antistes fuit sita provincia sive ea regio erat inter ostia Sebennyticum et Phatnicum: priori vicinam fuisse ex Ptolomaeo 4 5, posteriori ex Diodoro 20 p. 806 apertum est. nomen accepit a paludibus, quae ibi plurimae. Thucydides I 110: Αἴγυπτος δὲ πάλιν ὑπὸ βασιλεὶ ἐγένετο, πλὴν Ἀμυρταίου τοῦ ἐν τοῖς ἔλεσι βασιλέως· τοῦτον δὲ διὰ μέγεθος τε τοῦ ἔλους οὐκ ἐδύναντο ἔλεῖν, καὶ αἱ μαχίμωτατοὶ εἰσι τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἔλειοι. adde Herodotum 2 152. quae omnia cum illas paludes, τὰ ἔλη, in aperta luce ponant, mirabere viris eruditione celeberrimis saepenumero parum animadversas negotium facessivisse, solidamque adeo restitutarum gloriam Hemsterhusio nostro esse relictam: quis enim dubitaverit quin in his Polyacni Stratag. 2 16 κρύψας δὲ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν τοῖς ἔλλησι, παρατάξας προῆγε τοὺς Ἕλληνας, legi ἐν τοῖς ἔλεσι oporteat? aut ambigat Aristidem tom. 3 p. 591 dedisse ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι κάτω, καὶ ἡ πρότερον μὲν ὑπὲρ Φάρου νῦν δ' ἐξόπισθεν τῆς Ἀλεξάνδρου πόλεως Μαρία, ἐς ὑρχῆς τέ εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι, non, ut nunc editi prae se ferunt, πρὸς τοῖς ἔλλησι κάτω: id enim multo ineptissimum, quemadmodum etiam p. 612, cum de Nilo κάτω δ' ἐν τοῖς ἔλλησιν εἰς ἐπτά καταβαίνειν, ubi itidem ἔλεσι reliquerat. par ratio est in his scholiastae Aristophanis Plut. 178: οἱ τινες καὶ διαπεράσαντες εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐν τινὶ τῶν τοῦ Νείλου στομάτων ἀναπλεύσαντες, προσέσχον τοῖς ἔλλησι. reliquit commentator τοῖς ἔλεσι, tantoque beneficio collegae meo obstrictus, medicam eiusdem manum in plerisque aliis supplex sibi expostulat.

Ibid. Παράλιος] ita mss. L. Holsteinius Πάραλος emendat, cuius praesul in Ephes. Concilio p. 439 Athanasius Παράλου et in Chalcedon. p. 127 Pasmeius Παράλου dicitur, et in Latina versione *Parali*, etsi Ephesinae synodi interpret *Paralii* maluerit. de eius situ, nisi intra Delta fuisse, nihil certi constat.

Ibid. 11. Αὐγοῦστα] forte Αὐγουσταμνικῆς, quemodo Constantius imperator apud Athanasium Apolog. Arian. p. 174 τοῖς ἐν Αὐγουσταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύῃς ἡγεμοῖσι: pro quibus Metaphrastes in Athanasii Vita c. 11 τοῖς ἐν Ταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύῃ ἡγεμοῖσι. perperam dicitur,

nisi Nilus Doxopatrius tom. 1 Var. Sacror. Le Moyne p. 223 τὴν πρώτην Σταμνικῆς, ἐν ᾗ πρώτη μητρόπολις τὸ Πηλουσίον et mox τὴν δευτέραν ἐπαρχίαν Σταμνικῆς haberet, suspicionemque iniiceret seriore aevo Stamnicam provinciam pro Augustamnica fuisse usurpatam. Latini Augustamnica et Augustanicam, qua de re Henr. Valesius in Ammian. 22 16, vocitant; Epiphanius Haeres. 73 c. 26 Ἀύγουστονικήν, Cyrilus epist. ad Atticum p. 205 Ἀύγουσταλικήν. speculator ἐν τῇ Ἀύγουσταλιατῇ est in Athanasii eadem Apolog. p. 199, sed is cohortis fuit Augustalianae, cuius Imp. Iustinianus Edict. 13 c. 2 meminit. dicta Augustamnica ab amne Nilo est, quem amnem Augustum nominasse videntur. provinciae correctorem et Notitia imposuit c. 1, estque Isidori Pelusiotae l. 2 Ep. 15 ad Serapionem Κορρίκτορα, et plures ad Ausonium correctorem, ut l. 1 ep. 116 et l. 2 ep. 25 et passim.

399, 12. *Ἐνοκίονορα*] non haec provinciae metropolis, sed Pelusium, ut ex Nilo Doxopatrio vidimus. Plinius extra Aegypti terminos 5 12 Rhinocorura locat. nostro consentiunt Ptolemaeus, Ammianus 22 16 et Hieronymus in Esai. c. 19, omnesque Notitiae. vide Ant. Itin. p. 152.

Ibid. *Ὀστροκίνη*] recte ita ms Leidensis. haud longe aberat ab urbe lacus Sirbonis, teste Aristide tom. 3 p. 591. plura de ea et Casio ac Pentaschoeno alias.

Ibid. *Ἀφραῖον*] est in Ephesino p. 439 Hierax Ἀφραῖον, agnoscuntque urbem ceterae Notitiae. Carolus a S. Paulo Itin. Ant. p. 162 Daphno sive Daphnen Stephani eandem arbitratur; cui suspicioni etsi situs nihil obstat, vix se tamen tueri ea poterit, nisi in aliam formam nomen deinceps procusum fuisse appareat.

Ibid. 13. *Γέρρα*] sic prae se mss ferunt. Ptolemaeus Gerrhum et ante eum Plinius 6 29, cognomento Adipson, vocat: Gerrha Strabo 16 p. 760, nihil dissidente Peutingerorum Tabula. nostro adstipulari videtur Sozomenus H. E. 8 19: ἀπὸ τοῦ πελάγους ὥδε συμβὰν κατῆγεν εἰς Γέραν, πόλιν μικράν, ὑπὸ πενήκοντα στήδια τοῦ Πηλουσίου ἀφαστάσαν. verius tamen Gerrhum. sive Gerrha fuerit, siquidem ἀπὸ τῶν γέγων, quatenus tabernacula, σκηνάς, notant, nomen acceperint. scholiastes Luciani in Ἀνάχαρσ. p. 32 edit. Amst.: Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν περιφραγμάτων (pro Coron. p. 168 ed. Paris.) “καὶ τὰ γέγρα ἐνεπίμνησαν.” καὶ παρ’ Αἰγυπτίοις δὲ τὰ κατὰ τὸ Πηλούσιον καλούμενον διὰ τοῦτο ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκηνώματα ἐστίν, ἐν οἷς παραφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διακρίβουσι. quibus critici verbis et Gerrhorum positura confirmatur, et id docemur, fuisse ibi

custodes sive praesidiarios milites, qui Aegypti aditus contra hostium incursiones tuerentur. erat Gerrhum loco commodissimo positum, atque ad initium quidem Barathrorum sive voraginum, quae Pelusium versus porrigebantur; quod si ergo cum cura servaretur, ad claustra Aegypti aditus erat hostibus interclusus. de Barathris illis Diodorus 16 p. 444 et Strabo 16 p. 760.

399, 13. *Σέβνα*] *Σέβα*, cuius episcopus Alypius *Σέλης ἐπαρχίας Ἀγγουσταμνικῆς* in Ephesino concilio p. 478 dicitur. vide Itin. Ant. p. 171.

Ibid. *Σεθροῦτης*] Straboni in mss *Σεθροῦτης* 17 p. 804. sed nostro accedit Ptolemaeus. cuius nomi metropolis Herculis parva urbs erat. neque alia hic intelligitur: nam in concilio Ephesino modo Theon, ut p. 472, antistes *Σεθροῦτον*, modo *Ἡρακλέους τοῦ Σεθροῦτον*, quemadmodum p. 531, dicitur. Pelusio Itin. Anton. M. P. 22 separat.

Ibid. *Ἡφαίστος*] Ioannes *Ἡφαίστου Ἀγγουσταμνικῆς* subscripsit Ephesino concilio p. 471.

Ibid. *Πανίθυος*] adscripsit L. Holsteinus *Πανίθυος*, *Πανείθυος* et *Παναίθυος*. Ptolemaeo dicitur *Πανέθυος* metropolis nomi Neut, Ephesino concilio p. 478 *Πανέθυος ἐπαρχίας Ἀγγουσταμνικῆς*, et p. 440 *Πανέθυος*. Cassianus Collat. 11 c. 3 oppidum Panephisin appellat, et satis miserrabili fuisse conditione prodit.

Ibid. 14. *Πάννις*] ita mss. sed verum *Τάννις* sive *Τάνις* est. Harpocras *Τάνεως* Gennadii Synodicae apud Lambecium Bibl. Caes. 8 p. 423 subscribit. vide Itin. Ant. p. 153.

Ibid. *Θμούης*] *Θμοῦις*. Pindarus apud Strabonem 17 p. 802 Mendetem mari apponit, merito castigatus ab Aristido tom. 3 p. 610: *φησὶ γὰρ Αἰγυπτίαν Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης· καίτοι οὔτε κρημνὸς ἐστὶν οὐδείς ἐκεῖ, οὔτε θάλαττα προσηγεί, ἀλλ' ἐν πεδίῳ κεχυμένῳ ὁ Μενδήσιος ἄπας νομὸς οἰκεῖται, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν, ἣν ὀνομάζουσιν Θμοῦιν.*

Ibid. 15. *Ἀγγούστα*] *Ἀγγουσταμνικῆς*. post Theodosii secundi tempora haec videtur provincia facta. unam tantum Augustamniam Notitia imp. Orient. novit, unam etiam Cyrillus in epist. ad Atticum p. 205. praesidem habuisse Hierocli credimus. est Augustamnicae praeses in l. 34 c. Th. de Decurion. et apud Athanasium Apol. contra Arian. p. 174; qui toti Augustamnicae, nondum in duas distractae, sub Constantio imperavit. post dein sub Arcadio eadem correctorem, ut ex Isidoro ostendimus, habuit. ubi vero ex una binae sunt creatae Augustamnicae, prima correctorem, secunda, uti olim, praesidem, cui pareret, nacta est.

399, 16. *Λεοντώ*] πόλις *Λεόντων* Ptolemaeo circa Busiriticum amnem, unde eius in Ephesino concilio p. 474 episcopus Metrodorus *Λεόντων* dicitur. nec damnandum tamen nostrum est, quod formam Aegyptiam praefert, et receptum satis est. Xenophon Ephesius 4 p. 56: *διελθόντες μὲν δὲ Ταῦα ἐπὶ Λεοντῶ ἔρχονται πόλιν.* sic enim ingeniosissime vulgatum ταῦτα Ti. Hemsterhusius refinxit. Nilus Doxopatrius (tom. I Var. Sac. Le Moyne p. 223) τὴν *Λεοντῶ* metropolin Augustamnicae secundae esse ait. vide Itin. Ant. p. 153.

Ibid. *Ἀθρίβις*] fuit in cognomine nomo, non multo a Leonum urbe dissociata spatio apud Ptolemaeum. habet etiam Palladius Hist. Laus. c. 35, ubi maximopere vellem ab Io. Meursio nihil fuisse adscriptum *περὶ τῆς Αἰθρίβου πόλεως*, ex qua sectam Muhammedis prodiisse Zonaras Cedrenus Constantinusque imperator prodidere: ea enim ab Athribe hac multo est diversissima, quippe in intima Arabia posita: non aliam enim esse ac Medianam, quae Iatrib olim, certissimum est. vide Iac. Golium in Alfergan. p. 97. de Heliopoli sive *Ηλίου* Ant. Itin. p. 169.

Ibid. *Βούβαστος*] apposita fuit Bubastico fluvio, a Diana, quae Aegyptiis *Βοιβαστις* apud Herodotum 2 137, id nominis sortita. Hermon *τῆς Βουμαστικῶν* pro *Βουβαστικῶν* est in tom. 3 Mail Act. S. p. 71.

Ibid. *Φάρζιθος*] rectum est *Φάρβαιθος*, ut Ptolemaeus et Stephanus, aut *Φάρβητος*, quomodo Strabo et Epiphanius in Expos. fidei c. 12 p. 1093. sedem urbs inter Bubasticum et Busiriticum amnes habebat.

Ibid. *Ἀραβία*] intelligitur nomus Arabicus circa Bubasticum fluvium Arabiam versus protentus. ceteroqui et alia Arabia cognomini sinui confinis et in Aethiopiam pertingens in Aegypto erat. nobilis ea est marmore porphyrite, cuius ibi metalla, sed et aridissimo solo atque arenis infamis apud Aristidem tom. 3 p. 587. atque hic, puto, fuit *πορφυρίτης τόπος*, cuius Palladius Hist. Laus. c. 42 meminit, et eremus Porphyrio, quam ab oppidis aut habitabili terra septem mansionibus vel eo amplius separatam Cassianus de Spir. Acediae 7 24 prodit: bene enim illi in eremi descriptione cum Aristide convenit. id vero mirum accidit, Babylonem ab Hierocle in hac provincia negligi, satis sua aetate celebrem. aberat ab Arabico sinu, si iumentis sarcinalibus iter ingrederentur, intervallo quattuor dierum, quod tamen expeditus eques unius diei et noctis decursu absolvere poterat. hoc Io. Philoponus de Mund. Creat. 4 5 his verbis, quae Corderius non

intellexit, docet: πλησιάζει δὲ οὗτος (ὁ Ἀράβιος κόλπος) τῇ κατ' Αἴγυπτον Βαβυλῶνι, ὁδὸν ἐξ αὐτῆς ἔχων ἀχθοφόροις μὲν ζωοῖς ἡμερῶν ἑγγύς που τεσσάρων, ὅσους δὲ ὁρομεῖ ἔπουν ἐλαύνοντι νυχθημέρου. vide et Ant. Itin. p. 196.

199, 17. Κλύσμα κάστρου] lege cum Holsteinio Κάστρον: sic enim Epiphanius Haeres. 66 c. 1 et incertus auctor in Bibl. Coisliniana p. 399. Palmerius Exercit. p. 546 Clyisma ad fluvium sive fossam Ptolemaei, a Traiano renovatam et repurgatam, appositum fuisse censet ex his Luciani in Pseudomant. p. 773 ed. Amst.: ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ Κλύσματος, πλοίου ἀναγομένον, ἐπεισθῇ καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. recte quidem Latinum interpretem castigavit, qui Clyisma non observaverat; quod ipsam et Beveregius fecit in Canon. concil. Trullani p. 151: at de fossa Ptolemaei res alia est. illa Arsinoëa usque fuit producta apud Strabon. 17 p. 804, Traiani vero ad Heroum urbem Arsinoae vicinam, teste Ptolemaeo 4 5. ab utraque amplius 60 M. P. Clyisma erat semotum, quemadmodum Ant. Itin. indicat, longaque adeo a fossa Traiana Ptolemaeique, si praeterea Luciani orationem recte consideraveris, nullum huic opinioni praesidium auxiliumve invenies: neque enim ἄχρι Κλύσματος πλοίου ἀναγομένου recte verteris usque ad Clyisma adducto navigio, quandoquidem naves ἀνύγεσθαι dicuntur quae solvunt et ex portu provehuntur. Polybius 1 60: ὃς ἀναχθεὶς καὶ κατέρας ἐπὶ τὴν Ἰσραὴν καλουμένην νῆσον, et 5 2: ἀνήχθη καὶ κατῆγε δευτεραῖος εἰς Πάτρας, et passim alii, a viris doctissimis ad Act. 27 2 3 excitati. itaque hoc Lucianus voluisse videtur, iuvenem cum in interiorem Aegyptum navigasse et Clyisma adlisse, cum vero navis inde solveret, persuasum fuisse ut eam conscenderet et Indiam peteret: erat quippe Clysmatis portus ad iter Indicum, ut Epiphanius significat, accommodatus. vide et Ant. Itin. p. 170.

Ibid. 18. Ἀρκαδίας] nomen provincia ab Arcadio indepta est, estque prima eius, quod sciam, apud Cyrillum epist. ad Atticum p. 205 et Concilio Ephesino p. 474 mentio. Arcadium illi nomen dedisse Eustathius in Dionysii Perieges. 251 testabitur; facileque adeo Harduini carebimus commento, quo provincia eo titulo donata perhibetur, quod totius Aegypti esset media uti Arcadia Peloponnesi; quae si solida foret ratio, cur nusquam id nomen obvium est nisi post Imp. Arcadii aetatem? praeses Arcadiae est in Notitia imp. Orient. c. 1.

Ibid. Κυνώ] haec superior est Cyno, ἡ ἄνω Κυνώ, in Meletii Breviario p. 187; quae etsi principem in urbium catalogo locum teneat, metropolis tamen censenda non erit cum

L. Holsteinio: saepius enim vidimus seu consulto seu librorum negligentia metropoles aliis fuisse postpositas.

399, 19. Ὁξύρυγχος] haec provinciae metropolis est apud Nilum Doxopatrium p. 223 tom. 1 Var. S. Le Moyne. urbs erat amplissima et incredibili monachorum frequentia celebris; qua de re Rufinus ad Ant. Itin. p. 157 a me appellatus, et maxime Paradisus seu Hist. Monach. Aegypti tom. 3 Monum. Cotelieri p. 175.

Ibid. Ἡρακλέως] Ἡρακλέους voce πόλις subintellecta. Ephesino concilio 531 ἡ ἀνω Ἡράλεια, et Ἡρακλεωτῶν πόλις τῆς Ἀρκαδίας, ut p. 474 dicitur. in eius vicinia natus fuit Antonius, monachorum parens, cuius vitam Athanasius nobis reliquit. Sozomenus H. E. 1 13: ἐγένετο δὲ οὗτος Αἰγυπτίος τῷ γένει, τῶν ἐν πατρίδων ἀπὸ Κομά· κώμη δὲ αὐτῇ ὁμοῦ Ἡρακλείας τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀκρασι. sic edidit H. Valesius, secutusque coniecturam, qua Heracleam minorem a Sozomeno signari arbitratur, vertit: fuit hic Aegyptius, ortus genere nobili in vico Coma. est autem hic vicus iuxta Heracleam, urbem Aegypti, quae cognominatur minor. ego aliter sentio, et maiorem Heracleam indicari opinor. invenerat vir egregius in codice Fuketiano τῆς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκασί: unde colligas fuisse Arcadium aut Arcadiae ibi mentionem. idem confirmat Nicephorus, qui ex Sozomeno habet ὁμορος δὲ αὐτῇ Ἡρακλεία τῶν παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκαδῶν. forte ergo verum fuerit, κώμη δὲ αὐτῇ ὁμορος Ἡρακλεία τῆς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκαδίας. certe articulus τῆς Fuketiani ms hoc requirit: posses ceteroqui, si τοῖς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκασί aliorum codicum retinendum censeas, praepositionem addere atque ἐν τοῖς κ. λ. legere, sententia eadem. alterutrum prorsus necessarium est.

Ibid. Ἀρσινούτης] ita codex Leidensis. intelligit Arsinoën et nomum ad occasum insulae Heracleoticae, cuius episcopus Andreas Ἀρσινούτου in epist. ad Antiochenos p. 776 ab Athanasio memoratur.

Ibid. Θεοδοσιούπολις] habent eius episcopum Acta conc. Chalcedon., cumque is pro Arsinoita antistite subscribat, urbs Arsinoae vicina fuisse videtur. forte statio Ptolemais apud Ptolemaeum id nominis a Theodosio est sortita.

Ibid. Νικόπολις] L. Holsteinus Νεϊλόπολις corrigit, rectissime, me arbitro. fuit sane Nicopolis in Aegypto, sed Alexandriae vicina apud Iosephum B. Iud. 4 11 § 5, a qua longius discessimus. Nilopolis erat in insula Heracleotica, cuius episcopus Ephesino p. 531 Eusebius Νεῖλουπόλεως cum ceteris Aegyptiis nomen adscribit.

899, 20. Ἀφροδιτώ] forma haec Aegyptia est, ut *Acron*, *Ανκώ*. Ptolemaeo Ἀφροδίτης πόλις. Chrysarius Ἀφροδιτῶν Ephesino p. 439. vide Ant. Itin. p. 168.

Ibid. Πέρφεις] Μέμφεις. quam urbem cultu Apis famosam olim fuisse constat; de quo cum omnia iam sint vulgata, circumspiciamus tamen ecquid lucis obscurioribus Lucani verbis de Achoreo adferri possit 8 477: *hunc genuit custos Nili crescentis in arva, Memphis vana sacris: illo cultore deorum lustra suae Phoebes non unus vexerat Apis.* in illis enim, qui Apis lustra suae Phoebes vehere dicatur, vix intelligas. equidem, cum in Regio ms et uno Pulmanni Oudendorpius *duxerat* offenderit, *luxerat* maluero, ut Apis lustra suae Phoebes, quibus sacerdotum in fonte mersus caecabatur, luxisse perhibeatur; idque mihi propterea arrisit quod sacra illa summo cum luctu Aegyptii obirent; unde Tibullus l 8 27: *te canit atque suum pubes miratur Osirim barbara, Memphiten plangere docta bovem*, et Statius, simili metaphora, Theb. 1 265: *et aerisoni lugentia flumina Nili neque oberit coniecturae luctus bovi tributus, siquidem poetae id sibi licere arbitrantur.* idem Statius Theb. 5 334: *regemque peremptum ipse ager, ipsi amnes et muta armenta queruntur.* etsi autem Lucanus id mihi voluisse videtur, ultro suspensionem, ubi meliora fuero edoctus, damna-bo; neque tamen eripi mihi patiar praesidium, quod hinc Ammiano veniet. scribit 22 14 Apin Lunae fuisse sacrum, meritis propterea Salmasii in Solin. p. 311 castigationem: *quod contra omnes est*, inquit, *qui ὁμοῖον ἔοικα δὲ ὄν Apin Osiridi, id est soli, dicatum dixere.* atqui Lucanus Phoe-bae sive Lunae Apin evidentissime adscribit; et Porphyrius apud Euseb. Praep. Evang. 3 13: *Σελήνη δὲ ταῦτον ἀνέθε-σαν, ὃν Ἀπιν ἐπονομάζουσι.* nunc e diverticulo in viam at-que ad Latonae urbem.

Ibid. Αἰττους] Αἰτουῖς, unde Isaac ἐκ Αἰτουῖς in Meletii Breviario p. 187. vide Ant. Itin. p. 156.

Ibid. Θεβαΐδος] unam Thebaidem Aegyptus Constantii imperatoris aetate habebat, ut ex eius epistola apud Athanasium tom. 1 p. 174 videas. Notitia imp. Orient. c. 1 unam quoque novit. secta postea in duas est, quarum Iustinianus Edicto 13 c. 22, praesidiis subditarum, meminit.

Ibid. 22. Ἐρμούνη] ita ms Leidensis, alii Ἐρμάη, male omnes. Ἐρμούνης vero nomine fuit, quam μεγάλην vocabant, ut ab altera, quam supra tetigimus, discernent. Genadius Ἐρμουπόλεως μεγάλης adfuit Ephesinae secundae Synodo, estque in Chalcedonensi p. 127. vide Itin. Ant. p. 127. sequentem legere non recorder.

399, 22. Ἀκτινὼ] sic et Moschus in Prat. Spirit. c. 37 et Rufinus in Vit. Patrum c. 12: *vidimus et alium senem venerabilem, Eliam nomine, in finibus civitatis Antino, quae est metropolis Thebaidis*. Palladius Hist. Laus. c. 85 et 87 πόλιν Ἀκτινίου vocat. plura ad Itin. Ant. p. 167.

Ibid. Ἀκούσασα] ita schedae Leidenses. Holsteinius Φάκουσα emendat, et ms Κάσος legere admonet; cui adstipulari, etsi magnopere velim, non possum. Phacusa vicus erat, Stephano teste, Aegyptum inter et Arabicum mare, sive, ut Ptolemaeus, metropolis nomi Arabiae. praeterea Strabo 17 p. 805 fossae Ptolemaicae, quae ex Bubastico amne in sinum Arabicum erat perducta, a Phaccusa (sic enim appellat) initium esse affirmat. quae omnia Phacusam in Augustamnica prima fuisse et longissime hinc semotam indicant. verum est Κοῦσαι, unde Cusis Itin. Ant. p. 157, quod adi.

Ibid. 23. Λύκων] si πόλις addatur, bonum erit: ceteroqui Λυκὼ Aegyptiorum more dici assolet, ut Palladio Hist. Laus. c. 41 et Cassiano de Instit. Renunt. 4 23: *primum abbatem Ioannem, qui commoratus est iuxta Lyco, quod est oppidum Thebaidos*. et Collat. I c. 21. adde canonem Theophili apud Bevereg. tom. 2 p. 371, et quae ibi Balsamon. Cusis M. P. 36 Itin. Ant. dissociat.

Ibid. Ὑψηλῇ] hoc manu exaratus liber, qui Lugduni in Batavis est, probat. Athanasio Apolog. c. Arian. p. 185 Ὑψηλῶν πόλις, Epiphanio Haeres. 66 c. 2 Ὑψηλὴ πόλις οὕτω καλουμένη περὶ τὴν Θηβαΐδα. vide Ch. Cellarium G. A. 4 1 p. 70, et de sequenti Itin. A. p. 158.

Ibid. Ἀντίου] pro Ἀνταίου, solemnī recentioribus more, ut ad Anton. Itin. vidimus. caussam nominis locique situm Diodorus 1 p. 18 signat, γενέσθαι inquiens τὴν μάχην παρὰ τὸν ποταμόν, πλησίον τῆς νῦν Ἀνταίας κώμης καλουμένης, ἣν κείσθαι μὲν λέγουσιν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρει, τὴν προσηγορίαν δ' ἔχειν ἀπὸ τοῦ κολασθέντος ὑφ' Ἡρακλέους Ἀνταίου, τοῦ κατὰ τὴν Ὀσίριδος ἡλίαν γενομένου. Rhodemannus vicum vertendo in parte quadam Arabiae collocans, haud sane attendit rem in Aegypto esse gestam. posita urbs sive vicus ad orientem erat Nili, ut Ptolemaeus quoque docet; quem tractum Arabiae vicinum faciunt. vide Itin. Ant. p. 164, et de Πανός (sic enim recte ms Leidensis) urbe p. 166.

Ibid. Ὡσαις μεγάλη] Ὡσαις μεγάλη, uti Socrati H. E. 2 28 dicitur. Athanasio ἡ ἄνω Ὡσαις Hist. Arian. p. 387 et μεγάλη Ὡσαις Apolog. ad Constantium p. 316. siccam et exiliis famosam fuisse praeter alios Diodorus Tarsensis apud

Photium cod. 223 p. 671 docet. Zonaras, qui in Theodosio secundo Oasin Arabiae regionem ait, errorem excusare non poterit.

399, 25. ὑπὸ δοῦκα] unum Constantii imperatoris tempore Aegyptus ducem habebat, qui rei militaris curam ageret. Athanasius Hist. Arian. p. 394 modo λαμπρότατον δοῦκα, modo στρατηλάτην, ut Apolog. ad Constantium p. 310, appellat. postea duo constituti sunt, alter Thebaidos, Libyae alter, cuius utriusque Notitia imp. Orient. c. 1 et l. ult. c. de Divers. Offic. meminit. Iustinianus dein Edicto 13 c. 23 duas Thebaidas uni duci mandavit, eique utriusque provinciae praesides parere iussit.

Ibid. 26. Πτολεμαῖς] haec est Ptolemais Hermi. Ἐμὴν Πτολεμαῖς non apud Ptolemaeum tantum sed et Theodorum Meliteniotam Prooemio in Astronom. tom. 9 Bibl. Graec. Fabricii p. 212. Zosimo ἡ κατὰ τὴν Θηβαΐδα Πτολεμαῖς 171. auctor l. 3 Maccab. c. 7 17 Ptolemaidem habet, quae ex loci ingenio ῥοδοφόρος dicebatur: nostrane an statio Ptolemais in Arsinoita nomo sit, non temere dixero. de Diospoli Ant. Itin. p. 159.

Ibid. Τέντυρα] lege Τέντυρα. vide ibidem.

Ibid. Μαξιμιανούπολις] nomen a Maximiano Hercule impetrasse videtur. in Meletii Breviario p. 187 Μαξιμανούλις vitiose dicitur. adde Notit. imp. Orient. c. 143.

Ibid. Κῶπτος] Κόντος. Xenophon Ephes. 4 p. 56 Κίππυ τῆς Αἰθιοπίας πλησίον vocat, et frequentia mercatorum in Aethiopiam, Indiamve cogitantium celebrem ait. Statio Theb. 1 265 Marcotica Coptos, satis audaci figura. quae vero illic a Lactantio de Iside notantur, plenius scholiastes Luciani tom. 2 p. 35 exponit.

Ibid. 27. Φίλαι] rectum est Φίλαι, de quibus Ant. Itin. p. 164.

Ibid. Διοκλητιανούπολις] est in aliis quoque Notitiis condita videtur, cum Diocletianus in Achilleum arma movens et Aegyptios in ordinem cogeret: tum enim varia per hanc provinciam castella excitavit, de quibus Io. Malala tom. 1 p. 409.

Ibid. Ἐφέσβυδος] vereor vehementer ut se tueri hoc possit. nusquam, quod quidem sciam, eo nomine urbem in Thebaide inveni; et nisi me omnia fallunt, Ἐμμονθίς, de qua Itin. Ant. p. 160, crit.

Ibid. Λάττων] Λάτων, quamquam et Λάττων in Vita S. Pachomii c. 7 § 52. Latopolis est, ad Itin. Ant. satis illustrata.

300, 27. Ἀπολλωνίας] Ἀπόλλωνος, uti aliae Notitiae malunt: Ptolemaeo magna Apollinis urbs, Itin. Ant. Apollonios superioris et Notit. imp. Orient. c. 143. mox Ὀμβοι lege.

Ibid. 29. Λιβύης τῆς ἄνω] superior Libya Notit. imp. Orient. c. 1, ubi et praesidem habet, obvium quoque in Actis S. Lucii apud Lambeccium l. 8 p. 206 Bibl. Vindeb. et Athanasii Apol. cont. Arian. tom. 1 p. 174.

Ibid. 30. Σώζουσα] huius antistes Zosimus Σωζούσης concilio Ephesino secundo inter Acta Chalcedonensia p. 127 subscripsit. Σώζουσα τῆς Πενταπόλεως dicitur Epiphanio Haeres. 73 c. 26, satis recte: nam Libya superior Pentapolin complectitur.

Ibid. Κυρήνη] nobilissima olim urbs Synesii aetate deploranda erat conditione, prorsus neglecta et in ruinam procumbens; unde orat. de Regno p. 2 meritissimo imperatoris opem implorat, πόλις Ἑλληνίς, inquit, παλαιὸν ὄνομα καὶ ἐν σὸδῃ μυρία τῶν πάλαι σοφῶν, νῦν πένης καὶ κατηφής καὶ μέγα ἐρείπιον, καὶ βασιλέως δεόμενον, εἰ μέλλει τι πράξειν τῆς περὶ αὐτὴν ἀρχαιολογίας ἐπάξιον. plura in Ant. Itin. p. 68. portu utebatur Phycunte, de quo praeter Ptolemaeum idem Synesius epist. 51: ἄραντες ἐκ Φυκοῦντος ἀρχομένης εἰώας, δειλῆς ὁψίας τῷ κατ' Ἐρυθρὰν κόλπον προσέσχομεν. ubi male de mari rubro D. Petavius cogitavit, quod fortasse in altera editione correxit. scribi debet Ἐρυθρόν, quo nomine locum maritimum in Pentapoli Ptolemaeus habet et Synesius ipse epist. 67. adde epist. 100.

Ibid. Πτολεμαίς] provinciae est metropolis apud Synesium epist. 67 et Nilum Doxopatrium p. 223. non longe ab erat Barce, quae festinanti manum iniicit. puto eam in animo atque oculis fuisse scriptoribus vetustis, qui Iacobi Maioris exitum descripsere; quod ut pateat, ipsos audiamus. Isidorus, seu quis alius auctor, in libro de Vita et Obitu Sanctorum, hic ab Herode, inquit, tetrarcha gladio caesus occubuit, sepultus in arce Marmaria. sic ms Iesuitarum Antwerpensium praefert, ut ipsi profitentur tom. 6 Iul. p. 85. alii codices, quos Mariana in disputat. de Adventu S. Iacobi in Hispan. c. 7 inspexit, in arce aut arca Carmarica, Marmarica, Marmorica, Achimarmarica edunt; Martyrol. vetus tom. 3 Anecd. ed. Martene p. 1549 in Acaia Marmarica. e quibus mirificis lectionibus Hispani scriptores multa comminiscuntur, ut Iacobum intra suae regionis fines tumultatum fuisse vincant. Mariana arcam marmoricam effingit, in quam Iacobus fuerit illatus, prorsus, ut de vocabulo sileam, contra

scriptoris mentem: solet enim locum, in quo viri pietate illustres fuerint sepulti, apponere. aliud ergo Maurus Castellus Ferrerius et Gaspar Sanctius apud exstructores magni operis Sanct. tom. 6 Iul. p. 14 inde eruerunt, opinati Tamaricam rectam esse; Tamaricam autem Gallaeiae esse partem, quam Tamarici apud Melam 3 1 olim habuerunt; quod posterius et verum esse demus, magna tamen differentia inter Tamaricam et Marmaricam sese offert: et quae arca illa sive arx Tamarica? aut ubi tandem lecta? enimvero si partium seposito studio rem ipsam consideraveris, quid magis Isidori verbis accommadatum esse potest Barce Marmarica? praesertim cum Freculphus tom. 2 l. 2 c. 4 Iacobum intra Marmaricam, et Anonymus scriptor operibus Occumenii praepositus ἐν τῇ τοῦ Μαρμαρικῆς sepultum fuisse tradat, librariique in Marmaricae vocabulo saepe peccarint turpiter, ut Ios. Simlerus et H. Surita in Ant. Itin. p. 70 monuerunt. dices Graeculum illum esse nullius fidel et multa perperam miscere; neque ego negavero: satis tamen indicat de Marmarica et aliquid inaudivisse, non de Tamarica, neque de arca marmarica. probe vero Barcen Marmaricam appellari nemo facile negaverit, qui Marmaridas a Paraetonio ad Syrtin usque maiorem porrectos fuisse e Plinio 5 5 didicerit.

399, 30. Τεύχηρα] imo Τεύχεια. vitiosum urbis huius nomen est in Diodoro Siculo 18 p. 605: μετὰ δὲ ταῦτα διασῆσας, καὶ τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Τάριχα ἐκπολιεύσας. lege Τεύχεια, quorsum res ipsa et nos variantes scripturae ducunt, et vide Anton. Itin. p. 67 et schol. Pindari Pyth. Od. 4, ubi Cyrenae huius originem vindicat. de sequentibus duabus Itin. Anton.

Ibid. 31. Λιβύης τῆς καίω] Athanasius τὴν ἑγγιστά Λιβύης appellare solet, ut epist. ad Antiochen. p. 776. cum Hierocle Notitia imp. Orient. c. 1 facit, quae eius etiam administrationem praesidi, sicuti Imp. Iustinianus Edicto 13 c. 17, committit.

400, 1. Παραιτόνιον] Libyae hinc initium sumit Iustinianus Edicto 13 c. 18. Lucanus Syrtibus appositum fuisse videtur censuisse, cum 3 295 canit usque Paraetontias Eas ad litora Syrtes, haud dubio perperam: longe enim Syrtes a Paraetonio distabant. tamen, quasi certus huius opinionis, et alibi Syrtes Aegypto paene iungit, veluti 7 444: Syrtibus hinc Libycis tuta est Aegyptus, et 540: et vada testantur iunctas Aegyptia Syrtes.

Ibid. Ζωγοζανούλης] L. Holsteinus in Caroli a S. Paulo Geograph. S. duabus vocibus Ζοῖγρον Ζοῖγυλις lega-

dum aut duas illas urbes in unam deinceps coaluisse arbitrat; quod et mihi arrisit. Philocalus Ζαγυλέων antistes est in concilio Chalcedon. p. 127, et apud Lambecium Bibl. Vindeb. 8 p. 423 Maximus Ζαγυλέως Gennadii Synodicae subscribit. Athanasius ad Antiochen. 767 Marcum Ζύγρων τῆς ἑγγίστα Λιβύης memorat. Ptolemace utraque est κώμη vicus, non longo quidem inter se intervallo, nec iuncti tamen artissime.

400, 1. Πιδονία] Πηδωνία et Ptolemaci prope Catathmon parvum; atque haud scio an hinc fuerit Apollon Πιδανίας in Synodica Gennadii.

Ibid. Ἀντιφρώ] eidem Synodicae Apollon Ἀντιφρών subscribit. Ἀντίφραι Straboni, qui 17 p. 799 non longe a mari locat.

Ibid. Δάρνις] haec provinciae fuit metropolis, nisi Nilus Doxopatrius fallat, certe corruptus cum urbem Δαρικῶ p. 223 vocat. plura Ant. Itin. p. 69.

Ibid. 2. Ἀμμωνιακή] recte ita ms Lugdun. non alia est ac Ptolemaci χώρα Ἀμμωνιακή, coeli solique siccitate aspera. Athanasius Ἀμμωνιακὴν τῆς Λιβύης Apol. ad Constantium p. 317 appellat, et exiliis episcoporum frequentem fuisse tum eo loco tum Histor. Arian. p. 387 significat. fortasse et huc pertinet Oasis Strabonis, quam prope Ammonis oraculum collocat. recte sane Ammoniacae appellabitur.

Ibid. 6. Εἰσὶ τῆς δύσεως] haec et quae sequuntur, a ms Leidensi exulant, hanc clausulam addente, τέλος τοῦ κατὰ λόγον πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, διοικουμένων: quae mihi multo quoque iustior et verior illis videtur quae L. Holsteinus ex suis codicibus excerpserit: neque enim commode occidentis imperio ab Hierocle provinciae tribuentur, quae ipsius aetate amissae prorsus erant; cuiusmodi pleeraeque sunt quas subiunctas vides.

Ibid. 7. Γαλήνων] Γύλλων aut Γαλατῶν aut Γαλλιῶν oportuerat.

Ibid. 8. Σπανίων] solenni more pro Ἰσπανίων. ita Paulus epist. ad Roman. 15 28 τὴν Σπανίαν, et Galenus περὶ τροφ. δυναμ. 2 p. 328 κατὰ τὴν Ἰβηρίαν τε καὶ Σπανίαν ὀνομαζομένην, et Athanasius τὸν τῶν Σπανίων Ὅσιον nuncupat. similiter Σπάνιοι Ἰπποὶ apud Apsyrtum Hippia. c. 115, et Melane τὸ γένος Σπάνη in Hist. Laus. Palladii c. 65. adde Salmasium in Spartian. Hadrian. c. 1, et Io. Rhodium in Leuco Scriboniano.

Ibid. Βριγαμῶν] Βριτάννων scribere voluit.

400, 9. *ἡπαρχία Σικελίας*] has tres ad Italiam pertinere L. Holsteinius margini adscripsit, eaque ratione numerum VII provinciarum rotundari; quod uti verum est, ita scriptorem id voluisse dubites: ea enim si homini opinio fuit, cur Italiae tres has provincias non addidit? putem hoc auctarium non unius esse auctoris, novisque accessionibus in hanc formam a diversis fuisse exstructum. certe dignum non est quod nos multum, metam tandem assecutos, moretur.

INDEX GRAMMATICUS

LIBRORUM DE THEMATIBUS ET DE ADMIN. IMPERIO.

- Ἀβάλα* 268, 11.
ἀγρόριον 233, 14. 235, 18.
ἀγροριώτης 242, 7.
ἀληθινός 72, 2.
ἀλλόπιστος 86, 12.
ἀλωθείσης τῆς νῆσου 214, 5.
ἀμετασάλευτος 202, 24.
ἀνάγειν 186, 15. 188, 5. 211, 14. 213, 15. 222, 1. 229, 16.
ἀναπαῖναι 247, 20. 265, 1.
ἀναφορά 211, 15. 222, 7. 230, 4.
ἀννοῖαι χίμαι 251, 22.
ἀποσκαλώνειν 78, 20.
ἀποσώσται 72, 17.
ἀρχιδιάκων 138, 23. cf. *ὁ ἐγγων*.
ἡ ἀρχοντία 145, 15. 18.
ἀρχοντόπουλος 157, 2. 11.
ὁ ἀρχων τῶν ἀρχόντων 183, 16. 187, 16. 191, 16. 192, 6. 25. 193, 18.
ᾶς 201, 11.
Ἀσιάρχης 22, 15.
αὐγουστιακός 238, 9.
αὐγουστιαιτικός 242, 6.
βαγαύειν 236, 10.
βαλιστάριος 251, 22.
βάλλειν κραυγὴν 254, 21.
βαλτώδης 123, 4.
βάνδα 225, 7. 17.
βαρύπλους 43, 15.
βασιλικός 184, 8. 214, 22. 220, 6. 270, 3.
βερζήτικον 181, 2.
βήσαλον 138, 4. 178, 13. 260, 16.
βόανος 145, 9.
βοέβοδος 168, 5.
βολιάς 154, 18.
βουκελλάριος 28, 2.
βούκελλος 28, 4.
βραδέστερον 259, 10. *ταχέστερον* 264, 4.
βυρσάρια 270, 19.
γένειεν 136, 8.
γούνα 155, 4.
δαρμός 241, 11.
δεξιάι 250, 3. 6. 251, 10.
δευτεροελάτης 238, 15. 239, 11.
διαδέξασθαι τινα *successorem dare alicui* 230, 13. 241, 10.
διακράτησις 205, 14.
διασώσται 72, 11.
διαφόρως *subinde* 182, 17. 192, 21.
διβαρίον 125, 2.
διέγερσις 238, 3.
δόμα 233, 3.
δόρκη 237, 12.
δουκάτον 125, 9. 225, 1.
δρομώνιον 233, 9.
ἐγγων 175, 9.
ἐγχόρηγος 138, 5.
ἐγχυλιασμένος 138, 9.
εἰδούσα 259, 22. 265, 7.
ελληματικός 137, 22. 138, 11. 139, 10. 23.
ἐκπλάγιοι 165, 17.
ἐλῶνες 146, 7.
ἐμβλήσκεισθαι 77, 6.
ἐνορδίνως 103, 21.
ἐνταλματικῶς 184, 10.
ἐξουδένημα 30, 7.
ἐξουσιαστής 201, 7. 206, 21.
ἐξουσιοκράτωρ 80, 4. 12.
ἐπικουτζουλον 232, 11.
ἐρημόκαστρον 140, 9. 146, 6. 162, 17. 167, 7.
ζάκαρον 73, 20.

- ζάκανος 170, 15.
 ζουπανία 145, 6. 146, 1.
 ζυγή 232, 19.
 θέλρς — θέλρς 117, 18.
 θέμα 12, 14.
 θήσαντες 252, 22.
 ιδιοκάβαλλος 269, 13.
 ιδιοκρατεῖν 114, 5.
 ιδιοκρατορία 58, 8.
 ιδιόχειρον 149, 14.
 ἰνδικτιών 55, 9.
 ἐπάρριον 243, 7. 11.
 ἰσα 202, 13.
 πακινκάκως 84, 3.
 καλοκαίριον 139, 6.
 καματερά καράβια 178, 9.
 καμελαύκιον 82, 11.
 καμψιδεύειν 91, 4.
 καρβάνιον 201, 20.
 κασιδίον 255, 5.
 ὁ κατεπάνω 228, 24. 229, 18.
 κατιόν 40, 12.
 κελλάριος 28, 5.
 κερατάριον 124, 7.
 κλειδίον 208, 5.
 κλεισουριάρης 227, 19. 228, 17.
 κλιβάνιον 237, 12.
 κογχυλευτής 244, 1.
 κομμερκιάριος 190, 20.
 κομμέρκιον 208, 3.
 κοντιύρα ἱμάτια 167, 1.
 κοντοβέυσσαι 76, 6.
 κοντοδραί 150, 11.
 κραταιόφρων 33, 20.
 κρικελειδὲς φωμίον 28, 5.
 λίσσα 238, 23. 239, 5.
 ληστουργία 33, 12.
 λογαρίου ἀπατήσεις 242, 19. 243, 8.
 λογγίνοι οἱ χιλλασχοί 13, 3.
 λόγον λαβεῖν 227, 16. λόγῳ 72, 16.
 μακρόπενσον 235, 4.
 μαγισδίον 102, 1.
 μαρίκιον 167, 2.
 μειζότερος 257, 3.
 μεναῦλον 116, 9.
 μεταστασιμαῖον 234, 2.
 μητρόδειος 106, 15.
 μινσοῦρια 15, 14.
 μισοποιεῖν 264, 2. 23. 265, 11.
 μονοστράτης 16, 9. 34, 7.
 νερόν 77, 13.
 ξανάλια 72, 16. 184, 12.
 ξενιάζειν 150, 23.
 τὸν ὁδεῖν 179, 2.
 διλωρεῖν 91, 13.
 ὁμάς 220, 11.
 ὁρδόπλωρος 76, 22.
 οὐσία 235, 9. 237, 22.
 οὐψιον 24, 14.
 ὄψις 68, 16. 72, 16. 204, 11.
 τὸ πάγος 79, 19.
 παιδία κατὰ οἱ Παιζινακταί 74, 11.
 πακτιώται 75, 1. 79, 17.
 πακτιωτικός 75, 14.
 πακτωθῆναι 197, 5.
 παλαιόκαστρον 167, 12.
 παρακλάδιον 78, 23.
 παραπύλιον 257, 11. 259, 13.
 πέραμα 77, 17. 167, 6. 181, 8.
 πετρίμεντα 77, 6.
 πέχ 178, 2.
 πιττάκιον 209, 4.
 πλαγιστικά 209, 4.
 πλώρα 76, 7.
 πράνδια 72, 1.
 πριγκιπάτον 120, 24.
 πρόκενσον 234, 6. 235, 9.
 πρόκοικος 34, 4. 10.
 προπαλαιός 224, 7.
 πρόσφυγος 227, 12.
 πρωτελάτης 237, 1.
 πρωτεύων 178, 21. 221, 23. 244, 10.
 πυκτεύειν 134, 13.
 ραπάτιν 207, 24.
 ρηγάτιον 115, 1. 23. 117, 13.
 ριζικαῖος 75, 21.
 ρεπτάριον 124, 15.
 ρούσιος 233, 14.
 σαγήναι 146, 2. 150, 10. 151, 8.
 σαγίτα 77, 21. 78, 3.
 σέρβουλα 153, 1.
 σήμεντα 72, 2.
 σδλαβωθῆναι 53, 18.
 σιγίλλιον 219, 22. 220, 12.
 σκαλώνειν 76, 3. 21. 79, 2.
 σκλαβάρωντες 131, 7.
 σκούλκατωρ 247, 6.
 σκυλλιον 153, 4.
 σοῦδα 180, 15.
 σταδιασμός 16, 6. 66, 10.
 στοιχεῖν φόρους 95, 17. 100, 13.
 103, 9.
 στρατηγεῖν 200, 9.
 συγκοπή 139, 22.
 συμπενοδευιάζειν 86, 2. 87, 19.
 συμφιλοῦσθαι 171, 21.
 συμψηφισμαρτυρεῖν 91, 14.

- συνάντησις i. q. ἀντισίκωσις 207, 12.
 συνδιατριβή 89, 13.
 συνομιλία 89, 13.
 συνορίτης 154, 5.
 συνταξιιδεύειν 198, 15. 204, 18.
 222, 5.
 συντεκνία 157, 5.
 σύντεκνος 156, 10.
 σχολαρχία 232, 19.
 σχολιάζειν 42, 4.
 ταξιατεύειν 212, 1.
 ταξιατών 104, 2.
 ταξίατος 200, 20.
 τετραπέδικος 138, 5.
 τζερβουλιανός 153, 2.
 τοποτηρησία 225, 11.
 τούρμα 224, 19. 225, 14. 226, 1.
 227, 7.
 τουρμαρχάτον 228, 13.
 τρακτεύειν 254, 24.
 τροπούσθαι 91, 12.
 ύλογγραφία 139, 21.
 ύπερεξάρχοντες 201, 8.
 ύπερουσιος i. q. πλούσιος 91, 20.
 φαλκώνιον 155, 3.
 φθάζειν 244, 14. 263, 17.
 φιβλατούρα 251, 11.
 φουσσάτικως 143, 8.
 χαίρεσθαι 264, 17.
 χαμηλός 181, 10.
 χαρίρια 72, 2.
 χειροβολίστρα 245, 21. 246, 3.
 χρεωποιηθῇ αὐτοῦς 73, 22.
 χωρόπολις 207, 24.
 ψυχάρια mancipia 77, 1. 155, 3.

INDEX HISTORICUS.

- Aaron** Arabum princeps 105, 15.
 eius filii inter se de principatu
 certant ibid. 22.
Abara 228, 22.
Abares sive **Avares** 111, 9. 123, 7.
 148, 9. a Dalmatis infestati,
 Dalmatiam fere omnem occupant
 126, 14. 141, 19. 153, 13. 162,
 12. a Chrobatia postea expulsi
 144, 3. 148, 9.
Abasgia 177, 10. 182, 3. 201, 7.
 206, 19.
Abdelas Arabum princeps 105, 12.
Abdelas Arabum tyrannus ab **Abi-**
melecho principe victus 98, 13.
Abdelas Aaronis Arabum princi-
 pis filius bellum contra fratrem
Mahometem gerit 105, 22.
Abderachim **Aposebatae** filius,
 ameras **Mantziciert** 194, 15.
Abelchamit **Apelbarti** filius, ame-
 ras **Mantziciert** 192, 13.
Abercius spatharocandidatus **Mar-**
daitarum **Attaliae** capitaneus ab
Alexandro imp. designatur 231, 8.
Abimelech Arabum princeps quot
 annis 98, 11. pacem cum **Rhi-**
notmeto quibus conditionibus
 faciat 103, 2. **Africam** invadit
 ib. 22.
Abniciotae 200, 15.
Abnicum urbs 200, 13. 202, 6. 203,
 20. eius pagos **Romani** depopu-
 lantur 204, 4. eius ameras **Por-**
phyrogenito se subicit ib. 8.
Abro 109, 4.
Abubacharus secundus Arabum
 princeps quot annis 94, 17. **Ga-**
zam urbem capit ib. 18. item
Cyprum insulam 40, 14.
Abydus 25, 17. 43, 2.
Acampse 211, 13.
Acanthus 49, 20.
Acarcus 225, 9.
 accubitor sub **Basilio** nullus fuit
 231, 18.
Achaei 52, 7.
Achaia 52, 6. 219, 4.
Achelous fl. 55, 20.
Achmet **Apolesphueti** privignus et
 filius adoptivus ei mortuo suc-
 cedit 195, 1. ab **Apelbarto** **Apo-**
selme filio occisus 196, 17.
Acontisma 47, 11.
Acræ 47, 14.
Acrolinum 14, 10.
Acrolissus 56, 18.
Actium prom. 55, 6.
Adana 19, 23.
Adara 180, 1.
Adelbertus **Lotharii** filius, **Hago-**
nis regis **Italiae** pater 115, 12.
Adelesa **Rodulphi** filia, **Lotharii**
Italiae regis uxor 117, 23.
Adranase **Asotii** filius, **Iberiae** co-
 ropalates a **Leone** imp. factus
 199, 5.
Adranase **Pancratii** magistri filius,
Iberiae curopalates 207, 20. fi-
 liam patris **Davidis** uxorem du-
 cit ib. 21.
Adranase magister affinis curopa-
 latae **Iberiae** sub **Porphyroge-**
nito 203, 16.

- Adranutalum Iberiae urbs ditissima et fertilis soli 206, 24. 208, 4. 210, 21.
 Adrianopolis 47, 8.
 Aeculum 122, 19.
 Aega prom. 42, 11.
 Aegaeae 35, 15.
 Aegaeum pelagus et thema 42, 2. eius urbes et insulae ib. sqq.
 Aegeaticus sinus 42, 8.
 Aegialus 29, 14.
 Aegina ins. 51, 22.
 Aegissus 47, 16.
 Aegyptii 13, 15. 30, 1. 55, 3.
 Aegyptus 57, 18. 91, 4. 97, 4. 99, 17. 106, 3. 113, 17.
 Aenus 47, 6.
 Aeoles 42, 12.
 Aeolis 15, 8. 42, 7.
 Aeschylus 63, 5.
 Aesopus ex urbe Cotyaeo 25, 15.
 S. Aetherii ins. 78, 11.
 Aethiopes 13, 15.
 Aethribus 91, 21. 94, 5. 97, 3. 99, 19.
 Aetius Bonifacium apud Placidiam Valentiniani matrem calumniatur, eundemque ad rebellandum compellit 110, 14.
 Aetna mons 58, 18.
 Afri 57, 13. 62, 3. 95, 18. 121, 10. 133, 21. 217, 12.
 Africa 61, 12. 95, 17. 97, 16. 104, 1. 113, 2. 114, 3. 133, 15.
 S. Agapeti vicariatus 225, 12.
 Agapius monachus Cymenae filius sub Romano 208, 13. apud eum pro Asotio Ciscase legatione fungitur 208, 18.
 Agareni 16, 6. 96, 22. 100, 4. 104, 11. 186, 19. 203, 17.
 Agathias 18, 9.
 agmina militaria quot in partes olim divisa 15, 3.
 agraria imperatoris et augustae sub quorum potestate 236, 14. 242, 13.
 Agrigentum 59, 17.
 Aibolas 124, 3.
 Aimanas 122, 20.
 Aiphar 76, 19.
 Alabanda 24, 11.
 Alani 80, 111, 17. 181, 24. Chazaras bello infestare possunt illosque aditu in Chersonem prohibere 80, 6.
 Alania 80, 4. 166, 4. 177, 10. 181, 19.
 Alaricus Visigothorum rex 111, 10.
 Alba 167, 8.
 Alburnus 146, 11.
 Albus fl. 78, 21.
 Alcimus Corcyrae rex 54, 12.
 Alemus Phatimen Mahometis filiam uxorem ducit 99, 18. Arabum imperio qua ratione deicitur ib. sqq. eius filii a Mavia Arabum principe victi 97, 8. 101, 16.
 Alonidus 56, 4.
 Alexander historicus 51, 10.
 Alexander imperat. mutationes plurimas induxit 230, 9.
 Alexander praefectus Asiae 22, 17.
 Alexius Armenius Cypri insulae praefectus sub Basilio Macedone 40, 17.
 Alexius comicus 59, 6.
 Alinda 24, 11.
 Almatae fl. 179, 15.
 Almopia 49, 17.
 Aloep 140, 10.
 Alpes 57, 9.
 Altsice 194, 3. 196, 14.
 Alyattus Lydorum rex 22, 20.
 Amalphis 118, 21. 120, 22.
 Amanitae 91, 1.
 Amantia 56, 3.
 Amasea 18, 5. 21, 6.
 Amastra 29, 18. 30, 5.
 Amathus 39, 14.
 amerae Arabiae et Persiae rebellant, et amermumnes se dici volunt 114, 10.
 amermumnes Africae ex prosapia Aleml, et Phatimes Mahometis filiae 113, 9. Hispaniae ex progenie Maviae ibid. 12. Bagdadensis ex prosapia Mahometis ib. 8. quot ameradidas olim sub se habuerit ib. 6.
 Aminus 21, 7. 29, 19. 270, 21.
 Amiraci 101, 12.
 Amolus ins. 43, 12.
 Amorium 14, 11.
 Amphipolis 49, 19.
 Amphissa 51, 19.
 S. Anastasiae virginis templum

- Diadorae 139, 19. eius corpus in eo depositum ib. 16.
 8. Anastasi corpus ubi aservatum 138, 3.
 Anatolicum thema 225, 9. cur sic dictum: quibus ex provinciis constet, quibusque circumscribatur 13, 10.
 Anaxarchus philosophus a tyranno Cypri ins. sublatus 49, 7.
 Anchialus 47, 9.
 Ancyra 28, 21.
 Andanii 36, 19.
 Andrapa 21, 7.
 Anemotichos 38, 18.
 Anemarium 38, 2.
 Antania 49, 17.
 Antibaris 141, 4. 145, 13.
 Antiochia 99, 17. minor 38, 2. antiquus portus 38, 6.
 Apachune 191, 12. 193, 7.
 Apamea 26, 6.
 Apasacius magister, Symbatii principis principum filius 191, 20.
 Apate 50, 5.
 Apelbart ameras Mantziciert 192, 7.
 Apelbart alter, ameras Mantziciert, Aposelme filius 195, 4.
 Apelmuze secundus Aposebatae amerae Mantziciertani filius 195, 8.
 Aphrazia 225, 12.
 Aphrodisia 47, 4.
 Aphrodisias 35, 15.
 Apia 52, 16.
 Apoganem Cricoricidi Tarenitae frater protospatharius, ac deinde patricius factus, Constantini filii Libii filiam uxorem ducit, domumque barbari CP. ab imperatore accipit 184, 28.
 Aposelphuet secundus Abelchamiti filius 193, 24. ameras Mantziciert 195, 21.
 Apollodorus 107, 1.
 Apollonia 49, 19. 56, 8.
 Apollonius 108, 14.
 Aposatas Persidis ameras Symbatium principem principum interfecit 191, 18. 192, 16.
 Aposebatae Abelchamiti filius, ac post eum ameras Mantziciert, Romano imperio se subiecit 193, 9.
 Aposelmes tertius Abelchamiti filius 194, 8. ameras Mantziciert 196, 1.
 Apros 47, 4.
 Apsanum 122, 9.
 Aquileia 123, 5. ib. 9.
 Arabes 93, 11. 96, 5. 98, 18. 103, 14. 113, 7. in Christianos deserviunt 106, 6.
 Arabia felix 113, 17. petraea 99, 20.
 Aradus ins. 95, 21.
 Aralus 49, 20.
 Arbo 140, 6. 147, 11.
 Arcadiopolis 47, 2.
 Arcaicae filii a Cricoricio Taronite capti, et petente Leone imp. liberati 183, 13.
 Archelaus Cappadociae rex 20, 16.
 Arenta 163, 15.
 Areptani 163, 2.
 Argivi 39, 3.
 Argos 52, 9.
 Argus 50, 2.
 Ariaratha Cappadociae rex 20, 13.
 Ariarathea lacus 20, 15.
 Aristophanes 108, 2.
 Armenia 103, 18. 192, 2. 193, 19. 197, 10. 201, 8. minor 19, 18. 31, 10. quarta 103, 15.
 Armeniacum thema 199, 16. 225, 20. 270, 3. cur sic dictum 17, 29. Cappadociae pars 20, 7. eius urbes 21, 6.
 Armenii 18, 1. 19, 12. 31, 24. 33, 1. 184, 6. 227, 14.
 Arpades Salmutzis filius, Turearum boebodus ac deinde princeps 170, 5. eius filii 174, 22.
 Archaptonites praetor 204, 1.
 Arsenius protospatharius et manclabita sub Porphyrogenito 236, 23.
 Arsinoe 39, 14.
 Actaxezen quem illo invaserat Peca quidam liberat 19, 3.
 Artemidorus 42, 9. 107, 11.
 Artemisia 37, 1.
 Arzes 192, 4. 196, 5. 197, 7.
 Asandus Mundari filius 90, 16.
 Asia 22, 14. 24, 5. minor sub Persis, posteaque sub Macedonibus in satrapias divisa 15, 17. 17, 8. sub Romanis ab uno

- proconsule administrata 13, 14.
 in eadem unus magister millitum ad Iustinianum usque 15, 5.
 Amosatum 226, 4.
 Asotius primus principum princeps 191, 16.
 Asotius alter, sive Asoticus prioris nepos, principum princeps 187, 16. 193, 3.
 Asotius Iberiae curopalates Adranase curopalatae filius 207, 17. 209, 18. 212, 4.
 Asotius Ciscases patricius Pancratii magistri Iberis filius 199, 4. 206, 8. filiam Cnecenio magistro dat uxorem ibid. 18. Adranatium urbem Romano imp. donare vult, sed frustra 208, 16. 210, 13. eandem postea ab ipso gener suus aufert 206, 14.
 Asotius Cricoricii Taronitae filius protospatharius a Leone imp. factus 184, 18. postea patricius a Romano renuntiatur 188, 16.
 Asotius protospatharius Cricoricii sive Gregorii patricii filius 183, 14.
 Aspalathum urbs 128, 4. 137, 15. 141, 10. 147, 9. 149, 8. a Diocletiano condita 125, 22. 137, 15. eius descriptio 125, 22. 137, 15.
 Aspar Romani exercitus dux a Gazericho victus in Africa 112, 21.
 Asponas 225, 8.
 Aspron 167, 8.
 Assyrii 30, 16.
 Astacenus sinus 25, 1.
 Astacus 27, 7.
 Atech ins. 181, 10.
 Atel fl. 164, 9.
 Atelcusu 169, 13.
 Athenaeus 109, 6.
 Athenienses 53, 5. ibid. 9.
 Atramyttium 41, 14.
 Attalia 14, 9. 37, 19. 229, 1. 231, 5.
 Attalus Pergamenus 28, 14.
 Attila Avarum rex Italiam universam devastat 123, 12.
 Atzara fl. 206, 16.
 Aulon 56, 3.
 aureum litus 179, 24.
 Ausones 58, 16.
 Axiopolis 47, 15.
 azatus curopalatae Iberiae 202, 14.
 Azed Arabum princeps 105, 9.
 Azotus Armenius Angurines Laecastriae gener praefectus excubitorum sub Leone 33, 1. contra Bulgaros pugnans occiditur ibid. 6.
 Baasacius Larissae clisuriarcha sub Leone Phil. 227, 18.
 Baetica Hispania 108, 13.
 Baetis fl. 107, 16.
 Bagdad 113, 8. 114, 4. 214, 20.
 Bagibarea 143, 20.
 Bal fl. 181, 3.
 Balbadonos 225, 8.
 barbari domus CP. Apoganemo, posteaque Cricoricio Taronitae data 185, 11. hanc Cricoricus, cum Gregoriae suburbio in Celtzene commutat 186, 23. sed utrumque sibi vindicat imperator 189, 2.
 Barbatus patricius accubitor sub Alexandro imp. 231, 23.
 Bardas Platypus protospatharius et Peloponnesi praetor sub Romano 223, 9. Leonem Agelastum protospatharium expellit ib. 14.
 Baretas 225, 7.
 Bargala 50, 2.
 Bargylia 36, 20.
 Bargylacus sinus 36, 78.
 Baris 62, 16. 121, 3. 131, 5.
 Bartzus ins. 146, 5.
 Baruch fl. 171, 10.
 Barophorus 77, 8.
 Basilaenum 28, 18.
 Basiliscus archiepiscopus Comanensium et martyr 22, 2. eius corpus cum reliquiis D. Ioannis Chrysostomi conditum ib. 4.
 Basilius magnus Caesareae episcopus, Cappadox 22, 4. eius fratres ib. 9.
 Basilius Macedo accubitor antequam imperium adeptus esset 233, 15. Chrysoscher et Carbeam Tephrikes principes vicit 31, 18. Cyprum insulam a Saracenis recepit 40, 16. Saracenos ab Italia expulit 130, 1.
 Basilius patricius accubitor sub Porphyrogenito 231, 17.
 Basparacaca 187, 15.

- Basparacanitae 201, 7.
 Becla 128, 5. 140, 6. 147, 11.
 Belaë Terbuniae zupanus 161, 12.
 Belegrada 173, 17. 177, 12.
 Belisarius magister Orientis 16, 9.
 Belitzin 151, 5.
 Belochrobati 143, 21. eorum vires 148, 1.
 Belogradum 151, 5. 153, 8.
 Beneventum urbs 120, 22. 131, 14. a Longobardis capta 120, 5. a Soldano oppugnata ab imperatore CP. liberatur, eique se subiicit 133, 18. 136, 11.
 Berbiani 79, 16.
 Berengarius Italiae regnum adit, et Romae coronatur 115, 19. cum Rodulpho regnum partitur 116, 16. marchiones Burgundos vincit 117, 1. a Phalamberto compatre occiditur ib. 11.
 Berinopolis 225, 19.
 Beroe 47, 11.
 Berpe 49, 20.
 Berrhoea 49, 16.
 Berta Adelberti Italiae regis uxor 115, 12.
 Berta Rodulphi ac postea Hugonis uxor 117, 22.
 Berta Hugonis filia, Romano Porphyrogeniti filio nupta, Eudociaque a Graecis appellata 118, 5.
 Berullia 163, 18.
 Berutze 77, 13.
 Billaeus fl. 29, 21.
 Riniola 122, 11.
 Biscus Chersonis princeps Bosporianos vincit 252, 18.
 Bislas fl. 160, 20.
 Bitetzebe 75, 14.
 Bithyni 17, 8. 25, 8. 26, 1. 29, 3.
 Bithynia 15, 9.
 Bizya 47, 3.
 Blastemerus Serviorum princeps Bulgaros vincit 154, 8. eiusdem liberi ibid. 13.
 Blastemerus Michaelis Bulgariae principis filius, a Servis in bello captus 154, 18.
 boebodi Turcarum duces 168, 5.
 Boeoti 46, 18.
 Boes 122, 11.
 Bogu fl. 179, 15.
 Boici 152, 12.
 Boisesthlabus Serviorum princeps 154, 1.
 Bonifacius Libyae occidentalis praefectus Africam Vandalis prodit 110, 13. ab iisdem postea cum eos expellere vellet, victus 112, 18.
 Borotalmat 166, 1.
 Boso Hugonis Italiae regis frater, Burgundiae marchio a Beregnario victus 116, 22.
 Bosona 159, 21.
 Bosporiani 63, 10. 244, 11. Lazicam et Ponticam temporibus Diocletiani invadunt ib. 16. a Chersonitis pacem petere compelluntur 247, 12. 249, 13. ab iisdem saepe victi parte regionis suae muliantur 251, 2. 253, 5. 255, 10. insidiis Chersonitis frustra petunt ib. 22. sqq.
 Bosporus Ponti civitas regni Bosporiani caput 63, 3. unde sit dicta 63, 10. Thracius unde sit dictus 62, 23. Byzantius 61, 19. Cimmericus ib. 16. 166, 17. 177, 6. 179, 19. 245, 18. 248, 14. 255, 10. 21.
 Bothrenotus 60, 17.
 Bragylus 49, 18.
 Branus Muntimeri filius Servii principatu a patruale Petro delicitur 155, 17. ab eodem, cum in eo movisset arma, capitur, et oculis orbatur ib. 23.
 Bratzes ins. 164, 3.
 Brebera 145, 8.
 Britannia 110, 8.
 Bronium 122, 13.
 Brundus 122, 15.
 Brutus fl. 171, 12.
 Buccellariorum thema 14, 18. 19. 20. 225, 6. 16. eius populi et urbes 28, 8. 21.
 Bulatzoapon 166, 1.
 Bulgari 44, 17. 73, 24. 103, 20. 154, 4. 156, 18. 174, 9. 176, 24. Onogunduri olim appellati 46. 4. quando Istrum fluvium traiecerint ib. 2. a Patzinacitis saepe victi 71, 12.
 Bulgaria 45, 15. 146, 16. 153, 20. 156, 9. 159, 4. 228, 20. aiga 81, 3. 180, 12.

- Bullis 56, 3.
 Bulneprach 77, 9.
 Bultzus Turcarum carchas, filius
 Cale carcha 175, 12.
 Buraminius 50, 7.
 Burat 179, 20.
 Burgundia 115, 22.
 Burlic fl. 181, 3.
 Burlic Maeotidis paludis ostium
 181, 5.
 Busebutus Zachlumorum princeps
 160, 19.
 Busegrade 74, 23.
 Butelinus Francorum dux a Nar-
 sete victus 60, 21.
 Butoba 61, 15. 130, 5.
 Byzantii 43, 4. quorum coloni ib.
 4. 46, 18.
 Byzantium 13, 12. 44, 9. 112, 21.
 250, 15.
 Cabari Chazarorum gentiles ab iis
 victi ad Turcas secedunt 171,
 15. patria et Turcarum lingua
 utuntur ib. 21. iis coniuncti
 Patzinaciam invadunt, Symeo-
 nemque Bulgarum fugant 172,
 14. postea a Symeone et Pat-
 zinacitis eiciuntur ib. 17.
 Cabertzentza 122, 22.
 Cacicius Basparacaca 187, 15.
 Cades 100, 19.
 Caesar cur sit dictus 34, 8.
 Caesarea 36, 10. 50, 6. 226, 2.
 Cappadociae 18, 15. 19, 19.
 eius urbes a quo sic dictae 20,
 20.
 Caesarianus qua ratione in Cher-
 sonem eat, et foedera cum Pat-
 zinacitis ineat 72, 9.
 Caesarius Gregorii Nazianzeni fra-
 ter 22, 9.
 Caisus Mundari filius 90, 18.
 Calabria 118, 20. 120, 17. 123, 14.
 225, 1. eius urbes 62, 7.
 Callatis 47, 14.
 Callinicus Graecum ignem primus
 imp. Pogonato reperit 216, 20.
 Callipolis 47, 3. 120, 18.
 Calphus Saracenorum dux 61, 14.
 130, 3.
 Calpiani 107, 10.
 Camacha 226, 8.
 camelancia Constantino a deo per
 angelum missa, et in S. Sophia
 deponi iussa 82, 17. quando
 imperatores iis utantur ib. 20.
 Camirus 39, 9.
 Canale 161, 20. Terbuniae pars
 162, 3. 14.
 Canalitae 128, 19. 131, 2. 153, 11.
 161, 6.
 Cancar 167, 16. Patzinacitarum
 pars 169, 7.
 Capante 121, 14.
 Capha 252, 20. 255, 14.
 Capidava 47, 15.
 Cappadoces 225, 10. famosi 21, 8.
 Cappadocia 14, 14. 224, 18. unde
 sit dicta 19, 2 sqq. quot in
 partes diversis temporibus dis-
 tributa 18, 12. eius urbes 20,
 20. montes 14, 14.
 Capre 122, 19.
 Capua a Vandalis bis capta et de-
 leta 121, 8. in eius locum alia
 urbs a Landulpho episcopo ae-
 dificata ib. 12. quae a Soldano
 obsessa, ab imperatore CP. li-
 beratur, eique se subiicit 133,
 18. 136, 11.
 Caranus tertius Herculis filius pri-
 mus Macedoniae rex 49, 4.
 Caratia lacus 20, 14.
 Carbeas Tephrices princeps a Ba-
 silio Mac. victus 31, 16.
 carchan tertia Turcarum dignitas
 174, 18.
 Care 172, 13.
 Cares 17, 7. 23, 20.
 Caria 14, 12.
 Carolus magnus monasteria in Pa-
 laestina excitavit 114, 22.
 Carpasium 39, 16.
 Carpus 47, 15.
 Cars 192, 2.
 Carthago 57, 12. nova 107, 16.
 Casachia regio 181, 17.
 Case 172, 13. 226, 1.
 Castalius fons 55, 19.
 Castellium mons 38, 1.
 Casulinus fl. 61, 2.
 Catacalus magister et scholarum
 domesticus sub Leone, Phasia-
 nem devastat 199, 22.
 Cataonia Cappadociae pars 18, 13.
 Catautrebene 140, 10.
 Catera 159, 21.
 Caucasus mons 181, 18.

- Casachia 177, 9. 181, 17.
 Cetaenidium 50, 2.
 Cella 49, 17.
 Celtzene 30, 13. 186, 24. 226, 9.
 Cephallenia 224, 20. theomatis Pe-
 loponnesi pars 54, 7. eius in-
 sulae ib. 10.
 Caracopyrgus 49, 20.
 Ceramicus sinus 37, 3.
 Cerunia 39, 15.
 Cetzeum urbem ab Iberibus fru-
 stra petunt Leo et Romanus
 imp. 200, 20.
 Chabuxingyla 167, 18.
 Chader fl. 181, 4.
 Chaeronea 51, 18.
 Chalcis ins. 51, 20.
 Chaldaei 30, 19.
 Chaldaea thema 185, 5. 199, 18.
 209, 12. 226, 10. unde sit di-
 ctum 30, 17. quibus gentibus
 et urbibus contineatur ib. 9.
 Chalep 113, 23.
 Chaliat 191, 14. 192, 3.
 Chalis ins. 51, 20.
 Chamuch 269, 10.
 Chanzit 226, 5.
 Charan 114, 1.
 Charax 109, 16.
 Charca 193, 7. 195, 12.
 Charoboe 165, 3.
 Charsianum 227, 11. mediterranea
 Cappadociae pars 20, 4.
 Charsias dux Romani exercitus
 contra Persas 20, 4.
 chartularius cursus publici 184, 1.
 Chase protospatharius a Saracenis
 oriundus sub Alexandro 230, 14.
 Chazari 164, 12. 171, 15. 177, 19.
 eos Alani bello infestare pos-
 sunt et aditu in Chersonem pro-
 hibere 80, 3. item Bulgari 81, 3.
 Chelandia 169, 16.
 Chemps 113, 22.
 Cherronesus 52, 19.
 Chersonis thema 62, 19. 68, 21.
 71, 18. 77, 18. 104, 4. 179, 19.
 257, 17. ad Theophilum usque
 a protegente administrata 178,
 22. deinde praetor in illud ab
 imperatore missus 179, 1.
 Chersonitae 77, 18. 266, 14. Bo-
 sporianos Lazicam et Ponticam
 devastantes pacem a Romanis
 petere cogunt 244, 9. 247, 11.
 249, 13. saepe victos parte re-
 gionis suae mutant 253, 6. 255,
 11. insidiis a Bosporianis pe-
 tuntur, sed frustra 255, 22
 sqq. Scythas defectionem spe-
 ctantes ad deditionem compel-
 lunt 250, 22. privilegiis a Dio-
 cletiano et Constantino plurimis
 ornati 249, 21. rebellantes qua-
 nam ratione reprimi possint 269,
 20. 270, 15. iis Patzinacitae
 mercenariam operam praestant
 71, 21.
 Chert 191, 15. 192, 4.
 Chidmas fl. 168, 9.
 Chingylus fl. 168, 9.
 Chius ins. 42, 20.
 Chlebensa 146, 13. 151, 5.
 Chlebiana 145, 6.
 Chliat 191, 14. 192, 9. 196, 5.
 Chlum 160, 16.
 Chlunus mons 160, 12.
 Choara ins. 164, 5.
 Chonae 24, 9.
 Chopon 165, 3.
 Choracul fl. 181, 2.
 Chorasan vel Chorassan 105, 20.
 113, 19.
 Chozani thema 226, 3.
 Christophorus Romani imp. filius
 54, 4.
 Chrobati 162, 10. 174, 12. eorum
 pars Abaris expulsis Dalmatiam
 occupant, et a Francorum domi-
 nio se subtrahunt 144, 3. 148, 17.
 bellum extra fines non ferunt 149,
 9. a Bulgaris frustra lacerati
 150, 20. eos tandem ad inter-
 necionem caedunt 158, 18. eo-
 rum vires et urbes 151, 4. ru-
 paniae 145, 6. eorum pars
 quaedam Illyricum et Pannoniam
 occupat 144, 13.
 Chrobatia 144, 6. 146, 9. 158, 9.
 162, 14. alba 151, 21. eius situs
 145, 10.
 Chrysocher Manichaeorum prin-
 ceps a Basilio Mac. victus 31, 15.
 S. Chrysogoni monachi et marty-
 ris corpus ubi asservatum 139,
 17.
 Chrysopolis 63, 20.
 Ciabus 79, 14.

- Cianns sinus 44, 1.
 Cibyrrha 38, 3.
 Cibyrrhaeotae 229, 16. 239, 19.
 res novas frequenter moliti 38,
 21. Cibyrrhaeotarum thema quas
 urbes contineat, quibusque cir-
 cumscribatur 36, 15. 38, 18.
 Cicer ina. 163, 19.
 Cilicia 19, 17. eius montes 35,
 12.
 Cimmerius sinus 63, 3.
 Cioba fl. 75, 8.
 Cilium 39, 13.
 Civita nova Italiae urbs prope Be-
 neventum a Longobardis extru-
 cta 120, 9. olim sedes ducatus
 125, 9.
 Claboca 151, 6.
 Claudiopolis 28, 22. 36, 9.
 clausurae Strymonis 50, 12.
 Clazomene 42, 19.
 Clidemus 48, 13.
 Clima 47, 10.
 climata 68, 23. 80, 8. eorum ur-
 bes 180, 6.
 Clissa Dalmatiae urbs 127, 3. qua
 ratione ab Abaris capta 127, 20.
 Clonimerus Stroemeri filius a pa-
 truele Petro Serviae principat-
 um invadens occiditur 155, 13.
 Clugia 122, 14.
 clusura 226, 6.
 Caenus Bulgarorum exercitus dux
 158, 7.
 Cnidus 37, 5.
 Coelia 47, 4.
 coenobia SS. Enthymii et Theo-
 dosii ab Arabibus vastata 106, 10.
 Cogratus 122, 7.
 Coloneae thema 19, 1. 91, 12. 199,
 17. 226, 9. initium minoris
 Armeniae 31, 10. quibus ter-
 minis circumscribatur ib. 13.
 Colophon 24, 7. 42, 18.
 Coloris 206, 17.
 Colossae 24, 9.
 comes 13, 4.
 Commata 225, 14.
 commerciarus Chaldaiae 190, 20.
 Comodromus 225, 22.
 Comopolis Domateri 25, 18. Me-
 ri 14, 5. 25, 16. Modrenae
 28, 8.
 Concordia 121, 21.
 condurae navium genus 150, 11.
 Conopa 79, 6.
 Constans a Diocletiano contra Bo-
 sporianos missus, bellum cum
 iis infelicitur gerit 244, 19. sed
 Chersonitis adiuvantibus eisdem
 ad pacem petendam compellit
 247, 23. postea imperator 250, 8.
 Constans protospatharius et man-
 clabita sub Romano, patricius et
 drungarius rei navalis sub Por-
 phyrogenito 208, 8. legatus ad
 Asotium Ciscasem, Cursenium
 et Davidem Iberes ib. 8 sqq.
 Constantia 39, 13. 79, 7. eius
 episcopus Cyzicum ex decreto
 synodi in trullo transfertur, et
 Hellespontii episcopis praest
 216, 1.
 Constantiana 47, 14.
 Constantiensium urbs 216, 1.
 Constantinopolis 44, 11. 46, 11.
 74, 19. 96, 3. 101, 23. 134, 8.
 159, 7. 184, 19. 214, 7. a Ma-
 via Saraceno duce frustra ob-
 sessa 99, 2.
 Constantinus M. imperium in tres
 filios qua ratione diviserit 57, 7.
 Constantinus patricius accubitor
 sub Leone, et sub Porphyroge-
 nito 231, 22. 240, 16.
 Constantinus Libis filius protospa-
 tharius et domesticus inferiorum
 ministrorum aulae CP. sub Leone,
 sub Porphyrogenito proconsul,
 patricius et magnus hetaeriarcha
 184, 8. eius legationes ib. 11.
 Constantinus loricator protocara-
 bus, et Phialae protospatharius
 sub Romano 241, 13. qui etiam
 ei attribuit agraria Augustae 242,
 13.
 Corecra 54, 11.
 Corcyraei 56, 18.
 Core 193, 7. 195, 12.
 Cori 151, 6.
 Corinthus 52, 5. 217, 18.
 cortelini 26, 19.
 Corus 21, 5.
 Corycus 35, 13.
 Corychum antrum 35, 14.
 Cotyaenum 25, 14.
 Cotys Thracum rex 23, 15.
 Cotys Bosporianorum rex 63, 13.

- Cotzilis Francorum dux a Chrobato in bello occisus 145, 2.
 Csacnacatae 167, 10.
 Crainaſ Belaë zupani filius Blasteri Serviae principis filiam uxorem ducit, et primus Terbuniae princeps renuntiatur 161, 11.
 Crarium 77, 17.
 Crasemere Chrobatorum rex, Terpemere filius 150, 1.
 Cretia 28, 18.
 Creta ins. 21, 10. 59, 11. 104, 16.
 Cribasa 145, 9.
 Cribetaeni 75, 2.
 Cribitzae 79, 16.
 Cricoricus Taronis princeps Saracenis adversus Romanos favet 182, 12. Arcaicae filios capit, et petente Leone imp. liberos abire sinit 183, 12. 185, 1. CP. renuntiatur magister et praetor Taronis ib. 10. plurima ab imperatore CP. accipit, posteaque amittit ib. 11. 186, 15.
 Cricoricus, seu Gregorius patricius 183, 21.
 Crinitae protospatharii legationes ad Tornicium Apoganemi filium 190, 12. 21.
 Crinites Arotas protospatharius et Peloponnesi praetor sub Romano 222, 8. Sclavos rebellantes reprimit, novaeque his tributa imponit 223, 1. postea Graeciae praetor ib. 8.
 Criscon Bosporianorum princeps sub Diocletiano Lazicam et Ponticam devastat, sed Bosporo a Chersonitis capta pacem petere cogitur 244, 11 sqq.
 Crisus fl. 174, 7.
 crociferum pratum 35, 14.
 Cromna 29, 14.
 Croto 60, 3.
 S. crucis vicariatus 225, 18.
 Ctenas clericus et novae ecclesiae domesticus protospatharii dignitatem a Leone imp. emit 232, 6. 233, 4.
 Quartzitzur 167, 18.
 Cubu fl. 171, 10.
 Culpee 165, 7.
 Cuphis 179, 15.
 Curcenius Pancratii magistri filius, Symbatli magni Iberiae principis nepos 206, 7.
 Curcenius alter Asotii Ciscase patricii filiam uxorem ducit, et ab ipso Adranutzium urbem auferit 207, 1. magister a Romano imp. factus 208, 11. 210, 7.
 Curcra ins. 163, 19.
 Curcra ins. 146, 5.
 Curium 39, 15.
 Curtugermati 172, 12.
 Cusarus Mundari filius 90, 18.
 Cuzu 173, 12.
 Cybernicum 255, 11.
 Cybiatra 21, 4.
 Cyclades insulae 43, 6. 11. 51, 21. 57, 15.
 Cymbalaeus 227, 7.
 Cynetes 107, 8.
 Cyprii 214, 4.
 Cyprus insula 59, 12. 95, 19. unde sit dicta 40, 1. quorum olim in potestate ib. 5. a Romanis provincia facta, deinde a Saracenis capta et vastata est ib. 11. postea tamen impetrante Rhinometo habitari coepta 214, 4. quot in ea urbes 39, 13.
 Cyrenaea 39, 14.
 Cyrene 112, 10.
 S. Cyriacae urbes 60, 2.
 Cyrnus ins. 59, 11.
 Cytheraea 39, 15.
 Cyturus 29, 12.
 Cyzicus 26, 6. 43, 2. 217, 1. eius episcopus a quo ordinari debet 214, 16.
 Daciae praefectura 56, 5.
 Dadibra 30, 5.
 Dagottheni 25, 7.
 Dalenus 146, 3.
 Dalisandus 36, 11.
 Dalmatae 141, 21. cur dicti Romani 125, 19. ab Abaris paene deleti 127, 10. Sclavorum tributarii 147, 8.
 Dalmatia Italiae regio 57, 20. 61, 14. 128, 9. 146, 17. 150, 15. 163, 6. a Diocletiano novis urbibus aucta 125, 22. ab Abaris qua ratione occupata 141, 1. 143, 15. deinde in Chrobatorum potestatem venit 144, 3. 147, 21. eius fines 141, 3.

- Damascus 79, 4. 113, 22.
 Damianus patricius et accubitor
 sub Michaele 230, 17. 231,
 16.
 Danapris fluvius 73, 5. 78, 18.
 177, 5. 179, 13.
 Danastris 73, 6. 179, 13.
 Danubius fl. 73, 5. 78, 22. 111, 7.
 126, 8. 141, 6. 153, 7. 174, 10.
 179, 10.
 Dardani 26, 2.
 Dardaniae praefectura 56, 9.
 Dascylum prom. 25, 1. 44, 1.
 Dasymon 19, 13.
 Daulium 51, 18.
 David Iberum pater Hierosolymis
 migrat in Persidem 197, 20.
 198, 4.
 David Symbatii magni Iberiae prin-
 cipis filius 206, 3.
 David Adranase curopalatae Ibe-
 riae filius 209, 18. 213, 6.
 Debeltus 47, 9.
 Decapolis ubi, et quas urbes con-
 tineat 36, 7.
 Decatera 61, 15. 139, 1. 145, 15.
 Delphi 51, 18.
 Delus ins. 43, 9.
 Demetrias 50, 5.
 Demonius Cypri rex 40, 8.
 Derzene 269, 15.
 Desnec 159, 22.
 Dexippus 56, 20.
 Diadora urbs 128, 5. 147, 10. cur
 sit dicta 139, 11. aliquot eius
 templorum brevis descriptio ib.
 19.
 dialecti linguae Graecae quot, et
 quinam populi iis usi sint 42,
 13.
 Dioburus 49, 18.
 Dioclea urbs a Diocletiano condi-
 ta 126, 4. 162, 8.
 Dioclea regio ubi 145, 11. ab
 Abaris occupata, deinde Serviis
 ad habitandum concessa 162,
 12. eius urbes ib. 19.
 Diocletiani 126, 4. 162, 7.
 Diocletianopolis 49, 21.
 Diocletianus Salona oriundus 58,
 1. Dalmatiam novis urbibus
 auxit 125, 21.
 Diogenes Chersonis protehon sub
 Constantino Scythas rebellantes
 vincit, donisque plurimis ab
 imperatore cohonestatur 250, 22.
 252, 8.
 Dionysius Periegetes 39, 18. 43,
 10. 52, 20. 108, 2. 9.
 Dionysopolis 47, 13.
 Ditzice fl. 160, 21.
 Ditzina fl. 79, 8.
 Dius 49, 16.
 Dobriscic 161, 2.
 Dodone 55, 15.
 Dolonchi Thraciae populi 46, 9.
 unde sint dicti ib. 7.
 Domaterus 25, 19.
 Dometiopolis 36, 8.
 S. Domni corpus ubi asservatum
 137, 20.
 Dorienses 39, 2.
 Dorylaeum 25, 13.
 Dostinica 156, 4. 159, 20.
 Dresnec 159, 20.
 dromonium imperiale quandonam
 in usu esse coeperit 233, 9.
 quinam in illud cum impera-
 tore ascenderint ib. 18. 234, 8.
 Dyrrhachium 145, 12. 153, 14.
 156, 12. olim Epidamnus, urbs
 Macedonica 57, 2. nunc the-
 matis caput 56, 1. quoniam
 in eo themate urbes et praefe-
 cturae ib. 2.
 Echinaeus 50, 5.
 Edessa 49, 16.
 Elbysinii 107, 9.
 Eleusin 51, 18.
 Eliassus 145, 12.
 Elituaiba 122, 12.
 Elos 221, 11.
 Emessa 113, 22.
 Emet 114, 2.
 Emota 145, 7.
 Eneti 29, 11.
 Eordaei 49, 16.
 Ephesii 22, 18.
 Ephesus 23, 21. 41, 13. 96, 4.
 Ephyra 52, 5.
 Epicurus Neoclis, Samius 41, 8.
 Epidamnus 56, 2.
 Epidaurus urbs a Sclavis capta
 136, 22.
 epigrammata 21, 11. 16. 27, 12.
 61, 2. 63, 19.

- Epirus nova 56, 11. Phocensis 54, 16.
 Episcopium 269, 16.
 Erax fl. 203, 21. 205, 22.
 Ertem 165, 6.
 Erysimia 21, 4.
 Erythinni 29, 14.
 Esibe 114, 2.
 Esaupe 75, 18.
 Estiunex 140, 11.
 Etel. 173, 12.
 Etzboclias Bulgarorum exercitus dux 158, 7.
 Euboea ins. 51, 20. 59, 12.
 Eudocia Constantini Porphyrogeniti avia 118, 7.
 Eudocia Constantini Porphyrogeniti soror 118, 7.
 Eudocia Romani Porphyrogeniti uxor 118, 7.
 Eudocias 225, 11.
 Endoxiopolis 47, 2.
 Euphemius grammaticus sub Romano 54, 1.
 Euphrates fl. 97, 8. 100, 1.
 Euphratia 227, 21.
 Europa 13, 12. 44, 8. 111, 20.
 Europs 49, 16.
 Eustathius patricius, reique navalis druugarius sub Leone 237, 14.
 Eustathius Argyri Charsiani praetor sub Leone 227, 10.
 Eustathius protospatharius, asecretis, et Cibyrhaeotici thematis vicarius inimicitias cum Stauracio Platy exercet, enimque apud Leonem imp. calumniatur 229, 5.
 Eustracum 50, 2.
 S. Eustratius martyr, Arabracenus 31, 14.
 Ezelech Ielechi filius, Arpadæ nepos 175, 5.
 Ezeritæ Sclavi sub Theophilo et Michaelē rebellantes ad tributa pendenda damnantur 221, 19. ea tributa sub Romano iisdem defectionem parantibus augentur ac non multo post immittuntur 222, 2.
 Ezerum 224, 13.
 Faustiniopolis 21, 3.
 Favorinus 63, 18.
 fluvii Sarcel inter et Danubium 179, 12.
 fontes qui ulcera in ore excident, ubi 268, 22.
 Franci 28, 13. 60, 21. 86, 13. 111, 18. 123, 5. 22. 152, 2. Chrobatorum Dalmatiae dominium amittunt 145, 1.
 Francia 62, 12. 123, 5. 133, 20. 144, 8. 152, 13. magna 115, 15. 132, 9.
 frigidi montes 14, 8.
 Gabriel clericus ad Turcas legatus 74, 3.
 Gades 107, 13.
 Gaieta 120, 19.
 Galatae 29, 3. Francorum coloni 28, 12.
 Galatia 15, 9.
 Gallia 111, 11.
 Galumaenic 161, 1.
 Gangra 30, 4.
 Ganos 47, 3.
 Gaza 94, 18.
 Geech fl. 164, 10.
 Gelandri 76, 17.
 Gemindus 49, 17.
 Genach 172, 13.
 Georgius magister et Abasgiae princeps 206, 19.
 Gepedes Gotthica gens quam regionem incoluerint 111, 8.
 Germani 111, 18.
 Germanicopolis 36, 8.
 Germanus 56, 6.
 Gezerichus Vandalorum princeps Libyam occidentalem occupat, Asparemque ac Bonifacium Romanos duces vincit 112, 22.
 Gaiuicatae 167, 11.
 Giazichopon 166, 7.
 Gletes 107, 9.
 Goezanum 30, 16.
 Gogidiscus Vandalorum princeps 111, 19.
 Goinicus Blastemeri Serviae principis filius, a Muntimero fratre captus, et in Bulgariam missus 154, 14.
 Gomphi 50, 5.
 Gottharus Vandalorum princeps Libyam occidentalem occupat 112, 4.
 Gotthi 60, 20. sub Arcadio et

- Honorio Romanorum in terris
 sedes ponunt 111, 6. Panno-
 niam primo, deinde Thraciam
 ac denique Libyam occidenta-
 lem incolunt 111, 12.
 Gradetæ 162, 20.
 Graeci 25, 10. 51, 8. 217, 8.
 Graecia 53, 17.
 Graecus ignis quando inventus
 84, 11. 216, 21. sermo defi-
 ciente Romano Imperio affecta-
 tus 13, 2.
 Granicus fl. 25, 11. 43, 3.
 Gregoræ suburbium 186, 24.
 S. Gregorii ins. 78, 1.
 S. Gregorius Thaumaturgus Neo-
 caesareae episcopus Cappadox
 21, 21.
 S. Gregorius Nazianzenus, Cappa-
 dox 22, 5. in aede SS. apo-
 stolorum CP. sepultus ib. 6.
 S. Gregorius Basilii magni frater
 22, 9.
 Gregorius patricius 183, 21.
 Gregorius theologus 55, 17.
 Gutzeca 145, 10.
 Gycia Lamachi filia Asandri Bo-
 spori principis filio nupta 256,
 5. memoriam patris quotannis
 celebrat 257, 20. patriam ab
 insidils viri qua ratione liberet
 262, 1. privilegio donata 263,
 3. ei status Chersonitæ eri-
 gunt 267, 3.
 Gyla 165, 7. 166, 8.
 gylas secunda Turcarum dignitas
 174, 20.
 Gyra 79, 15.
 Haemimonti praef. 47, 8.
 Haemus mons 45, 17.
 Hagia 38, 13.
 Halicarnassus 37, 1. 96, 4.
 Halmyris 47, 16.
 Halys 18, 18. 28, 19. 247, 15.
 Harmonia 50, 2.
 Hebola 122, 14.
 Hedomene 49, 18.
 Helcynium 145, 13.
 Helenopolis 27, 6.
 Heliopolis 216, 20.
 Hellanicus 48, 7. 58, 15.
 Hellas 43, 14. 51, 6. eius thema-
 tis praecipuae urbes et insulae
 ib. 17. Achillis urbs ib. 16.
 Hellenes 51, 8. quoniam proprie
 dicti ib. 12.
 Hellespontica provincia 216, 3.
 Hellespontus 43, 21.
 Hemerius patricius et logotheta
 cursus publici sub Leone 229, 8.
 Hemnecus Bulgarorum exercitus
 dux 158, 7.
 Henetici 121, 20.
 Heraclea 28, 16. 47, 2. Lacci 49,
 17. Strymni 47, 6.
 Herculis columnae 106, 22.
 Herodorus 107, 4.
 Herodotus 19, 15. 41, 6.
 Hesiodus 48, 3.
 Hesperia 27, 12.
 Hesychius Illustrius historicus sub
 Iustiniano 18, 10. 55, 10.
 Hierapolis 24, 8.
 Hierocles grammaticus 46, 8. 51, 1.
 Hierosolyma 95, 4. 198, 4.
 Hispania 97, 18. 104, 13. 109, 14.
 113, 12.
 Homeritæ 91, 1.
 Homerus 22, 22. 29, 7. 39, 4. 54,
 9. 55, 20.
 Hormus 162, 4.
 Hugo Adelberti ex Bertha filius,
 Lotharii nepos 115, 13. a Be-
 rengario Italiae rege victus ibid.
 19. Rodulpho expulso Italiae
 rex renuntiatur, eiusque mortui
 uxorem Bertham matrimonio sibi
 copulat 117, 21.
 Hugo Taliapherni Burgundiae mar-
 chio, a Berengario victus 116,
 21.
 Hybul fl. 179, 14.
 Hydruns 120, 18.
 Iabdiertim 166, 9.
 Iachnucas Manuelis Teces princi-
 pis filius, Nicopoleos praetor
 sub Leone 226, 15.
 Ialyssus 39, 9.
 Iapyges 58, 16.
 Iasus 36, 18.
 Iberes 108, 1. 109, 6. 212, 3. a
 Davide genus se ducere glorian-
 tur 197, 14. Hierosolymis ex-
 cedunt, et in quadam Persidis
 parte sedes ponunt 198, 2. et
 icto cum Heraclio foedere Per-
 sas infestant ibid. 14. Persis
 Saracenis contra Romanos sub

- Leone et Romano favent 200, 13. 201, 2. foedera cum Romano, posteaque cum Porphyrogenito ineunt, et male observant ibid. 23. Phasianes partem a Porphyrogenito accipiunt 205, 5. munera Hierosolymorum patriarchae frequenter mittunt 199, 1. cognatas uxores ducunt 197, 21.
 Iberia ad columnas Herculeas quot in gentes et provincias divisa 106, 22. 107, 3. Spania postea dicta ib. 14. occidentalis ib. 7. 14. orientalis 103, 8. 107, 19. 184, 4. 208, 15. 213, 8.
 Iberus fl. 107, 1. 2.
 Iborra 21, 6.
 Icanati 26, 16.
 Iconium 14, 6.
 Ielech alter Arpadæ filius 175, 1.
 Ies ins. 164, 5.
 Ilium 51, 16.
 Illyricum 47, 19. 144, 13.
 imperatores olim expeditionibus intererant 12, 3.
 Indi 13, 14.
 indictiones cur sint dictae 55, 9.
 Ingor Russiae princeps 74, 21.
 inscriptiones 15, 7. 34, 2.
 Ioannes Lydus 17, 16.
 Ioannes Eladas magister et patricius sub Leone 243, 1.
 Ioannes Manuelis Teces principis filius 226, 15.
 Ioannes Thalasson Phialae protospatharius sub Leone 236, 20.
 Ioannes clericus et rector sub Romano 241, 20.
 Ioannes Curcuas magister sub Romano Phasianem devastat 200, 4. 205, 10. Theodosiopolim frustra oppugnat 204, 13. Mastatum capit, et Pancratio custodiendam tradit ib. 15. 24.
 Ioannes protospatharius Peloponnesi praetor sub Romano 222, 10. 239, 22.
 Ioannes protospatharius, et praetor Arrhabonites sub Porphyrogenito 204, 1.
 Ioannubius 50, 7.
 Iones 17, 6. 23, 20.
 Ionia 15, 8. 96, 5.
 Ionicus sinus 57, 5.
 Ionopolis 30, 6.
 Iordanes patricius et magister Orientis sub Arcadio, eius lanceas sculptiles 15, 14.
 Iosle 161, 1.
 Irenopolis 36, 10.
 Isam Arabum princeps 105, 10.
 Isauri 14, 7. 38, 17.
 Isauria 35, 10. eius montes 14, 17.
 Ismael Armenius Symposii clisuriarcha sub Leone 227, 14.
 Ismaelis filii Abrahami posterii 90, 15.
 Issicus sinus 35, 16.
 Issus 35, 16.
 Ister 40, 2. fluvius 44, 17. 174, 9. urbs 47, 14.
 Istria 146, 10.
 Itali 108, 6.
 Italia 114, 19. 118, 14. 125, 2. universa post translata CP. imperii sedem a duobus patriciis administrata 118, 19. eius pars a Narsete Longobardis car prodita 119, 5.
 Ithaca ins. 54, 10.
 Ithapolis 49, 20.
 Iustiniana 121, 22.
 Iustinianopolis nova metropolis Hellesponti 216, 1.
 Iustinianus ante imperium unicus praetor Romanorum agminum 34, 6.
 Iustinianus Rhinotmetus Cyprius 214, 13. pacem cum Saracenis quibus conditionibus faciat 103, 2. Mardaitas sedibus suis abducit ib. 3. 16. pacem cum Bulgaris factam dissolvit ib. 20. Cyprum iterum habitari curat 214, 19. eiectus restituitur 104, 9.
 Iyotzas tertius Arpadæ filius 175, 2.
 Izid Arabum princeps 98, 4.
 Labinetza 163, 18.
 Lacedaemonia 52, 9. 221, 11.
 Lacedaemonii 38, 1. 46, 18.
 Lagobardia 60, 15.
 Lalaco patricius et Armeniacorum praetor sub Leone Phasianem vastat 199, 17.

- Lamachus Chersonis proteuon ditissimus 255, 22. eius memoriam filla Gycia singulo quoque anno celebrat 257, 20.
 Lamia 50, 5.
 Lampsacus 26, 6. 102, 6.
 Landulphus Capuae episcopus Capuam novam in locum veteris urbis a Longobardis destructae excitat 121, 12.
 Laodicea 24, 10.
 Lapithus 39, 14.
 Larissa 50, 4. 227, 6.
 Laryma 37, 9.
 Lastobon ins. 164, 5.
 Lau 136, 17.
 laurae SS. Charitonis et Syriaci et S. Sabae ab Arabibus vastatae 106, 8.
 S. Laurentii archidiaconi et martyris corpus ubi asservatum 138, 23.
 Lauriton 122, 15.
 Lausaei 136, 18.
 Lauzadus 36, 10.
 Lazi 249, 8.
 Lazica 244, 16. 252, 13.
 Leanti 77, 12.
 Lebedia 168, 9.
 Lebedias Turcarum boebodus uxorem Chazaram ducit 168, 6. principatum a Chazariae chagano sibi oblatum respuit 169, 17.
 Lebedus 24, 12. 41, 14.
 Lectum 43, 2. 19.
 legiones per singulas Romani imperii provincias distributae 11, 8. legio fulminatrix, Marmaritarum, Pisidica, quadraginta martyrum, Thessalica ib. 10.
 Lemnus insula 43, 8. 12.
 Lenzaneni 75, 2. 166, 11.
 Leo Armenus filiam chagani Chazariae uxorem ducit 87, 9. eius mors 84, 4.
 Leo Rhabduchus protospatharius, Dyrrhachii praefectus, magister et logotheta curae publici sub Leone 156, 12. legatus ad Petrum Serviae principem ib. 16.
 Leo Argyri Eustathii filius, Sebastiae praetor posteaque magister et scholarum domesticus 227, 9.
 Leo protospatharius et Tzycaene praetor sub Leone 242, 20.
 Leo Armenius Phialae protospatharius fit, et postea classis vicarius 236, 22. 239, 15.
 Leo Agelastus protospatharius sub Romano 223, 14.
 Lesbus ins. 59, 13.
 Lesnec 159, 21.
 Lestron 56, 4.
 Leucas ins. 54, 10.
 Leucosyri 19, 14.
 Leucusia 39, 15.
 Libanus mons 96, 10. 103, 4.
 Libya 92, 12. occidentalis 110, 14.
 Ligures 59, 14. 109, 3.
 Limon 259, 12. 19.
 Lindus 39, 9.
 Lissus 56, 17.
 Litumancerse 122, 13.
 Litza 145, 9.
 Liuntica Turcarum princeps, Arpadae filius 172, 21.
 Longini 13, 3.
 Longobardi Gepedum gens 61, 9. 111, 9. 120, 23. Pannoniam primo incolunt, ac postea a Narsete invitati Italiam fere universam occupant 119, 20.
 Longabardia 130, 15. 224, 21. 243, 4. quibus urbibus contineatur 60, 15. in duos principatus quando divisa 121, 1. postea imperatori CP. subiecta 62, 19.
 Lontodocla 162, 20.
 Lotharius Italiae rex Hugonis avus 114, 19. Romam bello capit, ac non multo post Placentiae moritur 115, 6.
 Lotharius Hugonis filius Italiae rex 118, 1.
 Lucabete 162, 4.
 S. Lucas 22, 16. 163, 22.
 Ludovicus Italiae regnum invadens oculis orbat 115, 14.
 Ludovicus Franciae rex Soldanum Saracenorum ducem capit 131, 12. eius fraude Capuam ac Beneventum amittit 132, 4.
 Luli 19, 21.
 Lulianum 122, 9.
 Lumbicatum 140, 7.
 Lusitani 109, 17.

- Lusitania** 108, 13.
Lycandus vetustissima Armeniae urbs 33, 21. quandonam inter themata censeri coeperit ib. 19, 228, 7.
Lycæones 15, 21, 20, 2.
Lycæonia 14, 7, 18, 21, 19, 19.
Lycia 14, 12.
Lycii 38, 18.
Lydi 17, 6, 23, 19.
Lydia 15, 8, 23, 2.
Macedones 17, 4, 221, 6.
Macedonia unde sit dicta 48, 2. eadem **Macetia** nuncupata ibid. 12. sub regibus primum, deinde Romani imperii provincia, ac denique thema ib. 15. quot in ea praefecturae et urbes 49, 15. eius reges Herculis nepotes 48, 15. eorum insignia ib. 22.
Maceta 48, 10.
Madamaucus ins. 124, 6.
Madaucum ins. 122, 13.
Madianitica solitudo 90, 19.
Madis Arabum princeps 105, 14.
Maeander fl. 41, 3.
Maeones 23, 19.
Maeonia 15, 8.
Maeotis palus 177, 7, 181, 4, 245, 3, 246, 11, 252, 13.
magistrianius 103, 8.
Magnesia 24, 8, 41, 13.
Mahometes pseudopropheta genus ab Ismaele ducens 90, 13. primum camelorum ductor, mox heram suam uxorem ducit 91, 2. Phatemitarum copiis adiutus victoriis suis novam sectam nobilitat 92, 15. quo anno ad bellum egressus 93, 5. eius imperii anni ib. 9. quaedam eius nugae 91, 12, 92, 2. a Iudaeis aliquandiu pro Christo habitus, multa ab iis mutuatus est 93, 17.
Mahometes Aaronis filius Arabum princeps 105, 21. eius tempore bellum civile inter Arabes ortum 106, 2.
Maine urbs ubi 224, 4, 12. quae nam tributa pendat ib. 17.
Malea prom. 224, 13.
Malozeatae ins. 163, 21.
Mampallæ Symbatii magni Iberis filius 286, 3.
Mantziciert 191, 13, 192, 5, 302, 7.
Mantziciertani 200, 15.
Manuel Toces princeps protospatharius a Leone factus, urbem suam ei tradit 226, 12.
Marcianus 108, 11.
Marcianus, qui postea imperator contra Vandalos pugnans in Africa capitur 113, 3.
Mardaitae 103, 3, 228, 24, 231, 9. Libanum et Palaestinam devastant 96, 10. sedibus suis a Rhinotmeto abducti 103, 12.
Mardaitarum Attaliae capitaneus ab imperatore quamnam rationem designaretur 228, 24.
Mardonius Persarum dux a Lacedaemoniis victus 53, 7.
mare nigrum 152, 6.
Mariandyni 15, 9, 28, 6.
Marmæ Bulgarrorum exercitus dux 157, 1. a Serviliis in bello occisus ibid. 23.
Marsyas 48, 10.
Martinus quidam apud Chrobato miraculis clarus 150, 3. quae nam iis mandata dederit ib. 8.
Maruam Arabum princeps 105, 11.
Masalmes Suleemanni militiae praefectus, a Graecis victus 102, 9, 105, 4.
Mastatum Ioannes magister capit, eandemque Pancratius magister qui custodiendam acceperat, Theodosiopolitans reddidit 204, 15, 24.
Mastieni 107, 10.
Matarcha 177, 8.
matrimonia Romani quibuscum contrahere possint 86, 1.
Maurophori Maviae posteros eiiciunt 97, 11.
Mavias Uthimanni militiae praefectus Rhodum, Cyprum et Aradum insulas capit 95, 19, 22.
CP. frustra obsidet 99, 2. post haec Arabum princeps pacem cum Pogonato sancit, et Alemi filios rebellantes profligat 96, 18. eius posteris in Hispaniam a Maurophoris expulsi traiciunt, Cretamque insulam non

- ita multo post capiunt 97, 17.
104, 12.
Mazaca 20, 21.
Mazari 164, 10.
Meca 92, 13.
Medi 27, 12.
Megarenses 46, 18.
Megere 172, 12.
Megyretus 159, 20.
Melanorsyri 19, 17.
Melas fl. 38, 5.
Meleta 146, 5. 163, 20.
Melias Euphratiae turmarcha sub Leone 227, 20. Lycandum urbem instaurat itemque Tzaman- dum 35, 5. 228, 7. Symposium occupat ib. 12. Lycandi prae- tor primus a Porphyrogenito de- signatur, posteaque patricius et magister ib. 16.
Melissonium 56, 16.
Melissus philosophus Samius 41, 9.
Melitena 18, 19. 227, 12.
Melitiniati 226, 6.
Melus 43, 12.
Menander historicus sub Iustiniano 18, 10. 108, 8.
Menippus geographus 18, 6. 59, 1.
Merizus 47, 3.
Merus 14, 5.
Mesembria 45, 1.
Mesopotamia 199, 18. sub Leo- ne primum inter themata cen- seri coepta 31, 5. 226, 21. eius fines Romanus extendit 227, 3.
Mesticon 47, 10.
Metropolis 50, 6.
Michael Boroses Bulgariae prin- cept Chrobatos bello frustra la- cessit 150, 21. a Serviis victus 154, 15.
Michael Busebutae filius Zachlu- morum 'princeps, patricius et proconsul 156, 17. 160, 18.
Michael protospatharius, et Chal- diae commercarius 190, 19.
Michael Phialae protospatharius sub Porphyrogenito 240, 3. 241, 6.
Michael Barcalas protocarabus dro- monii imperialis 238, 17. 239, 14.
Midaeum 26, 5.
Milengi Sclavi sub Theophilo et Michaelo rebellantes ad tributa pendenda damnantur 221, 19. ea tributa liisem defectionem parantibus sub Romano augen- tur, et paulo post imminuuntur 223, 16.
Miletus 24, 6. 36, 17. 38, 11. 42, 17.
Milinisa 74, 22.
Mirothlabus Chrobatorum rex a Pribunia Bano interfectus 151, 14.
Mischii 208, 6.
Mitylene 42, 20.
Mocissus 21, 4.
Mocriscle 161, 1.
Mocrum 145, 24. 163, 17.
Modrena 28, 8.
Mogola 38, 12.
monasterium Magni Agri a Theo- phane constructum 106, 14.
Mopsuestia 19, 23. 103, 14.
Moravia 81, 9. 173, 22. 175, 20. eam Turcae occasione belli ci- villis inter principes orti arrepta invadunt 81, 11. 176, 21.
Moreses fl. 174, 7.
Mosoch Cappadocum pater 20, 21.
Mudaphar Manuelis Teces princi- pis filius 226, 15.
mulae ubi primum ortae 29, 11.
Mundarus Zenari filius 90, 17.
Mundraga 172, 19.
Muntimerus Serviae princeps fra- tres capit et in Bulgariam mit- tit 155, 7.
Mura 122, 20.
Murgule 211, 14.
Musel 114, 3.
Mylassa 36, 19.
Myndus 36, 20.
myra 37, 17.
Myrina 41, 13.
Myriocephalum 225, 17.
Myrlea 26, 6.
Mysia 22, 21. 47, 13.
Mysii 25, 9.
Naisus 56, 6.
Napresi 77, 16.
Narses Butelinum Francorum du- cem vincit 61, 1. Italiam Lon- gobardis prodit 119, 7.
Nasar patricius et rei navalis drum- garius 237, 2.

- Naucrati^{us} S. Basilii frater 23, 9.
 Naupactum 51, 18.
 Nazianzus 21, 4.
 Neapolis 36, 9. 49, 19. 60, 18.
 120, 19.
 Neaset 76, 20.
 Nece 172, 11.
 Necropylae 177, 4. 180, 2.
 Nemevus 39, 15.
 Nemogarda 74, 20.
 Neocæsarea 18, 22. 21, 7. 31, 11.
 Neocastrum 122, 19.
 Nicaea 26, 4.
 Nicides 49, 17.
 Nicetas Oryphas patricius et rei
 navalis drungarius sub Basilio
 Mac. 130, 11.
 Nicetas protospatharius Cibyr-
 rhaeotarum praetor sub Alexan-
 dro 230, 19.
 Nicetas Sophiam filiam Christo-
 phoro Romani imperat. filio in
 matrimonium locat 54, 3.
 Nicolaus Damascenus historicus,
 Herodis scriba 24, 1. 52, 12.
 Nicomedia 27, 5. 208, 13. 250, 13.
 Nicopolis urbs 31, 15. 204, 17.
 cur sit dicta 54, 17. caput
 thematis olim veteris Epiri Pho-
 censis ib. 16.
 Nicopsis fl. 181, 13. 182, 2.
 Niger mons 96, 11.
 Nina 145, 8.
 Nona 145, 8. 151, 5.
 Novae Patrae 50, 6.
 Noviodunum 47, 15.
 Nugrade 162, 20.
 Nunum 121, 22.
 Nyssa 24, 10. 226, 2.
 Obsequium thema 14, 17. unde
 sit dictum 24, 15. quibus po-
 pulis circumscribatur ibid. 20.
 eius urbes et populi 26, 1.
 Oceanus occidentalis 112, 1.
 Oedemus sinus 37, 8.
 Oeniades 38, 14.
 Olympus 235, 6. Mysius 25, 6.
 Onogunduri 46, 4.
 Opsara 128, 5. 147, 11.
 Optimatum thema 26, 8. cur sit
 nuncupatum ibid. 9. e quibus
 populis et urbibus constet 27, 2.
 Orestes Charsianites Mesopotamiae
 praetor sub Leone 226, 21.
 Orni 47, 3.
 Orontius fl. 145, 19.
 Ostrobuniprach 76, 13.
 Ostroc 163, 18.
 Oxianus piscis 181, 2.
 Pagani Serviorum gens cur sint
 dicti 163, 11. Arentani etiam
 appellati ibid. 16. eorum ur-
 bes et insulae 146, 5. 163, 17.
 19.
 Paganica 153, 10. 156, 14. 163, 17.
 regionis situs 145, 21. eius za-
 paniae ib. 22.
 Page 269, 1.
 Palaestina 95, 3. 97, 4. 98, 7.
 115, 5.
 palus Maeotis 180, 7.
 Pamphylia 14, 9.
 Pamphylii 15, 21. 17, 7.
 Pamphylius sinus 39, 18.
 S. Pancratii corpus ubi asservatum
 137, 13.
 Pancrati^{us} Cricoricilii Taronitae
 filius, patricius factus et Taro-
 nis praetor 189, 12. Theophyl-
 acti magistri filiam uxorem du-
 cit ib. 17.
 Pancrati^{us} magister Adranase cu-
 ropalatae filius 207, 20.
 Pancrati^{us} magister Mastatum ur-
 bem sibi commissam Theodo-
 stopolitanis reddit 204, 18.
 Pancrati^{us} Davidis Iberis filius
 199, 4.
 Pancratucas Manuelis Tece^{us} prin-
 cipis filius 31, 2. 226, 14. hi-
 canatus et Buccellari^{us} praetor
 sub Leone ib. 16.
 Pania 110, 5.
 Panion 47, 3.
 Pannonia 56, 10. 111, 12. 144, 14.
 Pantalica 56, 6.
 Panticapaeus 63, 11.
 Papagia 181, 16. 269, 2.
 Paphlagon^{es} 17, 7. eorum the-
 ma 178, 7. quibus finibus cir-
 cumscribatur 29, 20. eius ur-
 bes 30, 4.
 Paphlagonia 28, 19. 178, 7. 270,
 21.
 Paphus 39, 14.
 Papi^a 115, 9. 116, 1. 120, 18.
 123, 20.
 Paracladium Danubii 78, 23.

- Parathalassia 145, 7.
 Parius 25, 4. 43, 20.
 Parnasus 21, 4.
 Parthenius fl. 28, 16. 29, 13.
 Parthenius 107, 18.
 Parthenopolis 27, 7.
 Parthicopolis 47, 5.
 Patara 37, 13.
 Patrae urbs 52, 11. a Sclavis Peloponnesi obsessa a B. Andrea liberatur 217, 10. 218, 10. novae 50, 6.
 Patzati suburbium 186, 17.
 Patzinacia 179, 18. eius situs 165, 22. 179, 18. quanam in ea monumenta 173, 15. eius fluvii 171, 9. themata 164, 22.
 Patzinacitae 152, 3. 171, 20. 174, 11. 180, 21. 270, 20. ab Uzis et Chazaris electi, Turcarum regionem invadunt 164, 12. quibus formidolosi 70, 9. 72, 14. 74, 2. 76, 24. 79, 3. ubi aetatem transigant 74, 14. eorum quidam Cancar appellati 167, 16. eorum principes quo ordine sibi succedant 165, 11. Patzinacitarum quidam cum Uzis habitaverunt, et ab iis vestitu differebant 166, 18.
 S. Paulus 50, 20.
 Paulus Serviae princeps Zachariam principatum invadentem capit, et Bulgaris tradit 157, 9. ab eodem Bulgaris iuvantibus efficitur ib. 18.
 Paulus magistrianus legatus ad Saracenos 163, 8.
 Pausanias Damascenus scriptor 18, 7.
 pechus Chazariae 178, 2.
 Pelagia ins. 37, 11.
 Pelagonia 50, 2.
 Pelasgia 52, 16.
 Pelle 49, 16.
 Peloponnesii immunitatem a militibus a Romano imperat. tributum extra ordinem pendendo obtinent 243, 6.
 Peloponnesus 39, 3. 217, 7. olim Apia, deinde Pelagia et Argos dicta 52, 16. eadem Achaia nuncupata ib. 6. post Heraclidarum et Macedonum imperium Romanum imperii provincia facta 53, 17. quanam eius praecipuae urbes 52, 9.
 Pentadactylus mons 221, 12.
 Peparethus ins. 50, 8.
 Percri 191, 14. 192, 9. 196, 5.
 Pergamus 24, 7. 42, 21.
 Perge 37, 20.
 Persae 17, 4. 30, 17. ab Atheniensibus et a Lacedaemoniis victi 53, 6. 9. post Heraclium a barbaris infestati 198, 21.
 Persia 97, 12. 105, 20. 113, 16. 191, 18. 192, 16. 198, 2. 212, 14.
 Persiblabus 172, 18.
 Pesenta 145, 7.
 Petronas Camaterus Sarcel urbem iubente Theophilo condit, et protospatharius, primusque Chersonia praetor renuntiat 177, 22.
 Petronas Boilas Nicopoleos capitaneus 204, 16.
 Petrus S. Basilii frater 22, 9.
 Petrus Goinici filius patruales Serviae principatu deficit 155, 19. Branum arma moventem capit et oculis orbat ib. 23. Clonimerum qui et ipse principatum invadere parabat, interficit 156, 2. ab Bulgaris deceptus capitur 157, 4.
 Petrus Bulgarus neptem Romani imp. uxorem ducit 88, 1.
 Phaeaces 54, 12.
 Phaedimus Amasaes, Cappadox 21, 22.
 Phalacrus mons 31, 12.
 Phalambertus Berengarium Italiae regem interficit 117, 11.
 Phalitzis Iutotzae filius, Arpadae nepos et Turcarum princeps 175, 6.
 Phanagorium 63, 12.
 phangumes Cypri sub Rhinotmeto legati ad Saracenos 214, 21.
 Phara ins. 164, 3.
 Pharnacus Chersonis proteuon Saurumatum Bosporianorum principem singulari proelio vincit, Bosporianosque parte regionis suae multat 253, 16. 255, 6.
 Pharsalus 50, 6.

- Pharus ins. 144, 5.
 Phasianem quam Saraceni invaserunt Leo ac post eum Romanus devastant, tandemque recipiunt 199, 14 sqq. eius partem Iberibus donat Porphyrogenitus 205, 7.
 Phaselis 37, 19.
 Phasis fl. 205, 6.
 Phateme 92, 11.
 Phatemitae 113, 11. Arabiae populi 92, 11. Libyae populi ib. 12.
 Phatilanus mons 226, 7.
 Phatime Mahometis filia 92, 10.
 Philadelphia 24, 12.
 Phileta 38, 14.
 Philippi 47, 7.
 Philippopolis 47, 11.
 Philistim 113, 21.
 Philostephanus 40, 2.
 Phines 122, 19.
 Phineus Aegyptius Paphlagonum pater 30, 1.
 Phlegon 63, 12.
 Phocensis Epirus 54, 16.
 Phoenice 98, 7.
 Phoenix fl. et urbs 37, 18.
 Phosaon 122, 15.
 Phosphorinum 64, 10.
 Phryges 17, 6. 25, 10. 26, 2.
 Phrygia Capatianes 14, 11. salutaris ib. 6. minor 23, 22.
 Phitiotis 51, 7.
 Pinetae 122, 40.
 Pipinus Italiae rex Venetos multo tempore obsidet 124, 1.
 Pisidae 15, 21.
 Pisidia 14, 10.
 Pisuch 140, 10.
 Pisya 38, 12.
 Placentia 115, 10.
 Pleba 145, 7.
 Plutinopolis 47, 9.
 Podalia 38, 15.
 Podaron Phialae protospatharius, posteaque vicarius classis 236, 21. denique Cibyrhaeotarum praetor 239, 18.
 Podendus 19, 22.
 Polybius 19, 11.
 Polyorates Sami ins. tyrannus 41, 6.
 Pompeiopolis 30, 6. 35, 15.
 Pontica 244, 17.
 Ponticum mare 18, 18.
 Pontus 43, 17. 45, 16. 181, 6.
 Porga primus Chrobatorum rex christianus 149, 2.
 Praenetus 27, 6.
 Presiam Bulgariae princeps a Seruiis victus 154, 8.
 Pribana 49, 18.
 Pribesthlabus Serviae princeps a patruelo Petro deiciitur 155, 21.
 Priene 24, 6.
 principes 16, 1.
 principum princeps cui regioni dominaretur 192, 1.
 Pristena 122, 14.
 Procopius historicus sub Iustiniano 18, 9.
 Proconnesus 25, 3. 43, 21.
 Propontis 43, 2.
 Prosegoes Serviorum princeps 154, 2.
 protelates 237, 1. 240, 17.
 proteon Chersonis 178, 21.
 protocarabus 237, 8. 239, 14.
 protospathariorum vestis et roga 232, 11. protospatharius Phialae cur sit dictus 236, 5. quoniam sub eius potestate 235, 15.
 provinciae Occidentis immunitatem a militia a Leone imp. tributum extra ordinem pendendo obtinent 242, 18.
 Prusa 233, 16.
 Prusias 29, 1.
 Pteleae 181, 24.
 Publii Asiae minoris proconsulis inscriptio 15, 7.
 Pulcheriopolis 56, 3.
 Pucricas Armenius 31, 3.
 Pylae 25, 5.
 Pyrchanus 60, 18.
 Pyrenaei montes 107, 15.
 Pyrotima 140, 11.
 Pythagoras Mnesarchi, Samius 41, 8.
 Pythia 235, 6.
 Quadratus 109, 2.
 Ragusaei vel Ragusini 130, 8. olim Lausaesi dicti 136, 18. eorum origo ib. 21. tributa pro vineis quibus pendant 147, 17.
 Ragusium urbs 137, 8. 145, 16.
 Dalmatiae metropolis 61, 16. a Saracenis obsessa a Basilio Mac. liberatur 130, 6. in ea corpus

- S. Pancratii asservatum 137, 13.
 eius situs 147, 14.
 Rastotza 146, 1.
 regum libri 30, 15.
 Rhabias Zenari filius 90, 17.
 Rhamble 113, 21.
 Rhegedora 21, 4.
 Rhegepodandus 21, 2.
 Rhegium 60, 1. eius pons 233, 17.
 Rhemesiana 56, 7.
 Rhenea 43, 13.
 Rhenus fl. 111, 19.
 Rhibalenses 122, 9.
 Rhibantus 122, 21.
 Rhisena 162, 4.
 Rhodanus 107, 11.
 Rhodopes praefectura 47, 5.
 Rhodus ins. 95, 22. 99, 1. Do-
 rum colonia 38, 22. eius co-
 lossus a quo factus 95, 19. a
 Mavia Arabum duce sublatus
 ib. 22.
 Rhomatina 122, 10.
 Rhusium 49, 19.
 Rhyndacus fl. 25, 9. 43, 21.
 Bisonicus 56, 17.
 Rodentus 19, 21.
 Rodosthlabus Serviorum princeps
 154, 2.
 Rodolphus Berengarium Italiae re-
 gno deturbat, posteaque victus
 regnum cum eo partitur 116, 5.
 rebellante populo in Burgundiam
 secedit 117, 19.
 Roma 62, 8. 123, 13. 125, 17. 153,
 17. 247, 21. 249, 20. eius prin-
 cepe legitimus papa 58, 9.
 Romani 69, 19. 86, 3. 98, 15. 106,
 19. 111, 7. 124, 20. 125, 19.
 134, 5. 136, 12. 150, 19. 153, 12.
 156, 22. 158, 24. 162, 8. 172,
 22. 182, 10. 190, 17. 192, 24.
 198, 16. 211, 9. 217, 2. 227, 3.
 244, 13. 246, 22.
 Romania 79, 22. 206, 17. 212, 11.
 270, 18.
 Romanopolis 226, 6.
 Romanum imperium regnante He-
 raclio mutilari coeptum 12, 17.
 Romanus imp. neptem Petro Bul-
 garo uxorem dedit 87, 22. eius
 aurea bulla seu foedus cum Ibe-
 ribus 202, 11.
 Rusianum 120, 19.
 Russi 179, 17. Patzinscitas ma-
 xime omnium reformidant 69,
 15. eorum iter in Romaniam,
 et superstitiones 74, 17. 78, 1.
 Russia 71, 20. 77, 18. 179, 19.
 Sabartoeasphali 168, 11.
 Sabas fl. 177, 16.
 Sabas vel Samanus Saracenorum
 Afrorum dux 61, 13. 130, 2.
 Sacacatae 167, 11.
 Sagalassus 38, 16.
 sagenae navium genus 150, 10.
 Salamas 191, 15. 192, 4.
 Salenes 159, 21.
 Salernum 118, 15.
 Salmacatae 167, 10.
 Salmutzes Turcarum boebodus 170,
 4.
 Salona 137, 11. 149, 7. Dalma-
 tiae caput 141, 15. aquis ad
 potum suavissimis commendata
 58, 2. ab Abaris qua ratione
 capta 126, 22. 142, 11.
 Saltice 47, 4.
 Saltus 50, 7.
 Samaria 30, 15. eius incolae ab
 Assyriis quo translati 30, 16.
 Sambatas fl. 75, 1.
 Samonas patricius et accubitor
 sub Leone 231, 21.
 Samothrace ins. 47, 12.
 Samus insula, et thema unde sit
 dicta 41, 2. quanam in eo
 themate urbes et turmae 41, 17.
 Sangarius fluvius ponte iunctus
 a Iustiniano 27, 8. in eum epi-
 grammata ib. 12.
 Saniana 28, 11. 225, 19.
 Sapaxi 269, 7.
 Sapicium 269, 16.
 Saraceni 100, 15. 101, 24. 182, 16.
 212, 7. 226, 4. 230, 15. e re-
 gione/sua quando egressi 93, 5.
 Ragusium frustra obsident 62, 16.
 130, 2. iidem Barim capiunt, in-
 deque post aliquot annos a
 Graecis et a Francis eiciuntur
 62, 16. 130, 16. Phasianem
 sub Leone invadunt, et sub Ro-
 mano amittunt 199, 15. 200, 1.
 eorum classis apud Cysicum sub
 Pogonato incensa 217, 1.
 Sarat 179, 20.
 Sarcel Chazarorum oppidum 80, 17.

- ad Tanaim quando et a quo aedificatum 177, 19.
- Sardiani 23, 21.
- Sardinia 57, 11. 59, 10.
- Sardis 23, 3.
- Sarmatae 244, 17. 250, 10. 255, 21.
- Sauromatus Bosporianorum dux a Chersonitis vincitur 244, 11.
- Sauromatus alter a Pharnaco Chersonis proteuente singulari certamine vincitur 153, 8.
- Savada 47, 4.
- Saxonia 144, 10.
- Scampta 56, 3.
- Scaphia 51, 17.
- Scepila ins. 50, 8.
- Scerda 140, 10.
- Scepton 56, 4.
- scholarum domesticus destinatus cum cohorte ad palatii custodiam 235, 12.
- Scholasticus ostiarius accubitor sub Theophilo 231, 15.
- Scirdacissa 140, 10.
- Sclabesiani in Peloponnesum sub Romano irrumpunt 233, 15.
- Sclavi 75, 1. 79, 17. 127, 6. 136, 23. 146, 16. 147, 3. 161, 17.
- Dalmatiae ditioni Romanae se subtrahunt 127, 10. baptismum Basilio imperante suscipiunt, eique se subiiciunt 129, 1. eorum duces zupani 128, 22.
- Sclavi Peloponnesi Patras sub Nicephoro obsident 217, 4. inde a Beato Andrea repulsi attri- buuntur eius apostoli templo Patris celebri 218, 10. 219, 20. v. etiam Exeritae, Milengi.
- Sclavonia 123, 22.
- Scordona 151, 5.
- scrinarii 16, 21.
- Scylax Caryandenus scriptor 18, 7.
- Seyrus ins. 43, 12.
- Scythae 50, 13. 182, 7. rebellantes a Chersonitis ad deditionem compelluntur sub Constantino 250, 14. eos Rhinotmetus in montibus Strymonis collocat 50, 14.
- Sebasteae thema 32, 1. 228, 12.
- Sebastopolis 49, 21.
- Seibo 140, 10.
- Seleucia thema 35, 9. quibus ex urribus constet ib. 13. quando inter themata censeri coeperit 36, 2.
- Selga 37, 21.
- Selinas fl. 78, 8.
- Selinus urbs et fl. 38, 4.
- Selymbria 45, 2.
- Serbula 153, 1.
- Serbuliani 153, 2.
- Seretus fl. 171, 13.
- Serrae 47, 6.
- Servia 145, 14. 152, 16. 153, 10. 156, 4. 161, 9. eius situs 146, 13. urbes 159, 19.
- Servii 79, 17. 128, 9. 157, 19. albi 152, 10. Serviorum pars ad Heraclium imperatorem confugit, et in themate Thessalonices primum, deinde in Dalmatia sedes ponit ib. 18. baptismum suscipiunt 153, 18. Bulgaros saepe repellunt 154, 9. ab iis denique decepti, et in Bulgariam abducti sunt 158, 13. sed adiuvantibus Graecis regionem suam recipiunt, et imperatori CP. se subiiciunt 159, 11.
- Sesamus 29, 12.
- S. Severinae urbs 60, 2.
- Sicania 58, 14.
- Sicardus Longobardiae princeps 121, 4.
- Siceliotae 59, 15.
- Sicilia ins. 57, 12. 104, 22. 121, 8. 225, 2. olim Sicania, maxima insularum mediterranei maris 58, 14. olim sub regibus postea in Romanorum potestatem venit ib. 5. CP. imperatori cur subiecta ib. 10. paene universa a Saracenis capta 59, 18. eius praecipuae urbes ib. 16.
- Sico Longobardiae princeps 121, 2.
- Siculi 59, 14.
- Sicyon 52, 9.
- Side 37, 21.
- Sidraga 145, 8.
- Sigrianas montes 25, 2.
- Singidon 111, 9.
- Sinope 21, 7. 29, 18.
- Sinutes eunuchus, chartularius cur- sus publici sub Leone, et legatus ad Adranas 184, 13.
- Sipendus 121, 3.

- Sirmium 111, 9. 173, 20.
 Smyrna 96, 4. praetorium the-
 matis Sami 41, 18.
 Soldanus Saracenorum Afrorum
 dux Ragusium frustra obsidet
 61, 13. 130, 3. inde Barim ca-
 pit, et Longobardiam aliquandiu
 tenet ib. 16. inde pulsus, et
 a Ludovico Franciae rege ca-
 ptus Capuae ac Beneventi prin-
 cipes in eum suscitatur 131, 11.
 132, 2. in patriam reversus Ca-
 puam et Beneventum oppugna-
 tum venit, sed frustra 133, 12.
 Soli 35, 15. 39, 14.
 Sophia Nicetae filia Christopho-
 ro Romani imp. filio nupta 54,
 4.
 Sophiamus Maviae avus 101, 22.
 Sophronius Hierosolymorum epi-
 scopus Palaestinae ecclesias ini-
 ta cum Arabibus pactione ser-
 vat 95, 5.
 Sora 30, 5.
 Soteriopolis 183, 3.
 Spandiates Iber toto corpore ex-
 cepto corde invulnerabilis 198, 5.
 Spania 107, 14.
 Sparta 52, 10.
 spatharocandidatus 177, 22.
 Sphendoplocus Moraviae princeps
 81, 10. 174, 1. 175, 20. re-
 gionem in tres filios dividit ib.
 22.
 Sphendosthlabus Russiae princeps
 74, 20.
 S. Spiridion ex Trimytho urbe in
 Cypro insula 39, 16.
 Sporades insulae 43, 7. 57, 15.
 Srechibarax 269, 18.
 Stauracius Platys Mardaitarum At-
 taliae capitaneus inimicitias cum
 Eustathio Cibyrrhaeotarum vi-
 cario exercet, et a Leone im-
 perat. revocatur 229, 3.
 Stenitae 237, 21. remiges agra-
 riorum imperialium 233, 21.
 Stennum 237, 22.
 Stephanus grammaticus 58, 14.
 Stephanus mathematicus 93, 2.
 Stephanus Serviae princeps a pa-
 truele Petro eiicitur 154, 23.
 Stoli 50, 1.
 Stolpon 151, 6.
 Strabo geographus Cappadox ex
 Amasea 18, 4. 42, 6. 63, 9.
 Stratonicia 24, 10. 38, 11.
 Strobilus 36, 20.
 Strobilus 122, 11.
 Stroemerus Blastemeris filius a
 Muntimero fratre captus, in
 Bulgariam mittitur 154, 13.
 Strubun 77, 15.
 Strymonis thema 50, 10. in eo
 Scythae a Rhinotmeto collocati
 ib. 13.
 Sulecmanus Saracenorum princeps
 a Graecis victus 102, 8. 105, 3.
 Supolichus Chersonita 252, 18.
 Surrentum 120, 20. 121, 16.
 Susa 257, 9. 259, 13.
 Syce 38, 6.
 Sylaeum 37, 20.
 Symbatius principum princeps 183,
 16. 191, 17. 192, 6. ab Apo-
 sata Persidis amera interfectus
 191, 18. 192, 15.
 Symbatius magnus Iberiae prin-
 ceps 206, 4.
 Symbatius Davidis filius, et Sym-
 batii magni nepos 207, 8. Pan-
 cratii patris filiam uxorem du-
 cit ibid. 19. Adranutzium ab
 Asotii Ciscasis filia aufert ibid.
 12.
 Syme ins 37, 9.
 Symeon Bulgariae princeps Pe-
 trum Serviae principem in vin-
 cula coniecit, eique Paulum sub-
 stituit 156, 23. idem Paulum
 eiicit et Zachariam Serviae prin-
 cipem renuntiat 157, 18. quo
 et ipso expulso, Servios omnes
 in Bulgariam abducit 158, 13.
 Symeon a secretis patricius sub Ro-
 mano 209, 4.
 Symposium clusura ubi 227, 8. a
 Melitiniatis capitur, sed iterum
 a Melia occupatur, et turma fit
 ib. 23.
 Syngul fl. 179, 14.
 synodus in Trullo 215, 10.
 Syracusae 59, 19.
 Syri 19, 16.
 Syria 57, 17. 96, 19. 106, 2. 180,
 12. 182, 17. 215, 1.
 Syrucalpee 165, 23.
 Sysperites 30, 13.

- Tabia 225, 22.
 Talmat 165, 3.
 Tamasus 39, 15.
 Tamatarcha 181, 7. 268, 22.
 Tanais fl. 178, 10. 181, 1.
 Tarcatzus primus Arpadæ filius 175, 1.
 Tariani 172, 12.
 Taro 182, 6. 184, 2. 189, 15.
 Taronitæ 186, 23.
 Tarrhaconesia 108, 13.
 Tarsia 15, 9.
 Tarsiatae 27, 4.
 Tarsus 35, 19.
 Tartessii 107, 9.
 Tase Arpadæ nepos 175, 9.
 Taurica Cappadociae pars 18, 14.
 Tauromenium 59, 17.
 Tauropolis 38, 13.
 Taurus mons 14, 7. 35, 11. 38, 17.
 Taurus Thraciae sub Constantino proconsul 45, 11.
 Tautucas Armenius 31, 3.
 Taxis Zeltae filius, Arpadæ nepos 175, 10.
 Tebele Tarcatzi filius, Arpadæ nepos 175, 4.
 Tece 226, 8.
 Teium 29, 2.
 Teliutza 74, 22.
 Telmissus 37, 13.
 Tenen 151, 6.
 Teos 24, 11. 41, 14.
 Tephrice 31, 15.
 Terbunia 147, 15. 153, 11. 161, 12. eius regionis situs 145, 16.
 Terbuniatae Serviorum pars olim sub zupanis, postea sub principibus 161, 12. cur sint dicti ib. 16. eorum urbes 162, 4.
 Termatzus Arpadæ abnepos 175, 12.
 Terpemere Chrobatorum princeps 149, 23.
 Tetrangurium urbs 147, 9. cur sit dicta 138, 21. eius situs ib. 18.
 Thasus ins. 47, 11.
 Thebae 50, 5.
 thema quid 11, 6. unde sit dictum 13, 5. thematum nomina alia antiqua, alia recentia 11, 3. themata quando constituta 12, 14. eorum sub Leone et Romano mutationes 225, 5. 226, 10.
 Themistus Chersonis proteon Bosporianos pacem a Diocletiano petere compellit 244, 10 sqq.
 Theoctistus Broseniorum, Peloponnesi praetor sub Michaelē Theophili filio, Slavos rebellantes ad tributa pendenda damnat 221, 4.
 S. Theodori martyris scutum ubi 36, 12.
 Theodorus Sigritzes Bulgarorum exercitus dux, a Serviis in bello occisus 158, 1.
 Theodorus Armeniorum interpret sub Leone 184, 6.
 Theodosiopoli a Graecis post diutinum bellum capta 199, 24 sqq.
 Theodosiopolitani 201, 2. 205, 15.
 Theodosius protovestiarius sub Leone contra Bulgaros pugnant occiditur 33, 9.
 Theodotus protocarabns dromonii imperialis sub Porphyrogenito 240, 17. eum caesum tonsuramque Romanus perpetuo exilio damnat 241, 9.
 Theophanes monasterii Magni Agri conditor 106, 14. eius genus ib. 15. e chronicis eius loci laudati 93, 13. 96, 8. 102, 17. 110, 7.
 Theophanes patricius accubitor sub Romano 232, 3.
 Theophilus patricius et Chaldiae praetor sub Romano Phasianem devastat 200, 8.
 Theophilus patricius et Theodosiopoleos praetor sub Porphyrogenito 204, 2.
 Theophylactus Bimilides Phialae protospatharius sub Leone et Porphyrogenito 239, 21.
 Theophylactus protospatharius et mensae augustae domesticus sub Romano 241, 22. bene erga Porphyrogenitum animatus 242, 10.
 Theophylactus magister sub Porphyrogenito 241, 22.
 Thera ins. 43, 13.
 Therasia ins. 43, 13.
 Therna 21, 2.

- Thermopylae 51, 22.
 Thessali 51, 3. 13.
 Thessaliae praefectura 50, 4.
 Thessalonica urbs Macedoniae 152, 20. 177, 2. unde sit dicta 51, 3. nunc thematis caput 50, 22. quantum a Danubio distet 177, 2.
 Theudericus patricius, consul et Gotthorum princeps Libyam occidentalem occupat 111, 15.
 Thomas Lycandi prooecus quae munera Iustiniano obtulerit 34, 10.
 Thraces 22, 21. 221, 6. eorum thema 44, 9.
 Thracessii Asiae minoris incolae 22, 13. eorum thema ib. 12. 38, 10. 215, 8. unde sit dictum 22, 19. eius urbes 24, 5. eius praetor equestris agminis dux 41, 15.
 Thracia 23, 14. 102, 6. 111, 14. unde sit dicta 46, 4. olim in duo regna divisa 44, 18. deinde provincia Romani imperii ab uno proconsule administrata, denique in exigua segmenta divisa 45, 11. eius praefecturae et urbes 47, 1.
 Thucydides 53, 11.
 Thyatira 24, 7.
 Thymimes Mundari filius 90, 18.
 Thyni 27, 4.
 Tibe 191, 15. 192, 4.
 Tibium 200, 5.
 Ticrit 114, 3.
 Timeses fl. 174, 6.
 Titipolis 36, 8.
 Titza fl. 174, 8.
 Tius 28, 17.
 Tlon 38, 14.
 Tomis 47, 13.
 Topirus 49, 19.
 Tornicius Apoganem Taronitae filius patricius 187, 4. 188, 19. regionem suam imperatori CP. donat, sed eam imperator patruelibus Tornicii reddit 189, 8. eius vidua in monasterium Psomatheii CP. secedit 190, 20.
 Tortzeli 122, 20.
 Traiani pons 173, 16.
 Traianopolis 47, 7.
 Trallis 24, 8. 41, 13.
 Trapezus 30, 10. 226, 19.
 Trice 50, 5.
 Trimythus 39, 16.
 Tripolis 112, 10.
 Triton 25, 2.
 Troiani 26, 2.
 Tropaeus 47, 15.
 Trosmis 47, 15.
 Trullus fl. 171, 11.
 S. Tryphonis corpus ubi asservatum 139, 8.
 Trypia 227, 21.
 Tungatae 167, 9.
 Turcae 144, 11. 152, 3. 156, 20. 164, 18. 171, 20. 238, 19. 239, 1. olim Sabartoeasphali dicti 168, 10. a Patzinacitis eieci, pars in Perside, pars in Atelcusu regione sedes ponunt 169, 5. hi Moraviam invadunt 170, 21. 177, 14. a Patzinacitis saepe victi 70, 6. 73, 24. in octo gentes divisi 174, 12. eorum principes ex Arpadae prosapia ib. 17. eorum dignitates ib. 20.
 Turcia 148, 2. 166, 8. ubi 177, 14. quinam in ea fluvii, quibusque gentibus circumscribatur 174, 6. 9.
 Turganerch ins. 181, 22.
 turmarum mutationes sub Leone 224, 21.
 Tutes fl. 174, 6.
 Tyana 21, 3.
 Tyrocastrum 206, 16.
 Tzemandus 32, 18. ea occupata Melias eius clisuriarcha factus 228, 10.
 Tzarbagani ins. 181, 22.
 Tzeosthlabus Clonimeri filius Serviam a Bulgaris devastatam occupat, et adiuvante imperatore CP. habitatoribus frequentem reddit 158, 11. Romano imperio se subiicit ib. 24.
 Tzena 145, 8.
 Tzentina 146, 12.
 Tzentzena 145, 7.
 Tzermatzu 191, 15. 194, 8.
 Tzernabusce 159, 20.
 Tzernigoga 74, 22.
 Tzicane 242, 21.
 Tziliapert 269, 18.
 Tzoidus 47, 9.

- Tzopon 165, 10.
 Tzur 165, 6.
 Ucruch fl. 181, 12.
 Ulborsi 76, 13.
 Ulnotes 191, 7.
 Ultini 166, 9.
 Umarus classis Arabum praefectus,
 ac deinde princeps 105, 5. eius
 expeditiones et imperii tempus
 95, 3.
 Usa Palaestinae ameras 98, 8.
 Uthmanes Arabum princeps 95, 16.
 eius expeditiones ib. 17.
 Uzi 164, 11. 166, 20. Patzinacitis
 formidolosi 79, 23. iidem Cha-
 zaros facile infestant 80, 3.
 Uzia 166, 3.
 Valid Arabum princeps 104, 8.
 universam Africam capit ib. 11.
 Vandali 121, 9. Hispaniam pri-
 mo, deinde Africam occupant
 111, 17.
 Varnae fl. 79, 7.
 Veneti olim Henetici in insulas
 secedunt 121, 19. 123, 11. Pi-
 pino tributa solvere compellun-
 tur 124, 21. eorum insulae et
 urbes in Italia 122, 17.
 Venetia 150, 2.
 Venetiae 122, 3. 150, 16. earum
 ducis sedes 122, 3.
 Venetum mare quot flumina in-
 fluant 122, 4.
 Verona 117, 11.
 Vesuvius mons 60, 18.
 Wisigotthi Roma devastata Gallias
 primum, deinde Hispaniam oc-
 cupant 111, 10. 112, 10.
 Xanthus 37, 14.
 Xenophon 30, 10.
 Zacharias Atheniensis papa 119, 3.
 Zacharias Pribesthlabi filius a Paulo
 Brani filio Serviae principatum in-
 vadens capitur, et Bulgaris tra-
 ditur 157, 11. eundem adiu-
 vantibus Bulgaris deicit ib. 17.
 Bulgaros vincit, posteaque ab
 his eiicitur ib. 20. 158, 9.
 Zachluma fl. 160, 22.
 Zachlumi Serviorum pars car sint
 dicti 160, 11. regionis situs 145,
 18. eorum urbes 160, 23.
 Zachlumitae 128, 10. 147, 15. 153,
 10. 156, 17. 162, 14.
 Zacynthus ins. 54, 10.
 Zalichus 21, 7.
 Zaltas quartus Arpadae filius 175, 2.
 Zapara 50, 3.
 Zelpa 47, 14.
 Zenarus Ismaelis pronepos 90, 15.
 Zenopolis 36, 9.
 Zentina fl. 145, 22.
 Zettlebe 162, 5.
 Zichi 181, 22. 182, 1. 269, 2.
 Zichia 71, 20. 269, 1. ubi 181,
 15. eius insulae ib. 19.
 zupani Serviae a Bulgaris eiecto
 principe Zacharia decepti, et in
 vincula coniecti 158, 10.
 Zurbaneles protospatharius azatus
 curopalatae Iberiae 202, 13.

I N D E X

A D H I E R O C L E M.

- Ἀβίλα Παλαιστ.* 398, 24.
Ἀβίλα Φοινίκ. 398, 15.
Ἀβρεττος Μυσ. 391, 5.
Abydus Hellesp. 394, 3.
Acalissus Lyc. 395, 21.
Achrida eadem quae *Lychnidus*,
 nec tamen *Iustiniani* imp. pa-
 tria 432, 7. quando *Iustinia-*
na I. dici coepta 433, 22.
Acmonia Phryg. 394, 13.
Aconesiae insulae circa Isauriam
 et *Ciliciam* 515, 11.
Acontisma 391, 17.
Acrasus Lyd. 394, 21.
Ἀδάδα Πισιδ. 394, 29.
Ἀδανα Κιλικ. 397, 10.
Adonis in *Phrygia* et *vicinia va-*
riis nominibus olim cultus 456,
 26. eius *Come* ib. 35.
Ἀδρα Ἀραβ. 399, 2.
Adramuttium Asiae 393, 29.
Ἀδρασσός Ἀραβ. 399, 5.
Adrasus Isaur. 397, 24.
Ἀδριανοὶ Ποντ. 396, 11.
Ἀδριανούπολις Αἰμιν. 391, 1.
Ἀδριανούπολις Ἡπειρ. 392, 28.
Πισιδ. 394, 26. *Ὀνωριάδ.* 396,
 14.
Ἀδριανὸς θῆραι Ἑλλησπ. 394, 5.
Aegae circa Myrinam an semper
Aegaeae 443, 19.
Aegaeae Asiae 393, 28.
Aegeae Cilic. 397, 13.
Aegina insula Graec. 392, 9.
Aelia Palaest. 398, 19.
Aeliae cognomine diutissime usa
Hierosolyma 529, 10.
Aenus in Thracia coelo utebatur
frigidissimo 406, 11.
Afrodito 399, 20.
Ἀγαλασσός Πισιδ. 394, 28.
Ἀγχιταλός Αἰμιν. 391, 2.
Ἀγκυρα Γαλατ. 396, 20.
Ἀγιάη Ἀσι. 393, 28.
Ἀγαῖος, Ἀγιάτης, Ἀγιάς 443,
 15.
Ἀγέαι Κιλικ. 397, 13.
Ἀγείρα Ἑλλ. 392, 12.
Ἀγίον Ἑλλ. 392, 12.
Ἀγισσος Σκυθ. 391, 9.
Ἀγρόσθενα Ἑλλ. 392, 8.
Ἀγυπτιακή (Ἐπαρχία) 399, 6.
τοῦ Αἰμινόντου (Ἐπαρχ.) 391, 1.
Ἄινος Ροδόπ. 390, 12.
Ἀκανθος Ἰλλυρ. 391, 16.
Ἀκραί Σκυθ. 391, 7.
Ἀκτιον Ἡπειρ. 392, 28.
Ἀκνὲς Δακ. 393, 11.
Ἀλάβανδα Καρ. 396, 3.
Alexandria Aegypt. 399, 7. *Cili-*
ciae 397, 13.
Alexandrinus patriarcha centum
episcopos sibi subditos habebat
 536, 19.
Ἀλγίσα Ἀσι. 393, 25.
Ἀλινδά Καρ. 396, 3.
Allii Phryg. 394, 14.
Ἀλλυγγος Κρήτ. 392, 23.
Ἀλωπία Ἰλλυρ. 391, 12.
Ἀμυρίς Σκυθ. 391, 9.

- Ἀμάντια Ἡπειρ. 393, 5.
 Ἀμασία Ἑλενοπ. 396, 31.
 Ἀμάστριον Παφλ. 396, 17.
 Ἀμαθούς Κύπρ. 397, 16.
 Ἀμβλαδα Λυκαον. 394, 32.
 Ἀμιδα Μεσοπ. 398, 9.
 Ἀμισός Ἑλενοπ. 396, 31.
 Ἀμώριον Γαλ. σελ. 396, 23.
 Amphipolis Illyr. 391, 15.
 Ἀμφισσα Ἑλλάδ. 392, 3.
 Ἀμουργός Νῆσ. 395, 30.
 Ἀμυζών Καρ. 396, 3.
 Ἀναία Ἀσί. 393, 23.
 Ἀναπος Λυκ. 395, 21.
 Ἀνάστασις Ἑλλάδ. 392, 5.
 Ἀναστασιούπολις Καρ. 396, 6.
 Anastasiupolis Galatiae olim Lagania appellata 497, 28.
 Ἀνάχαρτος Κιλικ. 397, 13.
 Anchesmus Epir. 393, 1.
 Ancyra Phrygiae 394, 16.
 Ancyro - Galatia 497, 7.
 Ἀνδραπα Ἑλενοπ. 396, 31.
 Ἀνδρῶν Αἴγυπτ. 399, 8.
 Andros ins. 395, 29.
 Ἀνεμούριον Ἰσαυρ. 397, 20.
 Antaeus 399, 23.
 Antaeus inter Osiridis amicos 547, 34.
 Ἀνταγλία Ἰλλυρ. 391, 13.
 Ἀντιάνδρος Ἀσί. 393, 30.
 Ἀντάραδος Φων. 398, 12.
 Ἀνθηδών Ἑλλάδ. 392, 5. Παλαιστ. 398, 20.
 Ἀνθύπατος an municipiorum et coloniarum duumviri 401, 25.
 Antigonía eadem ac Mantinea 424, 1.
 Ἀντικύρα Ἑλλάδ. 392, 4.
 Antinou 399, 22.
 Antiochia Cariae 396, 4. Isaur. 397, 21. Pisid. 394, 25. Syriacae 397, 26.
 Ἀντιφειλλός Λυκ. 395, 23.
 Ἀντιφρώ Διβ. 400, 1.
 Antonius, monarchorum parens, ubi natus 545, 12.
 Ἀπάμεια Πισιδ. 394, 27. Συρ. 397, 28.
 Aramia Cariae 396, 10.
 Ἀπερλαί Λυκ. 395, 23.
 Ἀφράϊον Ἀγούστ. 399, 12.
 τῆς Ἀφρικής (Ἑπαρχ.) 400, 9.
 Aphrodisia Europ. 390, 11. Cariae 396, 5.
 Aphroditon Arcad. 399, 26.
 Apis Lunae sacratus 546, 25.
 Apollo Mystes apud Daldianos 457, 31.
 Apollonia Cariae 396, 5. Epiri nov. 393, 4. Illyr. 391, 15. Ponti 396, 10.
 Ἀπολλωνίς Λυδ. 394, 22.
 Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυδ. 394, 21.
 Apollonos minoris 399, 23. superioris ib. 27.
 Appia Phryg. 394, 15.
 Ἀππιαρία Μυσ. 391, 4.
 Ἀππων Ἡπειρ. 393, 1.
 Apris Europ. 390, 11.
 Aptaus Helleesp. 394, 5.
 Ἀπτερα Κρήτ. 392, 24.
 Ἀραβία Ἀγούστ. 399, 16.
 τῆς Ἀραβίας (Ἑπαρχ.) 399, 1.
 Ἀράβισσος Ἀρμεν. 397, 7.
 Ἀραδὴν Κρήτ. 392, 25.
 Ἀραδος Φων. 398, 12.
 Ἀραυρος Ἰλλυρ. 391, 16.
 Araxa Lyciae 395, 25.
 Arcadiae Aegypti unde nomen venerit 544, 33.
 Arcadiopolis eadem quae Bergule Thrac. 402, 43.
 Ἀρεόπολις Παλαιστ. 398, 28.
 Ἀρεθούσα Συρ. 397, 29.
 Ἀργίτζα Ἑλλησπ. 394, 6.
 Ἀργος Μακεδ. 391, 19. Ἑλλάδ. 392, 13.
 Ἀριαραθία Ἀρμεν. 397, 7.
 Ἀριασσός Παμφ. 395, 14.
 Ἀρίνδηλα Παλαιστ. 398, 28.
 Aristium Phryg. 394, 14.
 Ἀριζα Παλαιστ. 398, 22.
 Ἀρκα Ἀρμεν. 397, 7.
 Ἀρκαδία Κρήτ. 392, 23.
 τῆς Ἀρκαδίας (Ἑπαρχία) 399, 18.
 Ἀρκαδιούπολις Ἀσί. 393, 24. Θράκ. 390, 9.
 Ἀρκαί Φων. 398, 12.
 τῆς Ἀρμενίας α' (Ἑπαρχ.) 397, 4.
 τῆς Ἀρμενίας β' (Ἑπαρχ.) 397, 6.
 Ἀρμονία Μακεδ. 391, 20.
 Arnea Lyciae 395, 23.
 Ἀρπασα Καρ. 396, 4.
 Ἀρσενούτης Ἀρκαδ. 399, 19.
 Ἀρσινόη Κύπρ. 397, 17.
 Ἀρύκανδα Λυκ. 395, 22.

- Ascenus et Arcaeus Del Lunī cognomina 456, 18.
 Asia quot olim urbes habuerit 439, 22. eius templa communibus urbium impensis sarta tecta 453, 1.
 τῆς Ἀσίας (Ἐπαρχία) 393, 22.
 Ἀσίγη Ἑλλάδ. 392, 16.
 Ἀσκαλῶν Παλαιστ. 398, 22.
 Ἀσωπὸς [πόλις] Ἑλλάδ. 392, 15.
 Aspendus dein Primopolis 475, 15.
 Ἀσπωνα Γαλατ. 396, 20.
 Ἀστυνάλεια Νήσ. 393, 30.
 Ἀταρνεία Ἑλλησπ. 394, 4.
 Ἀθῆναι Ἑλλάδ. 392, 8.
 Athribis Aegypt. 399, 16.
 Atmenia Pisid. 394, 25.
 Attalia Lyd. 394, 20. Pamphyl. 395, 10.
 Attuda Phryg. 394, 10.
 Αὐγούστα α' (Ἐπαρχία) 399, 11.
 Αὐγούστα β' (Ἐπαρχία) 399, 15.
 Αὐγούστα Κιλικ. 397, 11.
 Augustalis in Aegypto praefectus 536, 6.
 Augustamnica Aegypti unde appellata 541, 11.
 Ἀδδίου κόμη Ἀσί. 393, 26.
 Aulona Epir. nov. 393, 5.
 Ἀδρηλεύπολις Ἀυδ. 394, 20.
 Ἀξιούπολις Σκυθ. 391, 8.
 Azani Phryg. 394, 15.
 Ἀζωτός παράλιος Παλαιστ. 398, 18. μεσογειος Παλαιστ. ibid. 19.
 Azotus duplex, maritima et mediterranea 528, 34.
 B et T in Graecis permiscuntur 466, 27.
 Βαβυλῶν Pan 415, 35.
 Babylon Aegyptia quam longe a sinu Arabico 543, 39.
 Βάγρις Ἀυδ. 394, 21.
 Βάλβουρα Ἀνκ. 395, 26.
 Βασιλὴ Ἀνχαον. 394, 33.
 Βαρέττα Ἀσί. 393, 26.
 Βάργυλα Μακεδ. 391, 19.
 Βάρις Πισιδ. 394, 28.
 Βασιόπη Ἑλλησπ. 394, 2.
 Basiana Mys. 393, 21.
 Βαστινούπολις Βιθυν. 396, 10.
 Basilinopolis Bithyniae a Iuliano in matris honorem condita 491, 4.
 Bathnae Osroen. 398, 6.
 Bathys fl. circa Dorylaeum 469, 32.
 Βέρεθη Παμφ. 395, 12.
 Βέρεθη Ἰλλυρ. 391, 16.
 Bergule Thrac. Arcadiopolis 402, 43.
 Beroa Thr. cons. 390, 16.
 Beroea Syr. cons. 397, 27.
 Beroea Thrac. apud recentiores Geographos neglectior 407, 11.
 Irenopolis quando dici coepta ib. 14.
 Beronice Libyae 399, 30.
 Berroea Illyr. 391, 12.
 Berytus Phoenic. 398, 11.
 Berytus Phoenic. metropolis et cuius generis 525, 3.
 Βίβλος Φοιν. 398, 11.
 Βιέννα Κρήτ. 392, 22.
 Βιμενάκιον Μυσ. 393, 17.
 Βιρθεά Ὀσροην. 398, 7.
 Βιτάρους Παλαιστ. 398, 29.
 Bithynarcha eiusque solemnis e metropoli processus 490, 37.
 Βιτύλη Παλαιστ. 398, 22.
 Βιζύη Θράκ. 390, 9.
 Βλαυνδον Ἑλλησπ. 394, 4.
 Boium Ins. 392, 2.
 Βονωνία 393, 11.
 Βόστρα Ἀραβ. 399, 2.
 Βόστρους Φοιν. 398, 11.
 Βράγγιλος Ἰλλυρ. 391, 14.
 Briana Phryg. 394, 13.
 Βρίουλα Ἀσί. 393, 24.
 τῶν Βρισγῶμων (Ἐπαρχία) 400, 8.
 Βρούζος Φρυγ. Σαλ. 395, 4.
 Bubastus Aegypt. 399, 16.
 Βουβῶν Ἀνκ. 395, 25.
 Βούλις Ἡπείρ. 393, 4.
 Βουμβίτα Ἑλλάδ. 392, 5.
 Busiris Aegypt. 399, 10.
 Buthrotum Epir. 393, 1.
 Βούτος Ἀγυπτ. 399, 7.
 Cabassa Aegypt. 399, 8.
 Cadi Phryg. 394, 15.
 Cadi Phryg. ad Herimum 455, 5.
 Caesarea Cappadociae 396, 26.
 Palaest. 398, 18. Pont. 396, 10.
 Thessal. 391, 23.
 Callatis Scyth. 391, 7.
 Callinica Osroën. 398, 7.
 Callinicus quando Leontopolis appellata 523, 42.
 Camara Cret. 392, 22.
 Candyba Lyc. 395, 24.

- Cantania Cret. 392, 25.
 Capidaba Scyth. 391, 8.
 Cappadocia quo tempore rectorem Consulare accepit 499, 36. a Valente imp. in duas secta 502, 8. in tres a Iustiniano 503, 38.
 Caralia Pamph. 395, 18.
 Cariae urbes pleraeque in collibus 484, 26.
 Carpasium Cypr. 397, 18.
 Carpi ubi habitarent 409, 40.
 Carrae cur urbs paganorum 523, 11.
 Cassa Pamph. 395, 17.
 Castabala Cilic. 397, 14.
 Castoria Thessal. 417, 39.
 Castra Martis 393, 11.
 Caunus Lyciae 395, 25.
 Caunus urbs conditionis miserae 480, 10.
 Cellae Illyr. 391, 12.
 Cephaleniae ins. Graec. 392, 17.
 Cerase Lyd. 394, 21.
 Cerasus Pont. Polem. 397, 2.
 Cercyra ins. Epir. 393, 2.
 Ceres Chthonia apud Hermionenses 423, 37.
 Ceretapa Phryg. 394, 11.
 Cestri Isaur. 397, 21.
Χερσώνησσα Ἑλλάδ. 392, 3.
Χαλκηδών Ποντ. 396, 9.
 Chalcidonia cuiusmodi Metropolis 488, 11.
 Chalcis ins. Euboeae 392, 7.
 Chalcis Syr. cons. 397, 27.
 Charagmuba Palaest. 398, 28.
Χερσόνησος Κρήτ. 392, 23.
Χώμα Αυσ. 395, 22.
Χωρία Μιναδικά Παμφ. 395, 13.
Χωρία πατριομονιάλια Καρ. 396, 7.
 Christopolis eadem ac Nicopolis Thraciae 406, 34. et Diosbieron Asiae 441, 15.
 Cibyra Cariae 396, 7.
 Cibyrrheotarum Thema quodnam 487, 36.
 Cierus deinceps Prusias ad Hypium annum 494, 22.
 Cinna Galat. 396, 20.
 Cíos Pont. 396, 10.
 Cisamus Cret. 392, 24.
 Citium Cypr. 397, 16.
 Claneus Gal. sal. 396, 24.
 Claudiopolis 396, 13.
 Clazomene Asiae 393, 27.
 Clysma castellum ad Arabicum sinum accubans 544, 8.
 Cnidus Cariae 396, 2.
 Codrula Pamph. 395, 16.
 Coela portus Thrac. 405, 17. in Euboea ib. 27.
 Colassae Phryg. 394, 11.
 Colassae et Colassenses Phryg. 451, 9.
 Colbasa Pamph. 395, 14.
 Colonia Armen. 397, 5.
 Colosa Asiae 393, 25.
 Comana Pamph. 395, 14. Ponti Polem. 397, 2.
 Comanae quot fuerint in Pamphylia 473, 21.
 Comba Lyciae 395, 24.
 Comes Isauriae 514, 8. Lyconiae 464, 7. patrimonii sacri a quo institutus 487, 9.
 Comistaraeus Lyciae 395, 26.
 Comona Armen. 397, 7.
 Conana urbs Pisid. 461, 30. 463, 21.
 Conionisa Hellesp. 394, 6.
 Coniupolis Phryg. 394, 12.
 Constantia Arab. 399, 4. Cyp. 397, 16. Osroën. 398, 6.
 Constantiana Scyth. 391, 7.
 Constantina Phoen. 398, 12.
 Consulares provinciarum qua fuerint dignitate 402, 2.
 Copton Theb. 399, 26.
 Coracasium Pamph. 395, 18.
 Corrector Augustamnicae 541, 13.
 Paphlagoniae 495, 18.
 Corycus Cilic. 397, 10.
 Cotana Pamph. 395, 18.
 Cos ins. 395, 28.
 Crasus Phryg. 394, 12.
 Cratia Honor. 396, 14.
 Cremna Pamph. 395, 14.
 Cucusus Armen. 397, 7.
 Cucusus oppidum Armen. desertissimum 507, 23.
 Curium Cypr. 397, 17.
 Cyaneae Lyciae 395, 23.
 Cybistra Cappad. 396, 28.
 Cydissus Phryg. 394, 14.
 Cydonea Cret. 392, 24.
 Cydonia et Cydonea 429, 3.

- Cynum Aegypt. 399, 10.
 Cyparisia Graec. 392, 16.
 Cyrenia Cypr. 397, 18.
 Cyrus Euphrat. 398, 2.
 Cytheria ins. Graec. 392, 18.
 Cythri Cypr. 397, 18.
 Dadybra Paphl. 396, 17.
 τῆς Δακτίας (Ἐπαρχία) 393, 7.
 Daldia Lydiae 457, 32. an Mysae dicta ib. 25.
 Δαλσανδος Ἰσαυρ. 397, 22.
 Dalisandus Isaur. a quo condita 517, 10.
 Damascus Phoen. 398, 15.
 τῆς Δαρδανίας (Ἐπαρχία) 393, 13.
 Dardanum Hellesp. 394, 3.
 Darnis Liby. 400, 1.
 Dascylae plures in Bithynia 492, 37.
 Δασκύλιον Ποντ. 396, 11.
 Δαυλία Ἑλλάδ. 392, 2.
 Δεβαλάκια Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
 Δεβελτός Αἰμυ. 391, 2.
 Delos ins. Graec. 392, 10.
 Δελφοί Ἑλλάδ. 392, 3.
 Delus insula cur ἄδελος Hierocli 422, 31.
 Δημητριᾶς Θεσσαλ. 391, 22.
 Δήμος de pago 469, 38.
 Δήμου Ἀμαδάσσου Φρυγ. Σαλ. 395, 8.
 Ἀδράκλεια Φρυγ. Σαλ. ibid.
 Κανταύρα Παμφ. ib. 11.
 Αὐταδίων Φρυγ. Σαλ. ib. 7.
 Μενεδενίω Παμφ. ib. 11.
 Οὐλλαμβος Παμφ. ib. 10.
 Πραιπενίσσου Φρυγ. Σαλ. ib. 8.
 Σαβαίων Παμφ. ib. 16.
 Demusia Pamph. 395, 16.
 Δέρβαι Λυκαον. 394, 33.
 Δία Ἀραβ. 399, 2.
 Diana Persica 459, 20. Chesias 482, 43.
 Dio-Caesarea Isaur. 397, 22. Palaest. 398, 25.
 Dioclea in Praevalitana 437, 31.
 Dioclea Phryg. 394, 14.
 Diocletianopolis Palaest. 398, 21. Thessal. 391, 23. Thrac. 390, 16.
 Diocletianus libros Chemicos Aegyptiorum exussit 539, 10.
 Dioecesis Aegyptia quot fuerit provinciarum 535, 43. Pontica 488, 3.
 Διον Ἰλλυρ. 391, 11.
 Dionysopolis Scyth. 391, 7.
 Διὸς ἱερὸν Ἀσί. 393, 25.
 Diospolis Aegypt. 399, 9. Palaest. 398, 18. Thrac. 390, 16.
 Δόβρορος Ἰλλυρ. 391, 13.
 Δωδώνη Ἡπείρ. 392, 28.
 Doliche Euphrat. 398, 2.
 Δοξίμιον Φρυγ. Σαλ. 395, 6.
 Δῶρα Παλαιστ. 398, 18.
 Δωράκιον Περσ. 393, 16.
 Δοροστόλος Μυσ. 391, 4.
 Dornsa ins. Graec. 392, 19.
 Δορύλαιον Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
 Draco fl. Bithyniae 489, 29.
 Drepane Bithyn. postea Helenopolis dicta 489, 28.
 Δρυμαία Ἑλλάδ. 392, 2.
 Dulichia pro Doliche Syr. 521, 21.
 Dux Aegypti 548, 5. Arabiae 533, 24.
 Dyrrhachium Epir. nov. 393, 4.
 Ἐγινάτος Θεσσαλ. 391, 22.
 Ἐδεβησσός Αὐχ. 395, 21.
 Edebessus Lyciae urbs 477, 25.
 Edessa Osroën. 398, 5. Illyr. 391, 12.
 Εἰρηνόπολις Ἰσαυρ. 397, 23.
 Εἰρηνούπολις Κιλικ. 397, 14.
 Ἐκεψος Ἑλλάδ. 392, 5.
 Ἐλαία Ἀσί. 393, 29.
 Ἐλάτεια Ἑλλάδ. 392, 2.
 Ἐλεαρχία Αἰγυπτ. 399, 10.
 Elearchia Aegypt. unde dicta 540, 9.
 Ἐλενόπολις Ποντ. 396, 9.
 Ἐλενούπολις Παλαιστ. 398, 25.
 Ἐλευθέρινα Κρήτ. 392, 24.
 Ἐλευθερόπολις Παλαιστ. 398, 19.
 Ἐλίον Αἰγυπτ. 399, 16.
 Ἠλιούπολις Γαλατ. 396, 21. Φοιν. 398, 15.
 Ἡλὶς Αἰτωλ. 392, 16.
 Elis Aetoliaene metropolis fuerit an Patrae 425, 5.
 τοῦ Ἑλλησπόντου (Ἐπαρχία) 394, 1.
 Ἐλοῦσα Παλαιστ. 398, 29.
 Ἐλυρος Κρήτ. 392, 25.
 Ἐμβατεύειν de paganorum Diis 415, 13.
 Ἐμισσα Φοιν. 398, 15.
 Ἐμπόριον Κρομμυῶν Ἑλλάδ. 392, 9.
 Ἐορδαία Ἰλλυρ. 391, 12.

- Eordea utrum urbs Macedon. 411, 12.
 τῆς Ἡπειροῦ παλαιᾶς (Ἑπαρχία) 392, 27.
 τῆς Ἡπειροῦ νέας (Ἑπαρχία) 393, 3.
 Ἐρεϊσος Ἀστ. 393, 22.
 Ἐπίδαμνος Ἡπειρ. 393, 4.
 Ἐπίδαυρος Ἑλλάδ. 392, 12.
 Ἐπιφάνεια Συρ. 397, 29.
 Epiphania Cilic. 397, 13.
 Episcopus an pagis dari potuerit 470, 16. pauci olim in Europ. provincia 404, 28.
 Ἡράκλεια Λάκκου Ἰλλυρ. 391, 13.
 Στρυμνοῦ Ἰλλυρ. ibid. 14. Λα-
 τμοῦ Καρ. 396, 2. Σαλβάκιος
 Καρ. ib. 5. Ὀνωρ. ib. 14.
 Θράκ. 390, 9.
 Ἐρεϊζος Καρ. 396, 6.
 Ergasterium Hellesp. 394, 7.
 Erginus fl. Regina etiam dictus 403, 6.
 Ἐρμιόνη Ἑλλάδ. 392, 13.
 Ἐρμιόκαππλία Λυδ. 394, 20.
 Ἐρμούπολις Αἰγυπτ. 399, 7.
 Erre, Aere urbs Arabiae 534, 6.
 Ἐδαΐα Ἀστ. 393, 25.
 Eudocia Phryg. 394, 15.
 Εὐδοκιάς Λυχ. 395, 24.
 Εὐδοξιάς Γαλ. σελ. 396, 24.
 Eudoxiopolis eadem quae Selym-
 bria Thraciae 402, 19.
 Εὐδοξιούπολις Θράκ. 390, 9. Π-
 σιδ. 394, 28.
 Euesus Cappad. 441, 29.
 Ἐδικαρπία Φρυγ. Σελ. 395, 4.
 Εὐμένηα Φρυγ. 394, 13.
 Euphratesia quae olim Commage-
 ne 520, 38.
 τῆς Εὐφρατησίας (Ἑπαρχία) 398, 1.
 Εὐρώα Ἡπειρ. 392, 28.
 Europa utrum Proconsularis 401, 12.
 Εὐρώπος Εὐφρατ. 398, 4. Ἰλλυρ.
 391, 11.
 Εὐστράτιον Μακεδ. 391, 19.
 Ἐξ ἐγκλεισέως quid in lapidibus
 literatis 530, 23.
 Ἐξακρωμία κόμη Ἀραβ. 399, 2.
 Ἐξορία Ἑλλησπ. 394, 2.
 Faustinae Cappad. 396, 28.
 Fundi patrimoniales 487, 5.
 Γάβαι Ἰταλιστα. 398, 26.
 Gabala utrum in Lycia 458, 23.
 in Syria 519, 14.
 Γάβαλα Συρ. 397, 26.
 Gadarorum fl. Hieramax 531, 34.
 Gaga Lyciae 395, 21.
 Γάγγρα Παφλ. 396, 17.
 Galatia parva quae 497, 5.
 τῆς Γαλατίας (Ἑπαρχία) 396, 19.
 σαλουταρίας (Ἑπαρχ.) ib. 22.
 τῶν Γαλήνων (Ἑπαρχία) 400, 7.
 Gallus fl. circa Nicomediā 489, 15.
 Γάδος Θράκ. 390, 10.
 Gaza Palaest. 398, 22.
 Gaza duplex in Palaest. 530, 4.
 Gentes et nationes saepe conian-
 guntur 527, 38.
 Γεράνθραι Ἑλλάδ. 392, 14.
 Γέρασα Ἀραβ. 399, 3.
 Germa Hellesp. 394, 5.
 Germanicopolis Isaur. 397, 23.
 Gerras Aegypt. 399, 13.
 Γλαύμα Λυκαον. 395, 1.
 Γόμφοι Θεσσαλ. 391, 23.
 Γόρδος Λυδ. 394, 23.
 Γορτύνη Κρήτ. 392, 22.
 Gratiana Mys. 393, 18.
 Greges equorum dominicorum in
 Phrygia 468, 12.
 Gregorius Nazianz. ubi educatus
 502, 42.
 Halicarnassus Cariae 396, 2.
 Halmyris Scyth. 391, 9.
 Halmyris et Salmydessus diversae
 in Scythia urbes 410, 26.
 Halys fl. unde oriatur et an Se-
 bastiam et Caesaream Cappadoc.
 praeterfluat 500, 27.
 Helenopolis Bithyn. a quo condita
 489, 42.
 Helenopolis Pont. 396, 9.
 Heraclea Pelagoniae et Lyncesti-
 dis eadem 412, 3. Albace et
 Salbace in Caria 485, 38.
 Hierapoles duae in Phryg. 450, 4.
 467, 27. in Isaur. 516, 30.
 Hierapolis Isaur. 397, 22. Phryg.
 394, 10. 395, 4.
 Hierosolyma Aelia ad Iustiniani
 Imp. aetatem 529, 9.
 Histrica civitas ubi 409, 36.
 Homonada Lycaon. 465, 21.
 Iacobus Apost. utrum in Marma-
 ricæ Barce an in Hispan. se-
 pulchus 549, 31.

- Ἰασος* Καρ. 396, 6.
Iatrus fl. Moesia 408, 16.
Ibora Helenoponti 504, 16.
Ἰβωρα Ἐλενοπ. 396, 31.
Iconium Lycaon. 394, 32.
Iconium Lycaon. an colonia 464, 19.
Ἰδομένη Ἰλλυρ. 391, 14.
Ἰεράπολις Ἀραβ. 399, 3. *Ἐδ-φρατ.* 398, 2. *Ἰσαυρ.* 397, 22. *Φρυγ.* *Παχατ.* 394, 10. *Φρυγ.* *Σαλοντ.* 395, 4.
Ἰεράπυδνα Κρήτ. 392, 22.
Ιεροκασιέλλεια Ἀνδ. 394, 22.
Ἰεροσόλυμα Παλαιστ. 398, 20.
Ἰλιστρα Λυκαον. 394, 33.
Ilium Hellesp. 394, 3.
Illyrici provinciae quot 410, 35.
τοῦ Ἰλλυρικοῦ (Ἐπαρχία) 391, 10.
Iluza Phryg. 394, 13.
Imbrus ins. Graec. 392, 20.
Ἰνατος Κρήτ. 392, 22.
Insula Claudus Cret. 392, 26.
Cytheria Graec. ib. 18. *Dorusa* Graec. ib. 19. *Imbrus* Graec. ib. 20. *Lemnus* Graec. ib. 19. *Myconos* Graec. ib. 18. *Molus* Graec. ib. *Strophades* Graec. ibid.
Inularum provincia a quo facta 480, 29.
Ἰοβία Παμφ. 395, 11.
Ionopolis ante Abonuteichos 496, 41.
Ἰωνόπολις Παφλ. 396, 17.
Ἰόπη Παλαιστ. 398, 21.
Ἰος Νήσ. 395, 30.
Ἰοτάπη Ἰσαυρ. 397, 21.
Ἰπποι Ἑλλησπ. 394, 7.
Ἰππος Παλαιστ. 398, 24.
Ἰψος Φρυγ. Σαλ. 395, 6.
Irenopolis quando Beroea Thrac. dici coepta 407, 14. in Cilicia 510, 26. in Isauria 517, 42.
Iris fl. Ponti 505, 36.
Isauri ob latrocinia infames 466, 17.
τῆς Ἰσαυρίας (Ἐπαρχία) 397, 19.
Ἰσαυρόπολις Λυκαον. 394, 33.
Ἰσινδα Παμφ. 395, 12.
Ἰσχος 393, 12.
Ἰστρος Σκυθ. 391, 7.
Istrus et *Istropolis* eadem 409, 33.
Iucharatax Phryg. 394, 14.
Iudaei Athel habitū a paganis 530, 41.
Iudices pro Praesidibus 480, 44.
Julianopolis Lyd. 394, 20.
Julio-Sebasta Isaur. 397, 21.
Iupiter Sabadius et Sabazius in Thrac. 404, 41.
Iustiniana I an Lychnidus 432, 7.
Iustinianopolis in Cappadoc. est *Mocisus* 503, 44.
Iustinianupolis Pisid. 394, 29.
Iustinianus ubi natus 432, 8.
Καλχηδών et *Καρχηδών* saepius a librariis confusae 488, 21.
Καλλιatis Σκυθ. 391, 7.
Καλλίπολις Θράκ. 390, 10.
Κάννα Λυκαον. 395, 1.
Καπεντωλιάς Παλαιστ. 398, 24.
τῆς Καππαδοκίας α' (Ἐπαρχία) 396, 25.
τῆς Καππαδοκίας β' (Ἐπαρχία) 396, 27.
τῆς Κάριας (Ἐπαρχία) 396, 1.
Κάρραι Ὀροσιν. 398, 6.
Κάρσος Σκυθ. 391, 8.
Κάρυστος Ἑλλάδ. 392, 7.
Κάσσιον Ἀγούστ. 399, 12.
Κατὰ κλέυσιν quid in literatis lapidibus 530, 25.
Κελαινίδιον Μακεδ. 391, 19.
Κεκανυμένη Πισιδ. 394, 26.
Κήλων cur Pan 415, 40.
Κενεών αἰθέριος de coelo 513, 19.
Κέραμος Καρ. 396, 3.
Κερεόφυργος Ῥοδόπ. 390, 14.
τῆς Κιλικίας α' (Ἐπαρχία) 397, 9.
τῆς Κιλικίας β' (Ἐπαρχία) 397, 12.
Κιοβοῖτα Κύπρ. 397, 17.
Κλαυδιούπολις Ἰσαυρ. 397, 22.
Κλεοπάτρα Αἰγυπτ. 399, 10.
Κλήρος Ὀρεινῆς Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
Κλήρος Πολιτικῆς Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
Κλήρος de agris et praediis 468, 4.
Κλίμα et *Κλιματάρχης* 414, 27.
Κλίμα Μεσιτικὸν Ἰλλυρ. 391, 16.
Κλύσμα κάστρον Ἀγούστ. 399, 17.
Κνωσὸς Κρήτ. 392, 23.
Κοῖλα Θράκ. 390, 11.
Κοκτιμαλικαὶ Καρ. 396, 7.
Κωμόπολις de ampliore vico 469, 10.
Κόρινθος Graec. 392, 11.

- Κόρυς Λυκαον.* 395, 1.
Κορώνη Ἑλλάδ. 392, 15.
Κορώνεια Βοιωτίας Ἑλλάδ. 392, 4.
τῆς Κορινθίας (Ἐπαρχία) 400, 10.
Κορυβρασσός Παμφ. 395, 18.
Κόσμοι magistratus apud Creten-
 ses 428, 9.
τῆς Κρήτης (Ἐπαρχία) 392, 21.
Κτήμα de praedio 474, 26.
Κτήμα Μαξιμιανουπόλεως Παμφ.
 395, 15.
Κύμη Ἀσί. 393, 28.
τοῦ Κύπρου τῆς νήσου (Ἐπαρ-
 χία) 397, 15.
Lacus Marea in Aegypto 539, 37.
Laestrygonia quae Lycaon. urbs
 466, 9.
Λακεδαιμων Λακων. 392, 13.
Λάκκος Ἰλλυρ. 391, 13.
Λαμία Θεσσαλ. 391, 22.
Λάμος Ἰσaur. 397, 21.
Λάμπαι Κρήτ. 392, 24.
Lampsacus Hellesp. 394, 3.
Laodicea Phryg. 394, 10.
Laodicea Phryg. cur Trimitaria
 449, 31.
Λαοδικαία Πισιδ. 394, 26. *Φων.*
 398, 15. *Συρ.* 397, 26.
Λάπιθος Κύπρ. 397, 17.
Lariasa Illyr. 391, 12. *Syr.* 397,
 29. *Thessal.* 391, 22.
Latmus et Heraclea Latmi in Ca-
ria 483, 7.
Λαύζαδος Ἰσaur. 397, 24.
Λεβαδία Ἑλλάδ. 392, 4.
Λέβεδος Ἀσί. 393, 27.
Ledrorum in Cypro urbs eadem
ac Callinicensium 514, 2.
Lemnos ins. Graec. 392, 19.
Λεοντώ Αὐγούστ. 399, 16.
Leontopolis in Helenoponto ante
Zaliche 504, 39. in Osrhoëne
quae prius Callinicus 523, 42.
Leontopolis Osroën. 398, 7.
Leucosia Cypri eadem ac Ledri
 514, 2.
Leucusia Cypr. 397, 18.
Libani provincia quando a Phoe-
nice distracta 526, 33.
Λιβιάς Παλαιστ. 398, 20.
τῆς Λιβύης τῆς ἄνω (Ἐπαρχία)
 399, 29. *τῆς κάτω* (Ἐπαρχία)
 ib. 31.
Λιμέναι Πισιδ. 394, 25.
Limobrama Pamph. 395, 15.
Λιμυρα *Λυχ.* 395, 21.
Λίσσος Κρήτ. 392, 25. *Περσ.*
 393, 16.
Λιστρῶν Ἠπειρ. γ. 393, 6.
Lugere de animalibus 546, 12.
Lunda Phryg. 394, 12.
Λυχνιδὸς μητρόπολις Ἠπειρ. 393,
 5.
Lycus fl. Ponti 505, 28.
τῆς Λυδίας (Ἐπαρχία) 394, 18.
τῆς Λυκαονίας (Ἐπαρχία) 394,
 31.
τῆς Λυκίας (Ἐπαρχία) 395, 20.
Λύκος Κρήτ. 392, 23.
Λύρβη Παμφ. 395, 17.
Λυσίας Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
Lystra Lycaon. 394, 32.
Macedones captis in Syria urbi-
bus nomina ex Macedonia de-
dere 522, 10.
Μαγνησία Μαιάνδρου Ἀσί. 393,
 23. *Σιπύλου* Ἀσί. ib. 27.
Mago Carthaginienensis de R. R.
scripsit 488, 26.
Μάγυδος Παμφ. 395, 10.
Μαιονία *Λυδ.* 394, 19.
Μαιούδος Ἀραβ. 399, 3.
Maiuma Alexandriae 536, 26. *A-*
scalonis 529, 4.
τῆς Μακεδονίας (Ἐπαρχία) 391,
 18.
Μάλλος Κιλικ. 397, 11. *Πισιδ.*
 394, 29.
Μάμφις Παλαιστ. 398, 29.
Mandacada Hellesp. 394, 7.
Μάνδραι Ἑλλησπ. 394, 7.
Μαντίνεια Ἑλλάδ. 392, 13.
Mantinium circa Claudiopolin Ho-
noriadis 494, 14.
Marcianopolis Cariae 396, 6. *My-*
siae 391, 3.
Marnas Gazensium in Palaest. dew
 530, 26.
Μαρώνεια Ῥόδop. 390, 13.
Μάσταυρα Ἀσί. 393, 24.
Mauritius Imp. unde ortus 507,
 13.
Maximianupolis Palaest. 398, 25.
Pamph. 395, 14. *Rhodop.* 390,
 13.
Μήδαβα Ἀραβ. 399, 2.
Megara Graec. 392, 8.
Melitene Armen. 397, 7.

- Μῆλος Νῆσ.* 395, 29.
Μῆν de Luno 456, 15. *Ἄσκη-
 ρος, Κάρος, Καμαρέτης, Φαρ-
 νάκης* ib. 22.
Μενελαΐτης Αἰγυπτ. 399, 7.
Μηρίων Δαρδ. 393, 14.
Μῆρος Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
τῆς Μεσοποταμίας (Ἐπαρχία)
 398, 8.
Μεσοίμωλος Αὐδ. 394, 22.
Μεσσήνη Λαχον. 392, 15.
Metalla aeris in Arabia 535, 23.
in Cypro circa Solos 512, 29.
Μέτης Αἰγυπτ. 399, 7.
Methone et Mothone Peloponnesi
 424, 40.
Μεθώνη Ἑλλάδ. 392, 12.
Μέθυμνα et Μήθυμνα Lesbii 481,
 33.
Μέθυμνα Νῆσ. 395, 28.
Metrodorus Scepsius utrum Chal-
 cedonensis dictus 488, 37.
Μητρόπολις Θεσσαλ. 391, 23. *Πι-
 σιδ.* 394, 27. *Φρυγ. Σαλ.* 395, 6.
Metropolis Ecclesiastica una in
provinciis, etsi plures civiles et
honorariae 421, 2.
Metulus urbs Illyrici 437, 6.
Μίδαιον Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
Μίλητος Καρ. 396, 1.
Μισθία Αὐχαον. 394, 32.
Μιτυλήνη Νῆσ. 395, 28.
Mocissus Metropolis III. Cappa-
 doc. a Iustiniano facta 503, 33.
Μόλις Ἑλλησπ. 394, 5.
Μωλώη Ἰσαυρ. 397, 23.
Molus ins. Graec. 392, 18.
Mopsuestia Cilic. 397, 13.
Μοστήνη Αὐδ. 394, 22.
Mosyna Phryg. 394, 10.
Μοσύνοι, Μόσσυνοι turres 450, 17.
Μοθώνη Ἑλλάδ. 392, 16.
Murus de propugnaculo 473, 41.
Myconos et Mycon 425, 43.
Μύλασα Καρ. 396, 3.
Μύνδος Καρ. 396, 2.
Μυωδία Παμφ. 395, 13.
Μύρα Αὐχ. 395, 22.
Myriangeli Galat. urbs 490, 30.
Μυρικιών Γαλ. σαλ. 397, 24.
Μυρίνα Asiae 393, 28.
τῆς Μυσίας (Ἐπαρχία) 394, 3.
Nacolia Phryg. Sal. 395, 7.
Ναϊσός Λαχ. 393, 8.
Ναύκρατις Αἰγυπτ. 399, 8.
Naupactus Graec. 392, 3.
Naxos ins. 395, 29.
Nazianzus Cappad. eademne ac
Diocaesarea 502, 36.
Ναζιανζός Καππαδ. 396, 28.
Νέα αὐλή Ἀσι. 393, 26.
Νέα Βαλεντία Ὀσροην. 398, 6.
Νέα πόλις Παλαιστ. 498, 20.
Νέα Σικυών Ἑλλάδ. 392, 11.
Νεάπολις Ἀραβ. 399, 3. *Πισιδ.*
 394, 25.
Neapolis Cariae 396, 4. *Illyrici*
 391, 15. *Isaur.* 397, 24.
Neo-Caesarea Pont. 396, 11. 397, 2.
Neocaesarea Ponti utrum Lyco an
Iridi apposita 505, 28.
Neronias in Cilicia a quo Ireno-
 polis appellata 510, 33.
τῶν Νήσων (Ἐπαρχία) 395, 27.
Νῆσος Εὐβοία Ἑλλάδ. 392, 5.
Ἰμβρος Ἑλλάδ. ib. 20. *Λή-
 μνος Ἑλλάδ.* ib. 19. *Πεπάρη-
 δος Θεσσαλ.* 391, 25. *Σαμο-
 θράκης Ἰλλυρ.* ib. 17. *Σκίαθος*
Θεσσαλ. ib. 25. *Σκόπελος Θεσ-
 σαλ.* ib. 24. *Θάσος Ἰλλυρ.* ib.
 17.
Nestus et Mestus fl. Thrac. 414, 26.
Nicephorium Syris Tela et deina
Constantina 522, 31.
Nicia, Nicaea et Nicaea culusmodi
metropolis 490, 12.
Nicomedia Bithyniae metropolis
 489, 8. 490, 32.
Nicomedia Pont. 396, 9.
Nicopolis in Thrac. 406, 31. 408,
 15.
Nicopolis Armen. 397, 5. *Asiae*
 393, 25. *Epir.* 392, 28. *Euphr.*
 398, 3. *Mys.* 391, 4. *Rhodop.*
 390, 14.
Νιλαχώμη Ἀραβ. 399, 2.
Nisibis Mesop. an unquam Siba-
 polis appellata 524, 19.
Nitria quam longe ab Alexandria
Aegypt. remota 539, 42.
Νοβιδοῦνος Σκυθ. 391, 9.
τοῦ Νωρτικου (Ἐπαρχία) 400, 7.
Novae Moes. 391, 4.
Novae circa Moesiam duae 408, 29.
Νύσα Αὐχ. 395, 24.
Nyssa Asiae 393, 23. *Cappad.* 396
 26.

- Oases in Aegypto tres 539, 22.
 Ammoniacae 400, 2. 551, 18. Ma-
 gna 399, 23. 547, 41. Parva
 399, 10. 539, 20.
 Όατος Κρήτ. 392, 24.
 Όδισσος Μυσ. 391, 4.
 Οινδανδα Λυκ. 395, 26.
 Όκη Έλλησπ. 394, 7.
 Όλβασα Παμφ. 395, 13.
 Όλβη Ίσαυρ. 397, 22.
 Olympii ludi Seleucia in Isauria
 514, 29.
 Ομόναδα Λυκαον. 394, 33.
 τής Όνωριάδος (Έπαρχία) 396, 13.
 Όνουφισ Αιγυπτ. 399, 9.
 Όνοϋς Παλαιστ. 398, 21.
 Όρνιο Θράκ. 390, 10.
 Όρρεον Μάργου Μυσ. 393, 18.
 Orrha et Rhoea cur Edessa Meso-
 pot. appellata 522, 27.
 Όρθεος πάγος et Όρδόπαγος de
 colle excellentiore 510, 22.
 Όρθεωσία Καρ. 396, 4.
 Όρθεωσίας Φων. 398, 12.
 Orymna Pamph. 395, 18.
 Osrhoënae provinciae unde id no-
 men venerit 522, 15.
 τής Όσροηνής (Έπαρχία) 398, 5.
 Όστρακίνη Αιγούστ. 399, 12.
 Οτρος Φρυγ. Σαλ. 395, 4.
 Ουαλεντία Φρυγ. 394, 11.
 Ουάσσανδα Λυκαον. 394, 32.
 Ούλπιανα Δαρδ. 393, 14.
 Ούρμα Εδφορ. 398, 3.
 Oxyrychus Arcad. 399, 19.
 Pacatiana Phrygia 448, 40.
 Παγνεμουνις Αιγυπτ. 399, 9.
 Παγαι Έλλάδ 392, 8.
 Pagis an episcopus dari potuerit
 470, 16.
 Palaestina in quot provincias de-
 scripta 528, 6. tertia olim Ara-
 bia 532, 16 Salutaris eadem
 ac III. 528, 15. nunquam Hy-
 gia dicta 448, 40.
 Palaestinae omnes Hierosolym. Pa-
 triarchae in Chalcedonensi con-
 cilio subdita 528, 17.
 Παλαιά πόλις Δοί. 393, 25.
 Παλαιάπολις Παμφ. 395, 13
 τής Παλαιστίνης (Έπαρχία) 398,
 17.
 τής Παλαιστίνης β (Έπαρχία)
 398, 23.
- τής Παλαιστίνης γ (Έπαρχία)
 398, 27.
 Πάλμυρα Φων. 398, 16.
 Πάλτος Συρ. κονσ. 397, 27.
 Paludes in Aegypto plures 540, 9.
 τής Παμφυλίας (Έπαρχία) 395, 9.
 Παρειας Φων. 398, 13.
 Παγέμου τείχος Παμφ. 395, 14.
 Panhorum insula ubi 425, 22.
 Πάριον Θράκ. 390, 10.
 Παρίδυσος Αιγούστ. α' 399, 13.
 τής Παρνονίας (Έπαρχία) 393, 20.
 Πάνορμος νήσ. Έλλάδ. 392, 17.
 τής Παφλαγονίας (Έπαρχία) 396,
 16.
 Paphos Cypr. 397, 17.
 Paphos insula habita 512, 4.
 Pappa Pisid. 394, 25.
 Paraetionum Liby. 400, 1.
 Parium Hellesp. 394, 2.
 Παρνασός Καππαδ. 396, 28.
 Paros ins. 395, 29.
 Παρδικόπολις Ίλλυρ. 391, 14.
 Parthicopolis urbs Macedon. 413,
 16.
 Παστοληρισσός Παμφ. 395, 16.
 Patara Lyciae 395, 24.
 Patrae novae ubi in Thessal. 417,
 12.
 Patrimonium Sacrum 487, 7.
 Παυταλία Δακ. 393, 8.
 Πελαγονία Μακεδ. 391, 19.
 Pella unde appellata 531, 23.
 Πέλλη Ίλλυρ. 391, 11.
 Peltae in Phrygia 452, 12.
 Πέλται Έλλησπ. 394, 12.
 Pelusium August. 399, 13.
 Πετιάσχοινον Αιγούστ. 399, 12.
 Pepuza Phryg. 394, 13.
 Pepuzitae 453, 23.
 Pergami in Asia duo quotannis
 summi sacerdotes, qui sacra et
 ludos curarent, creabantur 452,
 40.
 Pergamus Asiae 393, 29.
 Πέργη Παμφ. 395, 10.
 Perperine eadem ac Theodosiopo-
 lis 444, 13.
 Πεσινούς Γαλ. Σαλ. 396, 23.
 Πίτελος Νήσ. 395, 28.
 Πιτινησσός Γαλ. Σαλ. 396, 23.
 Petra Palaest. 398, 28.
 Phacusa vicus Aegypti ubi 547, 8.
 Φαινών Άραβ. 399, 4.

- Φαράι 'Ελλάδ. 392, 15.
 Φάρβαιδος Ἀγούστ. 399, 16.
 Φάρσαλος Θεσσαλ. 391, 24.
 Φασηλὶς Λυκ. 395, 21.
 Φέλλος Λυκ. 395, 23.
 Φιάλεια 'Ελλάδ. 392, 15.
 Phigaleus Bacchi titulus 424, 25.
 Philadelphia Arab. 399, 3 Isaur.
 397, 23. Lydiae 394, 19.
 Philippi Macedon. 391, 15.
 Philippopolis Arab. 399, 4.
 Philippupolis Thrac. cons. 390, 15.
 Φιλομήλιον Πισιδ. 394, 27.
 Φλαβίας Κιλικ. 397, 14.
 Phoenice Cret. 392, 25. Epiri
 393, 1.
 τῆς Φοινίκης ('Επαρχία) 398, 10.
 τῆς Φοινίκης Ἀβανησίας ('Επαρ-
 χία) 398, 14.
 Φωτική 'Ηπειρ. 393, 1.
 Φράγωνις Αἴγυπτ. 399, 8.
 τῆς Φρυγίας Πακατιανῆς ('Επαρ-
 χία) 394, 9.
 τῆς Φρυγίας Σαλυνταρίας ('Επαρ-
 χία) 395, 3.
 Phrygibus et Thracibus pleraque
 eadem sacra 405, 7.
 Πίναρα Λυκ. 395, 24.
 Pionia Hellesp. 394, 6.
 τῆς Πισιδίας ('Επαρχία) 394, 24.
 Πιάνη Ἀσί. 393, 29.
 Pityusa circa Ciliciam insula 515,
 11.
 Πλαταιαὶ 'Ελλάδ. 392, 7.
 Πλωτινούπολις Αἴγυπτ. 391, 2.
 Πογωνᾶς Φοιν. 398, 13.
 Ποιμανηρὸς 'Ελλησπ. 394, 4.
 Ποσειδίουσα 'Ελλάδ. 392, 9.
 Πολεμώνιον Πόντ. Πολεμ. 397, 2.
 Polichna Hellesp. 394, 4.
 Πόλις de insula et quare 481, 14.
 Πολύβοτος Φρυγ. Σικ. 395, 6.
 Πομπηϊούπολις Κιλικ. 397, 10.
 Παφλ. 396, 17.
 τῆς Ποντικῆς ('Επαρχία) 396, 8.
 τοῦ Πόντου Πολεμωνιακῆ
 ('Επαρχία) 397, 1.
 Pordoselene, Poroselene, Prosele-
 ne insula 482, 12.
 Porphyrites lapis e qua Aegypti
 parte emigretur 543, 32.
 Πορθμός Εὐβοῶν. 392, 7.
 Porthmus urbs Euboeae 421, 24.
 Praesides provinciarum 405, 38.
 Praetorias Cilic. vicus 509, 14.
 Πραγματευόμενος Curiales 491, 7.
 Πραίνετος Ποντ. 396, 9.
 τῆς Πρεβάλης ('Επαρχία) 393, 15.
 Πριάνη Ἀσί. 393, 23.
 Primopolis quae Aspendus ante
 475, 7.
 Primupolis Pamph. 395, 17.
 Proconsules duo in Orientis Im-
 perio 418, 22.
 Proconsulis Asiae amplissima po-
 testas 438, 44.
 Προικόννησος 'Ελλησπ. 394, 2.
 Προσίμων χώρας, τραποῦ 464,
 19.
 Προσελήνη Νῆσ. 395, 29.
 Πρωτόκοσμος quid Cretensibus
 428, 8.
 Provincia Arabiae 399, 1. Arme-
 niae 397, 4. 6. Asiae 393, 22.
 Augusta I. 399, 11. Augusta II.
 ib. 15. Cappadociae 396, 25.
 Cariae ib. 1. Ciliciae 397, 9.
 12. Cretae 392, 21. Cypri
 397, 15. Daciae 393, 7. Dar-
 daniae ib. 13. Epiri novae ib.
 3. Epiri veteris 392, 27. Eu-
 phratesiae 398, 1. Europae 390,
 8. Galatiae 396, 19. Galatiae
 Salutaris ib. 22. Haeminonti
 391, 1. Helenoponti 396, 30.
 Hellesponti 394, 1. Honoradiis
 396, 13. Illyrici 391, 10. In-
 sularum 395, 27. Isauriae 397,
 19. Lycaoniae 394, 31. Lyciae
 395, 20. Lydiae 394, 18. Ma-
 cedoniae I. 391, 10. Macedo-
 niae II. ib. 18. Mesopotamiae
 398, 8. Mysiae 391, 3. 393, 17.
 Osroēnae 398, 5. Palaestinae ib.
 17. 23. 27. Pamphyliae 395, 9.
 Pannoniae 393, 20. Paphlago-
 niae 396, 16. Phoenices 398,
 10. Phrygiae Pacatianae 394, 9.
 Phrygiae Salutaris 395, 3. Pi-
 sidiae 394, 24. Ponti Polemo-
 niaci 397, 1. Ponticae 396, 8.
 Prebalis 393, 15. Rhodopae 390,
 12. Scythiae 391, 6. Syriae
 397, 25. 28. Thessaliae 391,
 21. Thraciae 390, 8. 15.
 Προῦσα Ποντ. 396, 10.
 Prusa ad Olympum a quo condita
 491, 29.

- Προύσιας Ὀνωρ.* 396, 14.
Prusias ad Hypium antea Clerus 494, 20.
Πρύμνησος Φρυγ. *Σαλ.* 395, 6.
Πτέρνα Λυκαον. 395, 1.
Ptolemais Phoen. 398, 11.
Pulcherianupolis Phryg. 394, 16.
Pulcheriopolis Epir. nov. 393, 5.
Rabbath nomen Arab. quando Philadelphiae nomen acceperit 534, 42.
Ῥαφανταί Συρ. 397, 30.
Ῥαφία Παλαιστ. 398, 22.
Ῥατιάρια 393, 11.
Ῥεγέ et Ῥεγίων de vico 493, 24.
Ῥεγεδόσαρ Καππαδ. 396, 29.
Ῥεγέδωρις Ποντ. 396, 12.
Ῥεγελαγανία Γαλατ. 396, 20.
Ῥεγεμανυρέκιον Γαλ. σαλ. 396, 23.
Ῥεγέμνιζος Γαλατ. 396, 21.
Ῥεγεμουκισός Καππαδ. 396, 29.
Ῥεγεποδανδός Καππαδ. 396, 26.
Ῥεησαλέμαρα Παμφ. 395, 15.
Ῥεγεατάιος Ποντ. 396, 11.
Ῥεγεροάναδα Γαλ. σαλ. 396, 24.
Ῥεγκυλιάς Λυχ. 395, 22.
Ῥέικτα Ἑλλησπ. 394, 4.
Rhinocorura August. 399, 12.
Ῥίγνον Λυκαον. 395, 2.
ῤῥῆς Ῥοδόπης (Ἐπαρχία) 390, 12.
Ῥόδος Νῆσ. 395, 27.
Ῥώσος Κιλικ. 397, 14.
Rusium Rhodop. 390, 14.
Rusium Thrac. ante Topirus 406, 28.
Sabadius et Sabazius Iupiter 404, 41. unde dictus ib. 31.
Σάβατρα Λυκαον. 395, 1.
Sabi Thrac. populi 404, 40.
Sabinae Pisid. 394, 25.
Sacerdos summus Asiae an Asiarcharum princeps 453, 5. creabatur in communi gentis concilio ib. 6.
Sacerdotium Asiae multo amplissimum 452, 30.
Sagalassus et Agalassus Pisid. 462, 20.
Sagara Hellesp. 394, 5.
Σαῖς Ἀλγυπτ. 399, 8.
Saitae in Aegypto. Sait in Thrac. 537, 30.
Σαλγανορατίζενον Εδφρατ. 398, 3.
Salmyris alia ac Salmydessus 410, 26.
Σάλτων Παλαιστ. 398, 29.
Σάλτων Ζαλίχην Ἑλενοπ. 396, 31.
Σάλτος Βουραμίνσιος Θεσσαλ. 391, 24.
Σάλτος Ἰόβιος Θεσσαλ. 391, 24.
Samos ins. 395, 28.
Σαμύσατα Εδφρατ. 398, 2.
Σαναός Φρυγ. 394, 12.
Sandes Hercules fil. 516, 42.
Sandus cur Indus fluv. appellatus 517, 26.
Sapaci et Sabi Thrac. populi 404, 44.
Σάρδεες Ἀσδ. 394, 19.
τῆς Σαρδηνίας (Ἐπαρχία) 400, 9.
Sasima Cappad. 396, 28.
Σατάλα Ἀρμεν. 397, 5.
Σαταλέων Ἀσδ. 394, 22.
Σατρώτη Ἀσί. 393, 27.
Σαναδία Θράκ. 390, 10.
Scamandrus Hellesp. 394, 3.
Scopia Dardan. non alia ac Scopi 436, 1.
Scyros ins. Graec. 392, 10.
Scythia Thrac. provincia 408, 42.
Scythopolis Palaest. 398, 24.
Σεβάστη Παλαιστ. 398, 20. *Φρυγ.* 394, 13.
Σεβάστεια Ἀρμεν. 397, 5.
Sebastopolis Cariae 396, 6.
Sebastupolis Armen. 397, 5. *Thrac.* 390, 16.
Σεβερνυτός Ἀλγυπτ. 399, 9.
Sectorium Phryg. Salut. 395, 4.
Seleucia Isaur. 397, 19. *Pisid.* 394, 28. *Syriae* 397, 26.
Seleucobelus Syr. 397, 30.
Seleucobelus et Seleucus ad Belum Syriae eadem urbs 520, 22.
Σέλη Παμφ. 395, 17.
Selinunte Traianus Imp. mortuus 515, 38.
Σελινούς Ἰσσυρ. 397, 21.
Σέλλα Παλαιστ. 398, 24.
Sepphoris Palaestin. deinde Diocaesarea appellata 532, 5.
Σέρμιον Παννον. 393, 20.
Σέρρα Παμφ. 395, 17.
Serrae utrum eadem ac Macedon. Philippi et ubi tandem 413, 32.
Σέρραι Ἰλλυρ. 391, 15.
Σεθραῖνης Ἀδγυπτ. α 398, 13.

- Sibapolis Mesopotam. ubi 524, 20.
 Sibia Phryg. 394, 13.
 Sicyon Graec. 392, 12.
 Σίδη Παμφ. 395, 17.
 Σίδηρον Ἑλλησπ. 394, 7.
 Sidyma Lyciae 395, 25.
 τῆς Σικελίας (Ἐπαρχία) 400, 9.
 Σινδαῦνδα Παμφ. 395, 12.
 Σινγιδόνος Μυσ. 393, 18.
 Σινλανδός Πισιδ. 394, 26.
 Sinope Helenop. 396, 32.
 Σιντική Θράκ. 390, 10.
 Σίφνος Νῆσ. 395, 29.
 Σίται Αὐδ. 394, 19.
 Situpolis Phryg. 394, 12.
 Σκάμπα Ἡπείρ. γ. 393, 4.
 Σκαρφία Ἑλλάδ. 392, 2.
 Σκίονια Ἑλλησπ. 394, 5.
 Σκηναρχαία Εὐφρατ. 398, 3.
 Σκίονα Ἀδγούσι. α' 399, 13.
 Σκεπών Ἡπείρ. γ. 393, 6.
 Σκόδρα Πρεβ. 393, 15.
 Σκούποι Λαρδαγ. 393, 13.
 τῆς Σκυθίας (Ἐπαρχία) 391, 6.
 Σμόρνα Ἀσί. 393, 27.
 Σόλεις a Solis Cilliciae 508, 13.
 Σόλοι qui Cypri Solos incolebant 508, 12. 512, 26.
 Σόλοι Κύπρ. 397, 17.
 Σόρα Παφλαγ. 396, 17.
 Σούβριτος Κρήτ. 392, 23.
 Σωζόπολις Πισιδ. 394, 27.
 Σώζονσα Ἀβ. 399, 30. Παλαιστ. 398, 21.
 τῶν Σπανίων (Ἐπαρχία) 400, 8.
 Σπάρτη Ἑλλάδ. 392, 14.
 Σπείρις Ἑλλάδ. 392, 4.
 Στόλοι Μακεδ. 391, 19.
 Στρατονίκεια Καρ. 396, 3.
 Στροφαδία νῆσ. Ἑλλάδ. 392, 18.
 Sura oppidum ad Euphratem 521, 36.
 Syedra Pamph. 395, 18.
 Συναμάτων Παλαιστ. 398, 21.
 Σύλαιον Παμφ. 395, 10.
 Sylleum an Sylaeum Pamphyl. 471, 14.
 Σύνναδα Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
 Synnaus Phryg. 394, 16.
 τῆς Συρίας α' (Ἐπαρχία) 397, 25.
 τῆς Συρίας β' (Ἐπαρχία) 397, 28.
 Τάβαι Καρ. 396, 5.
 Tabala Lyd. 394, 21.
 Tabala Lydiae, male Gabala 458, 22.
 Taenia pro litorum tractu et brevibus 536, 32.
 Ταμασσός Κύπρ. 397, 16.
 Tanagra Graec. 392, 6.
 Τάννις Ἀδγούσι. α' 399, 14.
 Tarsus Cilic. 397, 10.
 Ταύα Αἰγυπτ. 399, 9.
 Τέγεια Ἑλλάδ. 392, 13.
 Τελμισσός Λυκ. 395, 25.
 Τημένου Θύραι Φρυγ. 394, 16.
 Τήμος Ἀσί. 393, 28.
 Tenedos ins. 395, 28.
 Τήνος Νῆσ. 395, 29.
 Τερμησσός Παμφ. 395, 11.
 Τεύχειρα Ἀβ. 399, 30.
 Θάρπονσα Ἑλλάδ. 392, 13.
 Thebae Boeot. 392, 6. Thessal. 391, 22.
 τῆς Θεβαΐδος τῆς ἑγγίστα (Ἐπαρχία) 399, 21. τῆς ἀνω (Ἐπαρχία) ib. 25.
 Θεμισόκιον Φρυγ. 394, 11.
 Θεμισόκιος Πισιδ. 394, 29.
 Theodosia Phryg. 394, 15.
 Theodosiopolis Asiae antea Perperinae 444, 13.
 Θεοδοσίου πόλις Ἀσί. 393, 29.
 Theodosiopolis Arcad. 399, 22.
 Osroën. 398, 6.
 Θήρα Νῆσ. 395, 30.
 Therma Cappad. 396, 26.
 Θερμόνυλαι Ἑλλάδ. 392, 10.
 Thespieae Graec. 392, 6.
 τῆς Θεσσαλίας (Ἐπαρχία) 391, 21.
 Thessalonica Illyr. 391, 11.
 Θμοῦις Ἀδγούσι. α' 399, 14.
 τῆς Θράκης (Ἐπαρχία) 390, 15.
 Thraciae quot provinciae 401, 4.
 Thracum et Phrygum eadem paeno sacra 405, 7.
 Thyaris fl. circa Dorylaeum 469, 32.
 Θνάτειρα Αὐδ. 394, 19.
 Τιάραι Ἀσί. 393, 29.
 Τιβεριάς Παλαιστ. 398, 25.
 Tiberiopolis Phryg. 394, 15.
 Τιμβριάδων Πισιδ. 394, 29.
 Τίος Ἀσί. 393, 27. Ὀρωρ. 396, 14.
 Τιθώρα Ἑλλάδ. 392, 3.
 Τιτιούπολις Ἰσκαρ. 397, 20.
 Τιννασσός Πισιδ. 394, 30.
 Τλώς Λυκ. 395, 25.
 Tomis Scyth. 391, 6.

- Tomitanus solus in Scythiae provincia episcopus 409, 16.
 Tragasaemum sal 447, 36.
 Traianopolis Rhodop. 390, 13.
 Traianopolis quae ante Selinus in Isaur. 515, 38.
 Traianus ubi mortuus 515, 38.
 Tralle in Lydia a Trallibus distincta 457, 37.
 Τράλλεις Ἀσι. 393, 23.
 Τράλλης Ἀνδ. 394, 20.
 Trallis an Maeandro occubuerit 440, 22.
 Tranupolis Phryg. 394, 16.
 Tranupolis Phrygiae an Traianopolis 456, 5.
 Trapezupolis Phryg. 394, 10.
 Τραπεζοῦς Πόντ. Πολεμ. 397, 3.
 Τρέσινα Περμ. 395, 10.
 Tricala et Tricca Thessal. eadem 417, 22.
 Τρίκκη Θεσσαλ. 391, 23.
 Τριχώρνια Μυσ. 393, 18.
 Τριμιδούντων Κύπρ. 397, 18.
 Τρίμουλα Ἰλλυρ. 391, 14.
 Triphyllus Ledrorum Cypri anti-stes utrum diversus a Leucosiae eiusdem nominis episcopo 513, 31.
 Tripolis Lyd. 394, 19. Phoen. 398, 11.
 Τρίπολις ῥᾶσος Rhodus 481, 7.
 Τρωάς Ἑλλησπ. 394, 3.
 Τροαζήν Ἑλλάδ. 392, 12.
 Τρόπαιος Σκυθ. 391, 8.
 Τρόσις Σκυθ. 391, 8.
 Tyana Cappad. 396, 28.
 Τύμανδρος Πισιδ. 394, 27.
 Τυράϊον Πισιδ. 394, 26.
 Τύρος Φοιν. 398, 11.
 Τζαδής Αἰμυρ. 391, 2.
 Valentia Phryg. 394, 11.
 Vasada Lycæon. 394, 32.
 Vasada Lycæoniæ 465, 14.
 Vicis et pagis in Asia episcopi erant 470, 16.
 Ξάνθος Ἀνακ. 395, 24.
 Ξόις Αἰγυπτ. 399, 8.
 Ὑδρ. Ἀνακ. 394, 33.
 Τλάριμα Καρ. 396, 4.
 Τηατα Ἀσι. 393, 24.
 Τηατα Θεσσαλ. 391, 22.
 Τητης Θύσθαι Ἑλλάδ. 392, 6.
 Zacynthus ins. Graec. 392, 17.
 Zaliche Helenopont. 396, 31.
 Zaliche Helenoponti deinceps Leontopolis 504, 39.
 Zapara Maced. 391, 20.
 Ζείδη Ἰσχυρ. 397, 24.
 Ζήλα Ἑλενοπ. 396, 31.
 Ζέλδενα Σκυθ. 391, 8.
 Zephyrium Cilic. 397, 11.
 Ζεύγμα Εὐφρατ. 398, 2.
 Ζωάρα Παλαιστ. 398, 29.
 Ζωροζαγούλης Αἰβ. 400, 1.
 Zorzila Pisid. 394, 30.

B O N N A E

TYPIS CAROLI GEORGII.

— —

